

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

B 814,826

PROPERTY OF
*University of
Michigan
Libraries*

1817

ARTES SCIENTIA VERITAS

MATERIALURI
FOLKLORISTICE

CULESE ȘI PUBLICATE SUB AUSPICILE

MINISTERULUI CULTELOR ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI PUBLIC

PRIN ÎNGRIJIREA LUI

GR. G. JOCILESCU

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMANE, PROFESOR LA UNIVERSITATE, DIRECTOR
AL MUSEULUI NATIONAL DE ANTICHITATI

✠ VOLUMUL I ✠
POESIA POPORANA. PARTEA I

BUCURESCI

TIPOGRAFIA „CORPULUI DIDACTIC” C. ISPAȘESCU & G. BRATANESCU

30, Strada Academiei, 30.

1900

PC
819
,T63

Lib. Lit.
Biblioteca
5-18-49
539271

F. 5-18-49
F. 539271

PRECUVĒNTARE

«Gura popoarelor e cântecul răpitor al prințighetății, care aduce la urechi noastre sunetele limpezi ale naturii ceas din frământul corbitor al voadrilor Românilor și plutește peste poezii strălucitoare și peste salarile aurite ale câmpilor și lanurilor noastre. Din gura poporului tragi înălțatură mare și tralată, ca din străile nescocite ale talnicel Sfinc. Gura poporului e izvorul cel limpede care este din stână sănătoasă, spre a răcori acorzarul sufletele se-lăse. Gura poporului e înțelepciunea nesfârșită. În cântecul poporului este cea mai înaltă poezie, căci el dă viață și viața-i suferință. Cântecul poporului este poezia cea mai sublimă, căci nimeni nu se poate face la făcut, Fie-care la cântecul pentru înălțări dată și sate de ani în țir.

«În cântecul poporului este cea mai profundă poezie, «del fie-care la simțit pentru înălțări dată.

«El curge din veseli și din strigătul de dorere, din nădejde și din suferință; și numai acela se poate numi poet care a dat de aceste simțuri.

Carmen Sylva

din discursul rostit la inaugurarea Universității din Iași în Octombrie 1897.

Credințe, mythuri și legende, năravuri, datine și obiceiuri, cântece, jocuri, cimilituri și proverbe ale poporului, ceea-ce cugetă, ceea-ce simte, ceea-ce scie, ceea-cè voesce și crede poporul, cum trăesce el și cum își manifestază credințele și sentimentele sale, în scurt tradițiunea populară în accepțiunea cea mai largă a cuvântului, coprinđend tot ce se transmite în popor din generațiune în generațiune, constituie ceea-ce numim cu un singur cuvânt: *Sciința Folkloreului* sau *Folklore*. De aci o întreită împărțire a *Folkloreului*: a) partea privitoare la credințele și superstițiunile poporului; b) partea privitoare la datinele și obiceiurile lui; și c) literatura și arta populară.

Fie-care din aceste părți infățișează un interes fără sémân de mare; ele ne légă și mai strins de locul născerei noastre, de draga noastră patrie. Făcendu-ne a cunosce poporul, învățăm a-l prețui și a-l iubi; ele ne introduc în viața intimă de acum și de odinioră a po-

porului, ne arată starea lui intelectuală și morală, chipul cum el concepe trecutul și cum își amintesc de dînsul, ne pun în pozițiune să privim în adîncul sufletului său și să cunoștem tot ce vorbește, tot ce face și tot ce gîndesc el, bucuriile, ca și suferințele și speranțele lui.

Ethnologia, anthropologia, mythologia, etnopsychologia, știința antichităților, istoria culturii, ba chiar și istoria literaturii găsesse în folclor, în producțiunile naive ale poporului, nesecate comori de informațiune, moștenire a vécurilor trecute, cel mai temeinic, mai folositor și mai bun material al lor. Folcloarele are un rol însemnat și în creșterea și instrucțiunea tinerimei; el alcătuesce un element de căpetenie și în literatură, ca un izvor pururea limpede și fecund de inspirațiune poetică. El destul a ne aminti de Herder, care cel d'ânteu a utilizat cîntecul poporan, *glasurile popórelor*, în domeniul poeziei, și a întrevăduț valórea creațiunilor populare, precum face și Shakespeare în *Macbeth* și *Hamlet* ale sale; Goethe în *Faust* și în multe din frumoșele lui balade, Bürger, Uhland, Heine și alții. Artele plastice de asemenea, gravura, pictura și muzica s'aú inspirat și se inspiră din tradițiunea poporană.

Dar pentru ca folklorul să pótă servi drept izvor de inspirațiune educatorului, poetului și artistului, drept material științific și drept arhivă ómenilor de știință, este nevoie mai ánteu ca materialele se le să fie adunate, apoi să fie puse în ordine și sistematizate, și în fine să fie date la lumină într'o formă cât se póte mai lesnicósă pentru utilizarea lor, și înainte de tóte cât se póte mai exactă. Căci cele nu sunt alt-ceva de cât niște documente istorice, cari prin urmare nici plásmuite pot să fie, nici alterate, nici greșit reproduse. Izvorul său proveniența lor trebuie tot-d'a-una arétat, spre a pútea judeca gradul lor de credință și controla autenticitatea lor. În scurt, numai un asemenea arhiv real și cu totul obiectiv, alcătuit din documente autentice, trebuie a servi drept izvor de informațiune númeroșelor discipline mai sus enunțiate.

În Germania a trebuit să vie un Jacob Grimm pentru a áșterne bazele științifice ale studiilor folkloriste, punénd ca principiú fundamental că: *Totul cată să fie reprodus cu o fidelitate scrupulósă, alt-fel ori-ce valóre științifică dispore*, Mișcarea provocată de discipulii săi Hoffmann von Fallersleben, Ad. Kuhn, W. Mannhardt, Max Müller, Th. Benfey, J. W. Wolf, K. Simrok, K. Müllenhoff etc., se respándi în Franca, Anglia, Italia, Spania, Suedia, Danemarca și în

multe alte țări civilizate ale Europei; societăți de folclor, reviste și buletinuri se fundară; tesaurile populare fură adunate sistematic, numeroase studii științifice apărură în domeniul folkloristic. Mai ales de vr'o câte-va decenii încôce această nouă știință pasionază pe învățat, ea și pe literator și chiar pe publicul cel mare.

Ocupându-ne aci de folklorul român, materialul cules de Anton Pann este foarte prețios, dacă ținem seamă de timpul când a fost adunat și de punctul de vedere care a condus pe autor când l'a dat la lumină. Într'adevăr, în epoca lui Anton Pann știința folklorelui nefiind bine întemeiată nici în Apus, primul nostru folklorist nu puté fi călăuzit în culegerea și publicarea materialului tradițional de considerațiunile științifice admise și recunoscute astăzi; el a lucrat ca amator și a căutat mai mult să facă pe cititori să riță și să petrecă. De aci preponderanța elementului comic și anecdotic în materialele adunate de densusul.

Vasile Alexandri urmărește alt scop: scopul estetic, al frumuseții neasemuite, ce simțul său de poet descoperea în tradițiunea populară. De această tendință se resimte pretutindeni colecțiunea sa, compusă numai din poezii alese, pe ici și pe colo îndreptate și curățite de tot ce lovea gustul său estetic.

Alții au căutat în materialul tradițional dovezi despre latinitatea poporului nostru, și acest punct de vedere exclusiv l-au făcut să altereze până și textele culese, introducând în ele noțiuni și cuvinte streine poporului, în sprijinul scopului urmărit: de ex. cuvântul *Săbiniore* în colindele d-lui Atanase Marian Marienescu.

Prima colecțiune de poezii populare adevărat științifică este aceea a mult regretatului nostru amic G. Dem. Teodorescu. Dacă s'ar fi dat notarea fonetică a pronunțării, această colecțiune ar putea servi drept muștră oricărui lucrări în domeniul folkloristic.

În ce privește prosa, două nume se impun atențiunei noastre: Petre Ispirescu și Ion Creangă. În publicațiunile acestor meritoși scriitori trebuie însă deosebită partea folkloristică de partea literaturii; căci dacă din punctul de vedere literar, poveștile lui Creangă și basmele lui Ispirescu se bucură cu drept cuvânt de un renume nemăritat, folkloristul are multe rezerve de făcut asupra chipului de culegere, de combinare și de expunere, care este cu totul personal autorilor, iar nu al poporului. În aceste lucrări poveștile și basmele sunt reproduse colorate și împodobite în mod subiectiv, iar nu se

da în forma lor autentică și originară. Tot asemenea, bună-óră, la Germani puține sunt colecțiunile culese direct din gura poporului. Multe, chiar colecțiunile făcute de frații Grimm, la începutul secolului al XIX, ne presintă pe lângă un material cules d'a dreptul, alte materiale comunicate prin scrisori, reproduceri de cronice tipărite sau netipărite, chiar prelucrări și compuneri pe tema basmelor sau a poveștilor.

Se înțelege că pentru știința folklorelui este cu mult mai interesant de a avea o povestire simplă, lipsită de orî-ce preocupare literară sau colorit, dar originară și autentică, reproducă întocmai cum a fost auzită, de cât o povestire unde episoadele se succed unul după altul în mod logic și după toate regulile artei.

Un alt inconvenient al publicațiunilor de texte populare la noi este acela de a fi împrăștiate într'o mulțime de reviste periódice, unele greu de procurat, și chiar în ziare politice, unde căutarea lor este foarte anevoioasă. Excelentele opere: a d-lui A. Zanne despre *Proverbele române* și a d-lui Artur Gorovei despre *Cimilituri*, arată o reală îmbunătățire în această privință ca în multe altele.

Dar mai întîi de toate și chiar exclusiv, ceea-ce se recomandă astă-đi folkloriștilor români, este adunarea materialelor, a rămășițelor destul încă de bogate ale tradițiunei noastre. Căci produsele literaturii populare scad și se depreciază pe đi ce trece. O secetă fără seamăn blntue în spiritul poetic al poporului. De creat el nu mai creiază, par'că fantasia i s'a stins; și nici de păstrat așisderea nu păstrează ceea ce i-a rămas din strămoși. Se cântă la țară, dar cântece românesci mai rar; se povestesc la sate, dar figurile minunate ale mythologiei române, cu cari ne putem cu drept cuvînt mândri, nu mai surprind urechea ascultătorului. Vremurile frumoase ale șeđătorilor au trecut; bătrînii cu bărbile albe sunt mai puțini, babele harnice și gospodine, cari sciaū a cânta și descânta, a face și desface, dispar, dacă nu au și dispărut cu totul. Cântecele bătrânesci nicăiri nu se mai cântă; lăutari ca Petrea Crețea Șolcan, arhivul viū și bogat folosit de regretatul G. Dem. Teodorescu, nu se mai întîlnesc; lăutarii tineri nu mai au prilej de a însoți vióra cu cântecele vechi, și când le spun i a-đi dice din gură sau din vióra cutare cântec, iđi răspund: „Da bine, Domnișorule, așa vântec astă-đi nu se mai cântă“.

Romanța banală a mahalalelor din orașe și țirguri, oploșită în „Dorul Inimei“ și în „Amorul“ editurilor populare, ține locul duiósei

doine, în care se încheagă melancolia dulce a unui neam întreg; completurile în locul acelor pline de haz și de veselie hore naționale, unde cheful și voioșia se luaă la întrecere cu cuviința și cu pilda cea bună; jocurile, datinele, obiceiurile românesce dispar, și ogorul minții naționale e coprins de molimă străină.

Unde altă-dată cântăreții din vioră, din nai sau cobză nu sciaă de cât cântece românesce, când

*De când eram copil mic
Doîna o scîi și doîna o țic*

și

*Cine a stărnit doînița
Arsă I-a fost inima,
Sfîntă să-î fie gura,*

ați bătătura din sate nu răsună de cât de

Călugărul din vechiul schi

saă de

Barca pe valuri saltă ușor

cu vorbele lor străine, neînțelese, sucite și strîmbate, cum es din gura lăutarului țigan; cu ritmul muzicii lor afectat, sălcîu, gol și lipsit de orî-ce simț de frumos, de orî-ce simț înălțător.

Și fiind-că veni iarăși vorba de țigan, trebuie s'o spunem că și țiganul lăutar nu mai e același din trecut, s'a schimbat; poezia, ce altă-dată însoțea acest popor nomad, s'a prefăcut în cea mai searbădă prosă; dacă creerul lui odinióră servea ca un fonograf pentru poporul român, ați nu e de cât un hârb spart, care altereză și amestecă ceea-ce strămoșii lui i-au transmis limpede, curat și frumos.

Causele acestui fenomen sunt multe și diferite. Obîrșia acestei evoluțiuni trebuie s'o căutăm mai ales în felul de trai agitat și neastămpărat al Românului de ați. Cântecul poporan ca să prospere are nevoie de viață tihnită. Contactul fatal cu civilizația modernă a Apusului, dezvoltarea căilor de comunicație pe o scară așa de mare, cătănia — și mai ales cazarma — au făcut — vorba poetului —

*Și cum vin cu drum de fier
Tote cântecle pîr
Zboră păsările tote
De négra străinătate
Iși desbracă țara simul
.....
Și izvîrele-î scă.*

Cânteccele pier și izvoarele siccă, musa se refugiază, se ascunde, devine stérpă și nu mai produce nimic. Și ce mai răsună ici colo un glas răgușit, e înecat de noróele orașelor.

Poesia poporană română producea și avea o valóre artistică, atâta timp cât ea se nășcea izolată la țară, în munți și pe podișuri, la stâni și prin ogórc, la hore și la ședători. În acea viață patriarcală totul era naiv; imaginațiunea da zbor liber aripelor sale; poesia nu cunoscea nici regule, nici teorii, ci căta numai să fie adevăratul glas al sentimentelor, al ideilor tuturilor.

Musa poporană română e timidă și neîncredătoare de alt-fel ca oriși-ce musă. Vorba ghicitórei cu privire la hârtie : *Dă pe piatră nu se strică, dá pe apă se strică*, se póte dice și despre dënса. O ții retrasă în liniștea codrului, ea cântă; o duci în fața lumei, ea se rușinează, se sfiesece și nu mai cântă, și chiar dacă dënса cântă, nu mai e ce e, ci cu totul alt-ceva.

Ast-fel poesia poporană trece prin o fază grea; viitorul nu-i se póte predice; singurul lucru de care trebuie să fim convinși cu toții, e de a stränge cât mai în grabă mult puținul ce ne-a mai rămas din aceste comori naționale. Molima se întinde, și nu e timp de pierdut. Să scăpăm ce vom putea scăpa, cât mai e puțință. Generațiunile viitorimei ne vor fi recunoscătoare.

De aceste considerațiuni condus, am rugat în vara anului 1897 pe d. Spiru Haret, Ministru Instrucțiunei publice și al Cultelor, de atunci, de a pune la dispozițiunea Direcțiunei Museului de Antichități o sumă cât de mică pentru a trimite tineri ca să adune prin sate, tirguri și orașe materialuri folkloristice în versuri și în prosă: cântece bătrânesce și cătânesce, balade, hore, cimilituri, deceuri, descântece, farmece, vrăji, rugăciuni, colinde, basme, legende, snóve, proverbe, ocări, porecle, etc.; date pentru mythologia poporană, credințe, năravuri și obiceiuri, port, și ori-ce alt material ethnografic și dialectal.

D. Ministru Haret a bine-voit să acorde suma de 3000 lei, iar Direcțiunea Museului a alcătuit o comisiune compusă din d-nii: Hodoș Al., Canianu M. și Notara C. publiciști; Țapu Christea și Ion Odor, absolvenți ai Facultății de litere; Popescu Ciocanel, licențiat în litere, și Ionescu Ion, absolvent seminarist.

Ministerul a dat ordine autorităților administrative, școlare și

eclesiastice din țară, ca să înlesnescă membrilor acestei comisii îndeplinirea sarcinii.

Pe lângă persoanele trimise ad-hoc, am crezut a putea utiliza și corpul învățătoresc. În vederea acésta am întocmit un chestionar folkloristic, după cel publicat în „Mélusine“ de d. Roland și reprodus în *Șeqlătórea*, revistă de folclor de sub direcțiunea d-lui A. Gorovei din Fălticeni. Chestionarul, elaborat avându-se în vedere și lucrările similare ale d-lor Hasdeu și Niț. Densușeanu, a fost trimis în număr suficient de exemplare pe la învățătorii sătesci și reparatorii școlari, cu invitațiune ca materialele adunate să le trimită treptat péné la 1 Noembrie 1898.

Dăm aci acest chestionar, care credem că nu va fi fără folos pentru cei ce se vor îndeletnici în viitor cu stringerea literaturii poporane :

CHESTIONAR FOLKLORISTIC

RESUMATUL MATERIALELOR CARÍ TREBUESC ADUNATE

a) *Versuri :*

<i>Doine</i>	<i>Strigături</i>	<i>De-ceuri</i>
<i>Cantece Bătrânești</i>	<i>Chinuturi</i>	<i>Descăntece</i>
» <i>Cătănești</i>	<i>Colinde</i>	<i>Farmece</i>
» <i>Halducești</i>	<i>Căntece de stea</i>	<i>Vrăji</i>
<i>Balade</i>	<i>Bocete</i>	<i>Rugăciuni</i>
<i>Hore</i>	<i>Cimilituri</i>	

b) *Prosă :*

<i>Bisme</i>	<i>Curioze curioase</i>	<i>Meteorologie poporană</i>
<i>Legende</i>	<i>Nume de persoane și de animale</i>	<i>Calendar poporan</i>
<i>Tradiții</i>	<i>Datine</i>	<i>Cosmografie poporană</i>
<i>Spöce</i>	<i>Obiceiuri</i>	<i>Cosmogonie</i> »
<i>Anechote</i>	<i>Prejudeci</i>	<i>Medicină</i> »
<i>Glume</i>	<i>Superstiții</i>	<i>Veterinărie</i> »
<i>Proverbe</i>	<i>Credințe</i>	<i>Hygienă</i> »
<i>Sentințe</i>	<i>Apucături</i>	<i>Farmacie</i> »
<i>Maxime</i>	<i>Obiceiuri juridice</i>	<i>Ornitologie</i> »
<i>Locuțiuni</i>	<i>Semne de scris: Ițăboj, înestăturile plătașilor, etc.</i>	<i>Cromatică</i> „
<i>Idiotisme</i>	<i>Mythologie poporană</i>	<i>Agricultură</i> „
<i>Diciale</i>	<i>Zoologie</i> »	<i>Coreografie</i> „
<i>Fărâmbături de limbă</i>	<i>Botanică</i> »	<i>Musică</i> „
<i>Jocuri de copii</i>	<i>Mineralogie</i> »	<i>Arheologie</i> „
<i>Blesteme</i>	<i>Geologie</i> »	<i>Istorie</i> „
<i>Înjurături, sudălmă</i>	<i>Psihologie</i>	<i>Lucrul casnic (fesături, etc.)</i>
<i>Orări, -- Porecle</i>		<i>Arta culinară</i>
<i>Tipete, -- Interjecții</i>		<i>Grădinărie</i>
<i>Vorbe pișcătore</i>		

c) *Diverse**Instrucțiunile pentru culegerea datelor*

a) *A se indica numele satului, plăzei și județului, unde se va fi auzit cele ce se povestesc. Se poate întâmpla să audă cine-va o poveste, bună-ora de la un moșneag dintr'un sat ore-care, care o știe de ațurea, de aceea să se cerceteze cu deamănuntul în ce localitate este cutare credință sau povestire și în ce mod o istorisesc sătenii d'acolo.*

b) *A se arăta numele și starea, precum și vârsta (dacă este bătrân, ténár) de la care a cules datele.*

c) *Dacă au aflat ceva de la un singur om, bătrân sau ténár, să mai cerceteze și de la alții două-trei spre a se încredința că lucrul se povestesc în adevăr așa cum s'a spus.*

d) *Să aducă ori ce dicțione, doină sau alt-ceva din gura poporului, ce s'ar afla în legătură cu obiceiul povestit.*

e) *Ori-cât de multe amănunte nu strică; dar e de preferit a se lăsa fără răspuns acele întrebări în privința cărora nu se capătă o știință sigură.*

f) *A se feri de a împărtăși ca obiceiuri și povești ale poporului, creațiunile moderne aduse în sat.*

g) *Ar fi de preferat a se culege de la oamenii—mai cu seamă bătrânii—cari nu știu carte.*

h) *E de recomandat culegătorilor a nu se servi în întrebările și transcrierile lor de cuvinte neîntrebuițate și neînțelese de persóna pe care o ascultă. Idealul în materie de folklore ar fi transcrierea exactă, vorbă cu vorbă, a celor auzite. A nu se introduce absolut nici o modificare, a nu se drege, a nu se adăoga, a nu se schimba nimic, ci a se transcrie întocmai cum se spune sau se povestește.*

i) *A întreba pe sătenii asupra evenimentelor istorice recente ca și cele din trecut. Ce credințe și obiceiuri aveau mai înainte, și dacă ele astăzi sunt schimbate.*

j) *A transcrie vorbele, propozițiunile și frazele cât se poate mai fonetic și a se explica mai amănunțit toate cuvintele neîntrebuițate la orașe.*

A.—I. *Lumea Fizică**Pământul.*

Creațiunea și distrucțiunea. Ideea de Dumnezeu. Dumnezeu ca creator în relațiunile sale cu oamenii, cu lumea. Facerea lumii. Antihirsu (Antichrist). Ideea de suflet. Credinți în privința cugetului, a minții, gândirei. Legendele, cari explică creațiunea. Forma pământului. Pe ce se reazămă. Animalele cosmice. Interiorul globului. Turburările pământului. Cine produce cutremurile de pământ. Sfârșitul lumii. Semnele cari îl vor prevesti. Pentru ce se va sfârși lumea. Vremea de apoi. Despre cea-laltă lume. Legendele relative la înecarea, arderea, etc. globului. Universul va renaște mai frumos și mai bun? Evenimente mari: Holeră, Zaveră, Volintiri, Turci, Ruși, etc. Revoluții, focuri, inundații, războaie, răsmerițe, cataclisme, eclipse, minuni, etc.

Cultul Pământului. Cum privesc țărani pământul (ca o mamă, ca o divinitate)? Obiceiurile când se sapă șanțuri pentru ziduri, temelii, când se începe arătura, semănatul, culesul porumbului, viilor, când se sădesc pomi, când se fac semne de hotar, când se împarte pământul de părinți la copii.

Împrejurări fizice. Scorța pământescă. Originea pământului, a culorii, a nisipului, a pietrelor, etc.

Munți. Originea lor și a văilor, a strămtorilor, etc. Urieșii și munții.

Pentru ce în unele locuri e zăpadă tot-d'a-una. Duhurile necurate cari se adăpostesc prin munți. Locuitorii peșterilor. Ecoul: originea, credinți și superstiții des-

pre ei. Locuri pustii, părăsite, izolate și blestemate. Fântâni părăsite și secate. Suterane, pivnițe și becuri părăsite. Morii, case părăsite. Ruine. Cimitire, Cetăți, șanțuri, brazde. Ce se știe despre brazda lui Novac. Legende și cântece. Valuri de pământ. Ce se știe de valul lui Traian. Cine a fost Traian. Sunt pe acolo infărituri. S'au găsit (și unde sunt) arme, instrumente, monedzi, idoli de lut, vase, etc. (ori-ce se atinge de arheologie). Inscricții.

Mavile, gorgane, hotare, drumuri vechi, etc. Legende. Comori: ce se știe, ce se crede despre ele. Se ved limbii de foc eșind din pământ; când, cum și de cine se poate găsi o comoră? Cum a fost găsită o comoră? Câți lucrători trebuie să sape la o comoră? Cum se poate scote cazanul cu bani? Există localități cu numele: Piatra-arsă, vânăta, Apa-neagră, lazul-dracului, (de unde și-au numele?). Sunt stânci cu cliș de om, de animale, ce se crede despre ele? Ce se crede despre unelele preistorice: topore, vârfuri de săgeți, idoli, etc. Ce se știe despre coloniile? Sunt localități cu numele de *Slobozia*. Ce se știe despre *Jidovi*. Sunt localități cu numele de *Jidova*, *Jidovi*, *Jidocița*, etc. Pentru ce se numesc așa? Sunt vechi? Ce cred bătrânii?

Vulcanii. Dacă se cunosc în popor și cum li se explică originea; cine-i locește; spirite vulcanice; sunt ele resuflătoarele pământului? Causale erupțiilor? Ce e Căjelul pământului?

Apa. Legende cari explică originea apei în general, a râurilor, a lacurilor, a fântânelor, a izvoarelor. De unde izvorăsc râurile, izvoarele, etc. Ce divinități sunt la ape și cine le-a dat naștere. Ce se știe despre cerbul, care se lasă în apă la 6 August? Se pomenește despre tîrguri ori sate inecate? Se pomenește ceva despre locuințele lacustre? Demonii și vedenii. Fintini și izvoare, genii cari locuiesc în ele; cultul, fintinii tămăduitoare. Fintini calde, petrificatoare și aruncătoare. Explicarea legendară a acestor fenomene. Tradițiuni despre un potop parțial sau total.

Se găsește—au s'au aflat vr'o dată—pusnici p'acolo, asceți, oameni sfinți, oameni cari nu mănâncă de cât vegetale? Sunt oameni cari postesc 3 zile consecutive? Cu ce scop? Sunt oameni cari nu mănâncă carne, nu bea vin? Oamenii centenari se află p'acolo? De ce sunt evlavioși? Făcut'au ceva păcate mari de nu mor?

Sunt oameni nebuni p'acolo? Din ce cauză? Sunt oameni, cari se cred făcători de minuni, profeți? Sunt vrăjitori și vrăjitoare și cam ce vrăjesc?

II. Lumea Subterană

Originea Metalelor. Metale cari se reînnoiesc, se ascund, dispar. Descoperirea metalelor, (a ocnelor bună-ôră). Sunt ele păzite de stălii, genii? Primejdia pentru cei cari descoperă minele. Mijlocele d'a se conserva. Ofrande aduse, rugăciuni făcute divinităților supt-pământene.

Metale prețioase. Aurul; ce se crede despre densusul? Cine-l produce? Cine-l păzesce și cum se extrage. Aceleași cercetări trebuiesc făcute despre argint și cele-l'alte metale.

Pietre scumpe (nestimate). Cine le face? darul ce au d'a tămădui unele bôle sau a scăpa de otrăviri.

Pietre de rind. Originea, pentru ce au cutare sau cutare coloare? De ce unele sunt găurite? Numele ce li se dă din cauza formei lor. Sunt ele bune de leac?

Fosile. Ce sunt și ce cred oamenii despre resturile fosile de animale antideluviene? Sunt unele fosile păstrate ca amulete? Chihlibarul. Superstiții relative la formașunea și puterea lui.

III. Flora

Pentru copaci, arbori și plante, sunt de făcut cercetări asupra legendelor sau credințelor, a speciilor mai comune; cele cari aduc serviciul și cari prin forma și colora lor au trebuit să aște imaginea oamenilor și să le sugereze încercări de explicații. Trebuiesc însemnate; numele copacilor, buruienelor, ciupercelor cu toate proverbele,

legende, obiceiurile și superstițiile relative la ele. Multe buruene se întrebuințează ca doftorie, a se arăta la ce anume bolii și cum se întrebuințează. Pe lângă speciile care există, sunt altele care întău cu totul în domeniul fantastic : așa este tarba fiarelor și altele. Ce se crede despre tarba fiarelor? Există credință că boalele oamenilor se pot transmite copacilor și cum. Ce duhuri trăiesc prin păduri? Fac ele pe oameni să ră-tăcescă, să-i adormă? Fiare fantastice care locuiesc în păduri (balauri, etc.). Alți locuitori al pădurilor : Mama pădurii, Fala-pădurii, Sfăcimă-pietre, Strămbă-lemn, Tarta-cot, barba d'un cot, etc.

IV. Zoologie

Legende relative la originea animalelor (Mamifere, pasări, reptile, pești, insecte etc.). A se cerceta numele, dicțiile, proverbele, credințele, superstițiile și legende, pe care poporul le legă de animalele de ori-ce soi. Sunt unele legende care explică colora și forma unor animale prin intervenția unor împrejurări mai presus de fire, bună-ora pentru ce este corbul negru, de ce ursul n'are codă? de ce măgarul are cruce în spinare și urechile mari? de ce Ovruii au pistrufe pe obraz? etc. Sunt unele animale adorate? Se știe ceva despre animalele fantastice, bună-ora despre zgripțorice, pasări cu ciocul de foc, cu ciocul de aramă, despre balauri, etc.

V. Meteorologie

Cerul în general. Din ce se compune, cum e așezat, de unde vine colora, cine'l locuiesc. Persoane sau obiecte căzute din cer sau cari din potrivă s'au înălțat la cer.

Nouri. Puterea lor. Cum se produc. Pređiceri scose din aspectul lor.

Stele. Originea lor. Prognosticuri, stele călăuze, căzătoare, comete. Numele poporane ale unor stele sau grupuri. Drumul robilor sau calea lui Traian. Legende, credinți și superstiții.

Sorele. Originea și constituția lui. Înțurirea. Locuința și fixitatea. E vr'un cult pentru sore? Eclipse. Causa eclipselor.

Luna. Sărcolaci (svărcolaci). Originea și constituția lunii. Influența ce o exercită asupra timpului, asupra animalelor, a agriculturii, asupra omului chiar. Petele din lună, întunecimile, de cine sunt pricinuite. Ce se face în timpul întunecimilor. Cine locuiesc în lună?

Curcubeul. Originea, superstiții, pronosticuri. *Tunetul și furtuna*; fulgerul și originea sa. Ce pôte să apere de trăsnet? Pietre căzute în timpul furtunii.

Ploua. Credinți. Cum se produce. Ploua și sorele. Ploile potopului. Ploile de sânge, plou de cîrnați, plou de hrăște, etc. Mijloce de a produce și de a opri ploile. Solomonari. Paparude, păpuși îmbrăcate. Caloianu sau Scaloiana.

Icele furate aruncate în fântână. *Roua, cea.* Originea, credinți, legende. Zăpada, gheața. Causa producției, credinți.

Bruma, neguri, plele. Originea. Causa lor. Virturi și Vinturi. Numiri de vinturi, originea. Mijloce de a le stîrni sau opri. Sunt formate de spirite, de necuratul?

B. — Lumea Supra-naturală

1) *Duhuri* curate și necurate. Originea și menirea lor. Unde locuiesc. Cum te poți apăra de dinsele. Forțele sub cari se arată. Ce se știe despre încrucișări de drumuri (răspintii).

2) *Zine.* Zine cari fac bine și cari fac rău. Se mai crede în existența lor? De când au dispărut și pentru ce? Se vor mai întorce vre-o dată? Sub ce nume se cunosc (ursitoare, iele, vântose, șoimane), unde locuiau și unde locuiesc? Ce fac ele cu copiii, le schimbă sexul, îi răpesc? Daruri ce fac zinele. Danșul și portul lor. Care este rolul lor?

3) *Dracul.* Formele sub cari se arată. Câte nume are? După ce semne se pôte

cuosec; este primejdios să-l strigi pe nume? Cum se face tovărășia cu dracul și cum s'ar putea desface? Cumpără copil? Îi gătuie? Răpescă oameni de pe la jocuri, pe la frânturi, cruci, etc.? Locuri unde el nu poate intra și de ce se ferosec?

4) Arătări, vedenii de noapte și în somn. Cări sunt, și unde se arată de obicei? A veni călare pe un băl sau vâtra, etc.

5) *Stafii și strigoii*. Locurile unde petrec: ruine, răspântii, biserică, morminte. Fermele lor. Césurile la cari apar și dispar. Pentru ce se arată ele? Ca să plătescă vr'o datorie sau să îndeplinească vr'o dorință? Pentru a se pocăi de un păcat? Nopțile când vin mai des. Inspăimântă pe oameni? Mamele sperie pe copil cu stafii și strigoii? Cum se imblințesc? Balauri, satana, ingeri, ursite. Norocul. Ce se crede despre el? Basme. Cășătoria cu ingeri.

6) *Vrăjitori, fermecători*. Credința în farmece. Cum se fac? Cine poate să le facă, și cine poate să le distrugă? Cum ne putem apăra de farmece? Cum se face cine-va vrăjitor? Cum e privit de popor? Locurile unde se adună vrăjitorii. Cărți de farmece. Locuri unde se poate învăța fermecătoria. Are vr'o legătură cu duhurile curate și necurate?

Animalele cari însoțesc pe vrăjitori și li se supun. Burueni și instrumente de cari se servesc fermecătorii. Despre descântece. Cine poate descânta și cine nu? De la cine învață descântecul? De ce se țin în secret descântecul? Se plătesc pentru descântece, farmece și vrăji? Ce anume?

Zei. Eroii. Ființe supranaturale. Călătoriile lui Dumnezeu și ale sfinților pe pământ. Legende în cari pedepsesc pe cei ce l-au primit rău. Legendele sfinților, urieșilor, căpănușilor, piticilor, sburătorilor. Credinți despre ei. Ființe mitologice: Făt-frumos, Ilana Cosinzăna, etc. Impărați din basme: Ler împărat, Por, Roșu împărat, etc. Animalele fantastice. Legende despre Malca-Domnului. Sfinți: sf. Ilie, sf. Petru, sf. Mercuri, sf. Vineri, etc.

C. — Omul și viața omenescă

Creașinca omului. Legende și explicații. Originea diferitelor nemuri. Credinți și superstiții asupra fie-cărei părțicele din corpul omului (cap, ochi, nas, gură, mâini, degete, picioare, stomac, inimă, unghii, etc). Despre slăbire și îngrășare. Umbra omului. Destinul omului etc.

1) *Viața*: nașterea. Îngreunarea femeii. Proverbe, Țicători. Preșiceri de îngreunarea femeii. Descântece. Facerea. Norocul și predestinația. Ursitorile. Sulfetul celui născut. După naștere: Botexul, ceremonii, obiceiuri despre leuzie.

2) *Pruncia*. Alăptarea, lăgănul. Mijloce de a avea lapte. Superstiții relativi la lăgănu. Căntece de lăgănu. Cei întâi pași. Sfinți și divinități invocați pentru copil. Superstiții și medicină populară. Ce spun mamele copiilor, dacă copilul nu este născut cu toți membrii? Hygienă. Prejudiciu. Înțărarea. Oricale despre copil, cum îl înduplecă să se culce.

3) *Copilaria și tinerețea*. Cum și petrec copilul timpul de când încep a umbla singuri? Școala. Obiceiurile când se duc și vin de la școală. Jocurile copiilor. Jocuri cu plantele. Musica lor. Jocurile fetelor și băeșilor. Sedătorile. Paza turnelor. Crobani, obiceiurile lor, numărul oilor, diverse nume proprii de oi și de instrumente, tehnologia pastorală. Sorșii și armata. Mijloce d'a scăpa de la sorși. Ideile poporului despre armată, căntece.

4) *Cășătoria*. Endogamia și exogamia. Rudenia. Concubinagiul și causele lui. Com este privit. Peșitori și fete de măritat. Frumusețea, fetele urâte, bătrâne. Preșiceri despre cășătorie. Mijlocele a se face iubit: vrăji de dragoste, ursită și ură. Stăruștocele. Impeșirea, logodna. Nunta. Oile și timpuri nefaste. Vădovi și văduve. Cășătoria lor. Răpirea fetelor: mai este acest obicei? Cununie: la Biserică, acasă. Obicuri la nuntă. Noptea de nuntă și zilele următoare. Patul miresei, etc.

5) *Coșpodăria și familia*. Bărbatul și femeia ca soț și soție.

Raporturile între ei. Certuri. Copii și părinți. Băeșii mai iubiți ca fetele. Res.

pectul de părinți. Sócrele, ginerii și nurorile. Raporturile de proprietate între copii. Fărtat, surală, frăție de cruce. Obiceiurile când se ia de suflet un copil. Obiceiurile despre copiii gemeni.

6) *Mărtea*. Semnele premergătoare. Boli, lécuri. Predicările făcute de păsări și insecte, etc. *Mărtea*. Agonia. Ce se face după mărte. Cum se îmbracă mortul. Priveghi. Ingroparea. Cum este dus mortul. În ce poziție este înmormântat. Cere-monii superstițioase. Doliul și cultul morților. Culori și forme de doliu. Cult, amintiri, cimitir, morminte. Strigoii. Ce sunt și ce se face în potriva lor?

D. — *Obiceiuri*

1) *Anul și Calendarul*. Lunile, zilele. Numele lor poporan. Ce credinți și superstiții pentru fie care zi a anului anume? Ce sărbători nereligioase sunt și de ce le ține poporul? Superstiții. Zile nefaste; pentru ce? Sfinții din fie-care zi. Ce sunt Filipii, Ropotinele, Joimărițele și Joimarii, Sâmbetele? Baterea alviței. Drăgaica. Blăjini, etc. Obiceiurile de la Sf. Vasile, Crăciun, Boboteză, Anul Nou, Paști, etc. Ce este și cum se face vergelul, capra, irozii? Păparadele, Turca, Brezala. Stéua, etc. Pentru ce la Paști se dau ómenii în scrânciob, (dulap) și ce însemnează pasca și oule roșii? Cum se fac oule roșii și ce obiceiuri deosebite se observă la Paști? Ce însemnează turtele de la Crăciun și cum se prepară? Bobii. (Partea acésta din Calendarul Poporan este foarte importantă și trebuie a i se da multă atențiune).

2) Ce distracții și procură țeranii în cursul anului. Ce jocuri au copiii: băieți și fetele? Cum se joacă flăcăii și fetele mari? Ce regulă se observă la joc (danț)? Cum, de cine și unde se fac? Și aleg flăcăii un șef dintre dâncii? Călugarii.

3) Construcțiunea. Ce obiceiuri sunt când se începe a lucra o casă și când se isprăvesce? Se fură umbra cui-va? Se sfințesc locul? Ce însemnătate are crenga verde pusă în virful acoperământului? De ce în virful unor case stă înșiptă o rotă de car? De ce în mijlocul unor semănături, bostane de pepeni, vie, se pune o matahală? De ce se pune în vârf de par o pasere mórta? De ce se pun ólele cu gura în jos în par de gard? Mésuri de loc și timp (o asvârlitură de băț; cât ai clipi din ochi, etc.) Locuțiuni geografice: (Azi aici, mâine în Focșani. A umplea pe cine-va de Filipesci. A și găsi Bacăul; bate toba la Moldova ș'a murit mătușa Dobra, sau și s'aude la Craiova; a auzi câni în Giurgiu, Minciună Buzuionescă, etc.). Pe care case și fac berzele cui-bul? La care case trag rândunelele? Șerpi de casă. Mușcătura de șarpe, lécuri, descánțece. Cum e împărțită casa de țeran (odae, cămară, tindă, etc.)? Interiorul unei case; mobile. Cum se numesc și cum sunt făcute? Curtea, coșarul, hambarul, poata, etc. Numirile tuturor. Lucrurile de gospodărie (străchini, óle, etc.). Imbrăcăminte (bărbătescă și femeiască), numirile hațnelor. Cine le face? Portul. Podóbe: ștergare, alțițe, cercei, inele, mărgelile, bete, etc. Numele tuturor acestor lucruri. Cum se procură și cum se întrebuițeză? Ce lucruri se lucréză în casă și cu ce instrumente anume se face fie-care lucru? A se descrie exact și a se reproduce pe cât posibil în desen, fie care pârțicică (și a se numi) din instrumentele și uneltele agricole, casnice, etc. (La cas de puțință a se procura înséși obiectele, sau a se fotografia).

4) Politeța și buna cuviință. Cívilitatea la sate. Formele de scuze. Cum se bea în sănătatea cui-va. A bea frăție. Ce se spune când cine-va strănută, cade, când se întâlnesc doi ómeni? Când se întâlnesc un popă? Certuri, blesteme, ocări, injurături, pișcături, calificative, porecle, etc. Există óre blesteme? Bată-te Dunărea, bată'l toca; bată'l focul.

5) Măncarea. Ce mănăncă țeranii de obicei și la diferite ocazii? Cum se numesc fie-care fel de bucate și cum se gătesc? Obiceiuri înainte de a se pune la masă și la sculatul de la masă. Credința despre numirile 3, 9, 7, 12 și 13.

E. — *Meșteșugurile*

Poporul crede că sunt meșteșuguri disprețuite sau în cinste. Care și anume sunt? Ce glume, snóve se fac pe socoteala fie-cărui meșteșugar?

Care pământ e bun de lucrat și care nu. Și anume, pentru ce fel de semănături? Tovărășie între muncitorii.

Femeile muncind la câmp. Despre proprietate, tovărășie între săteni și sate, tocmeli agricole, plata în natură sau în bani. Răzeșii, situațiunea lor. Dacă au hrisóve, zapise vechi, urice, documente, etc.? A se copia. Așezáminte din trecut, dacă și mai aduce aminte. Instrumente de muncă, cântice și strigăte în timpul lucrului, zile când nu se lucrăză. Semănatul. Sfinjirea semințelor. Câmpul stropit cu aghiasmă. Zile bune de semănat. Ceremonii, superstiții. Idoli, amulete sau lucruri puse în lan sau la grădini, pentru a speria paserile să nu mănânce sémánța.

Culesul fânului; timp bun de cosit. Secerișul. Culesul viilor, al livezilor, etc. Stâna și ctobanii. Prisaca și albinele. Credinți și superstițiuni. Zile de târg. Plutași. Obiceșuri, datine. Când pleacă la drum, când se întorc, au vre'o rugăciune specială a lor? Legende, tradițiuni despre anumite locuri pe unde trec. Ce sciú să spuie despre frică? Socotelile lor. Ce semne au? A se aduna și meșteșugurile de la oraș, mai fiecare brésli și are obiceșurile și superstițiile ei. Ar fi interesant a se cerceta viața ocașilor. Legendele ocnelor și superstițiile legate de viața ocașului. Poveștile și anecdotele despre diferitele popóre cu cari Românii au stat în atingere. Țigani, Bulgari, Sérbi, Evrei, Leși, Nemți, Unguri, etc.

Ar fi foarte interesant a se cerceta și viața ostășescă din vechime după tradiții și a se compara cu obiceșurile de azi. Glumele din casarmă, porecelele date de țeranii-soldați ofițerului, armeei, etc.

Resboiul. Preziceri de resboi. Ce se spune despre vechii soldați? Ce urme au lăsat în amintirea sătenilor administrația veche înainte de Cuza-Vodă?

Organe administrative și financiare. Birurile, justiția, Biserica și Protopopii. Ce sciú despre revoluția din 1821? Domnul Tudor. Haiducii, Jianul și Tunsul. Despre Ruși și Chiselef, Cuza-Vodă. Resboiul pentru independență. Un resboi viitor. Sunt țeranii mulțumiți cu traful lor de azi? Ce dic despre traful din trecut? Pásurile, dorințele și speranțele lor.

Timp de trei luni aprópe, de la 10 Iulie și până la începutul lui Octombrie ale anului 1897, membrii comisiunei au vizitat localitățile din 14 județe. Colecțiunea cea mai însemnată a fost făcută de d. Christea Țapu. D-sa a cutrierat județele Vâlcea, Gorj, Olt și Teleorman, adunând aprópe 3000 bucăți compuse ast-fel: A. Versuri: a) *Cântece bătrânesci* (balade, legende și cântece haiducesci); b) *Doine* (dragoste, urát, dor și jale, blestem, cucu, murgulețu, călătorie-străinătate, cătănesci, cântece voinicesci și haiducesci, cântece bachice, cântece și orații de nuntă); c) *Strigături* sau ciuituri; d) *Diverse* (ghicitori, întrebări și răspunsuri, versuri glumețe, cântece și jocuri de copii și colinde); e) *Descântece* (de deochi, sóre-sec, apucate, muma pădurii, junghiú, cuțit, gálci, vrăji, dragoste, scrisă, urát, etc.) B. *Prosă*: Snóve, anecdote, basme, etc.

Materialul cules de d. Ion Odor, din județele Prahova și Buzcú, este ceva mai restrâns. El se clasifică ast-fel: a) *Strigături* și chiui-

turii, orații de nuntă; *b*) Ghicitori; *c*) Frinturi de limbă; *d*) Maxime, proverbi, expresiuni, dicale, blesteme, superstiții și cuvinte curioase populare; *e*) Povești, basme și anecdotă, și *f*) Colinde.

Ținărul Ion Ionescu a isbutit a face o colecțiune interesantă de legende, basme, credințe poporane, meșteșuguri etc., pe cari le-a adunat din județele Mehedinți, Dimbovița și Muscel.

D. M. Canianu a lucrat în județele Putna și Neamț, formând următoarea colecțiune compusă din peste una mie bucăți: *a*) Meteorologie poporană (credinți și superstiții); *b*) Calendar poporan (idem); *c*) Ghicitori și cimilituri; *d*) Cuvinte particulare sau neîntrebuințate peste tot; *e*) Locuțiuni și idiotisme în număr de vr'o 1200; *f*) Legende; și *g*) Hore și strigături. În fine d-nii Hodoș și Notara au cules un număr de poezii poporane, primul din județul Argeș, iar cel d'al doilea din județele Suceava și Roman. Cât pentru d. Popescu-Ciocanel, d-sa a fost împedecat spre a-și îndeplini sarcina.

Membrii comisiunei au avut de întâmpinat dificultăți diferite întru ajungerea scopului lor. În adevăr, spre a putea culege mai cu înlesnire produsele poporane, ar trebui o conviețuire pe un timp mai îndelungat cu țaranii; țeranul român de felul lui, față de un orășan, e mai rezervat și neîncredător, și nu prea își deschide inima la fiecine; trebuie un contact dilnic, o asimilare perfectă, o contopire cu el, pentru ca să stea de vorbă cu un orășan. Pe urmă, culegerea nu trebuie să se facă la comandă, ci numai după dispoziția spontană a cântărețului și a povestitorului; trebuie să surprinzi pe țeran, fără să te scie el, că notezi și scrii după dânsul; atunci țâsnesc adevărata musă, neoprită de nimeni; alt-fel, dacă îl distragi din ocupațiunile sale dilnice și-l pui să-ți cânte sau să-ți povestească, cântecel și povestirile sunt lipsite de acel farmec al spontaneității, când omul credându-se cu totul singur, își dă drumul dorului, jalei sau veseliei lui.

Deci, le-a venit greu membrilor comisiunei a descleșta gura multora de la țară și a trebuit să se folosescă de prilejuri anumite pentru a putea culege materialul din acest volum.

Cât pentru graba pusă de învățători întru a răspunde și a trimite materialul adunat, n'avem mai de loc a ne felicita. Afară de rare excepții, — cei mai mulți învățători n'au răspuns de fel, iar alții s'au mulțumit cu răspunsul comod că în satul lor n'au putut afla nimic așa ceva. Intre județele ai căror învățători, — afară de vre-o 6—7, — n'au dat nici un răspuns, excelază Ilfovl și Vlașca. Ju-

dețul, însă, din care s'a trimis răspunsuri de la aproape toți învățătorii, este Neamțu, și acesta grație domnului revizor școlar Titu Mărdărescu. Un învățător care și-a dat bine seama de importanța adunării materialului folkloristic, precum și de felul de a-l culege, este cu deosebire d. I. Florescu, din comuna Bragadiru, jud. Teleorman. D-sa a trimis un foarte interesant și bogat material, din care versurile figurază mai toate în acest volum; dicem mai toate, căci și de la acest învățător, ca și de la cei-alți culegători, nu s'a mai reprodus din nou părțile cari erau absolut identice cu altele ce figura deja în colecțiune. Un prețios material ne-a mai fost procurat de către d. Rădulescu-Codin, din jud. Muscel, pe lângă cel oferit de persoane în afară de comisiune și de corpul învățătoresc.

Colecțiunea de față, care ocupă un volum mare de 1700 pagini, cuprinde toate producțiunile versificate poporane ce s'a putut culege, împreună cu un număr întins de variante, atât în afară cât și în lăuntru bucăților, omițându-se bucățile aiurea publicate. Dacă s'a procedat ast-fel în facerea acestei colecțiuni, este pentru că s'a avut în vedere principiul următor: Limba evoluând, producțiunile poporane, — un compus pe cât se poate de nestatornic, — evoluază și ele, fie în sens progresiv, fie în sens regresiv. Și evoluția nu se petrece numai din punctul de vedere lingvistic, ci și din punctul de vedere al ideilor predominătoare, — lăsând la o parte faptul dacă o schimbare aduce și pe cea-laltă. Ast-fel, ceea-ce caracterisă această colecțiune este tocmai tendința ei modernisătoare atât în termeni cât și în idei: dovadă că amintirile trecutului au început deja să se ștergă în spiritul poporului, vorbele și-a pierdut forma și chiar însemnarea lor primordială sau tradițională, ba unele sunt chiar înlocuite cu cuvinte noi. De aceea producțiunile poporane neavând un caracter de fixitate, ele trebuiesc culese nu o dată pentru tot-d'a-una, ci din timp în timp, spre a se putea urmări șirul schimbărilor încercate, precum nu mai puțin și al amestecurilor diferitelor producțiuni. Căci, după cum dicе d. Hasdeu*) „producțiunile poporane nescrise, sburînd fără control din gură „în gură, se întălesc, se încrucișează, se confundă. Dacă două sau mai „multe bucăți separate sunt omogene sau analóge, dacă ele presintă „unele puncturi de contact, dacă una ar putea să figureze ca început sau „continuațiune ori epizod la o alta, une-ori chiar prin antitesă, ele se

*) Cuvinte din bătrâni, I, p. XX.

„combină împreună, formând o singură bucată“. Și exemple de acest fel sunt destule în colecțiunea de față; doine, sau părți din doine se văd amestecate în cântece bătrânesci și haïducesci; strigături amestecate cu doine; începutul sau sfârșitul unui cântec trecut la un altul, etc.

Materialul s'a cules în 27 județe; nu se află reprezentate județele: Bacău, Dorohoiu, Constanța și Rîmnicul-Sărat. Sunt multe produse poporane și din Transilvania.

Bucățile s'aŭ reproduș și publicat așa cum aŭ fost găsite în gura cântăreților, fără nici-o schimbare, fără adaos, restricțiune sau întocmire, singura silință a culegătorilor fiind de a transcrie cu fidelitate cele auđite din viul graiŭ al cântărețului sau povestitorului.

O bună parte din colecțiune aŭ fost culésă nu din gura țeranilor români, ci, precum se indică la fie-care bucată în parte, cei mai mulți cântăreți fură lăutari țigani. Bună-óră: *cobzarul Stanciu Ion, Anghel Cambrea, Gh. Ilie Stîngă, Ion Stan Băluică, Marin Băban, Cosma Tuță, Ion Neblea, Radu Dirdiŭlă, Ghiță Schiopu, Radu Burcea, Stan Peșigă, Ion Concilă, Precup Urlan*, sunt țigani și mulți alți cântăreți de aceeași rasă.

Acest isvor — lăutari țigani — observă cu drept cuvânt d. Al. D. Xenopol, într'o recenziune făcută volumului de culegeri al regretatului Gh. Dem. Theodorescu ¹⁾ „acest isvor póte sluji în destul de bine pentru unele din clasele poeziilor adunate, precum *steaua, colindele și cântecele de lume*. Nu știm însă dacă pentru *balade sau cântecele bătrânesci* o asemenea metodă de adunare este cea mai potrivită. Acestea însă alcătuesc partea cea mai frumoasă și mai importantă a comórei poetice a unui popor.

„In ele poporul 'și depune ca într'un mormînt iubit tóte figurile însemnate ale trecutului său, împodobindu-le cu tot farmecul poeziei, cu tóte închipuirile fantasiei sale. In acestea se cristaliză adese-orî și se împietresc niște expresiuni vechi cari, deși uitate astă-đi, sunt păstrate acolo ca musca cea prinsă în galbena transparență a chihlimbarului.

„Baladele trebuie decî adunate cu cea mai mare băgare de sémă, auđite de la aceeași persónă de mai multe orî, căci același cântăreț dá adese orî variante din cari unele pot să conțină tocmai cât o piatră nestimată pe care nu ne-a păstrat-o nici un isvor scris. Trebuie

¹⁾ Vezî foiața ziarului «Voința Națională», anul III, No. 451, đin 30 Ianuarie 1886.

apoî comparate variantele culese din locurile cele mai deosebite și anume nu din isvóre de a doua mână, nu de prin noroîul orașelor, ci din via undă a pâriului de munte, pe unde s'aũ adăpostit mai ales cântecele bătrânesçi. *A se culege asemenea nestimate din gura lăutarilor țigani, fie acela chîiar și Petrea Crețul, este o metodă cu totul greșită. Ori, cât ar fi țiganul de romanizat el tot păstrază în țesătura gândurilor sale o formă străină care adese-orî modifică cugetarea saũ expresiunea românescă. Apoî mai gravă este împrejurarea că țiganii sunt și ei o natură poetică și artistică, dovadă că elementul musical este represintat în poporul nostru aprópe exclusiv prin acéstă rasă. Conform cu caracterul poesiei poporane, care se schimbă adese-orî după poetul ce o cântă, țiganii adese-orî înlocuiesc versurile, expresiele, ideile prin altele eșite din propria lor minte. Nu avem deci nici o garanție că o culegere de balade luată din gura unor lăutari să represinte adevăratul coprins al cântecului din bătrîni.*

Publicarea s'a urmat treptat-treptat, așa cum materialele s'aũ primit la Direcțiunea Museului de la membrii comisiunei și de la învățători.

Ast-fel se explică numărul de *adende* ce compun partea a doua a volumului I, fiind-că materialurile sosind la mari intervale de timp, iar tipărirea trebuind să începă mai înainte, potrivit dorinței Onor. Minister, — ea nu se putea opri până la sosirea întregului material.

După aceste observațiuni, să trecem la analiza volumului de față și să arătăm ce coprinde fie-care soiũ de produs poporan, ce elemente nouë sunt și ce caracteristice păstrază fie-care fel din acéstă culegere.

Volumul, compus din două părți, se împarte după felul produselor poporane în :

I. <i>Cântece bătrânesçi</i> (balade și legende, cîntece haïducesçi, bătrânesçi)	175
II. <i>Doine</i> (dragoste, dor, jale, urit, blestem, cuculețul, murgulețul, călătorie, străinătate, cătănești, voinicesti, balice)	950
III. <i>Cântece de nuntă</i>	25
IV. <i>Strigături</i>	1061

V. <i>Căntece, rugăciuni și jocuri de copil</i>	27
VI. <i>Colinde și Flușororul</i>	80
VII. <i>Ghicitori</i>	300
VIII. <i>Descăntece</i>	380
IX. <i>Vrâji</i>	60
X. <i>Căntece de mort, bocete</i>	10
XI. <i>Anecdote și porezi</i>	13
XII. <i>Locuțiuni și idiotisme</i>	1250

Varia:

- Calendar Poporan,
- Frinturi de limbă și dicături,
- Intrebări și răspunsuri,
- Cuvinte particulare.

Să ne ocupăm de fie-care din aceste categorii în particular.

I. *Căntecele bătrânești*, sunt în cea mai mare parte cunoscute din colecțiile anterior publicate, dar ele ne oferă multe și prețioase variante în lăuntru, ca și în afară, la bucățile deja cunoscute.

Sunt și câte-va tipuri și nume nouă, bună-ora *Niculca* (pag. 36); *Cântecul lui Oncea chirigiul* (45); *Stoian Bulibașa* (58); *Aga Bălăcenu* (63.65.1265); *Cântecul Banului* (77); *Rădița* (89); *Cântecul lui Priscovenu* (97); *Cântecul lui Călin* (108); *Mizil Crai* (126); *Gheorghică Poianu* (137); *Voichița* (139); etc. etc.

Să ne oprim puțin la cântecul lui *Aga Bălăcenu*, pentru că el ne oglindesc unele momente istorice interesante.

Aga Constandi: Bălăcenu, „om plin de vitejii și de păreri ne-bune“, cum îl numesc cronicarul, era ginerile lui Șerban Vodă Cantacuzin și partisan al politicei austriace în Principate, pe când Constandin Brâncovenu ținea cu Turcii. Bălăcenu la a. 1689 intră în țară cu generalul Häusler și ocupă Bucurescii. Brâncovenu chiamă în ajutor pe Tătari. Nemții părăsesc Capitala și se retrag la munți. Se dă bătălia de la Zernesci (Sept. 1690), între Turci și Austriaci, în care bătălie *Aga Bălăcenu* este ucis; capul i se aduce la Brâncovenu, care 'l pune în prepeléc pe mormanul de cărămiđi ale caselor lui Constandin Bălăcenu (palatul cel nou al Poștelor) spre a fi vedut de totă lumea timp de un an și jumătate.

Dar să ascultăm mai bine pe *Cronicarul Neculcea*: „Deci de nice din Moldova au mers *Hatmanul Bogdan*, cu o sémă de Moldo-

veni, și un Sultan cu Tătarii, și Brâncovenul Vodă, cu capul său cu Muntenii; și ajungând la marginea țerei Muntenesci, unde se cheamă Cămpina, eșitu-le-au Heizer generalul înainte și cu Aga Bălăcénul, și cu câte-va mii de Nemți, și și-au dat răsboiū foarte tare, de ambe părțile, și groznic, câte-va césuri; și pe urmă au spart pe Nemți, și au purces Nemții în risipă. Și atunci au prins pe Heizer generalul la mâna lui Tiukel grof; și Aga Bălăcénul au perit în răsboiū... *Dic că la acel răsboiū să fie fost mai mult isbânda despre partea Cazacilor Brâncovanului, cărora le era cap un Moldovan, anume Costin Căpitanul de Focșeni, feciorul Nenului.*

„După ce au aflat Brâncovenul Vodă pe Aga Bălăcénul mort în răsboiū, trimisu-i-au capul la București de 'l-au pus într'un prepeléc în mijlocul ogrăzii lui, de i-au ședut vr'un an capul în prepeléc, și-au învățat de i-au risipit și curțile și ograda, de au rămas numai jăriște“.

Până aci cronica.

Iată acum ce a făcut fantasia poporului :

Avem în colecțiunea noastră trei variante ale Cântecului lui Aga Bălăcénu : una provine de la lăutarul Gheorghe Bălțatu din Șerbănesci, jud. Olt (pag. 63); a doua de la Iovan Băzăvan din Giubega, județul Dolj (pag. 1265); a treia (pag. 65) de la moșul Burcea, în etate de 85 ani, din comuna Adamesci, jud. Teleorman.

Reproducem aci pe cea de a patra, spusă tot de moșul Burcea așa cum a publicat-o ȕilele acestea eminentul folklorist d. Chr. N. Țapu *), și în fine pe a cincea culésă de d. M. Pasculescu de la Sima I. Jimblaru, Comuna Catanele-Dolj.

Iată mai întâi varianta a patra :

„Inceputul cântecului, nesciindu-l acest bătrân să-l rostescă în versuri, mi l'a spus din gură sub formă de poveste. Il reproduc deci, cu vorbele bătrânului Burcea“.

Acum 400 de ani Constandin Brâncoveanu, acela care a fost mai mare peste Divan, a clădit un oraș și i-a pus numele *București*, după Ciobanu Bucur, Mocanu. Bucur Ciobanu, avut-a p'acele vremuri :

Oi multe,
Mulle și cornute,
Cu lâna mișosă,
Ca firu de mătasă,

și trecea cu multă vază printre semenii săi după acele locuri.

Trecut-au ani 50 la mijloc și orașul lui Bucur Mocanu mereu a crescut și s'a făcut de 2500 de case.

*) *Revista liceului «Unirea» din Focșani*, n. 1 (Septembrie 1900), pag. 23—30.

«S'a sculat în urmă și Aga Bălăceanu, boieru *lu* Costandin Brâncovénu, și, în cîuda Voievodului Costandin, s'a apucat și el să zidescă un oraș cu 300 de clădiri, pe locu de la Bălăciu de așt.

Vroia Aga Bălăcénu ca crașu lui să intrică p'al *lu* Costandin Brâncovénu, să ajungă chiar Căpîta la țerii Rumânești.

Și, ca să isbutescă, s'a sculat el cu un *Forman* și cu ôste Nemțescă, cu Nemți de cel cu cîdă, să bată pe Costandin Brâncovénu.

Brâncovénu glasuit-a atunci către Bălăcénu :

— Ce vrei, să te cerți cu mine? Eă, care am făcut un oraș mare cu 2500 de case, sunt mai tare ca tine și sunt Domn,

Tu ai clădit un mic orașel cu 300 de ziduri, și alea sînt pustii! Dacă vrei de la mine bani, îți dau destui; pôte oi fi sîrăcit cu atătea ziduri ce ai ridicat.

— Nu cer bani, zisu i-a Bălăcénu, că am mulți făr' de sémă, și nici o Domnie și Împărăție nu știe de bănetul cel mult al meu!».

Atunci dar ce vrei? — «Vreaă ca Bucureștii să fie aici la Bălăci. Dacă m'oi birui, atunci să rămăie *Bucureștii* acolo, unde sînt astă-đi; dacă nu, atunci să se mute Căpîta aci la Bălăci.

Vězënd că nu isbutește ast-fel, Aga Bălăcénu porni cu răsboiă împotriva Domnului sêu Brâncovénu.

Bălăcénu venea cu fină-su Drăgan, călări pe cai vinicioi :

Venea cu ôste Nemțescă,
Venea ca să prăpădescă
Pe Costandin Brâncovénu
Care stăpănea Divanu!

Brâncovénu a ridicat împotriva *lu* Bălăcénu cinci miș de ostași. Ei au început lupta și Aga Bălăcénu cu fină-su Drăgan au bătut de au stins pe Brâncovénu și ôstea lui.

Ce ostași mai rămănea
La Brâncovénu striga :
— Trimite, Dómne, oștile,
Că ni s'a *scurtit* șilele!
Bălăcénu ne snopește,
Ne bate, ne prăpădesce!
Brâncovénu ce 'mi făcea?
Pe Drăgan, măre, 'mi chîema,
Pe finu *lu* Bălăcénu,
Care a părăsit Divanu.
La Divan că-l aducea

Și din gură că-i striga :
— Drăgane, Drăgane,
Viteze Drăgane,
Cu aur mult te-oi dărui,
Dacă mie mi-oi sluji;
Cu scaun de 'mpărăție
Și cu mare boierie.
Pe Bălăcénu să 'mi apuci,
Capu-ăicea să-l aduci,
Să mi-l tai, să mi-l omori,
Să-l pisezi de nouă ori!

La điuă sorocită, să fii gata, MăriaTa, îi răsponse vitézul Drăgan finu *lu* Bălăcénu. Inhamă-te din nou la luptă, c'am să-ți aduc eă pe tîpsie capu *lu* nașu, ca p'al sfintului Ión Botezătoru!

Brâncovénu ce 'mî făcea?
 La Bălăcénu trimetea
 Soli Domnesci, ca să-î vestescă
 De războiū să se gătescă.
 Dar Bălăcén ce 'mî făcea?
 Pe finu Drăgan chîtema
 Și din gură că-î grăia:
 — Ce o fi asta, măi Drăgane,
 Drăgane, fine Drăgane?
 Brâncovénu mi-a trimes
 Din Divan de la Domnie,
 Trimiși vornici în solie:
 Nu cum-va pentru bătaie,
 Saū este răscolă 'n țară?
 Drăgan, măre, ce 'mî făcea?
 La Bălăcén el grăia:
 — Nașicule Dumnea-ta,
 Pin Bucuresci c'am trecut,
 Multe lifte c'am vedut:
 Turci și Nemți, Ruși și Tătari
 Poloni, Unguri, mustăți mari
 La războiū noi d'om mergea,
 Multe lifte om tăia;
 Tu să tai în două părți
 Că-s prea multe, multe legi.
 Și eu să tai într'o parte,
 Ca să am mai bună parte!
 Duminică dimineță,
 Cam pe rouă, cam pe ceață,
 În răsăritu de sare,
 Amendoi plécă călare.
 Cruce, măre, că-și făcea,
 La Dumneșeu se ruga
 Și din gură cuvînta:
 — Dómne, Dómne, fi cu noi
 Cu putere l'amendoi;
 Să ne ducem sănătoși,
 Să ne 'ntorcem bucuroși,
 Ca doi trandafiri frumoși!
 Bălăcénu ce 'mî făcea?
 Când el așa se ruga,
 Drăgan în gând că șiea:
 — Dar-ar Domnu Dumneșeu,
 Să fie pe gându meū:
 Să-ți vîz capu tîu pe jos
 Și pfelea 'ntorsă pe dos!
 Et la războiū că pornea,
 La Bucuresci c'ajungea,
 În câmp la Colintina.
 El, măre, se 'nspălmînta,
 Când așa sodom vedea:
 Multă ôste că 'mî vedea
 Știî ca frunța, ca ierba!
 Bălăcénu ce 'mî făcea,
 Când așa sodom vedea?

Ochénu la ochi punea,
 Peste oștire se uita
 Și din gură că striga:
 — Alelei, Drăgane fine,
 De noi acum nu e bine,
 Să ne luptăm peste fire
 Cu âst sodom de oștire!
 Tu să tai în două părți,
 Că 's prea multe, multe legi;
 Și eu să tai într'o parte,
 Ca să am mai bună parte!
 Bălăcénu ce 'mî făcea?
 La piept mîinile punea,
 La Dumneșeu se ruga:
 — Dómne, fie voia ta!
 Dómne, părinte prea sfinte,
 Ascultă-mi ruga fierbinte:
 M'ai scăpat întâia ôră,
 Scapă-mé și-a doua ôră!
 Drăgan, măre, ce 'mî făcea
 El în gând că se ruga:
 — Verde foie tei frunșos,
 Capu să ți-l ved eu jos!
 Bălăcénu ce 'mî făcea?
 El, măre, se pregătea,
 Paloșu 'n mână că lua
 În oștire că intra,
 Multă mórte că făcea,
 Prăpădu Domnului erea!
 Drăgan, măre, ce 'mî făcea!
 De la margine privea,
 Nu-î venea a s lupta;
 Calu, măre, că-și oprea
 De tîfal nimic tăia!
 Bălăcénu se lupta,
 Mórte prin Turci el făcea:
 Pe Turci grămadă-î tăia,
 Cu pămîntu-î așternea,
 Și el, măre, ostenea.
 Calu-î din nări foc vîrsa,
 Mîinile i se 'ncorda,
 Sîngile șiroiū curgea,
 Și pe paloș se 'nchea!
 Dară Aga Bălăcénu,
 Care a părăsit Divanu,
 Dacă, măre, că vedea
 Că vedea că ostenea,
 Finului Drăgan grăia:
 — La margine, fine, și-acasă,
 Că p'aici mórtea ne lasă!
 Calu că mi-a ostenit
 Și eu, măre, c'am stătut!
 Amendoi că se pornea
 Și fugea, măre, fugea,
 Și de vară

Pênă 'n séră!
 Oștirea că mi-l gonea,
 După ei se 'nșirua
 Și de loc nu-l ajungea!
 Drăgan, măre, ce 'mi făcea?
 El hodinit cum erea,
 Drumu jderului dedea,
 Copitele-l scăpăra,
 Nori în urmă-l rămănea.
 Pe Bălăcenu 'mpingea,
 De-a călare cum erea,
 În Dâmbovița 'l băga
 Și din gură că-l striga:
 — Fugî, nașule, nu mai sta,
 Că ne-a ajuns potera!
 Bălăcenu ce 'mi făcea?
 Pe finu că-l asculta,
 Cu calu 'n nămol intra
 Și mai rău se 'noroiă
 Și din gură că-l striga:
 — Săî, Drăgane, finule,
 Că mi-a scurtit ȕilele;
 Calu mi s'a 'nămolit,
 Oștirea că m'a sosit!
 Drăgan, măre, ce 'mi ȕicea?
 Svirle, nașule, pușca
 Și pușca și sabia,
 Nu mai faci trebă cu ea!
 Sabia ȕi s'a șirbit,
 Pușca ȕi s'a ruginit,
 Oțelile c'aă plesnit!
 Svirle-ȕi, nașule, zaua,
 Să sbore calu fuga,
 Că *șăile* sint mult grele
 Nu pătrund glonțele 'n ele!
 Drăgan, frate, ce 'mi făcea?
 Cum pe nașă-su vedea
 Fără arme că erea,
 La el, măre, năvălia:
 Sulita 'n el o băga
 Mașele jos îi vërșă!
 Pênă oștirea sosia,
 Bălăcenu mort erea!

Capu 'n sulitã-l punea,
 La Brâncoven l-aducea
 Și de Divan că-l trântea
 Și din gură-l cuvînta:
 — Ia-ȕi, Dómne, datoria
 Și dă-mi făgăduie!a!
 Brâncovenu când vedea,
 Mult, frate, se 'nveselia
 Și lu Drăgan că-l grăia:
 — Drăgane, tu să trăiești,
 Domnia s'o stăpânești!
 La scaun că mi-l ducea,
 Pe Divan îl așeȕa.
 Bărbierii că-l chema,
 Pe el bine că-l spăla,
 Mi-l radea și-l potrivca
 Și cu țole 'l îmbrăca
 Cu țole cu ibrișim,
 Ibrișim toț cafeniū:
 Ibrișim de Ȑaligrad
 Cotu șapte galbeni luat!
 Brâncovenu ce 'mi făcea?
 Bine de loc nu-l părea,
 La Drăgan el că mergea
 Și din gură-l cuvînta:
 — Drăgane, Drăgane,
 Viteze Drăgane,
 Cum în locu-mi să domnesci
 Și lumea s'o stăpânesci?
 Ȑi-af tăiat tu nășia,
 Dar mi-te Domnia?
 La Gialapî semn el făcea
 Și din gură le ȕicea:
 — Lui Drăgan capu sã-l luaȕi
 Și 'n Domnie nu 'l lăsaȕi;
 De cât lumea s'o domnescă
 Mai bin'el să putreȕescă!
 Gialapii că-l asculta
 Capu lu Drăgan tăia;
 Iar pe el îl îngropa
 La Mănăstirea domnescă,
 'N lume să se pomenescă!

Varianta a cincea, din Catanele-Dolj, sună ast-fel:

Verde a Crinului,
 În lunca Ciabrînului
 La otaru Turnului
 La Poiana Mărului,
 Ciartă-mi-se vere'mi cêrtă
 Tot doi Domni cu două oști
 Dar oștile cum erea?

Una'mi e verde nemțescă,
 Ș'alta roșie turcescă,
 Dar domni cum îi chema?
 Unu-l Aga Bălăcenu,
 Și Constantin Brâncovenu,
 Finu-l Costin Căpitanu.
 Ȑice Aga Bălăcenu,

Spre Constantin Brâncovănu
 Ca să mute Bucureștii
 Și să 'i mute la Bălaci;
 Dar Constantin Brâncovănu,
 Crede 'n Dumnezeu sârmanu,—
 Il răspunde chiar așa:
 Ca să lase Bucureștii,
 Chiar unde se află acuma.
 În Dâmboviță e'o cura,
 Lui Constantin s'o 'nchina,
 Multă lume s'o adăpa.
 Din vorbe nu s'ajungea,
 De răsboi că să vorbea.
 Când al dice usturoiū,
 Puseră sorocu Joi,
 Să s'apuce de răsboiū.
 Până Joi că n'așteptară,
 Miercuri sara să luară.
 Să loviră, să ciocniră,
 Foarte rău să mântuiră.
 Să veđi Aga Bălăcenu
 Neâlca pe calu al mare,
 Cu măzdrancu la spinare;
 Să 'mplimba prin ăstea mare
 Și mi'și striga 'n gura mare:
 — Cari s'o afla, s'o adăvăra
 Ca să 'și tafe nașica
 'Il dau și eu Domnia;
 Să fiu Domn cu numele,
 Să 'și primească pungile
 Și toate mituirile.
 Cîn s'afła, s'adăvăra?
 Numai Costin Căpitanu,
 Naș Constantin Brâncovănu.
 La Bălăcenu mergea
 Și iscălitura 'i da
 Că 'și tafe el nașica
 Numai să-'i dea Domnica.
 Apoi de aciea pleca,
 La nașu-său să ducea,
 Și nașu-său 'l 'ntreba:
 — D'aleo-leo fine Costine
 Ori că tu ești turburat,
 Ori calu 'n colți te a luat?»
 — Nașule, nașica mea,
 La mic că m'ai botezat,
 Ca mare m'ai cununat,
 Trei copii m'ai creștinat,
 Două fete ș'un băiat,
 Și ajutor nu l'am dat.
 Acuș la vreme de zor
 Să 'il dau și eu ajutor.
 Să te scot de la strimtori.»
 — «D'aleo-leo, fine Costine
 Ia departă-te de mine,

Mi-e frică de 'nșelăciune,
 C'asa sint Domniile
 De vorbesc cu gurile,
 Mituesc cu pungile
 Până 'și fac plăcerile.»
 — Nașule-nașica mea,
 De ce te sfiștii așa?
 Numai atâta vorbea
 Și 'n oștire il primea.
 — Nașule-nașica mea
 Bate tu marginile,
 Să bat eu mijloacele
 Că le știu soroacele.
 De la mine-o mai scăpa,
 De la tine să nu scape
 Nici în cer, nici în pământ,
 Nici în gaură de vint,
 Că tu mie nu 'mi mai scapi.
 Numa atâta că vorbea,
 Calu 'n frtu bine 'și strîngea,
 P'ingă nașu său să da
 Și cu paloșu trăgea.
 Trase hoțu năcăjit,
 'l scăpă paloșu 'n pământ,
 Scoase brasdă ca de plug.
 Al doilea mai trăgea,
 Mâna din dreapta 'i tăia.
 'l tăia mâna și e'o spată,
 Bată-l Dumnezeu să'l bată,
 Că'l blestemă țara toată.
 Da nașu-său ce făcea?
 'N Dumbăviță s'ascundea.
 Costin pe urmă 'l lua;
 Tot pe dra sângelui,
 Pe potcoava roibului,
 Pe sunetu friului.
 'N Dumbăviță il găsea,
 De aci nașu-său striga:
 — D'aleo-leo fine Costine,
 Lasă-mă fine așa,
 La București m'oiū ducea,
 La mână m'oiū vindeca,
 Și la spată mi o trecea;
 Pe uliță mi oiū cerea
 De oiū ține pe nașă-ta.
 — Nașule-nașica mea,
 Când ei săcurea pe mână
 Și mi te duci la pădure,
 Când tai copacu de sus,
 Tot mai frumos odîrșlește,
 Când il tai din rădăcină,
 Mi'l usuci de la tulpină.»
 — D'aleo-leo fine Costine,
 Cean'că m'oi lăsa așa:
 La București mă duceam.

La mână mă vindecam.
 'N ugnă vedeai ce 'ți lucrăm :
 La temniță te aședam,
 Pe viață te lăsam.
 Costin așa de aușea
 Foarte rău să năcăjea,
 Frumos capu îl tăia,
 'N Dumbăviță 'l arunca.
 Și de aciia îl lua,
 De mustață 'l apuca,
 La Domnie 'l ducea
 Tot la Sarafim pașa.
 Dar Domniea de'l vedea
 Sarafim Pașa grăia :
 — Tu 'ai tăiat nășiea,
 Mâini ne faci și nouă așa,
 Ș'apoi mare porâncea :
 — Faceți-i ceva 'nplimbare
 Lui Costin ăsta al mare.
 Pe Costin că mi'l lua
 Foarte bine de 'l plimba.
 Colea la Tirgu d'afură,
 Două furci și-o cumpioară
 O sfântă de frânghioară,
 Foarte bine 'l spinzurară,
 Să minună ș'altă țară.
 Puținel că 'l mai lăsa

Până nașă-sa venea ;
 Ea ast-fel că mi'și vorbea :
 «D'aleo-leo fine Costine,
 Da nu 'ți păru rău de mine ?
 Las'că 'ți tăiași nășiea.
 Ce nu primiși Domnia
 De primiși frânghioara ?
 Dar-ar Dumneșeu, să dea,
 Și cu maica Precesta
 Să 'mă aușă vorba mea :
 Fieru să mai ruginască,
 Oțelu să muceșească,
 Trupul tău nu putreșească,
 Nici muscă nu să lipască...
 Numa atât îl blestema,
 Poftir., nașă-sa pleca.
 La nouă ani să 'ntorcea,
 Tot în ștreang că mi'l găsea,
 Și pornea de mi'l erta.
 Și mi-l erta tot cu milă :
 — Să cadă din ștreang țarină
 De blestemu de la naș
 Nu m'ai în lume lăcaș,
 Blestemu de la tată
 'I ca, când calci-o petró 'n apă,
 Iar blestemu de la mumă
 'I ca lovitura de ciumă.

Din comparațiunea celor patru prime variante ale cântecului lui Aga Bălăcenu vedem, că ideea principală este lupta dintre óstea turcască a lui Brâncovenu cu cea nemțescă a lui Bălăcenu și sfârșitul tragic al acestui din urmă prin trădarea unui fin al său. Brâncovenul anume promisese acestui fin al Bălăcenuului că-i va da domnia, decă va omori pe nașul său ; finul execută crima, dar este pedepsit de domn cu mórtea pentru neomenósa faptă, omorirea nașului de către fin fiind socotită în credința Românilui întocmai ca un paricid.

Varianta a cincea face pe omoritor *fin* al Brâncovenului, iar persóna ucisă nu mai este Aga Bălăcenu, ci togmăi Constantin Brâncovenu.

Dar să vedem mai întâiú cine a fost omoritorul lui Bălăcenu ?

După variantele nr. 1 și 2 el se chema : *Căpitan Costin*.

Varianta nr. 1 (pag. 63) :

«Unde Costandin Brâncovenu vedea
 Cum óstea lui se 'npușina,
 Mâna la gură punea,
 Cu pumnii 'n piept se bătea :
 — Sărăcuț de maica mea,
 Că mi-a prăpădit óstea,

Bată-i crucea mâne-sa !
 Pristav, nene, cá punea,
 Trei zile, trei nopți striga :
 — Care, frate, s'o afla,
 Și, nene, s'o adevéra,
 Că să taie p'acesta,

Îi dăruesc Domnia,
Domnia și moșia,
Ca să taie p'acesta,
Că mi-a prăpădit ôstea !

Nimenca nu se afla,
Fără cât că se găsea
Săva!, *Căpitan Costin*
Al Bălăcénului fin ;

iar varianta nr 2 prescurtată (p. 1265):

«Fôie verde ș'o lălea,
Unde, frate, s'auđia,
Ca să-și taie nășia,
Să-și capete Domnia?
Nicăerî nu s'auđia,
Frate și s'adeveria,
Ca să-și taie nășia,
Să-și capete Domnia,
Numa *Căpitan Costin*
Luî Aga Bălăcén fin.

Dovadă că acest *Căpitan Costin* a existat în realitate și a jucat un rol însemnat în bătălia de la Zernesci sunt cuvintele mai sus reproduse ale cronicarului Neculecea, care ne spune: „Țic că la acest răsboi să fie fost mai mult isbînda despre partea Cazacilor Brâncovénului, căroră le era cap un Moldovan, anume *Costin Căpitanul de Focșeni, feciorul Nenului.*“

Iată deci cine a fost, acela care :

«La Costandin Brâncovénu mergea
Și din gură-I cuvînta :
— Constandine Brâncovene,
Îmi dărueshi moșia,
Moșia și Domnia,
Ca să-mi tai eș nășia ?
Că mi-e părinte mai mare,
Mi-a ars focu la spinare,
Frică mi-e de luminare !»

Cât despre relațiunile căpitanului Costin cu Aga Bălăcénu, decă acesta îl botezase sau nu, nu putem ști cu siguranță. De și numele *Costin*, ca o prescurtare presupusă din *Costandin*, ar putea vorbi pentru prima ipotesă, — nașul dând obicînnit fînului propriul său nume de botez, — dar nici părerea de a vedea aci pur și simplu o influență a rimei :

Săva!, *Căpitan Costin*
Al Bălăcénului fin

sau

Numa *Căpitan Costin*
Luî Aga Bălăcén fin,

nu p^ote fi în mod absolut exclusă. Cu atâta mai mult, că în varianta nr. 5, togmaî versul al 12-lea :

Și Constantin Brâncovenu

a cerut, din cauza rimeî, versul următor :

Fînu-î Costin Căpitanu.

În acest cas avem prilejul să constatăm cum une-orî o simplă potriv^{el}ă de rimă determină fondul întregului cântec, și mai departe cum acest fond trece într'o variantă a cântecului, unde necesitatea, care provocase rima, nu mai există : așa ar fi în cazul de față variantele nr. 3 și 4, care de și înlocuiesc pre Căpitan Costin prin *Drăgan*, *vil^{ez}ul Drăgan*, dar mențin afirmarea că acesta fusese un fin al Bălăc^{en}ului :

Bălăc^{en} pe Drăgan chema
Și din gură-l întreba :
— Ce-o fi asta, *fin* Drăgane ?
.
.
.
Dară Drăgan răspundea :
— *Nașule* dumneata etc.

Cine va fi fost însă *Drăgan* ? Intervenirea lui aci să fie óre o confusiune în loc de *Hatmanul Bogdan*, comandantul armatei moldovene în bătălia de la Zărnes^ci ? Atare confusiune s'ar părea cu atât mai posibilă, cu cât *Drăgănescii* era o familie care lăcuia ch^{iar} în mahalaña Bălăc^{en}ilor *), iar la satul *Drăgănescii* fugise tocmai atunci sócra lui Bălăc^{en}u, Dómna Maria a lui Șerban-Vodă Cantacuzin. Acésta nu e de admis.—Mai puțin probabilă ar fi părerea de a ved^e în *Drăgan* un nume obicⁱⁿuit în poesia poporană, cum avem dou^e exemple ch^{iar} în colecțiunea de față :

Pag. 516 :

— Cum făc^{eu}, mă Nușule ?
— Chițai,
Chițai
Banița,
Dă-î cu stremuralița,
De la vale
P^{en}'la deal
P^{en}'la pomă lui Drăgan ;

*) G. I. Ionescu-Gion, *Istoria Bucurescilor*, 327.

saŭ pag. 1271 :

Frunză verde odolén,
Icî în vale, colo'n dél,
La rateşu de sub mal,
Bea Iorgovan
Şi cu *Drăgan*,
Şi Iorguţă Roşcovan.

Ne rămâne a treia ipotesă: că faptul se lătoresce pur şi simplu contaminaţiunei a două cântece, în cari ideia principală: *omorărea naşului de către finul său*, alcătuesce fondul comun: Anume cântecul lui Aga Bălăcénu, în care figurază personagiul istoric *Căpitan Costin*, a fost influenţat de următorul cântec *Radu Vodă şi Drăgan*, cules din comuna Bragadiru, jud. Teleorman, şi publicat în presenta colecţiune (pagina 1234) :

Pribegeşti'mî vere,
Pribegeşti'mî dragă,
Pribegeşti'mî Radu-Vodă !
Dar de cine'mî puibegia ?
Tot de fină-so Drăgan,
Tot Drăgan din Bărăgan.
Că el, uite, s'a jurat,
Să nu'l lase netăiat.
Că, când Radu 'l-a cununat,
Când a fost la masa mare,
Toţi boerii 'l-a dat,
Care vîl,
Care moşil,
Care galbeni pe tipsis.
Numai Radu nu 'l-a dat,
Nici-o vie,
Nici moşie,
Şi nici galbeni pe tipsie.
Şi cum Radu că fugea,
Ochi 'ndărăt ş'arunca,
Mare pulbere vedea,
Şi din gură că grăia :
Cătă bată-l muma-sa,
D'o fi pulbere de vînt,
Să revarsă pe pământ !
D'o fi pulbere de om,
Tot drumul şi l'o goni,
Pîn la mine o veni.
Bine vorba n'o sfârşa,
Şi fină-so Drăgan îl sosca.
Iar Radu dacă'l vedea,
El din gură îl grăia :
— D'ale fine Drăgane,
Or calu îl ispiteşti,
Or pe mine mă petreci ?
Dar Drăgan că îl grăia :
— D'ale naşule Radule,

Eŭ calu nn'mî ispitesc,
Nici pe tine te petrec,
Dar pe tine te gonesc ;
Că eu naşule m'am jurat,
Ca să nu'mî scapi netăiat.
Că ştii naşule, când m'ai cununat,
Când fuse la masa mare,
Toţi boerii că mi-a dat,
Care vîl,
Care moşil,
Care galbeni pe tipsis.
Numai tu naşule nu mi-ai dat,
Nici-o vie,
Nici moşie,
Şi nici galbeni pe tipsie.
Atunci eŭ că m'am jurat,
Să nu te las netăiat.
Iar Radu că îl grăia :
— Bine, fine Drăgane !
N'o fi fine, d'eu, păcat,
Că la mic te-am botezat,
La mare te-am cununat,
Şi-alţi coconi ū-am creştinat ?
Drăgan din gură ūcea :
— Ba o fi naşule păcat,
Că la mic m'ai botezat,
La mare m'ai cununat,
Şi-alţi copii mi-ai creştinat :
Dar am apucat ş-am jurat,
Ca să nu scapi netăiat.
Bine vorba nu sfârşa,
Şi capu îl reteza ;
Trupu că 'l spinteca ;
Cu ţerănă 'l presăra,
Intr'un prepelég 'l 'nfigea,
'L 'nfigea în drumul mare,
Ca să aibă pomenelă.

Am puté chiar stabili unde anume a avut loc contaminațiunea, căci variantele No. 1, 2 și 5 ale cântecului lui Bălăcénu cu *finul Căpitan Costin* sunt culese din județele Dolj și Olt, pe când cele cu No. 3 și 4 ale aceluiaș cântec cu *finul Drăgan* provin din județul Teleorman, adică de acolo unde s'a cules și cântecul lui *Radu Vodă și Drăgan*. Aci dar, în Teleorman, s'a întâlnit un cântec cu altul; personagiul Drăgan din cântecul teleormănen a usurpat locul căpitanului Costin din cântecul oltén, și alt nimic.

Cestiunea decă Drăgan din cântecul lui Radu Vodă, ca și Sarafin-pașa din cântecul Costin, aũ fost persoane reale sau nu, rămâne deschisă.

În orî-ce caz, acest exemplu ne arată însemnătatea geografică în formarea unei colecțiuni folklorice, diferitele influențe ce un cântec pôte să exercite asupra altui cântec, precum nu mai puțin și interesul de a vedea păstrată în cântecul poporan amintirea istorică a vitezului Căpitan Costin, care, decă n'ar fi fost menționat de cronicarul Neculea, noua critică așa pretinsă istorică l'ar fi pus de sigur cu totul în domeniul fabulei. Folkloarele constitue decî un element de mare preț pentru istorie, el ne dă istoria viuă a poporului, *lebendige Volksgeschichte*, cum se exprimă genialul Herder.

Limba în aceste producțiuni nu e de cât ici-colo coruptă și influențată de mahalalele orașelor. Bucățile culese de la Români sunt mai pure de cât cele adunate din gura lăutarilor țigani. În viitor totă atențiunea culegătorilor va trebui să fie îndreptată asupra cântecelor bătrânesci și să fie preferați în tot-de-una cântăreții români, mai ales acei cari nu sunt de meserie lăutari; căci se mai găsesc ici-colo moșnegi români cari ar putea fi ascultați cu folos; numai în lipsa lor cată a se da ascultare lăutarului țigan. Pe urmă, chiar între Români trebuie ales cel mai vorbăreț, mai voios și mai glumeț, mai frumos-povestitor, iar nu orî-ce sporovăitor, zăpăcit și fără memorie.

Cântecele bătrânesci ar trebui culese cât mai repede tóte, căci ele ne aduc sciri istorice din trecut asupra vieței întime, a moravurilor, a stăreii sociale și a întâmplărilor mai însemnate din vremurile de odinióră. Un studiu comparativ amănunțit între cele publicate deja și o întregire a celor necomplete cu variantele respective se impun, și ar fi de mare folos, atât din punctul de vedere estetic-literar, cât și din acel istorico-filologic.

Tot aci trebuie să pomenim și de grupa *cântecelor haĩducesci*, cari în culegerea de față sunt destul de bine reprezentate. După câte

cunoscem, aceste cântece în colecția noastră sunt cele mai lungi și mai complete, și cu cele mai multe variante. Rând pe rând trec pe dinaintele-ne chipurile cunoscute ale haiducilor *Burilenu*, *Corbea* (cu 4 variante), *Miul* (cu 8 variante, din cari una de 450 de versuri și alta de 535 versuri); *Jianu* (cu 4 variante); *Ghiță Cătănuță*, *Radu Anghel*, *Codrénu*.

Se mai adaugă și câte-va chipuri noue, cari nu figurază în colecțiile anterioare, ca: *Păun Haiducul* (p. 175), *Săcală* (p. 186), *Ioniță Haiducul* (p. 189), etc. etc.

II. *Doinele*, genul cel mai numeros și îndestul reprezentat în volumul nostru. Sub toate raporturile ele se presintă bine. Monotonia e aprópe cu desăvârșire exclusă. Fie-care doină ne înfățișează o nouă clipă din eterna melancolie ușoră, de care e frământat sufletul Românului.

Iei, tânguirea dulce a îndrăgostitului, care vorbește inimioarei sale :

— Inimioră, inimioră,
 Inimioră surioră
 Ce mi stai tristă și amară ?
 Inimioră ce te bați
 De coste și de ficăți ?
 Inimioră stai pe loc
 Că'ți pui lacăt la mijloc !
 — Să-mi pui lacăte și o mie
 Inima face ce știe !

Colo, urechă neînduioșată de întreaga gamă a dragostei poporului: a iubirei, a întâlnirei, a nehotărârei, a înșelăciunei, a dragostei fără de noroc, a trădărei, a despărțirei; gura lunei și toate sentimentele ce frământă o inimă de bărbat și de femeie când sunt cuprinși în mrejele „pârđalnicei de dragoste, bat'o focul s'o bată“.

Frunđa verde, pădurea și dumbrava, tufișul, bătătura și munții cu flori; podișca și fântina din preajma satului — locurile unde Românul își așteptă pe iubita —; cerul, sórele, luna, stelele; privighetórea, cuculețul și alte păsări, martorii iubirei lui înfocate, — toate, toate sunt cântate și caracterisate cu câte-o vorbă în doinele acestea.

Dorul și jalea, urátul—și mai ales urátul, căci

De cât eu urát în casă
 Mai bine mórtea 'n ósă —

mistue cu flacăra lor dogoritoare sufletul flăcăului și al feciőrei, cari își revarsă simțirile lor în doine minunate și îndușitőre.

Dacă urătul nu dă pace Romănului, el se duce la cireșumă, bea și-'și înecă plânsul și amarul în rachiū și 'n vin. Și aci cântă, cântă de ți se rupe inima,

Cântă doina cea de for
Că n'are 'n lume noroc

și produce acele cântece bachice, din cari unele pot fi comparate cu cele mai perfecte anacreontice.

Dacă nici cireșuma nu-l potolesce, plécă în streinătate, în „négra strinătate“ — adică tot în țară, căci pentru el „streinătate“ însemneză tot ce nu e satul său lunca lui. Și cântă iarăși doina cea de jale, cântece simple, pline de naivitate, dar de o dușoșie atingătőre și comunicativă. (Veđi de ex. p. 344).

Se bagă la cătănie — „măncă-o-ar pustia!“ —, ș'în cazarmă, „cu ranița căpătăiū,“ cântă de se uimesc orășeniī, iar „maiorul de la Chiatra“ rămăne dus pe gânduri.

Și așa Romănul se naște cu doina, își petrece viața cu doina și cu doinița lui, și mőre nedespărțit de dēnsa.

Numai pecat că aceste mărgăritare ale liriceī poporane romăne se corrup îndată ce vin în atingere cu așa dișa cultură a orășenilor, iar țiganul — depositarul lor în cele mai multe cazuri — le strică, le stīlecesce, și din frumoșe și naive, simple și curate ca isvorul cel de munte, le preface în nisce producțiunī lipsite de ori-ce farmec poetic. De aci acele stărpituri de „hamor, hamur, hamoraș“ și alte năzbătiī ce mișună de un timp încőce în doinele nőstre.

Volumul de față ar putea folosi poetilor nőștri lirici; ei s'ar inspira din producțiunile naturale ale spiritului popular, unele adevărate capete-de-operă ca fond și ca formă; ei ar îmbogăți vocabularul poesiei culte cu multe expresiuni plastice, concise și gingașe, cu întorsături de vers de o simplitate fericită, frumuseți ce ne întimpină în populara doină cea de jale și de dragoste, care curge līn cu un ușor murmur, ca și piriășul pe patul sēū de nisip și petricele.

III. *Căntecele de Nuntă* forméză a treia subimpărțire din volum. Multe nu sunt, dar sunt interesante, câte-va chīar inedite, cum bună-őră: *Versul Colacului* (408); *Orația pintenului* (410) etc.

Ar trebui să se dea în viitoarele culegeri o atențiune deosebită acestor producțiuni populare, căci ele cuprind o mulțime de amănunte, obiceiuri și date asupra stărei sociale și familiare. S'ar putea constata, între altele, modul căsătoriei la Români, cuantumul zestre și anume ce obiecte, precum și o mulțime de lucruri cu totul interesante pentru etno-psicologie.

Cântecele de Nuntă sunt cele mai ușoare de cules; culegătorul n'are de cât să asiste la câte-va nunți, și se va întorce cu o recoltă îmbelșugată.

IV. *Strigături*. Acastă parte a poeziei poporane e cea mai numeroasă în colecțiunea de față. Și în adevăr, doânele și strigăturile sunt cele mai multe în literatura noastră. E vorba de nota melancolică și de cea veselă a poporului român. Dacă Românul e melancolic în orele-i de supărare și de durere sufletească, apoi el știe a fi și vesel. Dacă notele de jos es din inima lui în belșug, apoi cele de sus, zglobii, săltărețe, ușoare și vesele, țîșnesc fără popas. Numai cine a luat parte o singură dată la o ședătoare sau la o horă, poate să știe ce izvor nesecat de spirit și de glumă are firea Românului.

Spiritul lui este sênătos și trainic, sarcasmul lui mușcător, caracterizarea lui justă și nimerită—arare-orî dă greș—gluma lui picanță, cu multă sare, ba chiar și cu piper, scurtă, concisă și spontană.

Cine nu e zeflemisit și luat peste picior în aceste catrenuri—căci cele mai reușite sunt cele mai scurte—? Și flăcăul și fata amorezați, și bărbatul bețiv și femeia leneșă, și săracul și bogatul, și risipitorul și sgîrcitul, și popa și *premarul*, toți la o laltă sunt biciuiți, dacă aū parte să cadă în gura unui zeflemist țeran cu talent. E o adevărată plăcere să ascuți pe un ast-fel de „hătru bun de glume“, care face cele mai reușite calambururi, și nu mai tace din gura lui prea limbută! E ca un fel de spiriduș, unde nu-l cauți, acolo e și el; îl veți ba în căreimă, trăgând un șfichiū cărciumarului pentru vinu-i prost și prefăcut; de odată răsare între femeile și babele bătrâne din sat cari stau într'un colț retras și clevetesc pe toți și tóte; apoi se prinde și el în horă, și după tactul danțului „arde“ când pe unul când pe alta, în rásul zgomotos al celor de față.

Se miră tot neamul meu,
Ce flăcău m'am făcut eu:
Cu turu nădragilor

Fac p artie vacilor
  i c and merg pe cositură
 Imi da  p i ile in gură !

Sa  :

 i ti, popo, la biserica,
 Nu la fete p edic  ;
 Pune m ana pe psaltire,
 Nu te uita la copile !
 Inchina-te la ic ne,
 Nu te uita la cucóne ;
 R g -te, blagoslove te,
 Nu cu ochii la neveste !

Sa  :

Popa tare m'a jurat
 Să nu  i  m ndru a 'n sat ;
 Dar  i popa-  mare c ne,
 Că  i el m ndru e  ine
  i mai multe de c t mine !

 i spiritul  i s g ta-  sarcastică nu sunt venino e  i r ut cio e.
 Nu r nesc de m rte pe nimeni, ci mai mult amuză. E o  mpu c -
 tură de alice mici. Ch ar  i cei zeflemisi i r d  i petrec:

Fata popii de la noi
 Are zestre  ese băi :
 'D'inainte nu sint doi ;
 La mijloc
 Nu sint de loc
  i la proțap
 Acuma-  fac !

Sa  :

Fetele dintre vâlcele
 Spală iile 'n ulcele
  i le 'ntinde pe zăbrele
  i latr  c nii la ele.
 Le ridică mai in sus,
 Latr  c nii ca la urs !

Sa  :

Hei s racu sulimanu,
 Cum mărită gugumanu !
 Seracile  ecile,
 Cum mărită secile ;
 Seracile sutile,
 Cum mărită slutile !
 Seracile miile
 Cum mărit  rgiile !

Sa  :

Premaru nost e om bun,
 C nd il cinste ti cu vin bun ;
 C nd vede ocaua plină,
 Face judecata bună ;
 C nd vede ocaua rasă,
 Face judecat' al s  !

Strigăturile sunt genul epigramatic al poporului și în cele mai multe cazuri alcătuiesc un fel de cronică a faptelor sociale din sat.

V. *Cântece, rugăciuni și jocuri de copii.* E un gen poporan interesant, dar recolta culésă în volumul nostru e minimă.

Cu prilejul altor culegeri viitoare, ar trebui dată o mai mare atențiune acestor produse, pentru că ele cuprind lucruri de interes din viața, dezvoltarea și creșterea copiilor noștri.

VI. *Colindele și plugușorul* în volumul nostru sunt puține, vr'o 80 numai, dar sunt interesante, dacă nu prin faptul de a fi inedite, cel puțin prin variantele ce presintă, completând în multe locuri pe cele existente.

Colindele mai cu sémă sunt documentele cele mai prețioase în care se citesc lămurit, în tótă originalitatea lor, fel de fel de obiceiuri și credinți din epoca introducerei creștinismului. Este póte singurul gen poporan care se găsește mai mult în descrescere, producerile nouă fiind nule; de aceia ar trebui să se grăbescă culegerea colindelor, căci cele mai multe s'aũ perdut, iar puținele ce aũ mai rămas din ele se strică ȕilnic sub influența mahalalelor orașenesci. Asupra colindelor și a plugușorului s'ar putea întreprinde un studiũ comparativ cu multe și interesante rezultate.

Culegerea colindelor și a plugușorului, și în general a tuturor celorlalte produse poporane, ar trebui făcută nu în mijlocul anului și în orĩ-ce timp, ci la însẽ-și ocasiunile periodice când se presintă. Colindele trebuie adunate între sãrbãtorile de Crãciun și Sf. Vasile; cãntecele de nuntã la nunți; cãntecele bãtrãnesci la ospete; baladele și legendele la stãni de la ciobani, în noȕile cele frumoșe de varã; doĩnele la lucrul câmpului, căci acolo surprinđi în chip izolat sufletul tãnguitor; strigãturile, povestile și ghicitorile la hore și la șeđãtori; bocetele la înmormintãri; descãntecele și vrãjile la anumite ocasiuni; într'un cuvãnt, trebuie lãsat poporul a se manifesta la prilejurile potrivite naturei și vieȕei lui, și a nu-l scóte în chip artificial și de poruncialã din îndeletnicirile sale. Alt-fel, produsele inteligenȕei sale nu vor avea acel caracter sincer și de spontaneitate,—condiȕiuni absolut esenȕiale unei bune culegeri de folclor.

„Spiritul popular, observã Max Müller, sémãnã cu sensitiva; el ca

și densă, la primul contact puțin cam aspru, se strânge în sine și-și închide foile“. De aceia trebuie mai întâiu să capeți încrederea poporului, să ai un traiu mai îndelungat cu el, o asimilare perfectă, dacă se poate, cu viața lui de toate zilele. Numai în acest chip putem alcătui colecțiunii autentice despre viața așa de simplă la exterior și atât de complexă psihicesce a poporului român.

VII. *Ghicitorile* sunt iarăși bine reprezentate în colecțiunea noastră. Pe lângă multe cunoscute deja, avem câte-va variante și chiar inedite.

Ghicitorile și deceurile forméză un gen foarte caracteristic și întins în literatura românească. Chiar după publicațiunea așa de completă și interesantă a d-lui A. Gorovei, meritosul editor al revistei folcloristice *Ședătoarea*, mai rămâne încă mult de făcut pe acest teren.

VIII și IX. *Descânțece și vrăji*. Culegerea acestui gen de literatură poporană e cea mai anevoiósă, din cauza numărului restrâns al celor ce sunt depositarii descânțecelor și vrăjilor. De obicei puține femei bătrâne mai știu a descânta și a vrăji; apoi ele au superstiția de a nu comunica cui-va vr'un descânțec, de témă ca nu cum-va descânțecul, o dată comunicat, să nu mai aibă tărie, și astfel meșteritele descântătoare sau dofforóele satelor să-și pėrdă meseria lucrativă. De aci nevoia, ca să alergi la fel de fel de stratageme pentru a le descleșta gura, prefăcându-te a fi bolnav, ba une-ori a fi chiar vrăjitor și d'o meserie cu ele. Cu toate aceste dificultăți însă, volumul nostru presintă un material foarte bogat de descânțece de tot soiul. Peste 380 de descânțece și 60 de vrăji, e un material vrednic de laudă. Sub toate raporturile acest material e bine strâns; fiecare soiū de descânțece are variante numeroase, e bogat în expresiuni, e complet și însoțit de descrierea mai mult sau mai puțin amănunțită a procedurilor ce se urmėză la fie-ce descânțec.

X. *Cântecele de mort și bocetele* sunt puține în volumul nostru. Intr'o escursie de 3. luni numai, nu s'a putut da o atențiune deosebită și acestui gen destul de important al literaturii poporane.

XI. De asemenea și *Anecdotele și povestile* în versuri sunt pu-

ține. Un al doilea volum conținând prosă poporană e în preparație și conține multe povestiri de un interes capital.

XII. *Locuțiunile și idiotismele* merită o deosebită atențiune, căci au o importanță lexicografică foarte mare.

XIII. Volumul nostru se încheie cu *Varia*, care cuprind: a) mici fragmente din *Calendarul poporan*; b) *Frinturi de limbă și dicționi*; c) puține *Intrebări și răspunsuri* și d) *cuvinte particulare* ce nu se aud pretutindeni.

Pentru a face interesantă colecțiunea și din punctul de vedere lingvistic și a servi ast-fel știința în chip îndoit, s'a alcătuit de d. profesor N. I. Apostolescu, eminentul nostru elev, un index cuprinzând particularitățile fonetice, morfologice, lexicale și semantice. S'a adăugat și un index al localităților, de unde s'a adunat materialul.

În primul index s'au însemnat cuvintele întrebuințate numai în unele părți românesce, și cari nu se găsesc în limba vorbită în Țara-Românească; de ex. *făgădău* [în Transilvania], *crivat* [în Moldova], *tămățoră* [(micșunea) în Oltenia], *machea* [interjecție, în Oltenia], *burcă* [(haînă mocănească de bărbat) în Moldova], *sucnă* [(haînă mocănească de femeie), în Moldova], *birău* [în Transilvania], etc. S'au mai însemnat, apoi, și cuvinte, cari de și întrebuințate dincóce de Milcov, se aud numai în anumite părți, cum e, de pildă, cuvântul *mischiu* [„oțel“, în unele părți „magnet“].

Ca particularități semantice trecute în index am putea aduce de pildă cuvântul *a năzări*, care în Oltenia înseamnă „a zări“, iar în România dincóce de Olt „a se supăra“ sau mai bine „a'i sări (andăra“; în primul cas verbul are obiectul în acuzativ, iar în al doilea cas în dativ. În privința trecerii de la un sens la altul, lucrul se poate ușor urmări aci, avându-se în vedere că dincóce de Olt se dice foarte des „'i-a năzărit din senin“, de unde s'a întins sensul la „a se supăra din senin fiind-că un lucru 'i se pare, etc“. Mai apoi a rămas numai sensul de „a'i se părea“: *I se pare un lucru abia zărindu'l*. La acestea negreșit că s'a adăugat asemănarea cu verbul „a zări“, care la început a fost numai o asemănare de formă, nu și de sens, iar mai apoi în Oltenia a devenit și de sens, verbul „a năzări“ contopindu-se de tot cu verbul „a zări“.

În privința particularităților morfologice putem da ca exemplu formele *nost*=nostru, *věst* și *vězt*=vădut, *ginovaț*=*vinovați*, etc. Am însemnat formele în care, — cum e în cazul din urmă, — nu se vede mai de loc sensul pluralului [aci trecerea lui *t* în *ț* prin influența lui *î* care a dispărut, însă, e o urmă foarte slabă de plural al lui *ginovat*=*vinovat*], dar n'am notat formele verbale ca *vedeț*, de exemplu, unde pierderea aceluși *î* din *vedeți*, nu are aceiași însemnătate ca lipsa semnului pluralului din *ginovaț*.

Relativ la formele plurale, puse în acest index, e de observat că s'aũ trecut numai acelea unde se presupunea a fi numai plural, unde singularul era nesigur și unde era trebuința numai de forma plurală, singularul neavând nici o însemnătate din punctul de vedere al indexului. Așa ar fi, de pildă, o însemnare relativă la o particularitate fonetică ca guturalizarea labialelor [*lupchi*=*lupii*, unde singularul *lup* nu ne interesază]. Tot așa une-orî s'a pus numai forma feminină, cea masculină nefiind sigură saũ neexistând.

Particularitățile cele mai însemnate, însă, sunt cele fonetice. S'aũ însemnat în index de la casurile cele mai generale și cunoscute — relativ generale — ca labialele guturalizate [*lupchi*=*lupii*; *cochil*=copil, *hier*, *șer*=țier, etc.]; ca *ă* înlocuit cu *â*, din județele Némțu, Botoșani și chiar Iași; ca *mî* trecut în *n* [*nêra* (a sê) mîera, (a sê) mira (a se); *nî*=mî; *Nercuri*=Miercuri; etc.], — până la cele mai rari, ca trecerea lui *n* în *l* [probabil prin intermediul lui *r*; exemplu: „*a amelînța*“=„*a amenința*“, probabil trecând prin forma „*a amerința*“, a lui *r* în *l* [*amelicã*=*americã*], și a lui *m* în *v*, ca în cuvîntul *alimănit*, care se constată în Oltenia, pe când în județul Teleorman are forma *alivănit*, alături cu verbul *a alivăni*, tot cu sensul obicînit al acestuî cuvînt de „a afurisi, a drăcui“. După câte scim în Teleorman există și forma *alimănit*, *a alimăni*, însă, cu sensul de „pripășit, a pripășii“.

Indicele conține și vorbele streine cu diferitele lor metamorfoze ce aũ luat în gura poporului. Mai ales cele turcesci aũ încercat schimbări radicale: „ienicerii“ aũ devenit *niceri* și *iangineri*; „spahii“ s'a făcut *spafii*, *pasfii*, *pasfiri*, *saftii*; „agarlik“, la cronicari *argalic* figurează în colecțiunea noastră sub forma *alardik*; în loc de „bogaz“ din baladele dobrogene, aci se dice *buhaz*; *cafes* (la cronicari) devine *cafat*; „*gialap*“ e un compromis din *gelat* și *gelep* etc.

D-l Lazăr Șăinenu, care a studiat cu necontestată competență elementele turcesci în limba română, observă ca o particularitate ca-

racteristică a colecțiunei oltenesci din prezentul volum, că multe din vorbele turcesci proprii acestei colecțiuni poartă o pecete sârbescă destul de pronunțată (Cf. *bascea*, *beg*, *dugelik* etc.), ceea-ce indică un contact mai intim cu Sârbii din vecinătate. Afară de acesta, cântecelile istorice din Oltenia sunt bogate în vorbe turcesci și forme verbale ce nu le mai întâlnim aiurea (cf. *alardik*, *buhaz*, *cafat*, *ciorbagiū*, *colgiū*, *derea*, *bulucesc*, *bulibășesc*, *căfenesc*, *mărtăcesc*, etc.).

În fine s'a însemnat în index și cuvintele în care variază, de exemplu, o vocală, ca în *plăpămele*, *plăpomele*, *plăpumele*, și altele în care se ved deosebite particularități fonetice.

De asemenea sunt notate și cuvintele așa dîcînd *orășenesci*, cari se găsesc întîmplător în popor, ca de pildă *regal*, precum și cele împrumutate tot din oraș, dar pe alocurea rău pronunțate, ca *parfonat*=parfumat, *procest*=proces, *peceptorî*=perceptor, *paligorie*=parigorie, *artilerie*=artilerie, *mamemvră*=manevră, *Chisolom*=Kiseleff, etc.

În afară de aceste particularități s'a pus în index și numele proprii — de persoane și de localități — întîlnite în textul diferitelor cântecel, ghicitori, descântecel, etc., precum și adjectivele derivate de la nume proprii.

În privința pronunțării, s'a căutat a se păstra acesta întocmai cum a fost auzită. S'a întrebuintat γ pentru g provenit din x fiindcă acest semn ne dă pronunțarea mai exactă; de asemenea χ e pentru un fel de h care nu admite ca e , când îl urmează, să fie pronunțat *ie*, fie *î* cât de scurt. Așa de exemplu, în strigătura următoare de la pag. 1058 — culésă din Șona, comitatul Târnava-Mare, Transilvania, — avem pe acest χ , care are un sunet cu totul deosebit h , aprópe alături de un cuvînt unde apare h cel obicinuit:

Lelea 'naltă și voinică,
Dorme lângă mămăligă.
Mămăliga eorcăe,
Ea dorme de *horcăe*;
Mămăliga *herbe* 'n olă,
Ea dorme de se omoră!

Aruncînd o privire asupra întregii colecțiuni, observăm un lucru de care s'a mai vorbit: Țigani — aprópe singuri păstrători actualmente ai poeziei poporane, — fac să dispară partea lirică a cântecelor, și păstrează numai partea narativă, numai scheletul așa dîcînd al lucrării, plus versificația, care în genere e foarte schiopă. Adesea-ori în unele părți rima lasă loc asonanței ori aliterației.

Uneori, și mai ales când un cântec nu e cules de la Tâgău, se întâlnesc versuri mai de seamă, cum sunt de pildă o parte din cele de la p. 861, deunde se observă mai ales pentru rima lor bogată, unde cei lași în armată se tînguesc, că îi duc de acasă :

Si ze rupi pietele,
Si ze plîngi letele.
Fetele,
Sărmanele!

Accentul secundar face aceste versuri și mai plăcute.

Ca valoare literară, negreșit că ne interesează numai cânteculele bătrînoști, doțnele, și uneori și strigăturile. Ghicitorile și descînteculele prezintă interes lingvistic și chiar istoric, ele păstrînd, de multe ori, vre-o formă veche, cristalizată, ori vre un nume propriu interesant. În plus, este evident că descînteculele sunt prețioase și pentru crușițele cuprinse în ele. E interesant de exemplu, a observa în descîntecule, cum câte nenumărate cunoaște poporul, după enumerarea feburilor vre-unel bôle, cum se vede într'un descîntec de gălbenare de la p. 1140, în care se vorbește de gălbenare *tartăscă, grecăscă, mesăscă, franțuzăscă, macedonească, românească, țigănească, latinăscă*. Tot dintr'o astfel de enumerare se poate vedea cum pînă la ce număr se ridică colorile distinse de popor.

Mai avem de observat în privința unor cuvinte găsite în diferite părți ale colecțiunii, că un le-am însemnat sensul, avînd în vedere arhivisticile observații ale lui Sayce *). „Le langage, comme les roches est parsemé des débris fossilisés des sociétés antérieures. Des mots qui étaient poëins de sens non développés peuvent avoir une signification nouvelle en conséquence des changements sociaux ; un long usage et une langue habitée peuvent les avoir privés de leur sens, si bien que la seule signification qu'ils possèdent est leur simple son ; on a pu encore oublier leur force originelle et ils peuvent ne survivre que comme des noms propres ou en rapports avec des cérémonies tombées en désuétude ; enfin, on peut les avoir confondus avec d'autres mots mieux connus, d'où sera résultée une confusion d'idées.”

Filologul și istoricul vor mai găsi încă multe părți interesante în această colecție. Așa în trecut atragem atențiunea asupra mențiunării

*) *Principes de Philologie comparée*, t. I, par E. Sayce p. 216—217.

localității *Ciobârcie* (evident *Ciobârciu* din Basarabia), și asupra cântecului intitulat *Calofirescu*. În primul caz dîcîndu-se

Cel voinic din *Ciobârcie*
Cu paloșul de mîschie,

pe lângă importanța localității care ajunsese, după cum se vede, faimosă în cât e pomenită și în cântece, vedem și forma *Ciobârcie*, care ne arată: sau că lăutarul nu'și mai dă sîma de însemnarea cuvîntului și socotindu'l un nume comun a dîs „cel voinic din *Ciobârcie*“, precum s'ar dîce: „lupul din lupărie“, „omul din prăvălie“, etc.,—sau că de la început s'a dîs în felul acesta, socotindu-se, pôte prin vre-o etimologie poporană, că am avea a-face cu un substantiv colectiv de felul lui „lupărie, stufărie, ghețărie“, sau de felul lui „ciobănie“, și acêsta din cauza renumelui de care se bucura localitatea. Și e lămurit că forma acêsta, nu se obișnuiesce, căci nici o dată nu se dîce de pildă „omul din Alexandria, din Vale-Largă, din Gură-Văii, din Prahovă, din Herța, din Sulina, din Brăilă, din Zimnice, etc.“ ci „omul din Alexandria, Valea-Largă, Prahova, etc.“ Tot ast-fel e cu tôte numirile de localități cari par feminine, lucrul aprôpe invers de cit la cele cu înfățișare masculină. Așa se dîce: „lăcuiitor din Buzău, din Rucăr, din Bucurescî, din Ploescî, din Predeal, etc.“, iar nu „lăcuiitor din Buzăul, din Rucărul, din Bucurescîi, din Ploescîi, etc.“; însă „lăcuiitor din Văleni-de-Munte, din Dêlul-Mare, etc.“, nu „lăcuiitor din Văleni-de-Munte, din Dêl-Mare,“ etc. Excepțiunea e aparentă în „lăcuiitorî din Turnu (articulat, în loc de Turnul), căci aci avem a face cu o prescurtare din compusele Turnu-Severin, Turnu-Măgurele, etc., care compuse vêdurăm că în partea lor primă sunt tot-d'a-una articulate. În ce privesce pe „Târgoviște“, acêsta ar părea că face excepție față de cele cu înfățișarea feminină, dar aci lucrul este explicabil prin faptul, că numele acesta, care în slavonesce are însemnarea de *târg* „forum“, și-a păstrat însemnarea etimologică mult timp, iar mai târziu graul poporului nu 'i-a mai schimbat înfățișarea, lăsând a se dîce „lăcuiitor din Târgoviște“, cum se dîcea la început, când lucrul însemna „lăcuiitor din târg“.

Se găsesc une-orî, e adevêrat, forme analóge cu „ciobârcie“, ca de exemplu (pag. 855):

«Cine naiba 'mî șopti mie
Să mă duc la Lixândrie,
Să mă 'nsor, să'mî iaû soție»

dar în caşul acesta avem de a-face tocmai cu fenomenul de care vorbirăm, anume închipuirea în mintea poporului că e vorba de ceva colectiv,—lucru foarte vag în mintea lui şi poate nici-o-dată precizat.

Dovadă că aici nu poate fi vorba de necesitatea de a avea rima căutată, este că *mischie*, cu care rimază *ciobârcie*, nu e singura formă a aceluşi cuvânt, căci găsim *mischiu* la pp. 11.64.106.1223. Acest cuvânt ar fi mers perfect ca asonanţă lui *Ciobârciă*, pe când *mischie* ne întâmpină numai aci (p. 7), ceea ce arată în mod invederat că *mischie* e din cauza lui *Ciobârcie*, iar nu cazul invers.

Acesta este conţinutul primului volum din *Materialuri folkloristice*, consacrat în întregime literaturii populare în versuri. Cu mijloce mici şi puţine de care am dispus, cu toate dificultăţile de tot soiul ce întâmpină o astfel de lucrare, grea mai cu seamă la începutul ei, cu toată lipsa de experienţă a culegătorilor,—s'a putut strânge o recoltă destul de bogată într'un interval numai de 3 luni de vacanţe. Vor fi multe lipsuri în colecţia de faţă, se vor fi strecurat multe erori chiar, mult ar mai fi fost de făcut; dar îi dăm drumul publicităţii şi luminei cu speranţa că în viitor, pătrunşi de experienţa trecutului, vom face ceva mai bun şi mai complet.

Destul că s'a pus începutul şi că materialele preţioase s'aun adunat şi sunt garantate de peire. Dar câte încă nu mai rămân de cules, câte de publicat, mai înainte de ce viaţa de oraşe şi şcoala să nu le altereze, să nu le facă să dispară cu desăvârşire?!

Să cugetăm numai la partea folklorelui care a fost cea mai puţin luată în seamă: la *arta populară*: ariile naţionale, desemnurile şi ornamentica caselor ţărăneşti, cusăturile, chiar cadrele şi icónele desinate exclusiv pentru trebuinţa poporului.

Dar *capra*, *brezaia*, *ţurca*, acea materializare simbolică, artificială în forma unui idol cu capul său cu botul de capră, de urs, ba şi cu două capete unul peste altul, cântecele şi glumele, cum şi multe alte obiceiuri bătrâne, cari se mai practică pe la ţară?

Se impune de la sine formarea de albumuri în care să se reprezinte diferitele forme ale acestor reprezentaţiuni, ca şi diversele desemnuri şi ornamentaţiuni de pe pereţii caselor, şi de pe cămăşile (altiţele) şi vesmintele ţeranilor, să se reproducă icónele şi cadrele ţărăneşti, când acestea nu sunt făcute în oraşe sau nu sunt importate, etc. De asemenea, albumuri musicale cari să cuprindă partiţiunea tutu-

lor cântecelor de dor și a jocurilor populare: și acésta cât mai iute, până ce să nu fie înlocuite de romanțele și valsurile pe care lăntarii mai tineri încep. a le răspândi prin târguri și prin sate.

Volumul al II-lea al publicațiunei, care apare odată cu cel de față, conține materialuri folkloristice de la frații noștri Aromâni. Volumul al III-lea, care este în preparațiune, va fi consacrat folklorului în prosă: basmelor și povestelor, datinelor și credințelor poporului român din nordul Dunărei.

Negreșit, culegerea materialelor noastre folkloristice se pôte dice că este încă la început. Silințele sunt în mare parte perdute, căci rămân isolate, în loc ca forțele să se întrunească și să lucreze la o laltă. Apoi culegătorii cei bunî, cei cu o cunoșcință fonetică perfectă și cu urechie fină, sunt rari, și se simte nevoe de ómenî anume pregătiți pentru asemenea lucrare. Ei trebuie mai întâiu să scie ceea-ce aũ să adune și cum să adune; să aibă în vedere colecțiunile deja publicate, pentru a le completa, a le verifica și îndrepta; să mERGă singuri din sat în sat, din colibă în colibă, ispitind copil, tânER și bERtrân, orbi și cerșetori, babe meștere în doctorii, în fermece și vrăjitori, boci-tóre etc., mai ales pe muncitorul cu ȕiua, pe cĕoban, pe vĕnĕtor, pe luntraș, pe micul meseriaș și pe micul plugar, identificându-se cu dânsii, trăind multă vreme între ei, luând parte la bucuriile și întristările lor, la sĕrbători, colindări, nunți și înmormântări; să laude ce ei laudă și să găsĕscă rĕu ce ei defaimă; să nu lase pe cel is-pitit, până nu a aflat totul de la dânsul; să nu pĕrăsĕscă un loc, până n'a sleit întrĕga comórá acolo ascunsă; să caute, pe cât e putință, a culege un cĕntec saũ o poveste de la mai multe persóne de odată, căci ceea-ce unul nu scie saũ a uĕtat, póte să-și aducă aminte cel-lalt; să observe a nu culege o producție literară artificială drept un cĕntec poporan; cĕntecile de dor, de nuntă și de joc să le culĕgă mai ales de la flăcăi și fete, cele pentru mĕngăierea copiilor, ca și cele de jale, de la mame, de la doici și de la babe bĕtrâne; ghicitori, jocuri și frânturi de limbă, de la bĕeți și fete; cĕntecele bătrĕnesci, povești, basme, cimilituri, de la bărbați și femeii mai în vĕrstă, cău-tând a se folosi de povestitori cu renume și de tóte împrejurările, spre a putea culege materiale cât mai bogate, mai autentice, mai originale.

Materialele apoi ast-fel adunate, să fie scóse la lumină în mari *corpora* întocmite în ordinea geografică și cu tot aparatul de erudiție

necesar, dând texte coordonate cu însemnarea variantelor interne și externe, și cu adnotațiunii din punctul de vedere etnografic, lingvistic, istoric, bibliografic, etc.

Aceste desideria o dată exprimate, nu-mi rămâne acum, ca să încheiū precuvântarea, ce a devenit puțin cam lungă, de cât să mulțumesc mai întâi d-ilor Spiru Haret și Take Ionescu, foștii miniștrii ai Invățământului Public, pentru sprijinul moral și material ce au bine-voit a da întru adunarea și publicarea materialurilor folkloristice din acest volum și cele următoare; de asemenea, tuturilor autorităților școlare, administrative și eclesiastice cari au sprijinit pe membrii Comisiunii folkloristice, cum nu mai puțin puținilor, dar plini de merite învățători, cari au răspuns cu sîrguință și cu pricepere la cestionarul folkloristic ce li s'a fost trimes.

O specială mențiune în fine merită d. Chr. N. Țapu, pentru zelul și aptitudinea desfășurată în culegerea și rinduirea materialelor, d. N. I. Apostolescu pentru facerea indexurilor și ajutorul ce, împreună cu d. M. Canianu, mi-au dat la acéstă publicare.

Mai țin încă să declar, pentru cei obișnuiți a vedea în ori-ce întreprinderi folóse materiale, că însărcinarea dată de vrednicul Ministru al Instrucțiunii Publice, d. Haret, am îndeplinit-o fără altă răsplată, de cât bucuria sufletescă că am putut îndruma o operă, care, să sperăm, va deveni din ȳ în ȳ mai bună și mai prețioasă pentru toți aceia cari voesc a sórbe din nesecatul și pururea prospăt și sănătos isvor al limbei și literaturii poporului român.

Până atunci acei ce iubesc din inimă némul românesc, traiful, credințele și cântecele lui, să-și aducă aminte de călduroasa și entusiasta invocațiune a nemuritorului poet polonez Adam Mickiewicz, invocațiune ce o dăm aci în limba minunată a neuitatului Al. Odobescu:

„Cântece poporane, voi siciū sfint al credinței, ce legați timpurile cele vechi de cele nouă, în voi își depune o națiune trofeele eroilor săi, speranța cugetărilor și flórea simțirilor sale. Siciū plin de sfințenie! Pe tine nici te atinge, nici te sfăramă vre-o lovire, pre cât poporul tău chiar nu te-a profanat. O cântec poporan! tu stai și păzești templul amintirilor naționale; tu ai aripă și glas ca de arhangeli, adese ai și arme ca dênșii. Flacăra mistuesce lucrările pensulei, tâlharii jefuesc comorile, dar cântecul scapă în veci cu

viață și se strecoară printre oameni. Dacă sufletele înjosite nu știu să-l hrănescă cu dor și cu speranță, el fuge la munți, se acață de ruine, și de acolo spune din vremile trecute. Tot ast-fel și privighetórea zboră afară dintr'o casă ce a ars și se opresce un minut pe învelitóre; dar dacă și învelitóre se cufundă, atunci pasărea fuge în păduri și, din mijlocul ruinelor, din mijlocul mormintelor, ea cântă călătorilor, cu glas resonător, doina cea de jale!"

1 Octombrie 1900

Gr. G. Tocilescu

CÂNTECE BĂTRÂNESCI

BALADE ȘI LEGENDE

MIORIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura cobzarului Stancu Ión din Cucuești (Teleorman)
Accestă baladă este o variantă modificată a «Oief Násdrávane» din colecția d-lui G.
Dem. Teodorescu pag. 435 sqq. și a «Mioriții» din colecția lui V. Alexandri pag. 1—3.

- P'un picior de munte
Scobóră oi multe,
Multe și cornute
Și mai multe sute.
5 Și cin'le trăgea
Și cin'le mâna ?
Vătafu Ion,
Ca el nici un om,
Fecior de mocan
10 Și de mocârțan,
Ádus din Ardeal.
Da Ion mî-avea,
Mî-avea o mielușică,
Mândră frumușică,
15 Cu lâna plăviță,
Cu patru cornițe,
Cu câte-o piatră nestimată,
De'mî lumină nóptea tótă.
Când simțta de vreme rea,
20 Trăgea oile la perdea.
Și simțta de vreme bună,
Trăgea oile la pășune,
Unde iarba e mai bună.
Vin nouă clobani
25 De la Poienari,
Tot prima-primari,
Cu căciulă de urs,
Că nu sunt supuși,
Nalțe și moțate,
Pornite pe spate,
30 Cată strinătate.
La Ion mergea,
La oi că-î băga,
Cu oile 'î pornea.
Măre se vorbta
35 Ca ei să'î omóre
Pe vătafu Ion,
Ca el nici un om.
Măua mî-auđta
Și mi-se 'ntrista
40 La Ion mergea.
Ion mi-o vedea
Și el mi-o 'ntreba :
— Dragă mioriță,
Cu lâna plăviță,
45 Ce mi-ești tristișóră,
Drăguță mióră ?
— Ióne, Ióne,
Vătafe Ióne,
50 Ai nouă clobani
De la Poienari,
Tot prima-primari.
Măre s'au vorbit
Și s'au sfătuit
55 Și-au făcut prinsóre,
Ca să te omóre !
Ion că-î spunea :
— Dragă mioriță,

- Cu lâna plăviță,
 60 Eî de m'or uri
 Și m'or omori,
 Eî tot să mă ingrópe
 La stână aprópe,
 In strunga de oi,
 65 Să fiú tot cu voi,
 Cam in dosul stâniî,
 Să mi-aud câniî!
 Fóie verde micșunea
 Ciobaniî sosîa
 70 Și mi-l omora.
 Und'mi'l ingropa?
 Cam in dosul stâniî,
 Ca s'auză câniî.
 Stálp ce mi-l punea?
 75 Căvălașul lui,
 Crivăț că'mî bătea
 Cavalul urla,
 Pe Ion jelea.
 Dar eî ce'mî făcea?
 80 Eî mi se uîta
 Și eî că'mî vedea
 D'o cucie verde
 Sburând prin livede,
 Cu doi călușei
 85 Vineî, porumbei,
 Luciî ca șerpîi
 Și iuî ca șoîmiî.
 Dar cine-î mâna,
 Cine-î bicîuia?
 90 D'un mic mocánaș
 Cu glugă 'ntre spete,
 Cu baieru de bete;
 Fuge nu se vede,
 Bicîtu cu zorzóne,
 95 Fug caiî să móră.
 Cucia 'mî venîa,
 Măre mi-aduea,
 D'o călugăriță
 Albă la peliță,
 100 Neagră la hăiniță.
 La târlă'mî trăgea,
 Pe Ion striga:
 — Ióne, Ióne,
 Vătafe Ióne.
 105 El nu răspundea.
 La mormént mergea
 Și ea mi-l jelea
 Și mi-l deștepta.
 In brațe că'l lua,
 110 In cucie mi-l punea
 Și acasă că mi-l ducea.

MIERLIȚA ȘI STURȚUL

Auđit de Christea Țapu de la Stancu Ión Iautarul din Cucueți (Teleorman).
 Acest cântec este o variantă prescurtată a celui din colecția D-lui G. Dem. Theodor-
 rescu, pag. 453 sqq.
 In colecția lui V. Alexandri, acest cântec se aseamănă cu balada următoare:
 Cuculețul.

- Sus la munte ninge plouă,
 Jos la baltă cade rouă.
 Sus la munte cu ițari,
 Jos la baltă cu șalvarî.
 5 Uiu, iu și ȳa, ȳa, ȳa
 MĪ-a vēduvit mierlița,
 Și—umblă sturđu să mi-o ia.
 —Mierliță, mierliță,
 Pasăre pestriță,
 10 Naiba să te 'nghiță,—
 Ia-mé tu pe mine,
 Că mult ți-o fi bine.
 —Ba, sturđule, ba,
 De uritu tēū
 15 Și d'al taică-tēū
 Ce oi să mă fac eū?
 Dar eū de m'aș face
 D'o hóldă de grēū,
 Și eū m'oi usca,
 20 De tine-oi scăpa.
 —Fă-te, mierlă, fă-te,
 Fă-te sănătósă,
 Că mie nu 'mî pasă,
 Că și eū m'oi face
 25 Mic secerător,
 Cu secerea 'n mână
 Cu luleaua 'n gură
 Și'n tine-oi intra
 Și te-oi secera,
 30 Și znop te-oi făcea,
 In brațe te-oi lua
 Și te-oi săruta
 Și-oi fi tot a mea
 Plesniți-ar fierea!
 35 —Sturđulețule,
 Mititelule,
 Gingășelule,
 Frumușelule,

CUCULETUL

5

De urātu tēū
40 Și d'al frati-tēū
Ce-oī să mē fac eū ?
Dar eū de m'aș face
D'o turtă de păine
Și 'n foc c'oī intra,
45 De tine oī scăpa
— Fă-te, mīerlă, fă-te
Fă-te sănătósă,
Că mie nu 'mī pasă !

Că și eū m'oī face
50 D'un mic vătrăiaș
Cu cōda de fier,
Cu pana d'oțel
Și 'n foc c'oī intra
Peste tine-oī da
55 Și m'oī apleca
Și te-oī sēruta
Și-oī fi tot a mea
Plesniți-ar fierea !

CUCULEȚUL

Cules din gura lăutarului Stancu Ión din Cucueți (Teleorman) de Chr. Tapu.
Acéstă baladă se asemănă intru cât-va cu balada «Cucul și Turturica» din colecția lui V. Alexandri pag. 7 sq.

Flóre ismă créță,
Joi de diminéță,
Pe rouē pe cétă,
Cu roua in picere,
5 Cu ceața'n sprincene,
Treī fete surorī
Mi-aū plecat la florī.
Cerul s'a 'norat,
Dumneđeū mi-a dat
10 D'o plóie și-un vânt,
Ceață pe pământ.
Ele-a rătăcit
Și n'a auđit
Nicī căine lătrând,
15 Nicī cocoș cântând,
Nicī popă tocând,
Nicī cloban hăind,
Oile pornind,
Dór cucul cântând.
20 Fata cea maī mare,
Mi-apucă la vale,
Pin sloiurī de munte,
Pin tufe mărunte.
Din gură striga,
25 Pe cucu chema :
— Cuculețule,
Mititelule,
Ești mic la făcut,
Mare la cuvint,
30 Limba roșióră,
Ia-mē 'n haripióre,
Scóte-mē la țară.
Cucul mi-auđta,
Maī sus se sălta,

35 Maī frumos cânta,
Din gură'ī grăia :
— Ba, suroro, ba !
Cât sunt vara florī,
Tóte mi sunt sorī !
40 Fata mijlocie
Mi-apucă la vie,
Tot să nu maī vie.
Din gură 'mī striga,
Pe cucu chema :
45 — Cuculețule,
Mititelule,
Gingășelule,
Limbă roșióră,
Ia-mē 'n haripióre,
50 Scóte-mē la țară
Să-ți fiū verișóră.
Cucul mi-auđta,
Maī sus se sălta,
Maī frumos cânta,
55 Din gură'ī grăia :
— Ba, vărulcă, ba !
Cât sunt vara pere
Tóte mi sunt vere.
Fata cea maī mică
60 Mi-apucă la luncă,
Tot ca o haīducă,
Unde cucu cântă.
Din gură 'mī striga,
Pe cucu chema :
65 — Cuculețule,
Mititelule,
Frumușelule,
Gingășelule,

- Limbă roșioră,
 70 Ia-mă 'n haripióre,
 Scóte-mé la țară,
 Să-ți fiú soțioră.
 Cucul mi-auđfa,
 Maí jos se lása,
 75 Maí frumos cânta.
 Și'n hăripl mi-o lua,
 La țară-o scotea,
 La măsa-o ducea.
 Măsa mi-l vedea
 80 Și mi-l ușufa,
- Și'l sburătura.
 Fata că-í striga :
 — Mamă, mama mea,
 Nu mi-l ușui,
 85 Nu mi-l sburături,
 Și mi-l bagă'n casă
 Și'l pune la masă
 Și dá-í să mănance
 Și dá-í mieđ de nucă,
 90 Să nu se maí ducă,
 Flóre usturoi,
 Să șađă la noi!

CANTECUL ȘERPELUI

Cules de Chr. Țapu din gura láutarului Dumitru Valeanu din Roșiorii de Vede.
 A se vedea varianta modificată din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu pag. 444
 sqq și «Balaurul» din colecția lui V. Alexandri pag. 11 sqq.

- Țipă'mí vere, țipă'mí dragă,
 Țipă inima de'mí sécă,
 Țipă fiú din maíca lui,
 Și má-sa că-í dăruía,
 5 Și averi și moșil,
 Íi dăruía și hoșil.
 Măsa din gură-í striga,
 Cu cuvėntu-l blestema :
 — Culcă-mi-te, lulă-mi-te,
 10 Puí de șérpe sugă-mi-te,
 De supt talpa casil nóstre.
 Atuncí copilul năștia ;
 Când copilul că năștia,
 Și șérpele că năștia
 15 Se făcea copil d'un an ;
 Se făcea și șérpe d'un an,
 Creștea copilu de trei aní,
 Se făcea și șérpe de trei aní;
 Când impovirnea pe dece,
 20 Șérpele de supt cas'íștia;
 Câmpului se dēlungia,
 La câmp vere, la câmpie
 Unde fir de iarbă nu e,
 Numai d'albă colilie
 25 Coptă'ntré sântă Márie.
 Șérpele pe copil l'aștepta,
 Dar băiatu ce'mí făcea ?
 La maíca-sa se ducea
 Și din gură că-í grăia :
 30 — Maíca, máiculiță mea,
 D'ai cal bun de călărie,
 Să mé duc în călėtorie.
 Să'mí dai sabia și pușca
 Și buzduganu de la taíca,
- 35 Că eú o să mé duc
 Unde tu m'ai rėnduit.
 Íar maíca-sa auđfa,
 Níam că lui nu-í spunea,
 Pėné el se necájta
 40 Și din gură că-í đicea :
 — Maíca, máiculița mea,
 Eú asėrá mi-am visat
 Ca să-ți sug țitica'ta,
 C'atuncia n'oi maí pleca,
 45 Pe supt talpa casil s'o sug,
 C'atuncí, mamă, nu mé maí duc.
 Mamă-sa când auđfa
 La talpa casil mergea.
 Dar voinicu ce'mí făcea ?
 50 El talpa mi-o ridica,
 Cu mána talpa ținea,
 Țița supt talpă-o bága,
 Talpa pe țită-o lása.
 Má-sa incepea d'a rácnífa
 55 Și din gură-í cuvinta :
 — Eú, maíca, când te-am făcut
 Averí mari și-am dăruit.
 Trei đile tu cá mí-ai plėns
 Tu din gură n'ai tăcut.
 60 Maíca, eú te-am blestemat
 De șérpe să fii mánecat :
 — Culcă-mi-te, lulă-mi-te,
 Puí de șérpe sugă-mi-te,
 De supt talpa casil nóstre.
 65 Când tu maíca, ai tăcut
 Atuncí eú te-am și născut.
 Dară mása ce'mí făcea ?
 Țița de supt talpă-o scotea

mare se urca,
 tată-său lua
 le dăruia.
 abia
 incrucia,
 încăleca,
 se dălungia,
 al câmpului ieșia,
 îl aștepta.
 ochii și arunca,
 ochii șerpelui,
 ara focului,
 văpăi lăsând
 odă tot plesnind.
 ul că'l vedea,
 alul și silea,
 că'l ajungea.
 îndărăt și-arunca
 capul șerpelui
 sița calului.
 și dacă vedea,
 în loc căși oprea
 elui că grăia :
 și, proclete dumneata,
 alergă în fuga mare,
 și dai drumu la cărare.
 ei, voinicice, voinicel,
 și rânduie al meu,
 când erai mititel;
 și ta te-a blestemat,
 când ereai nefătat.
 crucește-ți armele,
 și îmbuc clotonele
 nele nu descrucișă,
 procletu că'l îmbuca,
 n'la brâu că'l înghiția;
 n'la brâu nu mai putea.
 a armele ncrucișate
 la șale și la spate,
 voinicelul se văta,
 alul lui că rincheza,
 din picioare tropăia,
 vimenia nu'l aușia.
 când ochii căși arunca,
 mare venia și sosia
 el voinic din Ciobârcie
 cu paloșiu de mischie,
 un cal galben conșat.
 zoma și bate genunchile,
 ar cода călcăiele,
 și mai trage-un pojar verde,
 și vede, urma i se pierde.
 când în dreptu lor venia
 și băiat că mi-l lua,
 și la mă-sa că-l ducea.

Procletu așa'mi striga :
 125 — Cel vitéz din Ciobârcie,
 Cu paloșu de mischie,
 Ia armele l'cest voinicel,
 Ca să'l înghiț frumușel,
 Și ți-o'i fi vr'un norocel,
 130 Că e rânduie al meu
 De când era mititel,
 Maică-sa l'a blestemat
 De când era nefătat.
 Voinicul din Ciobârcie,
 135 Cu paloșu de mischie,
 Sta în loc și se gândea
 Ce noroc lui o să-i dea ?
 Că dacă armele i le-o lua,
 L'o înghiți și pe el tot așa
 140 Voinicu din șerpe striga :
 — Măi voinic din Ciobârcie
 Cu paloșu de mischie,
 Omorâ tu pe ăsta,
 Delungește-mi viața,
 145 Că ți-o'i fi frate pên'la mórte,
 De tine nu m'o'i desparte.
 Unde voinicu aușia,
 Sta în loc, se mai gândea.
 — Cată, f... și mumă-sa,
 150 Asta o să fie așa.
 Procletu când aușia,
 Așa din gură striga :
 — Măi voinic din Ciobârcie,
 Cu paloșu de mischie,
 155 Bate-ți murgu,
 Ține-ți drumu,
 Că p'acesta l'o'i lăsa,
 După tine m'o'i lua,
 Găba de viața ta.
 160 Al voinicel se gândia,
 Și din gură că dicea :
 Măi, proclete d-ta,
 Ia cască-ți tu gurița,
 Ca să tai eu a curea
 165 Să nu'ți stric vre-o măsea.
 Când procletu gura căsca,
 Paloșu că'l așea,
 Pênă'n cода l'sfășia.
 Pe voinicel că'l lua,
 170 La tîrlașu lui că'l ducea,
 Lapte dulce că mulgea,
 Pe voinic că'l îmbăia,
 Frați de cruce se prindea,
 De proclet că mi-l scăpa.
 185 Al voinic din Ciobârcie
 Cu paloșu de mischie
 Și alt copil mi-o'i făcea,
 Tot așa l'o'i rânduia,

El mă-sîi că mi-î dicea :
 — Aba măică, măica mea,
 Pe mine m'ai dăruit
 180 La proclētu veninat,
 Ȃst voînicel m'a scăpat.
 De tine este păcat,
 Ca să te măi las în plac.
 Tu ești măică tinerea,

De-o păși măi greü, nu așa.
 Dar măi bine măică-mea
 Să-ți scurtez eü viața !
 190 Paloșu frati-sëü lua,
 Și unde odată că mi-și da,
 În douë că mi-o făcea,
 Cu frate-sëü că pleca.

CANTECUL ȘERPÓICEI

(VARIANTA)

Cules din gura lăutarului Anghel Cambrea din Sacelu—Gorj de Chr. Țapu.

Fóte verde a maculuî,
 La inima câmpuluî,
 La vêntra pămêntuluî,
 Nu știü rađa sóreluî,
 5 Orî e ochiu șarpeluî,
 Șarpeluî păgânuluî,
 Măi mare proclétuluî ?
 Fóte verde siminic,
 Că mi-a'nghițit d'un voînic,
 10 De treî đile l'a 'nghițit,
 Trupșoru i-a putredit,
 Sufletu nu i-a ieșit ;
 Și murgu 'î stă priponit,
 Și pămêntu l'a pirlit.
 15 Săracu bietu voînic,
 Nu măi póte-acum nimic !
 El bine sê rêsucia,
 Și peste câmp se uita,
 Și-un voînic că mi-și vedea,
 20 Tot călare că 'mî venîa,
 Un voînic ortomănos
 C'un cojoc mare lătos,
 Cu cisme de capră stêrpă
 De sêpte anî nefătată.
 25 Dar el măre că 'mî venîa,
 Și nimic nu mi-și vedea,
 Murgul î se speria
 Cu cât în cap că nu'l da.
 Dar voînicu ce đicea ?
 30 El caluluî că-î vorbîa :
 — O d'aleî murguțu meü.
 Ce mi-ești dat de Dumneđeü,
 Eü pe tin' de când te-am luat,
 Așa nu te-ai speriat.
 35 Dar murgu atunci 'î vorbîa,
 Și din gură că-î grăia :

— Stăpêne, stăpêne—al meü
 Cum să nu mă sperî eü ?
 Uită-te 'n naintea ta
 40 La inima câmpuluî,
 La vêntra pămêntuluî,
 Veđi că-î rađa sóreluî,
 Orî e ochiu șarpeluî
 Șarpeluî,
 45 Proclétuluî ?
 Fóte verde siminic,
 Și mi-a 'nghițit d'un voînic,
 Număi póte acum nimic,
 Și murgu 'î stă priponit.
 50 Jumătate l'a 'nghițit,
 Dar jumătate nu'l póte
 De curele 'ncruciașate,
 De cuțite simcelate,
 55 De un mănunchî de săbióre,
 La stînga la supțioră.
 Dar voînicu se ultă
 Și 'ntr'un adevêr vedea,
 Jos dupê murgu se da
 Și bine 'nchingă 'l strîngea,
 60 Și din gură 'l întreba:
 — Poți tu murgule să îți
 Đi de vară
 Pênê 'n seară,
 Cu vorba să te mîngâi
 65 Nebêut și nemâncat,
 Numa pe câmp alergat ?
 — Nu e voia murguluî,
 Ci voia stăpêntuluî.
 Strînge-mê 'n chingă măi bine
 70 Și aruncă-te, tu, pe mine.
 El pe murgu 'ncăleca
 Tărcol câmpuluî că-î da,

- Până murgu 'nferbenta,
 El d'a dreptu că mergea
 75 Și la șarpe că'l lovîa;
 Șăbiōra mî-o trăgea
 Și pe șarpe că'l lovîa;
 De două dește 'l crunta.
 Șarpele se necăjîa
 80 Și din gur' atunci grăia:
 O d'alei tîner de lele
 Scurtate 's ȕilele tele!
 Bate-ȕi murgu,
 ȕine-ȕi drumu,
 85 C'ast voinic mi-e rînduit,
 De cînd era copil mic.
 Eū pușor mic eream,
 Supt talpa casi ședeam.
 El la țîta mă-sii erea
 90 Și de țîță c'o mușca,
 Și malca-sa'l blestema:
 — Suge-ȕi maică țîțele,
 Sugă-ȕi șerpi șângele.
 Malca-sa l'a rînduit
 95 Și el singur a venit;
 Lasă-mă ca să'l mînînc,
 Că de oi sta
 M'oi mînia,
 P'ăi din gur' oi strînuta,
 100 Și după tîn' m'oi lua,
 Nicî în pămînt n'ai scăpa,
 Pên' te-oi trece Dunărea!
 Dar voinicu ce mî facea?
 Vorba 'n seamă n'o băga,
 105 Murgu bine 'nferbenta
 Și iar la șarpe mergea,
 Și cu sabia 'l lovîa,
 Și d'o șchiōpă mi-l crunta.
 Șarpele se necăjîa,
 P'ăi din gură'l strînuta,
 Pe poiană 'l lepăda,
 Dup'ăi calare se lua.
 Și mî-l gonîa ce'l gonîa,
 Pênă murgu-l ostenîa.
 115 Dară murgu ce mî facea?
 Dacă vedea și vedea
 Că el frate ostenîa,
 Lui stăpînă seū grăia:
 — O d'alei stăpîne—al meū,
 120 Ce mi-ești dat de Dumneȕeū,
 Bagă mîna 'n pozînar,
 Scōte iască și aminar,
 Și ai să dăm foc cîmpului
 La vîntra pămîntului;
 125 De trei părți
 Cu rame verȕi,
 De o parte
 Cu uscate,
 Ca să-l sară ochii 'ndată;
 130 Ne prinde bălăōna,
 Și ne scurtézá viața.
 Mîna 'u pozînar băga,
 Iască și aminar scotea,
 Și foc cîmpului că-l da;
 135 De trei părți
 Cu lemne verȕi,
 Și d'o parte
 Cu uscate,
 Și aci 'l sârîa ochii 'ndată.
 140 Și de șarpe că mî scăpa,
 Pe cîmp înapoi o lua,
 Și la voinicu mî mergea,
 Pe cîmp trîntit îl găsîa,
 Jos după murgu se da,
 145 Și pe brațe că 'l lua,
 Și la o baltă 'l ducea,
 Bine de bale 'l spăla,
 Și lângă el jos ședea
 Pênă se desmeticea.
 150 Frați de cruce se făcea;
 Și pe cai încăleca,
 Și către casă pleca;
 Și mergea la el acasă
 Și mî striga frumos la pōrtă:
 155 — Maică măiculiță,
 Ea ieși pênă afară,
 C'am venit eū iară,
 C'am plecat singur d'aici
 Și acum venim doi voinicî.
 160 Maică-sa afară ișîa,
 Și pōrta le-o descuîa;
 Nicî bună ȕiua nu'î da
 Pênă cînd o judeca:
 — Maică, măiculița mea,
 165 Te ved că ești tinerea;
 Și mi-e c'ăi pécătui,
 Și mai faci vr'unul ca mine,
 Și o petrece ca și mine,
 Și atunci maică nu e bine,
 170 Că pe min' m'ai orîndit
 De cînd am fost copil mic;
 Cum, maică, m'ai orîndit,
 Așa, maică, am petrecut!
 Mă plătiȕ cu cîntecu
 175 Ca lupu cu treapētu,
 Vîntōtoru-l intîlneste,
 Dă pielea și să plătește.

CÂNTECUL ȘERPELUI

(VARIANTA)

Aușit de Chr. Țapu din gura lui Gheorghe Porumbescu din comuna Novaci (Gorju).

- La inima câmpului,
La vêntra pământului,
Unde fir de iarbă nu e
Numai d'albă colilie,
5 Nu știu ochii șerpelui,
Orî e rața sôrelui?
Nu e rața sôrelui,
Ci sunt ochii șerpelui,
Frunzuliță siminic,
10 Că mi-a înghițit d'un volnic,
Jumătate l'a înghițit,
Jumătate nu mi'l pôte,
Tot de arme ferecate,
De cuțite ascuțite,
15 De pistole ghintuite.
De 3 zile l'a înghițit,
Trupul nu l-a putrețit.
Al din gura șerpelui
Puțintel că se 'ntorcea,
20 Ochii la vale arunca,
D'un volnicel că vedea;
El din gură că'mî dicea:
— D'un volnicel ortoman,
P'al cal bun și dobrogean,
25 Cu cisme de capră stêrpă
De 7 ani nefătată.
Cel din gura șerpelui dicea:
— Măi volnice ortoman,
P'al cal bun și dobrogean,
30 Invăluie mâna 'n basma,
Bagă mâna sub manta,
Și ia săbióra mea,
Și 'mî taie balaóna,
De 'mî mai lungește viața.
35 Dêmnă tu pe murgul têu,
Dêmnă-l, dêmnă-l, nu te teme,
Că m'a 'nghițit ea pe mine,
Nu te mânâncă ea pe tine;
Să 'mî fii frate pân la môrte.
40 Da al volnicel ortoman
Din gurița lui dicea:
— Săbióră ca a ta
Par'că e mai bună a mea;
45 Dar al volnicel ortoman,
P'al cal bun și dobrogean.
Murgului că mi-l dicea,
Balaóna că o ochea,
Odată se poticnea,
Cu cât în cap că nu'l da;
50 Dar al volnicel ortoman,
P'al cal bun și dobrogean
Cu murgul lui că vorbia:
— D'aolelel murguț al meu,
Frunzuliță de spanac,
55 Pe tine de când te-am luat
Asta nu mis'a 'ntâmplat.
Că, când eú te-am cumpêrat,
Ce-a cerut pe tine-am dat.
Dar al volnicel ortoman
60 Cu murgul lui că vorbea:
— D'aoleo murguț al meu,
Putea-vei tu ca să fugi
Trei zile și trei nopți,
Numai pe câmp alergat,
65 Nebêut și nemâncat?
Dară murgu-așa 'mî dicea:
— Nu e voia murgului,
Ci voia stăpênului;
la strânge-mê în trei chingî bine
70 Și tu incalecă pe mine,
Și tu să te țil mai bine,
Să nu rămâl fără de tine.
Dară murgu c'alerga
Tot trei zile și trei nopți,
75 Și la șérpe că 'mî venia
Puțintel că mi-l tăia,
Numai d'o palmă 'l tăia;
Dar șérpele așa 'mî dicea:
— Măi volnice Dumnea-ta,
80 Bateți murgu, ține-ți drumu,
Că de-oi sta
M'oi mânia,
P'asta l'oi strânuta
Cât dă volnic cu stânga,
85 Și dupe tine m'oi lua,
Nici în pământ n'oi scăpa;

- Până-oî trece Dunărea !
 C'ăsta mî-a fost rînduit
 De cînd a fost copil mic ;
 90 Mumă-sa l'a blestemat,
 Din picior l'a legănat,
 Din gură l'a blestemat :
 — Suge-ți malcă țitele,
 Sugă-ți șerpil sîngele.
- 95 Dar ăl voînic ortoman
 Măre, și de al doilea
 Cu murgu lui că 'mî vorbîa :
 — Putea-vei tu ca să 'mî fugî
 Trei zile și trei nopți,
 100 Numai pe cîmp alergat,
 Nebăut și nemâncat ?
 Dară murgu așa 'mî dîcea :
 — Nu e voia murgului,
 Ci voia stăpînului ;
- 105 Ia strînge-mă'n trei chingî bine,
 Și tu încalecă pe mine,
 Și tu să te țîi mai bine,
 Să nu remăi fără tine.
 El măre, că 'ncăleca,
- 110 Și pe cîmp că 'mî alerga
 Nebăut și nemâncat,
 Numai pe cîmp alergat.
 Măre, și de al doilea
 Voinic la șerpe mergea,
- 115 Odată murgu repezîa,
 Măna la spate punea,
 Frumos paloș că scotea,
 Pă mischiu că mi-l trăgea,
 Frumos ca laptele 'l făcea,
- 120 Capul șerpelui că 'l lua.
 Dar ăl voînic ortoman,
 P'ăl cal bun și ortoman,
 Indărăt că se 'ntorcea,
 Și la fugă că mi-o lua,
- 125 Cu murgul lui că 'mî vorbîa,
 Indărăt cînd se uita.
 —La chișîta murgului,
 Este capul șerpelui.
 Dar voînicul așa 'mî dîcea :
- 130 —D'aleleî murguțu meu,
 Oî mai fi știînd tu ceva ;
 Mî-a sosit balaóna
 Și mî-a scurtat și viața.
 Dară murgu ce'mî dîcea :
- 135 —Măî voînice Dumnea-ta,
 Bagă mîna 'n pozînar,
 Scóte țască și aminar
 Și dă foc cîmpului,
 Pă trei părți
- 140 Cu lemne verđi,
 P'altă parte
 Cu uscate,
 Ca să-î sară ochiî 'ndată.
 Dar voînicel 'mî dîcea :
- 145 —Heî murgule,
 Indemnă la pas
 La trestia uscată,
 Unde m'ăî scăpat odată.
 Indărăt cînd se uita
- 150 Foc cîmpului că da,
 Și ochiî 'ndată că-î sărea.
 Dar ăl voînic ce 'mî făcea ?
 Indărăt că se 'ntorcea,
 Și-acolo că 'mî-ș mergea
- 155 La ăl din gura șerpelui.
 El frumos că mi-l lua,
 La o tîntănă 'mî mergea,
 Și de bale că 'l spăla ;
 Săbiile le punea,
- 160 Chip de cruce le făcea.
 Frați de cruce se prindea,
 Și pe cal încăleca,
 Drumul la maică-sa 'l lua,
 La maică-sa că 'mî mergea,
- 165 El din gură n'ó trezîa :
 —Frunđuliță siminic
 Avut'ăî d'un copil mic ?
 —Am avut și l'am pierdut,
 De cînd era copil mic.
- 170 Dar voînicul ce 'mî dîcea ?
 —Maică, măîculița mea,
 Eū te vėd cam tinerea ;
 Maică aî mai păcătui
 Și-oî mai face unu ca mine,
- 175 De o pătimi tot ca mine.
 Voînicelul ce 'mî făcea ?
 Măna la spate punea,
 Paloșul că mi-l scotea,
 Capul maică-si că'l lua ;
- 180 Mergea trupul șovăînd
 Și capul bolborisînd,
 Nu știū ce dracu dîcînd !

CÂNTECUL ȘERPELUI

(VARIANTA)

Auzit dela I. Ciocârlă Novaci, (Gorj) de Christea N. Țapu.

- La mijlocul câmpului,
 La vêntra pământului,
 Nu știu ochii șarpelui,
 Saū e mura câmpului?
 5 —'I un șérpe mare înflorit,
 Ce un voinic a înghițit;
 Jumătate l'a înghițit,
 Jumătate nu-l mai pôte,
 Că-l de arme ferecate.
 10 Sufletul nu-l a eșit
 Și trupu 'l a putrețit.
 El pe câmp că se uita,
 Un voinic că mi'și vedea,
 Și din gură așa-l țicea:
 15 —Măi voinice Dumneata,
 Bagă mâna sub manta,
 Și scôte sabia mea,
 Și tale balaōna,
 Și-mi mai lungește viața.
 20 Cel voinic îl răspundea:
 —Că sabie ca a ta
 Pôte este și a mea,
 Pôte mai bună ceva.
 Dar șérpele ce-mi țicea:
 25 —Măi voinice tortomane,
 Bate murgu,
 Ține drumu,
 Că de oiū sta, m'oiū n'ania,
 Pe asta l-oī strățiga,
 30 După tin' că m'oī lua
 Zi de vară
 Până 'n séră,
 Nebēut
 Și nemâncat.
 35 Că asta l-a dăniit
 De când a fost copil mic,
 Cu-un picior l'a legănat,
 Cu gura l'a blestemat:
 —Suge maică țitele,
 40 Sugă-ți șerpil sângele.
 Voinic nu s'astâmpăra,
 Cu sabia în șarpe da,
 Șarpele să-nfuria,
 P'al din gură strățiga,
 45 Care slobod, cum era,
 După voinic că se lua,
 Care murgulu țicea:
 —Murgule, de când te-am luat,
 De cal bun și lăudat,
 50 Ce-a cerut pe tine-am dat,
 La fugă nu te-am cercat.
 —Strânge-mă în chingă bine.
 Și-ncalecă tu pe mine,
 Să te port puțin și bine.
 55 El pe cal încăleca
 Și pe câmp că se chitea,
 Și'n dărăt că se uita,
 Și din gură-așa zicea:
 —Mai știț, murgule, ce-va
 60 Ne-ajunge balaōna.
 Iară murgu răspundea:
 —Bagă mâna'n pozinar,
 Scôte iască și amnar,
 Și dă foc câmpulu,
 65 De tref părți cu lemne verzi,
 Și de-o parte cu uscate,
 Să ardă cele verzi tôte,
 Să-l sară ochil îndată.
 Voinicu il asculta,
 70 De-o trestie vedea,
 La cea trestie mergea,
 Foc în trestie punea.
 Ochil șarpelui sârta.

SOARELE ȘI LUNA

Cules de Christea N. Țapu din gura lautarului Gheorghe Ilie Stângă din Alexandria.

A se vedea G. Dem. Theodorescu legenda *Sórele și Luna* pag. 410 sq și colecția de poezii pop. a lui V. Alexandri pag. 27 sq. Idem varianta modificată din colecț. d-lui Miron Pompiliu : *Ión Bradu și soru-sa* pag. 32-43.

<p>Fôe verde salbă môle,
P'âl buhaz de mare,
Spre sóre rêsare,
P'in ceale resmicele,
5 P'in ceale argele,
Mi-este-o argeluță,
Mică de nimică,
Cu uși de sipică,
Cu ferestl de sticlă,
10 Cu rêsboiú de ter,
Cu spate de oțel,
Țese lana'n el
Pânză de mătase,
Lul Sóre cămașă ;
15 Fir și ibrișim
Lul Sóre zăbun,
Postav de cel bun.
Iana că țesea,
Sóre că umbla
20 Tot ca să se'nsóre ;
Umbla mândrul sóre,
Să veđi noué al,
Tot pe noué cař ;
Cincí a clumpăvit,
25 Patru í-a spetit,
Și el n'a găsit
Potrimnică 'n lume,
Samene cu el.
La Iana mergea,
30 Aște-đeú că í da,
Iana'í mulțumea,
Sóre că-í striga :
Țese, Iano, țese,
Te cam chindisește,
35 Și te cam gătește,
Să ne logodim,
Că ne potrivim ;
Că eú mi-am umblat
Lumea'n lung și 'n lat,
40 Să veđi, noué al,</p> | <p>Tot pe noué cař.
Cincí í-am clumpăvit,
Patru í-am spetit,
Și eú n'am găsit
45 Potrimnică'n lume,
Samene cu tine.
— Sóre lunate,
Trup făr'de păcate,
Unde s'a veđut
50 Și s'a auđit,
Să ia sor' pe frate,
In lume n'aibă parte,
Și frate pe sor',
In lume n'aibă dor !
55 Aleí ! sóre lunate,
Trupșorel făr'de păcate,
Dacă ești vr'un vítéz
Și nu ți-e đeú necaz,
Să'mí faci scară de fier
60 Cu tălpicí de oțel,
Pên'la 'naltul cer,
La bun Dumneđeú.
Noí să ne'ntrebăm,
Și să ne 'ndrumăm
65 Și la Moș Crăciun,
Că e mař bêtrân,
Și la Moș Adam.
Pravila o citi,
De s'o'nemeri,
70 Și de s'o cădea,
Noí că ne-om lua.
Sórele cum mi-auđia,
Voia Iani că'mplinia,
Bicfu cá'l lua,
75 Odată'mí plesnía,
Scară cá'mí făcea,
Scară, veđi, de fier,
Tălpicí de oțel,
Pên' la 'naltu cer.
80 Iana c'o vedea,</p> |
|---|---|

- De mână'l lua,
Pe scară'mi suia,
La cer ajungea.
Dumnezeu cum îi vedea,
85 Spatele 'lor întorcea,
Și din ochi lacrimi vërsa.
Iana atunci striga:
— Dómne, milostive,
Unde s'a vëdüt
90 Și s'a pomenit
Să ia sor' pe frate,
Să facă păcate,
In lume n'albă parte,
Și frate pe sor',
95 N'albe 'n lume dor?!
D-zeu dicea:
— Iano,
Simziano,
'Nainte plecați,
100 Acolo să dați
De moșu Crăciun,
Că e mai bătrân,
Știe de demult,
Unde s'a vëdüt
105 Și s'a pomenit.
De mână 'l lua,
'Nainte mergea,
Moș-Crăciun, cum îi vedea,
Spatele lor întorcea,
110 Și din ochi lacrimi vërsa.
La el când ajungea
Iana că-î striga:
— A bre! moș Crăciun,
Că ești mai bătrân,
115 Unde s'a vëdüt
Și s'a pomenit
Să ia sor' pe frate,
Să facă păcate,
In lume n'albă parte?!
120 Moș Crăciun că le grăia:
— Iano,
Simziano,
'Nainte plecați,
Pe drum întrebați
125 De moșul Adam,
Că e mai bătrân,
Știe de demult,
Și la el că sunt
Cheile Raiului
130 Și ale Iadului.
Pe el înainte 'l da
Acolo, frate, ajungea,
Adam mi-î vedea,
De mână-î lua
135 Și 'n Iad că-î băga.
- In Iad ei ce vedea?
Niște pomi părliți,
Și 'n cei pomi părliți
140 Niște păsărele
Stau la cuiburele,
Unde-mi ciripesc,
Par'că-te jelesc:
— Va! de noi, de noi,
145 De părinții noștri,
N'au la ce muri,
N'au la ce trăi,
Când ei or muri,
N'au unde veni!
150 Sorele 'ntreba
Și se minuna.
Adam talmăcea:
— Copiii a murit
Toți negrijiți
155 Și nespovediți,
Asta o să 'mi fie!
Sorele ce 'mi făcea?
El nu se pocăia,
Tot dicea s'o ia,
160 El, pe soru-sa.
Adam ce făcea?
Înainte-î ducea.
Și ce mai vedea?
Niște mese strânse,
165 Și făclii tot stinse,
Și pahare seci,
Și ómenii negri.
Moș Adam dicea:
— Sore luminate,
170 Trup fără de păcate,
Pomană-ai făcut
Și rău ți-a părut.
Înainte-î ducea,
Dar ce mai vedea?
175 O vacuță slabă,
Uscată și slabă,
Păștea liveți verzi,
Și bea ape reci,
Și cădea de slabă.
180 Sore că 'ntreba,
Adam răspundea:
— Sore luminate,
Trup fără de păcate,
O vacă ai avut
185 Și-o-ai dăruit
Și rău ți-a părut.
Din Iad îi scotea
Și 'n Raiu că-î băga:
Da 'n Raiu ce vedea?
190 Niște pomi înfloriți,
Și 'n cei pomi înfloriți,

- Niște păsărele
 Ingână 'n versurile.
 Din gură 'mî striga :
- 195 — Ferice de noi,
 De părinții noștri,
 Aă la ce trăi,
 Aă la ce muri !
 Ei, când or muri,
 200 Aă unde veni.
 Sóre că 'ntreba,
 Adam răspundea :
 — Sóre luminate,
 Trup făr' de păcate,
 205 Copiul a murit
 Grijiți, spovediți,
 Și toți prohodiți.
 Dar sóre ce făcea ?
 Frate, nu se pocăia,
 210 Tot ȕicea să ia
 El pe soru-sa.
 Adam ce făcea?
 Din raț că-î scotea,
 Drumu că le da,
 215 P'un pod că mergea;
 Iana tot striga :
 — Sóre luminate,
 Trup făr' de păcate,
 Unde s'a vėđut
- 220 Și s'a pomenit,
 Mireasa 'nainte,
 Mirele pe urmă ?
 Sórele auđia,
 Inainte-î mergea.
 225 Iana ce'mî făcea ?
 In urmă rămănea
 Și'n gărlă sărea,
 Da și se'neca,
 Sórele după ea.
 230 Dumneđeu îi vedea,
 Pe ei nu'î răbda,
 Pe ei că-î făcea
 Doi lucefereî,
 De te uți la ei.
 235 Dar Iana ce'mî făcea ?
 Ea 'n sus că sbura,
 Pe sóre blstema :
 — Dar'ar Dumneđeu, frate sóre,
 Frate sóre, mandle sóre,
 Când tu oi fi la răsărit,
 240 Eă să fiă in spre apus ;
 Când oi fi la răsărit,
 Tu să fi in spre sfințit ;
 Noi când ne-om intălni,
 Atuncî ne-om pupa
 245 Și ne-om sėruta ;

SÓRELE ȘI LUNA

(VARIANTA)

Cules de Christea N. Țapu din gura lăutarului Gheorghe Ilie Stăngă din Alexandria.

- Șořmanu de sóre
 Ȕ puternic mare,
 Umblă să se 'nsóre ;
 Vremea Ȕ-a venit
 5 De căsătorit.
 Și el că mi-ș umblă
 Cređ de nouė anı,
 Cređ pe nouė caı.
 Patru a obosit,
 10 Cincı a ciumpăvit,
 Și el n'a găsit
 Potrivnică 'n lume,
 Să se potrivescă
 Să se nemerescă,
 15 Papuc din picior,
 Inelu din deșt.
- Și el s'a lăsat
 La nouė argele.
 Este o argelușă,
 20 Argea de marmură,
 Cu ușa la vale,
 Cu ferestre 'n sóre,
 Cu șulurı d'argint,
 Scripeți de argint.
 25 Păna-Ȕ de mătase
 Luı sóre cămașe.
 Țese, 'nchindisește
 Ilėna Zimziana
 Dómna florilor,
 30 Și a garófelor.
 Țese, 'nchindisește
 Și găitănește.

- Iacă, că 'mî venîa
 Șoimanu de sóre,
 35 Pe ea mî-o 'ntreba :
 Iléno Zimziano,
 Ia scól, te gâtește,
 Te 'nsulemenește,
 Că eú să te iaú,
 40 Că vreme mi-a venit
 De căsătorit.
 — Aî Șoiman de sóre,
 Mult drag frățióre,
 Ești puternic mare,
 45 Unde s'a vėđut
 Și s'a pomenit
 Să ia sor' pe frate,
 Și frate pe sor,
 Că e 'n lume dor ?
 50 De trei ori cuvėnt đicea,
 El, frate, nu 'ntelegea.
 Din gură 'mî grăla :
 — Aî Șoiman de sóre,
 Mult drag frățióre,
 55 De ești vr'un viteaz,
 Tu mie să 'mî faci
 D'o scară de fier,
 Cuie de oțel,
 Pėn' la 'naltu cer,
 60 Pėn' la maica lova
 Și la moș Adam,
 Tu ca să-î întrebî,
 Tamje ca să spuî
 Și ți-o arėta,
 65 Dacă s'o cădea,
 Și eú te-oî lua.
 Ea ce 'î poruncîa,
 Ala și făcea :
 D'o scară de fier,
 70 Cuie de oțel,
 Pėn' la 'naltu cer.
 Acolo mergea,
 Tamja că spunea ;
 Moș Adam auđîa,
 75 Barba 'n gură 'șî lua
 Și-alt cuvint nu đicea ;
 Cheile 'n mână lua
 Și la raiú cu el mergea,
 Raiu il descuîa,
 80 In el că intra.
 Dar el ce 'mî vedea ?
 Făclióre aprinse,
 Mesióre 'ntinse,
 Păhărele pline ;
 85 In jur 'prejur de masă,
 Niște pomișori
 Sunt verđi infloriți ;
 Dar pėn'crângurele,
 Niște păserele.
 90 Da nu 's păserele,
 Ci sunt copilași,
 Mândri ingerași,
 Căntă, fericește,
 Părințiș și-odihnește :
 95 — Ferice de noi,
 De părințiș noștri,
 Când el ne-aú făcut,
 Bine ne-aú grijit ;
 Dacă or muri
 100 Aú cu ce trăi,
 Cu ce ne pomeni !
 Iară Moș Adam
 Din raiú că ieșîa,
 La iad că mergea,
 105 Iadu descuîa,
 Cu ochiî că vedea :
 Făclióre stinse,
 Mesióre strânse,
 Păhărele seci ;
 110 Imprejur de masă
 Niște pomișori,
 Nu sunt infloriți,
 Negri și pirlitiș ;
 Iar prin crângurele
 115 Niste păserele ;
 Da' nu 's păserele,
 Ci sunt copilași.
 Sint necreștinați.
 Căntă, 'mî ciripește,
 120 Părințiș pedepsește :
 — Val de noi, de noi,
 De părințiș noștri,
 Când el ne-aú făcut
 Numai ne-a grijit,
 125 Dacă or muri
 N'aú la ce veni ;
 Dacă or trăi
 N'aú cu ce trăi.
 Din iad că ieșîa
 130 Șoimanu de sóre,
 Mult drag frățióre ;
 Moș Adam că'l întreba :
 — Șoimane de sóre,
 Mult drag frățióre,
 135 Ce ți-e că-ți place,
 Raiul saú ladul ?
 Șoimanu de sóre,
 Mult drag frățióre,

- Nimic nu ȃicea,
 140 Căci și el știa,
 Că nu se cădea;
 Alt cuvint că nu ȃicea,
 Indărăt el se'ntorcea
 La soru-sa Ileana,
 145 Ileana Zimziana,
 Pe ea mî-o'nșela,
 Ca să mî-o ia.
 Ileana Zimziana,
 Dómna florilor
 150 Și-a garófelor,
 Ea, frate, cum auȃra,
 Luí Sóre că-í rěspundea :
 — Șoímane de sóre,
 Mult drag frăȃióre,
 155 Tu mie să'mí faci,
 Dacă ești vitéz,
 D'un pod peste mare,
 Iute și mai tare;
 La capu de pod
 160 O d'albă mănăstire,
 Fie pomenire,
 Acolo să ne cunune
 Amăndoí de mână.
 Ea ce porunȃa,
 165 El, frate, făcea,
 La argea venía.
 Dar ea ce-mí făcea ?
 Din argea Ieșía,
 Dar nu se gátea,
 170 Mai rěu se cernía.
 De mân'ó lua.
 Pe pod că mergea ;
 Luí de dragă ce-í Ierea
 Inainte-í mî-o da,
 175 El in urmă-í rěmânea.
 Ea se socotea :
 — De cât soȃie frateluí,
 Mai bine cina raculuí
 Și potmolu peșteluí.
 180 — Aí Șoíman de sóre,
 Unde s'a vėȃut
 Mireasa 'nainte,
 Mirele pe urmă ?
 C'un cuvint il inșela,
 185 Ea in urmă rěmânea
 Și in mare s'arunca ;
 Dar ea nu se ineca,
 D-ȃeú nu ó răbda ;
 Mrenă pe ea mî-o făcea
 190 Și pin mare că 'nota.
 Șoímanu de sóre,
 Mult drag frăȃióre,
 Indărăt când se uíta,
 El pe ea nu mî-o vedea ;
 195 Iute la sat alerga,
 Năvódele le-aducea,
 Și 'n mare că le băga,
 Pe ea, frate, mî-o prindea
 Și pe pod că mî-o scotea.
 200 Șoímanu de sóre,
 Mult drag frăȃióre,
 El, frate, n'ó cunoștea.
 Năvódele descurca,
 Ea pe pod că rěmânea.
 205 Dumneȃeú aripí íí făcea
 Și 'n cer că sbura,
 Din gură 'mí grăía,
 Atuncí el c'ó cunoștea :
 — Aí Șoíman de sóre,
 210 Mult drag frăȃióre,
 Că noi ne-om intální,
 Când lumea ó pferi,
 Tu la rěsărit
 Și eú la apus,
 215 Tu la apus
 Și eú la rěsărit !

CANTECUL LUI MANOLE

Cules de Christea Țapu din gura lautarului Ion Stan Baluică din Mânăstire: (Vâlcea).

A se vedea colecția d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 460 precum și V. Alexandri pag. 186—192.

Acastă legendă este varianta din sus citatele colecției.

	Pe Argeș in sus,
Cam prin cărpiniș
Și prin aluniș,
Plimbă-mi se, plimbă	Oilor la câmp,
Și eă vi'l arăt,
Dacă mî-oțî plăti
Și m'oțî omeni.	
5	Cei noue zidari,
De la Poșenari,
Cu Manole dece,
Care-i și intrece.
Ei că se plimba	45	El că mi-ș mergea,
Zidul l'arăta.
Negru Vodă ce'mî făcea ?
D'un căpuș scotea,
D'un căpuș de os,
10	Pe Argeș in sus
Și ei căuta
Loc de mânăstire
Și de case bune,
Facă-și pomenire.	50	Răsuna frumos.
Și el când cânta,
Lunca răsuna,
Zidarii aușia
Și la el venia
15	Ei că nu gășia,
De geaba umbla.
Negru Vodă vine
Cu dalvariș 'n vine,
Pe-un căl vinecăor,	55	Și Vodă le poruncia :
—Voș noue zidari,
De la Poșenari,
Cu Manole dece,
Care vė și 'ntrece,
20	lute la picăor.
Și el când venia,
Măre, se 'ntălnia
Cu un căoban
Intorcēnd la oi,	60	Vătafi de zidari,
De la Poșenari,
Peste meșteri marș,
Voș aici lucrăfi
Și eă voiă plăti,
25	Din fluer căntând
Oilor la câmp,
Din caval dăcēnd,
Oile chemând.
El il intreba :	65	Bine-voiă cinsti ;
Dar să'l terminați
Din luna lui Marșfi.
Ei că s'apuca
Și 'mi-l plănușia
30	—Mic de căobănaș,
Frumos drăgălaș,
Intorcēnd la oi,
Căntând din fluer,
Orș tu n'ai vėđut,	70	Și ei că zidea :
Điua ce zidea,
Nóptea se surpa.
Dar ei se gāndiră
Și să tălmăciră,
35	Tot umblând p'aici,
D'un zid părășit
Și neisprăvit ?
— Ba eă l'am vėđut,
Pe el m'am suit,	75	Din lucru stătură,
Și ei că se da
La umbriță bună,
Cu garafa 'n mână,
Și ei se cinstia.
40	Din fluer căntând	80	Manole đicea :

- Voi noue zidari,
De la Potenari,
Peste meşteri mari,
Să vă spun ceva,
85 Că n'avem ce face:
Prinsore să dăm,
De mână ne luăm,
Joi de dimineta,
Pe roue, pe ceta,
90 Cam pe negureta,
Cin 's'o maneca,
Sau din zidarese,
Sau din tamplarese,
Creş cu demancare,
95 Voi să mi-o pandiţi,
Să dormiţi pe rënd,
Ca să strejuiţi.
Să nu vă gândiţi
Orî a cui va fi,
100 Chiar să fie a mea,
De mână s'o luaţi,
Pe zid s'o urcaţi
Şi 'n zid s'o zidiţi,
Să nu vă gândiţi!
- 105 Cucona Manoli,
Ea că se scula,
Joi de dimineta,
Cam pe negureta,
Pe roue, pe ceta,
110 Bucatar gasia
Şi mi-l trimetea,
Creş după Rujan,
Că-l perdut d'un an.
Acas' l'aducea
115 Şi jos că'l punea,
Din el că tafa,
Bucate gasia;
Şi ea că le lua
Şi se maneca,
120 Joi de dimineta,
Cam pe negureta,
Cu ceta'n sprincene,
Cu roua în picere,
Calea 'n jumătate.
125 Când ea mi-ş venia,
Manea ce făcea?
Ocheanu 'şi lua,
La vale 'l punea
Şi el se uita
130 Şi mi-o cunoştea,
Şi el se ruga:
— Dómne ca un sfint,
Dă plófe cu vânt,
Ce n'a fost de mult!
135 Ea s'o 'nfricoşa,
- Fuga că mi-o da,
Mi-o aluneca,
Bucate o vërşsa,
Şi mi-o întârşia;
140 Alta mi-o sosi,
De cum aş gândi!!
Ea ce mi-ş făcea?
'Napoî se 'ntorcea,
Alte bucate 'ncărca
145 Şi iarăşi pleca.
Manea ce'mi făcea?
Iară se uita,
Iară mi-o vedea
Şi mi-o cunoştea
150 Şi iar se ruga:
— Dómne ca un sfint,
Creşut la cuvint,
Prea mă rog de mult,
Că eu sunt pierdut,
155 Că eu m'am greşit,
Prinsore-am făcut.
Mic bălaurel
'Nainte să-l scoţi,
Intins peste drum,
160 Creş în calea ei;
Ea că l'o vedea
Şi s'o 'nfricoşa,
Pe fugă s'o lua
Şi s'o 'mpredica,
165 Bucate-o vërşsa,
Acas' s'o 'nturna,
Creş mi-o zăbovi,
De mi-o 'ntârşia!
Ea ce mi ş făcea?
170 Aşa c'o trăgea,
Acas' se ducea,
Bucate 'ncărca,
'Napoî se 'nturna.
Atunci îl înşela,
175 C'a greşit poteca
Şi a venit prin crâng
Şi el n'a vedut,
De geaba a pădit.
Când ea că sosia,
180 Zidariî o vedea
'Nainte l'ieşia,
Baniţa i-o lua
Şi jos c'o punea.
Altîl mi-o trăgea,
185 Din noue zidari
De la Potenari
Pe zid c'o urca
Şi el că striga:
— Var şi cărămidă
190 Şi platră mărunta,

- C'avem să zidim,
 Să nu ne gândim!
 Și el c'o zidea,
 Ea că se ridea,
 195 Gâdea că glumea.
 Zidul că creștea,
 Ei că m'i-o zidia,
 Pên' la brățișore,
 Pên' la țitișore.
 200 Dar ea ce făcea? !
 Rupea d'a plângea
 Și mi se ruga
 Cu un glăscior de foc
 Pentru busuioc,
 205 Și ea că striga:
 — Manoleo, Manoleo,
 Soțiora mea,
 Nu ți-o fi păcat,
 Că n'oi fi legat,
 210 La ce mai m'ai luat?
 Zidul rău mă strânge,
 Țitișora m'i curge,
 Ivănel imi plânge!
 Că eu am plecat
 215 Și mi l'am lăsat,
 Micul nescăldat
 Și nedesfășat,
 Nicî țitica nu l'am dat!
 Manolea ce tăcea?
 220 Lacrămile că-i curgea
 Și la zidarî poruncia:
 Pripiti d'o zidiți
 Și m'i-o cutrupiți,
 De la brățișore
 225 Pên' la țitișore.
 Țitișorele ei
 Să mi-le mărmuriți,
 Să mi-le nchipuiți,
 Creș afar' din zid,
 230 Că e prăvedut.
 Și voi ca să faceți
 Leagăn de matase,
 Și de sêrmă 'ntorsă,
 Să trimeț acasă,
 235 Pruncu să mi-l iați
 Și aci să'l aduc,
 În leagăn să'l culc.
 Vântu m'i o bătea
 Dă l'o legăna;
 240 Ninsórea m'i-o ninge,
 Pê el că l'o unge;
 Ploile or ploua,
 Pê el l'or scâlda!
 Dară Manea ce m'i făcea?
 245 La zidarî că poruncia:
 — Ia zidiți, băeți,
 Lucru isprăviți,
 Unde n'oi putea,
 Parte m'i-oi lăsa.
 250 Ei că mi-ș zidea
 Lucru isprăvia.
 Sus, la turlă sus,
 Parte că lăsa,
 Parte lui Manea.
 255 Dar Manole ce făcea?
 La zid scara c'o punea
 Și sus că mi se urca.
 Zidarî ședea,
 La el că privia,
 260 Ca să isprăvească,
 Leafa s'o primescă.
 Ei dacă creșură
 Că s'a isprăvit,
 Ei scara l-o luară
 265 Și sus că l lăsară.
 Dar, veți, Manea ce m'i făcea?
 De ei, frate, se ruga:
 — Voi noue zidari,
 De la Poșenari,
 270 Peste meșteri mari,
 Și cu mine dece,
 Care ve și 'ntrece,
 De ce scara m'i luați?
 Ori nu v'am plătit,
 275 Ori nu v'am cinstit?
 — Bine ne-ai cinstit,
 Dar nu ne-ai plătit!
 Noi așa să 'ți dicem,
 Ca vâtaf cel mare,
 280 Vâtaf de zidarî,
 Peste meșteri mari,
 De la Poșenari,
 Fă ce-ți dă prin gând,
 Aripî de șindrilă,
 285 După mănăstire
 Vino 'ncoa la mine.
 Dacă-i fi drept,
 Nu te prapădești,
 De-î fi vinovat,
 290 Noi n'avem ce-ți face;
 De cât Dumneșeu
 Ți-o purta de grijă,
 După cum oi fi
 Cu gândul la noi,
 295 C'am muncit de mult
 Și nu ne-ai plătit!
 Manole cum aușta,
 El, frate, se pregătia,
 Aripî că-și făcea,
 300 D'acolo sbura.

- Și unde cădea,
 Piatră se făcea,
 Piatră curătoare,
 Cu nouă isvóre
 305 Și apă ușoră.
 Zidarii 'l vedea
 Și se talmăcea:
 — Ce-o fi de făcut,
 Asta n'am vădut!
 310 Ei că s'apuca,
 Ceșmea că lucra
 Și ei c'o făcea,
 O ceșmea frumoasă,
 Cum nu s'a vădut,
 315 Nu s'a pomenit,
 Creț și mai de mult;
 Dar acum se face,
 Precum s'a făcut.
 La cea mănăstire,
 320 Facă-ș pomenire
 Pentru case bune,
 Negru vodă vine
 Și el urmărește
 Și aci plănuește,
 325 Cu zidari vorbește
 Și el le plătește.
 Și el ce'mi făcea?
 Masă le punea,
 Bine că-î cinstia
 330 Și ei se ruga
 Creț pentru Manea;
 Că el a rămas
 Cu soția lui,
 Flórea câmpului,
 335 La cea mănăstire,
 Facă-ș pomenire,
 Fie pomenit
 In veci de demult,
 Și va fi și cu născut.
 340 Apă d'ar mai bea,
 Și cine ar veni,
 Ei că s'or ruga:
 — Fie pomenire
 A cui a făcut,
 345 Acea mănăstire!

CANTECUL LUI MANOLEA

(VARIANTA)

Cules de Christu N. Țapu din gura lăutarului Gheorghe Porumbescu, din Novaci-Gorj.

- Pe Argeș in sus,
 Pe Argeș in jos,
 Plimbă-mi-se 'mplimbă
 Saū de Negru-Vodă,
 5 Cu nouă zidari,
 Cu Manole țece,
 Care mi-î intrece.
 Dar ei ce mi-ș cată?
 Loc de mănăstire
 10 Și de case bune,
 Fie pomenire,
 Cât sóre pe lume,
 Să se pomenescă
 In țara rumănescă
 15 Și la dumnea-vóstră!
 Ei că'mi-ș căta,
 Loc că nu gășia,
 Ei că mi-ș pleca
 Prin hățiș,
 20 Prin cărpiniș,
 Tot p'o potecea,
 P'o potecea părăsită,
 Prin hățiș,
 Prin cărpiniș,
 25 De-a drum curmeziș.
 Fóte verde și-o lelea,
 Ei pe potecă 'mî mergea
 Ei, mare, că se 'ntâlnea
 C'un Iaș
 30 Purcăraș,
 Přelea ca hărtia,
 Cămașa ca tina.
 Negru Vodă așa 'mî đicea:
 — Măi Iaș, Purcăraș,
 35 Cu cămașa neagră
 Și cu přelea albă,
 Știū că n'ai vădut,
 Tot porciū mănând,
 Luncile spărgënd,
 40 Loc de mănăstire

- Și de case bune ?
 Fôțe verde și-o lalea,
 Purcar din gură 'mî Țicea
 — Dade Negru Vodă,
 45 Saŭ mă ispitești,
 Nu știu să-ți vorbesc ;
 Chitar drept să 'ți spuș,
 La a mea cocenătă,
 La purceaua grasă,
 50 Sint trei zidurele,
 De trei Domni zidite
 Și nu's isprăvite,
 Că's afurisite,
 Negru Vodă c'auȚa,
 55 Măna 'n pozunar băga,
 Multe parale că-Ț da,
 Fôrte bine că-Ț părea.
 Acolo mergea,
 Ocol că le da,
 60 Din gură 'mî striga,
 Lumea 'mî sorocea:
 — Var și cărămidă,
 Marmură și sticlă.
 Inima 'mî despică!
 65 Lumea că 'mî venia
 Cu var și cărămidă ;
 De zid s'apuca,
 LunȚ de diminătă,
 Pe rouă, pe cătă.
 Țiua ce 'mî zidea
 70 Nôptea că 'mî cădea.
 Fôțe verde și-o lalea,
 De zid s'apuca
 Și de-a doilea,
 MarȚi diminéta.
 75 Ei că ce zidea,
 De geaba trudea,
 Că nu isprăvea ;
 Țiua ce 'mî zidea
 Nôptea că 'mî cădea.
 80 Verde fôțe și-o lalea,
 Și MiercurȚi diminéta
 Iar de zid s'apuca.
 Dar Manolea ce 'mî făcea ?
 Pe scară se da,
 85 In cunie mergea,
 Țubuc aprindea,
 Intr'o rână se da,
 Somnu că mi-l lua ;
 LuȚ ingeru 'Ț venia,
 90 Prin vis că-Ț spunea:
 — Manoleo, Manoleo,
 Vătafu Manoleo,
 Vătaf de zidarȚ,
 Și de meșterȚ marȚ,
 95 Și de navodarȚ,
 Geaba vē căsniȚ
 Și vē măȚ trudiȚȚ,
 Că nu isprăviȚȚ,
 100 Pēnē n'ăȚȚ zidi
 D'un cap de fomeȚe,
 MăȚ bine să 'mȚ pȚele,
 De cât voi voȚniciȚ,
 105 Căt zidiȚȚ aici ;
 Pēnē n'ăȚȚ zidi
 Saŭ d'o surioară,
 Saŭ d'o verișoară,
 Saŭ d'o soȚioară !
 110 Manole din somn sărȚa,
 Țubuc lepăda,
 La zidarȚ mergea,
 Din gură striga:
 — Voi zidarȚ mei,
 115 FrunȚă de spanac,
 Pe scară m'am dat,
 In cunie merseȚ,
 Țubuc aprinseȚ ;
 FrunȚă de spanac,
 120 Intr'o rână m'am dat,
 Somnul că m'a luat.
 FrunȚă verde mărgărit,
 Ingerul a venit
 Și prin vis mi-a spus :
 125 — Manoleo, Manoleo,
 Vătafu Manoleo,
 Vătaf de zidarȚ
 Și de meșterȚ marȚ
 Și de navodarȚ.
 130 Geaba vē căsniȚ
 Și vē măȚ trudiȚȚ,
 Voi nu isprăviȚȚ,
 Pēnē n'ăȚȚ zidi
 D'un cap de fomeȚe,
 135 MăȚ bine să'mȚ pȚele,
 De cât voi voȚniciȚ
 Căt zidiȚȚ aici ;
 Verde frunȚă și-o lelea
 Manolea așa 'mȚ grăia,
 140 Cu zidarȚ luȚ vorbȚa :
 — Voi zidarȚ mei,
 FiȚȚ afurisiȚȚ,
 Și alimăniȚȚ,
 Voi acasă oȚȚ merge,
 145 Voi ca să nu spuneȚȚ
 Voi gazdelor vōstre.
 Ei acas 'mergea,
 Ei că nu ținea,
 Gazdelor spunea,
 150 Dar Manolea ce'mȚ făcea ?
 Acasă 'mȚ mergea,

- La poartă 'mî striga :
 — Vilaie, Vilaie,
 D'albă vătăşoie,
 155 Tu să te duci
 Şi tu să'mî aduci
 Tot pe bălan,
 Al pierdut d'un an,
 Pe bălan să-l tai
 160 — Şi tu să te duci,
 Iară să'mî aduci
 Tot grâu d'âl alb,
 Din spic d'âl de an.
 Ea că mi-ş pleca
 165 Tot după bălan ;
 Pe bălan găşta,
 Pe bălan tăia ;
 Ea că 'mî-ş pleca
 Şi de-a doilea,
 170 După grâu d'âl alb,
 Din spic d'âl de an,
 Lunî de diminéţă,
 Pe rouă, pe cétă.
 Ea că 'mî-ş găţia
 Pâine că'mî zolia,
 175 Bucate 'mî găţia ;
 Ea că mi-ş pleca
 Tot Lunî diminéţa,
 Cu bucate 'n braţe.
 Manolea o vedea,
 180 Pe zid leşina,
 Chip de cruce că-ş făcea,
 La Dumnedeş se ruga :
 —D'alei, Dómne sfinte,
 Scóte-î inainte
 85 D-o cétă cu vânt,
 Pune-o pe pămînt ;
 Ea să rătăcească,
 Bucate să verse,
 Indărăt să se 'ntórcă,
 90 Altele-mî gătéscă ;
 Dór de-o mai uidi,
 Alta c'o veni.
 Dar D-deş il asculta,
 Inainte că-î scotea
 95 D'o cétă cu vânt,
 O pune pe pămînt.
 Ea că 'mî rătăcea,
 Bucate 'mî vërşă,
 Indărăt se 'ntorcea,
 00 Altele 'mî găţia
 Cu ele 'mî pleca
 Tot Lunî diminéţa,
 Cu bucate 'n braţe.
 Pe drum tănuşa :
 05 — Manoleo, Manoleo,
 Tóte or fi venit,
 Toţi or fi prândit,
 Amiaşu-a venit !
 Manolea o ochia,
 210 Pe zid leşina,
 Chip de cruce că'ş făcea,
 La D-deş se ruga :
 — D'alei Dómne sfinte,
 Scóte-î inainte
 215 D'un şarpe balaur,
 Cu solzi de aur,
 Ea să spăimánteze,
 Bucate să'mî verse,
 Indărăt să se întórcă,
 220 Altele 'mî gătéscă,
 Dor de-o mai uidi,
 Alta c'o veni !
 Fóte verde şi-o lelea,
 Dumnedeş că'l asculta,
 225 Inainte că-î scotea
 D'un şarpe balaur,
 Cu solzi de aur.
 Ea se spăimánţa,
 Bucate 'mî vërşă,
 230 Indărăt se 'ntorcea,
 Altele 'mî găţia.
 Ea că mi-ş pleca
 Lunî de diminéţă,
 Cu bucate 'n braţe.
 235 El că 'mî-o vedea,
 Pe zid leşina,
 La zidari striga :
 — Voi zidari mei,
 Fiţi afurisiţi
 240 Şi alimăniţi,
 Voi să n'o priviţi,
 Nicî să nu vorbiţi,
 Şi voi să 'mî-o luaţi,
 Şi să mî-o zidiţi
 245 Să mî-o covîrşiţi.
 Fóte verde şi-o lalea,
 Ea că mi-ş venia,
 Masă că 'ntindea,
 Pe el că'l chema :
 250 — Manoleo, Manoleo,
 Tóte or fi venit,
 Toţi or fi prândit !
 El din gură aşa 'mî striga
 Voi zidari mei,
 255 Fiţi afurisiţi
 Şi alimăniţi,
 Ce mî-o mai priviţi,
 De nu mî-o zidiţi,
 Să mî-o covîrşiţi ?
 260 El că mî-o lua

- Și 'n zid c'o puneă,
 Ei că 'mî-o zîdea,
 Și ei că 'mî zorîa.
 Fôle verde de alună,
 265 Ea gîndea că-î glumă,
 Fôle verde și-o lalea,
 Ea că mî-ș dîcea :
 — Manoleo, Manoleo,
 Vătafu Manoleo,
 270 Orî nu-ți mai ajungă,
 Atâta glumă lungă ?
 Zidișor mă strînge,
 Țișora 'mî curge,
 Ivănică 'mî plînge !
 275 Manolea 'mî dîcea :
 — Vilafe, Vilafe,
 D'albă vătăș ôfe,
 Ivănic' al tîu,
 Copilaș al meū,
 280 Créscă-l D-deū !
 Zăpada c'o nînge
 Pē el mî l'o unge ;
 Plôia c'o plouă,
 Pē el l'o scâlđă ;
 285 Vēntul mî-o bătea
 De l'o legăna ;
 Pasări c'or veni,
 De l'or ciricăi,
 Pē el l'o adormi ;
 290 Douē turturele,
 Surorile mele,
 Cumnatele tele !
 Manole 'mî dîcea :
 — Voi zidariî mei,
 295 Fiți afurisiți
 Și alimăniți,
 Ce mî-o mai priviți,
 De nu mî-o zidiți,
 Să mî-o covîșiți,
 300 Să nu mă vorbescă.
 Inima 'mî rănescă !
 Și voi să 'mî lăsați,
 Douē găurele
 Cu țîta pē ele. —
 305 Manole ce mî-ș făcea ?
 Pe scară 'mî sufa,
 Din gură 'mî strîga :
 — Var și cărămidă,
 Marmură și sticlă !
 310 Negru Vodă c'auđta,
 Acolo 'mî venfa,
 El că'l întreba :
 — Vătafu Manoleo,
 Dar n'af mai isprăvit,
 315 Orî n'af mai săvârșit ?
 Că eū mî-am vindut
 Și mî-am zalogit
 Și n'af isprăvit ;
 Pēne 'mî-am vindut
 320 Și papuciî Dōmnei
 Și acul din coade !
 Negru Vodă ce 'mî făcea ?
 Sēcuri că mî-ș lua,
 Scăriile 'mî tăia
 325 Sus pe mănăstire 'î lăsa.
 Manole 'mî dîcea :
 — Voi Zidariî mei,
 Fiți afurisiți
 Și alimăniți,
 330 Voi să vē faceți
 Aripî de frăștilă
 Și voi să sburați,
 Jos ca să 'mî picați !
 Ei că 'mî-ș făcea
 Aripî de frăștilă
 335 Și unde sbura,
 Pîetre se făcea,
 Direpți nu İera.
 Manole, unde sbura,
 Ceșmea se făcea,
 340 Bea lumea din ea !
 Mai dați cu stropitura,
 Să 'și ude țiganu gura,
 Și să 'mî dați câte o para,
 S'o duc la țiganca mea !

CANTECUL LUI MANOLEA

VARIANTA

Cules de Christu N. Țapu de la Dumitru Valeanu, lăutar din Roșiorii-de-Vede (Teleorman).

- Pe Argeș în sus,
Pin cel aluniș,
Pin cel cărpiniș,
Plimbă-mi-se pörtă
5 Domnul Negru Vodă,
Cu nouă zidarî,
Nouă meșteri mari,
Cu Manole de ce,
Care mi-î și 'ntrece.
10 El că mi-ș căta
Loc de case bune
Și d'o mănăstire,
Fac'o pomenire.
El că se 'ntâlnea
15 C'un noiaș,
Purcăraș,
Din fluer cîntând,
Porcîi întorcînd.
El că mi-l striga :
20 — Noiaș,
Purcăraș,
Cu porcîi te-ai dus,
Tu nu mi-ai vîdut
Un zid părăsit ?
25 Dar el că 'mî striga :
— Domnul Negru Vodă,
Ba eü c'am vîdut,
Pe unde-am trecut,
După cocineta,
30 La cea moghindeta,
D'un zid părăsit
Și neisprăvit,
Căiniî, cînd il vîd,
La el se reped,
35 Latră a muțiu
Și urlă-a pustiü.
Negru Vodă c'auđia,
Acolo el mergea,
Locul că'î plăcea,
40 Din gură striga :
- Voî nouă zidarî,
Nouă meșteri mari,
Cu Manolea de ce,
Care vî și 'ntrece,
45 Iată eü am găsit
Loc de case bune
Și de mănăstire,
Fac o pomenire.
Sforile să 'ntindeți,
50 Locul să 'mî cuprindeți,
Locul măsurați,
De zid v'apucați ;
Să siliți să zidiți,
Cu cap să ieșiți !
55 Manolea'mî striga :
— Dómne Negru Vodă,
Var și cărămidă,
Marmură și sticlă !
Domnul Negru Vodă auđia,
60 El numai că porunca,
Tóte se făcea.
Dară Manea ce'mî făcea ?
Dă zid s'apuca
Cu nouă zidarî,
65 Nouă meșteri mari,
Cu Manolea de ce,
Care mi-î și 'ntrece.
Điua ce zidea,
Nóptea se surpa.
70 Điua cînd venia,
Negru Vodă că 'mî sosia,
Din gură le cuvînta :
— Ce póte fi asta,
De voî nu zidiți,
75 La cap să ieșiți ?
Manolea 'mî striga :
— Dómne Negru Vodă,
Điua ce-am lucrat,
Nóptea s'a surpat !
80 Vodă Negru că pleca,

- Meșterii, că s'apuca,
 La zid țarăși că lucra ;
 Ziua ce zidia,
 Noptea se surpa.
 85 Negru Vodă țar venia,
 Pe ei că se năcăjia
 Și din gură le dicea :
 — Voi nouă zidarî,
 Nouă meșteri mari,
 90 Cu Manolea dece,
 Care vă și 'ntrece,
 Siliți de zidiți,
 Cu cap să ieșiți ;
 Că de unde nu,
 95 Pe voi vă voiți pune
 Chiar de vii
 Printre temelii !
 Iar de mi-oși isprăvi,
 Vă voi da averi,
 100 Vă voi face boțeri.
 Manolea, când auția,
 El se turbura,
 Jos de pe scară se da,
 Capul jos că 'l punea,
 105 Puținel că aromia,
 O șoptă în vis că-ț venia,
 Un jurământ că făcea :
 — Cine 'n zorî, mâine, o veni
 Cu demâncare,
 110 Orî vre-o suriôră,
 Orî vre-o soțioră,
 Mâna pe ea ca să 'mî puțe,
 În zid s'o zidescă.
 Capu să-ț isprăvescă.
 115 Negru Vodă că 'mî pleca,
 Manolea se deștepta,
 Și din gură că striga :
 — Voi nouă zidarî,
 Nouă meșteri marî,
 120 Eă, când m'am culcat,
 Un vis am visat :
 O șoptă în vis mî-a venit,
 Că măne cine-o veni,
 Orî din suriôre,
 125 Orî din soțioré,
 Mâna pe ea să puneți,
 În zid s'o aruncați,
 Să siliți s'o zidiți,
 Cu cap să ieșiți !
 130 Voi, acasă când oți merge,
 Să nu spuneți la soțioré,
 Nicî măcar la suriôre.
 Ei jurământu nu'l țineaă,
 Toți acasă că spuneaă.
 135 Singur Manea nu spunea,
 El jurământul ținea,
 La zid se ducea,
 De zid s'apuca,
 Ei că mi-ș zidea.
 140 Dar Manole ce'mî făcea ?
 Pe schilă sus se suța,
 În drumul Vilai se uța.
 Când ochii căși arunca
 Pe Vilața c'o vedea ;
 145 Cruce'n piept își ridica,
 La D-deu se ruga :
 Aolică, Dómne sfinte,
 Primește a mea rugăminte,
 Dă o plóe cu vânt
 150 Să curgă jiraie,
 Apele să crească,
 Plântele să'móie ;
 Vilața o aluneca,
 Bucatele o vërșă,
 155 Indărăt s'o întorcea,
 Altele mî o găti,
 D'o măț zăbovi,
 Alta mî-o veni.
 D-deu ca un sfint
 160 Il asculta la cuvint ;
 El plóe că'mî da,
 Vilața aluneca,
 Bucatele vërșă,
 Indărăt se'ntorcea,
 165 Altele găția,
 Indêrêt venia,
 Alta nu sosia.
 În cap le punea,
 La Manolea'mî pleca,
 170 Pe drum șovăind
 Și din gură dicînd :
 — Manoleo, Manoleo,
 Te-am întârđiat
 Cu demâncare,
 175 Cu vin de prânđare !
 El pe schilă se suța,
 Pe ea mî-o vedea
 Și tot așa se ruga :
 Aolică, Dómne sfinte,
 180 Scóte-ț de nainte
 Un lup turbat,
 Cu limba p'o falcă,
 Ea că l'o vedea
 Și s'o spălmînta,
 185 Bucate-o vërșă,
 Indărăt s'o întorcea,
 Altele-o făcea,
 Dór d'o întârđia,
 Alta mî-o pica.
 190 Și ea ca să 'mî cate,

- Pe juncu bălan,
Că-î pierdut d'un an,
Pe el l'o găsi,
Și mî-o zăbovi ;
195 Pe el l'o tăia,
Bucate-o făcea
Și atunci o pleca.
Ea acasă se ducea
Pin obor că da,
200 După casă 'mî ieșea,
Juncu că 'l găsea ;
Pe el că 'l tăia,
Bucate făcea,
Indărăt că venia.
205 Dar Manole ce 'mî făcea ?
El pe schilă se sufa,
Pe ea când o vedea,
Mai rău se turbura.
Jos că mi se da,
210 Sub schilă dormia.
Vilaia 'mî venia,
Și din gură că-î dicea :
— Manoleo, Manoleo,
Tu te-ai supărat,
215 Că te-am 'ntărziat,
Cu demâncare,
Cu vin de prîndare.
Manolea 'mî striga :
— Ah, mândruța mea,
220 Nu te speria,
Eû nu m'am supărat
Pentru demâncare
Și vin de prîndare !
El ce mi-ș făcea ?
225 De mân'o lua,
Pe schil'o sufa,
Pe zid mî-o punea.
— Staî, mândruța mea,
Nu te speria,
230 C'am visat ceva,
In zid să te zidesc,
Ca să'mî isprăvesc.
Semn la zidarî că'mî făcea,
Și'n zid mî-o arunca,
235 La zidarî striga :
— Silițî de zidițî,
Cu capu să ieșițî !
Ei că mî-o zidea
Pên 'la tâlpișore,
240 Pên 'la glesnișore.
Vilaia 'mî striga :
— Manoleo, Manoleo,
Meștere Manoleo,
Ajungă-ți de glumă,
245 Că nu este bună !
- Dară Manea ce 'mî făcea ?
La zidarî că porunca ?
— Silițî de zidițî
Cu cap să ieșițî !
250 Ei că mi-ș silia
Și ei că mî-o zidia
Pên 'la glesnișore,
Pên 'la pulpișore,
Pên 'la genuche,
255 Și sus de genuche.
Ea că mi-ș striga :
— Manoleo, Manoleo,
Ți-ajungă de glumă,
Că nu-î, dragă, bună.
260 Zidul rău mă strînge,
Țițișora 'mî curge,
Iorgulețu 'mî plînge !
El că mî-audîa,
El se turbura,
265 Din gură striga :
— Staî, mândruța mea,
Nu te speria,
Că Iorgulețul tău
Știe-l D-zeu !
270 Și el că striga :
— Silițî d'o zidițî.
Cu cap să ieșițî !
Și ei că-mî zidea
Pênă la genuche,
275 Și sus de genuche,
Pênă pe la brêu,
Și de sus de brêu ;
Pên 'la pîeptișor,
Pên 'la sinișor,
280 Pên 'la țitișore,
Pên 'la suptișore.
Ea atunci striga :
— Manoleo, Manoleo,
Meștere Manoleo,
285 Ți-ajunge de glumă,
Că nu-î, dragă, bună !
Ți-ajungă de șagă,
Că nu-î bună, dragă ;
Zidul rău mă strînge,
290 Pîeptișoru-mî frînge,
Țitișora 'mî curge,
Iorgulețu 'mî plînge !
Manolea 'mî striga :
— Tacî, mândruța mea,
295 Nu te speria,
Căci Iorgulețu têu,
Il crește Dumnezeu !
Dar Manolea ce 'mî făcea ?
La zidarî striga :
300 — Silițî d'o zidițî

- Cu cap să ieșiți !
 Zidarii silea,
 Silea d'o zidă,
 De la țîțșóre,
 305 Pên'la supțóre,
 Pên 'la umér,
 Pên 'la gâțșor.
 Ea atuncî mai striga :
 — Manoleo, Manoleo,
 310 Nu 'ți-ajunge de glumă,
 Că nu este bună ?
 Rêu zidul mă strânge,
 Iorgulețu'mî plânge !
 Că eü, când am plecat,
 315 L'am lăsat neinfășșat
 Șî nescăldat,
 Nicî țîțică nu'ı-am dat !
 El că mi-ı dicea :
 — Ah, mândruța mea,
 320 Nu te speria,
 Iorgulețul têu.
 Créscă-l Dumneđeü !
 Că eü luı ı-oı face
 Légân de mătase,
 325 Șî de sirmă 'ntórsă.
 Plóța c'o ploa,
 Pe el l'o scălda ;
 Zăpada d'o ninge,
 Pe el că l'o unge ;
 330 Vêntul o adia
 De l'o legăna.
 Zidarii 'mî zidă
 Pên'o coperea,
 De'nvăliș s'apuca.
 335 Pên cel aluniș,
 Pên cel cărpiniș,
 Negru vodă vine,
 Ca să 'mi se'nchine,
 La cea mănăstire,
 340 Facă-șî pomenire.
 Când el că 'mî venia,
 Pe eı că-ı gășfa
 Sus pe cel grindîș,
 Pe cel acoperiș.
 345 El că 'mi-ș striga :
 — Manoleo, Manoleo,
 Meștere Manoleo,
 Ai putea face alta mai bună ?
- Manolea 'mî striga :
 350 -- Dómne Negru Vodă,
 Asta e de 'nvêțatură,
 Fac alta și mai bună,
 Fac alta mai luminósă,
 Șî mult mai frumósă !
 355 Negru Vodă c'auđla,
 El, frate, că 'mî poruncia,
 Scărilile de le lua,
 Șî eı că 'mî rămănea
 Sus pe grindîș
 360 Șî pe acoperiș.
 Eı că se gândia
 Jos cum să se dea ?
 Manolea 'mî striga :
 — Noué meșteri mari,
 365 Șî noué zidari,
 Voi că veți face
 Aripî de șindrilă,
 D'aicî ăți sbura,
 Jos că v'oți mai da.
 370 Eı așa auđla,
 Aripî își făcea,
 Eı d'acolo sbura,
 Șî unde cădea
 Șt.ını de plătră se făcea.
 375 Manea 'n urmă rămănea,
 Greü de la inimă ofta,
 Când el, frate, mı-auđla
 Din zid un glas nădușit,
 Sămăna a tânguit :
 380 — Manoleo, Manoleo,
 'Ti-ajunge de șagă,
 Că nu-ı bună, dragă ;
 Zidu rêu mă strânge,
 Iorgulețu 'mî plânge !
 385 El când mı-auđla,
 De tot se turbura,
 Ochiı 'n cap se 'mpoșjinea,
 D'acolo sbura,
 Cu fața la răsărit cădea ;
 390 Fântăna se făcea,
 Cu apă sêrată,
 De lacrămî vêrsată.
 Dar ea ce mi se făcea ?
 O lină ceșmea,
 395 Care bea lumea din ea !

CANTECUL LUI MIRCEA

Cules de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ghița Stoica din Govora (Vâlcea).

Vezi varianta în colecția D-lui G. Dem Theodorescu pag 682 sqq; și Miron Pompiliu pag 41-46. Idem a se confrunta variantele: Manda bună, pag 8-10 și Vers din Moldova pag 10-12 din colecț. D-lui Bibicescu.

- Fôfe verde de trei nucî,
Strigă Mircea dintre luncî,
Dintre luncî,
Din văi adâncî.
- 5 —Ce ți-e, Mirceo, de tot strigî,
Orî porcîi mi-i-ai pierdut,
Saû merindea mi-ai sfîrșit?
— Eû porcîi nu 'î-am pierdut,
Nici merindea n'am sfârșit,
- 10 D'am greșit d'am adormit
Supt un pom mare 'nflorit.
Vânt de vară mi a bătut,
Florile s'a scuturat,
D'un șarpe 'n sîn mi-a intrat,
- 15 De trei ori s'a 'ncovrigat;
D'un șarpe bălaurel,
Cu capu de aurel,
Cu cîda de argințel.
Când se 'ntinde
- 20 Mă cuprinde,
Să sîrcește,
Mă sfârșește,
Inimîora 'mi-o prăpădește!
Fôfe verde și-o lalea
- 25 Dară Mircea ce 'mi făcea?
La mumă-sa că mergea:
— Maică, măicuța mea,
Invăluie mîna 'n basma,
Bag'o 'n sîn,
- 30 Pe supt zăbun,
Și 'mi scote șarpe din sîn!
Fôfe verde și-o lalea,
Dar mumă-sa ce 'î dicea?
— Fôfe verde trei domnești,
- 35 Mirceo, Mirceo, copil mi-ești
De cât eû fără de mîna,
Mai bine eû făr' de tine!
- Flóre verde și-o lalea,
Dară Mircea ce 'mi făcea?
40 La tat' seû că se ducea.
— Fôfe verde trei domnești,
Tată, tată, tată-'mi ești,
Invăluie mîna 'n basma,
Bag'o 'n sîn
- 45 Pě supt zăbun,
Și 'mi scote șarpe din sîn!
— Fôfe verde și-o lalea,
Dară tat-seû ce-î dicea?
Fôfe verde trei domnești,
- 50 Mirceo, Mirceo, copil 'mi-ești,
De cât eû fără de mîna,
Mai bine eû făr' de tine!
Fôfe verde și-o lalea,
Dar Mircea ce 'mi făcea?
- 55 La ibomnică mergea:
— Soră, suriora mea,
Invăluie mîna 'n basma,
Bag'o 'n sîn
Pě supt zăbun,
- 60 Și 'mi scote șarpe din sîn!
Fôfe verde și-o lalea,
Ibomnica ce 'mi făcea?
Invăluia mîna 'n basma,
O baga 'n sîn
- 65 Pe supt zăbun,
Îi scotea șarpe din sîn.
Ea așa că 'mi-l scotea
Tronc pe masă 'l arunca,
Numai aur că 'mi vîrsa.
- 70 Fôfe verde și-o alună,
De cât tată, de cât mumă,
Mai bine o amantă bună,
Că amanta te rîsgăie,
Și cu vorba te mîngăie!

CANTECUL LUI MILEA.

VARIANTA

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Dumitru Valeanu de la Roșiorii-de-Vede.

- Foie verde trei lăptuci,
Strigă Milea dintre lunci,
Dintre lunci, din văi adânci;
Țipa Milea și răcnea,
5 Nimenia nu'l auđia,
De cât singurea măsa,
Și la el că se ducea
Și pe Milea 'l întreba :
—Ce țiți, Mileo, și răcnești,
10 Te răcnești, te vâlcărești ?
Orî din chelciug mi-ai fărșit,
Orî hañe ți-ai ponosit,
Orî murgu ți-a 'mbétrănit,
Orî vremea că ți-a venit
15 Însă de căsătorit ?
Atunci Milea că-i grăia :
— Maică, măiculița mea,
Stătuși, maică, mă 'ntrebași,
Eü să puî mâinile în piept,
20 Ca să-ți spuî vorba cu drept.
Maică, nici din chelciug n'am
[sfirșit,
Nici hañe n'am ponosit,
Nici murgu n'a 'mbétrănit.
Mie un somn când mi-a venit
25 Și eü, maică, m'am culcat
Supt cel pěr mare rotat
Și de flori mi-erea 'ncărcat,
Vântul, maică, mi-a adiat,
Florile le-a scuturat,
30 Töte 'n sin că mi-aü intrat;
Și din ele s'aü iscat
Puî de șarpe bălaur,
Cu trei cöde de aur.
Föie verde ca nalba,
35 Na tu, maică, basmaua
Și 'nfășură mâna'n ea,
Bagă mâna'n sin de'l ia,
Că mi-aü coprins inima !
Bălaurul, când se 'ntinde,
40 Inimöra mi-o coprinde,
Maică, iar când se sgărcește,
Inimöra mi-o topește !
Unde măsa c-auđia,
Ea din gură că mi striga :
- 45 —A ba maică, Mileo, maică,
De cât maica fără-o mână,
Maî bine eü făr'de tine,
Maica o face mulți ca tine !
Și maică-sa că pleca,
50 Milea 'n urmă rămănea.
Atunci țipa și răcnea,
Nimenia nu'l auđia,
De cât tată-sëü il auđia,
Și din gură'l întreba :
55 —Ce țiți, Mileo, și răcnești,
Te răcnești, te vâlcărești ?
Orî din chelciug 'mi-ai fărșit,
Orî hañe ți-ai ponosit,
Orî murgu ți-a 'mbétrănit ?
60 Tată, orî vremea că ți-a venit
Vremea de căsătorit ?
Atunci Milea că-i grăia :
— Tată, tătișorul meu,
Stătuși, tată, mă 'ntrebași,
65 Eü să puî mânele 'n piept,
Ca să-ți spuî vorba cu drept.
Taică nici din chelciug n'am
[sfirșit,
Nici hañe n'am ponosit,
Nici murgu n'a 'mbétrănit;
70 Mie un somn că 'mi-a venit,
Și eü, taică, m'am culcat
Supt al pěr mare rotat
Și de flori mi-erea 'ncărcat
Vântul, taică, mi-a adiat,
75 Florile le-a scuturat,
Töte 'n sin că mi-aü intrat,
Și din ele s'aü iscat
Puî de șarpe bălaur,
Cu trei cöde de aur.
80 Föie verde ca nalba,
Na tu, taică, basmaua
Și 'nfășură mâna 'n ea,
Bagă mâna'n sin de'l ia,
Că mi-a cuprins inima !
85 Bălaurul, când se 'ntinde.
Inimöra mi-o coprinde !
Taică, iar când se sgărcește,
Inimöra mi-o topește !

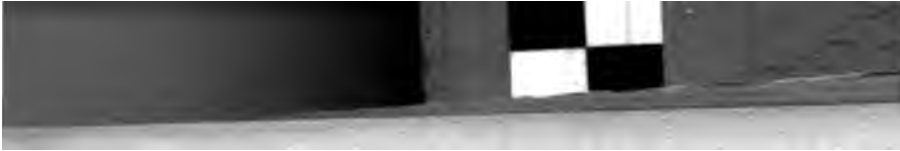
- Unde tat'-său c'auđia,
90 El din gură că-mi đicea :
— A ba taică, Mileo, taică,
De cât taica făr'o mână,
Maî bine eă făr'de tine,
Mă-ta o face mulți ca tine.
95 Și tată-său că pleca
Milea 'n urmă rămănea,
Atunci țipa și răcnea,
Nimenia nu'l auđia
De cât singur' amanta.
100 Și la el că mi-ș venia
Și singură 'l întreba :
D'aba, Mileo, draga mea,
Ce 'ți-e, Mileo, de răcnești ?
Orî cămașa mi-ai negrit,
105 Orî galbeni mi-ai isprăvit,
Orî murgu ți-a 'mbétrănit ?
Atunci Milea că-î spunea :
— Fă mândruțo, mândra mea,
Nici cămașă n'am negrit,
110 Nici galbeni n'am isprăvit,
Nici murgu n'a 'mbétrănit ;
Mie-un somn că mi-a venit
Și eă, mândro, m'am culcat
La cel pěr mare rotat
115 Și de florî mi-era 'ncărcat,
Ventu, mândră, mi-a adiat,
Florile le-a scuturat,
Tôte 'n sin că mi-au intrat,
Și din ele s'au iscat
120 Puî de șarpe bălaur
Cu trei cõde de aur,
Cu capul ca de taur !
Fõie verde ca nalba,
Na tu, mândro, basmaua,
125 Și 'nfășură mâna'n ea,
Bagă mâna 'n sin de'l ȳa
Că mi-a coprins inima !
Unde mândra c'auđia,
La el că se ducea,
130 După git că mi-l lua,
In guriță'l sëruta,
Mâna'n sin că ȳ-o băga,
De cătărămî că mi-ș da,
Curelile le trăgea,
135 Zâmbócile le scotea,
Chimirașul că'l trăgea
Și pe ȳaibă că mi-ș dea,
Chimirașul că'l vërșea,
La gălbiori numëra,
140 Inima'n ea că creștea.
Atunci Milea că mi cânta :
— Multă lume s'a căsnit
Și tõtă m'a oropsit,
Maica, taica mi-a venit,
145 La mine că n'a'ndrăsnit,
De mine că s'au lipsit !
Mândra mea că mi-a venit,
Numai mândra m'a scăpat
De mórte grabnică ce-am dat !
150 Fõie verde ca nalba,
Staî, mândruțo, tu acilea,
Să mă duc pênă colea
Când îndărăpt m'oi întorcea,
Veî vedea ce-oî aducea.
155 Mândra pe loc că mi-ș sta,
Pênă, el că mi-ș sosia.
C'un sipet de galbeni venia,
ȳine, mândro, tu acilea
S'avem ce bea, ce mânca,
160 C'o să dea vre-o ȳarnă grea.
Fõie verde și-o alună,
De cât cu tată și mumă,
Maî bine cu-o mândră bună,
Că taica m'a oropsit,
165 Și mândra m'a 'ndrăgostit,
Mi-a îndrăsnit și mi-a venit
Și mórtea că mi-a gonit !

CANTECUL CRIȘULUI

Cules de Christea N. Țapu de la lăutarul Dumitrache Pârladi, din Vadeni (Gorj).
A se confrunta cu doîna No. CCC din colecția D-lor Iarnic și Bârsan.

— Crișule, Crișuțule,
Crișule, drăguțule!
Apă limpejloră,
De supt lespejloră,
5 Tu mi-ești curătoare,
Să'mi fi vorbitoare.
Eū te-aș întreba,
De-o mândruța mea.
Apa așa 'mi grăia:
10 — Și să fi vedut
Eū n'am cunoscut!
Voînicu 'mi grăia:
— Lesne 'i a cunoște:
Fețișora ei
15 Ca flórea de tei,
Cólă de hârtie,
Vara 'n prăvălie,
Logofeți mi-o scie,
Ochișorii ei
20 Doi luceferei,
Două mure negre
Intr'un povrag verde,
Puse la pămînt,
Neatinse de vînt,
25 Puse la recóre
Neatinse de sóre.
Cosiclóra ei
Doi bălăurei,
In gură 'ncleștați,
30 In códă 'nodați.

Dar acea mândră frumósă,
Mult mândră și drăgăstósă
Diminéța cam pe cétă,
Pe cétă pe negurétă,
35 De pe vale că 'mi venia
Vacii din urmă că mâna,
Cu mândruțu se 'ntilnea
Și incepea de-a'l sêruta;
Il sêruta, il îmbrățișa.
40 Ea din gură că'mi dicea:
— Fă surată Dumneata,
Mâi vacile tele,
Mâi și p'ale mele,
Dă și 'ntr'ale mele;
45 Să spuî maicîi mele
Că m'am depărtat
Departe de sat,
C'un bătețel înalt,
Înalt și sprincenat
50 Cu semne învêrsat;
Mustăc óra lui
Spicul grăului,
Sprincenele lui
Pana Corbului,
55 Ochișorii lui
Mura câmpului!
M'am dus în țêrî pustii,
In cele nadolii,
Ziduri părăsite,
60 De mine 's gătite!

CÂNTECUL LUI IORGU IORGOVAN

Cules de Christea N. Țapu de la Dumitru Valeanu, lăutar din Roșiori-Teleorman.
Acest cântec este o variantă prescurtată a cântecului *Iovan Iorgovan* din colecț.
d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 415 sqq.; vezi și *Erculean* pag. 14, 15 din colecț.
lui V. Alexandri.

- Sus pe Cerna'n sus,
Mulți volnici s'a dus,
Și mulți s'a răpus ;
Numai c'a rămas
5 Iorgu Iorgovan,
Fecior de mocan,
Călare p'un cal,
Ca un ducupal.
El că 'mî-a plecat,
10 Sus pe Cerna 'n sus
Și el să 'mi și cată
Fată sərbatică,
Mare năprasnică
Cu vidra 'nainte,
15 Tot luând aminte,
Cu șoimii pe mână,
Cu ogari
Provari.
El că 'mî-ajungea,
20 De Cerna că 'mî da,
Din gură 'mî striga :
— Cerneleo, Cerneleo !
Môie-ți talazu,
Ceartă-ți urletu,
25 Arată-mî vadu,
Să trec cu murgu ;
Că eă că 'mî cat
O fată sərbatică,
Mare năprasnică.
30 Cerna 'l auđia,
Talazu 'muia
Urletu 'nceta,
Vad că-î arăta,
Dincolo trecea,
35 Cu vidra 'nainte,
Tot luând aminte.
Intr'o stârcă da,
Calu că 'mî sârfa
Vidra 'nainte 'mî da,
40 Fata 'mî-o ochia,
- La ea se repeđia,
Țița 'r-o 'mbuca.
Iar ogari,
Provari,
45 De vână-o apuca,
Șoimii de mână-o ținea,
Pենă fata 'mî striga :
— Iorgule, Iorgovan,
Fecior de mocan,
50 Călare p'un cal,
Ca un ducupal,
Ceartă-ți pe Vișa :
'Mî a 'mbucat țița,
Imî seacă inima !
55 Ceartă-ți ogari,
Ogari,
Provari,
'Mî a smuls cosicłore,
'Mî-a rupt vinișore !
60 Iorgu că 'mî striga :
— Ba, fetică, ba
Eă nu cert pe Vișa,
Că 'ți-a 'mbucat țița !
Lângă ea se da,
65 Frumos 'mî-o lega,
Pe cal c'o punea,
Acas' că 'mî pleca,
De Cerna că 'mî da,
Iorgu că 'mî striga :
70 — Cerneleo, cerneleo,
'Môieți talazu,
Ceartă ți urletu,
Arată-mî vadu,
Să trec cu murgu,
75 Că eă ce-am cătat
Eă 'mî-am căștigat !
Cernelea auđia,
Talaz nu 'muia,
Vad nu-î arăta.
80 Iorgu ce 'mî făcea ?

In Cerna 'mî sãria,
 Cu murgu 'nota,
 Pên' la mal cã 'mî da,
 Pe fatã-o lega,
 85 Pe mal 'mî-o asvirlea.
 Ea 'n stãncã intra,
 El afar' yeşfa,
 El n'o mal vedea.

Drumu vidri-î da,
 90 Vidra o cãuta,
 In stãncã intra,
 N'o putea scotea.
 Cu murgu 'mî sãria,
 Cu buzduganu da,
 In cap 'mî-o lovla!

IVAN IORGOVAN

VARIANTA

Cules de Chr. N. Ţapu de la lãutarul Marin I. Baban, Com. Piatra-Teleorman.

Peserã, pe serã,
 Pe lunã, pe lunã
 El cã 'mî-a plecat,
 Ivan Iorgovan,
 5 Fecior de mocan
 Şi de mocãncuţã,
 Toţi lume drãguţã!
 El ca sã 'mî vëneze
 Fatã sëlbatfcã,
 10 Mare nãprasnicã.
 El cã 'mî-a plecat
 Sus pe Cerna 'n sus,
 Cãlare pe cal
 Cu Vijla 'nainte,
 15 Tot luãnd aminte.
 La Cern 'ajungea
 La Cerna striga:
 — Cerneleo, Cerneleo!
 Mõle-î talazu,
 20 Ceartã-î urletu,
 Sã trec cu murgu;
 Cã eũ cã mẽ duc
 Sus pe Cerna 'n sus!
 Cerna 'mî-audfa,
 25 Urletu certa,

Vadu 'I-arãta,
 Cu murgu trecea.
 Supt stanã de pãtrã
 Fuse aciõtã,
 30 Vijla laba c'o puneã,
 Piatra o ridica,
 Peste-a fatã da,
 Ţiţa 'I imbuca,
 Fata cã ñicea:
 35 — Ivane, Ivane,
 Ceartã-î pe Vijla,
 Cã mî-a 'mbucat ñiţa!
 Cã aici d'oî sta,
 De te-oî blestema
 40 Şi te-o ajungeã,
 In mijlocu apei
 Te-oî face d'o pãtrã!
 Ea cã 'l blestema,
 In mijloc de apã
 45 'Mi-l fãcu d' o pãtrã,
 Pãtrã nestematã.
 Ea cã remãnea
 Şi 'mî pribegfa
 Prin tõtã lumea!

ILINCA ȘANDRULUI

Copiat de Chr. N. Țapu după un manuscris al răposatului Invățator Trotea din Com. Runcurelu-Mehedinți.

A se confrunța cu cântecul, «Ilincuța Sandului» din colecția D-lui G. D. Teodorescu pag. 635 sqq și cu «Fata Sandului», din colecția Părintelui Sim. Fl. Marian pag. 86-93.

Idem a se confrunța cu variantele „Fata, Ileana Petri, Irina Pinter” pag. 261-275 în colecț. D-lui Bibicescu, precum și «Chiruța» pag. 491-496 din colecția D-lor Iarnic și Birsan.

- Foie verde a bobului,
Pě ulița Gîrghului,
La casili Șandrului,
Are Șandru-o iată mare,
5 Când o vede Turcii móre;
Iară mândra Șandruleasă,
Cinstită cărciumăreasă
Și cu sprâncenile trase,
Turcilor se 'nfățîșa,
10 Pe Ilinca să nu dea.
— Pe Ilinca nu v'o daŭ!
Dar Ilinca ce'mî făcea?
Vadra 'n mână c'o lua,
La Dunăre că pleca
15 Și pe Dunăre 'mî vedea
Un caic inpoleit
Cu postav verde 'nvălit,
Pentru Ilinca gătit.
Dar Ilinca ce 'mî făcea?
20 Vadra din mân' o trântea,
La măică-sa alerga:
— Măică, măiculița mea,
Ascunde-mě unde-va,
Că vin Turcii să mă ia!
25 Iară mă-sa ce 'mî făcea?
Intr'o ladă o băga,
Cu nouě lacăte-o 'ncuța
Și cheile le-ascundea;
Șapa 'n mână o lua,
30 La feréstră se ducea
Și săpa, săpa, săpa;
Iar acolo ce 'mî punea?
Numai pîetre și butuci,
S'aibă cređemînt ăi Turci.
35 Turcilor se 'nfățîșa,
Pe Ilinca să n'o dea.
— Pe Ilinca nu v'o daŭ,
Căci Ilinca a murit!
Și dacă nu mă cređeți,
40 Aid' mormîntu de 'l vedeți!
— Noi pe tine te om tăia,
Țîțili 'ți le-om săra!
Iar Ilinca 'mî-auđia,
Ea din ladă că ieșa,
45 Turcilor se 'nfățîșa
Și din gură așa đicea:
— Turcilor;
Păgânilor,
De cât pe mama s'o tăiați,
50 Mai bine pe mine mă luați!
Turcii 'mi se 'nveselîa,
Pe Ilinca o lua
Și 'n caic c'o arunca
Și pe Dunăre pleca,
55 Dar Ilinca ce 'mî đicea?
— Mai slăbiți 'mî măînele,
Să 'mî mai dreg cosițele!
Turcii măînele 'i slăbîa,
Ea cosițele 'și dregea
6 Și la ușa se ducea,
În Dunăre s'arunca
Și amar așa đicea:
— De cât róbă Turcilor,
Mai bin' masă bróștilor
65 Și mîncare peștilor!

NICULCA

Cules de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Stancu Ion din Căcuș (Teleorman)

- Fôțe verde a bobului,
 Jos la lunca Glurglului,
 La odată Turcului,
 Turcului lui Mustafa,
 5 Care 'mî ține Palanga,
 Și din Oreava ce-va
 C'a poftit la Niculca.
 Fôțe verde porumb verde,
 Și-are Sërba două fete,
 10 De frumoșe 'ncondețete.
 Dar pe nume cum le chlamă ?
 P'a mai mare Rădița,
 P'a mai mică Niculca,
 C'a poftit Turcu la ea,
 15 Să se iubescă cu ea.
 Că veđi, Turcul Mustafa
 Tot de foc de Niculca,
 Banî pe sapa slobodla .—
 Câte fete 'n Cărtojanî
 20 Tôte primiră la banî ;
 Dar Niculca nu primia,
 Că Niculca banî avea .—
 Dar Niculca ce'mî făcea ?
 Sapa 'n mână c'o lua,
 25 Lua sapa și cода
 Și da dosul in Năprisca,
 Pên'la unchiu-sëu Oprea
 Și sapa că 'o ascuțla
 Și cода că 'o punea
 30 Și la clacă se ducea .—
 Claca tôte cât mî-era
 Se punea p'ô lătura ;
 Dar Niculca singurea,
 Se punea p'ô lătura,
 35 'Naintea clăcil erea ;
 Mergea cu săpătura
 Cât dal cu sburătura.
 Dar, veđi, Turcul Mustafa,
 Tot de foc de Niculca,
 40 La paharnic trimetea,
 De tot omul un pahar fi da,
 Dar Niculki două 'i da :
- Ține, fa Niculco fa,
 Că 'mî-ai secat inima,
 45 Tot de dor de dumneata !
 Fa Niculco, dumneata,
 la năstrapa de colea
 Și dă dosul la ceșmea .—
 Dar Niculca ce-mî făcea ?
 50 Năstrapa 'n mână lua,
 Dosul la ceșmea că'mî da
 Și de apă c'o umplea,
 Pê căpcel că 'mî-o punea,
 Pê picere se spăla .
 55 Iară Turcu ce-mî făcea ?
 El pe cal că 'ncăleca
 După Niculca 'mî pleca,
 La ceșmea că 'mî-o ajungea,
 Năstrapa că mî-o cerea .—
 60 Niculca 'n mână 'i-o da
 Și bea Turcul nu prea bea,
 Mai mult in gură-o oprea,
 Pe Niculca c'o stropia ;
 Și Niculca se ridea,
 65 Voia Turcului făcea.
 Dară Turcu ce'mî făcea ?
 Mâna 'n brâu că 'i-o 'nfigea
 Și pe cal că 'mî-o punea,
 La Dunăre că 'mî-o ducea
 70 Și 'n caic că mî-o punea,
 Cu opt curele o lega,
 Dar Niculca ce'mî făcea ?
 Fața albă 'și sgăria,
 Pêr galben derăpăna,
 75 Pêné Turcu 'mî-o vedea
 Și din gură că-i dăcea :
 — Ce țî-e, fa Niculco, fa !
 — Mai Turcule dumneata,
 Sărutați-aș mustața,
 80 Mai slăbește-mî curăua,
 Să 'mî revenesc țîțica !
 Iar Niculca se gândia
 Și din gură cuvînta :
 —De cât slugă Turclor

- 85 Și vătrați cadânilor,
Maî bine, frate, să fiu
Tot bătaie peștilor
Și răcélă pletrilor
Și cîupéla racilor
- 90 Și masă cosacilor!
Iară Turcu ce 'mî făcea?
Curelile 'l le lua.
Dar Niculca ce 'mî făcea?
Drept in Dunăre sărea.
- 95 Dar veđi, Turcu Mustafa,
Tot de foc de Niculca
D'un burghiaș că 'mî căta,
Gaură 'n caic că da,
Apa 'n dēnsu că intra
- 100 Toți Turcii că-l ineca.
Dară Sērbă ce 'mî făcea?
Ea 'n sus, frate, se scula,
Năstrapa 'n mână-o lua,
P'o potecuță o apuca
- 105 Din guriță ce 'mî ȃicea?
— Asta e potecuța,
Pe care-a mers Niculca.
Drept la Dunăre 'mî trăgea
Și năstrapa o arunca,
- 110 Pîn Dunăre 'mî-o trăgea
Și afar' că 'mî-o scotea
Și acas' că 'mî-ș venia,
Pe laviță c'o punea.
Niculca jos că 'mî sărea,
- 115 Frumósă, nu prea frumósă.
Dar de ce nu prea frumósă?
De bătaia peștilor,
De răcélă pletrilor,
De cîupéla racilor.
- 120 Dară ele ce 'mî făcea?
Niculca 'n sus se scula,
Pe bordei sus se sufa,
Spre rēsărit se ulta.
Niculca nu 'și ce vedea,
- 125 De ea, frate, se 'ngrozia?
Dosu la măsă 'ncas' da.
— Mamă, măfculița mea,
Incotro sōre rēsare,
Nu știu sōre rēsărit,
- 130 Nu știu bojor inflorit,
Nu știu capete de Turci?
Dară măsă c'auȃla,
Pēn' afară că ieșia,
Spre rēsărit se ulta
- 135 Și din gură că ȃicea:
— A ba, fa Niculco fa,
Nu e sōre rēsărit,
Nici bujor nu e'nflorit,
Ci sint capete de Turci!
- 140 — Mamă, măfculița mea,
Ia sapa și lopata
Și mē 'ngropă la feréstră,
Să v'ascult vorba din casă!
Flōre verde micșunea,
- 145 Iată Turcii că 'mî sosia,
De Niculca că 'ntreba.
Dară mă-sa ce 'mî ȃicea?
Fōie verde matostat,
Niculca mî-a răposat.
- 150 Flōre verde și o lalea,
Toți Turcii că se 'ncredea.
Când fu unu mititel,
Cu căcūla de cincî plet,
Cu cojocu de opt plet,
- 155 De pe cal descăleca,
La feréstră că 'mî trăgea,
Pe Niculca mî-o scotea
Și pe cal că mî-o punea
Pe Dunăre că 'mî pleca.

TOMA ALIMOȘ

Comunicată de Invățătorul Leabu de la Iautarul Gh. Balțatu din Șerbănești-de-Jos Olt.

A se vedea varianta în colecț. d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 581 sqq și în colecț. lui V. Alex. pag. 72—74; idem Calendarul Istoric și popular din an. 1860, editura librăriei G. Ioanid pag. 149—152. «Sever Toma și Sever Manea» comunicat de d-l I. C. Fundescu.

- Departe, vere, departe,
 Nu prea, frate, cam departe,
 La câmp, vere, la câmpie,
 Unde fir de țarbă nu e
 5 Numai d'alba colilie,
 La gropana cu cinci ulmi,
 Cu cinci ulmi dintr'o tulpină,
 Ca șapte frați dintr'o mumă,
 Ca cinci dește la o mână ;—
 10 La umbra că se umbră
 Săva! Toma d'Alimoș,
 Săva! din țara de jos.
 Călușelu 'l priponea
 Iarba cu palma că-î da,
 15 Să nu'l prindă cine-va.
 Mâna în disagi că băga,
 Mândră masă că punea,
 O ploschiță în mână lua
 Ploschița de șapte oca
 20 C'ășa era măsura
 De la maica Precista,
 Ocaua 'mpăratului,
 Vadra Țaligradului.
 Plosca 'n mână c'o lua,
 25 N'avea el cuî închina,
 Nicî o slujbă nu'și lua.
 Închina-voiu armelor ?
 Armele sunt flare reci
 Băgate prin lemne seci ;
 30 Închina-voiu murgului ?
 Murgu este vită mută
 Gură n'are să'mi răspundă,
 Numai cu urechla aude.
 Închina-vouî ulmilor,
 35 Ulmilor ca fraților.
 Ploschița 'n mân' o lua,
 La rădăcină-î uda,
 Ei de vîrf că s'aplea
 Și Tomi se ploconfa,
 40 Și 'mi-ți bea
 Și 'mi-ți mânca.
 Când de-o parte că'și căta,
 Tare 'mi venfa și 'mi sosfa
 Săva! Mane' al câmpilor,
 45 Stăpănu moșilor,
 Drăgăstosul fetilor,
 Iubitul nevestilor,
 Înșelătorul Domnilor.
 El, frate, că mi-ș venfa,
 50 Nicî bună ziua nu da.
 Făr' d'apuca d'a dicea :
 — D'aleî, Toma d'Alimoș,
 Venit din țara de jos
 F . . . 'ți crucea mâni-ta,
 55 Ce cați pe moșia mea,
 De 'mî-ai încurcat iarba
 Și 'mî-ai turburat apa ?
 — Tacî, Maneo, nu dice-ăș
 Poftim, frate, vin de bea
 60 Din astă ploscă mititea,
 D'o vadră și cinci oca,
 Orî oi bea, orî n'oi mai bea,
 Să bei de la mâna mea !
 Unde Manea c'auđfa,
 65 Ploschița 'n mână lua,
 Numai buzele uda,
 De necăjit ce era,
 Și la Toma că i-o da
 Și la guriță-o punea,
 70 Trei ceasuri c'o vâjfa,
 Și Manea se necăjfa.
 Paloș din teacă trăgea,
 Peste burtă că'l isbfa,
 Mațele că-î revêrsa
 75 Și la cal că 'mi alerga,
 Picior în scară punea.

- Fuge, vere, nu glumește,
De Toma nu mai gândește !
Iar Toma ce 'mî-ș făcea ?
- 80 După mațe se lăsa,
Cu totul că le strângea,
Cam cu pațe
Cu gunófe,
La coș, nene, le-arunca,
- 86 Cu brêu verde se 'ncingea
Și mai puneă d'o curea,
Să nu cađă unde-va,
Pêně-o prinde pe Manea.
Și la cal că se ducea,
- 90 Din guriță-l judeca :
— Calule, când te-am luat
De cal bun și lăudat,
Cinci sute de lei c'am dat,
De ce-oī fugi ca să scap
- 95 Și ce-oī goni ca să prind.
Unde calu c'auđta,
Odată că răspundea :
— D'alei stăpâne, stăpâne,
Incalecă tu pe mine
- 100 Și te ține, frate, bine !
Picioru 'n scară puneă,
El, frate, nu 'mî-ș putea
Să incalice pe șea;
Iar calul dacă vedea,
- 105 De genuchi că 'ngenuchiă,
Și pe el că 'ncăleca.
Mâna 'n pozinar băga,
Mic gârbăcel că scotea,
Gârbăcel
- 110 De bumbăcel,
Și 'n cap este plumbuit
Cu cinci litre de argint.
Unde-odată 'n cal că da,
Șapte hotare săria,
- 110 Și 'ntr'un loc că mai ședea,
Pêně Manea că sosia
- Și 'n drum că 'mi-l sprijină.
Paloșul că 'ncrucia
Și din gură 'l judeca :
- 120 — D'alei, frate, frate Maneo,
Ce rêu, nene, ți-am stricat,
Dě pe mine m'ai tătat ?
Nu m'ai tătat voiniceste,
Ci m'ai tătat femeiește !
- 125 Din guriță 'l judeca,
Cu paloșul 'l cîocârtea
Bucată de șapt' oca,
Nici dulăii n'o mânca.
Toma 'ndărăt se 'ntorcea
- 130 La gropana cu cinci ulmi,
Cu cinci ulmi dintr'o tulpină,
Cu șapte frați dintr'o mumă.
Venia calu 'mbuieștrând,
Alde Toma tot gemând,
- 135 Și din gură tot ȑicend :
Of-leo, leo, căluțul meu,
Dac'oī vedea c'o să piei
Cu piciorul ca să'mi bați,
Mare taīniță să 'mī faci
- 150 Ș'acolo tu să mă bagī !
Unde la ulmi c'ajungea,
Șăulița că-ī lua,
Ibăncile c'așternea,
Șăua căpătăi puneă.
- 145 Unde calul că vedea
Suflețelu că-ī ieșta,
Calu cu picior bătea,
Mare taīniță 'ī făcea ;
Și de creștet că'l lua
- 150 Și 'n taīniță că'l băga,
Un vânt rece că venia,
Ulmī de frunđă scutura
Și pe Toma 'l invellă,
De se ducea pomina.
- 155 Și așa s'a intămplat,
Precum eū v'am cuvintat !

TOMA ALIMOȘ

(VARIANTA)

Cules de Christu N. Țapu, din gura lautarului Ion Baluica, din Manastireni-Vâlcea.

- Câmpie, vere, câmpie
Unde 'i d'alba colilie,
Unde fir de țarbă nu e,
La mijlocu câmpului,
5 Unde-i drag voinicului
Și este păs murgului, —
Nemerit'a
Tabărit-a
D'alde Toma d'Alimoș,
10 Sava din țara de jos.
El măre, că 'mî tăbăra
La mijlocul câmpului,
La marginea crângului,
La puțu porumbului,
15 La trupina ulmului;
La trupina cu cincî ulmî,
Cu cincî ulmî dintr'o trupină,
Ca cincî frați dintr'o mumă.
El acolo tăbăra,
20 Călușelu 'l priponța
Unde țarba ce 'i plăcea
Și la umbriță se da.
Punea masa și mânca.
Mică ploschiță ș'avea
25 D'o vadră și ș oca,
Care bea Toma cu ea.
Două pahare scotea
Și amîndouă le umplea
Și n'avea cu-i închina.
30 — Închina-voļu murgului?
Murgu 'mî-este vită mută,
Nu vorbește, dar ascultă.
Închina-voļu armelor?
Armele sint fiare reci.
35 Bătute prin lemne secî;
Închina-voļu ulmilor,
Ulmî sint dintr'o trupină,
Ca cincî frațiori din mumă.
Așa Toma ce 'mî făcea,
- 40 Că n'avea cul închina?
Mâna pe ploscă punea
Și la gură 'mî-o sălta.
Ulmî de vîrf s'apleca
La Toma se ploconeș;
45 Dară Toma, când vedea,
De mirare că se lua
Și din gură că 'mî dîcea:
— Cată f..tu-î mumă-sa
Eû de când am halducî,
50 De multe ori am bîut
Și la umbră m'am umbrit,
Astă faptă n'am vîdî,
Codru verde ploconit...!
Dară Toma ce 'mî făcea?
55 Mâna 'n pozinar băga,
Mîitel occean scotea
Și la vale că 'l punea
Și pe occean se uita;
D'un voinicel năzărîa,
60 Tare fuga că venîa,
P'un călușel cam murg,
În bulestru în fuga mare,
Strălucînd din câte-o nare,
Par'că era sfîntu sîre;
65 Cu nările jugrăvite,
Cu unghille poleite.
Dar ăla cine 'mî era?
Tot Manea al câmpilor,
Stăpănu moșilor,
70 Drăgăstosu fetelor,
Iubitu nevestelor.
Și el măre, că 'mî venîa,
Toma, dacă 'l vedea,
Paharele le umplea,
75 Drept la Toma că trăgea,
Jos după murgu se da
Și pe murgu 'l priponța
Tot aci alătorea,

- Unde iarba ce-î plăcea,
80 Și bună ziua că-î da :
—Bună ziua, frate Tomo,
—Mulțămescu-ți, frate Manco,
Bine-ai venit sănătos!
Ședî la masă să mîncăm
85 Și să bem să veselim,
Din pistole să trosnim,
De nimența nu grijim.
Tu viteaz și eî viteaz
Să nu facem vr'un meraz,
90 Ca să pătîmim necaz
Iar, veđi, Toma ce făcea ?
Măna pe ploscă punea
Și 'n mîna Mani c'o da
Și paharnic că-l făcea.
95 Dară Manea ce 'mî făcea ?
Căt al dracului era,
Paharele le umplea
Și tot la Toma le da,
Tot pe Toma 'l siluța,
100 Pêně Toma se 'mběta.
Dacă Toma se 'mběta,
Bine Manea 'l pricepea,
Măna 'n pozinar băga,
Mititel briceag scotea,
105 Peste masă se 'ntîndea
Și în burta Tomi 'l băga,
Mașile 'l le vërșă.
Dară Manea ce 'mî făcea ?
De la masă se scula
110 Și la murgu se ducea,
Și pe murgu încăleca,
Drumu la vale și 'l lua
Și pe Toma că 'l lăsa.
Dar, veđi, Toma se căța,
115 Că dacă bine știa,
La masă nu'l mai poftia
Și din vreme se păđia,
Armele le pregătia
Și pe Manea 'l inpușca.
120 Dar, veđi, Toma ce 'mî făcea ?
El de murgu se ruga :
—Murgule, murguțu-meu,
Măi trăite-ar Dumneđeū
Iarbă verde 'mî-al păscut,
125 Apă rece 'mî-al bėut
Și de mine n'ai știut
Că colgił m'a rănit !
Ia să faci atăta bine,
Să vîl pêně ici la mine,
130 Să vorbesc ce-va cu tine ;
Că eî nu te stăpănesc
Și de ađi nu mai trăiesc !
Așa murgu ce făcea ?
Pe 'mbuțestru că se lua
135 Pêně priponu scurta,
Dupě țeruș că 'l punea.
Când odată că smincea
Și țerușu 'mi-l smulgea
Și la Toma se ducea
140 Lângă Toma se culca.
Dar veđi, Toma ce făcea ?
Toma pe brângi se trăgea,
Mațe cu mîna aduna,
Cam cu pațe,
145 Cu gunole
Și la disăgeł căta,
Nouě brēne că scotea,
Tot brēne de Tarigrad,
Cotu șapte galbeni luat.
150 Câte nouě le 'ncingea
Și pe murgu încăleca
Și cu murgu că 'mî vorbîa
—Murgule, murguțu meu,
Eî pe tine că te 'am luat
155 De la bālciū de la Bănat,
Ce mî-a ceruț ața am dat,
Ca să fił de fălălat
Cine m'o goni să scap.
160 Dară Toma ce 'mî făcea ?
Când frēu-l slobodîa,
Cu sgărbactu l'amelința
Și lu murgu ił spunea :
—Tu pe mine să mă ducł,
165 Unde-or fi plugurî de cucł
Și pe Manea să-l ajungł.
Dar ca vėntu să nu mergł,
Vėntu bate și 'ncetěză,
Și Manea se departeză.
170 Tu ca gāndu să te ducł
Și pe Manea să 'l ajungł !
Și de iute ce mergea,
Pe lângă Manea trecea
Și Toma că nu 'l vedea.
175 Gonea murgu ce gonîa,
Spumă albă se făcea,
Toma de gāndurî se lua
Și pe murgu că 'l oprîa
Și pe murgu 'l întreba :
180 — Murgule, murguțu-meu
Vai, trăi-te-ar Dumneđeū !
De multe ori te-am gonit,
Ca acum nu te-am vėđut
Așa tare nădușit.
185 Dară Toma ce 'mî făcea ?
Iar occeanul că 'l scotea
Și 'ndărăt că se uita
Și pe Manea că 'l vedea
Ședea 'n drum și hodinea.

- 190 Până Manea, că 'mî venîa
 Şi bună ziua că-î da:
 —Bună, ziua, frate Maneo,
 —Mulţămescu-ţi, frate Tomo.
 Toma din gură dicea :
- 195 —Ce-am fost, Maneo, vinovat,
 Tu maţele 'mî-ai vîrsat ?
 Tu m'ai tăiat fomefeste,
 Eû să te tai voîniceşte
 Cum taie pescariî peşte !
- 200 Când odată—aducea,
 Capul c'o spată-î stergea,
 Ca pe varză mi-l toca
 Şi 'ndărât se 'napoîa
 La trupina cu cinci ulmî,
- 205 Cu cinci ulmî dintr'o trupină,
 Ca cinci frăţiorî din mumă.
 Acolo jos că se da
 Şi pe iarhă se lungea
 Şi lu murgu că-î spunea :
- 210 —Murgule, murguţu meû,
 Vai, trăi-te-ar Dumnedeş !
 Lângă mirî ca să stai,
 Veşî la nópte c'oî să mor
 Şi nu te mai stăpânesc,
- 215 Nicî nu te mai priponesc !
 Să paşî iarhă cât oi-vrea
 Şi apă cât 'î-o plăcea.
 Eû la nópte c'oî muri,
 Tu cu picîoru să 'mî başî,
- 220 Mică taîniţă să 'mî faci
 Şi cu dinţî să mă tragî
 Şi 'n taîniţă să mă bagî.
 Dar căpătăiû ce să 'mî puî ?
 Disăgeî,
- 225 Cu gălbîneî,
 Care am muncit noi pe ei !
 Şi tu, märe, să te ducî
- Sus în plaîu munteluî,
 Să beî apă de isvor,
 230 Să fîi iute de picîor ;
 Şi să 'mî paşî iarhă de jos,
 Să te faci mändru frumos !
 Şi pe tine te-or goni
 Hoţomanî d'ai munteluî,
- 235 Călmăcanîi plaîuluî.
 La nicî unul să nu stai ;
 Nu mai unul 'mî-e cam 'nalt
 Şi cu semne de vîrsat
 Şi cu pîru retezat.
- 240 Să 'l laşî pîn 'o 'ncăleca,
 Să-l aducî la mine 'ncoa,
 Mică oglindă el c'o avea
 Amêndoî ne-om infăţîşa.
 Dacă bine-om semêna,
- 245 Tot la mână 'î mai sta
 Şi galbenî 'î arăta ;
 Dacă noi n'om semêna
 Galbenî nu-î arăta,
 Să 'l laşî pîn 'o 'ncăleca
- 250 Cu norî te-oi mesteca ;
 Să te faci a poticni
 Şi 'n potcove l' oi lovi.
 Şi tu, märe, să te ducî
 În câmpul lui Calafat,
- 255 Unde sunt caii de sfat ;
 Să nu stai la Călărăş
 Că nu 'î bine f... Paş !
 Să te laşî la Roşior,
 Că te duce 'n Bucureş,
- 260 Să veşî ce bine trăieşî ;
 Că-ţi dă orzu vînturat,
 Şi vin roşu strecurat
 Şi-ţi pune câte-un argint,
 Să fîi frumos şi spălat
 La mersură fălălat !

TOMA ALIMOȘ

(VARIANTA)

Cules de Chr. N Țapu din gura lautarului Cosma Tuța, din com. Barbătesci-Vâlcea

- Departe, vere, departe,
 Departe, dar nu prea fôrte,
 La inîma câmpului,
 Unde-î preț voînicului
 5 Și-e drag murgului,
 La trupina cu cinci ulmî
 Cu cinci ulmî dintr'o trupină,
 Ca toți frații dintr'o mumă ;
 Nemerit'a,
 10 Tăbărit'a
 Toma d'Alimoș,
 Sava din țara de jos.
 El astă noapte 'mî a venit,
 Calul, și la priponit,
 15 Colea 'n margine de crâng,
 Cu țerușu de argint,
 Ce n'am vĕđut, de cînd sint ;
 Cu priponu de aramă,
 Ca să nu se bage 'n seamă . —
 20 Așa Toma ce'mî făcea ?
 Calul că și-l priponea,
 Mîna 'n desagi că'mî băga,
 Mică ploscă că'mî scotea
 D'o vadră și cinci oca,
 25 Care bea Toma cu ea, —
 Mesura 'mpĕratului,
 Vadra Țaligradului.
 Și Toma ce 'mî făcea ?
 Ochii la vale-arunca,
 30 Tare 'mî venia d'un voînic,
 Mînînd un călușel murg,
 Strîlucind de cîte-o nare
 Și'n-buestru 'n fuga mare
 Dar ăla cine 'mî-erea ?
 35 Toma Mane'al câmpiilor
 Stăpînul Jiilor
 Stăpînul moșilor,
 Drăgăstosul fetilor,
 Iubitul nevestilor.
 40—Bună ȓiua, frate Tomo,
 — Bine-ai venit, frate Maneo !
 Dară Manea ce'mî grăia :
 — Frate, frate, frate Tomo,
 Ție cin'Ți-a porîncit
 45 Tu aici d'ai tăbărit,
 Liveȓi mari d'ai prăpădit,
 Iarba c'ai tăvălit ?
 Dară Manea ce 'mî ȓicea ?
 — Frate, frate Toma,
 50 Șeȓi la masă să prîndim,
 Să prîndim,
 Să 'nveselim,
 Din pistoale să trosnim.
 Dară Toma ce'mî făcea ?
 55 Mîna 'n pozănar băga,
 Mica cheiță 'mî scotea,
 Disagiȓ 'ȓ descuia,
 Mica ploscuță scotea
 Și 'n mîna lui Manea-o da :
 60 — Ține Maneo, vin dĕ bea,
 Vin de la mîna mea,
 Că d'ast 'noapte 'mî-am venit,
 Calul l'am priponit,
 La margine de crâng,
 65 Cu țerușul de argint,
 Ce n'am vĕđut, de cînd sint !
 Dară Manea ce'mî făcea ?
 Mîna 'n pozănar băga, —
 Mic cuțitaș că scotea
 70 In burta Tomi-l băga,
 Mașile 'i-le vĕrsa. —
 Dară Toma ce'mî făcea ?
 Cu cinci brĕne se 'ncingea,
 Cu brĕu alb de Țaligrad,
 75 Cotu nouĕ galbeni luat,
 Și la murgu se ducea
 Și din gură cuvinta :
 — Murgule, murguȓu meȓ,

- Pe tine de când te-am luat
 80 De la bălciu de la Bănat,
 Ce 'mî-ai cerut aia am dat,
 Cin' m'o goni să mă scapi.
 Dară murgul ce'mî făcea?
 Trei lacrimi din ochi vărsa,
 85 De mijloc se cocoșa,
 Pînă Toma 'ncăleca,
 In câmpu lui s' slobodîa.
 Mergea Toma 'nbuestrînd
 Și din frunziță cîntînd,
 90 'Naintea Mani ieșind.
 — Ce-am fost Maneo vinovat,
 De mașile mî-ai vîrsat?
 Tu m'ai junghiat fomește,
 Eu se te tai voiniceste!
 95 Așa Toma ce'mî făcea?
 Mîna 'n pozănar băga,
 Scotea paloș ascuțit,
 De noue palme de lung;
 Cînd ajungea ca să dea,
 100 Capu c'o spatzi-tăia. —
 Frunzuliță și-o lalea,
 El pe cal 'ncăleca,
 Cu murguțu că 'mî vorbîa:
 — Murgule, murguțu meu,
 105 La trupină să mă duci
 La trupina cu cinci ulmi,
 Cu cinci ulmi dintr'o trupină,
 Ca toți frații dintr'o mumă.
 Murgule, murguțu meu,
 110 Veși la noapte c'oi să mor,
 Cu picioru ca să'mî bați,
 Mare tașiță să'mî faci
 Și cu dinții să mă tragi,
 Dar căpătîi ce să'mî puți?
 115 Disăgei
- De gălbinei,
 Care am muncit pentru ei!
 Și tu, murgule, să te duci
 Tot pe munții cei cărunți,
 120 Ca să pasci țarbă de baltă,
 Ca să-ți faci coama călcată;
 Să paști țarbă de isvor,
 Să'mî fii iute la picior!
 Tu, murguțule, să'mî veși,
 125 Cînd scoborî oștile
 La nici unu să nu te lași,
 Numai un voinicel 'nalt,
 'Nalt și sprîncenat,
 Cu semne de vîrsat,
 130 Chîr la ala să te lași,
 Că eu sint fratele lui.
 Iar că murgul se ducea,
 Oștile, că scobora,
 Voinicul că s'alegea,
 135 Calul că 'mî-l cunoștea.
 Fuga la cal că mi-ș da,
 Mîna pe cal că punea,
 La trupină il ducea,
 La trupina cu cinci ulmi
 140 Cu cinci ulmi dintr'o trupină,
 Ca toți frații dintr'o mumă.
 Iar jos după el se da,
 Tașița 'mî-o desfăcea
 Pe Toma că mi-l găsea,
 145 Afar 'cu dinții'l trăgea
 Și de gât s'alătura.
 Frațișoru căși găsea
 Cin-deci de popi aducea,
 Pînă pe Toma slujta
 150 Și'n carătă mi-l punea,
 La țară că mi-l ducea!

CANTECUL LUI OANCEA (CHIRIGIU)

Cules de Christu N. Țapu de la Iautarul Ión Neblea, din Roșiorii-de-Vede (Teleorman)

- Fóte verde foî de nalbă,
Ce gâlceavă 'n cea dumbravă?
Ce răsboiú
In sat la noi ?
5 Dar resboiul cine'l face ?
Veđi Óncea cu Vlaicu,
Vlaicu párcálabu,
Cela inalt și suptirel,
Pórtă căciulă de jdrel,
10 Ochii in cap ca de șoîmel,
Parcă 'mî-e tras prin inel,
Móre Neaga după el.
Dară Neaga ce 'mî făcea ?
Ea luî Óncea că-i cânta :
15 Fóte verde d'asunie
Plécă Óncea cu chirie
Cu trei flori la pălărie,
Una verde și lámăle
Si alta 'mî-este prázulie,
20 Una mie și una ție
Bate vântu 'mî le-adie,
'Mî-aduce miróse mie,
Bine-ar fi să nu mai vie.
Că'mî plécă la București,
25 Cu niște buți mari domnești,
Cu pecețile 'mpărătești,
Să-mî aducă buți de vin
Si de vin și de pelin,
Cu doi-spre-ce cai la car,
30 Tot jughăni și armăsari
Și cărlani de câte-un an,
Cari se țin după car.
Dară Óncea ce'mî făcea ?
In seamă cântec nu băga
30 Și el, frate, când pleca
Điua bună că 'și lua :
Remâi, Neago, sănătósă,
Ca o garófă frumoasă.
Dară Neaga ce'mî dicea :
40 Dute Ónceo, sănátos
Ca un trandafir frumos,
Drumul fie-ți de folos !
- Dar Óncea când imî pleca,
Vlaicu 'n urmă că pica;
45 Unde curva că'l vedea
Două rațe că-î tála,
Frumósă masă 'ntindea
Și la masă că 'mî ședea
Și mi-ș bea și 'mi-ș mânca
50 Și din gură că'mî dicea :
Mâi Vlaicule, dumnea-ta,
O să omor pe Óncea
Să te iaú pe dumnea-ta,
Dar Vlaicu că 'mi-î dicea :
55 —Nu te fá Neago, nebună
Să-ți omori tu soția,
Să riđă totă lumea ;
Că Óncea este 'n chirie,
Ș-iaduce băneturi ție,
60 Dar eú sunt un párcálab
Cu căniú 'n gónă luat.
Vlaicu mânca nu mânca,
Toțegelul 'și'l lua
Și prin sat că'mî pleca,
65 Baniú de bir să și-i ia.
Dar Neđuța ce'mî făcea ?
Dosu la móșă-sa 'mî da
Si din gură-o întreba :
— Fa, moșică, dumnea-ta,
79 Nu știú tu, soro, ce-va ?
Să daú luî Óncea să bea ?
Fóte verde și-un spanac
Că 'mî-a căđut Vlaicu drag
Fóte verde bob năut,
75 Pe Óncea că l'am urit,
Pe Vlaicu l'am îndrăgit,
Of, móșă, m'am prăpădit !
Dar móșă-sa că-î dicea :
Fă Neđuța dumnea-ta,
80 Dă ce-ți omori soția,
Să-ți veduvești căscíora ?
Casa și bătătura,
Prin prejur ce-oú mai avea ?
Să veđi case ca la tine

- 85 Nu se află la Domnie,
Câtă mîere și de unt
La tine s'a 'ngrămădit,
Și bun bălat l'ai avut,
Ce-ai cătat de l'ai urit ?
- 90 Astă-ți ești împărătesă,
Măine te ved' făr' de casă,
Dar Neguța ce 'mî dicea ?
Fă moșică, dumnea-ta,
Nu'mî mai răni inima !
- 95 Nu știi tu, soro, ce-va,
Să'mî omorî pe Ôncea ?
Dar moșă sa că-i dicea :
— Nepôtă, nepôta mea,
Dacă 'ți-a venit așa,
- 100 Ca să-ți omorî pe Ôncea,
Moșă-ta nu știe nimica ;
Dar dacă 'ți-e ție așa,
Du-mi-te pênă colea,
Colea în valea cea rea,
- 101 La Gherghina țiganca,
Ceia fermecătorea,
Care termecă lumea,
Așa de n'o ști ceva
Să dea lui Ôncea să bea.
- 110 Dar Neguța ce'mî făcea ?
Tot acasă se ducea,
Lua două-trei parale,
Pleca după vrăjitoare.
- 115 La Gherghina se ducea,
Și bună țiuă că-i da :
— Bună țiuă, Gherghinițo,
— Mulțumescu-ți, fa Neguțo !
Dar Gherghina ce-i dicea ?
- 120 — Fa neguțo, dumnea-ta,
Fôie verde bob năut,
Ce vînt mare c'a bătut,
De la mine c'ai venit ?
Că nu te-am ved'ut de mult
- 125 Par'că eû 'ți-am poruncit.
Ședî la masă să mîncăm,
Să mîncăm să ospătăm,
Bine seamă să ne dăm.
Dar Neguța ce'mî dicea ?
- 130 — Fa Gerghino, dumnea-ta,
N'am venit ca să mîncăm ;
Fôie verde ca nalba,
Nu știi tu, soro, ceva
Să faci lui Ôncea să bea,
- 135 Ca să'mî omorî pe Ôncea ?
Fôie verde bob năut
Eû pe Ôncea l'am urit,
Pe Vlaicu l'am îndrăgit,
La inimă m'a topit !
- 140 Dar Gherghina ce'mî dicea
- Fa Neguțo dumnea-ta,
La ce-ți omorî pe Ôncea ?
Că-ți văduvești căscîora,
Casa și bătătura,
- 145 Imprejur ce-oî mai avea.
Vedî case ca la tine
Nu se află la Domnie ;
Astă-ți ești împărăteasă,
Măine te ved' făr' de casă !
- 150 Dar Neguța ce'mî făcea ?
Vorba nu i-o asculta
Și din gură că-i dicea :
— Nu știi tu, soro, ce-va,
Să faci lui Ôncea să bea,
- 155 Ca să 'mî omor pe Ôncea ?
Fôie verde și-un spanac,
Că 'mî-a căd'ut Vlaicu drag !
Dar Gherghina ce 'mî dicea ?
Fa, Neguțo dumnea-ta,
- 160 Du-mi-te Neguță acasă.
Să puî să-ți faci demîncare.
Fiî cu ochi după sôre,
D'o da sôrele 'n chindie,
Tu s'alergî la prăvălie,
- 165 Tocmai la jupân Ilie ;
la 'mî sâricică d'o para,
Argint viû de cât oi vrea
Și otrava de alta,
Vino 'ncôce la gaîca,
- 170 Să fac lui Ôncea să bea.
Dar Neguța ce 'mî făcea ?
Fôie verde d'asunie,
Suța 'n deal la băcănîe,
La logofêtul Ilie,
- 175 Și lua sarică d'o para
Și otravă de alta.
O para că 'i rămînea
Și p'ăia pe vin c'o da
Și 'n pahar că mî-l punea,
- 180 La Gherghina se ducea
Și 'n mîna că 'i le da.
Dar Gherghina ce'mî făcea ?
Paharu 'n mîna 'l lua
Nu știi ce nalba dicea,
- 185 Făcea lui Ôncea să bea,
Ca să 'mî omóre pe Ôncea.
Ieșia afar' în bătătură
Și descânta 'n gura mare,
Să vie Ôncea mai tare.
- 190 Păhărelul că'l lua
Și 'n mîna Neguți 'l da.
Dar Neguța ce'mî făcea ?
Tot acasă se ducea
Deștiu chefe că'l făcea
- 195 Și lada c'o descufa

- Paharu-acolo puneă,
 Și afară că ieșta,
 Pe umbrar că se urca,
 În drum mare se uita
 200 Și pe Óncea 'l nazăria.
 Venea Óncea cât venia
 La o margine că 'mî da
 Căișorii 'l deshăma,
 'l deshăma 'l împiedica,
 205 Șeulița că mî-o lua
 Ibăncele-le așternea,
 Chimirașul 'mî-l vërșă,
 Pribotașul 'mî-l lua
 Gălbinași că 'mî găuria,
 210 Salba Neaghi mî-o măria,
 De dragă lui ce 'l era!
 Dar Neguța ce 'mî făcea?
 Incepea de mî-ș cânta:
 — Fôte verde d'asunie
 215 Vine Óncea din chirie,
 Cu trei flori la pălărie,
 Una galbenă lămăie
 Și alta albă coelie
 Și alta verde prăzulie,
 220 Bate vântul și le-adie
 'Mî-aduce mirôse mie,
 Bine-ar fi să nu mai vie!
 Curva departe 'l vedea,
 La pôrtă că alerga
 225 Și la pôrtă că ședea,
 Pênă Óncea că sosia
 Ea din gurită striga:
 — Măre Óncea dumnea-ta,
 De când Ónceo, c'ăi plecat
 230 N'am bėut, nici n'am mănecat,
 În drum: 'l vă m'am uitat
 De doru. Ieș m'am uscat!
 Curva de găt il lua
 Și în gurită 'l săruta.
 235 Dar Óncea ce 'mî-ș făcea?
 Dupe cal descăleca,
 Toți caii 'l deshăma,
 Dór șelariu rēmănea,
 O bură de plôte 'mî da.
 240 Streangurile le uda
 Măna 'n pozinar băga
 Un bricegel că scotea,
 Ștriangurele le tăta
 Deștîul mic că și-l scrintea,
 245 Lui semn că l se făcea.
 Dar Neguța ce 'mî făcea?
 Pe Óncea 'n casă 'l poștia
 Și la masă 'l așeđa,
 240 Ea 'n pivniță că intra,
 Scotea vin, scotea rachiü,
 Scotea rachiü, bașa rachiü
 Și lui Óncea că 'mî-l da,
 Pênă Óncea s'ameț a.
 255 Dacă friptura mănca,
 Cu vadra la vin mergea
 Cu vadra la vin scotea,
 Deștîl chefe că 'l făcea,
 Lădița mî-o descuța,
 260 Pahărelu 'l lua,
 Care pentru Óncea gătit era
 Cu vin că mî-l umplea,
 Lui Óncea că 'l dedea
 Și din gură că 'l dicea:
 265 Poștim Ónceo, vin de bea,
 Vin roșu din mîna mea,
 Orî oi bea, orî n'oi mai bea
 De la mînușita mea!
 Dar Óncea ce mî-ș făcea?
 270 Măna pe pahar puneă
 Și din gură că 'mî dicea?
 — Fa Neguțo, dumnea-ta,
 Fôte verde, bob năut,
 Eü am plecat c'am de mult
 275 N'at pus gând de omorît?
 Eü viü, frate, călėtor,
 Orî ai vr'un gând să mă omorî?
 Unde curva c'auđta
 Icóna 'n brațe c'o lua
 280 De trei ori că se jura,
 D'o avea ea 'n gând ce-va
 Și din gură că 'l dicea:
 — Dragă, Ónceo, dumnea-ta,
 Eu đic, đeü, pre legea mea,
 285 D'oi știa de vorba asta!
 Dară Óncea ce 'mî făcea?
 Pe Neguța se 'ncredea,
 Cruce la plept iș făcea,
 La D-đeü se ruga,
 290 Pahar la gură puneă
 Tocma 'n fund că 'l resufla,
 Ochiul peste cap că 'l da,
 De la masă că 'mî cădea
 Vërșă Óncea ce vërșă,
 295 Vërșă la sînge 'nchegat
 Cu boșogi amestecat.
 El din gură că 'mî oșta:
 — Ah mândruțo, m'at mănecat;
 Ast vin roșu mohorit
 300 La inimă m'a topit!
 Dar Óncea ce mai striga
 Fă Neguțo dumnea-ta,
 Ia dă 'mî tu d'un pic de-apă.
 C'am la inimă cu grėtă!
 305 Dar Neguța ce 'mî dicea:
 — Nu e, Ónceo, pic de apă

- De când Ónceo, 'mí-ai plecat
Fântánele 'mí-a secat;
N'a remas, Ónceo, de leac !
310 Vêrsa Óncea și vêrsa,
Vêrsa la sânge 'nchegat
Cu boșogí amestecat.
Ah, mândruțo, m'ai mâncat,
La dă-mí tu d'un par de vin
315 Sê mē curêț de venin !
Și Neguța că-i spunea:
Nu e, Ónceo, pic de vin
De când Ónceo, 'mí te ai dus
Buțile că mi s'au scurs,
320 De când Ónceo 'mí-ai plecat
Cercurile s'au uscat,
Dógile s'au rēvãrsat
N'a remas, Ónceo, de leac
Vêrsa Óncea și vêrsa,
325 Vêrsa la sânge 'nchegat,
Cu boșogí amestecat.
— Ah, Neguțo, m'ai mâncat !
Dar Neguța ce'mí făcea
Ceia curva și óța ?
230 Nicí acilea nu'l lãsa,
Ștreangu 'n gât cá i-l puneã
Pe ferêștrã mí-l trãgeã,
In pimniță cá'l tira
Intre buți cá'l arunca
335 Sapa 'n mână c'o lua
O gropiță cá-i făcea,
Jumétate 'l ingropa
Óncea se păstrãválea,
Intr'o rãná cá se da
340 Și din gurã cá ofta
Și de Neaga se ruga
— Neago, nu țí-o fi pécãt
Cã tu pe mine m'ai mâncat ?
Zace Óncea in cea tinã,
345 In cea tinã 'n cea mocirlã.
Zace Óncea 'ntr'o rãná
Și-i curge otravã pe gurã.
Dar Neguța ce'mí făcea ?
La Óncea nu se uita,
350 In pimniță 'mí-l lãsa
Curva lacãtu-i puneã
Și afarã cá ieșia
Douã rațe cá'mí tăia
Și de masã se gãtia.
355 Știa Vlaicu când venia.
Dar Neguța ce'mí făcea ?
In chilie cá intra,
Lua íte
Dintr'o mie
360 Și rochiță de cutie
Și bréu lat din Taligrad,
- Cotul șépte galbení luat,
Tot de Óncea cumpérat ;
Cu papucí luați de la Turcí,
365 Potcoviți cu coji de nucí.
Ea la Vlaicu cá intra,
In gurã cá'l sêruta,
La masã cu el ședea.
Darã Neaga ce'mí făcea ?
370 Din guriță cá'mí striga :
— Mãi Vlaicule, dumnea-ta,
Mí-am omorit soția,
Sã te íau pe dumneata !
Unde Vlaicu c'auđia,
375 Drept in picere'mí sãria,
Doué palme cá 'mí-i da
Și in urmã-o judeca :
— Ai sictir, curvã cățea,
Ți-ai omorit pe Óncea
380 Ți-ai vėduvit cãșcióra,
De ride tótã lumea !
Dar știí, tu, curvã cățea,
Óncea 'ți-a fost din chirie,
Ți-aduceã bãneturi ție ;
385 Aducea ca o albinã,
De mē ținea și pe mine.
Ți-ai omorit soția,
Ți-ai vėduvit cãșcióra,
Care mãine și poí-mãine,
390 O sã mē omorí și pe mine !
Bastonu'n mână cá 'l lua,
Pe Neguța il rupeã
Și'n casã cá mí-o'nchidea.
Dar Vlaicu ce 'mí-și făcea ?
395 Afarãcã 'mí-ș ieșia,
Pe ea 'ncasã c'o lãsa,
Veriga cá 'o puneã ;
In bãtãturã ieșia,
Stėjãr acolo bãtea,
400 Treí rogojiní c'aduceã,
Și, frate, le cãtrãnia
In cas'la Neaga intra
Și de mână mí-o lua
Și'n bãtãturã-o scoteã,
405 Dar Neaga ce mí-ș făcea ?
Cu pumni'n plept se bãtea.
Pér negru cá jumulta,
Fața albã-o sgãria
Și din gurã cá'mí điceã :
410 — Bine điceã moșica,
Sã nu'mí omor soția
Și nu 'i-am ascultat vorba !
Dar Vlaicu ce 'mí-ș făcea ?
In rogojiní 'mí-o 'nfãșura.
415 La stėjãr mí-o aduceã,
Cu lanț de fier 'mí-o lega,

- Foc de dece părți că-i da.
Când rogojinile plesnă,
Și pe Neaga focu ajungea,
420 Neaga din gură țipa :
— Măi Vlaicule dumneata,
Ajungă-ți d'atâta glumă,
Nu mă arde'n rogojină !»
Dară Vlaicu că'mi striga :
425 — Ai sictir, curvă cățea,
C'ai omorit pe Óncea
- De țî-aducea ca albina
Și cu mine-oî face așa !»
Ardé Neaga și plesnește,
430 Vlaicu bea se'nveselește ;
El la Óncea se ducea,
Din pimniță că'l scotea
Cu lacrimi că mi 'l scâldea,
Tron de ceară că-l făcea,
435 Pe Óncea că'l îngropa !

ANTOFIȚĂ AL LUI VIORA.

Cules de Chr. N. Țapu, de la lăutarii Ion Neblea și Dumitru Valénu, din Roșiorii-de-Vede (Teleorman).

A se vedea varianta acestui cântec în Colecț. D-lui Ulpian pag. 18 sqq.

- Fóle verde sălcioră,
In oraș în Slătioră,
La casele lui Vióră,
Luț Vióră vâtaf mare,
5 Frumósă masă mî-e 'ntinsă,
De marî boțeri mî-e cuprinsă.
Dar la masă cine-mî șede ?
Ceî cincî-decî de năvodari,
Patru-decî de lopătari,
10 Tot feciori de boțeri marî.
Dar la masă ce-mî mânca ?
Numaî cegă și postrungă,
Și galbenă caracudă,
C'am auđit pîn' bētrānî,
15 C'ala'i peștele maî bun ;
Și cosăcel din saramură,
Face-un chef de bētură.
Toți mi-ș bea, se'nveselă,
De nimenea nu gândă.
20 Cu pahar cin'le lumă ?
Antofiță al lui Vióră,
El nicî nu bea, nicî nu mânca,
Numaî cu ochii se uita ;
Și el, frate, că'mî șede
25 Cu cote d'albe pe masă,
Cu palmele pe obraze.
Cine sēma că'i lua ?
Numaî Vióră cel bētrān,
Cu bărbuța pēn'la brēu,
30 Barba'i bate brațele,
- Genele sprîncenele,
Și chica călcătele.
El în picere-mî sāră.
Ochi'n rōtă că-șî făcea,
35 Peste masă-i arunca
Pe Antofiță că'l vedea,
Și din gură că-i đicea :
— Antofiță, fiul taichii,
Ce staî tu trist și mahnit ?
40 Nicî nu beî, nicî nu mănāncî,
Numaî cu ochii te uii ?
Orî din chilcug ai sfârșit,
Orî stāpān te-a oropsit,
Orî murgu țî-a'mbētrānit ;
45 Orî vremea că țî-a venit,
Vremea de căsătorit
Și de'nsurătore
Și de căsătorélă ?»
Antofiță ce-mî đicea ?
50 — Bine, taică dumnea-ta,
De stātușî de mēntrebașî,
Cu cuvinte spune-ți-aș.
Să'mî puî mâinele în ptept,
Să-ți daū cuvintul cel drept.
55 Nicî de chelcug n'am sfirșit
Nicî haîne n'am ponosit,
Nicî murgu n'a 'mbētrānit ;
Mie vremea mî-a venit,
Frate, de căsătorit
60 Și de'nsurătore

- Și de căsătoréla.
 Nu aseră, al-alt-erî-seră,
 Logodna că mî-ai béut'o
 Cu fata lui domn Știrbey.
 65 Fata, taică a auđit
 Că sunt fecior de boier mare,
 Tot vătaf de năvodari.
 Și ea taică, mî-a trimes
 Carte albă, slovă négră,
 70 Ca să-i aduc
 Șitucile
 Ca vacile ;
 Moruni
 Ca bioli,
 75 Să-i aduc ca oile.
 Cu carnea nunta s'o nuntesc,
 Cu oșe casa s'o zidesc,
 Cu coastele s'o 'nlănțuiesc,
 Cu solzii s'o șindrilesc,
 80 Cu sânge s'o zugrăvesc,
 Taică, să te pomenesc !
 Tată-séu când auđia,
 Lui din gură că'i striga :
 — Antofiță, fiul taichii
 85 Eū taică am îmbétrănit,
 Tóte apele-am vėnat,
 Și le-am turburat,
 Așa pește n'am aflat.
 De cât, taică, am auđit
 90 Dar de vėđut n'am vėđut,
 In Vidros, apă spurcată
 Și de pește lăudată,
 Cine intră nu mai scapă.
 Vidrosu e ap'adâncă,
 95 Pé cine'l prinde'l mănincă.
 Că Vidrosu e de-adînc,
 Căt in cer pėn'ėn pămėnt !
 Antofiță dacă auđia,
 Drept in picere sării,
 100 El mai vitez se făcea,
 Măna pe pahar puneă,
 Tóte paharele umpleă,
 La toți năvodariil da ;
 Rėnd paharu tat-sėu il lua,
 105 Cu vin că'l jumătătia,
 Cu spirt că'l implinfa.
 Da lui taică séu de bea.
 Cum mî-ș bea, cum se' mbėta.
 Covor verde așternea,
 110 Cu bāsmăluța 'l invălla.
 La năvodari se ducea,
 Câte un pahar de vin le da
 Și din gură le striga :
 Ce stați, măre, de priviți,
 115 Descurcați, năvódele,
 Așeđați matitele,
 Si'ngreutați plutile !
 Antofiță ce-mi făcea ?
 Pe năvodari că-i lua,
 120 Tóte apele'mi vėna:
 Gările cu găștele,
 Bălțile cu rașele.
 Ce fel de pește'mi prindea ?
 Să veđi, pește de'l mărunt,
 125 Nisipul de pe pămint,
 De care boierii nu mănă.
 Dar Antofiță ce'mi făcea ?
 Dacă pește nu'mi prindea,
 Cum îi cerea inima,
 130 Năvodariil că'i lua,
 La cărciumă că'i aducea ;
 Vin cu vatra le scotea
 Năvodariil de'i îmbėta.
 Și pe toți că mi-i lua
 135 La Vidrosu se ducea,
 La Vidrosu c'ajungea.
 D'un stējār, mare'mi bătea
 Năvódele 'mlașeđa,
 Năvódele, vasele
 140 Și tóte matitele.
 Trase-o tónă, trase douė,
 Trase, boierii pėn'ėn nouė.
 Ce fel de pește'mi prindea ?
 El nimica nu'mi prindea,
 145 De cât puful vidrii,
 In fundul matiți.
 Afar' frate, că'l scotea
 Un foculeț că'mi clădă,
 Pe puu vidrii il lega
 150 Cu ochii la foc il priplă,
 Mi-l bătea, mi-l canunfa,
 Incepea d'a chirifa.
 Vidra bėtrână auđia,
 Fața api fluștura,
 155 In tóte părțile se uita,
 Pe nimenėa nu vedea ;
 P'Antofiță că'l vedea
 Cu puu'n mână mî-ereă,
 Din guriță că striga :
 160 Antofiță, dumnea-ta,
 Ce'mi bați puu și'l căsnești,
 Tot de pește'l sudușești ?
 Dă-mi tu drumu pufului,
 Pufului, pufului,
 165 Că mî-e puu mititel,
 Mititel și crudicel,
 Nu știe séma peștelui,
 Moruncėla morunilor,
 Tāvălitura șitucilor,
 170 Că eū, frate, și-oi aduce ;

- Sîtuclle
 Ca vacle,
 Moruni
 Ca bioli,
 75 Să-î aduc ca oile.
 S'aduc pește cât oi vrea,
 Ți-oi indestula inima
 Ți-oi face totă trêba !
 Antofiță c'auđla
 80 Prost de minte că'mî erea,
 Drumul pufului că-î da ;
 Că dacă drumu pufului nu-î da,
 Vidra tot peștele lui că-î scotea.
 Ea dacă puflu il vedea
 85 In fundu apeli il ducea.
 Atunci vidra ce'mî făcea ?
 La moruni fuga că da,
 Tot de cōdă că-î mușca,
 La năvode că-î ducea.
 90 Pe la ștucii, că se vira,
 De spinare le mușca
 Și'n năvode le-arunca.
 Ea, frate se mai gândia,
 Aminte d'un morun ș-aducea
 95 Și la el că se ducea.
 Jumate spinarea'î mânca,
 El nu se mai deștepta.
 Dacă vedea și vedea,
 De gușă că'î apuca,
 200 Iar morunu că pleca
 In spre năvod il 'ndrepta.
 In năvod el că intra
 Năvodu la pămênt băga.
 Dară vidra ce'mî făcea ?
 205 In fața apeli că leșia,
 P'Antofiță că'î vestia.
 Antofiță ce'mî făcea ?
 La năvodarii se răstia,
 Câte-o palmă le trăgea,
 210 Năvodarii se necăjia,
 La căme se aședa.
 Trăgeau o tōnă, trăgeau două,
 Trăgeau boferi până'n nouă,
 Nicî de pămênt nu'î urma,
 215 Așa de greū ce era.
 Iar vidra se necăjia
 Pin năvode că intra,
 Peștele că'î rēscōlea,
 Peștii din cōdă bătea
 220 Mare talaz că'mî scotea :
 Venea Vidrosu îngălbărat
 Cu nisip amestecat,
 Toți năvodarii l-a 'necat,
 Numai Antofiță-a scăpat.
 225 Dar cum hoțu că scăpa ?
 Rață de baltă 'mî era,
 Știa oțu d'a 'nota.
 El in not că se lăsa,
 Ochii pe Vidros arunca,
 230 D'o salcie că năzăria,
 O salcie cu mustăți pe apă,
 Pe Vidrosu mî-e cocoșată.
 Când de salcie s'aproplă
 Vidra'nainte'î leșia,
 235 Cōda bicî că ș-o făcea,
 Peste ochii că mi-l isbia,
 Ochii din cap că-î sārîa ;
 De salcie s'apuca,
 Și'n salcie se suia.
 240 Țipa diua rumânește,
 Să veđi, nōptea tot turcește,
 Despre diua letinește.
 Nimenea nu'î auđia.
 Să veđi, mic de porcăraș,
 245 Porcii, frate, intorcēnd
 Din flueraș doina doinānd,
 Glăsulețu 'î ințelegea,
 Purcaru lu tată-sēu erea
 Și la el că se ducea.
 250 Când purcarul că'î vedea,
 Din guriță că'î striga :
 — Stăpāne dumneața,
 Ce-ai căutat p'aicia ?
 Unde Antofiță auđia
 255 Inima'n el că creștia,
 Din guriță că- striga :
 — Măi purcăraș dumnea-ta,
 Ia-mē tu d'aicea
 Și mă du la casa mea,
 260 Că mare pomană-î avea !
 Purcaru că mi l lua,
 Bețișoru că-î intindea
 Și la tată-sēu il ducea.
 Unde Vióră'î vedea,
 265 Din guriță că-î striga
 — Antofiță, fiul taichii,
 Nu mî-ai ascultat vorba
 Lasă-ți fie rēu nu așa !
 Taică nu mî-e pentru tine,
 270 Mî-e pentru cin-đeci năvodarii,
 Tot feciori de boferi marii !
 Cocōnele le-ai veduvit,
 Copilașii l'ai sārăcit.
 Dar-ar Dumneđeu să dea
 275 Și Măiculița Precista,
 Tată să te'nsori
 De nouă ori,
 Să faci noue feciori !
 Când o fi la'î đecilea,
 280 Să-î faci și d'o cuconiță,

Să-ți dea apă la temniță!
Atunci, taică, nici atunci
Să'mi mai vânezî tu Vidrosu.
Atât tată-sou il blestema,

285 Otravă'n cîubuc puneă,
Ochiî peste cap că da ;
Făcea mórte peste mórte,
Care'n lume nu se póte !

ANTOFIȚĂ AL LUI VIOARĂ

(VARIANTA)

Cules de la Marin I. Baban, Piatra-Teleorman de Christu N. Țapu.

- Fóie verde de cicóră,
Tot din sat din Filișoră,
La casele lui Vióră,
Frumósă masă mí-e 'ntinsă ;
5 Dar la masă cine 'mî șade ?
Vr-o cin-deci de năvodariî,
Vr-o șapte-opt lopătarî,
Cu trei patru ghicitorî,
Să dea cu ghicitorile,
10 Să nu bată vînturile,
Ca să prindă peștele.
Iar la capul meseî de la deal,
Șade Antofiță cel bêtrân ;
Iar la capul meseî de la vale,
15 Șade Antofiță cel tinêr,
Nici nu bea, nici nu mânca,
Numai cu ochi se uita.
Strigă Antofiță cel bêtrân :
— Antofiță, fiul taichiî,
20 De ce nu bei, nu mănâncî,
Numai cu ochi te uți ?
— De stătuși de mēntrebași,
Mai cu dreptu spune-ți-aș ?
Să-mî dai, taică, vasele,
25 Vasele, năvódele,
Ca să'mî vînez peștele ;
Cu peștele nunta să mî-o
[nuntesc,
Cu sângele casa s'o văruesc.
— Bine, să ți dai, taică, vasele,
30 Vasele, năvódele,
Dar tóte apele să le vînezî,
Bălțile cu rațile,
Numai 'n Vidros să nute duci,
Că 'i o apă cam spurcată,
- 35 Și de pește lăudată ;
Că Vidrosu-î cam adânc,
Cât din cer pêne 'n pămînt.
Iî dete vasele, năvódele,
El nici o apă nu vîná,
40 Ci drept la Vidros plecă.
Dete o tónă, dete douê,
Nu prinse nici un rac
De perpeleac,
Nici baboi de saramură.
45 In matița nevodului
Prinse puu vidriî,
Afară că mi-l scotea,
Mi-l scotea de mi-l lega,
Il bătea și-l chinuía
50 De pește că'l ispitea.
Când Vidrosu țipētu auđia,
Cu apa 'n cap că 'mî venia
Cu talazu cât casa,
Luî Antofiță striga :
55 — Măi Antofiță al lui Vióră,
De ce'mî bați puu
Il căsnești,
Și-l ispitești ?
Dă'mî drumul puului
Să ți dai drumul peștelui,
60 Moruniî ca bivoliî,
Ștucile ca vacile.
Antofiță dac'auđia
Drumu puului că da,
Dar Vidrosu ce făcea ?
66 Cât pește 'n Vidros că erea
Tot in năvod că'l băga,
Și pe toți că'î ineca !

AGUȘITA AL LUI TOPALĂ

Cules de Invățătorul I. Leabu de la Iautarul G. Balțatu—Șerbnești-Olt.
 Să se compare „Aguș. al lui Topal“ din colecț. D-lui G. Dem. Teodorescu pag.
 611 și „Aga Topală“ pag 116-118 din colecția D-lui Athanase Marienescu broș II.

<p> 5 Agușită al lui Topală,
 Care 'i mândru făr' de sémă
 Și de revestit prin țară,
 Bate Turcii de 'i omóră
 10 Și mi 'i bagă prin harare
 Și mi 'i dă pe Olt la vale,
 Și 'i opresce la Carale,
 Și se 'ntórce de 'i intrébă :
 —Cine te a ucis Ioldașim ?
 15 —Vala birbam cardașim !
 Iar Topală cel bėtrán,
 Ce se plimba p'un cal bun,
 Calcă rar și năstrăpat,
 Cum e lui Topală drag.
 20 Iar Topală ce dicea ?
 — Frunđuliță trei măslina
 Logofete Costandine,
 Ia 'ngenuche lângă mine
 Și 'm' scrie d'o cărticică,
 25 S'o trimeț lui Agușită,
 Frunđuliță flor' domnești,
 Pěn' aci la Stoțenești.
 Frunđuliță ș'o lalea,
 In ceas d'o vedea cartea asta
 30 Tot la vale s'o lăsa,
 La vale la Carale,
 Ca să 'l puț la 'nsurătóre,
 Să-ı dea taica fată mare,
 Fata mare a lui Carale,
 35 Ce are blagă ș'are stare,
 De cinc' chile de parale,
 E fată de Agă mare.
 P' un Românaș trimetea,
 Știța lui Aguș séma ;
 40 Când cartea el m' o vedea,
 Numai din buze mișca
 Cărticica m' o cetă,
 Afără că mi-ș eșta,
 Mâna in cismă că băga
 45 Trei pistóle că scotea,
 </p> | <p> C'o mână le slobodă,
 Beșliț că sė strângă,
 Ca căniț la zahana,
 Ca patru-deci de Beșliț
 45 Parcă-ar fi Pașa din Diț.
 Oltul pe unde 'l trecea ?
 Pe la Celeiu că da,
 Și aștina moriț lua,
 Tot calabalicu trecea,
 50 La mirésă c'ajungea.
 Pենě nunta isprăvía,
 Șepte pung' de galben' cheltuía
 Și cu nunta că pleca,
 Iar pela Celeiu da,
 55 Cu nunt'acasă venía.
 Trei đile că nu 'ți ședeá
 Și 'i sosía d'o cărticea,
 De la Bucureșți venía.
 Da mirésa cum o chema ?
 60 M' o chema Aíșá,
 De móre Aguș de ea.
 El din gură că striga :
 —Frunđuliță flor' domnești,
 M' a venit niște povești,
 65 Să mé duc la București,
 Ca să ıaú Gh'uleria
 Gh'uleria, Beșlegia,
 Ca să fiú Gh'uler mai mare
 Peste Beșliț din țară,
 70 Dela Nistru pենě la Diț,
 Să daú léfă la Beșliț.
 Agușită că pleca,
 Trei đile pe drum mergea.
 Masu unde 'l ajungea ?
 75 Frunđuliță de brânduș
 L-ajunse masu in Ruși.
 In gasdă unde trăgea ?
 In casă la Pătrulésa
 Aprópe de Abdulah.
 80 Pe Aguș că 'l cunoștea </p> |
|--|--|

- Și la masă mi 'l pofta.
 Trei berbeci că mi-i tăla,
 Tôtă nóptea bea, mânca,
 Lăutarii le cânta
 Și mi 'ți bea
 85 Și mi 'ți mânca
 Și mândru se 'nvesella.
 Și Agusită pleca,
 Trei zile că mi 'ți mergea
 Și 'n București ajungea,
 90 Frunzuliță de arnică,
 Pe podul de la Calic:
 — Ia 'n mai stați, băști, aici
 Să numărăm la voșnici,
 Vêdul din patru-deci și cinci
 95 Sintem cizeci fără cinci;
 Ia 'n să începeți d'a cânta
 Tare, să se ducă pomina!
 Să vait Turcii tot turcește,
 Arnăuții arnăuțește,
 100 Să vait ca dômne păzește!
 Scava cu tambura
 Că știe dicitura:
 — Tot de dor de Aișa,
 C'a lăsat-o bolnăvîtoră,
 105 Tot de dor ca să nu móră,
 C'a plecat Agus în țară,
 Unde începea d'a cânta,
 Bucureștii că urla,
 Domnia nu putea sta!
 110 — Sărăcuț de malca mea!
 Nu știu e rêsvan în țeră,
 Ori Turcii că ne 'mpresoră?
 Iar Costandin Brâncovênul!
 C'ala stăpanla divanul,
 115 Din palat afar' eșta
 Incepea d'a tremura,
 Și din gură-așa grăfa:
 — Sărăcuț de malca mea,
 Ne-a 'mpresurat potera!
 120 — Dômnele, Măria Sa!
 Nu te rêu te spălmânta,
 Că nu e rêsvan în țeră,
 Nicl Turcii nu ne 'mpresoră,
 Cică'l Agus al lui Topală
 125 Vine la Măria Sa,
 Ca să 'l dat Ghîuleria,
 Ghîuleria, Beșlegia,
 Să 'l pul Ghîuler mai mare
 Peste Beșlit din țară.
 130 A pus trei hățl la coșare
 Tocmai din Vinerea mare.
 Unu este murg rotat,
 Pôte Pașa i-l'a dat;
 Unu e murg rotocôle,
 135 E trimes de la Agale;
 Unul este murg închis,
 De la Visiru trimis.
 Că vor că isprăvi
 Iacă și Agus sosla,
 140 Hățl la scară că 'l lega;
 Cât argint mi-este în țeră,
 Tot pe hățl lui Topală!
 Agus că 'mi venta,
 Perdelile ridica,
 145 In casă că mi's intra,
 Salamanicu că-ș da.
 Domnia nu-i mulțumla,
 Făr d'apuca d'a-i dîcea:
 — Agusită dumnea-ta,
 150 Ești fecior de Agă mare,
 Bine și-ar șede la fiare
 Și trimes la Ocna mare,
 Ca să ne tai ce-va sare!
 Unde Agus că aușla,
 55 Măna la paloș punea,
 Jumătate că 'l trăgea.
 Domnia dacă vedea,
 Incepea de mi-ș vorba:
 — Mă Agusită dumnea-ta!
 Am aușit, bre Agus,
 160 Ce Român e mai deliù,
 La tine 'l hergheligiù;
 Ce Româncă 'l mai frumôș
 La tine e odălasă.
 Și-am aușit, bre Agus,
 165 Nu aseră, al-altă seră,
 Mi-al prins zapciul din plasă
 Și i-al închis într'o casă,
 Le-al dat băt de dômnescl.
 — Dômnele, Măria Sa!
 170 Adă zapciul din plasă,
 Să stea cu mine de față!
 Unde zapciul aușla,
 Cărți pe furiș trimetea:
 — Dômnele, Măria Sa!
 175 Nu ne pune cu Agus față,
 Ađl suntem la București
 Măine 'n sat la banl domnescl
 Agus de ne-o apuca,
 Ne va pierde viața?
 180 Când vorba că isprăvia
 Hățl la scară se mânca,
 Case mari că tremura,
 Șindrile că mi 'ș cura,
 Domnia se spălmânta,
 185 Drept în picere sârta.
 Când la hățl că se uita
 Cu pumnil în plept se bîta
 — Sărăcuț de malca mea!

- Geaba că domnesc lumea!
 190 Cât argint mi-este în țară,
 Tot pe hății lui Topală!
 Iar Agus că mi ți dicea:
 — Dămnele, Măria Sa,
 De când maica m'a făcut
 195 Câte un cal bun am ținut,
 Mai mândru l'am împodobit,
 La Domniț l'am dăruit,
 Prin lume m'am făluit,
 Și ce-am vrut, așa am făcut!
 200 Unde Domnia auflă,
 În Călăraș că intra
 Și lua d'o floricea,
 Și 'i atârna de celmea
 Și 'i dicea: — Ghîuler Aga!
 205 A avut Agus chisea gôlă,
 Și l-a umplut-o de parale,
 Ca să albă pên' la țară.
 — Dămnele, Măria Sa,
 Am un frățior mai mic,
 210 Fă și aluța mertic!
 Și aluța 'i dărula,
 Craiova și Slatina.
 Când la hății că se uita
 Mândru alai îl făcea,
 215 Și 'n oraș că mi'l scotea,
 Lăutari și temnicerî,
 Ca roua din buruenî.
 Masu unde 'l ajungea?
 Iar la Ruși că 'l ajungea,
 220 În casă la Pătruleșa,
 Aprôpe de Abdulah,
 Unde-a bėut ș'a mănecat.
 Când în casă că intra,
 El se descătărăma,
 225 Pistôle prin cule punea
 Și mi'l poștea Abdulah,
 Să bea cu dēnsul cafea.
 Ș' acolo că se ducea,
 Salamanicu că-ș da,
 230 Mai mândru că 'i mulțumea:
 — Agusită dumnea-ta,
 Tu vii de la București,
 Să ne-aduci ce-va povești!
 — Eū viū dela București
 235 Să v'aduc ceva povești,
 Ce Beșliū e pe pămînt,
 Măine să 'l vėd pribegit!
 — Agusită, dumnea-ta,
 Nu ți-o fi ca astă vară,
 240 De m'al dat din tērg afară,
 De m'al făcut de ocară!
 Și eū 's boer de pe baltă,
 Cū căcūla sprincenată,
 De-am speriat țara tótă!
 245 Unde Agus că auflă,
 Punea mâna la pistôle,
 Gășta tocurile gôle.
 Beșliit lui Abdulah,
 Ca călniț la zahana,
 250 Cū măciuci că 'l cărdășta.
 Dosul pe scară că da,
 Și acasă că fugia,
 Mai nimic că nu 'i era.
 Se-alese un Turculeț mititel
 255 Cū cojocul scurticel,
 Par'că fu cū dracu în el,
 Cătă creștetul fesului.
 Unde cū paloșul da,
 Rēū pe Agus il smintea,
 260 Car de olac îl făcea,
 Ș' acasă că 'l trimetea.
 Când fuse pe la Saele,
 Suflețel se bate în piele;
 Când fuse pe la Boșbicî,
 265 Fugia Romăniț pe brâncî.
 Nu gândea că e tălat
 Și gândea că 'i Agus bėt,
 Cere caii de olac.
 D'al dracului ce erea,
 270 Umbla vara cū sania,
 Și lērna cū trăsura,
 Să nū'l simță cine-va.
 Măna 'n trēpădul mai mare,
 Ca să-ajungem noi mai tare;
 275 Măna 'n trēpădul mărunt,
 Ca să-ajungem mai curând.
 Acasă că 'm'ajungea,
 — Aișico, Dumneata,
 Am venit la vorba ta!
 280 Dacă 'i vedea c'o să piei,
 Am un frățior mai mic,
 Veđi pe cela ca să'l iei!
 — Să 'i piș p... mănî-sa,
 Cine p'ala 'l va lua!
 285 N'am avut parte de tine,
 De m' ai fost un șoim pe lume!
 Ala e o brumă rea
 Măine, poimăine face-alta,
 Mănâncă tótă blaga.
 290 Eū în sărăcia mea,
 Oî face, cum oî putea
 De mi-oî stăpăni blaga!
 Burueni țari că mi 'i da
 Suflețelul că 'i ieșta!
 295 Și s'a dus nu se mai vede
 Numele nu 'i se pierde,
 Că plătiți la lăutari
 De 'l spune la țile mari.

Ma' diceți boferi, amin !
 300 Că v'am spus cântec din plin;
 Boferii să trăiască

Acest cîntec să 'l cetască.
 Un bacșiș să dăruiască
 Lui Gheorghe Bălțatu !

AGUȘIȚĂ AL LUI TOPALĂ.

VARIANTA.

Cules de Christu N. Țapu de la Iautarul Ionița Valeanu din Roșiori (Teleorman)

<p>Frunză verde de secară, Ast' Aguş al lui Topală, Care e mândru fără sēmă Și de rău vestit la țară, 5 Bate Turcii de 'l omără Și mi-i bagă prin arare Se oprește la Carale, Drept Islaz, De mor Turcii de neaz 10 Și se întorce de-l intrăbă : — Cine te-a ucis Soldașim ? — Valavir mi-am Cardașim ! Nu știe, cin' l'a bătut, — Dar Topală cel bătrân, 15 Ce se plimbă p'un cal bun Calcă rar și năstrăpat, Cum e lui Topală drag ; Mândră carte că scria L'Aguşită trimetea : 20 — Aguşită, fiul taichiș, Gătește-ți tu oștirea Și la vale să te lași, La vale la 'nsurătore, Să-ți dea taica fată mare, 25 Fata mare a lui Carale Că-i dă blagă multă 'n țară, E fata de Agă mare. Aguşită ce 'mi făcea ? Măna sub brâu că 'mi băga 30 Trei pistole 'mi scotea Cu-o mână le slobođia Așa de vesel era ! Cum cartea că mi-o citea Vestea la Beșliș că 'mi da, 35 Toți pe cai gata erea. Tot la vale se lăsa, La vale la 'nsurătore .</p>	<p>Când fuse 'n luncă la Turnu Din guriță că 'mi striga : 40 — Foste verde de sporis, Ia să stați, băeți, aici, Să numerăm la voinicș, D'ăi din patru-deci și cincș, Ia să 'ncepem d'a cânta. 45 Să vaft Turcii tot turcește, Arnăuțiș arnăutește, Să vaft ca dōmne ferește ! Sacaua cu tambura Că știa dicitura : 50 — Tot de dor d'Aișița, C'a lăsat'o bolnăvioră Ea cu dor ca să mi-ș moră, Unde Aguş că se 'nsoră ! El mare că mi-ajungea, 55 Iar Turneniș ce dīcea ? — Dōmne, ori e rēsvală 'n țară, Ori Tatarș că ne 'mpresoră ! Iar Topală cel bătrân El din gură că dīcea : 60 — Măre, să nu vē 'nspăimăntați Că nu e rēsvală 'n țară, Nicș Nemțiș nu vē 'mpresoră. Ci e Aguş al lui Topală, Că se lasă el la vale 65 Să 'l dea tat-sēu fată mare. Aguş la cafenea 'mi trăgea, O ceașcă de cafea că-i da, Măna 'n pozinar băga. Cincș galbenș de aur scotea 70 Cafegiului dărușa. — Dar Turneniș ce dīcea ? — Cată f.... tu-ș mumă-sa, Că mi-a scumpit cafeaua ! Aguşită că 'mi pleca,</p>
--	--

- 75 Tôtă oștirea o lua,
Și la vale se lăsa,
Și de nuntă s'apuca. —
Intr'o lună, in săptămână
Pene 'și luă cadână,
- 80 Lăutarî și trîmbicerî,
Ca roua din burușeni. —
Și-acasă că mî-o aducea
Mare stare că 'și lua,
Cîncî chile de banî lua,
- 85 Pe ea el că mî-o chema,
Aișîta mî-o chema. —
— Aișîto,—dumnea-ta,
Mî-a venit niște povești,
Să mă duc la București
- 90 Ca să iaî Ghîuleria
Și Beșlegia
Să mă puî Ghîuler mai mare
Peste Beșlegî din țară ;
De la Islaz pên 'la Diî
- 95 Să dau lēfa la Beșliî,
Dar Aișîta ce đicea ?
— Agușîta dumnea-ta,
Seđî, mare, la casa ta
C'avem ce bea, ce mîncă ;
- 100 Blaga mea și cu a ta
S'o mîncăm cu lingura,
Pēne đile om avea,
Te duci să 'ți rēpuî viața !
Agușîta n'o asculta,
- 105 Veste la Beșliî că mî da
Și ei, mare, că mî pleca,
La București c'ajungea.
Cînd fu pe pod la Calicî :
— Ia mai stați, băeți, aici
- 110 Ia să 'ncepem d'a cînta ;
Sē vaî Turcî tot turcește,
Arnăuțiî arnăuțește,
Sē vaî ca dōmne ferește !
Dacă ei, mare, 'ncepea
- 115 Bucureștiî c'auđîa
Și ei că se 'nspălmînta !
Dar Domnia c'auđîa
Nici in cas' nu putea sta,
Lacrămile 'l podîdea
- 120 Și din gură că đicea :
— Cată f...tu-î mumă-sa !
Nu știu e rēșvală 'n țară,
Orî stoli de la 'mpērăție
Să mă scoață din Domnie ?
- 125 Sărăcuț de malca mea !
Veđî, ce să fie asta ?
Asta 'mî rēpune viața !
Ianginerî că-mî auđîa
— Dōmne, tu Măria ta,
- 130 Nu te rēu inspălmînta,
Că e Aguș al luî Topală,
Vine la Măria Sa
Ca să-î dai Ghîuleria,
Ghîuleria,
- 135 Beșlegia,
Să mî-î puî Ghîuler mai mare,
Peste toți beșliî din țară. —
Cată f...tu-î mumă-sa,
Domnia ce mî-ș đicea ?
- 140 — Dacă-î Aguș al luî Topală
Bine 'ar șede la fiare
Și trimes la Ocna mare,
Să ne tale ce-va sare....
Agușîta că mî sosîa
- 145 La Domnie să ploconîa.
Dar Domnia ce mî đicea ?
— Tu ești Agușîta al luî Topală ?
Bine 'ar șede la fiare,
Să te trimet la Ocna mare
- 150 Ca să tai ce-va la sare !
— Domnule, Măria Sa
Dece să mă trimetî la Ocna mare
Și tu să mă bagî in fiare ?
Mē mir ce rēu 'am stricat ?
- 155 Cocōna nu 'am luat,
Visteria nu 'am spart.
Eî bine, paloșul uște-î,
Paloșul eî l'oi scotea
Și capul 'î l'oi tăia !
- 160 Domnia 'n picere sārîa,
La cutie se ducea
Și lua d'o floricea
Și mî-o atārna la celmea
Și 'î đicea — Ghîuler Aga !
De la Islaz pên 'la Diî
- 165 Să dea lēfă la Beșliî, —
Domnia mare halai 'î făcea ?
Dar Agușîta ce mî făcea ?
Eî, mare, că se ducea,
La Abdulah că mî trăgea,
- 170 Un pahar de cafea 'î făcea
Și din gură că-î đicea :
— Agușîta dumneta,
Tu viî de la București
Ce-o să ne mai povestești ?
- 175 — Ghîuler Aga mî-am venit
De la Islaz pên 'la Diî
Să dau lēfa la Beșliî.
Dar Abdulah ce mî đicea :
— Agușîta dumneata,
- 180 Nu 'î-o fi ca astă vară
De m'ai dat din tērg afară,
De m'ai făcut de ocară ?
Māna pe dēnsu punea.

Dar Aguşiță ce'mî făcea ?
 185 Odată, mare 'î tăia,
 Mălnoile amândoué 'î tăia
 Și Abdulah că'mî zbiera.
 Turcîl la scară 'mî sosta,
 Când pe scară jos se da,
 190 Toți Turcîi că'l cărdosîta,
 Unu capu 'n doué 'î da
 Și 'n trăsură că'l punea

Și-acasă că'l aducea.
 Aisița că'l vedea
 85 Și din gură că'l dîcea :
 — Aguşiță Dumnea-ta
 Las' să'îl fie rău nu așa,
 Nu mî-al ascultat vorba !
 Sufletul că-l teșta,
 190 Aişîta că'l jelea,
 Aguşiță se pierdea !

STOIAN BULIBAȘA

Cules de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ion Stancu, din comuna Cucuiești-Teleorman

Fole verde micșunea,
 Incepu primă-var' a da,
 Ierbulița a se sălta,
 Călușeita se'ncura,
 5 Oîșile a'mî sbîera ;
 Dar Stoian Bulibașa,
 Căpitanul de Craina,
 De când s'a bulibășit
 Haznale n'a mai venit.
 10 Bugeacul 'mî-a pustiit,
 Bugeacul pe jumătate
 Și Crimul a treța parte.
 Pod pe Nistru mî-a făcut,
 Nicî cu lemne, nicî cu crîng,
 15 Numai cu carne de Turc.
 Ce Turc iera mai bogat,
 La Stoian băgat argat ;
 Ce Turc era mai beșliu.
 La Stoian arghelegiū,
 20 Ce cadână mai frumôsă,
 La Stoian bucătărăsă,
 De-î pune bucate 'n masă,
 Trăfește cu drag în casă.
 Cadănila ce'mî făcea ?
 25 Copiil 'n brațe'l lua
 Și'n Cladova că'mî trecea
 La Baș-Hanul cel bătrân,
 — Alei Dómne, Han bătrân,
 Cu hanger bogat la sin,
 30 Veđi, Stoian Bulibașa,
 De când s'a bulibășit,
 Turchia mî-a sêrăcit,
 Haznale n'a mai venit ?
 Dară Hanu c'auđîa,
 35 D'un firmănaș că'mî scria
 Cu slova ca furnica,

Să i se cređă vorba,
 Doi panțurî că mî-alegea,
 La Stoian că-l trimetea ;
 40 Când Stoian că mî-l vedea,
 Măna pe fiint'o punea
 Și de rugină-o scutura
 Și 'ndărăt mî-l intorcea.
 Dar Chiran Hanul ce'mî făcea !
 45 Alți panțurî că mî-alegea,
 La Stoian că-l trimetea ;
 Când Stoian că mî-l vedea,
 Căit din mână le lua,
 În grajd de piatră că-l băga,
 50 Și la masă mî-l poftia.
 Când la masă mî-l poftia,
 Firmanul i'l arăta ;
 Când Stoian că mî-l citia,
 Lăcrămile'l podidia
 55 Și din gură că dîcea :
 — Scól, nevastă, mă gătește,
 Că nășicu mă poștește,
 Că nașu m'a cununat,
 Doi copii mî-a creștinat,
 60 Nicî pé la el n'am mai dat.
 D'o sta de m'o blestema
 Doué 'n tel n'oi mai lega !
 Dar nevasta că-l striga :
 — Măi Stofene dumnea-ta,
 65 Eū aseră m'am culcat
 Și ast-fel vis că mî-am visat:
 Visaî pistóllile tele
 Puse'n cui făr'de oțele:
 Scurtate's dîlele tele !
 70 Visaî pușculița ta
 Pusă'n cui făr'de vergea:
 Șcurtată e viața ta !

- Și ast-fel vis că mi-am visat,
 Șapte corbi într'un cîolpan,
 Fôfe verde micșunea,
 75 P'un șarpe mic se'ntindea ;
 Așa este splina ta !
 Dar Stoian ce mi-î dicea ?
 — Scól, nevastă, mă gătește
 Că nășicu mă poștește !
 80 Se scula de mi-l gătea,
 Za de argint îi da,
 Șapte pistole 'i umplea,
 Băga țarbă cu mâna,
 Glonțele cu strachina ;
 85 Le ungea cu unt-de-lemn,
 Ca să lovască la semn.
 Cal din grajd că mi-ș scotea
 Și la nașă-său pleca.
 Din guriță ce dicea ?
 90 — Fôfe verde avrămésă,
 Rēmăi, casă, sănătósă,
 Fôfe verde mărăcine,
 Că plăcă Stoian din tine,
 Și-oi să'mi urle căni'n tine!
 95 Dar Stoian ce mi-ș făcea ?
 C'un harap că se 'ntâlnea
 Cu dinții ca teslele,
 Cu ochi ca sitile.
 Diua bună că mi-l da
 100 Și harapu'l mulțumia,
 La nașu-său că'mi pleca.
 Nașu-său că mi-l vedea,
 Cal din mână că-î lua
 In grajd de pîtră că'l băga,
 105 Și la masă mi-l pofita,
 Îi da vin de'l îmbăta.
 Ședea Stoian rēsturnat,
 Ca un mare blestemat.
 Dar nașu-său ce'mi făcea ?
 110 Pistolile i-le lua,
 De țarbă le desumplea
 Și cu vin i-le umplea,
 Cu pâine le astupa.
 Voșe la Turci că'mi da,
 115 Toți Turcii că mi-î stringea,
 Luî Stoian capu să-î ia.
 Turcii nu s'apropia
 Așa frică de l'erea !
 Dar nașu său ce'mi făcea ?
 120 Așa frică că-î erea,
 La temniță trimetea,
 Dol arestanți că 'mi scotea,
 Dar pe cine că scotea ?
 Pe Popa din Cladova,
 125 C'a urit biserica
 Și a 'ndrăgit săbioara
 Și la Stoian l'aducea.
 Da Popa ce mi-ș făcea ?
 Sama bine că-î lua
 130 Și din gură că dicea :
 — Asta e Stoian Bulibașa !
 Iartă'mi, Dómne, păcatu ;
 Pâinea, sarea î am mîncat !
 Palma bici că mi-o făcea,
 135 Peste ochi că mi-l plesnîa,
 Stoian drept in sus sârîa.
 Când in Turci mi se vedea
 El pistole nu avea,
 Cisma din picior scotea
 140 Și prin Turci se repeđia,
 Câte cincî pe loc trîntia,
 Pēne cisma c'o rupea.
 La un gard se repeđia
 D'o proptea că s'apuca,
 145 Din pămēnt că mi-o scotea,
 Din cuțe nu se rupea,
 Și-atunci Turcii că'l prindea.
 Vorba lor ce mi-o vorbîa ?
 Alții, frate, trimetea
 150 Tocmai la tērgu d'afară,
 Și ei, frate, că 'mi bătea
 Două furci și-o cumpeîoră,
 Să'l pușe 'n spînzurătore,
 Pe Stoian să mi-l omóre,
 155 Unde trec mocanî cu sare ;
 Să mi-î bată vēnt de vară,
 Să se usuce ca o pómă,
 Fie Stoian de mirare !
 Dar Stoian ce mi-ș dicea ?
 160 — Turcii lor,
 Agalilor,
 Și mai mari boșerilor,
 Nu mă duceți nōptea la spîn-
 [zurătore]
 Să mă duceți diua 'n spînzură
 [tore],
 165 Ca să fiu ca de mirare !
 Stoian vorba n'o sîrșîa,
 Drept in sus că mi-ș sârîa
 Și într'o grōpă că cădea,
 Peste-un Turculeț cădea
 170 Și-un topor in mână-avea,
 Toporu din mână-î lua
 Si pe Turc că mi-î tăia.
 Afară la Turci țeșta
 Și pe toți că mi-î toca
 175 Și ce bruma rēmânea,
 Pin bordeșe mi-î toca,
 Drumu la nașu-său lua
 Și din gură că dicea :
 — Măi nașule, dumnea-ta,

- 180 Credeal să'mi scurtezi vîța ?
O să'ți scurtez eu p'a ta,
F...tu-ți crucea și legea
Și d'alba-luminarea !
— Aba, fine dumnea-ta
- 185 Cum s'ar putea vorba așa
Să se taie nășia,
Să rămăte finia ?
Dar Stoian ce mî-ș făcea ?
Nu'l tăla, nu'l omora,
- 190 Numai, frate, 'l canuța,
De piele mî-l jupuța,
Așa necaz că-î era !
Pielea cu pale-o umplea,
Pin noroi c'o tăvălla,
- 195 D'un paltin o atirna
Și din gură că grăfa :
— Măi, nașule, dumnea-ta,
Cască ochii a-te ulta,
De-ți cunoști tu pîlea ta ?
- 200 Fôte verde avrămăsă,
A plecat Stoian acasă
La copii și la nevastă,
Fôte verde și-un bujor,
De nevastă nu mî-e dor,
Dar de copii mă omor,
M'ajunge niște fiorii !
- 207 Din tălpi pîne'n supțiorii !

STOIAN BULIBAȘA.

VARIANTA

Cules de Christu N. Țapu de la Dumitru Radu Iautar, Comuna Bancasa-Teleorman.

- Frunđușiță și-o lălea,
Incepu primă-var'a da,
Cuculețu d'a cînta,
Răta f...tu-l mîmă sa,
5 P'aici n'a mai dat frunța !
Pe la noi peste Olt
Lăstărașu e d'un cot.
Răta f...tu-l mîmă-sa!
Că Stoian Bulibașa,
- 10 Căpitanu de Craița,
De când s'a bulibășit,
Șapte rațe c'a făcut,
Cu Craițov'a potrivit,
Turc în ele n'a vedut !
- 15 Că era mărturisit,
Că dacă vedea vr'un Turc,
Cu măcluca'l băstorea,
Cu sîngeru il junghia,
Păstrămioră mî-l făcea,
- 20 Cu nisip mî-l presăra,
Pe mărăcinii il arunca,
Să nu să strice carnea.
De când să bulibășta
Curți d'albe pustia,
- 25 Cucóne că veduvia,
Coconași că sérăcfa !
Cocónile că vedea,
Coconii 'n brațe lua,
La Cladova se ducea,
- 30 La Begu că se ducea
Și din gură că dăcea :
— Begule Domnia-ta
Și cu Pasmangia ta,
Să ne faci judecata,
- 35 Luț Stoian Bulibașa,
Căpitanu de Craița,
De când s'a bulibășit,
Șapte rațele c'a făcut
Cu Craițov'a potrivit,
- 40 Turc pe ele n'a vedut !
Că era mărturisit,
Că dacă vedea vr'un Turc,
Cu măcluca 'l băstorea,
Cu sîngeru il junghia,
- 45 De când s'a bulibășit
Curți d'albe a pustiit,
Pe noi că ne-a veduvit,
Coconași a sérăcit !
Begu că mî-le vedea
- 50 Și din gură porunca.
Șapte Niferii trimetea
Și Stoienică că-l vedea,
Vizionu slobozia.
Ei ca curvele fugia
- 55 Și fugia ca curvele,
Și sbîlera ca vacile
Și umplea pirlóglle
Și 'n napoi că se 'ntorcea,

- Și din gură că-i dicea :
- 60 — Begule Domnia-ta
Și cu Pasmangia ta,
Stolenică ne-a vedut
Vizionu a slobozit!
Nașu lui Stoian venfa,
- 65 Și din gură că-i dicea :
— Begule Domnia-ta,
Și cu Pasmangia ta,
Ce, frate, că'ml dăruști,
S'aduc pe Stoian legat,
- 70 Cum e bun de spinzurat?
Că de mic l'am botezat,
Al doilea moț l'am tăfat,
Al treilea l'am cununat,
Două fete și-un băiat
- 75 Să, veđi, că l'am botezat,
Pe la mine n'a mai dat ;
Să, veđi, că sunt naș mai mare,
l-am ținut foc la spinare ;
Când oi sta, l'oi blestema,
- 80 Două 'n tele n'o mai lega !
D'un Nifer că mi-ș lua
Care-ș stia, veđi, sama ;
D'un révaș că mi-ș scria,
Cu slova mărunța,
- 85 Cu amar și cu mânie,
Finu Stoian ca să vie.
Niferu că'l trimetea,
La masă că ml l găsfa
Ferman în brațe-l arunca
- 90 Și începea d'a mi-l citea.
Dar Stoian ce mi-ș făcea ?
El, frate, când il citia,
Lăcrămile 'l podidea
Și din gură că dicea :
- 95 — Scól, nevastă, nu ședea,
Scoală, frate, de mă gătește,
Să veđi, nașu mă poștește;
Că de mic când m'a botezat
Al doilea moț că ml-a tăfat,
- 100 Al treilea m'a cununat
Și pela el că n'am mai dat.
Auđi, că mi-e naș mai mare,
Mi-a ținut foc la spinare ;
Când o sta m'o blestema
- 105 Două 'n tele n'oi mai lega !
In grajd de platră că intra,
Pé negru că l teșela
Și-afară că mi-l scotea,
Picloru în scară-arunca,
- 110 Nevasta că mi-l ținea
Și din gură că-i dicea :
— Stolenică, lumea mea,
Nu te du la Cladova
- Să-ți répuł tu viața !
- 115 C'aséră de la o vreme
Visai niște vise rele :
Visai pușculița ta
Sta 'n cuł făr' de curea :
Scurtată-l viața ta !
- 120 Al doilea am visat
Visai pistólile tele !
Sta în cuł fără oțele !
Scurtate-s ȓilele tele
Al treilea am mai visat
- 125 Șapte utvane 'ntr'un cfolpan ;
Nu sunt șapte utvane 'ntr'un
[cfolpan
Și sunt șapte boferi de divan.
Al patrulea m-am visat
Șarpe mare cu broasca'n gură,
- 130 Nu-l șarpe cu bróscă 'n gură
Ci-l gidea cu stréngu 'n mână!
Dar Stoian ce mi-ș făcea ?
Seama vorbił nu o lua
Și pe cal că încăleca,
- 135 Trăgea Stoian se ducea,
Nevasta rémănea, plăngea,
Dar nevasta că dicea :
— Negotine, Negotine,
Pleacă Stoian de la tine,
- 140 O să urle căinił 'n tine !
Dar Stoian ce făcea ?
La Cladova se ducea,
La nașu-séu că trăgea,
In pimnița că-l băga,
- 145 Vin din șapte buțił că-l da
Pe Stoian că-l imbēta ;
Mačuchița l-o lua,
Dupē buți l-o arunca ;
Pistólile l-le lua,
Vin în tele că turna ;
- 150 La Begu că se ducea
Și din gură că-i dicea :
— Begule Domnia-ta,
Am adus pe finu Stoian,
Legat și beregat,
- 155 Cum e bun de spinzurat.
Dară Begu ce făcea ?
Poteră c'o trimetea,
Pe crăpătura ușił se ułta
Si 'n dărăt că se întorcea,
- 160 Ca de dracu se ferfa.
Dar Begu ce mi-ș făcea ?
Treł hoți in pușcărie c'avea
Unu e Mărinică din SaŃele,
Avu niște ȓile rele ;
- 165 Altu e Marin a lui Pandilică,
De tremură puił în piscă,

- Mi-a băgat boșeril 'n frică,
 Și unu e Ion Țiganu,
 De mi-ș bate cu tufanu.
 170 La Stoian că-î trimetea,
 Dar Ion ce mi-ș făcea?
 — Iartă-mî, Dómne, greșala,
 Să dau lui Stoian palma,
 Dór de mî-o lungi viața!
 175 Palma bicî că mî-o făcea,
 Peste ochî că mi-l isbîa
 Stoian în picere sărîa,
 Și din gură că dîcea:
 — F...tu-î crucea și legea,
 180 Care mî-a dat palma,
 Să î scurtez eú viața!
 Eî afară că pleca,
 Potera că năvălîa,
 Cu bumbaralele că mi-ș da.
 185 Stoienică ce-mî făcea?
 Punea mâna la pistóle,
 Găsea tocurile góle.
 Dacă vedea și vedea,
 Cisma din picîor scotea,
 190 Câte glónțe că venîa
 Tot în cismă sprijinîa.
 Odată se nęcăjîa,
 Cisma de carîmb lua,
 Când odată că mi-ș da,
 195 Sapte-spre-ce dohora,
 Cisma din carîmb sărîa.
 Dosu la un gard că da,
 Să mi-ș scótă d'o proptîa,
 Să-șî lungîască viața.
 200 Din pămént că mi-o scotea,
 Din cui că nu o putea.
 Stoian din gură dîcea:
 — Să móră mărturisit,
 De popă nespovedit,
 205 Care a 'nfipt proptea 'n pămînt;
 Că de scoteam proptea,
 Imî lungîam eú viața!
 Mâna pe el că punea
 La Begu că-l aducea
 210 Și la Pasmangiu Aga.
 Dar Begu ce făcea?
 Lui Stoian că-dîcea:
 — Bă Stoian, n'al fost așa mare,
 Ama numele țî-a fost mare:
 215 N'al fost așa volnic,
 Ama, deú, de zurbalic!
 Dar Stoian că mi-î dîcea:
 — Begule, Domnia-ta,
 Frate, nu mă judeca,
 220 Că să fîi tu la mâna mea
 Oî vedea ce țî-oî lucra!
 Și mă rog de Domnia-ta,
 Să nu mă spînzurî nóptea,
 Să mă spînzurî, veđî, dîua,
 225 Să-mî privească rafaua!
 Frunđuliță d'un mēr dulce;
 Cântă cucu sus pe cruce,
 Pe Stoian la ștreang îl duce,
 Frunđuliță și-o lalea,
 230 Pe Stoian că-l spînzura
 Și nevasta că-î pîca.
 Pe picere leșina
 Și din gură că striga
 — Stoienică, lumea mea,
 235 Lasă-țî fie reú, nu așa;
 N'ascultașî la vorba mea
 Să nu te ducî la Cladova!

AGA BALACEANU

Comunicat de Invetatorul Ion Leabu din Șerbăneștii de jos—Oltu — de la Iaurul Gheorghe Balțatu din Șerbănești.

- Supt seninul cerului,
La poiana mărului,
Intâlnitu-s'a întâlnit
Doi Domni cu două oști :
- 5 O ôste mi-este nemțescă,
Vine să ne prăpădescă ;
Vine Aga Bălăceanu,
Care-a părăsit divanu,
Divanul l'a părăsit,
- 10 La vitejie a țesit.
O ôste mi-este turcescă,
Este a lui Costandin Brân-
[coveanu
C'ala stăpâna divanu,
Dar de ce ei se certa ?
- 15 Că Aga Bălăceanu dicea
Să facă Bucureștii la Bălaci,
Că sunt ziduri începute,
Frate, și neisprăvite ;
Biserica din Bălaci
- 20 Făcută cu o sută de ani,
Înainte Bucureștilor.
Și Costantin Brâncoveanu,
Și cu Bucurel clobanu,
Dicea să facă Bucureștii
- 25 Pe Dâmboviță,
Că e apă de spălat,
Și câmp mare d'alergat.
Ei, frate, nu se 'nvoia,
La bătăle se lua ,
- 30 Oastea lui Costantin Brân-
[coveanu
Se pune pe oastea lui Aga
[Bălăceanu,
D'o tăia, d'o potopla.
Unde Aga Bălăceanu se uita,
Din pridvor că mi-ți sârfa
- 35 Și la cal că mi-alerga,
În șapte chingi că mi-l chinga,
Șapte chingi, șapte tafture,
Care face paș-spre-dece,
Și-l sta inimioara rece ;
- 40 Și mai pune d'o curea,
Să nu cadă unde-va.
- Unde 'n ôste că intra,
Nu mi-o taie cum se taie,
Și mi-o taie tot grânește
45 Și o grămădește clărește.
Unde Costandin Brâncoveanu
[vedea
Cum ôstea lui se 'mputina,
Mâna la gură punea,
Cu pumnii 'n plept se bătea:
- 50 — Sărăcuț de malca mea,
Că mi-a prăpădit ôstea,
F...tu-ți crucea mâne-sa !
Pristav, nene, că punea,
Treț zile, treț nopți striga :
- 55 — Care, frate, s'o afla,
Și, nene, s'o adevăra,
Ca să taie p'acesta,
Îi dăruesc Domnia,
Domnia și moșia,
- 60 Ca să taie p'acesta,
Că mi-a prăpădit ôstea !
Nimenea nu se afla,
Fără cât că se găsla
Savaț, Căpitan Costin,
- 65 Al Bălăceanului fin.
La Costandin Brâncoveanu
[mergea
Și din gură-ți cuvânta :
— Costandine Brâncovene,
Îmi dăruiești moșia,
- 70 Moșia și Domnia,
Ca să 'mi tai eă nășia ?
Că mi-e părinte mai mare,
Mi-a ars focu la spinare,
Frică mi-e de luminare !
- 75 Unde Costandin Brâncoveanu
[c'aușla
În brațe că 'l îmbrățișa
Și 'n gură că 'l sēruta,
Și la masă că 'l trăgea,
Mândru înscris, mare, făcea,
- 80 Ca să 'l dea el Domnia,
Domnia și moșia,
El la cal că mi-alerga,

- Și bine 'n chingî că 'l strîngea,
 Și 'n ôste că mî-ș intra.
 85 Unde nașu-sëu că 'l vedea,
 El din ôste s'alegea,
 Și la câmp, nene, fugîa.
 Și'n gura mare striga :
 — Așteptă-mă, nașule, și pe
 [mine]
- 90 Pune'mî scară,
 Lângă scară
 Și oblânc,
 Lângă oblânc,
 Unul pe altul să ne păzim,
 95 Să tăfem, să potopim !
 Dar nașu-sëu că mî grăia :
 — D'aleleî, fine Costine,
 Te-aș adăsta eû pe tine,
 Mî-e frică de'nșelăcune,
 :00 Că sunt marî Domniile,
 Mituesc cu pungîle
 Și dau cu moșiile,
 Să'șî tafe nășiile !
 — Nu te teme, nașule, de mine,
 105 Că-mî ești părinte maî mare,
 Mî-ai ars focul la spinare,
 Frică mî-e de luminare !
 De micșor m'ai botezat,
 De mare m'ai cununat,
 110 Treî copîî mî-ai creștinat,
 Douë fete și-un băiat,
 Și acu vorbești cu păcat !
 Cu cuventu-'l înșela
 Și pe el că'l adăsta,
 115 Amêndoî s'alătura.
 — Nașule, tafe dumneata mij-
 [lôcele,
 Că să tai eû mărginele.
 Dară Costin ce'mî făcea ?
 Maî în urmă rămănea,
 120 Paloș pe mischiu trăgea,
 Pe lângă el că se da,
 La nașu-sëu că trăgea,
 Unde cu paloșu da
 Lua mâna cu spata
 125 Și picforu cu șoldu
 Și țesta șeleî
 Și treî fețe de ibâncă
 Și treî cöste de la cal.
 Resmă paloșu în pămînt
 130 Că intră pênă'n mănuchi
 Așa da de necăjit.
 Se simți că l'a tăfat,
 Parc'ă fu de lupî mîncat.
 Și da dosul și fugîa,
 135 Picföarele în scări rămănea,
- În cirlă, mocirlă intra ;
 Ș'acolo că se vâlta,
 — D'aleleî, fine Costine,
 Cum mă tăfaș tu pe mine ?
 140 Vino de mă scöte pe mine,
 Din acea cirlă mocirlă,
 Să te fert, fine, pe tine,
 Să te arănești în lume !
 Unde la el că mergea
 145 Și cu paloșu că da,
 Tot în nașu-sëu lovîa
 Și cu paloșu că da,
 Frumos capu i-l tăia.
 În sulîță il sprijînia,
 150 La disagi il aședa
 Și pe cal că 'ncăleca,
 La Costandin Brâncoveanu
 [mergea,
 Și din gură-i cuvêta :
 — Brâncovene Costandine,
 155 Dă'mî tu mie Domnia,
 Domnia și moșia,
 Că mî-am tăfat nășia.
 Mî-a fost părinte maî mare,
 Mî-a ars focul la spinare,
 165 Frică mî-e de luminare !
 Costandin Brâncoveanu
 [striga :
 — Mă porc de căine, listă rea,
 Cine ție țî-a poruncit
 Și ție țî a volnicit,
 170 Să țîl tu calea Domnîlor,
 Al doilea 'mpêrașilor,
 Al treilea vitejilor ?
 Măfne, poimăfne înainte'mî-ol
 [teșî,
 Și pe mine m'ol întălni,
 175 Și pe mine m'ol tăfa,
 Cum ai tăfat nășia ;
 Da nu e maî bine așa,
 Pênă ești la mâna mea,
 Să-ți répuî eû vîața ?
 180 Chip galăpuluî făcea
 Și-î dete capu alătura.
 Făcu mörte peste mörte,
 Douë capete, împreunate.
 Tron de cêră le făcea,
 185 La 'mpêrăție 'l mâna,
 De se ducea pomîna
 Și aicea și'n Viena,
 D'auđla Mărîa Sa
 Și tare se jelufa,
 190 Și cu tötă Nemșîa,
 De-a rémas pomîna.
 Pe tötă Valahia !

AGA BALACEANU.

VARIANTĂ PRESCURTATA.

Cules de Chr. N. Țapu de la bōtrānul Burcea din com. Adamești-Teleorman.
Partea întâia a acestui cāntec lipsește, și toți lăutarii din comuna Adamești,
cep acest cāntec cu versetul «Brāncoveanu ce făcea?»

- Brāncoveanu ce făcea?
Stolȳ la Bălăceanu trimetea;
Bălăcean pe Drăgan chema
Și din gură-l întreba:
5 — Ce-o fi asta, fine Drăgane?
Stolȳ mȳ-a trimes Brāncoveanu,
Nu cum-va pentru bătaie,
Său este resvală'n țară?
Dară Drăgan răspundea:
10 — Nașule, dumneata,
Prin București am trecut,
Multe lifte am vădūt,
Turci și Nemți și Tătarȳ
Poloni, Unguri, mustăți mari;
15 La resbel dac-om mergea,
Multe lifte-om tăia.
Tu să tai in două părți,
Că's prea multe, multe legi,
Și eū să tai intr'o parte,
20 Ca să am mai buuă parte
Duminecă diminătă,
Cam pe rouē cam pe cētă,
In rēsăritul de sōre,
Amāndoȳ porniră călare;
25 La Dumnedeū se rugară,
Și din gură cuvīntară:
— Dōmne, Dōmne, ajutā-ne,
Ca să venim sănătoși,
Ca doi trandafiri frumoși!
30 Drăgan, finu, se ruga:
— Dar'ar Domnu Dumnedeū
Să fie pe gândul mēu:
Fōie verde teȳ frunfos,
Capul nașului să-l vēd jos!
35 Ei la resbel că pleca,
La București ajungea.
In margine la Colintina
Multă oștire mȳ-era,
Știȳ ca frunța, ca țarba.
- 40 Aga Bălăceanu ce făcea?
Când așa sodom vedea,
Ochȳanu la ochȳ punea,
Peste oște se uita
Și din gură că striga:
45 — Alelei, Drăgane, fine,
De noi acum nu e bine,
Să ne luptăm peste fire,
Cu ăst sodom de oștire!
Bălăceanu ce'mȳ făcea?
50 Sus la ptept mânăile punea
Și lui Dumnedeū se ruga:
Dōmne, Dōmne sfinte,
Ascultă ruga'mȳ ferbinte,
Cum m'aȳ scăpat întâia ōră,
55 Scapă-mē și a doua ōră!
Drăgan atunci ce făcea?
El din gură se ruga:
— Fōie verde teȳ frunfos,
Capu nașului să'l vēd jos!
60 Bălăceanu in oștire intra,
Cu paloșu in ea năvală da.
Dară Drăgan ce făcea?
Sta la margine, se uita,
Nu'ȳ venea a-se lupta,
65 Calu oprit ȳ erea,
De tăiat nimic tăia.
Bălăcean la Turci tăia,
Pēn 'māinele i se 'ncorda
Și sângele se inchea,
70 Pēnă calu-ȳ ostenia.
Bălăceanu ce făcea?
Dacă vedea că ostenia,
Finuluȳ Drăgan grăia:
— La margine și acasă;
75 Calu mȳ-a ostenit
Și eū am stătut.
Când amāndoȳ că fugia
Oștirea la gōnă-ȳ lua,

- După ei se 'nșiruța,
 80 Atunci Drăgan ce făcea ?
 El odinit cum era,
 Cu calul înainte fugă,
 Pe nașu-său în urmă 'l lăsa,
 Și 'n Dâmbovița că 'l băga,
 85 Și din gură că-l striga :
 — Fugi, nășicule, nu așa,
 Că ne-a ajuns potera !
 Bălăceanu ce 'mă făcea ?
 Cu calu 'n nămol intra,
 90 Și mai rău se'noroța.
 El din gură că striga :
 — Saș, fine Drăgane,
 Calu mi s'a potmolit,
 Oștirea m'a cutropit !
 95 Dară Drăgan ce dicea ?
 — Dăsfă-ți, nașule, cămășile,
 Că cămășile-ți sînt grele,
 Nu pătrund glonțele pin ele.
 100 De cămăși se desfăcea,
 Drăgan la el se năpustă,
 Suliță'n el c'o băga,
 Mașile 'l le vërșă ;
 Pênă oștirea sosfa,
 105 Bălăceanu mort era.
- Brâncoveanu ce dicea ?
 — Drăgane să trăiești,
 Domnia s'o stăpânești !
 Pe Drăgan în scaun îl pu
 110 Bărbierii că chema,
 Bine că mi-l mai spăla,
 Mi-l rădea, mi-l potrivă
 Pe brațe, atunci mi-l lua,
 Și'n Domnie-l aședa.
 115 Brâncoveanu lui grăia :
 — Drăgane, Drăgane,
 Mare hoțamane,
 Cum tu să domnești
 Lumea s'o stăpânești ?
 120 Ți-ai tăiat tu nășia,
 Dar mă-te acum Domnia
 La gealâpi el porunca
 Capul lui Drăgan să-l ta.
 — Lui Drăgan capul să-l lu
 125 De cât lumea s'o domnească
 Trupul lui să-l putredască
 Capu lui Drăgan tăia
 Și pe el îl îngropa,
 La Mănăstirea Domnăscă,
 130 În lume să se pomenască

CANTECUL LUI MOCAN-OLEAC

Comunicat de Invetatorul Leabu de la Iautarul Gh. Balțatu, din Șerbănești (M)
 A se vedea variantele prescurtate «Toderel» în colecția d-lui Bibicescu pag. 2
 sqq. No. 335, pag. 279 No. 336 și pag. 283 No. 283 No. 337 și colecția Ulpien «F
 popii Opri» pag. 52, 53.

- Sus la Inidiōră,
 Voinicel se 'nsōră,
 Voinicel Oleac,
 De tată sērac,
 5 De mamă prădat,
 De blagă bogat ;
 Dumneșeu 'l-a dat
 Ca unu sērac.
 Blagă ce-'l-a dat ?
 10 Trei turme de oi,
 Trei cireți de boi,
 Herghelii de cai,
 Nouē mori în vînt,
 Nouē supt pămînt,
 15 Macină argint ;
 Miere și cu unt,
- Curge pe pămînt ;
 Ce nu s'a vĕșut,
 Nu s'a pomenit !
 20 Fata de unde-o ia ?
 Fata popii Opri,
 Din țara Moldovii.
 Mândră ca a lui,
 Nu-e a nimănuș,
 25 Mândră și frumōsă,
 Intre ochi mângăyōsă ;
 Intre gene, intre sprincose
 Pică diamant din ele.
 Nunta că o isprăvia,
 30 Șapte pungi de galbeni
 tula
 Lăutari și temniceri,

- Ca roua din burușeni.
Acasă mi-o aducea,
35 Și la horă o scotea,
Cum e datina,
Și rîndușala.
Turcii mi-o vedea,
Turcii Malageni,
40 Cărnii Giurgiuveni,
Hoșii Brăileni,
Și Nicopoleni.
Din gură striga :
— F.tu'i mîni-sa,
45 Mîndră ca a lui
Nu e-a nimănuș,
Mîndră și frumoșă,
Între ochi mîngăioșă,
Între gene, între sprîncene,
50 Pică diamant din ele!
În vorbă 'l punea,
La bir il sufa,
La dajdie domnescă,
Să mi-l sêrăcescă.
55 Pe an ce 'l punea ?
Pe an,
Un car de bani,
Și de luă,
O pungă plină,
60 Șapte banițe de făină
Și-un pușor de găină.
Mocanu ce făcea ?
Anu că-i venia,
Vindea ce 'și avea,
65 Biru nu 'l plăția,
Nici, nu 'l curăța.
Dator rămănea,
Șapte pungi de bani ;
Șapte și cu șapte
70 Face patru-spre dece,
Stă inimăora rece,
Tot nu se plătește !
Lui îi rămănea,
D'un cal, d'un cărlan,
75 De urechi ciulit,
De vine stărcit,
Făcut pe fugit.
Mocan se gândia,
— F.tu'i mîni-sa,
80 Să 'mi vinđ pe malca ?
O fi cam păcat,
Că ea m'a făcut,
Și ea m'a crescut,
De foc m'a păzit.
85 Să 'mi vinđ pe talca ?
Talca e bêtân,
Dă la preț puțin ;
- Să 'mi vinđ eu calu
Ce-o să iaș pe el ?
90 O mie de lei,
Ce să fac cu ei ?
Să-mi vinđ pe mîndra ?
Plătesc birușca
Și cheltui și datoria.
95 Mîndro, mîndra mea,
Scól de te gătește
Și te premeneste ;
Bagă fața la 'nălbélă,
Buze moi de rumenélă
100 Și sprîncene din cernélă,
Fața albă 'n condeială
Și-ți ia 'ișe dintr'o mie
Și rochiță de cuhnie
Și brău lat din Țaligrad, —
Cotu cincii galbeni luat —
105 Și cu papuci de la Turci,
Potcoviști cu coji de nuc.
Mîndra se găția
Și se premența,
La tîrg mergea ;
110 La tîrgu de flori,
Că vin negustori.
Pristav că punea,
Pristavu-mi striga :
— Mîndră de vinđare,
115 Că e biru mare !
El că se plimba,
Nimeni nu grăia,
Nici că o întreba.
Dar un Turculeț mititel,
120 Mititel și frumușel,
Șede 'n dughinel ;
Mult mi-e frumușel
Și mi-e ghindeșel,
Sémăna mîndra cu el.
125 — Măi, mocane fătate,
Ce mi-ai mănecat,
Dis de diminéță,
Pe rouă pe cétă,
Vreme turburósă
130 Și lăcrămiciosă,
Cu mîndra de mănă ?
Saú ți-este de dare ?
— Mîndra mi-e de dare
Că e biru mare !
135 — Dă-te mai încóce,
Că mîndruța'mi place.
Acolo mergea,
Îi lua sēma d'a mărunt,
Din creștet pēn' n pămînt,
140 Sprîncenile-î plătesc mult,
Fața te bagă'n pămînt !

- Măi, mocane fârtate,
Asta bună, rea,
Ce să'mi ceri pe ea ?
- 145 — Șapte pungii de bai,
Șapte și cu șapte
Face pașpre-dece,
Stă inimioara rece,
Tot nu se plătește !
- 150 Turcu c'auđia,
Cheia'n mână lua,
La ladă căta,
Bani cã-ı lua,
Pe mândr'o plățfa.
- 155 Mocan ce făcea ?
Bani cã-ı lua
In traistă-ı băga,
La cal se ducea,
Trei vorbe ȃicea :
- 160 — Vinduı ce avuı,
Eü nu sărăciı;
Vinduı pe mândra,
Sărac cât lumea
De tată, de mumă,
- 165 De frați, de surori,
Lume fără'de dor !
In cărciumă intra,
O oca de vin scotea,
Cu pahare că'mpărțfa,
- 170 Să fie pentru mândra,
Că m'a plărit birușca
Și totă cheltuıala.
Turcu ce făcea ?
Pe mândra o lua,
- 175 In celăraș intra,
De țite o apuca
Și m'ı săruta.
Mândra ce ȃicea ?
— Turculețule,
- 180 Imbrihorule,
Frumușelule,
Las m'oy săruta,
Că eü sint a ta,
Că m'ai cumpărat,
- 185 Că mulți bani ai dat ;
Stai să ne'trebăm
Din ce neam sintem,
Prea ne semănăm ?
Om fi verișori ?
- 190 Niscal frățiori ?
Lume fără'de dor !
Turcu că'mı grăfa ;
— Mândro, mândra mea,
Că eü mi-ți sint
- 195 Fecțoru popii Opri,
Din țara Moldoviı;
- Turciı m'a robit,
De mic m'a robit,
Și'n ei c'am intrat,
200 Legea le-am luat,
De nu m'au tăiat.
Ce m'au dăruit,
Dughenă-am făcut,
De m'am pricopsit.
- 205 Mândra c'auđia
Din ochi lăcrăma
Și din gură ȃicea :
— Turculețule,
Frumușelule,
- 210 Frățiorule,
Că și eü cã sint
Fata popii Opri,
Din țara Moldoviı
Taica cã m'a dat
- 215 După al mocan fârtat,
Prea era bogat ;
Și acum a sărăcit,
Veđi de m'a vindut.
Turcu c'auđia,
- 220 La ea se uita,
Hristove căta,
Bunı frați se gășfa
De tată, de mumă,
De frați, de surori,
- 225 Lume fără'de dor !
Turcu se scula,
După mocan se lua,
In cărciumă'l gășfa
Și din gură ı cuvinta :
- 230 — Măi, mocane, fârtate,
Bani ce ți-am dat,
Te-am imprumutat.
Ca p'un bun cumnat ;
Nu m'ı ai fost fârtat,
- 235 Ci mi-ai fost cumnat,
Și eü să-ți mai dau,
Ți port cheltuıala,
Să mergi la taica
Și să'ı spuı de asta !
- 240 Mocanu c'auđia,
In picere sărfa,
In gură'l săruta,
Și bine'ı părea.
Acasă mergea
- 245 Șı bea și mânca
Și se'veșelfa.
Turcu ce făcea ?
De genunchi cã'ngenuclit
Mândra scrisore scia,
- 250 La tat-seü ıl mânia.
Cartea cã-ı vedea,

Slova c'o cunoștea,
Pe ea leșina
Și el că muria.
5 Mocan il ingropa,

Blagă-i remânea ;
Mocan o stăpâna,
Iar se'nbogăția !

CÂNTECUL LUI MOCAN VOINICEL OLEAC.

VARIANTA.

Cules de Chr. N. Țapu, din gura lautarului Dumitru Valeanu-Roșiorii-de-Vede-leorman.

Fôțe verde sălcioră,
Sus la Inidloră,
Voinicel se 'nsoră,
Voinicel Oleac,
5 De părinți sêrac,
De blagă bogat.
Dumnezeu l-a dat,
Ca unui sêrac.
Blagă ce 'și avea ?
0 Trei turme de oi,
Trei cireți de boi,
Ergheli de cai,
Nouă mori în vint,
Nouă supt pămînt,
5 Macină argint ;
Miere și cu unt,
Curge pe pămînt.
Și el mi se 'nsoră
Și la fata popii Opri,
0 Din țara Moldovii.
Fata mi-o lua,
Nuntă ca nuntia,
Acas' mi-o aducea,
La horă o-scotea,
5 Cum e datina,
Și rânduiala.
Pe ia mi-o vedea,
Turcii Malageni,
Călnii Giurgiuveni,
0 Oții Nicopoleni.
Ei sê necăjia,
Ei unde mergea ?
La neagră cafea,
Dă se căfenia;
5 Clubuce-aprindea,
La bir ridica,
La birta domnescă,
Să mi-l sêrăcescă.
Că mândră c'a lui,

40 Nu e a nimêruî,
Mândră și frumôsă,
Intre ochi mângăiosă;
Intre gene,
Intre sprincene,
45 Pică diamant din ele.
Mocan ce 'mî făcea ?
Vite ce 'și avea,
Tôte le vindea,
Vindea și mōra,
50 Birul nu 'l plățta.
Că pe an ce da ?
Pe an car de bani,
Și dă lună,
Pungă plină,
55 Șapte băniți de făină,
Și-un pușor de găină.
Și, el că sêrăcea,
Dar lui îi rêmânea,
D'un cal,
60 D'un cârlan,
Fătat de trei ani,
De vine stircit,
De urechi cîlîit,
Făcut pe fugit.
65 El că se gândia,
— F...tu'îmumă-sa,
Să vinđ eū calul,
Ce-o să iaū pe el ?
O mie de lei.
70 Ce-o să fac cu ei ?
Să vinđ pe maica ?
O fi cam păcat,
Că ea m'a scăldat,
Și că m'a 'nfăștat,
75 Și m'a legănat,
De foc m'a păzit,
Mare m'a făcut !
Dar să vinđ pe mândra ?

- Plătesc biru, datoria,
 80 Dar sînt sêrac cît lumea,
 Când oi vinde pe mândra !
 — Mândro, mândruléna mea,
 Scólă-te tu, nu ședea,
 Și tu mi-te gătește,
 85 Și mi-te premeneste.
 Bagă fața albă de'nălbială,
 Buze moi de rummenelă,
 Sprîncene de 'ncondeială.
 Și ia îe
 90 Dintr'o mie
 Și rochiță de cutie,
 Brâu lat din Țaligrad, —
 Cotu cincî galbenî luat, —
 Tot de mine cumpêrat
 95 Și cu papucî de la Turcî,
 Potcovișî cu coji de nucî;
 Că am să te duc,
 La tîrgu de flori,
 Că vin negustori.
 100 Pê ea c'o lua,
 P'âl cal c'o punea,
 La tîrg c'o ducea.
 Acolo ajungea,
 Un zlot că mi și da,
 110 Un pristav punea.
 Pristavul striga :
 — Mândră de vinđare,
 Că mî-e birul mare !
 Nimenîa nu se găsia.
 115 Un mic de Turculeț,
 Șede 'n dughenel,
 Vinde bumbăcel,
 Samemănă mândra cu el.
 El că mi-ș venîa,
 120 La ea se ulta,
 Îi lua seama d'amărunt,
 Sprîncenile-î plătesc mult,
 Fața mi l băga 'n pămînt !
 El din gură striga :
 125 — Mocane, fîrtate,
 Dă-te mai încóce,
 Asta bună, rea,
 Ce-o să 'mî cei pe ea ?
 — Noué pungî de banî.
 130 Noué și cu noué,
 Facem opt-spre-dece,
 Îmî stă inimîora rece !
 Turcu c'auđia,
 Chiar c'o lua,
 135 La lădiță alerga,
 Cât cerea, atâta Ț da.
 Mocan ce făcea ?
 Banîl că-î lua,
 La chimir că-î băga,
 140 În dughén intra ;
 O oca de vin scotea,
 Cu paharu că'impărția:
 — Să fie pentru mândra,
 Că mî-a plătit birușca,
 145 Și totă datoria.
 Dară Turcu ce'mî făcea ?
 Pe mândra c'o lua,
 Acas'mî-o aducea,
 În celărel o băga,
 150 De țite o cîupîa,
 În față-o sêruta
 Și mândra că'mî striga :
 — Turculețule,
 Mititelule,
 155 Frumusețule,
 Gingășelule,
 Tu las'm'oi sêruta,
 Că eú sînt a ta,
 N'a trecut vremea ;
 160 Că mulți banî ai dat,
 De m'ai cumpărat.
 Dar stăi să ne'ntrebăm,
 Din ce neam sîntem
 Că prea ne semănăm ?
 165 Om fi nișî-cal verișori,
 Sau nișî-cal frățiori ?
 Turcu c'auđia
 Din gură striga :
 — Mândro, mândra mea,
 170 Ascultă-mî vorba,
 Că eú că mi-ș sînt
 Feciorul popîi Opri,
 Din țara Moldovîi.
 Turcîl m'a robit,
 175 De mic m'a robit.
 În eî am intrat,
 M'a desbotezat.
 Eî mî-a dăruit,
 Eú că mî-am făcut,
 180 De m'am pricopsit ;
 Legea le-am luat
 De nu m'a tăiat !
 Mândra c'auđia
 Papuc din picîor scotea,
 185 Peste obraz se bătea,
 Pêr galben își jumultia,
 Fața albă 'și sgârșia,
 Și din gură că-î dîcea :
 — Turculețule,
 190 Frățiorule,
 Și eú că mi-ș sunt,
 Fata popîi Opri,
 Din țara Moldovîi.

- Tai ca că m'a dat,
 15 Dup'ăst mocan fârtat,
 Prea erea bogat!
 Turcu hristoga 'mî căta,
 Bunî fraţi se găsia,
 De tată, de muna,
 20 Din fraţi, din surorî,
 Lume fără dor!
 Turcu ce 'mî făcea,
 După mocan se lua,
 Şi 'n dughean că mi-l găsia,
 5 Şi din gură că-î striga:
 — Mocane, fârtate,
 Nu mî aî fost fârtat,
 Ci mî-aî fost cumnat;
 Baniî ce ți-am dat,
 10 Eû te-am inzestrat,
 Ca p'un bun cumnat.
 Şi am să-ţi mai daû,
 Să-ţi port cheltuiala eû,
 Să te duci la taic'al meû.
- 215 Mocan il auđia,
 In braţe 'l lua,
 Şi mi l sêruta.
 Turcu il lua,
 Acasă-l ducea,
 220 Mare masă 'ntindea,
 Şi bea şi mânca,
 Cu el se cinstia,
 Pe mândra i-o da.
 O cârtică 'mî scria,
 225 Cu slova cam mărunţia,
 Mărunţică,
 Ca furnica,
 La tat-sëu o trimetea.
 Tat-sëu c'o vedea,
 230 Slova-î cunoştea,
 Din buze şloptia,
 El că 'mî leşina,
 Sufletu-î ieşia.
 Mocan rămânea,
 235 Iar se 'mbogăţia!

CÂNTECUL LUI BADU CARCIUMARUL

(Cules din gura lăutarului Ión Stan-Băluică—Mânăstireni-Vâlcea)

Sa se compare ca variante «Badiul» din colec. d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 8 sqq şi cu balada «Badiul» pag. 124—127, din colec. d-lui V. Alexandri—cu «Badiul reiumarul», din broşura d-lui N. A. Caranfil, pag. 76—87, şi «Badiul» din colecţia r. S. Fl. Marian pag. 128—141. Idem Colecţia D-lui Vulpian, pag. 21 sqq.

- Vine Turciî tot-d'afurea,
 In plăurea,
 Tot umblând şi ispitind
 Şi cu caii nechezând
 5 Şi de Badu'şî întrebând:
 — Care'î Badu cârciumaru,
 De ăia cârciumăreşte
 Şi nóptea măcelăreşte?
 Plimbă-mi-se Turciî, plimbă
 10 Pe marginea Dunărei;
 Aşa Turciî se plimba,
 Cu trei fete se întâlnea,
 Care la pânză 'nălbă
 Şi bună ăia le da:
 5 — Bună ăia fetelor,
 — Mulţumescu-vê, Domnilor,
 Şi mai marî Pafirilor!
 Aşa Turciî ce'mî grăia?
 Cu fetele că vorbă:
 10 — Fetelor, ca dumnea-vóstră
- De mî-aî spune în dreptate,
 Pânzele să se 'nălbescă,
 Ştiî ca còla de hârtie,
 Care o îeî din prăvălie
 25 Şi logofeţiî mî-o scrie.
 De n'aî spune în dreptate,
 Pânzele să se cernescă,
 Ca rasa călugărescă.
 Care e Badu cârciumaru
 30 De ăia cârciumăreşte
 Şi nóptea măcelăreşte?
 Dar fetele ce'mî făcea?
 Ele că mi-se 'ntrista,
 Pânzele şi-le strângea,
 35 Potecuţa casi'şî lua.
 Dară Turciî ce'mî făcea?
 Din urmă nu le slăbia,
 Când in sat s'apropia,
 Iar înainte le ieşia,
 40 In potecă le întâlnea

- Și-al doilea le 'ntreba :
 Care'i Badu cărciumaru,
 De ziua cărciumărește
 Și noaptea măcelărește,
 45 Măcelari de Turci d'ei mari,
 Le taie capetele
 Și le ia haznalele ?
 Dar fetele ce'mi făcea ?
 Tot de frică și de gróză,
 50 Pe Turci îi indrepta
 Și casele le arăta :
 — Turcilor, Pafirilor,
 Vedeti-a casă mititică,
 La cea margine de luncă,
 55 Cu ferestrele de sticlă,
 Cu porțile zugrăvite,
 Pin'năuntru poleite,
 Cea Badu cărciumaru,
 Acilea, măre, că'mi șade.
 60 Așa Turcii ce'mi făcea ?
 Iatagane că scotea,
 Pe călușei tăbăra
 Și la Badu că'mi mergea.
 Porți incufate gășia,
 65 De trei ori că mi-l striga,
 Nimenea că n'aușia,
 Porțile nu descuia.
 Dară Turcii ce'mi făcea ?
 Buzdugane că'mi scotea,
 70 Creș în porță le repedșia,
 Porți la părete că'mi da ;
 Turcii în curte că'mi intra,
 Drept la grajd că'mi trăgea,
 Caii la iesle punea,
 75 Fin cu plóșe că le da,
 Sus pe sală se sușa.
 Când la Badu că mergea,
 Puținel ușa'mi crăpa
 Și pe Badu nu'mi vedea.
 80 Dară Turcii ce'mi făcea ?
 Peste Bădulésa da,
 La oglindă se gășia,
 Zulușii și'i răsucia,
 Bună-ziua că mi-I da:
 85 — Bună ziua, Bădulésă,
 Fată de cărciumăresă,
 Cu ochii din curvă alésă ;
 Pe Badu ce l'ai făcut,
 Pentru Badu c'am venit ?
 90 De ți-e Badu, crești, la vie,
 Trimete curênd să vie ;
 De ți-e Badu, crești, la cramă,
 Trimite, ca să mi-l chiamă ;
 De ți e 'n secerat,
 95 Trimite cai de olac,
- Să mi-l aducă legat !
 Bădulésa ce'mi dicesa ?
 — Turcilor, Pafirilor,
 Nu m'e Badu în secerat
 100 Și m'e Badu mort de beat,
 C'a bėut și s'a 'nbătat.
 El, măre, când s'a culcat,
 Către mine s'a jurat, —
 Eū de când l'am luat
 105 Așa spaimă nu mi-a dat :
 Că cine l'o deștepta
 Frumosu capu l-o tăia !
 Și el, măre s'a culcat
 Cu paloșu pus pe pșept
 110 Și m'e frică să-l deștept !
 Așa Turcii c'aușia
 Năvală ca porcii da,
 Peste Badu că intra.
 De adormit că mi-l lua,
 115 Cu fața'n jos că'l punea,
 Frumușel că mi-l lega
 Șircu cu mâinele 'ndărăt ;
 Cu frânghie de mătase,
 Care e 'npletită 'n șase,
 120 Taie carne, razmă'n oșe.
 Cu virsta 'n două-spre-dece,
 Taie carne, pin os trece.
 Și bine mi-l priponia,
 Tot de stălpul coșuluș,
 125 În bătafa fumuluș,
 În dogórea foculuș,
 Unde-i păs voșniculuș.
 Mi-l bătea, mi-l chinula,
 Care nu se dovedșia,
 130 Cu latul iatanuluș,
 Tot în lungu trupuluș,
 Cu șircul șgărbacușuluș,
 Pe fața obrazuluș,
 Unde-i păs voșniculuș !
 135 Dară Badu ce'mi făcea ?
 De nevastă se ruga :
 — Alei tu soșia mea,
 Nu ședeai, nu te ușta,
 Cată f...tu'i mumă-sa,
 140 Că mi-a scurtat vlaşa !
 Ia măi ia-ți cheișele,
 Descușe lădișele,
 Și'ți ia ișe
 Dintr'o mie,
 145 Rochișă de citarie
 Și ochi negri din colivie,
 Șprincene de condeșelășă,
 Buzes moi de rumenelășă ;
 Și brėu lat
 150 De Țaligrad, —

- Cotu șapte galbeni luat.
 La cămară să'mi descui,
 Oala de galbeni să'mi umpli
 Și in casă ca să'mi intri.
 155 Când in casă că-ți intra,
 Te faci a împiedica,
 - Galbeni pe jos a vërșa.
 Turcii, când or vedea,
 Galbeni de jos or aduna
 160 Și pe mine m'or lăsa.
 Cătă f...tu'î mumă-sa,
 Vedea-vei ce li-oî lucra !
 Dară Turcii ce'mi făcea ?
 La galbeni nu se uita,
 165 Tot pe Badu 'l canuța,
 Doi la bătaie 'l trăgea,
 Doi la Badu se răstfa.
 Badu nevesti dîcea :
 - Alei tu soția mea,
 170 Nu ședea nu te uita,
 Cătă f...tu'î mumă-sa,
 Că m'a scurtat viața !
 El așa mî-o învăța :
 - Dragă nevestica mea,
 175 Sumete'ți rochița'n brină
 Și mi-ți ia vedrița 'n mână
 Și-ți fă calea la fântână,
 Și vedrița să mî-o lași
 Pe uliță să'mi apuci,
 180 Pe ulița Driului,
 Driului,
 Codriului.
 In capul de uliță
 Este o mică pimniță.
 185 Bine scema ca să-ți lei,
 La pimniță ca să mergi,
 La feréstră ca să strigi.
 Este o mică pimniță ;
 Are patru-deci de uși
 190 Și cu șapte-deci de buși ;
 Și pe Niculcea să'l strigi.
 C'acilea Niculcea 'mî șade,
 Cu trei fete de'mpérat,
 Luate de la Țaligrad,
 195 Tot cu sabie le-a luat.
 Și lui Niculcea să-ți spuî,
 Să veți Niculcea ce dîce ?
 Când aude, incede a plânge.
 Așa Niculcea auđta,
 200 Uși la părete că'mî da,
 Pe Bădulésa 'ntreba :
 - Cumnată-mea Bădulésa,
 De ce-oî fi mai dat p'acasă ?
 De când frati-meu te-a luat,
 205 Pe la mine n'ai mai dat,
 Pe la mine n'ai mai dat,
 Dar acuma ce ai cătat ?
 Dar ea, măre, ce'mî dîcea ? :
 - Ei, cumnatu meu Niculcea,
 210 Nicî acuma nu venșam ;
 Cređ, ađi-nópte, la o vreme,
 Cređ, Turcii că mî a sosit,
 Pe Badu mi l'a robit.
 Șade Badu spânzurat
 215 Tot de stâlpu coșului,
 In bătaia fumului,
 In dogórea focului,
 Unde-î pás voinicului !
 Mi-l bate, mi-l chinuește,
 220 De nu se dovedește,
 Cu latul iatanului,
 Tot in lungul trupului,
 Cu sfircu sgârbafului,
 Pe fața obrazului,
 225 Unde-î pás voinicului !
 Și tu beî și chioțești
 Și de Badu nu'ngrijești
 Și cin pistóle trosnești,
 Cu trei fete de'mpérat,
 230 Luate de la Țaligrad,
 Tot cu sabia le-aî luat !
 Dar Niculcea ce'mî făcea,
 Când așa că mî-auđta ?
 Acasă mî-o trimetea :
 235 - Cumnată-mea Băduleasa,
 Ia-ți drumu, te du acasă,
 Că mișelu s'a 'mbătat,
 D'aia Turcii l'a legat ;
 Că el de nu se'mbăta,
 240 Pe el Turcii nu'l lega.
 Ea, așa când mî-auđta,
 Din piclóre că'mî cădea
 Și pe jos se tăvălta,
 Mâna 'n cap că mi-ș punea,
 245 Cât apuca, atât rupea.
 Niculcea dacă vedea,
 Cu inima se 'ntorcea
 Și la ea că se ducea,
 De mâneacă mî o lua
 250 Și acasă 'mî-o trimetea,
 Cú gurița mî-o învăța :
 - Cumnată-mea Bădulésa,
 Ia-ți drumu, te du acasă,
 Dă mai lute din piclor
 255 C'am un pușor de șoim,
 L'oi deștepta din somn,
 Te-oî ajunge, te omor !
 Tu acasă să te duci,
 Eú pe urmă c'oi veni,
 260 Tot cântând și chiotând

- Scóse brazde ca de plug.
El de Niculcea se ruga :
— Alei frate Niculcea,
Maí bine să te păzești,
375 Că sunt tare necăjit,
Ochií s'aú 'mpoiejenit
Și m'í-e frică că te stric !
Dar Niculcea ce'mí făcea ?
La Badu că se ducea,
380 De mână că mi-l lua
Și-afară că mi-l scotea,
Apă rece că cerea,
Pe ochi negrii că'l spăla,
Badu că se deștepta,
385 Drept la graj că se ducea ;
Șaua pe negru așeđa
Și la cămară mergea.
Dăsăgeií ií lua
Și de galbeni ií umplea
390 Și pe negru ií așeđa
Și la plimbare pleca,
Pe ulița Driuluí,
Driuluí,
Codriuluí.
395 Amândoi că se plimba
Și Niculcea mi-ș cânta :
— Vaí, fratule,
Badule,
Cum iți arde casile
400 Și mi-ți put slăninele !
Dară Badu ce țiea ?
— Las, fratule, să ardă
Că maí am paralele
Și mi-oí face altele ;
405 Marí ți-a fost puterile,
De mi-ai lungit țilele !
Mě plătií cu cântecu
Ca lupu cu urletu,
Când potera mi-l gonește,
410 Dă ptelea și se plătește.

CANTECUL BADULUI.

(VARIANTA).

Cules de D-I Ion Odor de la Ion Pescaru, din Comuna Gura Belii—Prahova.

- Umblă Turcií tot d'aíurea,
D'aíurea prin păduri,
Tot dinumuri,
Pě drumuri.
5 Dě cătat pe cine cată ?
Tot pě Badu
Cărciumaru,
Điua este cărciumar,
Nóptea este măcelar,
10 Măcelaru Turcilor,
Chisagíu ovreilor.
Iar Turci', că nu'l afla,
Peste casili lui că da,
Și la pórtă se oprea,
15 Și din gură întreba,
Pe nevasta
Bădulésa :
— De e Badu'n casă,
Đi-í să iésă !
20 De e 'n tērg,
La carne grasă,
Trimete'l să vie acasă ;
De-í în vie,
Đi-í să vie !
25 Bădulésa ce țiea ?
Ea așa le răspundea :
— Nu e 'n vie ;
Ca să vie,
Nici in tērg,
30 La carne grasă,
Trimes, să vie acasă ;
Ci e beat,
Culcat in pat,
Cu paloșu gol pe piept,
35 Și m'í-e frică să'l deștept,
Că-í un om cam neînțelept.
Turcií dacă auđia,
După cai descáleca,
Năvală'n casă că da,
40 Și pe Badu il lega,
Tot de stălpu hornuluí,
In dogórea foculuí,
Unde'í pás voíniculuí.
Da Badu ce mi'ș țiea ?
45 — Dragă Bădulésă,
Tu nevastă-mea,

Ce'mî stai și'mî privești?
 Turciî mă isprăvesc!
 Ia'î o ite,
 50 Dintr'o mie,
 Rochiță portocalie,
 Brâu roșu din Țarigrad,—
 Cinci galbinî cotu luat,—
 Și te fă d'a surcela,
 55 Turciî sémă a nu'î băga,
 Pênă mi te-î depărta,
 La frati-meu Niculcea,
 C'ăla capu mî-o scăpa!
 Bădulésa se ducea,
 60 Vorba bine-î asculta,
 La Niculcea se ducea.
 Niculcea când o vedea,
 S'êntrista, sé bucura:
 — Ce e dragă cumnată?
 65 — Nu este rău pentru mine.
 Și nu e nici pentru tine;
 Da, imî este de tot rău,
 Pentru Badu, frati-téu;
 Că Turciî mi l'au legat,—
 70 l'au găsit culcat in pat,—
 Tot de stâlpu hornuluî,
 In dogórea foculuî,
 Unde-î pás voîniculuî.
 Niculcea când auđă,
 75 Așa din gură'mî grăia:
 — Țin' cumnată in de bea,
 Și mergî inaintea mea;
 Că eú când oiú veni,
 Din pistóle pârâind
 80 Și din gură hărăpind
 Și chiuind,
 Turciî când o auđă,
 Pe tine te-o întreba:
 — Cine este acela,
 85 De vine așa?
 Tu să le spuî lor Joî:
 Ala-î negustor de boî,

Și trage 'n gazdă la noî;
 Și-a vîndut ciređili,
 90 Și și-a strâns dobêndili,
 Și-acum bea din câștiguri!
 Niculcea când sosîa,
 După cal descáleca,
 Și in casă că mergea;
 95 O mână 'n prag că punea,
 Cu alta fruntea ștergea.
 Așa cu ochiî privîa,
 Și «Salamonichi» đicea,
 Da Turciî nimic nu-î răspundea.
 100 Când mâna pe paloș punea,
 Nici un Turc nu rămânea,
 Pe toî grămadă-î făcea,
 Pe frati séu 'l deslega,
 Afară că mî-l scotea,
 105 Și din gură-ășa đicea:
 — Bădulésă, cumnată,
 Scóte ce-aî mai bun din casă.
 Scóte ce-aî mai scump in casă,
 Apóî foc caselor punea,
 110 Care pe drum că trecea,
 Tot pe Badu'l vălcărea:
 Vai sêrace Badule,
 Cum iț arde casile!
 — Las' să arđă casele:
 115 Să topesc slăninile,
 Să curgă unturile!

 Ne'nchinăm cu cântecu,
 Ca calu bun cu umbletu,
 Ca și lupu cu crângu:
 120 Cât trăiește,
 [Libovește,
 Câte un coteț, că isbește,
 Câte-o gâscă jumulește,
 Câte-un purcel guicește,
 125 Vênătoru'l dobindește,
 Dă chelea și sé plătește.

CÂNTECUL BANULUI

Cules de Christea N. Țapu, din gura lautarului Costea Gheorghe, din Saceni-Teleorman

- Fôțe verde murile,
Scos'a Ban plugurile
Pe câmpu Craiovei,
Să'mi are miriștile,
5 Să'ntorcă ogórele,
Să'mi samene meile,
C'a 'nflămândit róbele.
Cerșesc séracele
Pe tóte ulițele,
10 Cu trăistile doldora;
Că umblă prin mahala
Ne-a făcut de mascara,
Rid boerii în cafenea.
Dară Banu ce'ni făcea ?
15 Și plugul că, și'l porňa,
Mergea rótele turuind
Și bicele tot plesnind
Și mândile rinchezând.
Dar la plug cine 'mi trăgea ?
20 Trage d'albiș,
Cu cod'albiș;
Inaintea cod'albilor
Trage pegil câte-și patru.
Dar inaintea pegilor,
25 Trage suril d'amândoi,
Se 'ngăduesc ca doi boi.
Dar caii cine i mâna ?
Copilaș d'al Părvului,
Finișoru Banului,
30 Banului bogatului.
Că s'a lăsat de Bănie,
S'a apucat de plugărie ;
Că Bănia 'i sérăcie
Și plugăria bogăție.
35 Să veți plugarii Banului,
Ca sfetnicil mpératului,
Că le staū cojócele,
Ca vara ciupercile;
Tot cojóce de Samur,
40 Cusute cu barbă fir,
Pe plept numał trandafir.
Când cătase cam d'o parte,
Cam din spre sóre răsare
Tare 'mi vine și'mi sosește
- 45 Băneasa pe-o vâlcea,
Demâncare la plug aducea.
Dar ce demâncare aducea ?
Găinușă
In ulcelușă,
50 Cocoșel
Pe tăferel,
Rachiaș
La clondiraș.
Dacă la plug că venia
55 «Aște-deú» la plug că'mi da,
Dar Banul că 'i mulțumia:
— Mulțumesc, Băneasa mea!
Ea din gură că'i dicea :
— Bine, Bane dumnea-ta,
60 Ce te lași tu de Bănie
Te-apucași de plugărie ?
Rid boerii 'n cafenea,
Rid boerii de dumnea-ta,
Că te ai lăsat de Bănie,
65 Te ai apucat de plugărie !
Dar Banul ce'mi făcea ?
El din gură cuvnița :
— Aoleo, mândruța mea.
Fórte cinstită fuseși,
70 Grele cuvinte avuseși ;
Dar Bănia e sérăcie,
Plugăria e bogăție.
N'ai vedut Băneasa mea,
C'a inflămândit róbele,
75 Cerșuiesc séracele
Pe tóte ulițele,
Cu trăistile doldora;
Și'mi umblă prin mahala,
Ne au făcut de mascara,
80 Rid boerii 'n cafenea !
Dar Băneasa ce'mi făcea ?
— Frumósă masă 'i intindea,
La un pleop că mi-o 'ntindea,
Plugarii la masă ședeau.
85 Cu pahar cin'le lumta ?
Să veți Banul cel bătrân,
Cu bărbuța pên'la bréu,
Cu firea ca de copil,

- Cu mintea de om bătrân.
 90 Dar Băneasa ce'mî făcea ?
 Acasă că mi-ș pleca
 Și c'un Turc că se'ndrăgîta
 Și cu el că se cinstîta,
 Lăutarîl că-î cânta :
 95 Lăutarî cu dibele,
 Toboșari cu tobele
 Și gorniștii cu gornele.
 Ea cu Turcu că pleca
 Și pe Ban îl părăsîta.
 100 Fôțe verde și-o lalea,
 Iată pe Ban că'l vestîta,
 Nevestica Părvului,
 Finișoru Banului,
 Banului bogatului.
 105 Drept la Banu că mergea
 Și din gură că-î dîcea :
 — Naș Banule, dumnea-ta,
 Beî și te 'nveseleștii,
 De nășica nu 'ngrijeștii ;
 110 Pe dumnea-ta te-a lăsat,
 Și cu Medin Pașa a plecat.
 Fôțe verde și-o lalea,
 El așa când m'auđîta,
 Fôrte tare se 'ntrista,
 115 Pahar din mână-î cădea,
 De necăjit ce era.
 Dar către Ban imî grăta
 Părvu, finu Banului,
 Banului bogatului,
 120 El din gură cuvînta :
 — Naș Banule, dumnea-ta,
 Nu purta inimă rea,
 Țî-aduc eū pe nășica !
 Să'mî daî tu pe suru,
 125 Pe suru nebunu,
 Care fuge cu anu
 Și răsufliă cu ceasu.
 Banu din gură-î grăta,
 Când auđîta pe Părvu-așa :
 130 — Măî, fine Părvule,
 Cum să-ți daū eū pe suru ?
 Că suru e c'am nebun,
 Te duce nôptea făr'de drum,
 Făr'de drum, făr'de cărare,
 135 Nôptea pe la haîmanale,
 Și te-aruncă în ceia țară.
 Dar Părvu nu înțelegea,
 El Banului răspundea :
 — Naș Banule, dumnea-ta,
 140 Dă'mî mie pe suru,
 Pe suru nebunu,
 Care fuge cu anu
 Și răsufliă cu ceasu,
 Măcar de mî-o repune capu !
 145 Dară Banu ce făcea ?
 Dacă vedea și vedea,
 El pe suru că i-l da,
 Părvu mult se 'nveselîta;
 Frumos șeaua că'mî punea.
 150 Il înșela moldoveneste
 Și mi-l călărea turcește.
 Dară Părvu ce făcea ?
 Cruce la pștept ridica
 Și pe suru încăleca ;
 155 Cu scara că sdrăncănta,
 Cu capu de cer că'l da,
 Incepu Părvu a striga :
 — Naș, Banule dumnea-ta,
 Ceartă-ți pe suru,
 160 Pe suru nebunu,
 Că'mî repune capu !
 Dară Banu că-î striga :
 — Nu ți am spus eū, dragă fine,
 N'aș avea parte de tine,
 165 Că e suru c'am nebun
 Și te duce făr'de drum,
 Făr'de drum, făr'de cărare,
 Nôptea pe la haîmanale ?
 Incepu Banu a striga :
 170 — Dura, dura, surule,
 Surule, nebunule,
 Lasă-ți nebuniile
 Și tôte drăciile
 Și-apucă-ți drumurile.
 175 Pune buza la pămînt
 Și cōda fuor în vînt
 Și te pune la pămînt
 Și scōte brazde de plug.
 Așa el că'l asculta :
 180 Pune buza la pămînt
 Și cōda fuor în vînt
 Și s'așeđa la pămînt.
 Părvu pe sur încălica,
 După Turc că se lua
 185 Și pe Turc că'l ajungea,
 Când fuse pe la periș,
 Puse loc d'a curmeziș.
 El din gură că-î striga :
 — Nașă, nășicuța mea,
 190 Ea'ntinde-mî d'a mână a ta,
 Ca să-ți maî sărut mână,
 Ca să-ți maî erți tur greșala.
 Dară Nașa ce'mî făcea ?
 Mână luî că i-o întindea
 195 Și'n brēu luî că i-o arunca,
 Pe cal Părvu că o punea,
 Pe Turc că l'ajungea
 Și capul că i-l tăta.

- Când Turcu ȕicea «aman»,
200 Il povirtea dupe cal.
Dară Pârveu ce făcea ?
Țolele Turculuȕ le lua
Și el că mi-le'mbrăca.
Celmeaua că ȕ-o lua,
205 Pârveu în cap c'o punea,
Și'n dărăt se'napoȕa,
La Banu la plug mergea.
Dacă Banu mi-l vedea
Din gură gróznic striga :
210 — Băeȕi, luaȕi oticele
Și'nfundaȕi colnicele,
Că vine Turc Medin Pașa,
A tăȕat pe finu Pârveu,
Acum vine sămă tale și pe mine,
215 F.tu-l în lege de căȕne!
Iar Banu, când il vedea,
Pe suru ăl mic încălica,
Pin bascele se'nfunda
Și'n casă că mi-ș intra
220 Și Pârveu că ȕ striga :
— Naș Banule, dumnea-ta,
Staȕ, frate, pêne colea,
Că ȕi-am adus nășica,
Să-ȕi dreg inimióra!
225 Banu din gură striga :
— Sictir, păgân d'acilea,
Că tu eșȕi Turc Medin Pașa,
Aȕ tăȕat pe finu Pârveu
Și acum vrei să mă taȕ și pe
[mine,
230 F...te în lege de căȕne!
Dară Pârveu ce'mi făcea ?
- El așa, dacă vedea,
De tóte se desbrăca
Și celmeaua o lepăda,
235 Cú țolele luȕ se'mbrăca,
Pe feréstră se uȕta
Și pe Pârveu il cunoștea
Și afară că ieșea.
Banu'n față 'l săruta
240 Și din gură că-ȕ dicea :
— Fine Pârvule, dumnea-ta,
Fiind-că mi-aȕ făcut ăst bine,
Ce bine să'ȕi fac și eȕ,
Din mila luȕ D-ȕeȕ ?
245 Să-ȕi daȕ viȕ,
Să-ȕi daȕ moșii,
Saȕ erghelia de la baltă ?
Nu pe tótă, jumėtate,
Pe cum nu e cu dreptate !
250 Dară Pârveu că-ȕ dicea :
— Naș Banule, dumnea-ta
Să nu'mi daȕ viȕ
Să nu'mi daȕ moșii,
Să'mi daȕ pe suru nebunu,
255 Care fuge cu anu
Și rėsuflă cu ceasu ;
Când este pe la periș,
Se pune'n loc d'a curmeziș.
Când Banu că'l auȕȕa :
260 Puȕinel că se'ntrista
Și din gurăcă-ȕ dicea :
— Aȕ, fine fie-ȕi dăruit,
După cum tu aȕ dorit,
C'a purtat trupșoru meȕ,
265 Să maȕ póte și p'al tėȕ !

S T A N I S L A V

Spusa de G. Balțatul lautar. Auzita de el de la Radu Dârdăială lautar bătrân și căuș de poștă.

Cules de I. Leabu învățator al com. Șerbănești-Olt și comunicat lui Christea N. Tapu.

- Sus pe lucrul Dunării,
Vine un caic zugrăvit,
Cu postav verde învelit,
Tot de maluri e isbit
5 Și de tină e stropit.
— Dar în caic cine este ?
Sînt cinci-șapte Turci bătrâni.
Cu bărbile pîn la brâu,
Cu firea ca de copil.
- 10 Mai marele care este ?
— Savaĭ-Aga al Diului,
Mustafa de la Baba,
Care le imparte lefeaua.
Imbrihor de la Târgșor,
15 Că mi'l pîrtă binișor.
Și ei, frate, că mi-î umbla,
Tot din vad în vad,
Și din sat în sat,
Tot întrebând și ispitînd
- 20 De Stanislav copilu,
Inginge barba cu brâu,
Casapul Ovreilor,
Măcelarul Turcilor.
Caic la margine 'mî da,
25 Fete mari frate gîsfa.
Fete mari pânze 'nălbînd,
Cămășî la sîre cosînd,
Fete mari Beligrădence,
Neveste Ţeligrădence.
- 30 — Bună ziua fetilor,
Fetilor, nevestilor !
De mi aî spune cu dreptate,
Pânzele să se 'nălbescă,
Știi ca cîla de hîrtie,
35 Cînd o țel din prăvălie,
Și logofețî mi-o scie,
Mai mîndru că mi-o mîngăie.
De mi-o-șî spune cu strîmbătate,
Pânzele să se cernescă,
- 40 Știi ca poșul de la gât.
Unde fetile aușă,
Nevestile înmărmurea.
La cea fată smedișoră,
Cu costița gălbioră
45 Și cu semne de vîrsat,
Ibovnica lui Stanislav.
O iubise ș'o lăsase,
Pismă pe dînsul prinsese :
— Turcilor, Spafiilor,
- 50 Pe Stanislav nu l'am vîduț,
Dar am vîduț pe mama lui
[Stanislav,
La cea cămară de pîtră,
Spălîndu-i zăbunile,
55 Tote hantiriile,
Veșî, de sânge, veșî, de Turc,
Și d'o chică de voinic
Și de mustață de Frîng.
Unde, nene, că mi'î spală,
60 Și de pîtră mi'î trîntește
Și de sânge că se scură,
Dunărea în două mi-o curmă.
Unde Turcii c'aușă,
Năvală la cai da,
65 Ca cîini la zahana,
Și din gură țicea :
— Mai, băeșî,
Ia mărișî voi cîrmile,
Trageșî cu lopeșile.
- 70 — Hop, odată la lopată,
Să trecem Dunărea îndată !
La muma lui Stanislav că
[mergea :
— Bună ziua, mama mama lui
75 [Stanislav.
De eșî mama lui Stanislav
Să ne fiî mamă și nouă,
Nu'l cătăm cu rîutate,

- 80 Ci'l cătăm cu bunătate,
Că'i al nostru, el, bun frate.
Cu el am negustorit,
Cu el am îmbetrănit
Capetele le-am împărțit,
- 85 Câștigul ne-a mai rămas,
Ca să-l împărțim pe frați.
Nu știu de ce foc s'a mânia
Și caicul, 'și l-a luat,
Pe Dunăre a plecat,
- 90 Ochii cu dănsul n'am mai dat.
— Turcilor, Spahiilor,
Mai marii lenicerilor,
Stanislav, mare, că este
P'a cea gărlă,
- 95 Ciorogărlă, —
Unde Dunărea se cotește,
Malurile s'asvârlesce,
Pădurea că se rărește, —
Cu caicul priponit,
- 100 Cu lanțușul de argint,
Că de tei n'a mai găsit.
De trei zile 'mî este băt
Și'n caic 'mî este culcat.
Unde Turcii c'auđu,
- 105 Năvală la caic da
Și'n caic că se pune
Și la Stanislav mergea
Și la el că se uita;
Ei dintre ei că vorbla,
- 110 Nu gândia, că este băt,
Ci credea că se culcat.
Iar Stanislav se mișca,
Vintul perisorul că'i bătea;
Unde Turcii se uita,
- 115 Fugla ca muerile,
Și țipa ca curvile,
Și'mî fugla iepuresce
Și'mî săria ogăresce;
Și'si rupea giubelile
- 120 Și'si perdeea pistolile.
Dar Stanislav mai avea
O slugă dréptă și inteléptă,
Și de Dumneđu lăsată,
Pe Neculae Neculcea,
- 125 Ce ședea într'un colnic,
Cu pistolul ruginit,
De trei luni ne-slobodit.
— Mă Turcilor, Pasfiilor,
Ce fugiți ca muerile
- 130 Și țipați ca curvele;
Și'mî fugiți iepurésca
Și vă aruncați lupésca
Și rupeți giubelile
Și pierdeți pistolile ?
- 135 Ce voi mie 'mî dăruiți
Să vă dați pe Stanislav legat,
Să vi'l predați ferecat
Cum e bun de spânzurat ?
Unde Turcii c'auđu,
- 140 Fesuri din cap că lua
Și cu bani că le umplea,
Luț Neculcea 'i dăruia.
Iar Neculcea ce făcea ?
La Stanislav că mergea
- 145 Trei punți în cap că'i trântia,
Cu șapte ștrénguri că'l lega, —
Șapte ștrénguri de Brașov
Și cinci funii de mătase,
Ce l-a răsbăt pân la ôse.
- 150 Pân' la ôse că'l răsbfa
Și el nu se deștepta.
Tărăș Turcii că'l lua,
Și la Pașa că'l ducea.
Judecata ce'i făcea ?
- 155 El tot băt, frate, era !
Judecata ce'i făcea ?
— Dunărea l'a crescut,
Dunărea l'a hărănit,
Dunărea decî să'l mănance !
- 160 Și tot'i mai dăruia
Petricica morei,
Din țara Moldovei.
Intre spete i-o lega,
Brânci în Dunăre că'i da.
- 165 Trei zile și trei nopți
Dunărea că mi-și urla,
Până la fund că cădea;
Și cu fața în jos cădea
Și cu pétra morei d'asupra.
- 170 Raci'i 'l pișca, raci'i'l mișca,
Moruni'l de el se freca
Și el nu se mai deștepta !
Dar un rac grozav venia
Și de nas că 'l apuca
- 175 Și de tare ce'l strângea,
Tocmai atunci se deștepta,
Și din gură așa đicea :
— Cată ! f... mâni-sa ! ?
Unde sint eũ aicea ? !
- 180
A ! asta-l din Neculcea !
Că Neculcea m'a legat,
Și'n mâna Turcilor m'a dat !
El nișel că se smucia,
- 185 Puterile 'și aduna,
Din fundul apei pleca
Și trei zile cât făcea,
Numai dintre spete clătina
Și în fața apei eșta

- 190 Cu pétra moriî d'asupra.
 Și 'n fața apei dacă eșta
 Și incepea de a-mî înota,
 Cam șerpesce,
 Cam broschesce ;
- 195 Și o lua în lungul Dunărei
 Până la vadul Brăilei.
 Când ochiî că'și ridica,
 Ibovnica lui 'ș'o vedea.
 Când la apă mi'ș venîa
- 200 Și'n gura mare striga,
 De'mî urla Dunărea :
 — Sai, Stăncuțo, soru-mea,
 Scóte-mă tu d'aicea
 Și mă scapă din belea ;
- 205 Multă pomană vei avea !
 Unde Stăncuța audîa
 Gălețile lepăda,
 Dosul la tat-séu că da :
 — Scól tu, tafcă, nu ședea,
- 210 Un negustor s'a inecat ;
 Și sieptu cu galbenî
 De gât réu îi atârna.
 Unde tat-séu c'audîa,
 Caic și cuțitul lua ;
- 215 Și lua și lopata,
 La Dunăre c'alerga.
 Când în margine ajungea,
 Numaî capul că'î vedea
 Ochiî în cap că'î cunoscea :
- 220 — Hai tu, tafcă, dragu tafchi,
 Că'î ibovnicul tēu,
 Să mănânce capul meü !
 Ad'la mine caicu și cuțitu,
 Că sunt mai iute de mână.
- 225 Caic și cuțitul lua
 Și la Stanislav mergea,
 Stréngurile că'î tăia
 Ș'apoi puțin zăbovia.
 Unde pétra că'î cădea,
- 230 Trei zile și trei nopți
 Dunărea tare urla,
 Pétra la fund că cădea,
 Dunărea se liniscea,
 După ce borbociî făcea.
- 235 Stanislav că'mî rămânea
 Și'n caic că se punea,
 Lopata în mână lua ;
 Si necăjit cum era
 Numaî trei lopești trăgea ;
- 240 De șapte pași pe mal
 Caicul 'l arunca ;
 Așa da de necăjit
 Scărția caicul de pămînt.
 Stanislav, frate, se găsla,
- 245 Despuiat în pelea gólă era.
 Și, rușine, frate'î era,
 El în oraș nu intra.
 La margine o biserică era :
 În ea, un călugăre cetea.
- 250 Stanislav dacă'l vedea,
 Numaî cu pumnul 'l bătea
 Până frate 'l omora.
 Tólike i-le lua
 După ce în sémă le lua ;
- 255 Stanislav cu ele se'nbrăca,
 Pe uliță se plimba
 Și da pe la cafenea,
 Unde Turciî că'l vedea :
 — Baca, Baca, Ghîaura !
- 260 Cată f... mâni-sa ! ?
 Ori-o fi vr'un frățior,
 Ori-o fi vr'un verișor,
 Că prea'și sémănă cu el !
 Uniî din ei 'și dicea :
- 265 Baca, Baca, Ghiaura,
 Că nî-a inviat mortu,
 Să ne mănânce capu.
 Un călugăr ce trecea
 Și pe uliță se plimba
- 270 Cu Stanislav se întâlnea
 Și cu barbă mi-l vedea
 Și tare se speria ;
 Și-un paloș că'și cumpéra
 Cinci sute de lei că da,
- 275 Că tare frumos era.
 Pe Stanislav dacă'l vedea
 Cu glas dulce'î grăia :
 — Părinte, sfinția ta !
 Că ești, tafcă, om bētrân,
- 280 Că cunoști la fer mai bun.
 Vino incoa, te-apropiază,
 Privește'l și'l cercetéză.
 Ast paloș l'am cumpărat,
 Cinci sute de lei c'am dat.
- 285 Stanislav paloșul'n mână că lua
 Și la el bine privea
 Căcî el tare 'l cunoscea,
 Paloșul al lui era,
 Și vîndut de Neculcea,
- 290 Stanislav se supéra
 Și răstit popiî dicea :
 — Călugăre, plază rea,
 F...șt crucea mâni-ta !
 Saü te-ai lăsat de popie,
- 295 Să te-apucl de vitejie ?
 Să nu'ți fie de cinci sute de
 [lei c'ai dat.]
 Dar să veđi într'acul mână a
 [intrat ?]

- 10 Călugăre pómă rea,
'Ngenunche înaintea mea,
Să te spovedesc ceva!
Călugărul ce făcea?
Înaintea lui ingenunchia
- 15 Gândia că'i spunea ceva!
Stanislav cu paloșul da,
Frumos capul că'i tăia.
Merge cap ghisdănăsând,
Trupul mătăniț făcând.
- 20 Paloșul că mi'l lua
Și de sânge îl ștergea
Și în cârpă 'l infășura;
Și mi'l băga în sin la pfele,
Tot ca mai 'nainte vreme.
- 5 D'aci lua tērgul d'alungul,
Pimnițele d'arēndul;
Unde vr'un Turc că gășia,
Acolo că mi'l toca.
El pe supt pat că intra
- 20 Și de urechi că 'l scotea
Că pēr f... nu'mi avea.
Tot tērgu că mi'și umbla
Pe Neculcea nu'l gășia.
Dar într'un cap de tērguleț
- 15 Mai este o pimniță mică,
Ia mai mult nimica,
Cu cinci-șeci de uși,
Cu o sută de buți,
Tot buți buslagele,
- 20 De-o sută de vedre.
Acolo Niculcea că'mi era
Cu trei fete de împērat,
Din oraș din Tarigrad,—
Cu sabia le a luat.
- 5 Una 'l pișcă,
Alta 'l mișcă
Una cu vin 'l stropesce,
Fețișora 'l rumenesce;
Niculcea bea și chefuește,
- 20 De Stanislav nu gâdnesce.
Stanislav în gārliciū că mi-ți
[șede],
Și pe Neculce că'l vedea,
Sângele 'n el s'aprindea.
- 5 O vadră de vin cerea,
De tōrte că mi-o apuca,
La guriță mi-o punea
Și pe gât gāl-gāl făcea.
Țocmai în fund că rēsufia,
- 20 Și de pămînt c'o trântia
Și pusderii o făcea,
De se minuna lumea.
Cărciumăreș-a-i țicea:
- 355 — Călugăre, piază-rea,
Ce'mi spāse și, tu, gălēta?
Iar Stanislav mārāia,
Casa de se detuna
Și toți se cutremura
- 360 Și fiori 'l coprindea
Și tare se spālmānta.
Iar Neculcea de 'l vedea,
Pahar din mână 'l cădea,
Hi! Sărăcuț de malca mea,
- 365 Mi s'a scurtat viața!
Și Neculcea se'ngrozia.
Stanislav la el intra
Nici o palmă că mi-și da,
Numai d'o mână 'l lua,
- 370 Pe uliță 'n lung mergea,
La Dunāre că'l trăgea,
Ca iute morțiș să'l dea,
La Dunāre c'ajungea
Și curānd că poruncia,
- 375 Lui Neculcea 'l aducea
Petricica rēsniței,
Tot din țara Brăilei.
Între spete l-o lega
Și începea d'al judeca:
- 380 — Hai, Niculcea, sluga mea,
Ce rēu, nene, ți am stricat,
De pe mine mai legat,
Și'n mâna Turcilor m'ai dat?
Țōtă simbria ți-am dat,
- 385 Nici o para n'am māncat!
Postim, dacă'ai fi voinic ca
[mine],
Ai mai eși p'astă lume,
Să vorbesc și tu cu mine,
- 395 Cum vorbesc și eu cu tine.
Și 'l dă 'n spate un picior
Și'l aruncă sus în sbor;
Și'l dă durda la pămînt,
Și'l aruncă sus 'n vînt.
- 400 Și gāl, gāl, valdo-gāl,
În Dunāre a intrat adānc.
Și el nu 'l ca Stanislav,
Ca să mai ēsă la mal.
Si Stanislav a plecat,
- 405 Iar în pimniță a intrat,
Și s'a pus pe chefuit,
Cum nici nu s'a pomenit.
Toți s'aū dus, nu se mai vede,
Numele nu li se pierde.
- 410 Mai țiceți, boșeri, amin!
Că vē făcuț cāntec din plin,
Bacșiș dați la lăutari,

Să'l cântăm la boerî marî ;
 Bacşiş daŃ şi la cobzarî,
 315 Să'l cânte la Ńile marî.
 C'aşa a fost istoria

Stanislav şi Neculcea,
 De se duse pomina
 La tótă Valahia !

CANTECUL LUI TANISLAU.

(VARIANTA)

Culésa de Christu N. Ţapu din gura lautarului Dumitru Valeanu, din F
 de-Vede.—Teleorman.

Pe luciul Dunării Vine un caic zugrăvit, Cu postav verde 'nvălit, Pin năuntru şicuit.	Şi la faţă smedişóră, Ibonnica lui Tanislaú, O iubise şi o lăsase, Pismă pe densusul prinsas
5 Tot de Turci mă-e ingramădit, Tot de Turci d'ei bătrâni, Cu bărbile pên' la brău. Şi de tină mă-e stropit Şi de maluri mă-e isbit.	40 Ea din gură că'mi strig — Turcilor, Pasfiilor, Şi maî marî Nicenilor! Pe Tanislaú nu l'am vă Dar noi, frate, c'am vă
10 Dar ei, frat' unde'l mâna ? Tot la vale 'n Brăila. Cam la Vadu Brăilii, Cam de din josul schiliî, Turcii, frate, se opreaú,	45 Pe muma lui Tanislaú, La cea Caleră de piatră Pe Dunăre cocoşată, Că'î spală zăbunile, Tóte anteriile,
15 Că ei, măre, mi-şî vedeau Fete marî pânze 'nălbînd, Neveste de câte-un prunc Cămăşi la sóre trăgînd. Drept la ele se oprîa	50 Tot de sânge de volnic Şi de mustaţă de Franc. Unde Turcii c'auŃa : — Baca, baca, Ghăura, Că l-am aflat, Ńeú, urma
20 Şi «salamanicu» le da : — Bună Ńiua, fetilor, Fetilor, nevestilor, Voi d'aŃî spune cu dreptate, Pânzele să se 'nălbească	55 Ca să'î scurtăm viaŃa ! Hop odată, Hop la lopată, Să trecem Dunărea 'nda Când acolo că trecea,
25 Ştiî ca cóla de hârtie, Când logofeŃii mă-o scie ; De n'aŃî spune cu dreptate, Pânzele să se 'negréscă Ca rasa călugărescă	60 Ei, frate, că mă-o găsla Şi bună Ńiua că'î da : — Bună Ńiua, muma lu [nis
30 Şi ca poşu de la gât ! Voi, frate, nu mă-aŃî văđut Pe Tanislaú copilu, Incinge barba cu brău ? Cea fetiŃă bălăŃóră	65 De eŃî muma lui Tanis Să ne fiş şi noué mumi Noi cu Tanislaú am co Cu el am negustorit, Nu ştiú ce foc s'a mâni Caicu şi l'a luat,
35 Cu codiŃa gălbioră	70 Pe Dunăre s'a lăsat,

- Ochi cu densu n'a mai dat.
 Capetile le-am împărțit,
 Câștigul că ne-a rămas,
 Ca să'l împărțim pe fraț.
 Iar femeia ca femeia, —
 75 Poale lungi și minte scurtă,
 Femeie nepricepută, —
 Turcilor se 'nfățișă
 Și lor frate le spunea:
 — Turcilor, Pasfiilor,
 80 Și mai mari Nicenilor!
 Unde Dunărea cotește
 Și malul se asvirlește
 Și pădurea se rărește,
 E caicu lui Tanislaū
 85 Priponit,
 Inlănțuit,
 Cu lăntușuri de argint,
 Că de tel n'a mai găsit;
 Și el e 'n caic răsturnat
 90 De trei zile s'a 'mbătă!
 Unde Turcilor c'auđia,
 Ei din gură cuventa:
 — Hop odată
 La lopată,
 95 Să trecem Dunărea 'ndată.
 Baca, baca, Ghiaura,
 I-am aflat noi de urma,
 Ca să'i scurtăm viața!
 Când acolo c'ajungea,
 100 De departe se uita,
 El cu fața 'n sus dormia;
 Vântul că mi-l adia,
 Perisoru 'i cletina.
 Unde Turcilor că vedea,
 105 Fugta ca muferile,
 Rupea anteriile
 Și perdea pistolele.
 Iar Necula Neculcea,
 Sluga lui Tanislaū din dreptate,
 110 In gura mare striga:
 — Turcilor, Pasfirilor,
 Și mai mari Nicenilor,
 Ce fugiți ca curvile,
 De pierdeți pistolele
 115 Și rupeți anteriile?
 Ce voi mie 'mi dăruiti,
 Să vă dau pe Tanislaū
 Legat,
 Veregat,
 120 Cum e bun de spânzurat?
 Unde Turcilor c'auđia
 Fesul din cap îl lua
 Și de rila că 'l umplea,
 Lui Neculcea 'l dăruia.
- 125 Dar Neculcea ce'mi făcea?
 Mâna 'n pozinar băga,
 Șapte sfori că mi-ș scotea,
 Șapte sfori de mătase,
 Impletite 'n cinci și 'n șase.
 130 Mi-l lega, mi-l verega,
 In mâna Turcilor că'l da.
 Dar Turcilor, când mi-l vedea,
 La Paș'al lor că mi-l ducea,
 Pașa ce judecată-i făcea?
 135 O pietricică i aducea,
 Pietrica morii
 Din țara Moldovii;
 Intre spete i o lega,
 La Dunăre că'l ducea,
 140 Și din gură'l blestema:
 — Dunărea că l'a crescut,
 Dunărea l'a hărănit,
 Dunărea ca să'l mănânce!
 Brânci in Dunăre că'i da,
 145 Trei zile, trei nopți urla,
 Până la fund că cădea,
 Cu fața 'n jos că'mi cădea.
 Raciți 'l mișcă,
 Raciți 'l pișcă,
 150 Morunii de el se frecă,
 Tanislaū ru se deșteptă.
 Venia un rac,
 Mare rescăcărat
 Și de nas că'l apuca,
 155 Cu bucata că'mi pleca,
 Tocmai atunci se deștepta!
 Dar Tanislaū ce'mi făcea?
 — Cată., f. tu'i mumă-sa,
 Asta mi-e din Neculcea;
 160 Neculcea că m'a legat,
 In mâna Turcilor m'a dat!
 Intre spete cletina,
 In fața apii că se da
 Și el, frate, se trăgea,
 165 Cam șerpește,
 Cam broștește,
 Pên' la Vadul Brăilii.
 Cam de din josul schilii.
 Dacă la Vadul Brăilii da,
 170 Voichița la apă 'mi venia,
 Cu vedrile la spinare,
 La apșoră ca să'și ia.
 Tanislaū, când se uita,
 Pe Voichița mi-o vedea,
 175 Și 'n gura mare 'i striga:
 — Ah, Voichițo, lumea mea,
 Scóte-mă, neică, d'aicea;
 Mare pomană'i avea!
 Când Voica că'l auđia

- 180 Și la el că se uita,
Ochi' n cap îi cunoștea;
Dosu la tat' s'eu că da
Și din gură că'i dicea :
— Tălcuțule, taic'al meu,
- 185 Un negustor s'a 'necat
C'un sipet mare 'ncărcat,
Tot de galben' m'-'nșesat.
Ai, taică, cu caicu și cuțitu,
Să'î tăfem noi, lu', sipetu !
- 190 Iar tată-s'eu că'm' pleca ;
Când la Dunăre-ajungea,
Și când ochi' 'și-aranca,
Ochi' n cap îi cunoștea,
Dar el, frate, ce'm' dicea ?
- 195 — Ah, Voichițo, fata mea,
Taică, negustorașul t'eu
O' să'm' mănec capul meu !
Unde Voica c'audă,
Ea lu' tată-s'eu dicea :
- 200 — Ado, taică, caicu și cuțitu,
Să'î tăfem noi, lu', sipetu !
Caicu și cuțitu 'l lua
Și la Tanislav pleca ;
Șforile i-le tăfa,
- 205 P'atră 'n Dunăre cădea.
Tanislaū ce mi-ș făcea ?
Mâna pe caic punea ;
Ca o pasere sbura,
Și 'n caic el s'aranca ;
- 210 Mâna pe lopeț' punea,
De trei ori că mi-și trăgea,
De șapte pași, pe mal l'asvârliă
Așa de necăjit erea !
La tatăl Voichi' se ducea,
- 215 Numai cu pumnu 'l bătea,
Pân ce sufletul 'i ieșea.
Acolo mort că'l lăsa,
Pe Voica în brațe-o lua,
In guriță o s'eruta,
- 220 Diua bună că-și lua.
Pe uliță c'apuca,
C'un popă că se 'ntâlnia,
Cu cisma că mi-l bătea,
Pân' sufletu'î ieșea
- 125 Și de haïne 'l desbrăca,
Călugăr că se făcea ;
Lua t'ergul d'alungul
Pimnițile d'ar'endul,
Intr'o pimniță mică,
- 230 Mică de nimică,
Cu-o sută opt-șeci de uși,
Cu-o sută opt-șeci de buți,
Tôte buți, nene, buzdugene,
D'o sută cinc-șeci de vedre.
- 235 Pe Neculcea că'l gasia
Cu trei fete de 'mp'erat,
Luete din Țaligrad,—
C'am cu hapca le-a luat,—
Bea cu ele după cap ;
- 240 Alta 'l mișcă,
Alta 'l pișcă,
Alta cu vin mi-l stropește
Fețișora 'i rumenește.
Când Neculcea că'l vedea,
- 245 Acolo că'ncremenia.
Tanislaū că'l judeca :
— A ba, Neculceo, sluga mea,
Ce reū, fate, ț'i-am stricat,
De pe mine m'ai legat,
- 250 In mâna Turcilor m'ai dat,
In Dunăre m'a aruncat ? !
Sâmbriora că ț'i-am dat,
Nici un ban nu ț'i-am mâncat !
- 255 Pe fete că le lua
Pe la casele lor le trimitea,
Mâna pe Neculcea punea,
La Dunăre că 'l ducea,
Și lu', frate, 'i d'arușă :
- 260 Pietricica rășniț'î,
Din țara Moldovi'.
Intr' spete i-o lega,
Brânc' în Dunăre că-î da
Și-așa din gură-î dicea :
- 165 — Dacă-î fi și tu vr'un vit'ez,
Să mai eși și tu să vorbești
[cu mine]
Cum vorbesc și eu cu tine,
Bine-o' ieși ;
Dacă nu aici te-o' handosi !
- 270 Și d'acolo când pleca,
C'un popă că se intâlnia,
Un paloș că cump'era
Și lu' Tanislaū îi dicea :
— Părinte sfinția ta,
- 275 Tu ești călugăr bătrân,
Cunoști fierul care-î bun ;
Eu frate, c'am cump'erat
Paloș bun și lăudat
Cinci-sute de lei c'am dat.
- 280 Când paloșul că'l vedea,
Paloșul și'l cunoștea,
Mustăcfoara că-î ridea,
Și din gură că-î dicea :
— Părinte sfinția ta,
- 285 Ia 'ngenuche 'naintea mea,
Să te spovedesc ce-va.
Când înainte-î ingenuchiă,
Paloș din teacă trăgea,
Îi d'eda capul cât colea,

- 290 Paloșu de sânge 'l ștergea
Și 'n cârpă 'l infășura
Și 'l băga în sin la pfele,
Tot ca mai nainte vreme.
Pe o uliță c'o lua,
295 Lua tîrgul d'a lungul,
Pimnițile d'arîndul.
Cînd Turcii că mi-l vedea,
Toți din gură că rîcnea :
- Baca, baca, Ghîaura,
300 Orî o fi vr'un frățior,
Său, mîre, vr'un verișor,
Că prea séménă cu el ?
Tanislaŭ că'mî pleca,
La maică-sa se ducea,
305 Caicu că și 'l lua,
Pe Dunăre că 'mî pleca
Și la Turci că 'mî ciopîrția !

C H I R A

Cules de Christea N. Țapu de la lăutarii Ghița Schiopu, din R.-Vâlci și C. Cobzaru din T.-Jiu. Acest cântec este o variantă a celui din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 643 sqq. și a celui din colecția lui V. Alexandri pag. 116—119. Veđi și colecția d-lui Th. Burada pag. 107—112.

- Fóie verde salbă môle,
La vale, la vale,
La vale, la schilă,
Din jos de Brăilă,
5 Incarcă mi se 'ncarcă
Marfă mi se 'ncarcă :
Nouă galaóne,
Două trei zandale,
Fir și ibrișim,
10 Sculurî de mătase,
Parte femeiască,
Că e mai bănosă.
Dar cine 'mî incarcă,
Și cine 'mî descarcă ?
15 Arapu buzat,
Negru și ciudat,
Cu solziș pe cap,
Cu mustăți de rac,
Cu solziș pe burtă
20 Parcă sunt de știucă.
Unde că'mî tușaste,
Casa 'mî trebușaste
Unde că 'mî strănută,
Rîi căini 'ntărită.
25 Dar mai jos, în vale,
Mi-este-o cărciumióră
Și 'n ea o cărciumărésă,
Mult e mândră și frumósă.
Chira, Chiralina
30 Frumósă copilă,
- Flóre din grădină.
Cînd Arapu mi-o vedea,
El mórte că'și făcea,
Din gură 'i grăia :
35 — Fóie verde și o zambilă
Chiro, Chiralino,
Frumósă copilă,
Flóre din grădină,
Ia-mé tu pe mine,
40 Că mult ți-o fi bine.
Eŭ ție ți-oî face
Zestre cum îți place,
Așternutul tîu
Parale mărunte,
45 Pe sêrmă țesute ;
Căpăttiul tîu,
Tot para grunjeŭ,
Galbinî vineticî
Tot de câte cincî,
50 Nu umblă p'aicî,
Să schimbî, să mănâncî.
Și eŭ ți-oî mai face,
Cum ție îți place,
Pe mare, la vale,
55 Tot d'o vie mare,
Cu araciî noi,
Cu strugurî moi !
Dară Chira ce'mî dicea ?
— Avuția ta
60 Nu o pociŭ lua,

- Nu'mî stric legea mea,
 Și de te-aș lua
 Pe mine m'oi ducea
 Peste Nadolie,
 65 Vede-a-o-aș pustie!
 Pe mine m'ar vedea
 Frățiorii tîi,
 Șerpîi Dunărei;
 Surorile tele,
 70 Brôște Dunărele,
 Pe min' m'or vedea,
 Pe min' m'or mânca!
 Că unde s'a vîdut
 Și s'a pomenit,
 75 În țara arăpescă,
 Fată creștinăscă?
 Arapu, când auđfa,
 Mult, frate, se necăjfa,
 Sese oca de vin cerea,
 80 Într'o ôlă le punea,
 Dintr'o dată le sorbfa.
 Arapu că se 'mbéta,
 Altele, el, că'mî cerea.
 Până Chira că 'mî venfa
 85 Măna pe ea că punea,
 La caic că mî-o ducea
 În caic el mî-o suia;
 Drumu Caicului îi da,
 Frumos, frate, mî-o lega,
 90 Cu pleata din cap
 De stălp de catarg.
 Unde mî-o săruta,
 Fălcile strămuta.
 Și-unde mî-o strângea,
 95 Cosița că-i frângea.
 Iată, mare că'mî venfa
 Frații Chiralini,
 Hoții Brăilii
 Șerpîi Dunării.
 100 Marfă multă aducea,
 Marfă femeiască:
 Sculurî de mătase
 Și ei că'mî striga:
 — Chiro, Chiralino,
 105 Deschide-ți pörta,
 Bagă-ți averea.
 Chira nu răspunde
 Că n'are de unde.
 Mă-sa 'nainte le țesea
 110 Și din gură le ȃicea:
 — Dine, Constandine,
 Chira nu răspunde,
 Că n'are de unde;
 Pe Chira v'a furat
 115 Arapu buzat.
 — Aoleo, măi:a mea
 Incetează ți gura
 Și arată cu mânia,
 Pe unde s'a dus Chira ?
 120 Cu mânia le-arăta,
 Pe Dunăre în jos,
 Se duce cu folos.
 Ei ce mî-și făcea ?
 În caic se punea,
 125 După ea se lua.
 Untu cărma că ținea,
 Altu tare că vislea,
 Pe la mieđ de nôpte,
 Cu sudorî de mörte,
 130 Pe Chira mî-o auđfa.
 Din gură 'mî striga:
 Chiro, Chiralino,
 Frumosă copilo,
 Scöte-ți tu cuțitu,
 135 Și să tai erchenu,
 Că să-ajung Arapu,
 Să-i tăiem lui capu.
 — Nu pociu, nećuliță,
 Soro, drăguliță,
 140 Că el m'a legat
 De stălp de catarg.
 Ei, când mî-auđfa,
 Buzdugan scotea,
 De genuchî il da,
 145 Trei pene scotea,
 De'l măi ușura.
 Arap când vedea,
 El se spălmănta,
 În Dunăre sărta.
 150 Cine 'mî remănea ?
 Un Turc ciupăcel,
 Al dracului mititel,
 Se teme Gurgîu de el,
 Kira il invêta,
 155 Cotoi în ap'arunca
 Și caicu se oprea.
 Frații Chiriî că 'mî venfa,
 Pe ea, frate, o deslega,
 Acasă mî-o aducea,
 160 Și pe ea mî-o logodea,
 Frumösă nuntă-i făcea,
 De nu se măi pomenea;
 Blagă multă că-i măi da,
 Tötă lumea se mîra!

RĂDIȚA

Comunicat de Învățătorul I. Leabu, de la Iautarul Gh. Balțatu, din Șerbanеști-Olt.

- Frunđuliță de secară,
Căt era Beșliiț în țără,
Purta Rada cosicłore,
Taxidite cu parale,
5 Cu parale turaliț
Luate ce la Beșliț.
Tot de Nemț că s'audia,
Cosicłora lepăda.
Frunđuliță trei dovleci,
10 Eșiră Nemțil din Beciũ,
Se lăsară Nemțil 'n țără,
Of! oleo, muchiță, Dómne!
Frunđuliță de năut,
Se-opriră 'n Câmpu-lung.
15 Frunđuliță de doi pești,
Trecură pe la Pitești;
Pe la Pitești că trecea
Pe la Popești s'abătea.
Frunđuliță fin cu roue,
20 Trecură prin Rêca-noué;
Pe la Cîpăg că mi-ți da,
Pe la Bălósa trăgea,
De le mai spunea ce-va,
De le dregea inima;
25 Pin Căldăraru că da,
Drept la Bălaci că trăgea,
In Dumbravă tăbăra,
Unde locu le plăcea;
30 Șapte vaci că mi-ș țăia,
Cu ocaua că 'mpărția;
Cu ocaua, cu litra,
Cum era casa de grea,
Așa 'i da și ocaua.
Trei țile că mi-ți ședeă,
35 Steagurile ridica,
Tobile că le bătea,
Ordia că mî-o pornia.
Deteră pe la Bălaci
Și mâncară șapte vaci;
40 Trecură pe la Tecuci,
Și furară șapte curci,
Prin Stoborăști că trăgea,
- In deal la Văleni suia,
Șapte viței că țăia,
45 In guriță mai lua,
Ca să 'și ție inima!
Frunđuliță de brănduși,
Se vorbă niște mătuși
C'o să vină Nemțil 'n Ruși;
50 Iar frunđuliță de brănduși
Ghinărarũ trase 'n Ruși.
Frunđuliță de pelin,
Și pe piața 'n Mavrodin.
Frunđuliță de șaret
55 Și Ursariț la Peret,
La Beliton sunt Dragoni
Prin case că se 'mpărția.
Frunđuliță de ardeiũ,
Tot de casă câte trei,
60 Și de bordeiũ câte doi.
Toți prin casă se 'mpărția
Numai unul rêmănea.
Frunđuliță de fasule
Rêmase căprar Vasile,
65 Umblă ici, umblă colea,
Intră 'n cas la Tărcolea
Ii plăcea, nu-i plăcea casa,
Dar mai bine Rădița.
Unde Rada că 'l vedea
70 Și de spate că 'l ciupea,
Să pue gasda acilea,
Să nu mergă unde-va.
Numai din ochi se ulta,
Dragoste pe cât făcea.
75 Unde vedeaș pe Rada
Par'că este d'o nuia,,
Móre Vasile de ea.
Vasile mult mi-e 'nalt și subțirel
Par'că-i tras printr'un inel,
80 Móre Rădița de el.
Dar Rădița ce făcea?
La surată-sa mergea :
— Surățică, fată fa,
Frunđuliță de fasule,

- 85 Iubesc pe căprar Vasile!
Surată-sa că-i ȕicea:
— Nu te fă, Radă, nebună;
C'ala este om de ȕoste,
Măfne, poimăfne că plécă,
90 Remăi cu inima sécă!
Rada acasă că venia,
Tȕtă Iarna că 'l căta,
Cu bucate de măn-care,
Guriță de sêrutare,
95 Până 'l dete 'n primă-vară.
O lună și jumătate
Se iubi cu Rada 'n dreptate.
De la o lună jumătate,
Incepură-a face pécate.
- 100 In primă-vară ieșia,
Ii sosia d'o cărticea:
De la Mașoru venia,
Să ridice ordia,
S'o ducă in deal la Uda,
105 Să bată Nicopolea,
Mănca-o-ar pustia
Sint cu gândul tot la ea!
Când ordinul că pica,
ȕesală 'n mână lua,
110 La Negru 'n grajd că intra
Și pe negru 'l țeséla,
Și începea d'a mi-șî cânta:
— Of! Rădiță, lumea mea,
Eū plec, Radă tu remăi,
115 Cu cin' să te măi mângăi?!
Cu doru star'ar pustiū!
Frunđuliță d'o răsura,
Rada cȕose 'n bătătură,
Unde cântând il auđia
- 120 Cusătura lepăda,
Pin noroiū nu se știa,
Dosu la Vasile da.
Ce-I asta, căprar Vasile,
Eū cântând nu te-am vėđut,
125 Nicl din buze fluerând?
— Of Rădiță, lumea mea —
Măcar de mi-I blestema —
Ml-a sosit d'o cărticea,
Ca să ridic ordia,
130 S'o duc in deal la Uda,
Să bată Nicopolea,
Mănca-o-ar pustia
Sunt cu gândul tot la ea,
Mănca-o-ar pustia!
- 135 Unde Rădița auđia
La inimă c'o seca,
Și umbla Rada nebună,
Tot cu mâna la inimă.
Jale ici, jale colea,
- 140 Jale la Iiie 'l mare,
Că 'șî ține copila 'n fiare;
Jale la moș Gruia
Că i s'a dus copila.
Ayu in casă vr'o ȕece lei,
145 S'a dus copila cu ei,
Plângea mătușă de ei.
Le era frică de rușine,
Că pleca și ale bėtrâne.
Iar un Neamț, care pleca
150 Un fir de pěr din cosița
Unei fete măi cerea.
Ea pe măică-sa o întreba,
Iar măsa din sită că-I da
Și la Neamț că mi-l ducea;
- 155 De trei ori că 'l Inoda
Trei nodulețe făcea.
Când ordia că pleca,
Sita din cuț că sârșia
Dupė ordie să lua,
160 De se minuna lumea.
Dar Vasile ce ȕicea,
Vasile cu Rădița?
— Hotărăște-mé, Rada!
— Ce-o să fac, te-am hotărīt,
- 165 Puișorule, vai de mine,
Pe Lunl, pe Marșl sint la tine!
Și ordia că pleca,
Rădița că remănea.
Frunđuliță de arnicl,
170 Că ședea 'ntinsă 'n gărlicl.
Mă-sa la plug că pleca,
Rădița acas' remănea,
Cu picioru 'n ușă da,
Din balamale sarea;
- 175 Unde 'n casă că intra,
Cu picioru 'n ladă da,
Fundurile că-I sârșia.
Rada 'n ladă că căta.
Scotea șapte il netăluite,
180 Nicl in apă nenălbite.
Lua ia cu nesăpișl,
Steteau șerpil 'ncolocișl,
Staū pe mână 'ngrămădișl,
Se ia ȕomenil din mințl!
- 185 Sticluța că ml-o lua,
Și sub brėū că ml-o băga
Și Rădița că pleca,
Dupė ordie se lua.
Frunđuliță fol de bob,
190 Cum fuge Rada pe glod,
De se miră d'un norod.
Când fu glodu jumătate,
Cu vēr-sėū Chiriță se întâlnea
Și bună-ȕiua că il da;

- 195 — Bună ziua neică Chiriță.
— Mulțumim, fată Rădiță.
D'alelei, fată Rădiță,
Orî te duci după ordie?
— Nu mă duc după ordie,
- 200 Vede-a-o-aș, neică, pustie —
Cum, frate o să rămâi?
Mă duc la móră la Zorzolinca,
Că mi-a bolnăvit mușca.
Dacă nu'mi credeți vorba,
- 205 Iată vedeți și sticla.
Pe la Copaciū cu icóna da
In deal la Plosca Țeșta,
Cu o maiorésă se'ntâlnea.
— Bună ziua, maiorésă,
- 210 Mulțumescu-ți, căprérésă.
Na de la gațca o leintă
Și mă pune în a căruță.
Maioresă c'auđla,
In căruță c'o punea.
- 215 Dar Rada ce mi-ș făcea?
Incepea Rada d'a cînta.
Dar ce cânticel cînta?
— Fă-mă dómne ce m'oi face,
Fă-mă un pușor de lut
- 220 La Vasile 'n așternut!
Tótă nóptea să'l glodesc,
Trupul să nu-l hodinesc;
Fă-mă un puț de pitulice
La vale pe pușculiță;
- 225 Să vedă pușca strălucind
Pe Vasile tot zîmbind,
E fala după pămînt!
Frunđușiță de lămăfe,
Cînd fu sórele 'n chîndie,
- 230 Rad'ajunse la ordie.
Umbă ici, umblă colea,
Pe Vasile nu'l găsfa,
Vasile unde era?
La Giurgiu pe la Sațele,
- 235 Suflețel se bate'n pîele.
Frigurile că'l prindea,
Invêluit in ipingea,
Tot de dor de Rădița.
Unde la el că mergea
- 240 Și la ochi că'l desvêlfa
Între sprîncene'l săruta:
— Of, Rădiță, lumea mea,
Bine-ai făcut de-ai venit,
Parcă eū ți-am poruncit.
- 245 Și de mână c'o lua,
La maforu că mergea
Și din gură'i cuvînta:
— Maforule, dumneata,
Cunună-mă cu Rada,
- 250 Că'ți năpustesc ordia.
Și mă duc la Mavrodin,
De daū cu Rumănu bir!
Unde Maforul auđfa
Frică mare îi era,
- 255 C'o face Vasile așa.
De nuntă că s'apuca.
Bradu cine'l tăta?
Unchiaș Cârstea din Sațele,
Care a murit la Vâlcele.
- 260 Dar popa care era?
Popa Guic din Uda,
Care a murit in Buta.
Lăutarî care era?
Să veđi Gheorghe Duca-da
- 265 Și cu Barba Halînga,
Care le cînta nunta,
Cinci sute de lei lua.
Trei đile că mi-ș ședeu
După ce se cununa,
- 270 Steagurile ridica,
Tobele că le bătea,
De bătaie s'apuca.
Dar Turcii ce mi-ș făcea?
Cetatea deschisă-o lăsa;
- 275 Lăsa vin, lăsa rachiū,
Lăsa vin d'âl Marmaziū
Și rachiū bașa-rachiū.
Nemțiil peste rachiū că da,
Și ei măre să'mbăta
- 280 Și Turcii că năpăđfaū,
Ca pe ciuperci-î tăiaū.
Numa Vasile scăpa,
Vasile și cu Rada.
S'alese un Turculeț mititel;
- 285 Cu cojocul, scurticel,
Cu căciulița de jder,
Parcă fu cu dracu 'n el.
Unde cu paloșu da
Pe Vasile că'l tăta.
- 290 Unde Rădița 'l vedea,
Il săruta in tățetură,
Parcă l'ar sêruta 'n gură.
Turcii pe Rada tótă điuu o gonfa
Și pe Rada n'o prindea.
- 295 Rada acasă că pleca
In spre casă că fugfa,
Pe la potropopu da
Și potropopu o vedea:
— Părinte, sfinția sa,
- 300 Asta este Rădița
De mi-a prăpădit lumea?
Mândră falangă-î gătfa.
Dară Rada ce făcea?
Ea falanga cum vedea,

- 305 La potropop se ruga :
 Părinte, sfinția sa,
 — Mâna, pòla 'i săruta, —
 Să mă bagî într'un bordei,
 Să nu mă bați în bătătură :
- 310 Că sunt streină pe lume
 Și rid curvile de mine.
 Unde potropopu auđia
 Luî milă 'i se făcea
 Și din gură cuvinta :
- 315 — Măi diacone Andrei,
 Bagă pe Rada în fiare,
 Să mai ședă pin'disără.
 Popa fiarele 'n mână lua,
 La Rădița că mergea,
- 320 Pòlile că 'i ridica ;
 Unde popa că vedea
 Piciorușul albișor
 Și pantoful gălbior,
 Îl lua niște fiorî,
- 325 Din tălpi până'n supțiorî ;
 Și la cap d'o șovăială,
 La mână d'o tremurélă.
 Frunđuliță d'o răsura,
 Îi căđu fiarele din mână ;
- 330 Uite-le pe bătătură.
 — Părinte, sfinția sa,
 Nu pocî băga pe Rada ;
 Unde la Rada m'am dus,
 Pòlele d'atî ridicat,
- 335 Unde eü că am vedut
 Piciorușul albișor
 Și pantoful gălbior,
 Mă luă niște fiorî,
 Din tălpi pină'n supțiorî,
 340 Și la cap d'o șovăială,
 La mână d'o tremurélă.
 Frunđuliță d'o răsura,
 Căđu fiarele din mână,
 Uite-le pe bătătură.
- 345 -- Părinte, sfinția sa,
 Asta este Rădița,
 De mor și popîi de ea.
 — Haî, diacone Andrei,
 Bagă pe Rada 'n bordeiü,
 350 Nu mă vedî tu c'o să pieî ?
 În bordeiü că-o băga,
 Tótă nóptea bea mânca,
 Lăutarî că le cânta
 Și chefurî bune făcea,
 355 İar Rădița ce đicea ?
 — Duculiță, Bărbuliță
 Mai trageți din cea cordiță
 Trageți din còrda subțire,
 Mult mi-ardește inima 'n mine,
 360 Tot de căpraru Vasile !
 Dacă điuă se făcea,
 Potropopu se scula,
 Turna apă se spăla,
 Mâna 'n pozinar băga,
 365 Un spre-đece polî că'mî da
 Și Rădița acas'pleca.
 Vasile se prăpăđia
 Și se duse pomina
 Pa tótă Valachia !

RADIȚA

(VARIANTA)

Auzit de Chr. N. Țapu de la lăutaru Ión Băluț din Monastireni—Vâlcea.

- Frunzuliță trei dovlec,
 Ieșiră Nemții din Beciu,
 Nisce Nemții ca nisce smei,
 Pörtă căciuliți de mei,
 5 Și alergă după femei.
 Nemții din Beciu că ieșira,
 Pi la case-î împărțira :
 Tot de casă câte șase
 Și de bordei
 10 Câte trei.
 Numai la Rădița doi,
 Cu căprar Vasile trei.
 — Frunzuliță trei smochine,
 Să trăiești căprar Vasile,
 15 Rupsești inima din mine !
 Astă iarnă te-am ȳernat,
 Cu bucate de mâncare,
 Cu trupșor de desmărdare,
 Cu gură de sêrutare.
 20 Cum ȳi-ai cale de plecare
 Și mă lași de jale mare ?
 C'oi să dau în ofticare,
 Din pricina dumitale !
 Dragă, puișoru meu,
 25 Unde te duci, merg și eu !
 Las bărbat de cununie
 Din mica copilărie,
 Vreaș să-ȳi fiu soție ȳie !!!
 — Măi Rădiță, dumnea-ta
 30 Veȳi-ȳi de căscióra ta,
 Nu te pociuș lua cu mine,
 Că mă veȳi că sint soldat,
 Nu mă pot numi bărbat,
 Să rămăi de ris în sat.
 35 Că eu nevastă n'am luat ;
 Nicı nu vreaș ca să mă 'nsor,
 Că am arma într'ajutor
 Și eu nu m'am terminat,
 Să fiu gata de 'nsurat.
 40 La ce să măi fac păcat,
 Să te las fără bărbat, ?
 Dar Rădița ce'mi ȳicea :
 — Să trăiești, căprar Vasile !
 Fie rêu și pentru mine
 45 Eú nu măi rămân de tine !
 Dar mașoru ce'mi făcea ?
 Pe trei rënduri că ȳi punea
 Și odată le comanda ;
 Arma pe umăr punea
 50 Și pe ei că mi-ȳi pornea.
 Dar Rădița ce'mi făcea ?
 După ordie se lua
 Și 'n ordie se băga.
 Căprar Vasile ce'mi făcea ?
 55 El cu inima se întorcea,
 De manta se desbrăca
 Pe Rădița mi-o îmbrăca,
 Arma pe umăr ȳi da,
 Ca un soldat mi o făcea.
 60 Unde sta și tăbăra,
 Corturile le așeȳa.
 Căprar Vasile ce'mi făcea ?
 La mașor că se ducea.
 — Ai, maiore, dumnea-ta,
 65 Măi mărește-mi leșcióra
 Că mi-e brutu cinci parale,
 Móre Rădița de fôme !
 Dar maioru ce'mi ȳicea ?
 — Să trăiești căprar Vasile,
 70 Mi-ai vorbit pe rumănie ;
 Și eu veȳ că ȳiu la tine
 Și te iubesc cu dorință,
 Să'mi spuı adevêrit,
 De pe cum și te-am dorit,
 75 Acum ești căsătorit ;
 Dacă vreı să te angajezi
 Și eu bine să-ȳi plătesc,
 Tu 'ȳi-ia casă cu chirie

- Sus în deal la Piscopie,
 80 Că plățile 'mî rămân mie.
 Cheltuțala este a ta,
 Iubește pe cum oî vrea
 Și trăiește cum oî putea.
 Dacă nu'ți mai place așa,
 85 Eū nu ți 'n frîng voia ta,
 Ca să te desnoroceșc,
 Mai bine să mă lipsesc.
 Și alta 'n loc să găsești
 Și de n'oî fi tocmai bine,
 90 Ca să semene cu tine,
 Oî mai trage și necaz.
 Și d'aceia n'am ce'ți face,
 Te-î duce și te-î întorce.
 Dacă ți-ei lua sēma bine,
 95 Nicî eū nu mă îndur de tine.
 — Sēma bine că mî-am luat'o,
 Pe Rădița mî-am lăsat'o,
 Că nu era pentru mine,
 Să fiū pedepsit pe lume ;
- 100 Rădița a fost învățată,
 Cređ că de cînd a fost și fată,
 Dar acușă măritată,
 Ea nu s'a mai stăpînit,
 Mulți băeți a păcălit.
 105 Mē păcăli și pe mine,
 N'a voit într'o dreptate,
 Și eū n'am ce-î face frate !
 Să trăiesc cum oî putea,
 Că eū am fost învățat,
 110 Să trăiesc nesupērat.
 La ce să fiū supērat
 Cu fomefe cu bărbat ?
- Mē plătiț cu cîntecu
 Ca lupu cu urlētu,
 115 Cînd vênătoru il gonește,
 Dă pfelea și se plătește.
 Mai dați cu picătura,
 Să ude cobzaru gura !

MOȘNEGUL

Cules de la Anton Cojocaru din Vladaia—Mehedinți, de *Ion Ionescu*, *abs. Seminar*. Acest cîntec este o variantă a *Moșnegului* din colecția D-lui G. Dem. Teodorescu pag. 616.

- Frunđă verde florî de fin,
 Cel moșneag, moșneag bătrân,
 El din friptă tineretă
 Până 'n dalbă bătrănetă,
 5 Fiū din trup nu s'a născut.
 Dar la d'albe bătrănețe
 Cu rugăciunî s'a rugat,
 La posturî s'a inchinat,
 Dumneđeū l'a ascultat
 10 Ș'un fecior a căștigat.
 Vinerî și l'a căștigat,
 Tot Vinerî l'a botezat ;
 Sâmbătă l'a logodit,
 Duminică l'a nunțit.
 15 Și Lunî carte i-a venit
 Ferman de la 'mpărăție,
 Ca să'l ia la miliție,
 Să slujască Impăratuluî,
 În porța Țarigraduluî.
 20 Cînd ordinu a picat,
 El pe cal a încălecat,
 Cu părinți s'a ertat,
 Cu mândra s'a 'ncredințat,
- Să'l adăste nouē al,
 25 Nouē al și nouē țile
 Și d'o vedea că nu vine
 Să se mărite prea bine.
 — Mândră, mândra mea,
 Tot de'al vedea că nu viū
 30 Tu să samentî busuioc,
 Pē nouē vetre de foc,
 Si d'o eși verde frumos,
 Să știț că sunt sănătos ;
 D'o eși negru pălit
 35 Să știț că m'am prăpădit !
 Ia veđi curva ce'a făcut
 Nouē al că l'a ținut,
 Nouē țile n'a mai vrut ;
 S'a plecat s'a măritat,
 40 Că l'a plăcut alt băfat,
 Dup'este șapte hotare,
 Unde 'și făcea curva cale,
 La țile de sērbătore.
 Iar moșnegul ce făcea ?
 45 Intr'o Sfântă Duminecă
 Pe cînd preoțiț cetia

- Săpoiul 'n mână că lua,
Săpoiul și lopata
Și la vie se ducea,
50 Să sape păragina,
In sfânta Duminecă.
Nu 'mî săpa cum se sapă
Și o săpa din vênă in vênă,
D'o scotea din rădăcină,
55 S'o asvârlea peste grădină.
Și strugurașii mî-atârna.
Sapă cât'î ȕioa mare,
Pân'numai pôte de șale;
Sê uită pē drum la vale,
60 La către sôre răsare
Și vede'un voînicel călare.
Voînicul negru de gânduri,
Iar calul alb de drumuri.
Venea voînic fluerând,
65 Calu pe nări sforăind
Și din cômă vînt trăgênd.
La cel moșneag ajungea,
Ne-bună ȕioa că'î da,
Că era Dumineca :
- 70 — Ne bună ȕioa, moșule,
— Mulțumesc voînicule !
— Talcă, nu'ți este păcat
In Sfânta Dumineca,
Ca să sapi păragina ?
- 75 — Cum stătuși de mēntrebași
Așa și eū spune'ți-ași.
Nu'mî este talcă păcat,
Că din friptă tineretă,
Până 'n dalbă bătrănetă,
80 Fiū din trup nu mî'am născut ;
Dar la d'albe bătrănețe
Un feciôr am căștigat,
Vineri mi l'am căștigat,
Tot Vineri l'am botezat ;
- 85 Sâmbătă l'am logodit,
Duminecă l'am nunțit ;
Lunî ordin l'a venit
Ordin de la Impărăție,
Ca să'l ia la miliție.
- 90 Cum ordinu a picat,
El pē cal a încălecat,
Cu părinți s'a ertat,
Nevestî l-a 'ncredințat :
Să'l adăste nouē aī,
- 95 Nouē aī și nouē ȕile
Și d'o vedea că nu vine
Să se mărite prea bine.
Să samene busuloc
Pe nouē vetre de foc,
100 D'o eși verde frumos,
Să știe că e sănătos ;
- D'o eși negru pălit
Să știe că s'a prăpădit.
Ia, veđi, curva ce a făcut ?
- 105 Nouē aī că i-a ținut,
Nouē ȕile n'a mai vrut ;
S'a plecat s'a măritat,
Că'î i-a plăcut alt băfat,
De peste șapte hotare,
110 Unde 'și făcea curva cale,
La ȕile de sârbătore.
Și astă-ȕi 'î este nunta.
Eū de aīa făcuī așa,
Să'mî rēcoresc inima !
- 115 — Ia să faci moșule, bine
Să mergi D-ta cu mine,
Ca să-î ved și eū nunta,
Să mē dăruī cu ceva.
Ei la nuntă se ducea,
120 Sta la masă nerugat,
Bea paharu ne 'nchinat.
Bea bine se sătura
Și la nuntași poruncea,
S'aducă mirésa'ncoa,
- 125 S'o dăruē el cu ceva.
Iar, mirésa când venea,
Mâna 'n pozunar punea,
Bagă mâna 'n pozunarī
Scôse șapte galbeni marī.
- 130 Iar pe urmă ce făcea ?
Inelu din deșt scotea
Inelu de la logodnă,
Făcea la inimă rană !
In pahar că'l arunca
- 135 Și mireși 'î da să bea
Ea inelu 'l cunoștea,
Odată tare ofta
Și din gură porucea :
Beți copii vē 'nveseliți
- 140 Și la mine nu gândiți,
Că eū pe cine am dorit,
Iacă'l, frate, c'a venit,
Nu s'a fost mai prăpădit !
El de mână că ș'o lua
- 145 Și cu ea acas' pleca,
D'un pom verde m'ô lega
Și o 'ncepea d'o judeca ;
— A ba mândră, mândra mea
F.... crucea și legea,
- 150 De ce mi-aī făcut așa ?
N'ascultaī de mumă-mea,
Că nu e femeie ra,
Să nu poți trăi cu ea ;
Mândră, orī de tată-meū
- 155 Că nu'ți mai gândea el rēū ;
Pedepsite'ar Dumnezeū !

După ce mi'o judeca,
Foc de la picioră că'i da,
Ardea pîn s'astâmpăra.
160 El lopata că mi'o lua,
Cenușa l'o vântura,
Ce n'o mai primi vîntu,
Mănânce și pămîntu.
Nicî așa nu se sfârșea

165 Din ea rugî verđi că eșea,
Care împedică lumea,
D'a draculuî ce era,
Ce nu s'o fi pomenit,
De când lumea pē pămînt
170 Și nicî nu s'o pomeni
Cât sóre pe cer va fi !

CANTECUL LUI RADU

Auđit de la Ghița Schiopu din R.-Vâlcea, cules de Ch. N. Țapu

Fóie verde salbă móle,
De la București la vale,
La Focșani pe valea mare,
Câte care cu povară
5 Tóte 'mî suie și 'mî pogórá ;
Numai carul Raduluî
Nicî nu sufe nicî cobórá,
Bate boi de-î omórá.
Fóie verde și o lălea,
10 Rădulósa ce 'mî đicea ?
— Radule, soția mea,
Nu'mî bate bou de cea,
Că e zestrísóra mea,
Care mi-a dat'o maica,
15 Să m'arinesc eú cu ea,
Din copilăria mea !
Iară Radu ce'mî đicea ?

— Fóie verde trei grănate,
Câte drumuri lungi și late
20 Tot de Radu sint călcate
Și de care ferecate ;
Numai drumul Gîurgîuluî
Și cu al Calafatuluî
Detei boi draculuî !
25 Fóie verde de năut,
Hai, puică, la Cămpu-Lung,
Să vedă cai cum se vînd
Și păgubașu plângend
Și hoții bënd și mîncând ;
30 Iar când fu la adălmaș,
N'avea loc de păgubaș
Și hoții bea și mîncea,
Păgubașii toți plîngea
Și Radu se înveselea.

CANTECUL LUI PRISCOVEANU.

ales de Christea N. Țapu din gura lautarului Radu Burcea din Putinei (Teleorman).

- Flóre verde pěr uscat,
La Priscovénu la sfat
Mulți boierî s'a adunat;
Toți boierî tērguluț,
5 Sfetnicîi Impēratuluț,
Stălpîi Țarigraduluț.
Dar pe nume cum îl chîamă ?
Aga Bălăcēnu,
Cu Costantin Brâncovēnu,
10 C'asa stăpânița Divanul.
Unde așa, veđi, că ședeau
Intre ei se pogodîau
Și din gură toți grăiau :
— De când odăi turcești s'a făcut
5 Zarafî s'a pribegit,
Numai ne vine dijmărit,
Dijmărit și oșerit,
Pe lume l'am pomenit,
De când eram copil mic.
10 Dar de ce nu ne mai vine ?
Că'l rumânaș mai bogat
La Turci îmi este argat;
Ce rumânaș mai deliū
La Turci mî-este herghelgiū ;
5 Ce rumânaș căimacan
La Turci mî-este stupar.
Ciuda mare, rău ne pare,
Că n'ar fi vr'un lucru mare,
Că nevasta mai frumoasă
10 La Turci mî-este odăiașă;
Copila cu măgele
A supus'o la cheiele ;
Scóte vin din pimniță,
Pēnă'n d'alba primăvară,
5 Fără nici o cheltuială !
Priscoveanu cel bogat,
Boier mare și aședat
Calcă rar și năstrăpat.
Dar el, nene, ce striga ?
10 — Sépte boierî de țară,
Să mergem la jăluială,
Să dăm jalbă Impēratuluț,
- In pórta Țarigraduluț;
Și Impēratu la Domnie
45 Și Domnia la 'mpērăție.
Unde-așa, veđi, că'mî auđia
Ceî sépte boierî se gătia,
La Țarigrad că pornia,
In postu Crăciunuluț pleca.
50 El la Dunăre mergea
Și'n caic că se urca;
Caicul că mî-l pornia,
Pe Dunăre în jos,
Că merge cu folos.
55 Când la jumătatea postuluț era,
Sf. Nicolae pe Dunăre-îprindea.
Priscoveanu ce'mî făcea ?
Caicelu că'l oprea
Și pe el că'l priponia
60 Cu frânghiă de mătase,
Impletite tóte 'n șase.
Pe Dunăre c'ăl oprea,
Sépte crapî că'mî prindea,
Cu ceafa ca de malac;
65 Și el frate că'l gătea.
Pe sf. Niculae-l slujia,
C'asa este datina,
De la Maica Precista.
Unde-așa, veđi, că'mî vedea,
70 Caicelu că-l pornia
Pin Idirna că mî-și da,
La Țarigrad ajungea.
Caicelu că'l oprea
Și pe el că'l priponia
75 Cu frânghiă de mătase,
Impletite tóte'n șese.
Ceî sépte boierî ce'mî făcea ?
Ei din caic jos se da,
Cu ipingele se'mbrăca,
80 Bicele pe mîini că lua,
Chirigîl că se făcea
Pin Țarigrad se'mplimba,
Șapte rogojinî că'mî lua,
Cu bicele le'noda,

- 85 La spinare le lua,
In mâna lui Prîscovénu le da.
Prîscovénu ce făcea ?
Rogojinele le lua,
Cu catran le cătrănea,
90 Cu bumbac le bumbăcia
Și cu spirt că le stropia ;
In trei prăjinî le ridica,
Luminarea c'aprindea,
Foc la rogojinî că'mî da.
95 Rogojinele 'mî-ardea,
Focu mare se făcea,
Țarigradu inspăimânta.
Dar Impăratu ce făcea ?
El prin curte se 'mplimba,
100 Vedea foc se spăimânta,
Cu mare glas el striga :
— Trei copii de la Măria-Sa,
Ce stați voi acum așa ?
Voi nu băgați sama
105 Că n'am măturat coșurile ?
S'a aprins Țarigradu
Și-o să ardem cu totu !
Dar ei, nene, ce făcea ?
Din iuțelă se scula
110 Și Țarigradul ocolea
Peste cine, veți, că 'mî da ?
Peste Prîscoveanu 'mî da,
Unde rogojinile ardea.
D'indărăt pe boierî lua,
115 Ca pe oi
Și ca pe boi,
La Impărăție-î ducea.
Când acolo îi ducea,
Impăratu le striga :
120 — Șapte boierî de țară,
Ce păț mare c'ați vădut,
De la mine c'ați venit ?
Bine v'ar ședea la fiară,
Să vă trimet la Ocna Mare,
125 Să 'mî tăiați ce-va la sare.
Până 'n d'alba-î primă vară,
Făr'de nici o cheltuială !
Prîscoveanu ce striga ?
— Să trăiești, Impărate lumi-
nate,
130 N'am venit să ne bagî la fiare,
Să ne ducî la Ocna Mare ;
Ci am venit la jeluțală
Inaintea Măriei Sale,
Cum judecî lumea totă
135 Să ne faci nouă dreptate !
Dar Impăratu ce striga :
— Ce păț mare c'ați vădut
De la mine c'ați venit ?
- Brâncovénu cel bogat —
140 Prea mî-e un boer aședat
El nene ce a strigat ?
— Trăiești, Impărate lumina
De când odăi turcești că
(fapt)
Zarafî c'a pribegit,
145 Creștinii 'mî-a sărăcit,
Nu mai ne vine dijmărit,
Dijmărit și oferit
Pe lume l'am pomenit.
Dar Impăratu mai striga :
150 — Mai trei copii ai mei,
[la Măria Sa
Acum din iuțelă vă sculați
Șeile pe cai aruncați.
Car' cu securi,
Car' cu topore,
155 Să 'mî dați foc la foișore.
De la baltă pînă la Olt,
Județele peste tot !
Câte odăi turcești 'mî era
Pe toate le doboră
160 Cu securi le dărîma.
Unde așa, veți, că'mî ved
Și foc nene le punea,
Odăile că 'mî ardea.
Dară Turcii ce 'mî făcea ?
165 Șele pe cai că'mî punea,
Numai o odaie că'mî remănea
Acilea la Țuțurca,
In gura Ologilor mî-era
Și aia, veți, remănea.
170 Dar Turcu atunci ce făcea ?
Pola cu galben umplea
Dinaintea lor ieșta.
Dar Turcu ce șicea ?
— Trei copii de la Măria-Sa
175 Luați galbeni cât oți vrea,
Să nu'mî fărîmați odaia.
Dar ei, nene, ce făcea ?
Din gură Turcului șicea :
— Turcule, dumniata,
180 Nu'mî trebuie vîlaga ta ;
Ci fărîmăți odaia
Și plăcă in Merchiza.
Unde Turcul că vedea,
Odaia și-o fărîma,
185 Disagi de galbeni umplea
Și pe cai că mî-î punea
Și de acolo că pleca.
Flóre verde florî de nuc,
Suî, Mario, in vîrf de nuc,
190 Să veți Turcii cum se duc
A venit călări pe măgari,

Acum se duc pe armăsarî.
Nu pot se cârmi de bani,
Că'n sat nu mai e de traî
195 Că ne dă Turcii stupaî,
Să ieşim cu toţi la plaî!

Mă plătiî cu cântecu,
Ca lupu cu urletu ;
Carnea o lasă în crâng,
200 Pielea o duce în tîrg.
Mai îndemnaî, cu ôlele,
N'ascultaî, mincîunile.

CANTEC VÎNĂTORESC.

Auđit de la Ión Băluî din Monastirent - Vâlcea, de Chr. N. Ţapu.

Ascultaî, boierî, la mine,
Să vă spun d'ô istorie,
Istoria luî Zarpala,
Care a scos lupchiî din ţară;
5 Lupchiî urlă de geaba,
Vulpea vîna tot când vrea;
Şi venea şi da cu plasa
Colea prin cocenişte
Să găsiască niî-caî găşte.
10 La coteţu părăsit,
Şapte găiniî mî-a găsit ;
Pe colea la cotirleaî,
Să mî găsiască niî-caî raţe.
La cireşu dîrimat
15 Mî-este un cocoşel roşcat,
Tôtă nôptea mî-a cântat ;
Vulpea'n sus că s'a uîtat,
Cocoşu jos c'a picat,
Vulpea de grab că l'a luat.
20 Dar stăpinul cocoşuluî
Făcu gură la aî căiniî
Şi luă vulpea la hebet (gónă)
Şi apoi pîn pirlitură
Şi cu toţi îi dete gură.
25 Şi mergând vulpea pe luncă
Se 'ntâlnî cu treî Oltenî,
Să puşe vulpiî hădărău (jijău),
Că prea umblă nôptea reû
Vine la coteţul meu.
30 Dară unu dintre ei
Se gândi se talmăci :

— Hădărău l'a pierdut
Şi ea tot reû a făcuf.
Rupse unu o tîrsină,
35 Legă vulpea la o vîná
Şi-l dă drumu prin grădină.
Ô goni intră prin tîrg,
Şi-apucă prin băcănie,
Luă o litră şi o scumpie
40 Şi un cosac de peşte 'n gură,
Şi apucă pîn prălitură,
Tôtă lumea 'l dete gură.
Ea fu lute de picior
Sări valea şi-un pripor (cóstă
[de deal])
45 Şi-a intrat într'ô pădure,
Se întâlni cu un vînător :
— Staî vulpe că te omor !
Şi ea mule din picior.
Vînătorul ce mî făcea !
50 Arma la ochi că mi-ş lua,
Când odată slobođia,
Şi de loc mî-o prăpădea.
Îl lua pielea şi-o vindea.
Şi o duse la primărie
55 Şi-l făcu socoteala
Pe câî ômenî a stricat,
Câte ôre a mâncat î
Luară pielea la vinđare
Şi împărţiră din parale.
60 Unu a rămas păgubaş,
N'am ce-l face f...

POPA FARCAȘ.

Comunicat lui Christea N. Tapu de învățătorul Leabu, de la Iantarul Gheorgheni-Bălșaru din Șebănești-Oltu.

A se vedea o variantă în scrierile D. 101 din vol. VII. II. Antiquități din România, pag. 107-109.

- Diasupra Coraleilor,
 În josul măgurilor,
 Multe cartulețe sînt,
 Multe sînt.
 5 Mărunte sînt,
 Mai multe de îpingele,
 De buști negre tăărăști,
 Unde vești multe îngrozēști!
 La mîlco de cartulețe
 10 Este un cart mare rotat,
 Cu creștetu nărimizat,
 Cu sferie de bumbac,
 Cu țeruști de alamă,
 Care nu se bagă în sēmă.
 15 În mîlco de cartulețe
 Sade D' mnu Negru-Vedă,
 Dar cu el din' mai ședea"
 Raști după Dămbovița,
 Albaștri după Gheorghenița.
 20 Popa Școlă din Farcaș,
 Care sare șapte pași,
 Șapte pași, șapte răgași,
 Și cu Nedea rădăleș,
 Care sta la rășol bîș;
 25 Cu Buzేశti cāte-ști trei,
 Cu Căprești d' amēndiș,
 Unde cea și mi-ști mănca
 Și chefu bun cāi țicea,
 Măturā cā le cānta.
 30 Cānd a parte cāști cāta,
 Cāea pulbere s'ardica,
 Toști în plicere s'arta,
 La pulbere se nita,
 Negru-Vedă ce țicea?
 35 În plicere se scula,
 La pulbere se nita
 Și din gurā cūștina
 — Măturālești d' d' pulbere de vint
 Vești pe cāmp s' risipiști
- 40 D' d' d' pulbere de om,
 Drept la noi c' o nimeri:
 Și cu noi frate o vorbi,
 Noi un ceas cā nu trecea,
 Cine, nene cā sosea?
 45 S' vești Radu Calomfirescu
 P'un cāi negru, alb de spume,
 Din suligā vint făcēnd,
 Din gurā tot strigānd:
 — Mā Buzేశtilor, frașilor,
 50 Căpreștilor, verilor,
 Văi bești, bești, vē nveseliști
 Și de Tātari nu gāndiști!
 Frunzuliști usturoi,
 Sînt Tātari în sat la noi.
 55 A ricit pe mātca-mea,
 De mātca secat inima!
 S' vești alicui coconaști
 Mā tu pus pe māgāraști
 Și tu cācut țigānaști:
 60 Cānd a fost āi mititel
 Tu luat pin dāsāgel,
 S' d' d' Tātari cu ei!
 Vești mănastirea din deal,
 O fācurā grajd de cāi:
 65 S' vești s'inte icōnele,
 Cā le făcea scāunele,
 Ședea cu ei pe ele!
 S' vești pe Domnu Christos,
 Cā tu pus cu fāțā'n jos:
 70 Iar pe Māica Precista
 Și cā tușun pe gros,
 O fācurā d' o țeghila,
 Tu cā tușun pe ea,
 Tu plānge totā lumea!
 75 S' tu m' rug de Dumneata
 S' tu d' d' d' d' ce va
 Dar Negru-Vedā ce țicea?
 S' vești, Radule,

- Calomfirescule,
 80 Că eu ajutor ți-aș da,
 Roșii după Dâmbovița,
 Albaștrii după Gheorghiuța,
 Verșii după Ialomița;
 Popa Stoica din Fărcaș.
 85 Care sare șapte pași,
 Șapte pași, șapte văgași;
 Și cu Nedea Făcăleț,
 Care stă la război băt;
 Cu Buzeștiți câte-și trei
 90 Și cu Căpreștiți d'amândoi.
 Pe mine nu m'or vedea
 Și mai rău s'o spălmânta,
 Geaba de bătaia mea.
 Radu Calomfirescu dicea:
 95 — Mă rog, frate, de Dumneata,
 Să-mi dai ajutor ceva.
 El frate că poruncia,
 Dârjelile că le lua;
 Lua dârjelile,
 Și isbea pârlogile;
 Să pitea Tătarii ca curvile.
 Și pe urmă că-l lua
 Bună spașmă că le da,
 105 Toți în toate părțile fugia,
 Numai cine rămânea?
 Numai Nedea Făcăleț,
 Care stă la război băt. —
 Patru ulițe și făcea
 110 Și 'n patru părți că tăia,
 Ochii de Calomfirescu da,
 Calomfirescu striga:
 — Nedeo, Nedeo, sluga mea,
 Apropie-te lângă mine,
 115 Pune scară
 Lângă scară,
 Și dârlog
 Lângă dârlog,
 Și oblâng
 120 Lângă oblâng;
 Unul pe altul să ne păzim
 Să tăiem, să potopim!
 Iar Nedea ce mi-ți striga?
 — Păzește-te, stăpân, de mine;
 25 Dați cu calu peste tine;
 Calul mi s'a nfiarbântat,
 Ochii s'a mpăiejinat,
 Paloșu 'n sânge s'a spurcat,
 Să nu te tai și pe tine. —
 30 Când pe tine te-oi tăia
 În grele păcate oi intra!
 Cu căciulele schimbă,
 Frate de se cunoștea,
 Când fu sora 'n chindie
 135 Tăia Nedea șapte mi
 Și Calomfirescu opt mi,
 Făcură cinsprece mi,
 Când fu sora le colea,
 De Tătarii se curăța
 140 Și cu Nedea că pleca,
 Acasă că se ducea.
 Iar Radu Calomfirescu ce făcea?
 Sus în case se suia,
 Și Nedea jos rămânea,
 145 La masă că nu-l poftia,
 Și el bea și mi-ți mânca,
 Popa Stoica că 'l lua
 Și 'n chilie că 'l băga,
 Foc în cisme că-l băga
 150 Și 'l punea de mi-ți juca
 Și de el frate ridea
 Și jurămint că mi 'l da:
 Când o fi la zurbalic
 Să nu mai saie pentru Ca-
 [lomfirescu nimic.
 155 Șapte inși că se inhăita,
 Sus în case se suia,
 De la masă că 'l lua
 Pe Radu Calomfirescu. —
 Cisma din picior scotea
 160 Și cu cisma că 'l bătea
 Până 'n carimb rămânea
 Și ochii că-și arunca
 Pe Nedea că mi-l vedea
 Și din gură că-l striga:
 165 — Nedeo, Nedeo, sluga mea!
 Ia scote tu măciuca
 Și dă-mi și mie tórta
 Că-mi repune viața,
 F... curva mâni-sa!
 170 — Ha! stăpâne, Dumnéta,
 Nu se caută sluga
 Numai la zurbalic,
 Se caută și la cinste; —
 Pune sluga lângă tine,
 175 Să vadă de tine bine.
 Eui, frate, te-am ascultat
 De grea oste te-am scăpat, —
 Tu la masă c'at mâncat
 Pe mine nu m'ai chemat!
 180 Unde Radu Calomfirescu auđia
 La un gard se repeđia
 Mâna pe proptea punea,
 De trei palme din pământ o
 [scotea,
 Iar din cui că n'o putea.
 185 În gura mare striga:
 — Ia, veđi omul cu....
 Ca grădina cu proptele

Să fie d'afurisit,
De popă nespovedit,
190 Care o mai pune proptea,
Să m'-o puie din nuța
Scóte om de la belea,
Să nu-î răpuî viéta.
Și Nedea se repedîa
195 Și cu paloșu că da,
Frumos capu că-i tăia

Și 'n suliță 'l sprijinîa,
Pe tîpsie că'l punea,
La Popa Stoica 'l ducea.
200 Unde capuî că'l vedea,
Tîpsia in mână lua
Și de galbenî c'o umplea
Și Nedei că i dăruia,
De-a rēmas pomina
205 In tótă Valahia.

DOBRIȘAN

Comunicat de învățatorul I. Leabu din com. Șerbănești-Olt, — cules de la ȧntarul Gh. Băltatu din acea comună.

Sa se compare cāntecul de fața *Dobrișan* din colecția d-lui G. Dem. Theodorescu, pag. 473 sqq. cu *Oprișan* din colecția d-lui V. Alexandri, pag. 201 — 205. O variantă a acestuia este și în colecția d-lui Th. T. Burada, pag. 184 — 187. Veđi încă o variantă în colecția d-lui Vulpian, pag. 43—44.

Din oraș din București,
La ale case marî domnești,
Din curte la Milea ăl Vodă,
Mândră masă m'—este intinsă,
5 De mulți boierî m'—e coprinsă.
Iar la masă ce mănāncă ?
Numai știucă și postrungă,
Galbenă de caracudă.—
Unde bea, unde mânca
10 Și ăutari le cānta.
Dar in colțu mesei
Șede un tēnēr moldovēn,
Pārāciu lū Dobrișan
— Dómnele, Măria sa,
15 Domnia ta ești Domn in Bu-
[curești, —
Dobrișan la Stoțenești,
Ridică case domnești,
De sē vēd in București;
Nu's case ca casele,
20 Ci sunt case din vērteje
Tot le suie și le lasă.
Oile lū Dobrișan,
Nu sunt oi ca oile
Junicî ca junicile ;
25 Berbecî lū Dobrișan
Nu sunt berbecî ca berbecî,
Ci sunt berbecî de-ēi beciî;

Cu córnele zugrāvite,
Sint cu lāna cānită.
30 Din vērful cornițelor
Cāte-o piatră nestimată,
De lumină țera tótă.
Ciobaniî lū Dobrișan
Nu se pórta ciobānește
35 Se pórta povolnicește.
Dulăi lū Dobrișan
Nu sunt dulăi ca dulăi,
Ci sunt zāvozî boferestî,
Unde 'i veđi mi te 'ngrozești !
40 Iar Domnul Milea Vodă grāia
— Măi, Sāvēr tēnēr moldovēn,
Pārāciul lū Dobrișan,
Tu'l pārăști, tu să 'l aduci.
Māndru firman că scria,
45 Moldoveanu că pleca,
Pe la mieđul noptiî,
Cu sudorile morțiî
Și la Dobrișan mergea.
Firman in mână că-i da. —
50 Când firmanul el citea
De la inimă ofta.
La ciobani că poruncia,
Oițele le pornia
Cam cu cāiniî,
55 Cam cu ciobani

- Cam cu ardalicu tot.
Oî puține ce 'șt avea,
Fruntea ajunge în București
Și cȃda-î la Stoienești.
- 60 Pe la mieđul nopții,
Cu sudorii morții,
Acolo cȃ ajungea,
Porțile cȃ deschidea,
Mergea fruntea oilor
- 65 Pe lumina pietrilor.
Oile 'n curte bȃga
Iar cȃobanii ce'șt făcea ?
Cȃrlige de aur c'avea,
La ferestřă le rėsma,
- 70 Iar cȃobanul ca cȃobanul,
Nu știe ce e șofranul:
Cȃrlige l'a ferestřă rėsma,
Điuă în casă se făcea,
Ca sȃrele strȃlucea. —
- 75 Domnia se deștepta
Și din gură așă đicea :
— Nu știu điuă s'a făcut
Saũ Dobrișan mî-a sosit ?
Sȃrele 'n prȃnd se ridica,
- 80 Pě Dobrișan, cȃ'l chema
Și din gură 'l judeca :
— Unde ai făcut blaga asta ?
- Paloș din tēcă scotea,
Veđi capul ca sȃ i-l ȃa.
85 Cȃnd o parte cȃ'șt cȃta
O cucie cȃ venia
In cucie cine 'mî era ?
D'o babă bętrȃnă
Cu rochia de lȃnă,
- 90 Cu bręu de cȃmilă. —
Ea'n curte cȃ mi-ș intra,
La Milea-Vodă trȃgea,
Douę palme cȃ mi-ȃ da :
— Asta e fratele tęu.
- 95 Tu ești in București
Și el e la Stoienești.
Hrisȃve, nene, cȃuta
Și bunȃ fraș cȃ se gȃsia.
In brațe se sęruta
- 100 Și amęndoi se imbrȃțișa
Și tare se 'nveselea.
Mȃndrȃ masă cȃ punea
Și mi-ȃ bea și mi-ȃ mȃnca
Și boierii le ura.
- 105 Lȃutarii le cȃnta
Și apoi se despȃrșia,
Dobrișan la Stoienești,
Milea-Vodă 'n București. —

DOBRIȘAN

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu din gura lȃutarului Dumitru Radu din Comuna Bȃneasa—
Teleorman.

- Frunđuliță florȃ domnești,
Din oraș din București,
La ale case mari domnești,
Frunđuliță florȃ de tisă,
- 5 Mare masă mi-este 'ntinsă.
Dar la masă cine 'mî șede ?
Sȃ veđi, Domnul Minea Vodă,
Cu toți boierȃ d'a 'mpreună.
Lȃngȃ Domnul Minea Vodă
- 10 Șede-un tinȃr moldovean,
Mult mi-e cȃrȃne și dușman,
La inimă om iclean,
Pirăște pe Dobrișan.
— Dȃmne Mineo Vodă,
- 15 Unde s'a vęđut
Și s'a dovedit
Ceriul cu doi sorȃ,
Țarȃ cu doi Domni ?
Domnȃ-ta 'n București,
- 20 Dobrișan in Stoienești,
Cu cap n'ai sȃ mai traiești.
Oile lui Dobrișan,
Nu sunt oi ca oile,
Ci sunt oi stogoșate,
- 25 Cu burtele lȃsate.
Berbecii lui Dobrișan
Nu sunt berbecȃ ca berbecii,
Ci sunt berbecȃ, bercȃ

- Cu córnele 'ntre melci,
 30 Cu córnele 'mbelcugate,
 Cam pe spate tot lăsate ;
 Din vârful cornitelor
 Câte-o piatră nestimată,
 Una plăta lumea totă.
 35 Pe lumina pîetrilor
 Daū porneală oilor,
 De simțea de vreme rea
 Trage oile la perdea ;
 De simția de vreme bună
 40 Trage oile la pășune.
 Cîobaniū luī Dobrișan
 Nu sint cîobani ca cîobaniū,
 Ci sunt boteři de Divan,
 Nu se pörtă cîobănește,
 45 Ci se pörtă chip domnește,
 Cu cārliche de argint,
 Face dără pe pămînt,
 Unde nu s'a pomenit,
 La Dobrișan s'a găsīt.
 50 Al cîne de moldovean,
 Părăște pe Dobrișan,
 Nu'l părăște pe dreptate,
 Il părăște 'n strimbătate,
 Care 'n lume nu se pöte.
 55 Domnul Minea ce făcea ?
 D'un ferman că mi-și scria,
 Pe Gheorghitā-l trimitea.
 Dobrișan ce mi-și făcea ?
 El din somn că tresăria,
 60 Luī, frate, semn se făcea,
 Și din gură că grāia :
 — Scól', cocónā, nu ședeā !
 Cānd lamba mi-o aprindea
 Cu Gheorghe se pome nā
 65 Fermanu 'n braț 'l-aranca
 Și 'ncepea d'a mi-l citea.
 Lacrāmile 'l podidīa,
 Semn la cîobani că făcea,
 Cîobaniū, veđi, la oi
 70 Și oile la dulāi.
 Cîobaniū toți se gătea
 Și-oițele le pornea.
 Fruntea' bate 'n București,
 Coda este 'n Stoīenești,
 75 Cu cap n'ai să mai trăiești !
 Cîobaniū că mi-și sosīa,
 In curtea luī Minea intra.
 Dār cîobanu, ca cîobanu,
 Nu știe ce e șofranu
 80 Și ca țiganu divanu.
 Cārlichele le rezima
 Rađe 'n casā că intra.
 Minea Vodā se scula
 Și din gură că dicea :
 85 — Catā f... mumā-sa
 Nu știū sóre a rēsārit,
 Orī Dobrișan c'a venit ?
 D'o slugā că trimetea
 Și sluga că mi-și venīa
 90 Și din gură cuvinta :
 — Dómne, Minea Vodā,
 Sórele n'a rēsārit,
 Nicī diuā nu s'a făcut,
 Dar Dobrișan c'a sosīt
 95 Cam cu oi,
 Cam cu miei,
 Cam cu cîobaniū
 Cam cu ardalip cu tot.
 Dar Dobrișan ce făcea ?
 100 Caiī la birjā puneā,
 La mă-sa că se ducea
 Și mă-si că mi-ī spunea
 Și mă-sa ce mi-și făcea ?
 Caiī la cucie puneā,
 105 La Minea Vodā pornā.
 Frunđuliță bob nāut,
 P'al drum mare părăsit,
 Cu negarā acoperit,
 Cu troscot verde 'nvēlit,
 110 Tare vine și sosește
 D'o cucie verde smolitā,
 Ce de malurī e trāntitā
 Și de praf e prāfuitā.
 Dar cucia cine-o trage ?
 115 Patru telegari,
 Ce sunt armāsari,
 Negriī ca corbiī,
 Lucī ca șerpiī
 Și iuți ca șoimī.
 120 De mānat cine-ī māna ?
 Mic de cîobānaș,
 Sēruta-mi l'aș,
 Cu hățurī de bete,
 Cu gluga 'ntre spete,
 125 Mānā nu se vede.
 Cānd in curte ajungīa
 Și'un cal mic īl crāpa.
 Și mă-sa ce mi-și făcea ?
 Nicī la el nu se ultā,
 130 Sus in Cafat se sufa,
 Pe Dobrișan il judeca,
 Cu cāt capu nu i-l lua.
 Dar maicā-sa ce 'mī făcea ?
 Papuc din picior scotea
 135 La Domnul Minea venīa,
 Cu papucul că'l isbla
 Și din gură că-ī grāia :
 — Dómne Mineo Vodā,

- Unde s'a pomenit
 140 Și s'a dovedit,
 Să taie frațe pe frate,
 În lume n'aibă parte?
 Eū vėduvă c'am rėmas,
 Mult necaz cu voi am tras!
 145 Pe voi eū cā v'am crescut,
 Pėnă marī cā v'am făcut;
 Pe tine cā te-am luat
 Și la școlă cā te-am dat,
 Bună carte-ai învățat.
 150 Pe Dobrișan cā l'am luat
 Și după oi cā l'am dat,
 Mare turmă c'a făcut
 Și frate cā s'a procopsit
 Domnul Minea ce făcea?
 155 Rostóvele le căta,
 Frați bunī cā se gășia,
 Și de mumă și de tată,
 Crescuți în streinătate.
 El din gură cā dīcea:
 160 — Alei, frate Dobrișan,
 Cāt oi fi eū în domnie,
 Tu să fii în clobănie.
 Dobrișan ce mi-și făcea?
 Oițele le pornea,
 165 Fruntea Ți bate Stoțenești.
 Codița e 'n București.
 Minea Vodă ce făcea?
 Pe mă-sa cā mī-o lua,
 În drépta lui c'o punea.
 170 Mai dīceți, boierī, amin!
 Mai dați cu ale plosci de vin,
 Oi găsi altu mai bun.

DOBRIȘAN

VARIANTA

Cules de la Iautarul Stan Pițigoi din Piatra-Teleorman de Ch. N. Țapu.

- Din oraș din Bucuresci,
 L'ale case marī domnesci,
 În curte la Domn Ștefan Vodă
 Frumósă masă 'mi e 'ntinsă,
 5 De mulți boeri 'mī-e coprinsă.
 Toți boeri țergului,
 Cărmaci divanului,
 Dar la masă, ce mănâncă?
 Numai cegă și postrugă,
 10 Galbenă de caracudă,
 Șalăiaș, pește d'il gras,
 Ștuculiță lunguliță,
 Bună este ciorbuliță.
 Dar la capu mesei,
 15 Șade-un tēnēr moldovean,
 Părăște pe Dobrișan.
 — Dómne, Măria ta, Ștefan Vodă,
 Unde s'a vėduț și s'auđit,
 Țara noastră cu doui Domni,
 20 Ceru nostru cu doui sorī?
 Domnia ta domnesci în Bucu-
 [resci,
 Dobrișan în Stoenesci; [mele,
 Domnia ta domnesci cu nu-
 Dobrișan cu pungile.
 25 Oile lui Dobrișan,
 Nu sînt oi ca oile,
 Sînt tot oi d'ale bālăi
 Și sunt cu lăna cănită,
 Cu unghiile zugrăvite.
 30 Berbeci lui Dobrișan
 Este în cap cu patru córne;
 În vėrfu cornițelor,
 Căte-o pīatră nestemată,
 De plătesce lumea tótă.
 35 Când Ștefan Vodă auđia,
 Măna pe condei punea
 Și pe hărtie scria,
 În mână părului c'o da:
 — Să 'mī-l aduci, poruncia,
 40 Cam cu oi, cam cu clobani,
 Cam cu ardalic cu tot.
 Când la el, cā se ducea,
 Taman la masă 'l gășia,
 Și hărtia cā Ț-o da.
 45 Când pe hărtie citia,
 Din ochi negri lăcrăma,
 De la masă se scula,

- Oile că le pornea,
Era fruntea 'n Bucurescî,
50 Coda 'n urmă 'n Stoenescî,
Stoenescî după Călnescî.
Pe la mfeđu nopției,
Călcând tina Vlăsției,
In curte oile intra.
- 55 Clobanu ca clobanu
Nu știe ce e șofranu,
Cărligele le rezema,
La zăbrele de feréstră.
De lumina tot prin casă,
60 Lumina tot ca diua:
Cocóna se deștepta,
La Ștefan Vodă striga:
— Scól, Ștefan Vodă,
Fii dormit,
- 65 Nu știu sóre a răsărit,
Orî Dobrișan c'a sosit.
Ștefan Vodă se scula,
Pe Dobrișan că'l vedea,
La gealapî că poruncia
- 70 Să'î taie căpățina.
Iar Dobrișan că'mî dicea:
— Daț paloșurile bine pe mischiu,
Când m'oțî tăia să nu știu!
El la măsa trimetea,
- 75 Când măsa dacă venia,
La Ștefan Vodă năvălea;
Palma bicî că 'mî-o făcea
Peste ochi negri 'l pica,
Iar Ștefan Vodă 'î dicea:
80 — Ce curvă fuseși,
De cu palma 'mî dedeși?
— Oî fi curvă,
C'am curvit cu tatăl tēu,
Te am făcut pe tine,
85 Și pe Dobrișan.
La scólă că v'am dat,
Și carte c'ați invētat.
Ție ț'a fost dragă domnia,
Luî Dobrișan clobănia,
90 Să nu'ți mai tai frăția!
- Mă 'nchinaî cu cântecu
Ca și lupu cu crângu.
Dacă umblă isbăvește,
Dă plelea și se plătește.
- 95 O duce la tăbăcarî,
O pörtă boerî d'ăi marî.
La boerî dacă se 'nvechea,
Pe la țiganî o mai da;
Țiganî in cărcumă intra,
100 Incepea cu chîfot de 'î da!

CANTECUL LUI BABA NOVAC

Cules de Christa N. Țapu de la Iautarul Ion Concila, Urdarii de-jos-(Gorj)
(A se compara acest cântec cu varianta «Novac și Cerbul» din colecția lui Vesile Alexandri pag. 144. Veđi o mică asemănare și in *Gruia Novac* din colecția d-lui Bibicescu pag. 284 sqq).

- Foie verde mărăcine,
Ascultați omeni la mine,
Să vă spun d'o istorie,
Să vă cânt d'un cânticel
- 5 Mititel și frumușel,
Să trecem dealul cu el.
Pe luciul Dunărei,
Pe scursura apeî,
Tare'mî vine și'mî sosește
- 10 Un caic mândru gătit,
Cu postav verde înflorit.
Incă in el cine era?
- Chiar ficiorul lui Novac,
Luî Novac baba Novac.
- 15 Din Munții de Ardeal
La Dunăre că mergea,
Turcii, mare, că'l vedea,
Și'l vedea și'l cunoștea
Și sarea de se'neca,
- 20 Toți ca frunđa și iarba,
Iară sluga lui Gruia,—
Bat'o pâinea și sarea
Și totă cheltuiala—
Ea la Turci că se ducea

- 25 Și din gură așa dicea :
— Turcilor,
Boțerilor,
De ce, mare, vè 'necați ?
Că Gruța este bêt,
30 Cum este bun de legat,
Tot legat și fericat,
Tot cu frânghii de mătase
Și cu cinci de sârmă întorsă,
Tale carnea pên'la ôse.
35 Iară Turcii ce'mi dicea ?
— De trei-ori să'l cântărim
De trei ori cu gălbiori,
De cinci ori cu sfântșori.
Iară sluga lui Gruia, —
40 Bat'o pâinea și sarea, —
Ea la Gruia că mergea
Și mâna pe el punea
Și'l lega și'l fereca,
Tot cu frânghii de mătase
45 Și cu cinci de sârmă 'ntorsă
Tale carnea pên'la ôse ;
Și'l punea și'l cântărea,
De trei ori cu gălbiori
De cinci ori cu sfântșori.
50 Foie verde bob lalea,
La țapa Corbiil il ducea.
Doi de mână il sudufesc,
Patru cinci în sapă 'l cîoplesc,
Mâini în ȋiua mi-l topesc.
55 Foie verde bob lalea,
Când Gruia se deștepta
Și pe sus că se uita,
Nici o putere n'avea.
D'un Corbișor că vedea
60 Și din gură așa dicea :
— Corbeo, Corbeo, frate Corbeo,
Ia fă-te de aluneca,
Inelușul de mi-l-ia
Și cu el să mi-te duc.
65 În munții de Cearideal;
Și acolo să conclănești
La tôte prădurile,
La tôte amlașurile.
Dară Novac ce'mi făcea ?
70 Masa afară că'mi scotea,
Corbișoru imi cloncănea.
Dară Novac ce făcea ?
De la masă se scula,
În casă că intra,
75 Pușca din cui că s'o ia,
Corbișorul d'a impușca.
Când Novac în cas'întra,
Corbișorul se lăsa,
Inelușul că'l punea,
- 80 Pe masă 'n pahar cu vin.
Novac afară țeșfa,
Corbișorul se sălta,
N'avea Novac în cine da
Și la masă că ședea ;
85 Mâna pe pahar punea
Și la gură mi'l ducea
Și vinul din el că'l bea.
Inelușul că'l vedea
Și'l vedea și'l cunoștea
90 Și din gură așa dicea :
Gruio, Gruio, puiul tașchiil
Pe tine Turcii te-a tăfat,
Corbișorii te-a mâncat !
De la masă se scula,
95 În chilie că intra,
Disași cu galbinil încărca.
Lepadă tôte domnești,
Lua rase călugărești
Și-apuca pe o potocea,
100 Poteceaua cam cotită,
Cam cotită părăsita
Și cu troscot invălită,
Numai de Novac sciută.
La Dunăre că mergea,
105 Fete mari pânză înălbia
El din gură așa dicea :
— Bună ȋiua, fetelor,
De mi-ași pune în direptate,
Pânzele să vè albescă,
110 Ca o colă de hârtie,
Cum sta mândră în prăvălie,
Șiil când logofetiil o scrie ;
Iar de'ți supune în strâmbătate,
Pânzele să vè 'negrăscă,
115 Cum sunt rasele pe mine,
Cum il inimiôra 'n mine.
Foie verde peliniță,
Fată mare din cosiță,
Ibomnica lui Gruia,
120 N'ai văduț tu pe Gruia ?
Dară fata ce'mi dicea ?
— Călugăre, piaza rea,
A luat Turcii pe Gruia,
La țapa Corbiil il ducea.
125 Doi de mână il sudufesc,
Patru cinci în sapă il cîoplesc.
Mâine în ȋiuă mi-l topesc.
Dară Novac ce făcea ?
Pe potecușă apuca,
130 Și la Turcii că se ducea
Și din gură așa dicea :
— Turcilor vizilor,
Ce vè robu vinovat,
De așa tare pași legat ?

- 135 De v e este de v ndare,
V e da  galbeni  i parale,
De v e este de schimbare,
S a v e da  doi pentru unul.
Iară Turcii ce'mi  icea ?
- 140 — Nu ne este de v ndare,
Nici ne este de schimbare,
 i ne este de p edare ;
C a-i ficioru lui Novac,
Lui Novac, baba Novac,
- 145 Din Mun i de Cerdeal.
Iară Novac ce'mi  icea ?
C nd el a a au ea
Ind r t că se intorcea,
Tot mai rău se necăjia.
- 150 Se  icea d'aluneca,
Disagii cu galbeni v rsa,
Turcii năvală că da.
Iară Novac ce  icea ?
Fuga la Gruia da,
- 155  i paloșul mi'l trăgea,
Fr nghiile le tăia
 i drumul lui Gruia ii da,
 i din gură a a  icea :
— Gruio, Gruio, puiu ta hii,
- 160 Bate tu m rginele,
S a bat eu mijlócele,
Că le știu sor cele,
M re, vr'unul de o scăpa
Capul t u că  i-l oi lua !
- 165 Vine s rele in chindie,
Ta  Novac  apte mie,
 i Gruia nu se știe ;
C nd s rele sc p ta,
N'avea Novac ce tăia.
- 170 La Imp ratu că mergea
 i din gură a a  icea :
— D'aoleo, frate Imp rate,
S a fi lăsat D- eu,
Să se taie Imp ratu,
- 175 Acu ia  i-a  lua capul.
Imp ratul ce'mi  icea :
— D'aoleo, frate Novace,
St p ne te- i  ara inpace,
C t oi fi eu imp r tie
- 180 S a fi  i tu in haiducie.
Eu m e lupt cu c ntecu,
Ca lupu cu chiotu
Mai da i-i cu băutura
Să-  unde cobzaru gura !

CANTECUL LUI CALIN

Cules de Chr. N. Țapu de la lautarul Ion Concilă Urdartii de Jos (Gorj).

- F ie verde de pelin,
 i s'asculta i la Călin.
Iară Călin ce  icea ?
Tre  mo ii că cump ra :
- 5 Poiană  i Pleni a,
Risipit, a treilea,
Poiana cu fînurile,
Risipi ii cu gr nele,
Pleni a cu vinurile.
- 10 F ie verde bob lala
Iară Călin ce  icea ?
Caii la butc  punea
Prin Pleni a el pleca,
T te vinurile cerca
- 15 Care vin că nu-i plăcea,
Bu ile afar'le scotea
 i tăia cercurile,
 i v rsa vinurile,
Se sc lda p serile,
- 20 Pe t te potecile.
Iară Călin ce'mi  icea ?
Logof tul il intreba :
Logofete dumneata,
— A mai rămas cine-va,
- 25 — S a nu plătească claca ?
A mai rămas trei calici,
De doi ani n'a dat p'aici ;
Unul este B s lan,
N'a plătit claca nici an ;
- 30 Unul e Ghi a Chiri ,
De doi ani n'a dat p'aici.
Ion al Marii din Poiana

- N'a plătit'o de trei ani.
 35 Iară Călin ce'mi dicea ?
 — Logofet'e dumneata,
 Du-te de ia pe Ion 'ncoa,
 Ca să-și plătescă claca
 Și totă socot'ela;
 40 Crucea și legea,
 Ce 'm'i-a urit curtea,
 Logăfătul că pleca,
 La Ion al Marii mergea
 Și la masă că'l găsia,
 45 De o bună ziua că-î da :
 — Bună ziua, nene Ióne,
 Hai că te cheamă Călin
 Să-ți dea un pahar de vin
 F... de păgân.
 50 Ion al Marii ce făcea ?
 Imi lua furca din bordei
 Și'î tragea vre-o două trei
 Și intra iar in bordei.
 Logofătul ce făcea ?
 55 La Călin Săidac mergea
 Și din gură așa dicea :
 — D'aoleo, Săidac Căline,
 Săi in apă și mă inec
 La Ion al Marii nu merg;
 60 Că ia furca din bordei,
 Și-ți trage vre-o două-trei
 Și intra iar in bordei,
 Car cu logofet'ul merg.
 Dar cu care logofet' ?
 65 Cu logofet'ul Matei,
 Că cutéză la bordei;
 Și lucréză cu temei.
 Logofet'ul că'mi mergea
 Ion al Marii mi-î vedea,
 70 Cu nevasta se vorbea :
 — Ascult'ă, nevastă, 'ncoa :
 Adă tu punga încoa,
 Că eū fac belelile
 Și punga păciuirile.
 75 Ion al Marii că mergea,
 La Călin Săidac mergea :
 — Bună ziua, mă Călin.
 — Nu-ți mulțumesc porc de
 [câine.
 — Dar n'auđi, tu, mă Căline,
 80 Nu mă face porc de câine
 Că-s tot creștin ca și tine.
 Dară Călin ce făcea ?
 Catesniul mi-î căta,
 Vr'o cincî galbeni mi-î găsia.
 85 Ion al Marii ce făcea ?
 Măna in pungă că băga,
 Bani pe masă 'i punea
 Și din gură așa dicea :
 — Ține Călin, bani bine,
 90 Peste-un ceas mi-î veđi la mine
 Ion al Marii ce făcea ?
 Cu nepoți se vorbea :
 — Ascultați nepoți incoa:
 Să omorim câinele,
 95 Ne-a mâncat cu clăcile ;
 De când e aici la noi
 Nu mai veđi la car doi boi,
 Nici cloban cu dece oi.
 Iar nepoți ce'mi dicea ?
 100 — Nene Ióne, dumneata,
 Noi am cam îmbetrănit,
 Dar avem pe Tănase ăi mic,
 Intra pe coș tăvălind,
 Face potera colnic,
 105 Fără bêt fără nimic,
 Ion al Marii ce'mi dicea ?
 — Ascultați nepoți incoa;
 Ține-ți calea la nisip,
 Că trece Călin pe pisc
 110 Pân' la Ióna Vėduva,
 C'acolo știe vorba
 Și totă socot'ela.
 Acolo când ajungea
 Ion al Marii așa 'm'i dicea ?
 115 — Deschide ușa, Căline,
 — Nu vreaū, nu vreaū porc
 [de câine !
 Ion al Marii ce făcea ?
 Dete cu piciorul ăi stâng
 Dobori ușa și un stălp.
 120 Iară Călin ce'mi dicea ?
 — Nene Ióne, dumneata,
 Șeđi la masă să cinăm.
 Ion al Marii ce'mi dicea ?
 — Ardeți focul cina ta,
 125 Mie 'm'i crapă inima,
 Numaī pěn 'te-a judeca :
 Mă-ai prins fata la urđic
 I-ai luat trei franci de la gât,
 Fira-ai mort afurisit,
 130 Cu măta, care te-a făcut !
 Nu ți-a fost milă și păcat,
 Că tot de la mine i-a luat
 Și i-a luat pe secerat ?
 Iar Ióna Vėduva
 135 I-ai prins fata la măcriș,
 I-ai luat vaca din gârlic ;
 Plâng copii in bordei,
 Că n'au lapte 'n putinei
 Ce o să facă vai de ei !
 140 Fóie verde bob lălea
 Și nimic nu-î mai dicea

Lancea 'n gură 'i punea
 Și din gură așa-î dicea :
 — D'aoleo Saidac Căline,

Din botcă din telegar
 145 Cum te duce pe doi parî.

CANTECUL LUI MINEA

(CANTECUL NUNULUI)

Cules de Ch. N. Tapu de la lautarul Ionița Valeanu din Roșiori-de-Vede.

A se confrunta această variantă cu «Nunul mare» pag. 653 din colecție.
 Idem cu «Bogdan» din colecțiunea D-lui V. Alexandri, pag. 175—178.

<p>Din oraș din București,
 L'ale case mari domnești,
 In curte la Stefan Vodă,
 Sint căruțe stoborite
 5 Cu postav verde 'nvălite.
 Cocónele 'mpodobite,
 Tot de nuntă sint gătite.
 De irsurat cine se 'nsoră ?
 Se însoră Minea Vodă
 10 Și 'l cunună Iancu Vodă.
 Mireasa de unde-o ia ?
 Din oraș din Dobrogea,
 De la Letinu bogat,
 Ovreiu nebotizat,
 15 Și de lege lepădat.
 Iaca nunta se gătea
 Iaca nunta că 'mî pleca,
 Imî pleca de la Săm-Pîetru,
 Abia ajungea la Săm-Mîedru.
 20 Foițică de spanac,
 C'a fost nuntă cu conac.
 Dacă-acolo c'ajungea.
 La pórta că 'mî tábăra,
 Pórta 'ncuiată era.
 25 Dar Letinul cel bogat,
 Ovreiu nebotizat
 Și de lege lepădat,
 Dacă porțile 'nzăvora,
 Sus in privor se urca
 30 Și din gură că 'mî striga :
 — Care e ginerili,
 Să 'mî descuțe porțili,
 Să 'și bage caritili,
 Cealea cu cocónili ?</p> | <p>35 Ginerile, Mirili,
 Nața cu umeri,
 Lacrămile 'l podidea,
 Dicea c'a dat de belea.
 Dar nașu-sěu c'auđia,
 40 Din guriță că striga :
 — Tacî fine, nu te speria,
 Nașu-těu o purta grija.
 Calul că 'l inchinga,
 Bine 'n chingî că 'l stringea.
 45 Odată că mi-ș rácnea,
 Pe sus porțile sărea,
 Și 'și băga caritili,
 Cealea cu cocónili
 Iar Letinul ál bogat,
 50 Ovreiu nebotizat
 Și de lege lepădat,
 Nicî p'asta nu se lăsa
 Și din nou întreba :
 — Care este ginerili,
 55 Ginerili, Mirili ?
 Să s'alégă din nuntașî.
 Din nuntașî,
 Din sichirașî,
 Și din negrii țigănașî !
 60 Letinul postavurî că lua
 Și grămadă le făcea :
 — Ginerile să alégă postavurili,
 Pe cum o fi nuntașu
 Așa să 'i dea postavu ;
 65 D'o fi nuntașul cu calu piag,
 Să-î dea postav de-î tocat ;
 D'o fi nuntașu cu calu sur,
 Să-î dea postav de cel bun.</p> |
|--|---|

- Dară nașu-sëu ce făcea ?
 70 Pe gineri-sëu 'ncuraja :
 — Iacă, fine, nu te speria,
 Nașu tëu ți-o purta grija,
 Rógă-te la D-deu,
 Să trăiască nașu-tëu !
 75 Și pe cal că 'ncăleca,
 Odată că mi-și sbiera,
 Pe sus postavurî săria
 Și măre că le toca.
 Pe la nuntași le 'mpărția.
 80 Pe cum era nuntașu,
 Așa 'l da și postavu.
 Dar Letinul cel bogat,
 P'aceia nu s'a lăsat,
 Alt meșteșug mî-a aflat.
 85 Trei fete de Letin mî-aducea,
 Tot un stat și tot un chip.
 — Care e ginetili,
 Ginerili, mirili ?
 Să-și cunoscă mireasa,
 90 S'o cunoscă și s'o ia,
 Bage o în ochi mîne-sa !
 Inșă nașu se scula
 Și lua cununia,
 Și p'o tavă mî o punea,
 95 La câte și trei fete mergea,
 Și din gură le dîcea :
 — Vie să 'și ia cununia
 Care este mireasa,
 Cununa s'ar cu dînsa !
 100 Care era mireasa,
 Lacrămile o podidea,
 Coconile că 'mî pripea,
 Imî pripia d'o 'ntohonîa,
 Și 'n carită o punea :
 105 Éaca nunta că 'mî pleca.
- Imî pleca de la Sân Mîedru,
 Abia ajungea la bobotéză,
 Taman când popî botéză.
 Dar Letinul cel bogat,
 110 P'aceia nu s'a lăsat.
 Cochineri că 'mî trimetea,
 La nuntă că 'mî trimetea,
 Și cu toți că juca.
 Lăutarî și trîmbicerî,
 115 Ca roua din burufenî.
 Nașu cochinerî că lua,
 Și 'ntr'o casă că-l băga,
 Câte-un ochi că le scotea,
 Câte-o mână le tăia.
 120 Și la cai că se ducea,
 Câte-un picior le tăia,
 Și cu trei că 'l lăsa,
 Pe toți măre că-l slutea
 Și drumu măre le da.
 125 Dar Letinu știa cochinerî
 [când venîa,
 Sus în Cafal se suia,
 Cu ochîanu se ulța,
 Pe nuntași că mi-l vedea.
 — Vai de măiculița mea !
 130 I-am trimes ca fluturî,
 Și vin ca cerșetorî !
 Eū le-am dat merticu ras și
 [afinat,
 Ei mî-a trântit merticu cu virf
 [și îndesat !
 Dar Letinul ce făcea ?
 135 Otravă 'n cîubuc băga,
 El vedî că se otrăvia,
 Și el frate că murîa ;
 Mai mult de necaz murîa
 În lume se pomenîa.

CANTECUL LUI MIREA.

(VARIANTA)

Auzit de Chr. N. Țapu de la lautarul Gheorghe Porumbescu din Novaci (Gorj).

- In oraș in București,
La cele căși, mari domnești,
Multă mărime se strânge,
Frumosă masă se 'ntinde.
- 5 Chihațaua tîrgului,
Caimacani tîrgului,
Stâlpi Țaligradului,
Frunđuliță și-o lălea,
Câte căruțe 'mî venia
- 10 Pe d'o parte imî jugrăvia,
Pe de alta 'mî poleia,
Tot de nuntă se gătia.
De 'nsurat cin' se 'nsura ?
Se 'nsoră Mirea Vodă.
- 15 Și 'l cunună Radu Vodă
Mireasa de unde o lua ?
Tot din țara Letinască,
De la un Letin bogat,
Savalat, căine spurcat ;
- 20 Că de blagă mi-e bogat,
Și de lege lepădat,
Și de aur și d'argint
Și de miere și de unt,
Dulceta de pe pămînt.
- 25 Frunđuliță și-o lelea,
Dar nunta când mi-și pleca ?
Mi-și pleca la Sîn-Mîedru
Și 'mi-ajungea la Sîn-Pîetru.
Dar Letinul ăl bogat,
- 30 Savalat, căine spurcat,
El ochianul că'l punea
Și nunta că mi-o vedea,
Porțile că le 'ncuța
Lacătile le punea,
- 35 Lacătile 's de argint,
Cum n'am vîdut de când sînt !
Dar Letinul ce 'mî făcea ?
Din gurița lui striga,
De-o-dată 'mî striga turcește
- 40 D'a doilea letinește,
D'a treilea românește.
- Dar letinul ce 'mî dicea ?
— Care 'mî este ginerile,
Ginerele, mirele ?
- 45 Să s'alégă din nuntași,
Din nuntași din călărași
Și din negri țigănași ;
Ca să 'mî safe porțile,
Să 'mî tafe lacătile
- 50 Ca să-î vîd puterile !
Dar ginerile ce 'mî făcea ?
El de grabă c'auđia,
Fața de pămînt punea
Și de lături că se da.
- 55 Dar nașu seű că striga :
— Tac, fine, nu te 'ntrista,
Că-ți pîrtă nașu grija
Și de totă cheltuțala.
Dar fină-seű c'auđia
- 60 De grabă se 'nvesella,
— Pe negru 'n chingă 'l strân-
[gea,
- O-dată că resuna
Cu scara stîngă 'l tăia
Și-o dată că'l repeđia,
- 65 Porțile că le sârfa,
Și lacătile că le tăia.
Dar Letinul ăl bogat,
Savalat, căine spurcat,
Nici p'afa nu s'a lăsat.
- 70 Cî frunđulița și-o lelea
Frunđuliță mărgărit,
Eű pe câte le-am făcut,
Pe tôte le-am potrivit ;
Frunđuliță de atlas,
- 75 Nu-mai asta mî-a rémas.
Dar Letinul ce 'mî făcea ?
Nici pe asta nu s'a lăsat,
Nouă buți c'alšturat ;
Buticele mititele
- 80 Și mai era pîntre ele
De câte cincî-zeci de vedre.

- Dar Letinul ce'mî făcea?
 Din guriță că 'mî striga;
 D'odată striga turcește,
 85 D'a doilea letinește,
 De-a trei oră românește:
 — Care este ginerile,
 Ginerile, mirele?
 Din nuntași să mi se-alégă,
 90 Din nuntași,
 Din călărași,
 Ca să'mî sară bușile,
 Să 'mî tale cercurile,
 Să 'mî verse vinurile,
 95 Să 'mbete oștirile,
 Ca să-î ved puterile?
 Dar ginerile ce'mî făcea?
 De o parte că se da,
 Fața de pămînt punea
 100 Și de lături că se da.
 Dară nașu ce 'mî dicea?
 — Tacî, fine, nu te 'ntrista,
 Că-ți pörtă nașu grija
 Și totă cheltuiala.
 105 Dar ginerile ce făcea?
 De grab' el se veselîa
 Și de lături că se da.
 Pe negru 'n chingă 'l strîngea,
 Odată că 'l repeșta,
 110 Bușile că le sârîa,
 Cercurile reteza,
 Vinurile le vörșa,
 Mare risipă făcea.
 Dar Letinul ăi bogat
 115 Sta și se gândîa:
 — Cată f.... mumă-sa,
 Dară ce-o mai fi și asta?
 Frunză verde mărgărit,
 Eü pe câte le-am făcut
 120 Töte le-am potrivit.
 Frunză verde de aclas,
 Numai asta a rēmas!
 Veđi Let ,nul ăi bogat,
 Nici p'aia nu s'a lāsat.
 125 Trei fete că'mî scotea,
 D'a lătura le punea.
 Cum il una și alta;
 Cine, d'aci, le cunoștea?
 Din gurița lui striga:
 130 — Care este ginerile,
 Ginerile, mirele?
 Din nuntași să mi s'alégă,
 Din nuntași din călărași,
 C'a s'alégă mireasa?
 135 Iar ginerile c'auđia
 Fața de pămînt punea,
 Dar nașu-sēü că striga:
 — Tacî, fine, nu te 'ntrista,
 Că-ți pörtă nașu grija.
 140 Dar ginerile c'auđia,
 De grabă se 'nveselîa,
 Pe negru 'n chingă strîngea
 Și-odată că'l repeșta
 La porțiță că 'mî mergea;
 145 Odată că'l repeșta
 Și prin curte că'l plimba,
 La ele că se ulta,
 Se ulta ce se ulta;
 Cine, drac, le cunoștea;
 150 Cum il una și alta.
 El de grabă se 'ntrista,
 Fața de pămînt punea
 Și nașu-sēü că striga:
 — Tacî, fine, nu te 'ntrista,
 155 Că-ți pörtă nașu grija.
 Rögă-te la D-đeu
 Să trăiască nașul tēü!
 Dar nașu-sēü ce 'mî făcea?
 Mâna 'n pozinar băga,
 160 Tipsii de galbeni umplea
 Și prin curte risipea,
 Din gurița lui striga:
 — Care este mireasa
 Să-și adune risipa,
 165 Care nu, dracu s'o ia!
 Dar mireasa ce'mî făcea?
 Din trei fete s'alegea
 Și risipa și-o aduna
 Și 'ncăruță se punea,
 170 Drumul la vale că'l lua!
 * * *
 Mai dați meseni cu stropitura
 Să-și ude țiganu gura;
 Și 'mî mai dați câte o para,
 S'o duc la țiganca mea,
 175 Să i-o leg de chiotöre,
 Să mă lase 'ntre pic.....

CANTECUL LUI IENCEA SABIENŢEA.

Cules de Chr. N. Ţapu, din gura lautarului Dumitru Valeanu-Roşiorii-de-Vede.
A se confrunta cu *Jencea Sabincea* din G. Dem. Theodorescu pag. 630 sq. şi
cu *Sêrb sârac* cu care se aseamnă puţin din pag. 103-108, colec. lui Vasile Alexandru.
Idem *Jencea Sabincea* din colec.ia D-lui Burada 179 — 183, idem *Encea Sabincea*,
din colec.ia d-lui Vulpian, pag. 48-49.

	Fôie verde a bobului,	Tu pe Stanca s'o sêruţi,
	Pin târgul Odriului	Inelul să ni-l aduci,
	Plimbă-mi-se,	Cinci pungî de galbenî şi-om da
	Pôrtă-mi-se,	Dar dacă n'oi sêruta,
5	Săaî lencea	45 Inelul nu ni-l vei da,
	Sabincea,	Frumos capu-ţi l'om lua.
	Cu-o saia sumésă'n brêu,	Unde lencea c'auđă,
	Cu murguleţu de frêu.	Lui ochii negri-i lăcrăma,
	Se'mplimba ce se'mplimba,	Afar' din cafenea leşă,
10	De pe cal descăleca,	50 Şi la murgu se ducea,
	La o cafenea'mî trăgea.	Picîoru în scară'l punea.
	Cafeneaua Turcilor,	Mergea murgu 'mbuestrând,
	Turcilor păgânilor.	Şi alde lancea tot oftând.
	Şi pe scaun că'mî şedea,	Când maică-sa 'l vedea
15	Şi-o cafea 'mî poruncia.	55 Ia din gură-i đicea :
	Unde Turcii că'l vedea	— Alei lencio Dumneata
	Ca călni că se strângea	Eū te-aştept maică riđind
	Şi din gură că'l întreba :	Şi tu'mî vii maică plângend!
	Băi, lenceo dumneata	— Maică, măculiţa mea,
20	Ce-ai căutat tu p'aicea ?	60 Eū aseră m'am plimbat,
	Dar lencea că mi-ş striga :	Acî'n târg'n Ţarigrad,
	— Turcilor,	Pe la cafenea am dat,
	Păgânilor,	Şi mai mult m'am lăudat :
	Câte fete'n Ţaligrad,	Câte fete'n Ţaligrad
25	Ţaligrad şi Beligrad,	65 Şi neveste cu bărbat,
	Şi neveste cu bărbat,	Nici una nu mi-a scăpat,
	Lui lencea nu i-a scăpat,—	De cât Stanca mi-a scăpat,
	Pe tôte le am sêrutat.	Stăncuţa din Beligrad
	Câte un bogasin le-am dat,	Nepoţica de'mpêrat
30	Pe papucei le-am călcat;	70 Fată de creştin bogat,
	Numai una mi-a scăpat:	Prinsore cu Turci-am făcut:
	Stăncuţa din Beligrad,	Că pe Stanca-oi sêruta
	Nepoţica de'mpêrat,	Şi inel i-l'oi lua,
	Fată de Sêrb bogat.	Cinci pungî de galbenî mi-or da
35	Unde Turcii c'auđă :	75 Dacă pe Stanca n'oi sêruta,
	Daba, lencia Dumneata,	Şi inelul nu l'oi lua
	Noi de noue anî ne căsnim	Frumos capul mi l'or lua.
	Pe Stanca s'o sârutăm.	Unde măsa c'auđă,
	Inelul să'i-l luăm.	Lui din gură că-i đicea :
40	Dar tu dacă eşti vitêz,	80 — Alei, lencio, Dumneata

- RĂgă-te la DumneŒeu,
Să-Œi trăiască murgul tău ;
Şi la Maica Precista,
Să trăiască maică-ta,
85 Să te scape de belea
Din mâna păgănilor,
Din cuŒitul Turcilor.
Şi de mână că-l lua
Şi'n casă că mi-l băga,
90 Frumuşel că mi-l tundeă,
MustăŒile i-le rădea,
De haine mi-l desbrăca ;
Femeleşte-l îmbrăca,
In ace,
95 In spilce îl prindea,
O cărpă'n cap îi puneă,
Femeleşte că mi-l făcea.
Şi din gură că-l Œicea :
— Tu maică să mi te duci
100 La porŒiŒa cu trei bēşici
Şi aşa din gură să Œici :
— Stanco, surăŒica mea,
Deschide, soro, uşa,
Că eu sunt surata ta !
05 Dar StăncuŒa ce'mi Œicea ?
Nu'Œi deschid, soro, uşa,
Căci nu eşti surata mea ;
Că Œi-e glasu fomeleşc
Şi vorbele haŒduceşti.
10 Dacă eşti surata mea,
Bagă capul pe ferăstră
Şi dă-mi spilce şi dă-mi ace !
Unde lencea c'auŒia,
Capul pe ferăstră băga,
15 De spilce, de ace da.
Atunci Stanca se scula,
UşuliŒa Œi descuŒa
Şi'n casă că mi-l băga,
Şi pe vatră Œi aşternea.
20 Iar lencea ce mi-Œi Œicea ?
— Stanco, surăŒica mea,
Nu'mi mai aşternea coala,
Că mi-e focşoru de plop,
Şi mi-o sări, veŒi, vr'un foc
125 Şi mi-o arde trup şi tot !
Unde Stanca c'auŒia
Ei milă Œi-se făcea,
La picere'n casă Œi aşternea,
Iencea acolo se culca.
130 Când fu pe la mieŒ de nôpte,
Stanca e'n sudorî de mÔrte,
Când fu vērşatul de dorî
Stanca 'mi vērşă la sudorî.
Dar lencea ce mi-Œi făcea ?
135 Mână dreaptă Œi-o arunca,
Inelul din deşŒ trăgea,
Adio că mi-Œi lua,
Stanca oftând remănea.
El afară că mi-Œi ieşia,
140 Piciorul in scară 'mi puneă.
Fugea murgul imbuestrând,
Alde lencea fluterând.
Din ploşcă tot vin bēnd,
Din pistÔle sloboŒind.
145 Când Turcii că mi-auŒia
Ca călnii că se strângea.
El in cafenea intra,
Mână'n pozinar băga,
Inelul că mi-l scotea
150 Şi pe masă că-l trântea.
Când Turcii inel vedea,
Nici un ban nu vrea să-Œi dea.
Şi lencea se necăjia,
Paloş din teacă 'mi trăgea
155 ŞeŒ-deci de Turci mi'Œi tăŒa.
Nu mi-Œi tae cum se tae,
Ci mi-Œi tae tot fēneşte,
Îl grămădeşte clăieşte.
Foc din Œece părŒi le da,
160 Pe murgu că 'ncăleca,
La StăncuŒa că'mi pleca.
Pe StăncuŒa mi-o lua,
Nuntă Œerănescă 'mi făcea
Şi de Turci că mi-o scăpa.

CANTECUL LUI COSTEA CIOBANU

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Dumitru Valeanu din Roșiori-de-Vede
 (A se confrunta acest cântec cu *Fulga* din Colecția d-lui G. Dem. Theodorescu
 pag. 509 sqq., și cu *Gealip Costea* pag. 513 din aceeași colecție și cu varianta *Dolea*
 din colecția lui V. Alexandri, pag. 54-56.

- Pe câmpul Tighiniț,
 Și p'al Tighinuții,
 Pe valea Bărăii,
 La colțul dumbrăvi,
 5 La târla Costiei,
 Că m'ă 'ntins perdelele,
 Pe toate vâlcelele,
 Ca să'î fete oile.
 Așa 'î fată oile,
 10 Cum sunt vara ciupercile.
 Și are Costea oi mărunte
 Câte pietricele 'n munte;
 Are Costea mielușei,
 Cât sunt vara brebenei;
 15 Are Costea mielușele,
 Cât sunt vara viorele.
 Și mai are Costea, are
 D'o miorea,
 Nu'mi este 'n lume ca ea.
 20 In trup mi-e de șapte palme
 Și 'n cap m'ă cu patru corne;
 In vârful cornițelor,
 Câte o piatră nestimată
 Dă lumină noptea totă;—
 25 Pe lumina pietroilor
 Ducea seama oilor;—
 Cu lănița zugrăvită,
 Cu unghiile poleite,
 Când simte de vreme bună,
 30 Trage oile in păștiune;
 Când simte de vreme rea
 Trage oile 'n perdea.
 Tot mai are Costea, are
 Vre-o cincî-deci de căni bē-
 [trân],
 35 Care 'mă păzesc pe la stân;
 Vre-o cincî-deci de cățelandri
 Care păzesc pe la mandre,
 Vre-o cincî-deci de pușlăței
 Carî păzesc pe la odăi.
- 40 Mai are, Costea, are
 Pe doalfa, cătea bētrână;—
 De bētrână ce era,
 Dințî 'n gură nu mai avea;
 Ședea 'nvăluită 'ntr'o lână
 45 Și lătra noptea la lună.
 Mai are Costea, are
 Pe Togan,
 Căine d'un an,
 Cu capul ca de cărlan,
 50 Că ședea el noptea 'n c...
 Și păzea noue stân,
 Ađi m'ă-e Lună,
 Măine m'ă-e Marț,
 Pleacă Costea la Galați,
 55 Cu măgarîi insămărați,
 Să ia tărițe
 La oițe
 Și bolovan
 Pe la cărlan,
 60 Opinci pe la cioban,
 Imine
 La vătășei,
 Cu Fulga 'n cale se'ntâlnea,
 Bună ziua lor că 'și da:
 65 — Bună ziua, nene Costeol
 — Mulțumescu-ți, nene Fulgo!
 Alei, nene Fulg bētrân,
 F... băbuța in c...
 Tu rău, frate, oi inflămēnđi,
 70 Tu la mine ca să vii,
 Și ca frate că ți-oi da
 Un berbec de frigare,
 O mioră d'o căldare,
 Brânză dulce din sădila,
 75 Cașcaval din comanic,
 Cum stă bine la volnic,
 Pe mine să nu mă strici.
 Alei, nene Fulg bētrân,
 Lasă-te de haiducie,

- 80 Vin' cu mine 'n ciobănie
Căci mai bine-o să ne vie!
— Alei, nene Costeo, nene,
Lasă-te de ciobănie,
Vin' cu mine în hațducie,
85 Că mai bine o să ne vie.
Iar Costeo că mi-și pleca,
Diua bună că-și lua,
Fulga 'n urmă rămănea,
In vale că'mi cobora,
90 Cinci-șeci de hațduci avea.
Hațduci că mi-l vedea :
— Alei, nene Fulg bătrân,
F.....-mi-ți băbuța 'n c...
De când frate tu te-ai dus,
95 Vinul în ploscă s'a acrit
Și pâinea s'a mucețit.
Când mai rău ne-am mânia
Și pin cângi că te-am lua,
Giaba de viața ta !
100 Iar Fulga că le striga :
— Voi voinicilor,
Luați-vă după mine,
La măgura cea surpată,
Unde-am mai urlat odată.
105 Alți ca câinii să lătrați,
Alți ca lupii să urlați,
Alți chiote să'mi dați.
Câinii Costi mi-o auți
După voi s'o 'nșirui ;
110 Eă în târlă mî-oî intra,
N'oi lua una, n'oi lua două,
Voi rupe turma drept în două ;
Tot fruntea berbecilor,
Fala negustorilor,
115 Nădejdea stăpânilor.
Câinii Costi c'auția,
După ei se'nșiruia ;
Fulga 'n urmă rămănea,
La târlă că se ducea,
120 Iar dolfa că mi-l ochia :
— Vîno, vîno, Fulg bătrân,
F.....-mi-ți băbuța în c...,
Că mai am două dinți 'n gură,
Aia am să-î rup în tine !
125 Pe dolfa somnu o fura,
Fulga 'n târlă că intra,
Turma 'n două mi-o rupea,
Din dărăt că le lua
Și'n vale le cobora.
130 Când voinici le vedea,
Unii, frate, că'mi tăia,
Alți frate'mi jupuia,
Alți focuri că'mi făcea,
Alți, neică, că'mi frigea,
135 Alți pin gură lua,
De-și mai ținea inima,
Ia veți Fulga cel bătrân,
Că ședea p'un buștén,
Și rodea d'un ciodălan.
140 Ați mî-e Lunî,
Măine mî-e Marți,
Vine Costea din Galați
Cu măgariînsămărați,
Cu bolovanî
145 Pe la cârlanî,
Cu opinci pe la ciobanî,
Cu țărițe
La oițe.
Când Costea acas' că venia
150 Oile la strungă le da,
Nu venia lăptile la măsură,
Nici brânza la 'nchegătură.
Zerul frate că'l lua
Și pin cofe că'l punea,
155 Toți dulăii că'î striga ;
Nici dulăii nu se sătura.
Dar Costea ce mi-ș făcea ?
Brațul de sburături umplea,
Toți câinii sburătura,
160 Numaî dolfa rămănea ;
De trei ori târla o ocolea,
La gura târlii venia
Ea din gură că dicea :
—Nu mă bate, măi stăpâne,
165 C'am slujit la moș d'al tîu,
Am stujit la taică tîu.
Vine vremea și la tine,
Nu mă bate măi stăpâne,
Ia-te tu după mine !
170 La isvoru rece de mult,
Numaî de dolfa știut.
Unde Costea c'auția,
Cârligu 'n mână că lua,
Dolfa 'nainte mergea.
175 De picior amelinta,
P'o nare că șuiera,
Când în vale se ulia,
Costea oile vedea,
Ca câinii la zahana ;
180 Fulga pe buștean ședea
Și rodea d'un ciodălan.
Dolfa când îl vedea,
Din deal se repedea
Și de vîne l'a apuca.
185 Costea că mi-ș striga :
— Ține, Dolfo, acilea,
Mare bacșis ți-oî da.
Pînă Costea că'mi sosia
Cinci-șeci de voinici pleca,

- 190 Pin păduri se împrăștia,
Numai Fulga rămânea.
Costea mâna pe Fulga punea,
La respântie îl ducea,
Din guriță 'l judeca :
- 195 — Bine Fulgo, dumneata
Ce rău frate ți-am stricat,
De pe mine m'ai furat ?
Nu mai furat cum se fură,
N'ai luat una, n'ai luat două,
- 200 Mî-a luat turma drept pin'de
Tot fruntea berbecilor,
Nădejdea stăpânilor.
Tu mi-ai furat haideuște,
O să-ți car eū ciobănește.
- 205 Câte o bucată tăia,
La răspântie arunca;
Toți dulăii că'î striga,
Nici dulăii nu'l mânca,
D'al dracului ce era.

MOGOȘ VORNICUL

Cules de Christea N. Țapu, din gura lăutarului Dumitru Valeanu din Roșioara de Vede.

A se confrunta acest cântec cu varianta prescurtată Mogoș Vornicul din colțiunea lui V. Alexandri pag. 153 sq.

- La umbră la șapte brați,
Unde se cinstesc șapte frați
Albi ca niște 'mpărați,
Și cu Mogoș sunt cumnați.
- 5 Ei în vorbă ce'și avea,
Pe Stăncuța o logodîa.
După cine vrea s'o dea ?
După Mogoș vornicul,
Călare pă galbenul,
- 10 Conteș îmbăferat.
Dar pe Stanca că i-o da
Și-a casă că mi-o ducea;
Dar cu Mogoș prinsore avea:
— Măi Mogoș dumneata,
- 15 Noi pe Stanca că ți-o dăm ;
Dar noi prinsore s'avem:
Să vie vara de dece ori,
Cam în luna lui Cuptor,
Că's mai multe sărbători,
- 20 Mai puține lucrători ;
Și iarna vii de cincî ori, —
Că s'o 'ntâmpla d'o fi ger
Nu e bine călător.
Mogoș tot așa dîcea,
- 25 Până pe Stanca o lua.
Când acasă mi-o ducea,
Nouă ani că mi-ș trecea,
Pe la cumnați nu mai da.
Când împovârnia pe dece,
- 30 Eacă Mogoș se gătește,
- P'un cal galben Dobrogen
Coda'î trage pojar verde,
la veți urma 'i se pierde.
Când la ei că mi ajungea
- 35 La umbră la șapte brați,
El din gură că'mi striga :
— Bună ziua șapte frați,
Șapte frați, șapte cumnați,
Albi ca niște 'mpărați,
- 40 Cu Mogoș sinteți cumnați,
Cu Stăncuța sinteți frați.
Ceș șapte frați se scula,
— Bine Mogoș mi-ai venit,
Pe Stanca ce ni-ai făcut ?
- 45 — Măi șapte, frați șapte cumnați
Vine și Stanca pe urmă,
învălită'n rogojină,
Ca să nu vē fie rușine,
Intr'un car mare moldovenesc
- 50 De spițat, mi este spițat,
Numai nu mi-e obădat,
Cu doi boi moldovenești,
Când te uți pin e...
Le numerî măselele.
- 55 Ceș șapte frați când auđia
Inima că le-o rânfa.
Al mai mare ce-mi făcea ?
Paloș din teacă'mi trăgea,
Lui Mogoș capu să'i ia.
- 60 Iar Mogoș fu mai volnic,

- Cu paloșul lui prijinea,
 Pe cumnată-său îndărăt îl da.
 Iar la masă că'mi ședea,
 Iar frate că mi-l ispitea,
 65 Mogoș tot așa spunea.
 Cumnată-său cel mai mic
 Fu slugă la un ispravnic,
 El fuse mai priceput.
 Fratele mai mare ce'mi făcea?
 70 Pe Mogoș de vorbă ținea,
 Al mic după Mogoș se da,
 Paloșul din teacă scotea,
 Capul lui Mogoș tăia
 Și cât colo el sărea.
 75 De îngropat unde'l îngropa?
 Tot la umbra brașilor,
 Cu frunza mi-l învălșa,
 Călușelul 'l-l lua,
 În grajd de pîtră 'l băga,
 80 Și mai mult că nu trecea,
 O cucie că'mi venia.
 Ce fel de cucie era?
 Poleită,
 Cu aur zugrăvită,
 85 Cu postav verde 'nvălită,
 Cu doi-spre-dece telegari
 Negri, nene, ca corbiș,
 Suptiri, frate, ca șerpil
 Și iuș, frate, ca focu.
 90 De mânat cine 'l mâna?
 Mic de mocănaș,
 Cu gluga 'ntre spete,
 Cu băieri de bete,
 Mâna nu se vede.
 95 Dar în cocie cine era?
 Veși Stăncuța cea frumôsă,
 Surioră la șapte frați,
 Albi ca niște 'mpărați,
 Și că nene, unde trăgea?
 100 La umbră la șapte brași
 — Bună ziua șapte frați,
 Cu Mogoș sintești cumnați,
 Și cu mine sintești frați.
 — Bine Stanco mi-ai venit
 105 Pe Mogoș ce l-ai făcut?
 — Mai șapte frați,
 Albi ca niște 'mpărați,
 Mogoș mi-a plecat nainte,
 P'un cal galben dobrogean,
 110 Coda 'l trage pojar verde,
 Ia vești urma i-se pierde,
 Și Mogoș era cam beat,
 Ori că calu l'a trântit,
 Ori că voi l'ați omorit?
 115 Unde eș că mi-aușta,
 Unul la altul se uita,
 Semn la altu că'și făcea,
 Câte trei c'o ispitea,
 Stanca tot așa spunea.
 120 Dar Stăncuța ce făcea?
 La cucie se ducea,
 O boldeșcută 'și-avea,
 Jos din cucie mi-o da,
 La șapte frați mi-o ducea.
 125 Dăra sângelui afla,
 Pe sânge că se lua
 Pên'la grópă d'o ducea.
 Boldeșcuta că scărma,
 Peste Mogoș că mi-ș da,
 130 Și Stăncuța că'l lua,
 Mi'l sêruta în tătetură,
 Par'că'l sâruta'n gură.
 Tron de cêră că'și făcea
 Și pe cucie că'l punea.
 135 La Domnie că'mi pleca.
 Iar Stăncuța că striga:
 Dar da Stanca pênă'n ișe,
 Să resbescă la Domnie,
 Să vă vedă pe trei legați,
 140 Și pe patru spânzurați.
 La Domnie se ducea
 Și din gură că'mi striga:
 — Dómne,—Măria-ta
 Turci'n țară mi-a venit
 145 Pe mine m'a veduvit.
 Domnu când mi aușta,
 Un firman că'mi scria,
 Dece ceauș că'mi venia,
 Toș Turci că mi-ș strângea,
 150 La bătaie că-l punea.
 Iar Turci că mi-ș striga:
 —Baca, Baca Ghiaura
 Cum bate pe dreptiș,
 Să spuie vinovațiș.
 155 Unde Domnia aușta
 Pe Turci il ispitea,
 Turciș drept că spunea:
 Dómne,—Măria ta
 N'am tăiat noi pe Mogoșu
 160 Mogoșu Vornicu,
 Ci pe Mogoș l'a tăfat
 Al șapte frați,
 Albi ca niște 'mpărați,
 Cu Stăncuța eș sunt frați
 165 Și cu Mogoș sint cumnați!
 Unde Domnia aușta,
 Un ceauș mi'aducea,
 La șapte frați că trimetea
 Și din gură 'i porunceă:
 170 —De-l veș găsi la masă,

- Lasă-î să cinéscă ;
De-î veî găsi culcaî,
Frumușel să mi-î legaî.
Unde ceaușu pleca
175 Ș'acolo că se ducea,
El la masă că-î gășta,
Firman pe masă le trântia.
Unde el că mi-l vedea
Ș'ncepea de-al citea
180 Lacrămile-î podidea.
Al mai mare se scula,
Treî catirî că mî-aducea,
De gălbiorî îi încărca,
Un plocon la Domnie trimitea,
185 Domnia când catirî vedea
Pe Stanca mî-o sictirea ;
Iar Stăncuța când auđia,
In cucie se punea
Și din gură că đicea :
190 — Dómne, Măria ta,
Dar da Stanca péné'n ișe
Să resbésca la 'mpărăție,
Să te scóță din Domnie!
Dar Domnia auđia,
195 De ea, frate, se spăimănta.
De mână că mî-o lua,
Și pe scaun mî-o poftia:
— Staî Stăncuțo tu acilea.
Stanca pe scaun stetea,
200 Domnia ce mi-î făcea ?
Treî ceaușî că'mî chema
Și la el că-î trimetea
Și din gură le poruncea :
— De i-aî găsi culcaî
205 Să mi-î aduceî legai,
Pe câte șapte legai.
Și c'aușu când pleca,
El acolo c'ajungea,
Firman pe masă trântia.
210 Când al mare că'l citea,
Treî catirî că mai aducea
De gălbiorî îi încărca,
La ciaușî că'î dăruia,
Să nu-î mai ducă legai,
215 Să đică că's vinovaî.
Când el că s'apropia,
Stanca în gură mare striga
— Dar da Stanca péné'n ișe
Să vestesc la 'mpărăție,
220 Să ve vedę pe treî legai,
Și pe patru spinzuraî.
Unde Domnia auđia
Pe câte treî mi-î lega
Și pe patru-î spândura,
225 Cheful Stancîi că-î făcea,
Și pe Mogoș il îngropa,
La umbra cu șapte brađi,
Unde beaú cei șapte frađi,
Albi ca niște 'mpăraî,
230 Și cu Mogoș sint cumnaî.
El cu vadra se cinstea,
Vadra Țaligradului
Măsura împăratului.
Mă plătiî cu cântecul
235 Ca lupul cu urletu,
Când vênătoru'l gonește,
Dă plelea și se plătește.
Și mai daî cu picătura,
Să-și ude țiganu gura

MOGOȘ VORNICUL

(VARIANTA)

Auđit de Chr. N. Țapu, de la lautarul Ionița Nicolae din Roșiori (Teleorman)

- La umbră la șapte brađi,
Unde se cinstesc șapte frați,
Albi ca niște împărați,
Cu Stăncuța că sint frați
5 Și cu Mogoș sint cumnați ;
Dar în vorbă ce-și avea ?
Tot pe Stanca o logodna. —
Dupé cine că mi-o da ?
Dupé Mogoș vornicul
10 Vestitu, vitézu,
C'ala e fecior de domn,
N'are frică de om.
Dară el ce mi-și făcea ?
Cu Mogoș el că vorbía :
15 — Alei, Mogoș dumneata,
Noi pe Stanca să ți-o dăm,
De bogată, de avută
Il stă pieptul clăbușit
De aur și de argint,
20 De n'am véđut de când sint !
Noi pe Stanca să ți-o dăm ;
Dar noi prinsóre să-avem
Să vii vara de cincî orî
Că-s mai multe sərbători ;
25 Și Iarna de trei orî,
Că's mai multe lucrători,
Și s'o întempla d'o fi ger,
Nu e bine călător.
Așa prinsóre făcea.
30 Dară Mogoș ce făcea ?
El pe Stanca c'o lua
Și acasă că mi-și pleca.
Noué anî că mi-ș trecea,
Pe la cumnați nu măi da ;
35 Când povernea pe dece,
Iaca Mogoș se gătește
P'un cal galben dobrogean,
Coda-l trage pojar verde,
Urmele 'l se pierde.
40 Și Mogoș că mi-și pleca
Și el frate se trăgea
- La umbră la șapte brađi,
Unde se cinstea, șapte frați.
— Bună ziua șapte frați,
45 Albi ca niște împărați,
Cu Stăncuța sinteți frați
Și cu mine sunteți cumnați.
— Mulțumescu-ți dumitale,
Ca la un cumnat mai mare !
50 Să sculă fratele ăl mai mare :
— Bine Mogoș ai venit,
Pe Stăncuța nu ni-o aduci ?
— Vine și Stanca pe urmă,
Invéluită 'n rogojină,
55 Să nu vé fie rușine ;
Intr'un car mare mocănesc,
Nalt în drig, mărunt în róte
Cu doi boi moldovenești,
Lungî de córne,
60 Ciungî de códe,
Unde te uiți prin cu...le
Le numeri măselile.
De trei orî că'l ispítea,
Mogoș tot așa spunea,
65 De-al dracului ce era !
Fratele mai mare ce făcea ?
Paloș din teacă scotea
Și pe Mogoș l'amelința.
Mogoș fuse mai voinic,
70 Pe sub paloș s'a pitit
Și cu-al lui l'a prijinít. —
Fratele cel mai mic se scula
Și 'n cărciumă că-l băga,
O oca de spirit că-l da
75 Și pe Mogoș il îmbéta,
Paloș din teacă scotea
Și pe Mogoș il tăia. —
Unde frate că'l ducea ?
La umbră la șapte brađi,
80 Unde se cinstesc șapte frați ;
Și acolo că'l îngropa
Și cu trunđă il invália.

- Nici mai mult că nu trecea,
Iaca Stanca și scsla.
- 85 Nu venia cum îi spunea,
Și Stanca că mi-ș venia
Intr'o cucie zugrăvită,
Mult mi-e poleită,
Cu potintele de aur,
- 90 Cu cruciulițe de argint,
Care n'am vădut de când sînt !
Și bună ziua le da :
— Bună ziua șapte frați,
Că cu mine sînteți frați,
- 95 Și cu Mogoș sunteți cumnați.
— Mulțumescu-ți dumitale,
Ca la o soră mai mare !
Bine Stanco, c'ai venit,
Pe Mogoș nu mi-l aduci ?
- 100 — Mogoș mi-a plecat înainte
P'un cal galben neinvățat,
Cu conțesu îmbățerat,
Și Mogoș era cam beat,
Orî că calul l'a trântit,
- 105 Orî că voi l'ați omorit ?
Dar Stăncuța ce făcea ?
O boldețuță și-avea,
De știa, de mi-ș vorbea.
Boldețuța c'o lua,
- 110 Jos din trăsura c'o da.
Boldețuța ce făcea ?
Urma singelui că lua,
Peste Mogoș că mi-ș da.
Și Stanca ce mi-s făcea ?
- 115 La Mogoș că se ducea
Și de mână că mi-l lua,
Capul la spate l' cădea ;
Il săruta în tăietură,
Par'că l' săruta 'n gură ! —
- 120 — Dar da Stanca pên' n fie,
Să vă ved eu la Domnie,
Să vă ved pe trei legați
Și pe patru spinzurați.
Dar Stăncuța ce mi făcea ?
- 125 In cucie se punea,
La Domnie se ducea
Și din gură că dicea :
— Domnule, Măria-ta,
Turcii 'n țară că mi-a dat
- 130 De m'a ars și m'a prădat,
Pe Mogoș mi l'a tăiat,
Pe mine m'a veduvit,
Copilaș mi-a sérăcit !
Și Domnia și-aușta
- 135 La ceauș că porunca :
— Măi, ceauș tu mi-ești rău,
De când tu mi-ai ceaușit,
- Nici o slujbă n'ai făcut,
Dar pe asta ca s'o faci !
- 140 Firmanul în mână că-i da
Și din gură-i spunea :
— Dacă la masă-i afla,
Să-i lași pănă ori cina,
Că și ei ori fi ceva !
- 145 Dar ceaușu ce făcea ?
Firman în mână le da,
Dar ei, frate, ce făcea ?
Firmanul că'l citia
Lacrimile-i podidă,
- 150 Că le-a scurtat viața ! —
Ei de frică ce făcea ?
Un catir că mi-ș lua
Și de bani il impovăra,
La Domnie că pleca,
- 155 Domniei ca să-i dea.
Dacă la Domnie venia,
Ei banii că-i aducea.
Domnia banii că lua
Și pe Stanca-o sictirea,
- 160 Jos din case o sictirea.
Dar Stanca ce mi-ș făcea ?
— D'o da Stanca pên' n fie
Să résbéscă la 'mpărăție,
Să te scotă din Domnie.
- 165 Dar domnia ce făcea ?
Sta nițel și se gândia,
Și pe Stanca c'o chema,
Îndărăt c'o aducea,
Și pe Stanca c'o întreba.
- 170 Stanca tot așa spunea :
— Turcii în țară c'a intrat
Și m'a ars și m'a prădat
Și pe Mogoș l'a tăiat.
Domnia așa aușta,
- 175 Toți Turcii-i aducea,
La falangă că-i punea.
Doi turci bătrâni s'alegea ;
Și la Domnie vorbea :
— Baca, baca, Gheaura,
- 180 Domnule, Măria-ta
Că bați pe dreptii,
Să spuie vinovații,
Că pe Mogoș l'a tăiat
Șapte frați d'ai Stanchii.
- 185 Domnia așa aușta,
Drumul Turcilor le da,
Pe frații Stanchii il lua,
Pe cei patru il spinzura
Și pe trei că mi-i lega,
- 190 Chetu Stanchii că făcea.
Și-a murit, nu se mai vede
Lumile nu li se perde

Și a plătit la lăutar
De l'a scris la sărindari,
195 Să'l spuie la țile mari.

Mă 'nchinaî cu cântecul,

Ca lupul cu urletul:
Cât trăiește lipovenește,
Dacă pușca 'l dobândește,
200 Dă pielea și se plătește!

MOGOȘ VORNICUL

(VARIANTA)

Cules de Ch. N. Țapu din gura lăutarului Ioniță Valeanu, Roșiori-de-Vede.

- Departe, vere, departe,
Departe dar nu prea forte,
La umbra de șapte brați,
Und' se cinstesc șapte frați,
5 Albi ca niște 'mperați,
Și cu Mogoș sint cumnați,
Mare masă mî-este 'ntinsă,
De șapte frați mî-e coprinsă.
El pe Mogoș adăsta,
10 Iacă Mogoș că sosla,
Cam cu chef că mî-și venia,
La ei că se ploconia.
Ei, măre, nu-î mulțumia,
Și din gură că-î striga:
15 — Alei Mogoș Vornice,
Tu, măre, că ni-ai venit,
Pe Stăncuța nu ni-o aduci,
C'ășa prinsore ni-ai dat,
Când pe Stanca noi ț-am dat.
20 S'o aduci vara de cincî ori,
Că's mai multe serbători;
Și iarna de trei ori,
Că's mai multe lucrători.
Dar Mogoș ce mî-și făcea?
25 El nici habar că n'avea.
Grăi fratele-ai mai mare:
— Ori la puști să'l impușcăm,
Ori cu sabia să'l tăiem?
Grăi fratele-ai mai mic,
30 Că-î mai mic și mai volnic
Și la minte priceput.
Paloș din teacă scotea,
Capu lui Mogoș tăfa
Și, măre, că'l îngropa.
35 Dacă, măre, il îngropa,
Iacă Stăncuța sosfa,
Bună ziua că le da:
- Bună ziua șapte frați,
Cu mine sinteți, voi, frați,
40 Și cu Mogoș sinteți cumnați.
Pe Mogoș ce l'ai făcut?
Ea, măre, că mî-și umbla,
Pe dâra sângelui mergea,
Și, măre, că'l desgropa.
45 Il sêruta 'n tăletură,
Parcă 'l sêruta în gură:
— Cum pe Mogoș l'ai tăiat,
Că era, frate, cam beat?
Ea mî se jelea,
50 Cu palmele se bătea,
Și din gură le spunea:
— D'o da Stanca pene 'n ile,
Ca să mă duc la Domnie,
Să vă vedă pe trei legați,
55 Și pe patru spânzurați!
Stanca, măre, că'mî pleca,
Pe Mogoș că mî-l lua,
Și la tron că'l aședa,
În trăsură că'l punea,
60 La Domnie că mergea.
La Domnie 'l arăta,
Și pe frați învinuia.
Domnia ce mî-și făcea?
La ei frate trimetea,
65 Pe câte șapte-l aducea,
Și pe trei că mî-l lega,
În pușcărie că-î băga.
Pe patru că-î spânzura.
Stăncuța că'mî remănea,
70 La un dughian se ducea,
Și acolo că mî-și plângea,
Totă noptea se jelea,
Și văduvă remănea,
Acasă că se ducea.

STAN DIN BARAGAN

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Stancu Ion din Cucuiești (Teleorman).
Acest cântec este o variantă prescurtată a celui intitulat «Juganii» din Colecția
d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 688 sq.

- Departe, vere, departe,
 Nicî departe, nicî apröpe,
 Tocmai calea jumătate,
 La mijlocu câmpuluî,
 5 La puțu porumbuluî,
 Unde fir de iarbă nu e,
 Numai d'albă coelie,
 Cine, neică, că 'mî mergea ?
 Să veđi, Stan din Bărăgan.
 10 Dar el, neică, ce'mî făcea ?
 Peste câmp că se uita,
 Trei cărlători năzăria,
 Trei cărlători gălbiori,
 Pe spinare negrișori;
 15 Și de nare,
 O strănare,
 Și 'mbuestru 'n fuga mare.
 El neică, ce mi-și făcea ?
 Indărăt că se 'ntorcea
 20 Și lua cösa și gresia
 Și 'ndărăt mi se ducea
 Și de cösă s'apuca.
 Dar el, neică, ce'mî cösă ?
 Tot secără,
 25 Cu negară.
 Tocmai o vară cösă
 Și de arcan s'apuca.
 Impletitura dintr'o vară
 Il muriră copii de föme!
 30 Când arcanul că'l sfârșia,
 La spinare că-l lua
 Și-unde, neică, mi-l trăgea ?
 La puțu luî Ciorăpîel,
 Ciorăpîel al voinicel,
 35 La stupina cea betrână,
 Care e apröpe de fântână.
 Sghiabu de apă-l umplea
 Și arcane mî-așeđa,
 De furcă mi-le lega,
 40 In dosu furci se da
 Și puțin mi-l scărția,
 Pên cărlăioriî venia.
 Apă, neică, că mi-și bea,
 Pe lângă sghiab se juca,
 45 Pină 'n arcane că da.
 Când ei prinși că se vedea,
 Odată că se uzmla,
 Furcă din pămînt scotea,
 Unde furca se trântia,
 50 Gropă de bordei făcea ;
 Și unde clutura cădea,
 Gropi de grău mi se săpa.
 Dar Stoian ce mi-și făcea ?
 De necaz, frate, ce avea
 55 Barba albă 'și jumulfa,
 Mustăți roșii că-și rupea.
 Un cărlan 'y se opria,
 La salcia cocoșată,
 Unde s'a mai umbricit odată.
 60 Dară Stan că mi-l afla
 Și pin tîrg că se plimba ;
 Lua trei traistii și trei căpestre,
 Tot căpestre de bumbac
 Cum șade la juganî drag.
 65 El la ei că se trăgea,
 Căpestre 'n cap le-așeđa.
 Paloș de la brîu scotea,
 Arcanele le tăia,
 P'al mai mare încăleca
 70 Și unde, neică, mi-și mergea!
 Colea 'n tîrg la Năjlovești,
 Und'se vind cărlanî cu preț.
 Când cărlanî sförăia,
 Din picere svăpăia,
 75 Cocöne se spălmănta,
 Ape că se turbura,
 Liveđi verđi că să 'ncurca
 Munții se cutremura.

- Până Turcii că 'mî sosîa,
 80 Cât cerea atîta 'î da,
 Opt sute de lei că-î da
 Şi 'ndărăt mi se 'ntorcea.
 Şi cu cin' că se 'ntâlîna?
 Veđî cu Stan din Pîersica,
 85 Omul cel de nimica,
 Călare pe galbina.
 Din gurişă că'mî striga :
 — Măî, unchiule Stane,
 Tu frate nu mi-ai veđut
 90 Treî cărlăiorî gălbiorî,
 Pe spinare negrişorî?
 Dar el frate ce űicea?
 — Măî, nepôte Stane,
 Aseară pe la o vreme
 95 Colea 'n tîrg la Năjloveşî,
 Und' se vînd cărlanî cu preş,
 Treî cărlanî a rinchezat,
 Cocóne s'a spăimântat.
 Dacă este vorba aşă,
 100 Adu pe galbina 'ncoa.
 După ea descăleca
 Şi Stan frate 'ncăleca.
 Şi unde neîcă mi o trăgea?
 Tocmal 'n tîrg la Cladova,
 105 Und'se vinde galbina.
 Când galbina mi-ajungea,
 Odată că'mî sforăia,
 Cura Turcii ca bura.
 Cât cerea, atîta 'î da,
 110 Cincî sute de lei că'mî lua,
 Stan in pungă le băga
 Şi 'ndărăt mi se 'ntorcea.
 Când de Stan s'apropia
 Şi căciula o lepăda,
 115 Din gurişă că striga :
- Măî, nepôte Stane,
 N'a fost galbena a ta,
 Ci űi-a fost, veđî de furat
 Şi 'n tîrg frate m'a apucat,
 120 Cincî galbenî din pung'am dat,
 Şi căciulişă din cap,
 Ce-am păşit până-am scăpat.
 Dacă vedea Stan aşă,
 Măna 'n pungă c'o băga,
 125 Cincî galbenî că scotea
 Şi 'ndărăt că 'î înturna.
 űiua bună că'sî lua
 Acasă că se ducea.
 Dar nevasta-l întreba:
 130 — Pe galbena n'ai găsit,
 Pe galbena ce ai făcut?
 — Eū, nevastă, m'am întălnit
 Cu unchiu Stan,
 Şi pe galbena 'î-am dat
 135 Şi el, frate, că s'a dus,
 Icea 'ntîrg la Năjloveşî,
 Und'se vînd cărlanî cu preş;
 Şi 'n tîrg că l'a apucat,
 Cincî galbenî din pung'a dat
 140 Şi căciulişă din cap.
 Îndărăt 'î-am întornat,
 Dar nevasta ce-î űicea :
 — Asta nu e mincîuna,
 Că eşti Stan din Pîersica,
 145 Omu cel de nimica !
 Dar nevasta ce'mî făcea?
 Tótă nópcea bombăna,
 Pin' cărlanu-î aducea.
 Cam aşă pe supt nimlez,
 150 Imî sosia şî galbina,
 Cu toşî mănşî după ea.

MIZIL CRAI

Audīt de Cbr. N. Ţapu de la lăutarul Ionița Valeanu din Roşiorii-de-Veche.

- Frunză verde de susai,
In casă la Mizil Crai,
Mare masă mi-estē 'ntinsă,
De mulți boferi mi e cuprinsă.
- 5 Fōte verde bob năut,
De când mă-sa l'a făcut,
Fiū din trup nu l-a născut,
Făr' de trei pietre de fete,
Frumușel incondelete.
- 10 Dar pe nume cum le chiamă ?
Una o chiamă Stăncuța,
P'a mijlocie Rada,
Și a mal mică Mizilca.
Din oraș din Taligrad,
- 15 De la cinstitu 'mpērat,
Mândră carte că' venia,
Să dea fiū din trupul lui,
Să slujască 'mpēratului,
In pōrta Ţaligradului.
- 20 El cartea că m'ō citia,
Lacrămile 'l podidia,
Și prin sală se plimba.
Fata mare că 'l vedea,
Și din gură 'l întreba :
- 25 — D'alei taică, dragă taică,
De ce plângi, te tânguiești ?
Foițică de năut,
Unde pe noi ne-ai crescut,
D'aia tu te-ai necăjit ?
- 30 Dar tat-sēu că mi-l grăia :
— D'alei taică, fata taichil,
Stătuși, taică, mă 'ntrebași,
Mal cu dreptul spuneți-aș,
Să'mi puț mālnele în plept,
- 35 Să-ți spuț cuvintul cu drept.
Mie taică m' a sosit,
Firman de la 'mpērăție, —
Carte albă, slovă neagră ! —
Să dau fiū din trupul meū,
- 40 Să slujască 'mpēratului,
In pōrta Ţaligradului.
— Taică, taică, dragă taică,
Dă'mi cal bun de călărie
- Și haine de premenelă
45 Și bani albi de cheltulală,
Ca eū taică să mă duc,
Să slujesc la Impēratul,
In pōrta Ţaligradului.
Ea mare că se gătia,
50 Volnicește se 'mbrăca,
Și la cap că se tundeia,
Și pe cal că 'ncăleca,
Și la impēratu mergea.
Impēratu c'ō vedea,
- 55 El, veți, nu m'ō cunoștia.
Dacă, mare, n'ō cunoștea,
Dar Domnița că-i dīcea :
— Ceasta o să fie fāmele.
Impēratul nu credea,
- 60 Dar Domnița ce'ml făcea ?
Un bălci, mare, că făcea,
Și pe ea că m'ō 'ncerca ;
Toți soldații că-i strīngea,
Și, mare, le porunca,
- 65 Furci, mare, că m'aducea,
Și de puști tot așa.
Ea cu soldații se plimba,
Impēratu cu domnița privea ;
Ea, mare, că se plimba,
- 70 Cel alți cu puștile umbla,
Ea la furci c'alerga.
Dar Domnița că ridea,
Și din gură că dīcea :
— Nu ți-am spus că este așa ?
- 75 Și pe ea că m'ō afla,
Și la plept că mi-ō căta,
Țițele că mi-l vedea,
Și acasă c'ō trimitea.
Dar Mizilcuța se scula,
- 80 Și la tat-sēu se ducea,
Și din gură că-l grăia :
— D'alei taică, dragul taichi,
Calul tēu de la tinerețe,
Care-a ajuns la bētrānețe,
- 85 Să mi-l dai, tu taică, mie.
Hainele de la tinerețe,

- Care aŭ ajuns la bătrânețe,
Să mi le dai tu mie.
Dacă ea că se gătia,
90 Se gătea și mi-și pleca.
Veđi, la un cap de pod
Lupul in cale 'i eșia,
Ea mâna pe armă punea,
Și pe lup că mi-l plesnă,
95 Și de drum că-și căuta ;
La Impăratu că-și mergea.
Când Impăratu o vedea,
Domnița nu se 'ncredea ;
Ea o boldeică 'și avea,
100 De știa de mi-și vorbea,
Boldeica tôte i spunea.
Dar Domnița ce ȃicea :
— S'o culcăm cu patru inșî,
Dacă-o fi, măre, femeie,
95 Șoldurile le are marî.
Boldeica mi-auđia,
La Mizilca se ducea,
Și ei, măre, că-i spunea.
Ea, măre, unde se culca,
100 Grópă, mare, că-și făcea
Și șoldul că'l ingrupa,
Tocmai cu ăia venia.
Domnitorul măsură le lua,
Tot una că mi și venia.
5 Dar Impăratu ce ȃicea ?
— Ai la bălci să-i plimbăm,
Dac'o fi femeie,
Ea alérgă la furci ;
Dacă o fi voľnic,
10 Alérgă la puscî.
Toți soldații se plimba,
Ea la puscî că mi-alerga,
Mâna pe pușcă punea,
Le soldați muștra făcea.
5 Domnița se minuna,
Șapte ani că mi-și slujia,
Nimenea n'o cunoștea,
Ghinărar că mi-o punea.
Dacă slujba isprăvia,
10 Impăratu o incerca,
La ișitóre o trimitea.
- Dac'o fi femeie,
Se p... in jos ;
Dac'o fi voľnic,
135 Se p... cu ea in sus.
Boldeicuța auđia,
La Mizilca că mergea,
Și din gură'i spunea,
Ea o țevă că căta,
140 Bine in gură o punea,
Mai departe mi-arunca,
Pe toți că'i întrecea,
Termenul că mi-și făcea.
Impăratul ce'mi făcea ?
145 Révaș de drum că-i da ;
Și când acasă'mi mergea
Impăratul mare hala'i făcea,
El, veđi, dá mi o petrecea,
Dacă, măre, o petrecea,
150 Ea'n vapor că se punea,
Soldații pe mal ședea
Ea, măre se desbrăca
Și țitele le scotea
Și toți măre c'o vedea,
155 Și toți că se necăjia.
Cată, f... mumă-sa
Un cap de femeie pe noi să
[ne stăpânească !
Ei, măre, că'mi poruncia
Vaporul de mi-l opră,
160 Până Impăratu venia,
Și la ea că mi-și intra.
Țitele că mi-i vedea
Și de mână c'o lua
Și din gură că'i ȃicea :
165 — Aidi, fată, să trăiești !
Când vaporul că'mi pleca,
Toți drumu la puști că da.
Acasă că se ducea ;
Mizil Crai că mi-o vedea,
170 In guriță c'o săruta
Și din gură că-i ȃicea :
— D'alei taică, draga taichii,
Tu ai făcut tótă slujba,
Tu să mănânci starea mea !

MIZIL CRAI

VARIANTA.

Auđit de Chr. N. Țapu de la Iautarul Costea Gheorghe din Săcent— Teleorman

- Fóie verde de Susaí,
 In curte la Mizil Craí,
 Mare masă mi-este întinsă,
 De mulți boșeri mî-e coprinsă.
 5 Dar la masă cine-mî șade ?
 Șade Domnul Mizil Craí Dom-
 [nul
 Cu d'alb palme 'n obraz
 Și cu cótele pe masă.
 El din masă că 'nchina.
 10 Mare firman că-î pica,
 Firman de la Impărăție,
 Carte albă, slovă neagră,
 Să dea fiú din trupul lui,
 El frate ca să slujască
 15 Porților,
 Cetăților,
 Inaintea Impăratului,
 In pórta Țaligradului.
 El de la tinerețe,
 20 Pân'la d'alba-î bătrânețe
 Fiú din trup că n'a făcut.
 Făr' că ce mî-a făcut ?
 Treí pietre de fete,
 Frumúșele 'ncondiete.
 25 Dar pe nume cum le chiamă ?
 A mare Delidarda,
 A mijlocie Rada,
 Și-a mai mică Mizilca, —
 Numele tătînă-séú.
 30 Dar Mizil Craí ce 'mî făcea ?
 Intra 'n casă tot riděnd,
 Cheful mesii tot făcěnd,
 Și afară lăcrămănd,
 Fața albă sgăriind,
 35 Barba neagră jumulind
 Și la pămînt grămădind.
 Luí seama cine-î băga ?
 Fata mare că'l vedea,
 Anume Delidarda,
 40 Și din gură că-î đicea :
- A-ba, taică dumneata,
 De ce intri in casă tot riděnd,
 Cheful mesii tot făcěnd ?
 Eși afară lăcrămănd,
 45 Fața albă sgáriind,
 Barba neagră jumulind ?
 Și la pămînt grămădind ?
 Dar el din gură đicea :
 — D'alei, taică, fata mea,
 50 Ce făcuși de mē 'ntrebași ?
 Mai cu dreptu spune-ți-aș :
 Să 'mî puí mâinele 'n piept,
 Ca să-ți dau cuvintu drept !
 De când maica m'a făcut,
 55 Trup din trup că n'am făcut,
 Mie, taică, mî-a picat,
 Firman de la 'mpărăție,
 Carte albă, slovă neagră,
 Să dau fiú din trupu meú,
 60 El taică ca să slujească
 Porților,
 Cetăților,
 Inaintea 'mpăratului,
 In pórta Țaligradului.
 65 Eú de la tinerețe,
 Pēn'la d'alba'mi bătrânețe,
 Fiú din trup că n'am făcut.
 Fără cât ce mî-am făcut ?
 Pe voi trei pietre de fete,
 70 Frumúșele 'ncondețete,
 Și pe anume cum vé chiamă ?
 Pe tine Delidarda,
 Pe-a mijlocie Rada
 Și p'a mică Mizilca.
 75 Ea din gură că đicea :
 — Măi, taică, nu purta grija,
 Că de mine e purtată ;
 Să mē duci la bărbier,
 Să mă tunđi cerchezeste,
 80 Să'mi lași chica dehiește,
 Să'mi dai cal de călărie,

- Și haîne de vineție
 Și bani albi de cheltuială
 Și cămăși de premenelă;
 Să slujesc porților,
 Porților,
 Cetăților,
 Înaintea Impăratului,
 În porța Tarigradului.
 Dar Mizil Crai ce'mi făcea?
 Pe ea la bărbier c'o ducea
 Și frumos mi-o tundea,
 Și-o tundea cerchezește
 Și 'i lăsa chică deliește:
 5 Ii da cal de călărie
 Și haîne de voinicie;
 Ii da bani de cheltuială,
 Și cămăși de premenială.
 Ea pe cal că'ncăleca,
 10 Dăua bună căși lua:
 — Rămăi, taică, sănătos
 Ca un busuoc verde frumos!
 — Du-te, taică sănătoasă
 Ca-o garoafă frumoasă!
 15 Delidarda că'mi pleca,
 Tat-său dupe ea se lua
 Și înaintea ei că ieșea,
 La capul podului că sta;
 Acolo el se făcea
 20 Un urs mare
 Cu gura căscată,
 Cu limba p'o falcă.
 Delidarda când vedea,
 25 Indată se spăimânta
 Și acasă că se'nturna.
 Dar Mizil Crai ce'mi făcea?
 Cu pumnii 'n piept se bătea
 Și din gură că dicea:
 30 — Ce pôte fi asta?
 Imi sluti copilița,
 Copilița mi-o sluti,
 Nicăi slujba nu mi-o făcuți.
 Mizil Crai ce mi-ș făcea?
 35 Acasă că mi-ș venia,
 Intra 'n casă tot ridënd,
 Cheful mesii tot făcënd,
 Ieșta afară plângënd.
 Lui seama cine-l băga?
 40 Fata mijlocie 'l vedea
 Anume Rădița,
 Și din gură că-i dicea:
 — A-ba, taică dumnea-ta,
 De ce intri în casă ridënd,
 45 Cheful meu tot făcënd?
 Ești afară lăcrămând,
 Fața albă sgârbind,
 Barba neagră jumulind
 Și la pământ grămădind?
 140 Dar el din gură dicea:
 — D'alei fată, fata mea,
 Ce făcuși de mă 'ntrebași?
 Cuvintu spune-ți-aș;
 Să'mi puți mătnele la piept,
 145 Ca să-ți dau cuvintu drept!
 De când maica m'a făcut,
 Fiū din trup n'am făcut,
 Mie, taică, mi-a picat
 Firman de la împărăție, —
 150 Carte albă, slovă neagră, —
 Să dau fiū din trupul meu,
 El taică ca să slujească
 Porților,
 Cetăților,
 155 Înaintea Impăratului,
 În porța Tarigradului.
 Eū de la tinerețe,
 Pēn'la d'alba bētrânețe,
 Fiū din trup că n'am făcut,
 160 Fără cât ce mi-am făcut?
 Pe voi trei pietre de fete,
 Frumusele incondesete.
 Dar Rădița ce'mi dicea,
 — Măi, taică, nu purta grija,
 165 Că de mine e purtată;
 Să mă duci la bărbier,
 Să mă tunși cerchezește,
 Să'mi lași chică deliește,
 Să'mi dai cal de călărie,
 170 Și haîne de vineție
 Și bani albi de cheltuială,
 Și cămăși de premenelă,
 Să slujesc Porților,
 Porților,
 175 Cetăților,
 Înaintea Impăratului,
 În porța Tarigradului.
 Mizil Crai ce mi-și făcea,
 La bărbier c'o ducea
 180 Și pe ea c'o tundea,
 O tundea cerchezește,
 Cu chică deliește.
 • Ea pe cal că 'ncăleca,
 La Impărăție pleca.
 185 Dara tat-său ce 'mi făcea?
 Cap de urs că se făcea,
 La pod că se ducea,
 Înaintea Radi Ieșea.
 Ea veți frate se 'spăimânta,
 190 Indărăt că se 'ntorcea,
 Și acasă că 'mi venea.
 Mizil Crai ce mi-și făcea?

- Cu pumnii 'n piept se bătea
 Și din gură că ținea :
 195 — Ce pōte fi asta ?
 Imi slușii copilul, —
 Pe Rada și Delidarda, —
 P'amēndouē le slușii,
 Nicī slujba nu mī-o făcuī !
 200 Mizil Crai ce mī-șī făcea,
 El în casă că intra,
 Intra 'n casă tot rișēnd,
 Cheful mesii tot făcēnd ;
 Ieșia afară plāngēnd,
 205 Fața d'albă sgāria,
 Barbă neagră jumulfa
 La pāmānt c'o grāmādīa.
 Dar Mizilca ce'mī făcea,
 Fata lui a mică ?
 210 Lui seama că-ī băga
 Și din gură întreba :
 — Măi, taică Dumnea-ta,
 De ce intri în casă rișēnd,
 Cheful mesii tot făcēnd ;
 215 Și ești afară plāngānd,
 Fața albă sgāriind.
 — Fata taichi, Mizilca,
 Bine făcuși mē 'ntrebași
 Cu cuvintu spune-ți-aș !
 220 Mie, taică, mī-a picat,
 Firman de la 'mpērāție,
 Carte albă, slovă neagră,
 Ca să dau fiu din trupul meū,
 Să pădiască Porțile,
 225 Porțile,
 Cetățile,
 Inaintea Impēratului
 În pōrta Țaligradului.
 Eū de cānd m'afca m'a făcut
 230 Fiū din trup eū n'am făcut ;
 Fār'de cāt ce mī-am făcut ?
 Pe voi trei pētre de fete,
 Frumușele 'ncondeșete.
 Dar Mizilca ce'mī făcea ?
 235 Ea din gură ce-ī spunea :
 — D'ala, taică, dumnea-ta,
 Eū o să slujesc,
 Porților,
 Cetăților,
 240 Inaintea Impēratului,
 În pōrta Țaligradului.
 Dar mie, taică, să'mī dai
 Calul tăū din tinerețe,
 Armele din tinerețe,
 245 Pușca și cu sabia ;
 Și mē du la bărbier
 Și tunde-mē cerchezește
 Și cu chică deliește
 Și dā'mi bani de cheltuiālă
 250 Și haīne de premenelă
 Să slujesc Porților,
 Porților,
 Cetăților,
 Inaintea Impēratului,
 255 În pōrta Țaligradului.
 Ea în pod că se urca,
 Și frēul că'l gāsīa
 Și la erghelie se ducea
 Și din gură că striga :
 260 Ptruța..., calul tati din tinere
 Să vii la bētrānețe.
 Dacă calul că'mī venīa
 Fōrte slab tare era.
 Căpāstru în cap 'ī-ī da,
 265 Acas' cu el mergea,
 Și la grajd că'l băga,
 Pe grāunțe că'l punea,
 Cu țesala 'l țesāla,
 Cu peria că'l ștergea,
 270 Cu unt-de-lemn il ungea
 Și afar din grajd că'l scoțea
 Frumos că mī-ī înșela :
 Cruce la piept ridica
 Și pe cal că 'ncāleca
 275 Și din gură că ținea :
 — Remāi, taică, sātātos
 Ca un trandafir frumos !
 Și tat-sēū din gură-ī ținea :
 — Du-te, taică, sātātōsā
 280 Ca o garoafă frumoasā.
 Dacă fata că pleca,
 Mizil Crai ce'mī făcea ?
 El p'altā parte că'mī da ;
 Cānd fata mī-ajungea,
 280 La podu d'aur c'ajungea,
 El p'altā parte că da,
 Dincolo de pod trecea,
 Doi șerpī că se făcea,
 Unul p'altu se mānca.
 285 Și fata că mī-ī vedea,
 Paloș din teacă scotea,
 Cānd odată c'aducea
 Și capul ca să i-ī ia.
 Dar Mizil Crai ce făcea ?
 290 Drept în picere 'mō sārea
 — O taică, tu, fata mea,
 Staī tu, nu mē tāia,
 Că tu o să slujești,
 Porților,
 295 Cetăților,
 Inaintea Impēratului,
 În pōrta Țaligradului !

- Ea trăgea de se ducea,
 Dar tată-său ce făcea ?
 Din ochi negri lăcrăma
 Și el frate leșina.
 Fata așa că mi-și vedea
 Inapoi că se 'ntorcea
 Și pe tat-său că mi-l lua
 Și-acas' cu el se ducea,
 5 Frumôsă masă 'ntindea
 Și cu el bea și mânca,
 Fôrte tare se cinstea
 Și așa din gură-î dicea :
 — Taică, taiculiță al meu,
 10 Ia să 'mi dai boldețuța
 Ca să 'mi fiu vorba cu ea,
 Că eu o să slujesc
 Porților,
 Cetăților,
 15 Inaintea Impăratului,
 În pörta Țaligradului.
 Și boldețca că 'i-o da,
 Cruce la piept ridica
 Și pe cal că 'ncăleca
 20 Și din gură că dicea :
 — Rămăi, taică, sănătos
 Ca un trandafir frumos!
 Și Mizil Crai că 'i dicea :
 — Du-te, taică, sănătôsă,
 25 Ca o garofă frumôsă,
 Că tu o să slujești
 Porților,
 Cetăților,
 Inaintea Impăratului,
 30 În pörta Țaligradului
 Și trăgea de se ducea
 Și-acolo că 'mi ajungea,
 La pörta că 'mi ședea,
 Trei țile și trei nopți ședea,
 35 Nimeni în seamă n'o băga.
 Impăratu ce făcea ?
 Impărăteasa afar' ieșă
 Și pe sală se 'mplimba
 Și pe Mizil c'o vedea
 40 Și din gură că dicea :
 — Alei, Impărăteasa mea,
 Feciorul lui Mizil Crai,
 A venit să slujască,
 Nouă ani și jumătate,
 45 Să 'mi slujască în dreptate.
 Impărăteasa ce 'mi făcea ?
 Ea din gură că dicea :
 — Impărate luminate,
 De ce nu judeci cu dreptate?
 50 Feciorul lui Mizil Crai
 Portul 'i este voinicesc,
 E femeie, nu se pöte.
 El așa când mi-auđia,
 Fôrte rău se întrista.
 355 La masă că 'mi ședea,
 Ei fôrte se sfătula,
 De fecioru lui Mizil Crai vorbea
 Dar boldețca ce făcea ?
 Pe sub masă că umbla,
 360 Face-öse d'a rodea,
 Să nu-î bage seama,
 Când ei frate că 'mi vorbea.
 Tötă vorba c'o asculta,
 Ce vorbire că vorbea.
 365 Dar vorbirea lor ce era ?
 Ei frate că se vorbea,
 Să facă un tîrg de măciucă,
 Și altul de furci,
 Că dacă o fi femeie,
 370 Să tragă la furci;
 Dacă-o fi voinic,
 O să tragă la măciucă.
 Așa boldețca auđia,
 La Mizilca că mergea
 375 Și din gură că dicea :
 — Dragă, Mizilcuța mea,
 Impăratu s'a vorbit
 Și din gură-a poruncit,
 Să facă un tîrg de furci
 380 Și altu de măciucă.
 A ăis, dac-o fi femeie,
 Ai să tragi la furci;
 Și dacă-o fi voinic,
 Ai să tragi la măciucă.
 385 Ea din gură că dicea :
 — Dragă boldețcuța mea,
 Fă de mai ascultă ce-va,
 De mai im! drege inima!
 Iar sub masă că intra,
 390 Tötă vorba c'o asculta,
 Ei vorbirea ce 'mi vorbea.
 Impărăteasa iar striga :
 — Ai, împărate luminate,
 De ce nu judeci cu dreptate ?
 395 Feciorul lui Mizil Crai
 Portul este bărbătesc,
 Cu ochi 'ncap ca de șerpöică,
 E femeie, nu se pöte.
 Dacă așa că mi-și vedea
 400 La mōșă satului trimetea
 Și mōșă că ini-și venea
 Și din gură că 'i dicea :
 — Alei mōșă, mōșă mea,
 Feciorul lui Mizil Crai
 405 A venit să slujescă nouă ani,

- Dar ochii 'n cap ca de șerpóică,
[și jumătate
Impărătesa mea ȃice că e fe-
[meie, nu se pôte,
Cu ochii ca de șerpóică !
Când ea așa auȃia,
410 Când in ochii ei se ulta
Și ea din gură ȃicea :
— Impérate luminate,
Cum judeci cu dreptate,
Cu adevărat portul este bār-
[bătesc,
415 Are ochii de șerpóică,
E femeie, nu se pôte.
Ea din gură așa ȃicea :
— Impérate luminate,
Încercare ca să-ȃ dăm,
420 La umblătore s'o ducem,
Că dacă'o fi femeie, trebuie s'o
cunoștem.
Boldeica că mȃ-auȃia
Dosul la Mizilca da
Și din gură că ȃicea :
425 — Dragă Mizilcuȃa mea,
Impăratu s'a vorbit,
Că să vȃ facă o încercătore,
Să te ducă la umblătore;
Că dacă'o fi femeie,
430 Trebuie să te cunoșcă.
Dacă Mizilca așa auȃia
Și din gură că ȃicea :
— Dragă, boldeicuȃa mea,
Fă de mȃi ascultă ce-va,
435 De mȃi imȃ drege inima,
C'oȃ ști eȃ ce-oȃ făcea !
Dar Mizilca ce făcea ?
O cucută că gășia
Dinainte c'o punea,
340 La umblătore mergea ;
Ea încerca și s'apuca
Și mȃi înainte arunca.
Atunci Impăratu, dacă așa
[vedea,
Sictir, moșă, d'acolea,
445 El din gură că ȃicea.
Că e adevărat ficiorul lui Mi-
[zil Crai,
C'a știut să ne slujască,
Din porunca 'mpărătească,
Nouȃ anȃ și jumătate,
450 Să slujască 'n dreptate.
— Impérate luminate,
Feciorul lui Mizil Crai,
Portul este bārătesc,
Ochii 'n cap ca de șerpóică
455 E femeie, nu se pôte !
Și altă încercare să vedem,
La culcare să-ȃ punem,
Și atunci o să-ȃ cunoștem.
Așa boldeica auȃia
460 La Mizilca că mȃ venȃ
Și din gură că-ȃ ȃicea :
— Dragă Mizilcuȃa mea,
Impăratu s'a vorbit,
Încercare să vȃ dea,
465 La culcare v'o punea.
Dacă tu femeie-oȃ fi,
Ei frate te-or cunoștea.
Ea așa că auȃia,
Puȃinel că se'ntrista
470 Și de la frunt c'o lua,
La încercare c'o ducea
Și la culcare c'o punea,
Și ea că se tăvălla,
Numȃi in labe că sta ;
475 Iarba după ea se ridica,
Că să nu-ȃ bage seama.
Așa împăratu vedea,
Și pe ea că mȃ-o lua
Și 'n casă că mȃ-o băga,
480 Ciubuc cafea cu ea că bea.
Dacă slujba termina
Și ea că se libera,
Impăratu ce făcea ?
Toȃ gorniștii că-ȃ stringea
485 Și pe ea c'o petrecea,
Pȃn'la mare că mergea.
Dacă apa, c'o trecea,
Ea dincolo că trecea,
Jos după cal se da ;
490 Pȃnă 'n brȃu se desbrăca
Și apă că mȃ lua,
Țitele le recorȃia.
Așa împăratu vedea,
494 De trei orȃ că mȃ leșina !

CANTECUL LUI TUDOREL

Cules de Christea N. Tapu de la Nicolae Cobzaru din T.-Jiu (Gorj).

A se vedea cântecul *Tudorel* complet din colecția D-lui G. Dem. Theodorescu.

g. 669 sqq.

- Pè din sus de Dunăre
L'acel sat mare sêrbesc,
Jumătate rumânesc,
N'avea naiba ce lucra,
5 Tudor tînêr se'nsura,
Frumôsă mândră lua.
De frumôsă ce era,
Cârciumărită mî-o punea.
Unde Turcii mî o vedea,
10 Cătă avere toți avea
Tot la dînsa o toca,
Tudorel se'mbogăția.
N'avea naiba ce lucra,
Morî pe subt pămînt făcea ;
5 Noué morî ferecate,
De macină nôptea tótă, —
De macină la argint,
La argint mărunțel
De mor boferî după el.
10 Turcii frate'mî sărăcîa,
Numai cu chisele rămânea ;
Turcii mi se necăjîa,
Veđî, lui Tudor ce î făcea ?
La greū haraciū il punea ;
5 Tot pe lună
Pungă plină
Și pe an
Hazna de banî.
Avutu-le-a,
10 Datu-le-a,
Să se vadă cortorosit,
Cu-a lui Voică după gât.
Tudorel că sărăcîa,
D'atîta avere ce da
5 Și el din gură 'mî grăta :
—Aleî, Voică, mândra mea,
Scutură bambarele,
Să'mi faci d'o azimîoră,
Frământată'n lăcrămlîore
- 40 Și mî-o pune'n trălștiôră ;
Că eū mândro o să plec
Tot din sat, in sat, in sat,
Și din vad, in vad, in vad,
La cînstitu de 'mpêrat.
45 Mă duc să mă jeluesc,
Că nu pociū să mai trăesc !
Că Turcii silnicîi,
Căiniî mahalagiî,
Averea mî-a jefuit,
50 Pe noi că ne-a sêrăcit !
Când la 'mpêratu mergea,
Treî ȓile in pôrtă sta,
Nimenîa nu'l cerceta.
Impêratu in foșor ieșîa
55 Și pe Tudor il vedea
Și pe el că mi-l chema :
— Tudore al sărăcî,
Orî mi-te-ai îmbogățit,
Pe la mine c'ai venit ?
60 — Impêrate luminate,
Să mă judecî cu dreptate.
Nici n'am sărăcit,
Nici n'am bogățit !
Am venit să mă jeluesc,
95 Că nu mai pot să trăesc !
Că Turcii silnicîi,
Căiniî mahalagiî
La greū haraciū m'a pus :
Tot pe lună,
70 Pungă plină
Și pe an
Hazna de banî.
Avutu-le-am,
Datu-le am,
75 Să mă ved cortorosit
Cu-a mea Voică după gât,
Pênă când m'am sêrăcit !
Dar Impêratu ce făcea ?

- 80 Mai tare îl împiedică,
 Precum stătea era,
 De gheața tare împiedică,
 Le făcea împiedică,
 De gheața tare împiedică,
 Le făcea împiedică ;
 85 De gheața înghețat împiedică,
 Le făcea împiedică,
 Lăf Tudor le dăruia.
 Când acasă îl mergea,
 Tudorel le aduna,
 90 Cu ciobani cu tot le lua.
 Mergea calea jumătate,
 Ciobani în vârf' l'ăna,
 Cămac acasă le făcea,
 Pe la miez de noapte ajungea,
 95 El seana purpură gna,
 Sevană a'o deștepta,
 El în pînăși intra,
 Măre senă l'ajungea;
 Șese cupe de vin că bea
 100 Pînă el că se nădă,
 În pînăși adăruia.
 Când în noaptea jumătate,
 Mama lui Tudor se deștepta
 Și din gură că-și striga :
 105 — Alei, Volcă, vîru-mea !
 Volca din somn se deștepta,
 În pînăși că se dăcea,
 O cupă de vin că lua,
 Când vîră că lea,
 110 De Tudorel se'mpiedică
 Și ea se'ncălțădă,
 Și cupe că mî-o spărgea.
 Când aușia că țipa,
 Socră-sa mî-se scula,
 115 Pe dînsa că mî-o certa :
 — Al tu curvă jolind,
 De când s'a dus Tudorel,
 Tu p'ai prins ibomicel ?
 A bătut și s'a 'mbătut,
 120 În pînăși s'a culcat.
 Socră-sa că mî-o făcea
 Socră de mîntuie l'ăna,
 Cîntal lui Tudor vîruie
 125 Incepe s'a-l săgăruia.
 Trage Volca cu gura
 Dar socră-sa mîntuie l'ăna
 Dînsă se scula,
 Ciobănași că striga :
 130 — Tudorel, dăscăle porc
 Să mîntuie dînsă,
 Volca în pînăși intra,
 Pe Tudorel îl cîmpăna,
 Incepe se vîntuie.
 135 Mî se mîntuie că-și făcea
 L'ancășă îl mîntuie
 Dar Volca că-și mîntuie
 Ea vîntuie că le vîntuie,
 Bani în ciobani că dă
 140 Și pe tot îl mîntuie.
 Numai una vîntuie,
 Socră-sa că mî-o dă,
 C'are se sculă,
 Semăna cu Tudorel.
 145 De sepe că'l lua,
 Incepe Volca s'a dă
 — El Tudorel, Tudorel,
 Sașean Tudorel,
 Dăruie Tudorel,
 150 C'a să-și mîntuie de dor,
 Vara pe țara,
 Cîmpa pînă de țara,
 În luna lui Căptur !
 Din ciobănași îl
 155 Une c'am găsit,
 Frate el s'a 'bemerit,
 Cu un semășor
 C'a'n obrază afi,
 Și e' l'am luat,
 160 De focșora tăi !

TERANUL ȘI CIOCOIUL.

Cules de Christea N. Țapu de la Gheorghe Porumbescu lautar în com. Noaci (Gorj).

Veți varianta prescurtata din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 296. Ident. *logatul și sêracul și ciocoiul* din colecția d-lui V. Alexandri pag. 41, 42, 250.

- Fôie verde ustoriu,
Pe deal pe la Canaboî
Trecea un car cu șase boî,
Incărcat de păpușoi.
5 Din dărăptu caruluî
Arindașul satuluî,
Taie tutun draculuî.
Inaintea caruluî
Primărașu satuluî;
10 La leucele caruluî
Vătășelu satuluî.
Trage Oașu, nu prea trage,
Dar Gâscanu mórte 'și face.
Arindașu satuluî,
15 Să rēstea țeranuluî:
— Mână boî, măî țerane!
— Nu maî pocî, măî cucóne,
De trei țile neincetat
Boî nu i-am dejugat,
20 Nicî la apă nu i-am dat;
Cincî pogóne țî-am arat,
De trei țile n'am mâncat
Și tu'mî țicî mie că's beat!
Dar ciocoiu ce'mî făcea?
25 Trase biciu caluluî
Și trase țeranuluî.
Îi trase o sută și cincî!
De dete țeranu 'n brâncî!
Dar țeranu sêracu, —
30 Să nu'și lase nêravu, —
Să dete pe din cea,
- Și băgă mâna 'ntr'o lésă
Și tăiă d'o nuța grósă
Și la cap căpăținósă
35 Șî-i trase o sută șase. —
— Staî, țerane, nu mă bate,
Că mă ustură la spate.
Măî, țerane, tu estî beat,
— Sictir, ciocoi, gulerat;
40 Treî pogóne țî-am arat,
Boî nu 'i-am dejugat,
Nicî la apă nu i-am dat,
De trei țile n'am mâncat
Și tu'mî țicî mie că's beat.
45 Dar ciocoiu ce'mî făcea?
La fugă că mî o lua,
Sus acasă se ducea,
De la pórtă că'mî striga:
— Ióne, Ióne,
50 Ióne, barlabóne,
Deschide-mî pórtă maî tare,
Și du-te la han în vale
Și ia spirt de cincî parale
Și mă udă pe spinare,
55 M'a bêtut țeranu 'n șale.
Val de mine, réu mă dóre!
— Bine țî-a făcut, cucóne!
Că țeranu 'i supêrat,
Cincî pogóne țî-a arat,
60 Nebêut și nemâncat,
Nicî boî n'a dejugat,
Iar tu țicî luî că e beat!

Canta
de la casa

Canta de la casa, Canta de la casa, Canta de la casa, Canta de la casa

1 Canta de la casa
2 Canta de la casa
3 Canta de la casa
4 Canta de la casa
5 Canta de la casa
6 Canta de la casa
7 Canta de la casa
8 Canta de la casa
9 Canta de la casa
10 Canta de la casa
11 Canta de la casa
12 Canta de la casa
13 Canta de la casa
14 Canta de la casa
15 Canta de la casa
16 Canta de la casa
17 Canta de la casa
18 Canta de la casa
19 Canta de la casa
20 Canta de la casa

1 Canta de la casa
2 Canta de la casa
3 Canta de la casa
4 Canta de la casa
5 Canta de la casa
6 Canta de la casa
7 Canta de la casa
8 Canta de la casa
9 Canta de la casa
10 Canta de la casa
11 Canta de la casa
12 Canta de la casa
13 Canta de la casa
14 Canta de la casa
15 Canta de la casa
16 Canta de la casa
17 Canta de la casa
18 Canta de la casa
19 Canta de la casa
20 Canta de la casa

GHEORGHITA POIANU.

Auđit de Chr. N. Țapu de la Procup Urian, din Salcia-Teleorman.

- Foțe verde salbă môle,
Când fu Vineri în diseră,
Trei beșlii se ridicară,
Trei beșlii și trei zapcii,
5 Acuși sosiți de la Dii,
Cu căpute nărimzii.
Dar ei unde se trăgea ?
La Gheorghită Poianu,
C'ala le e căpitanu,
10 C'un tiner de Moldoven,
P'un cal galben dobrogean ;
Ala le e căpitanu,
De la pörta tainu.
In puterea nopții ajungia,
15 Gheorghită Poianu in picere
[sărfa
Cu totu, frate-i primfa ;
Călușeil îi lua,
In grajd de piatră-i îi băga,
Fen cu flori le reversa.
20 Dar el, frate, ce 'mî făcea ?
Le tăla câte o miöră,
Și un berbece de frigare,
Să le fie de gustare,
Pân' o veni prânđu in mare.
25 Masa 'n foișor punea,
Moldovenu ce făcea ?
Hoțu, căfnele dușman,
Veduse cucóna lui Gheorghită,
Mult e mândră draguliță,
30 Din creștet péné 'n pămînt,
Numai aur și argint,
De la plept pên' la guriță,
Părea că e o porumbiță.
Il secase la inimioră,
35 Așa mândră frumușöră.
El apă de spălat cerea,
Cine focu vrea să-i dea ?
Cucóna lui Gheorghit'se scula,
40 Lua peșchiru pe stंगा,
Și năstrapa in drépta.
Áfară ea că 'mî feșla,
Și apă 'n mână că-i turna.
Dar Moldoven ce făcea ?
Apă 'n guriță lua,
45 Pe cucóna c'o stropfa
Și 'ncepea d'o séruta.
Gheorghită ce mi-și făcea ?
Dor cu ochii se uita,
La inimă că'l seca.
50 Gheorghită că mi-l vedea,
Și din gură că striga :
— Istudore, sluga mea,
Țesală pe roșu meu,
Pune șaua pe suru,
55 Pe suru pe nebunu,
C'oi să 'mpușc p'ái Moldoven,
La inimă fu viclean,
Că sărută cucóna mea,
Mi-a secat inimiora !
60 Lui Moldoven că-i spunea :
— Moldovene dumneata,
Mi-ai sérutat cocóna,
Mi-ai secat inimiora !
N'o duseși in grădină la bascea,
65 S'o séruti tu cum oi vrea ;
Ș'o sérutași la ivelă,
Mă secași la inimioră !
La Moldovenu alerga,
Cu pistolu il impușca.
70 Pe deal pe la lalomita
Fuge căpitan Gheorghită,
Cu a lui d'o sluguliță.
De gonit cine-l gonește ?
Trei beșlii și trei zapcii,
75 Cu căpute nărimzii,
Acuș sosiți de la Dii.

BOGATUL ȘI SARACUL

Veđi și colecția d-lui G. Dem. Teodorescu pag. 296 sq. și *Bogatul și săracul* din colecția lui V. Alexandri pag. 41, 42.

- Fóte verde bob areú,
 Colea 'n vale 'n Făgădăú,
 În cărciuma lui Dămândăú,
 Unde bea și bun și răú,
 5 Bea săracu cu bogatu,
 De se minună și dracu ;
 Bea săracu cu vadra
 Și bogatu cu litra,
 De se minună lumea.
 10 Dar bogatul că-í striga :
 — Băí, sărace, vreme rea,
 Ce béí în potriua mea,
 Că n'ái care fericate,
 Cu cercuri de fier legate
 15 Și ciređi de boí la baltă
 Și pătule cu bucate
 Și magazii încărcate.
 Dar săracu ce í striga ?
 — Băí, bogate dumneata,
 20 Eú béú astă-đí, beáú și măíne
 Și le plătesc când imí vine
 Și mă chlamă ca pe tine.
 Dar bogatu ce'mí đicea ?
 — Măí, sărace dumneata,
 25 Eú am care ferecate,
 Cu cercuri de fier legate
 Și pătule cu bucate,
 Și magazii încărcate
 Și ciređi de boí la baltă.
 30 Dar săracu că-í striga :
 — Măí, bogate dumneata,
 Dar'ar Dumnezeú să dea,
 Ca să-ți arză carili
 Se rêmăi cu fiareli,
 35 Ca mine cu palmili,
 Să-ți móră ciređili.
 Să mă duc la cuțitarií,
 Să mí-ascut cuțitele,
 Să-ți belesc ciređile,
 40 Să mí daí d'un boú câte-un leú,
 Ca să plătesc ce béú eú !

VOICHITA

Cules de Chuistea N. Țapu din gura lautarului Dumitru Radu, din Bancasa. — Teleorman.

- Fóie verde sălcioră,
P'a gură de vale,
Sórele răsare,
Este o casă mare,
5 Inaltă 'n foişóre,
Cu nouă celare,
Cu nouă uşóre,
Cu nouă umbrare.
La nouă umbrare,
10 Nouă legălóre,
Cu al Voichiţ—dece,
Inimióra-ı rece.
Maı marele lor,
Din și Constantin,
15 Legălor d'intâı,
Fără căpătâı ;
Cel cu barba neagră,
Cu chip de ispravă,
Și cu mintea 'ntregă.
20 Frunđă verde și-o lalea
Voichiı că-ı venia,
Nește negustorı,
Chip de pețitorı,
Din sus după mări,
25 Tot din Nadolie,
Vedea-o-aș pustie,
Pé cum să rămăie !
La Din că trăgea,
Plosca că mi-ı da.
30 Din ce mi-șı făcea ?
La masă pleca,
Și din gură dicea :
— Mamă, maıca mea,
Voichiı ı-a venit,
35 Nește negustorı,
Chip de pețitorı,
De sus după mări.
Haı s'o mărităm,
S'o căsătorim,
40 Până când trăim.
Mă-sa că nu vrea :
— Nu daı pe Voica.
- Fata, ca fata
Tórce cu furca,
45 Dă mă-si turta ;
Și tórce pin sat
Luı tat-séu colac.
Din ce mi-șı făcea ?
Acas'că vinea,
50 Cu el se 'nvoia,
Pe Voica s'aducă,
Iarna de cincı orı,
Că sint sərbătorı,
Vara de trei orı,
55 Că sint lucrătorı.
Și mı-o mărita
Și-o căsătorıa ;
Mult că nu trecea,
Toı frațıl murıa,
60 Mă-sa rămănea,
De mi-ı tãmăia
Și mi ı comănda,
Pe Din blestema :
— Dine, maică Dine,
65 Fierul și oțelul
El să putređească
Și să inucezască,
Trupşorelul têu
Nici să mucezască,
70 Nici să putrezască.
Cum tu te-ai sculat
Pe Voica c'ai dat
Și mı-o ai măritat
Tot în Nadolie,
75 Peste țeri pustie ?
Nouă ani trecea,
Nici nu muceđia,
Nici nu putređia,
Sta cum mi-l băga.
80 Din ce mi șı făcea ?
De D deı se ruga :
— Dómne, sfinte Dómne,
Tu de ce nu'mı faci,
Tronişorul meı,

- 85 Mic de călușel;
Pânzișora mea,
D'albele ibinci;
Brăulețul meu
Mică chinguliță,
90 Pŕedicuța mea
Mic de friuleț ?
D-deu îi făcea,
El pe cal încăleca,
În Nadolie că pleca,
95 La Voica trăgea,
La ea că striga :
— Voŕchiță, Voŕchiță,
Vin tu la neica.
Ea că n'auŕia,
100 Pe ea c'o gășia,
Într'o bascia,
Sta de cununa
Și mi-și boteza,
Fînă că dobândia.
105 Ea că mi-și striga :
— Neică Constantine,
Te înțeleg prea bine,
Nu te veđ pe tine.
Pe potecă apuca,
110 La Din se ducea,
Din pe cal c'o punea,
Drum că-și lua,
Pe tărîmu al-alt întră.
Calu încotina,
115 Voica că vedea,
Nește păsărele,
Cânta vlersurele,
Pe râmuri verdele.
Din gură ŕicea :
120 — Ferice de noi,
De părinții noștri,
Aă la ce trăi,
Aă la ce muri,
Aici c'or veni.
125 Voica că-i vedea
Și se spăimânta.
Din că mi-i ŕicea :
— Voŕchiță, Voŕchiță,
Nu te spăimânta,
130 Că ești cu neica.
Nu sînt păsărele
Și sînt copilași
Să veđi, botezați
Și veđi, creștinași
135 Și din mână dați.
'Nainte mergea,
Voica că vedea
Nește păsărele,
Cântă întunecose,
- 140 Pe rêmuri uscate,
Din gură ŕicea :
— Vai de noi,
De părinții noștri,
N'au la ce trăi,
145 Aici c'or veni.
Neică Constantine,
Ce sînt astea ?
Sunt bieți copilași,
Veđi nebotezați,
150 Din mână nu dați.
Înainte mergea
Voica că vedea :
Două cătelușe,
În gură s'alătra,
155 Gard le despărția,
— Gardu este socră-sa.
'Nainte mergea
Voica că vedea
D'un mormint vedea,
160 În pară de foc ardea.
O oiță ce făcea ?
La riu se ducea,
În riu se mușa,
La mormint venia,
165 Pă el se scutura,
Para d'o stîngea,
Voica că-l vedea
Și din gură întreba :
— Neică Constantine
170 Ce este asta ?
— El cioban c'a fost,
Rău că mi-a făcut ;
O oiță a dăruiț,
Bine i-a păruiț.
175 Înainte mergea,
Voica că vedea
D'o vacă, veđi, grasă,
Fără fir de iarbă,
Fără strop de apă.
180 Voica întreba :
— Neică Constantine
Ce este asta ?
— Neică cînd a botezat
Și mi-a cununat,
185 Din gură-a dăruiț
Bine i-a păruiț.
'Nainte mergea,
Voica că vedea
De, veđi, vacă slabă,
190 Slabă și mărșavă,
Tot pîn liveđi verđi
Și pîn ape reci.
Voica că vedea
Din gură ŕicea :

- 195 — Neică Constantine,
Ce este asta ?
— Când a botezat
Și mî-a cununat,
Din gură o a dăruit,
200 Rău că 'i-a părut !
După tărîm că ieșîa,
Casele mă-si se vedea,
După cal descăleca,
Pe Voica c'o lua,
205 In cap că-î căta,
Somnu c'o lua.
El se 'nfurișă,
El că mi-șî pleca,
La casa de vecî.
210 Acolò mergea,
Țărână se făcea.
Voica se scula
Pe Din că 'l striga :
— Neică Constantine,
215 Dine, Constantine !
Costandin nu răspunde,
Că n'are de unde.
Voica ce făcea ?
La măsă pleca,
220 La ușă-î bătea
Și din gură striga :
- Mamă, măica mea,
Descue-mî ușea
C'a venit Voîca !
225 Măsă că-î dîcea :
— Fugî, mörte grăbită,
Nouă fiî că am avut
Și pe câte nouă i-ai luat,
Și-ai venit veđî, și la mine,
230 Să mă ieî, veđî, vai de mine !
Voîca mereü că striga,
Mă-sa eî că-î răspunde :
— Dacă ești Voîchița
Vino colea la măicuța.
235 La fereastră că venîa,
Cosîta că mî-o băga
Și mă-sa c'o cunoștea.
Atuncî ușa descuîa,
In brațe că mî-o lua
240 Și pe pat că mi-șî cădea
Și mă-sa că mi șî murea !
La biserică c'o îngropa,
Voîca rămânea,
De mi-o tămăia.
245 Torcea cu furca,
Da mă-si turta,
Torcea prin sat
Luî tat-sëü colac.

CÂNTECE HAIDUCESCI

— + —

CÂNTECE HAIDUCESCI

—+—

CANTECE HAIDUCEȘTI

BURILEANU

Cules de Christu N. Țapu din gura lăutarului Dumitru Radu, din comuna Băsa-Teleorman.

A se compara cu *Burileanu* din colecția d lui G. Dem. Theodorescu pag. 600
1. Idem «Burileanu» din colecția lui Vulpian pag. 17-18.

Frunză verde ismă crătă,
Când fu joî de diminătă,
Lui Burilean cade grătă.
De grătă ce mi-î cădea,
5 Nicî cafeaua n'ô mai bea,
Nicî dulcêța n'ô mânca.
La slugă că poruncia,
Și din gură că-î dicea :
—Istudore catana,
F...tu-î crucea și legea,
La vedrița din drépta
Și te du la valea rea,
La fântâna cea de piatră,
De moșu meu e săpată,
De taica mî-e ridicată,
Prea e-o apă lăudată !
Istudor ce mi-șî făcea ?
Vedrița 'n mân'ô lua,
La fântână se ducea,
Mâna pe clutură punea
Și 'n fântână c'ô băga,
Apă rece că scotea,
In vadră că mî-o punea,
Ochiî negriî 'șî arunca
; Tot pe vale în valea rea,
Aci'n gură de colnic
Ședea un tinêr de voinic

Cu ghintu veđi, pe butuc,
De cincî șinî e șinuit,
30 De cincî lunî neslobođit.
Istudor, când îl vedea,
Vadra 'n pămînt că trântea,
Dosu la Burilean da
Și din gură că-î spunea ;
35 —Burilene dumniata,
Colea'n vale'n valea rea
Crescut-a trestichîa'n ea
Și mî-o 'ngănă cinteza,
Impuiat'a haiduci în ea !
40 Burileanu c'auđia,
Inima 'n el că sălta,
Frumușel că se gătfa,
La biserică pleca
Cu pircalab se 'ntâlîa
45 Și din gură că-î dicea :
—Pircălabe, pîază rea,
Cin'te-a scos în calea mea ?
Tu mie ca să'mî găsești,
Dacă vreîsă mai trăiești
50 Vre-o cincî-deci de cositorî,
Să'mî cosescă fên de florî !
Pircălabu ce făcea ?
Pe Burileanu asculta,
Și voîa lui că 'mplinea.

- 55 Arvuna că-o primă,
Cinci-deci cositori tocmla.
Colea 'n vale 'n vale rea,
Acolo că mi-l băga
Și mult fân că zotonța
- 60 Dar Burilean ce făcea?
La biserică pleca,
La ce popă că mergea?
La popa, veți, Măcăcin,
Că dă la păcat puțin.
- 65 Nicî slujba n'o isprăvta,
Burileanu că țicea;
— Părinte, sfinția ta,
Ai mai tare cu slujba.
Colea 'n vale 'n valea rea,
- 70 Impuiat'a hațduci în ea,
Mă duc să câștig ceva,
Că țic, dău, pe legea mea,
Că n'am ciubuc la lulea!
Frunțuliță și-o lălea
- 75 Popă din gură țicea:
— Burilene dumneata,
Veți-ți tu de tréba ta,
N'ai nimic cu slujba mea.
Dar Burilean ce făcea?
- 80 Măna 'n pozinar băga,
Șapte rubiele scotea,
În mână popii că le da,
Singur că se miruia
Și acasă că se ducea.
- 85 Frumușel că se gățta,
Sfînta din cui că lua,
La valea rea că pleca.
Dar nevasta că-l țicea;
— Burilene dumneata,
- 90 Nu te du la valea rea,
Să-ți răpuț tu viața!
Averea ta și cu a mea
- S'o mănânci cu lingura
Și de zat că nu 't-oi da.
- 95 Ala nu e tinér voinic,
Ci e Bica Catana
D'a speriat granița;
De șapte ori m'am măritat,
El vėduvă că m'a lăsat!
- 100 Burileanu ce făcea?
Séma vorbit n'o lua,
La valea rea că pleca,
Pe Bica că mi-l vedea,
Sfînta la ochi că punea
- 105 Și 'n el, frate, că trăgea.
Sfînta foc nu lua,
Numa'n țigațe pirla,
Și Bica că mi-l țicea;
— Burilene dumneata,
- 110 Intorce-te, frate, acasă
Și veți-ți de jupănesă,
Că de tine nicî nu'mi pasă;
Și țî-e țarba cam udată
Și cremenea țî e cam spartă
- 115 Burilean nu se lăsa,
Ci mai rău se 'nfuria,
Înc'o dată-o slobodța
Pustia foc nu lua!
Bica atunci se necăjta,
- 120 Ghintu la ochi că'l punea
Și 'n Burilean mi-l slobodța,
Patru caravete-l făcea.
Nevasta că 'mi-auțta
În fuga mare că venia,
- 125 Și pe Burilean jălta!
Pe Burilean ea 'l lua
Și acasă că'l aducea,
La mănăstire 'l îngropa,
La mănăstirea domnescă
- 130 Albă să se pomenescă!

CÂNTECUL LUI CORBEA.

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor de la Moş Ión Guîu, Valeni-Prahova.

- Frunză verde de măcriş,
 La temniţa lu Opriş,
 Unde şade Corbea 'nchis,
 Nici prea de mult că nu'mi şade,
 5 Dă nouă ani şi jumătate,
 Şi nouă zile de vară
 Şi alte trei de primăvară.
 Muma Corbiî se scula,
 Savaî, muma Corbieî,
 10 Din ţara Moldoviei
 Cu trei ouă roşioare,
 Cu trei luminări de ceară,
 Trei colaci de grâu de vară,
 La temniţă se ducea.
 15 Unu da portarului,
 Şi altu temnicerului,
 Şi altu păstra Corbieî.
 Muma Corbiî-acolo mergea,
 La temniţă se ducea,
 20 Şi-aşa din gură 'mî striga :
 — Corbeo, Corbea, dragu
 De eşti viu, [maîchîi
 Ca să te ştiu,
 De eşti mort,
 25 Să te jelesc,
 La preuşi să te slujesc,
 Sărindare să'ţi plătesc !
 Aşa Corbea c'auđia,
 — Aleu, măîculiţa mea,
 30 Că'ţi înţeleg eu gura,
 Că eşti maîcă dumneata !
 Nu pocti maîcă,
 Nu pocti dragă,
 Nu pocti maîcă-a maî trăi.
 35 Dă rangătu bróştilor,
 Dă zgóna năpărcilor,
 Dă şueru şerpilor !
 Nistru mare mî-a venit,
 Temniţa mî-a nămolit ;
 40 Şed în apă,
 Pene 'n sapă,
 Şi 'n noroi,
 Pene 'n ţurloi.
 Barba 'mî bate braţele,
 45 Mustăţile cotele,
 Şi peru calcăile !
 O drăcócică de şerpóică,
 Iacă, că s'a înculbat,
 În póla castanului,
 50 În gura pozinarului,
 Şi puî că şî-a scos.
 De crescut, cu ce mi-î creşte ?
 Carne din mine clupeşte !
 Aleo, măîculiţa mea,
 55 Fă'ţi pomană pentru mine,
 La Ştefan Vodă să mergi,
 De departe să te rogi,
 De-aprópe ca să'mî genunchi,
 Póla, mâna să-î săruti,
 60 Şi-aşa din gură să dici :
 — Ai, Dómne, Măria Ta,
 Iartă'mî, Dómne, pe Corbea,
 Că şî-a făcut vedéua,
 Nouă ani şi jumătate
 65 Şi nouă zile de vară,
 Şi-alte trei de primă-vară !
 Ştefan Vodă ce dicea ?
 — Babo, slabo şi de trébo,
 La cuvinte de ispravo,
 70 Las', Corbea, că-î logodit,
 Logodnica i-a venit,
 Jupănesa Carpina,
 Adusă din Slatina.
 Din bardă, nu-î bårduită,
 75 Numa din topor cîoplită,
 Şi la cap e ascuţită,
 La rădăcină-î párlită ;
 Tot de Corbea e gătită.
 Ştefan Vodă ce dicea ?
 80 — Pe Corbea că l'o ierta,
 Când el că mî-o dăruî,
 Pe Roşu nădsrăvanu,

- Care fuge cu anu,
Cu anu, cu lunile,
85 Dă lungește țilele!
Muma Corbi-așa aușă,
Lăcrimile-o podidea,
Și la Corbea se ducea:
— Corbeo, Corbeo, dragu maichii
90 Tu ești, maică, logodit,
Logodnica ți-a venit,
Jupâneasa Carpina,
Adusă din Slatina,
Din bardă nebărduită,
95 Numa din topor cîoplită,
Și la cap e ascuțită,
La rădăcină părliță,
Tot de tine e gătiță.
Dar pe tine te-o țerta,
100 Când tu-ți dărui pe Roșu,
Pă Roșu năsdăvanu,
Care fuge cu anu.
Dară Corbea ce țicea?
— Pôt' să fie dăruiț,
105 Inimîora Ț-a poștit!
Dă cât, maică, să te duci,
Tot la Domnul Ștefan Vodă;
Salaorii, ca să'mi cei,
Tot cu sape, cu lopeți
110 Și tu, maică, să te duci,
In ce verde moviliță,
Și tu, maică, ca să'mi sapți,
In răsăritu sôrelui
In băligaru cailor,
115 Daț de ușa grajdului!
Muma Corbiț ce țicea?
La Ștefan Vodă mergea,
Și salaori că'mi ceren,
La movilă se ducea,
120 Și iacă, că'mi poruncia.
Și ei când săpa,
In răsăritu sôrelui,
In băligaru cailor,
Da de ușa grajdului.
125 Muma Corbiț, ce țicea?
In grajd pîatră că intra
Și pe Roșu că'mi scotea,
Ne'nșelat, dē'nfrănat,
Cu căpăstru dē bumbac
130 Și-afară, că mi'l scotea,
Cu unt-de-lemn că'l ungea,
Cu basmaua că'l ștergea
Tot dangale că'l țicea
Și pe uliță-ăpuca,
135 Negustorii șir se ținea;
— Babo, slabo și dē trébo,
De ți-Ț Roșu de vîndare,
- Ți dăm galbină și parale,
In galbină să'l cumpănim,
140 Prea bine să ți'l plătim;
Pentru unu să'ți dăm dol,
Să'ți dăm herghelia totă,
Car' plătește lumea totă!
Mama Corbiț, ce țicea?
145 — Nu mi-e Roșu de vîndare,
Să'mi dați galbină și parale,
In galbenă să'l cumpăniți.
Și mi-e Roșu dē dar mare,
Școț pe Corbea dē'nchisôre!
150 Muma Corbiț ce țicea?
De căpăstru că'l lua,
La Ștefan Vodă Ț ducea,
Și'n curte că mi'l băga,
De palimari că'l lega.
155 Ștefan Vodă că'l vedea,
Mustăciôra că-Ț rîdea,
La portar că'mi poruncia,
Poșile că le'nchidea.
La temniceri poruncia,
160 Și pe Corbea că'l scotea,
Pă la bărbieri că'l da,
Mi'l spăla și mi'l rădea,
Maț frumos mi'l primenla,
Și 'n curte că'l aducea.
165 Dară Corbea ce'mi țicea?
La Roșu, că se ulța,
Lacrămile Ț podidja,
Dară Roșu necheza.
Ștefan Vodă ce țicea?
170 Pă tôte slugile striga;
Car'pă Roșu 'ncăleca,
Tot in pămînt că-Ț trîntea,
Fîerea într'ênșil că plesnla.
Așa Corbea când striga:
175 — Haț, Dômne, Măria Ta
Maț incet cu slugile,
Că rêmă țără dênsele.
Ia să'mi daț haînele tale,
Să se dedea Roș cu ele.
180 Ștefan Vodă așa aușă,
Tôte haîne lēpăda
Și Corbea că le 'mbrăca,
Și dēsagiț cu galbină că'mi
[cerca.
Ca Roșu să se dedea,
185 Că, când o eși la țară,
Să nu'Ț facă vr'o ocară,
Dară Corbea, ce'mi țicea!
Pă Roșu că 'ncăleca,
Pușintel mațdan țicea,
190 Pênē când bine 'nfierbînta,
Lua spuma cu mânia,

- Clăbucul cât căclula,
Pě lângă mă-sa se da,
Măna scóbă că'mi făcea,
95 Dă bréu pě mă-sa apuca,
Și la spate o lipă ;
Pě sus ziduri că'mi săria,
Și din gură așa dăcea :
— Rémăi, Dómne, sănătos,
100 Că la mână că ț-am fost,
Și tu vrednic nu mă-ai fost !
Ștefan Vodă rămănea,
Așa din gură 'mi striga :
— Veđeți hoțu infierat,
- 205 Mě lasă gol despuiat,
Numa cu fesu din cap,
Dă sfatu boerilor,
Dă risu cocónelor !
Ștefan Vodă ce'mi dăcea ?
210 — Da nu'mi este dă cușman
Nici pėntru desagi cu galbină,
In pōla caftanului,
In gura pozinarului
Era cărți mari dă Domnie,
215 Ori in ce țară-o merge,
Să domnescă țara 'n pace,
N'are nimeni ce-î mai face !

CANTECUL LUI CORBEA HAIDUCUL

VARIANTA

Cules de Chr. N. Țapu de la Gheorghe S. Stoica lautar, din Comuna Costesci-
licea.

- Flóre verde florî domnești,
Dómne, din oraș din București
La 'nalte case domnești,
De se vėd in București,
5 Flóre verde florî de tisă,
Mare masă mi-este 'ntinsă,
De mulți boeri mi-e coprinsă.
Dar la masă cin' ședeă ?
Ședeă Domnul Ștefan Vodă,
10 Nicî nu bea, nicî nu mânca
Numai cu ochii privă,
Sema la băieți că'mi lua.
Flóre verde foi de brid,
Dómne, de diua de sân Văsi
5 Când fac cucónele pistii,
Și să 'mpărtesc boerii,
Toți boerii lésă 'mi lua,
Numai Corbea 'mi rămănea!
Dar Domnia 'l întreba :
10 — Alei, Corbea dumneata,
Ce boerie poștești
P'ala să ț-o dărufesc ?
Dară Corbea ce'mi grăia ?
— Alei Dómne, Măria Sa !
5 Ce boerle poțesc
- P'ala să mi-o dăruești ?
Poțesc caftan de 'mpărăție
Și dugealic de Domnie,
Că cu ala'mi șade mie !
30 Domnia că'mi audî !
Trei băieți că mi-ș mânia
La Gheorghită'i trimetea
Și Gheorghită că'mi venia,
Iar din gură că'i grăia :
35 — Gheorghită, Gheorghită
Vătaf de temniță
Și de temnicerî
Peste mari boeri,
Tu pe' Corbea să mi l duci
40 Tot la temniță de piatră,
De șapte Domniî uitată,
Cu muschuletu d'o schlopă !
Stetea Corbea la 'nchisore
Nouă anî lipsit de sóre ;
45 Când impovėrni pe dăce,
Muma Corbiî că'mi soșește
Cu trei ouė roșlore,
Ducea Corbi de mănăcare
Dar ea, frate, când pleca ?
50 Din Joia, Joaimarilor,

- Din Vinerea ouărilor,
Din Sâmbăta Paștilor
Și-ajungea pe la Sîn-Pietru.
La pörtă că mi-ș trăgea,
55 Ouă la portar că'î da,
La Corbea de mî-o lăsa;
La feréstră că'mî trăgea,
Din guriță că'mî grăia :
— Aleo, Corbeo,
60 Dragă Corbeo,
Orî ești viu,
Ca să te știu ;
Orî ești mort,
Ca să te port !
65 Că pe tine te-a tncnis
Nejudecat,
Ne infățișat,
Nici pe la Domnie dat !
Dar Corbea, frate-î grăia :
70 — Maică, măiculița mea,
Nu sunt viu
Ca să mă ști ;
Nici mort,
Ca să mă porți !
75 Și pe mine când m'a 'nchis
Eram tinerel copil
Ș'acum sunt boșneag bătrân ;
Barba'mî bate brațele
Și chica călcățele
80 Mustața umerile.
Și pe mine iar când m'a 'nchis
Eraū năpârcile
Subțiri ca drugile
Ș'acum sunt ca turcile ;
85 Șerpil ereaū ca ațile
Ș'acum sunt ca grințile ;
Brôștele ca nucile
Ș'acum sunt ca ploștile.
Pe tôte le-aș odihni,
90 Dar o drăcôică
De șerpôică,
De smeôică
Ea, frate, că mî-a 'mpuțat
Cam din clocul berbiei
95 In gura pozunarului.
Și ea, frate, când se 'ntinde,
Inimîora mî-o coprinde,
Și când, frate se sgărcește !
Inimîora mî-o topește,
100 Suflețelul mi l sfărșește !
Corbea din gură'î grăia :
— Alei, maică, maica mea,
Făcut'af vre-o dată bine ;
Fă și-acuma pentru mine ;
105 Tu maică, ca să te duci
- Tot la tîrgul ăi de flori,
Că vin vara săpătorî,
Săpătorî și lopătarî ;
Și tu, maică, să'mî tocmești
110 Patru-deci de săpătorî
Și cu cinci-deci de lopătarî,
Și de dus unde să'î duci !
La bălegarul uitat,
Care moș meū mi l'a dat.
115 Iar tu maică să mai cerci,
Din guriță să'mî grăești,
La palat ca să-mî vorbești :
— Ce e Corbea vinovat
De'n temniță l'ași băgat
120 Nejudecat,
Neinfățișat,
Nici pe la Domnie dat ?
Drumu Corbiî ca să'î dați
Că lui vremea l-a venit
125 Vremea de căsătorit
Și mirésa l-am găsit ! —
Dar a babă
Slabă,
Cu bréul de lână
130 De pîr de cămilă,
La Domnie cî mergea,
In genuchi ingenuchia,
De Domnie se ruga,
Domnia că'î rîspundea :
135 — Haî, tu babo,
Slabo,
Cu brăul de lână
De pîr de cămilă,
Inima'mî fărîmă,
140 Noî mirésă l-am găsit
Pe jupănesa Carpina
Din pădurea Cócăna
Din bardă nebărduită,
De secure săbuită
145 Și la cap e ascuțită !
Dar ea, frate, ce'mî făcea ?
Dacă vedea că nu putea
Să scotă afar' pe Corbea,
La tîrgu de flori se'nturna,
150 Săpătorî că'î tocmea
Și la băligar mergea. —
Săpa ăi de vară
Pîne 'n sîră,
Făr'de pic de nădușelă ;
155 Când da sórele 'n spre sîră
De ușa Roșului da.
Dar la ușa cum era ?
Lacātu cât banița
Și cheia de cinci oca.
160 Nimenia nu'î indrăsnia,

De cât singură baba,
 Că 'i mai ştia ea séma.
 Cu picioru că mi-'i da,
 Uşa din balemare săria,
 165 Şi la Roşu că 'm'i intra,
 Odată 'l ghîfoldorosla.
 Ş'unde Roşu că nu'm'i sta,
 De căpăstru că mi-l lua
 Şi-afară că mi-l scotea,
 170 Cu chebréua că 'l ştergea;
 Sórele că se 'nchidea,
 Aşa de roşu 'm'i-era;
 Şi de căpestru că'l lua,
 La vale că 'm'i apuca.
 175 Cam pîn dreptul Domniei
 Incepea Roşu a necheza;
 Domnia se spălmânta,
 Coconiţa se stărpîa,
 Iar din gură că grăia:
 180 — Cată, f...tu 'i mumă sa,
 Ce vitéz o fi ăla?
 Trei băleşi că 'm'i mîna,
 Înaintea babil leşa,
 Ş'asa, frate, 'm'i-o 'ntreba:
 185 — Ai tu babo,
 Slabo,
 Cu bréul de lână
 De pîr de cămilă,
 Inima'm'i fărîmă,
 190 De ţi-e Roşu de vîndare,
 Ca să'ţi dau ceva parale?
 Ori, frate, ca de schimbare,
 Să'ţi dau unu, să'ţi dau doi,
 Să'ţi dau patru-deci şi doi,
 95 Numai să se pomenescă,
 De herghelia domnescă!
 Dară baba ce'm'i grăia?
 — Nu 'm'i-e Roşu de vîndare,
 Ori frate, ca de schimbare,
 200 Ca să'm'i dai ce-va parale.
 M'i-e Roşu de dăruială,
 Il dărufesc Măriei-Sale,
 Lasă-mi Corbea de 'nchisóre!
 Domnia, când audîa,
 05 Un băfat că'm'i trimetea,
 Pe Corbea că m'i-l scotea,
 Afară m'i-l aducea,
 Pe la bărbier că'l da;
 Şi m'i-l tundeia sfranţuzeşte,
 10 Şi m'i-l rădea cerchezeşte,
 Cu mustăţi în vărvalic,
 Şedea bine la voinic.
 La Domnie că'm'i mergea,
 Sus pe scară se urca,
 15 Din guriţă că 'i grăia:

— Ai, Dómne, Măria-Ta,
 Ia să'm'i dai dugealicu de
 [Domnie,
 Că cu ala 'm'i şade bine
 Şi să'm'i dai halnele tele,
 220 Să se dea Roşu cu ele!
 Dar Domnia ce'm'i făcea?
 Prost de minte că'm'i era,
 Pe Corbea mi-l îmbrăca,
 Şi la Roşu că'm'i mergea,
 225 Şi cu el, frate, 'm'i vorbîa.
 Domnia ce mi şî făcea?
 D'un picior ingenuchîa
 Pênă Corbea 'ncăleca.
 Implimba el ce'm'implimba,
 230 Lua el spuma cu mîna,
 De pórtă că o trîntea,
 Sloi de ghîléţă se făcea,
 Din guriţă că'm'i grăia:
 — Ai, Dómne, Măria-Ta,
 235 Zăvorăşte porţile,
 Şi 'ntăreşte-ţi strejile,
 Nu'ţi năpusti slugile!
 Lui nu 'i erea d'alt ceva,
 Ci 'i erea de măică-sa,
 240 Şi el, frate, că 'i grăia:
 — Alei, măică, măica mea,
 Intinde la cea nuşa,
 S'ating pe Roşu cu ea,
 Să nu'm'i facă, creş, una!
 245 Lui nu 'i erea de nuşa,
 Ci 'i erea de măică-sa.
 El de mîna m'i-o apuca,
 Şi la spate m'i-o asvirîia,
 Pe sus porţile săria
 250 Şi din guriţă 'm'i grăia:
 — Rémâi, Dómne sănătos,
 Ca un trandafir frumos,
 Că la mîna eú ţi-am fost,
 Şi harnicu nu m'i-ai fost!
 255 — Du-te, Corbeo, sănătos,
 Ca un trandafir frumos,
 Că la mîna tu m'i-ai fost,
 Şi vrednicu nu ţi-am fost!
 Domnia că 'i mai grăia:
 240 — Alei, Corbeo, dumneata,
 Ce réu, frate, c'ai făcut,
 Atât cât ai haiducit?
 — Ai, Dómne, Măria-Ta,
 Adevéru da-ţi-l'aş,
 245 Pe mine de mă 'ntrebaşi:
 Prindeam călătoru 'n drum,
 Mi-l făceam de rodca fên;
 Prindeam de-o băbuţă slabă!
 M'i-o făceam de păştia ţarbă!

- 250 Dară Corbea ce'mi făcea ?
Maî mergea ce maî mergea,
Sta în loc și se gândia,
Și din gură că'mi grăia :
— Cată f...tu I mumă-sa,
255 Ce rău Domniei să'î fac ?
Să'î fur lui telegari ?
Cumpără alții maî bunî ;
Să'î omor coconița ?
Se 'nsoră și ia alta,
260 Maî bună, nu ca asta.
Maî bin' să 'î omor coconel,
Care dörme 'n legănel,
Ca să-î sec ăi suflețel !
Pě puteri de nôpte,
165 Pě sudorî de mörte,
El că se 'nturna,
Pě supt doicî că se băga,
Coconaș de piclor il lua
Și la pörță că'l scotea,
270 Numai cîosvirți că'l făcea,
Și la pörță le-atârna :
Capu coconașului,
Il puse 'n țepa dracului.
Domnia de diminéță se scula,
275 Pe ochî negrii se spēla,
Ochîi pe feréstră 'și arunca,
Și la pörță se ulta,
Din guriță că'mi grăia :
— Ia, veđi, căinele 'niferat,
280 Mă lasă gol despuiat,
Și de coconaș sérac !
Mergea Corbea ce mergea,
Cu Ceauș Velcea se 'ntâlnea
Care 'n temniță 'l păzia,
285 Din guriță că 'î grăia :
— Iatagan din tēca ta,
Bine-ar ședea în a mea !
— Fie-ți, Corbe-o, dăruiț,
Numai să nu'mi faci nimic !
290 Dară Corbea ce'mi făcea ?
Sta în loc și se gândia,
— Cată, f...tu-î mumă sa,
Ast iatagan de l'am câștigat
În carne nu l'am cercat !
295 Îndărăt că se 'ntorcea,
Pe Ceauș Velcea că'l găsea,
Din piclōre că'l toca,
Și pe drum că mi-ș pleca.
Mě plătiț cu cāntecu,
300 Ca lupu cu urletu ;
Cānd vĕnătoru 'l întâlnește,
Dă pĕlea și se plătește.

CANTECUL CODRĒNULUI.

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Stancu Ion, Cucuieț.—Teleorman
Veđi Colecț. d-lui V. Alexandri pag. 86 sq. Cāntecul de fața este o variantă

- Flōre verde spic de grău,
Cāntă cucu pe pirău,
Codrĕnu cu murgu de frău,
El la tĕrg că mi-l trăgea,
5 Călușelul mi-l vindea ;
Vindea calul, armili,
Rĕmănea cu baldacu,
Numai cu șĕua 'n spinare
Ce-o să mă fac, frățiōre,
10 Umblu cu șĕua în spinare !
El pin tĕrg mi se 'mplimba
Toți călușei 'î cerca
Și pe spate mi-l bătea,
Altu călușel să'și ia ;
15 Nicî un cal că nu-î plăcea.
Fōle verde a bobului,
În scapătul sōrelui
La ușa oborului,
Cam în drumul Giurgului,
20 Vĕđu cōma roșbului
Și gluga mocanului.
El lângă mocan se da
Și din gură că-î đicea :
— Bună điuă, maî mocan
25 — Mulțumescuț-î, căpitane
— Măi mocane mocārțane,

- De ți-e roșbu de schimbare,
Să-ți dau unu să ți dau doi,
Să-ți dau, neică, până 'n trei,
- 30 Erghelia de la baltă,
Nu pe totă, jumătate,
Și ca roșbu nu se pôte!
De ți-e roșbu de vindare,
Să-ți dau galbeni și parale,
- 35 Să-ți dau galbeni vinetici
De câte-o sută și cincî,
Să tot schimbî, să tot mănâncî
Și nu se cunôște aici.
Dar Codrénu ce'mî făcea ?
- 40 Mâna pe frêu c'o punea,
Picioru în scară 'l punea
Și pe roșbu încăleca
Și prin tîrg că mi-l plimba,
Până spumă mi-l făcea ;
- 45 Se lua spuma cu mâna,
De pămînt că mî-o trîntea
Sloi de ghêtă se făcea.
Dôr pe la mocan că'mî da,
Diua bună că-și lua.
- 50 Fuge Codrénu și se duce,
Remâne mocanu și plînge !
— Măi Codrene, frățiore,
Intôrce te, neică, din cale
Dă-mî dă câte-va parale
- 55 Că mor copiii de fôme !
Nu mî-e roșbu de schimbare
Și mî-e roșbu de vindare,
C'a fost talca percitor,
Și-a rēmas la sat dator
- 60 O sută șei-deci de polî.
Vindu-î muma roșbuluî,
Plătîi plasa Oltuluî
Și o să vind și pe roșbu,
Să 'mî plătesc Teleormanu.
- 65 -- F...tu-ți crucea-ta mocane,
Când m'oi întôrce din cale
Și ți-oi da șal spre-ce palme,
Să numeri că sint parale,
Și m'oi întôrce din drum
- 70 Și ți-oi da vre-ocățî-va pumnî,
Ți-oi da pumnî inghesuîți,
Să dici că sunt lei mărunți,
Pē muchie de ceî bătui !
N'af audît d'un Codrén
- 75 Și d'un hoț de căpitan
Și d'un negru de țigan,
Că ia cai de la mocanî
- Și mîei de la cîobanî,
Vinu de la cărciumarî,
80 Nu plătește nici un ban ?
Că când aş sta să plătesc,
La ce dracu haîducesc ?
Iar Codrénu ce'mî făcea ?
El p'un drum că mî-apuca,
- 85 La un cîobănaș trăgea
Și din gură că-î dicea :
— Frunđuliță unt-de-lemn,
Ți se 'ntâmplă un mîelușel,
Fôfe verde salbă môle,
- 90 Să ți-l plătesc cu parale ?
Dar cîobanu se gîndîa
Cătă f...tu-î mumă-sa,
O să dau un mîelușel
Și o să 'mî fau un sfînșior.
- 95 Și cîobanu ce'mî făcea ?
El în târlă că intra
Și pe codă 'l alegea,
Patru ciosvirți că'l făcea,
La desagi că'l așeđa.
- 100 Fugea Codrén se ducea,
Fuge Codrén și se duce,
Remâne cîoban și plînge !
Cîobanu ca cîobanu
Nu știe ce e șofranu,
- 105 Tot ca țiganu Divanu.
Dar Codrén ce mi-ș făcea ?
La un cărciumar trăgea
Și un burduf de vin umplea
Și pe murgu'l așeđa.
- 110 Fugea Codrén se ducea,
Dar cărciumaru 'mî striga :
— Măi Codrene frățiore,
Intorcede-te, neică, din cale,
Dă-mî dă câte-va parale,
- 115 Că mî-e marfa stăpânescă !
Dar mocanu ca mocanu,
Veđi pentru-o glôbă de cal
Dete jalbă la Divan
Și o băgă la Tribunal.
- 120 Unde Codrean se trăgea ?
La movila cea crăpată,
Unde a mai scăpat odată,
Subt umbră de păducel,
Cu cărnicea de mîel
- 125 Și cu vin din burdușel
Și cu murgu lângă el,
Cu costițe de purcel ;
Rēu trăfește, vai de el !

CANTECUL HAIUCULUI CODRÉNU.

VARIANTA

Cules de Christ. N. Țapu de la Nicolae Mihăilescu, Roșiorii-de-Vede (Teleorman)

<p>Foie verde trei aglici,
 La Coțofenca la bălci,
 Codrénu se trage pe brânci;
 Să trage din lésă 'n lésă
 5 Pên'la Coțofenca 'n casă.
 —Bună ziua, fa, cocónă!
 —Îți mulțumesc, căpitane!
 Acuma 'mî ȓicî, căpitane,
 Căci sint la brău cu pistole,
 10 Patru pline și trei góle,
 Să'ți trag Coțofenciî 'n șale!
 Iar când veniam la mălai,
 Mă luaî cu căiniî 'n alai;
 Și când veniam la opinci
 15 Puneai țiganî de'mî da brânci;
 Dar când veniam la parale,
 Puneai țiganî de'mî da pâlme!
 Bucură te, bătătură,
 Căci te umplu de untură
 20 Din Coțofenca bôtrână!
 Foie verde ca nalba,
 Codrén la bălci că'mî pleca,
 La un cărciumar trăgea
 Și din gură așa'î ȓicea :
 25 — Măî cărciumar dumneata,
 Ia dă'mî o felă de vin,
 Ca să'l vėd dacă e bun.
 Codrén vinu că și'l bea
 Cu piciorul stielî'î da,
 30 Bucățele mî-o făcea
 Și o tăga 'n buzunar,
 Ca să ȓică c'are banî.
 Foie verde ca nalba,</p> | <p>Codrén la obor pleca,
 35 La un mocan că trăgea,
 Că un cal galben avea
 Și din gură așa'î ȓicea :
 —Măî mocănaș dumneata,
 Dă ȓ-e galben de schimbare,
 40 Să te duc la Herța mare,
 Să'ți dau unu, să'ți dau doi,
 Să'ți dau, frate, până 'n trei?
 —Nu mî-e galben de schimbare
 Și mie galben de vinȓare,
 45 C'am o soră fată mare,
 S'o cântăresc în parale.
 Iar Codrénu ce făcea ?
 Picior în scară punea
 Și pîn sus că se ulta,
 50 Doi pintenî la cal că-î da
 Și ca fulgeru sbura.
 Calul spumă se făcea,
 Lua spuma cu mâna,
 De pământ că-o trântea
 55 Sloî de gheață se făcea.
 Inapoî că se ulta
 Și din gură așa ȓicea :
 —Cată f...tu-î mumă-sa
 Asta-î cal pe seama mea !
 60 Iar galbenu că sbura
 Și Codrénu 'î ȓicea :
 —Haî, galben, la Herța mea,
 Că mocanu nu-î vrednic de
 [tine,
 Iar tu ești smeî bun de mine !</p> |
|---|--|

CÂNTECUL LUI GHEORGHELAȘIU

Cules de I. Odor de la Ion Gruț, din Valeni (Prahova).

A se vedea și colecția d-lui G. Dem. Theodorescu «Gheorghelaș» pag. 591 sqq.
Cântecul de față e o variantă a celui din colecția D-lui Theodorescu.

- Frunză verde și-o crăiță,
Cine urcă la Istriță?
Sava! Căpitan Gheorghită,
Și la brâu cu măcluchiță,
5 Din bardă nebărduită,
Numai din topor cîoplită,
Dă Macovei e gătită.
Și umblă din stână'n stână,
Să'ncerce brânza de bună,
10 Și cașu de'nchegătură,
Și din cordună'n cordună,
Să'si capete flintă bună,
Rea de lemn, bună de fier,
Să ducă glonțu la semn.
15 El la stână că mergea,
Așa din guă dicea:
— Moș Radule, barbă sură,
Mai al pe cineva'n stână?
— Eă îți dăc pe legea mea.
20 Că eă n'am pe nimenia,
Decât eă și baba mea
Și decât un blet de mănător.
Dimineța sa sculat,
Ole'n strungă mî-a dat,
25 Jintiță multă a mâncat,
Și lui, mări, 'l s'a plecat,
Frigurile l'a luat,
Și sarica și-a luat
Și in stână mî-a intrat,
30 Între burdușe s'a băgat.
Așa Gheorghită auđia,
In stână că mî'si intra,
'Ntre burdușe căuta,
Peste Macovei că'mî da.
35 — O, frunđuliță de teiă,
F...tu-ți neamu, Macovei,
Cin'te scöse 'n ochiț meț?
Saă is dîlele tale sfărșite,
Pecatele mele multe?!
40 Da Macovei ce dicea?
- Alei, nelcă Gheorghelaș,
Mult ești tîner și gingaș,
La inimă om vrăjmaș.
Ia'mî calu și oile.
45 Mai lungește'mî dîlele,
Să'mî mai ved copilele,
Să mor lângă dênsele!
Da Gheorghilaș ce dicea?
— D'aă știă, vere, d'aă nu'mî știă,
50 Când eram noi șapte frați,
Pă toți ne purtaț legați?!
Dă tinerel m'am însurat,
Frumosă mândră-am luat,
Tu la bir m'ai aședat.
55 Nu m'ai pus ca p'un copil,
Și m'ai pus ca p'un mazi!
Aveam eă o bătă oile,
Mî-o puse satu la fote;
Aveam și-un blet cocoș,
60 Mî'l dăruise un moș,
Și-acela-l pus pe răboj!
Aveam și-o blătă gâscă,
Mî-o dăruise o blătă mătușe,
Și-accea mî-al pus'o'n cislă.
65 Aveam o blătă rață,
Umbla părcălabu cu ea'n brațe,
Ca s'o taie diminéță,
Ca să nu-l mai fie gréță!
Eă de frica biruluț,
70 De gróza zapciuluț,
Și d'a părcălabuluț,
Eă mă băjenărfam,
La Moldova că'mî treceam;
Tu la Buzéu te duceaț,
75 Și armași că cărdulaț,
După mine că veniaț
Pe hotar că mă gâslai;
Mă băteaț mă chinuțai,
P'angă cal că mă legaț,
80 Mă aduceaț pên'n Râmnic

- Nu puteam dice nimic ;
 M'aduceai până'n Buzéu,
 Ardea sufletelul meu !
 De mă plecăm să beu apă,
 85 Tu'mî dedeaî cu cisma'n cêfă,
 Și beam apă sângerată,
 Cu măsele mestecată !
 Si așa am pus eu de gând,
 Căîî băgenari mî-o fugi,
 90 De t'ne s'or hodini !
 Atunci Gheorghită ce'mî făcea ?
 Măna'n plept că mi-l punea,
 Din stân'afar' că'l scotea,
 Tot bucăîî că mi'l făcea,
 95 Și la căni că'l împărîîa,
 La moș Radu să ducea :
 — Moș Radule, barbă sură,
 Ia dă'mî cinci sute de lei,
- Să nu paîî ca Macovei !
 100 Da moș Radu ce dicea ?
 Dêu, îîî dice pe legea mea,
 C'aici n'am nici o para.
 D'acas' dacă mă găsiîa,
 La altu mă'mprumutam
 105 Și conacu că'îî făceam.
 Puîîntel bani, ce-am avut,
 Cununa'tam, boteza'tam,
 Făcu'tam fraîî și fêrtaîî,
 Și surate 'n tôte sate !
- 110 Așa Gheorghită—auîîa,
 Măna 'n buzunar băga,
 Cinci-deci dê ruble scotea,
 Luîî moș Radu-î dărula,
 Și-î cerea și-o potecea,
 120 Care merg haiduci pē ea !

CANTECUL LUI MIU HAIDUCUL

Cules de Chr. N. Ţapu de la Ioan Ţoteică lautar, din Roşiorii-de-Vede (Teleorman).

- Fole verde florî domneşîî,
 In oraş in Bucureşîî,
 La ale case mari domneşîî,
 Cari să ved in Bucureşîî,
 5 In curte la Ştefan-Vodă,
 S'a strâns boierî la vorbă,
 Toîî boierî tērgului,
 Stăîîl Ţaligradului,
 Calmacani tērsului,
 10 Sfiesnicîî 'mpēratului,
 Inaintea Divanului.
 Și sfatul ce'l sîîtuleşte
 Și duma ce mî-o dumeşte ?
 Tot de Miu că'mî vorbeşte,
 15 Săîî f... 'n lege de Miu,
 Că de când s'a haiducîî,
 Drumuri mari s'a părăsit,
 Agzale la Domnie n'a mai venit
 C'auîî pîn lume
 20 Că se spune,
 Căîî stă îîgul dērămat
 Numai aur diamant,
 De scumpe arme încărcat.
- Toîî mî-ş bea, se'nvesella
 25 De nimenia nu gārîîa.
 Ştefan Vodă că'mî striga :
 —Beîî, băleîî, vē'nveseliîî
 De nimenia nu gāndiîî !
 Dacă vedeîî că vē 'mbētaîî,
 30 Pe la chilil vē culcaîî.
 Măine 'n dînă vē aîîaîî
 Şele pe cal s'aseîîaîî,
 Pe la şele
 Burdogane,
 35 La brēu cu atagane ;
 C'o să ficem d'o 'mplimbare,
 D'o 'mplimbare 'n vēnătore
 După pāsēîî gālboare,
 Că sunt bune de mîncare
 40 Și uşore la purtare.
 Dar cu paharu cine lumia !
 Aleîî, Calea, fată mare,
 Suriōra Miului,
 Ibonnica Domnului.
 45 Ştefan Vodă ce'mî dicea ?
 —Aleîî, Cale, fată mare,

- Lumește cupaharu în dreptate
Să se îmbete toți odată ;
Dacă n'oi lumi cu pahăru în
[dreptate
- 50 Să n'ai parte de fetie,
De alba-și mărităție !
Ale! Calea mi-auđă,
Că de frate-séu vorbea ;
Vinu 'n pahar că'l punea
- 55 Cu apă că mi-l umplea,
Cu rachiú l'amesteca ;
Care cui il da și'l bea
Pe toți frate'l adormia.
Cine din ei rămănea ?
- 60 Ștefan Vodă 'mi rămănea
Punea d'albe cote pe masă
Și mâini albe pe obraz
Și 'ncepea de mi-aromfa,
Mi-aromfa și mi-adormia.
- 65 Ale! Calea ce'mi făcea ?
Ea'n chilie că'mi intra,
Lua ițe dintr'o mie
Și rochița de cutie ;
Punea 'n cap d'o lergătore
- 70 Cam în chip de fată mare ;
Lua niște papucei
Să intre 'n codru cu ei.
Măna 'n pozinar băga,
D'o basma că mi-ș scotea,
- 75 Pe Ștefan Vodă 'nvălta,
Cu basma verde rotată
Ca să'mi dormă noptea totă,
Ca femeia să'și petrécă.
Sărfa ici, sărfa colea
- 80 Șapte dealuri și-o vâlcea
Și-o pustie de dorea,
Taman ca o păserea,
Până 'n codru mi-ajungea ;
Ea în loc că mi contenfa
- 85 Și din gură că'mi dicea :
—Cum o să merg eu așa,
P'ăst mijloc de nopțe
Cu sudori de nopțe
Când dorm toate ape ?
- 90 Cine-va că m'o simțfa,
Frumos cap că mi-o tăfa !
Ea d'o foiță 'mi rupea,
În buzișore o punea
Și 'ncepea d'a șufera,
- 95 Șufera și flufera.
Șapte cete 'mi deștepta,
Tot Nevrinđi din sus
Cu căciuli de urs,
Să veđi țogoșate,
- 100 Lăsațe pe spate
De negra străinătate ;
- Groși la céfă,
Rași la falcă,
Cu mustăți în varvarichî,
105 Cum stă bine la voinic.
Cine din ei c'auđfa ?
Numai Miu 'nțelegea
Și din gură le dicea :
—Ia să stați, băteji mei,
- 110 Că nu'l glasu haiducesc
Și e glasul femelesc ;
Aia o fi surióra mea.
Ce zor mare o fi vedut,
De la mine c'a venit ?
- 115 Dară Miu ce'mi făcea ?
El la ea că se ducea
Și din gură mi-o 'ntreba :
— A bre, surióra mea,
Ce zor mare că'al vedut
- 120 De la mine c'af venit.
P'ăst mijloc de nopțe,
Când dorm toate ape
Cu sudori de mórte ?
Ori stăpân te-a oropsit
- 125 Ori din chelciug c'af sfârșit,
Ori haïne c'af ponosit,
Ori vremea că ți-a venit,
Frate, de căsătorit ?
Iar soru-sa că'l dicea :
- 130 — Frate, Miule dumneata,
Nici din chelciug n'am sfârșit,
Nici haïne n'am ponosit
Nici stăpân m'a oropsit.
Aséră la noi s'a adunat
- 135 Și mi'au stat la sfat
Toți boțerii tērgului,
Stălpil Țaligradului
Sfeșnicil 'mpēratului,
Cafmacanil tērgului.
- 140 La sfat că s'a adunat
Și sfatul ce'l sfătufește
Și duma ce mi-o dumește ?
Tot de dumneata frate, 'mi vor-
[bește:
- Să te f..n lege de Miú !
- 145 Că de când te ai haiducit,
Drumuri mari s'au părăsit,
Agzale la Domnie n'a mai venit
Să te f..n lege de Miú !
Taman la tērgu d'afară
- 150 Să'ți bată două turci și-o cum-
[petórá,
Te puțe vameș mai mare
Unde trec mocanil cu sare,
Să te privescă d'o țară !
Dară Miu ce'mi dicea ?

- 155 — A bre, suriôra mea,
Tu acasă să te duci ;
Ștefan-Vodă s'o scula,
Pe tine nu te-o vedea,
Frumos cap că ț-o tăia,
160 De s'o duce pomina !
Nu purta inimă rea ;
Eū sint peliță de drac
De daū la Domnie 'n cap.
Aleī, Calea ce'mī făcea ?
165 Acas' că se ducea,
Pe Ștefan Vodă'l găsta
Tot adormit că'l găsta.
Urciorul in mână lua
Și de apă că'l umplea.
170 Mâna pe mătură'mī punea,
Da pe ici, da pe culea,
Să nu se bage sēma.
Ștefan Vodă se scula,
Apă de spălat cerea,
175 Apă cu urcioru'ī da.
Pe ochī negri se spăla,
Buciumu'n mână'l lua
Și'ncepea d'a buciūma,
Tôtă ôstea se strângea,
180 Ca frunđa și ca iarba.
Șăle pe cai că punea,
Pe la șale buzdugane,
La brēne cu iatagane
Și pe la spete
185 Câte-o pușculiță verde,
La Miu că mi-ș pleca.
Dar Miu ce mi-ș făcea ?
De diminēță se scula,
Pe ochī negri se spăla,
190 De la fag că mi-ș pleca,
Pe, măgură se urca,
D'un ciobănaș că'mī vedea
Și la el că se trăgea
Și din gură că'ī dīcea :
195 — Bună ziua, măī ciobane !
Mulțumescu-țī, Căpitane !
—Măī ciobane ciobănaș,
Făcut'aī fr'un bine'n lume
Fă'țī pomană și cu mine !
200 Na de la mine de ce lei,
Să'mī dai mie de ce oi.
Dar ciobanu ca ciobanu
Nu știe ce e șofranu,
Ca și țiganu Divanu.
205 Luī de ce oi că'ī da
Și de ce lei că'mī lua
La chimir că'ī așeđa.
Iar Miu īī măī dīcea :
— Măī ciobane ciobănaș,
- 210 Făcurăm cu oile,
Facem și cu haīnele !
Na de la mine astă dulămiță
Verde ca fôfa de viță,
Să'mī dai āl cojoc mare lătos,
215 Care'l porți vara pe dos,
Cam pe dos pe pīlea gôlă
Ițī ține vara de rēcôre.
Dar ciobanu ce'mī făcea ?
Și cojocu că i-l da,
220 Dulămița c'o lua
Și pe dēnsu c'o 'mbrăca.
Iar Miu că'ī măī dīcea :
— Măī ciobane ciobănaș,
Făcurăm cu haīnele,
225 Facem cu căciulele !
Na de la mine āst comānac,
Care'l porți vara cu drag
Și dā'mī tu mie a căciulă
Făcută hap
230 In cap,
Croită pe mușuroī
Cu ochī stărpiți la oi.
Dar ciobanu ca ciobanu
Nu știe ce e șofranu,
235 Ca și țiganu Divanu.
Și căciula că i-o da
Comānacul că'l lua
Și Miu că'ī măī dīcea :
—Măī ciobane ciobănaș,
240 Făcurăm cu haīnele,
Și'n ā cu căciulele.
Na de la mine paloșu meū
Să'țī păstreze capu teū
Și dā'mī mie flueru teū !
245 Iar Miu că'ī măī dīcea :
— Măī ciobane ciobănaș,
Pīeī, căfne, din ochī meī !
Peste-un cēs cin 'te-o vedea
Frumos capu țī-o tăia
250 De s'o duce pomina !
Dar ciobanu c'auđta
Intr'un rāzor să ducea.
Brôscă'n pāmīnt să făcea.
Dară Miu ce'mī făcea !
255 Oile că le lua,
In drumu mare le scotea,
Cam pe troscot le păștea,
Cu flueru că'mī cânta,
In tôte părți că se ulta,
260 Pe cine că mi-ș vedea ?
Pe Ștefan-Vodă'l vedea
Cu cetile,
Ca muștile,
Ca frunđa și ca iarba,

- 65 Asupra Miului venia !
 Și lui frică că'î țerea,
 Dar inima și-o ținea.
 Ștefan-Vodă că-mî venia
 Calu'n loc că'mî continua
- 70 Și din gură că'mî ținea :
 — Bună țiuă, măi clobane !
 Mulțămescu-ți, Domn Ștefane!
 — Măi clobane dumnea-ta,
 Ce curvă de lele fuseși,
- 75 De pe lume că-mî țiseși ?
 Și lui Miu răspundea :
 — Ștefan Vodă dumnea-ta,
 Nu este cu lopata,
 Este cu judecata !
- 80 Sta! să-ți spu!,
 Ca să știi :
 Noi avem tată bătrân
 Și calea bisericii o bate
 Tot la țile mari,
- 85 Când cânt popii 'n călindar.
 Și acasă că vine
 Și pe lume te spune,
 D'ăia pe lume și-am țis,
 Cum tata mie mi-a spus.
- 90 Ștefan-Vodă c'auția
 Și la cloban răspundea :
 — Bine, măi clobane, că'î așa!
 De ce ești frumos și gras ?
 — De ce sînt frumos și gras ?
- 95 Că bea! apă din văgaș
 Și mănânc felii de caș ;
 D'ăia sînt frumos și gras.
 — Măi clobane clobănaș,
 Din fluer doțnaș,
- 100 Tot umblând cu o!le
 Pin tôte crêngurile,
 N'oi fi auțit,
 N'oi fi dovedit
 De fagu lui Miu ?
- 105 C'auț pin lume,
 C'ășa se spune,
 Că-! stă fagu dărâmat
 Numai aur, diamant,
 De scumpe arme 'ncărcat !
- 110 F...tu'! în lege de Miu !
 De când el s'a ha!ducit,
 Agzale la mine n'a venit,
 Drumur! mari mi-a părăsit !
 Nu știi tu să mă duci la el,
- 115 Să-ți dau două sute lei ?
 — Ștefan-Vodă dumnea-ta,
 Bine știu și bine te duc,
 Dar de mi-oi lăsa cetile
 Să'mî păziască o!le ;
- 120 Că sînt o!le stăpânești,
 M'apucă să le plătesc,
 Cu cap n'am să măi țrefesc !
 Ștefan-Vodă e Domn, Domn,
 Dar n'avea minte de om.
- 325 Lăsa cetile
 Să păziască o!le ;
 Dar după el că 'mî lua
 O miöră,
 Dragă miöră,
- 330 În cap cu patru cörne
 Și 'n vârfu cörnelor
 Câte-o piatră nestimată,
 De 'mî plătește țara tötă.
 Ștefan Vodă ce 'mî făcea ?
- 335 El cu Miu că'mî pleca,
 P'o potecuță strîmtă și boltită
 Cu alune pardosită,
 Numai de Miu știută.
 El mergea ce 'mî mergea
- 340 Și 'n loc că'mî contența
 Și Miu că'mî striga :
 — Ștefan Vodă dumnea-ta,
 Unde s'a vëduț
 Și s'a pomenit,
- 345 Să mergă sluga 'nainte
 Și stăpănu pe urmă ?
 Ștefan-Vodă c'auția
 Înainte că trecea
 Și Miu că'î măi ținea :
- 350 — Ștefan Vodă dumnea-ta
 Întörce-ți miöra ta,
 Că 'n turma oițelor
 Am o miöră cu patru cornițe ;
 Și 'n vërfu cornițelor
- 355 Câte-o piatră nestimată,
 De'mî plătește lumea tötă ;
 Când prinde de vreme rea,
 Trage turma la perdea ;
 Când simte de vreme bună,
- 360 Trage turma la pășune.
 Ștefan Vodă e Domn, Domn,
 Dar n'are minte de om.
 Miorița o trimetea,
 Amendoi că rămănea
- 365 Și 'nainte că pleca,
 Miu 'n urmă rămănea.
 Dar Miu ce mi-ș făcea ?
 Când de fag s'apropia
 În pădure se ducea,
- 370 D'o dărjală că lua,
 D'o dărjală mare
 Sta să'l croțiască 'n spinare.
 — Ștefan Vodă dumnea-ta,
 Ia ridică scările,
- 375 Te isbesc smicelile
 Și m'aude cetile ;

- Că nu mî-e de tine,
 Ci mî-e de mine
 Că eî sint, frate, schimbat
 380 Din haîne haîduceşti
 In haîne ciobăneşti.
 Aicî nu eşti la hârţiş,
 La curpiniş,
 Ori la Bucureşti,
 385 Ca să te fuduleşti;
 Ci eşti la hârţiş,
 La curpeniş,
 Unde nu'î loc de cărmîş!
 Ştefan Vodă c'auđia
 390 Buza 'n patru că'î crăpa,
 Sânge pe caftan î pica,
 Cu cât fierea nu'î plesnîa.
 Dară Miu ce'mî făcea?
 Cu binişoru 'l lua,
 395 Pên' la fag că mi-l ducea,
 Desbrăca haîne ciobăneşti,
 Imbrăca haîne haîduceşti.
 Pe Ştefan Vodă 'l lua
 Şi'n mâna băteşilor il da
 400 Şi la haîduci poruncia:
 | De tăiat să nu'î tăiaşi,
 Numai să mi-l judecaşi!
 Dară Miu ce'mî făcea?
 D'o cafea că'mî poruncia
 405 Şi lui Ştefan că i-o da,
 Să'şi maîtie inima,
 Să nu'î plesnîască fierea,
 Şi la urmă 'l judeca:
 — Ştefan Vodă dumnea-ta,
 410 Nu aséră, al-alt-erî séră,
 La tine că s'a adunat
 Toşi boşerîi tîrgului
 Stâlpii Taligradului
 Căimăcanîi tîrgului.
- 415 Şi vorba ce mî-o vorbeai
 Şi duma ce mî-o dumfai?
 Tot de mine că'mî vorbeai
 Să mă f. ți, in lege de Miu!
 Că de când m'am haîduct
 420 Agzale la tine n'a venit.
 Taman în tîrgu d'afară
 Să 'mî başi două furci şi-o
 [cumpelóră,
 Să mă puî vameş mai mare
 425 Unde trec mocani cu sare,
 Să mă privescă d'o țară!
 Când vorbeai de mine,
 Eî nu țeram la usă la tine?
 Ştefan Vodă c'auđia
 430 Şi din gură că dicea:
 — Eî bine, frate Miule,
 Or fi vorbit la beție!
 — Dar acuma la trezie
 Ce-ai cătat, căine, după mine!
 435 Când eî, frate, că'mî vorbeai,
 Sora Miului că venia
 Şi din gură le dicea:
 — Frate Miu, dumnea-ta,
 Dă tăiat să nu'î tăiaşi,
 440 Numai să mi-l judecaşi,
 Că slujesc de nouă ani jumate,
 Simbrióră nu mî-a dat,
 Am muncit şi-am alergat
 Şi e, frate, mare păcat!
 445 Cerul nostru cu doi sori,
 Țara noastră cu doi domni,
 E mai bine așa să fie:
 Căt o fi el in Domnie,
 Să fit şi tu 'n haîducie;
 450 Şi când țara e fără Domn
 E ca femeia fără om!

- Dar Florinca mi-l vedea,
 Nici bună ziua nu'l da,
 85 C'apropo nu'l cunoștea,
 C'a plecat tinăr copil
 Și era cu barba 'n sin.
 Foște verde bob năut,
 Dar Miu ș'a cunoscut
 90 Și d'apropo mi-o chema
 Și din gură așa'l dicea :
 —Soră, suriōra mea,
 Tu porcil mi-ȳ ai pferdut,
 Ori boferil te-a bătut,
 95 De p'aici c'al nemerit ?
 Dar Florinca ce'mi făcea ?
 Atunci și ea 'l cunoștea
 Și din gură ast-fel spunea :
 —Frate, frate Miule,
 100 Eū porcil nu ȳ-am pferdut,
 Nici boferil nu m'a bătut ;
 Dar pentru tine-am venit,
 Că n'am venit pentru mine,
 Că trălesc destul de bine ;
 105 Dar am alergat pentru tine.
 Și-mi ascultă vorba mea,
 Frate Miu dumnea-ta !
 In oraș in București,
 La casele mari domnești,
 110 E o frumōsă masă 'ntinsă
 Și de mulți boferi coprinsă ;
 Și 'n capul mesei ședea,
 Ștefan Vodă cuvinta
 Și cu boferil vorbla,
 115 Tot de tine tănuța,
 C'au să facă vânătoare
 In munții Cadrinului,
 Pên' la fagul Miului.
 Dar Miu, când auđia,
 120 Așa pușin că ridea
 Și din gură ast-fel dicea :
 —Soră, suriōra mea,
 Veđi-ți tu de grija ta
 Și nu purta grija mea.
 125 Vie cum il va plăcea,
 F...tu-ȳ legea mâni-sa —
 Căȳ-apuc eū p'aicea ;
 C'acuma nu sunt copil,
 M'am făcut haiduc bătrân !
 130 Sus la munte că leșta
 Și un cioban că mi-ș găsta,
 Un cioban cu oi mărunte,
 Dar n'avea el așa multe :
 Peste-o mie și cinc șute,
 135 Pōte să fi fost mai multe,
 Că era vite mărunte.
 Și din gură ce'l dicea ?
 —Fă-te, măi ciobane'ncoa,
 F...tu ȳ legea mâni-ta !
 140 Dă-mi tu o mie de oi,
 Să-ți dau două mii de poli,
 Că de aștia am prea mulți.
 Nu'l mai pociū purta pe mu
 Și vrof să'mi pferd capital
 145 Și să mă fac Ungurén,
 Dă-mi și un cojoc mocănes
 Să-ți dau un balton turces
 Dă-mi căclula mocănescă
 Să-ți dau chivără turcescă
 150 Dă-mi și o bătă ungurēscă
 Să-ți dau o armă turcescă
 Dă-mi și un fluer mocănes
 Să-ți dau un pistol turcesc.
 Oile și le-alegea,
 155 Cu cojocu se'mbrăca,
 Căclula 'n cap o punea,
 Băta'n sufiōră și-o lua,
 'Naintea oșlor se da
 Și cu fluerul cânta.
 160 Iacă oștirea venia,
 Toți p'angă el că trecea,
 Niminla nu'l cunoștea.
 Ștefan Vodă când venia
 Nici el nu'l mai cunoștea
 165 Și bună ziua că'l da ?
 —Bună ziua, măi ciobane !
 —Mulțumesc, Dōmne Ștefan
 Ia 'scultă, ciobane, 'ncōcl,
 Nu vėduși oștirea mea !
 170 Dară Miu ce'mi dicea ?
 —O Dōmne, Măria Sa,
 O vėđul trecēnd colea,
 Aida să te duc la ea.
 Dumnea-ta nu știl sēmă,
 175 Foște verde trei grăunți,
 Și-al mai rătăci pe munți
 Călug de dărlogi il lua ;
 Și pe vale mi'l băga
 P'o vale p'o potecea,
 180 P'o potecea mitutea,
 Mică, mică și cotită,
 Cu alune pardosită,
 Numa de Miu știută.
 P'acolo dacă'l băgă
 185 La judecată mi-l luă :
 —O Dōmne, Măria Sa,
 Mai ridică-ți scările,
 Că te faū smicelile.
 C'aici nu'l la București
 190 Ca să te mai fudulești ;
 Aici il la hășiș, la cărpina
 Unde n'ai loc de cărmăș ;

Ai venit la largul meu
 Și-alcea'Y la strîmtul tîu !
 25 Eu 's Miu copilu,
 Care mî știa' și tu.
 Dar acuma nu's copil,
 M'am făcut haiduc bătrîn !
 Ce-avea' tu la București
 00 De mine să tănuțești ?
 Jos de pe murgu'l trăgea
 Și'ntr'o poiană 'l scotea
 Și de țole 'l desbrăca,
 Și d'un ștejar il lega
 05 Și cojocu'l desbrăca,
 Căciula o lepăda,
 Cu țolele se 'mbrăca,
 Chivăra'n cap o punea
 Și pe murgu 'ncăleca,
 10 Sus la munte că ieșea.
 Ștefan Vodă rămănea
 Acolo legat ședea.
 Potera când il vedea
 Toți la Miu c'alerga,
 15 Verde frunză de bujor,
 Că gândia că-i Domnul lor.
 Iară Miu că tăcea,
 Pînă când s'apropia.
 Degetu 'n gură punea
 20 Și-odată că șușera,
 Tovarășil că'mi ieșea
 Și Miu le tănuia :

— Dați'mî durdulița mea,
 Să bag praf cu chivăra
 225 Și glonțele cu mîna,
 Să risipesc potera !
 Tovarășil alerga
 Și Y-o da plină gata.
 De călare-o slobođia,
 230 Făcea linie pin ea,
 Că pica ca perile,
 Când le bat vînturile.
 Și care mai rămănea
 Toți la țară că fugia
 235 Și la țară povestia :
 — C'am auđit din bătrîn
 Că pînea nu'Y bună'n strein
 Da am auđit, n'am cređut.
 Acum am văđut și cređut.
 240 Dumneđeu să te păziască
 De bătaia haiducescă:
 Te bate te face lésă,
 Te bagă'n bôla căfnescă !
 Numa un foc a slobođit,
 245 Jumătate ne-am topit,
 Că de mai slobođia vr'unu
 N'am mai fi rămas nici unu !

 Mai diceți, boierî, amin!
 Faceți voia pe deplin
 250 Și beți câte-odată vin !

CANTECUL LUI MIU HAIDUCUL.

(VARIANTA)

Cules din gura lautarului Sandu Stoica, din Costesci-Vâlcea de Chr. N. Tap

Acest cântec este o variantă a lui «Stefan Vodă și Fagul Miului» din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu pag. 500 sqq. și «Ștefanița Vodă» din colecția lui Alexandri, pag. 20:—209.

- Fôie verde florî domnești,
La 'nalte case domnești,
De se vîd în București,
Mare masă mî-este întinsă,
5 De mulți boieri mî-e cuprinsă,
Șed boierii țerienî,
Căimăcanii țerguluî,
Feșnicii 'mpêratuluî,
Ca stâlpii pămîntuluî.
- 10 In capu mesii cin' ședea?
Ștefan Vodă, Domn cel mare
Nici nu bere, nici mîncare.
Numai cu ochii privea,
Sema la băeți că'mî lua
15 Și din gură că'mî grăta:
— Alei, voi băteilor,
Beați și vă chioțiți,
Măine în ȋiuă fiți gătiți
Să facem noi d'o plimbare,
20 D'o plimbare, d'o vîntătoare,
După paseri gâlbiore
Că sunt dulci la demîncare,
Și ușore la purtare.
Dă s'o intâmpla vr'o tâmplare
25 Să prindem pe Miu în vîntătoare.
Cu paharu cin' le da?
Savaî Calea, fata mare,
Surióra Miuluî
Din munții Catrinuluî.—
30 Dar ei frate ce'mî mânca?
Numai cegă și postrungă
Și galbenă caracudă
Și șoricel
De purcel,
35 Trece deștele prin el
Și bea vin de Orodol.
- Cu paharu cin'le da?
Savaî Calea fata mare,
Surióra Miuluî
40 A din munții Catrinuluî,
Din guriță că'mî grăta:
— Ai, Dómne, Ștefan Vodă
Aseră te laudaî
C'o să plecî în vîntătoare
45 După paseri gâlbiore,
Că sunt dulci la demîncare
Așa Domnia auđia,
De la masă se scula,
Cruce 'n ptept că mi-ș făcea
50 Și el, frate, se culca.
Dar Savaî Calea ce'mî făcea
Pe supt pat că se vîra,
Scotea niște papucei,
Cât erau de prosticeî.
55 Făceau cinci-sute de lei.
Sărea ici, sărea colea,
Șapte dealuri și o vâlcea
Și-o pustie de derea,
Sus pe munții Crinuluî,
60 Tot la fagul Miuluî,
Miuluî haiduculuî.
Pe lângă fagu-î se da,
Trei dește 'n gură băga,
D'o frunđă că'mî o arunca
65 In buze 'mî arunca
Și incepa d'a șufera.
Codrii mari se despica;
Nimenia nu 'ntelegea,
Numai Miu pricepea;
70 Pin braji mărunți se lăsa,
Pêně la ea că'mî venia.
—Fôie verde și o lălea,

- AI tu soră, soru-mea,
Nouă ani și jumătate
75 Pe la mine n'ai dat, frate,
Dar acuma ce se poate?
Ori de chelciug ai sfișit,
Ori haîne ai ponosit?
Dară Miu ce'mi ȳicea?
80 — Indărăt ca o cătea,
Că s'o scula Domnia,
Ți-o mânca simbriora!
Și'ndărăt că se 'nturna.
Pêně ea, frate, mergea,
85 Domnia că se scula.
Apă rece că'i turna,
Pe ochi negri se spăla,
Chică neagră 'și pfeptăna.
Dar SavaŃca ce'mi ȳicea?
90 — Alei, Dómne, Ștefan Vodă,
Aséră te laudaŃ
C'o să faci d'o plimbare,
D'o plimbare,
In vênătóre.
95 Ștefan Vodă ce'mi făcea?
Cu bućumu bućuma,
Oștile că le strângea
Ca frunđa
Și ca iarba,
100 După Miu că pleca;
Dară Miu ce'mi făcea?
El la vale se lăsa
La vale, la vale,
Unde fir de iarbă nu e,
105 Numai d'albă colilie,
Bate vântu și mi-o adie,
Face pământu piftie.
Dară Miu ce'mi făcea?
Pe măgură se suŃa,
110 Ochii rôtă că-i făcea,
Pe nimenŃa nu vedea,
Numai un mic ciobănaș
Ciobănașu de zăvoi,
C'un număr de ȳece oi.
115 Dară Miu ce'mi făcea?
Acolo frate mergea,
Din guriŃă că-i grăŃa:
— Bună ȳiua, măi ciobane!
Mulțumescu-ȃi căpitane!
120 Dară Miu ce'mi ȳicea?
Măi ciobane dumneata,
Ia dă-mi tu ȳece oi,
Să-ȃi daŃ cinci-sute de lei,
Și dă-mi a căciulă a ta,
25 Dē e făcută hap pe cap,
Să-ȃi daŃ verde comănac
Care'l purtam eŃ cu drag;
Și dă-mi și al fluer al tēu,
Să-ȃi daŃ arbiașul meŃ.
130 Unde ciobanu nu vrea,
Numai că Miu 'l plesniă;
De grab' cioban se desbrăca.
Dară Miu ce'mi ȳicea?
— Când o fi la prânđu mare,
135 Să vii la oi, frăȃiore.
Iară Miu ce'mi făcea?
Oile că 'l le lua
Și el, frate, că'mi pleca
Pe drumu troscotului,
140 Cam in calea Domnului.
Pêně Domnul că'mi veniă,
El din fluer nu tăcea;
Și el, frate, că'mi cânta
Pământul se legăna.
145 Dară Domnul ce'mi ȳicea?
— Bună ȳiua, măi ciobane!
Mulțumescu-ȃi, Domn Ștefane,
Măi ciobane dumnea-ta,
Fecior de lele fuseși,
150 Cum pe nume 'mi ȳiseși?
Te vėd că ești priceput
Pe mine tu să mă duci
Tot la fagul Miului,
Miului haiducului.
155 Dar ciobanu ce'mi ȳicea?
— EŃ, Dómne Vodă Ștefane,
EŃ pe tine că te duc
La fagul Miului haiduc;
Dar lasăȃi oștile
160 Să'mi păzescă oile,
Că sunt oile stăpânești,
M'apucă să le plătesc.
Domnul prost de mint' era,
Oștile că le lăsa
165 Oile că le păzia;
Cu Miu pe drum pleca
Și mergea ce mai mergea
De fagul Miului da.
Dară fagul cum era?
170 De crăci împologit
Și de arme împodobit;
La trupina fagului
Zac armele Miului,
Miului haiducului.
175 Pe Domn acolo 'l ducea,
P'un pat că mi-l punea,
TreŃ dește 'n gură băga
Și incepea d'a șuŃera,
Cetele că se strângea.
180 Dară Miu ce'mi ȳicea:
— Alei, voi băeȃi voŃniciŃ,
Pē baltace să mi-l luaȃi,

Da 'nsusele să mi-l dați,
 Pin săbiț să mi-l lăsați
 185 Și nimic să nu-i stricați.
 Pe Domn scăpat il făcea.

Mă plătiți cu cântecu
 Ca lupu cu urletul;
 Când vânătoru 'l găsește
 190 Dă pielea și se plătește.

CANTECUL LUI JIANU

Cules de Chr. N. Tapu de la Anghel Cambrea, Săcelu-Gorj.
 A se compara acest cântec, care e mai complet, cu cel din colecț. D-lui G. Dem. Theodorescu pag. 299 sq. Veđi și varianta prescurtată din colecția D-lui V. Alexandri pag. 15 sqq.

Fôțe verde leuștén,
 N'ați auđit d'un Jian,
 D'un Jian și d'un Oltén
 Și d'un mare de Mislén ?
 5 Și d'un hoț Bucureștén,
 Ce se plimbă prin păduri,
 Cu șai-spre-ce panduri?
 Toți voľnici, aleși panduri,
 Cu chebe și cu poturi,
 10 Cu pistole înarmați,
 Cu pușci, flinte încarcați,
 Umblă ca niște turbați,
 Sécă lumea la ficați!
 Că nici unde nu gândești,
 15 Cu ei în drum te 'ntâlnești
 Și te 'ntreabă binișor
 Cu cuvânt blând blândișor:
 —De unde ești flăcăiaș,
 Din ce sat din ce oraș ?
 20 Ce negustorie ai,
 Birul la cine ți'l dai ?
 Spune, voľnice, drept,
 Te jur pe arma'mi din pștept,
 De ai bani mai multiceți,
 25 Dă'mi jumătate din ei,
 Săți dau la mână răvaș,
 Să nu rămăi păgubaș;
 Căci cu vremea, d'oi trăi,
 Pên'nr'un ban ți-o plăti;
 30 Dar cum-va de-oi muri eu,
 Să-ți plătescă Dumneđu!
 Fôțe verde matostat,
 Jianu om mic de stat,
 Făr'de rudă de păcat
 35 Tot umblând din sat în sat

Multe case a călcat.
 Pe cine 'ntâlnea smulgea,
 Măduva la toți sugea,
 Lumea de densus fugia,
 40 Da jalbă la Caragea.
 Domnia numai de cât
 Potere la el mânănd;
 Dar Jianu înțelegând
 Se oprea la Olt fugînd,
 45 Călare pe armăsar,
 Strigând: — Măi frate podar,
 Trage podu mai drept,
 Nu mă face să te-aștept,
 Căți reped un glonț în plept
 50 Și te culc, sau te deștept!
 Trage podul, măi podar,
 Să trec la ai boscodar
 Că e putred de bogat,
 Și să-i iaș n'ar fi păcat,
 55 Că e singur ca un cuc
 Și eu sint tiner haľduc!
 Dar podarul ce făcea ?
 Să făcea că n'auđia,
 Voind poterii să'l dea.
 60 Dar Jianul și vedënd,
 Să mai aștepte nevrând,
 Dete drept prin Olt ȳicënd:
 —De cât să mă rog de prost
 Pên'a pune podu 'n rost,
 65 Voľu fi voľnic cum am fost
 Și-oi trece la adăpost!
 Fôțe verde măr creșesc,
 Când oi sta să mă smeresc,
 La toți să mă căcľulesc,
 70 La ce drac mai haľducesc!

- Și pe murgu 'ncăleca
 D'a dreptu pin Olt trecea
 Și dincolo când ieșea
 Murgul 'i se scutura
 75 Și așa puțin că'mi sufla.
 Dar Jianul ce-mi dicea?
 —Ha! murgule, nu sufla,
 Nu sufla, nu te umfla
 La gasdă vom resufla
 80 Și odihnă vom afla!
 Când la gazdă apropiind
 Așa auți tipând,
 Potera gazda legând
 Și de Jianul întrebând.
 85 Dar Jianul înțelegând,
 Se'ntorcea la pla! fugind
 Și el fugind tot la pla!
 Și striga la murgul: Ha!
 — Ha!, ha!, ha!, murgule, ha!,
 90 Să ieșim în deal, la pla!
 Să scăpăm de chiu și va!
 Și din gură că'mi cânta:
 — Fô!e verde și-o lalea,
 95 Ține gazdă, nu mē da,
 Că'ti voi da o malotea
 Cu florile cât palma,
 Pe la pôle șebăcea,
 Numa firur! și betea,
 Să se minune lumea!
 100 Dar murgu când auđta,
 De sărit ce mi-și săria
 Tocma! ca căpriôra,
 Poșta un sfert că părea;
 Dar de geaba că fugia!
 105 Când la pla! apropia,
 Potera mi-l ajungea,
 Mânele în el înfigea
 Și'l ducea la Caragea.
 Când fu sôrele în apus
 110 El la curte c'a fost dus,
 Cu tovarășii'n rēnd pus
 Și-așa'mi cânta c'un glas sus:
 — Fô!e verde lemn domnesc,
 Sta! în drum și mē gândesc,
 115 Ce-o s'apuc ce-o să muncesc,
 Pâ!ne să-mi agonisesc,
 Copilașii să'mi hrănesc?!
 Verde frunđă de sipică,
 Ta!ca mē mână la muncă,
 120 E! pu! cōdă la măclucă
 Și mē su! în deal în cucă.
 Mă ulta! în vale'n luncă,
 Tôte plugurile umblă,
 Numa! plugulețul me!
 125 La 'nțelenit Dumneđe!
 Plugu'mi șede la părete,
 Boi! 'mi pasc la tarba verde,
 Pogonici! 's după fete.
 Și mē duse! la bogat!,
 130 Care avē! boi și argași,
 Să'mi dea boi! într'un ceas
 Să ar și e! loc d'un pas;
 Dar în zadar m'am rugat
 Că'n sēmă nu m'a! băgat!
 135 Atunc! și e! mē'ntorse!
 Și întru sine'mi duse!
 — Dar'ar bunul Dumneđe!,
 Să umble și plugul me!,
 Să'l pu! să brăzdeze ales
 140 Unde-o fi crângul ma! des;
 Să trag brazda draculu!
 Pe marginea satulu!,
 Drept ușa bogatulu!,
 Fir'ar mult al draculu!
 145 Tôtă vara l'am rugat —
 Și'n sēmă nu m'a băgat —
 Să'mi dea douē trei parale,
 Să fa! copiilor sare;
 Copi!i mi-a! leșinat,
 150 Tot mâncând la nesărat!
 Și de atuncea m'am jurat,
 Unde vēd omul bogat
 Să'l leg să'l arunc su'pat
 Și să-i cer de cheltușală,
 155 C'acum 'y vreme de iarnă.
 Să ma! ies odată'n vară
 Să pu! șaua pe bălana,
 Să mē plimb din cramă'n cramă
 Cu disagi! cu pastramă
 160 Și cu ploschița cu vin,
 161 Să'nec chinu și suspinu!

CANTECUL LUI GHITA CATANUȚA.

Cules de Cbr. N. Țapu din gura lui Iancu Ion Stan Bălăuța. Mânăstireni-Vâlcea

Acest cântec este o variantă a celui din colecția D-ului G. Dem. Teodorescu, p. 229-230.

În colecția lui Alexandru, pag. 67—100, figurează sub numele de «Vidra».

- Pe cel deal, pe cea culmișă,
Plimba-mi-se Catanușă,
Cu a lui frumoasă mândrușă,
Cu doi-sprece călușei.
1) Întreacă de disageț.
Disageț cu gălbineț.
Merge mândra pintre ei.—
Și doi-spre-ce cătărăși.
Întreacă de gălbinași.
2) Iată Ghiță ce mi ținea:
Pe culmișă se plimba.
Cu-a lui dăbă frumoșă
Și la umbrișă tragea.
Unde umbra îl păcea.
3) Călușei își pârșea
Și de mândra se ruga:
— Mândro, mândrușă mea,
Șerăpășă gură.—
Mă mândro, de cine te-am iut.
4) Nici un cântec n-ai cântat.
Dar acum o să-mi cânti.
Dacă tu nu mi-ai cânta,
Mândro, să-mi supăra.
Frumos capu pârșii lui!
5) Dar mândrușă ce mi ținea:
— Ghiță, să-ți va mea.
Mândro, dragă, ține cânta,
Că tu rătă de Dumnezeu-ai!
Că mine glasul ținețese.
6) Mă mândro, va înțese
Că tu începe să cânta
Mândro, că se va tremura
Ape mari să se turbura.
Vai adânci că resuna.
7) Harambașa mi-o aușia
Și gura lui o cunoștea.
Că potera că mi vorbia:
— Șași, bășei, și v'odihniș
Și armele pregătuși.
Că mine să ve gândiși,
De potera să gâtiși!
Harambașa că mi pleca
8) Și paloșu îl ascuția:
Că de crângu că l ținea,
Șetea paloșu și da.
Mândro, pădure strica.
Pădure bună ficea.
9) Pădure la Ghiță țea
Și sună țina că l da:
— Sună țina, frate Ghiță!
— Mă mândro, și Harambaș!
Harambaș de haiduci.
10) Peste patru-șeci și cinci,
Să-i bari să mi-mănânci!
— Ghiță nu te speria.
Că tu venit la Dumnezeu-ai.
Că tu aușie mândra mea,
11) Că tu cunoșcut gura

- Și-o găsec la dumneata,
 Nicl o para nu ți-aș lua,
 Numai mândra că e-a mea.
 N'oi vrea mândra să mi-o dai,
 85 Mare pricină-o să ai!
 Dară Ghiță ce'mi dicea?
 — Eū pe mândra nu ți-oi da,
 Că mândruța este a mea,
 Că mi-a dat'o sócră-mea,
 90 Să'mi ții vieța cu ea!
 Harambașa ce'mi dicea?
 — Alef, Ghiță, frate Ghiță,
 Dē ce să'mi vorbești așa?
 Eū vād că te 'mpotrivești,
 95 Orī-ce draculul gāndești?
 Vrei în puști să ne 'mpușcām,
 Orī în săbiī ne tălem?
 Dară Ghiță ce'mi dicea:
 — Nicl în puști nu ne 'mpuș-
 [cām,
 100 In săbiī nu ne tălem;
 Numai la luptă ne luām,
 Că e bună și diréptă
 Și de Dumnedeū lāsată!
 Harambașa c'auđă,
 105 Fōrte rēū se supēra,
 Armele jos că trântă,
 La Ghiță se repedă
 Și de luptă s'apuca;
 Fără veste mi-l lua,
 106 Mijlocelu Ț cuprindea.
 Se lupta cât se lupta,
 Di de vară până 'n seră,
 Fără pic de nădușelă.
 Din lupta ce se lupta
 115 Luī Ghiță Ț se 'ntēpla,
 Cureaua i se rupea.
 Dară Ghiță ce'mi făcea?
 De mândruța se ruga:
 — Māndro, māndrulița mea,
 120 Nu ședea, nu te uita,
 Cată f...tu-Ț mumā-sa.
 Că'mi pierde hoțu vieța;
 Vin' de'mi nōdă curéua.
 Dar mândruța ce 'mi dicea?
 125 — Ghiță, soțiōra mea,
 Luptă-te cum oi putea,
 Curéua nu Ț-oi 'noda;
 Care vē veți birui,
 Tot o soție mi-o fi!
 130 Atuncī Ghiță 'mi auđă,
 Fōrte rēū se supēra,
 C'o mână că se lupta,
 Cu alta curea 'noda;
 Dupe ce curea 'noda,
 135 Amēndouē le punea;
 Când odată Ț aducea,
 Pin rădăcinī mi-l trântă,
 Pēnē 'n genunchi il ingropa.
 Harambașa se căsnă,
 140 Când pe Ghiță Ț aducea,
 De la pāmint nu'l hurnă.
 Tot Ghiță se mai căsnă,
 Când al doilea Ț aducea
 Și de pāmint că mi-l da,
 145 Pēnē 'n brēū il ingropa.
 Harambașa ce dicea?
 La rugăciune pica:
 — Alef, frate Ghiță, frate,
 Mai lungeste-mi vieța
 150 Și mândruța fie a ta,
 Că'ți dārulesc potera
 Și-oi trăi cum oi putea;
 M'oi duce la țara mea,
 N'am știut de dumneata!
 155 Dară Ghiță ce'mi făcea?
 Nicl o vorbă nu vorbă,
 Numai d'o parte se da,
 Și paloșu mi-l scotea.
 Când odată aducea,
 160 Capu c'o spată-Ț tăia,
 Ca pe varză mi-l toca,
 Și de mândra se ruga:
 — Māndro, māndrulița mea,
 Să 'mi aduci pe murgu 'ncoa.
 165 Dar mândruța ce'mi făcea?
 Ea pe murgu Ț aducea
 Și de dālog il ținea,
 Pēnē Ghiță 'ncăleca.
 Dacă Ghiță 'ncăleca,
 170 De călare se'ntindea
 Și pe mândra că mi-o lua;
 Māna în brēne Ț punea;
 La spate și-o arunca
 Și cu murgu că vorbă:
 175 — Murgule, murguțu-meū,
 Eū de când te-am cumpērat
 Nicl un sgārbaci nu Ț-am dat,
 Dar acum o să te bat!
 Când frēul il slobođia
 180 Cu pinteni il inghōldia,
 Mitutel māīdan făcea.
 Trecea dealu Ardealului
 Și valea Sabarului,
 Cāmpu Severinului.
 185 La mijlocu cāmpului
 Vēđu mică sālciōră
 Cu umbrița rotungōră.
 Acolo descăleca,
 Pe murgu și'l priponă

- 190 Unde iarba 'y plăcea.
La disagei căuta,
Mică ploschiță scotea
D'o vadră și cincî oca,
Care bea Ghiță cu ea.
- 195 Două pahare umplea :
— Ține, mândro, vin de bea
De la mânușita mea,
C'oî mai bea,
Orî n'oî mai bea,
- 200 De la mânușita mea !
Dar mândruța ce'mî facea ?
Incepea d'a suspina
Și din pahar nu mai bea.
Dar Ghiță ce mî-ș făcea ?
- 205 Dacă vedea că nu bea,
Fôrte rău se supăra,
Mâna pe ploscă punea
Și din gură mî-o sălta,
În fundu-i o răsufia
- 210 Și pe Iarbă mî-o trântia.
Mâna 'n pozinar băga,
Mitutel paloș scotea,
Să făcea d'amelința;
Capu c'o spată-î tăia
- 215 Ca p'o varză mî-o toca.
Țițele 'y le alegea
Țițele,
Cosițele,
La disagei le punea,
- 220 Pe murgu încăleca
Și la sócră-sa 'mî pornia.
Calu afară că'l lega
Și 'n casă când intra :
— Bună ziua, maică-mea !
- 225 Mai ții, maică, varză acră,
Să băgăm cu carne grasă
Din fie-ta ta cea frumósă,
Dacă 'a fost mîntea próstă !
Sócră-sa că nu credea,
- 230 Gândea masa că cerea.
Frumósă masă-î punea,
Cu vin dulce mî-l cinstia,
Bea Ghiță, se ospăta :
- Maică, măculița mea,
235 Vîno, maică, să-ți arăt,
Dacă nu'mî cređi cuvîntul,
Nici nu 'Y-am făcut mormîntul.
Vin să-ți dau odórele,
Ca să-mî cređi cuvintele !
- 240 În disagei căuta,
Țițele i le scotea,
Țițele,
Cosițele.
Ea atuncî, când le vedea,
- 245 Pe dată le cunoștea
Și tot hoțu mî-l făcea.
Mâna 'n cap își punea,
Cât apuca atît rupea,
De fie-sa se vâlcărea !
- 250 Dară Ghiță ce'mî făcea ?
Dacă vedea și vedea,
Paloșu el că'l scotea,
După ea se repeđia.
Sócră-sa ce mî-ș făcea ?
- 255 Ea de frică că fugia,
Pin bîlărit se băga ;
Dar el căutând de ea,
Două plaste că'mî vedea
Și d'un furceluș căta
- 260 Și'n cosițe'l înfigea.
Sus pe plaste o urca,
Vêrfu la plastă că făcea.
El pe murgu încăleca
Și pe culiniță pleca.
- 265 Mergea Ghiță suferând
Și cu murgu neghezând.
Cine la Ghiță asculta,
Fete mari se 'mbolnăvia
Nevestele se stărpia !
- 270 Mă plătiț cu cântecu,
Ca lupu cu urletu ;
Când vênătoru'l gonește
Dă pîlelea și să plătește.
Și mai daț cu picătura,
- 275 Să ude Policea gura !

CANTECU LUI GHITA CATANUTA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la lautarul Dumitru Baranca, din Peșteana-de-sus.-Gorj.

- Fole verde peliniță
Pe cel deal, pe cea culmiță,
Trece Ghiță Cătănuță
Cu doî-spre-ce catărăi
5 Incărcați de gălbinei,
Cu mândruța pintre ei.
Trec prin codrii
Merg la socrii.
Dară Ghiță ce'mî Țicea ?
10—Eü mândro de când te-am luat
Nici cântec nu mî-ai cântat,
Să te ascult, mândro, cu drag.
Dară mândra ce'mî Țicea :
—Eü, Ghiță, când Ți-oi cânta
15 Ape mari s'or turbura,
Copaci mari s'or despica,
Văi cu văi s'or împreuna,
Munții în capete s'or da ;
Și am un glas cam femelesc,
20 Și cuvintele haȚducești,
Și Lotrénul mi-o auđi,
Lotrénul Lotrenilor,
Harambașa al hoșilor.
Dară Ghiță ce'mî grăia ?
25 —Cântă-Ți, mândro, cântecu
Că mî-e drag ca sufletul !
Că cât m'oi vedea în picîore
De nimeni să n'ai fiore.
Dară mândra ce'mî Țicea ?
30 Incepea d'a cânta ;
Ape mari se turbura,
Văi cu văi se împreuna,
Munții în capete se da
Și Lotrénul mî-o auđia,
35 Lotrénul Lotrenilor
Harambașa al hoșilor,
Foitică și-o lelea
Dar Lotrénul ce'mî Țicea ?
Gură la băfești că da :
40 — Auđiți mândruța mea,
Care mă iubiam cu ea
Din copilăria mea !
Impenași pădurile
Și toate colnicile.
45 Ei pădurile impena.
Dar Lotrénul ce'mî Țicea ?
La vamă el alerga
Și puținel că mi-ș sta,
Iacă și Ghiță 'mî sosia
50 Cu mândra d'a 'mpreuna.
Când Ghiță mi-l vedea
Un pas inapoî că da
Și Lotrén la el striga :
—Dă-Ți, voinice, dă-Ți de vamă
55 Dă-Ți pe murgul teü de vamă
Să te las cu capu'n țară !
Dară Ghiță ce'mî grăia ?
Cât capul la trup mî-o sta,
Nici pe murgul nu l'oi da,
60 Că mi l'a dat tatăl meü
Să'mî porțe trușorul meü !
Dar Lotrénul iar striga :
—Dă-Ți, voinice, dăȚi de vamă,
Dă-Ți pe mândra ta de vamă,
65 Să te las cu capu'n țară.
Frunđuliță și-o lălea,
Dară Ghiță ce'mî Țicea ?
—Cât capul la trup mî-o sta,
Eü pe mândra nu mî-oi da,
70 Că mî-a dat'o sócră mea,
Din copilăria mea,
Să'mî suțiu casa cu ea !
Dar Lotrénul ce'mî Țicea ?
— La luptă să ne luăm,
75 Ori în săbiü să ne tăfăm ?
Dară Ghiță ce'mî grăia ?
—La luptă să ne luăm,
Că lupta este diréptă,
Nu-l ca sabia spurcată.
80 Ei la luptă se luaü
Đi de vară pênă 'n séră.
Veni sórele la prând

- Lui Ghiță-i veni un ris ;
 Veni sorele la amiaș'
 85 Nu mai putea de necaz;
 Veni sorele in chindie,
 Veni lui Ghiță mânie.
 Foie verde și-o lălea
 Dară Ghiță ce'mi făcea ?
 90 Brău'n jos că'l sloboșia
 Și pe mândruța încerca:
 —Rădică'mi, mândro, brănețu,
 Că mă prăpădește Lotrețu !
 Dară mândra ce'mi grăia ?
 95 —Voi, cari v'ați pridudi,
 Tot d'un bărbățel m'oi fi !
 Dară Ghiță ce'mi făcea ?
 Binișor el să învêrta,
 Cu Lotrén in pămînt că da
 100 Și paloșul că'l trăgea,
 Capul lui Lotrén că lua,
 El la cal că mi-ș mergea,
 Pictorul in scară punea
 Și pe cal încăleca:
 105 La cărciumă descăleca
 La cărciuma Lotrilor
 Din munții Carpaților.
 El la cal că mi-ș mergea
 Mâna 'n disagi c'oi băga,
 110 O ploschiță că scotea,
 O ploschiță mitutea
 De-o vadră și cincî oca
 Și la mândruța mergea :
 —Ține, mândro, vin de bea
 115 De la d'albă mâna mea:
 Ori oi bea, ori n'oi mai bea !
 Iară mândra ce'mi dicea ?
 —Iartă-mi, Ghiță, greșéla !
 —Iac-oi să-ți tert greșéla !
 120 El paloșul mi-l trăgea,
 Capul mândrușii că'l lua
 Și in disagi că mi-l băga
 Și pe cal încăleca,
 La sócră-sa că mergea.
 125 Sócră-sa, când il vedea,
 Masă afară că'i punea.
 Dară sócră-sa grăia :
 —Să fie și mândra ta,
 Tot mai bine ți-ar ședeá.
 130 —Dară Ghiță ce'mi grăia ?
 — Măică, măiculița mea,
 Mândra ți-a fost de furat,
 Păgubașu m'a apucat.
 Dar n'ai, măică, varză acrá,
 135 Să băgăm cu carne grasă
 Din mândruța ce-a frumósă,
 Decă nu'mi cređi cuvîntul,
 138 Poftim și moșșorul !

BIȚA CATANUȚA.

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Iautariî Dumitru Baranca, din Peșteana-de-sus, Gorj și Ch. Cobzaru, din Tergu-Jiu.

- Pe culmița dealului,
Dealului Ardealului,
Plimbă-mi-se Cătănuță
Cu-a lui d'albă de mândruță,
5 Cu doi bani în puzinar,
Cu doi trei catărași
Săcsănași de gălbinași
Și cu două călușei
Săcsănași de gălbinei,
10 Cu mândruța pintre ei.
Plimba Biță cât plimba,
La o cărcumă că da,
Bea cu mândra și mânca
Și puțin chef că făcea.
15 Biță mândrii că dicea :
— Alei, mândră, mândra mea,
De când, mândro, te-am luat
Un cântec nu mi-ai cântat,
Să te-ascult, mândro, cu drag.
20 Dara mândra ce'mi dicea ?
— Alei, Biță Cătănuță,
Am un glas cam femeiesc
Cuvintele haideuștii ;
Când oi începe d'a cânta
25 Liveți verți s'or scutura,
Munții că s'or tremura
Apa'n puț s'o turbura,
Și pe mine m'o auți
Aldi Pana,
30 Rușiana.
Graful meu l'o înțelegea
Și la tine c'o veni
Și pe mine m'o lua,
Că l-am fost ibovnicea
35 Din mică copilăria ;
Geaba de dragostea mea
Căci pe mine m'o lua !
Dară Biță ce'mi dicea ?
— Cântă-ți, mândro, cântecu,
40 Că mi-e drag ca sufletu l
Incepea mândra d'a cânta
Pana Rușiana o auția
Și la Biță că'mi venia ;
Pe Biță că'l întreba :
45 — Ce ne calcî moșiile
Și ne paști ierburile ?
la să'mi dai pe murgu vamă,
Ca să scapi cu cap la țară.
— Eă pe murgu nu'l-oi da
50 Odată cu viața mea ;
Că mi l'a dat socru-meu,
Să-mi porțe trupșoru meu !
— Dă-mi pe mândra atunci,
[vamă,
Ca să scapi cu cap la țară.
55 — Nicî pe mândra nu ți-oi da
Odată cu viața mea,
Că mi a dat'o sócră-mea
Să ții căsclórá cu ea !
Dară Biță ce'mi grăia ?
60 — Alei, Grușo, ce'mi poștești ?
Orî în săbiî să ne tălem
Orî în luptă să ne luăm ?
— Lasă sabia 'ndrăcescă,
Al în luptă voinicescă,
65 Că mi-e bună și înțeleptă
Și de Dumneđu lăsată !
Ei în luptă se luaă,
Se luptară ce se luptară,
Đi de vară péné'n séră,
70 Nicî unu nu se trântia.
Dară Biță ce'mi făcea ?
Brênețu la vale lăsa
Și pe mândra c'o chema
Și din gură că-l dicea :
75 — Sări, mândruțo,
Sări, drăguțo,
De'mi légă brênețu,
Că mă trânteste Lotrețu,
Și'mi repune mie capul !
80 Dar mândruța ce'mi grăia ?
— Ia luptați, Biță, luptați,

- Care cum o birui,
 Tot un bărbățel mî-o fi !
 Dară Biță ce'mî făcea ?
 85 Brînețu în dinți că lua,
 Când odată că răcnia
 Pe Lotreț că mi-l trântia;
 Lotreț din gură grăia,
 Frați de cruce se prindea,
 06 Vofe de la altu'sî lua.
 Dară mândra ce'mî dicea ?
 — Iartă-mî, Biță, greșala
 Că n'oi mai face asta !
 — Lesne, mândro, te-oi ierta,
 95 Anevole oi uita,
 Dar știți, mândruțo, ce-va ?
 Astă vară ce-a trecut,
 Tot de cósă m'am ținut,
 Șapte copiți că mi-am făcut.
 100 La șase le-am făcut vêrf,
 Numai una mî-a rămas;
 D'o vrea bunul Dumneđeū,
 S'o fac eū cu capul tēū !
 Dară mândra ce'mî dicea ?
 105 — Iartă-mî, Biță, greșala
 Că n'oi mai face asta !
 Dară Biță ce'mî grăia ?
 — Mândro de cāndeū te-am luat
 In spate nu te-am cătat.
 110 Spatele că'l arăta,
 Capu cu paloșu tăia,
- Sus pe clăte c'o urca
 Vêrf la clăte că făcea.
 Códele și țitele le tăia
 115 Și'n pozînar le băga
 Și la sócră-sa mergea.
 Sócră-sa, când il vedea,
 Mult bine eî că-î părea,
 Frumósă masă'î întindea;
 120 La bētură că mi-ș bea,
 Sócră-sa din gură'mî grăia :
 — Bine-ți șade, Biță, așa;
 Dar mai bine ț-ar șede
 Când ar fi și mândra ta.
 125 Aminte lui îi aducea,
 Códele din pozînar scotea :
 — Poftim și pe fiica ta !
 Alei, maică, maica mea,
 Mai ai nițică varză acră,
 130 Să băgăm cu carne grasă,
 Din fie ta ta cea frumósă,
 Că î-a fost eî mintea próstă !
 Când mamă-sa că-î vedea
 Códele și țitele,
 235 Ea din gură că grăia :
 — Lasă-î fie rēū, nu așa,
 Că mî-o cerea din vecinî,
 Îi făcea ómenî nebunî ;
 Dară Biță om de trébă
 140 Îi tăie capu mai de grabă !

CANTECUL LUI PAUN HAIDUCUL

Cules de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, lautar în R.-Vâlcea.

- Fôie verde dedețel,
Cine trece prin Muscel?
Păunel ăl frumușel
Cu doi spre-ce după el,
5 Cu doi-spre-ce catârași
Încărcați de gălbinași.
Fôie verde și-o lalea,
Iară Păun ce'mî făcea?
În gazdă la popa trăgea,
10 La masă că mi-l gășta:
— Aș, Păune, să cinăm!
— Nu cinez, popo, cu tine.
Ia mai dă-mî cheițele,
Să dăscui lădițele,
15 Să'mî ridic cu sutele,
Tot galbeni și gălbiori,
Că sint la purtat ușor
Și la schimbare cu spor.
Iară popa nu se da,
20 Dară Păun ce'mî făcea?
Cu stânga că mi-l isbîa
Cu dreapta mi-l sprijinîa.
Iară popa ce dicea?
— Iartă-mă, tăicuțule!
25 Pune mâna după ușă,
Vezi că e o căldărușă,
E plină de părălușe.
Păun nu se mulțumîa
Cu stânga că mi-l isbîa,
30 Cu dreapta mi-l sprijinîa.
Dară popa ce'mî dicea?
— Iartă-mă, tăicuțule,
Că mai am un borcănaș
Și mi-e plin de gălbinași!
35 Și p'ala că mi și-l lua
Și tot nu se mulțumîa.
Dară Păun ce'mî făcea?
La popa că se răsîa
Și cu palma că'l plesnîa.
40 Când cu dreapta că'l isbîa
Cu stânga mi-l sprijinîa,
Cătă f....tu-î mumă-sa,
Dară popa ce'mî dicea?
— Iartă mă, tăicuțule,
45 Că mai am un chimiraș
Cu dobânda din oraș!
Dară Păun ce'mî făcea?
Bani pe murgu 'și pune
Și la colnic se sufa.
50 Fôie verde lemn de prun
De când s'a iscat Păun;
Nu mai trec ciocol pe drum,
Tot de frica lui Păun.
Fôie verde și-o lalea,
55 Dară Păun ce'mî dicea?
F....tu-vă 'n lege ciocol,
De v'ăș și rinde la zăvo
Cu măciuca să vă 'mă,
Să vă fac capul
60 Ca bumbacul,
Și spinarea
Ca căldarea;
Să vă belesc pe pițioare,
Să'mî fac tēcă la pistole;
65 Să vă iaș pîlea după cap,
Să'mî fac tēcă la baltac;
Să vă iaș pîlea după c....
Să'mî fac teașcă de tutun!
Fôie verde și-o lalea
70 Negustori la bîlcîu trecea;
Negustori Bucureșteni
Trec la bîlcîu la Riurenî.
Dar Păun ce'mî făcea?
Calea la strîmtori ținea
75 Și d'un negustor prindea.
De chiotore mi-l lua,
În valea mare 'l băga,
De parale 'l scutura,
Tot parale duralii,
80 Luate de la zapci,
De la hoți de consili;
Tot galbeni și vinetici
Tot de două-deci și cincî,
Să 'mpărțescă la voînici.

85 Țiua 'mî beaŭ cu mîndrele,
 Nîptea 'mî isbesc tufele
 Și 'mî calcă mîtușele
 Și ridic cu sutele !

Mă plătiŭ cu cîntecu,
 90 Ca lupu cu urletu ;
 Cînd vîntîtoru 'ntîlnește,
 92 Dă pîlelea și se plătește.

CANTECUL HAIDUCULUI RADU ANGHEL

Cules de Christ. N. Țapu de la Stancu Ión, Iautarul, Cucuieșilor-Teleorman.

- Frunđuliță samulastră,
 Aicî la drumu din cîstă
 Bea Radu și c'o nevastă,
 C'o hîță de priotésă, —
 5 Frunđuliță barlaboi,
 Priotésa din Priboi, —
 Frunđuliță foî de viță,
 Priotésa popii Ghiță.
 Frunđuliță ș'o lălea,
 10 Dar Sîre că ce'mî đicea ?
 — Măi Radule dumneata,
 Ce șeđi cu femeile,
 Că ne-a'mpresurat poterile ?
 Dară Radu ce'mî đicea ?
 15 — Măi Sîre, om blestemat,
 Câte chefurî mî-ai stricat
 Și mereŭ că te-am Iertat,
 Tomn'acum am să te bat !
 Nicî vorba nu isprăvîa,
 20 Ocol potera că'i da,
 Și el, frate-I respundea:
 — Las să vie f...t'o'n cruce,
 Că cum vine-așa se duce !
 Măna 'n brêne că băga
 25 Și un pistol mare scotea,
 În poteră 'l slobođia,
 Mare drum pîn ea făcea.
 Fole verde și-o lălea,
 Da, veđi, Radu ce'mî făcea ?
 30 El, frate, că se scula,
 La vale că'mî scobora,
 La popa Ghiță 'mî sosîa.
 — Bună sêra părințele !
 — Mulțămescu-ți, căpitănele !
 35 — Căpitaniî sînt la tîrg,
 Eŭ sînt Radu cel din crîng ;
 El se pîrtă cu papuci
- Iar eŭ mă por cu opinci ;
 Cu opinci cu cataramă,
 40 De nu'mî bagă nimenî samă !
 Dar cînd popa mî-auđla
 Scotea vinu cu vadra,
 Rachiu cu arama
 Și'i da lui Radu de bea.
 45 Și bea Radu, nu prea bea,
 De parale 'l întreba.
 Dară popa ce'mî đicea ?
 — Răducule dumneata,
 Eŭ đic, f'đeŭ, pe legea mea
 50 D'oî măi avea fre-o para !
 — Hoțule, ai parale,
 Deslegînd la sîrîndare !
 Radu, frate, ce'mî făcea ?
 Buzduganu că'mî scotea,
 55 Pe popa 'n cap il isbla.
 Dară popa ce'mî făcea ?
 Chelle în mînă lua,
 La casă de bani mergea,
 Cinci pungî de galbenî că'i da.
 60 Țiua bună nu'și lua,
 Radu p'aci că'mî pornîa.
 Dară popa ce'mî făcea ?
 Fi, frate, mult se vîlta
 Și din gură că strîga :
 65 — Nu ți-e, Radule, păcat
 Atiți bani de mî-ai luat ?
 — F..tu-ți crucea ta de popă,
 Ai tocat, ori n'ai tocat,
 Multă lume-ai îngelat.
 70 Mîtușele de prin sat
 Aŭ luat banî pe periat
 Și tot ție ți-I-aŭ dat !
 Fole verde și-o lălea,
 Iacă potera'mî sosîa,

- 5 Potera din Slatina,
Bat'o maica Precista !
Radu, frate, ce'mi făcea ?
El la crâng, vești, s'ascundea.
Potera'l inconjura
- o Flintele'n el că ochea
Și pe rând le slobođia.
Dară Radu ce'mi făcea ?
Glônțele'n palmă prijinea
Și'n dărăt că le-aranca :
- 5 — Țineți băieți, glônțili,
De vă umpleți flintili,
Că vă prind poterili !
Dar un hoț de dorobanț
Puse mâna pe un sfanț,
- o In patru că mi-l tăia
Și'n flintă că mi-l băgă,
Și pe Radu 'l impuscă,
Cam la buza fesului,
La retezul përuлуй,
- 95 La casa sufletului,
Unde'i păs voinicului ;
Pe spate că mi-l culca,
Potera la el năvălea.
Radu, măre, se scula,
- 100 Și din guriță grăia :
— Băieți, stați încetinel,
Să vă cânt d'un cântecel.
Fote verde trei sipici,
Dintr'o cetă de voinic,
- 105 Rămăsei singur p'aici !
Câte văi sunt mari și late
Tot de Radu sunt călcate,
Câte văi, câte vâlcele,
Tote's surorile mele !
- 110 Și el sfârșitu căși da,
Potera mi-l ridica
Și la Slatina'l ducea.
Cin' pe Radu că'l vedea,
Tot pe Radu'l miluța !

CANTECUL LUI IANCU JIANU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la lautarul Cosma, din Barbătești-Vâlcea.

- Fote verde de lipan,
N'aiți auđit d'un Jian
Și d'un hoț de căpitan,
Care umblă prin păduri
- 5 Cu 16 panduri ?
Cu pistole inarmați,
Cu puști flinte încarcați,
Umblă ca niște turbați ;
Fură miei de la cïobani,
- o Armăsari de la mocani
Făr'de plată făr'de bani,
Umblă ca niște dușmani.
Dară Iancu auđia,
Pe el potera il căta,
- 5 El de poteră fugia
Tocmai la Olt se opră,
Călare pe armăsar
Și striga : Frate podar !
Trage podul,
- 10 Să trec Oltul,
- Că-ți trimet un glonț în pștept,
Orî te culc, orî te deștept !
Așa Iancu ce'mi đicea ?
— De cât o para la pod
- 25 Murgu'mi trece cam la pod ;
La ce să mă căculesc
Și la toți să mă smeresc,
Pênă-o'i trece Oltu'n piez ?
Dară Iancu ce'mi đicea ?
- 30 — Haï, haï, murgule haï,
Nu mai face përu creș,
Haï la Slatina'n județ !
Iancu la județ venia
Și pe el il dojinia :
- 35 — Iancule Jianule,
Lasă-ți nebuniile,
C'o'i să-ți dau d'o boțerie,
Ca să-ți fie bucurie !
F....tu-ți boțeria 'n c. .
- 40 Ađi mi-o daï, măine mi-o ței ;

- Tu cu boŕeria ta,
Eũ cu nebunia mea,
Oĩ trãii cum oĩ putea!
De cãt in tãrg cu papucĩ
45 Maĩ bine in crãng cu opincĩ,
Sã'mĩ iaũ galbenĩ veneticĩ,
Sã pãdesc pe la strãmtorĩ
Ca sã despoĩ negustorĩ.
Sã le iaũ pŕelea dupã c...
50 Sã fac tecșor de tutun,
- Sã le iaũ pŕelea dupã cap,
Ca sã'mĩ imbrac un mãzda
Ce-oĩ cãștiga inŕ'o varã,
Beaũ cu mãndrele inŕ'o sea
55 ȶiua cu mãndrele in chef,
Nãptea cu tufele'n pŕept.
De cãt sã mã cãcũlesc,
Maĩ bine sã haĩducesc,
59 Sã trãiesc sã 'nveselesc!

IANCU JIANU

(VARIANTA)

Cules de Christea N. ȶapu, de la G. Savian — Ocele-Mari (Vãlcea).

- Fãye verde de lipan,
N'aŕã audit d'un Jian
Și d'un hoș de cãpitan,
Care in codru mĩ-a ieșit
5 Cu dece intovãroșit?
Și nicĩ unde te gãndeștĩ,
Cu el in drum te intãlneștĩ.
Și te'ntreabã binișor
Cu cuvãnt bun blãndișor:
10 —De unde viĩ, flãcãyaș,
Din ce sat din ce oraș?
Luat-aĩ de drum rãvaș
- Sã nu pãtimeștĩ ce-vaș?
Ce negustorŕe aĩ?
15 Birul la cine ŕi-l daĩ?
De aĩ banĩ maĩ multiceĩ
Dã-mĩ jumãtate din ei,
Cã'ŕi daũ la mãnã rãvaș
Sã nu rãmãĩ pãgubaș!
20 Și cu vremea de-oĩ trãii,
Pãnã 'ntruna ŕi-oĩ plãti;
Iar dacã-oĩ muri eũ,
23 Iŕi va plãti Dumneȶeũ!

CANTEC HAIĐUCESC

VARIANTA.

Auđit de Chr. N. Țapu de la Iautarul Ión Țuguf, din Râmnicu-Vâlcea.
A se vedea varianta N. 210 pag. 167 din colecția Bibicescu, idem varianta No. XXXII pag. 262 din colecția D-lui V. Alexandri.

<p>Fôye verde de livede, Sub pôle de codru verde Țititel focșor se vede, Mititel și potolit 5 Și de hađucă ocolit. Nu știu de ce saú doă-spre-ce, Peste sută câț maă trece,</p>	<p>Și mi-ș frige d'un berbec. Nu mi-l frige cum se frige 10 Și'l întorce din cărlige Și mi-l pune prin belciuge, Ca să-î fie carnea dulce Și mi-l duce la colnice Și mi-l bea cu vin de'l dulce!</p>
---	--

CANTECUL LUI CORBEA

Cules de Ch. N. Țapu de la Ion Stan Baluica-Mânăstireni-Vâlcea.
A se confrunta cântecul «Corbea» din colecția d-lui G. Dem. Theodorescu pag. 517 sqq. In cântecul de față sa vorbesce de metamorfosarea pasărei Corbea in hađucul Corbea, și este unicul cântec pôte, unde se vorbesce de această metamorfosare.

<p>Ađă e joă de diminătă, Stefan Vodă s'a sculat, Față albă ș'a spălat, Pe ochiă negriă s'a spălat, 5 Chică negr'a pteptănat, La icône s'a închinat, Multă óste a adunat Și in vênătóre a plecat, Pe câmpu la Calafat, 10 După paseri gălbióre, Că sunt bune la mâncare. Păserele n'a vênat, El ochianu că și-a luat Și pe câmp că s'a uătat, 15 D'un ciungar 'nalt c'a ochăat. Ciungar 'nalt,</p>	<p>'Nalt și minunat, De cóje curat, De crăcă dărimat, 20 De vără aplecat, In el Corbea mă-a 'mpuătat. In luna lui Undrea, Când ă iarna grea, Corbul că oua 25 Corb pasere neagră, Lighionă 'ntreagă. In luna lui Cărindar Și a lui Făurar, Când sunt geruri tari, 30 Și noptile mari, El că mi-ș clocea, Puiă că ă scotea.</p>
--	--

- Ștefan Vodă așa vedea,
 Pe Corbea mi'l logodîa
 5 Și pe fie-sa că i-o da.
 De zestre ce'î dăruîa?
 Tot cireșî de boî
 Și turme de oi,
 Și care de banî,
 10 Și-un car de dușmanî.
 Corbea ce făcea?
 Nu se mulțumea;
 El ce'mî-ș grăîa?
 — Taîcă, tăîculî-î-al meu,
 15 In zadar m'aî logodît!
 Mie ce mî aî dăruit,
 Mie că nu m'-a plăcut,
 Eû nu eram de însurat,
 Dar la ce m'am bucurat?
 20 Când odată te-am ochîat,
 Pe la noi pin Calafat,
 Tot pe Roșu 'ncălecat,
 Și cu norî amestecat,
 Acilea m'am bucurat,
 25 Dar nu eram de 'nsurat.
 Ștefan Vodă c'auđîa,
 Fôrte reû se supêra
 Și el aci ce grăîa?
 — Că dacă eû că știam,
 30 Fata n'o mai măritam.
 Niî pe Roșu nu'l mai dam.
 Dar fata, dacă auđîa,
 Fôrte reû că se'ntrîsta
 Și lacrămile îî curgea.
 35 Dar boîerîl ce đicea?
 — Ah, Dómne Măria-Ta,
 De cât fata 'mbolnăvește,
 Dă-î pe Roșu 'l dărueste
 Și de nu țî-o fi cu voîa
 40 Dór din gură dărueste,
 Pênă fata-țî logodește
 El din gură 'mî dăruîa,
 De la inimă nu vrea.
 Dar el, măre, ce făcea?
 45 El pe fie-sa că i-o da.
 In carîă și-o punea
 Și-acasă mî-o trimetea.
 Unde casele ce î da
 El acolo se ducea,
 50 Cu nevasta că'mî ședea,
 Punea masa și mânca
 Și d'o slugă trimetea,
 Ca pe Roșu să i'l dea.
 Ștefan Vodă că nu va.
 55 Uîte Corbea ce făcea?
 Adăsta pênă 'nsera,
 Frumosă masă punea,
 Cu vin dulce se cînstîa;
 Nevasta și-o adormîa,
 200 Paloș din culû și'l lua,
 La socru-seû se ducea.
 Porțî incuîete găsîa,
 Lacăte cu mâna lua,
 D'asvârlîta că le da,
 205 Corbea 'n curte că untra
 Nimenîa ca nu-l simțîa.
 Corbea la grajd că trăgea,
 Mâna pe Roșu punea
 Și pe Roșu încăleca,
 210 Cu norî s'amesteca
 Și acasă mi-ș venîa,
 In dosu grajduluî, trăgea.
 Dar in dosu grajduluî,
 In malu bălegaruluî,
 215 Mică taîniță făcea,
 Și pe Roșu 'l îngropa.
 El in casă că untra,
 Nevasta și o sêruta,
 Și din som mî-o deștepta
 220 Și cheîtele că'î da.
 La pimniță-o trimetea
 Și vin dulce că î scotea,
 Bea Corbea se ospêta,
 Pênă sóre rêsăria.
 225 Ștefan Vodă se scula
 Și la slugî că poruncîa,
 Cheîtele că le da
 La pimniță descuîa,
 Vin roșu că strecura
 230 Și orđ verde vêntura,
 Care la Roșu să'l dea;
 Iar pe Roșu nu'l găsîa,
 Luî Ștefan Vodă-î spunea.
 Ștefan Vodă ce făcea?
 235 Multă oștîre chema,
 Căutare că făcea
 Și de Roșu nu mai da.
 Dacă vedea și vedea,
 Doî gialapî la drum scotea;
 240 Cine pe drum că trecea,
 Mî-î bătea, mî-î chinuîa
 Și de Roșu nu mai da.
 Când era sóre 'nchîndie
 Punea ómenî la frînghie;
 245 Răsări și sfânta lună,
 Sosi d'o babă bêtrână,
 Cu brêu de lână
 De pêr de cămilă.
 Gealapiî o vêđură,
 250 De mână mî-o luară,
 La Domnu o duseră.
 A babă bêtrână

- Cu cărțile da,
 P'anume 'l spunea.
 255 Adasta pînă 'nsera,
 Doi gealapi că trimetea
 Și pe Corbea 'l aducea;
 În casă că'l închidea,
 'L întreba mi-l ispită,
 260 Mi-l bătea mi-l chinuța,
 Pînă sóre răsărîa
 Și Corbea tot nu se da.
 Dacă vedea și vedea,
 Ștefan Vodă ce făcea?
 265 La gealapi că poruncă
 Și pe Corbea mi-l lua,
 La temniță mi-l ducea,
 Sus pe apa Nistrului,
 La cea temniță pârliță,
 270 De nouă ani e părăsită.
 Și acolo că'l închidea
 Nouă ani mi-l rînduța
 Și fie-si că nu-i spunea.
 Dar nevasta Corbii
 275 Ea că-l căuta,
 Lumea ispită
 Și de el nu da.
 Ea dacă vedea,
 Pomană-i făcea
 280 Și mic sărindar
 Și cruce la drîmuri mari.
 Puțin timp i-n trecea
 Și ea că'mi aușta,
 La tat-său mergea
 285 Și ea se ruga,
 Cu lacrimi plîngea:
 — Tatcă, tăiculiț-al meu
 De nouă ani și jumătate
 De când nu-l'am vădut, frate!
 290 Ce rău mare ți-a stricat,
 De 'n temniță l'ai băgat?
 Ștefan Vodă asculta,
 Și milă i se făcea
 Și pe ea mi-o trimetea:
 295 — Tu, tată, să mi te duci
 Sus pe apa Nistrului,
 La cea temniță pârliță,
 De nouă ani e părăsită,
 Și la ferăstră se-l strigă.
 300 D'o fi mort,
 Să ți-l porți,
 Cu lacrimi să ți-l jelești,
 D'ale morții să'i gătești;
 D'o fi viu, ca să ți-l scoți
 305 Și-acasă să ți-l trimet.
 Tu acasă să te duci,
 Ouă roșii să froșești,
 Premenele să gătești,
 Că pe Corbea să ți-l scoți
 310 Și-acasă să ți-l trimet
 Ea așa că'mi aușta,
 La Corbea că se ducea:
 — Corbeo, soțiora mea,
 De ești mort
 315 Ca să te port,
 De ești viu,
 Ca să te știu
 Și de taica să mă rog,
 Ca pe tine să te scoți!
 320 Dar Corbea, măre, aușta
 Și el că mi l răspundea:
 — Alei, tu, soția mea,
 Nu's mort, nici nu's viu,
 Numai suslețelu'mi ții!
 375 Zac în apă
 Pînă 'n talpă,
 Și'n nămol,
 Pînă 'n potmol!
 Briu la vale-a putredit,
 330 Briu la deal a muceđit;
 Barba 'mi bat' genunchile
 Și chica călcăile;
 Mustățile,
 Brațele,
 335 De nouă ani și jumătate,
 De când zac în gros pe spate!
 Pe mine când m'a băgat,
 Brôștile erau ca nucile,
 Năpărcile ca fusile;
 340 Dar acuș de nouă ani,
 Brôștile
 Ca ploștile,
 Năpărcile
 Cât grindile!
 345 Dar o hôtă de năpărcă,
 Cred în barbă mi-a 'mpulat.
 Când se 'ntinde,
 Mă cuprinde,
 Se sgărcește,
 350 Mă topește,
 Solzii pe ea că trosnește,
 Inimiora mi-o sfirșește!
 Dragă, soțiora mea,
 Alt cum-va că n'ai putea,
 355 Tu acasă să te duci,
 În dosu grajdului să mergi,
 În malu bălegarului,
 În bătaia sôrelui,
 Să sapi, mândruță, de sară,
 360 Să'mi dai pe Roșu afară,
 Că e 'nșelat și 'nfrinat,
 De la taică-tău furat,

- Cum e bun de 'ncălecat,
Pentru Roșu m'a băgat!
- 65 Dară Marți de diminéță,
Se face d'un tîrguleț,
Tu la tîrg cu el să mergi,
Și să mi-l tragi de căpicî,
În gura mare să strigi :
- 70 — Ai la Roșu de vîndare,
Să'mî dați galbeni și parale ;
Dar, tu, mare, să le spui :
— Nu mi e Roșu de vîndare,
Să'mî dați galbeni și parale ;
- 75 Mi-e roșu de dărufală,
Ca să scoț pe Corbea afară,
Că mi-e Corbea la 'nchisóre,
De noué ani și jumótate,
De când nu l'am vîdút, frate !
- 80 Nimenia că nu s'afia,
Ștefan Vodă c'auđia,
El ca șoimu că venia,
Mâna pe Roșu punea
Și pe fie-sa o trimetea,
- 85 Acasă mi-o trimetea,
Cu gurița mi-o 'nvéța :
— Alei, tu ficuța tati,
Tu acasă să te duci,
Premenele să gătești,
- 90 Oué roșii să roșești,
Ca pe Corbea să ți-l scoți
Și acasă să ți-l trimeti.
Ea așa că'mi auđia,
Tare fuga că mi-ș da,
- 95 Oué roșii că roșia
Și premenele găția.
Adăsta cât adăsta
Și Corbea nu mai venia.
Decă vedea și vedea,
- 100 Drumu 'ndărăt că'și lua.
Ștefan Vodă ce'mi făcea ?
Doi gealapi că trimetea
Și pe Corbea 'l aducea,
În raza sórelui il punea,
- 05 La bărbier trimetea,
S'apuca de mi-l rădea,
Pêru cu totu se lua.
- Ștefan Vodă așa vedea,
La gealapi că poruncia,
410 Frumos capul să i-l ia.
Dar Corbea dac' auđia,
Ca mai tare se ruga :
— Taică, tăfculiț' al meu,
Nu mă tăia pe pămînt,
415 Că nu's ficlor de mojiç,
Ci mă tale pe covor,
C'am fost ficloras de Domn !
Ștefan Vodă ce'mi făcea ?
La gealapi că poruncia,
420 Frumos capul că i-l lua.
Nevasta Corbiț venia,
Mâna 'n sânge că băga,
Capu lu Corbea că 'l lua,
Cređ în brațe mi-l strîngea,
425 Și p'obraz il sêruta.
Ștefan Vodă ce đicea,
Decă el așa vedea ?
— Alei, tu ficuța tati,
Decă ți-a fost drag așa,
- 430 Să dea unul Dumneđeũ,
Să facă d'un tîrguleț
Și 'n căruța să te puiũ,
Pên tîrg taica să te plimbe.
Care boier ți-o plăcea,
435 Ala taica să ți-l dea !
Dar ea, mare, ce đicea ?
— Taică, tăfculiț' al meu,
Nu'mi trebuie nimenia,
Numai sođóra mea,
440 Decă este vorba așa !
Să dea unul Dumneđeũ
Și tóte đilele mari,
Să te 'nsori de noué ori,
Să faci noué fecđori,
445 Și pe urmă-o cuconița,
Să te-adăpe la temnița !
- Mă plătiț cu cîntecu
Ca lupu cu urletu,
Când potera'l gonește,
450 Dă pfelea și se plătește.

CANTECUL LUI MIU HAIDUCUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la lautarul Dumitrake Parladi, din Vadeni (Gorj).

- Fôie verde foi de roibă,
Aséră la Ștefan Vodă
Mulți boierî s'au strâns la
[vorbă
Să'mî facă d'o vênătore
5 Dupê paserî gălbiore,
Că's ușore la purtare
Și sunt dulci la demâncare,
Sus la 'naltul cerului,
Pên' la fagul Miului,
10 Miului haîducului,
Din flórea Cadrinului,
De sub frunța teîului. —
Acolo voi să vă duceî,
Voi pe Miu să'l aduceî,
15 Netăiat neapipăiat,
Nici de armă vétămat,
Că nu-î nimenî vinovat,
Nummai o cracă mî-a tăiat ;
Armele le-a aninat,
20 Să nu-î plóte ploile,
— Ruginesc oțelile.—
Dară sora Miului,
Paharnica Domnului,
Cu pahar la masă 'mî da,
25 Și atunci ea că'mî auđia,
Că se face o vênătore,
Pe Miu să mi-l omóre. —
Ea atunci, când mî-auđia,
Pahar din mână 'l cădea,
30 Mâna supat că'mî băga,
Scotea papuci gălbiori
Și-î lua pe piciorul gol ;
Pe potecă că'mî pleca,
Pe poteca pârăsită,
35 Numai de Miu știută.
Când la fag că mî-ajungea,
Imî rupea d'o frunđicea
Și pe buze mî-o punea ;
O dată că'mî șufera,
40 Miul de jos se scula,
- Bună ȓiua că mi-ș da :
— D'aoleo, soru-mea,
Eú de când te-am măritat,
Nici pragul nu mî-ai călcat,
45 Fôie verde și-o lălea,
Rupea soru-sa a vorbă :
— Fôie verde foi de roibă,
Aséră la Ștefan Vodă
Mulți boierî s'au strâns la
[vorbă,
50 Ca să'mî facă d'o vênătore
Dupê fagul dumitale,
Dupê paserî gălbiore,
Că-s ușore la purtare
Și sunt dulci la demâncare.—
55 Dar frati-séu că-î grăla :
— D'aleo, măre, soru mea,
Ia veđi, tu, de capul teú,
Nu vedea de capul meú,
Că eú sunt bôlă de drac
60 De daú Domnilor de cap !
Dară Miu ce'mî făcea ?
Pe potecă că'mî pleca
C'un Ungurean se 'ntâlnea ;
Dară Miu ce'mî ȓicea ?
65 — Ungurean cu șapte oi,
Să facem tērg amēndoi,
Să'ți daú eú ôfe domnescă,
Să'mî daî tu p'a ungurēscă ;
Să'ți daú flintă ghintuită,
70 Să'mî daî tu bôta pãrlitã ;
Să'ți daú potcaplũ domnesc,
Să'mî daî tu pã'l unguresc !
Pleca Miu șulerând,
La șapte oi tot mănând
75 Și Ungureanu ridēnd.—
Când la poiană 'mî ieșta,
Pe'mpērat Miu 'ntâlnea,
Bună ȓiua, că mi-ș da :
— Bună ȓiua, Ungurene,
80 — Mulțumescu-ți, Ștefan Vodă,

- Dar Impăratu ce'mî grăia :
 — Ia, veđi, f...tu-ŷi mumă-sa
 Că ŷi ăsta mē ŷtia !
 ŷtefan din gură-ŷi grăia :
 85 — Ungurean cu ŷapte oi,
 De cānd paŷti cāmpurile
 ŷi tōte pādurile,
 Ōri nu ŷtiŷ fagul lui Miu,
 Miuluŷ,
 90 Haŷduculuŷ ?
 — Ba eŷ ŷtiŷ fagul lui Miu,
 Dar nu las oiŷele,
 Că le mānc oiŷtirile ! —
 Dar Impărat ce'mî făcea ?
 95 ŷapte oiŷteni cā'mî chema
 La ŷapte oi cā'ŷi punea,
 ŷi-ŷi punea, mi-le pāzia,
 Cu Ungureanu pleca, —
 Prin haŷiŷ, prin curpiniŷ,
 100 Unde-ŷi drumu la cārmiŷ. —
 Miu din gură-ŷi grăia :
 — ŷtefan Vodă, dumneata,
 Aici nu-ŷi la Bucureŷti,
 Să ŷici cā te fuduleŷti;
 105 Ci-aici eŷti la hāŷiŷ
 La hāŷiŷ, la curpiniŷ,
 Unde merg Domniŷi cārmiŷ ! —
 Maŷ ridică-ŷi ŷcārile,
 Te lovesc smicelile ; —
 110 De te-o lovi vre-o smicea
 ŷi s'o ŷtrica faŷa ta !
 Cānd din hāŷiŷ cā-mŷ ieŷta
 ŷi la fag cā'mŷ ajungea,
 Atunci Miu ce'mŷ făcea ?
 115 Bāga māna 'n gāurea,
 ŷi'mŷ scotea d'un ŷcāunel
 ŷcāunel de aurel
 De ŷedea Miu pe el. —
 Dară Miu ce'mŷ făcea ?
 120 El din gură aŷa 'mŷ grăia :
 — ŷtefan Vodă, dumneata,
 Să fi lāsāt Dumneŷeŷ,
 Acum ŷi aŷ lua capul tēŷ !
 ŷtefan Vodă ce'mŷ făcea ?
 125 El de fricā 'ngālbiniŷa
 ŷi incepea d'a tremura
 ŷi din gură aŷa grăia :
- Aida, Miule copil,
 Cāt oi fi eŷ in Domnie
 130 Tu să fiŷ in haŷducie !
 Cānd oiŷtile cā-ŷi venŷa
 Mare masă cā 'ntindea
 ŷi din guuă cā'mŷ grăia :
 — Beaŷi copii ŷi chioŷiŷi,
 135 De 'mpăratu nu 'ngrijiŷi !
 Dară Miu ce'mŷ făcea ?
 Incepea d'a ŷuŷera
 Mulŷi haŷduci el imŷi ŷtringea
 ŷi pe Vodă 'nconjura ;
 140 Paloŷul cā mi-l scotea
 La Vodă se repeŷta.
 Cānd vrea capul să i-l ia,
 Miu 'n vale se uŷta,
 Ce vedea el, nu credea.
 145 Savaŷ Calea cā'mŷ venŷa,
 Suriōra Miuluŷ,
 Paharnica Domnuluŷ ;
 Ea la Miu ajungea
 ŷi 'ncepea de mi-ŷi grăia :
 150 — Nică Miu dumneata,
 Iartă-l pe Mārŷa-Sa,
 Că veđi, ŷara fără Domn
 E ca femeŷa fără om !
 Dară Miu ce'mŷ făcea ?
 155 Pe Vodă cā mi-l ŷinea,
 Cu soru-sa 'l logodiŷa,
 P'amēndoi ŷi cununa
 La fagul Miuluŷ,
 Miuluŷ haŷduculuŷ.
 160 Din munŷii Cadrinuluŷ.
 Iară Miu ce'mŷ făcea ?
 El pe Domn 'mi-l sloboŷta,
 P'amēndoi ŷi trimitea
 In oraŷ in Bucureŷti,
 165 In ale case marŷi domneŷti.
 Acolo nuntă făcea
 ŷi cu Miu benchetŷa.
 Dară ŷtefan ce'mŷ făcea ?
 El lui Miu cā'ŷi grăia :
 170 — Plēcă, cumnate, sānātos
 ŷi haŷduceŷte omenos ;
 Haŷduceŷte 'n direptate,
 173 Eŷi nimic n'am ce'ŷi maŷ face !

CANTECUL LUI SACALA

Cules de Chr. N. Țapu din gura lautarului Cristea Cobzaru, din T.-Jiu.

- Pe cel drum cam părăsit,
Părăsit cam de demult,
Cu negare acoperit,
Tare 'mî vine d'un voinic,
5 D'un voinic cam Ortoman,
C'un cal negru Dobrogean ;
Să făcea de se trăgea,
La herghelia Sultanului,
Hanului, Sultanului.
- 10 Acolo când se ducea,
Ocol hergheliei da,
Pe herghelegiū nu'l găsla.
In herghelie că intra,
In staroștea juganilor,
15 In fătătórea iepelor,
Acolo, frate, îl gășla,
Adormit cu fața 'n sus,
Părea din lume că 'l dus,
Cu arcanul căpătâi,
- 20 Cu paloșu-atârnat în cuț.
Dar Ortoman ce'mî făcea ?
O palmă bună că-i da
Și din somn că mi-l tresvia.
El din somn se deștepta
25 Și lu' Ortoman dicea :
— De ce pe min' mă sudușești
Și cu palma mă plesnești ?
Eū sint herghelegiu Sultanului,
Hanului, Sultanului.
- 30 Aici Sultanul m'a rinduit,
De când ereum copil mic,
Ca să staū să stărufesc,
Herghelia să i-o păzesc.
La capul arcanului
35 Este-o lapă vineclórá,
Pintenógă de piclóre,
Când pe ea îi încăleca,
Tótă herghelia după ea se ia.
Dar cel vitéz ce'mî făcea ?
40 Șaua pe ea că'mî punea
- Și pe dēnsa 'ncăleca.
Ea trăgea de se ducea,
Tótă herghelia mî-o lua ;
Herghelegiu singur rēmănea,
45 Incepea, frate, d'a plāngea,
Băga mânăle in sin
Și plāngea ca un nebun.
Herghelegiu ce făcea ?
La Sultan că se ducea,
50 Sultanul bine pricepea,
Că la dēnsu el venia,
Că i s'a 'ntāmplat ce-va.
Sultanu că'l întreba :
— Ce-ai pățit herghelegiū,
55 Herghelegiū, ciorbagiū ?
Incepea d'a mi-i spunea,
Cum el, frate, pătimia.
Dar Sultan ce mi-ș făcea ?
Potera după el trimetea,
60 Pe voinic că mi-l gășla,
In tērgu din Cāmpina,
Unde juganī că vindea.
Incepea'l imprejura
Și pe dēnsul mi-l lega
65 Și frumos, frate, 'l bătea,
Cu sfircul gārbacului
Pe fața obrazului.
Herghelia și-o aduna,
Inapoī că se 'ntorcea,
70 Punea masa și mánca.
De steajăr pe el că'l lega,
O pānză d'americă lua,
Frumos, frate, o cătrānă,
P'acel hoț infășura,
75 Atuncia că mi-l lumia,
Cum pe el, frate, 'l chema.
Turcu aci bea, chiuța,
Sacal' ardea și plesnă,
F...tu-i crucea mání-sa !

MIU SGLOBIU

Cules de Chr. N. Țapu de la bătrânul Precup Urban, Salcia (Teleorman).

A se compara acest cântec cu «Miul Cobiul» și «Miu Sglobiu» din colecția D-lui G. Dem. Teodorescu pag. 490.—496 sq. și cu «Mihu Copilu» din colecția D-lui V. Alexandri pag. 62—68.

- La dealu bărbat,
La malu săpat
Din clocan mî-e fapt,
Nu strică clocanu,
5 Ci strică țiganu
C'ascuțit clocanu
Și mî-a săpat malu.
Plimbă-mi-se, plimbă
Miu Sglobiu,
10 Miu Copilu,
Din topuz cântând
Fóya'n trei plesnind ;
Miu Copilu,
Inșelător de dómne,
15 Iubeț de cucóne,
Umblă nóptea pe rēcóre,
Scutură iarba de rouě,
Din topuz cântând,
Fóya'n trei plesnind :
20 — Ha! murgule, ha!
Pe cóstă de plai !
Nóptea că mergea,
Nóptea 'ntunecósă,
Calea mî-e pîetrósă.
25 Nóptea că mergea,
Pîatra'mî scăpăra,
Nóptea'mî lumina,
Nóptea ca ȕiua.
Unde se trăgea ?
30 La pădure deasă,
La poiană grasă,
La lină fântână
Cu apșóră bună.
Acolo se ține
35 Patru-ȕeci și cincî,
Cincî-ȕeci fără'de cincî :
Ianoș Unguru,
Cela bătrănu,
Cu barba lungită,
40 Cu brău 'nvelită
- De rele 'nvechită.
Și el că'mî mergea
Din topuz cântând,
Fóya'n trei plesnind,
45 Topuzu de os
Mult ȕice dușos,
Córdele de pește
Und'le sdrăncănește,
Inima lui Ianoș topește !.
50 Altele de tufă
Mult ȕice cu trufă,
Pădurea ascultă !
Frunzele șoptia,
Calu se șfia,
55 Drumu că'l lăsa,
Colnicu lua.
Miu ce'mî ȕicea ?
— Nea, murgule, nea,
Ce-mî laș drumu
60 Și apucî colnicu ?
Calu că-ȕi vorbîa :
— Stăpăne, stăpăne,
Nóptea mē'nseréză
Calea'n codri intră,
65 Codri Irșivinî
Și-a! Suvelniți.
Aici că se țin
Patru-ȕeci și cincî
Cincî-ȕeci făr'de cincî,
70 De voinicî levinți,
Dușî de la părinți,
De când erau micî :
Ianoș Unguru,
Ala bătrănu
75 Cu barba lungită,
Cu brău 'nvelită
De rele 'nvechită.
Și e amar de mine
Și e amar de tine !
80 — Di, murgule, di,

- Nu lăsa drumu
 Și-apuca colnicu,
 Nu-ți fie teamă
 Că te iaă pe seamă ;
 85 Eă sunt Miu sglobiu,
 Miu copilu !
 Dar câți sunt ei ?
 O sută, o mie,
 Iasă'n cale mie,
 90 Dacă vrea să știe
 Cine e Miu,
 Miu sglobiu
 Păunaș de codru,
 Voinicel de codru,
 95 Inșelător de dómne,
 lubeț de cucóne,
 Umblă nóptea pe rēcóre
 Scutură iarba de rouă !
 Ianoș l-auđia
 100 Că s'apropia,
 Din topuz cât.tând,
 Frunđa'n trei plesnind,
 Ianoș l'auđia
 Din gură striga :
 105 — Ia mi vě sculați,
 Inainte plecați ;
 Că eă cam auđ
 Fóla'n trei plesnind,
 Córdele de pește
 110 Un 'le sdrăncănește,
 Inima'mi topește.
 Inainte-ți ieșiți,
 D'o fi vr'un bețiú
 De vinurí stricat,
 115 De fomei fermecat,
 Două palme-ți dați
 Drum să-ți arătați ;
 D'o fi vr'un viteaz
 Să Iasă la urmaz
 120 Să nu'mi facă necaz !
 Doi inși se scula,
 'Nainte-ți ieșița,
 Dară Miu ce'mi făcea ?
 El cu durda da,
 125 Pădurea urla
 Și ei să spéria,
 Indărăt se da,
 Și toți se scula,
 Toți se'ngrămăđia
 130 Și la el vența.
 Dară Miu ce'mi făcea ?
 El pe ei că se punea.
 Pe toți îi rescula
 Și pe fugá că-și punea.
 135 Ianoș din gură striga :
- Lăsați puscile,
 Lepădați pistólele,
 Că nouă ni-a venit
 Vremea de prăpădit
 140 Dară Ianoș ce făcea ?
 La Miu se ducea
 Și se 'mbrățișa ;
 La masă'l poitța,
 Amendoi cá bea
 145 Și se'nvesella
 Și din gură că đicea :
 — Amendoi să bem
 Și să ospătăm,
 Pe urmă să ne luptăm ;
 150 Care pe care om birui,
 Tot ne-om omori !
 La masă ședeá
 Și ei cá și-și bea
 Și se'nvesella.
 155 Ei cá se scula,
 D'o parte se da,
 La luptă se lua,
 Amandoi cá se lupta. —
 Miu copilu răcnța,
 160 Ca cerbu sbiera ; —
 Când în sus îl ridica
 Și de pământ il trântța,
 Capul îi rēpunea.
 Rēmaseră Ungurii 'ncremeniți
 165 Toți de mórte gátiți.
 Dară Miu ce'mi făcea ?
 Armele jos le puneá
 Și la ei cá striga :
 — Cine e să fie,
 170 Acela să vie
 Cu mine'n vitejie !
 Busduganu meu
 Cât mi-este de greú,
 Pușculița mea
 175 Cât este de grea,
 Cine e vitéz,
 Vie să le ea !
 In spate să le puțe,
 Vie cu mine'n vitejie !
 180 Toți cá se căsnța
 Nicí unu nu puteá,
 Arme'n spate să puțe
 Să fie'n vitejie. —
 Dară Miu ce'mi făcea ?
 185 Din gură le striga:
 — Fugiți voi,
 Nu sunteți ca noi !
 Lăsați cringu
 Și luați-vé jugu. —
 190 Sunteți ómení de glóđă

Și de sapă lată!
 Miu ce'mî făcea?
 Armele lua
 Cu deștiu le ridica,
 195 La spinare le punea.
 El in cerdac că intra,

Bănișorii și-i lua
 Și la disagi că-i punea
 Și pe cal că 'ncăleca.
 200 Îndărăt că se 'ntorcea,
 Din topuz că mi-ș cânta
 Și Ungurii că'mî fugia.

 CANTECUL LUI IONIȚA HAIDUCUL

Cules de Christu N. Țapu de la Iautarul Dumitru Valeanu, Roșiori-de-Vede, Teleorman.

Fôie verde lămâiță,
 Pe deal pe la Craioviță,
 Trece paznicî cu Ioniță,
 Să mi-l ducă la temniță,
 5 La temniță la 'nchisóre,
 La 'nchisóre, la gros mare,
 Unde nu'l mai vede sóre,
 Cu cătuși de mâinișóre,
 Cu ffarele de picfóre!
 10 La 'nchisóre mi l'a pus,
 C'a călcat două cucóne,
 A din deal și a din vale.
 Fôie verde lămâiță,
 Pe sus pe la Ialomita,
 15 Trece tat' al lui Ioniță,
 Cu cincî-đeci de biolițe,
 Să le puțe la temniță,
 Să scóță pe Ioniță.
 Cum ajunsé, cum le dete,
 20 Pe Ioniță nu'l mai vede!
 Mai de jos de Ialomita,

Venya muma lui Ioniță
 Cu cin đeci de vaci legate,
 Să le puțe la temniță,
 25 Să'mî scóță pe Ioniță.
 Cum ajunsé, cum le dete,
 Pe Ioniță nu'l mai vede!
 Mai de jos de Craioviță,
 Ibomnica lui Ioniță,
 30 Cu patru cai la căruță,
 Cu cincî-đeci de săbulițe,
 Să le puțe la Divan,
 Să dea pe Ioniț' afar.
 Ibomnica ce'mî făcea?
 35 De departe 'ngenuchia,
 De d'aprópe se ruga,
 Gura la Divan mî-o da,
 Nicî o salbă nu lua,
 Pe Ioniță-î dăruța.
 40 — Aî, gaică Ioniță, acasă,
 La copiî și la nevastă,
 42 Dacă ți-a fost mintea próstă!

IONIȚA HAIUCUL

(VARIANTA)

Copiat de Chr. N. Țapu dintr'un manuscris de Căntece bătrânești ale repausatului Invățator Trotea, din comuna Runcurelu — Mehedinți.

<p>Fôie verde de crăiță,
Pe deal pe la Ialomiță,
Trece tata lu Ioniță,
Cu cin-șeci de bivolițe,
5 Câte cin-șeci brezulițe,
Ce le duce la temniță,
Ca să'mi scôtă p'e Ioniță.
Cum ajunse, cum le dete,
Pe Ioniță nu'l mai vede!
10 Fôie verde d'o crăiță,
Mai in jos pe Ialomiță,
Trece frații lui Ioniță
Cu cin-șeci de cărlănițe,</p> | <p>Câte cin-șeci sirepele,
15 Cu coșile mititele.
Cum ajunse, cum le dete,
Pe Ioniță nu'l mai vede!
Fôie verde de crăiță,
Mai pe jos de Ialomiță,
20 Trece sora lu Ioniță,
Cu cin-șeci de sălbulițe.
Trânti salba și-o cunună,
Și pe Ion il luă de mână:
— Noi te ținem la Domnie,
25 Tu ai fost la grea urgie!</p> |
|--|---|

ALDE NAE DIN VADENI

Cules de Chr. N. Țapu din comuna Novaci-Gorj.

<p>Fôie verde trei coceni,
Este Nae din Vădeni
Și cu câțiva orășeni,
Cu Ioniță Pițigoș
5 Și mai e unul Băloș,
Ce face dintr'un pol doș.
Ei nu fură, ci hoșesc,
Joia 'n târg le talmăcesc,
Cu Scurtu din Măgherești
10 Și cu Cocoș din Bălcești.
Joia 'n târg ei se strângea,
La Pițigoș se ducea,
Mare masă-i aștepta,
Gătită de Ilinca.</p> | <p>15 De la masă se scula,
Podu Jiului trecea,
La un popă se opră,
Doi inși in curte intra,
Sus pe scări că se suia,
20 De ușă că'mi împingea,
Ușa 'nchisă că țerea.
Zamfirache ce'mi tăcea?
Ușa popii că spârgea
Și in casă că'mi intra.
25 Popa un băiat avea,
Ușa deschisă vedea,
Pușca 'n mână c'o lua
Și 'ndată o sloboția,</p> |
|--|--|

- Pe Zamfirache 'mpuşca,
 30 Şi pe Cocoş il rănîa.
 Iară Cocoş ce'mî făcea ?
 Jos pe scară că se da,
 La tovarăşi că mergea
 Şi din gură așa dîcea :
 35 — Incălicaş
 Şi haideţi,
 C'am hojit, cât am hojit,
 Aicea ne-am prăpădit !
 Sus pe cai încăleca,
- 40 Către oraş că pleca,
 La Piţigoî că mergea,
 Masă mare 'i aştepta,
 Gătita de Ilinca.
 Iară Cocoş ce făcea ?
 45 De pe cal descălica,
 La hodaşe că mergea,
 Aprindea de-o luminare
 Şi vedea rana lui mare,
 A doua şi Cocoş móre

CANTECUL LUI CORBEA

(VARIANTA)

Cules de Christu N. Ţapu, din gura lăutarului Cosma Tuşa, din Comuna Bărbătesci-Vâlcea.

- Fóye verde de cireşi,
 Mai aprópe 'n Stoîleneşti,
 Mai departe 'n Bucureşti.
 Şi sint case mari domneşti,
 5 Şi sint multe foişóre,
 Zugrăvite pistricóre,
 'Şi 'nsórá Vodă fecóru.
 Mulţi ostaşi că 'mî aduna
 Şi prin oraş trimetea,
 10 Toţi boşerii 'i aduna.
 Toţi boşerii térguluí,
 Şi cu al Carmaziuluí
 Ca stálpil páméntuluí,
 Feşnicii 'mpératuluí.
 15 Când boşerii s'aduna,
 Cu mozica când cânta,
 Şi la masă s'aşeđa,
 Pe urmă ce se vedea ?
 Iată Corbea că'mî venía,
 20 Pe un căluşel cam mic,
 Şi el un negru haşduc.
 El acolo când venía,
 Boşerii toţi se scula,
 Cu cântări că mi'l primía,
 25 Şi la masă că'l poftía.
 Ştefan-Vodă ce'mî făcea ?
 Fecior de masă 'mî punea,
 Pahar la masă îi da,
- Iar boşerii bea, nu bea,
 30 Corbea bea pên' se 'mbéta.
 Iar la masă ce'mî mânca ?
 Numai peşte şi postrungă,
 Şi pană de caracudă,
 C'am auşit din bêtrâni
 35 C'ala e peşte mai bun.
 Dar boşerii ce'mî făcea ?
 Tot de Corbea 'mî vorbía,
 Corbea pe urechi băga.
 In capu mesii cin' era ?
 40 Tot Corbea impelişatul,
 Care e frate cu dracul.
 El odată ce'mî făcea ?
 Cu levodverile foc că'mî da,
 Doi miniştrii că 'mpuşca.
 45 Ştefan-Vodă ce'mî dîcea ?
 — Iată, f..tu-í mumă-sa,
 Ce să-mî facă mie așa ?
 Trei gealapí că'mî trimetea,
 Frumos pe Corbea 'l lega,
 50 Cu trei funii de mătase,
 Cât un braţ voinic de gróse
 Din ele să nu mai íasă.
 Ştefan-Vodă ce'mî făcea ?
 Pên' la Juri că mi-l şinea,
 55 Şi şapa că 'i-o gătia.
 Dar Juri ce mi-í făcea ?

- De la țapă că'l scăpa,
La temniță 'l trimetea.
Sus pe apa Jiului,
60 Jiului Codriului,
Unde 'l dor volnicului;
La cea temniță pârliță
De nouă ani părăsită.
Și acolo că mi-l băga,
65 Cu trei funii că'l lega
Cu trei funii de mătase
Cât un braț volnic de gróse.
Folțică și o lalea,
Și lacătu-I punea,
70 Lacătu cât banița,
Și cheia de cincii oca,
Ca să nu scape Corbea.
Dară Corbea ce'mi făcea?
Odată că se 'ntindea,
75 Două funii le rupea,
Numa una remânea,
O funie nodurosă,
Tate carne, razmă 'n óse.
Folțe verde și o lalea,
80 Vestea 'n țară ajungea,
Că s'a închis Corbea.
Iară măsă c'auđia,
Trei azmișóre făcea,
După Corbea că'mi pleca,
85 La Ștefan-Vodă ajungea.
Trei ڃile ședea la pörtă,
Nebăută, nemâncată,
Și de nimeni ne'ntrebată.
Folțe verde și-o lalea
90 Ștefan-Vodă ce'mi ڃicea :
— Babă slabă și bătrână,
Cu briul de lână
De pěr de cămilă,
Cu doi dinți 'n gură,
95 De trei ڃile șeđi la pörtă,
Nebăută, nemâncată ?
Dară baba ce'mi ڃicea ?
— Să trăiești, Măria-Ta!
Căți boțeri de sama Corbi
100 Toți au fost în veselie,
Numa Corbea 'n pedepsie.
Pe Corbea ca să mi-l dați,
Ca să'mi iaú d'o nor în casă,
Să'mi dea paharu la masă ;
105 La vremea de slăbăciune,
Să'mi aducă d'un tăciune,
Să'mi aducă un pic de apă,
Să'mi așite un foc în vatră.
Așa baba ce'mi ڃicea ?
110 — Ștefane, Măria-Ta !
Pe Corbea ca să mi-l dați
- Și singură nu mă lăsați !
Ștefan-Vodă ce'mi ڃicea ?
— Pe Corbea l'am insurat,
115 Bună mirésă l-am dat
Tot pe Vișa,
Căpinișa,
Și de zestre ce l-am dat ?
Tot satul Corbenilor,
120 Și cu-al Coțofenilor.
Bucătar că ce l-am pus ?
Un vultur
Cu capul sur,
Ca să-l scobescă la c....
125 Iar baba ce mi-ș făcea ?
Dacă d'astea auđia,
Potecuța că mi-o lua,
La temniță se ducea
Și prin gratii se uita
130 Și pe Corbea că'l striga :
— Corbeo, Corbeo, fiul măchii
De ești mort,
Ca să te port ;
De ești viu,
135 Ca să te știú ?
Dară Corbea ce'mi ڃicea ?
— Măcă, măculița mea,
Nu sint mort ca să mă porți
Ci sint viu,
140 Ca să mă știí.
Măcă, măculița mea
Eú aici când m'a băgat,
Șerpii erau ca fusile
Și-acum sint ca grindile ;
145 Bróștile ca nucile
Și-acum sint ca ploștile !
Óri știí, măcă, când eram,
Nici mustața că n'aveam,
Nici barbă n'o năzăream ;
150 Dar acuma, măca mea,
Mustățile,
Umerile,
Și barba genunchile !
O hoțolcă
155 De șerpólcă
Pe mine că m'a 'nșelat,
Pul în barbă mi-a fătat ;
Când se 'ntinde, mă cuprinde.
Se sgărcește,
160 Mă fărșeste,
Inimlora mi-o topește !
Așa, măculița mea,
Ce-a ajuns ca să nu'mi fac ?
Acasă ca să te duci,
165 Oué roșil să'mi aduci,
Să mă daú pe la mocanl,

- Să mă scotă pe grătari ;
Lopătari ca să'mi tocmești,
In colțul grajdului să mergi,
170 Să'mi scoți pe Roșu nebunu,
Că e înșelat,
Și 'nfrēnat,
De nouē ani nepipiat. »
Așa baba ce'mi făcea ?
- 175 Acasă că se ducea,
Lopătari mi-î tocmea,
In colțu grajdului mergea,
Vr'o două locuri săpa,
Și-o tălăniță că'mi făcea.
- 180 Mare pŃatră ridica
Și-o gaură se vedea,
D'abla pe murgu zărea.
Trei lopătari că intra
Și pe Roșu că'l scotea ;
- 185 Iară Roșu că'mi ieșia
Și prea tare necheza,
Munții se cutremura,
Copaci mari se resturna,
De nu'l vedea pe Corbea.
- 190 Dară baba ce'mi făcea ?
De căpăstru că mi-l lua
Și 'n oraș cu el pleca,
Toți boierii se mira,
'Naintea babi ieșia,
- 195 Fete mari că 'nbohnăvia,
Cucone că se stirpă.
Ștefan Vodă ce'mi dicea ?
— Babă slabă și bătrână
Nu ți-e Roșu de vëndare,
- 200 Să-ți dau galbeni și parale ?
In ruble l'oi socoti
Și'n galbeni l'oi cântări.
Iară baba ce'mi dicea ?
— Nu mă-e Roșu de vëndare,
- 205 Să'mi dai galbeni și parale,
Mă-e Roșu de dăruială
Inaintea Mării-Sale,
Scoți pe Corbea d'inchisore.
Ștefan Vodă ce'mi făcea ?
- 210 Strejer verde că'mi bătea
Și pe Roșu că'mi lega,
Trei gealapi mi-î trimetea,
Frumos pe Corbea scotea
Și mi-l scotea la mirare,
- 215 Unde vënd mocani șare.
Trei bărbieri că'mi punea
Pենē pe Corbea'l rădea
Pենē la apus de sóre
Pėru-î zace hartapale.
- 220 Fōie verde și o lalea,
Tot mai frumos Corbi-î sta
Iară Corbea ce'mi făcea ?
O dată se repeđia,
Măna pe Roșu 'mi punea
225 Și pe el că 'ncăleca,
Dece ziduri că'mi sāră
Și de ele n'atingea,
De-al dracului ce era.
Ștefan Vodă ce'mi dicea ?
- 230 — Iată, f...tu-î mumă-sa,
De când maica m'a făcut,
Cal ca ăsta n'am vėđut.
Iară Corbea ce'mi dicea ?
— Ștefan Vodă, dumneata,
- 235 F...tu-mi-ți cucona ta,
Tōlele tōte după tine
Adu să le 'mbrac pe mine,
Când oi încăleca la scară,
Să mi te dea de ocară.
- 240 Cușmanul din capul tēu
Adu-l să'l pun intr'al meū ;
Castanul de 'mpărăție
Să mi-l dai și p'ala mie,
Când oi încăleca la scară,
- 245 Să nu te dea de ocară !
Ștefan Vodă ce'mi făcea ?
De tōle se desbrăca
Și pe Corbea'l imbrăca
Iară Corbea ce'mi făcea ?
- 250 Pեն'la cal se repeđia
Și pe mă-sa c'ō lua
Și la spate c'ō punea,
Zece ziduri că-mi sāră
Și de ele n'atingea
- 255 Și cu mă-sa se ducea.
Ștefan Vodă ce'mi dicea ?
— Să veđi, dracu împelițat
Mă lāsă gol dăspufat
Numai cu fesu din cap !
- 260 Dară Corbea ce'mi dicea ?
Cu măsa că se vorbea :
— Maică, măculița mea,
Ce-a ajuns ca să nu-î fac ?
Să-î omor telegarii ?
- 265 El are, mare galbeni mulți
Și-și cumpără alții murgi ;—
Ca să-î omor nevasta ?
Se 'nsoră și'și ia alta.
Dară mă-sa ce'î dicea ?
- 270 — Corbeo, Corbeo, fiu maichi,
Așteptă pենō-o 'nsera,
La stupărie să mergi,
Deștiu 'n miere ca să'l bagi
Și la leagăn să te tragă,
- 275 Ca să-î furi coconașu. —
Unde era să te pue pe tine,

- Să-î înfigî copilaşul bine!
Iară Corbea ce'mî făcea?
Aştepta pînă'n sera,
280 La stupină că'mî mergea
Deştiu 'n mîere că băga
La leagăn că se trăgea
La buzele copilului da,
Niçî dracu că mi-l simţta
285 Când copilul il fura
Şi la ţepă că-l ducea,
Lui milă i se făcea,
Numa de faşă il punea.
Ştefan Vodă ce'mî făcea?
290 Despre diuă se scula,
Mâna'n leagăn c'o punea,
Copilaşu nu găsîa.
De păreţi că se trântia
Şi rău capul şi-l zdrobea;
295 Cucóna se chinuía,
Păr din cap işi jumulea.
Ştefan Vodă ce'mî făcea?
Ochîan pe masă punea
Şi la ţepă il zăria,
300 Copilaşul lui plângînd,
Din gură şurligăind
Şi din läbuţe bătînd!
- Ştefan Vodă ce'mî făcea?
Argaţiî mi-î trimetea
305 La ţepă ca să se ducea
Şi copilaşul că'l lua
Şi pe masă că-l punea,
Şi la piele 'l căuta,
Vătămat că nu'l găsîa;
310 Dece miî de pungî le lua,
Şi cu aur le umplea,
Navală Corbea că'mî da;
Noué care că'mî umplea
Şi cu ele că pleca.
315 — Măi Ştefane dumneata,
F...tu-ţi cucóna ta
Asta e sîmbria mea,
Care am slujit eü pe ea!
Du-te Corbeo sănătos,
320 Că tu la mână 'mî-ai fost
Şi vrednic eü nu ţi-am fost!
- Mă plătiî cu cîntecu
Ca şi lupu cu crîngu;
Când vîntorii 'l întăleşte,
325 Dă pîlea şi se plăteşte,
Maşile-î remăn in crîng
Şi pîlea-î se duce 'n tîrg.

IANOȘ UNGURUL

Comunicat de colegul meu Normalist, Ilie Constantinescu-Dioști (Romanai)

- La mägura 'naltă,
 Inaltă și săpată,
 Făcută de piatră,
 Poartă mi-se, poartă
 5 Tot Miul
 Sglombiul,
 Fecioraș de Sîrb
 Bașmarghiol de Lotru,
 Ștejărel de codru,
 10 Drăgălaș de fete,
 Iubeș de neveste.
 El că se purta,
 Calu-și arânea ;
 Da iarbă de lésă,
 15 Facă coama désă,
 Coadă retezată
 Cum e 'n lumea tótă ;
 Bea apă din Olt.
 Se 'ngrașă de tot.
 20 — Murgule, Murgule,
 Eū te-am arănit
 Și te-am ștrejuit,
 Nu m'am odinit ;
 Să te priponesc,
 25 Să mă odinesc.
 El mi-l priponîa,
 Frumos c'așternea
 Și se răsturna,
 Cu calu-mî vorbîa :
 30 — Murgule, Murgule,
 Tu, când mi-ei vedea
 Tot pe cine-va,
 Din picîor să bașî,
 Priponul să-l mișî
 35 Și tu să-mî nechezî,
 Ca să mă deștepî.
 El mi-l priponîa
 Și se răsturna,
 Copusul lua,
 40 In gură mi-l punea,
 Copusul de os,
 Mult cânta frumos !
- Coardele de sîrmă
 linima-mî fărîmă !
 45 Pe el l'aușîa
 Ianoș Ungurul,
 Cela bētrānul,
 De-a spart Brașovul,
 F....tu-î sufletul !
 50 Brașovul l'a spart
 Și el c'aū plecat
 Cu cincî-șeci de inșî,
 Eraū fraivoînici,
 Cu mantale lungî,
 55 'Ncalțașî in opincî,
 Cu căcîulî tot 'nalte,
 Inalte, stogoșate,
 Lāsate pe spate
 Tot de strinātate.
 60 Și el c'aū plecat
 Tot prin codrii verșî,
 Prin d'albe liveșî,
 Pe el l'aușîa,
 Din copus cânta.
 65 Ianoș ce-mî făcea ?
 O dată striga :
 — Măi cincî-șeci de inșî,
 'Ncalțașî in opincî,
 Cu căcîulî tot 'nalte,
 70 Lāsate pe spate
 Tot de strinātate,
 Voi că mî-așî dormit
 Și v'așî odinit,
 Eū v'am ștrejuit
 75 Și eū am aușî
 Un copus cântānd,
 Coardele de sîrmă
 Inima-mî fărîmă !
 Cușele de soc,
 80 Mult cântă de foc !...
 Voi că să-mî plecașî
 Tot de curmeziș
 Și de curpeniș,
 De loc să-l găsișî ;

- 85 De-o fi vr'un nebun
De-o palmă să-î dați,
Calul să-î luați,
Drum să-î arătați ;
De-o fi vitéz bun,
- 90 Noi să ne lovim
Să ne isbândim.
Cel cinci-deci de inși,
Ei că mi-și pleca
Tot de-a curmeziș
- 95 Și de-a curpeniș. —
De loc mi-l găsi
Numai cât bate pușca ;
Calul că-l vedea,
Din picior bătea
- 100 Și când necheza
Priponul mișca,
De mi-l deștepta. —
Miu ce grăfa ?
Calul blestema :
- 105 — Murgule, Murgule,
Lup să te mânânce,
Mai rău nu ț-oî dice !
Cum tu nechezași,
Priponu'l mișcași,
- 110 De mă deșteptași ?
Ce frumos visam !
Eă că mi-ș vedeam
Tot cinci-deci de inși,
Era fraivoinică,
- 115 Veniți după munți,
Cu mantale lungi,
Cu căcluli tot 'nalte,
'Nalte, stogoșate,
Lăsați pe spate
- 120 De străinătate.
Cu ei că era
Ianoș Ungurul,
Cela bătrânul
De-a spart Brașovul,
- 125 F...tu-î sufletul !
Brașovul l'a spart
Și el c'aă plecat
Tot prin codrii verzi
In d'albe livezi.
- 130 Calul ce mi-și grăfa :
— Stăpâne, stăpâne,
Vis ce l-ai visat
Ți-e cu adevărat ;
Eă că mi-am vădit,
- 135 Din picior mi-am dat
Și mi-am nechezat,
De te-am deșteptat.
Miul ce-mi făcea ?
Șaua c'o punea,
- 140 Sabia-mi scotea,
Cu ei se întâlnea,
Miu ce-mi grăfa ?
— Mai cinci-deci de inși
Sănteți fraivoinică,
- 145 Cine v'a mânăat,
Capul v'a mânăat !
Ei că-mi răspundea :
— Pe noi ne-a mânăat
Ianoș Ungurul,
- 150 Cela bătrânul,
F...tu-î sufletul,
De-a spart Brașovul ;
D'ei fi vr'un nebun
De-o palmă să-ți dăm,
- 155 Calul să-ți luăm,
Drum să-ți arătăm
Miu răspundea :
— Nu sânt vr'un nebun
De-o palmă să-mi dați,
- 160 Calul să-mi luați,
Drum să-mi arătați,
Și sânt vitéz bun.
Noi să ne lovim,
Să ne isbândim ;
- 165 Niște mălini curmate
N'au cu cin'se bate,
Cu sirmă legate,
Fie șapte sate. —
Ei îndărăt se 'ntorcea,
- 170 Luă Ianoș spunea.
Ianoș ce-mi făcea ?
Steag că-mi ridica
'N bătaie pleca,
Cu ei se 'ntâlnea.
- 175 Miu ce-mi făcea ?
De trei ori că-l ocolla,
Pe Ianoș tăla.
Aflați ce făcea ?
Arme-mi lepăda,
- 180 Toți că 'ngenuchăa,
La ei se prăda,
Miu ce făcea ?
La rând că-l punea,
Unu c'alegea,
- 185 Mai mare-l punea
Și drumu le da,
Să se arânească,
Să nu se prăpădească.
Miu ce făcea ?
- 190 Acas' se ducea,
Pe mă-sa 'ntreba :
— Măică, măica mea,
Să-mi spuă, mie, adevărat,
Frunzuliță răzachie,

- 05 Cine mî-a fost taică mie,
De m'a făcut d'el voinic,
Ce am gândit,
Mi-am isbîndit ?
Mă-sa ce grăia ?
- 20 — Maică, cine te-a făcut,
S'o fi prăpădit,
Că este de mult ! .
El că te-aŭ făcut,
Ianoş Ungurul,
- 05 Cela bătrânul,
De-a spart Braşovul.
Braşovul l'a spart
Şi el c'aŭ plecat
Cu cincî-decî de inşî,
- 10 Era fraivoinicî,
Cu mantale lungî,
'Ncăltaŭ în opincî,
Cu căciulî tot 'nalte,
'Nalte, stogoşate,
- 215 Lăsate pe spate,
Tot de strinătate.
Ei că mî-aŭ plecat,
Tot prin codri verđî,
În d'albe liveđî !
- 220 Miu c'auđia,
Lăcrămî că-î cura,
Calu 'ncăleca,
Îndărăt se 'ntorcea,
Pe ta-sëu lua,
- 225 Pe cal că'l punea,
Acas 'l-aducea,
Tron că mi-î făcea,
Popîl că-î strîngea,
Pe el că-l sluja
- 230 Şi mi-l îngropa
La mănăstirea domnească,
Ca să mi se pomenească !
Şi, neică, s'o pomeni
Căt soare pe cer va fi !

CANTECUL LUI IANCU JIANU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Ţapu, de la cobzarul Cristea, din T.-Jiŭ.

- Fôie verde leuşten,
N'aŭ audît d'un Jian
Şi d'un şiret de Mislén,
Şi d'un hoţ de Ungurén,
- 5 Care se plimbă prin pădurî,
Cu şaispre-đece pandurî,
Toŭt cu chebe cu potori buni,
Cu găltanî prin cusăturî ?
Ulte-ai dracului înfocaŭ,
- 10 Cum se plimbă de harmaŭ,
Cu frânte arme 'ncărcaŭ !
Umblă ca nişte turbaŭ,
Sécă creştinî la ficaŭ !
Pe care prindea
- 15 Smulgea,
Prea, frate, lumea speria,
Da jalbă la Caragea.
Dar Caragea ce făcea ?
Potera la el mâna,
- 20 Jianu nu se spăimănta,
- Punea masa şi mânca,
Carabina 'mî o umplea,
Şi în poteră c'o slobodîa,
Nimica nu înţelegea,
- 25 Căcî şi el se spăimănta.
Atuncî pe el că'l întreba :
— Măi Jiene, de unde viŭ ?
— De la tîrg de peste Jiŭ ?
— Jiene, ce-ai tîrguit ?
- 30 — Dat'am aur şi argint,
Luat'am ȳarbă şi plumb,
Să duc la băeŭ la crîng,
Că's băeŭ făr' de minte,
Risipesc la glonţe multe,
- 35 Nu le stă 'nimenî 'nainte !
Dar Caragea că'mî auđia,
La dînsul că se ducea,
Cu nişte voinicî levinŭ,
Strînşî de vină,
- 40 Bunî de mână,

- Grași la față,
 Groși la cefă,
 Cu mustăți în vârvarichi,
 Aferim ! ce mai voinici,
 45 Străini de pe la părinți !
 Dar Jian se spălmânta
 Și la pod el că mergea,
 Din guriț' așa striga :
 — Măi podar, podar,
 50 Trage podul,
 Să trec Oltul,
 Că p'aici mă calcă focul !,
 Când podar că'mi aușia,
 Mai tare podul lega,
 55 Pin vase că s'ascundea.
 Dară Jianu striga :
 — Măi podare, trage podu
 [mai d'adrecht,
 Să nu-ți dau vr'un glonț în
 [pșept,
 Să te adorm, să te deștept !
 60 Podarul că'mi aușia,
 Luț Jianu respundea :
 — Măi n'ați aușit d'un Jian,
 Că ia vinu fără bani,
 Și mței de la clobani,
 65 Și el nu dă nici un ban ?
 Și pâinea de la brutari,
 Și el nu dă nici un ban ?
 — Când oi sta să tot plătesc,
 La ce focu hațducesc !
 70 Miu Panduru din gură-ți grăla:
 — Măi Jiene dumneata,
 Lasă-te d'atita hoție
 Ca să-ți dau d'o boțerie !
 F...tu-ți boțeria în bot,
 75 Aș mi o dai,
 Măine mi-o ței !
 Tu cu boțeria ta,
 Eă cu hațducia mea !
 Căt câștig tu într'o vară,
 80 Eă câștig numai într'o seră,
 Și beău cu mândrele tóma !
 Ore Jiene, nu-ți păcat,
 C'aț fete de măritat
 Și flăcăi de însurat,
 85 C'oi să mori spinzurat ?
 Mai las'o draculuț de hoție,
 C'oi să mori în pușcărie !

CANTECUL LUI CATANUȚA

(VARIANTA)

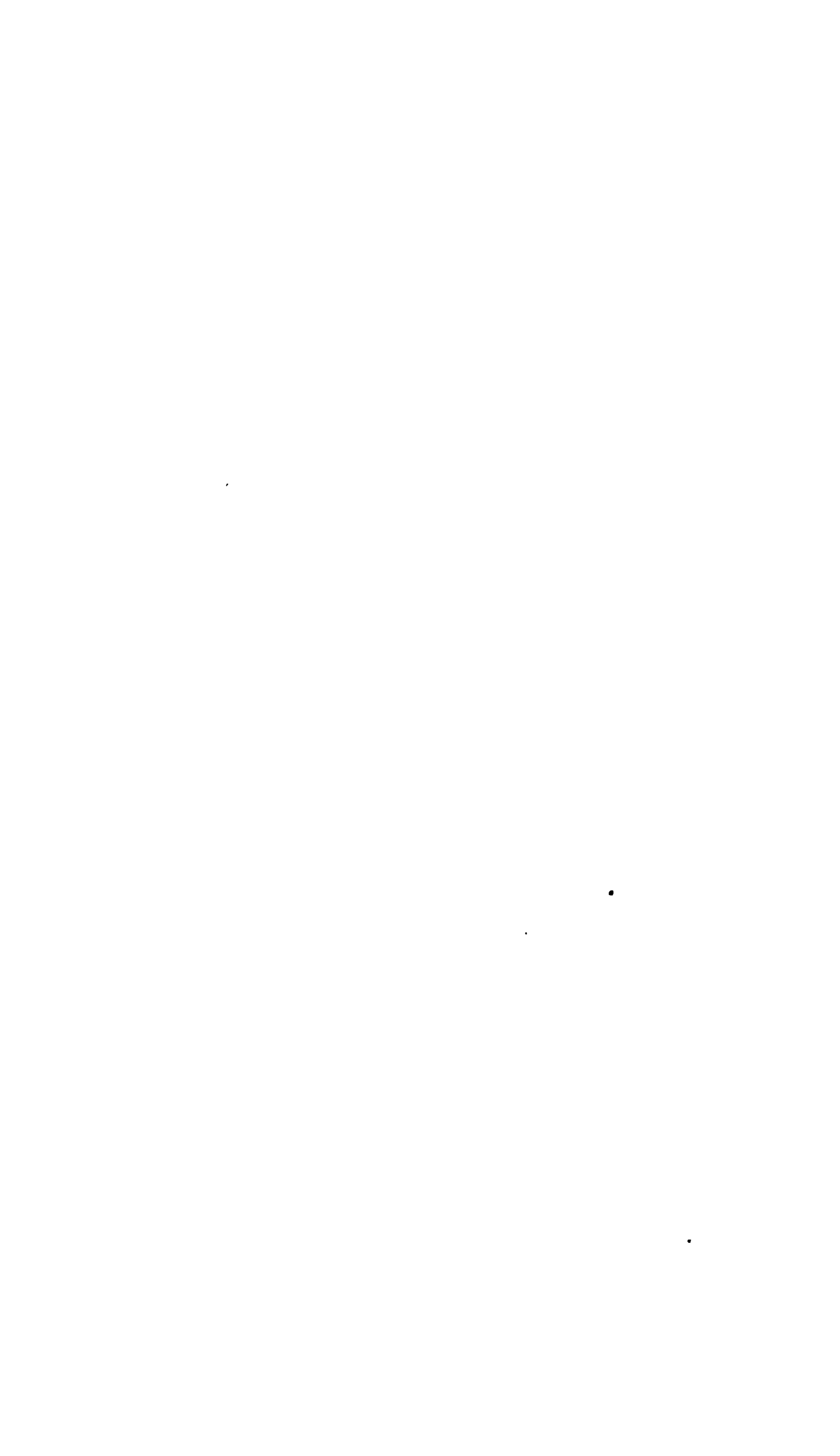
Cules de Christea N. Țapu din gura lautarului Ion Tuța, din com. Pasesci-Văleca.

- Frunđușiță gutuiță,
Pe cel deal pe cea culmiță,
Mi se plimbă un Cătănuță,
Singurel cu-a lui mândruță
- 5 Cu doi-spre-ce catârași
Incărcați de gălbenași;
Cu doi-sprece catăreși,
Să plimbă Ghiță cu ei,
Cu mâinile'n pozinări
- 10 Cu doi-spre-ce lăutari.
Iară Ghiță ce'mi dicea?
— Mândro, mândrușița mea,
Pe tine de când te-am luat,
Un cântec nu mi-ai cântat!
- 15 Iară mândra ce'mi dicea?
— Ghiță, Ghiță dumnea-ta,
Eă, măre, când ți-oi cânta,
Ape mari s'or turbura,
Munți că s'or surupa,
- 20 Ai fagi mari s'or despica
Livezile s'or 'ncurca;
Că mi-e glasul fomeșesc,
Și mi-e glasul voșnicesc,
Când oi începe d'a cânta,
- 25 Harambașa m'o aușia,
Harambașa de hașduci
Peste patru-deci și cincă!
Iară Ghiță ce'mi dicea?
— Cântă-ți, mândro, cântecu
- 30 Că mi-e drag ca sufletu!
Incepa de mi-a cânta,
Harambașa mi-o aușia,
Harambașa de hașduci
Peste patru-deci și cincă.
- 35 Verde frunță și-o lalea,
Dară Ghiță ce'mi făcea?
Ochiș la vale și-arunca,
Ce vedea el, nu credea,
Că tare mi venia d'un voșnic,
- 40 Călare p'un cal cam murg,
Strălucind din câte-o nare,
Și'n buestru 'n fuga mare,
Din pistole tot trăsând,
Gardurile pologind;
- 45 La Ghiță, că mi-și venia,
Bună ziua că mi-și da.
— Ghiță, Ghiță dumnea-ta,
Dămi mie pe mândra ta!
— Eă pe mândra nu ți-o daă
- 50 Că mi-a dat'o sócră-mea,
Să fie soția mea!
— Ghiță, Ghiță dumnea-ta,
Dă-mi tu, frate, pe murgu,
Murgu cela nebunu.
- 55 — Eă pe murgu nu ți-l daă,
Că mi l'a dat socru-meă,
Să mi pótrec trupșoru meă!
— Dă-ți, mă ghiță, paloșul,
C'acuma îți iaă capul!
- 60 — Eă paloșu nu ți-l daă,
Mi l'a dat cumnată-meă,
Să mi păzlescă capul meă!
Harambașa ce dicea?
— Ghiță, Ghiță dumnea-ta,
- 65 Ori-ce mórte vreă, poștește:
Ori vreă mórte 'tuncósă,
Ori vreă mórte luminósă;
Ori în săbiă ne tăem,
Ori în pușcă să ne'mpușcăm,
- 70 Ori la luptă să ne luăm?
— Ai la luptă să ne luăm,
Că e bună și'nțeleptă
Și de Dumneșeu lăsată!
Verde frunță și-o lalea,
- 75 Harambașa ce făcea?
Pe Ghiță'l imbrășișă
Și la luptă se lua.
Și ei, frate, se lupta
Di de vară
- 80 Pên'n sêră
Făr'de pic de nădușelă.
Dară Ghiță ce'mi făcea?

- Se lupta, ce se lupta
Cureluşa i se rupea,
85 Şi din gură-atunci grăia :
— Mândro, mândruliţa mea,
Săi de'mi 'nodă curéua,
Că'mi tafe hoţu viaţa!
Iară mândra ce'mi dăcea ?
90 — Ghiţă, Ghiţă dumnea-ta,
Care, frate, o remânea
Soţie mi s'o chema!
Dară Ghiţă ce'mi făcea ?
Treî lacrămî din ochi vërsa,
95 C'o mână curea 'noda
Şi cu una se lupta.
Dacă curéua 'noda
Pe Harambaşa 'mbrăţişa
Şi cu el mi se lupta
100 Di de vară
Pêné'n séră
Făr' de pic de năduşelă ;
L'aducea ce'l aducea,
Pêné'n brău că'l îngropa.
105 Dară mândra ce-mi dăcea ?
— Ghiţă, Ghiţă dumnea-ta,
Cum prăpădiş Domnia,
Dă te blestémă ţara !
Dară Ghiţă ce făcea ?
110 Şele pe doi cai punea,
La sócră-sa că'mi pleca :
— Mândro, mândruliţa mea,
Eû pe tine de când te-am luat,
Pe la mă-ta n'ai mai dat !
115 Şele pe doi cai punea
La sócră-sa că pleca.
Mâna'n pozînar băga,
Mică cheiţă scotea,
La pimniţă descuia,
120 Mică ploschiţă umplea ;
La disagi mî-o aşeşa
Şi la sócră-sa 'mi pleca
El mergea ce mi-ş mergea,
La o fântână tăbăra,
125 Mică cheiţă scotea
La disagi că descuia,
Mică ploschiţă scotea
D'o vadră şi cincî oca,
Mésura 'mpărătului,
130 Vadra Țaligradului,
El n'avea cui inchina
Şi-o da mândri ca să bea :
— Ține, mândro, vin de bea
De la mânuşiţa mea,
135 C'oî mai bea, orî n'oi mai bea
De la mânuşiţa mea,
Curva 'ncepea d'a rēdea
F... tu'î crucea şi legea !
Dară Ghiţă ce făcea ?
140 El pe vale se uita
Nişte clăi de fēn vedea,
Care fără vērî mî-era.
Mâna pe mândră-o punea
Frumos, frate, mî-o toca
145. Şi vērî clăilor făcea.
Numai ţiţele alegea
La disagi că le punea
Şi la sócră-sa 'mi pleca :
— Mai ţîi, maică, varză acî,
150 Să băgăm cu carne grasă
Din fi-ta ta cea frumôsă,
Dacă i-a fost mintea próstă !
Iar sócră-sa că'î dăcea :
— Lasă'î fie rîndu-aşa,
155 N'a ascultat de vorba meă !
Dară sócră-sa ce făcea ?
Eşia afară tot plângēnd,
Intra'n casă tot rēdēnd.
Dară Ghiţă ce dăcea ?
160 F... tu-ţî crucea mâne-ta !
Curvă mî-a fost fieta ta,
Mai curvă eşti dumnea-ta,
Să te scot în bătătură,
164 Să te toc ca pe untură !

A D E N D A

CÂNTECE BĂTRĂNESCI-HAIDUCESCI

CHERA CHERALINA

(VARIANTA)

Comunicată de D-l prof. Universitar Gr. Tocilescu — de la lautarul Ilie C. Mănaflu, din Cătușul Bucovicișoru, Comuna Vela.—Doj.

Veđi mai sus cãntecul «Kira Kiralina».

<p>Fóye verde fóye frunđă,
Fóye verde ca mălura
De din jos de schilă,
Din jos de Brăilă,
5 Car că mi-se 'ncarcă;
Două trei stambóle,
Nouă saraóle.
Dar de ce se 'ncarcă ?
Marfă fêmeiăscă
10 Că e mai bănósă,
Sculurí de mătasă (bis),
Marfă fêmeiăscă
Că e mai bănósă.
Dar cine le 'ncărca ?
15 Un arap sangřap,
Negru ři buzat,
Cu lutu pe cap
Ca solziř de crap,
Cu lutu pe bucă
20 Ca solziř de řtiucă. —
Fóye d'ó sarma,
Cine 'mí tērguřa ?
Chera Cheralină,
Frumuřica zină, (bis)
25 Flóre din grădină
Ruptă din tulpină.
Chera ce'mí avea ?
Nouă buřř de vin,
Două de rachiú.
30 Vinu cine'l bea ?</p> | <p>Al arap sangřap
Cu lut di pi cap
Ca solziř de crap,
Cu lutu pe bucă
35 Ca solziř de řtiucă. —
Flóre d'ó sarma,
Din gură 'ř đicea :
-- Cheră Cheralină,
Frumuřică zină,
40 Flóre din grădină,
Ařda tu cu mine,
In țara arăpescă,
Să se pomenescă ! (bis)
Al arap sangřap,
45 Negru ři buzat
Cu lut di pi cap
Cu solziř de crap,
Cu lutu pi bucă
Ca solziř di řtiucă,
50 Cu mustăřř de rac
Parc'ar fi un drac ;
Chereř că đicea :
— Chera Cheralină,
Ařda tu cu mine
55 E bine de tine !
D'ař mergea cu mine,
Eú ție řř-óř face
Coperiřul tēř
Parale mărunte
60 Pe sřrmă řesute (bis)</p> |
|---|--|

Când te-ai logodit ?
Flóre d'o sarma,
Acas' o ducea.
Mumă-sa vedea,
175 Din gură 'i ȕicea :
— Şi n'af'i pe fie-ta,
Că'ŭ plesnŭa ŭerea !
Peŭitorŭ venŭa,
Peŭitorŭ, aședătorŭ,
180 Tocmaŭ din cȕde de mărŭ.

MIHU COPILU

(VARIANTA)

Comunicată de D-l Prof. Universitar Gr. G. Tocilescu, de la Jlie C. Manafu
lăutar, din cătunul Bucovicioru—Comuna Vela (Dolj).

A se confrunta cu variantele de mai sus «Miul haŭdueul»

Fȕle verde măr domnesc
Din oraș in Bucureșŭi,
Peste ale cășŭ mari domneșŭi,
Mare sunt impărăteșŭi
5 De se vȕd in Stoŭeneșŭi,
Dar la Ștefan Vodă 'n curte
Frumȕsă masă mŭ-e 'ntinsă
De mulŭ boferŭ mŭ-e coprinsă
Cu șese făclŭ aprinsă.
10 —Beșŭ, copŭr, vȕ 'nveselișŭ,
Măŭne 'n ȕiuă vȕ gătŭișŭ,
Să facem d'o vŭnătorȕ,
Vŭnătorȕ, de-o plimbare,
Colea din Peret ăŭ mare,
15 Ca să găsim pe Mihu,
Unde este cu fagu —
Fȕle verde d'o sarma,
Mihu o soră mŭ-avea.
Soră-sa, când mŭ-auȕŭa,
20 Soră-sa, ce mi-șŭ făcea ?
In pimniă că 'mŭ intra,
Scotea vin d'al marmuziŭ,
Coles tȕmna maŭ târȕiŭ,
Omȕră omul de viŭ —
25 Fȕle verde d'o sarma,
Vinu 'n pahare 'l punea
Și le da, frate, de bea,
Veȕŭ, frate, din ele bea,
Să veȕŭ, frate, se 'mbȕta.—
30 Care pe su' pat intra
Și prin pat că mi-șŭ cădea ;
Pe su' pat, frate, cădea,
Alŭr prin pat că pica,
Și alŭr pe su' pat intra.—
35 Soru-sa ce mi-șŭ făcea ?
Măna su' pat c'o băga,
Doŭ papucŭ că mi-ŭ scotea,
Papuceŭ d'ăŭ prosticeŭ,
Numaŭ de cin-ȕeci de lei.
40 In piciȕre că și-ŭ lua,
Di pe Mihu că 'mŭ pleca.
Printr'o luncă că mi-șŭ da,
O fȕle de pȕr rupea,
Incepea d'a șuŭera.—
45 Mihu că mŭ-o auȕŭa,
Veȕŭ, frate, o cunoștea :
— Aŭa este sora mea,
Vine să 'mŭ spuŭe ce-va.
Și din gură că'ŭ spuŭea :
50 Fȕle verde trei sarmale,
Să te păzescŭ, frate, tare,
Se face hurcuitȕre,
Că se face 'n vȕnătorȕ
Colea din Peretu-ăŭ mare,
55 Ca să găsim pe Miu,
Unde este cu fagu.—
Fȕle verde d'o sarma
Pe sorsa 'ndărăt măna :
—Du-te 'ndărăt, dumnea-ta,
60 Aŭa este trȕba mea !
Indărăt, frate, pleca,
Dar Miu ce mi-șŭ făcea ?
Și el, frate, că'mŭ pleca,
P'un drum că mŭ-o apuca,

GHITA CATANUTA

(VARIANTA)

Comunicat de Dl. prof. Universitar Gr. G. Tocilescu — de la Ilie C. Manafu Iautar, din Cămunul Bucoviciorul—Comuna Vela (Dolj).

A se confrunta cu variantele de mai sus. «Ghița Catanuța și Bița Catanuța».

- Fóte verde-o peliniță
Pe cel deal, pe cea culmiță,
Plimbă-mi-se o cătănuță
Numai el cu-a lui mândruță.
5 Din gură mândri-î ȕicea :
— Mândră, eú de când te-am
[luat,
Fóte verde matostat,
Nici un cântec n'ai cântat ;
Dar să cânți un cântecel,
10 Fie cât de scurticel,
Numai fie frumușel,
Să suim ál deal cu el !
— Dară Ghiță dumnea-ta,
Când oi începe d'a cânta,
15 Meri, brađi că s'or scutura,
Apele s'or turbura,
Liveđi verđi că s'or culca,
Ketrile s'or despica,
Cu un glas mândru fomefesc
20 Cântecu m'e hađducesc !
Fóte verde d'o sarma,
Să veđi, frate, n'o lăsa
Și din gură că'mi cânta,
Meri, brađi, că se scutura,
25 Apele se turbura,
Leveđi verđi că se 'ncurca,
Ketrile se despica. —
Trei voinicí că m'auđia,
Trei voinicí din văi adânci,
30 Câte trei pe trei-cai murgí.—
Când se ȕice ca lipanul,
Unul m'este tot Lotreanul,
Fóte verde d'o sarma
La el, frate, că'mi venia
35 Și din gură că'ȕicea :
— Dară Ghiță dumnea-ta,
F...tu-mi ȕi crucea, legea,
Ce cați pe moșia mea,
De'mi incurci livadia ?
40 Și dá'mi mie mândra ta,
Ca să'ȕi lungesc viața !
— Ba, pe mândra nu ȕi-oi da
Odată cu viața,
Că m'a dat'o sócra mea,
45 Să fac eú casă cu ea !
— Și dá'mi mie calul teú,
Ca să'ȕi lungesc capul teú !
— Ba calul, nu ȕi l'oi da
Odată cu viața,
50 Că mi l'a dat socru meú,
Să'mi porțe trupșorul meú !
— Și dá'mi mie paloșul teú,
Ca să'ȕi lungesc capul teú !
— Paloșul nu ȕi l'oi da
55 Odată cu viața,
Mi l'a dat cumnatul meú,
Ca să'mi apar capul meú !
Fóte verde d'o sarma
Și la luptă că se lua (bis)
60 — Dar la luptă să ne luăm,
Saú să vii să ne tălem ?
— Ba la luptă că e dréptă,
E dréptă și înțeleptă,
De Dumneđeú m'e lasată !
65 Și la luptă că se lua,
Fóte verde trei sarmale,
Đi de vară pêne 'nséră.
Veni sórele la prânđ,
Să veđi lupta m'e cu ris ;
70 Veni sórele 'n amiađi,
Să veđi lupta cu neçaz.
Fóte verde d'o lămăie,
Veni sórele 'n chindie,
Să veđi lupta cu mânie.
75 Fóte verde d'o sarma,
Dară Ghiță ce făcea ?
Brênețul că'l slobođia,

- Și la mândra că'mi striga :
 — Mândră, mândruleana mea,
 80 Vin de 'mi sumete brênașul,
 Că mă taie tot vrăjmașul !
 Fôțe verde d'o sarma,
 Mândra din gură dîcea :
 — Car' pe car' v'ați birui,
 85 Tot un bărbățel mi-o fi !
 Dar Ghiță când auđța,
 Pe Lotreanu că mi-l lua,
 Odată că'l ridica,
 Cu el in pămênt că'mi da,
 90 Pêne 'n genuchî mi-l băga,
 Odat' sê mai opintta,
 In pămênt că mi-l lăsa,
 Pêne 'n brêu că mi-l băga.
 Paloșul că mi-l trăgea,
 95 Să veđi gâtul că i-l lua
 Și pe cal că 'ncăleca,
 Și pe mândra că 'și-o lua.
 Dar la salcia cocoșată
 Și la măgura tăfată,
 100 Unde-a cosit el odată,
 Noué clăi că mi-a făcut
 Și la opt că le-a scos vêrf
 Și la una n'a ajuns :
 — Fôțe verde bob areu
 105 Și-o să-'l scot cu capul têu !
 Fôțe verde d'o sarma,
 Supt un pêr că mi-și mergea,
 Frumósă masă 'ntindea,
 Vin in pahare punea :
 110 — Ține, mândră, vin de bea,
 De la mânușica mea,
 C'ăi mai bea, ori n'ăi mai bea !
 Dară ea că auđța,
 Să veđi că să pricepea,
 115 La inimă se ardea.
 — Dară Ghiță dumnea-ta,
 Și ce-o mai fi asta ?
 Când se dîce treț măslina,
 Că eă am glumit cu tine ;
 120 Când se dîce d'o sarma,
 Ți-am știut vitejia !
 Fôțe verde d'o sarma,
 Poloșul că'l ascuțta
 Să veđi capul că i-l lua
 125 Și pe clăe că'l arunca
 Și pe clăe că'l punea.
 Dar de la ea ce mai lua ?
 Fôțe verde murele,
 Deștul cu inelele (bis)
 130 Keptul și cu țitele (bis)
 Fôțe verde d'o sarma
 La disagi că le punea
 Și pe cal încăleca (bis)
 La sócră-sa se ducea (bis)
 135 Calu 'n ușă că'l lega (bis)
 Și din gură că-l dîcea :
 — Da n'ăi, muică, varđă acră,
 Să băgăm cu carne grasă
 Din mândruța cea frumósă ?
 140 N'are muica varđă acră,
 Ca să bagî cu carne grasă
 Din mândruța cea frumósă.
 Fôțe verde d'o sarma,
 Ulceaua 'n mână și-o lua,
 145 Pe la vecinî că 'mi pleca,
 Indărăt că mi-ș venia,
 Varđă acră nu gășta.—
 La disagi că se ducea
 In disagi că 'mi căuta
 150 Și deștul că i-l gășta.—
 Când se dîce murele,
 Deștul cu inelele
 Și keptul cu țitele.
 Fôțe verde d'o sarma,
 155 Dar sócră-sa ce dîcea !
 Din gură că'l blestema :
 — Dar'ar, muică, Dumneđeu,
 Să te 'nsori de noué ori,
 Să ieși noué cuconi
 160 Și pe urmă o cuconiță,
 Să te plimbe pe uliță !

MIUL HAIDUCUL.

(VARIANTA)

Comunicată de d. Ión Tanăsescu, fost Normalist. Culesă de la lăutarii din cșani.

- In curte, vere, in curte, dragă,
In curte la Domnu Ștefan Vodă
Frumosă masă mî-e 'ntinsă,
De mulți boțeri mî-e coprinsă.
5 Iar la masă cine-mî șede ?
Șed boțerii țerii,
Cațmacanii țergului,
Cinstiții divanului,
Nepoții de-aț Impăratului.
o Iar pe masă ce mî-e pusă ?
Numaț cegă și păstrungă
Și galbenă caracudă,
Șalăyaș,
De' gras,
5 Știuculiță
Lunguliță,
Săbióră
Pațcă sbóră,
Ș'o mrénă gogonișóră
o Și-o aripă de morun,
C'am auđit din bătrân
Că ăla-ț pește bun.
Vorba ce o vorbă,
Sfatu ce sfātuța ?
5 Tot de Miu pomenă,
Tot de Miu copilul,
Cela, frate, vitézul ;
Că, de când s'aũ tálhărit,
Drumuri marț s'aũ părăsit,
o Mărfurile s'aũ scumpit ;
Aferim ! ce maț voľnic !
Cu pahar cin' le lumăța ?
Și-am đis verde salbă móle,
Să veđi, Calea, fată mare,
5 Surióra Miului,
Miului hađducului.
Dar când fu despre beție,
Despre d'alba' veselie,
Grăi Domnul Ștefan Vodă :
o — Haț, tu Caleo, fată mare,—
- Să n'aț parte de fetie
Ca Miul de hađducie,
Ca și eũ, cred, de Domnie,—
Dă-ne cu pahar din dreptate,
45 Toți să ne 'mbětăm odată.
Fata mare dac'auđța,
Butoțu la subțióră că lua,
Măna pe pahar punea,
Numaț câte trei rënduri le da.
50 Toți boțerii s'amija,
Numaț Domnul se 'mběta,
Cóte pe masă rezema,
Nu știa ce'ș maț vorbă.
Dar iț đise Calea, fată mare,
55 Surióra Miului,
Miului hađducului :
—Domnule Ștefan Vodă, te-am
[auđit,
Că o să faci d'o vênătóre,
Diminěța 'n prânđul mare,
60 Dupě paseri gálbióre,
Și-o să-adormitezț pe cale,
Rușine Mărieț Sale !
Ștefan Vodă așa auđța
Și din somn se deștepta :
65 — Iată f..tu-ț mumă-sa,
Voț boțerilor
Și voț divănașilor,
D'aț măncaț,
De n'aț măncaț,
70 D'aț bėut,
De n'aț bėut,
Talere, furculițe v'adunaț,
Pe la tocuri le-așeđaț,
Pe la chiliti vė culcaț ;
75 Pěně 'n điuă să vė aflaț,
Toți caiț să-ț țeselaț,
Diminěța să vė aflaț,
Care 'nșelaț,
Care ne 'nșelaț,

- 80 Care 'nfrânați,
Care ne'nfrânați,
Care numai cu p'edică p'în
[gură,
Numei să fiți de măsură !
Boșerii așa dac'auđia,
- 85 Poticelele-apuca,
Fată mare-l petrecea,
Cu o ploschiță
Mititică,
D'o vadră și cincî oca,
- 90 C'asa era măsura.
Fata mare, când boșerii petre-
[cea,
Sus pe cer că se uita,
Tote semnele știa,
Pene 'n ăi cât maș era ;
- 95 In pimniță că intra,
Papuci pe talpă 'și lua.
Lua papucori
Gălbiori,
Numei pe piciorul gol ;
- 100 Rochia 'n brâu mi o sumetea,
Sărta un deal și o derea
Și-o scursură de vâlcea,
Tocmai la fag ajungea.
O fote de fag rupea
- 105 Și'n guriță c'o punea ;
Unde-o dată că țipa,
Nimeni glasul nu-l auđia,
Numei Miu o 'nțelegea :
— Iată f..tu-ți muma-sa,
- 110 Așa este Calea, soru-mea,
Mi-o fi dat de vre-o belea.
El numai de trii ori pășia,
Cu soru-sa se 'ntălnia
Și din gură că'i grăfa :
- 115 —Haș, tu Calea, sora mea,
Ce cauți tu pe-aicea ?
Că de când mașca te-a făcut
Tu la fagul mieu n'ai venit ;
Ori papucii ți i-ai rupt,
- 120 Ori hașnele ți-ai ponosit ,
Pe la mine că ai venit ?
Dar ți dise soru-sa :
— Neșcă Miule, adevărat,
Că, de când mașca m'a făcut,
- 125 Eū la fagul tēu n'am venit.
Neșcă Miule, nici papuci n'am
[rupt,
Nici țole n'am ponosit,
Dar, mare, pār am auđit :
In curte la Domnu Ștefan Vodă
- 130 Mulți boșeri s'a strâns la vorbă.
Vorba ce-o vorbă
- Sfatu ce sfătuia ?
Tot de tine pomenia,
Pe tine să te veneze,
135 Din pămînt, din iarbă veră
Aci la tērgul de afară
Să stea neșcă, la mirare
De faptele dumitale
Două furci ș'o cumpeoră !
- 140 Unde Miu c'auđia
Ochii 'n pămînt că punea
Lacrămile'l podiđia
Și din gură că grăfa :
— Eū cu nebunia mea
- 145 O să dau de vre-o belea.
La un ceas că-ți respundea,
— Haș, tu Caleo, sora-mea,
Indărăt să te întorci
Binișor să nu-ți deștepți,
- 150 Că și eū sint bōlă de drac,
De dau Domnilor de hac.
Măine se vii pe la mine,
Veđi cum șeđ cu Domnu
[mână
Și-ți dau palme peste gură !
- 155 Ș-o lipsi el de cateaua lui
[bună,
Să ți dau eū de-a de pădure
F..tu-l in lege de căne !
Soru-sa c'asa auđia
Indărăt că se 'ntorcea :
- 160 Dorile se revărsa,
Antăia că se scula,
Ibric la foc că-l punea.
Pene Domnul se spăla
Și cafēua se gătia.
- 165 Tare incură oștirea
Că'frunđa, și ca iarba,
Loc in curte că n'avea.
Bietul Miu ce'mi făcea ?
La-un câmp luciū că'mi eșă
- 170 La lucie,
La câmpie
Unde fir de iarbă nu e,
Numei salți coliliți,
Vēntul bate de-mi adie.
- 175 In tote părțile se uita,
Nimica nu mi 'și vedea,
Numei un clobănaș zărea,
Cloban cu o sută de oș
Neșcă, străinul de noi.
- 180 Când pe cloban că-l vedea
Suflețelu că-ți ventă :
— Ajută'mi, Dōmne, cu bōie
Că acum sint voinic in fir,
Să-mi isbutesc p'astă lume

- 85 El la cloban se ducea,
D'a bușele 'n oi că'mi intra,
Tóte oile că se speria,
In tóte părțile se risipea,
Clobanul ce mi'și făcea ?
90 La Miu dărjela c'ardica ;
Iar Miu ce mi 'i dicea :
— Dă-ți la natba dărjela,
Că nu-ți facú eú nimica ;
Să schimbăm cu țolele,
95 C'o să'ți cumpér oile.
Să'mi dai căciula de țap
Bălțat,
Necroită hap
In cap ;
100 Croită moșoroșú,
Afumată prin odăi ;
Să-ți dau verde comănac,
Verde ca fóla de fag,
N'am, neică, ce să-ți fac !
105 Acum să-mi dai barsa ta cea
[cănită,
Să'ți dau scurteica 'mblănită
Verde ca fóla de viță ;
Să'mi dai tu cărligelul tēú,
Să'ți dau báltăcelul meú,
110 Să'ți apere capul tēú,
Cum apără el p'al meú !
Trei ceasuri că se ruga,
In cale nu putea să'l dea,
Iar Miu ce-l mai dicea :
15 —Nu-mi trebuie țolele tele,
Nici oile tele,
La prând să vii la ele,
Numai să scap eú de belele,
Că sint poterile grele !
20 Iar clobanul ce-l dicea ?
— Tu vrei să lungeshi dılele
[tele,
Se scurteđi pe ale mele !
Unde Miú-asa auđia
In gândul lui el își dicea :
25 — Eú cu bunătatea mea
N'am să fac nimica ;
Tot cu nebunia mea
De n-oi mai scóte ce-va.
Unde de plept că l lua
30 Și din gură că-l dicea :
— Măi clobane, frunđuliță
[mărăcine,
De când mă rog eú de tine
Și tu nu te ulți la mine,
A dat țiua peste mine.
35 Unde de plept că mi-l lua,
Numai de trei ori că mi-l trântia
De se ducea pomina.
Clobanul că lepăda
Tóte țolele clobănești,
240 Imbrăca haïne haľducești,
Dai cu glonțul nu răsbești.
Pe lângă el se uita
Și Miul ce mi-l dicea :
— Iată f...u-l mumă-sa,
245 Te-am scos in rând cu lumea !
O rublișoră îi scotea
Pe țarba o trântia
Și in oi că intra.
Dece oi că mi'și lua,
150 Numai pe códá le-alegea ;
Dece oi cu mieii lor.
Pe cloban că mi-l gonfa
Și flueru i-l lua,
El in loc că remănea,
255 Oile că le păștea
Pe pólele crângului
Tot in calea Domnului.
Iar Domnul ce mi'și facea :
Nici un ceas că nu trecea,
260 Tare-mi incură oștirea
Ca frunđa și ca țarba.
Domnul, înainte venia
P'un cal vinecior,
Iute de picior.
265 Iar Miul cum il vedea
Căciula pe ochi mi-o 'ndesa,
Să nu-l cunóscă cine-va,
Și din fluer că cânta ;
Unde dracul de știa,
270 El atunci se-învêta,
Ca să scape de belea.
Domnul Ștefan Vodă că venea
Bună diminêta că-l da :
—Bună-diminêta, măi clobane!
275 —Mulțumescu-ți Ștefan Vodă,
Cela cam prostav de vorbă.
Ștefan Vodă așa-auđia
Și pe cal că 'ncremenia :
—Iată, maică, mălcuța mea,
280 Șepte-spre-ce ani de când am
[domnit,
Om pe nume nu-mi-a đis ;
Dar ăsta un cloban prăpădit
Cu mine s'a potrivit.
Fóte verde mărăcine,
285 De unde mă știți tu pe mire,
Fóte verde lobodă,
Că mă chlamă Ștefan Vodă ?
Cela cam prostav de vorbă
Dar 'i đise Miul :
290 Cum să nu te știú eú pe tine

- Noi avem omeni bătrâni și
[mume
Care calea bisericeii ține ;
Aude popii citind.
De tine pomenind,
295 Că te cheamă Ștefan Vodă,
Cela cam prostav de vorbă.
Ștefan Vodă dac'aușia,
Din gură ce-î mai grăia ?
— Măi clobane, dumnea-ta,
300 Te ved că ești priceput
Și la cuvint deslușit ;
Ești cu mustăcióra negră
Și cu mintea totă 'ntrégă.
Știi, tu frate, să mă duci,
305 Cu aste oștiri d'aici
In gura Iambrului,
Supt pôlele codrului,
La puțul porumbului ;
Pin'la fagul Miului ?
310 Că-am aușit și eu că e'nalt
Și cocoșat,
Incărcat de d'albe țole,
De grele pistole.
Jos la rădăcina fagului
315 Galbeni cu banița vërșati,
Tot de Miul adunați
De la omeni-ăi bogați.
Unde Miul c'aușia,
El din gură că grăia :
320 — Ștefan Vodă, cum să nu știu
[să te duc
Că aște oi de le-am prăsit,
Acolo le-am păstorit ;
De când eram copil mic
La umbră de fag am dormit.
325 Dar să-ți lași oștirile
Să-mi păzescă oile.
Că sint oile turcești
Mă-apucă să le plătesc.
Nu căta că sint țece
330 Ca sint prin tufe risipite,
Domnul ca prost de minte
[ce era
Oștira ca frunza și ca iarba
[la țece oi lăsa,
Numai cu Miul pleca.
Bietul Miul ce-mi făcea ?
335 Tăra după el dărjela ;
Dar Ștefan ce îi făcea ?
— Măi, clobane, dumneata,
Dă-ți dracul dărjela,
Că te-o durea și mâna,
340 Tot târând dărjela.
Mai 'nainte că-l ducea,
- Iar Miu ce mi-și făcea ?
Căcțula după ochi că mi-o
[sălta,
Domnul fața I-o vedea.
345 Dar Ștefan ce mi-și făcea ?
— Măi, clobane, dumneata,
Bobuleț de grău curat,
Să nu fi bală de drac,
Ce-al băut și ce-al mâncat.
350 Prea bine te-ai ingrășat ?
Iar Miul ce mi-și făcea ?
— Ce te miri de mine,
D'un cloban ca mine prăpădit
Și la târlă năpustit ?
355 Mănânc mămăligă rece
Și cu seul de berbece
Și bea apă din văgaș
Și-atunci bine că mă'ngrăș
Mai 'nainte că-l ducea,
360 Iar Vodă ce mi-și făcea ?
— Măi, clobane, dumnea-ta,
De ce sint țolele negre ca tina
Pielea mai albă ca a mea ?
Iar Miul că-î răspundea :
365 — De ce sint țolele ca tina
Pielea mai albă ca a ta ?
De fumul odăii,
De scrumul căldării.
Dimineta când strecor
[jintia,
370 Ved că se albește pielea,
Mai albă de cât a ta.
Mai 'nainte că-l ducea,
P'o potecă că-l ducea,
Pe potecă că-l băga ;
375 Poteca 'n codri se 'nfunda.
Iar Miu la locu se-și vede
Și, măre, ce mi-și făcea ?
— Ștefan Vodă, mai sumete
[scările.
Că lovesc smieelele
380 Și ne-aude cetele,
Că nu-mi este de nimic,
Că eu sunt schimbat din țole.
Ștefan Vodă așa-aușia
Și pe cal incrementa ;
385 Calul îndărăt infrânguta,
Iar Miul ce mi-și făcea ?
Mâna pe dârlog punea
— Stăi, Domnule, că nu e
Că nu mai ești in Bucureș
390 Ca să te fudulești ;
Aici ești la hățiși,
La carpeniși,
Numai e loc de cărmși

- Aseră ai fost la beție,
395 Dar ați ești la trezie.
Ce cați căne, pe la mine?
Te-ai lipsit de cafeua cea bună
Și-ai plecat după mine,
Și-am să-ți dau de-a de pădure
400 Fiind-că ai venit pe la mine!
Numai atâta că-i dicea,
Deștu în gură că băga,
Unde odată flușera,
O cătă de voinicî venia.
405 Ce fel de voinicî venia?
Roși la falcă,
Groși la cătă,
Cu mustăți în vartvalichi
Cum stă bine la voinicî!
410 A doua oră flușera,
Altă cătă că venia.
Ce fel de voinicî venia?
Strânși la vână,
Buni de mână
415 Și de resboi,
La vreme scot voinicî din nevoi
A treia ora fluera,
Altă cătă că-i venia.
Ce fel de voinicî venia?
420 Voinicî de sus
Cu căciulî de urs,
Inalte,
Stogoșate,
Cu moțuri vârgate
425 Lăsate pe spate,
N'au cu cine se bate,
Neică, de străinătate.
Al patrulea și flușera,
Altă cătă că-i venia;
430 Și ce fel de voinicî venia?
Boerî 'nalți și subțirei
Se saltă frunđa cu ei.
Al cincilea și fluera,
Altă cătă că-i venia.
435 Ce fel de voinicî i venia?
Voinicî încălțați
Cu opincî de capră stêrpă,
Să umble la apă fiartă,
N'are neica ce să-i facă.
440 Al șeselea că flușera,
Altă cătă că-i venia;
Ce fel de voinicî venia?
Frunđușiță salbă môle,
Vin voinicî de la vale,
445 Toți călări, în fuga mare,
Pe sub șale buzdugane
Și pe la tocurî pistole,
La spinare flintă mare,
Că-a aflat d'o vânătoare
450 Cam despre sôre-rêsare.
Șapte cete se strângea,
Ocol Domnului că-i da
Nici-unul că 'l cunoștea,
Numai pe Miul că-l întreba?
455 — Cine dracu este ăsta, măi
[frate?
Iară Miul ce spunea?
— Asta este Ștefan Vodă,
S'a lipsit de la cafeua lui cea
[bună
Și-a plecat el după mine.
460 Ia să-i faceți de pădure,
Fiind-că a venit pe la mine!
La băteți că-mi porunca,
Toți iataganele scotea
Și pe-o tufă se punea
465 Și de cójă o curăta
Și 'n căldare mi-o ferbea,
Să i facă cafea,
Domnul ca să bea.
Domnul la căldare că-mi venia,
470 Numai de trei ori că-mi sorbia
Și din frunte că 'ncreșta,
Bag séma că nu i plăcea.
Dar Miul ce mi-i dicea?
— Bea, Domnule, nu te 'ntrista,
475 Fiind-că 'ți fuse mintea așa!
La băteți că-mi porunca,
De trei stânjeni în sus că-l
[ardica,
In paloșe că 'l sprijinea,
La un deșt nu mi-l strivia.
480 Domnul jos se mai vedea,
La căldare năvălta,
Tôtă zéma că-mi sorbia,
Atunci la fag că-l ducea.
Ce fel de fag că era?
485 Ca sôrele strălucia.
Bietul Miul ce-mi făcea?
După fag că se pitia,
Lepăda țolele cîobănești,
Imbrăca haïne hașducești,
490 Dați cu glonțul nu răsbești.
Luă niște șelvărei
Verđi ca fôia de tei
Și mai imbrăca și-o dulămiță,
Verde ca fôia de viță.
495 Și mai incinge o săbioară,
Taman ca o siriôră
Și la Vodă se arăta
Și Domnul se jura,
Cum că nu era ăla.
500 Dar Miul ce mi-i dicea?

— Ștefan Vodă ia și dumnea-ta
Galbeni cu mâna,
De stăruește Domnia,
Fiind-că ai venit pe aicea!
505 Vodă, ca prost de minte ce era.
Galbeni în mână că lua,
In buzunare că îndesa.
Bietul Miu că se necăjta
Trăgea măcuca de la sacsana
510 Care venea șapte-spre-ce oca
Și unde odată că-l isbîa,
Jos de pe cal că mi-l da,
Ingenuchiat de mi-l tă a.
Dintr'o parte se uita,
515 Tare 'mî venia soru-sa
Intr'o căruță poleită,
Prin năuntru numai cu pîetre
[scumpe,
Cu opt telegari
Ca munții de mari,
520 Negrii ca corbi,

Iuți ca șoimi,
In gura mare că striga :
— Nefcă Miule, sê nu tai tu
[Domnia
Că ne blestêmă lumea ;
525 Că veți, țara făr'de Domn,
Ca mulerea făr'de om
Și țara fără 'mpêrat,
Ca calul despedicat
Când il veți sêra, țistî peste
[gard.
530 Unde Miul așa audîa
Și scăpat că mi-l făcea ;
Iar Vodă slobod se vedea,
Joc de fugă nu-șî bătea
Și baltonu 'șî lepăda
535 Fugîa ogărește,
Cotîa epurește,
Făcea crîngu tot colnice
Și lăsile hălăciuge !

I E N C E A.

(VARIANTA)

Comunicată de d. Ion Tanasescu vechiî normalist. Culeasă de la lautarii din Focșani.

— Câte fete 'n Taligrad,
In Taligrad și Beligrad,
Nici una nu mî-a scăpat
Ne mușcată,
5 Ne pupată,
Pe papuc ne călcată.
Numai una Stăncuța,
Stăncuța din Beligrad,
Nepoțică de 'mpêrat,
10 Numai ea că mî-a scăpat
Ne mușcată,
Ne pupată,
Pe papuc ne călcată.
Așa 'mî căuta, mîre, lencea,
15 Dar mă-sa ce mî-i dîcea :
— D'alei lenceo și Bienceo,
Taci cu măica, nu ofta,

Nu ofta, nu măi plîngea.
Tu la Stanca te-oi ducea,
20 Mi î mușca-o,
Mi-î pupa-o
Și pe papuc mi-î călca-o ;
— D'alei lenceo și Bienceo,
Leapădă colfu bărbătesc,
25 Și-mî ia conciu femelesc ;
Și-mî pune d'o furcă 'n briu
Și te du la Stanca 'n pörtă
Și strigă in gura mare :
— D'alei, surățico Stanco,
30 D'ai făcut vre-o dată bine,
Fă-ți pomană și cu mine.
Stanca de ț-o descuța,
Hal de dînsa c'ai avea.
Mă-sa cum mi-l invêta,

- 35 Iencea 'ntocmai că urma;
Ca tiptil mi se 'mbrăca,
Pên' acolo se ducea,
Pên' acolo c'ajungea,
Furca 'n brâu că'și înfigea,
40 Mufereste c'o striga,
D'alei Stanca ce'mi făcea ?
La róbe că'mi poruncia,
Porțile că'mi deschidea,
Pe Iencea 'n curte băga.
45 Dară Iencea ce mi-și făcea ?
Torcea și nu-mi torcea
Și'mi striga în gura mare :
— D'alei, surățico Stanco,
D'ai făcut vr'o dată bine,
50 Fă-ți pomană și cu mine ;
Căci d'o veni pușchiul bét,
El pe mine m'o 'mpușca,
Geaba de pomana ta !
D'alei Stanca ce'mi făcea ?
55 La róbe că'mi poruncia
Pe Iencea 'n sală 'l băga.
Iencea 'n sală cum intra
Timpul iar că nu-l pferdea,
Din furcă iar că mi'și torcea ;
60 Imi torcea ce mi'și torcea,
Și 'mi striga în gura mare :
— D'alei, surățico Stanco,
bre ! bre !
D'ai făcut vre-o dată bine,
Făți pomană și cu mine ;
65 Căci d'o veni pușchul bét
- El pe mine m'o 'mpușca,
Géba de pomana ta !
Iar Stanca ce mi'și făcea ?
La róbe că 'mi poruncia,
70 Pe Iencia în casă că'l băga,
La masă că-l așeđa,
Cu Stanca el că mânca.
Dar Iencea dacă mânca
De făcut ce mai făcea ?
75 Incepea iar a torcea,
Imi torcea iar ce mi'și torcea
Și striga în gura mare :
— D'alei, surățico Stanco,
D'ai făcut pe lume bine,
80 Fă-ți pomană și cu mine
Că viind pușchul bét
Acuma pe 'nserat
De la tine m'o lua,
Pe drum m'o arunca,
85 Geaba de pomana ta !
D'alei Stanca ce'mi făcea :
La róbe că'mi poruncia
Așternutul că-l făcea
Pe Iencea 'n plapomă 'l punea.
90 Când fu somnul de cu séră,
Iencea 'mi dormea cum se
[dórme ,
Când fu pe la mîeđ de nópte,
Stanca 'mi varsă sudóri de
[mórte ;
Când fu la revărsat de dorí.
95 Stanca 'mi plânge de s'omorí.

D O I N E

DRAGOSTE

FOIȚICA TAMAIORA

Auđit de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Băcioiu, din Petresci-de-Sus—Gorjiu
A se confrunta variantele «Rele-s dragostile» pag. 19, din colecția d-lui Bibicescu.

Foițică tămăióră,
D'aolică zac de bólă,
Niște frigurî mă omóră!
Rele snit frigurile,
5 Maí rele dragostile :
Frigurile te bășică,
Dragostile te usucă !

Ađi cu dor, măine cu dor,
Nici nu poçı să maí adorm.
10 De trei ąile n'am dormit,
De trei ąile și trei noęi
Și-am mâncat porumbi necoęi;
Ibovnica bate-o, Dóme,
Te face de mori de fóme !

FOIE VERDE FOI MIGDALE

(VARIANTA)

Comunicată de Ilie Constantinescu-Dioęti de la Vasile Nicolăescu Com. Pietrósa
(Vâlcea).

Fóie verde foi migdale,
Dragostea e lucru mare,
Nu'ți dá stare
La mâncare,
5 Nici odină la culcare !

Fóie verde murele,
Rele sunt frigurile,
Maí rele dragostile :
De frigurî zaci și te scoli,
10 De dragoste zaci și mori !

FOIE VERDE MURELE

VARIANTA

Comunicată de Ilie Constantinescu, —Dioști de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Foie verde murele,	5 De dragoste mori ca dracul ;
Rele sint frigurile,	De friguri bei și mânanci,
Maș rele-s dragostile,	De dragoste te usuci !
Că de friguri maș legi capul,	

FOIE VERDE AVRAMEASA

Culésă de Ilie Constantinescu, de la Nic. Zănescu, Com. Vladimir (Gorj).

Foie verde avrămeasă,	C'am trăit amândoi bine !
Oftează, mândră, oftează,	Mândro, când erai a mea,
Tótă lumea să te creadă,	Tótă lumea te cinștia,
C'ai fost neicăi de-amorează !	Iar de când te-ai părăsit,
5 Oftează și pentru mine	10 Tótă lumea te-a urit !

AM UN FOC LA INIMIORA

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Cojocaru, —Novaci, (Gorj).

A se confrunta varianta «Foc la inimioră» pag. 322 colecț. poes. pop. G. D. Teodorescu.

—Frunđuliță sălcioră,	Să-ți potolesc focul tău ?
Puțca nechiș bălăioră,	Focul tău când s'o aprinde
Am un foc la inimioră,	Șapte județe nu'l stinga,
Potolește-l surioră.	Nici Prahova, nici Alomița,
5 — Ce puternică sint eă,	10 Numai leica cu gurița !

FOIE VERDE ȘI O LALEA

(VARIANTA)

Com. de Ilie Constantinescu-Dioști, culésă de la Nic. Firculescu, com. Grecești (Mehedinți).

Fóie verde și-o lalea,
Trecu mândra pe colea,
Cu cămașa lic, lic, lic
Cu papuci țic, țic, țic,

5 Resucind la borangic ;
De trei țile răsucește
Și pe fus nu'î mai sporește !

FOIE VERDE ORI-CE-AR FI

Comunicată de Colegul meu I. Constantinescu-Dioști, de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Fóie verde ori-ce-ar fi !
Cât oi fi, cât oi trăi,
Fată mare n'oi iubi ;
Fata mare se mărită,
5 Rămâi cu inima friptă !

TRECE VASILE CALARE

Adună din comuna Soreni (Romanați), de colegul meu I. Constantinescu (Dioști).

Trece Vasile călare
Cu stânjinel la spinare,
Cu cămașa albă flóre,
Măsură niște pogóne.

5 Dómne, fă-m'un flutur
La Vasile pe inel ;
Dómne, fă-mě d'o flóre
La Vasil'e n cingătoare !

FOIE VERDE TREI MIGDALE

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu de la Zănescu N., Vladimir (Gorj),

Fôie verde trei migdale, Ș'apucaî drumul la vale, Mă 'ntlâniî c'o fată mare, Puseî mâna, luaî o flóre.	C'astă vară n'a plouat Ș'am plătit de le-am sădit Cu baniî după iubit, Ș'am plătit de le-am udat
5 — N'are gaîca florî de dat,	10 Cu baniî după sêrutat!

FRUNȚA VERDE TIRIPLIC

Com. de Ilie Constantinescu, din Dioști, culésă din com. Dioști (Romanș).

A se confrunta varianta prescurtată «Dorul Mândrei» pag. 278 Colecț. G. D. Teodorescu.

Frunță verde tiriPLIC, TiriPLIC și siminic, Vine lóna pe colnic Cu papuciî lip, lip, lip! 5 Rêsucind la borangic. Fi-i-ar fusu afurisit Că pe el n'are nimic	De trei ñile rêsucește Și pe fus nu'î mai sporește 10 — Cum dracu să fac să-î ñic. Să vie la neîca 'n crâng, Să'mî dea gura s'o sêrut. Parcă'mî fu gura legatâ De n'o sêrutaî odatâ!
--	--

FOIE VERDE TIRIPLIC

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Fôie verde tiriPLIC, Trece mândra pe colnic, Cu papuciî lic, lic, lic, Cum să fac să-î ñic, să-î ñic, 5 Să vie la neîca 'n crâng?	Fôie verde și-o lala, Trece neîca pe colea, Cu ploschița supt manta Cu mâna pe puîcuța!
---	--

DOAMNE, SA NU ME OMORI

De la Ionița G. Mateiaș, Micița — Dolj.

— Frunțuliță de trei flori,
 Dómnne, să nu mă omorî
 Că m'am făcut deajutor,
 Când imî dau fetele flori,
 5 Nevestele ochișori !

FOAIE VERDE MAGHIRAN

(VARIANTA)

Comunicată de I. Constantinescu-Dioști, de la Nic. Zanescu, com. Vladimir (Gorj).

— Fóle verde maghiran, De ce, neică, nu murîam, Când eram copil d'un an ? Dar acum la ce să mor,	5 Când imî dau fetele flori, Nevestele ochișori, Ochișori și cu bujori ? !
---	--

FOAIE VERDE SALCIOARA

Cules de Chr. N. Țapu de la Costică Ionescu, — București.

A se vedea mica variantă «Frunțuliană loziórá» pag. 55—56 colecția «cântece Ioldovenesci» Sevastos.—Veđi varianta «Marióref» din colecția d-lui G. D. Teodorescu ag. 324.

— Fóle verde sălcioră, Draga nechi Mariórá, Ce-ai în gușă, Mariórá ? — Mărgărit și tāmăloră. 5 — Dă și nechi mărgărit, Căci, nu mai poci de ostenit, Tot umblând după iubit	Și nimic n'am folosit ! — N'are țața flori de dat, 10 C'astă vară n'a plouat Și-am plătit de le a udat Cu bani după sêrutat, Și-am plătit de le-a sădit Cu bani după iubit !
---	--

FLORE VERDE TREI SMICELE.

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Gheorghe Costea-Săceni-Teleorman

Flóre verde trei smicele	Să le dăm la ibomnicele.
Merg la crâng să tai nufele,	Ibomnica o fi urită,
Arză-le focu de nufele,	10 Să-I dăm chita vestejită,
N'oi să fac nițicaș safele	Și legată cu răchită ;
5 Să bag armăsarul 'n ele.	Ibomnica o fi frumoasă,
M'apucaș de viorele,	Să-I dăm și noi chit' aléș!
Să le facem chiticele,	14 Și legată cu mătase.

ME SUII IN DEAL IN CUCA.

De la N. Ioneacu, Dozesti-Vâlcea.

Mé suiș în deal în cucă,	10 Orî să culeg viorele,
Mé nitaș în vale 'n luncă,	Să le duc mândrușii mele?
Tóte plugurile 'mî umblă,	F...tu-le 'n bob de nufele
Numai plugulețul meu	La ce să mă rup cu ele?
5 Șade la părete reu!	Mai bine culeg viorele,
Fóie verde trei smicele	15 Să mă duc acas' cu ele,
Intru'n luncă, tai nufele,	Să le dau mândrușii mele,
Lunca 'i plină de viorele.	17 Să mi-le dea, când le-oi cere!
Nu știu orî să tai nufele,	

CE MEȘTER TE-A MEȘTERIT?

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Costea Gheorghe, Săceni-Teleorman

— Fóie verde bob năut,	Așa 'naltă și subțire,
Ce meșter te-a meșterit,	La buze făcută bine ?
Ce tâmplar te-a tâmplărit ?	Parcă m'a 'ntrebat pe mine,
Fóie verde mărăcine,	9 Secaș înaintora. 'n mine !
5 Cine te-a făcut pe tine	

MARIORA DINTRE BALȚI

Culésă de I. Constantinescu-Dioști de la Nicu Zănescu com. Vladimir (Gorj).

— Marioră dintre bălți,
Na o rublă și doi zloți
Și nu te iubi cu toți.
Eu îi dau un pol frumos

5 Și ea'mi spune că e șters ;
Eu îi dau o rubl'alésă
Și ea'mi spune că e ștersă !

MARIORA DINTRE BALȚI

(VARIANTA)

Culésă de I. Constantinescu — Dioști, de la Nicu Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Mariora dintre bălți,
Na o rublă și doi zloți,
Și nu te iubi cu toți !
Fóie verde și o lalea,

5 Nn'mi trebuie rubla ta
Ci'mi trebuie banii mărunți,
Ca să mă iubesc cu mulți !

FOIE VERDE DE MARAR

Culésă de Christea N. Țapu, din Hurez-Valcea.

Fóie verde de mărar,
Mă dusei la potcovar,
Să fac potcove la cal.
De trei ori potcoviil calu,
5 De trei ori il potcoviil

Și nimic nu folosil.
Nu e vina caluluil,
Nici a potcovaruluil,
Ci e vina mândrușil mele
10 C'a pus casa'n drumuril rele !

FRUNȚA VERDE CA LIPANU

(VARIANTA)

Auđită de la V. Nicolăescu com. Pietrósa (Vâlcea) de Ilie Constantinescu.

Frunđă verde ca lipanul,
Tot suind la Ióna dealul,
Mi s'a despotcovit calul.
Nu e vina caluluí,

5 Nicí a potcovaruluí,
Ci e vina pułcií mele
C'a pus casa 'ntre văí grele!

TOT TRECĚND LA PUICA DEALU

(VARIANTA)

Culésă de Cristea N. Țapu la hora de la Novaci-Gorj

Tot trecěnd la puica dealul
Mi s'a despotcovit calu.
Nu e vina caluluí,
Nicí a potcovaruluí,

5 Ci e vina mândrií mele,
C'a pus casa íntre vâlcele,
Nu mi se vede la íele!

FOIE VERDE DE MOHOR

Auđit de Chr. N. Țapu de la Stancu Ion, láutar din Cucuiești-Teleorman.

Fóie verde de mohor,
Veni vremea să měnsor,
Trăseí gheata la picior
Și dedeí țěrií ocol.
5 Tóte fetele nu vor,
M'a aflat că sint dator

O sută cincí decí de polí
Numai la doi negustori;
Mai sint la o copiliță
10 O leiță și-o băncuță,
Pentru că m'í-a dat guriță!

UND'TE DUCI TU PETRIȘOR ?

(VARIANTA)

De la N. Popescu, Goardinița (Mehedinți).

— Und'te duci tu Petrișor ?	5	Sînt dator la percitor
— La Craiova să mē'nsor ;		O sută-cincî-deci de poli ;
C'aici fetele nu vor,		Sînt dator la o fetiță,
C'a auđit că sînt dator.	8	Că nu l-am dat o guriță !

FRUNĐULIȚA DE BUJOR

De la Oaie Iăutarul, Com. Dioști (Romanași). A Se vedea varianta prescurtată «Răbunarea» pag. 335 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

Frunđuțiță de bujor		Ochi'i lor să nu mē vađa,
Veni vremea să mē'nsor,	10	Daū cu spuză pe feréstră.
Scosei calul din obor		Nu mē lasă să'mi fac casă,
Trăse'i gheata la picior		Să'mi arđa luminele
5 Dede'i țerilor ocol,		Să nu vēd potecile,
Tôte fetele me vor		Tôte grădinițele,
O fată de preutésă	15	Să'mi iubesc amantele !
Și una diaconésă		

FOIE VERDE MARACINE

Culésă de Chr. N. Țapu din gura Iăutarului Ión Streche, din Polovraci—Gorj.

-- Fôie verde mărăcine,		Și să mi-l botez tot eū
Țin'te, puică, pupē mine,		Și să'i pu'i numele meū ;
O lună douē de țile,		Și să'mi đică mie tată,
Pēnē mișcă pu'u 'n tine.		Să se mire lumea tótă,
5 Să'l daū la babă să'l crēcă,	10	C'a fost dragostea curată !

BATA-L DUMNEDEU ȘV'L BATA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Stancu Ión, din Cucueți Teleorman.

Fóye verde, fóye lată, Bată-l Dumneđu să'l bată Pe Costică barbă lată, C'a făcut podu de piatră	De'mi lumină strada tótă Și Craiova jumătate. Nu pot trece la hamantă, Că'mi scrije talpa 'n ghiat
5 Și-a pus felinar în pórtă,	10 Și mă simte garda tótă!

FRUNĐULIȚA DE ȘERPET

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din Petrescif-de-sus (Gorjiu).

Frunđuliță de șerpet,
Plec cu mândra s'o petrec,
Stréja mă 'ntorce 'ndărăt
Și mă 'ntrebă de bilet.

BATA-L DOAMNE ȘI-L OMOARA

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ionița Gh. Mateș, oom Măcița (Doj).

Bată-l, Dómne, și-l omoră P'el d'a făcut drum de care; Plec cu mândra s'o petrec, Straja mă întorce 'ndărăt:	5 — Du-te-acas' băfatule, Să n'aud mâine, poimăine Că e pricina din tise!
---	---

FRUNȚA VERDE Ș'O LALEA,
(VARIANTA)

De la Ilie Constantinescu, com. Dioști—Romanși.

— Frunță verde ș'o lalea,
Costică, inima mea,
De te-aș prinde unde-va,
Numai ochii și i-aș lua !

MARIOARA CU BARBAT

Comunicată de I. Constantinescu,— Dioști de la Nic. Ionescu, com. Dozâlcea.

<p>— Foie verde matostat, Măriora cu bărbat, Fă și neicăi loc la pat, Că e tiner ne'nvețat, 5 Nicî mustața nu 'i-a dat Mărioră minte n'ai, Nicî floricele nu'mî dai !</p>	<p>Și când imî dai câte odată, Nu'mî dai chitișoră totă, 10 Și mî-o dai pe jumătate, Parcă mî-e lumea prădată ! Mi-oi căta în altă parte Mai de soî și mai de viță, Nu ca țipe-o rămășiță !</p>
---	---

MARIOARA DE LA PLAI

Comunicată de I. Constantinescu—Dioști, de la Nae Ionescu, Com. Dozești (Vâlcea).

A se vedea varianta «Bărbat n'ai» pag. 316 din colecția G. D. Teodorescu.

<p>— Mărioră de la plai, Spune'mî gura cui o dai? Dă-mi-o mie cu chirie, Pênă la Sântă Mărie,</p>	<p>5 Când s'o cöce cörna 'n vie Și strugurii și razachie ; Dă-mi-o mie 'n adăstare ! Pênă la Vinerea Mare.</p>
---	--

MARIȚICO, BARBAT N'AI.

(VARIANTA)

Auđită în Dioștî (Romanașî) de Ilie Constantinescu.

— Marișico, bărbat n'ai
 Dar gurișă cuî o dai?
 Dă-mî-o mie cu chirie
 Pêně la Sintă Mărie,
 5 Când se cóce córna'n vie
 Și struguriș razachie!

FOIE VERDE DE SUSAI.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihaș din Bucureștî.

Fóie verde de susai, Marișico bărbat n'ai, Dar gurișă cuî i-o dai? Dă-o neichi cu chirie, 5 Pêně la sfintă Mărie,	Pên' s'o cóce póma 'n vie, Struguriș și razachie; Dă-o neichi cu parale 9 Pêně la Vinerea mare!
---	--

HAI MANDRA.

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Frățila, Novaci. —Gorj.

— Haș, mândră, să ne iubim,
 Numa amendoș să știm,
 C'avem doș părinșî în casă
 Și pe noi că nu ne lasă!

FOIE VERDE DE SPANAC.

Culésă de Chr. N. Țapu, de la hora din Novaci.—Gorj.

<p>— Foie verde de spanac, Dómne, la ce m'ai lăsat, Băiat tînăr și sărac, Să fiu fetelor pe plac? 5 Foie verde trei alune Ia-mă, Dómne, și mă pune</p>	<p>Unde-s nevestele bune Și bărbații duși în lume, Să fie țuica de prune. 10 Ia-mă, Dómne, și mă lasă Unde's nevestele frumoase Și bărbații duși la cósă!</p>
--	---

CUCU CANTA.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul Dumitru Bacioiu, din Petrescii de sus. — Gorj.

A se vedea No. XCV din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

— I'auđi, măndro, cucu'mi cântă,
Eși afară de'l ascultă.
De-o cânta de vitejie
Vino, dragă, spune mie;
5 De-o cânta de alt-ce-va
Ușuiește-l la naiba!

FOILIȚA FOI CA SALCA.

Auđită de la Chr. N. Țapu, de la Dumitru Bacioiu, din Petrescii de sus.—Gorj.

A se vedea sfirșitul variantei No. DI pag. 238—239 din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

<p>— Foiliță foi ca salca, Pornește, măndruță, vaca, Să pască și ea săraca! Pên'o pasce vaca iarba, 5 Amêndoși să facem tréba. Vițelul să'l priponim, Și amêndoși să ne iubim.</p>	<p>Și de dragi să ne fim dragi, Dar nădejde să nu tragi; 10 Că nădejdea de la mine E ca sârma de subțire. Când o pul pe mărăcine, Tragi de ea și nu se ține!</p>
--	--

DOAMNE SA NU ME OMORȚ.

Culeasă de Chr. N. Țapu de la Costică Ionescu, str. Șelari. — București.

<p>— Dămne, să nu mă omorȚ,
 C'am iubit două surorȚ.
 A mai mare n'a știut,
 Și-a mai mică a priceput.
 5 C'a fost iute la iubit.
 Dă'mȚ, Dămne, bôlă să zac,
 Pe brațele cuȚ mi-e drag.
 Dă'mȚ, Dămne, bôlă să mor
 Pe brațele cuȚ mi-e dor.
 10 Și-ol să mor, n'ol să trălesc,
 Lumea să mi-o moștenesc,
 Și-ol să mor, țafu, ca măine,
 Intins pe brațe la tine.
 15 Să'mȚ despleteșȚ pletili.</p> | <p>Să'mȚ treacă bună și rea,
 Să treacă ibovnica mea,
 Care m'am iubit cu ea,
 Din copilăria mea.
 20 Și-am să las cu jurământ,
 Cine m'o băga 'n pământ,
 Să'mȚ facă cosciug de plumb,
 Să mă 'ngrópe mai adênc
 Să nu putrețesc curênd.
 25 Să putrețesc la cincȚ anȚ
 Să fac voia la dușmanȚ,
 DușmanȚ, dușmancili,
 Care sparge casili,
 Și strică dragostili !</p> |
|---|---|

LASA, DOAMNE, NU ME BATE

(VARIANTA)

Culeasă de Chr. N. Țapu, de la Novaci—Gorj.

- Lasa, Dămne, nu mă bate,
 C'am iubit două cumnate,
 Dămne, să nu mă omorȚ,
 4 C'am iubit două surorȚ !

AM SA LAS CU JURAMENT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Costea Gheorghe-Săcenî (Teleorman).

A se vedea varianta «Să fie al meu» pag. 304 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu

<p>Foțe verde bob năut Și-oî să las cu jurămint, Care m'o băga 'n pământ, Să mă 'ngrópe mai adânc. 5 Să mă 'ngrópe unde-oî ȃice, Intre piept cu două țife, Că e dragostea prea dulce! Frunđă verde ca nalba, Și-oî să las cu viața</p>	<p>10 Să'mî trimeț nevestica, Să'mî cheme ibomnica, Să'mî ție luminarea, Să mor cu ochiî la ea. Și să șadă lângă mine, 15 Dor d'oî muri și eî bine, Să mă vađă tótă lumea C'a fost amureaz'a mea!</p>
--	--

DA-MI, DOMNE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc—Bobu-Pojogenî—Gorj.

<p>—Dă-mî, Dómne, bólă să zac Pe brațele cui mî-e drag, Pe-o perină de bumbac, Cu Maria după cap, 5 Să vėd bine că mî-e drag. Mario, sufletul meü,</p>	<p>Când oî muri, tu și eü, Am lăsat cu jurămint Să'mî facă cosciug de plumb, 10 Să mă 'ngrópe mai adânc, Să nu putređesc curėnd!</p>
---	--

FOICICA MÉRULUI

Culeasă de Christ. N. Țapu de la Mihai Ión din București.

A se vedea sfârșitul variantei No. DXXVI, pag. 252 din colecția d-lor Ionescu și Bărsan.

<p>— Foicica mérului, — Nu-î credea flăcăului, Căci flăcău e mare căine, Multe dealuri se cuvine 5 Péné vine și la tine Și se face diuă bine Și te pune pe ghenuche Și-ți propune miș și sute, Péné te scóte din minte.</p>	<p>10 Tu ești fata cu rușine, Eú sunt flăcăiaș in lume. — Nu ți-e milă și blândete D'ale noastre tinerețe ? Nu ți-e milă și păcat. 15 M'ai iubit și m'ai lăsat, Cu trupșoru 'nsărcinat, Ca un dobitoc la gard, Ne bėut și ne măncat!</p>
---	--

UNDE VED AMANTA MEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea—Săcelu—Gorj.

A se vedea varianta prescurtată No. CXXIV pag. 54, din colecția d-lor Ionescu și Birzan.

<p>Unde vėd amanta mea Pe brațele altuș, S'am cuțit m'aș junghia Și pe mine și pe ea,</p>	<p>5 Să se ducă pomina : S'a junghiat un volnic Pentr'un lucru de nimic!</p>
---	--

MARIȚO DE LA CEPARI

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Iăutarul Florea, din Radomir—Romanuș.

<p>Frunđuliță de mărar, Marițo de la Cepari, Cu gătul cu galbeni mari Făcută de doi primari : 5 De Costică din Comani</p>	<p>Și Mărin de la Frunđari : Frunđuliță ca lipanul Și Costică Boșotėnu; Frunđuliță d'alion, 10 Sufe 'n deal la sfintu loa,</p>
---	--

Frunđu-liță și o lalea,
Acolo e dragostea,
Iubește pe Marița
Și'și petrece dragostea.
15 Frunđu-liță d'abanos,
Trece sara pe din dos,
Dar poteca unde 'l duce?
La Marița gură dulce.

Dar să veđi tu, ce-î aduce?
20 O felie de măr dulce,
Dar în dosul foiței,
Scris numele Mariței,
Că Marița e frumoasă,
O iubesc zapcił din plasă
25 Și Costică nu m-ı lasă
26 Că e Marița frumoasă!

MARIȚO DE LA CEPARI

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu.

Comunicată de de I. Constantinescu la lăutarul Oaie din Diotș—Romanăț.

Marițo de la Cepari,
Cu salba de galbeni mari
La mijloc cu icoșari,
Ești fetiță de primar,
5 Vin la neica supt umbrar,
Nu căta că sunt băbar,
Că iubesc și fete mari
Le dau pol și icoșari.
Fóte verde mărăcine,

10 Când iubiam 'mı mergea bine
Aveam cin'-sute de lire,
Dar de vre-o trei săptămâni
N'am nici trei franci în chimir!
Fóte verde de brândușă,
15 Fă-mă, Dómne, o căldărușă
La Marița după ușă
17 Să mă fac stăpân pe țite!

FRUNĐULIȚA DE MARAR

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Ión Bacioiu din Petrescii-de-sus—Gorj

Frunđu-liță de mărar,
Mândra mea de la Cepar,
Cu dinții mărunți și rari,
Vin la neica subt umbrar,

5 Să-ți dea neica icușari,
Icușari îngăurit
Să'l puț, mândruțo, la gât!

DE-AR FI MANDRE TOT DE-A RANDUL

Auđită de Chr. N. Țapu, de la D. Brezulescu, hora din Novaci—Gorj.

De-ar fi mândre tot de-a-
[rândul,
Dacă nu-î cine mî-e gîndul ;
De-ar fi mândre tot șireag,
Dacă nu-î cine mî-e drag ;
5 De-er fi mândre cât de multe
Dacă nu-î cine mi-e 'n minte !

FRUNĐULIȚA PELINIȚA

Auđită de Chr. N. Țapu, de la lătuarul Dumitru Ion Băcioiu, din Petrescî-
sus—Gorj.

Frunđuțiță peliniță, Fire-ai a năibi, leliță, Că nu vrei să'mî dai guriță ; Fire-ai a năibi, leliță, 5 Cu cămașa cu alțițe,	Că nu vrei să'mî dai guriță Că gurița de la tine M'a ofițat vai de mine! Și cu gura de la tine 10 Mai trăiam două-trei zile!
---	--

ȘEPTE VAI ȘI-O VALE ADANCA

Comunicat de d. M. I. Șerban din București.—Acest cântec se cânta acum 9
ani de bătrâni lăutari Bucureșteni.

Fôie verde de-o sipică, Trecuî delu fără frică; Șapte vai și-o vale adîncă Aici lupiî mă mînîncă. 5 Stăi, lupe, nu mă mânca Pîn'o răsări luna, Să dau mâna cu puica, Cu puica, cu draga mea,	Care m'am iubit cu ea 10 Din copilăria mea ! Ș'apoi, lupe, oi mânca Orî pe mine, orî pe ea, Din doi care ți-o plăcea, Să se ducă pomina 15 Dincolo de Braniștea !
---	---

SUE-ME NEICA CALARE

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Băcioiu, din Petresci-de-sus—Gorj.

- Verde frunđă trei lalele,
Sue-mă, neică, călare,
Că nu mai poclă de picăore,
Că m-e drumul glonțuros,
5 Și nu poclă merge pe jos.
— Eă, mândruță, te-aș sui,
Dar m-e murgul tinerel,
Și 'mă pare cam rău de el!
— Duce murgu doă și triă,
0 Dar pe noi niște copii?
Duce murgu trei și patru,
Dar nevasta și bărbatu?
Duce murgu patru, cincă,
- Dar pe noi niște voinică?
15 — Spune, murgule, ț-e greă
Oră să mă daă jos și eă?
Dacă poă, murgule, mult,
Să n'am nici un cunoscut.
Mi-ă băga vre-o vină măne,
20 Că nu m'am dat jos după tine;
Să n'avem vre-o socotăă,
C'am mers după cōsta 'n vale,
Cu mândruța 'n supțioră.
— Eă, mândră, te-am coborit,
25 Că m-ă fost murgu nepotcovit.

PUICA TOT GANDIND LA TINE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Băcioiu-Petresci—Gorj.

A se vedea o mică variantă, No. CLIII, pag. 67—68, din colecția d-lor Iarnic Bărsan.

- Puică'mă, tot gândind la tine
S'o lipi ce-va de mine;
V'o bōă cu lipitōre,
Să faci pe neica să mōră!
5 Că ț-am đis de miă de oră
Pucă, când trecă pe la pōrtă,
Nu-ă arunca ochiă rōtă,
Că pricepe lumea tōtă.
- Și ține ochiă 'n pămînt,
10 Să đică că ne-am urit.
Că și eă mă uă pe sat,
Să đică că ne-am lăsat.
Of! nu știă d'o buruăănă,
S'o daă la dușmană să mōră
15 Și nu știă d'o rădăcină,
S'o daă la dușmană in gură!

FRUNȚULIȚA DE ACLAS

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băicoiu-Petresci—Gorj.

Frunđuliță de aclas,
Mor mândrele de necaz,
Că le iubesc și le las.
Că iubesc numai pe una,
5 Altele zac cu luna!

BATE VENTU SĂLCILE

Auđită de Chr. N. Țapu din gura lautarului Dumitru Valeanu, din Roșior-de-Vedea Teleorman.

A se vedea începutul variantei «Șalcile», din colecția d-lui G. D. Theodorescu pag. 309.

Bate vântu sălcile, Sălcile ostróvele, Să porniră șalcile; Să pornește-o șalcă veche, 5 Și-mi tale Dunărea 'n dece; Se pornește și alta nouă	Și-mi tale Dunărea 'n două: Se pornește și a mea, Da a mea unde mi-o sta? 10 La Ileana văduva, Care m'am iubit cu ea Din copilăria mea!
---	--

BATE VENTU, VENTURILE

(VARIANTA)

Auđit de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Băicoiu din Pitești-de-sus—Gorj.

Bate vântul, vânturile Și pe neica gândurile, Șă și pornescă șalcile, Să și pornescă șalcă lui;	5 Să-mi pornesc și șalcă mea La Maria din Sladova, Care m'am avut cu ea 8 Din copilăria mea!
--	---

INIMA MEA S'A JURAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din Petrescii de-sus—Gorj.

Inima mea s'a jurat	De m'o prinde 'n pat cu ea,
Că nu mai face păcat	Oi da glóbă și-oî scăpa.
Cu femeie cu bărbat!	Fie glóba șépte lei,
— Inimă, nu te jura!	Aia 'i grija dumneaei,
5 Cu nevasta altuia.	10 Că se află 'n satul ei!

CRESCU IARBA, DETE FRUNȚA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din Petrescii-de-sus—Gorj.

Crescu iarba, dete frunđa,	5 Tóte trec, tóte se duc,
Dacă nu-î și mândra, surda.	Numai dorul șade 'n trup,
Crescu frunđa, dete iarba,	7 Ce-am iubit nu pot să uit!
Dacă nu-î și mândra, geaba!	

D'AOLICA INIMIÓRA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din Petrescii-de-sus—Gorj.

— D'aolică inimíoră,	De iubește fără milă,
Să te pociu te-aș da afară,	Cu tineră cu bătrână,
Te-aș face bucăți la scară	10 Eū le fac tóte d'o mână ;
Și te-aș presera cu sare,	Și rumâncă și țigancă,
5 Că tu m'ai adus la stare	12 Ce-o vrea Dumneđu să'mi
De-am făcut dragostea mare!	[facă !
Am o inimă păgână,	

VERDE TREI AGLICE.

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Caza :u-Ștefănești—Gorj.

Verde, verde, trei aglici,	C'oï potrivii cum oï vrea.
Eü geaba venii la bălcii,	Cu arniciu de la mine,
Că mândrei nu luai papuci,	Cu țesutu de la tine,
Nici basma cu floii în cruci.	10 Să trăim amândoi bine:
5 — Mândră nu te mânia	Să puț pisma la pămint,
Pentru o tréță de basma,	Să trăim ca mai de mult!

DRAGOSTEA DE FATA MARE.

Auđită de Chr. N. Țapu, de la hora din Novaci—Gorj

A se confrunta varianta «Frunđa verde de răchită, pag. 44 — 45, colecția d-nd E. Sevastos.

Dragostea de fată mare	Dragostea cea de nevestă,
E ca flórea după cale,	E ca flórea din feréstră,
Când o bate vėntu 'n față,	Când o bate vėntu 'n față,
Umple câmpu de dulcétă ;	10 Umple casa de dulcétă ;
5 Când o bate vėntu 'n dos,	Când o bate vėntu 'n dos,
Umple câmpu de miros !	Umple casa de miros !

DE-AȘ ȘTI, NEICA, C'AI VENI.

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Nicolae Frațila—Novaci.

De-aș ști, neică, c'ai veni,
 Casa mea aș vărui
 Tot cu var d'ela mărunț,
 Dór vii, neică, mai curând
 5 Tot cu var d'el mai mare
 Dór vii, neicuță, mai tare !

CODRULE FRUNȚA ROTUNDA

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Nicolae Frađila — Novaci.

Veđi varianta «Codrul» in colecđiile «Iarnic-Bârsan», V. Alexandri etc.

— Codrule, frunđă rotundă,	5 Și-î face păcat cu ea
Lasă-mă la tin' la umbră.	Și mî-o cădea frunđuța!
— Eă la umbră te-oî lăsa,	Cucu 'n ea n'o mai cănta.
Dar ț-e puľca tinerea	

DUMBRAVIOARA, DUMBRAVIA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Nic. Ionescu—Dozești—Vâlcea.

— Fôie verde ș'o lalea,	Că-țî e mândra tinerea
Dumbrăvióră, dumbrăvîa,	Și-eî face păcat cu ea,
Lasă-mă la umbra ta	De mî s'o usca țarba
Să mă iubesc cu mândra!	Și s'o veșteji frunđu,
5 — La umbră nu te-oî lăsa	10 Cucu 'n ea n'o mai cănta!

AI, NOROC, NOROC

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Constantin Dobre din Govora—Vâlcea.

A se vedea o variantă No. IV, pag. 8 din colecđia d-lui Iarnic și Bîrsan.

— Ai noroc, noroc, noroc,	5 Ochiî și sprâncenile
De te-aș prinde la un loc,	C'alea fac păcatele.
Să-țî puľ paie, să-țî dau foc,	De n'ar fi ochî și sprâncene
Să-țî remăie ochișoriî,	N'ar mai fi păcate rele!

SPUNE-MI PUICA ȘI-MI GHICEȘTE

VARIANTA

Amplu de la Ion Ște. Călinescu-Digău-Dimbovitza de Ion Konescu, scriitor Saxon

— Fie vorba să-ți de spușă
Spune-mi puică și-mi ghicește	— Eu văd că-ți ești în
Dar te mândreștii tinerii
Și-ți ghicești ce-va cu ea
11 — Fie vorba în casă frumoasă
12 — Fie vorba în strună rătăcită
13 — Fie vorba în răstăcită peșcă :
— Căci de ce înghitești
Căci de ce înghitești ?	— Căci fite trei amice
Căci, rătăcite ale
20 — Mai în lung și subțire
Le-amând venit în viață
22 Zăce răstăcit pe oie :
14 — Căci de răstăcit
Căci de răstăcit
Căci de răstăcit
Căci de răstăcit
— Fie vorba să-ți de spușă
15 — Mai în lung și subțire
Le-amând venit în viață
22 Zăce răstăcit pe oie :	

PECAT DE DRAGOSTEA MEA

Amplu de Ion N. Tăpă de la Anghele-Lăntreș-Saxon—Gurj.

A se vedea și în revistă „Mingiera” pag. 100 din ediția din G. D. Tăpă

— Fie vorba să-ți de spușă
Spune-mi puică și-mi ghicește	— Eu văd că-ți ești în
Dar te mândreștii tinerii
Și-ți ghicești ce-va cu ea
11 — Fie vorba în casă frumoasă
12 — Fie vorba în strună rătăcită
13 — Fie vorba în răstăcită peșcă :
— Căci de ce înghitești
Căci de ce înghitești ?	— Căci fite trei amice
Căci, rătăcite ale
20 — Mai în lung și subțire
Le-amând venit în viață
22 Zăce răstăcit pe oie :
14 — Căci de răstăcit
Căci de răstăcit
Căci de răstăcit
Căci de răstăcit
— Fie vorba să-ți de spușă
15 — Mai în lung și subțire
Le-amând venit în viață
22 Zăce răstăcit pe oie :	

DRAGOSTE FARA NOROC

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Mihai, din București.

A se vedea o mică variantă «Frunză verde și-o lălea» din colecția d-nei E. Sevastos.

Foie verde siminoc,
 Dragoste făr' de noroc
 Știi ca cărțile de joc,
 Altu pune, și altu ȳa,
 5 C'ășa merge dragostea.
 Las' s'o ȳa, s'o ȳa, s'o ȳa

Bag'o 'n ochii mâni-sa
 Că n'o s'o ȳie închisă 'n casă
 Și la mine tot o să ȳasă.
 10 N'o s'o ȳie 'n colivie
 Și la mine tot o să vie !

UCIGA-TE CRUCEA, DRACE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ión Bacioiu lautar, din Petrescii-de-sus – Gorj

— Foiliță trei spanace,
 Ucigă-te crucea, drace,
 Cum nu lași dragostea 'n pace?
 Eū o fac și tu o stricī,
 5 Mă mir, drace, ce câștigī?
 Foiliță și-o lălea

Pecat de dragostea mea,
 Eū o fac și altul mī-o ȳa.
 Lasă s'o ȳa cum o vrea,
 10 N'o s'o bage în colivie
 Și tot la min' o să vie !

CINE IUBEȘTE ȘI LASA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

Foie verde avrămesă,
 Cine ȳubește și lasă,
 Dă-ȳ, Dómne, mare pedépsă,
 Mărăcinī pe la ferestră.
 5 Cine, ȳubește și ține
 N'ar avea mórte pe lume !

LA FANTANIȚA DIN PLAI

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Toma Todea, din Saliște—Transilvania.

<p>Fóle verde de susí, La fântánița din plai Puseí masa și mâncaí, Pe mândra nu-o așteptaí. 5 Mě muștră mândruțele, Că nu'mí plac bucatele. — Orí țí-o maí dat altele, Orí bucatele nu's bune, Orí mândruțe sint pe lume. 10—De-ar fi mândre cât de multe, Și bucatele nu's bune.</p>	<p>De-ar fi mândre mułămite, Bucatele's negătite ; De ar fi maí bune ale tele, 15 Nu's ca ale mândruțíí mele. Ale mândri nu's gătite, Că nu's bine potrivite. Geaba sint, mindruțo, dulcí, Dar cuvintu unde-l ducí? 20 — Du-mě neícă la biroú, Dacă țí-am fost eú vr'un reú !</p>
---	---

PUICA NEICHI CEA DORITA

Auđită de Christea N. Țapu, de la Ghița Schiopu láutar, din R.-Vâlcea.

<p>Fóle verde și-o sipică, Puica neichíí cea iubită, Te-a mánecat dușmanií friptă. Când eraí a mea íubită 5 Țí-era casa zugrăvită.</p>	<p>Numaí de când lipsă's eú Reú te párli Dumneđeú, Níci maí bine, níci maí reú, Numaí cum țí-am gándit-eú!</p>
--	--

FRUNĐULIȚA SPIC DE GRAU

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Íon Bacioiu, din Petrescú-de-sus—Gorj.

— Frunđuliță spic de grăú,
Spune'mí, mândrá, când să viú
Maí de vreme, orí maí târđiú.
— Níci de vreme, níci târđiú,
5 Când se cóce bóba în grăú !

FOAIE VERDE ȘI O LALEA

Culésă de Chr. N. Țapu, din Novaci—Gorj.

— Fôie verde și o lalea, Mândro, mi-ai făcut ce-va De nu te mai poți uita ? Fôie verde siminic	Unde mi-ai Țis am venit. —Spune'mi mândro când să [vin ?
5 — Eü nu Ți-am făcut nimic Dar mi-e vorba cu lipic, Când mi-ai Țis nu nu te am [minȚit,	10 Mai din nôpte, mai târȚiu ? —Mai târȚiu la mieȚu nopȚii Când dușmaniȚ dorm somnu [morȚii !

AOLICA MOR PLESNESC

AuȚita de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Baciou, din PetresciȚ-de-sus.

Aolică mor plesnesc Cu mândra să mă 'ntâlnesc. Eü mor mândra pentru tine Și tu n'ai habar de mine!	Aü făcutu-Ți Ți-am ceva Dă nu mă mai poți uita? Ba nu mi-ai făcut nimic, 9 Dar Ți-e vorba cu lipic.
5 Aolică, mândro, fa	

VAI DE MINE CE-AM FACUT ?

AuȚit de Chr. N. Țapu, de la hora din Novaci—Gorj.

Vai de mine ce-am făcut ? C'am dat dragostea 'mprumut Și acuș cu ochii mă uȚt, Cum-aș face să mi-o apuc Ț	5 Mult mă mir și mă gândesc, Cum aș face s'o iubesc, C'am dat'o cu strachina 8 Și s'o iaü cu lingura.
--	--

DRUM LA DEAL, DRUM LA VALE

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Stancu Ión, din Cucuești—Teleorman.

<p>Fóte verde sălcióră, Drum la deal și drum la vale, Drum prin pórtă dumitale, Și aseră trecuî călare 5 Pe la pórtă dumitale; Vėđuî portița crăpată Și rochița ridicată,</p>	<p>Cu cămașa de țifc Incheiată cu borangic. 10 Sfircu țifi l'am vėđut, Am amețit și-am căđut, Calu mi s'a poticnit Din pustiu de iubit.</p>
---	--

CAND OI ȚICE TREI SARMALE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la I. Ionescu—Muscel.

<p>— Când oi țice trei sarmale, Puică, trecuî asară călare Pe la pórtă dumitale, Te zăriî la luminare 5 Cu cămașa ca o flóre, Mė ofticași frățiore! Mė uitaî pintre portițe, Veđuî botu unei țite, Mė prăpădiși, dăyculiță! 10 Să-ți fi veđut țita tótă, M'ai fi găsit mort la pórtă, S'ar fi 'nchinat lumea tótă! — Când oi țice peliniță, Cum aș face, Mariuță 15 Să mă vėd stăpân pe țită Ca sėrbu pe lubeniță?</p>	<p>Când oi țice fėnișor Neică, neică, neicășor Mușcă-mė maî binișor 20 Să nu'mî faci vr'un semnișor C'am un frate, dracu gol Sė ultă pe obrăjor, Și d'o vedea semnu pė mine Mė omóră ca p'un căine. 25 Când oi țice iarbă neagră, Dacă ți sint așa dragă, Mușcă-mė de pe subt barbă; Nu mă mușca de obraz, Că mă vėd aî dup' acas' 30 Și 'mî aruncă vr'un ponos, C'am șeđut cu tine jos!</p>
---	--

AM IUBIT CAT AM IUBIT

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Dumitru Baranca, din Pesteana-de-sus—Gorj.

<p>Frunđuľiță siminic Am iubit, cât am iubit, Dar acum sînt om cîstit ; Am umblat cât am umblat, 5 Dar acum mi s'a 'nfundat, M-ya dat iubitu de cap! Frunđuľiță și-o lalea De iubit nu m'ol lăsa Pên' o suna scăndura,</p>	<p>10 Popa cu cădelnița Că mî-a fost dragă mândra !— Când o vęd pe potecea Cu cămașa subțirea, Să vęd țitele pîn ea; 15 Țițe micî cu bolturile Să muște neîca din ele Ca din doî fagurî cu miere !</p>
--	--

CANTA CUCU

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ión Cazacu, din Ștefănești—Gorj.

<p>Cântă cucu în dealu mare Și glasu 'î resună 'n vale La mândruța, bate-o Dómne, Că-î frumósă ca o flóre</p>	<p>5 Of, of, bate-o Dómne ! Dar nicî neîca nu-î urit 7 Că-î frumos afurisit !</p>
---	---

FOAIE VERDE TREI MIGDALE

(VARIANTA)

Comunicată de I. Constantinescu, de la Niculae Zănescu, com. Vladima—Gorj.

Fóie verde trei migdale,
Descalică, neîcă, 'n cale
La mândruța peste vale,
Că-î frumósă, bate o Dómne,
5 Dar nicî neîca nu-î urit
Și e frumos alimănit !

MARIE, MARIOARA

Aușita de Chr. N. Țapu, de la Novaci—Gorj.

<p>—Fôie verde salcióră, Măi Mărie, Mărioră, Nu veđi, c'am căđut in bólă? la dă'mi gură și mă scólă 5 Orî ia parî și mă omóră!</p>	<p>—Eű, neică, nu te omor, Ci-ți daű gură să te scoli, Că ești tinerel băiat Și ca să mori e păcat!</p>
--	---

FOAIE VERDE TREI SMICELE

Culésă de Ilie Constantinescu, de la Niculae Zănescu, com. Vladimir Gorj.
A se vedea varianta No. CVIII, din colecția d-lui Iarnic și Birsan.

<p>Fôie verde trei smicele, —Mă bățete, bățetele, Nu mă lua de la surcele, Vin' la maica, de mă cere.</p>	<p>5 De-o vrea maica, de n'o vrea, Vin' pe noapte și mă ia, Cu carul cu sania Și mă du la casa ta.</p>
---	--

MANDRO, DE DRAGOSTEA NOASTRA

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Covaci.
A se vedea No. CLVI, din colecția Iarnic și Birsan pag. 70.

<p>Fôie verde samurastră Mândro, de dragostea noastră A crescut doi pomi in cóstă Și-a crescut și-a făcut prune 5 Precum ne-avem noi de bine, Și a crescut și a făcut fragi</p>	<p>Precum ne-avem noi de dragi! —De ași ști, badeo, că's a ta Mai bine m'aș spânzura 10 De ciucuriț brêului Să fac fală vântului!</p>
---	---

DE CAND IUBIAM LA COPILE

Auđita de Chr. N. Țapu, de la D. Brezulescu—Novaci.

A se vedea «Dragoste», varianta, pag. 302 din colecția d-lui G. Dem. Teo-
orescu.

Fôie verde de trei fire, De când iubiãam la copile, Eream băiețãl in fire ; Iar acuma la neveste 5 MI-a dat barba fără veste.	Dumneđeu să-te păzescă De dragostea muierescă Că te usucă ca pe-o iască Și te scóte 'n primă-vară 10 Galben ca turta de cêră !
---	--

MANDRO PÊN' NU TE ȘTIAM

Auđita de Chr. N. Țapu, de la D. Berzulescu—Novaci.

Mândro, pên'nu te știam Unde mă culcam dormiam, Dar acum de când te știu Puț capu pe căpătăi 5 Și la tin' gândesc întâi ; Puț capu pe pernioră Și gândesc la Mariórá, La Marióra peste vale	Că-ı frumósă, bat-o, Dómne, 10 Dar nici neica nu-ı urit Ci ı frumos afurisit ! Puț capu pe periniță Și gândesc la tin' Anuța, La Anuța de pe deal 15 Care parcă 'mı da alean !
--	--

VALVAE LUMEA DE NOI

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Constantin Dobre din Govora—Vâlcea.

Fôie verde foı de foı, Vălvăle lumea de noi Că ne iubim amendoı. Lasă lumea vălvăfască 5 Numa neica să'mı trăfască	La neveste să'mı iubescă ; La neveste tinerele, Țı-e drag să te plimbı cu ele, Prin grădinı cu floricele 10 Pe pofta inimei mele.—
--	--

FOAIE VERDE SALCIOARA

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ión Bondoc-Bobu—Gorj.

<p>Fóie verde sălcioră,
Măi Mario, Marióră,
Ia-ți bobocii de la móră
Că vin porcii și-ı omóră.
5 — Mánca ți-ar lupii porcii,
Că 'mı prăpădiră bobocii!
Fóie verde de stejar
Să daı jalbă la jandarı,
Și să 'mı chem un comisar,
10 Să ți incheie proces verbal,
Că mı-a fost bobocii marı
Să ı plătești c'un icusar,
Mě judec cu tine un an.</p> | <p>Fóie verde colelie
15 D'aolică, măi Mărie,
Câte mı-ai făcut tu mie
Să te trag la Primărie
Să spuı tu, să spuı și eı;
Tu nevastă, eı flăcău,
20 Să vedem cui șade rău.
Tu nevastă cu bărbat,
Eı voinicel neinsurat.
Nici mustața nu mı-a dat;
Tu cu copilașu 'n brațe,
25 Eı cu mustața nedată!</p> |
|--|---|

MARIUȚO MARIOARA

(VARIANTA)

Culsăa de I. Ionescu, de la Ión Ștefan Udrescu, Bogați—Dimbovița.

<p>Fóie verde sălcioră,
Mariuțo Marióră,
Ia-ți bobocii de la móră,
Că vin porcii și-ı omóră.—
5 — Mánca mi ți-ar lupii porcii
Că mı-a omorıt bobocii!
Fóie verde foi lipan,
Am să-ți fac proces verbal
Să te daı la Tribunal,
10 Că mı-a fost bobocii marı,
Să-ı plătești c'un icușar
Și c'un pol imperial.</p> | <p>— Frunđă verde sălcioră,
Ce ai in gură, Marióră?
15 — Mărgărit și lămăioră
Ș o sămınță sălcioră.
— Dă'mı și mie, Marióră
O sămınță sălcioră,
Să'o samăn la primă-vară,
20 Să ne umbrască la vară.
Dă'mı și mie lămăioră
Că dragostea mă omóră;
Dă'mı și mie mărgărit
Ca să'mı treacă de urıt!</p> |
|---|--|

N'AM GANDIT, N'AM SOCOTIT

Auđită de Chr. N. Ţapu, de la Ión Toma Todea, din Sălişte—Transilvania.

<p>Verde frunđă rug pălit,
N'am gândit n'am socotit :
Dorul o avea sfirşit
Şi dragostea despărţit ?
5 Verde frunđă şi-o lălea,
C'am lăsat la mórtea mea
Să'mi iscălăscă mândra,
Să fiu cu tronul iscălit
Că's nesătul de iubit.</p> | <p>10 Că de-ar fi frunđă pin fagŃ
Căte mândruţe mi-s dragŃ ;
Şi nu Ń iarbă pe pămint
Căte mândre mi-am iubit
Că'mi iubiam điuă căte đece
15 Şi nóptea două-spre-đece
Tot mi-Ń frică că m'o 'ntrece
Dar Oltul dacă l'oŃ trece
OŃ iubi vre-o şéŃspre-đece !</p> |
|---|---|

FOAIE VERDE SAMULASTRA

Auđită de Chr. N. Ţapu, de la Ghiţa Sch'opu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta cu textul varianteŃ «Frunđa teiului» pag. 204 din colecţia d-nei E. Sevastos.

<p>Fóie verde samulastra
JoŃ de diminéţă,
Pe róuě pe cétă,
Bate mi se bate.
5 Ce frunđă se bate ?
Frunđa teiului
Şi cu a plopului.
Dar de ce se bate ?
Se bate că-Ń pasă,
10 Că e frunđă désă
Şi fóia rătundă</p> | <p>Şi codiţa lungă.
— HaŃ, teŃule, haŃ,
Cum o să te tai,
15 Cu o bardă tăyósă
«Cu puŃca frumósă !»—
Să mi-te duc acasă
Să mi-te fac d'o masă,
Mândră Ńşi frumósă,
20 Pentru puŃcuţa d'acasă ;
Să'mi gâtească de mănăcare
Guriţă de sěrutare !</p> |
|---|---|

FRUNȚA VERDE DE-O LAPTUCA

Auđita de Chr. N. Țapu, din com. Rucurelu—Mehedinđi.

<p>Frunđă verde de lăptucă, La luncă, puică, la luncă Să'ți tai rischitor și furcă. La mijlocu lunculicii 5 Să dai datoria furcii; Și la capu dealului Plata rischitorului!</p>	<p>Și iar verde trei sarmale, La vale, puică, la vale 10 C'a făcut fasulea flóre Și mazărea păstălore. Hai puică să hărnicim 13 Și-amândoi să ne iubim!</p>
---	---

FOAIE VERDE SALBA MOALE

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Stancu Ion Cucuești.—Teleorman.

A se vedea o variantă de 10 versuri, No. 109 din colecția d-lui Vulpiu, pag. 47

<p>Foie verde salbă môle, Căci nu mă lovra d'o bôlă Când dormeam la puica 'n pólă Cu capul pe perióră, 5 Cu mâna la țitișóră, Cu gura la bārbióră. Foie verde și-un lipan, Dar de ce eú nu muriam, Când veniam de te iubiam 10 Din Vlășcuța 'n Teleorman Numai singurel pe cal?</p>	<p>Uite, dadă, n'am murit Și am trăit de te-am iubit N'am murit cât am fost mic 15 Dar acum că sint volnic? De 'mi dai fetișele flori. Nevestile brățișori Și știu calul să'l inching Și pușculița s'o ung 20 Și săbióra s'o 'ncing Și pe puica s'o mângâl.</p>
---	---

CATE GAROAFE AM IUBIT

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Stancu Ion-Cucuești—Teleorman.

<p>Foie verde bob năut, Câte garoafe am iubit Pe toate le-am oropsit! Dar am p'asta d'o iubesc</p>	<p>5 Nu mă 'ndur s'o oropsesc! O iaú de mi-o suflu 'n vânt Ea se sădește 'n pământ, 8 Mă strigă să mi-o sêrut!</p>
--	--

FOAIE VERDE TREI COSTEI

Auđita Chr. N. Țapu, de la Ioan din Cucueți—Teleorman.

<p>Fóte verde trei costei,
A ieșit un obicei
Să nu se porțe cercei
Numai negri zulufei
5 Cu panglice pîntre ei.
Pentru zulufu din frunte
Trecuț gârla făr' de punte,
La Didița mea din luncă.
Fóte verde bob și linte,
10 Aolică, Dómnne sfînte,
Scóte-mî pe Dida 'nainte,
Să'mî vorbîscă,
Să-î vorbesc,
Să'mî spuțe und' s'o găesc.
15 Colea 'n bălării
Unde ne iubeam întăi.
Uit'te dealu, uit'te via
Unde iubiăm pe Măria ;
Uit'te și tăvălitura</p> | <p>20 Unde'mî da Măria gura.
Uit'te tufa curățată,
Unde ne iubiăm odată ;
Uit'te și pėrugenu
Unde priponém cu calu.
25 Puneam pe murgu 'n pripon
Sărlam la puca 'n pridvor
Mî-o sărutam binișor
Nu mă simția puț de om.
Dar acuma că iubiț,
30 Dē iubiț invăpăiat
De mă dovedi un sat.
Fóte verde solz de pește,
la veđi lumea cum iubește
Și nu se mai dovedește.
35 Dar eū iubiț într'o séră
Și mă dovedi o țară,
Dar să fi iubit mai mult
38 Că m'așî fi facut pămînt !</p> |
|---|--|

VARA, VARA

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ión Preuteșescu-Novaci—Gorj.

<p>Vară, vară primă-vară,
la zapada di p'afară,
Di pe dos și di pe față,
Să resafe florile,
5 Să umple costițele
Și tóte vâlcările,
Să le-adune fetele.</p> | <p>Să le facă chiticele,
Să le puțe pîn mărgele,
10 Pe voia inimi mele.
S'adune și mândra mea
Să le dea la nețuța ;
Că e nețuța dorit
14 De viorele de crâng!</p> |
|---|---|

COLEA 'N VALE IN POTICELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Bondoc, Bobu—Bojogent—Gorj.

<p>Colea 'n vale in poticele, Putređesc ochi și sprincene! De n'ar fi ochi și sprincene N'ar mai fi pécate rele ; 5 Ochi și sprincenile Alea fac dragostile. Verde frunđă de hujor Mě uitał pîntre stobori</p>	<p>Věđuł ochił negrișori 10 Fă-mi nețcă vinđetori Că și nețca-l negustor De ochi negri negrișori! — Verde frunđă trei smicele Nu mi-s ochi de vëndare 15 Și mi s ochi de schimbare Ți-l dăruesc dumitale!</p>
--	---

MARIO CE MI-AI FACUT

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ion Bondoc, Bobu_Gorj.

<p>Fóte verde mărgărit, Mario, ce mi-ai făcut, Mario, nu te mai ułt, Pe vara care a trecut 5 Trei perechi de ghetе am rupt Pentru-un pustiу de iubit, Tot suind și coborând. Cu trei cismari am vorbit</p>	<p>Facă ghetе de iubit. 10 Fir'ar cias alimănit Când m'apucał de iubit Mai bine să fi murit C'ala m'a înbetrănit. Iubitu m'a scos barba. 15 Și dragostea mustața!</p>
--	---

AȘA 'MI VINE UNE-ORI

Auđita de Chr. N. Tapu, de la Ion Michai—București.

<p>Fóte verde de mohor, Așa 'mi vine une ori Să beaú otravă să mor. Fóte verde măr domnesc 5 Staú in drum și mă gândesc, La ce să mă otrăvesc? Mai am țile să trăiesc</p>	<p>Cu pułca să mă 'ntălnesc, Două vorbe să-ı vorbesc, 10 Că am să mă prăpădesc! Rabdă inimă și tact, Ca pământu care-l calci. De le faci de nu le faci 14 Eú věđ bine că le trag!</p>
---	---

FOAIE VERDE SALBA MOALE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Stancu Ión, din Cucuiești—Teleorman.

- Fóie verde salbă móle,
Intr'o ȓi de sėrbătóre,
Scoboram din deal de vale
Cu vınátu de zabale.
- 5 Mė 'ntálnıı cu puıca 'n cale.
Și intr'o scară mă lăsaı,
De zuluști o apucaı,
Și 'n guriță-o sėrutaı.—
— Sėrută-mė, neıcă, bine,
- 10 Să-ți ție astă-ȓi și măıne
Pėn' la patru decı de ȓile,
Că nu maı daı pe la tine.
— Mė mir ce pămınt te ție
De nu maı daı pe la mine ?
- 15 — Mă ție pămınt uscat
Nu pociu veni nechemat ;
Mė ție pămınt cu ıarbă
Nu pociu veni făr' de trebă.

NU ȘTIU CE PAMINT TE ȚINE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la D. Brezulescu--Novaci.

- Fóie verde mărăcine,
Nu știu ce pămınt te ție
De nu maı daı pe la mine ?
—Mė ție pămınt cu ıarbă
- 5 Nu pot veni fără trebă !
Mė ție o ıalmă de loc
Nu pot veni la soroc !
Mė ție pămınt uscat
Nu pot veni nechemat,
- 10 Că 'mı-e frică de bărbat !
—Dar bărbatu, ce gândești,
Știe că tu mă ıubești ?
—De cât tine maı am doı
Și cu tine să fac treı,
- 15 Cu bărbatu să fac patru
Bată-l, Dómne, fermecatu !
Nici nu vede, nici n'aude
Parcă e pe altă lume.—
Sint lăsată 'n voia mea.
- 20 Ca să ıubesc, nu geaba.
Sint nevastă cu credință
Trimit bărbatu 'n pivniță
Și eü beă și ospătesc
Cu amanțiı, ceı ıubesc.
- 25 Așa fac, așa trălesc
Și pe tine te ıubesc.
Dacă 'ți place, spune, bine,
Că maı sunt voınici ca tine !

ASTA-I VIA. ASTA-I VIȚA

Aușta de Chr. N. Țapu de la Anghel Ciomra. din Sabeia—Gorj.

Asta-i via, asta-i vița	5 Unde-primoneam noi căm
Unde mă subțiam cu Ghița.	Și beam vinu cu bircan.
Și beam vinu cu păschița.	Eu te beați vine. de bur.
Urte via urte dealu	8 Tu mă faci și mai nebur.

DIN IUBITUL MEU CEL MULT

Aușta de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu din Ștefănești—Gorj.

A se vedea varianta prescurtata «Frunzișă mângârită», pag. 132 din culegere «Cântecul Moldăvenesc» a domnului E. Seravos.

Din iubitul meu cel mult	Nu știu cine s'a găsit
Ajunsei ca să mă 'mprumut	10 De mi-a făcut de urit.
La cine n'am socotit.	Cine și-ar face pomana
N'am gândit, n'am socotit	Să ne 'ndrăgostiască iară.
5 Cui avea dorul sfârșit	I-aș da munca dintr'o vară.
Și dragostile măhnit.	I-aș da și o mie de lei
Ce dragoste aveam noi, frate?	15 Să ne împreune p'amândol!
Gândeam morțe ne-o desparte	

PUICA DIN PRICINA TA

Aușta de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu. Ștefănești—Gorj.

Puica din pricina ta.	5 Singur m'am făcut'o eu.
M'am căzut la bilă grea	Singurul cu mâna mea.
Și astă bilă de-o zac eu.	Că m'a plăcut dragostea
Nu e de la D-zeu.	8 Din d'alba copilărea.—

FOAIE VERDE TREI SMICELE

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Constantin Prună, lautar, din Pesteanu-de-sus.— Gorj.

Fóie verde trei smicele, Peste vârful casei mele Trece un pâlc de rândunele; Nu e pâlc de rândunele	5 Ci sint mândruțele mele, Care m'am iubit cu ele Din tinerețele mele!
--	--

LA CE, DOAMNE, NU MUREAM

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Constantin Prună, din Pesteana-de-sus—Gorj.

Fóie verde de lipan, La ce, Dózne, nu muriam Când cu mândra mă iubiam? Și mă iubiam pe zăvoř 5 Cânta cucu lângă noř. Să fi murit amendoř.— Fóie verde de lipan,	De știam, mândro, știam, Nu ne mai amurezain 10 Și ședeam tot cum eram Că mai bine petreceam. De știam că n'o să fie, Pentru noř statornicie 14 N'ar mai fi nici o mânia!
---	---

HAMORULE HAMURAȘ

Auđita de Chr. N. Țapu, din gura lautarului Costea Gheorghe, din Saceni—eleorman.

A se vedea varianta prescurtată «Amorul» pag 314 din colecția d-lui G. Dem. eodorescu.

Fóie verde mărăcine, Hamorule, ce ai cu mine? Nu fac nici o stricăciune Numai dragoste pe lume. 5 Flóre verde arțăraș Hamurule, hamuraș, Vedea-te-aș călugăraș La mânăstirea din Iaș, Cu mâinele pe psaltire 10 Cu ochiř după copile;	Cu mâinele pe ferestre Cu ochiř după neveste; Cu mâinele pe icóne Cu ochiř după cucóne. 15 Fóie verde de alună, Hamorul când se 'mpreună, Par'că beař vutcă d'a bună, Hamurul când se desparte, 19 Par'că beař pahar de mórte!
--	--

PASARE PRIVICATORE

(VARIANTA)

Aușită de Chr. N. Țapu, de la Costica Ionescu din București.

Pasere privicătoare, Ce cânti noptea pe răsare? Ce tot cânti și ciripești, De hamor te jeluiești, 5 De hamorul tei tiran Și la inimă dușman?— Hamorule, hamuraș Vede-te-aș călugăraș Până 'n patru-șeci de zile,	10 Să te văd la mânăstire, La mânăstirea din Iaș Cu mânele pe psaltire. Cu ochii după copile; Cu mânele pe icone, 15 Cu ochii după cucone; Cu mânele pe ferestre Cu ochii după neveste.
--	--

MANDRUȚA NEICHII D'ODATA

Aușită de Chr. N. Țapu de la Iautarul Dumitru Baranca, din Pestena de sus
— Gorjiu.

Frunzuliță grâu de baltă Mândruța neichii d'odată Ia dă-mi mâna și mă iartă Că ți-oi fi greșit odată	5 De n'am stătut noptea totă Am ședut'o jumătate C'oi fi fost într'altă parte!
---	--

MARGARITARUL

Aușit de Chr. N. Țapu, de la Iautarul P. Brândușianu, Costești—Vâlcea.

Fole verde leuștén Pe deal pe la Vicșorén Mi-a înflorit mărgăritaru. Mărgăritar înflorit 5 Cine mi te-a ciumpăvit? Fetele trecând la tîrg,	Trec la tîrg la Ialomița Să-și cumpere d'o rochiță Strîmtă 'n șale 10 Largă 'n pôle Croită pe țîțșore!
---	--

FOAIE VERDE FOI DE MURE

Auđită de Chr. N. Tapu de la Costea Gheorghe-Săcenî, Teleorman.

A se vedea varianta în «Dorul» ediția 1896.

- Foie verde foi de mure.
Pe supt plaî, pe supt pădure,
Trec fetișele la mure
Și băeșii la alune,
5 Flóre verde foi de mure.
Pe supt póle de pădure,
Se duce-o femeie în lume
Cu prunculeșu pe mână,
Gonită de o săptămână,
o Flóre verde matostat,
Cu pruñcu ne botezat
Oropsită de bărbat
Și gonită de amant
Ne-scăldat ne-boteđat!
5 Flóre verde de măr dulce,
Prunca plânge, măsa' i ăice :
—Taci cu maica nu măi plinge
Că te scald în lapte dulce!
- Măcar fie și 'n zahar
20 Trupul mieu e tot amar!
Verde, verde de spanac,
Vine anul de când zac,
Mă-a crescut țarba la cap.
Că n'am pe nimeni cu drag
25 Să'mi puie mâna la cap
Să mă 'ntrebe de ce zac
De ce zac, de ce bolesc,
Și cu ăile mă topesc,
Lasă'mi zac și să'mi bolesc,
30 Ca ceara să mă topesc
Ca ceara de luminare
Când o bate vânt de vară
Și cură ceara la vale
Și rămâne feștila
35 Reu mă-a secat inima!

RESAI LUNA, RESAI SORE

Auđită de Chr. N. Tapu, de la Costica Ionescu din Șelari, București.

- Resaî lună, resaî sóre.
Resaî lună, măi de vreme
La puțuța 'ntre sprăncene ;
Resaî, lună, măi în nor
5 La puțuța 'n pridvor
Că sunt prăpădit de dor,
Tot umblând după hamor!
Că de dorul teú și-al meu
- S'a mâniaț Dumneđeu ;
10 Nicî nu ninge, nicî nu plué
Nicî din cer nu cade roué
Și totă nóptea mă bat
Ca un pește pe uscat,
Și totă nóptea mă 'ntorc
15 Ca un peștișor pe foc !

PRINTRE MUNȚI, PRINTRE PADURE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Oie Iautarul, Dioști — Romanși.

Veđi varianta de mai sus «Fóte verde fof de mure», pag. 259.

<p>Frunđuľiță trei masline
Printre munți, printre pădure,
Trec fetițele la mure,
Nevestele la alune,
5 Cu coșulețe pe mână;
Și băieții la nufele
Să facă hamor cu ele.
Frunđuľiță trei granate,
Pe supt munții, pe supt cetate
10 Trec fetițele la lapte,
Cu ólele îmbăierate
Cum una și alta de'nalte,
Cu fređura la o parte
Inima'n neica se bate.
15 Pe supt póle de pădure</p> | <p>Se duce-o femeie 'n lume
Cu prunculețu pe mână.
Ne'nfășat, ne botezat
Și'mi uubliă din sat in sat
20 Oropsită de bărbat
Pruncu 'mi plänge
Mă-sa ' dice :
— Tac! cu mama nu mai pă
Pân'om sui! in deal la cr
25 Să te scald in lapte dulce.
Dar pruncu ce'mi grăia:
Așa mic cum se afla?
— Malcă fie și zahar
29 Trupuľ mteu tot este amar</p> |
|--|--|

IOANA A DRACUI IEȘTI

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costea Gheorghe, din Săcent—Teleorana

<p>— Lele Iónă a dracu! iești!
De ce focu nu iubești?
Or! cu pismă să'mi trăești?
Lasă'mi pisma la pământ
5 Și te ap' că de iubit
Pe cum știa! de de mult.
Verde, verde matostat,
Spune'mi, Iónă, adevérat,
Spune'mi drept, că nu te bat,
10 Lele, cin' te-a sérutat,</p> | <p>Cât am fost inconcetrat!
Căci vėđ obrazu mușcat
Parcă e matricolat,
Matricolu de soldat
15 La inimă m'a secat!
Fóte verde bob areu,
M'a sărutat vėrul teu
Și are și umbletu teu
Și cântă cântecul teu
20 Mi-a trecut de dorul tei!</p> |
|---|---|

PE DEALUL LUI VICȘOREANU

Auđit de Chr. N. Țapu, de la lăutarul Costea Gheorghe, din Săcenii —Teleorman

<p>Fóie verde de lipan,
Pe dealul lui Vicșorénu,
La hanu lui Grigorénu,
Pădurea din capu dealu,
5 Lastaru lui Scrioșténu,
Mă-a 'nflorit mărgăritaru,
Mărgărit verde 'nflorit
Și pe póle 'mbobocit
Spune'mă cin'te-a cumpăvit?
0 — Fete mari de la prășit,
Neveste de la iubit,</p> | <p>Trecând Vinerea la tērg;
Și dorobanți de la schimb,
Flăcăi la cósă mergând
15 Și babe la spovedit;
Dorobanți la schimb trecând,
Dorobanți dorobănțești,
Căculari căcұлănești,
Imbrăcați in haine domnești,
20 Trec de rēnd la București,
Ducēnd bani ostăsești.</p> |
|--|--|

PE DEALUL LUI SAPUNARU

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Ilie Constantinescu—Dioști.

<p>Pe dealu lui Săpunaru
Mă-a 'nflorit mărgăritarul,
Mărgăritar 'nflorit
Cine mi te-a cumpăgit?</p> | <p>5 —Fete mari trecēnd la tērg
Călărași trecēnd de rēnd,
Trec de rēnd la București,
Să 'mă ducă bani domnești.</p> |
|---|---|

AM IBOMNICA LA GORJ

Auđita de Chr. N. Țapu de la P. Brăndușianu, Costesci—Vâlcea.

<p>Fóie verde foi de boz,
Ș'am ibomnică la Gorj;
Fóie verde și-o lălea,
Așa 'naltă supțirea,
5 Cu cămașa fir betea,
Cusută cu iglița,</p> | <p>Să vede țita pin ea,
Roșie ca vișina,
Gurgufată ca para.
10 N'aș mai bea, n'aș mai mânca,
De trei ori te-aș sēruta,
Că țe-e dulce gurița!</p> |
|---|--|

CE-AM IUBIT NU SE MAI VEDE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu, din Șelari, București.

A se vedea varianta, «Verde, verde», pag. 301 din Colecția d-lui G. D. Teorescu.

Verde, verde și iar verde,
Ce-am iubit nu se mai vede
Nici pe câmp, nici pe liveze
Nici pe cositura verde.
5 Cătaf iarba fir cu fir

Și găsiți d'un trandafir:
Trandafir cu trei boboci
Te-aș iubi, dragă, nu poți
Trandafir cu fôța lată
10 Pentru tine, dragă fată!

LELIȚO, SAFTIȚO

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu, din Șelari—București.

A se vedea varianta «Lelița Saftița», pag. 313, din colecț. d-lui G. D. Teorescu.

— Lelița Săftițo,
— Auđi, neiculiță
— Dar dacă auđi,
De ce nu'mi răspunzi?
5 Căci e mult d'aseară
De când stați p'afară,
Vremea 'mi vremuște
Cămașa 'mi recește,
Strașioră 'mi pică
10 Giubelușa 'mi strică.
Nu mi-e de giubea
Ca de fermenea;
Nici de fermenea
Ca de găitan,

15 C'am muncit d'un an.
—Nu poți, neică, acum
Căci mi-e omu 'n cas',
E lungit în pat
Ca un blestemat!
20 Du-te, neică, du-te
La locu știut,
Und' ți-am așternut
Ismă, calonfir
Și cu trandafir.
25 Plăpămióra ta
Pfeptșorul mîeșu,
Pernióra ta,
28 Mâna drépt' a mea!

FOIE VERDE ABANOS

Auđita de Chr. N. Țapu, de la P. Brândușianu, Costești—Vâlcea.

Fôie verde abanos,
 Ș'ăi, lele, pe vale 'n jos
 Să găsim un loc frumos,
 Să ședem amêndoș jos,
 5 Tu să numerî stelele
 Și eũ floricelele!—

TARE'MI PLACE A ME PLIMBA

Auđita de Chr. N. Țapu, de la Costică Ionescu, din Șelari—București.

Tare 'mî place a mă plimba	Și tu dormî, dormir'ăi mórta.
Prin mahala,	Și julica ta mă latră.
Cu basmaua cu stafide și năut,	Dacă vêđuî și vêđuî,
Cu stafide cu năut,	10 Puseș șapca căpêtăi,
5 Să'î daũ pućii de urit.	Cu gîubeaua mă 'nvăliî,
Tótă nóptea bat la pórtă	Of, Tano, ieși afară de mă veđi.

SALCIOARA PRESADITA

đita de Chr. N. Țapu de la lautarul Ion Cazacu, din Bobu—Gorj.

Fôie verde sălcioră,	Nici de maica horopsită,
Sălcioră presădită,	Dor de matale dorită !
Puica neichi cea dorită,	10 — Dacă ești a mea iubită,
Ce ești tristă și măhnită,	Pleacă-te și mă sêrută,
5 Ori ești de tat-têũ bătută	Dacă n'ăi fost mulțumită
Și de mă-ta horopsită ?	D'a mea dragoste cinstită !
— Nu sînt de taica bătută,	

FIRICEL DE IARBA NÉGRA

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costica Ionescu, din Țelari—București.

A se vedea variantele «Firicel de iarba négră», pag. 308 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

<p>Firicel de iarba négră, Dragă, dragă și iar dragă. Cine mă vede mă ntrébă De ce port cămașa négră ? 5 Las s'o port c'ășa mî-e dragă, Căci mî-e nevasta bolnavă,</p>	<p>D'o lună și-o săptămână, D'o mână și d'un picior. — A la țața, s'o spăl eă, 10 Cu săpun din sinul meu Și cu apă din Buzéu, Dragă, dragă și iar dragă!</p>
---	---

DE CE PORȚI CAMAȘA NÉGRA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Stanca St. Ungureanu, Diostî—Romanajf.

<p>Dragă, dragă, și iar dragă, De ce porți cămașa négră ? — Las' s'o port c'ășa mî-e drag, Că mî-e nevasta bolnavă : 5 Nu mî-e bolnavă de bolă, Ci mî-e bolnavă d'o mână,</p>	<p>N'a spălat rufe d'o lună. — Ad' la țața, s'o spăl eă, Cu apă din aleșteu, 10 Cu lemne de la Buzéu, Cu săpun din sinul meu, Dragă, dragă, și iar dragă.</p>
--	--

FOIE VERDE BOB DE LINTE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Costea Gheorghe, Jin Saceni—Teleorman.

<p>Fóte verde bob de linte, Bată-te focu de minte, Că nu te-aveam mai nainte ! Când aveam parale multe, 5 Aveam poli și galbeni mari, De-i dam pe la fete mari :</p>	<p>Aveam poli și firfirci, De-i dam pe la fete mici ; Aveam poli și mahmudele, 10 De dam la mândrele mele, De mă iubiam cu ele !</p>
---	--

FOIE VERDE BOB DE LINTE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Novaci—Gorj.

Fóie verde bob de linte, Fire-ai a dracu de minte! De ce nu fuși mai 'nainte, Când aveam parale multe?	5 Numai poli și icusari Și când dam la fete mari, Fete mari și lăutari!
---	---

FA-ME, DOMNE, CE M'OI FACE

Auđită de Chr. N. Țapu, de la lăutarul Gheorghe Costea, din Săcenti-Teleorman.

Flóre verde trei granate, Fă-mé, Dómne, ce m'oi face, Fă-mé un puțu de bodărlău, La Șegarcea la aleșteu, 5 Să prind pește și șalău; Peștele să'l mănânc eu, Că-î lăsat de Dumneđu. Șalăul să'l fac batoc, Să mi-l trimeț într'un loc, 10 La Marița peste Olt, Să mi-o sérut eu cu foc!	Fóie verde de spanac Și mai ție trei spanace, Fă-mé, Dómne, ce m'oi face, 15 Fă-mé róta stelilor, In drumul Craiovencilor Și 'ntr'al Piteștencilor. Să'mi aleg d'o Piteștencă, Care mi-o fi mie dragă. 20 Ce fată o fi mai curată, Flóre la flăcău nedată, Cu gura nesérutată!
--	--

LA CARCIUMA DIN PARLOGE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Costea Gheorghe, din Săcenti-Teleorman.

A se confrunta varianta «Frunđa verde trei vizdóce» pag. 243 din colecția d-nei Elena Sevastos.

Fóie verde trei spanace, De la București încóce, La cărciuma din pãrlóge Mi-este vin de trei soróce 5 Și mi-l vinde trei nemțóce, Trei nemțóce, trei jidóce, Cine bea copii nu face.	N'a știut și măică-mea, Că venița și bea și ea 10 Și nu mai rămânea grea, Ca să porțe pe gaica, Să'și facă inimă rea 13 D'un voinic ca dumnea-ta!
--	--

NU E CEAS NU E MINUT

Auđită de Chr. N. Țapu, de la lautarul Costea Gheorghe din Sacent-Teleorman

Fóie verde bob năut,
 Nu e ceas, nu e minut
 Ca să nu fiú necăjit
 Pentr' un puíșor dorit ;
 5 Nu e ąi și nu e ceas
 Ca să nu daú de necaz,
 Pentr'un puíșor cu haz.
 Fóie verde de spanac,
 Un lucru care mĕ-e drag,

10 Fie negru, fie alb,
 Eú cu lumea ce mĕ bag ?
 Eú fug de urit să scap,
 El mĕ ține dupĕ cap
 Și mĕ sĕrută cu drag.
 15 Flóre verde mărăcine,
 De urit m'aș duce 'n lume,
 Dragostea pe loc mĕ ține !

NU MAI E NICI O FERICIRE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Valeanu.—Roșiorii-de-Vede.

Fóie verde trei aglice,
 N'a mai fost nici o ferice,
 De neica cu ibomnice,
 Că el multă grijă duce.
 5 Multă duce, multă are,
 N'are timp când să adórmă,
 Să miră cum să se stricóre
 Pĕn' la puicuța din vale.
 Că e frumósă, bate-o Dómne,
 10 Dar nici eú nu sĕnt urit,
 Sĕnt frumos alivănit.

Multe fete le-am iubit,
 Le-am iubit, le-am oropsit ;
 Dar p'asta d'o iubesc
 15 Eú nu pot s'o părăsesc.
 Amĕndoí să facem tĕrg,
 Nu departe colea 'n crăng,
 Douĕ cóste 'n plept să'ți frăng,
 P'ale l'alte tóte 'n rind.
 20 Și mai am să iubesc opt,
 Ó fată de protopop,
 Să-mĕ stefe inima la loc !

FÓIE VERDE TREI GRANATE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iautarul G. Stoica, Costești—Vâlcea.

Fóie verde trei granate,
I-ascultă, iubite frate,
Să-ți spuți patimile tóte.
Fóie verde trei aglici,
5 Nu mai e nici o ferice,
De omul cu ibomnice ;

Multă grijă, multă are,
Pe unde să se stricóre,
Să vie la puța 'n vale.
10 Că e frumoasă, bat'o Dómne !
Nici neica nu mi-e urit,
E frumos alimănit !

FERICE ȘI IAR FERICE

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu, de la Niculae Zanescu, com Vladimir Gorj.

Fóie verde trei aglice,
Ferice și iar ferice
De omul cu ibomnice.
Ferice, dar nu-ı ferice,
5 Săracu, ce grijă duce !
Fóie verde trei migdale,
Multă duce, multă are,
Cum să facă să se stricóre,
Să trecă la mândra 'n vale,

10 Că-ı frumoasă, bate-o Dómne !
Și mai pune și zorzóne.
Fóie verde foți de breți,
Ia cu zorzónele ei
Mă face pe drum de pteți.
15 Fóie verde bob năut,
Nici neicuța nu-ı urit,
Da-ı frumos alimănit !

NU MAI E NICI O FERICE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ión Băcioiu, din Petresci-de-sus-Gorjiu.

Nu mai e nici o ferice
De omul cu ibomnice.
Că el multă grijă duce.
Multă duce, multă are,

5 Pe unde să se strecóre,
Să vie la puța 'n vale.
Să vie să mi-o mângăie
Și de dragoste să-ı spuțe !

NU MAI E NICI O FERICIRE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N Țapu de la Iautarul Ofe, Dioști — Romanăși.

<p>Frunđuliță trei sipici, Numai e nici o ferice, De omul cu ibomnici, Că el multă grijă duce. 5 Nici la masă nu mănâncă, Nici în pat nu se mai culcă, Cu gândul la ibomnică ! Iese afară la rĂcĂre Și cu ochii la privelĂ, 10 Se miră cum să s' stricĂre, PĂnĂ la Ienuța 'n vale,</p>	<p>E frumĂsĂ, bat'o DĂmne ! Frunđuliță bob nĂut, Dar nici eĂ nu sĂnt urĂ, 15 SĂnt frumos alimĂnit. AmĂndoi sĂ facem tĂrg, Nu departe, colea 'n tĂrg, Trei cĂste din pĂept sĂ-ți frĂng, P'ele l'alte tot de-arĂnd, 20 SĂ te ducĂ acas' plĂngĂnd, Una sĂ ți-o las mai mĂle, Aci între țițișĂre !</p>
--	--

DE AMUREZAT CE SINT

CulĂsĂ de Ilie Constantinescu, comuna Dioști, (Romanăși).

A se vedea varianta «GrĂu mĂruni» pag. 319, din colecția d-lui G. D. Theodorescu.

<p>De amurezat ce sĂnt, Nu vĂđ ȳarba pe pĂmĂnt, Nici sĂrele rĂsĂrĂnd, Nici luna pe cer mergĂnd. 5 Nu știĂ luna pe cer merge, Ori pułca la apĂ-mĂ trece, SĂ'mĂ aducĂ apĂ rece, — Cine bea de dor Ă trece. ApĂ rece de ceșmea,</p>	<p>10 Cine bea rĂmĂne grea ; ApĂ rece de fĂntĂnĂ, Cine bea de dor ȳ-alĂnĂ. Bate vĂntul, ȳarba-mĂ crește, Dorul ȳĂițĂ mĂ topește ; 15 Bate vĂntul, ȳarba-mĂ culcĂ, Dorul ȳĂițĂ mĂ usucĂ ; Bate vĂntul, ȳarba-mĂ scĂlĂ, Dorul ȳĂițĂ mĂ omĂrĂ !</p>
--	--

IA VEȚI, DOMNE CE-AM AJUNS

(VARIANTA)

Culésă de Ión Odor, din Cireșiu—Prahova.

Verde, verde bob năut,	Să'mi aducă apă rece ?
Ia veți, Dómne, ce-am făcut ?	Apă rece năstrăpîoră
Am dat dragostea 'mprumut,	Și năsip în batistioră,
Am gândit să iaș mai mult.	Să mi-l puș la inimioră,
5 Verde fióre de năut,	15 Să'm. trecă de foc d'aséră !
De amoretat ce sînt,	Focu meș, când s'o aprinde,
Nu vęd iarba pe pămînt,	Șepte județe nu-l stinge,
Nicî luna pe cer mergënd.	Nicî gârla, nicî Dâmbovița,
Nu știũ luna pe cer merge,	Numa pușca cu gurița
10 Orî pușca la apă trece,	20 Și Marița cu gurița !

DE S'AR VINDE IUBITU

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu,— R.-Vâlcea.

De s'ar vinde iubit	Și-aș cumpëra dragostea.
Aș da boiș și plugu	Că de-amoretat ce sînt,
Și-aș cumpëra iubit ;	Nu vęd iarba pe pămînt,
De s'ar vinde dragostea,	Nicî luna pe cer umblând,
5 Aș da boiș și vaca,	10 Tot la pușca mea gândind !

IN ORAȘ IN CALAFAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Constantin Dobre lautar, din Govora,—Vâlcea.

Fófe verde matostat,	5 Ci mi-e neica amoretat :
In oraș în Calafat	Amurez făcut lulea
Mi-este un pomișor rotat	7 Cu nevasta altuța.
Nu mi-e pomișor rotat	

CAND AM PLECAT LA INSURAT.

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nicolae Ghița Stoica, lăutar in Govora,—Vâlcea

Fóie verde matostat, Când am plecat la 'nsurat Fórte rău m'am îmbėtat ; Dupė ce m'am desbėtat, 5 Par'că nu m'aș fi insurat. Rėu mi-a părut de junie Și fetiș de logodie. Duce-m'aș cu vėntu 'n nori	Cu al mândri, mele dor ! 10 Duce-m'aș cu noriș 'n vėnt Cu al mândriș mele gând. Duce-m'aș cu stelele, Nu-mė lasă mândrele. Duce-m'aș cu noriș 'n lume 15 Cu al mândriș mele nume !
--	--

FÓIE VERDE ȘI O SILIE.

Auđita de Chr. N. Țapu de la Constantin Dobre lăutaru din Govora,— Vâlcea.

Fóie verde și o silie
Tótă lumea 'mī dıce mie
Că sınt amuréză ție.
Și unde națba să nu fie
5 D'a nóstră statornicie !

BATA-L CRUCEA DE HAMOR

Auđita de Chr. N. Tapu din gura lăutarului Ión Iepure, din Hurez—Vâlcea.

Fóie verde de mohor, Bată-l crucea de hamor, De l'aș prinde la isvor, Ca să'l tai și să'l omor ! 5 Tuturor le făcu parte,	Dar mie nici o dreptate. Nici dreptate, nici noroc Să fim, puică, la un loc ; La un loc și-alătura, 10 Ca doș puș de rândunea !
---	---

FOIE VERDE BOB NAUT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Streche, din Polovracl—Gorj.

A se confrunta mică variantă „Frunđuleană bob naut” pag. 56—57 din colecția (Cântece Moldovenești) a d-nei E. Sevastos.

<p>Fóie verde bob naut,
Tóte fetele se duc
Supt umbră de nuc.
Numaí eű nu mă maí duc
5 Supt umbră de nuc (bis),
Căcí măicuța nu mă lasă,
Că-í pădurea désă (bis);
Căcí măicuța nu mă vede,
10 Fóie verde matostat,
Tóte fetele se trag</p> | <p>La umbră de fag (bis);
Dar măicuța nu mă lasă,
Că-í pădurea désă (bis).
15 Tóte fetele se trag
La umbră de fag,
Numaí eű nu mă maí trag
La umbră de fag (bis);
Căcí pe mine nu mă lasă
20 Măicuța d'acasă,
Că Ț-e frică că mă pierde,
22 Că-í pădurea verde.</p> |
|--|---|

FOIE VERDE MER MUSTOS

Auđită de Christ. N. Țapu de la Costică Ionescu, din Șelari—Bucuresci.

A se confrunta sfirșitul variantei «Frunđulița pui de nuc», pag. 91—92 din colecția d-nei E. Sevastos.

<p>Fóie verde măr mustos,
De ce n'a lăsat Hristos
Să Ța frumos cu frumos,
Să trăiască drăgăstos;
5 Și uritu cu urit
Să trăiască amărit!
Fóie verde bob areű,</p> | <p>De ce n'a lăsat D-đeű,
Ce-oȚ Țubi să fie al meű?
10 Pelin beauű, pelin mănânc,
Séra pe pelin mă culc;
Diminéța, când mă scol,
13 Cu pelin pe ochi mă spăl!</p> |
|--|---|

PENTRU O MANDRA CARE-MI PLACE

Culésă Chr. N. Tapu, de la lautarul Ion Streche, din Polovraci—Gorj.

<p>Fóte verde trei spanace,
 Pentru-o mândră care'mi place
 Trei zile pătimaș slnt,
 Trei zile și o săptămână,
 5 Că i-a fost gurița bună,
 Fóte verde de bujor,
 Bate murgu din picior
 Să puț șaua binișor,
 Să mă duc unde mi-e dor,
 10 La mândruța din Pribor,</p> | <p>Fóte verde samulastră,
 De ești bună și înțeleptă
 Să lași ușa descuiată
 Și ferestra destupată,
 15 Să vedem cum ești culcată ?
 Dacă-ți fi culcată bine
 Să mă dau pe lângă tine ;
 Dacă-ți fi culcată rău
 19 Să'mi caut cu Dumnezeu !</p> |
|---|--|

SERUT OCHII ȘI O SPRINCEANA

Culésă de Chr. N. Tapu, din gura lautarului Constantin Barlabancea, din Costești—R.-Vâlcea.

<p>Fóte verde și-o castană,
 Sêrut ochii și o sprincenă
 Și alunița de sub genă
 Puiculița mea !
 5 Și-ați să mai trecem pârleazu
 Să mai sêrutăm obrazu,
 Să ne mai uităm necazu,
 Puiculița mea !
 10 Și alunița de supt geană
 Și-ați să mai bem noi cu haz,
 Să ne trecă de necaz,
 Puiculița mea !
 Fóte verde de livede,
 15 D'ar fi pușca'n ȋarbă verde
 Și-o companie de fete,
 Puiculița mea !
 Eú să fiú locotinent
 Să le comand cu rispet,
 20 Puiculița mea,
 Și-ați să mai bem noi cu haz,
 Să ne trecă de necaz,
 Să mai trecem ăl pârleaz</p> | <p>Să mai sêrut ăl obraz,
 25 Puiculița mea !
 Și-am în brazdă patru boi
 Și mai am în grajd vre o doi
 Puiculița mea !
 Of ! lelițo, treci pârleazu,
 30 Să ne trecă de necaz.
 Și aolică, nene Dincă,
 Geaba ai casa de sticlă
 Și n'ai, neică, ibomnică !
 Dar eú șeđ într'un bordeiú,
 35 Iubesc ȋiua doué-trei
 Puiculița mea !
 Potcovesc calu cu șanțu
 Și trec la Marița șanțu,
 Puiculița mea !
 40 Potcovesc calu cu rubla
 Și trec la Marița gârla
 Puiculița mea !
 Of ! lelișoră, treci pârleazu
 Să mai sêrutăm obrazu,
 45 Să ne mai trecă necazu
 46 Puiculița mea !</p> |
|---|--|

IÓNA, DAICA IONA

(VARIANTA)

C omunicată de I. Constantinescu (Dioști). Culésă de la Calistrat Stoenescu col-
1na Tirpezița (Dolj).

Fóye verde bóbă cónă,
Iónă, Iónă, daică Iónă,
Nalba te scóse 'n poiană,
Albă ca o buđiană,
5 Frumósă ca o icónă ?

Pupu ți ochii și-o sprincénă
Și-alunița de supt gênă
Și negelul din obraz,
Să fac la dușmanii necaz !

RESAI LUNA, RESAI DRAGA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Stoica, lăutar, Costești—Vâlcea.

A se vedea varianta prescurtată „Frunđulénă puif de nalbă“ pag. 85, din colec-
d-nei Sevastos.

Fóye verde fir și nalbă,
Rėsaí lună, rėsaí dragă,
Rėsaí lună, maí de grabă,
Să'mí vie puíca 'n ogradă,
5 Să vedem cum e culcată ?
Să'mí tai iarba
Să'mí tai nalba,
Să'mí dau puíchií să'mí desfacă.

— Desfă-mí, puícă, ce-ai făcut
10 Nu mă ține zalogit,
Că nimic nu ți-am făcut !
— Nu ți-am făcut să-ți desfac,
Ți-am făcut că mă-ai fost drag ;
Nu ți-am făcut ca să piei
15 Ți-am făcut ca să mă ieí !

RESAI LUNA MAI DE GRABA

(VARIANTA)

Culésă din T.-Jiú, de la Christea Cobzaru, de Chr. N. Țapu

Fóye verde fir de nalbă,
Rėsaí lună, maí de grabă,
Să se vadă prin livadă,
Să dau puícaí să-mí desfacă.
5 — Desfă, puícă, ce-ai făcut

Și-mí dá drumul să mă duc,
Că ți-oi da un leú bătut.
— Măcar să-mí dai dece lei,
Nu ți-am făcut eú să piei,
10 Ș'am făcut ca să mă ieí !

STAI LUMINA IN OGRADA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Costea Gheorghe, din Săcent—Teleorman.

Fôie verde foî ca nalba	Și'mî dă drumul să mă duc
Stăi lumină, în ogradă,	Nu mă ține zalogit !
Să cosim pelin și nalbă.	—N'am făcut să-ți mai desfac
Verde, verde bob năut,	Ți-am făcut că mi-ai fost drag !
5 Desfă-mî, puîcă, ce-ai făcut	

IORGULE, GURA MATALE

Audiță de Chr. N. Țapu de la Nic. Popescu, din Goardinița—Mehedinți.

Frunďă verde trei sarmale,	Spălată de o fată mare,
Iorgule, gura matale,	10 Uscată la luminare.
Face-un pol și cincî parale	Fôie verde a bobului,
Și-o basma de cuișore	Pe malul Siretului
5 Și una de scorișore !	Paște calul Iorgului ;
N'am cui da două-trei parale	Un fir paște, de ce crește,
Să'mî-aducă pe Iorgu 'n cale	15 Iorgu mi se călătorește !
Cu cămașa cusută 'n pole,	

IORGULE GURA MATALE

(VARIANTA)

Comunicată de Zănescu N. din Vladimir,—Gorj.

Fôie verde trei sarmale,	Paște calul Iorgului;
Iorgule, gura matale,	Un fir paște de ce'mî crește
Face-un pol și trei parale	Cóma'n patru se 'mpletește ;
Și-o mână de cuișore	10 Calu paște și nechéză,
5 Și un pumn de scorișore !	Iorgu'mî dórme și'mî oftéză !
Pe malul Oltețului	Iacă pe colea la vale

Imi trece Iorgu călare,
Cu cămașa albă 'n pôle.
15 Pe vâlcea, pe colea'n vale
Taie un om un pleop mare,
Fata 'i dice 'ngura mare :

— Tu să-mi tai aschia mare
S'o puî punte peste mare,
20 Să trecă Iorgu călare
Cu cămașa albă'n pôle !

ARȚA-TE FOCUL, PADURE !

Auđită de Chr. N. Țapu de la Oie, Iăutarul, din Dioști—Romanai.

A se confrunta cu începutul variantei «FrunđuIenă rug de mure», pag. 94 din colecția E. Sevastos.

Arđa-te focul, pădure,
Să se facă drum prin tine,
Să mă uît la mânăstire.
Să'mi vėd cărdurî de copile,
5 Să'mi vėd și copila mea,
Care mă Iubiam cu ea
Din copilăria mea !
Să mă uît și eă la ea,

Cum și-o pörtă maică-sa
10 Cu rochița de baza,
Scurteică de catifea,
Ca la ea la nimenea.
Cu pantofi d'eî de covor,
Inăuntru gălbiori,
15 De eî mor boierî de dor !

FRUNȚA VERDE DE-ALION

Comunicată de I. Constantinescu—Dioști. Culésă de la Nic. Ionescu, com. Dezești—Vâlcea.

Frunđu verde de-alion,
Pe liveđeaua lui Ion
Tóte pasėrile 'mi dorm ;
Numai una n'are somn
5 Și sb. din pom in pom
Și strig pe nume Ion.

Nu e Ion, nu e nimic,
Numai calul priponit ;
Ion s'a dus după Iubit.
10 Fi-I-ar Iubitul de cap
Că nu s'a mai săturat !

IARA FRUNȚA D'ALION

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu, de la lautarul Nița Baranca, din com. Pesteana-de-sus—Gorj.

Iară frunță d'alion, La livadea lui Ion Tóte păsările 'mî dorm ; Numai una n'are somn, 5 Că umblă din pom în pom, Intrebând d'anume Ion. Nu e Ion, nu e nimic,	C'a plecat după iubit. Fi-î-ar iubitul de cap 10 Că nu s'a mai săturat, Cu iubitul m'a mîncat ! M'a mîncat, mîncă-l'ar focu, 13 Că el mî-a stins mie norocu !
--	--

LA LIVEȚILE LUI ION

(VARIANTA)

Comunicată de I. Constantinescu-Dioști, de la Ioniță Gh. Mateiaș din comuna Mieța—Dolj.

La livețile lui Ion Tóte paserile 'mî dorm. Numai una n'are somn, Și'mî umblă din pom în pom 5 Și'mî strigă pe nume Ion.	Nu e Ion, nu e nimic, Fi-î-ar ceasu afurisit Cuî l'a 'nvățat la iubit ; Fi-î-ar iubitul de cap 10 Nicî de cum nu s'a lăsat !
--	--

LA LIVADIA LUI ION

(VARIANTA)

Auđită în Dioști (Romanăș) de Ilie Constantinescu.

La livadia lui Ion Tóte paserile 'mî dorm, Numai una n'are somn, Ci sbóră din pom în pom 5 Și 'ntrébă unde e Ion.	Nu e Ion, nu e nimic, Ion s'a dus după iubit ; Fi-î-ar iubitul de cap 9 Cu iubitul m'a mîncat !
---	--

FRUMOS CANTA CUCU 'N DEAL

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Țuguî, lautar, Romanî—Vâlcea.

<p>Fóie verde de lipan, Frumos cântă cucu 'n deal, Cu glas ca de căpitan; Mândra șade pe măîdan 5 Și 'mî înșiră la mărgean. Și nu 'nșiră cum se'nșiră Și 'mî înșiră câte-un bob,</p>	<p>La tot bobul face nod Ca să fiú de dênșă rob. 10 Să-î maî daú cu ghiocu Să-î ghicesc ibomnicul; Cu ghiocu i-oî maî da, Gurița i-oî sêruta, 14 Fiu-ar dulce ca și-a mea.</p>
--	--

FOIE VERDE MAGHIRAN

(VARIANTA)

Culésă de I. Constantinescu.—Dloștî de la Nic. Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

<p>Fóie verde maghiran, Mândra șade pe măîdan Și 'mî înșiră la mărgean. Nu'mî înșiră</p>	<p>5 Cum se'nșiră, Ci mi 'nșiră câte-un bob, Să mă vadă la ea rob!</p>
--	--

CANTA CUCU COLEA 'N DEAL

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihaî, Bucureștî.

<p>Fóie verde leuștean, Cântă cucu colea 'n deal, Frumos ca un căpitan; Țața 'mî suie la dăman; 5 Ca să'mî șire la mărgean. Și nu 'nșiră cum se'nșiră, La tot bobu</p>	<p>Face nodu, Să mă vadă țața robu. 10 Dar ce fel de rob să fiú? Numa'n brațe să mî-o țîú Điua să'î spăl vasele, 13 Nóptea să-î moî ósele!</p>
--	--

STAI INIMIORA PE LOC

Culesă de Chr. N. Țapu de la lautarul G. Paicu, Bistrița—Vâlcea.

Frunđușiță foș de soc,
Stai inimioră pe loc,
Să'ți puș lacăt la mijloc.
Lacăte să fie o mie,

5 Dragostea nu vrea să știe
Să rupe și să mânîe ;
Dragostea mea e cu foc,
De nu pot să staș pe loc !

PUICA NEICHII CEA DORITA

Culesă de Chr. N. Țapu de la lautarul Gheorghe Paicu, Bistrița—Vâlcea.

Puica neichi cea dorită,
Mânca-ți-așî gurița friptă ;
Ochișorii să ți-y beaș,
După drumuri nu maș staș !
5 Cine mă vede pe drum,
Toți m'arată că's nebun.
Dar nu'mș știu că mi-am dorit

Pentr'un pustiș de iubit,
Că nu mi l'am legumit.
10 D'oș stetea l'oș dobândi,
Voș ști cum l'oș legumi :
Ca gaia pușoru,
Cum duce vântu pirjoș !

ȚINE-ȚI BARBAȚELU BINE

Culesă de Chr. N. Țapu de la lautarul G. Stoica, Costești—Vâlcea.

Fôșe verde mărăcine,
Ține-ți bărbățelu bine,
Că vine séra la mine
Și clocăne la feréștră
5 Și-afară ploué și varsă ;
Eș sint femeșe milósă

Deschid ușa 'l bag în casă
Și mi-l culc cu capu'n pólă
Să-y trecă de rebegélă ;
10 Căcș m'y-e puiu ostenit,
Alergând după iubit !

FRUNȚULIȚA DE MER DULCE

Comunicată de D. Brezulescu—Novaci.

Frunțuliță de măr dulce,
 Și-aminte să mi-ți aduci
 De-ale noastre vorbe dulci.
 Când eram niște copii,
 5 Ne sburăturăm cu glijă,

Și când veniam pe la voi
 Și ședem pe pat la voi
 Și ședem pe pașiște
 Și vorbiam de dragoste!

PRIETINA ȘI VECINA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul G. Stoica, Costești—Vâlcea.

Fóye verde mărăcine,
 Prietină și vecină,
 La mulți voinicî făcuși bine.
 Fă și-acuma pentru mine,

5 C'am trăit amêndoș bine,
 Când ședem pe braniște
 Și vorbiam de dragoste!

FOIE VERDE LEUȘTEAN

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul G. Stoica, Costești—Vâlcea.

Fóye verde leuștean,
 Colea 'n deal într'un piscan
 Mî-a 'nfrunțit d'un făgulén.
 Cum aș face să mă duc,

5 Să iaș frunța s'o sêrut?
 Că pên' la anu e mult,
 Nu știu ajung, orî n'ajung
 Să mî-aș frunța s'o sêrut!

TRANDAFIR CU DOI BOBOCI

Culésă de Ch. N. Țapu de la Iăutarul G. Paicu, Bistrița.—Vâlcea

A se confrunta varianta «Numai», pag. 319 din colecția lui G. Dem. Teodorescu.

<p>Trandafir cu doi boboci, Te-aș iubi și nu mai poai. Frunzuliță solz de pește, Tată lumea că iubește 5 Și nu se mai dovedește. Eu odată că iubi Și dă loc mă dovedii. Dar să fi iubit mai des De mine s'ar fi ales!</p>	<p>10 Unii dau cu sutele De iubesc slutele, Dar eu dau numai o leiță, De iubesc d'o porumbiță Și mă fac stăpîn pe țîță: 15 Pe țîțe pe boldurele, Mușcar'ar nelca din ele 17 Ca din doi faguri de mîere!</p>
---	---

FOIE VERDE TREI SPANACE

Culésă de Ch. N. Țapu de la Iăutarul Constantin Dobre, Hurez—Vâlcea.

<p>Foie verde trei spanace, Pentru mândra care'mi place, Trei țile pe drum aș face, Trei țile și-o săptămână</p>	<p>5 Că i-a fost gurița bună. Trei țile pe drum m'aș duce 7 Că i-a fost gurița dulce!</p>
--	---

AICI LUPII ME MANANCA

Culésă de Ch. N. Țapu de la Ion Mihai—București.

A se vedea varianta de mai sus «șapte văi și-o vale adîncă» pag. 236.

<p>Șapte văi și o vale adîncă Aici lupii mă mănăncă! — O lupe, nu mă mânca Pîn' n'o resări luna,</p>	<p>5 Să'mi vie ibovnica, Cu struguri negrii 'n basma. Pe-urmă tu m'oi mânca Și pe mine și pe ea!</p>
--	--

HO, HO, VALE ADINCA

(VARIANTA)

Comunicată de D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Ho, ho, ho, vale adincă,	5 Și-atunci, lupe, m'oi mânca,
Aici lupii mă mănincă.	Și pe mine și pe ea,
— Stăi, lupe, nu mă mânca	Șă ne pără dragostea
Să vie și mândra mea,	8 Și cu ea iubirea !

CATE FETE MI-AM IUBIT

Culésă de la Gh. Nicolaescu, com. Pietrósă (Vâlcea) de Ilie Constantinescu.

Câte fete m' -am iubit	5 Nu mai pot s'o mai iubesc,
Pe toate le-am mulțumit	Că sunt în scara de jos
C'am fost în scara de sus ;	M' -a dat cuțitul de os !
Dar acum pe care o am	

ME UITAI DIN DEAL IN LUNCA

Auzită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci.—Gorj.

Mă uitați din deal în luncă	5 Iar nevasta îi ȳicea :
Și vădui o nevestică,	— Mai stai, mörte, nu mă lua,
Se certa cu mörtea furcă.	Că mai am și eu ce-va !
Föie verde și-o lalea,	

FOIE VERDE DE SIPICA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu, com. Dozești (Vâlcea).

Fóie verde de sipică,
 Ș'apucaí pe-un drum de sticlă,
 Mě'ntâlní c'o nevestică,
 Se certa cu mórtea furcă.
 5 Mórtea đicea ca s'o ȳa,
 Dragostile n'o lăsa !

ME SUII IN DEAL IN CUCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ilie Constantinescu, Dioști, (Romanai).

Mě suií în deal în cucă
 Și mẽ uítaí peste luncă,
 Věđuí lunca 'nbobocítă
 Și-o nevestă primenítă,
 5 Într'o cămașă supțirică.

De supțire ce era,
 Se vedea íța prin ea,
 Se certa cu mórtea furcă :
 — Fugí, mórte, nu mẽ lua
 10 Sunt nevestă tinerea !

FRUNȚA VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Cristea Popescu, din com. Goardinița (Mehedinți).

Frunđă verde bob năut,
 Câte-amante mĭ-am ȳubit
 Frigurile nu le-a prins ;
 Număí mândra de demult
 5 Mĭ-am rugat'o și n'a vrut

Și-acum zace 'n așternut
 Și trimite să mẽ duc !
 De m'oi duce, să fiú căíne,
 Să fiú căíne, șarlă rea,
 10 Să-í mătur bătătura !

AȘ MURI, DAR NU ACUMA.

Auđită de Chr. N. Țapu de la Calistrat Stoenescu, com. Tirpezița (Dolj).

Fóie verde ca aluna, Și-aș muri, dar nu acuma, La tómnă, când o da bruma Pe brațe la Catalina. 5 — Catalino, fată fa, Fi te-ar fi stârpit mă-ta,	Când era cu tine grea, De lua apă din ceșmea Și da murguluț să bea 10 Apă de la trei ceșmele, Strecurată prin basmale.
---	--

FÓIE VERDE CA ALUNA
(VARIANTA)

Comunicata de Ilie Constantinescu-Dioști, de la Gh. Grănescu, com. Plenița (Dolj)

Fóie verde ca aluna, Și-aș muri, dar nu acuma La tómnă, când o da bruma Pe brațe la Catalina. 5 Una Ióna și alta Dina	Sémână cu Catalina. Maria 'mă face cu mâna, Să mă duc să-ı vęd grădina, Grădina cu brebeneı 10 Se plimbă Ióna prin ei !
---	---

FÓIE VERDE CA ALUNA.
(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Fóie verde ca aluna, Și-aș muri, dar nu acuma, La tómnă, când o da bruma, Pe Brațe la Catalina. 5 Fóie verde și o lalea — Catalino, fată fa,	Fi te-ar fi stârpit mă-ta, Când era cu tine grea. Haı să'mpărțim dragostea, 10 Să nu ăică măıne, poımăıne, C'a fost măı multă la tine 12 Și măı puțină la mine !
---	---

MANDRA MANDRULÉNA MEA.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iorgu Popescu, com. Goardinița-Mehedinți.

Mândră, mândruléna mea, — I i-te-ar fi stârpit mă-ta, Când era cu tine grea. Știi asară la ceșmea	10 Recoréscă inima mea ! Mândră, mândruleana mea, De-aș ști, mândro, c'ai pleca, Ți-aș ține calea'n șosea, Să'mpărțim dragostea,
5 Calu mîeü apă nu bea, Tocmaï din pricina ta ; Pên'l-oï duce la ceșmea, Să-i dau apă cu vadra Strecurată prin basma,	15 Să nu ȓicî mîne, poïmîne C'a fost maï multă la mine 17 Si maï puțină la tine !

FETIȚO DE NEGUSTOR.

Comunicată de D. Ilie Constantinescu-Dioști, de la Nic. Ionescu com. Dozești (Vâlcea).

Fóie verde de trei florî, Fetițo de negustor Cu salba de gălbiorî, De nu te-oï iubi, să mor !	Fă-țî grădină cu pâleaz
5 — Să morî, neïcă, să plesnești, Pe mine nu mă iubești, Că eü sunt cu păzitorî Pên'la grădina cu florî !	10 Și'n grădină Fă-țî fântână, Că atunci maïca mă mână De trei orî pe săptămână Cu donicioru pe mână, 15 Să-i aduc apă de-abună !

SA ȘTIU, NEICA, C'AI PLECA

(VARIANTA)

Culésă de Ch. N. Țapu de la Nic. I. Popescu, com. Goardinița (Mehedinți).

Să știu, neică, c'ai pleca,
 Ți-aș ține calea'n șosea,
 Să'mpărțim dragostea;
 Să nu ȃici măine, poimăine
 5 C'a fost mai multă la mine
 6 Și mai puțină la tine!

FÓIE VERDE MATOSTAT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Zănescu, din com. Vladimir (Gorj).

Fóie verde matostat,
 Murgu'mi șade legat
 Cu batista împedicat.
 Fire-aí, neic'afur isit,
 5 Că te-aí pripit la iubit!

FOILIȚA PELINIȚA

(VARIANTA)

De la Calistrat Stoenescu, comuna Tirpezița (Dolj) auđită de Ilie Constanti-
nescu, com. Tirpezița (Dolj).

Foilița pelinița,
 Cântă cucu'n Dâmbovița,
 Să'mi deștepte pe Ionița.
 Să'l deștepte negreșit,

5 Că la tómnă mă mărit
 Și rămâne neíubit
 Ca nimenia pe pământ,
 8 Ca Corbu-ál călugărit!

MARIÓRA DE LA JII

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

<p>D'aoalele, mor plesnesc, Cu mândra nu mă 'ntâlnesc! — Marióră de la Jii Cu țitele durdulii, 5 Vin de dă nechiî guriță, lubește-te cu Ioniță!</p>	<p>— Cucule, măria ta Venii pân'la dumniata, Du-te, spune lui Ioniță 10 Să vie să-î dau guriță, Că la tómnă mă mărit Și rămâne ne iubit!</p>
--	---

DOR ȘI JALE

VERDE FRUNȚA STEJEREL

Aușită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru—Novaci.

Verde frunză stejerel,
Cât e omul tinerel,
Se ține dorul de el,
Ca oița după miel;

5 Dar dacă 'mi îmbătrânește,
Dorul se călătorește,
7 Pe alt tiner mi-l găsește!

FÓIE VERDE LAMAÎȚA

Comunicată de d-l V. Alexandrescu, șef de tipografie—București.—Acastă doină
—după mărturia d-lui Alexandrescu—se cânta, acum 30 ani, de bătrânii Bucureștilor.

Fóie verde lámâiță,
Intr'o verde grădiniță
Șade-o d'albă copiliță,
Supt umbră de trandafir
5 Pe scaun de calomfir.
Trece-un voinicel ingrabă,
Cu suspin mare mi-o 'ntrébă:
— Ce ești fată, saú nevastă,
Saú zină din cer picată?
10 — Nu sunt fată, nici nevastă,
Sunt zină din cer picată.
— Du-te dor,

Pên' e nor,
Căci dacă o senina,
15 Mai departe te-oí mânia.
Și te-abate la cetate,
De veđi neicuța ce face?
De l'ai găsi viind pe cale,
Să-i spuí că sunt fată mare;
20 De l'ai găsi adormit,
Să-i spuí că m'am logodit;
Iar d'ei zăbovi mai mult,
M'oí găsi negru pământ!

DORULE DE UNDE VII ?

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, din Novaci — Gorj.

— Dorule, de unde vii?	5 Că mî-a 'nfrunđit vre-o doi fagi,
— Din ale păduri pustii.	Vre-o doi fagi, vre-o doi go-
— Dar acuma, unde tragî?	[runî,
— Sus la munte la Novaci,	Și vre-o cincî-șese alunî.

FÓIE VERDE MARACINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci — Gorj.

A se vedea o mică variantă No. CCXXXVI din colecția d-lui Iarnic și Bârsan pag. 109.

Fóie verde măracine,	Cum m'ai păstrat și pe mine!
Eü plec, măndro, de la tine	Să mi-l culci în pat la tine,
Oflit și făr' de fire,	10 Cum m'ai culcat și pe mine.
Murgu meu drumu nu ține.	Fóie verde și un dudău,
5 Ce-oî să mă fac vai de mine?!
Dorul meu la tin' rămâne,	Să mi-l culci în patul tău,
Să 'mi-l păstrezi, măndro, bine	13 Unde m'am culcat și eü!

AM AVUT INTR'O VREME

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu — Ștefănești — Gorj.

Foiliță trei smicele,	Of, noróce de te-aș prinde,
Am avut și eü într'o vreme	Ca pe-un căine te-aș ucide ;
Un pușor cu plăcere.	Că la unii dai noroc
Eü boboc, mândra boboc,	Și pe alții-l bagî în foc!
5 Améndoî fără noroc.	

EU BOBOC, MANDRA BÓBOC.

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petresci-de-sus — Gorj.

Eű boboc, mândra boboc,	Și pe alții îi bagî în foc !
Amêndoî făr' de noroc.	Focșor ici, focșor colea,
Of, noróce, de te-aș prinde,	Maî foc pe inima mea,
Ca p'un câine te-aș ucide ;	De dor de la mândruța
5 Că la unii daî noroc	10 Că mi-a secat inima !

CINE NU MI-O CREDE MIE.

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Anghel Cambrea, din Sacelu—Gorj.

A se vedea o variantă «jelui-m'aș» din colecția d-lui Teodorescu, pag. 279 Idem se confrunta No. CDXI din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

Fóte verde mărăcine,	Jelui-m'aș prundului ;
Cine nu mi-o crede mie,	Prundu are bolovanî,
Ducă-l Dumneđeű să știe,	Vorba mea are dușmanî !
Nici mai bine, nici mai răű,	15 Jelui-m'aș codrului ;
5 Of ! numa cum pătimesc eű !	Codru-î verde,
Patima ce-o pătimesc	Nu mă crede !
N'am cuî să-o jelușesc. "	Jelui-m'aș munților
M'aș jelui dumitale,	De doru părinților !
Ca la un frate mai mare ;	20 Jelui-m'aș câmpului ;
10 Nu mi-î crede, frățióre !	Câmpu are pelinița,
M'aș jelui și n'am cuî ?	Vorba mea n'are credința !

VAI TINEREȚELE MELE.

Cules de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu—lăutar, Petresci — Gorj.

Fóte verde trei smicele,	Da mai mult m'am amărit.
Vaî, tinerețele mele,	Frunđulița foî de creste,
Cum v'ați trecut fără vreme !	F...vă'n bot, bătrânețe,
V'ați trecut, v'ați veștejit,	Cum ați sosit făr' de veste !
5 Nimica n'am folosit,	

CAT TRAIIEȘTI, NEICA, PE LUME.

Aușită de Chr. N. Țapu de la I. Const. I. Petre — Dioștii — Romanășii.

Fóie verde mărăcine,	· Că mórtea când se gătește
Cât trăiești, neică, pe lume,	Nu măi vine să'ți dea veste
Pórtă-te puțin și bine,	Și te ia cum te găsește;
Că nu știi mórtea când vine	Și de-o fi la vre o'ntâmplare,
5 Și te ia de lângă mine.	10 Morí și făr' de luminare !

TOT GÂNDIND, PUICA, LA TINE.

Aușită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novacl — Gorj.

Tot gândind, puică la tine,
 N'a rămas inimă 'n mine
 Nicî cât un bob de neghină ;
 Puținică ce-a rămas
 5 Arde'n mine de necaz !

MANDRUȚO, NUMELE TELE.

Aușită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novacl — Gorj.

Fóie verde trei smicele,	Și citesc biletele,
Mândruțo, numele tele	Mă-alină junghiturile,
Sint la neica 'n covățele ;	Mă 'ntăresc durerile,
Când mă-e dor mă uit la ele!	Imă vin iar puterile !
5 Deschid covățelele	

FRUNĐULIŦA FŌIE FRAGA.

Auđită de Chr. N. Ŧapu de la D. Brezulescu — Novaci.

<p>FrunđuŦiŦă fŌie fragă, — Ő-aolică, mândră dragă, De ce 'mŦ eŦŦ albă Ői slabă? — Albă Őint de neamul meŦ 5 Ői slabă de dorul teŦ! — Dorul meŦ cu-al dumatiale, Facă-l DumneđuŦ d-o flŌre,</p>	<p>Să resară 'n drumul mare, S'o ia neŦca de călare, 10 S'o puŦe la pălărie, Să se 'ndemne ca să vie. — Ia-o, neŦcă, flŌrea, ia-o, Fire-ai a nabeŦ de n'oi lua-o!</p>
---	--

DRAGA, DRAGA.

Auđită de Chr. N. Ŧapu de la D. Brezulescu — Novaci — Gorj

<p>— FŌie verde iarbă neagră, Dragă, dragă, Ői iar dragă, Prinde dorul Ői Ŧi-l légă C'un fir de mătase négră.</p>	<p>5 — EŦ l'am prins Ői l'am legat, Dorul a rupt Ői-a scăpat Ői s'a dus la mândra 'n pat, C'acolo 'i doru 'nvěŦat!</p>
--	---

FŌIE VERDE MARACINE.

Culésă de Chr. N. Ŧapu de la Ion Michai, din BucureŦti.

<p>FŌie verde mărăcine, Drag mŦ-a fost trăind pe lume; Frică mŦ-e că mor ca măne! Remăne lumea de mine, 5 Mě duce la mânăstire</p>	<p>Ői trage pămŦnt pe mine! PămŦntu mŦ-este cu iarbă, Trece puŦca nu mă 'ntrébă! PămŦntu-i cu iarbă verde, 10 Trece lumea nu mă vede!</p>
--	---

COLO'N VALE.

Culésă de Chr. N. Țapu, din com. Runcurelu — Mehedinți.

Colo 'n vale 'n dealu mare	Cu tótă zestrea gătită.
S'auđe un sgomot mare	— Bucură-te, mânăstire,
De boferi și de cocóne,	Că frumósă flóre-ți vine,
C'a murit o fată mare,	Nu vine ca să 'nfloréscă,
5 Fată mare logodită	10 Ci vine să putredéscă!

IN CEA VALE URLĂTÓRE.

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Zamisi C. J. Plenița — Dolj.

In cea vale urlătóre,
 Plină de boferi și cocóne,
 A murit o fată mare.
 Mă-sa plânge, nu prea plânge,
 5 Ginerile varsă sânge!

TRANDAFIR FRUMOS.

Culésă de Chr. N. Țapu, din Runcurelu — Mehedinți.

Mȳ-arde foc in București,	Săriți frați,
Trandafir frumos,	10 Săriți surori,
Că lencușu nu 'Y-acasă	S'aducem lui lancu flori!
Și e dus la vânățóre	Trageți drigu mai la scară,
5 Să vèneze căprioře.	Să scótem pe lancu-afară,
Căprioře n'a vênat,	Să 'l ducem la mânăstire,
lancu singur s'a 'mpușcat	15 Să fie de pomenire!
Cu pistol de diamant.	

PESTE PODUL MOGOȘANI.

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Zamisi C. J. Plenița — Dolj.

Peste podul Mogoșani	Să'l întindem pe o masă
Iancu trece 'n vânătoare,	Ca pe-o flóre de garófă.
Să'mi vèneze căprioare.	10 Bucură-te, mânăstire.
Căprioare n'a vênat,	Că intră o flóre 'n tine!
5 Iancu singur s'a 'mpușcat!	Nu intră să veseléscă
Săriș fraș, săriș surori,	Și intră să'mi putredéscă!
Să punem pe Iancu 'n florî;	

BUCURA-TE MANASTIRE.

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateiaș. Mielîța — Dolj.

Frunđă verde trei măslîne,	Dași țérina la o parte,
Bucură-te, mânăstire	De vedeși óse 'nșirate,
Ce garófă intră 'n tine!	10 Trupușor plin de păcate!
Nu intră să 'mbobocéscă	Cobori, Dómne, pe pămînt
5 Și 'mi intră să putredéscă!	De veđi mórtea ce-a făcut,
Dacă nu 'mi credeși cuvîntul,	13 Țérina s'o sufi 'n vânt!
Aideși să v'arăt mormîntul;	

ME GANDESC, MANDRO, LA TINE.

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ioan Bacioiú, din Petrescii-de-sus—Gorj.

— Mě gândesc, mândro, la tine
 Ce negru pămînt te ține,
 De nu mai vii pe la mine?
 — Mě ține pămînt cu iarbă,
 5 Nu pociú veni făr' de trebă!

MANDRUȚA MEA DE DEMULT.

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ión Băcioiú, din Petresciú-de-sus—Gorj.

Mândruța mea, ești de mult, Nu gândi că te-am urit. Te-am urit două-trei zile Și mi-e gândul tot la tine !	Trec pe drum, mă uit la tine, Tremură carnea pe mine ; Mă bat pe trei căpștăle, Mă prăpădesc vai de mine !
5 Eú peste ți mor, plesnesc, Cu tine să mă 'ntălnesc, Două vorbe să-ți vorbesc, Inima să'mi potolesc ! Că'mi crapă inima 'n mine,	15 Mă uit la căscióra ta, Imi lăcrămézá inima ! Ardă-ți căscióra ta, Cum imi arde inima ; Ardă-ți căscióra pe tine
10 Mândră, de dor de la tine !	20 Cum arde inima 'n mine !

DRAG MI-E DEALUL SA'L SUI.

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ion Băcioiú, din Petresciú-de-sus—Gorj.

Drag mi-e dealul să'l sui La amanta mea dintăi. Amanta mea de demult, Nu gândi că te-am urit ;	Și mi-e gândul tot la tine. Mândruța, amanta mea, Să-ți dea cine ce ți-o da, Tu să nu-ți pierđi credința,
5 Te-am urit două-trei zile	10 Să te urască neica !

SPUNE'MI, MANDRO, M'AI DORIT ?

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiú, din Petresciú-de-sus — Gorj.

— Spune'mi, mândro, m'ai
[dorit,
Cât am fost călătorit ?
Că eú de tine m'am fript !
De-aș mai trăi rău, nu bine,
5 Numai ca să fiú cu tine !

FOIE VERDE MARACINE.

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Constantin Dobre, din Govora — Vâlcea.

Fóie verde mărăcine,
 Tot gândind, puică, la tine,
 Să uscă carnea pe mine,
 Ca frunđa pē mărăcine;
 5 O litră d'a mai rămas
 Și-așa s'a fript și s'a ars!

FOIȚICA, FOIE LATA.

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiú din Petrescii-de-sus — Gorj.

<p>Foițică fóie lată, Inima nechiú e 'nfocată, Veselă era o dată, Era lóna nemăritată; 5 Dar de când s'a măritat,</p>	<p>Inima mea s'a 'ntristat! S'a 'ntristat mândrele mele, Că nu mai daú pe la ele, Sara și diminéța, 10 Peste ți tot d'auna!</p>
---	---

VERDE, VERDE DE DUDAU.

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Bondoc, Pojogeni — Gorj.

<p>Verde, verde de dudăú, Pe drumu care merg eú, Nu-í fântână, nu-í pîrčú, Să'mí potolesc dorul meú!</p>	<p>5 Dorul de la inimiórá, Nu mi-l potolește-o țară, Numa mândruța 'ntr'o séră!</p>
---	---

FÓIE VERDE BOB AREU.

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Iautarul P. Brândușianu din Costești.

— Fóie verde bob areu,
Pe drumul care merg eú,
Nu e Iarbă nici dudăú,
Nici fântână, nici pîrăú,
5 Nici apă din eleșteú,

Să'mî potolesc focul meú !
Focul de la inimiórá,
Potolește-l, bálăIórá !
— Ce puternic așî fi eú
10 Să-ți potolesc focul tăú ? !

ALÉRGA, DORULE ALÉRGA.

Auđit de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru — Novaci.

Verde frunđă, Iarbă négră,
Alérgă, dorule, alérgă,
Pêné 'ți-este lumea dragă ;
Că dacă-I îmbétrâni,
5 VeI ședeá și-eI hodini,

La tinerețe-eI gândi,
La ce-aI făcut te-I căi.
C'aI pierdut tinerețea
Și ți s'a pălit fața !

DORULE BUCATA REA.

Auđit de Chr. N. Țapu din gura lui Nic. Frațila din Novaci — Gorj.

A se confrunta varianta «Badea pe costișă ară» pag. 100, colecția E. Sevastos.

— F...u-ți morțiI tăI, de dor,
De te-aș prinde te omor !
Dorule, bucată rea ;
Eșî de la inima mea,
5 Dorule, bucată amară,

Eșî de la inimă atară.
Amară-I frunđa de nuc,
Amar dorul care 'l duc ;
Dulce e frunđa de fag,
10 Amar dorul care 'l trag !

VERDE FRUNȚA DE SECARA.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Toma Todea din Sălișteana — Transilvania.

A se vedea o variantă No. DXXXIII pag. 255, din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

<p>— Verde frunță de secară, M'am gândit, măndro, și-asără, Verde frunță iară neșă, Să'mi spuș, măndro, să'mi [spuș, dragă, 5 Astă năpte ce-ai ghisat ? — Da-ș-ar Dumneșă mult [ghine, Te-am ghisat, bădiș, pe tine, Că năpraua ta așă nășă</p>	<p>Am ghisat'o ruptă 'n două. 10 — Ba minș, pușcă, ba minș, [dragă, Că năpraua e la mine, Dar s'o rupt inimă 'n tine, Tăt gāndindu-te la mine ! M'oi gāndi, măndro, și eș 15 Și ne-o 'ntālni Dumneșă, Dumneșă și ducul sfintu, Care ne șin' pe pāmintu !</p>
---	--

CINE N'ARE DOR.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Costea Gheorghe, din Saceni — Teleorman.

Veș variantă «dorul greș» vers. 8—9 din colecția G. D. Teodorescu pag. 277.

<p>Fășe verde bob năut, Cine n'are dor măș mult Să vie să'l împrumut, Că la mine este mult ;</p>	<p>5 Isvorăște din pāmint Ca un nastur de argint, Cānd cade 'n apă la fund !</p>
--	--

MARE-I DEALU LA BACAU.

(VARIANTA)

Auzită de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu din Vladimir — Gorj

<p>Frunză verde de dudău Mare-î dealu la Bacău, Tot mai mare'î doru meu! Cine n'are dor pe lume 5 Vină să ia de la mine, Că la mine e isvor, Ca să 'mî ție tot un dor. Cine n'are dor în trup, Vină ca să 'l imprumut,</p>	<p>10 Că la mine e prea mult! Și așa 'mî vine une ori, Să béu otravă să mor! Fôie verde lemn domnesc, Staū în drum și mă gândesc, 15 La ce să mă otrăvesc, Când am țile să trăiesc Și pe puțca s'o iubesc?!</p>
--	--

CINE N'ARE DOR D'AJUNS.

(VARIANTA)

Auzită de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopolu din R.-Vâlcea.

Fôie verde de năut,
 Cine n'are dor d'ajuns,
 Să vie să'l imprumut;
 Că la nețca e dor mult
 5 Cură isvor din pămînt
 Lele, lelea mea!

CINE N'ARE DOR SUPT SÔRE.

Auzită de I. Ionescu de la I. Negoescu din Bogați — Dâmbovița.

<p>Frunză verde de cicóre, Cine n'are dor supt sôre N'are țile 'ntristătore, Ci țile de sêrbătore. 5 Frunțuliță mărăcine,</p>	<p>Tutulor le pare bine, Că o să plecî de la mine. Nu mai mie 'mî pare rău, Nu mai pocî de dorul tău, 10 Că ai fost iubitul meu!</p>
---	--

FOIE VERDE D'AVRAMESA.

Auđită de I. Ionescu, abs. seminarist, de la S. Udrescu, din Bogazi — Dâmbovița.

Fóie verde d'avrămésă,	Să puț șaua și să măi ;
M'ajunse un dor d'acasă,	D'o fi dor de la mumă
De copii și de nevestă,	Să fac calul numai spumă ;
De copii ca de copii,	10 D'o fi dorul de la tată,
5 De nevestă mă topii !	11 Să fac calul numai apă !
D'o fi dor de la copii	

UȘOR, PUIULE, UȘOR.

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu, lăutar din Ștefănești — Gorj.

Fóie verde de bujor,	5 Nu'mi trimești mai puținel,
Ușor, puful, ușor,	Să vii dumneata cu el,
Ce'mi trimești atâta dor,	Intr'o fóie de bujor,
Prin gurile tuturor ?	Să te vėd că 'ți este dor ?!

UNDE-AUD CUCU CANTĂND.

Culésă de Chr. N. Țapu, de la lăutarul Christea din T.-Jiu.

Unde-aud cucu cãntãnd	Am auđit cã dai cu bobii bine ;
Și mterlița șuterãnd,	Dã'mi și mie cu bobii bine,
Plóya'n codru rãpãind,	15 Sã vėđ neicuța mai vine,
Luna pe cer cercuind,	C'arde inimióra 'n mine !
5 Norii la vale-se lãsãnd	De cãnd neica m'a lãsãt,
Și puicuța suspinãnd,	N'am bėut nici n'am mãncãt,
Nu mē ștũ om pe pãmint!	De pe drumuri n'am mai stat !
Puica cu jale plãngẽnd,	20 Vine nóptea și 'nserez,
Din ochii negrii lãcrãmãnd	N'am cu cine sã vorbesc.
10 Tot de neicuța 'ntrebãnd:	Es afarã și rãcnesc,
— Fóie verde mărãcine,	Lumea đice cã 'nebunesc,
Fã vecinã, fã creștinã,	Nu mē știe cã doresc,

- 25 De neica mă prigoresc !
 Incă ȃiuă s'a făcut
 Și neic'al meu n'a mai venit !
 Să puț masa să mănânc
 Aminte de el mî-aduc ;
- 30 Când mă puț ca să mănânc,
 Nu poclũ, frate, să mănânc !
 Imbucătura o bag in gură,
 Ea se face clisă'n gură,
 Că neicuța nu mai vine !
- 35 Cine'mî ȃice, cine'mî spune
 Că neicuța o să mai vie,
 Aș ȃa tot ce veȃi pe mine,
 Că umblu pe drum nebună !
- Casc gura să'mî lasă pară,
 40 Că nu mai pociu inimȃră !
 Casc gura să lasă foc,
 Arde 'l-ar focu noroc !
 Ah ! noroce, de te-aș prinde,
 Ca p'un cãine te-aș ucide.
- 45 De te-aș prinde la un loc
 Să-ȃi puț pale, să-ȃi ȃau foc ;
 Că la tȃtă lumea făcuși parte,
 Dar mie nici o dreptate.
 Că veȃul dragoste 'ntr'un loc
- 50 Tot cu parte cu noroc,
 La mine mult e cu foc
 Arde-te-ar focu noroc !

DORUL DE CINE S'ALĒGA

Auȃită de Chr. N. Țapu de la Iautarul Dumitru Baranca din Peșteana-de-sus, Gorj.

- Frunȃuliȃ de oblĒgă,
 Dorul de cine se lĒgă
 Nu mai este nici o trĒbă.
 De se lĒgă d'o nevasȃ
- 5 Pȃerde din lucru din casă ;
 De se lĒgă d'o copilă
 Ultă vadra pe fântână
 Și cusătorĒua 'n mână,
 Cu ochiȃ la curmătură.
- 10 Că de mine s'a legat
 Ca făsuțu pe arac.
- Făsuțu are soroc,
 Se sufe pĒn' la un loc,
 Se intȃrce și lĒgă bob ;
- 15 Dar ce bob alimănit,
 Că e făcut din Iubit !
 Iubitul nu e moșie,
 Număȃ pismă și mănie ;
 Iubitul mĒ-a scos barba
- 20 Și dragostea mustaȃa,
 Și mustaȃa 'n tȃte păȃȃ
 Ca vreju de castraveȃ !

DORUL DE CINE SE LĒGA

Auȃită de Chr. N. Țapu de la Ion Stancu, Iautar din Cucuieȃ —Teleorman.

- Firicel de Iarbă nĒgră
 Dorul de cine se lĒgă,
 Nu-ȃ pale lucru de șagă,
 Că de mine s'a legat
- 5 Ca bȃla de om sĒrac,
 Ca fasulea pe arac,
 Fasulea are soroc
 Se sufe pĒn' la un loc,
 Stă pe loc și lĒgă bob.
- 10 S'a legat și d'un volnic
 Și-a lăsat plugu 'n pămĒnt
 Și boiȃ 'njugaȃȃ la jug
 Și-a plecat dupĒ Iubit.
 S'a legat și d'o nevasȃ
- 15 Și-a lăsat războiu 'n casă,
 Cusătura pe ferĒstră
 Și-a feșit să mĒ IubĒscă !

PE DÉLU CU LILIACU.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Const. Dobre din Horez— Vâlcea.

Verde frunță foț ca macu,	5 Când ți vine dor de mine,
Pe dealu cu liliacu	Rupe liliac și pune;
Și-a mūtāt mândra conacu.	Când ți vine dor și foc,
Nu l'a mutat de vr'un bine,	Rupe liliacu tot !

PE DÉLU CU LILIACU.

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu din gura Iăutarului Dumitru Baranca din Peșteana-de-sus, Gorj.

FrunđuIiță foț ca macu,	Când ți vine dor de mine,
Pe dealu cu liliacu	Rupe liliac și pune;
Și-a mutat nețca conacu.	Când ți vine dor de foc,
Nu l'a mutat de vr'un bine,	Rupe liliacu tot !
5 Ci l'a mutat pentru mine ;	

LASA-TE PUICA DE MINE.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Costea Gheorghe din Săceni—Teleorman.

— Verde, verde mărăcine,	5 Că ți-e casa de doi pași ;
Lasă-te, puțcă, de mine ,	De doi pași și-o pășitură,
Să trăim pe lume bine!	Sint la tine 'n bătătură,
— Dar cum focu o să mă las,	Și'mi trece doru de gură !

ȚII TU MINTE, ORI NU ȚII ?

Auđită de Chr. N. Țapu de la lautarul Costea Gheorghe din Săceni—Teleorman.

— Fôie verde trei lămâi,
Ții tu minte, ori nu ții
Când eram noi doi copii,
Când culegeam flori din vii,	Că de mine tot rămâi !
5 Mărul îl tăiam fâlii
Și'l mâncam pe căpătâi ?
Când băgam țigica 'n gură,
Eă trăgeam sânge din mură ?	15 —Cu cine-oi să te mângâi ?
Cu dorul star'ar pustii ?
—Du-te, leică, și să vii
Colea 'ntre stă-Mării
Când se cöce pöma 'n vii
10 Ții tu minte, ori nu ții ?
Geaba, puică, mă mângâi
Cu gutul și cu lămâi,
Cu zar și cu mirodii,	20 Și ciréșa 'n prăvălii.
Puică, tu te-oi mângâia
Cu voinicii de séma mea !
—Fie voinicii ca frunđa,
Ca frunđa și ca iarba,
25 Dacă nu ești dumneata,
Care făcea dragostea !

AFARA-I LUNA ȘI BINE.

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Dumitru Baranca, din Peșteana-de-sus—Gorj.

Afară-ı lună și bine,
Cine mă-e drag nu măi vine.
Mă culcași și ațipii,
Doru pusei căpătâi,	Mă sculași și pipăii,
Dömine, nimic nu găsiı !
Număi doru inimii
5 Cu uritu mă'nvălii,
Dömine, rău mă odihniı !	10 Scris pe fața periniı,
Cu cernéla ochilor
Și cu pana genelor !

DORULE CE-AI CU MINE ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Const. Dobre din Horez—Vâlcea.

Fôie verde trei sulfine,
Doruleș, ce ai cu mine,
De mă horopsești pe lume ?
Dorule, tu știı ce știı,	Dorule, bucată rea,
Ieși de la inima mea
Și du-te la mândruța,
Să te suptie și ea !
5 Făr'de mine nu rămâi ;	

DORUL MEU CE L'AM AVUT.

Culesă de Chr. N. Țapu de la G. Paicu, lăutarul Bistriței (Vâlcea).

Fôțe verde bob năut, Dorul m'eu ce l'am avut, L'am dat de mult imprumut Și-acum cu ochi mă uît, 5 Că ce-am iubit nu mai uît ! Că de la Paști pên' la Ispas,	Câte necazuri m'am tras Și de mândra nu mă las ; Că m'oi lăsa de ea, 10 Când m'oi suna scândura, Popa cu cădelnița !
--	--

LA VALE LA CALARAȘI.

Culesă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu, com. Dozești (Vâlcea).

La vale la Călărași, Strig' un căpitan de marș. Nu știu marșul să'l ascult, Ori la Ióna să mă uît ? 5 —Ióno, mijlocelul tău	Să-l fac luminări de seú, Să le puî la capul meu; Să lumine Peste mine, 10 Să'mi trecă de dor de tine !
---	---

CINE MI-ARE DOR LA VALE

Culesă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zăgănescu, din com. Vladimir (Gorj).

Cine m'are dor la vale,
 'I se pare nóptea mare,
 Umblă nóptea tot călare
 Și se scólă 'n prânđul mare ;
 5 Cine m'are dor la deal
 'I se pare nóptea an !

HAI HAI HAI, DORULE.

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști — Romanași.

— Hai, hai, hai, dorule hai,
 Cu Marița cum te dai?
 —Cu Marița mă dau bine,
 Că beaș vin și mănânc pâine
 5 Și cu pușca lângă mine!

AȘ TRAI ȘI N'AM CU CINE.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști — Romanași.

Frunză verde mărăcine,
 Aș trăi și n'am cu cine;
 Nu e pușca lângă mine,
 Să beaș vin, să mănânc pâine
 5 Și cu rachiaș de prune!

BUSUIOC DE SUPT RESTEU.

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu din Vladimir — Gorj.

—Fole verde de un areș,
 Busuoc de supt resteu
 Văduț'ăi vr'un frate-al meu?
 —L'am văduț, l'am cunoscut
 5 In pământ verde 'nflorit!

DE GANDURI DE OFTAT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Costea Gheorghe din Saceni—Teleorman.

<p>Fóte verde matostat, De gândurî și de oftat, Stau la masă neinchinat, Mă pomenesc nemâncat ! 5 Mă scol în sus să mă'nchin, Picerile nu mă țin,</p>	<p>Par'că nu's făcut de plin ! Și-aduc mâna să'mî fac cruce, Mâna din cot nu s'aduce ; 10 Și 'nghiț câte-o 'mbucătură, Mi se face clisă 'n gură !</p>
---	---

UND' TE DUCI, BADEO', SARACE ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la G. Grănescu — Pienița — Dolj.

<p>— Frunđuliță trei spanace. Und'te duci, badeo sărace ? —La pimnița din pârloge, Béu vinul cu trei soróce. 5 — De ți-e rușine cu mine, Fă-mă bréu pe lângă tine, Ca să merg și eú cu tine, De ți-e rușine cu bréu, Fă-mă trăgător la fréu,</p>	<p>10 Că de tine nu rămăiú. De ți-e rușine și-așa, Fă-mă trăgător la șea, Să merg și eú cu dumnea-ta. Că de-oí zăbovi o lună, 15 Mă găsești pe câmp nebună ; Și de'í zăbovi un an, Mă găsești négră buștén !</p>
--	--

TINEREȚELE SE DUC

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Costea Gheorghe din Saceni,—Telorman.

<p>Flóre verde foí de nuc, Tinerețele se duc, Bétrânețile m'ajung, Ce-oí să mă fac de Iubit ? ; C'auđ mândrele oftând, Că le las pe drum plângend. Mi's sătule de Iubit, Pecat c'am îmbétranit ! Barba négră mî-a albit,</p>	<p>10 Pěrul s'a scărleonțit, Copilele m'a urit. Flóre verde și-o lalea, De s'ar găsi cine-va Cu parale nu geaba, 15 Ca să'í vënd bétrânețea, Să'mî cumpăr tinerețea, C'am trăit bine cu ea !</p>
--	--

FIRICEL DE IARBA NÉGRA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu din R.-Vâlcea.

A se vedea începutul variantei No. 375, pag. 367, colecția d-lui Bibicescu.

Firicel de ȳarbă neagră,
 Haideți, puică, haideți dragă,
 Haideți puică să fugim,
 Să fugim, să pribegim,
 5 C'acum e vremea de fugă
 Pêne este ȳarba crudă.
 Unde calci
 Urmă nu faci;
 Unde șeđi
 10 Nu te mai veđi.

Haideți, puică, haideți, dragă,
 Haideți, puică, să fugim,
 Să fugim, să trecem Oltu,
 Că p'aici ne-a călcat focul!
 15 Trecuți Oltu jumătate
 Mă coprinse un dor de spate;
 Trecuți Oltu, apă lină,
 Mă cuprinse un dor cu milă;
 Trecuți Oltu și de tot
 20 Mă cuprinse un dor cu foc!

FIRICEL DE IARBA NÉGRA

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la P. Brândușianu Iautar, Costești— Vâlcea.

Firicel de ȳarbă neagră,
 Ș'aideți, puică, ș'aideți, dragă,
 Haideți, puică, să fugim,
 Că p'aici nu mai trăim.
 5 Acum e vremea de fugă,
 C'acuma e ȳarba crudă.
 Unde șeđi nu te mai veđi,
 Unde calci urmă nu faci.
 Să fugim să trecem Oltu,
 10 Că p'aici ne arde focu

Și ne-aude protopopu.
 Fôie verde trei alune,
 D'ar fi drumul prin pădure
 M'aș duce cu puica 'n lume;
 15 Și m'eu drumul prin oraș
 Și mă 'ntrebă de răvaș.
 Doi mă 'ntrebă, doi mă lęgă,
 Doi mă lęgă cot la cot,
 Și mă pörtă tégu tot!

VERDE, VERDE ROSMARIN

Auđita de Chr. N. Țapu din gura lui Dumitru Bacioiu, din Petresci — Gorj.

<p>Verde, verde rosmarin, Voinic tiner, cal befran, Reu sa'ngaduia la drum; Calu trage la conace, 5 Voinic tiner unde-i place, Nu stie ca pulca zace. Cum sa'mi fac niște mijlôce, Sa'mi ved pe pulca cum zace? Sa'mi lovesc dealurile,</p>	<p>10 Sa-i gasesc lecurile; Sa-i gasesc trei clopoiei, Sa le fau in trei ulcele, Sa le pu sera la stele Si dimineta la sore, 25 Sa'mi dau pulcii sa se scole, Ca'mi zace pulca si more, Va, Domne, ce reu 'mi pare!</p>
---	---

ZACE ION DE LUNGORE

Cules de Chr. N. Țapu din comuna Runcurel — Mehedinți.

<p>La Colpanu din ogore Zace Ion de lingore, Si'l pazește-o fată mare, Cu drepta pe luminare, 5 Cu stanga la inimióra. — Zaci, Ione, oi te scolí, Ca mie'mi vin peitorí?</p>	<p>— Marita-te, fa fetiá, Ca daca m'oi mai scula, 10 Oi veni la nunta ta; Oi sta langa nasi-ta Si-oi da si eu vre-o para, Ce m'o lasa inima!</p>
--	--

COLEA 'N VALE LA ISVORE

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu din Dozești -- Vâlcea.

<p>Fôie verde iarbă mare, Colea'n vale la isvore, Zace-un voinicel de-o bôlá, De-o bôlá și de-o lungore, 5 Mi-l pazește-o fată mare,</p>	<p>Cu códele pe spinare, Cu breu incinsa pe sale, Cu stanga la inimióra, Cu drepta pe luminare! 10 — Fôie verde de trei flori,</p>
--	--

Zaci, voĭnice, orĭ te scolĭ ?
 Că mie'mĭ vin peĭtorĭ,
 Peĭtorĭ, logoditorĭ.
 — Fôĭe verde și o lalea
 15 Catalino, fată fa,
 Mărită-te cum ăĭ vrea,

Că dac'o vrea Dumneġeĭ,
 M'oĭ maĭ indrepta și eĭ ;
 Și-oĭ veni la nunta ta,
 20 Să daĭ baniĭ cu poala,
 Galbenĭ cu strachina,
 Icusariĭ cu chivăra !

FRUNȚULIȚA FOI DE PUR

(VARIANTA)

Auġită de Ilie Constantinescu normalist, de la Marița Caraian — Craiova.

— Frunȡuliȡă foĭ de pur,
 Domnule sergent majur,
 Te chiamă domnu Maġur,
 Te pune la cercetare.
 5 — Fănică ce bôlă are,
 De zace 'n spitalu-ăĭ mare,
 De 'l păzește-o fată mare,
 Cu côdele pe spinare,
 Cu stânga la inimiôră
 10 Cu dreapta pe luminare ?
 — Zaci, voĭnice, orĭ te scolĭ,

Că mie'mĭ vin peĭtorĭ,
 Ca și eĭ să mă mărit ?
 — Mărită-te, fată mare,
 15 Că eĭ dacă m'oĭ scula,
 Oĭ juca la nunta ta
 Și mĭ-eĭ sĕruta mâna,
 Ți-oĭ da ruble cu pôla.
 Dar dacă nu m'oĭ scula,
 20 Oĭ veni la môrtea mea
 Și mĭ-eĭ sĕruta mâna !

VOINICUL NEINSURAT

Auġită de Chr. N. Țapu de la Ghiȡa Schiopu, lautar în R.-Vâlcea.

Fôĭe verde salbă môle,
 Cine are, cine n'are,
 'I se pare nôptea mare
 Și plapoma supĕrare,
 5 Și saltéua glob de sare.
 Cine are nevestică

Tinĕră și frumușică,
 'I se pare nôptea mică
 Și plapoma ușurică,
 10 Ca pana de rândunică ;
 Plapoma cu floricele
 Te gădilă la picere !

FOIE VERDE MARACINE

Comunicată de d-l Ion Tănăsescu, fost normalist, auzită de la lautarii din
cșani.

Foie verde mărăcine,
Badeo, cât trăiești pe lume,
Nu-ți striga mândra pe nume,
Că dragostea ți-oî repune.

5 Strigă-mă flóre de cépă,
Nimeni să nu te pricépă
Și strigă flóre de vie,
Nimeni să nu te știe !

CURGE UN PEREU CU JELE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Cepariu, din Ocnele Sibiilor (Transilvania)

Supt ferestra maicii mele
Curge-un pârâu cu jele,
lasă maica să se spele.
Și nu se póte de jele,
5 Că 's tot lacrămi de-ale mele !

FRUNȚA VERDE Ș'O RASURA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Cepariu, din Ocnele Sibiilor (Transilvania).

Frunță verde ș'o rasură,
Răsărit-a luna 'n șură,
Nu'i aci cine'mi dă gură.
Frunță verde foi de fag,
5 Răsărit'a luna'n prag,
Nu'i aci cine mi-i drag.
Ce mi-i drag, nu ie pe lume
Bădița cu dulce nume !

Ce mi-e drag mie 'n viață ?
10 Bădița fără mustață,
Că'l sărut și nu mi-e gréță,—
Are gura cu dulcétă
Și cuvintul blândișor,
Badeo, te iubesc pên' mor !
15 Haî, bădiço, când ți-e dor,
Că te iubesc pênă mor !

PASERE GALBINA'N CIOC

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Cepariu, din Ocnele Sibiilor (Transilvania)

- Pasere galbină 'n cioc,
Rău mî-ai cântat de noroc !
De ți-ar seca ciocul tēu,
Cum mî-ai cântat mie de rău ;
5 Și totă viața mea
Ai cântat să'mî fie rea ;
Și toate dîilele mele
*Le-ai cântat să'mî fie rele !
Cum nu ți-a fost ție gréță
10 A'mî cânta mie de față ?
Blestema-te-ar Dumneđeū,
Când veî face cuîbul tēu ;
Când veî vrea puîl să'î scoîi,
Să ți-I mănca corbîl toîi ;
15 Cât de rău mî-ai cântat mie,
De-am rămas făr' de soîie !
De-aș ști unde locuîești,
- Ce fel de pasere ești,
Cu arcu te-aș săgeta
20 Și la vulturî te-aș țipa !
Nu ești tu nici porumbiță,
Nici mierlă, nici ciocârliță,
Făr'o mică păserică.
De te-ar bate Dumneđeū,
25 Cum mî-ai cântat mie de rău,
Eū te-aș blestema,
Ca săîi casci o falc'a ta
Și tot prin păduri pustî
Sburând pururea să fi !
30 Nici să mori, nici să trăiești
Numai să te chinuîești.
Să nu mori fără 'mpuîcată
Și de gadină mîncată !

SPUNE'MI MANDRO

Comunicată de d-l Ion Tanăsescu fost normalist, auđită de la lăutarîl din Focșani.

- Spune'mî, mândro, mergî,
[nu mergî,
Orî poteca să'mî deslegî ;
Spune'mî, mândro, viî, nu viî,
Că colo mă rógă triî.
5 Haiđa, mândro, să fugim,
Să fugim, să trecem Oltu,
Să ne schimbăm, mândro,
[portu,
Că satul ni s'a mărit
Și dușmanîl s'aū 'mulțit.
10 Unde sint douî saū treî,
Vorbesc de noi între ei,
Dușmanîl mei și ai tēi.
Unde sunt doî cu doî,
Vorba lor 'î tot de noi
- 15 Și osinda de nevoî !
Știî, mândro, ce-am pus de
[gând ?
Să plec, să te las plîngēnd,
Din ochî negri lăcrămānd.
Și-oî să 'ncalic pe cal murg,
20 Mai curānd ca să ajung,
Către deal la Cincu-Lung,
Către deal, către muscel,
Să trec dumbrava cu el ;
Să mă duc la mândra mea,
25 Care mă iubiam cu ea
In copilăria mea !
Că eū nu am să-o uî,
Că's volnic să o sērut,
Că pe mine m'o plăcut !

FRUNȚA VERDE DE AGLICA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Cepariü, din Ocnele Sibiilor (Transilvania).

Frunță verde de aglică, Draga badii frumușică, Ce'mi ești séra la portiță, Cu florî aniante 'n chică?	5 Cine florî ți-au pus de-ajuns, Să-ți puțü și eü dol bujorî. Bujorî 's de sérutat, Să mă satur de oftat!
--	--

AOLEO, LELIȚA DRAGA

Comunicată de d-l Ión Tânăsescu, fost normalist, din Focșani.

— Aoleo, leliță dragă, De-ai fi bună și 'nțelptă, Să'mi lași pórtă descuiată Și feréstra destupată, 5 Să te väd cum ești culcată.	Și de-î fi culcată bine, Să mă daü pe lângă tine; Iar de-î fi culcată răü, Să mă duc la Dumneșeü 10 Să'mi beaü vinișorul meü!
---	---

U R Î T

VERDE FRUNȚA, MERULE

Aușită de Ch. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petresci — Gorj.

A se confrunta sfirșitul variantei No. 251 pag. 201 din colecția d-lui Bibicescu.

— Verde frunță, mărule,
Unde te duci, dorule ?
— La voi, pușorule.
— Dar la noi la ce mai vii ?	10 Potecărașul mî-a spus
Că lécuri de urit nu-s.
Că lécul uritului
E 'n fundu pămîntului.
Că uritu n'are loc,
5 C'a venit uritu 'ntâi
Și s'a pus la căpătâi.
Dac-am văduț și văduț,
La potecăraș m'am dus
Să'mi dea lécuri de urit.	15 Două scânduri de brad
Și-un gorun mare la cap
Și altă frunță și-o lalea,
De-acum pên 'o fi lumea !
-

FOIE VERDE ȘI-O SIPICA

Aușită de Chr. N. Țapu de la Ion Țuguî, lăutar în Romanî — Vâlcea.

Foie verde și-o sipică,
Sictir curvă prefăcută,
Dacă n'ai fost mulțămită
De dragostea mea cinstită.	Curvă-ai fost la maică-ta,
Curvă ești la casa ta,
La neica n'ai ce căta.
Curvă-ai fost,
5 Toți calicii te sêrută,
Te sêrută pe obraz,
Ca să'mi faci mie necaz.
Când te sêrut și eă,
Dumitale 'ți pare rău.	15 Curvă să fi,
La neica să nu mai vii !
Sictir curvă, rublă ștersă,
Să nu vii la mine acasă.
Sictir curvă, rublă veche,
10 Sictir curvă prefăcută,	20 Ce'mi porți cărpa p'o ureche !
-

PUICA NEICHI TU ERAI

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Iautarul Dumitru Ion Bacioiu, din Petrescii-de-sus Gorjiu.

Puica neichiġ tu eraġ,
 Care te fãgãduiai
 Cã pe altul nu mai ai;
 Dar aserã la fãntãnã
 5 Te prinsei cu trei de mãnã.
 Unul te ținea de mãnã,

Altul te sãruta 'n gurã.
 Curvã-ai fost, curvã sã fiġ,
 La mine sã nu mai viġ!
 10 Curvã a-ġ fost la maicã-ta,
 Curvã-ai fost la casa ta,
 La mine n'ai ce cãta !

FRUNĐULIȚA IARBA MARE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Cojocarul — Pojogeni, Gorj.

Frunđulițã Iarbã mare,
 Și-aserã, la cina mare,
 Mġ-am ieșit la drumu mare
 Ca cãinele de turbare.
 5 Mẽ 'ntãlniġ c'un șarpe 'n cale,
 Vẽrs otravã d'a tare.
 Verde, verde de dudãu,
 Sã mẽ otrãvesc și eũ

Cã m'a urit neic'al meũ !
 10 Nu m'a urit cã 's uritã,
 N'am zuvelcã firuitã,
 Nicġ cãmașã lãnțuitã !
 Primã-vara mġ-o veni,
 Zuvelcã mġ-oġ lãnțui,
 15 Cãmașã mġ-oġ firui,
 Și cu neicuța mġ-oġ fi !

BLESTEM

OSANDI-TE-AR ȘI TE-AR BATE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu — Ștefănești, Gorj.

A se confrunta mica variantă «Osândi-te-ar» din G. Dem. Teodorescu op. citat, pag. 279. Idem No. DIV pag. 242 din colecția d-lor Iarnic și Bârsan, Idem sfișritul variantei No. 429 pag. 393, din colecț. d-luș Bibicescu.

Fóye verde trei spanace,
Osândi-te-ar și te-ar bate
Perióra de erí nópte,
Car' ți o puneam eú la spate
5 Și spuneaí că nu se póte!

Aséră ți-am dat inele
Și acu te vėđ făr' de yele.
Eú întreb ce le-ai făcut,
Tu'mí puí capu în pămint
10 Și 'mí spuí că le-ai pferdut!

FOIE VERDE TREI LALELE

Auđită de Chr. N. Țapu de la I. Negoescu, Bogați,— Dâmbovița.

A se vedea varianta «Muierea urită» din colecț. d-luș G. Dem. Teodorescu, pag. 272.

Fóye verde trei lalele,
Mě 'nsuraí să'mí íaú mułere,
Mě bucuraí la avere,
Și'mí luaí muma mamí mele,
5 Vaí de păcatele mele!
La avere, la argint,
La un boú de priponit!
Bou ící, bou colea,
Bou, trece Dunărea.
10 Avereá s'a cheltuit

Nebuna mí-a 'mbétrănit
Și eú tot m'am prăpădit!
Puică, fuseí urgisit
De Dumneđeú cel íubit.
15 Bate-vě crucea de femeí,
M'ați lăsat încins cu teí,
Cu tótă avereá să pleí!
Fire-ai, maică, blestemată
Că nu mě făcuși o fată!

VERDE FRUNȚA DE LIPAN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Toma Todea, Sălișteea,—Transilvania.

<p>Verde frunță de lipan, Iată neica trece dealu, Că-î cunosc frêu și calu; Că mî-e calu vinecior 5 Și pintenog de picior.</p>	<p>Calu să'l lovescă bóla, Să-î aduc orzu cu póla, Bóbele ca băniclóra Și apă cu vedrișóra!</p>
--	---

DORUL MEU AJUNGA-TE

Culésă de I. Odor de la Anica Mihăescu, com. Roșioru — Prahova.

A se vedea o mică variantă No. DXLIII pag. 262, din colecția D-lor Iarnic, și Bârsan.

<p>Mă, neicuță, puule, Doru meü ajungă-te Pe cale ducându-te, Sara desculțându-te, 5 La masă puindu-te. Nici odată să nu 'mbucî, Pân' aminte să'î aducî D'ale nóstre vorbe dulcî, Vorbe dulcî și mângâiose, 10 De la inimíoră scóse, Care ți le-am cuvîntat Și nu mi le-aî ascultat.</p>	<p>Da acu d'aș cuvînta, Știü, că nu le-aî asculta. 15 Neică, pe moimintu teü Să rêsare trandahirî Și pe mormițelu meü Să rêsale rosmarinî. Rosmarinu să se 'ntinďă, 20 Trandahiru să'l coprinďă, C'am fost și noi doi iubîțî Ca niște pomî înflorițî Și pomî s'a scuturat Noi tare ne-am depărtat!</p>
--	--

AI, PUICA, LA SEVERIN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Zănescu Nicolae, Vladimir,—Gorj.

Fôie verde lin pelin,	10 Și totă cheltuțala!
Ș'ai, puică, la Severin,	— Neică, de ce nu muriaș,
Să ținem calea la trin,	Când Țiceaș ca să mă iaș?
Să vedem vine Marin,	Marine, să te usucș
5 Marin și cu Costandin?	Ca pâinea care o mănâncș
Trenu plécă șuferând,	15 Și ca vinul care-l beș,
Léna 'mș rămâne plângênd !	Când tu 'mș făgădușai
— Tacș, Léno, nu maș plângea	Că Țiceaș că să mă iaș.
Că-șș pörtă neică grija	

FOIE VERDE FOI DE NUCI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Vasile Nicolescu, Petrósa,—Vâlcea.

— Fôie verde foi de nucș,	Neică, să mi-te blestem,
Neică, să mi te usucș	La mănăstirea d'un lemn,
Ca pâinea care o mănâncș	Să te usucș ca un pom,
Și ca vinul care-l beș,	10 Ca un pom neroditor,
5 Când Țiceaș ca să mă ieș,	Ce nu face vara florș,
Și acum Țicș că nu maș vrefș.	Nicș umbră de călțorș!

FOIE VERDE CA LIPANUL

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Constantin Baranca, din Hurez—Vâlcea.

Fôie verde unt-de-lemn,	5 Să te usucș ca un pom
Să nu fac să te blestem,	Ca un pom neroditor,
La biserica de lemn	Ce nu face vara florș,
Să'ngenunchș să te blestem.	Nicș umbră la călțorș!

FOIE VERDE CA LIPANUL

Culésă de D-l Ion Ionescu, abs. seminarist, din comuna Bogat-Dâmbovița.

A se vedea începutul variantei «Pe cea culme armenescă» pag. 186, din colecția «cântece Moldovenești», a D-nei Elena Sevastos, și sfârșitul variantei «Frunză trei curmale» pag. 123—124 E. Sevastos.

<p>Foie verde ca lipanul,
Cine'mi sufe dealu,
La Radu căpitanu ?
Ion Ardeleanu
5 Gheorghită cu calu.
Cine'mi trece côsta ?
Gheorghe cu nevasta,
Albă la peliță,
Négră la hăfnuță.
10 Cine'mi trece lunca ?
Gheorghe cu mândruța.
Mândra din gură-î grăia :
— Pune-mă, Gheorghe, călare
Indărătu dumitale,
15 Că nu mai poți de picioré ;
Că mi-e drumu gloduros,
Nu mai poți merge pe jos !
— Eă călare nu te poți,
Că mi-e murgu mititel
20 Abia'mi duce trupul meu,
Trupul meu și armele,
Sileaf cu pistólele.
Mândra din gură-î grăia :
— Tu, Gheorghită, să mi-te duci
25 Pên'oî vedea pâlc de cucî,
Tot printr'o pădure deasă
Inainte lupi să-ți iasă,</p> | <p>Calu să se spălmântescă,
Pe tine să te trântescă.
30 Mâna stângă,
Să ți-o frângă
Și p'a dreptă s'o scrântescă !
Să măi calu, știi ca muțî,
Să țiî frêul, știi, cu dințî.
35 Să te duci, Gheorghită, duci
Să te duci, să mi te duci,
Pên'oî da de lup arând,
De pițigoî semănând,
Vulpea cu còda grăpând,
40 Vrabiele secerând,
Berzele pâine făcând,
Și tu, Gheorghe, să mi te duci
Pên'oî ajunge rob la Turci,
Rob la Turci pe marea albă,
45 Să'mi tragi diua la catargă ;
Să'mi tragi catarga pe uscat
Și nóptea cu fier legat,
Să veđi că te-am blestemat.
Că un blestem de fată mare
50 Nu'ți dă sare la mâncare,
— Nicî la lucru de'ndemnare ;
Când blestemu te sosește,
Acolo că te trânteste !</p> |
|---|---|

DRUM PE DEAL ȘI PE VALE

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihai, din București.

- Fóye verde salbă móle,
 Drum pe deal și drum pe vale,
 Drum la pușca, piste vale,
 Drept pin pórtá dumatále,
 5 Trece un voñnicel călare,
 Cu cămașa albă flóre,
 Când mí-l vede țața móre;
 Cu bréul lăsat pe șale,
 Cu ceasu de chiotóre,
 10 Strigă Leana în gura mare :
 — Pune-mé, neică, călare,
 La spatili dumatále,
 Că nu maí pocí de picíóre ;
 Că mí-e drumu gloduros,
 15 Nu maí pocí merge pe jos !
 — Nu pocí, neică, să te puí,
 Că mí-e murgu mic de díle
 D'abia mé duce pe mine,
 Și e născut într'o Joí
 20 Și nu póte duce doí !
 — Dar'ar, neică, Dumneđeű,
 Să fie pe gândul méű,
 Calul téű să poticnescă,
 Pě tine să te trântescă,
 25 Măna dréptă să ți scrântescă,
 Și p'a stângă
 Să ți-o frângă !
- Dar voñnicul ce-mí făcea ?
 Pe murgul se pitula,
 30 Pe murgul se pitula,
 Și cântând mereű, dícea :
 — Aí, máí murgule, la drum
 Să întăresc víforále,
 Și ne-astupă urmele.
 35 S'ajungem de vreme acasă,
 La pușcuța cea frumósă,
 Că nu-í e bărbatu acasă,
 Și e dus la vênătóre,
 Să véneze căprióre.
 40 Căprióre n'a vênat
 Și el singur s'a impușcat !
 Pușca pe loc rămânea
 Și lăcrámând íl striga :
 — Unde, neică, mí-í 'nsera,
 45 Pe ce pernă te-í culca,
 Ce trupșor oí desmierda,
 Să te gândeșți la mândra.
 Nu-ți e milă și osândă,
 Trupul méű ți-a fost dobéndă
 50 Și țișile jucărie
 C'ășa mí-a plăcut și mie.
 Te-am culcat te-am desmierdat
 Și ađí cu alta m-aí schimbat !

DU-TE, BADEO, DUCA-TE

Cules de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu,—No vaci.

A se vedea o mică variantă No. CCXXXVII din colecția D-lor Iarnic și Bârsan.

- Du-te, badeo, ducă-te,
 Dorul méű, ajungă-te !
 Du-te, badeo, și íar vină,
 Nu mé maí lăsa streină
 5 Ca pe-o flóre din grădină !
- Nicí aceia nu-í streină
 Că maí are o rădăcină ;
 Nicí aceia nu-í singurea,
 Că maí are-o floricea
 10 Și 'și trece timpu cu ea !

ARA BADEA CU PLUGU

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu,—Novaci.

Ară Badea cu plugu	Și să stai pên'la plivit
Alătura cu drumu ;	Ca și mândra la iubit.
El ară și sémăună	Să stai bin' la secerat
Și din gură blastăună :	Ca mândra la sërutat !
5 —Să te faci, grăule, faci	

MANDRO, CAND ȚI-O FI MAI BINE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu,—Novaci.

A se vedea No. DXLI vers. 20—97 din colecția D-lor Iarnic și Bârsan.

Mândro, când ți-o fi mai bine,	10 Să te ducă la spitaiū !
Șapte doftori lângă tine.	Mândro, din totă avere
Patru să te lecușcă	Să rămâi pe sat a cere,
Și trei să te doftorască !	Ca soldatu prin cortele.
5 Șapte sute bani in pungă	Să vii și la satu meu,
Catrință să nu'ți ajungă !	15 Să te miluiesc și eu
Să-ți mânânci cu doftorii	C'o mână de grăună,
Patru boi ca păuni ;	Să știu că mi-ai fost drăguță !
Căruța cu patru cai	

PRINTRE ȚERI, PRINTR'AMENDOUA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Frățila,—Novaci.

Printre țeri, printr'amendouă	Și de mână ținându-se
Se fac două poduri nouă,	Și din guri muștrându-se :
Pe unu neica trecea,	—Bădiț-bădișorul meu,
Pe unu mândra 'mi venia.	Ajungă-te dorul meu
5 Amendoi întâlnindu-se	10 Călare pe murgul tău ;

- Murgul să se poticnescă,
Drept în cap să te trântescă,
Mâna stângă să ți-o frângă
Mâna dreaptă s'o scrântescă !
15 Frunzuliță de dudău,
Stăi să te blăstem și eu :
—Totă ziua să stai în prag
Cu ața băgată în ac ;
Să nu poți odată 'mpunge,
20 Până nu vei începe a plânge.
Mândro, când ți-o fi mai bine,
Șapte doftori lângă tine :
Patru să te doftorescă
- Și trei să te lecuască.
25 Patru boi ca păuni
Să ți-i mănci cu doftorii ;
Căruța cu patru cai,
Să te ducă la spital !
Mândră, dintr'a ta avere
30 Să umbli prin sat a cere,
Ca soldatu prin cortele.
Să vii și la satu meu
Să te miluesc și eu
C'o mână de grăunțe,
35 Să știi că mi-ai fost mândruță !

CÂND OI ȚICE ȘI UN NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Zănescu N., Vladimir, Gorj.

- Când oi țice și-un năut,
Imi ară neica c'un plug.
Frânge-i-s'ar cormanul,
Cormanul și fieru al lat,
- 5 Să vie de sară 'n sat,
Să'i așternă dalca 'n pat
O perină și-un macat,
Lino, și-o gură de sêrutat !

FOIE VERDE MARACINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Barlabancea, lautar Peșteana-de-sus — Gorj.

se confrunta cu varianta «Frunză verde trei gutu, pag. 65, colecția E. Sevastos.

- Foie verde mărăcine,
Tu pleci, neică, de la mine,
Tu te duci și eu rămâi
Și singură mă mângâi.
5 Tu te duci, neică, sărace
Da eu ce focu m'oi face ?
—Tu ți-o face, mândro, bine,
Că mai sint voinicî ca mine !
Eu m'oi face, mândro, rău,
10 Plec, mă duc, din satu meu !
- Tot cireți, neică, să'mi stea,
Dacă nu ești dumneata !
Să'mi trecă de brați în sus,
Dacă nu-i care s'a dus !
15 Să te duci, neică, te duci,
Pîn' te-o prinde rob la Turci ;
Să porți cai Turcilor,
Să duci doru mândrelor ;
Să porți cai de căpestre,
20 Să duci doru la neveste !

AM O MANDRA CILIBIE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petresci — Gorj.

Am o mândră cilibie,
Unde-î Țic nu vrea să vie.
Dómnne, Dómnne, mă rog Ție,
Scurtă-î vîața ei, sau mie,
5 De cât tot așa soȚie,
Unde-î Țic nu vrea să vie !

PRAPADI-TE-AI NEICULIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Anghel Cambrea din Săcelu — Gorj.

Fóte verde lămâița,
Prăpădi-te-ai neiculița,
Prin florî și prin grădinița !
--La ce să mă prăpădesc
5 Că am Țile să trăiesc.
Cu pulca să mă 'ntălnesc !

MAICA, TU CAND MAI FACUT

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Dumitru Băcioiu, Petr

Fóte verde bob năut,
Maică, pe mine când m'ai făcut,
Știi bine că Ț-a părut
Că Ț-am născut fiu din trup.

5 C'o mână Țiță 'mî
C'un picior mă l
Din gură mă ble

FIRE-AI NEIC'AFURISIT

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Firulescu, Grecești, Mehedinți.

Fire-ai neic' afurisit, Cu batista de la gât; De ce, neică, nu muriam. Când amândoi ne iubiam?	5 Dar acum la ce să mor, Când 'mi dau fetele florî, Nevestele ochisorî!
---	---

VERDICICA D'O LELEA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul I. Bușă, Ciauuru, Gorj.

Verdică d'o lelea, Când vorbisem cu Lina, S'a 'ntâmpat o vreme rea, Dudaia și iulgera 5 Și trăgea cu vremea rea, Nu poct' iubi pe Lina. —Mult o fi, Lino, d'aséră, De când tot staū eū p'afară? Mi-a 'nghețat picioru 'n scară 10 Și mâna pe săbióră, Nu ț-e, Lină, și păcat Că eū tremur lângă gard Și tu dormi cu altu'n pat? Tu m'estî bună de 'mpușcat!	15 Ajungă-te mila mea Nicî mai bine, nicî mai rea, Und 'ț-o fi calea mai grea! Ajungă-te dorul meu, Nicî mai bine, nicî mai rău, 20 Numai cum te-am iubit eū! Nu ț-e milă și păcat Că eū tremur lângă gard? M'ai iubit și mai lăsat Cu cuvintu m'ai legat 25 Ca p'un dobitoc la gard, Nebăut și nemâncat. Și m'estî bună de 'mpușcat Fără frică de păcat!
--	--

DU-TE, NEICA, UND' TE-I DUCE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

—Dute, neică, un' te-î duce, Că gurița mea cea dulce Te-aduce de un' te-î duce. Du-te, neică, și o lună, 5 Că gurița mea cea bună Te'aduce într'o săptămână; Du-te, neică, și un an	Eū rămân négră buștén. Du-te, du-te, ducu-ț mila, 10 Cum duce ul'ul găina; Du-te, du-te, ducu-ț dorul Cum duce vântul pîrjolul. De te-î duce, nu te-î duce, 14 Știū bine că ț-am pus cruce!
---	---

FOIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Alex. Veleanu, com. Vela (Dolj).

<p>Fóie verde și-o lalea, Măniósă mî-e lóna, De Duminecă séra, Că i-am luat batiștíora, 5 Batiștíora de mătasă Pe la colțurî tot alésă Cu arnicî și cu mătasă, — Tot ca lóna de frumósă. Și iar verde și-o lalea, 10 Că nu am pe unde da,</p>	<p>Să nu-î vėd căscióra, Casa și bătătura Ș'imprejur ce-o mai ave z — Lino, inimíora mea, 15 Dar'ar, Domnul Dumnece Să fie pe gândul meú : Casa eí cea zugrăvită S'ajungă părăginită ; Lino, podu-î orzărie 20 Și căscióra grănărie !</p>
---	---

SUI MARIȚO'N DEAL LA VIE

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu Dozești (Vâlcea).

<p>Fóie verde iasomie, Sui Marițo, 'n deal la vie, C'au venit mîerlițele Și-au mánecat cornițele. 5 Când deteí c'o sburătură, Il pică córna din gură.</p>	<p>Córna se făcu fântână, Fântână cu cincî isvóre Să bea dușmanií să mî 10 Să bea și dușmanca n Să plesnéscă fíerea 'n</p>
---	--

FOIE VERDE ȘI-O LALIE

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu Dozești (Vâlcea).

<p>Fóie verde și o lalie, Mě suií in deal la vie Și găsií mîerlițele, Măncându-mí cornițele ! 5 Și luaí d'o sburătură, Lovií mîerla peste gură</p>	<p>Și-í căđu córna Córna se făcu fă Fântână cu trei 10 Să bea dușmanií Să bea și dușm Să plesnéscă fí</p>
--	---

CUCULEȚUL

C U C U L

Culésă de Chr. N. Țăpu de la Dumitru Băcioiu — Petrescii de-sus. (Gorj).

A se confrunta cu varianta «Frunțelena și de mure», din cântece Moldovenesti, Elena Sevastos) pag. 13 și pag. 23. n. 2 și No. CCLVIII pag. 118—119, din colecț. l-lor Iarnic și Bârsan.

— Cuculeț de unde'mî vii ?	5 Șade la gherghef și cósă ;
— De la târg de peste Jił.	Nu știu cósă orî descósă,
— De Lencuța ce'mî mai spuif?	Orî de neica 'mî cercetéză.
— Da, Lencuța-ı sănătósă,	

FOIE VERDE BOB DE BOB

Auđită de Ión Ionescu, de la Ión Șt. Udrescu. Bogați—Dâmbovița.

— Fóie verde bob de bob,	Și-a rămas puił golaș
Cucule de Topolog	Și ı-a lăsat golășei
Cobóră din deal în Olt,	Cu perișoru pe ei,
De'mî mai potolește un foc !	15 De plânge codru de ei !
5 — N'am ce foc să-ți potolesc,	Mi ı-a lăsat pe nisip,
Nici n'am glas să-ți hăulesc,	Pitulicea ı-a găsit.
Că mi l'a luat mândra 'n crâng	Trecu luna lu Sin-Pietru
Când eram copilaș mic,	Părăsi cucu făgetu
Ș-acu n'am cu ce să-ți cânt.	20 Și turtureaua vâlcéua
10 Ș-altă fóie d'arțaraș,	Și mîerlița potecéua !
Ș'a dus, neică, drăgálaș	
-

CUCULUI

Auđită de Chr. N. Țapu de la Christea Cobzaru, din T.-Jiu.

A se vedea varianta «cuculuș» pag. 347, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

— Cuculeț de la pădure
 Du-te la mândra și spune,
 Să nu mai se porțe bine
 Cu parale de la mine,
 5 Că gălbinașii de la gât,
 De nețuca sînt făcuți!

CANTA, CUCE, NUMAI MIE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Christea Nicolai Cobzaru — T.-Jiu.

<p>Cântă, cuce, numai mie Că pên' la vară cine știe? Ori că mor ori că trăiesc Saū d'acea pribegesc. 5 Nu mă duc de sărăcie, Ci mă duc de dușmănie Și mă duc pên' la un loc Și iar, puțuță, mă 'ntorc, Să puț la dușmanii foc.</p>	<p>10 C'asa 'i voia la dușmanii, Să'mi vadă carnea 'n cântar, Și sângele 'n terezie Să'mi vedă casa pustie, C'asa la dușmanii le pare bine! 15 Casa mea cea zugrăvită Ajunse părăginită, De dușmanii ocolită!</p>
--	--

FOIE VERDE DE SIPICA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu din Ștefănești — Gorj.

<p>Fóie verde de sipică, F...u-te'n lege furnică, ('ă tu ești juvină mică, De știți cucu unde cântă. 5 Frunđuliță de lipan, Că cântă p'un bolovan;</p>	<p>Frunđuliță bob năut, F....u-te'n lege de cuc, Cântă bine că te 'mpușc 10 Și 'ți frig carnea și-o mănânc, Și 'ți o frig și nesărată, Numai pîn cenușă dată!</p>
---	--

CUCUL ȘI CORBUL

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, din Pojogeni — Gorj.

A se confrunta varianta «Cucul și Corbul» pag. 347. colecția D-lui G. D. Teodorescu.

<p>Frunđuliță foi ca plop, Se céartă cucu cu corbu, Care să reinăle 'n codru? Corbu 'mî este lege rea. 5 —Taci, corbe, nu mă 'ngâna, Că tu ești o lege rea; Că eă sînt lege curată</p>	<p>Spovedită 'n an odată. —Spune cuce pop'al tĂu, 10 Să mă spovedesc și eă. — Pop'al meă e vĂnĂtor, Cu pușculița cu flori, CĂnd te-oî spovedi, tu mori!</p>
--	---

UND-AUD CUCUL CANTAND

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Mihaî, din București.

<p>Fóte verde bob năut, Unde-aud cucul cĂntĂnd Și mĂerlița șuierĂnd, Jos la baltă fulgerĂnd,</p>	<p>5 Plóia 'n codru rĂpĂnind, MĂ fac bróscă pe pĂmînt, Ca un pușor de lup Și intru la pułca 'n crĂng !</p>
--	--

CUCULEȚ DE LA PADURE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, din R.-Vălcea.

<p>Fóte verde foi de mure, Cuculeț de la pădure Du-te la mĂndra și-î spune, Să'și spele obrazu bine. 5 Să vie la nełca 'n culme,</p>	<p>Fóte verde și-o lala Ca să mă iubesc cu ea ; Că de cĂnd nu m'am iubit, AmĂendoı ne-am ofilit, 10 La fațĂ ne-am prĂpădit !</p>
--	--

CUCULE DE MIC EȘTI MIC

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru — Novaci.

A se vedea varianta prescurtată «Cucușor» pag. 207, colecția Elena Sevastos.

<p>— Frunđuliță siminic,
Cucule, de mic ești mic,
Dar ți-e glasul de voinic.
F...u-ți legea ta de cuc,
5 Vara vii, vara te duci,
Mă mir iarna ce mănânci?
— Mănânc mugurel de fag
Și beaș apă dintr'un lac
Și cânt codrului cu drag.
10 — F...u-ți legea ta de cuc,</p> | <p>Vara vii, vara te duci,
Și de muncă nu te-apuci.
Ia biciu și haț la plug.
— N'am venit să mân la plug
15 Și-am venit ca să vė cânt.
— Cântă cuce numa mic,
Că la vară, cine știe?
Că pên' la vară o fi mult,
Cine știe, ajung, n'ajung,
20 Glasul tău ca sė'l aud ?</p> |
|---|--|

FOIE VERDE BOB NAUT

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru — Novaci.

<p>— Fóte verde bob năut,
F...u-te 'n lege de cuc,
Vara vii, vara te duci,
Nici de muncă nu te-apuci;
5 Mă mir iarna ce mănânci?
— Putrigaiu, cójă de fag
Și beaș apă de pin lac
Și cânt codrului cu drag.
— Fóte verde iasomie,
10 Ia mai cântă'mi, cuce, mie.
— Nu mai pociu voinicule,</p> | <p>C'astă iarnă mi-am cântat
Peste Olt la Calafat.
P'un bordeiaș dărimat,
15 Tótă iarna mi-a degerat,
Un picior mi-a degerat,
Cel-al-alt mi s'a uscat,
Limba 'n gură mi-a 'nghețat,
La cocóna Bălășița,
20 Pêně mi-a amorțit gurița,
Mi-a degerat limbulița !</p> |
|---|---|

CORBULEȚU

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Ghița Sehiopu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta cu varianta «Corbul» pag. 251 din colecția Poesii Poporane a lui Vasile Alexandri.

Fóie verde a bobului,	Ce tot țipi cu-atâta jale ?
Țipă puțu corbului.	Orî ț-e fóme, orî ț-e sete,
— Ce ț-e, pușor de corb ?	Orî ț-e dor de codru verde ?
Orî ț-e fóme, orî ț-e sete,	— Nu mî-e fóme, nu mî-e sete,
5 Orî ț-e dor de codru verde ?	15 Nu mî-e dor de codru verde ;
— Nu mî-e fóme, nu mî-e sete,	Ci-aș mânca inimî de cal
Nu mî-e dor de codru verde ;	Și-aș bea sânge de Muscal ;
Ci-aș mânca carne de Turc	Și-aș mânca crețer de cuc
Și-aș bea sânge de hațduc !	Și-aș bea sânge de hațduc !
10 — Corbe, corbe, frățiore,	

PE CULMIȚA DEALULUI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Pe culmița dealului	— Nu mî-e fóme, nu mî-e sete
Țipă puțu corbului.	Nu mî-e dor de codru verde ;
— Ce ț-e, pușor, de țipi,	D'aș mânca carne de Turc,
Au ț-e fóme, aũ ț-e sete,	Ș'aș bea sânge de hațduc.
5 Aũ ț-e dor de codru verde ?	

CUCULEȚ, UNDE-AI IERNAT

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din com. Dîoști (Romanști).

A se vedea varianta de mai sus «Fóie verde bob năut» pag. 328.

Cuculeț unde ai iernat ?
 Peste Jiũ la Vadulat,
 Intr'un bordei dărâmat,
 Fără ușă, fără pat,
 5 Aripa mî-a degerat,

FÓIE VERDE Ș'O LAPTUCA !

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir (Gorj).

Fóie verde și-o lăptucă,	Să dai puilor să 'mî guste,
F...u-ți legea ta de curcă,	Puișorii mî-or mânca,
C'ăi intrat cu puii 'n luncă,	Când mî-o suna scândura ;
La răcore și la umbră,	Nici atuncea, ba, ba, ba.
5 La umbră și la lăcuste,	

SE'NGANA CORBUL CU CUCUL

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir (Gorj).

A se vedea varianta de mai sus «Cucul și corbul», pag. 327.

Se 'ngănă corbul cu cucul :	5 Că tu nu ești legea mea ;
— Nu mă îngăna, corbule,	Că tu ești legea spurcată,
Că 'mî-au pușca la cătare,	Că bei apă după matcă,
Când oi da, cură penele la	Și mănâncî carne de vacă!
[vale,	

FOIE VERDE FOI CA NUCUL

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gh. Nicolăescu, Pletroasa (Vâlcea).

A se vedea variantele de mai sus «Cucule de mic ești mic și Fóie verde bob naut», pag. 328.

—Nu-mî blestema, Leană, cu-	5 Și beaă apă din bălțiță ;
[cul,	Mănânc mugurel de tel
Că mî-e singurel cu trupul.	Și beaă apă din ștubel,
Spune-mî, cuce, ce mănâncî?	Mănânc mugurel de fag
—Mănânc mugurel de viță	Ș'apoi cânt, «cucu» cu drag!

FOIE VERDE TREI LAPTUCI !

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir (Gorj).

Foie verde trei lăptuci	Mănânc mugurel de tei
F... în cîoc de cucî:	Și beaŭ apă din știubei.
Vara vii, vara te duci,	— Ce ț-e gușa galbină ?
Mă mir iarna ce mănâncî ?	10 — Tot mîncînd la sadină.
5 — Mîncînc mugurel de fag	— Ce ț-e gușa gîlbîoră ?
Și beaŭ apă dintr'un lac ;	— Tot mîncînd la pîdióră.

CUCULE, VOINICULE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

— Cucule, voinicule,	5 Și beaŭ apă din știubei
Vara vii, vara te duci,	Și cânt mîndrelor cât trei.
Mă mir iarna ce mănâncî ?	Mîncînc mugurel de fag
— Mîncînc mugurel de tei	Și cânt mîndrelor cu drag !

CUCULEȚ DE SADINA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Gh. Mateiaș, Mieța (Dolj).

—Cuculeț de sadină,
 Ce ț-e gura galbină ?
 Cuculeț cu pana sură,
 Ce tot daț pe bătătură ?
 5 —Cunosc locu unde-am ouat,
 Nu-l găsec cum l'am lăsat.

CANTA CUCU SUS PE CRACA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiū, din Petrescf (Gorjiū)

<p>Cântă cucu sus pe cracă, Cântă hoțu de mă sécă, Tot în pica mea să facă. Eū ȃic cuculuī să tacă, 01 El se sule p'altă cracă, Cântă hoțu de me sécă, Tot în pica mea să facă! — Cântă, cuce, nu inceta, C'am dat d'o inimă rea, 10 Mī-a 'mbolnăvit mândruța!</p>	<p>Mândruța cât a mea, Nu e cât ū Blanița, Cât Blanița, cât Gilortu, Numaī peste Ji: la Motru. 15 Eū aici, mândra la țară, Amēndoi zăcem d'o bōlă; Eū intr'un pat, ea 'ntr'un pat, Pe niște scânduri de brad, Jugrăvite 'n Țaligrad!</p>
--	--

VINE CUCU

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

A se vedea mica variantă CDLI pag. 213 Iarnic și Bărsan. Idem „Frunđulēna de trei fire” pag. 205, din colecția E. Sevastos.

<p>Fōte verde mărăcine, Vine cucu de trei ȃile Și n'are pe ce se pune. S'ar pune p'o rămurea 5 De la deal de casa mea, Și-ī e frică de belea, Să nu'l vađă cine-va. Fōte verde de susaī,</p>	<p>De trei ȃile viū pe plaī 10 Cu merinde pe cincī caī, Nu beūī, nici nu mâncaī, Numaī la cucu ascultaī. Eū ȃic cuculuī să tacă, El se sule p'altă cracă; 15 Cântă hoțu de mă sécă, Numa 'n pisma mea să facă</p>
--	---

VERDE FRUNȚA MARACINE

(VARIANTA)

Audița de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, Novași (Gorj).

A se confrunta varianta «Cucul» pag. 346 colecția d-lui G. D. Teodorescu.

Verde frunță mărăcine, Vine cucu de trei zile Peste câmp fără de pădure, Și n'are pe ce se pune.	S'ar pune p'o rămurea Și 'e frică c'o cădea. D'ar fi cucul d'un voinic, L'aș prinde d'un ibomnic ; Dar m'ie cucu pășerea, Nu știe de dragostea mea !
---	---

5 S'ar pune p'un mărăcine
Și 'e frică că nu'l ține ;

FOIE VERDE FOI CA BOBUL

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ghiță Schiopu, R.-Vâlcea.

Foie verde foi ca bobul, Se certy cucu cu corbul, La ce m'ie intrat în codru ? Foie verde și-o lălea, 5 Dară Corbu ce'mi Țicea ?	— Remy, cuce du mneata, Să ne cânti primă-vara S'audă și puica mea, Ca să'mi mai dea gurița, 10 Că mi s'a uscat limba !
--	---

CUCULEȚ CU PANA SURĂ

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Anghel Cambrea, din Săcelu, Gorj.

A se vedea o variantă prescurtată, colecția d-lui Bibicescu, din pag. 370 n. 379. Idem No. CCLXIV, din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

—Cuculeț cu pana sură Ce tot cânti la noi pe șură, Orî nu Ție inima bună ? ! — De m'ie bună, de m'ie rea, 5 Nu m'ie o știe nimenea,	Numai eü și mândra mea ! — Cuculeț cu pana sură, Ce tot cânti la noi pe șură ? Orî Ție fόμε, orî Ție sete, 10 Orî Ție dor de codru verde ?
---	--

- Nicî mî-e fόμε, nicî mî-e
[sete,
Nicî mî-e dor de codru verde;
Ci mî-e dor de satu meû,
C'am lăsat două mândre 'n el :
15 Una 'n vale
Ca o flóre,
Alta 'n deal
Ca un pahar !
— Cântă, cuce, nu tăcea,
20 Că mî-ai secat inima !
Cântă, cuce,
- Limba 'îi pice,
S'o dai țaiî s'o mânânce
Că mult e bună și dulce !
25 — Cucule, nu'mî fi dușman,
Că nu mî-ai cântat d'un an.
Și-acuși cântî sus pe buștén !
F...u-ți legea ta, de cuc,
Tu ești cuc și eû haîduc ;
30 Cântă bine, că te 'mpușc !
Cântă cucu sus pe cracă,
Eû ȓic cucului să tacă,
Cântă cucu de mă sécă !

FÓIE VERDE ȘI-O RASURA

(VARIANTA)

Audița dc Ch. N. Țapu de la Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

- Fóie verde și-o răsura,
Cuculeț cu pana sură,
Ce te plimbî pe bătătură ?
Orî nu ți-e inima bună ?
5 — De mî-e bună, de mî-e rea,
Nu mî-o știe nimenîa,
Numai puțculița mea !
— Fóie verde samulastră,
Cucule cu pana albastră,
10 Ce te plimbî pe la feréstră ?
- Nu sînt fată nicî nevastă,
Sînt garófă la feréstră,
Garófă mirositoare,
Cine mă miróse móre !
15 Cine pe mine m'ó lua,
De loc că și pornesc grea.
De-ar fi cucu d'un voînic,
L'aș prinde d'un ibomnic.
Dar mî-e cucu o pásărea,
20 Nu'mî puî mintea eû cu ea !

CUCULE, NU MAI CANTA

(VARIANTA)

Culésă de I. Odor audița în com. Cireșiú (Prahova).

- Cucule, nu mai cânta,
Că mî-ai secat inima ;
D'ar fi cucu d'un voînic
L'aș prinde d'un ibomnic,
5 Și mî-e cucu o pásărea,
Nu știe ce'î dragostea !
Cuculeț, pasăre sură,
- Ce te plimbî pe bătătură
Orî nu ți-e inima bună ?
10 — De mî-e bună, de mî-e rea,
Nu mî-o știe niminea.
— Cuculeț, pasăre albastră
Ce viî nóptea la feréstră,
14 Că sînt fată, nu's nevastă !

FÓIE VERDE CA NALBA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iautarul Costea Gheorghe — Sacen', (Teleorman).

<p>— Fóie verde ca nalba, Cântă, cucu, nu înceta, C'am dat de inimă rea. MI-a pierdut calu șaua, 5 Șaua și ipingăua, Și mî-a găsit'o mândra.</p>	<p>Mă rog de ea să mî-o dea, Mândra Țice să mē Ia, Că mî-a fost ibovnicea, 10 De când era mititea, In braț de la maică-sa,</p>
--	--

VERDE FRUNȚA DE ȘERPETU

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, Novac', (Gorj).

<p>Verde frunță de șerpetu, Trecu postu lu Sim-Pietru, MI-a urit cucu făgetu Și turturéua 5 Vălcéua Și mândruța potecéua. Verde frunță foI, trifoi, Plécă cucu de la noi, Lasă puiI mititeI ; 10 Pitulicea mai cu milă, Găsi puiI făr' de mumă. Păsărica așa milósă</p>	<p>Luă puiI de cuc să-ı créscă ; Coboră din dél in vale, 16 Și le duce demăncare, Șă créscă puiI mai tare. Verde frunță tāmăIoră, Veni cucu 'n primăvară, Găsi puiI sta să sboră 20 Și când le făcu întrebare Cine le-a dat de măncare, PuiI 'n sémă nu'l băgară, Că ı lăsase făr' de pene, Nu vrură să-ı Țică nene!</p>
---	--

CANTA CUCU ȘI-O MIERLIȚA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, din PetresciI — (Gorj).

<p>Cântă cucu și o mîerliță, Gătește-mē maıculiță, Că la vară e respiriță, Și resboIu</p>	<p>5 La DorohoI, Și gălcévă La Ceplévă !</p>
---	--

CANTA CUCU SA ME DUC

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petresci-de-sus.—(Gorj).

Cântă cucu să mă duc
Și mîerlița să mă 'ntorc
Să'mî dau dușmanilor foc ;
Să'mî dau foc cu lemne verđi
5 Și p' o parte cu uscate,

S'aprindă și cele-l-alte.
De-aș ști cânta ca cucu,
N'aș mai ieși din codru ;
Ca cucu nu știu cânta,
10 În codru n'am ce căta !

MURGULEȚUL

DÉMNĂ MURGULEȚ

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iautarul Dumitru Baranca, din Peșteana-de-sus, Gorj.

A se confrunta varianta «Flacăul și murgul» pag. 350—351, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

- Frunđuliță ruguleț,
Démná, démnă murguleț,
Frunđuliță foI castană,
Tot la puIca la Peșteana.
- 5 — Bată-l focu de 'ndemnat,
Unde-ajungI, mă legI de gard,
Și'mI daI fên nuIelile
Și tu te jocI cu țitele
Ca cu gutuițele!
- 10 Pe mine mă legI de gard
Și tu șeđI cu puIca în pat.
Cum țI-e drag cu mândra 'n pat
Și mie cu traIsta 'n cap ;
Cum iți sînt dragI țitele
- 15 Și, mie grăunțele ;
Cum țI-e drag cu mâna 'n sin
Și mie cu gura 'n fên !

MURGULE, CALUȚUL MEU

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petresci— Gorj.

- Murgule, căluțul meu,
Ce te-abați din drum 'nereu ?
OrI țI-e greu trupșorul meu ?
— Nu mI-e greu trupșorul têu,
- 5 Că tu la cărșmă te-abați,
- Și de gard legat mă lași.
Cum țI-s dragI mândruțele,
Și mie grăunțele ;
Cum mI-e dragă traIsta plină,
- 10 Și ție mândra pe mână !

INDÉMNA, 'NDÉMNA, MURGULEȚ.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Michai, — București.

- Fóye verde ruguleț,
 Indémná, 'ndémná, murguleț.
 Colea 'n vale 'n deluleț,
 Să face d'un tênguleț
 5 La lóna 'ntre Olteț.
 Să-ș' cumpör d'un frêuleț,
 Mî-ai fost drag de mânzuleț,
 Ș'i'mî creșteaș în cómă creț ;
 Nóptea 'mî călcaș un județ.
 10 Ȑiua 'mî trăgeaș în grăjduleț
 Ș'i mâncaș la orzuleț.
 Ș'i iar verde ruguleț,
- Indémná, 'ndémná, murguleț.
 —F... în c... de 'ndemnat!
 15 Unde-ajungî mă legî de gard
 Ș'i'mî daș fên nuțelile
 Ș'i grăunțe stelile
 Ș'i apă zăbalile,
 Ș'i tu'mî beș cu mândrele !
 20 Cum ș'e drag cu mândra'n pat
 Ș'i mie cu trașta 'n cap!
 Cum ș'e drag cu mâna 'n sin
 Ș'i mie cu botu 'n fên !

FRUNȐULIȐA BOB ANGLAS.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateias, Misița — Dolj.

A se confrunta varianta «Voinic beșiv» No. 283 pag. 217—218, din colecția d-lui Bibicescu.

- FrunȐuliță bob anglas,
 Indémná, murguleț, la pas !
 —F..u-l.. în bot de 'ndemnat,
 Ca când n'ai mai 'ncălicat.
 5 Nu mî-e greș trupșorul têu,
 Ci mî-e urîț năravul têu,
 Jumătate mergî călare
 Ș'i jumătate la vale.
- F..u-l.. în bot de 'ndemnat,
 10 Unde-ajungî mă legî de gard
 Ș'i'mî daș fên nuțelile
 Ș'i grăunțe stelile.
 Cum ș'e dragî cărcșumile,
 Așa și eș grăunțele ;
 15 Cum ș'e drag cu mândra'n pat,
 Așa și eș cu traista 'n cap!

MURGULEȚ, CALUȚUL MEU
(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul P. Brândușianu, Costești — Vâlcea.

- Fôie verde de dudău,
Murguleț, căluțul meu,
Ce te-abați din drumul tău ?
Orî țî-e greū trupșorul meu ?
5 — Nu-mî-e greū trupșorul tău,
Mî-e urit năravul tău !
Pe la câte cărciumî treci,
Pe mine de gard mă legi
Și 'mî dai fên nuțelele
- 10 Și grăunțe stelele.
Cum țî-e drag la veselie
Și mie la herghelie :
Cum țî-e drag la refenea
Și mie asemenea.
15 Cum țî-e drag cu mindra'n pat
Și mie cu traista 'n cap ;
Cum țî e drag cu mândrele
Și mie grăunțele !

FOIE VDRDE FOI DE PRAZ

Culésă de Chr. N. Țapu de la Alecu Dumitrescu-Abălaru, Roșiorii-de-Vede.

A se vedea varianta «Murguluț» pag. 351, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

- Fôie verde foi de praz,
Foi de praz și de aclaz,
Morî, murgule, de necaz
Că n'am unde să te las !
5 Să te las la tată-meu ?
Tată-meu e om bătrân,
Nu cosește vara fên.
Cositura ce-a cosit'o
Nicî p'ăia n'a grămădit'o ;
10 Cu primaru mî-a 'mpărțit'o !
Să te las la maică-mea ?
Maică-mea e vrăjitoare,
Ia disagiî la spinare,
- Plécă 'n sat după moșmone,
15 Tu morî murgule de sóme !
Să te las la soru-mea ?
Soru-mea e fată mare,
Ia furca pleacă la fete,
Tu, murgule, morî de sete !
20 Să te las la frati-meu ?
Frati-meu e hoț ca mine,
Umblă călare pe tine
Și te ține nemâncat,
Nemâncat și nebêut,
25 Parc'ăi fi fost oropsit !

CE STAI MURGULE TRIST?

Culesă de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești — Vâlcea.

— Ce stai, murgule, așa trist?
— Cum n'aș sta, stăpâne, sta,
Că tu la cărciumă mergi,
Pe mine de gard mă legi!

5 Și 'mă dai fân nuțelile
Și grăunțe stelile,
Și tu 'mă beî cu mândrele!

CALETORIE - STREINATATE.

VAI VOINIC STREIN !

Auđită de Chr. N. Țapu de la lautarul Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

A se vedea varianta «Străinul sărac» din colecția G. D. Teodorescu op. citat, pag. 282 ; idem «Strein singur» din aceeași colecție, pag. 283 vers. 14—25.

Fóie verde de pelin, De pelin de rosmarin, Vaí de voínicel strein ! E ca mēru dulce 'n drum :	Trupióra 'mí plānge, Cu lacrāmí de sānge !
5 Cățí pe drum că'mí trec, Il sburățuresc ; Crăcióre 'mí frānge,	10 — Tací, trupină, tací, Că tot tu le faci ; Nu e vina ta, Ci-a cuí te-a sădit Și nu te-a 'ngrădit !

COLINDAI ȚERILE TÓTE.

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Teodor N. Țapu, Roșiorii-de-Vede.

A se vedea mica variantă «Dorul de rude» pag. 254 din colecț. D-lui G. D. Teodorescu, op. citat. Idem varianta din cāntece Moldovenescí pag. 10 No. 2, a D-nei E. Sevastos și No. MCDXXXI, din colecț. d-lor Iarnic și Bărsan.

Colindai țerile tóte, Și de bine n'avuí parte. Și 'mí vine cāte odată Să mă suí la munți cu pīatră, 5 Să'mí vėd mumă, să'mí vėd [tată... Nu vėd mumă, nu vėd tată,	Par'că sint născut din piatră ! Și așa 'mí vine une-orí, Să mă suí la cāmp cu florí, 10 Să'mí vėd frați, să'mí vėd surorí. Nu'mí vėd frați, nu'mí vėd [surorí, Par'că sint născut din florí !
--	---

PUSEI LACATU LA PÓRTA

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Pusei lacătu la pórta,
 Și plecaî in strinătate,
 Să'mî găsec mamă și tată!
 Nu e mamă, nu e tată;

5 Par'că sint născut din piatră!
 Nu sint frați, nu sint surorî;
 Par'că sint făcut din florî!

FOIE VERDE MARACINE

Audiță de Chr. N. Țapu de la Ion Preuteșescu, Novaci — Gorj.

Fóie verde mărăcine,
 M'a făcut mama pe mine,
 Numai singurel pe lume;
 Eû n'am frați, nici n'am surorî,
 5 Numai grădina cu florî.
 Fóie verde de berbină,
 Pusei lacăt la grădină,
 Și plecaî 'n țeră streină,
 Fóie verde de trei florî,
 10 Să găsec frați și surorî.
 Și umblaî și ispitî
 Frați și surorî nu găsiî!
 Și de ceîa mă întorseî,
 Fóie verde trei bujorî,
 15 Drept la grădina cu florî!
 Mă duseî la peliniță,

Și o găsiî călugăriță!
 — Bine, dragă peliniță,
 De ce ești călugăriță?
 20 — De ce n'am avut credință!
 Mă duseî la leuștén,
 Și-l găsiî negru buștén!
 — Bine, dragă leuștean,
 De ce ești negru buștén?
 25 De ce nu sint udat d'un an!
 Mă duseî la busuioc,
 Și 'l găsiî plângénd cu foc!
 — Bine, dragă busuioc,
 De ce 'mî plângî tu cu foc?
 30 De ce n'am avut noroc,
 Să fiú cu tine p'un loc!

REU ŞADE MUNTELUI
(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Ţapu de la lautarul Paicu, din Bistriţa, Vâlcea.

A se vedea varianta No DCXI, pag. 318, din colecţia d-lor Iarnic şi Bârsan.

<p>Fóie verde de dudău,
Rėu şade muntelui rėu;
Rėu 'ı şade făr' de pıatră,
Ca şı mie făr' de tată!
5 Rėu 'ı şade făr' de brumă,
Ca şı mie far' de mumă!
Rėu 'ı şade făr' de braji,
Ca şı mie făr' de fraţi!
Rėu 'ı şade făr' de florı,
10 Ca şı mie de surorı!
Mė suiı pe munţi de pıatră,</p> | <p>Făcuı ochişoriı rıtă,
Mė uitaı prin lumea tıtă,
Să'mı vėđ mamă, să'mı vėđ
[tată.
15 Nu vėđ mamă, nu vėđ tată;
Parc'aşı fi născut din pıatră!
Mė suiı pe munţi de florı,
Să vėđ fraţi, să vėđ surorı.
Nu vėđ fraţi, nu vėđ surorı;
20 Parc'aş fi născut din florı!</p> |
|--|--|

FOIE VERDE FOIE LATA
(VARIANTA)

<p>Fóie verde fóie lată,
Mė suiı în munţi de pıatră,
Să'mı vėđ mumă, să'mı vėđ
[tată.
Nu'mı vėđ mumă, nu'mı vėđ
[tată,
5 Parcă sint născut din pıatră!</p> | <p>Mė suiı pe munţi de florı,
Să'mı vėđ fraţi, să'mı vėđ
[surorı.
Nu'mı vėđ fraţi, nu'mı vėđ
[surorı,
Parcă sint născut din florı!</p> |
|--|--|

AMARA STREINATATE.

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihai, București.

- Amară streinătate,
 Mult ești tu fără dreptate ;
 Am umblat țerile tóte,
 Și de bine n'avuți parte !
 5 Din tinerețile mele,
 Trăiesc în lume cu jele ;
 Lumea, țara mă hulește,
 Dumne-de-ú mă miluește !
 Lumea, țara am umblat,
 10 Și de bine n'am aflat,
 Pe nimeni n'am cunoscut,
 Făr' pe cel ce m'aú făcut.
 De-í umbla în lumea tótă,
 N'oí afla mumă și tată ;
 15 De-í umbla și cât să cauți,
 N'oí afla doriții frați.
 Așa 'mí vine une-orí,
 De gândesc pe loc să mor !
 Jelui-m'ași, vai de mine,
 20 Jelui-m'ași n'am la cine !
 Jelui-m'aș munților
 De dorul părinților.
 Jelui-m'aș braților,
 Vai ! de dorul fraților ;
 25 Jelui-m'ași florilor,
 De dorul surorilor !
 Așa gândesc câte-odată,
- Să mă suí pe munți de piatră,
 Să'mí fac ochisorii rótă,
 30 Să mă uit în lumea tótă ;
 Să mă uit spre răsărit,
 Să ved dincotro-am venit ?
 Căci eú sint nenorocit,
 Și prin lume părăsit !
 35 Vêđut'am tótă lumea.
 Și marea și Dunărea.
 — Vîno, dragă turturea,
 De'mí sbóră la casa mea,
 Să'mí vorbesc cu măicuța.
 40 Am și-o dragă surióră,
 De dorul meú stă să moră !
 Jele, Dómne și pe ele....
 Jele la tot neamul meú,
 Din băfeat cum am fost eú ;
 45 Că eú tare sint stréin,
 Plin de dor și de suspîn !
 Dar mă rog lui Dumne-de-ú,
 Care'mí știe gândul meú,
 Să'mí dea viață curată,
 50 Să mai scap de ici odată :
 Vai de robia stréină,
 Când 'ți apucă Némțu inima,
 N'ai nimica pe viață,
 Numai pușculița 'n brațe !

CAND ERAM IN VREMEA MEA

Auđită de Chr. N. Țapu, în Runcurelu — Mehedinți.

A se vedea variantele: «Săriți frați și privighetorea prinsă» din colecția d-lui G. D. Teodorescu, pag. 280. Idem varianta prescurtată No. 405, pag. 382, din colecția d-lui Bibicescu.

Când eram în vremea mea,	Și 'mî făcu d'un lățișor
Sburam ca o turturea ;	Și mă prinse de picior
Și sburam din cracă 'n cracă,	Și mă băgă 'n colivie,
N'avea nimeni ce să'mî facă!	10 Să mă scóță 'n prăvălie,
5 S'un drăcit de vênător,	Să mă ducă la Domnie !
Șmulse trei fire de pěr,	

CAND ERAM IN VERSTA MEA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Când eram în vârsta mea,	— Und'te duci tu, sora-mea ?
Sburam ca o paserea ;	— Eú mă duc în țară streină,
Și'mî umblam din cracă 'n	15 Unde nu e dor, nici milă !
[cracă,	Că mila de la părinți,
N'avea nimeni ce să'mî facă.	Anevoie vrei s'o uști ;
5 Veni un hoț de vênător,	Iar mila de la bărbat,
Puse lațul umblător ;	Ca frunđa de pěr uscat,
Cum îl puse,	20 Când te dai să-te umbrești,
Așa mă prinse.	Tot mai rău te 'nădușești !
M'aruncară 'n colivie,	<i>In altă variantă ultimul vers sună :</i>
10 Mă puseră la feție !	Iar mila de la bărbat,
Câte paseri mă vedeau	Tot cu pumniș după cap !
Tóte mă ciricăiaú :	

FÓIE VERDE ȘI-O LALEA (VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la V. Nicolaescu, Pietrósă (Vâlcea).

Fóie verde și-o lalea, F...o 'n bot inima mea, Nu mai este cum era! Când eram în firea mea, 5 Sburam ca o pasérea, Ca o pasére pribégă, N'avea nimeni ce să'mi facă. Dar un hoț de vênător,	Călare p'un cărlător, 10 Rupse trei fire de pěr De la micul cărlător Și 'mî făcu d'un lățișor, În revérsatul de zori; Și m'apucă de picior, 15 De aripă și de cap; Mi-e frică că nu mai scap!
--	--

PASERICA DUPE LAC

Auđita de Chr. N. Țapu în Novaci — Gorj.

A se vedea varianta No. 152, pag. 116, colecția d-lui Bibicescu.

— Păsărică după lac, Nu mă blestema să zac, Că n'am pe nimeni cu drag Să'mi pule mâna la cap, 5 Să mă 'ntrebe de ce zac.	— Păsărică de pe Jit Da de nețuța ce știți? — De nețuța că știu bine, Bea la vin și mănacă pâine 10 Și gândește tot la tine.
--	--

UNDE-AUD ME DUC, ME DUC

Auđita de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Constantin Dobre, din Govora, R.-Vâlcea.

A se vedea o mică variantă «Intrebarea» la d-l. G. D. Teodorescu op. cit. pag. 278.

Fóie verde foi de nuc, Unde aud mă duc, mă duc, Ca frunđa eũ mă usuc, — Ca frunđa goronului, 5 Pe marginea drumului! Fóie verde de dudăũ, Și bătul și parit reũ Pe margine de pîrëũ, Uitându-mă 'n drumul tëũ. 10 Fóie verde bob năut,	Cum aș face să mă duc Să'mi iaũ frunđa să'mi sêrut, Că pên' la anu mi-e mult, Nu știũ ajung, ori n'ajung 15 La puțuța de demult, Să'mi dea gura s'o sêrut? Că sint călëtor mă duc Și unde am pus de gând, [n'ajung, La puțuța de demult!
---	---

UNDE AUD CA PLEC
(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateiaș, Mieșta, (Dolj).

Și unde aud că plec, că plec,
Știi ca frunđa mă petrec,
Ca frunđa alunului
Pe marginea drumului.

SUNA, SUNA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Christea Cobzaru — Têrgu-Jiu.

A se vedea varianta «Sună pietricica 'n vale» pag. 283, colecția poezii populare de d-l V. Alexandri.

<p>Sună, sună și resună,
Sună pietricica 'n vale,
Pușca mea plânge cu jale;
Sună pietricica 'n Olt,
5 Pușca mea plânge cu foc,
Că n'am parte nici noroc,
Să fiu cu pușca 'ntr'un loc.
De m'aș vedea 'n deal suit
Și la vale scoborit,
10 Să puș masa să mănânc
Și cu pușca după gât
Și cu murgu 'mpriponit,
De-o crăculiță de nuc.
— Vino, pușcă, să te sêrut,
15 Că d'ăia o să mă duc!
— Dar pe mine cui mă lași?
— Negrilor, streinilor,
Pe mâna dușmanilor!
— Iaca, neică, frățioare,
20 Fă-ți o milă și pomană,
Nu mă lăsa de ocară,</p> | <p>Sue-mă cu tin' călare,
La spatele dumitale.
De vei merge 'ntr'altă țară,
25 Ca să-ți fiu eu soțioră!
— Eă te-aș lua, pușcă, călare,
La spatele meu, frățioare;
Dar m'è murgul mititel,
Abăa duce trupul meu.
30 D'aș merge încă pe jos,
Da m'è drumu gloduros
Și nu pociu merge pe jos.
Și m'è drumul ars de sóre
Nu pociu merge pe picóre!
35 Milă de ea că-și făcea
La spate o arunca,
In Moldova cu ea mergea,
O cărciumă că-și făcea,
Amêndoî in ea trăia,
40 Avere că-și căpăta,
Mulți sêraci adăpostia!</p> |
|--|--|

SUNA, SUNA ȘI RESUNA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

A se confrunta varianta «sună sună» pag. 325, din colecția d-lui G. D. Teodorescu.

Fôie verde și-o răsură,
 Sună, sună și resună,
 Sună pîetricica 'n gărlă
 Mândra mea, 'mî plânge cu
 [milă :

5 Sună pîetricica 'n Olt,
 Mândra'mî plânge cu mult foc,
 Cu milă și cu pârjol,
 Ca să ție tot un dor !

FOIE VERDE ROSMARIN

Audița de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir (Gorj).

Fôie verde rosmarin
 F...u-țî legea ta de trin,
 Cum duci Olteniî de lin,
 Pe la Turnu-Severin.
 5 Și mî-î duci de-î ocolești
 Pîncă mi-î trecî prin Pitești
 Și mi-î lași în București.

Pe toți mi-î faci precepeți
 Să vină mere creșteți,
 10 La curțile boierești,
 — Cîntăre, oltene, bine,
 Să iaă mere de la tine ;
 Cu drepta să cîntărești,
 Cu stînga banî să primești

CINE'MI FLUIERA PRIN LUNCA ?

Audița de Chr. N. Țapu de la Vasilache F. Costake, Dioști (Romanași).

Cine-'mî fluieră prin luncă ?
 Rădița cu gura mică
 Și cu buza supțirică.
 Cine-'mî cfocăne prin luncă ?
 5 Rădița cu Marinică,
 Tafe răschitor și furcă

Și Marin baston de ducă,
 Să se ducă 'n Dobrogea,
 Acolo pămînt să ia.
 10 Dar'ar Dumneđeî să dea,
 Ca să intre Turcii 'n ea,
 Să'mî robéscă Dobrogea !

CINE FLUIERA PRIN LUNCA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Oie, lăutarul Dioștilor (Romanșii).

<p>Frunđuliță de sipică, Cine-³ mî flueră prin luncă ? Rădița și cu Ionică, Taie răschitor și furcă; 5 Ionică baston de ducă. Frunđuliță și-o lalea, Că se duce 'n Dobrogea Că se dă pămînt în ea, Mânca-o-ar pîrdalnica ! 10 De când Dobrogea s'a dat, Multe sate mi s'a spart Și Marin că mî-a plecat.</p>	<p>Aoleo, ce foc mă calcă ! Neică la Dobrogea plécă, 15 Cu cămașa necălcată, Batista ne parfonată, Cu chica nepșteptănată. De când Marin mi s'a dus Maî nimic că n'am făcut : 20 Nicî porumbii n'am prășit, Nicî orzul n'am secerat, Nicî grăul nu l'am cărat ; M'am ținut de vorbă 'n sat, Tot de el mî-am întrebat !</p>
---	--

CINE-I SINGUREL CA MINE ?

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu — Gorj.

A se vedea primele versuri din «Singur pe lume» din G. Dem. Teodorescu, op. citat pag. 283.

<p>Cine-î singurel ca mine ? Numai mîerla din pădure; Nicî mîerla nu-î singurea. Mîerla ouă, scôte puî 5 Și face vecinî destuî. Unul sboră și se duce,</p>	<p>Mîerla rămâne și plînge Și strigă cu mare glas : — Intôrce-ve-ți c'am rămas ; 10 Intôrce-ve-ți care puteți, De mă scoteți din județ !</p>
--	--

STRAINAȘ, MAICA, CA MINE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Dumitru Băcioiu, din Petresciii-de-sus — Gorj.

<p>Fóle verde mărăcine,
Streinaș, maică, ca mine,
N'o mai fi altu pe lume
Ca și cucu din pădure!</p> <p>5 Fóle verde rosmarin,
Da nicî cucu nu-î strein;
Că tot are-o surióră
Pe mîerla cea pestricîóră.
Streinaș, maică, ca mine</p> <p>10 N'o mai fi nimenî pe lume,
Ca și-o flóre din grădină.
Da nicî flóreă nu-î streină,
Că tot are-o rădăcină
Și cu iarba p'ângă ea;</p> <p>15 Da eü n'am pe nimenîa!
Fóle verde de mușcată,
Așa 'mî vine câte-o dată
Să mă urc pe munî de pîatră,
Să mă uît la mândra 'n pórtă!</p> | <p>20 Fóle verde de mohor,
Așa 'mî vine une-orî
Să mă urc pe munî de florî,
De dor de fraî și surorî!
De s'ar face dealu șes</p> <p>25 Și pădurea luncî frumóse,
Să se vadă sat cu sat,
Să vęd și eü ce-am lăsat.
Lăsaî maică, lăsaî taică,
Lăsaî fraî, lăsaî surorî,</p> <p>30 Lăsaî grădina cu florî!
Dragile mele surorî,
Pliviî și-ale mele florî,
Le pliviî și le udaî
Și bine mi le păstraî;</p> <p>35 Să crească cât gardurile,
Să le bată vënturile,
Ca pe mine drumurile
Și pe mama gândurile!</p> |
|---|---|

DE S'AR FACE DEALU ȘES

(VARIANTA)

Auđită de I. Odor de la A. Mihaiescu, Cireșu (Prahova).

<p>De s'ar face dealu șes
Și pădurea luncî frumóse,
Să se vadă sat cu sat,
Să vęd și eü ce-am lăsat.</p> <p>5 Că lăsaî maică,
Lăsaî taică,
Lăsaî fraî,
Lăsaî surorî,
Lăsaî grădină cu florî!</p> <p>10 Dragile mele surorî,
Pliviî și-ale mele florî,</p> | <p>Le pliviî și le udaî
Și bine mi le păstraî.
Să crească cât gardurile,
15 Să le bată vënturile
Ca pe mine drumurile
Și pe maica gândurile.
Iacă, dragă, plec, mă duc,
Dă'mî gurița s'o sêrut,</p> <p>20 Să ț-o sêrut de-a călare,
Să'mî pațe drumu plimbare
Și mie și dumitale!</p> |
|---|---|

CATANIE

CAT-II SIBIU DE MARE

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

Căt-îi Sibiu de mare,
Numai o cărare are, —
O cărare de nisip
Merg Catanele tot rînd,

5 Maica după ei plîngînd
Și te-ar bate, Impărate,
Lacrămile maicelor
Și jalea feciorilor !

TU TE DUCI, BADEO SARACE

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci — Gorj.

A se compara cu varianta prescurtată No. 180 pag. 138, din colecția d-lui Bibicescu.

— Fôite verde trei spanace,
Tu te duci, badeo sêrace,
Dar eă, măre, ce m'oi face ?
— Tu te-oi face, mândro, bine,
5 Că mai sunt voinicî ca mine ;
Dar de mine este rěu,

C'acolo unde merg eă
Nu mai sunt de felul těu,
Fără sânge pêne 'n brěu ;
10 Și de mine'î, vai de mine,
Că nu mai gădesc ca tine !

REMAI, MANDRO,
(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateiaș, Mierța (Dolj).

Frunđuțiță și-o lalea,	Numai sânge de Român.
Rămâi, mândro, cui oi vrea,	Sângele Muscalului
Eu mă duc la róta mea.	Pên' la burta calului,
C'acolo unde sint eu,	Sângele Românului
5 Nu e grâu, nu e porumb,	10 Pên' la còma calului!

M'A FACUT MAICA FICIOR

Culésă de Chr. N. Țapu de la Calistrat Stoienescu, Tirpezița (Dolj).

Foiliță bóbă fiartă,	5 Să dau țerilor ocol.
Nu m'a făcut maica fată,	M'a făcut mărgăritar,
Ca să staui cu ea pe vatră;	Să mă ia la militar!
M'a făcut maica fecior,	

REU, MAICA, M'AI BLESTEMAT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Calistrat Stoienescu, Tirpezița (Dolj).

Foiliță pěr roșat,
Rěu, maică, m'ai blestemat,
Să staui în pușcă rezimat
Și să mănânc de furat,
5 Cu Ungurul să mă bat!

VINO, MANDRO, DE ME VEȚI

Culésă de Chr. N. Țapu de la I. G. Mateiași, Mieța (Dolj).

A se vedea începutul din varianta «Frunțulița lanuri verzi» din colecția «cântece Moldovenești» a dōmnei E. Sevastos.

Fōie verde bob urez,
Vino, mândro, de mă veȚi
Pēnē sunt grānele verȚi ;
Că dacā s'or secera

5 Vine ordin și mă ia.
Și mă duce la Galați,
Unde 's Turcii 'narmați !

FRUNȚA VERDE D'ASOMIE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutariș din Runcurelu (Mehedinți).

— FrunȚă verde d'asomie,
Mă duc, măcă 'n miliție,
C'am ajuns în vārsnicie
Să port pușca 'nchituită,
5 O sabie subțirică,
O manta și c'o tunică,
Și pintenți pe la picțore ;
Iară calu cu zorzonale,
Cum le place la cocōne.
10 Mă duc, măcă drăguliță,
Să slujesc cu-a mea credință
Pentru rege, pentru frați,
Ce's în lume străinați !

Iar tu, măcă măculiță,
15 Și tu, taică drăguliță,
Rugați'mi mie de bine,
Că voi pleca aȚi și măine
Și mă duc în București
În palatele domnești,
20 Spre-a vă face vouē nume,
C'aveți un fiū bun pe lume !
Deci să nu vă 'nstrinați,
Pe mine să m'așteptați,
Că voi veni cum mă duc,
25 Mai frumos și mai făcut !

PLANGE-ME MAICA CU DOR

Auđită de Chr. N. Țapu la bălcuiul din Polovraci.

A se confrunta varianta «Frunđa verde de mohor» pag. 274, din colecția dómnei E. Sevastos.

— Fóye verde de bujor,
Plânge-mé, maică, cu dor,
Că și eú ți-am fost fićor;
Ți-am scos boiđ din obor
5 Și plugul de supt șopron.
Nici o brazdă n'am brăzdat
Și'n miliție m'a luat!

Vinde-ți maică, ce'ı avea
Și mă scóte din belea!
10 Vindeți, maică, boiđ toți,
Și mă scapă de la sorți!
— Maica nu te póte scóte
De la sorți și de la mórte!

VERDE FOIE DE MOHOR

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frađila—Novaci (G. rj).

Verde fóye de mohor,
Plânge-mi maică, cu dor,
Că și eú ți-am fost fićor.
Ți-am scos boiđ din obor
5 Și plugu de supt șopron
Și-am tras brazda la rázor!

FOIE VERDE MANDALAC

Culésă de I. Ionescu, de la Anton Cojocaru, Vladaia (Mehedinți).

Fóye verde mândălac,
M'a făcut mama băiat,
M'a crescut, m'a legănat,
M'a legănat cu picloru
5 Și din furcă a tras fuřoru.
M'a legănat, m'a crescut,
Mé făcuı maı măricel,

Mé chemă taica cu tel
La sapă la plug s'ajut,
10 Pên de vêrstă m'am făcut.
Și nu trecu multă vreme
Vêđ că patria mé cere,
Să merg și să isbutesc
Pe tărâmul cel turcesc.

- 15 C'o opincă mă'ncăltaș,
In cap căciulă că luaș,
Căciulă c'a lui Mihaș.
Trecuț riu Dunărea,
Cetatea Nicopolea ;
- 20 La Grivița când sosiș,
Pe părinți nu mai doriș.
Ș'apucaș in jos pe vale ;
Striga Turciș 'n gura mare
Din reduta cea mai tare :
- 25 — Bre ! Avradini sictir !
Cu toțiș ne prăpădim,
Ghăfauru ne'a împresurat
Și nu e loc de scăpat !
Baca, baca ghăfauru,
- 30 Ne răpește sufletu !
Valter, căpitanu bun,
Adevăratu Român,
Să suie pe parapet
- Cu nouă glonțe pin piept.
35 — Na!nte, băieți na!nte
Și să v'aduceți aminte
De al vostru căpitan,
Adevăratu oștén !
Mörte cruntă a suferit,
40 Ce-a dorit a isbândit ;
Patria nu și-a vindut !
— Saltă, Românie, saltă,
C'acum te-afli măritată
După mirele dorit,
45 De doi-spre-ce ai venit.
Românie, fiiț tói
Te vor scăpa de nevoi !
România mi-a avut
Doi fiț bravı care-a trecut :
- 50 Pe Ștefan cel lăudat,
Pe Mihaș, bravu bărbat !

PENTRU-O ARMA RUGINOSA

Culésa de Chr. N. Țapu de la Florea Iautaru, Radomir (Romanași).

A se vedea mijlocul variantei «Frunzi verde ismă créta» din colecția d-mnei E. Sevastos, pag. 269.

- Fóie verde avrămésă,
Pentru-o armă ruginósă
Lăsaș masă, lăsaș casaș,
Lăsaș nevestea frumósă,
5 Cu doi copilași la brațe,
Fóie verde matostat,
C'o fată și c'un băiat,
Băiețașul strigă—tată,
La inimă mă săgétă !
- 10 Fata strigă—mamă, mamă,
La inimórá mi-e rană !
Fóie verde trei bujóri,
Și'ntrébă copiiș lor :
—Mamă, unde-ı tatăl nostru ?
15 Tatăl vostru 'n București
Călărește cał domnești,
Și se pórtă 'n tóle verđi,
Să'l vedeți nu'l cunoșteți !

FRUNZULIȚA ȘI-O LAMAIE

Auđița de Chr. N. Țapu de la Florea Iautaru, Radomir (Romanași).

- Frunzulița și-o lámăte
Și-o lámăte și-o gutuțe,
Cântă, cuce, numai mie;
Pén' la vară nu se știe,
5 M'o lua statu 'n miliție
- Și rămâne mândra ție !
—Rémâi, mândro, cuț 'ı vrea,
Iaș pușca și ranița,
Șapte nasturi pe manta,
10 Să mă duc la slujba mea,

Ca să'mî fac datoria,
Să mă curăț, de belea !
Să m'adăști la patru ani ;
Când oi povîrni pe dece,
15 Să'ți fie inima rece !

Când oi dice bob năut,
Cântă, cuce, să te-ascult,
Pên'la vară este mult,
Orî trăiesc, orî nu trăiesc,
20 Orî în pămînt putrețesc !

RECRUTUL

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautariî din com. Runcurelu (Mehedinți).

A se confrunta varianta prescurtată «Frunțulénă grău mărunt» pag. 246—247, din colecția d-mnei E. Sevastos. (cântece Moldovenesc).

Și'altă dată bob năut,
Vineri, maica m'a făcut,
Sâmbătă m'a botezat,
Duminecă m'a 'nsurat,
5 Lunî în ôste m'a băgat,
Vorbă la nevast'am dat ;
Să m'aștepte șapte ani,
Șapte ani și șapte lunî
Și fr'o patru săptămânî.
10 — Dac'oi vedea că nu viu
Să sameni, puică, busuțoc,
Iarna, pe geru de foc.
De-o ieși el crăcănos,
Să știi că sint sănătos ;
15 D'o ieși îel cam pălit,
Să știi că m'am prăpădit ;
D'o ieși el resfirat,
Să știi că m'am depărtat !
Soldatu ce mi-și făcea ?
20 El, frate, se libera,
Acasă că mi-și pleca,
Pe drum singur că venia

Și c'un moș că se 'ntilnea :
— Bună-ziua, moșule !
25 — Mulțumim, voinicule !
— Unde-ați plecat moșule ?
— Ia, mă duc în deal la vie
Să tai viea din trupină
Că s'a umplut de ciorchină,
30 — Spune, moșule adevărat
De nu e vre-o nuntă 'n sat ?
— Spui, tată, în credința mea,
Că e chiar la casa mea :
S'a măritat noru-mea.
35 — Spune, moșule adevărat,
Spune, pe cine-a luat ?
— Băiatu primarului,
Din capu orașului.
Soldatu că mi-și pleca
40 Și la nuntă se ducea.
Mirésa câtu'l vedea :
— Maică, măicuța mea
Mi-a venit soțiora !

FOIE VERDE DE NAUT

(VARIANTA)

Culésă de Ión Ionescu, de la N. Radulescu, din com. Bozști, — Dâmbovița.

A se vedea varianta prescurtată «Frunțulénă grău mărunt», din colecția domnii E. Sevastos.

Foie verde de năut,
Vineri maica m'a făcut,
Sâmbătă m'a botezat,
Duminecă m'a 'nsurat,
5 Lunî la ôste că m'a luat,

La București am plecat,
Și așa răspuns am lăsat :
Să 'mî ție puțuța bine,
Cu pălne și cu masline,
10 Cu rachiú de tiscovină,

Să nu ducă dor de mine!
 Nicî o lună n'a trecut,
 Nicî anul nu s'a umplut
 Și scrisóre mî-a sosit,
 15 Că puîca s'a logodit.
 Eû atunci, cum auđîi,
 La Maîor că mă ceruî.
 Maîorul drumu că 'mî da,
 P'un cal negru încălecam
 20 Și pe cale că mî-o luam,
 Pe vâlcele mî-apucam,
 Ostenit, of! cum eram.
 Când la jumate de cale,
 Unde scoborîi îi vale,
 25 Mă 'ntâlîni c'un moș bătrân :
 — Bună ăiua, moș bătrân !
 — Mulțămesc, soldat strein,
 Ca 'n tot-d'auna 'n deplin !
 — De unde ești moș bătrân
 30 Venit aici în ăst fin ?
 — Din sat de la Miluești,
 D'aci 'n vale, cum ochești.
 — Spune, moșe adevărat,
 N'aî vėđut vr'o nuntă 'n sat,
 35 Nicî pe ăi, nicî pe 'nserat ?
 — De la deal de casa mea,
 Jocă nunta noru-mea.
 Eû atunci cum auđîi,

Bicî caluluî că dăduî,
 40 Drept la pörtă mă oprîi
 Și drept cum m'am repeđit,
 Pörtă 'n patru s'a făcut.
 De mână doi că mă lua
 Curva 'n mână că mî-o da :
 45 — Haî, tu curvă, după mine,
 C'am bėut baniî cu tine,
 'I-am bėut și 'I-am mănecat,
 'I-am băgat în sėrutat.
 Cum aș plänge și ofta,
 50 Să'mî vėđ eû amanta mea
 Pe brațele altuia.
 N'am cuțit la mâna mea
 Pe-amėndoî 'I-aș junghia
 De s'ar duce pomina,
 55 De s'ar duce vestea 'n țară
 Și ăeû aș fi de ocară !
 Főie verde iarbă lată,
 Bată-te crucea, armată,
 Cum mă lași făr' de nevestă !
 60 Főie verde d'un fuîor,
 Să trăiești, Dom'le Maîor,
 Că 'mî făcuși parte di fecîor.
 Főie verde d'avrămėsă,
 Să trăim bine, nevestă,
 65 Eû nu țî-oî mai ăice ba,
 Tu mî oî ăice tot așa !

MOȘNÉGUL

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu din gura lui Constantin Dobre, din Govora (Vâlcea).
 eđi varianta «Moșnėgul» (balada), în colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 616.

Főie verde samulastră,
 Lăsaî vorbă la nevestă
 Să m'aștepte nouė anî,
 Nouė anî și nouė lunî
 5 Și câte-va sėptėmăni.
 Dar soldatu ce'mî făcea ?
 Din armată că ieșiă
 Și acasă că'mî pleca,
 Că tată-sėu se'ntâlîniă.
 10 Főie verde și-o lalea
 Și din gură îi ăicea
 Bună ăiua că își da :
 — Bună ăiua, moșule !
 — Mulțămescu-ți, soldatulė !
 15 Dar soldatu întreba :
 — Főie verde matostat,

Spune, Moșe, adevărat,
 De este vr'e-o nuntă 'n sat ?
 Főie verde și-o lalea
 20 Și moșu lui rėspundea :
 — Nuntă este 'n casa mea,
 Se mărită noru-mea !
 Soldatul, când auđia
 Ochîi lui îi lacrăma
 25 Și din gură așa ăicea :
 — Moșule, pe cine ia ?
 — Fecîorul primaruluî.
 Soldatul, când auđia,
 Fuga acasă se ducea,
 30 Toți mesenîi că'l vedea
 Dar pe el nu'l cunoștea.
 Főie verde și-o lalea

Și la masă că ședea
 Numai vin roșu că bea.
 35 Veni vremea banilor,
 De schimbul darurilor.
 Fôie verde de bujor,
 Bagă mâna 'n portofel
 Și mi-ș scóse d'un inel.
 40 Fôie verde și-o lalea
 Și pe pâine că'l punea.
 Dacă nașu mi-l vedea
 Și mirésa că chema
 Inelu în mână 'i da.
 45 Mirésa că mi-l vedea

Și din gură așa dicea :
 — Mi-a venit soțiora !
 Dar soldatul ce făcea ?
 Drept în sus că se scula
 50 Și din gură așa dicea :
 — Beți, voinici, și ospetați,
 Dar mirésa să n'o luați !
 Fôie verde și-o lalea,
 Dar soldatu ce făcea
 55 Tótă nunta implinea
 Și mirésa că 'și lua
 Și'n fericire trăia !

LA UMBRA DE STEJEREL

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Veđi o variantă în Dorul, carte de cantece.

Colea 'n vale 'n făgețel,
 La umbră de stejerel,
 Frumos dórme-un soldățel,
 Cu ranița lângă el
 5 Și cu pușca căpătai :
 — Mě duc, maică, să'l mângâi !

— Nu te duce, fata mea,
 C'ala e om cu belea,
 Vine ordin și mî-l ia
 10 Și mi-l trece Dunărea
 Aprópe de Turchia,
 Mai în sus de Plevina !

FOIE VERDE DEDEȚEL

(VARIANTA)

Fôie verde dedețel,
 Supt umbră de păducel,
 Frumos dórme-un grănicer,
 Cu ranița lângă el.
 5 — Mě duc, maică, după el !

— Nu te duce, fata mea !
 Grăniceru-ı cu belea.
 Vine ordinu și-l ia
 Și mi-l duce 'n Dobrogea
 10 Și tu rămâi tot a mea !

REU E, DOMNE, PRIN STREINI

Auđită de Chr. N. Țapu de la 1 utarul Paicu din Bistrița (Vâlcea).

A se confrunța stêrșitul variantei No. 169 și începutul variantei No. 170, pag. 131, din colecția d-lui Bibicescu.

- Rëu e, Dómne, prin streinî,
 Ca desculț pîn mărăcinî;
 Rëu e, Dómne, pîn dușmanî,
 Ca desculț pîn bolovanî!
 5 — Tu te ducî, bade, te ducî,
 Tu te ducî, bade sărace,
 Dar eü ce focul m'oi face!
 — Tu, mândruță, ăi face bine,
 Că mai sint voinicî ca mine.
 10 — Ba eü, bade, oi face rëu,
 Că nu's mândre 'n portul meü.
 Ia-më badeo, și pë mine,
 Fă-më brëu pë lingă tine.
 'Ți s'ö përea brăul greü,
 15 Fă-më lumină de seü
 Și më bagă 'n sinul tëü.
 Că tu unde-oi însera,
 Eü din sin Ți-oi lumina,
 Ție bine Ți-o përea!
 20 Munte, munte, pëatră sécă
 Lasă'mî voinicel să'mî trecă!
 Să'mî trecă la cïobănie
 Să'mî scape de cătănie.
 Cătănia cui Țe dată?
 25 La fecïoru fär' de tată.
 Cătănia cui Țe bună?
 La fecïoru fär' de mumă,
 Că 'nvață mustra 'ntr'o lună!

FOIE VERDE DE BUJOR

Auđită de d-l I. Ionescu, abs. seminarist, în com. Runcu (Dâmbovița).

- Föie verde d'un bujor,
 Tot pe deal pe delușor,
 Urcă-o fată și-un fecïor;
 Fecïoru urcă cãntând,
 5 Fata dupë Țel plângënd.
 — De ce cãnȚi, băfete, a jale?
 OrȚ Ți-e grea arma 'n spinare?
 —Nu mȚi-e grea arma'n spinare,
 Dar mȚi-e dor de pãrinȚi tare!
 10 ȘȚi-am đis verde d'avrămésă,
 Eü când am plecat d'acasă,
 Am lăsät boiȚ 'njugăȚi
 Și cășoriȚ 'nhămaȚi
 Și pãrinȚiȚi supëraȚi!
 15 ȘȚi-am đis föie d'avrămésă,
 Că, când am plecat d'acasă,
 Am trecut podu pe lésă;
 Și m'ajunse-un dor d'acasă
 De copiȚ și de nevastă!
 20 D'ar fi dor de la copiȚ,
 Să puȚ șaua și să măȚ;
 D'ar fi dor de la nevastă,
 Să las calul să mai pască.
 D'ar fi doru de la mumă,
 25 Să fac calu numai spumă;
 D'ar fi doru de la tată,
 Să fac calul numai apă!

FOIE VERDE MATOSTAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Petrescu, Picher, Petresci (Gorj).

- Fóie verde matostat,
M'a făcut maľca băľat ;
Of, of și aoleo !
M'a făcut m'a legănat,
5 Din gură m'a blestemat,
Of, of și aoleo !
Ca să fiú și eú soldat (bis),
Of, of și aoleo !
La o pórtă de 'mpėrat
10 Staú în pușcă rezemat,
Of, of și aoleo !
Nebėut și nemăncat,
Ca un sfint din cer picat (bis)
Of, of și aoleo !
15 Fóie verde merișor,
Pe cel deal pe delișor
Trece-o fată și-un flăcăú,
Of, of și aoleo !
Flăcăul flueră a jale
20 Fata-i face o întrebare (bis):
Of, of și aoleo !
— De ce flueri băfete a jale ?
Orí ți-e grea arma 'n spinare ?
Of, of și aoleo !
25 —Nu mi-e arma grea'n spinare,
Dar m'—e dor de maľca tare (bis).
Of, of și aoleo !
Fóie verde trei granate,
Regimentul doi cetate
30 Mult e dus în strinătate,
Și n'are cine să'l cate.
Of, of și aoleo !
Mama din pămínt nu póte,
Tata este prea departe. (bis)
- 35 Of, of și aoleo !
Fóie verde trei coceni,
Sus în deal la Cotroceni,
Este-un regiment de gen.
Of, of și aoleo !
40 Gorniștii marșu sunând, (bis)
Comandanții comandând, (bis)
Of, of și aoleo !
Și dacă ai greșit în front,
Numa'n palme 'n ghiont te scot
45 Și ce-va de mai grălești,
La carceră nimeresti. (bis)
Of, of și aoleo !
Când e sórele 'n chindie:
— Haľ copii la teorie.
50 Of, of și aoleo !
Siliți copii de 'nvėțați
Numa să nu desertați; (bis)
Of, of și aoleo !
Căci dacă veți deserta,
55 Garda pteții v'o mânca.
Of, of și aoleo !
Mai la vale de cazarmă
Un azil de domnișóre, (bis)
Of, of și aoleo !
60 Domnișóre tinerele
Mor sergenții de pe ele !
Sergenții când se-adună,
Nu vorbesc vr'o vorbă bună,
Și vorbesc tot vorbe rele
65 Pentru fete frumușele,
Cu igreta falfăind
Și cu cocarda lucind (bis)
68 Of, of și aoleo !

FOIE VERDE TREI BUJORI

Auđită de Chr. N. Țapu din gura lui Gheorghe Petrescu, Picher, Petresci (Gorj).

Veđi-l și in *Cartea de dor*.

<p>Fóie verde trei bujori,
Adio, mamă, frați, surori ;
Să vė mai revėđ odată
Și-apoi pot să mor.
5 Fóie verde de stejar,
Vaí, sėrmanii marinari,
Duce viața cu amar,
Făcėnd termen de cinci ani !
Fóie verde de trei flori,
10 Aí reginei sint feciori ;
Ei se duc ca fluturii
Și vin ca călugării !
Cine-a prelungit armata,
Dumneđeu să-í dea rėsplata :
15 Să'í ia mână și-un picior
Ca s'ajungă cerșetor !
Cine m'ó fi blestemat,
Mările să le străbat,
Pin' la Oceanu 'nghețat?
20 Nu m'a blestemat la lună,
Ca să staú cu arma 'n mână ;
Și m'a blestemat la nor,</p> | <p>Ca să staú sus pe vapor !
Mână, mână, lopătar,
25 Mână pėn' la țermul meú,
Țermul meú cel părintesc,
Unde-am născut
Și crescut.
Fóie verde trei sfântóice,
30 De la Galați mai incóce,
Este o cărciumă in pãrlóge,
Ținută de trei Turcóice,
Vinde vinu trei sfântóice,
Beaú marinarii sėracii.
35 Vinu 'í bun de Drăgășani
Ocaua opt-đeci de bani,
Beaú marinarii sėrmani.
Fóie verde íarbă mare,
Când eram la recrutare,
40 Eram frumos ca o flóre,
Ce sta vara la rėcóre ;
Dar acum la liberat
Mult sint palid și uscat,
Parcă 'n temniță am stat !</p> |
|---|--|

FOIE VERDE MARACINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, din Petresci de sus, (Gorj).

<p>— Fóie verde mărăcine
Tu plec, neică, de la mine ;
Du-mė, neică, și pe mine
Neică, 'ntr'ó țară cu tine !
5 — Fóie verde de măr dulce,
Bucuros, mândro, te-aș duce ;
Da m'ė murgu tinerel,</p> | <p>Nu ne duce doi pė el,
Și m'ė murgu de trei đile,
10 D'abia m'ė duce pe mine ;
Fóie verde de dudău,
D'abia 'm'í duce trupu,
Trupu cu păcatele,
Mijlocu cu armele.</p> |
|--|---|

- 15 — Fôie verde mărăcine
 Tu plecî, neică, de la mine;
 Du-mă, neică, și pe mine,
 Neică, într'o țară cu tine!
 — Mândro, unde mă duc eū,
 20 Nu-I nici țarbă, nu-I nici grăū,
 Numa sânge pënë 'n brăū!
 Fôie verde de dudăū,
 Mândro, unde mă duc eū,
 Nu e țerbă,
 25 Nici nu-I nalbă,
 Numa sânge pënë 'n barbă!

FRUNȚULIȚA USTUROI

A se confrunta și variantele de mai sus «Recrutul și Moșnegul» pag. 356—358.
 Auđită de Chr. N. Țapu de la Gl. Porumbescu, din Novaci (Gorj).

- Frunđuliță usturoi,
 Colea 'n vale 'ntr'un zăvoī,
 Face Badiu case nuoi,
 Cu ferestrele la sôre,
 5 Cu ușile 'n vĕntu mare.
 Foicică și-o lalea,
 In casă cine ședea?
 Un bosnég, bosnég bătrân
 Și mi-ș avea d'un copil.
 10 Sămbătă l'a logodit,
 Duminecă l'a nuntit.
 Lunī scôse plugu din obor,
 Și mi-l porni pe ogor.
 Nici o brazdă n'a brăzdat,
 15 Pe el la ôste l'a luat.
 Dar băfatul ce'mī Țicea?
 Din gurița lui grăia:
 — Fa, nevastă, mândra mea,
 Și tu, măre, să m'aștepti,
 20 Șapte ani și jumătate,
 Să m'aștepti in direptate.
 Și, măre, tu să'mī sădești
 Trei vetre de busuțoc.
 Busuțoc d'o resăria,
 25 La șapte ani și jumătate,
 Să știți bine c'oi veni;
 Busuțoc n'o resăria,
 Pĕn 'la șapte ani și jumătate,
 Tu să nu mai aștepti, frate!
 30 Tu pulcă să te logodești,
 Și cu altu să trăești!
 Ea, măre, că mī-aștepta
 Șapte ani și jumătate,
 Busuțoc că 'mī semĕna,
 35 Busuțoc nu resăria.
 Ea, măre, se logodia;
 Sămbătă s'a logodit,
 Duminecă s'a nuntit.
 Dar bosnĕgu ce 'mī Țicea?
 40 Sapa 'n spinare c'o lua
 In deal la vie 'mī sula.
 Săpa via din tulpină
 S'o sece la rădăcină,
 Struguri verđi și pĕrguiți,
 45 Peste garduri asvirliți.
 Dar bosnĕgul ce 'mī Țicea?
 Ochil la vale arunca,
 D'un voinicel că 'mī vedea,
 D'un voinicel ortoman
 50 P'un cal bun și Dobrogĕn,
 Cu mustăți in tôte părți,
 Par 'că-I vrej de castraveți.
 Dar bosneagu ce 'mī Țicea?
 Nici gândul nu 'l isprăvia
 55 Pĕnă voinicel sosia.
 Dar voinicelu 'mī venta,
 Către unchiaș il Țicea:
 — Bună-Țiua, moșule!
 — Mulțămesc, copile!
 60 — Frunđuliță și-o lelea,
 Măi moșule, dumnea-ta,
 De ce sapī tu via așa?
 Și mī-o sapī de la tulpină
 Și mī-o seci din rădăcină?
 65 Struguri verđi și pĕrguiți
 Peste garduri asvirliți?
 Dar moșu că răspundea:
 — S'a măritat noru-mea;
 De foc de inimă rea,
 70 D'aia sap eū via așa.
 — Frunđuliță ș-o lalea,
 Măi, moșule, dumneata,
 Ia lasă-ți via așa;
 N'o săpa de la tulpină
 75 Și o seca din rădăcină!
 Și lasă-ți via așa,
 Halda, să-ți vĕd nunta!
 Dar bosnĕgu ce Țicea?

Sapa 'n spinare c'o lua,
 80 Cu voinicu acas' pleca,
 Și porțile le descuia
 Și la grajd că mi-ș mergea,
 Calu 'n grajd că mi-l băga
 Și 'n casă că mi-ș intra
 85 Și la masă că 'mî ședea.
 Mesenîi cum îl vedea,
 La el țintă se uita
 Și din gură că grăia :
 — Cată f...u-î mumă-sa,
 90 Dar cine-o mai fi și asta?
 Șade la masă nechemat,
 Bea paharu neînchinat?

Dar voinicul ce'mî Țicea?
 — Mă moșule, dumnea-ta
 95 la scôte-mî, tu, mireasa,
 Să-mî sêrute mânuța,
 S'o dăruesc cu ce-va.
 Moșul mireasa scotea,
 Mânuța i-o sêruta.
 100 Ea inelul cunoștea,
 Inelul din logodit,
 Și din guriță 'm Țicea :
 — Beți, copii, ospetați
 Și de cale vă cătați;
 105 C'asta-î bărbătelul meu,
 Care-î dat de DumneȚeu!

TU TE DUCI, BADE SERACE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Vacariț, din Ocna Sibiilor (Transilvania).

A se vedea și varianta «Fôte verde mărăcine» pag. 361—362.

— Tu te duci, bade sêrace,
 Eũ cu dorul têu ce-oî face?
 — Tu Ți-î face, mândro, bine,
 Căci mai sint fecori ca mine ;
 5 Dar eũ m'oî face mai rêu,
 Căci mă duc din satul meu !
 Mândro, unde mă duc eũ,
 Nu veți firicel de grău,
 Numai sânge pêne 'n brêu :
 10 Sânge de-al Muscalului,
 Pêne 'n cóma calului ;
 Și sânge de-al Turcului
 Pêne 'n cóma murgului !
 Mândro, mândruléna mea,
 15 De te-ajunge dor de mine,
 la drumurile de-a-lungu,
 Orașele de-a rându ;
 Unde te-o ajunge dor de mine,
 Sue 'n munții lui Tirol
 20 Și Ți fă ochisorii rôtă
 Și te uita 'n lumea tótă.

Und'eî vedea steag implântat,
 Acolo oi fi picat,
 Tot în sânge închegat !
 25 Tot în sânge d'el roș
 De la fecori d'eî frumoși !
 Mândro, mândruléna mea,
 Mândro, semnul mî-oî afla,
 La picfóre țarbă mare
 30 Și la brêu holdă de grău,
 Și la guriță
 Tămăiță ;
 Din ochi-Ți
 Doi păuniți,
 35 Din sprincene
 Doue pene ;
 Din buzite
 Scântefute
 Și la gât
 40 Șaschiu 'nflorit,
 Că de grea mórte-am murit !

IN VĚRFUȚUL NUCULUI.

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ștefan Munteanu din Brașov, Transilvania.

- In vĕrful nukului
 Cântă-ș' puful cucului,
 Mai in jos pe rătaurele,
 Cântă ș' două turturele,
 5 Mai in jos pe la tulpină
 Cânt'o pasĕre streină.
 Și-așa cântă de cu jele,
 Frunđă, ȳerba tótă pĕere,
 Sĕ opresce sfintul sóre,
 10 Și ȳes maicile in cale;
 Num'a mea nu mai ȳeș'a
 Să 'mĭ asculte pasĕrea
 Cum mĭ-a cântat patima ?
 Maică, măiculița mea,
 15 De te-a lovi dor de mine,
 Ia drumuțul de-alungu,
 Orașele de-a rĕndu,
 Că pe mine mi-ȳ afla
 In fundul Italiei,
 20 La compania mândrei,
 Supt o trupină de brad
 Acolo mi-ȳ afla 'ngropat,
 Unde Nĕmțul m'a pușcat,
 Măndre semne mi-ȳ afla :
- 25 La picĳore
 Iarbă mare,
 Pe la brĕu
 Holdă de grĕu,
 Din buzulița
 30 Schinteiuța,
 Din gurița
 Tămăița,
 Din ochiți
 Doi păuniți;
 35 Din sprincene
 Douĕ pene,
 Și din frunte
 Iĕrbă verde.
 Și la găt
 40 Șaftiũ florit
 Că-de grea mórte-am murit.
 De plasa cuțitului,
 De pușca 'mpĕratului ;
 Făr' de lumină de cĕră,
 45 Făr' de om din a mea țĕră,
 Făr' de lumină de sĕu,
 Făr' de om din satul meũ !

EȘI, MANDRA, PAN' LA FERĖȘTRA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ștefan Munteanu din Brașov, Transilvania.

- Eși, mândră, pĕn' la ferĕștră
 Și te uĩtă 'n sus pe cóstă.
 Eși, mândruța, din chilie
 Și te uĩtă 'n sus spre vie,
 5 Vĕđi pe drum cine cobórá ?
 Un car mare cu povară.
 Și te sufe 'ntr'un mĕr dulce,
 Vĕđi bădița cum se duce
- Cu cămașa lui cea nouĕ,
 10 Cu inima ruptă 'n douĕ.
 Eși, mândruța, 'n drumul sĕu
 Și-i dă tu inelul tĕu
 Și te uĩtă după el
 Cum se duce câtinel.
 15 Pentru ce nu merge tare ?
 Că rĕu inima il dóre.

- Și se duce fluerând
 Și din ochi tot lăcrămând
 Și din gură cuvântând :
 20 —Plânge-mă, mândră, cu dor,
 Că ți-am fost voinic fecior
 Și ți-am fost drag pe plăcere
 Pe voia și mângâere,
 Pe plăcerea ochilor,
 25 Pe voia părinților.
 Când porunca mi-a picat,
 Dómné, dǎm m'am supǎrat;
 Când am prins a o ceti,
 Inima mi se topi !
 30 Mândra mea, mândră iubită,
 Nu-ți fie voia urită
 Și inima rău scărbită ;
 Că de-a fi 'n lume vr'un bine,
 Eú iar voú veni la tine
 35 Și de-a fi 'n lume vr'o pace,
 Eú iară mé voú întórce ;
 Dar de-a fi vr'o rǎutate,
 M'oiú lipi lâng-o cetate
 Și ți-oiú scrie mândr'o carte.
 40 — Ai, bǎdică, bǎdișor
 Scrie-mi, scrie-mi, că mi-ı dor,
 Dar n'o scrie cu cernelă
 Că de-aceia ı multă 'n țeră,
 Și n'o scrie cu cărbune
 45 Că de acela ı mult în lume,
 Ci mı-o scrie cu argint
 Să știú că-ı de la iubit,
 Cǎrticică 'n cornurele
 Pe de laturı cu mǎrgele
 50 Cine-o prinde s'o citéscă
 Lacrămile sǎ'l pornıască.
 Și n'o scrie tare greú
 Să o pot ceti și eú.
 Eú oiú ceti prin grădină
 55 Și séra pe la lumină
 Cu suspınul din inimă,
 Și-oiú ceti prin pomișori
 Cu lacrămi din ochișori !

PORUNCITU-MI-O ION

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Vacariul din Ocna Sibiilor, Transilvania.

- Poruncitu-mı-o Ion
 Din Clușiú, din batalion,
 Sǎ-ı fac pénă de țitron.
 Eú încă ı-am poruncit
 5 Pé șuıerul vǎntuluı,
 În casarma Clușiuluı,
 Că țitronul s'a scumpit
 Și pénă nu ı-am gǎtit !

REMAS BUN TATA ȘI MAICA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ștefan Munteanu, din Brașov, fost sergent în armata Austriacă în Bosnia.

- Cântă cucu dintr'o cracă,
 Rǎmas bun, tată și maică ;
 Cântă cucu 'n perı cu florı,
 Rǎmas bun, frați și surorı.
 5 Eú, când am eșit din sat,
 Țıua bună mı-am luat.
 De la clopu meú cu pénă,
 De la tată, de la mamă ;
 De la grădina cu florı,
 10 De la frați, de la surorı ;
 De la pǎrul cel cu pere,
 De la verı și de la vere ;
 De la pruniı infioriți,
 De la prietini și iubiți.
 15 Vin din vie n'oiú mai bea,
 Pretini bunı n'oiú mai vedea.
 Rǎmăı tu, iubită țeră,
 De-oi trăi, să te calc érá.
 Știú eú bine c'oiú veni,
 20 Dacă trei ani oiú plini,

Dar trei ani, e vreme lungă
Cine poate să-î ajungă ?
Și pe-atunci dac' oiă veni,
F'orte tare-oiă bătrâni,
25 La nime n'oiă trebui.

Dar imi ȳice mândra mea :
— Nu te, bade, supăra,
Că ori când i inturna,
Drag mi-î fi ca acuma !

VOINICESCI - HAIDUCESCI

CE MI-E DRAG PE LUME

Culesă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Constantin Baranca, din Horez, (Vâlcea).

A se vedea mica variantă «Frunză verde avrămésă» pag. 250, colecția E. Savastos. Idem «Calul și nevasta» pag. 298, colecția G. Dem. Teodorescu.

Fóye verde trei alune,
Ce mî-e mie drag pe lume?
Potecéua din pădure,
Pardosită cu alune, —	Voinic verde de gânduri ;
5 Cu alune mărunțele,
Se plimbă pușca prin ele,
Că-î trosnește sub picere.	15 Calu trage la conace
Și voinicul unde-î place!
Ce mî-e mie drag în cale?
Cărarea cea după vale,
Făcută de-o fată mare
10 Nevasta te primenește;
Pușca de hoși te păzește ;
Calu te călătorește !
Calu-î negru de drumuri	20 Și d'un voinicel călare,
Tot trecênd la vrăjitoare,
Să ghicescă ce mă dore?
Focul de la inimióră,
La inima mea e rană.
	25 Nu e rană de cușit
Și mi-e rană de iubit !

CE MI-E DRAG MIE PE LUME

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la N. Firculescu, Grecești (Mehedinți).

Ce mî-e drag mie pe lume?
Marișo, stejarul,
Păduricea verde,
Trandafirule,	Trandafirule,
Bobocelule !
5 Bobocelule!
Poteceaua de pe culme,
Pardosită cu alune,	10 Cu alune 'nghiorate,
Să 'm. iubesc două cumnate,
Două cumnate și-o soră,
Două surori și o cumnată
Și pe o bătrână din vatră !
-

FRUNȚULIȚA FOI SMICÉUA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu, lăutar, Ștefanestî (Gorj)

<p>Frunțuliță foi smicéua,
Pe valea cu turturéua
E lăstarul cât undréua,
Frunțuliță cât paraua.
5 Imî luaî pușca și vergéua,
Și 'mî apucaî potecéua,
Potecéua de pe culme,
Pardosită cu alune,
Cu alune mititele,
10 Scârție ghiata pin ele;
Potecéua după vale,
Făcută d'o fată mare,
Urdinând la vrăjitóre,</p> | <p>Să'mî facă să mă omóre;
15 Potecéua dintre fagi,
Făcută de doi dănacl,
Urdinând la noi la vaci.
Frunțuliță solz de pește,
Primă vara că'mî sosește,
20 Câmpurile că'mî verdește,
Mândra la pânză 'nălbește,
Neica de plug se gătește.
Când neica plugu pornește,
Mândra 'n luncă hăulește.
25 Cine-î om atunci trăiește !</p> |
|---|--|

VERDE, VERDE DE NAUT

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu, lăutar, Ștefanestî (Gorj).

<p>Verde, verde de năut,
Mă uitaî la răsărit,
Vedui primă-vara viind;
Primă-vara că'mî sosește,
5 Tote câmpurile 'nverdește,
Neica la plug că'mî hăiește,
Mândra la pânză 'mî nălbește,
Cine-î om atunci trăiește !
Neica 'mî hăiește la plug</p> | <p>10 Și eă cu mândruța 'n crâng;
Neica 'mî hăiește din gură,
Eă cu mândra 'n curmătură.
Verde, verde d'o mălură,
Șed cu mândra 'n bătătură
15 Și nu sint sătul de gură.
Mândra neichiî, puî boboc,
Dă'mî gurița să mă joc,
Să'î dea Dumneđeu noroc !</p> |
|---|---|

PE DEAL VIU, PE DEAL ME DUC

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești (Vâlcea).

Foie verde de năut,
Pe deal viu, pe deal mă duc
Și n'au gură de cuc,
Numai ră de voinic.

5 Voiniciei codrului,
Nu v'areș somnului,
Că somnul e 'nșelător,
De voiniciei călător!

D. G MI-A FOST CALU BALAN

Culésă de Ilie C.
cum vre-o 10 ani în aceștinescu, din Dioști, Romanați. Acastă doină era la moda
ună.

Frunză verde leuș,
Drag mi-a fost calu,
Calu alb și șaua veian,
Ține-l, Dómne, nu mi-
5 Că l'am mai pierdut orde,
Și l'am cătat țara tótă.
Bucureștii jumătate

Și Craiov' a treia parte
Și l'am găsit la Focșani,
10 Priponit d'un leuștén,
— Leuștén, cin'te-a sădit?
— Marița care-a fugit.
— Leuștén, cine te-a pus?
Marița care s'a dus!

FOIE VERL
(VAH) E TULPAN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nic. Za

Vladimir, — Gorj.

Foie verde de tulpan,
Drag mi-a fost calu băjan,
Și voinicu tortoman.
Cal balan și șaua verde,
5 Ține-l, Dómne nu'l mai pierde
Că l'am mai pierdut odată,

m cătat o vară tótă;
1 găsit în București
10 jmaril? căjmaril boierești,
* lângă flor domnești,
I ved'i, tu, nu'l cunoști!

CAL BALAN ȘI ȘAUA VERDE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gh. Nicolaescu, Pietrósă, Vâlcea.

Cal bălan și șaua verde,
Ține'l, Dómne, nu mi-l pferde,
Că mi l'am pferdut odată,
L'am cătat o vară tótă,

5 Și-o Iarnă și jun^{tate} ;
Și l'am găsit în ^{rocșani},
Legat de un l^{atén} !

FRUNȚULIȚA FILALEA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Oaie Iăutarul, Dio^ș Romanașii.

Frunțuliță filalea,
F...o 'n bot inima mea,
De ce nu e cum era.
Când eram în flórea mea ?
5 Tăiam calul cu scara,
Iebinca, trăgétórea,
Aplecându-mě pe șea,

S' un câte-o viorea,
S' mi-o fac de-o chiticea,
10 S' trimet la mândra mea ;
În pădure la Scorila,
Unde cântă cinteza
Și mi-o 'ngână presura !

FOIE VERDE ȘI-O LALEA

(VARIANTA)

Fóie verde și-o lalea,
F...o 'n bot inima mea.
De ce nu e cum era,
Când eram în vreme ?
5 Tăiam calul cu scara
Aplecându-mě pe și
Ca să rup o vioreș

Scobind cu briciul la ea,
Ca s'o duc la mândra mea,
10 Care m'am iubit cu ea
Din copilăria mea ;
Să mi-o puțe 'n sên la pfele,
Să mi-o dea când eș i-oș cere-o.

LUNCA CALINEȘTILOR

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Zanescu, Vladimir, Gorj.

Lunca Călineștilor	Unde ajungea,
In toate vere	15 O tăia.
Făcea mere.	— Stați, frați,
De păzit cin' le păza ?	De mă judecați
5 — Un băiat și-o fată mare	Și la urmă mă tăiați.
Mi-și păzira cât imi vrură.	Und' s'o fi mai dovedit
De mână că mi se luară,	20 Om tăiat
La biserică 'mî plecară.	Nejudecat ?
Frații ei că mî-o aflară.	— Du-te, fată, sănătoasă,
0 Frații ei,	Dac' ai fost așa sfătosa ;
Ca niște smei,	— Du-te, neică, sănătos.
Cu cuțite poleite,	25 Ca un trandafir frumos !
Cu bețele aurite,	

VOINIC LOTREAN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ionița G. Mateiaș, Mieța, Dolj.

Fôie verde de lipan,	Nu te-oi mai vedea suit,
Bată-te crucea de deal ;	Și la cruce tăbărit,
Când eram voinic Lotrén,	Și cu murgu priponit,
Te suțam, te coboram,	10 Să puț masa să mănânc,
5 Eū de tine nu grijam.	Să mă 'nchin la Duhul Sfint
Dar acum am bêtrănit,	

DRAG MI-A FOST

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, R.-Vâlcea.

Fôie verde mărăcine,	Și c'un puț fript de găină,
Drag mi-a fost și 'mî pare bine,	Și cu plosca la cîochină,
C'am cal negru pe supt mine	Plină de țuică de prună,
Și cu șaua de meșină,	De la Leana din grădină,
5 Și cu disagi cu pâine,	10 Ea ăice că nu e bună !

ME MANA TAICA LA PLUG

Auđita de Chr. N. Țapu de la Stancu Ión, din Cucuiești — Teleorman.

Fóie verde de năut, Mě mână taica la plug ; Nu știú boii să-ı înjug : Eú ıı înjug cu códele.	Niște fiare ruginite, Niște vite amărıte.
5 Eı mă 'mpung cu córnele. Că și plugu ı dandana ; Niște lemne înșiruite,	10 Mě mână tata la sapă ; Bat'o potca muncă slabă. Sapa ı grea, códa-ı scurtă, Numaı vėd parale 'n pungă

DAR'AR DUMNEDEU SA NINGA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Schiopu, din R.-Vâlcea.

Dar'ar Dumneđeu să ningă, Să'mı încing calul c'o chingă Și pe urmă să maı plouă, Să'l încing într'amėndouă ;	5 Să'mı tai drumurile 'n două Să'mı scutur ıarba de rouă, Să'mı prind ibomnicea nou
---	---

FOIE VERDE BOB NAUT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Ión Băcioiu, din Petrescii-de-sus — G

Fóie verde bob năut, Bob năut și foı de nuc, Și-așa 'mı cãntă un puı de cuc, Să'mı puı șaua să mă duc, 5 Să mă duc că sint voinic, Și-am parale la chelcug, Să cinstesc mândrele 'n tėrg. Am parale și rubıele	Să'mı cinstesc mândrele mel 10 Am parale și-o rubıa, Să'mı cinstesc mândruța me Care m'am iubit cu ea, Din copilăria mea, Din braț de la maică-sa, 15 De când era mititea !
---	---

FOIE VERDE TREI SPANACE

Auđită de Chr. N. Țapu de la lăutarul Gheorghe Costea, din Săcenț — Teleorman.

<p>Foie verde trei spanace, De la București încóce, Este-o cărciumă 'n pârloge, Și are vin de trei soróce, 5 Și mi-l vinde trei Nemțóce, Trei Nemțóce, trei Jidóce, Cine'l bea copii nu face. Numai maica l'a bėut,</p>	<p>L'a bėut că n'a știut, 10 Dór pe mine m'a făcut. M'a făcut numa pe mine, Se temea lumea de mine; Dar să fi făcut vr'o doț, trei, Se temea Turnu de noi! 15 Ea m'a făcut dór pe mine, Se teme Giurgiu de mine!</p>
---	--

LA CARCIUMA DIN PARLOGE

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Stancu Ion, Cucuieți — Teleorman.

<p>La cărciuma din pârloge, 'Mă este vin de trei soróce, Și mi-l vinde trei Nemțóce, Trei Nemțóce, trei Jidóce, 5 Cine bea copii nu face.</p>	<p>Dar și mama a bėut, Pe mine tot m'a făcut, De știu calul să'l inching Și armele să le 'ncing!</p>
---	--

FOIULIȚA POPALNIC

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Ionessu, Dozești, Vâlcea.

<p>Foiliță popálnic, Fire-ai codru afurisit, Nu veđi vara c'a venit, Copacii toți a 'nverđit, 5 Și tu șeđi negru încănit?</p>	<p>Și cucu că mă-a venit, Mititel și jigărit Și tu șeđi negru 'ncănit, Fire-ai codru afurisit!</p>
---	--

FOIE RUPTA 'N CINCI

Auđită de Chr. N. Țapu din gura lui Ión Preuteșescu, Novaci, Gorj.

A se vedea varianta prescurtată No. 201, pag. 162, colecția d-lui Bibicescu.

Idem a se vedea variantele de mai sus : zace un voinic și colea'n vale pag. 307—308.

<p>Fóie verde ruptă 'n cincî, Plin il codru de voinicî, La tot bradul câte cincî. Dar la un brad tot mai mare 5 Zace un voinic de lungóre, Cu mândruța la piclóre, Tot mutând la perinóre, Nicî la umbră nicî la sóre, Nicî la cap, nicî la piclóre! 10 La perinóre mutând, Din ochî negriî lăcrămând,</p>	<p>Și din guriță dicênd : — Zacî, bădiță, orî te scoli, Orî mai dă-mî și mie bóla ? 15 Cacî mie mi s'a urit, La perinóre mutând, Din ochî negriî lăcrămând! Tot mutând la perinóre, Nicî la umbră, nicî la sóre, 20 Nicî la cap, nicî la piclóre,— Tu zacî, badeo, de lungóre!</p>
--	---

M'A FACUT MAICA PE MINE

(VARIANTA)

Culésa de I. Olor, de la Mihai Guran, Podu-Vadului.

<p>Fóie verde mărăcine, M'a făcut neica pe mine Și se duse vâlva 'n lume. Da dacă făcea mai mulți, 5 Gemea codru de hađducî, La tot fagu câte cincî. Dar la fagu ál mai mare,</p>	<p>Zace un voinic de lungóre, Cu-a lui mândră la piclóre. 10 Mândra de'n grai imî grăia : — Orî zacî, orî te școlă, Orî mai dă-mî și mie bóla ? Să bolesc bóla cu tine, Și-apoi să mor, vai de mine !</p>
---	---

ASTA-ȚI BEU ȘI MAINE BEU

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Michai, București.

A se vedea Vulpian, colecție de poes. pop. pag. 9, No. 1 și ca varianta «haiducul» G. Dem. Teodorescu, pag. 290.

- Astă-ți béú și mâne béú,
 Mě mir banî de unde iaú ?
 Nicî cu cósă nu cosesc,
 Nicî cu sapa nu prășesc,
 5 Mě mir banî d'unde gășesc ?
 Din cârcumă nu lipsesc.
 Țiua béú cu mândrele,
 Nóptea isbesc tufele,
 Să'mî câștig paralele,
 10 Ce le-am béut cu mândrele !
 Fóte verde Iarbă négră,
 Taíca, maíca tot mě ntrébă,
 Ce munculiță mî-e dragă ?
 Taíca, maíca, mě mân la sapa;
 15 F...o'n códá, nu mî-e dragă.
 Sapa'î scurtă, códa-î lungă,
 Nu maí veđî para la pungă !
 Veni sórele la călcăi,
 Puseî sapa căpătăi
 20 Și cu códa mě'nvălii !
 Taíca mě mână la plug ;
 F...u-l în c... meștesug,
 Nu știú boii să-î injug.
 Eú îî injug cu córnele
- 25 Eî se 'ntorc cu códele ;
 Plugul este góngă rea,
 Dă cu córne 'n burta mea.
 Taíca, maíca mě mân'la cósă ;
 F...o'n códá bătăíosă.
 30 Trășeî doué treî brazde,
 Fómea la pămînt mě trase !
 Dacă veđui și veđui
 O trântiî d'un păducel ;
 Dacă veđui și veđui
 35 O luaî la subțiórá
 Și-apucaî pe drum la vale,
 Mě 'ntălniî c'un meșter mare :
 — Măi meștere, meșter bun,
 Aședă cușnița 'n drum
 40 Și lucréză fără cărbunî.
 Să'mî faci tu d'un cățel,
 D'un cățel, d'un băltăcel,
 Să nu-î puî códá de teî,
 Că n'are lemnu temeî.
 45 Să nu-î puî códá de ulm,
 Că nu este lemnu bun,
 Și să-î puî códá de corn,
 Când oi da, să mî-l adorm !

FOIE VERDE TREI SCAIEȚI (VARIANTA)

Auđiță ae Chr. N. Țapu de la lăutarul Ion Stancu, Cucueți — Teleorman.

<p>Foie verde trei scaieți, F...u-le copiii toți, Cui imi strigă că sunt hoț. Nu sunt hoț, ci sunt haiduc, 5 De unde ȧu, nu ma duc. Astă-đi beu și mâine beu, Mă mir bani de unde ȧu ? Că cu cósă nu cosesc, Nicu cu sapa nu prășesc ; 10 Din cărcumă nu lipsesc,</p>	<p>Bani 'n pungă isvoresc, Ca nisipu se prășesc. Se miră și cărcumarii, De unde le ma dau bani ? 15 Diua 'mı beu cu mândrele, Pe la tóte umbrele ; Nóptea isbesc tufele, Lovesc buturugele, Taman ca nebunele !</p>
--	---

DUNARE, APA VIORA

Auđită de I. Constantinescu de la I. Const. Petre, Dioști, — Romanai.

A se confrunta o variantă din colecția Sevastos «Căntece moldovenești» pag. 14 n. 2.

<p>Foie verde de negară, De negară, de secară, Dunăre, apă vióră, Face-te-ai négră cernelă, 5 Să te pun in călimară, Să te scriu pe-o hărtióră, S'o trimet la malca 'n țară. Să'mı dea bani de cheltuială</p>	<p>Și haïne de primenială 10 Și un cal bun de călărie, Ca să plec in haiducie Ce-oı câștiga să-ți dau ție ! De-oı câștiga poli, argint, Să ți-ı dau să-ı puı la gât ; 15 De-oı câștiga cai și boı, Să-ı împărțim amendoı !</p>
--	---

CAND ERAM COPILAȘ MIC

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Văleanu, Iautar — Roșiorii-de-Vede.

<p>Frunđuliță de năut,
Când eram copilaș mic,
Aveam mînte de voinic,
Nu mă hodineam nimic.
5 Dacă mă făcuî mai mare,
Mă hodinesc de-a călare.
Cine mă vede călare
Toți îmi dice: căpitane!
— Nu 'mî mai dice căpitane,
10 Veți și di-mî pe nume: Ione!
Căpitaniî sînt la tîrg,
Eû sunt Ionel din crîng,</p> | <p>Căți trec, toți de el se plîng.
Mă băete, băețaș,
15 Cu față de copilaș,
La inimă om vrăjmaș,
De unde ești, băețaș?
Din ce sat, din ce oraș?
Aî luat la mână răvaș,
20 Să nu pătimești ce-vași?
De aî banî mai multiceî
Să'mî dai și mie din ei,
Să-ți fac la mână răvaș
Să nu pătimești ce-vași!</p> |
|---|--|

S'A TRECUT VINEREA MARE

Culésă de I. Odor, din com. Cireș — Prahova.

<p>Frunđa verde salbă môle,
S'a trecut Vinerea mare,
S'a rărit codru pe póle, —
Haîducîi scobor de vale,
5 De vale la lunca mare,
Să 'mpărtéscă la parale, —
La parale gălbîore
Strălucesc ca sfântu sóre.
— Căpitane Dragomire,
10 Impărtește la banî bine,
Să nu trag cu flinta 'n tine.
Așa căpitan auđia,
La toți grămeđi le făcea.
O grămadă rămânea
15 Și la cărciumă mergea</p> | <p>Și bea și se 'nveselea;
Điua bună că 'și lua,
P'acasă că se ducea.
Primă-vara că 'mî venîa,
20 Iar cu toți că se 'ntálnîa,
Din Giurgiu și din Galați,
Și 'mî intră 'n codriî jurați.
— Căpitane, vara 'ți trece,
Din două una 'ți alege:
25 Saû la muncă,
Saû la luncă,
Saû la câmp în halagiucă?
Să câștigî la gălbiori,
La purtare is ușori
Și la schimbare cu sporiü!</p> |
|--|---|

CINE E VOINIC, VOINIC

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Valeanu, Iautar, Roșiorii-de-Vede.

A se vedea varianta, pag. 161, din colecția d-lui Bibicescu.

Frunđușiță tiriolic, Cine e voinic, voinic Urcă séra la colnic, Fără băț, făr' de nimic,	5 Numa cu pălmile góle, La bréu cu șapte pistóle, Patru pline și trei góle!
---	---

FOIE VERDE MARACINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir, Gorj.

A se vedea varianta «Potera» pag. 294, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

Fóie verde mărăcine, Ține, mândră, ușa bine, Să-'mî pun mâna pe baltac, Să-'mî veđi strejiđ ce-o să'î fac. 5 Să-î daú un pumn după cap, Că sint mulți bātu-i-ar focul,	De nu 'î mai încape locul! Fie câțf de mulți, nu'mî pasă, Numai tu să'mî fiț acasă, 10 Să le gătești demăncare Trei fripturî și trei rasóle, Cu ce-o curge din pistóle!
---	--

VUI, VUI, MANDRELE MELE !

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ion Petre, Dioști, Romanai.

Vuî, vuî, vuî, mândrele mele, Cele 'nalte supțirele Și retrase la sprâncene, Care mă iubiam cu ele, 5 Din tinerețile mele! Să vé strângești câte trele, De prin văl, de prin vâlcele, Să serbăm d'o serbătóre, Că mi-e Gligă la 'nchisóre, 10 La 'nchisóre la gros mare, Pentru o trénță de basma,	Cu cincî miđ de polî în ea. Fóie verde ș-o lălea, Ș'o lălea ș-o micșunea, 15 Măică, măculița mea, Vinde, mamă, ce-î avea Și mă scapă de belea. Că mie mi s'a urit, Tot suind și coborând, 20 Cu fiarele după gât! Fiarele mi-au ruginit, Măinele mi-au putređit!
--	--

VUI, VUI, VUI, MANDRELE MELE

(VARIANT)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Baranca—Peșteana-de-sus—Gorj

<p>Vuï, vuï, vuï, mândrele mele, Cele 'nalte supțirele, Cam trase pe la sprâncene, Scurtarea Țilelor mele! 5 Ce-aș pus cărciuma 'n vâlcele, Scurtarea Țilelor mele? Mai țineș de-o sêrbătore, Că mî-e Gligă la 'nchisóre, La 'nchisóre la gros mare, Cu fiarele de piclóre, Cu cătușî la mâinișóre! Lanțurile aũ ruginit</p>	<p>Piclórele mî-aũ rănit! Vinde-șî, maică, averea 15 Șî mă scapă de belea. Că mie mi s'a urit Tot suind și coborând, Cu fiarele zorzoind, Piclórele mî-aũ rănit! 20 Vinde-șî, maică, ce'î avea Șî mă scapă de belea. Vinde-șî, maică, porcîi toșî Șî scapă-mě că nu ma' pocî</p>
---	--

INFRUNDEȘTE, CODRE, BINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Valeanu, lautar, Roșiorit-de-Vede.

<p>ndulișă mărăcine, undește, codre, bine, ca mâine intru 'n tine doî-spre-ce după mine,</p>	<p>5 Imbrăcașî cu haïne verđî, Intră 'n codru, nu mi-î veđî! <i>In alte variante ultimul vers sună:</i> Intră 'n tine, nu'î mai veđî!</p>
---	--

CANTA, CUCE, NUMAI MIE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la I. Mihaï, București.

<p>Fóle verde iasomie, Cântă, cuce, nu maș mie, Că la vară nu se știe, C'oî să plec in hađducie.</p>	<p>5 Ține, codre, frunđa bine Căcî ca mâine intru 'n tine, Cu doî-spre-ce după mine!</p>
---	--

LA CARCIUMA DIN PADURE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Michai — București.

- Fôie verde mărăcine,
La cârcuma din pădure,
Béu voinicî d'adunătură,
Béu voinicî de séma mea,
5 Drag 'mî-a fost la refenea,
Cu voinicî de séma mea,
Drag 'mî-a fost la béutură
Cu voinicî d'adunătură :
— Beți copîi și ospétați,
10 Beți copîi și ospétați
Și la nópte s'o loviți
Colea jos la Slatióră
La boieru cel mai mare !
Dar băieți, când auđia,
15 Inainte că pleca,
Fôie verde și-o lalea,
Acolo când ajungea,
La pórtă că se oprîa,
Dei, trei în casă intra.
20 Pe cîcoi cum îl găsîa ?
Tocmai la masă mánca
Și din gură că-î dicea :
— Bună séra, măi cocóne !
— Mulțumim, măi capitane !
25 — Și iar fôie și-o lalea,
Cată f...u-î mumă-sa,
Ce stău eú și mă gândesc,
- La toți să mă căculesc ?
Mâna pe paloș punea,
30 La boieri se repeđia,
Către drépta că'l lovia !
— Fôie verde și-o lalea,
Căpitane, de oi da,
De n'oi da,
35 Noi ce om avea,
Tot ție țî-om da !
Fôie verde și-o lalea,
Paloșu că mi-l trăgea,
Ochiî că mi șî arunca,
40 Și vedea și ce'mî vedea ?
D'o găletușă
D'o vadră și cincî oca.
Nici p'atât nu mulțumîa.
Fôie verde și o lalea,
45 Dar cocóna ce dicea ?
— Mai am d'o sélbuliță,
Și s'o dau la copiliță,
Care este pe poliță.
Căpitanu d'auđia,
50 Intindea mâna și-o lua
Și 'n pozlnar mi-o băga,
Și afară că'mî reșta.
Haiducî că mi-î strângea
Și la refenea pleca !

FOIE VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Concila, lautar în Urdari-de-jos — Gorj.

- Fôie verde bob năut,
Mă dusei Joia la tîrg,
Să ved cail cum se vind
Și păgubașii plângînd.
5 Fôie verde d'artăraș
- Și când fu la adălmaș,
N'aveam loc de păgubaș.
Mă dusei să'mî iaú o pâine
9 Păgubașit după mine !

FOILIȚA FOI DE PRUN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Michai — București.

A se vedea varianta «Hoțul de cai», pag. 299, și nota asupra istoricului acestui cântec în colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

<p>— Foiliță foi de prun,
Spune'mi, spune'mi, moș bă-
[trân,
Spune'mi caii cum se fură ?
— Când este ceta și bură,
15 Atu'nca caii se fură.
Se ia cam de dimineta,
Cam pe rouă, cam pe ceta,
Când ești cu mandruța 'n brațe.
— Fôie verde foi de nuc,
10 Spune'mi și tu, puț de cuc,
Dacă'i fur, unde să'i duc ?
— Supt polată de pădure,
C'a crescut feneța mare,
De nu te veți de călare.
15 Fôie verde bob leala,
Spune'mi și tu, turturea,
Inghetată'i Dunărea,</p> | <p>Să trec cu caii pe ea,
Călare pe galbina,
20 Cu doi spre-dece după ea,
Toți născuți din mumă-sa ?
— Fôie verde murele,
Căpitane. hoțule,
Ce-ai făcut pe roșbele ?
25 — La Giurgiu sêracele,
Așteptă cărlanele,
Să'mi primesc paralele.
Fôie verde foi de spânz,
F...u-ți legea ta de mânz,
30 Să sui sôrele 'n prânț
Și pe tine nu te-am prins,
Păgubașii m'au ajuns.
Fôie verde de lipan,
Și să mergem la divan,
35 Să-ți dau baniș pe cărlan !</p> |
|---|---|

SUPT POLELE CODRULUI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Michai — București.

<p>Supt pôlele codrului,
Zac hașnele hașducului ;
Și le plouă și le ninge,
Și n'are cine le 'ncinge !
5 Hașducu care le-a 'ncins
Șade la temniță 'nchis !
La temniță iadului,
In fundu pămîntului !
Treș mă 'njură,</p> | <p>10 Treș mă légă,
Pentr'un murg și-o lépă négră.
lępă négră de furat,
Lupiș să te fi mâncat,
Când eș te-am despiedecat !
15 Tu m'ai dus,
Tu m'ai adus,
Tu la temniță m'ai pus !</p> |
|---|---|

DOINA LUI CARTIAN

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Concilă, Iautar, Urdari-de-jos, Gorj.

<p>Fóie verde mândălac,
 Port cămașa băibărac,
 Nu's fecior de om sărac,
 Și's fecior de Ungurén
 5 Is născut în Cartian.
 Port căcîlă d'astragan
 Și cămașă de tulpan,
 De nimeni nu am habar,
 Că mai am un cal cocor,
 10 De'mi ia pasărea din sbor.
 Și mai am și pe cîolacu,
 De nu mî-l întrece dracu.
 Când diceam odată hăi!
 Treceam patru-deci de văi
 15 Și-o luncă cu păducei;</p> | <p>Și mai am pe fulgeriș
 Te face de fugi cărmîș!
 Fóie verde usturoi,
 F..u-vé 'n lege cîcoi,
 20 Că voi ne-ați mîncat pe noi.
 N'o veni vremea d'apoi,
 Să punem primar din noi,
 Să vé judece pe voi
 Și să vé bag în zăvoi,
 25 Cu măciuca să vé moi.
 Să vé luăm cucónele,
 Să grăpăm pogónele.
 Câte grăpi sint pe pogóne
 30 Atăția draci în cucóne !</p> |
|--|--|

FOIE VERDE ȘI-O SIPICA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihai, București.

<p>Fóie verde și-o sipică,
 F..u-te 'n lege richită,
 Când să te véd in florită,
 Să te puî curea la flintă ?
 5 Să iaú flinta la spinare,
 S'o iaú pe ál drum la vale,
 Să 'ntálnesc cîcoiui în cale.
 Mă cîcoiú, cîcoias,</p> | <p>Vino 'n sat lá noi,
 10 Să-ți dau două, trei cîomege;
 Să te 'nmoi,
 Să și-aú pîlea după cap,
 Să'mi fac sileap la mazdrac ;
 Să-ți iaú pîlea după c...,
 15 Să'mi fac chisea de tutun,
 Că ține tutunu bun !</p> |
|---|--|

FOIE VERDE SOLZ DE PEȘTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Ion Concila, Urdari-de-jos —Gorj.

A se confrunta varianta No. XXXII, pag. 262 din colecția D-lui V. Alexandri și No. 210 pag. 167 din colecția d-lui Bibicescu. Idem G. Dem. Teodorescu, colecția poesii pop. pag. 295.

<p>Fôie verde solz de pește; Supt pôle de codru verde, Micșorel focșor se vede. Nu știu focu' potolit, 5 Saū de haīducī ocolit: La tot fagu patru-cincī; Nu știu, dece saū doī-spre-ce,</p>	<p>Orī o sută șapte-spre-ce; Că mi-șī frige d'un berbece. 10 Nu mī-l frige cum se frige, Ci mī-l întôrce prin cārlice, Ca să'ī fie carnea dulce; Și 'l unge cu saramură, Ca să'ī fie carnea bună.</p>
---	---

FOIE VERDE DE SULFINA

Culésă de Chr. N. Țapu de la lautarul Ion Concila, Urdari-de-jos, Gorj.

<p>Fôie verde de sulfină, Șade Stângă pe trupină, Cu șapte pistole 'n mână. Nu știu gôle saū sīnt pline, 5 Că'mī bagă potera 'n zīne.</p>	<p>— Fôie verde bob lalea, Mă cucóne dumneata, Indărăt cu potera, Că-țī vėduvesc cucóna 10 Și-țī sėrăcesc fecłóra!</p>
---	--

F...U-TE'N LEGE, OLTEȚ

Auđită de Chr. N. Țapu de la Christea Cobzaru, Tėrgu Jiu.

<p>F... tu-e'n lege, Olteț, Din tine n'ó să maīles; C'am intrat tīnėr copil Șī-acum sīnt maī mult bėtrān!</p>	<p>5 Șī-am intrat fār' de mustață Șī-acum eū rađ barba grósă, Nu maī mă cunosc acasă La copil și la nevastă!</p>
---	--

FOIE VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Stancu Ion, Cucuieți — Teleorman.

<p>— Fôie verde bob năut, Tu, maică, când m'ai făcut, De ce nu m'ai strâns de gât, Să dai cu mine 'n pământ ? 5 De cât să mă fi făcut Ca să trăiesc amărit, Amărit și necăjit, Cu purcelu 'n disagi fript,</p>	<p>Cu plosca cu vin trezvit, 10 Cu murgu nejugănit, Cu pistolu ruginit, Și al treilea m'ai blestemat, Să staă în pușcă rezimat Și să mănânc de furat ; 15 Pên' n'oi mânca de furat, Să nu mă vęd săturat !</p>
---	---

VIN, MANDRO, DE ME GATEȘTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Stancu Ion, Cucuieți — Teleorman.

A se vedea varianta prescurtată «Fa'mi un căpenég» pag. 161, din co'ecția d-lui Bibicescu.

<p>— Foicică solz de pește, Vin, mândro, de mă gătește, Că primă-vara sosește, Zăpada se ptericește, 5 Colțu Țerbiș se ivește, Murgu 'n grajd inebunește Armile 'n cui ruginește, A-ba, nică mândra mea, Pune mâna, nu ședea, 10 la cotu și fôrfeca,</p>	<p>De 'mî croșește o ipingea, Numai verde ca frunța, Să intru 'n codru cu ea ; Și 'mî croșește imurluc 15 Verde ca frunța de nuc, Că cu el oi să mă duc. Și 'mî croșește nădrăgei, Mai verđi ca frunța de tel, Să intru 'n codru cu ei !</p>
---	--

ME URCAI IN DEAL IN LUNCA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Michai, din București.

A se vedea varianta «Jianul» pag. 291 din colecția d-lui Bibicescu.

<p>Fóye verde foj de nucă,
Mě urcaj în deal, în luncă,
Věđui lunca 'mbobocită
Și câmpia înflorită
5 Și plugurile brăzdând
Și ómeniș seménând.
Numaș plugușorul meú
Șade la perete răú !</p> | <p>Sabia s'o fac un plug,
10 Pistólele să le 'njug ;
Să'mj puș plugu să'mj brăzdez,
Unde-o fi crāngu maș des.
Să'mj trag brazda draculuș,
Pě la capul satuluș,
• 15 Pin ușa bogatuluș !</p> |
|---|---|

SALTA INIMIOARA'N MINE

(VARIANTA)

Culésă de I. Ionescu, de la C. Tomescu, Bogași — Dâmbovița.

<p>Fóye verde măřăcine,
Când imj veđi vara că'mj vine,
Mult mj-e drag și mj pare bine,
Saltă inimióra 'n mine.
5 I'auđi, neică, pupăza,
Eșj afară, nu maș sta,
la 'ți cotu și fórfeca
Și mj croește o ipingea,
Să samene cu frunđa,
10 Cu frunđa și cu țarba ;
Să intru 'n codru cu ea.
I'auđi, neică, 'n grāngureiș,
la croește-mj potureiș,
Verđi ca și frunđa de teș,
15 Să intru 'n codru cu ei,
Cu doi-spre-ce volniceș,
Să'mj apăr țara cu ei !
Toș volnicș inaltș ca mine,
Imbrăcaș și 'narmaș bine.
20 Fóye verde măřăcine,</p> | <p>M'a făcut mașca pe mine
Un tálhar ș'un porc de căne,
Nu'șj aude nicj un bine,
Numaș blesteme pe lume.
25 Dar ce bine să-șj auđă ?
Trage Greci de viș prin spuză.
Și păzesc pe la zăvoș,
Unde trec Turciș 'n puhoș,
Eú de ptele mi-șj jupoș
30 Și-o vind de'mj cumpěr boș.
Ptelea de Turc cinciș parale
Și cumpěr la copiș sare.
Să fi făcut mașca cinciș,
Mi-era codru plin d'ađuciș,
35 De tot fagu câte cinciș.
Să fi făcut măcar doiș,
Jucam țara cum vrém noiș.
M'a făcut număș pě mine
Și tot mě știe o lume.
40 Că's volnic și sunt Oltén</p> |
|---|--|

- Copil de Mehedințen,
 De trec Oltu pe buștén,
 Suș în dél la popa Stan,
 Că mai ține câte-un ban,
 45 Pentru mine că's sêrman.
 Mă cunoșteam că de mic
 Am să fiu Oltén voinic.
 Când eram de șapte lunț,
 Furam épa din grădinț
 50 Și custurț de la vecinț
 Și custurț și bricegele
 Și pânza de prin argele
 Și de la fete inele !
 M'am făcut de șapte anț,
 55 Dăduț busna prin dușmanț.
 Dușmanu meū om bogat,
 Venit de la Țaligrad,
 C'o trénță de fes in cap,
 Cu castanu zdrențuit,
 60 In cincē anț s'a 'mbogățit
 Și satu mī-a sărăcit !
 Pe tata fript l'a mănecat
 Și pe minē rob m'a luat,
 Multă vreme am slujit,
 65 Sâmbria nū mī-a plătit,
 Și pentru-o purcea păpată,
 Mī-a oprit simbria tótă ;
 Pentru-o șarlă de cățea
 Mi-a mănecat tinerețea !
 70 Și iar verde mărăcine,
 Staū Loviștenit de mine,
 Ca să mă scótă din fire,
 Că știū calea 'n codru bine.
 Dar eū le spuț că nu merg,
 75 Că sint slugă la un Grec ;
 Și Grecu mī-e om bogat,
 Sâmbrióra mī-a mănecat !
 Mă căsnesc să'l bag supat,
 Să'l trântesc, să'l tăvălesc,
 80 De el să mă mântuesc !
 D'ar veni điuă de măine,
 Să'mț đică și el jupâne
 Șieū să-ț đic :—porc de căine !
 Țiț minte, fiară spurcată,
 85 Când m'aplecăm să beū apă,
 Mă pical cu cisma 'n cefă,
 De dam cu gura de pîatră,
 De beam apă sângerată,
 Cu măsele amestecată ? !
 90 De spuneam că 'mț este sete,
 'Mț dai cu biciu pe spete ;
 Și de spuném că n'am pîne,
 Asmuțiaș călnit pe mine !
 Mă făceaș că sint calic
 95 Și că nu's bun de nimic ?
- Verde frunđă mărăcine,
 Când imț vėđ iarna că'mț vine,
 Rėū imț pare vaș de mine !
 Iarna 'i mare, gerurț grele,
 100 Și că sint sêrac in plele,—
 Vaș de păcatele mele !
 D'ar veni primă-vara
 Cu frunđa și cu iarba,
 Tot dărâmând vacilor
 105 Prin vêrfu copacilor !
 Nu daū sama sdrenților !
 Tótă vara mī-am cosit,
 Altuț am agonisit,—
 Eū nimic n'am folosit !
 110 Acum mă duc la vecinț,
 Să'mț dea o pólă de fên,
 Că mor vacile leșin !
 Dar vecinu, om bogat
 In sémă nu m'a băgat !
 115 Eū puț mâna pe țepoi,
 Oile se fac purcoi,
 Crede că le daū trifoi.
 Arunc țepoiu 'n zăpadă,
 Vacile se fac grămadă,
 120 Crede că le daū la iarbă !
 Dar de un' să le daū iarbă
 Că-ț pustia de zăpadă ?
 Tótă vara am muncit,
 Pe Grec l'am imbogățit,
 125 Ș-am rémas sărac lipit !
 N'am să mă mai duc la sapă ;
 Bată-ț códă, nu 'mț-e dragă,
 Că prea are códă lungă ;
 Numai nojesc para 'n pungă !
 130 Verde fólă faguluț,
 Ia đi-ț, mațcă, talculuț
 Să đică țiganuluț,
 Să dea fieru draculuț,
 Din gura clocanuluț ;
 135 Nu'mț trebuie sapa luț !
 Mī-a dat frunđa și iarba,
 Și 'mț trebuie flinta mea,
 Ș'un brėū verde pentru șale,
 Ș'un sileaf cu opt pistóle.
 140 Fólă verde de năut
 Talca mă mână la plug,
 Nu știū boiș să-ț injug.
 Eū 'i injug cu codițele ;
 Ei mă împung cu córnele.
 145 Plugu 'mț este o góngă rea,
 Merge d'a 'ndaratele,
 Cu córnele 'n burta mea.
 Niște lemne inșiruite
 Niște vite omorâte
 150 Niște đile prăpădite.

Niște brazde răsturnate
 Niște păcate 'nșirate.
 Câte găuri sint la plug
 Tóte mă mână la crâng,
 155 Să tai cuie să le astup.

Taica mă mâna la sapă,
 Nu mă duc, că nu 'mî-e dragă;
 Că sint voinicel înalt,
 Rēū 'mî șade cocoșat,
 160 Cu argașii la săpat!

FRUNȚULIȚA ISMULIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul Stancu Ion, Cucueți—Teleorman.

Frunțuliță ismulită,
 Ce bine mî-e, măiculiță,
 Cu doi-spre dece după mine,
 Inarmați și 'mbrăcați bine!
 5 Veniți, băfeți, după mine.
 Veniți, băfeți, să bem vin, —
 Să bem vin, să ne vorbim,
 De seară unde să isbim?
 Să isbim la Cărligați
 10 De vale la Dorobanți,
 Că sint ómenii bogați,
 Numără nóptea la sanți.
 Da d'aș trece Dunărea
 Pe la Suliman Pașa,

15 Da d'aș câștiga ceva,
 S'avem ce-va ce mânca?
 D'aș avea vr'un norocel,
 Să mă joc cu gălbiorî,
 C'o să'mî plec din sat în sat,
 20 Să'mî gălesc omu bogat,
 Să mî-l trag la plug legat,
 Să 'î trag măclucî după cap.
 Și unde-oi găsi om bătrân,
 Să'î dau baldace la c...
 25 Să'î fac să mănânce fên;
 Și unde-oi găsi câte-o babă.
 Să mî o 'ngenuchi ca p'o Iadă,
 S'o fac să mănânce Iarbă!

FOIE VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul Stancu Ion, Cucueți—Teleorman.

A se vedea variantele No. 204, 295 pag. 163—164, din colecția d-lui Bibicescu.

Fóie verde bob năut,
 De când maica m'a făcut,
 Pin codru m'am pomenit;
 Nicî lumea nu m'a vădut,
 5 Nicî luna, nicî sórele,
 Numai căpriórele.
 — Căpriórá,
 Suriórá,
 Ce 'mî ești curvă și marghiólá,
 10 Înaltă-te 'n două picióre,
 De róde crângu pe póle,
 Că nu mai poctú de picióre;

Și mă dor șoldurile
 Tot țind pistólide!
 15 Róde póla codrului,
 Să vėd matca Oltului,
 Chivera voinicului
 Și cărcúma Radului!
 Óltule, Óltețule,
 20 Seca-ți ar isvórele,
 Să-ți remáte píetritele.
 Să trec cu piciórele,
 Să mă vadă mândrele!

FOIE VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Stancu Ion, Cucuești— Teleorman. •

<p>Fóie verde bob năut, Unde-aud pe cer tunând, Jos la baltă fulgerând, Plófa 'n codru răpăind 5 Apa văgaș curând Și mterlița suferând, Sturzu 'n vale ciripind— Mě fac bróscă pe pămînt</p>	<p>Ca un puișor de lup, 10 Să'mî trag negustoriî la crâng, Negustoriî Bucureșteni Trec la tîrg la Riurenî, Să'și cumpere boulenî, Marî de trup și grași de carne 13 Și cam țestini de parale.</p>
--	---

ME FACU MAICA PE MINE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Mihai — București.

<p>Fóie verde mărăcine, Mě făcu maica pe mine, Nu s'aude nici un bine ! Da ce bine să s'auđă, 5 Că trag negustoriî prin spuză !— Negustoriî Bucureșteni, Jumětate Piteșteni</p>	<p>Și trei-patru Slătinenî Și câți-va din Craioveni, 10 Trec la tîrg la Riurenî Să-și cumpere boulenî, Boulenî și junici grase, Să vie cu ele acasă, Să vadă câștig le Iasă !</p>
---	---

VERDULIȚA DE FASUI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, din Bobu-Pojogeni — Gorj.

<p>Verduliță de făsui F...u-te'n lege, făguî, Tu'mî frunđești, mie nu'mî spuî, Să'mî Iău armele din cuî, 5 Pușca de supt căpătâi,</p>	<p>Ca să plec în codru întâi ! Frunđuțiță și-o lălea, Să mẽ duc la hamanta, Care mẽ Iublam cu ea. 10 Din d'alba copilărea !</p>
---	---

TEIULEȚ CU FOIA LATA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lautarului Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

<p>Fôite verde fôite lată,
Teiuleț cu fôia lată,
Ce bine mî-aî prins odată,—
Odată la vremea mea,
5 Când potera mă gonîa,
Potera din Slatina
Și cu a din Craiova,
C'aîa mî-a uscat vîața !
Supt umbra ta mă umbrîam,
10 Sup frunța ta mă 'nvăliam
Și de poteră scăpam !
Poterile că trecea,
Pe mine nu mă vedea.
Fôite verde foî de nuc,</p> | <p>15 Iar acuma să mă duc,
Să'mî gonesc pe Arsan Turc,
Să 'î mēsur grajdu de lung,
De la ușă pēn' la fund ;
Să'mî aleg d'un cal porumb
20 Scurt în gât și 'nalt în trup,
Să 'ncerc Dunărea d'adânc.
Să nu se ude scara,
Nici colțu la ipîngea,
Ca să trec în Cladova
25 La Maria vėduva,
Care mă iubiam cu ea
Din copilăria mea !</p> |
|--|---|

TOTA LUMEA 'MI ȚICE HAIDUC

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghėorghe Porumbescu, Novaci, Gorj.

A se vedea doîna haiducėscă No. DLXXXVI, din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

<p>Frunđuliță mărgărit,
Tôtă lumea 'mî Țice haîduc ;
Eū nu le-am făcut nimic ;
Dar le-am spart grajdu prin
 [fund.
5 Din trei cai luaî pe-l porumb,
Il pășteam nóptea la crâng
Și Țiua 'l scoteam la tērg.
Negustorii că 'mî venîa
Cum îî frunța și iarba,
10 Bune parale că 'mî da.
Păgubașu că'mîsosîa ;</p> | <p>Băîatu așa 'mî Țicea :
—F...u-te, de păgubaș
Nici pe ăsta nu mi-l lașî ?
15 Frunđuliță de spanac,
Nu țî-o fi ție păcat,
Tu cu trei cai la coșare
Și eū tinēr pe picîore !
D'oi sta de m'oi mânia
20 Și pe negru țî l'oi lua,
Te-oi lăsa cu sarcina,
De țî-oi vedea belėua !</p> |
|--|--|

FRUNȚULIȚA CA SMICÉUA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu. Ștefănești, Gorj.

<p>Frunđuliță ca smicéua, Véđuľ frunđa ca paraua Și lăstaru ca undréua. Imľ luaľ pușca și vergéua</p>	<p>5 Și 'mľ apucaľ potecéua. Suiľ dealu și vălcéua Și mľ-așternuľ ipingéua, 8 Unde cântă turturéua !</p>
---	--

CINE MI-I VOINIC LOTREAN ?

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Preuteșescu din Novaci—Gorj.

<p>Frunđuliță leuștén, Cine mi-ľ voinic Lotrén Să mérgă cu min' un an, Să mi-ľ puľ d'un căpitan ? 5 — Căpitane de județ, Ce tot mă ții la coteț, Pentr' un puiũ de mánzuleț ? Și dá-mľ drumu pe la prânđ, Ți-ľ aduc f.u-ľ de mánz ; 10 Și dá-mľ drumu la amiađi, Să ți-ľ aduc murg și bréz ! Căpitane de Ardeal Ce mă ții inchis d'un an, Pentr'o țépa și-un cărlan ? 15 Și țépa a murit de slabă, Cărlanu l'am dat de glóbă. Și 'mľ luaľ șaua la spinare Și ajunsei pe drum la vale ; Dar un nebun de rumân 20 Priponise țépa 'n drum. Mě făcuľ șaua d'a pune, Mě făcuľ d'a 'ncăleca ; Iľ dam pıntene să stea, Ea măľ tare că fugľa ; 25 țépa Giurgiu apropia, Bune parale că lua. Dar băiatu ce 'mľ făcea ? Șaua din spinare c'o lua,</p>	<p>Și-apuca pe Cămpina, 30 Se întâlni cu Galbina. Șarga neagră pe spinare, Pe supt fóle rotogóle, Pintenógă de picfóre, Stremurată de o nare, 35 Și 'n buléstră 'n fuga mare. Dar nu era singurea ; Cu cincĩ cărlăi lângă ea, Și avea șapte jugaľori, Cum ți-este drăguț de ei. 40 El pe Șarga 'ncăleca, Drumul d'alungul că'ľ lua. Frunđulină mēr de 'ľ creț, Se ducea la Maglovețĩ, Se face d'un tērguleț, 45 Und' se vînd cărlanĩ cu preț. Acolo când mľ-ajungea, Bune parale că 'mľ lua, Păgubașu că 'mľ sosia, Măna cu ciocoĩ da, 50 Frumușel că mi-ľ lega La judecată 'ľ ducea, Acolo că 'ľ întreba : — F..u-țĩ mama ta de hoț, Cum faci, când fui caiľ toțĩ ? 55 — Frunđuliță de maslină,</p>
---	--

Eū ūău ūēpa cea bētrână,
 Și cārłaniŭ vin pe urmă.
 Eū merg din gură cāntānd
 Și cārłaniŭ nechezānd.
 60 Dar băŭatul ce 'mŭ făcea ?
 Māna stāngă c'arunca,
 Bune parale le da

Și boŭerilor le đicea :
 — Măŭ boŭerŭ, măŭ dumnea-ta,
 65 Să 'mŭ đăŭ la mână bilet,
 Să trec Dunărea 'ndărăt,
 C'am viŭ și am moșŭ
 Și nevastă cu copiŭ!

N'AM O CALE SA ME DUC

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frașila—Novaci.

Fóŭe verde bob năut,
 N'am o cale să mă duc,
 Să 'mŭ măŭ trecă de urŭt.
 Nu me duc de sārăcie
 5 Și mă duc de dușmānie ;
 Că dușmaniŭ s'au vorbit
 Să mă prinđă 'n așternut,
 Să ne lege cot la cot,
 Să sperie satu tot!
 10 S' altă verde de năut,
 Tu, maică, când m'ăŭ făcut,
 De ce nu m'ăŭ strins de gāt,

Să n'am nume de voŭnic,
 Că la vară ūar mă duc!
 15 Mē făcui măŭ măricel,
 Taŭca mă luă dupē el ;
 Și mă 'narmă cu pistóle,
 Mē puse să đăŭ tārcole,
 Să omorim pe ciocol,
 20 Că ei nu măŭ țin cu noi,
 Ne-au prăpădit, vai de noi!
 Că sŭnt mulŭŭ bātu-ŭ-ar focu,
 De nu-ŭ măŭ incape locu!

DOINA HAIDUCULUI ION TUNSU

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiŭ marŭ—Vlașca.

Veđŭ măŭ sus cāntecul luŭ Jianul haŭducu.

Veste'n țară mŭ-a ajuns
 De un hoŭ, ce'ŭ đice Tuns,
 Care 'n codru mŭ-a eșit,
 Cu șase intovărășit,
 5 Toŭŭ voŭnicŭ, aleșŭ Pandurŭ,
 Tālharŭ néoșŭ de păduri,
 Cu ghebe și cu poturŭ.
 Și'mŭ umblă din crāng in crāng,
 Căŭŭ trec toŭŭ de ei se plāng.
 10 Și'mŭ ese la colnicel
 Și te 'ntrebă binișor,
 Cu cuvint blānd blāndișor :
 — De unde viŭ, flăcăŭș ;
 Din ce sat din ce oraș ?

15 Luat'ăŭ de drum rēvaș,
 Să nu pătimeșŭŭ ce-vașŭ ?
 Ce negustorie aŭ ?
 Birul la cine ȕ-l đăŭ ?
 Spune, voŭnicule, drept ;
 20 Te jur pe arma din pŭept ;
 De aŭ banŭ măŭ multiceŭ
 Đă'mŭ jumētate din ei,
 Să-ȕ đăŭ la mână rēvaș
 Să nu rēmăŭ pāgubaș !
 25 Că eū cāt oiŭ măŭ trăi,
 Pēnē 'ntr'una ȕ-oŭ plāti ;
 Dar cum-va de-oiŭ muri eū,
 ȕŭ va plāti Dumneđeŭ !

MUGUR, MUGUR, MUGUREL

Auđită de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbił marı — Vlașca

Mugur, mugur, mugurel,
Ia fă-te mai măricel
Și 'nfrunđește frumușel;
Că ne-am săturat de iernă	Maı bine cıoban la oi,
10 Cu capu pe mușuroı,
Cu ochiı stălpițı la oi.
Și pılelea după cıocoı
5 Și de greutate 'n țară, —
Cărând fên cu sarcina
Și lemne cu crosnia.
De cât slugă la cıocoı,	Ș'o fac burduf de cımpoı,
Ca să cânt cu țel pe ploı;
15 Și pılelea după picıóre
Ș'o fac coburi de pistóle!

FÓIE VERDE SOLZ DE PEȘTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbił marı — Vlașca.

Fóie verde solz de pește,
Primă-vara, că-mı sosește,
Zăpada se peticește,
Colțu la țarbă 'mı ivește,	15 Maı verđı ca fóia de teı,
Să intru 'n codru cu ei;
Și 'mı croește un comănac,
Verde ca fóia de fag,
Se intru 'n codru cu drag!
5 Murgu 'n grajd inebunește.
— Scól, mândro, de mă gă-
[tește!	20 Și să nu mi-l croești larg,
Că mă dóre după cap,
Umblând prin crâng aplecat.
Și 'mı croește imurluc,
Verde ca fóia de nuc.
Ia cotu și fórfeca
Și 'mı croește o ipingea,
Maı verde de cât frunđa,	25 Și să nu mi-l croești lung,
Că mă dóre după gât,
Tot umblând pe brâncı prin
[crâng!
10 Să intru 'n codru cu ea;
Și 'mı croește dulămiță,
Verde ca fóia de viță,
Să iaú codru cu credință;
Și 'mı croește nádrăgel,	

ARDE PODU MOGOȘOIEI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din Corbiț marî — Vlașca.

A se vedea varianta de mai sus «Arde podu Mogoșoiei».

<p>— Arde podu Mogoșoiei
Și casele Morozóiei.
— Las' să ardă că nu 'mî pasă,
Că lencuțu nu-î acasă ;
5 Este dus la vênătóre,
Să 'mî vênaze căprióre.
Căprióre n'a vênat,
Iancu singur s'a 'mpușcat,
Cu pistol de diamant
10 Și cu pîetre de smarand.
Fóie verde de cicórá,
Cântă cucu sus pe móră,
Iancuțu 'mî trage să móră !</p> | <p>Cântă cucu sus pe cracă
15 Pe Iancu 'l duce la grópă ;
Cântă cucu sus pe cruce
Pe Iancu la grópă 'l duce ;
Cântă cucu sus pe casă,
Pe Iancu la grópă 'l lasă !
20 Veniți, frați, veniți, surorî,
De 'mî vedeți pe lencușor,
Cum e 'mpodobit cu florî !
De la cap pên' la picere,
Numai florî și micșunele,
25 Și pe pîeptu-î trandafirî,
Și în mână-î calomfir !</p> |
|--|---|

FOIE VERDE DE TREI FIRE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu din com. Corbiț marî — Vlașca.

<p>Fóie verde de trei fire,
Cine n'a iubit în lume
Să ia 'nvêțul de la mine,
Căci, când eram tinër pe lume
5 Și iubi'am numai copile,
Eram flăcăiaș în fire ;
Dar de când iubesc neveste,
Barba mî-a dat făr' de veste,
Mustața mă prididește,
10 Pêru 'n cap încărunțește,
Copilili mă urăște,
Nevestile mă iubește !
Cât oîă fi și-oî mai trăi,
Nevastă n'oi mai iubi,
15 Că dragostea de nevestă</p> | <p>Mă bagă 'n bôlă călnescă,
Mă usucă ca p'o țască ;
Dar dragostea de copilă
E ca flórea din grădină,
20 Ca mîerea de la stupină,
Mănâncî cu lingura plină
Și 'ți pare că e puțină.
Dragostea de cin' se légă
Nu 'l lasă cu mintea 'ntrégă ;
25 Căci de mine s'a legat
Ce-am mai dat pên'am scăpat.
De când s'a legat de mine
M'a prăpădit, vai de mine!
M'a făcut din om ne-om
30 Și m'a uscat ca p'un pom !</p> |
|---|---|

FOIE VERDE MER CREȚESC

Auđită de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbił marı — Vlașca.

<p>Fóie verde măr crețesc,
 Drag mł-a fost ca să trăiesc,
 Să iubesc pe cin' gândesc,
 Măcar să mă prăpădesc !
 5 Că ce'mł place tot iubesc,
 Căci ca măine putređesc
 Și nu mai pođ să iubesc,
 Să iubesc pe cin' gândesc !
 Fóie verde mărăcine,
 10 Drag mł-e să trăiesc pe lume ;
 Frică mł-e că mor ca măine ;
 Mă duce la mănăstire,
 Și pune pământ pe mine !
 Pământul cu iară verde,
 15 Nimența nu mai mă vede ;
 Pământul cu iară neđră
 Nimenı nu mă mai intrébă
 Ce pułculiță mł-e dragă !
 Fóie verde de năut,
 20 Drag mł-e să trăiesc mai mult ;</p> | <p>Frică mł e că mor curând !
 Și-am să las cu jurământ,
 Cine m'ó băga 'n pământ,
 Să 'mł facă coscług de nuc,
 25 Coperișul de argint,
 Să'mł lege dragostea de găt
 Și amoru 'n așternut,
 Să nu mă ma țiú căit,
 Că pe lume n'am iubit !
 30 Și să mă 'ngrópe mai adănc,
 Să nu putređesc curënd ;
 Să putređesc la cincł anı,
 Să fac voța la dușmanı.
 Dușmanı, dușmancile
 35 Că nu'și păzesc casile
 Și păzesc gardurile
 Și ascultă ferestrele
 Și strică dragostile.
 Și dușmanı și vecinı,
 40 Măncă-ı-ar vlermił și cănił !</p> |
|--|---|

FOIE VERDE RUG INTINS

Culéșă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbił marı — Vlașca.

<p>Fóie verde rug intins,
 Mă culcaı în drum 'n-adins,
 Să'mł visez pe Leana'n vis.
 Mă culcaı și mă sculaı,
 5 Și pă Leana n'ó visaı.
 Puseı punte peste punte,
 Ca să trec la Leana'n curte,
 Să'ı ıaú bobocel din frunte.</p> | <p>Nu fu bobocel,
 10 Fu ismă,
 Prinseră dușmanı pismă ;
 Nu fu ismă și fu flóre,
 Stă dușmanı să mă omóre ;
 Nu fu flóre și fu dracu,
 15 Stă dușmanı să'mł taie capu !</p> |
|--|--|

BULGARAȘI DE GHIÊȚA RECE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiș marț — Vlașca.

A se vedea varianta de mai sus din Dor și jale, «Bucură-te mănăstire».

<p>Bulgăraș de ghiêță rece, Iarna'mî vine, vara'mî trece Și n'am cu cine'mî petrece; Că cu cin' mî-am petrecut 5 S'a dus și n'amaî venit! Mî-a pus spate la pămînt</p>	<p>Și față la răsărit! Fóie verde mărăcine, Bucură-te, mănăstire, 10 Că ce bobocel îți vine! Nu vine ca să'nfloréscă, Și vine să putredéscă!</p>
--	--

TINERA, COPILA DRAGA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiș marț — Vlașca.

<p>— Tinără, copilă dragă, Iubește pênă ești fragă, Caci ca măine îmbétrânești; Tinerețea jinduești! 5 — Tinerețe ticălósă,</p>	<p>Mult ai fost nenorocósă! Tinerețe c'ale mele N'a mai fost altele rele! Tinerețe ce-am avut 10 Cu amor le-am petrecut!</p>
---	--

INIMIORA, INIMIORA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Potlogeanu, din com. Corbiș marț — Vlașca.

<p>— Inimíoră, inimíoră, Inimíoră, suríoră, Ce'mî stai tristă și amară? Inimíoră ce te bați 5 De cóste și de ficați?</p>	<p>Inimíoră stai pe loc Că-ți puî lacăt la mijloc. — Să-mî puî lacăte și-o mie Inima face ce știe!</p>
--	--

BACHICE

FOIE VERDE DE TREI MURE

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești — Vâlcea.

A se confrunta varianta No. 33 pag. 19, din colecția «Poesia populară» a d-lui Vulpian.

Fóie verde de trei mure,
La cărcfuma din pădure,
Zidită pe patru bārne,
Béuř astă-đi, béuř mălne,
5 Béuř patru-đecđ de đile

Cu flăcăi d'adunătură ;—
Béuř prețul la cincđ cađ,
De vin nu mă séturađ ;
Béuř prețul murguluđ,
10 Věđuđ sađiul vinuluđ.

M'AM JURAT CA NU BEAU VIN

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir — Gorj.

M'am jurat că nu béu vin,
Pěn' n'o fi paharul plin ;
M'am jurat că nu béu țuică,
Pêne n'o fi pusă 'n sticlă ;

5 M'am jurat că nu béu spirt,
Pěn' n'o fi ș-un purcel fript ;
M'am jurat că nu béu bere,
Pêne nu mĭ-ođ lua mułere.

DE TREI ȚILE BEAU LA BERE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Christea Cobzaru — Têrgu-Jiu.

A se vedea o mică variantă No. 33, din colecția d-lui Vulpian, pag. 19.

- De trei țile béu la bere,
 Las' să béu că n'am mułere,
 P'ărcălabu bir nu'mi cere.
 De trei țile béu supt cóstă,
 5 Las' să béu că n'am nevasță.
 Béu prețu murguluı,
 Vêđuı gustu vinuluı
 Și sațiú rachiuluı;
 Béu preț de șapte Iepe
 10 Adu vin, că mor de sete!
 La Voica cărcumăreșa, —
 Bat'o, Dumneđu s'o bată, —
 Mult e 'naltă sprincenată,
 Scóte litra plină rasă,
 15 Și mă ține după cap,
 Și béu vinu eú cu drag;
 Alta mușcă, alta pișcă,
 Alta cu vin mă stropește,
- Feșióra 'mi rumenește
 20 Punga mea se cheltuește!
 Când 'mi era punga plină,
 Mă culca puica pe mână;
 Când fu pe jumătate,
 Mă dădu puica la spate;
 25 Când povârnea pe fund
 Mă luă cu prăjina 'n-lung.
 Când bag mâna 'n pozonar,
 Nu găsesc nici un crățar.
 —I-am băut și 'i-am mâncat
 30 Cu Voichița după cap;
 Mi-a dat dragostea de cap,
 C'am umblat cât am umblat,
 Dar acum mi s'a 'nfundat;
 Curv' asta m'a bėut și m'a
 [mâncat,—
 Remăseı gol despuțat!

CÂNTECE DE NUNTA

CÂNTECE DE NUNTA

CÂNTECUL GINERELUI

Auđit de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta varianta «După însurătore» din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 271—272.

Fóte verde trei alune,
Când eram la taica june,
Știam șaua cum se pune.
O puneam moldovenește
5 Și 'ncălicam hađucește;
Mă plimbam printre neveste,
Tot neveste giurgiuvence,
Că sint curve făr' de lege.
Fóte verde de dudău,
10 Ce bine trăiam flacău,
Că 'ncălicam calul meu

Și mă plimbam und' vream eú.
Fóte verde de susaí,
Ce făcuí de mă 'nsuraí ?
15 Multă dragoste stricaí,
Nu stricaí pe-a multora.
— Fóte verde foí de dres,
Rade-te, nefcă, mai des,
Că mă 'ntépă barba ta
20 Și 'mí strică rumenéla
Și tótă fețișóra !

CÂNTECUL MIRESEI

Auđit de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta «Măritișul și cântecul miresei», din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 270 și Lado-Lado No. 4, pag. 383, din colecția lui V. Alexandri.

Fóte verde samulastră,
Când eram la maica acasă,
Știam flórea cum se pórtă;
Dar dacă mă măritaí,
5 Floricica lepădaí.
— Infloriți, flori, infloriți
Că mie nu'mí trebuiți.
Mie când imí trebuiți,
Voí atunci ímbobociți.

10 Infloriți de stați părete,
Că eú mî-am íeșit din fete !
Plângeți ochi și lácrămați,
Că voí sunteți vinovați,
Că ce íubiți nu lăsați
15 Și ce vedeți nu u tați.
Busuńoc verde pe masă,
Rēmăi, maica, sănătósă,
Că eú mă duc să'mí fac casă.

- Busuioac verde ştefite,
 20 Rémái, tafcă. sánátoş.
 Ca un trandáş frumós.
 — Tací. mirésá. nu máş plánge.
 Că la mafcă-ta te-om duce
 Când o face piópu pere.
- 25 Nu móbíta vineşele :
 Când o da lapte din platră,
 Amnol te-í máş vedeá fatá !
 Péné aší cu fetele.
 20 Máşne cu nevestile !

CANTECUL NUNULUI

Auđita de Chr. N. Ţapu de la Ghişá Şchiópu, din R.-Válcea.

A se vedeá varianta «Nunésca», din colecşia d-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 271 colóna I. jos.

- Fóle verde salbá móle,
 Şi te scólá. nune mare,
 Să jucám d'ó horá bună,
 Să ne luám sara de máná.
 5 Că destul de când máncaşí,
 Legumea s'a isprávit
 Lingurile s'aú clobit.
- Mamaliğá nu máş este
 Şi nici un babol de peşte.
 10 Nişí cai coji de málai uscate,
 Să aruncám pin ale gurí căscate,
 Luaşí-ve cuşitele,
 13 Că s'a clobit lingurile.

CANTECUL GINERULUI

(VARIANTA)

Auđitá de Chr. N. Ţapu de la Iautarul Constantin Dobre, din Govora .

A se confrunta colecşia d-lui G. D. Teodorescu, pag. 271—272 «Dupé însurátóre»

Idem «cántecul ginerelei» de máş sus pag. 305.

- Fóle verde de dudáú,
 Ah ! ce bine tráşam flăcăú !
 Că 'ncălecam calu meú
 Şi mergeam unde vream eú.
 5 Imş puneam şaua turceşte
 Şi plecam după neveste.
 Fóle verde de susái,
 Ce făcuí de mé'nsuraí ?
 Căci multá dragoste stricaí.
- 10 Nu stricaí numái p'a mea
 Şi stricaí p'a multora !
 Fóle verde samulastrá,
 Usucá-te, mándrá 'n cóştá,
 Cu ochií la casa nóstrá.
 15 Plángeşí, ochí, şi lácrămaşí,
 Că voi sinteşí vinovaşí,
 Ce vedeşí nu máş lăsaşí
 18 Şi ce iubişí nu ultaşí !
-

CANTECUL BRADULUI MIRESEI (VARIANTA)

Auđit de Chr. N. Țapu de la Constantin Dobre din Govora.

<p>— Flóre verde fóye lată,
Când eram la maľca fată,
Știam flórea cum se pórtă ;
Și dacă mă măritaľ,
5 După ușă o lepădaľ,
Cu picioru mă-o călcaľ.
— Flóre verde trei arginți,
Oh, copiliță cu părinți,
La ce focu te măriți,
10 Că mila de la părinți
Anevoie vrei s'o uți ;
Dar mila de la bărbat
E ca umbra de pěr uscat,
Știi, când daľ să te umbrești,
15 Și maľ rėu te inădușești !
Taci, mirésă, nu maľ plange,
Că la maľcă-ta te-oľ duce,
Când o face pleopul pere
Și tãnjala mugur verde ;
20 Când o cãnta ștuca 'n baltă,</p> | <p>Atunci te-oľ maľ vedea fată !
— Infloriți, florť, infloriți,
Căci mie nu'mľ trebuți
Că mie când imľ trebuiați,
25 Voi atunci imboboceați.
Infloriți de stați pãrete,
Că eũ mă-am eșit din fete
Și-am intrat între neveste.
Astă-đi sint cu fetele,
30 Mãine cu nevestele !
— Fóte verde și-o lalea
Rógă-te de nașă-ta,
Să-ți maľ lase codița,
Codița și-o vițișoră,
35 Să'mpletești și tu la vară.
Rógă-te la Dumneđeũ
Să-ți trăiască nașu-tėu,
Și la Maľca Precista
39 Să-ți trăiască nașă-ta !</p> |
|---|---|

CANTECUL NUNULUI

Auđit de Chr. N. Țapu de la Ion Șoteică, lautar în Ocnele Mari.

<p>Bine șede doľ cu doľ
Și noľ frate d'amėndoľ.
Crucluliță de argint,
Amėndoľ v'ați potrivit
5 Și la ochi și la sprãncene,
Ca doľ porumbei la pene.
Crucluliță de alamă,
Amėndoľ sunteți d'o sėmă.
Fine, nu te spãlmėnta
10 Nașu și-o purta grija.
Rógă-te la Dumneđeũ</p> | <p>Să-ți trăiască nașu tėu,
Și la maľca Precista
Să-ți trăiască nașă-ta.
15 Nuna în prun,
Nunu supt prun,
Nunu vede ce e bun ;
Să trăiască și nunu,
Să ne defe galbenu ;
20 Să trăiască și nuna
Să ne defe rubľaua.</p> |
|--|---|

CANTECUL MIRESEI

(VARIANTA)

Culésă de I. Ionescu de la lautarul Ivan Laețul, din com. Aurora—Mehedinți.

- Când eram la maica fată,
Știam flórea cum se pórtă;
Iar acum mă măritaș,
Flóre 'n cap nu maș purtaș.
5 Multe dragoste stricaș,
Nu stricaș numaș pe a mea,
Ci stricaș pe a multora!
Fóye verde salbă móle,
Arđă-te focul de vale,
10 Cum rămăseșt tu de jale,
Fară glas de fată mare,
Fără voľnicel călare!
Căt sint tineri se jucară,
Doi cu doi nu se luară;
15 Căt sint tineri se iubiră,
Doi cu doi nu se 'ntálniră.
Inflorișt, floricelelor,
Da v'ar dașca relélor!
Inflorișt de stașt ca macul,
20 Că dașchi i-a trecut vacul;
Inflorișt de stașt ca culmea,
Că mie mi-a trecut lumea;
Inflorișt de stașt părete,
Că dașca a plecat din fete!
25 Inflorișt, florit, inflorișt,
Că mie nu'mi trebuiașt,
Căci când mie 'mi trebuiașt,
Voit atunci înbobociașt.
Lăsașt taică, lăsașt maică
30 Și plecașt în strini la sócră;
Iar mila de la bărbat,
Tot cu pumnul după cap!
—Taci mirésă nu maș plânge,
Că la mumă-ta te-oș duce,
35 Când o face jugul mugur
Și tănjala iarba verde;
Atunci mă-ta te o maș vede:
Când o cânta știuca 'n baltă,
Atunci te-oș maș vedea fată!
40 Copiliță la părinșt,
- Ce pripeșt să te mărișt;
Că mila de la părinșt
Amănat o s'o maș ușt,
Iar mila de bărbat
45 Ca frunđa de pěr uscat:
Tu când dai să te umbreșt,
Tot maș rău te scorojeșt!
Fetișo de om bogat,
Nu pripi la măritat,
50 Ca ruja la scuturat,
Că ruja maș 'nflóre odată,
Iar tu nu te maș veđt fată!
Busuoc verde pe masă,
— Maică, rămăi sėnătósă
55 Că eũ mă duc să'mi fac casă
Să'mi fac casă de mătasă,
Să trăiesc cu drag în casă.
Că, maică, de ađi, de Joi,
Mă despart, maică, de voi!
60 Plângeșt, ochi, și lăcrămașt,
Că voi sinteșt vinovașt.
Că ce vedeșt nu lăsașt
Și ce iubișt nu uștașt!
Dragostile dintr'o lună,
65 Le făcușt grămadă 'n mână,
Le aruncașt peste grădină;
Dragostile dintr'o vară
Le făcușt grămadă 'n póla,
Le scoseșt pe gard afară.
70 Nu știũ vėnturit le luară,
Oit în apă se 'necară?
Și plecașt pe poticele,
Găsișt maldăr de nueuele;
Răshirașt nueuele,
75 Plecară dragostile.
De m'aș vedea măritată,
De pe potecele luată,
Din gura lumit scăpată;
De m'aș vedea și cu conc
80 N'aș maș đice că nu poc!

CANTECUL MIRESEI

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Radu, lautar, din Baneasa—Teleorman.

— Arđă-te focul de vale,
Cum o să rămăi de jale,
Fără glas de fată mare,
Fără voĭnicel călare.	Că daĭca și-a eșit din fete !
— Tacĭ, mirésă, nu maĭ plânge,
Că te-ĭ duce la altă mumă,
Cu răsnița 'n bătătură.
5 Căt fuseĭ veđi neinsurat,
Purtaĭ calul zorzonat
Și chilumu ferecat.
Plângeĭ ochĭ și lăcrămaĭ,	20 Infloriĭ, flori, de staĭ ca macu,
Că daĭchiĭ ĭ-a trecut vacu !
Când eram la maĭca fată
Știam flórea cum se pórtă ;
Dar dacă mă măritaĭ
10 Că ce iubiĭ nu lăsaĭ ;
Că ĭubiĭ boșteni pirlĭĭ
Și la urmă vē căiĭ.
Ađi sint cu fetele,
Măine cu nevestele !	25 Dupě ușă o aruncaĭ,—
Multă dragoste stricaĭ !
Infloriĭ, flori, infloriĭ,
Că mie nu 'mĭ trebuiĭ ;
Că mie când imĭ trebuĭaĭ
15 Infloriĭ, flori, de staĭ părete,	30 Voi atuncĭ că 'mbobocĭaĭ !

ZORILE MIRESEI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu—R.-Vâlcea.

Fóe verde samulastră,
Zorile de diminěță
Tuturor se pare gréță,
Numaĭ mie cu dulcěță,	— Să m'astepte căt de mult
De la neĭca nu mă duc,
15 Că mĭ-e drag in așternut
Și gurița să-ĭ sėrut.
De la stele pēn' la zori
Tóte stelele că pter,
Numaĭ stėua stelilor,
5 Că sint cu puĭcuța 'n brață.
— Fóe verde samulastră,
Bobocel de la feréstră,
Du-mi te, puĭcuță, acasă,
Că đorile se revarsă	20 Ursătórea fetilor,
Sėde 'n pórtă raĭuluĭ
Și 'mĭ judecă florile,
Ce-aũ făcut mirósele ?
Le-a împărĭit cu fetile.
10 Și te așteptă mă-ta acasă,
Cu ocaua plină rasă,
Cu fripturica pe masă.	

ZORILE MIRESEI

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la ȧautarul Dumitru Valenu din Roșiorii-de-Vede.

Zorile de dimineta	— Zorile de dimineta,
La tota lumea cade greta,	Strange-me, miresa 'n brațe,
Dar miresei cu dulceta,	Me seruta cu dulceta.
Ca e cu ginerile 'n brațe.	Cocona, mireso, of!
5 — Zorilor,	20 Ce-a fost verde s'a uscat,
Surorilor,	Ce-a 'nflorit s'a scuturat;
Ce siliți de ve versați,	Pene ađi cu fetile,
Multa dragoste 'mi stricați!	Malne cu nevestile!
C'asta nopte n'am dormit,	Taci miresa nu mai plange,
10 Nicl la nopte n'am sa dorm,	25 Ca te-o duce la ma-ta,
Sa mi trudes trupșor de om.	Cand o 'nflori salcia
Tote pasarelile dorm,	Și-o face salcamu pere
Numai paserica mea	Și tanjala mugurele.
Tota noptea 'mi ciripia,	Cand o canta stiuca 'n baltă,
15 De hamur se jeluța!	30 Atunci te-o mai face fată!

HORA MIRESEI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

*Ginerele**Nunul*

— Haıda doı, cu doı, cu doı	10 Föfe verde salbă möle,
Și noi neică, d'amendoı.	Hopa, hopa, nune mare,
Cruculița de argint,	Cu doı fini d'ai dumitale!
Amendoı ne-am potrivit;	Să trăiască și nașu,
5 Cruculița de alamă,	Să ne dea galbinașu;
Amendoı sintem d'o sema,	15 Să trăiască și nașa
Amendoı ne-am potrivit	Să ne dea galbinașu!
Și la ochi și la sprancene	
Ca doı porumbel in pene!	

CANTECUL CUMETRULUI

Auđit de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu din R.-Vâlcea.

<p>— Fôfe verde de trei mure, Hi, cumetre, hi! La cârciuma din pădure, Hi, cumetre, hi. 5 Běuț ađi, běuț și mâine, Běuț patru-zeci de đile; Běuț prețul la cincă cai,</p>	<p>De vin nu mă săturaț. Běuț prețul la trei țepe 10 Ađo vin, că mor de sete! Běuț prețul murguluț Și céprazuț suruluț. Věđuț sațul vinuluț, Hi, cumetre, hi!</p>
---	---

O URARE DE NUNTA

Auđită de Chr. N. Țapu de la moș Nicolae Bucur, din com. Predeal pl., Teleajen.

<p>— Bună dlminea, cinstiț so- [crii marț! — Ce cătaț, Ce umbiaț? — Noț ce cătăm și ce umblăm, 5 D-vóstră samă o să vě dăm! Noț am venit pe stelele ceruluț, Pě semnili pământuluț, Pě aburiț vântuluț, Și-am venit la d-vóstră aici! 10 Am věđuț o stea verde, unde [mi se lasă. Or stéua să ni-o arětaț, Or răspunsu să ni 'l daț! Rěspunsu nostru ce va să đică? Patru basmale de in,</p>	<p>15 Umplute cu hir Să ne ștergem gurile dě ghin, Că așa ne este dě la Christos, [Amin! Sănătate, masă, frumoșă, Inchinaiu d-vóstră, 20 Acest pahar dě ghin, Pentru Mațca Domnuluț in- [chin, Pentru buna sěnătate a socri- [lor și sócrelor, Să vě fie dě ghine, Să vě věđ sănătoș, 25 Și voioș, Ca pe niște codriț tineri și fru- [moși!</p>
--	---

ORAȚIE DE NUNTA

Culésă de Ilie Constantinescu, din Dioști—Romanși.

A se confrunta cele trei orații de nuntă, pag. 166, 182 și 183, din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

- Ascultați, frați, înțelegeți,
Cu mintea vă culegeți,
Ascultați și luați aminte,
La vre-o câte-va cuvinte,
5 Care în cărți ne stați scrise
Și trebuesc astă-dă duse.
Când Dumneșeu cu cuvintul,
Făcu cerul și pământul,
Le-a dat podóbe mărețe
10 Și destulă frumusețe.
Cerule împodobit cu sóre
Și cu stele lucitóre ;
Mărea și apele tóte,
Cu pești fără număr, glóte.
15 Decă vrând să se proslăvescă
Fapta-í cea Dumneșeșcă,
Intinșend prea sfinta mână,
Zidi pe Adam din țerină,
Dupé a sa aseménare,
20 Cu cuvint și cu suflare.
Apoi vedénd că nu e bine
Să fie omul de sine,
Somn lin trimise 'ntr'insul
Și, când dormă, veni la dînsul
- 25 Și dintr' a lui cóstă
Făcu pe Eva, strămóșa nóstră.
De aceea fiú acuma
Lasă pe tatăl și mama
Și doú cu doú se împreună,
30 C'asa Dumneșeu voește
Ș'a sa lege poruncește.
Cinstiți socrii, acuma...
Acești fiú ce 'ngenunchărá
Și smeriți cu rugăclune,
35 Vă cer astă-dă ertăclune,
Saú că v'au greșit cuvinte,
Din prostie și ne minte
Și póte că în acea vreme
Veți fi dîs niscaú blesteme...
- Părinții răspund :*
- 40 — Iertați să fie,
Să 'nfloréscă ca crinul,
Să 'nverșască ca măslînul
Și 'n traú bun, prin tot locul,
Să-í ție de pěr norocul ;
45 Și 'n traú bun să se resfețe
Până 'n adincí bătránețe !

VERSUL COLACULUI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Jón Vaca: iul, Ocna Sibiilor—Transilvania.

- Și măú bună dîua la dumnea-
[vóstră,
,Ce saltă, ce veselie,
Ce lucru póte să fie ?
Ce stați aici adunați
5 Dumnea-vóstră, iubiți frați ;
Că noi multe mări am trecut
Și sate
Indepártate
- Am umblat,
10 Și nimenea 'n cale nu nî-a stat.
Cine sînteți dumnea-vóstră
De ne țineți calea nóstră ?
Dar fiind-că 'n cale ne stați,
Măú bine 'n curte să ne lăsați,
15 Cu încetul,
Cu încetișorul,

- Să ne dăm cuvintul,
Cu adevărul;
Că de multe ce sînt și dese,
20 Nu le vom putea spune alese.
Tînerul nostru 'mpărat
Förte de diminétă s'a sculat,
Față albă a spălat
Chica négră a pîeptănat,
25 Cu strațe noi s'a îmbrăcat,
Murgul și l'a înșelat,
In trâmbiță a suflat,
Mare óste a adunat:
Două sute grănicerî,
30 O sută feciorî boierî,
Din cei mai mari
Nepoți de ghinării.
Pe la răsărit de sóre
Aũ plecat la vênătore;
35 Și-aũ vênat țara de sus;
Despie apus,
Pêně caii nî-o stătut
Și potcovele o pîerdut.
Apoi ne lăsarăm mai in jos,
40 Pe un deal frumos
Ș'alergarăm
De vênarăm
Munții
Cu brađiș
45 Și cu fagiș;
Cerule
Cu stelele;
Cămpul
Cu florile;
50 Délul
Cu podgoriile,
Vâlcelele
Cu viorelele;
Și satele
55 Cu fetele.
Când sórele rêsare,
Eșirăm la drumul cel mare.
Găsind o urmă de ffară,
Stătu tótă óstea 'n mirare
60 Și điseră că e urmă de đină,
Să fie 'mpăratului cunună.
Așa, se chibzuiră
Și se găsiră
Alți vênători
65 Mai cunosători,
Și điseră că-ı urmă de căprióră
Să fie 'mpăratului soțióră.
Dar nunul cel mare
Cu grija 'n spinare,
70 Călare p'un cal,—
Ca un căpitan,—
- Se ridică 'n scări,
Se umflă 'n nări,
Și făcu ochiș rótă.
75 Peste oștirea tótă
Și când încóce privi,
Aici zări
O florică frumósă
Și drăgăstósă;
80 Dar vedënd că nu 'nflorește,
Nici nu rodește
Și mai mult se vestejește
Ne-aũ trămis pe noi, trei lipan),
Călări pe trei juganî,
85 Cu córnelé cánite,
Cu unghiile costorite
Și cu códele 'mpletite;
Ca cu toțiș să pornim
Și la curțile dumnea-vóstră
90 Să venim.
Pornirăm
Și venirăm
Pe fața pămintului,
Pe aburiș vëntului;
95 Bënd
Și chiuind
Și din pistóle trăznind;
Caiș incurând,
Pe nări foc lăsând,
100 Ránchezând
Și din unghiș scăpărând,
Pân' am sosit
Și v'am găsit.
Acum florica să ne-o daș,
105 Căci de unde nu, nu scăpați!
Căci am venit 'cu tărncópe
De argint,
Să scótem florica
Din pămint;
110 S'o scótem cu rădăcină,
S'o ducem la 'mpăratu 'n gră-
[dină;
C'acolo se 'mfloréscă
Și să rodéscă
Locului să'ı priéscă
115 Și să numai vestejéscă!
Șocriș micș,
Dumnea-vóstră ne vedeți
C'am venit aici,
Dar avem și dreptăți
120 Cu pecetă de la 'mpărăție.
Cine știe carte letinéscă,
Să vie la lépă 'n copită să ci-
[téscă;
Cine nu știe
125 Să nu vie,

- Și ca de foc să se păziască !
Să ne dați un popă cu barba
[désă,
Să ne citescă carte-alésă ;
Să nu fie cu barba cănită
130 Să rămăle cartea necitită.
Saū vie-unul cu barba rară,
Să n e ție pên' de séră ;
Ci săefie unul cu barba ca fusul,
Să nu deie curênd răspunsul.
135 Răspunsul nostru să ni-l dați
Și 'n curte că ne lăsați ;
Că de unde nu, cu noī bine nu
[umblați !
Cinstite stariste de loc,
Ție-te Dumneđeū
140 Cu bine și cu noroc,
Mergī in casă,
Dupē masă,
Că este un colac frumos,
Semnul luī Christos,
145 Spre a împēratuluī cel tiner
de folos !
Acela 'l căutăm ;
Acela să ni-l dați.
Noī nu sîntem Invēțați sē bem
Pên' nu mîncăm.
- 150 Căci, când la maică mititel
[eram
Am luat o dată să bem
Pênē n'am mîncat ;
Și-a luat maică o plăcintă verde
Și așa ne-a plesnit peste u-
[rechle,
155 Cât dumnea-vóstră cu toți nu
[ți putea crede.
Ba tata dac' a auđit,
Aū luat un lemn de după
[cuptor,
Și m'aū pălit de era să mor !
Puținel colac :
160 Sta-ți-ar de cap ;
Carne și maī puținică,
Mânca'o-aī impuțită !
Socriī micī, dumnea-vóstră,
Să vē gățați cu cuptóre de pită,
165 Cu buți de vin,
Cu porțiī legate de fên,
Că vin patru-đeci de călărași,
Cu cai de se sparg de grași.
Și, de când sînt pe drum,
170 Aū mîncat tot pale
Și nu pot să safe ;
De n'or fi tóte gătate
Vē vor suna cojocu 'n spate !

ORAȚIA PINTENULUI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Vacariul, Ocna Sibiilor—Transilvania.

- Și maī noroc bun la dum-
[nea-vóstră,
Să ne luați séma nóstră.
Socriī micī, ascultați
Și 'n urechī băgați ;
5 Noī nī-am dus pên' la un loc
Și am fost fără de noroc,
Ni s'a făcut calea cruce
Și nu ne-am maī putut duce ;
Și pentru acefa îndărăpt nī-am
[înturnat,
10 Să vē spunem cum am umblat.
Dumneavóstră caru ni l'ați im-
povărat,
Pogăniciu ni l'ați îmbētat,
Și fórte reū ni l'ați invēțat,
Să 'mpedice la deal carul și la
vale boii.
15 El și acefa a făcut :
Coborāndu-ne din deal la vale,
A împedicat boii și-a lăsat
[carul.
Caru s'a résturnat,
Când caru peste boī, când boii
peste car.
20 Ce ni s'a întēplat ?
Nunu peste nuna a dat.
Nuna acum zace pe pămînt,
[de mórte,
Nunu ar scula-o și n'o póte ;
Nunu ar vrea s'o gádele ;
25 Dar ea nu suferē.

- Caru 'n përiü stă răsturnat,
Omenii cum au putut au scăpat;
La popă capu dedesupt i l'au
[apucat.
El din dos se tot sălta
30 Dar capu d'acolo nu-î eşia,
Pënë ni-am apucat
Şi-am ridicat
Şi ore-cum capu l-a scăpat.
Aşia dar dumnea-vóstră să ne
[daţi
35 Patru ómenî groşi la grumazi
[să tragă
Şi patru boi să 'mpingă,
Să scótem orî caru 'n deal,
Orî dealu 'n car.
Şi un doftor bun.
40 Pe nuna să o ungă
Pe la póle,
Pe din jos de cîngătore,
Pe unde o dóre,
Dór s'o mai scula din bóle.
45 Şi a nunuluî să l-o puşe la loc
Că i s'a rupt de prin nod.
Pe popa la cap să-l lecuîască,
Ca pe Duminică să pótă să
[slujescă.
Noi am fost avut şi 'un diplaş
50 Fórte frumos îmbrăcat:
Avea bunda şi nădragii de su-
[glie.
Pe el petece numaî o mie.
Avia şi-o şapchiă.
De... numaî în fund i s'au fost
[spart;
55 Avea şi 'n picîore nişte dragii
[de ciobóte,
Numaî ţera rupte tóte.
Şi noi ca pe un om de cinste
L-am pus să şedă mai 'nainte.
Şi cum s'o răsturnat,
60 Un petec din tur 'i s'a luat
Şi oblu într'o baltă au picat.
Şi s'au sculat tot flotiiit.
Şi, dacă l'am vedut,
Cu topii am fugit.
65 Şi, când s'a scuturat odată să-
[racu,
Noi am fugit de el ca de dracu.
Aşia dar dumnea-vóstră să ne
[daţi un petec nou,
Socrii micî.
- Dumnea-vóstră vedeţi c'am ve-
[nit aici,
70 Dar pentru acela îndărăpt ne
am înturnat,
Că ore-ce am uitat.
Mergî in casă după masă,
Unde-a şedut jupânesa mirésă
Că au uitat o năframă,
75 Fórte mândră şi frumósă;
Fie şi de in
Cu care 'şi şterg voînicii bu-
[zele de vin,
Şi cine s'ar afla
De ni-or da,
80 Bună vâlcşag, ar căpéta.
De-o fi şi de fuilor
Noué şi de-acele ni-î dor,
De-or fi şi grósă,
Şi aceia-î frumósă;
85 Dar de-o fi de călţi,
Să vi-o trageţi dumnea-vóstră
[prin dinţi.
Ia-mî să cate sócra mică,
Că dór o fi mai voînică.
Că noi frumos om cinsti-o,
90 Cu cisme de veveriţă,
Cumpérate c'o gróşită;
Cu cisme de căprióră
Cumpérate de la Sighisóra,—
De la vară când o secera,
95 In ele n'o degera.
Către socru mare
Nu s'a povestit nimic de acea
[întâmplare,
Ce s'au făcut,
Nu mai te de desfăcut.
100 Să daţi numaî vre-o patru boi
Şi vre'o cin-spre-ce oi.
Şi vre-o şapte vaci
Şi alte ce-î mai da
Le rabdi şi să tacî.
105 Noi am mai descălica,
Am mai sta,
Că cu dumnea-vóstră ni-î drag;
Dar avem de trecut
Stânci,
110 Munţi,
Cu brazi mărunţi,
Intunecoşi.
Să rămâneţi sănătoşi!

ORAȚIE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Vacariul—Ocna Sibiilor—Transilvania.

- Ce-l asta, ce veselie,
Ce lucru pôte să fie?
Ce stați aici adunați
Dumnea-vóstră, Iubiți frați ?
- 5 Că noi mult loc am umblat
Și nicăieri n'am aflat
Un lucru așa frumos.
Treț luni sînt de când venim,
Ne uțăm și nu dormim.
- 10 Și lucrurile sînt tocmito
Încă nu ne sînt sucite.
Maț vedem pórta legată
Și cu pațe ferecată :
Lângă dînsa multă glótă,
- 15 Ostea 'ntinsă ș'adunată.
Pórta legată cu pațe,
Glóta 'n cap să ne sațe,
Gândind să ne 'ngrijescă ;
Caii să ne prăpădescă !
- 20 Legată cu lanț de car,
Că venim în zadar,
Cu funie de fulor,
Dór de noi v'o fost dor.
Drept, acela vă rugăm
- 25 Și sfatu sănătos vă dăm :
Să fiți cu noi buni și blândi,
Că nici nu sîntem flămânți,
Nici nu ne temem de voi ;
Măcar că sîntem trei sau doi ;
- 30 Și noi avem glótă minunată
Și fórte bine armată.
Că a nóstră cétă în car vine
[înapoț ;
Adică nu cu rēu, ferescă Dum-
[nezeu !
- Sfârșitul e bun
- 35 Precum și dumnea-vóstră ați
[prins de veste.
Apoi, cinstite vornice,
Ț'am maț spune óre-ce,
Spune multe și nu ne pasă.
Dumnețeu să te vadă,
- 40 Și nădragii să-ți cadă
- Și să-ți dea Dumnețeu noroc
Să umbli cu opinci de porc ;
Și Dumnețeu să te trăiască
Gura să ți se lățiască,
- 45 Urechile ca fereștile
Și ochii ca țerile !
Nu ne lua așa cu cuvintul
Ca pulberea vântul
Și nici nu mă tem
- 50 Că noi ómeni mulți avem
Și sîntem întregi ca mărul
Și grăim tot adevérul.
Tinérul nostru crăișor,
Plin de părăsitul dor,
- 55 S'aũ sculat de dimință
Și spălându-se pe față,
D'o sēptēmānă, d'o lună,
Pentru acéstă tribună (mirésa)
A luat un buciun mare
- 60 Și a suflat de trei ori tare
Și a adunat óste mare.
Și de el bine asculta
Patru-țeci de călărași,
Cu cai de sé sparg de grași.
- 65 Tot însul vine cu doi,
Vine ostea 'napoi,
Îșirată tot doi cu doi,
Precum și dumnea-ta știț.
Noi prin codriț am umblat
- 70 Și prin munți am intrat.
Munți am strébătut
Și cāmpurile frumoșe,
Dumbrăvile rēcorose ;
Când ne-am aflat în mijloc,
- 75 A stat óstea pe loc.
În loc sînt două urme de fiară.
Crațul avēnd nevoie de sfat,
Pre ai sēi aũ adunat.
Sfetnicii aũ sfătuit,
- 80 Filosofi aũ ghicit
Că n'o fi urmă de fiară,
Nici de sălbătișoră,
Ci de a sa dăruiță,

- De soț să fie iubită !
 85 Așa crafului lasă tote,
 Adună ale sale glote
 Și a făcut cu calul rotă.
 Și pre noi din ostea totă,
 Fiind caii mai fugaci
 90 Și din gură mai ischitaci,
 Ne-aū trimis mai înainte,
 Să călătorim ferbinte,
 Ispitând mai din tărie
 D'o mânăstire din trevire.
 95 Noi am venit ca prin vânt,
 Și prin semne pre pământ,
 Pe a cerului lumină,
 Prin rađa destulă,
 Pe urma a doue fiare,
 100 Prin țară, până la acest cap
 [de sat,
 Unde-î un pod stricat.
 Și aū rupt și o blană cu mine,
 Ș'am căđut fără rușine,
 Căđu și a mea soție.
 105 Cu o așa minune tare
 Pêně când ne-am sculat,
 Urma ni s'a astupat.
 Eși o babă sbârcită
 Spre al nostru folos iubită
 110 Și spus'a să nu ne pasă,
 Să mergem din casă 'n casă,
 Pêně la acela car,
 Unde stă al nostru noroc.
 Noi aicea vedem multe fete,
 115 Sfătuindu-se sub perete ;
 Multă glotă adunată
 Spre ce-va mare gatată.
 Aci urma ne-a adus,
 Precum și baba ne-a spus
 120 Și acuma rău vė pasă
 Să ne faceți loc în casă.
 În curte să ne lăsați
 Și urma să ne-o arătați,
 Orî calea să ne-o îndreptați.
 125 Apoi, cinstite vornice, ți-am
 [mai spune ore-ce :
 Sburând găștile din sat,
 Lupul de le-ar fi mâncat !
 Că s'aū făcut calea cruce,
 Și nu ne mai putem duce.
 130 Apoi, cinstite vornice,
 Ți-am mai spune ore-ce :
 Nu ne lua așa cu graba !
- Dar de vrei să știți mai bine,
 Apoi eū îți voi mai spune
 135 Adevărat că sintem soli împă-
 [rătești,
 Vorba să nu ne-o clătești !
 Că al nostru crăișor
 Cu al cuvintului dor,
 Pe acest loc ore când
 140 Crăișoru, când-va umblând,
 A găsit fîcă cuvîntătore anu-
 [mită,
 Cu cisme nouă 'ncălțată,
 Cu hafnă neğră 'mbrăcată,
 Mutată la cap și mare,
 145 Bălțată sub barbă tare.
 În curte să ne lăsați,
 Orî pe cluta să ne-o dați.
 Apoi, cinstite vornice,
 Ți-am mai spune ore-ce :
 150 Noi de aceia ne dăm solia,
 Ca să ne iasă simbria.
 —Băgați-vė 'n lăuntru 'n casă
 Că în cornul cel de masă
 Stă un colac frumos,
 155 Spre al vostru folos ;
 Impēnat, bine gătit,
 Și cu multe 'mpodobit,
 Și stă și-o ploscă cu vin
 Și-o mânăștergură de in,
 160 Ca buzele să le ștergem
 Și 'ncăldiți de vin să mergem !
 — Fôrte vė mulțumesc dum-
 [nea-vóstră,
 Că nu sintem invētați
 Să bem pêně nu mîncăm.
 165 Când la maica mititei eram,
 Am luat odată să bem
 Pên' n'am mâncat ;
 Iar ea s'a mâniat
 Și nu ne-aū mai dat.
 170 Apoi, cinstite vornice,
 Ți-am mai spune ore-ce :
 Buți de vin,
 Care de fēn,
 Ověz bine vînturat,
 175 Cai albî și gatați,
 Masa gatată,
 Palită 'nfrumusețată,
 Că de n'or fi tóte gătate
 Iți vor suna pugnii în spate !

STRIGATURI

STRIGATURI

FRUNȚULIȚA BUSUIOC

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.
A se confrunta varianta No. 265, pag. 210, colecția d-lui Bibicescu.

Frunđuliță busuioç,	5	Și cele d'ău mai rămas
Iar n'avem fete la joc.		Le cură mucii pe nas ;
Hora mare fete n'are,		Și voi băieți cari ședeți,
C'ău murit de gălbinare ;		Faceți bine le ștergeți !

HORA MARE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Hora mare
Băieți n'are,
C'a murit de gălbinare.
Iar n'avem fete la joc
Și stăm cu știru pe bot !

TRECUI RIU ARS DE SETE

Auđită de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.
A se vedea varianta No. LXXXVII, pag. 384, colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

Trecuți riu ars de sete,
Mă 'ntâlnii cu două fete ;—
Fetele cu bete nouă,
Săruta-le-aș p'amândouă ;
5 Și pe una tot-d'auna,
Că i-a fost mai dulce gura !

FETELE AȘA ȐIC

Auđita de Chr. N. Ȑapu in Poiana—Transilvania.

Fetele așă Ȑic, Să mă 'nsor cât is mic. Nevestele iară Ȑic, Să mă las să nu mă stric.	Nóptea 'n sat. Ȑiua 'n ciurda vacilor, Nóptea 'n patu nanelor ; 10 Ȑiua 'n ciurda bořlor, Nóptea 'n patu mândrelor !
5 Să mă las nișel mánz it : Ȑiua 'n ciurdă,	

SAPA DRACU'N VOI FICIORI

Auđita de Chr. N. Ȑapu in Poiana—Transilvania.

Sapă dracu 'n voi, ficioři,
De ce voi nu vė 'nsurař
Și pe noi să ne luař ?
Niște mucoșř ce-o rėmas,
5 Numai trag mucii pe nas !

NEVASTA DE ASTA IARNA

Auđita de Chr. N. Ȑapu in Poiana—Transilvania.

Nevastă de astă iarnă :
Trage la bărbat o palmă.
— Nu mă călca pe chicřor,
Că te știu de ce ři-e dor.
5 De ři-e dor de sėrutat,
Calcă-mė pe ăștă-l'alt !

FOIE VERDE DE TRIFOI

Auđită de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.

Fóie verde de trifoi,
Nu sint fete ca la noi;
Da mai sint într'alte sate;
Da's cu gurile căscate !

PAGUBA DE CINCI GROȘIȚE

Auđită de Chr. N. Țapu în Poiana—Transilvania.

Pagubă de cincî groșițe,
Că ești prea mare la țîță ;
Pagubă de cincî crițari,
Că ești prea lungă la nari !

HAI, SARACU SULIMANU !

Culésă de Chr. N. Țapu din Roșiorii-de-Vede — Teleorman.

Haï, săracu sulimanu,
Cum mărită gugumanu !
Săracile decile,
Cum mărită secile !
5 Săracile sutele,

Cum mărită slutele !
Mă bucurai la avere
La străchinî și la ulcele,
Vaï de păcatele mele !

ARE POPA DOUE FETE

Auđită de Chr. N. Țapu în Costești—Vâlcea.

Are popa două fete,
 Amândouă staū să fete :
 Una fată la Ispas,
 Când e laptele mai gras ;
 5 Alta fată la Crăciun,
 Când e laptele mai bun.

FATA POPII DIN SALIȘTE

Auđită de Chr. N. Țapu în Costești—Vâlcea.

Fata popii din Săliște
 Șade 'n c... și 'mpușcă găște.

MAI STRANGE-TE, LELE

Auđită de Chr. N. Țapu de la lăutarul P. Brânduși-nu, Costești—Vâlcea.

Fóie verde de stâmbriū,
 Mai strânger-te, lele 'n brău,
 Că mă bagī 'n foc de viū ;
 Cu ale tale margheolii
 5 Mă băgași în foc de viū !

VERDE FOIE MER SALCIU

Culésă de I. Odor de la Marița Diaconescu, Cireș—Prahova.

— Verde fôie măr sălcii,
 Fată de cântaragiū
 Nu te strânge tare 'n brêū
 Că mă bagī in foc de viū!
 5 — Lasă, neică, să te bag,
 Că prea te-am iubit cu drag!

MAI BAIETE FERMECATE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frașila—Novaci—Gorj.

<p>— Măi băiete, fermecate, Pe uliță nu te-abate, Că sint fetele turbate, Nevestile fermecate. 5 Fôie verde de tutun, Și popa ȳeste nebun, De ce-aū pus cărșma 'n drum, Oprind ori-ce voinic bun ?</p>	<p>Și bătrâna Ploștêna, 10 Ce femeie ȳe sêrmăna ! Vinu-ȳ bun, ocaua-ȳ mare, Bêū voinicii, se omôră. Fôie verde solz de pește, Pe mine cin' mă topește ? 15 Refenêua de neveste Și fete de căsmărețe !</p>
---	--

NEVASTA C'A MEA FRUMOASA

Comunicată de Ión Tanăsescu ; auđită de la lautarii din Focșani.

<p>Nevastă c'a mea frumôsă Nu ȳe 'n sat la d-vôstră ; Cându-ȳ pomenești de furcă, Ea ȳa straū și se culcă</p>	<p>5 Și se'nvelește cu sacu Și dôrme pên'o ȳa dracu. Cându-ȳ pomenești de vârjea ! 8 Par'că intră dracu 'n ea !</p>
--	--

CAT ÎI CERNADIA MARE

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Cât îi Cernădia mare
 Dragoste în ea nu are,
 Dar Novaciî mititei
 A'mpuțat dragostea 'n ei !

FETELE DE LA NOVACI

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Fetele de la Novaci
 Nu sint fete, ci sunt draci ;
 Bagă mâna în nădragi
 Par'că bagă după raci
 5 Și scot d'un păpușoi,
 Cu ochii ca de rățoi !

DRUM LA DEAL ȘI DRUM LA VALE

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Drum la deal și drum la vale,
 S'a luat lumea de mirare
 Că's marghiol și mă țiu mare ;
 Și'n pungă nici cinci parale,
 5 Numai așa mămăligii,
 Lipită pe fundu pungi !

FOIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj

<p>— Fôie verde și-o lalea, Jocă și nu prea juca, Că cămașa nu e-a ta; Când oi merge acas' ți-o ia. 5 Ađi, ți-o ia, măine ți-o ia Și rămâi cu trénța ta. — Mai am una de bumbac,</p>	<p>Ruptă 'n c... și după cap. — Mă dusei la sócră-mea 10 Și-o găsił c-o trénța rea, Cea mai bună și-o cărpia;— Șapte gheme și-o undrea,— Și-ața nu'i mai ajungea.</p>
--	---

DA-TE, LELE, NU TE DA

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

— Dă-te, lele, nu te da,
Că cămașa nu e a. ta;
Ađi ți-o dă, măine ți-o ia
Și rămâi cu trénța ta!

FOIE VERDE MURELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Fôie verde murele,
Frumóse sînt unele
Și nu le știu vorbele;
Când se duc cu pânzele,
5 Să mă duc și eú după nuțele,
Să petrec ăia cu țele!

ȘI SA MIRA NEAMUL MEU

Auđita de Chr. N. Țapu in Novaci de la horă.

Și să miră neamul meu
 Ce flăcău m'am făcut eu ?
 Că cu turu nădragilor
 Fac părtie vacilor,
 5 Și, când merg pe cositură,
 Imi dau păișele 'n gură.

VERDE FRUNȚA PELINIȚA

Auđita de Chr. N. Țapu in Novaci—Gorj.

— Verde frunđă peliniță, Draga nechiil copiliță, D'astă vară sugeal țigă Și-acum dai nechiil guriță.	5 Dice maică-ta ceva De, ce 'mi dai mie gura ? Maică-ta nimic nu ăice, Că știe că-î gura dulce.
---	--

ȘI MAI DAȚI CU GURILE

Auđita de Chr. N. Țapu in Novaci—Gorj.

Și mai dați cu gurile, C'am gătat minciunile. Bagă mâna după ladă, Scóte la minciunil grămadă.	5 Bagă mâna 'n săcătau Scóte la minciunil mereu ; Bagă mâna pe supt pat, Că mai e un sac legat.
---	--

ȚI-O, ȚI-O N'O SMINTI

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Ți-o, Ți-o n'o sminti, Când oi începe a-te trânti Și la naiba-oi pomeni. Ți-o, frate, ca la frate,	C'a bătut'o bărbatu ! Iasă afară și suspină, C'a bătut'o făr' de vină. N'a bătut'o cum se bate
5 Să-ți dea Domnul sănătate, Sănătatea oului Și puterea boului. Ți-mi-o neică sdrâncănită, Că mi-î mândra hodinită.	15 Și-a pus'o drept pe spate, Să dea trupul chinului, Facă baniî birului; Să se dea drept pe spate, Facă baniî jumătate,
10 — Hodinită, pe dracu,	20 Jumătate a trela parte !

VAI DE MINE MOR DE CALD

Auđită de Chr. N. Țapu de la Novaci—Gorj.

Vai de mine mor de cald Și n'am apă să mă scald. Și fusei la rîu sec Și vrusei ca să mă 'nec.	Scăpai de nu mă 'neoaî. Frunđuliță usturoi, Este o baltă drept voi
5 Iară frunđa de susaî, Și avusei parte c'un paî,	10 Și-î plină de lăturoi; M'aș băga de m'aș scalda, Frică mi-î că m'oi 'neca !

MANDRO, MANCA-TE-AR CAINII

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

— Mândr'o, mânca-te-ar cainiî,
Tu mă 'nvêțași a iubi,
A iubi și strânge 'n brațe
Și a sêruta cu dulcêță
5 Și pe nuor și pe ceață,
Că ai gură cu dulcêță !

STRIGATURA DE HORA

Culésă de Chr. N. Țapu de la tinerii jucători din hora din Novaci—Gorj.

- Ascultați, ficioři, la mine,
Să ve spuți pe sërba bine,
Să nu dăm de vre-o rușine,
Că sintem ómenii de fire.
- 5 Frunđuliță bob năut
Puneți una la pămînt,
Ce n'am vëđut de cînd sint !
De la una, sus la douë,
Coperiți-o să n'o plouë.
- 10 S'a dus una, mai e una,
Pën'om porni pe nebuna.
Dați-I una,
Luați-I urma !
De la douë, sus la trei
- 15 Va! de mine, ce iubit ? !
Nevastă cu trei copii,
Parcă fu sate pustii.
S'a dus una, mai e douë
Coperiți-o să n'o plouë.
- 20 S'a dus douë, mai e una,
Să jucăm cu toți 'ntr'una
Pën'om porni pe nebuna.
Dați-I una,
Luați I urma !
- 25 De la trei și sus la patru !
Lelițe din Calafatu,
Lepădați cu dreptu patru ;
De la patru, sus la cincî
Și o pereche de opincî
- 30 Să le rup jucând aici.
De la cincî și pën'la șase,
Leliță cărciumăresă,
Lasă-më de sëră 'n casă,
C'afară plouë de varsă.
- 35 Și simbrie nu țî-o! cere
- Numa să më lași la pîele,
Să țî-o b... pîntre picere.
De la șese pën'la șapte,
Pișc'o, mușc'o măi băfete,
40 Și mî-o 'ndrëptă la părete,
Să plesnescă ița 'n spete.
De la șapte pin'la opt,
Cucuruzu nu s'a copt ;
Da d'o fi vre-o vreme bună,
- 45 S'o còce nóptea pe lună.
De la opt și pën'la nouë,
Clocărlia sus pe ouë :
Mie unu, popii douë ;
De la nouë, sus la țece,
- 50 Păreuț cu apă rece
Pe la pórta mândrii trece ;
Cine-o bea de dor îi trece,
Cine-o bea pornește grea,
Cine nu remâne așa.
- 55 Dar din țece
Ce mai trece ?
I-auđi una, i-auđi douë,
I-auđi trei și i-auđi patru,
La pămênt și bateți patru !
- 60 De la patru dați-I drumu,
Că s'a 'ntăritat nebunu.
Că nebunu cînd se pornește,
Jócă pênă' nebunește ;
Că nebunu cînd se pune
- 65 Jócă pênă face spume,
Țate curmu și stoborii,
Că s'a 'ntăritat feciorii ;
Țate curmu și pãrmaciî.
Că s'a 'ntăritat dãnaciî !

STRIGATURA DE HORA

(VARIANTA)

Culésă de I. Ionescu, abs. seminarist, de la Gh. Mihaï, Topoloeni—Muscel.

- Lăsați dura pe călcâi,
Ca móra pe căpătâi
Și la fete să le-o puți,
Nevestelor să le-o bag.
- 5 Să jucăm hora cu drag.
Strigă popa din Brăila
Și cu soru-sa Păuna
Să ținem dura la una.
Dați-î una
- 10 Luați urma !
Ciocârlanu sus pe ouă,
Țineți dura pên' la două.
S'a dus una, maî e una
Pên' om porni pe nebuna.
- 15 Dați-î una,
Luați-î urma !
Fóie verde samulastră,
Al treilea de casa noastră,
Sé rógă vecina noastră
- 20 S'o fac din fată nevastă.
Eú de rugăminteá eî
I-asternú fășii de teî
Și făcuî dupe obiceiú.
Puneți dura pên' la trei.
- 25 S'a dus două, maî e una
Pên' om porni pe nebuna.
Dați-î una,
Luați-î urma !
Ciocârlanu deșelat
- 30 Sári gardu tot pe lat ;
Se jelui la 'mpératu.
Să ținem dura la patru.
S'a dus una, maî e trei
Pên' om porni pe Andrei.
- 35 S'a dus două maî e două,
Țineți dura pên' la noué.
S'a dus trei și maî e una
Pên' om porni pe nebuna.
Dați-î una,
- 40 Luați-î urma !
- Frunđulită de sipici,
N'ați veđut dura p'aici ?
Ba ulte-o, neîcă, în urđici,
Face la fete opinci,
- 45 Să le rupă jucând aici.
Țineți dura pên' la cinci.
Și mî-a đis popa Năstase
Să ținem dura la șase.
S'a dus una, maî e cinci
- 50 Pên' om porni pe Drăghici,
A intrat cotoiu 'n lapte
Și pisica jumétate.
Țineți dura pên' la șapte.
S'a dus una, maî e șase,
- 55 Pên' o veni și Năstase.
S'a dus două, maî e cinci,
Țineți dura, măî voinici !
Și mî-a đis un potropop
C'ar mânca un porumb copt.
- 60 Țineți dura pên' la opt.
S'a dus una, maî e șapte,
Ese cotoiu din lapte.
Tăleți curmu și-î dați drumu,
Că s'a 'ntăritat nebunu.
- 65 Și ne-a đis, mă, satu nouă,
Să ținem dura la noué.
S'a dus una maî e opt,
Când đicea un potropop
C'ar mânca un porumb copt.
- 70 S'a dus două, maî e șapte,
Ese cotoiu din lapte.
Tăleți curmu și-î dați drumu,
Că s'a 'ntăritat nebunu.
Să bem vinu péné-î rece,
- 75 Să ținem dura la đece.
S'a dus una, maî e noué,
Știți ce ne-a đis satu nouă?
Să ținem dura la noué.
Și s'o rupem drept în două.

FOIE VERDE TREI GRANATE

Auđita de Chr. N. Țapu de la lautarul Constantin Dobre, din Horez—Vâlcea.

Fóie verde trei granate, La fântána din Vártópe Lemnele sunt strámbe tóte, Nevestele curve tóte,	5 Babele pe jumătate, Fetele umblă turbate, C'au rămas nemăritate !
---	---

FRUNĐULIȚA TREI MIGDALE

Culésa de Chr. N. Țapu de la G. Paicu, lautarul, din Bistrița—Vâlcea.

Frunđuliță trei migdale, Merg la deal și merg la vale Pe la curtea dumitale ; Și sint fudul și mă țiú mare 5 Și nu iubesc pe fie-care.	Alțiú daú cu miile Și iubesc nebunele ; Eú nu daú nici o para Și iubesc pe care oi vrea !
--	--

UCIGA-TE CRUCEA DRACE

Culésa de Chr. N. Țapu de la G. Paicu, lautarul Bistriței—Vâlcea.

Frunđuliță trei spanace, Ucigă-te crucea, drace ! Trimesei șépte olace, Nu'mí-aducí pe mândra'n cóce? 5 Trimesei dracu ál mic, N'am folosit maí nimic ; Trimesei dracul maí mare, Vine pe mândra călare, Prin glodurí și prin colțane, 10 Cu tágărța cu bombóne. Cá múțerea fiște-care	Umblă pe dracu călare. Ia cârpa și 'și légă capul, Ca să mí-o crédă bărbatul. 15 — Măí bărbate fermecate, Tu te lauđí că m'oi bate, Dar sint mâinele legate Cu lanțurí ferecate, Ca fașa copiluluí, 20 Să iubesc al draculuí, Din pizma bărbatuluí !
--	---

FRUNȚULIȚA RUG INTINS

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul G. Paicu, Bistrița—Vâlcea.

Frunțuliță rug întins, Sărută-mă, neică, 'n dinți, De buze să nu te atingi; Că's buzele cântărite 5 Cu cântar	De la fierar, Le păstrez unu' primar ; Dar primarul tinerele, Se ține dorul de tel !
---	---

MANDRULIȚO, PENTRU TINE

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul G. Paicu, Bistrița, Vâlcea.

Mândrulițo, pentru tine
 Mă-aș da inima din mine ;
 Dar pentru ai voștri d'acasă
 Inimioara nu mă lasă !

CANTECUL CIOCOILOR

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Paicu, lăutarul Bistriței, Vâlcea.

Frunțuliță barlaboș, F...u-mi-vă de ciocoș, Venit'a vremea d'apoș, Să punem primari din noi, 5 Să vă judece pe voi, Cum ne-aș judecat pe noi ! Să punem și comitet, Să judece pe prefect. Consiliul satului 10 S'a făcut ai dracului. Când le dai ocaua plină,	Iți fac judecată bună ; Când le dai ocaua rasă Iți fac judecat'alésă. 15 Dar notarul satului S'a făcut ai dracului. Când îi puș jalba pe masă Se face că plécă acasă, Și te 'njură de nevastă. 20 Dar când scoș d'un icosar Sare ca un armăsar, Iți vorbește ca un țințar !
--	---

DESTUL VOINICEL MI-AM FOST

Culésă de Chr. N. Țapu de la G. Paicu, Bistrița—Vâlcea.

<p>Destul voinicel mî-am fost Și la minte mî-am fost prost, Și 'n vîrstă că mî-am venit Și mîndrele m'au urit ! 5 De m'aș pune intru 'n-adins</p>	<p>Pe mîndruța să mî-o prinđ, Să mî-o prinđ cu cine-va,— Că cu mine nu mai vrea, F'.. tu-f legea mîine-sa.</p>
---	---

FOIE VERDE LOBODA

Culésă de I. Constantinescu, Dioști—Romanaji

Fóie verde lobădă,
 Fă cu mine, fa dodă,
 Fă cu fecior de văduvă ;
 Dacă n'eî face cu mine,
 Dracu tot face cu tine !

COLEA'N VALE LA ISVORE

Culésă de Chr. N. Țapu din gura Iutarului Ion Țuguî din Roman—Vâlcea.

<p>Fóie verde sălcioră, Colea 'n vale la isvóre, Supt umbră de sălcioră, Bea un naș cu finișoră, 5 Și béu vin de cel pelin, Pelin bun de rosmarin. — Ține, dragă, vin de bea, C'am un gând cu dumneata, De-aî mai bea, de n'aî mai [bea !</p>	<p>10 — Nu este, fine, păcat Pentr'un pustiú de sérutat ? — Țașo, are nașu parale, Plătește la sárindare, F'ântăne la drumurî marî, 15 Te ispășesc de păcate Și de dragoști fermecate !</p>
--	---

FOIE VERDE DE-O MASLINA
(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu, Dioști—Romanai.

<p>Fóye verde de o maslină, Fină, fină și iar fină, Ieși in deal pe la grădină, Să te iubesc ca pe-o strină. 5 — Nașule, n'o fi păcat ; Trei copii mi-ai creștinat, Două fete și-un băiat !</p>	<p>— Lasă, fină, nu-ți păcat C'are nașu-tău parale, 10 Face cruci și sărindare Și le pune 'n drumul mare, Cine o trece să se 'nchine, Să róge finii de bine !</p>
---	---

FOIE VERDE BOB NAUT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Iăutarul P. Brăndușianu, Costesci—Vâlcea.

Fóye verde bob năut,
Dracu, naiba te-a știut
C'ai fost bună de iubit,
Că te iubiăm mai de mult ?

FRUNĐULIȚA DE-O SIPICA

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ionița Mateiaș, com. Mieța—Dolj.

A se confrunta varianta No. 402, pag. 381 din colecția d-lui I. G. Bibicescu.

— Frunđuliță de-o sipică,
Costică, batista-ți pică.
— Ia-o, Leană, și-o ridică
Și mî-o spală 'n lăcrămióre,
5 Úsuc'o la țitișóre !

LA TULPAN, LA CRUCEA 'NALTA

Culésă de Jlie Țonstantinescu de la Ionița Gh. Mateiaș, com. Mieița—Dolj.

La tulpan, la crucea 'naltă,	Că sînt nalți și sprâncenați,
Se 'ntîlnesc fată cu fată :	Nu ca la noi niște pârliti,
— Ce-o să ne facem surată,	Cu genunchii prigoriți.
C'am rămas nemăritate?	Unde ved țărițele,
5 Ș'aidi la Porésta la dănac,	10 Miorlăie ca mâțele.

MANDRULÉNA, PENTRU TINE

Culésă de Ilie Țonstantinescu de la Nic. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Mândrulénă, pentru tine
 Mî-aș da sufletul din mine ;
 Dar pentru bărbatu-tău
 N'aș maî călca pragul tău !

DOMNE, CE-AM AJUNS

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Const. Dobre, Hurez—Vâlcea.

Verde frunză lemn de sus,	Tótă nóptea am tremurat,
Ia veđi, Dómne, ce-am ajuns :	La un colțuleț de gard.
Să fiu la curvă supus	La o cruce de feréstră,
Și supus și aplecat.	Pentru-o curvă de nevastă !
5 Pentr'un pic de sêrutat,	

MANDRA MEA E O TELELEICA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Const. Dobre, Horez—Vâlcea.

Mândra mea e-o teleleică,
Că popa îi ia scurtelecă
Și primaru iminei
Și logofetu cercei;

5 Ajutoru l-a luat bumbac,
De și-a vîrgat cîrpă 'n cap,
Că mî-a fost de ris în sat.

DE TREI AI PRIMAR FUSEI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Const. Dobre, Horez—Vâlcea.

Verde frunță trei costrei,
De trei ai primar fusei
Socotéla n'o detei.
Și-oî da-o la primă-vară
5 Cu capu la mândra 'n pólă!

TREI IBOMNICI AM PE LUME

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Ión Bușă, din Cîauru—Gorj.

Frunță verde trei alune,
Trei ibomnici am pe lume;
Vrei să ți le spuî pe nume?
Una șade lângă mine;
5 Una'î de la deal de mine,

Cu casa cîoplită bine,
Cu bărbatu nătărău,—
Acolo mă trag și eú;
Fie bine, fie réu,
10 Ori mî-o fi de capu meú!

ME ROG DOICA DOICULIȚA,

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul I. Bușă, Ciauuru—Gorj.

Fóye verde peliniță,
 Mě rog, doică, doiculiță,
 Să mă fac stăpân pe țită
 Ca sêrbu pe lubeniță ;
 5 Să mă fac stăpân pe ele
 Ca ungurénu pe mele !

VERDICICA TREI SARMALE

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ión Bușă, com. Ciauuru—Gorj.

Verdicică trei sarmale, Și-am o mândruță la vale, Cu cămașa albă flóre, Când o vede neica móre. 5 Dar de-o vede un logofăt Uită și condeș și tot,	Să fie cu ea p'un loc. Veșî, al dracuî logofêt, Aseră trecu prin foc 10 Și'î cu mândr'acum p'un lo Și se sêrută de foc!
--	---

CUM AȘ FACE, FA MARIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului S. Stoica, Costești—Vâlcea.

Fóye verde peliniță, Peliniță, gutuiță Și-o chită de albăstriță, Cum aș face, fa Mariță,	5 Să'mî vėd mânăle la țită, Piclórele supt rochiță, Să te sãrut în guriță Și-apoi să mor, neiculiță ?!
---	---

FRUNȚULIȚA FOI MARUNTE

Culésă de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, lautarul Sacelului—Gorj.

<p>FrunȚuliță foi mărunte, Tóte paserile cântă, Ies mândruțele și-ascultă. A yeșit și mândra mea 5 Să-și asculte paserea,</p>	<p>Cum îi cântă patima. Patima ei din fetie Și-a nechiș din feciorie! — Mânce-ți trupu pușcăria, 10 Cum mi-ai mâncat tu fetia!</p>
---	--

FRUNȚULIȚA D'ARTĂRAȘ

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frațila, Novaci—Gorj.

A se confrunta varianta «Nașul și finul» pag. 334—335, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

<p>FrunȚuliță d'artăraș — F...u-ți legea ta, de naș, Cu cine mă cununași? Cu uritu satului 5 Cu proptéua gardului! — F...u-ți crucea ta, de fine. Nu ți-a fost ochiș la tine, Să te uiți la tónța bine? — Nașule, asér' la luminare</p>	<p>10 Imi părură ca o flóre. Fuse nóptea 'ntunecósă, Luminarea fiștelósă, Imi păru tónța frumósă. Ți i nașule să se ducă, 15 Că la nópte o mănânc; Cine dracu s'o sărute? Ochi-ți curge, Gura-ți pute!</p>
---	--

NU ȘTII VECINE CE-VA ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frațila, Novaci—Gorj.

A se confrunta varianta «Hi cumetre», pag. 336, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu, și «Nevasta bolnavă», pag. 203, colecția de cântece Marian S. Fl.

<p>— Nu știi, vecine, ceva? Mi-a bolnăvit nevasta! — Ba eș știu, vecine, bine, Câte lécuri sint pe lume</p>	<p>5 Tóte sint în sên la mine. Injugă boiș și-o Țepșoră Și fă-te a pleca la móră, Că nevasta ți se scólă!</p>
---	---

ȘI ȚI-AM SPUS EU SĂMBĂTA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frațila. Novaci—Gorj

<p>Frunțuliță de ridiță, Și ți-am spus eu Sămbătă, Ca să vii Duminică Că-ți mălca la biserică, 5 Taica 'n sat la cărcumă, Eu acasă singură, Culcată pe scândură,</p>	<p>Cu mâna la inimă. la-mă 'n brațe, strânge-mă 10 Și pe pat aruncă-mă Și la burtă trage-mă : Când oi vedea că mi-e rușine, Atunci să mă strângi mai bine!</p>
--	---

CE CAȚI, LELE, PE COLNIC ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Bondoc, Pojogeni, Gorj.

A se vedea varianta «Craii», pag. 339, colecția D-lui G. Dem. Teodorescu.

<p>— Fôțe verde tiriplic, Ce cați, lele, pe colnic C'o vacă și-un vițel mic ? —D'un drăguț de ibomnic.</p>	<p>5 Verde verde samulastră, Vițelul să'l potopescă, Ibomnica să'mi trăiască, 8 Să vie să mă iubească !</p>
---	--

PENTRU TINE, DRAGA FATA

Comunicată de D. Brezulescu, Novaci.

Pentru tine, dragă fată,
 Perdui noptea jumătate,
 Așteptându-te la poartă
 Și tu dormi, dormirea-ți mórță !

TOATA NOPTEA BAT LA PORTA
(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Michai—București.

Föte verde föte lată,	C'asta fuse cu necaz !
Tötă nóptea bat la pórtă	10 M'aruncă peste pârleaz,
Și tu dormi, dormir'ai mórtă !	Intr'o grópă cu urđic,
Ö cãtea mare bãlțată	Socoteam că e lãptuc,
5 Mě goni ograda tötă ;	Imi făcu p̃lelea bēșic !
Când fuse la un pârleaz	Pentru o fleórtă de mułere,
Mě 'ntãlniț c'un căine bréz,	15 Imi prãpãdiț b̃ata p̃lele !
Fir'ar al draculuț ađi,	

DUMNEDEU M'A POTICNIT
(VARIANTA)

Culésã de Chr. N. Țapu de la Ion Țigul lautar—Roman (Vâlcea).

Dumneđu m'a poticnit	5 Iăcuț p̃lelea tot bēșic.
Intr'o grópă cu urđic,	Când țera la s̃rutat,
Am gãndit că sint lãptuc	Nu puteam de scãrpinat !
Și țele fură urđic,	

PUICA DAU SA VIU LA TINE
(VARIANTA)

Culésã de Chr. N. Țapu de la lautarul Ion Bondoc, Bobu—Gorj.

Puică, daũ să viũ la tine,	Grãdina pe jumėtate,
Cãiniț ței se daũ la mine.	Mi-a rupt baltonașu 'n spate,
O cãtea negrã bãlțată,	Pantalonil jumėtate !
Fir'ar a draculuț mórtă !	10 Și eũ sint un om milos
5 Și la gãt cam guleratã,	Dã 'ngenuchil la d̃ensa jos
M'a gonit ograda tötã,	12 Și-ı desfac lucru frumos !

SPUNE'MI, MANDRO

Culesă de Chr. N. Țapu de la Ion Vacariu, din Ocna Sibiilor—Transilvania.

— Spune 'mi, măndro, poțî, nu
 [poțî :
 Cu vorba să nu mă poțî.
 Spune'mi, măndro, vii, nu vii,
 Cu vorba să nu mă țî!
 5 Nu mă purta cu minciunî,
 Că-ți umplu ceafa de pumnî !

MAI, BADIȚA, TU EȘTI CANE

Culesă de Chr. N. Țapu de la Ion Vacariu, din Ocna Sibiilor—Transilvania.

<p>-- Măi, bădiță, tu ești căne, Că nu vii sêra la mine ! — Ba, tu, măndro, ești cățea, Că și-aseră am fost la voi, 5 Și tu ședeai între doi.</p>	<p>El ce ședea lângă tine Era bun prețin cu mine ; El ce ședea lângă masă Era cu inima arsă, 10 Ca și mine la feréstră !</p>
---	--

BATA-TE CRUCEA BARBAT

Culesă de Chr. N. Țapu de la Nicolae Cojocaru, lautar, Pociovaliștea—Gorj.

<p>Frunțuliță foi de mac, Bată-te crucea, bărbat, Nu făcuși patu mai larg, Să 'ncape și d'al sărac. 5 Făcuși patu preț d'o blană,</p>	<p>Nu-ți mai trebuie pomană. Făcuși patu de nufele, Val de spinările mele Și de genunchele tele !</p>
---	--

FOAIE VERDE MER SALCIU

Comunicată de Ión Tânăsescu—Focșani.

Fóie verde măr sălcii,
D'aș fi gros ca un burghiü
Și cu barba pên' la brêü,
De dragoste tot mă țiu!

FRUNȚA VERDE DE SAFAT

Comunicată de Ión Tânăsescu, fost Normalist, Focșani.

A se confrunta mai sus în cântece de nuntă «Cântecul miresei».

<p>— Frunță verde de săfat, Fetișo de om bogat, Nu primi la măritat Ca flórea la scuturat. 5 Că flórea mai înflóre-odată, Iar tu nu te mai faci fată!</p>	<p>Când o face jugu mugur Și tănjeła Iarbă verde, Tu atunci te-oï vedea 'n fete; 10 Când o cânta ștíuca în baltă, Tu atunci te-oï face fată!</p>
---	--

AOLEO, CE MULT DORESC

Culésă de Ión Tânăsescu, vechiü Normalist, de la Iautariî din Focșani.

<p>Trandafir brașovenesc, Aoleo, ce mult doresc Cu mândra să mă 'ntâlnesc, Două vorbe să 'mî vorbesc.</p>	<p>5 Să 'î vorbesc, s'o zăpăcesc Ș'apoi să mă despărțesc, De nu vrea s'o mai iubesc!</p>
---	--

FOIE VERDE BOB UREZ

Aușita de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Petru Brândușeanu, din com. Cătești—Vâlcea.

Foie verde bob urez,
Ș'am o mândră la Hurez,
De frumoasă n'are preț,
De curvă nu e în județ.
5 O cunosc numai pe mers,

Că-i e mersul legănat,
Și mărgeanul resfirat,
Pe sfârcul țigef lăsat,
Pentru ea umblu turbat !

LEICUȚA CU OCHII VERȚI

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

Foie verde din livești,
Leicuță cu ochii verți,
Aseră venii la tine
Greșii calea, vai de mine !
5 Fuse noaptea 'ntunecósă
Și poteca luciosă,
Nemerii la altă casă,
Cu nevestică frumoasă,
Cu bărbățelu cam prost,
10 Bun hodori la cas'a fost.
Că, când vine séra beat,
Iși ia cojocelu 'n cap
Și să bagă pe supt pat.
Câte gunóie 's pē pat,

15 Tóte 'n ochii lui că cad.
Dar bărbatu că 'mī dicea ?
—Fă nevastă ce gunóie's astea !
—Nu 's gunóie, omule,
Ci sunt dragostele nóstre.
20 Bărbatu de supt pat ieșta
Și afară se ducea,
Dar nevasta ce făcea ?
Pe ibovnic mi-l lua,
Și 'n dulap că mi-l băga.
25 Bărbatu 'n cas' că intra,
Da nu era nimenea.
— Culcă-te, omule 'n pat,
C'aici n'a fost alt bărbat !

VAI, SERACU, OMU PROST
(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu Pojogeni—Gorj.

Vai, sĕracu, omu prost,	5 Și se bagă pe supat.
Bun odor la cas'a fost !	Câte gunóle 's pe pat
Vine séra du pîn sat,	Tóte cad la el în cap !
Și 'și ȳa cojocelu în cap	

MERGE RACU SA SE'NSORE

Culésa de Chr. N. Țapu din com. Runcurelu—Mehedinți.

Frunđuliță foișórá	15 Tot găluște;
Merge racu să se 'nsóre,	Doué cocóre,
Dar n'are nici o prinsóre.	Cu topóre,
Intâlni pe bróscă 'n cale :	Șed și tale lemne afară.
5 — Hai ! tu bróscă, după mine,	Dar în casă cin' le-duce ?
Că te-oî ține tare bine.	20 Rațele,
Am o móră după casă,	Cu brațele.
Curge făin' pe feréstră. .	La nuntă cine-a poftit ?
Doi cocoși,	Doi purcei
10 Ține de coș.	Sint vătășăi.
Doi gândaci,	25 De cântat cine a cântat ?
Pune în saci.	Doi țințari
Dar la nuntă cine-ar fi ?	Sint lăutari.
Doué muște,	

FIRICEL DE PELIN VERDE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Florea lăutarul, Radomir—Romanai.

Firicel de pelin verde,	5 Și, cercei de la neveste.
De-ar fi drumul cum se vede	F..u-le în lege femeii,
M'aș duce desară 'n Rede,	Mă lăsară 'n brėu de tei !
Să 'mă ȳau bete de la fete,	

FRUNȚULIȚA DE VIZDEU

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Bondoc, Pojogeni—Gorj.

Frunđuliță de vizdeu,
 F..u-vě 'n lege fomei,
 M'ați lăsat încins cu tei,
 Cumpărându-vě cercei;
 5 M'ați lăsat încins cu ață,
 Cumpărându-vě dulceăță !

LA PERU CU PERILI

Culésă de Chr. N. Țapu de la C. Ionescu, Șelari—București.

A se vedea varianta «Cintecul Sêrbilor», pag. 334, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

La përu cu perili, Und' sê strânge Sêrbili, La përu cu fôia lată, Und' sê strânge Sêrbiî rôtă,	5 A pîrdut Sêrba zivelca, Și 'î arde obrazu ca sfecla. A pîrdut Sêrbu cojocu, Și 'î arde capu ca focu !
---	--

LA PERU CU PERELE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. Țapu de la I. G. Mateiaș, Mieța—Dolj.

La përu cu perele, Unde jôcă Sêrbele La përu cu perele, Unde jôcă fetele	5 La përu cu fôia lată, Unde jôcă Sêrbiî rôtă, La përu cu pere moi, Unde jôcă doi ciocoi !
---	---

FOAIE VERDE DE-UN DUDAU

Culésă de Ilie Constantinescu, Dioști, de la Nic. Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

Fóie verde de-un dudău	5	Suflă vântu și mî-o scură ;
Mândro, de uritul tēu		Când dă câte-un pic frumos,
Nu maț plouă Dumneđeū!		Suflă de la loc mănos!
Când dă câte-o picătură,		

SALCIOARA PRESADITA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Iautarul Sacelului—Gorj.

Fóie verde sălcioră,
 Sălcioră presădită,
 Puica neichiī cea dorită,
 Mânca-ți-aș gurița friptă,
 5 Ochișorii să ți-ī beaū,
 Dē pē drumuri nu maț staū !

FRUNȚA VERDE FOAIE LATA

Auđită de Ilie Constantinescu de la Zănescu Nicolae, din com. Vladimir (Gorj)

Frunđă verde fóie lată,	Că mă otrăvești și mor !
Nu ți-am spus, leliț' odată	Fóie verde tiriplic,
Să nu faci cărpa vėrgată?	Și s'o faci de borangic
Și ți-am spus de două ori	Și să vii la neica 'n crâng,
5 Ca să n'o maț faci cu florī,	10 Ca să nu 'ți maț đic nimic!

MAI BAETE BAȚELE

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

— Măi băete, băețele,
 Nu-ți da sfatu pe muțere ;
 Că muțerea 'i plază rea
 Te-o băga în vre-o belea
 5 De ți-o'i da tot ce-ți avea,
 Nic'i cu capu n'oiu scăpa !

IA VEȚI BATUTA DE STELE

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Ia veți bătuta de stele
 Că pleacă din prânđ la lemne
 Și vine sara pe stele
 Numai cu două surcele,
 5 Și nic'i elea nu 's surcele
 Ci curățuri de nulele.

ȘI ME DORE PESTE 'NCINS

Culeșa de Chr. N. Țapu, de la hora din Novaci—Gorj.

Și mă dore peste 'ncins,
 De mândruțe câte-am strâns ;
 Câte am strâns și-am sêrutat,
 Să le strâng aș face-un sat :
 5 Un sat mai mitutel,
 Să mă plimb séra prin el.

FOAIE VERDE BOB NAUT
(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanași.

Fóie verde bob năut, Câte mândre mî-am avut Să le strâng, Aș face un crâng;	5 Câte mi le-am sêrutat Să le strâng aș face un sat, Să mă pun de un pîrcălab Să le strâng baniî de drag!
--	--

AOLELE, DOMNE

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Firculescu, Grecești—Mehedinți.

Aolele, Dómne,
la mă 'n brațe lóne
Și du-mě luî Radu,
Să mă pupe Vladu!

FRUMOSE SUNT UNELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nic. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Fóie verde murele
Frumóse sînt unele,
Maî dulcí de cât murele!

PUICA MEA DIN MEHEDINȚI

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iautarul Gheorghe S. Stoica, Costeștii (Vâlcea)

Fóie verde trei arginți,
Puica mea din Mehedinți,
A cu riurî risipiți,
Pên' la póle grămădiți,

5 Bat'o patru-deci de sfinți
Și sfânta Dumineca,
Cu ea 'mpărțiți dragostea!

D'ASUDAT, AM ASUDAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci (Gorj).

D'asudat, am asudat,
Da n'am asudat de gras:
De ciudă și de necaz.
Rup gardu și fac pârléz
5 Și de mândra nu mă las,
Să mai trag pe câte-am tras.
De ciudă și de mânie,
M'a dat satu 'n cătănie.
Cătănit'aș cătăni,
10 Numa pușca de n'ar fi.

D'ar fi pușca de tocană
M'aș duce și eũ cătană;
Reghimentu de femei
M'aș duce și eũ la ei.
15 Dară frunđă de scalete
Și reghimentu de fete,
Trec pin apă fript de sete.
D'ar fi sabia scalete,
M'aș face sergent la fete!

ȘI-AȘ FI BUCUROS CATANA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ion Vacariu, din Ocna Sibiilor (Transilvania).

Și-aș fi bucuros cătană,
De-ar fi pușca de tocană,
Patronțașul plin de zamă.
Și-aș fi bucuros recrută,

5 De-ar fi pușca de cucută,
Patronțașul plin cu urdă;
Curelele de răchită
Patronțașul plin cu pită!

CINE TE-A FACUT PE TINE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Runcurelu (Mehedinți).

Fóte verde mărăcine,
Cine te-a făcut pe tine
Așa 'naltă și supțire
Și la chip făcută bine,

Par' că m'a 'ntrebat pe mine.
Fóte verde garofiță
De la pștept pên' la guriță
Par' că ești o porumbiță!

FRUNȚULIȚA DE NAUT

(VARIANTA)

Frunțuliță de năut,
Mândruța mea de demult,
Să te iaú cu de-a mărunt,
Din creștet pên 'n pămînt,
5 Să 'mî spuî cine te-a făcut?
Că cin' te-a făcut pe tine,

Par'că m'a 'ntrebat pe mine.
Eú să te fi porușcit
Și așa nu te-aș fi brodit;
10 Așa 'naltă și subțire,
Și la trup făcută bine!

FOAIE VERDE MARACINE

Auđita de Chr. N. Țapu la hora din Novaci (Gorj).

Fóte verde mărăcine,
Fa vecină, fa creștină,
Măi vecine, măi creștine,
Nu 'ți purta nevasta bine,
Că fuge de lângă tine

5 Și vine seara la mine.
Că tot bine s'a purtat,
In grea bólă m'a băgat,
Pên' m'a lăsat lemn uscat!

MANDRO, MANCA-TE-AR CAINII

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu, Gorj.

— Mândro, mânca-te-ar câinii,	5 Cum uitași numele mele
Cum te 'nvêțași a iubi,	Și-mi puseși altele grele,
A iubi ș'a nu dori ?	De nu pot trăi cu ȳele ?
Mê mir ce dragoste-o fi.	

FOAE VERDE TREI LALELE

(VARIANTA)

Culésa de la hora din Dioști (Romanști) de la Ilie Constantinescu.

Fôie verde trei lalele,
 Vuș, vuș, vuș, mândrele mele,
 Cum uitași numele mele
 Și-mi puneși altele rele,
 5 De nu pot trăi cu ȳele ?

FRUNĐULIȚA TREI SPANACE

Culésa de Ilie Constantinescu de la N. Zănescu, com. Vladimir (Gorj).

Frunđuțiă trei spanace,	5 Să-mi aleg de-o Popoveancă
Fă-mê, Dómne, ce mê-ȳ face,	Cu ochiș bălăuróică,
Fă-mê róta stelelor	7 Cu códa ca de șerpóică.
In drumul Popovencelor,	

MANDRA NEICHII TU ERAI

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ionișă Gh. Mateiaș, com. Mieșița—Dolj.

Mandra neichiî tu ȳeraî	5 Te prinseî cu treî de mână ;
Care te făgăduî	Unul Ion și unul Matheî
Că pe altul nu'î maî aî ;	7 Și cu Nicolae treî !
Dar aseră la fântână	

FRUNȢA VERDE ARȢARAȘ

Comunicată de I. Constantinescu, Dioști de la Nic. Zănescu, com. Vladimir Gorj).

FrunȢă verde arȢaraș,	5 Și la cȳde planticele.
Mî-am ȳubit un boșeraș.	Domnule, boșerule,
FrunȢă verde treî lălele	Mi te-a urit fetele,
Și mî-a pus la gât mărgăle	8 Te-a 'ndrăcit nevestele !

FOAIE VERDE OTINTEAVA

Comunicată de I. Constantinescu, Dioști, de la Christea Popescu, Gvardinișă Mehedinți.

Fȳie verde otintevă
 Pe mine maîca mē'ntrebă,
 Ce muncă mî-este maî dragă ?
 — Nu mî-e dragă altă muncă
 5 De cât cu mândra pe luncă !

FOAIE VERDE ISMA CREAȚA

Comunicată de I. Constantinescu, Dioști de la Zănescu N. Vladimir—Gorj.

Foie verde ismă creță,
Pe mine maica mă'nvața
Să'mi iubesc de diminéță,
Copilaș fără de mustață,
5 Cândse'nvață a strânge'nbrațe
Și-a sêruta cu dulcétă !

SARUTATUL DE CULCAT

Comunicată de I. Constantinescu, Dioști de la Zănescu N., Vladimir—Gorj.

Sărutatul de culcat,
Neică, mult mi-e desmierdat ;
Sărutatul de călare,
Neică, nici un folos n'are !

FOAIE VERDE DE TREI PEȘTI

Culésă de Ilie Constantinescu de la Nic. Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

Foie verde de trei pești,
Ghîolbană de București,
Mulți voînici prăvăluiești,
Dar ca mine nu găsești.

DRAGUȚA, NEVASTA MEA

Culésă de Ilie Constantinescu de la Ionița Mateiaș, com. Mțeița—Dolj.

Drăguță nevasta mea,
Nu purta inimă rea,
Că mă iubesc cu alta,
Cu alta cu vecina.
5 Vecina de lângă casă,
Când ți-e drag, atunci te lasă !

SÊRBA DOFTORILOR

Auđită de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Constantin Barlabancea, din Costi—Vâlcea.

Fóte verde bob secară, S'a 'mulțit doftoriț 'n țară Și s'a 'nmulțit prin jurnale Că sunt niște haifmanale. 5 Ba de una, ba de alta, Pêně 'și pun tabla la pórtă. Bune sunt și babele Că-ți dá burienele. Burieni fterte 'n vin	10 Și te scapă de venin. Fóte verde foi de știr, Iacă și doftor Cârstin, Jócă sêrba doftoréscă Și strigă să 'nebunescă. 15 — Aȳde, spițerĩ, de jucați, Zectuiala să mĩ-o dați, Și cari n'aũ parale, 18 Póftescă pe la spitale !
--	---

DE INSURAT M'AȘ INSURA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Constantin Barlabancea, din Costi—Vâlcea.

se vedea varianta prescurtată, No CCC pag. 453 din colecția d-lor Iarnic și Birsan.

De'nsurat m'aș insura, Nici urită nu mĩ-aș lua, Nici frumósă nu prea prea, Puculiță, draga mea ! 5 Nici frumósă nu prea 'mĩ place Că prea mulți prițeni face. Nici frumósă, nici urită, Nici frumósă, nici urită,	Numai să fie plăcută, Și la ochi și la sprincene 10 La tóte faptele mele. Nici urită nu prea 'mĩ place Că prițeni nu 'și mai face, Nici frumósă, nici urită, Numai să 'mĩ fie plăcută !
--	---

FA-ME, DOAMNE, CE M'OI FACE

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci--Gorj.

Fă-mă, Dómnă, ce m'oi face	Să remăte mut și surd.
Fă-m'un măldărel de tei	Și la cap
Și m'aruncă 'ntre femeii,	C'un dovleac ;
Să le aud taĭna și sftatu	10 La piclóre ițele
5 Cum își fermecă bărbatu,	Să-ĭ ya dracu mințele.
Cu pămĭnt de la mormĭnt	

FRUNĐULIȚA TREI MALINE

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci — Gorj)

Frunđuliță treĭ maline,	Și-o fi și ibomnica
Nicĭ odată nu e bine	Și-ĭ vorbi ce-va cu ea
Să-ți ĩei nevasta cu tine.	Și te-o vedea nevasta
Fóte verde și-o lălea	Și pricina că-ĭ gata !
5 Când te-ĭ duce unde-va	

FOIE VERDE PELINIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Țugui lautar, Romani—Vâlcea.

A se vedea varianta No. CXII, pag. 390—391, din colecția d-lor Iarnic și Bărcan.

Fóte verde peliniță
 Și aolică pułculiță
 Astă vară sugeai țigă,
 Acum daĭ neĭchiĭ guriță !

FOAIE VERDE BOB NAUT

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dinu al Petri, din Polovraci—Gorj.

<p>— Fôie verde bob năut Dino, cu galbeni la gît Și cu bărbatu urit, Maî bine cu gîtu gol 5 Și cu bărbatu galanton. Neică de cât cu argintu 'n ladă Și cu natantóla'n vatră,</p>	<p>Maî bine cu lada gólă Cu nevasta galantónă. 10 De cât cu cisma sgircită Și cu nevasta urită, Maî bine cu opinci nerase Și cu nevastă frumósă.</p>
--	--

SPUNE'MI PUIC'ADEVERAT

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști,—Romanăși.

— Spune-mî, puică, adevărat,
Cine mi te-a sêrutat,
Cât am fost eũ concentrat?
Spune'mî drept că nu te bat
5 Că ți-e obrazu pătat |

AIDI, ANICO, LA CEȘMELE

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști—Romanăși.

<p>— Frunđă verde trei lalele Aidi, Anico, la ceșmele, La ceșmelele din dos C'acolo e loc frumos. 5 Aoleo, ce loc frumos Numaî sălcii și rogoz,</p>	<p>Rogozul de tăvălit, Sălciile de umbrit. — Maî poftim, Anico, jos, 10 Să-ți arăt un pol frumos, Polul meũ ȳe ferecat 12 Și pe dungă și pe lat!</p>
---	--

DE CAT IN SARAOLIE

Culésă de Chr. N. Țapu din Dioști,—Romanști.

De cât in saraolie
 Maî bine cu puîca 'n vie,
 Séra la neîca să 'mî vie,
 Să-î puî drépta căpătéiü,
 Cu stânga s'o mângăiü.

FOAIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Zanescu N., Vladimir—Gorj.

Fóie verde și-o lalea,
 Huîdu ici, huîdu colea,
 Huîdu 'n colțu gardului,
 Făcuî pofta Radului;
 5 Huîdu 'n colțu grădini,
 Făcuî pofta inimi.

BARBAȚELU NATAREU

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Ionescu, Dozești—Vâlcea.

Bărbățelu nătărăü
 Rěü l'a ursat Dumneđeü,
 Iși ia cojocelu 'n cap.
 Vine nóptea mort de bét.

C'un bricég de gât legat
 Și bricégul nu e al lui,
 Că bricégul e furat,
 9 Ca mâine o să'l vėd legat.

I-AUȚI, LELE, POPA TOCA

Auțită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

A se confrunta varianta No. 420, pag. 389, colecția d-lui Bibicescu Vești vana «auți lele», pag. 325, din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

l'auți, lele, popa tócă,
leși afară și te rógă,
Să móră bărbatu tēu,
Să rămâi să te iaă eă,

5 Că cu el ai trăit rău ;
Și cu mine,
Vai de tine !

FOAIE VERDE USTUROI

Auțită de Chr. N. Țapu de la Dobre Dungă, din Cetățuia—Vâlcea.

Fóie verde usturoi
Și la drépta câte doī ;
Fóie verde și-o lalea
Și la stânga iar așa.
5 Fóie verde barlaboi
Și la drépta câte doī.

Fóie verde siminoc,
la faceți hora la loc.
Fóie verde usturoi
10 Și la stânga câte doī.
Fóie verde ca alună
12 Și la drépta câte una.

FOIE VERDE MATOSTAT

Auțită de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Fóie verde matostat
Sultanica s'a uțtat,
De când nu s'a mai jucat.
Fóie verde lobodă,
5 Lăsați hora slobodă.
Fóie verde balaboi
Și la drépta câte doī,
Câte doī și câte trei.
Fóie verde și-o lalea

10 Și la stânga iar așa,
Fóie verde și-o lalea
Și la dréptă iar așa.
Fóie verde și-o alună,
Ai să dăm mână cu mână,
15 Să 'ncherbăm de-o horă bună,
Fóie verde măr, întors
Mai frumósă cum a fost !

CE-AI FACUT PARALELE ?

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitru Bacioiu, Petresci—Gorj.

— Ce-ai făcut paralele,
Tată, Iancule ?
— Le-am bătut și le-am păpat;
Le-am făcut cu fetele
5 Și le beau cu mândrele.

MARIȚO DE DRAGUL TEU

Aușită de Chr. N. Țapu de la N. Popescu, Guardinița—Mehedinți.

A se vedea varianta «Variantă», pag. 310, din Colect. d-lui G. Dem. Teodorescu.

Marișo, de dragul tău,
M'aș băga la tată-teu,
Țiua să spăl vasele,
Nopțea să 'ți moiă oșele !

BATE-O BATE-O

Aușită de Chr. N. Țapu de la Iorgu Popescu, Gvardinița—Mehedinți.

Bate-o, bate-o și-o mustreză,
Vara pe unde 'nserează.
Inserează la fântână,
Unu 'i ține cobilița,

5 Și altu-i s'erută gurița.
Bate-o, bate-o la papuc,
Că măine s'o măi la plug!

CIOCARLANU S'A 'MBATAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Firculescu, Grecești—Mehedinți.

Ciocîrlanu s'a 'mbĕtat,
 Haıda, upa de !
 Umblă nÓptea pe supt pat
 Și prin sat umblă turbat,
 5 Haıda upa de !

Ciocîrlanu 'ncins în bete
 Haıda, upa de !
 Umblă nÓptea după fete
 Și ąua după neveste !

IAR ACUM ȘI NICI ACUM

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Iar acum și nicĭ acum,
 Nicĭ asară, nicĭ acum,
 Dar de sară orĭ și cum.
 Hei, hei, viț și te du

5 Și de sară
 Să viț iară,
 Să-ți plătesc de cheltuială.
 Și să-ți dau la cataramă !

NU TE UITA LA COJOC

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Nu te uita la cojoc,
 Ci te uita cum maț joc ;
 Nu te uita la căciulă,
 Ci te uita la făptură.

5 Nu te uita că joc rău
 C'asa jocă neamul meu,
 Că de-ar fi jucat el bine,
 M'ar fi învățat și pe mine !

NU ME BATE MAICA

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Nu mă bate, maică, bate,
Că n'am șeđut mult pe spate.
De auđia! cum se ruga,
Al fi stat și dumneata!

MAI, CAZACE, CAZACELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

— Măi, Cazace, căzăcele,
Ce ca! n'óptea prin argele?
— După pânză de ismene
C'am rămas ca dracu 'n pfele!

FOAIE VERDE ȘI-O MASLINA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu din Petresci—Gorj.

<p>— Fóte verde și-o maslină Of, spune, afurisit'ó, spune, Ma! al vr'unu de cât mine? — Ma! am unu, ma! am doi 5 Și cu tine se fac trei, Cu barbatu Se fac patru, Bate'l, Dómne, fermecatu! — Spune, afurisito, spune,</p>	<p>10 Pe care iubești ma! bine? Pe mine, or! pe barbat? — Ma! mult te iubesc pe tine Că '!-e punga 'n sín la mine Dar iubesc și pe barbat 15 Căci cu el sín cununat; Dar să nu fiú cununat, L'aș pune propteá la gard!</p>
--	--

ME 'NTREABA IBOMNICELUL

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Zănescu Nicolae, Vladimir—Gorj.

<p>Fôie verde ghiocelul,
Mă 'ntreabă ibovnicelul :
— Spune, afurisit'o, spune,
Maï aï vr'unul de cât mine ?
5 — Maï am unul, maï am doï,
Și cu mățălușă trei,
Cu bărbatul face patru
Cu care m'am cununat.
Și iar verde otrățelul</p> | <p>10 Mă 'ntreabă și bărbățelul :
— Spune, afurisit'o, spune,
Căți ibovnici aï pe lume ?
Pe cine iubești maï bine ?
Ce ți-e drag ție pe lume ?
15 — Imi ești maï drag dumneata,
Că ți-e punga 'n mâna mea,
Nici unul de cât tine,
Că ți-e punga 'n sîn la mine !</p> |
|---|--|

SPUNE AFURISIT'O, SPUNE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la C. Barbacioru, din com. Ilovăț—Mehedinți.

<p>Spune, afurisit'o, spune,
Maï aï altu fără mine ?
— Maï am unul, maï am doï,
Cu matale face trei ;</p> | <p>5 Maï am doï, și maï am trei
Cu bărbatul face patru,
Că-ï tot al meu, lua-l'ar dracu!</p> |
|---|--|

SPUNE-MI MIE, IBOMNICA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la G. Mateiaș, Mreșta—Dolj.

<p>Frunșă verde de sipică,
Spune 'mî mie ibovnică
De cine ți-e ție frică
De amant sașu de bărbat ?
5 — Maï frică mî-e de bărbat</p> | <p>Că cu el m'am cununat
Și l'am pus proptea la gard.
La picioro ițele,
Să-ï ia dracul mințile !</p> |
|---|--|

DE MITITEL ME 'NSURAI

Auđită de Chr. N. Țapu de la lautarul Ionița Valeanu, Roșiorii-de-Vede.

De mititel mă 'nsuraĭ,
 Frumósă nevastă luaĭ
 De frumósă e frumósă,
 Dar e cam căpăținósă,
 5 La gaură nu mă lasă !

UNDE-ȚI VED ȚIȚICA

Auđită de Chr. N. Țapu de la lautarul Ionița Valeanu—Roșiorii-de-Vede.

Unde-ți vėđ țȳica 'n sėn,
 Picerile nu mă țin,
 Par' că nu 's făcut din plin.
 Sınt făcut din jumėtate,
 5 De lelița n'avuĭ parte !

FOAIE VERDE RUG INTINS

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ionescu Nicolae, Dozești—Vălcea.

Fóye verde rug intins,
 Mė culcaĭ in drum 'nadins
 Să 'mĭ visez pe lóna 'n vis.
 Dormiĭ și mă săturaĭ,
 5 Pe lóna n'o visaĭ,
 Imĭ luaĭ șuba și plecaĭ !

MANDRO CAND ERAI A MEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Zănescu Nicolae din Vladimir—Gorj.

<p>Fóte verde și-o lalea, Mândră, când erai a mea, Tótă lumea te cinstea, Că-ți da rachiū cu litra. 5 Fóte verde otrățel, Bine e cu bărbățel</p>	<p>Și'n sat cu ibovnicel : Bărbatul te necăjește, Ibovnicul te cinstește 10 Că-ți dă vin și mălăiaș, Și de-amiađi un struguraș, Ado'l, ado'l pupa-l'aș !</p>
--	--

FOAIE VERDE BOB AREU

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nic. Popescu, Goardinița—Mehedinți.

Fóte verde bob areū,
Đice mândra că nu 'l plac eū,
Dar nici ea nu 'mī place mie
Că nu are pălărie,
5 Să 'mī facă umbră și mie !

S'A GATAT CU SPUSELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Novaci.

S'a gătāt cu spusele,
S'a gătāt mincūnile,
Inc'o horă să jucăm
Și acasă să mergem !

UNGURU E FIARA SPURCATA

—
Auzită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Unguru e fiară spurcată,
Și pe dracu are tată ;
Romănu-î limbă curată,
Are pe Dumneșeu tată !

UNGURII NE-OR PRAPADI

—
Auzită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Novaci.

Unguriî ne-or prăpădi,
Dacă nu i-om rēfui.
Haî pe ei, flăcăi bătrâni,
Să știe cine 's Romăni !

UNGURU E LIFTA REA

—
Auzită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Unguru e liftă rea,
Jefușce țara mea.
Când necazu m'o ajunge,
Pe Ungur că l'oi străpunge !

AM SCAPAT DE TURCI, DE GRECI

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Am scăpat de Turci, de Greci,
Și de Muscalii ăi beți.
Pe Ungur il mai avem,
Ha! pe el să 'l repunem!

HAIDEȚI, BAIEȚI, SA JUCAM

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Haideți, băieți, să jucăm,
Horă mare să 'ntindem,
Să jucăm și să cântăm
Și-apoi să ne ospătăm!

LELIȚA DE PESTE JII

Auđită de Chr. N. Țapu de la Brezulescu, Novaci—Gorj.

Leliță de peste Jii,
Eă plec, tu aci rămăi.
Plec in armată cântând,
Mândra remăne plângend.
5 Tac, mândra mea și nu plange,
Că 'n armată nu m'oi duce!

CATANIRE-AȘ CATANI

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Novaci.

Cătănire-aș cătăni
 Numai pușca de n'ar fi ;
 Pușca și oțelele
 Alea 'mî rupse șelele !

PENTRU TINE DRAGA FATA

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu—Novaci.

Pentru tine, dragă fată,
 Măncăi Vinerea odată
 Și Sămbătă nici odată !

REU ME 'NDEAMNA INIMA

Culésă de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Rěu mă 'nděmnă inima,
 Să'mî uresc ibovnica ;
 Bin' mă 'nděmnă sufletu
 Ca să nu las iubitul !

SA IEȘI PE LUNA

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Lelișo, să ieși pe lună
 La tufița de resură
 Și acolo să'mî dai tu gură !

MANDRULEANA CA A MĂA.

Auđită de Chr. N. Țapu de la horă din Novaci—Gorj.

Mamdrulénă ca a mea
Nu e în totă comuna,
'I'frumósă ca o zină,
Și-are inima tot bună!

DE DORUL TEU.

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Neicuță, de doru teú
Arde sufletelu meú,
Iară de dragústea ta
Arde inimibúra mea!

MANDRO, MANDRULEANA MĂA.

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Mândro, mândruléna mea,
Nu sciú ț-am făcut ce-va
De te uț la miné așa?

DRAGU MIEU, CARE MI-E DRAG.

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Dragu meú, care mi-e drag
La lume 'n sémă nu'l bag;
Cu ál care n'am nimic
Cu ala vorbesc și rid!

FETIȘÓRA DIN ALT SAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Fetișórá din alt sat,
Vin cu neica la jucat
Ș'apoi și la sêrutat,
Că pe aia sint plecat !

SUS, SUS, SUS OPINCA SUS

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Sus, sus, sus, opincă, sus,
Că boșerimea s'a dus
Și pe Greci noi Ț-am rêpus !

HAIDEȚI, FICIORI, SA JUCAM

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Haideți, feciori să jucăm
C'o țiră făină avem,
Facem turtă și mâncăm !

OPINCUȚA DE JUNICA

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Opincuță de junică,
De-ai juca pên'ai juca
Tu ca cisma n'ai suna !

MAI, MARIE MARIOARA

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

Măi, Mărie, Mariórá,
Ochií tei mă bagă 'n bółă,
Sprincenile mă omórá !

DRAGOSTEA NOASTRA DE MULT

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

Dragostea nóstră de mult
Mult mă mir ce s'a făcut !

IEȘI ANICO LA PORTIȚA

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci.

Ieși, Anico, la portiță,
Să-mi dai repede o guriță,
Că póte vine Gheorghică.

DRAGU'MI BADIȚUL MEU

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu — Novaci-Gorj.

Dragu 'mí bădițul meú,
Că mă strânge 'n braț mereú,
Când mă pune jos in pat
Și mă strânge 'n braț cu drag.

HAIDEȚI FETILOR LA JOC

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci.—Gorj.

Haidețî, fetilor, la joc,
Orî vë ducețî dracu 'n foc,
N'ațî venit să vë uitațî,
Ci ațî venit ca să jucațî

FETIȚA DE OM BOGAT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Novac—Gorj.

Fetița de om bogat,
Nu pripi la sërutat
Ca fiórea la scuturat!

HAIDA FETIȚO LA JOC

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Veđi varianta în colecția d-lor Iarnic și Bârsan pag. 361, No. XI.

Haída, fetițo, la joc,
Să te joc, să te sulesc.
Altuța să povestesc!

DRAGA MI E MANDRUȚA 'NALTA

Auđita de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

A se vedea o varianta No. CXVII din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

Dragă mî-e mândruța 'naltă,
Că-mî dă gura peste pórtă
Și lelița scundicea
Sare gardu și-o proptîa
5 Și făcu tréba și ea!

DRAGU'MI MANDRUȚA 'NALTA
(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Novaci—Gorj.

Dragu'mi mândruța 'naltă
Că'mi dă gura peste pörtă.

N'AM MANDRA PE UNDE DA

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

A se vedea mica variantă No. LXDVIII, pag. 381, din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

N'am, mândră, pē unde da	Mē lovește-un tremurat ;
Să nu'ți mai vėd căscióra,	Când cămașa s'a uscat,
Căscióra și bătătura.	Tremuratu m'a lăsat.
Unde'ți vėd casa și șopru	10 Unde'ți vėd țitele 'n sin
5 Mī-arde inima ca focu ;	Picióarele nu mē țin,
Unde'ți vėd cămașa 'n gard	Parcă nu 's făcut din plin !

O ! JIANA, BATE-O FOCU

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

O ! Jiana, bate-o focu,
Pe supt ea dudue focu !

PE LA IONA, PRIN OBOR

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu din Novaci—Gorj.

Pe la Ióna prin obor
Mī-a dat ghimpele 'n picior,
Nu știu ghimpe-ŷ 'nghimpător,
Orī îi șerpe mușcător,
5 Că mē ustură de mor !

FOAIE VERDE SIMINOC

Culésă de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu din Novaci—Gorj.

Fóie verde siminoc,
Dragu mi-î cu cine joc,
Că mirósă a busuřoc !

IATA BATUTA DE STELE !

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Iată bătuta de stele,
Aséră cu cincî inele
Și-acum vine fără țele !

CATE FETE 'S CU CHEPTARE

Auđită de Chr. N. Țapu din Poiana—Transilvania.

A se vedea varianta No. CCXXIV pag. 430, colecția d-lor Iarnic și Bân

Câte fete 's cu cheptare
Tóte 's strâmbe de schinare ;
Numaî una, ce'î a mea
Î dréftă ca secera.

HOI, LELIȚO SCURTA 'N BURTA

Auđită de Chr. N. Țapu din Poiana—Transilvania.

Hoi, lelițo scurtă 'n burtă,
Bun' aî fi straîță de urdă !

ME MANA MAMA LA JOC

Auđita de Chr. N. Țapu din Poiana—Transilvania.

Mă mână mama la joc,
Să joc fata cea frumósă.
Dintre tref
Dracu le știț
5 Care a hi
Nora Machi?

PAGUBA DE O PIȚULA

Auđita de Chr. N. Țapu din Poiana—Transilvania.

Pagubă de o pițulă
Că n'ai nici un dinte 'n gură ;
Pagubă de un suștac
Că ești prea mare la cap!

UNDE VED COPILELE

Auđita de Chr. N. Țapu la hora de la Novaci—Gorj.

Unde vęd copilele,	M'aș tiri ca șerpele ;
Mă tărăsc ca cănele ;	Unde vęd bătrănele
Unde vęd fețițele,	Le sumuț cu cănele.
M'aș tiri ca mițele.	Unde vęd cărdul de fete,
5 Unde vęd nevestele,	10 Trec prin apă fript de sete!

UNDE VED CÂRDUL DE FETE (VARANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Unde vėd cãrdul de fete,
Trec prin apã fript de sete,
Unde vėd nevestele,
Mė reped ca șerpele !

FETELE DIN ROȘIORI

Culésã de Chr. N. Țapu de la tinerii jucãtori din Roșiorii-de-Vede—Teleorman.

Fetele din Roșiori
Mor tóte dupė feciori ;
Cele din Alixandria
Tóte și-au pierdut fetia !

LELIȚA CU OCHII VERȚI

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Lelița cu ochii verđi
Nici odatã sã n'o cređi ;
Cãnd o Țice Țeu și Țeu,
Atunci minte mai rėu !

PE ULIȚA CAR'MI DRAG

Auđita de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Pe ulița car'mi drag
Cale n'am și trėbã 'mi fac.
Iar pe care mi urfi
Trėbã am și nu mė duc !

CINE LA IUBIT NU CREDE

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Cine l'a iubit nu crede
N'ar măi calcă iarbă verde ;
Cine iubit n'a avut
Să pără de pe pământ !

UȘUREL CU IUBITU

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj

Ușurel cu iubit,
Că s'aprinde pământu ;
Ușurel cu dragostea,
Că s'aprinde pajiștea !

SUCA-TE SUCEȘTE-TE

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Sucă-te, sucește-te
De dracu păzește-te
Și de pușca cu oțele
De patu cu șebăcele !

LELE, A DRACULUI MAI EȘTI

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Gambrea Iăutar, Săcelu—Gorj.

Lele, a dracului mai ești
Numai când te 'mprimenești,
Dar când ești ne 'mprimenită
Și dracului ești urită !

ME ROAGA VECINA NOASTRA

Auđită de Chr. N. Țapu de la lăutarii Dumitru Băcioiu și Anghel Cambrea, Săcelu și Petrești—Gorj.

Mă rógă vecina nóstră, S'o fac din fată nevestă. Eú îi spuı că n'o pot face, Ea să suțe 'n pat și zace!	Și la cap i-am pus ghizdeú. Mă suiı pe cheptul ei
5 Eú de rugăminteá ei, Mă băgaı într'un bordeı, I-așternu-ı frunđă de teı	10 Și i-am tras vr'o douě treı, A đis, bravo! dumneaeı. — Dumneđeú să-ı facă parte, Că mı-aı luat junghiu din spate, Care mă ținea de mórte!

DE LA NOI A TREIA CASA

(VARIANTA)

Culésá de Chr. N. Țapu de la lăutarul Ión Boboc—com. Bobu—Gorj.
Auđită și de el de la ciobanii, din Poiana—Transilvania.

Frunđuліță samulastră, De la noi a treia casă Se rógă-o vecină a nóstră S'o fac din fată nevestă.	Mı-a đis: bravo, dumneaeı. Frunđuліță și un susaı,
5 Eú îi spuı că n'o pot face, Ea se suțe în pat și zace. Eú de rugăminteá ei, Am băgaı'o într'un bordeú, Și așternuı frunđă de teı	15 Diminéță mă sculaı Pe ochi negriı mă spălaı Și din gură 'mı-o 'ntrebaı: —Dragă vecinica nóstră, Bine-ı fată, orı nevestă?
10 Și la cap i-am pus ghizdeú. M'am suiı pe cheptu ei Și i-am tras vr'o douě treı	20 —Să-ı facă Dumneđeú parte De noroc, de sănătate, De luminare la mórte, Că mı-aı luat junghiu din spate, Care mă ținea de mórte!

FOAIE VERDE SAMULASTRA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Stancu Ión lăutar, Cuculești—Teleorman.

Fóie verde samulastră	Fóie verde trei coste,
De la noi, a treia casă	Să mî-o învălesc cu vizde.
Mă strigă vecina noastră	Și mî-e vizdeul cam verde,
S'o fac din fată nevastă.	Numai țîța i se vede!
5 Și mî-o culc în foi de nuc,	

CE MI-I DRAG NU MI-I URAT

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Ce mi-i drag, nu mi-i urit	5 Vara când culeg la fragi,
Și mi-s dragi fetițele	Și mi-s dragi la sêrbători,
Vara 'n tóte ȓilele.	Vara când culeg la flori!
Și mi-s dragi fetele dragi.	

ME SUII P'UN CIOB DE STICLA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Michai—București.

Fóie verde și-o sipică,
 Mă suiț p'un ciob de sticlă,
 Zăriț casă mititică,
 Și o nevastă frumușică
 5 Și bărbatu nătărău,
 Acolo mă trag și eú!

SERACII NADRAGII MEI

Auđita de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Seraciĭ nădragii mei,
Cum se uĭtă la fomei
Și fomeile la ei !

GEABA, LELE, EȘTI FUDULA

Auđita de Chr. N. Țapu din Novaci—Gorj.

<p>Geaba, lele, ești fudulă, Că n'ai nimic pe bătătură. Ai avut d'o purcea' sură Și aia ți-a murit de gură. 5 Fôie verde și-o lalea, Mi-a dat socru-meu purcea.</p>	<p>Socră-mea femeie rea, Când se mânie, mi-o ia; Dar socru-meu e mai bun 10 A legat'o la pătul, Și-î trage măciucî la c...</p>
---	--

PLEACA POPA LA PADURE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Constandin Radu, din Pociovașiștea—Gorj.

<p>Plécă popa la pădure C'o bardă și c'o secure, Cu barda că 'mî bărdufa, Cu sęcurea că 'mî cioplea. 5 Frunđuliță trei migdale Și-apucă pe drum la vale, Se 'ntălni c'o fată mare : — Bună ăiuă, fată mare — Mulțumim, Sfințiș-sale ! 10 Puse mâna la buric, Fata nu ăise nimic ; Puse mâna la mărgele, — Mai la vale părințele, Lucrurile sfințiș-sele !</p>	<p>15 Frunđuliță de alun, O trase alături de drum Și s'apucă de meșteșug, Să facă corne de plug. Boișoriș 20 Ochișoriș, Rotițele Țițele, Mânile Tinjălile. 25 Bate pene și zăvóre, Dă popa din c... să móră : Bate pene zăvorite Mai salt'o de c..., părinte !</p>
---	--

FRUNȚULIȚA D'ALILUI

Aușită de Chr. N. Țapu de la lăutarul Constandin Radu din Pociovaliștea—Gorj

— Frunțuliță d'alilui
Aveți grijă că vă spuț :
Veni vremea de 'nvêtit
Frică mi-î de prăpădit ;
5 Dar mi-î frică dar nu prea
Că mă ține soția,
Ea pe mine, eă pe ea.

Frunțuliță frăsinel
Dați-î drumu pășintel,
10 Și cu stânga după el.
Dați 'î drumu să se ducă,
La fecioru lui măciucă,
C'are el rachiă de nucă.

FETICO DE OM BOGAT

Aușită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Veți mai sus în Căntece de nuntă «Căntecul Miresel».

Fetico de om bogat,
Nu pripi la măritat,
Ca flórea la scuturat.
Că flórea mai înflóre odată,
5 Iar tu nu te mai faci fată ;
Când o cânta știuca 'n baltă
Și cârsteiul pe corlată,
Atunci te-î mai face fată.

Iar atunci,
10 Dar nici atunci !
Când o face plopul nucă,
Și gutuiă mere dulci,
Iar atunci
Dar nici atunci !
15 Când o face salca mere
Și răchita platagele !

ȘI ME DOR PICIORELE

Aușită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Și mă dor picioarele
Tot trecând isvórele,
Ale mică și ale mară,
Tot trecând la Poșenari ;
5 Ale mară și ale mică,
Tot trecând la ibovnică !

ȘI AOLICA CE POTOP

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci — Gorj.

Și aolică ce potop, Cum jăcă și popl și tot Și priotesele plâng cu foc. —Părinte, sfinția-sa, 5 Păzește-ți biserica. De ți-o! pune mâna 'n barbă,	Te satur de hața négră ; De ți-o! pune mâna 'n cap, Te satur de sărutat, 10 Că priotésa ca priotésa Că cu hața 'și ține casa !
--	--

FOAIE VERDE LEMN DE SUS

Culésă de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Fôie verde lemn de sus, Pe câte ochi! am pus Pe tôte mi le-am supus, Și am pus ochi! și pe tine	5 Cin' te-o lăsa fie că!ne ! Fie că!ne 'n patru brâng!, De mi-! scăpa tu d'aici !
--	---

FOAIE VERDE LEMN DE SUS

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea—lăutarul Sacelului—Gorj.

Fôie verde lemn de sus, Pe câte ochi! mi-am pus Pe tôte mi le-am răpus Și-am pus ochi! și pe tine, 5 De mi-e! scăpa, să fi! că!ne ; Să fi! că!ne 'n patru lăb!	De nu te-o! face să crăp! ; Să fi! că!ne 'n patru brânc! De nu te-o! face să plâng!, 10 Să-m! pling! urmițele mele Ca pe do! fagur! de m!ere !
---	--

MAI BAIETE BAIETELE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Paľcu, lăutarul Bietriřif—Vălcea.

Măi băiete, băiețele, Insără-te de-ți ȳa muțere, Nu. fi ȳăcător de rele, Vin la maľcă și mă cere, 5 N'o vrea maľca să mă dea, Vin pe lună și mă ȳa,	Cu caiľ, cu sania, Să mă ducľ la curtea ta. Și mă pune pe saltea 10 Și dă'mi păine cu cafea Mă sėrută căt-ėi vrea !
--	---

FOAIE VERDE DE NAUT

Auđita de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci — Gorj.

Fóie verde de năut Și-a venit o veste 'n vėnt Să mă las tot de ȳubit. Fóie verde de spănac	5 Și să m'apuc de furat La neveste cu bărbat. Să las copiiľ plăngėnd, Și bărbaiľ tot oftănd.
---	---

DRAGILE MELE DE FETE

Dragile mele de fete, De v'aș putea face oi, M'aș pune cioban la voi, La strungă nu v'aș băga	5 Numa v'aș tot sėruta. Nićl la strungă nu v'aș duce, Numa 'n brațe v'aș tot stringe !
--	--

FOAIE VERDE FOI DE NUC

Auđită de Chr. N. Țapu la hora din Novaci—Gorj.

Foie verde foi de nuc,	5 Să 'mî dai gura s'o sêrut,
Mărie, gură de cuc,	Că gurița de la tine,
Ce-aș face ca să te apuc?	M'a ofticat, vai de mine!
Numa seara când mă culc	

FOAIE VERDE BOB NAUT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ion Cazacu lăutar, Ștefănești—Gorj.

Foie verde bob năut,	Să vêd țitele prin ea.
De când maica m'a făcut	Țițe micî cu boldurele,
Trei amante n'am avut,	Mușcar'ar neica din ele
Dar acum le-am dobândit :	15 Ca din doi faguri de mîere!
5 Una 'n Gorj	Și-a din Dolj e priotésă
Și alta 'n Dolj,	Și-a din Gorj e cărcumăresă,
Alta e 'n sat la Cârcea	Se pörtă cu cărpa alésă,
Și alta la Rîmnicu-Vâlcea.	Îi bună de cărcumăresă.
A din Cârcea e fată mare,	20 Vinu-î bun, ocaua 'î mică
10 Mi se pörtă ca o flore,	Cărcumărița 'î frumușică!
Cu cămașa fir betelă,	

FRUNȚA VERDE MARGARIT

(VARIANTA)

Comunicată de I. Constantinescu Dioști de la Nicu Zănescu, com. Vladimir—Gorj.

Frunță verde mărgărit	Cu codița pe spinare
De când maica m'a făcut	Cu cămașa de altițe
Trei amante mi-am avut :	Făcută cu o iglițe,
Una 'n Gorj și alta 'n Cârcea,	Făcută cu găurele,
5 Și alta la Rîmnicu-Vâlcea.	15 Să vêd țitele prin ele
A din Gorj mi-e primăriță	Mușcar'ar neica din ele
Cu răsurei de altiță ;	Ca din doi faguri de mîere!
A din Cârcea e priotésă	De frumósă n'are preț,
Îmî tot pörtă cărp' alésă ;	De curvă 'ntrece un județ!
10 A din Vâlcea 'î fată mare	

DIN SIRET ȘI PÂNA'N PRUT
(VARIANTA)

Culésă de I. Constantinescu—Dioști de la Christea Popescu din com. Gvardinița—
Mehedinți.

Din Siret și pênă 'n Prut
Trei amante mî-am avut :
Una 'mî este 'n Severin,
Se pörtă cu pěr blondin ;
5 Și una 'mî-este, Calafat

Se pörtă cu pěr buclat.
Și-o dragă Bucureștencă,
Cu ochii ca de șerpóică,
Când se uită mă ségétă !

ȘI TE 'NVARTE PE SUPT MÂNA

Auđită de Chr. N. Țapu de la D. Brezulescu, Novaci—Gorj.

Și te 'nvarte pe supt mână,
Dacă știi că ești rumână;
Iar de 'î fi de altă lege,
Pe supt mâna mea n'ăi trece !

ȘI TE SUCA PE SUPT MÂNA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la hora din Novaci—Gorj.

Și te sucă pe supt mână,
Dacă știi că ești română;
Dar de-ăi fi de altă lege,
Pe supt mâna mea n'ăi trece.
5 Sucă-mi-te, 'suveicuță,
Dacă știi că 'mî ești drăguță;

Sucă-mi-te, suveichea,
Dacă știi că ești a mea.
Și te sucă 'ntr'un picior,
10 Dacă știi tórce fu.lor ;
Și te sucă într'amêndouă,
De știi țese pânză nouă !

FOAIE VERDE MARGARITU

(VARIANTA)

Auđita de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

Fôie verde mărgăritu, Veni vremea de 'nvêrtitu Frică mi-î frică de prăpăditu ; Dar mi-î frică și nu prea, 5 Că mă ține soția,	Ea pe mine eă pe ea. Sucește-te pe supt mână Ca să știu că ești română ; Că de-oî fi de altă lege 10 Pe supt mâna mea n'oî trece!
---	---

FOAIE VERDE TREI SIPICE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nicolae Ghița Stoica din Govora—Vâlcea.

Fôie verde trei sipice, Fie gura cât de dulce, La neveste nu m'oî duce ; Când fu dragostea mai dulce 5 Pe bărbat dracu l'aduce.	Și, când făcu palma pumn, Îmî cară din spate fum, Ca dintr'o claie cu fên ; Iar când făcu pumnul palmă, 10 În obraz îmî făcu rană !
---	---

LELEA NALTA ȘI D'USCATA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Doctorul Vasile Glodori din Ludușu, fost profesor la Gimn. din Brașov.—Transilvania.

Lelea naltă și d'uscată De trei-șeci de anî îî fată, Eă î-am ăis să se mărite, Ea mî-a ăis că nu-î de vërste.	5 — Tacî la dracu ce vorghești Că și de patru-șeci de anî ești ; Te părăște vecinuța d'ingă tine, Că te chi....nóptea supt tine!
--	---

FOAIE VERDE DE DOI BRAJI

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu din R.-Vâlcea.

Se vede variaanta «Femeie cu doi bărbați» pag. 307, colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

— Fôie verde de doi braji,
Nevastă cu doi bărbați,
Ia'mi cuțitu din ficați;
Nu'l lăsa să ruginască,
5 Ficații să'mi putrețiască,
Voinicel să'mi pedepsiască!

HAI, SURATA, SA MAI BEM

Auđită de Chr. N. Țapu de la lăutarul Paicu, din Bistrița—Vâlcea.

— Hai, surată, să mai bem.	Dracu le mai ține minte!
— Dar cum dracu să mai bem,	Printre ițe, printre spată
C'am o pânză la răsboi	Trece țapa 'mpiedicată;
Cu șai-decți de lăturoi.	Printre ițe și fuscel
5 La sulu de din'nainte	10 O scrófă cu cincî purcel!

NEVESTICA CA A MEA

Culésă de Chr. N. Țapu de la lăutarul Paicu, din Bistrița—Vâlcea.

Veđi variaanta No. CCIV, in colecția d-lor Iarnic—Bârsan pag. 423.

Nevestică ca a mea	Décă 'i spuî că-î șade bine,
Nu e 'n sat la nimenea.	Sare nebuna pe mine.
Eü il spuî să'mi pue masa,	Când il spuî că-î șade reü,
Ea intră și 'și ia cămașa	Pune mâna pe resteu
5 Și mă 'ntrebă că 'i stă bine?	10 Și năpadă 'n capul meu.

FIR'AI AL DRACULUI DE FUS

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iautarul Paicu, din Bistrița—Vâlcea.

<p>Fir'ar al dracului de fus ; S'a dus la bărbat și-a spus : —Bărbate, nevasta ta Șade 'n cârciumă și bea. 5 A pus și furca zălog, Și fusu în boloboc. Dar bărbatu ce ăcea ?</p>	<p>—Săraca nevasta mea Mă-a 'nebunit'o furca, 10 Furca și cu cânepa! Ia mai dă-te pe la vrană, Mai scóte, nevastă, o ólá. Săraca nevasta mea Nu mai póte să mai bea!</p>
--	--

FOAIE VERDE BOB DE LINTE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

<p>—Fóie verde bob de linte, Mai bărbate, fiț cu minte, Ia cósa și fă 'nainte ; Și 'mă cosește cânepa, 5 Că 'mă-a 'negrit inima ! Mă bărbate fiț cu minte, Ia cânepa și mă-o vinde Și mă-o vinde mai cu preț,</p>	<p>Că eú Lunța nu lucrez ; 10 Marția țiu de serbătóre, Miercurea de fată mare, Joța nimenia nu tórece, Vinerea Ț de dobitoce, Sâmbătă de premenit, 15 Duminică Ț de ȳbit!</p>
---	---

FOAIE VERDE SALBA MOALE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu—R.-Vâlcea.

<p>Fóie verde salbă móle, Am o sócră cărtitóre Și o ușă scărțitóre Și o boldeică lătrátóre. 5 Mă simte latrá de móre. Ia untură de găină, Unge ușa la țitínă ; Móle păfne în lapte dulce</p>	<p>Dă-ȳ boldiceț să mánance ; 10 Și c'o mână de cenușă Dă-ȳ în ochi la mătușă ; Și vin la nelca pe ușă, Să te pup, să te sárut ; Că de când n'am sárut 15 Limba 'n ȳ</p>
--	--

FOAIE VERDE FIR DE BOZ

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

Fóie verde fir de boz,
Am ibomnică la Gorj,
'Naltă, 'naltă, subțire,
Cu cămașa fir betea,

5 Să vede țiga pên ea ;
Țițe micî cu boturile
Mușcar'ar neica din ele,
Ca din doi fagurî de mîere,

CAND M'AȘ VEDEA CU BARBAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu, din R.-Vâlcea.

A se confrunta varianta prescurtată No. CCCVI pag. 455, din colecția d-lor Iarnic Bârsan.

Când m'aș vedea cu bărbat
Și cu conculețu 'n cap
Nu m'aș maî da jos din pat.
Mulțumesc lui Dumnezeu
5 C'am bărbat pe placul meu,
Când mă chiamă la prășit,
Nu pocî că m'am bolnăvit ;

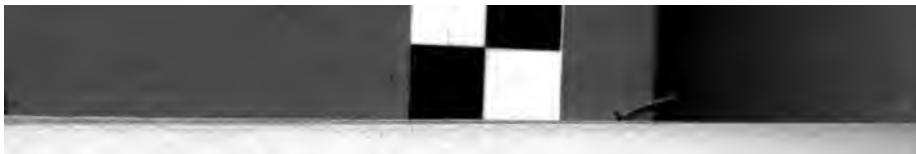
Când mă chiamă la băt,
Bodaproste mî-a trecut,
10 Fă 'nainte că te-ajung.
Eû o chem la strâns de fên,
Ea 'și bagă oglinda 'n sin ;
Ea oglinda se frezește
Fênu 'n luncă putređește !

FOAIE VERDE FOI DE NUCA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ghița Șchiopu din R.-Vâlcea.

—Fóie verde foi de nucă,
Cine s'aulește 'n luncă ?
—O femeie făr' de furcă.
—Ți-î la dracu să se ducă

5 Că mă lasă făr' de muncă
Și mă umple de păcate,
Nu mă spală lumea tótă !

FOAIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Jón Mihai din București.

Fóie verde și-o lalea,
Nevestică tinerea,
Măritată de Iarna,
Cine mî-a ȓis, n'am ȓis ba.
5 De mî-ar ȓice un om frumos,
De rușine m'aș pune jos;
De mî-ar ȓice un om urât,
Nicî eú n'am tȃgăduit ;
Am pus spate la pămînt
10 Și față la răsărit.

Vėđ pe neica mî-a venit
P'un cal negru bufeștrănd.
Calu 'i negru și fugar,
Neica tînér și curvar.
15 Fóie verde castravete,
Bată-te focul, băete,
Că m'ai sėrutat cu sete.
Mî-a plesnit rochița 'n spete
Și șėpte coturî de bete!

FOAIE VERDE TREI BOBLINTE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Jón Mihai din București.

Fóie verde trei boblinte,
Ia luați băeți aminte
De vėnătu de 'nainte
Și de murgu de la rótă,
5 Mî-a secat inima tótă !

FOAIE VERDE FOI DE FRAGA

Culésă de Chr. N. Țapu din gura lăutarului Dumitru Gheorghe Manda, din Gora—Vălcea.

Fóie verde foi de fragă,
Ia veđi puica mea cea dragă
Trece drumu, nu mē 'ntrebă;
Parcă cine-va o rógă.
5 Nicî n'o rog, nicî n'o poftesc,
Căci ca dēnsa mai găsesc,

Maî de neam și maî de viță,
Nu ca dēnsa rėmășiță,
Că'și dă gura pe credință ;
10 Maî de neam și maî ce-va,
Nicî ca dēnsa farfana,
Dă-și da gura într'o para!

FOAIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu din Ștefănești—Gorj.

Fóie verde ș-o lalea	Maș zambilă, maș de neam,
Mě 'ntrebă mândruța mea,	Nu ca tine de țigan ;
Maș am vr'una de cât ea?	Maș zambilă, maș de viță,
— Ba nu scii, mândruțo, bine,	Nu ca tine rudărită !
5 Maș zambilă, nu ca tine;	

FRUNȚA VERDE DE ARȚAR

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Toma Todea, din Saliștea—Transilvania.

— Frunță verde de arțar,	5 Cu spatele la pămînt
Lelița tu cu pleptar,	Și cu picióarele în vînt.
Cum ți-aș face un sărindar ?	Tu să numeri stelele
Sărindaru ți-e făcut	Și eú petricelile !

FRUNȚA VERDE ARȚARAȘ

Auđita de Chr. N. Țapu de la Toma Todea, din Saliștea—Transilvania.

Frunță verde arțaraș,	Tot în brațe mî-o țineam.
Lelița cu ochii trași	Și acuma d'oi căpeta
S'o săruți și să te 'ngrași	Tot în brațe mî-o ținea.
Și din brațe să n'o lași.	Iac'-acum mî-am căpetat,
5 Că și eú când mî-aveam	10 Iar din brațe n'o maș las !

CATE FETE 'N BRAȚE-AM STRANS

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Toma Todea, din Sălișteea—Transilvania.

<p>Câte fete 'n brațe-am strâns, După mine tóte o plâns ; Câte-am strâns și-am sêrutat Tóte o plâns și m'o oftat. 5 Și pe tin' te-oi săruta • Și tu-ı plânge și ofta, Să scii că-ı pe urma mea. Să fiı neică sigurată,</p>	<p>De te-ı mai iubi vr'o dată. 10 Să fiú căine în patru brânci, De nu te oi iubi să plângi. Să fiú căine pêne mâine, De n'oi plânge după mine ; Să fiú căine regulat, 15 De te-oi fi iubit vre-o dat !</p>
--	--

VERDE FRUNȚA ȘI-O LELEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Toma Todea din Sălișteea—Transilvania.

<p>Verde frunđă și-o lelea, C'asa 'mı ȃice mândra mea, Că guriță ca la ea Nu e 'n sat la nimenea.</p>	<p>5 Ea este și mai dulce, Dar nu mă mai pociú eú duce; Da este și la neveste, Numa nu se potrivește.</p>
---	---

AM O DOICA, AM O LELE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu, din Petresci—Gorj.

Am o doică, am o lele,
Am o curvă de mułere,
Cu tótă lumea mă teme
Și cu bune și cu rele
5 Și cu vecinele mele !

MANDRA FIR'AI A NAIBILUI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu, din Petresci-de-sus—Gorj.

Mândră fir'ai a naibilui,
De-î spune bărbatului,
Că eă séra vin la tine,
Nesupărat, vai de mine !

VERDULIȚA TREI MIGDALE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Verduliță trei migdale,
De la Novaci mai la vale
S'a scumpit gurița tare ;
Face-un pol și cincî parale,
5 Și-o litră de portocale.

CE CAȚI MANDRO PE ȘUȘA ?

Auđita de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu, din Petresci—Gorj.

—Ce cați mândro pe șușa?	Mititică ești de stat
—O lupită de purcea.	10 Și dulce la sêrutat !
—Vino, vino, la neica,	Odat' eraî amanta mea,
Să-ți aștern mântăluța	Te rog să-ți dea cin' ți-o da,
5 Și căpătâi tunica,	Tu să nu-ți pierđi credința,
Să te 'ntreb bine așa,	Să te urască neica.
Să-ți arăt purcelușa,	15 Să-ți dea aur și argint,
Că tu ești mândruța mea.	Tu să ȓicî că nu-î nimic !

VERDE, VERDE ROSMARIN

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu, din Petresci—Gorj.

<p>Verde, verde rosmarin, Ha! la popa Constantin, Că e duhomic bătrân, Ne dă păcat mai puțin. 5 Dintr'o mie iartă o sută, Dintr'o sută iartă cece. Părinte, blagoslovește</p>	<p>Și 'mă dă drumu la neveste. Părinte sfinția-ta, 10 Spovedește-mă pe mândra Să nu-ți dai păcate multe, Și să-ți dai mai puțințele, Că-ți-aduc un car de lemne.</p>
---	---

VERDE PELINIȚA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu, din Petresci—Gorj.

A se vedea varianta No. CCCXV pag. 458, din colecția d-lor Iarnic și Bărsan.

<p>—Verde, verde peliniță, Spoveditu-te-ai leliță? —Ba eu nu m'am spovedit, Că eu când m'oi spovedi 5 Șapte popă m'oi trebui:</p>	<p>Șapte popă ș'un potropop, Că nu spun canunu tot, Și să fie și un deconecă, Să fiu spovedită 'n veci!</p>
---	--

FOAIE VERDE PELINIȚA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcoiu din Petresci—Gorj.

Fóle verde peliniță,
 Cin' ți-a pus numele Nița
 Sfintă să-ți fie gurița;
 Și popa care a spovedit
 5 Să fie blagoslovit!

 VERDE, VERDE DE LELEA

Auđita de Chr. N. Țapu din gura lui Dumitru Băcoiu, din Petresci—Gorj.

Verde, verde de lelea, De la vale de casa mea, Este o mândră frumușea, Ține pricină cu a mea. 5 Și eă ȓic nevestei mele :	— Măi nevestă, nu fii próstă, C'aia e vecina noastră ; Cin' nu iubește vecina, Nu știe prânđu și cina.
---	---

 VERDE, VERDE FOI SPANAC

Verde, verde foi spănac, Pe câmpu cu liliac, Mândra și-a pierdut amantu. Cată să 'și găsiască altu ; 5 Neica n'o scie c'o'i s'o ia dracu.	A dracului e puica. Eă o rog și ea nu vrea, Cu parale nu geaba. O rog cu sfântoica 'n mână 10 Și ea 'm'i spune că nu-i bună !
---	---

 IA-ME DOAMNE

Auđita de Chr. N. Țapu da la Ión Cazacu, Ștefănești—Gorj.

A se vedea varianta No. LXV pag. 377, din colecția d-lor Iarnic și Bârsan.

Ia-mă, Dómne, și mă pune
 La mândruțe d'ale bune,
 Cu bărbații duși în lume.
 Duși în lume, în Calafat,
 15 Să mă vėd singur la pat,
 Singurel făr' de bărbat !

MANDRUȚA A DRACULUI EȘTI

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ión Cazacu, din Ștefănești—Gorj.

Mândruță a dracului ești,
 Câți vołnici prăvăluiești?
 Dar cu mine ce gândești?
 Nicî nu riđi, nicî nu vorbești,
 5 Numai din buze 'mî zimbești!

FOAIE VERDE ȘI-O LALA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

<p>— Fôie verde și-o lala, Mărită-mă mamă fa, Că s'a făcut cât a ta Și de négră tot așa. 5 Să le punem la măsură ; E mai mare a mea la gură.</p>	<p>—Eū maică te-aș mărita, Dar ești maică mitutea Și mă vaft că te-î strica. 10 —Dă-mă mamă 'ntr'un noroc, Că măciuca 'și face loc!</p>
---	---

FOAIE VERDE DE DUDAU

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ang. Cambrea, Săcelu—Gorj.

Fôie verde de dudău,
 Vaî, săracul mînzul meu,
 Dôrme nóptea 'n lăcăsteu,
 Dimineța cată rēu.
 5 Eū î daū fēn cu rocoz,
 El cată de cap in jos!

FOAIE VERDE MAGHIRAN

Auđită de Chr. N. Țapu de la Elisabeta Răcelescu, Corabia—Romanaș.

— Fôie verde maghirañ,	Și te 'nșală c'o lămâie
Marișico cu ghiozdan,	Și te pune pe canapea,
Ce te țiș cu Lipiscan ?	Și-ți dă lapte cu cafea
Lipiscan cu ochiș verđi,	10 Și te pune pe ferestră
5 Să nu'l veđi, să nu te 'ncređi ;	Și 'ți dă carte franțuzescă.
Că te bagă 'n prăvălie,	

UNGURÉN, UNGURENAȘ

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Săcelu—Gorj.

— Ungurén, Ungurenaș.	— D'aș ști Turciș c'or veni,
Pentru-o felie de caș	Eű móca n'o scot d'aci ;
Tótă nóptea mă frecaș.	D'aș ști că m'or și tăia
Las' felia la pustia,	N'o scot pên nu s'o 'mușa !
5 Și scóte móca d'acilea.	

UNGURÉN, UNGURENAȘ

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Ungurén, Ungurenaș,	Și scóteți móca d'acîa.
Pentru-o felie de caș.	O scosei și mî-o svântai
Tótă nóptea mă frecaș.	Și o svântai
N'ați felia	Și mî-o băgai !
5 La pustia,	

FOAIE VERDE BUSUIOC

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea Săcelu—Gorj.

Fóie verde busuřoc,
 Ungurene, apă 'n toc,
 Adu fata să ři-o joc ;
 Că de n'oi juca-o bine,
 5 Intră dracu în ea ři 'n tine !

FRUNĐULIȚA ȘI-O LALEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frățila, Novaci—Gorj.

A se confrunta varianta No. 225 pag. 184 colecția D-lui Bibicescu.

<p>Frunđuliță ři-o lalea, Veniř séra de la sapă, Ostenit ři plin de apă Și-am găsiř pe tónța 'n vatră. 5 Mě restiř la ea odată, A căđuř pe foc gramadă. Scóse capu după ușă, Cu cinci oca de cenușă.</p>	<p>Unde-o vėd cu capu gol, 10 Fug vacile din obor Și vițeiř pėnė mor ! — Lėgă-te, tonto, la cap, Că mẽ lași de boř sérac. Ptru, ptru, vițel bălțat, 15 Cu șėpte lanțuriř legat Și tot a rupt ři-a scăpat.</p>
---	--

VENII SERA DE LA SAPA

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Porumbescu din Novaci—Gorj.

<p>Veniř séra de la sapă, Ostenit ři plin de apă Și găsiř nebuna 'n vatră, Desculță ři desmățată. 5 Se ivi prósta pe ușă, Cu capu plin de cenușă. Mě rėstiř la ea o dată ;</p>	<p>Ea coprinse vatra tótă. Mě rėstiř de douė ori, 10 Ea sări după cuptor. Se ivi prósta pe ușă, Rupse bălan ři se duse ; Din pricina luř bălan Se duse ři viorėn !</p>
--	--

- 15 Verde frunză de spanac,
 Și maî avui și-un mânzat,
 Și ala a tras și scăpat.
 — Na, na, na, bălane, na,
 Nu mă lăsa cu sapa,
 20 Căci sînt slab, nu pot săpa!
 Sărăcuț de maîca mea,
 Rămăseî de plug așa!
 Na, na, na, bălane na,
 Că nu este bóla ta,
 25 Ci este nevastica mea.
- Ia-ți, tónto, o cãrpã maî bunã
 Sã'mî vie bãlan la mãnã.
 — N'am de unde neîculiță,
 C'am o țirã de fuîor,
 30 Stã pustie pe mosor.
 Am o țirã d'aîa grósã,
 Pustia cã nu e tórsã.
 Și-am avut douë fuîore
 Și le-am dat la torcétore.
 35 A fãtat mãțele in ele
 Nicî in p.... nu mē dóre!

NEVASTA CA A MEA FRUMOSA

Auđitã de Chr. N. Țapu de la Nic. Frãțila, Novaci—Gorj.

Nevastã ca a mea frumósã,
 Nu e 'n sat la dumneavóstrã.
 Când îî pomeneștî de furcã,
 Ia pãtura și se culcã,
 5 Și se 'nvãlește cu sacul
 Și dórme pên' o ȳa dracul!

FRUNȚA VERDE ȘI-O LALEA

(VARIANTA)

Auđitã de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sãcelu—Gorj.

- Frunză verde și-o lalea,
 Nevesticã ca a mea
 Nu maî are nimenȳa.
 De bãrbatã ce e ea,
 5 Intr'o lunã tórcce o lãnã
 Și mãnc' un sac de fãinã
 Și o fãșie de slãninã.
 Când îî pomeneștî de furcã,
 Ia pãtura și se culcã,
 10 Și s'acopere cu sacul
 Și dórme pên' o ȳa dracul!
 Când îî pomeneștî d'argea,
 Par'cã bagî pe dracu in ea.
 Nópcea spalã și cãrpește
 15 Și ȳiua se premește
 Și din horã nu lipsește.
 Verde frunză și-o lalea
 Bãrbatã ce era ea
- Semãna cu mamã-sa.
 20 Fóle verde și o lala,
 Mē duseî la sócrã-mea,
 O gãsîî c'o trẽnțã rea,
 P'a maî bunã și-o cãrpea;
 Cu cincî fuse lângã ea,
 25 Rupea nouë, cãrpea douë,
 Ca sã facã una nouë.
 Darã ea când mē vedea
 Așa bine ce-ȳ pãrea;
 Ia veđî cinste ce'mî fácea?
 30 Lapte dulce intr'o lulea,
 Mãmãligã intr'o ulcea,
 Și așa bine mē cinstea.
 Trimetea la mãcelar
 Și lua ghighirî (ficațî) de țîntarî,
 35 Cãpãțãnã de albinã,
 Fierbe 'n ghióce d'alunã,

<p>Ca să facă o ciorbă bună. Punea masa subt pătul, C'acolo e locu bun. 40 — Ține, fine, ȳa cumetre ! Cât p'aci, să'mă dea și mie</p>	<p>Cu rachiū de comină, Să se ducă pomina. Când veni rēndu la mine, 45 M'a trecut cu nevederea, C'așa a ajuns puterea !</p>
---	---

FOAIE VERDE TREI LAMĂI

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Fóte verde trei lámăi,
M'aș invărti într'un călcăi,
Să pociū țese pânza 'ntăi ;
M'aș invērti într'amēndouē,
5 Să pociū țese pânza nouē !

FATA POPI, MARIA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Fata popi, Maria,
Se trage cu sania ;
Dar caiŃ cu ce Ń mână ?
Cu o bicŃușcă de nufa,
5 Toporiște cum o vrea,
Să puțe și p... mea !

FOAIE VERDE SI-O LALEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

<p>Fóte verde și-o lalea, Săraca nevasta mea, Ce de grije duce ea, Că mă iubesc cu alta</p>	<p>5 Nevasta mi s'a 'mboțat, Că m'am luat cu alta 'n sat. Cât de multe d'aș avea Tot am grije și de ea !</p>
---	--

VERDULIȚA DE BUJOR

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu—Gorj.

Verduliță de bujor,	5 Ca să mă mai las mánzat,
Đise muma să mă 'nsor ;	Ca să daū ocol pîn sat
Eu ȳ-am spus că nu mă 'nsor.	Pe la d'eȳ de s'a 'nsurat !
Verde, verde matostat,	

ĐISE MAMA CATRE MINE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea, Sacelu—Gorj.

Đise mama către mine :	5 Și-o să mă mai las mánzat,
— Insoră-te, măȳ copile !	Să mai daū târcol pîn sat
— Iaca tata nu mă lasă,	Pe la ceȳ ce s'a 'nsurat !
Să ȳ-aduc pe dracu în casă ;	

FOAIE VERDE COLALIE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Anghel Cambrea din Sacelu—Gorj.

Foȳe verde colalie,	5 M'am uȳtat numa odată,
Sub cătrință vișinie	Și sub zăvelca cu flori
N'am cătat de nu să știe ;	Am cătat de ȳece orȳ !
Dar supt catrință călcată	

BATE-ME, DOAMNE, PE MINE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nic. Frađilă, Novaci—Gorj.

Bate-mă, Dómne, pe mine,
 Că n'am făcut nici un bine.
 Nu mă bate, Dómne, rău,
 Că și eú sint copilul tău ;
 5 Nu mă bate, Dómne, tare,
 Că și eú sint al dumitale !

PENTRU MANDRA CARE'MI PLACE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nic. Frađilă, Novaci—Gorj.

Pentru mândra care 'mă place
 Nici părinții n'au ce 'mă face,
 Nici jurații satului
 Nice Domniș sfatului.
 5 Domniș 'n sfat se sfătuesc,
 Eú cu mândra mă iubesc !

PUICULIȚA DE DEMULT

Auđita de Chr. N. Țapu de la Nic. Frađilă, Novaci—Gorj.

Puiculiță de de mult,
 Car'mă-ai dat gura 'mprumut,
 Vino diseră la noi,
 Să-ți dau gurița 'napoi ;
 5 Ca să nu cum-va să mor
 Și-apoi să-ți rămân dator !

MAI, BADIȚA NOVACENE

Auđită de Chr. N. Țapu de la Nicolae Frađila, din Novaci—Gorj.

Măi bădiță Novăcene,
Vino sara mai de vreme,
Că'î pădurea crăcurósă,
Novăcencele 's frumoșe !

FOAIE VERDE ȘI-O LALEA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu—Gorj.

Fóie verde și-o lalea,
Trece mândra pe șușă,
Supărată va' de ea,
Mă lovi cu măneca.

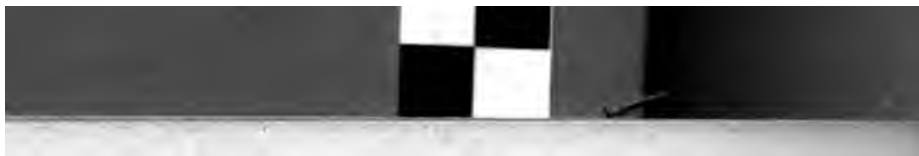
5 Foiliță fóie lată,
Parcă 'm'î fu gura legată,
Ca să m'î-o sêrut odată !

FOIȚICA SIMINICU

Auđită de Chr. N. Țapu, de la Ion Cojocaru, din Pociovaliștea—Gorj.

Foițică siminicu,
Al dracului e vo'nicu,
Că, când vede nevasta,
Iș'î resucește mustața
; Ș'î m'î-o 'ncepe d'a 'ntreba :

—Mândră mândruléna mea
De-î înșera unde-va,
Să-ș'î ție neica calea,
Să nu umbli de geaba !

FOAIE VERDE MATOSTAT

Auđită de Chr. N. Țapu de la N. Zănescu, Vladimir—Gorj.

Fóie verde matostat,
Ungurica s'a uítat
De când nu s'a mai jucat.
Ungureanu, f... te-l'aș,

5 Nicí în casă să nu'l lași;
Ađi îți fură căldărușa,
Măine 'nșală muțerușa !

IUBEȘTE, NEICA, IUBEȘTE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Ión Bondoc, Bobu—Gorj.

Iubește, neică, iubește,
Și de dușmaní te păzește,
Că dușmanu, f...te-l'aș,
Nicí în casă să nu'l lași;
5 Că orí cțupește mătușa,
Orí îți fură căldărușa !

FOILIȚA SOLZ DE PEȘTE

(VARIANTA)

Auđită de Chr. N. Țapu de la Dumitru Băcioiu, lautar, din Petrescú-de-sus—Gorj.

A se vedea și varianta modificată «Invěțul» pag. 316, din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

Foiliță solz de pește,
Iubește, neică, iubește
Și fetițe și neveste
Și de dușmaní te păzește ;

5 Că dușmanu, f...te l'aș,
Nicí în casă să nu'l lași;
Vine, șede la tăcune,
Umple satu de mincune !

LELEA CARE E MARÉȚA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Michai—București.

Lelea care e mărétă,
Se scólă de diminétă.
Pe ochi, pe față se spală,
la două-trei bóbe 'n pólă
5 Și iese pe prisp' afară

Și 'mî strigă :—puî, puî, puî !
Moțățico, d'oi mánca, de n'oi
[mánca,
Eü să'mî fac datoria,
Să mă vađă și neica !

NEVASTA CARE IUBEȘTE

Auđita de Chr. N. Țapu de la Ion Mihaî — București.

Fóte verde solz de pește,
Nevasta care iubește
Spală nóptea și cârpește
Și din horă nu lipsește;
5 Ibomnicu mî-o privește !

VENDU-I VIA ȘI MOȘIA

Auđita de Chr. N. Țapu de la Iăutarul Gh. Porumbescu, Novaci—Gorj.

Vindu-î via și moșia,
Să duduî prósta d'acilea ;
Vinduî via și-un prislop,
Tónta 'mî șade tot pe loc ;
5 Vindu-î via și-un părete,
Tónta 'mî șade la ungete,

Róde la un castravete,
Nesárat și nemurat,
Numaî prin cenușe dat.
10 Unde-o vėd prin ál unghete,
N'o cunosc din căminete !

AIDA, DRACE, IA-O 'N CARCA

Auđită de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Porumbescu lăutar în Novaci—G

<p>Aida, drace, Ia-o 'n cărcă, Că la nópte tot mă mână. Frunđuľiță de spanac C'ast nópte am dormit în pat, 5 Am scăpat nu m'o mânăcat.</p>	<p>De nu era securea Mă mânăca balaóna. Aida, drace, Ia-o 'n cărcă Că la nópte tot mă mânăc</p>
--	---

CIOBANEL LA OI AM FOST

Auđită de Chr. N. Țapu de la ciobanul Ión Anghel din Poiana—Transilvani

<p>Ciobănel la oi am fost Două ăile, două nopti. O venit un vânt și o plóte, Și n'am mai vėđut o óte. 5 Uu, Iu, copil de curvă, De ce ții cămeșa murgă? — Că mi-I murgă de curele,</p>	<p>Că n'am mândruță s'o sp Mândruța 'mI zace 'n pat, 10 Porumbul e nesăpat. Mândruța de s'ar scula, Porumbu că s'ar săpa, Cămėșuța mI-ar spála!</p>
--	---

FA-ME PASERE PESTRIȚA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Vacariul, din Ocna Sibiilor—Transilvani

Fă-mė, Dómne, ce mi-I face,
Fă-mė pasere pestriță
Și la Clușiú o crășmăriță;
Să crășmăresc vin și bere
5 La recrute tinerele,
Care m'am Iubit cu ele!

NU TE UITA, LELE NU

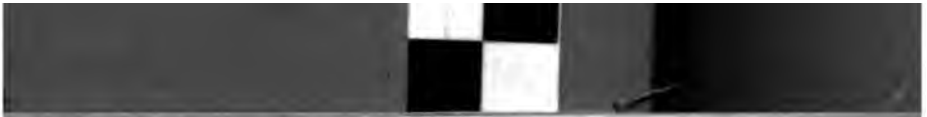
Culésă de Chr. N. Țapu de la Ión Văcariul, din Ocna Sibiilor—Transilvania.

— Nu te uita, lele, nu,
Nu te uita, lele heĭ,
Nu te uita 'n ochii mei!
Ochii mei nu's de oglindă,
5 Să-ți cauți fața de mândră.
Fața mea 'i față de domn;

A ta 'i bugedă de somn.
Nu ești albă de frumoasă,
Nice roșie de grasă,
10 Ci ești albă de 'nălbele,
Roșie de ruminele!

CÂNTECE ȘI JOCURI DE COPII

RUGĂCIUNI ȘI CANTECE DE COPII

CANTECUL MELCULUI

Cules de Chr. N. Țapu de la Florian Răcelescu, Corabia—Romanași.

A se confrunta «Cântecul Melcului» din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu pag. 191.

Melc, melc,	Și te du la Dunăre
Codobelc,	Și bea apă turbure,
Scóte córne boșerescî	Și te suie pe boștén
Și te du la baltă	Și mănâncă leuștén !
5 Și bea apă caldă ;	

CANTECUL MELCULUI

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanași.

Melc, melc	Să spălăm cămășile ;
Codobelc,	Pe-ale mele,
Scóte córne boerești	Pe-ale tele,
Și te du la Dunăre	10 Pe-ale lui nea Stan din vale
5 Și bea apă turbure	Și mănâncă leuștén
Și ad'o dea limpede,	Și te fă cât un buștén.

CANTECUL ARICIULUI

Cules de Chr. N. Țapu de la Florian Răcelescu, Corabia—Romanați.

Arici, Arici	5	Și ia fata lu Cloboră,
Pogonicî,		Cu cercei,
Du-te la móră,		De nouă lei,
De te 'nsóră ;		Cu mărgelile de surcele.

CANTECUL ARICIULUI

(VARIANTA)

Cules de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanați.

Arici,		Și ia fata lui Cicóre,
Arici		Cu cercei
Pogonicî,		De nouă lei,
Du-te la móră,		Cu mărgelile
5	Și te însóră ;	10 De surcele.

CANTECUL ARICIULUI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu din Vladimir—Gorj.

Arici,	5	De te însóră ;
Arici		Și ia fata lui Cicóre
Pogonicî,		Și boii împératului
Ai la móră		Și caléșca Radului.

CANTECUL CAPREI

Cules de Chr. N. Țapu de la Elena Pretorian, Costești—Vâlcea.

Șiș capră cu mărgel,	Ranțurile,
Că-s mai multe viorele.	Branțurile,
Bonciș, bonciș.	Cuscudia, veselia,
După casa lui Tiviș.	Ia-ți mâna d'acia !
5 Tivison busuioc,	

CANTECUL CAPREI

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Florian Răcelescu Corabia—Romanșii.

Sare capra din argele,	Berbecana,
Cu mai multe ghiocel,	Ranțurile,
Ronțiș,	Branțurile,
Bonțiș,	10 Curcudia,
5 După casa lui Tiviș.	Veselia,
Tivicana,	Spârc Mândia !

CANTECUL CAPREI

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanșii.

Șiș capră cu mărgel,	Berbecana,
Că sint mai multe râncele	Ranțurile,
Și mai multe ghiocel ;	10 Branțurile,
Ronciș,	Cucutia
5 Ponciș	Veselia,
Pe la casa lui Tivic.	Spăimântă mânia.
Tivicana,	

RUGACIUNEA PENTRU PLOAIE

Rostită de copii ori de câte ori începe vara să ploué.

Culésă de Chr. N. Țapu din Dozesci--Vâlcea.

Plouă, Dómne, plouă,
Fetele să oué,
Băteșii să trăiască
Să le cotârcéscă.

TRECI PLOAIE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Vladimir--Gorj..

Treci plóye	La nouă caș;
Trecătóre,	10 Caii nechezară,
Că te-ajunge sórele	Câinii lătrară,
Și-șii tașe piciórele,	Lupiș urlară.
5 C'un maș,	Ad'o, mamă, druga,
C'un paș,	Să mulgem pe murga,—
Cu căcúla luș Mihaș.	15 Murga cufurită,
Aruncaș	Plóia risipită.

CANTECUL GARGARIȘEI

Rostit de copii primă-vara, când prind insecta «boul lui D-șeu și se jócă cu ea a-dresându-i versurile de maș jos :

Cules de Ilie Constantinescu din Dioști--Romanăși.

Gărgărișă,
Mărgărișă,
Incotro oi sbura,
4 Intr'acolo m'oi insura.

PUSEI ȘAUA PE TREI CAI

Culésă de Chr. N. Țapu din comuna Bobu, Pojogeni—Gorj.

<p>Pusei șaua pe trei cai, Ș'apucaî drumul la raî. Când la raî, raiu 'ncuîat. Făcuî muscă de argint 5 Și Dumneđeû ca un sfint, Imî aduse cheile Și descuîat ușile. Când intraî In raî 10 Mě plimbaî, Mě bucuraî. Věđuî mese albe 'ntinse Și făcliî de cear' aprinse;</p>	<p>Věđuî ómenî spovediî 15 Ca niște pomî 'nfloriî; Věđuî și nespovediî, Ca niște bușeniî pârlitiî; Věđuî fete spovedite, Ca niște floriî inflorite; 20 Věđuî și nespovedite Ca niște tufe pârlite. Věđuî și pe Leana mea, Ședeă Iuda lângă ea. Leana dete să se scóle, 25 Iuda mî-o ține de póle.</p>
--	--

OLELEU CE VAĐUI !

Culésă de Chr. N. Țapu din Pociovaliștea—Gorj.

A se vedea varianta de sub No. 4 și 5 din colecția d-lui G. D. Teodorescu pag. 193.

<p>Aolele ce vězuî! Věđuî fata Greculuî, Pe malul petreculuî. Vine Grecul mănios, 5 Ca un dinte ruginos. Ad, fată, cheițele, Să'mî descuî lădițele,</p>	<p>Să-mî věd coconițele. — Nu-s la mine, 10 Vai de mine; Sînt la Badea 'n București, Unde ouă rațele, Unde fată vacile.</p>
---	--

OAIE, OAIE, RAPANA

Culésă de Chr. N. Țapu din Horez—Vâlcea.

A se confrunta varianta prescurtată No. 383 pag. 372 din colecția d-lui Bibicescu.

Oaie, oaie, rapână,
Șade 'n cur și dapână,
Și se rógă rugului
Și se 'nchină cuculu':	Mě dusei la musc'a mare ;
Musc'a mare trelera,
Cu fetița lingă ea,
Cu fetița cu chitie
5 — Cuculeț, măria ta,
Venii pân' la dumneata,
Să-mi dai ăl cal porumbac,
Să mă duc pân' la Novac,
C'am auđit	25 De spanghie,
Cu pană de clocărlie.
— Dă-mi, fetiță, cheile.
— Nu-s la mine,
Va'i de mine ;
10 C'a făcut
Trei feți,
Logofeți.
Unul a murit
Ș'unul a plerit;	30 Sint la Badea 'n București,
Sus pe curțile domnești.
Mě dusei la Alburuș.
Alburuș, cêră-cêră s'aprindea,
Raful se deșchidea ;
15 Unu 'n munte s'a suit,
Muntele s'a șurupat,
Apele s'aũ turburat,
Peste-un gros,
Furnigos,	35 Cruce 'n casă,
Cruce 'n masă,
Dumneđu cu noi la masă.
Iomete,
Inflorete,
20 Țiști un iepure flocos.	40 Dumneđu să ne Ierte.

OAIE, OAIE RAPANA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Barbătesci—Vâlcea.

Oaie, oaie rapână
Șade 'n cur și dapână,
Și se rógă rugului,
Și se 'nchină cuculu'.
— Cucule, măria ta,	10 Logofeți.
Unu 'n munte s'a suit,
Muntele s'a șurupat
Peste un iepure bălțat.
De gonit cine-l gonla ?
5 Venii pân' la dumneata,
Să-mi dai ăl cal porumbac
Să mă duc pân' la Novac,
C'am auđit c'a făcut
Doi feți	15 Vătaful Țiganilor,
Mórtea coțofenelor,
Să-l ajungă
Să-l străpungă
19 Să-ı verse mațele 'n pungă.

OAIE, OAIE RAPANA

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Dioști—Romanș.

Oaie, óie rapănă, Șade 'n cur și dapănă Și se rógă ruguluț Și se 'nchină cuculuț: — Cucule, măria ta, 5 Veniț pân' la dumneata Să-mi dai ál cal porumbac Să mă duc pân' la Novac,	C'am auđit c'a făcut, Treț feț 10 Logofeț. Unul a murit, Unul a pferit ; Altu 'n munte s'a suit, Muntele s'a usurpat, 15 Apele s'aú turburat.
--	--

OAIE OAIE RAPANA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Dragănesci—Olt.

Oaie, óie rapănă, Șade jos și dapănă Și se rógă roguluț Și se 'nchină cuculuț. 5 — Cucule, măria-ta, Dă'mi un cal porumbac Să mă duc la soru-mea; C'am auđit c'a făcut Treț feț logofeț. o Unu a murit, Unu a pferit, Unu 'n munte s'a suit.	Tiri, tiri tangarana, Incălicaț pá pistricóra, 15 Mě duseț la musca mare ; Musca mare trefera Și-a maț mică vântura, Păduchele premetea, Puricele mėsura. 20 — Eșț, Vołchiță la portiță Că te chłamă Talion, Talion fecłor de domn, Cu tichie de frânghie, 24 Cu pană de clocărlie.
---	--

FOAIE VERDE DE-UN SUSAI

Cules de Chr. N. Ţapu de la Polovraci—Gorj.

Foie verde de-un susai,	Sus, badiŃa, sus ;
Sus, badiŃa, sus,	Mē 'ntilniŃ c'un lup in cale,
VinerŃ in peŃit plecaŃ,	Sus, badiŃa, sus.
Sus, badiŃa, sus ;	— Bună Ńiua, lupule,
5 Sâmbătă că-mŃ aŃeŃai,	20 Sus, badiŃa, sus.
Sus, badiŃa, sus ;	— MulŃumesc, voŃnicule,
Duminecă mē'nsuraŃ,	Sus, badiŃa, sus.
Sus, badiŃa, sus,	— Da ce-ai făcut caprele ?
Luni cu caprele plecaŃ,	Sus, badiŃa, sus.
10 Sus, badiŃa, sus.	25 —CăpăŃani fântănil,
Dar de merinde ce-mŃ luaŃ ?	Sus, badiŃa, sus ;
Sus, badiŃa, sus ;	MaŃ pe deal, maŃ dupē deal,
Un codricel de mălaŃ,	Sus, badiŃa, sus,
Sus, badiŃa, sus.	MaŃ Ńe căte-un Ńodolan,
15 Ń'apucaŃ pe drum la vale,	30 Sus, badiŃa sus !

VENI TIMPUL SA ME'NSOR

(VARIANTA)

Culésa de Ilie Constantinescu din DioŃŃi—Romanai.

Veni timpul să mē 'nsor,	Mē 'ntilniŃ c'un lup in cale,
Sus, MariŃo, sus.	20 Sus, MariŃo, sus.
Sâmbătă mŃ-o aŃeŃai,	— Bună Ńiua, lupule,
Sus, MariŃo, sus ;	Sus, MariŃo, sus.
5 Duminecă mē 'nsuraŃ,	— MulŃumesc, voŃnicule.
Sus, MariŃo, sus.	Sus, MariŃo, sus.
Luni cu caprele plecaŃ,	25 N'ai vēŃut caprele mele ?
Sus, MariŃo, sus,	Sus, MariŃo, sus.
Le păŃcuŃ, le săturaŃ,	— Le'am vēŃut
10 Sus, MariŃo, sus.	Sus, MariŃo, sus,
Mē culcaŃ Ńi adormŃ,	Ńi le-am păŃcut,
Sus, MariŃo, sus,	30 Sus, MariŃo, sus,
Ńi caprele le pŃerduŃ.	La ogaŃe,
Sus, MariŃo, sus.	Sus, MariŃo, sus,
15 Frunză verde salbă mōle !	Carne grasă,
Sus, MariŃo, sus,	Sus, MariŃo, sus,
Ń'apucaŃ pe drum la vale,	35 La fântână la StroŃeŃŃi,
Sus, MariŃo, sus.	Numai carne de berbecŃ!

FACUI FOCUL PE UN COJOC

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Pesteanu de sus—Gorj.

Făcuî focul pe-un cojoc,
Mă culcaî pe lângă foc.
Mă sculaî mai peste nopte,
Mă ultaî în târlioră,
5 Nu vĕduî nici-o mioră.
Luai sĕcurea la spinare,
S'apucaî pe drum la vale,
Mă 'ntâlniî c'un lup în cale.
— Bună ȓua, lupule. | 10 — Mulțumesc, voînicule.
— Vĕduî-ai oile mele ?
— Le-am vĕduî
Și le-am păscut ;
Pe la fântâni
15 Căpățâni,
La zăvôte
Costișore ! |
|---|---|

FACUI FOCUL SUB COVERCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu din Vâlcea-cu-apă—Gorj.

Făcuî focul sub covercă,
Mă culcaî pe lângă foc,
M'acoperiî c'un cojoc.
Mă sculaî peste noptiță,
5 Mă ultaî în târluliță,
Nu vĕduî nici-o oiță.
M'apucaî pe drum la vale,
Mă 'ntâlniî c'un lup în cale.
— Bună ȓua, lupule,
10 — Mulțumesc, voînicule.
— N'ai vĕduî oile mele ? | — Le-am vĕduî
Și le-am păscut ;
Și le-am dat păîne cu sare,
15 Pe răzore
Mațe góle ;
Pe vâlcele
Platagele ;
Pe vâlcane
20 Șodolane,
Pe la fântâni
Căpățâni ! |
|---|--|

D'UNDE VII, MA NUȚULE ?

Cules de Chr. N. Țapu, din Roșiorii-de-Vede.

A se vedea o mică variantă No. VI pag. 193 din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu.

— D'unde vii, mă Nuțule ?	Pên' la deal
— De la pârîu repede.	Pên' la pomiș lui Drăgan.
— Ce-ai vădut, mă Nuțule ?	Florică, nu cădea,
— Doi puș de scripete.	Nu e nean-těu să te ia,
5 — Cum făceaă, mă Nuțule ?	15 Și e dus la Dobrogea,
— Chițai,	Să ia banș cu secera,
Chițai	Să plătescă dajdia, —
Banița,	Dajdia 'mpēratului
Dă-ș cu stremuralița,	Drumu Țarigradului !
10 De la vale	

CANTECUL CUCULUI

Acest cântec îl recităză copiii când aud pentru prima oră prima-vara, cucul cântând.

Cules de Chr. N. Țapu, din Roșiorii-de-Vede.

Cucule, măria ta,	Unu 'n munte s'a suit,
Veniș pên' la dumnéta	10 Muntele s'a sudumit.
Să'mi daș un cal porumbac	Mē duseș la musca mare,
Să mē duc pên' la Novac ;	Musca mare treșera
5 C'am aușit,	Și a maș mică vēntura,
Fi-mea a făcut	Cu pana de ciocărlie,
Douș feș,	15 Hi, Marie, hi !
Logofeș.	

CANTECUL BERZEI

Acest cântec îl rostesc copiii primă-vara, când încep să vină berzele.

Cules de Chr. N. Țapu din Roșiorii-de-Vede.

— Barză, barză	5 — O căpușă.
Ce-ai în cioc ?	— Vino la noi după ușă.
— Un boboc.	Dar în ghiare ?
— Dar în gură ?	— Râschitoare.

JOCUL D'A PITULATA

Auđit de Chr. N. Țapu din gura domnișoarei Elisabeta Racelescu, Corabia-Romanați.

- Opi sena, sena di,
 Chistin boli na costi,
 Țangăr, mangăr na cartof,
 Tu avto belenger buf.
- 5 Cioc, boc
 Trece la loc !

JOCUL D'A PITULATA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la elevul Florian Racelescu, din Corabia-Romanați.

Ala, bala,	Cu căruța Radului,
Portocala,	10 Cu caii 'mpăratului,
Eși bădiță	Cu biciu cumnatului,
La portiță,	În mijlocul satului.
5 Că te-așteptă Talion,	Clanț, banț,
Talion, fecior de Domn,	Dorobanț,
Cu chitie de frânghie,	15 Cioc, boc,
Cu pana de ciocărlie,	Trece la Ioc !

JOCUL D'A PITULATA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Pretorian, Costești—Vâlcea.

Una,
Două,
Trema,
Pana,
5 Gârli

Mârli,
Roto,
Goto,
Țava cioc!

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Pretorian, Costești—Vâlcea.

Unilichi,
Șindilichi
Și decana
Porocana,

5 Ghelnica,
Melnica,
Oprica, clanț!

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Elena Pretorian, Costești—Vâlcea.

Enti
Tenti,
Turc,
Cazac;

5 Rapiti,
Papiti,
Nod!

COLINDE

COLINDE

PLUGUȘORUL

Cules de Chr. N. Țapu din Com. Runcurelu—Mehedi.

Vezi varianta «Plugulețul și Plugușorul din Colect. d-lor G. Dem. Teodoreccu și Vasile Alexandri.

- Hei se sculară Domnu Dum-
[nealu]
- Intr'o sfintă Jo,
- Cu plugu cu doi-spre-ce boi,
Să are văile,
5 Să are Joile ;
Sub brazda negră
Grău de vară
Să răsară.
Se duse Domnu Dumnealu
- 10 Intr'o sfintă Jo
Pe la grău.
De departe verde 'i se părea,
De aproape copt 'i se părea,
Spicu cât vrabia.
- 15 Așa se pune Domnu Dum-
[nealu]
- Intr'o Jo
In vilégu vântului
Cu o mână secera,
20 Cu o mână snop făcea.
Și aduse cai
Cu picioarele treșera,
Cu codele vântura,
Cu urechile în sac băga.
- 25 Așa se duse Domnu Dum-
[nealu]
- Intr'o sfintă Jo
La tîrg la Modrogan,
- Să cumpere nouă juncan,
- [De câte nouă ani.
Și încărcară carele de povară
Și le porniră pe subt pămînt
[la moră,
30 La morărița de supt pămînt,
Unde macină mai curînd.
Morărița de groaza ce vedu
Puse coda pe spinare,
Ș'apucă pe scoc la vale.
35 Moraru hoș și priceput,
Băgă mâna 'n pozunar,
Scóte trei tărăte late,
De când cu fómetea uitate.
Făcură hârcloc boc,
40 Hart, morișcă, iar la loc.
Măcinară și încărcară,
Carele de povară.
Și-a đis morarul :
— Hi, băleș, mânăș,
45 Pe lângă boi v'alăturaș !
—Noi, tot am mai mână,
Dar ni s'a 'nșepenit caru
Intr'o rădăcină de lăptucă,
Nu pot boi să-l mai ducă.
50 —Hi, băleș, mânăș
Și pe lângă boi v'alăturaș !
—Noi, tot am mai mână,
Dar ni s'a 'nșepenit caru
Intr'o rădăcină de hrean,
55 Și ne a stat boul prian.

PLUGUȘORUL

Cules de Chr. N. Țapu de la Ion Michai, din București.

- Ho, ho, copii și frați,
la mai stați și mai îndemnați,
Pe lângă boi v'alăturați,
Cu cercei,
5 Cu clopoței,
la mai trageți, măi flăcăi !
— Tot de bine, măi stăpâne
C'a venit séra lui Sfint Vasile.
Pune spate la perete
10 Și urechă la feréstră
Și ascultă și minciuna noastră :
Iar Junî gasdă sé sculară
Intr'o Joi de diminéță,
P'un cal graur,
15 Cu șaua d'aur
Și plecă la mérul rotat,
Unde e frumos de arat.
Brazdă négră a revérsat
Grău de vară a semănat.
20 Grău arnăut,
Ce-a dat Domnul s'a făcut.
Veni la lună, la séptémână,
Să vadă grău dacă-î copt.
Și'l véđu în spic cât vrabia,
25 Și'n paî ca trestia.
Se duse la obor,
Și luă noué oca de fier
Și noué de oțel
Și facu noué secerele,
30 Cu dinții de chiparele
Și dete pe la nepoți, pe la
[nepoțel e
Să secere grău cu ele.
Se puse din susul vântului;
Cu drépta trăgea,
35 Cu stânga polog făcea;
Din polog snop,
Clăile
Ca otopăile.
Făcu un stog mare minunat,
40 De toți boșerîi lăudat.
Se duse la obor și luă doi
Negrii ca corbiî, [junci
Luți ca focu.
- Cu picerile trelera
45 Cu urechile 'n sac băga,
Nici lopată nu trebuța,
Cu dinții înțepușa,
Nici ață nu trebuța.
Incărcară noué cară mocănești
50 Și noué moldovenești
Și plecă la móră la Ierbănești.
Dar móră cum véđu
O luă pe lunca mare.
Lunca mare
55 Frunđa n'are,
Lunca mică
Frunđa-î chică.
Ptru, ptru, ptru, morișca mea,
Pêné puseî mâna pe ea ;
60 Îi dăduî una la șale
Și o aședai la măseale.
Băgarăm grău în coș
Și așteptarăm să curgă făină
Și nu curse făină ;
65 Curse aur și mărgăritar
Pentru casele dumnévóstră,
[boșerî mari.
Dă-ne, dă-ne, că n'o să ne dai
[Oltu cu totu
Și o să ne dai d'un gălbior,
Să facem d'un boldișor,
70 Să 'mboldim boiî la curișor,
Să mérgă mai târișor,
C'a 'nțepenit plugu într'o ră-
[dăcină de lăptucă
Nu'l mai póte boiî să'l ducă.
Tot am mai sta și am mai dice,
75 Dar nu sintem dup'aici, după
[colea,
Ci sintem de la móră de la
[Mustafa,
Unde n'aú șóreciî ce mânca !
Pentru o frămăturică
Șépte-đeci se trag de chică ;
80 Pentru o strachină de lapte
Doué-đeci se bat în spate.

IN CELE CASE LUMINOSE

Cules de Ión Ionescu de la Ilie Bâldan, în etate de 80 ani, comuna Bogați — Dâmbovița.

<p>In cele case luminoase, Greu, dău, dorme, greu boferi. Trei porumbei că'mi sburară, Sus, mai sus că se'nălțară, 5 Cu nori d'albi s'amestecară, Jos, mai jos că se lăsară, Jos, mai jos pe prundu mărit. Luară apșoră 'n gurișoră</p>	<p>Pietricele 'n degițele, 10 Și 'mi săltară de'mi sburară, Sus, mai sus că se'nălțară. Pe zebrele de feréstră, Și'mi cântară 'ngrângonară, Cu apșoră 'nriurară, 15 Boferi mari că'mi deșteptară.</p>
--	---

D'ACILEA 'N VADU BRAILII

Cules de Ión Ionescu de la Ilie Bâldan, din com. Bogați—Dâmbovița.

<p>D'acilea 'n vadu Brăilii Șade Ion fêt-frumos, P'un călușel bididiu, Șade 'n apă 5 Pêne 'n sapă Și 'n noroi pêne 'n genuche Și el să cêrtă cu Turcii, Și cu Turcii și cu Frâncii. Turcii să-î dea vadurili 10 Și Frâncii corabili. Se certase și le luase Și trecuse d'așa parte. D'așa parte 's Arvunașii, Arvunașii 's ómenii grași. 15 Și ei robise trei țile</p>	<p>În trei țile, trei pe nori S'umplea numa de junei. Vin junei șuerând, Fete mari horă făcând. 20 Iar pe urmă cine'mi vine? D'o cucónă smedișoră; Nicî nu ride, nicî nu jôcă, Ci plânge sama să'și facă. —Tacî, cucónă, nu mai plânge, 25 Nu te duc róbă să'mi fi, Ci te duc Dómnă să'mi fi: Dómnă mie, curților, Stăpână argaților, Cumnățică fraților, 30 Nor' bună părinților!</p>
--	--

FLORILE D'ALBE DE MER

Acest colind se cântă în noaptea de sf. Ión.

Cules de Ión Ionescu de la Ilie Bâldan, com. Bogați—Dâmbovița.

<p>— Florile d'albe de măr,
Ia sculați voi cam domol
Faceți focu cam mai mare,
Și-aprindeți d'o luminare
5 Și-o lipiți pe la icône.
Nu vé vin cine vé pare,
Și vin junți colindători,
Printr'ensii și Dumneđeű.
Frumușel mă-e 'mpodobit
10 Cu vesmintu mohorit.
Și mă-e lung pêne 'n pămînt,</p> | <p>Cam din spate, cam din pștept,
Scris mă-e luna cu lumina
Și sórele cu căldura ;
15 Într'amêndoi umerei
Scris în doi luceferei.
În mâna stângă crucea duce
Și'n a dréptă busuțoc.
Crucea e a bêtrânilor,
20 Busuțocu-al fetelor,
Și méru-al junecilor.</p> |
|--|--|

ȘI'NTRÉBA ȘI'NTRÉBA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ión Popescu, funcționar la Museul din București.

<p>Și 'ntrébă și'ntrébă
Sfinți pé Dumneđeű,
Și 'ntrébă d'ast' trébă :
Und-s'a rătăcit,
5 Christos cel iubit?
Domnul le dicea,
Și-î bine cuvînta :
— Dar, voi, sfinți mărunți,
Și nepricepuți,
10 La ce ispitiți?
Că voi bine știți
Că l'a résticnit
Și l'a chinuit,
Șus la Rusalim,
15 În casa lu Noim.
Ș'unde că-î bătea
Tot cue de fer,
Ținte de oțel.
În față le bătea,
20 În dos le țintuța.</p> | <p>Ș'unde le 'nfigea
Șudori il trecea,
Să rostogolfa
'N pahar sprijința,
25 Tot grău se făcea.
Ș'unde-l 'mbrăca
Cu cămașă verde,
Verde de urdică
Rėu trup îi băsică.
30 Și când îl freca,
Șudori il trecea,
Să rostogolfa
'N pahar sprijința
Tot mir se făcea.
35 Ș'unde-că-î punea
Cunună de spină
Verde măracinl.
Ș'unde l-o 'ndesa
Șudori il trecea,
40 Să rostogolfa,</p> |
|--|---|

'N pahar sprijină
Tot vin să făcea,
Ia-l, creștin, de-l bea !
Bună vremea 'n casă

45 Să se pomenescă,
Boșeri dumnea-vóstră.
La mulți ani !

IA SCULAȚI, SCULAȚI

Cules de Ión Ionescu din gura bătrânului Ilie Bâldan, din Bogățî—Dâmbovița.

— Ia sculați, sculați,
Voî, boșeri bogățî ;
Și voî vă uitați
În spre a gură de vale,
5 Spre sóre răsare.
Voué vi se pare
Că sóre răsare;
Nu sóre răsare,
Voué vi se pare,
10 Că voué vă vine
Tot turme de oi,
Oî ochșăle,
Cu lâna cănită
Intr'aur poleită.
15 Ia sculați, sculați,
Voî, boșeri bogățî,
Și voî vă uitați,
În spre a gură de vale,
În spre sóre răsare.
20 Nu sóre răsare;

Voué vi se pare,
Că voué vă vine
Tot cireți de vaci,
Vacile strichind,
25 Vișei sbierând.
Ia sculați, sculați,
Voî boșeri bogățî,
Și voî vă uitați,
În spre a gură de vale,
30 În spre sóre răsare.
Voué vi se pare
Că sóre răsare.
Nu sóre răsare,
Voué vi se pare,
35 Ci voué vă vine
Tot turme de porci,—
Porci poleiți
Cu colți țeșiți
Intr'aur poleiți !

LEROI IN CEASTE CURȚI

Acest colind se cântă pe la case în séra ajunului Sf. Ión Botezatorul.

Cules de Chr. N. Țapu de la Ión Michaî, din București.

Leroi în céste curți
Și 'n céste Domniî,
La tulpini de meri,
Mese de boșeri,
5 Danș de negustori.
Danșul cin' mi-l trage ?
Ici, tiner Ion
Cu papuci pe talpă,
Cu fesu 'ntr'o parte.
10 Toțag răsucește

Sus de'l asvârlește
În palmă 'l sprijinește
Și se fericește.
Ferice de densus
15 Și d'ăi lui părinți,
În ce ceas l'a născut,
Țile d'a crescut ;
Parte ce-a avut
De taică de maică,
20 D'un bărbat frumos

- Mult mî-e cuvios,
Frumușel mî'l pîrtă
Cămașă de in
Cusută cu fir,
25 Fir și ibrișin,
Guler balba fir,
Sus la vîrf de meri
Mî-este un legănel.
Dar în légăn cine'mî șade ?
30 Dîmna dumnealui,
Cucona cutare,
Cîse închindisește.
Trage cîte-un fir,
Rupe cîte-un mîr,
35 Sus de'l asvârlește,
Il palmă 'l sprijinește
Și se fericește.
Ferice, ferice,
Ferice de dînsa
40 Și de-ai ei părinți,
In ce ceas o aũ născut,
- Đile ce-aũ crescut,
Parte ce-a avut
De taică, de maică,
45 De-o dîmnă frumîsă,
Mult mî-e cuviîsă.
Frumușel mî-o pîrtă,
Rochie de cuhnie,
Ite ghîorghîolie,
50 Cîorapî albișori,
Pantofi negrișori,
Pe la toc cu flori;
Mult mî-e jucători,
Rar la đile mari
55 Intre sîrbători,
In điuă de Crăciun
Și-a de boboteză
Cînd prioi botéză,
Lumea 'ncreștîneză.
60 Lumea și norodu
Și pre noi pre toi,
La anul și la mulți ani !

PRIN CEL CEL

Cules de Chr. N. Țapu de la Ión Miha, din Bucuresci.

- Prin cel cel,
Prin cel nocet,
Prin cel verde vișinel,
Légănă-se
5 Clétină-se,
Légăn verde de mătase.
Dar în légăn cine'mî șade ?
Ionica d'ochi-și negri.
Și nu'mî șade cum se șade;
10 Și'mî cîse și'mî chindisește,
La un guler și-o batistă,
Gulerașu, maichisi
Batișcîora frati-sîu.
Și nu'mî cîse și să'mî tacă
15 Și'mî cîntă d'un cîntecel.
Nu e cîntec mojicesc
Și e cîntec împîrătesc.
Impîratu e la vînat
Și p'alicea că aũ dat,
20 Și pe tine te-a aũdit,
După cîntec te-a 'ndrăgit.
— Fă, fetișo, atîta bine
De nu mai cînta așt cînticel
Că nu e cîntec mojicesc,
25 Ci e cîntec împîrătesc.
- Impîratul trimitea
Scrisori după scrisori,
Și olac, după olac.
Da 'n scrisore ce scria ?
30 — Fă'mî, fetișo, atîta bine,
De nu mai cînta așt cînticel
— Eũ nu cînt pentru 'mpîrat
Și cînt d'al meu focșor,
Că's de mică, logodită,
35 Astă-đi, măine, nunta 'mî pică.
Dacă nu te 'ncređi pe mine,
Iacă colăcerii 'mî vine
Și mă iea din cîste curți,
De la frați de la părinți,
40 Și mă trece peste munți,
La alți frați, la alți părinți,
La alți necunoscuți.
Jelui-m'aș și n'am cui.
Jelui-m'aș munților,
45 De dorul părinților;
Jelui-m'aș brađilor,
De dorul fraților ;
Jelui-m'aș florilor,
De dorul surorilor !

LA TULPINA, L'AȘTI DOI MERI

Cules de Chr. N. Țapu de la Dimitrie Popescu, funcționar, București.

- La tulpină, l'aști doi meri
 Leroloî, măroloî,
 Este-un pat mare'ncheiat,
 Cu scânduri d'albe de brad,
 5 Leroloî, măroloî,
 Cu busuioc presărat.
 Dar în pat ce mî e așternut?
 Leroloî, măroloî
 D'o pilotă și un cearceaf.
 10 Peste astea, peste toate
 Leroloî, măroloî,
 Covor verde de mătase.
 Dar în pat cine mi-ș dörme?
 Leroloî, măroloî,
 15 Dörme (cutare) d'ochi-și negri,
 Cu a lui d'albă soțioră,
 Leroloî, măroloî,
 La obrăjei rotunjöră
 Și cu d'albiî coconași,
 20 Leroloî măroloî,
 Voșoi ca doi ingerași.
 Dar (cutare) ce-mî diceară?
 Leroloî, măroloî,
 Soțiorului strigară :
- 25 —Scölă-te, frate, fiî dormit,
 Leroloî măroloî,
 Că ne-a'nins, ne-a viforit.
 Din picioru patului,
 Leroloî, măroloî,
 30 Salt-un stol de porumbei.
 Să săltară și sburară,
 Leroloî, măroloî,
 Și mai sus s'aridicară,
 Cu doi nori s'amestecară,
 35 Leroloî măroloî,
 În fundul mări să lăsară,
 Leroloî, măroloî,
 Somnul nostru ne stricară.
 —Culcă-te, dragă, fiî dormită,
 40 Leroloî, măroloî,
 Că n'a'nins n'a viforit ;
 Flori de măr s'a scuturat,
 Leroloî măroloî,
 Fețele nöstre a rumenat.
 45 Bună vremea la feréstră,
 Leroloî, măroloî,
 La boșeri la dumnévöstră,
 La anul și la mulți anî!

IN ȚIUA DE SFINT VASILE

Cules de Ión Odor de la I. Oprișan—Valeni de munte—Prahöva.

- În țiuă de sfint Vasile,
 Toți boeriî la curte'mî vine,
 Numa Gheorghe, sfete Ghe-
 Nu imî vine, [orghe
 5 C'are-o Grécă ibovnică,
 În cale de nouë țile.
 —Nu mi-l credeți, mari boeri,
 C'am gonit o cütalină,
 Făr' de splină,
- 10 Din malu Solotrului,
 Pêne'n mapa Oltului.
 Acol'a stat,
 Făr' de vad,
 La sabie s'a'nchinat,
 15 Frumos gätu 'î-am tăiat ;
 Pielea'n tîrg la tábăcarî
 S'o fac zgardă la ogari!

DOAMNE ISUSE CHRISTOSE

Cules de Ión Odor de la Dumitru Popescu, din Star-Chiojd—Buzéu.

Acest colind se cântă în séra de Sf. Vasile.

Dómne, Isuse Christóse,
Tu ne eşti isvor, prea frumóse,
Că din ceriú te-ai pogorit,
Din fecióra te-ai născut,	Turturele,
Şi'ntre ele-un porumbel,
Fuse sfintu Ionel,
Trimis de la Dumneđeú,
5 Cu ómenii ai petrecut
Treí-deci de aní pe pămint.
Şi la ceriú că te-ai suit
Şi prin iad te-ai abătut,
Porţile iadului le-ai sfărímat,	25 Să măsóre pămintu,
Pămintu cu umbletu
Şi ceriu cu cugetu.
Dumnévóstră, boferi marí,
Aprindeţi o lumínare,
16 Şi p'Adam l'ai liberat.
Şi ceriul l'ai impodobit,
In patru stálpí de argint,
Tot cu stele
Mărúnţele,	30 Şi-o lipiţi între icóne,
Treí icóne,
Treí cucóne.
Cucónele se pregătirá
D-un colac
15 Şi 'n mijlocul stelelor
Duce luna,
Cu lumina,
Şi sórele
Cu rađele.	35 De gráu curat,
Pe faţa colacului,
Jumétatea francului;
Pe colacvadră de vin,
Să fie luC hristos, Amin !
20 Pe zăbrele	

COLIND LA SFANTU VASILE

Cules de Ión Odor de la Gh. Cojocaru din Bréza-de-jos—Prahova. Acest colind se cântă acum 100 de ani.

După vale din jos,
Ine o herghelie de cai,
Caii nechezând,
Mánjii jucând,	Iţeluşii sáring,
Cu codiţa 'n baltă,
In baltă rásucită,
Intr'aur poleită.
5 Cu codiţa 'n baltă,
In baltă rásucită
Intr'aur poleită.
Pé urma lor cine 'mí ine ?
Ine-un cârd de vaci,	15 Pé urma lor măi ine,
Ine-un cârd de oi;
Oili sberând,
Meluşeii jucând,
Cu codiţa 'n baltă,
10 Vacili sberând,	20 In baltă rásucită,

- Intr'aur poleită.
 Și 'n urma lor ine,
 Ine-un cârd de capre:
 Caprili sberând,
 25 leđisorii sărind,
 Cu codița 'n baltă,
 In baltă răsucită,
 Intr'aur poleită.
- Și 'n urma lor cin' mai ine?
 30 Ine-un cârd de porci,
 Porcii grooind,
 Scrófilii sberând,
 Purceii sărind,
 Cu colțu 'n baltă,
 35 In baltă poleit,
 Intr'aur invělit!

V A S I L C A

Cules de Chr. N. Țapu, din Roșiorii-de-Vede—Teleorman.

In séra ajunului Anului nou, spre Sfintul Vasile, lăutarii țigani umblă din casă 'n casă cu Vasilca. Este o căpățină de porc din ajunul Crăciunului, pusă pe o tavă, împodobită cu parale, mărgelile, spilci (un fel de ace cu gămălie mare colorată) și îmbrobodită sau legată cu un bariș, de regulă verde sau castaniu.

Țiganii cântă din casă 'n casă cântecul de mai jos, în care se arată toate peripețiile bieteii scrófe.

Colindul acesta este foarte vechi, după cum se constată din însuși cuvintele lui.

Lerui Dómne. Lerui, după părerea d-lui Hasdeu este o prescurtare din cuvântul *Aurel*, Aurelian, Impărat Roman, care cuvânt îl găsim și în sfârșitul descântecelor, de deochi, d. e. Să vă duceți la fata lui *Ler Impărat*, că are mese întinse, cu făclii aprinse, etc.

Siva este numele zeului Indian, *Sivas*.

Intrebuințarea acestui cuvânt în acest colind se explică prin însuși faptul că țiganii fiind de origină indiană—la emigrarea lor din India, au adus cu densus în alte cuvinte sancrite și numele zeului *Siva*, *Sivo*.

Colindul începe cu următoarele versuri, culese de la lăutarul Ion Constantin Neblea din Roșiorii-de-Vede :

- Lerui Dómne, Domn din Cer,
 Ce m'e 'n Cer și pe pământ?
 Mă-este o dalbă mânăstire.
 Intre d'albe mânăstiri,
 5 Mă-este jețuri de argint.
 Intre jețuri de argint,
 Șade bunul Dumneđeș
 Și cu maică Precista.
 Lângă maica Precesta,
 10 Șade bătrânul Crăciun,
 Cu busuțocu 'n drépta,
 Cu crucuțuța 'n stânga
 Și mă judecă pe Siva:
 Sivo, leo,
 15 Vasilco, leo,
 Ce-aș bėut și ce-aș mâncat,
- De mi te-aș ingrășat?
 —Sus la munte m'am suit
 Jir și ghindă m-am mâncat,
 20 De-aceia m'am ingrășat.
 Mai la vale m'am coborît,
 Apă rece m-am bėut,
 Grădinile le-am isbit,
 Rumânii că m'au vėdut,
 25 De pe mine s'a luat:
 Rumânii cu topórele,
 Țiganii cu barósele.
 M'ajunseră,
 Mă doboriră,
 30 Și cu pașe mă pãrliră,
 Și carnea că m'ó 'mpãrțira:
 Luară Rumânii slânina

530

CĂLINDE

Și țiganii căpățina.
Vedură că se nșelără,
35 Frumușel mă nșpodobriă,
Cu parale, cu mărgelē,
Cu frumōse panglicele;
Și m'aduse 'n cēsă casă

La cinstiți ca dumnea-vōstră
40 Și mă puse p'astă masă,
Ca pe noi să ne dăruiti
Cu aur și cu argint,
43 La anul și la mulți ani!

G H I C I T O R I

GHICITORI

CULESE DE CHRISTEA N. ȚAPU DIN OLTENIA ȘI JUDETUL TELEORMAN

Talvul

Burta mea pe burta ta,
Lunga mea 'n gaura ta.
Din Costeșci—Vâlcea.

B....

Cine naște fără suflet
Și more țipând?
Din Costeșci—Vâlcea.

Cântarul

A se vedea varianta «Cântarul» pag. 58
sqq., din Colecția «Cimiliturile Române»
a D-lui Artur Gorovei.

Am o mătă găgăuță
Și de codă, hăp tăicuță.
Din Costeșci—Vâlcea.

Vióra-dipla

Am o găscă-'ntr'un gătlej.
Din Costeșci—Vâlcea.

Móra

Veđi varianta «Móra» pag. 230 sqq.
Gorovei, op citat.

Turta ta pe turta mea
Heleșteu supt caru tēju.
Din Costeșci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Pană împănată,
Pe apă lăsată.
Din Roșiorii-de-Vede.

(VARIANTA)

Se vaită Cocoratu
Că i-a perit satu,
Culésă de Ión Odor, din Prahova.

Luminarea

A se confrunta cu varianta «Lumina-
rea», pag. 207 sqq. din «Cimiliturile Ro-
mâne» op cit.

Mititéua, umple argeaua.
Din Costeșci—Vâlcea.

Cósa

Idem varianta «Cósa», pag. 111 sqq.,
Artur Gorovei, op cit.

Coțofană sdruncoviță
Pě unde merge, cale'si face
Prin copaci,
Tac! tac!

Din Costeșci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Miș, miș
Pin păiș,
Cotcodaci
Pin copaci.
Culésă de Ión Odor, din jud. Buzēju.

Popa când intră nóptea în biserică

Veđi varianta «Popa», Gorovei, op cit.
pag. 301 sqq.

Coțofană taură
Intră nóptea 'n gaură.
Din Roșiorii-de-Vede.

(VARIANTA)

Coțofană faură
Intră nóptea 'n gaură.
Culésă de Ión Odor, din Prahova.

Căciula

Veđi varianta «Căciula», Gorovei, op
cit. pag. 48—49.

Reteveiu rotund
Bagă flociț afund.
Din Roșiorii-de-Vede.

Ghięta

A trimes dómna de sus
La cea de jos
Să-ı dea pândă făr'de rost
Din Roșiorii-de-Vede.

Rima

Veđi varianta «Rima», Gorovei, op cit.
pag. 315 sqq.

A trimes Dómna de sus
La cea de jos
Să-ı dea carne făr'de os
Din Roșiorii-de-Vede.

Rischitorul

Veđi varianta «Rischitorul», Gorovei,
op cit. pag. 315.

Ce stă țépán in ismene?
Din Roșiorii-de-Vede.

Vinul în butie

Veđi varianta «Vinul», Gorovei, op cit.
pag. 394.

Nebunul satuluț
Intr'un cojoc de lemn.
Ghicı ce e?
Din Roșiorii-de-Vede.

Căldarea și tórtele ei

A se vedea varianta «Căldarea», Go-
rovei, op cit. pag. 53—54.

Punte strâmbă,
Vale-adâncă.
Din Costeșci—Vâlcea.

Șérpele

Veđi varianta «Șérpele», Gorovei, op
cit. pag. 362 sqq.

Resteu rece Dunărea o trece.
Din Costeșci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Resteu rece Marea Négră trece.
Din Roșiorii-de-Vede.

Oala la foc

Veđi varianta, «Donița și Căldarea»,
Gorovei, op cit. pag. 271 sqq.

Cinci in brângi,
Négra 'n nainte.
Din Roșiorii-de-Vede.

Donița și Căldarea

Veđi varianta «Donița și Căldarea»,
Gorovei, pag. 53 sqq.

Dobre, gróso, und'te ducı?
Arso'n burtă, la ce mă 'ntrebı?
Din Roșiorii-de-Vede.

(VARIANTA)

— Surtă, grósă, und'te ducı?
— Arsa'n cur la ce mă 'ntrebı?
Und' mă duc
Tot ție țı-aduc.
Culésă de Ión Odor, din jud. Prahova.

Fumul și Coșul

A se vedea varianta «Fumul și Co-
șul»—Gorovei—op. cit. pag. 161.

Und'te ducı, strâmbule?
Ce mă 'ntrebı, găunosule?
Din Costeșci—Vâlcea.

Suvelnița (suveica)

A se vedea varianta «Suveica», Go-
rovei, op. cit. pag. 362 sqq.

O cută de pepene
Trece printre fire repede.
Din Roșiorii-de-Vede.

Pulberea în raza sórelui

icî ghicitórea mea :
o funie de nisip.

Din Costesci—Vâlcea.

Buricul omului

se confrunta varianta «Buricul»,
Gorovei, op. cit. pag. 34.

icî ghicitórea mea :
mijlocul câmpului
u șotîngului.

Din Costesci—Vâlcea.

(VARIANTA)

bul Cîotâcului,
mijlocul câmpului.

isă dellie Constantinescu, din Dioști—
Ianași.

Corabia saú luntrea

se confrunta varianta «Corabia»,
Gorovei, op. cit. pag. 100 sqq.

a 'n baltă,
iele 'n pădure.

Din Costesci—Vâlcea.

(VARIANTA)

gîi 'n pădure
ața 'n gârlă.

Din R.-Vâlcea.

Aria și steajerul

se vedea varianta «Aria», Gorovei,
12.

o tupsie spălată
mijloc o p... sculată

Din Costesci—Vâlcea.

Citura cu țuturoiú

o fată de pandur
ă lumea o pupă 'n c...

Din Costesci—Vâlcea.

Călcăile

se vedea varianta «Călcăile», Go-
r, op. cit. pag. 51 sqq.

doi cai,
id îi duc la fântână,

Să uîță acasă ;
Când îi duc acasă,
Să uîță la fântână.

Din Roșiorii-de-Vede.

Oglinda

A se confrunta varianta «Oglinda»,
Gorovei, op. cit. pag. 255 sqq.

Lipie pe lipie
Voțe 'n varvarichie.

Din Costesci—Vâlcea.

Cârligul de fên

A se vedea varianta «Cârligul de smuls
pațele», din colecția Gorovei, op. cit.
pag. 62.

Am un cal, care mănâncă o șiră
[de pațe
Și el nu se satură.

Din Costesci—Vâlcea.

**Capul, fruntea, ochii, nasul,
gura și bărbia**

A se confrunta varianta «Capul, sprîn-
cenile», Gorovei, pag. 39 sqq.

Am o clăiță de fên,
Lângă clăiță
O poeniță,
Lângă poeniță doi lucefereți,
Lângă lucefereți un cuib mucos,
Lângă cuibul mucos
O móră ferecată,
Lângă móră ferecată
Un genunchiú de porc.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Ușa și Vântul

Leica, țufudeica,
Nea Stan fluferătorul.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Păduchele

A se confrunta varianta «Păduchele»,
Gorovei, op. cit. pag. 284.

In pădurea chiriacului
Este cuibu liliacului.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Ușa

Vezi varianta «Ușa», Gorovei, op. cit. pag. 370.

Am o fată neagră,
Cine vine dă cu palma în ea
Și ea plânge mereu.

Din Costesci—Vâlcea.

Porcul și Coțofana

A se vedea varianta «Coțofana pe porc», Gorovei, op. cit. pag. 110 sqq.

Titiriscu priscu
Póte să ducă pe titirisca prisca 'n
Da titirisca, prisca ciuș ;
Nu póte să ducă
Pe titiriscu, priscu în ciuș.

Din Runcurelu—Mehedinți.

(VARIANTA)

Țața mața, șade pe țătoiú, mițoiú,
Da țătoiú mițoiú nu póte să ședă pe
[țața mața.

Culésă de Ión Odor, din jud. Buzău.

Opinca

Nuia duduiană,
Incunjurai țara cu ea
Rémase un crâmpel
Făcuł obor de vițel.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Opinca

Am o casă desvălită,
Intâi o mărtăcesc,
La urmă o 'nvelesc.

Din Dozesci—Vâlcea.

Sēmânța, vrejul, dovlécul saú pepenele

A se confrunta varianta «Sēmânța, vrejul», Gorovei, op. cit. pag. 342.

O bag lată,
O scot funie
Și o iaú ghem.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Óia

A se confrunta varianta «Óia», Gorovei, op. citat pag. 270.

Am patru restele
Și duc un car de fên.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Briciul

A se confrunta varianta «Briciul», Gorovei, op. citat pag. 31.

Am un cal de fier
Și paște p'un deal de os.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Pléva de porumb și de grâu

Am o erghelie de cai,
Ai slabí sár gardul,
Ai grași stau pe loc.

Din Costesci—Vâlcea.

Vătraiu când scărmi carbuni

A se vedea varianta «Vătraiuł», Gorovei, op. cit. pag. 392—393.

Am o erghelie de cai negri
Din care unu' rescolește pe toți.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Cununa

Ce șede 'n cuł
Și n'are fund ?

Din Runcurelu—Mehedinți.

Melița

A se confrunta varianta «Melița», Gorovei, op. citat pag. 225 sqq.

Am o cățelușă ciușă
Alatră p'o vâlcelușă.

Din Costesci—Vâlcea.

Sufletul și trupul

A se vedea varianta «Sufletul», Gorovei, op. cit. pag. 360—361.

Am o porumbiță și-o lădița
A sburat porum
A rémas lădița.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Sprâncenele și ochii

(VARIANTA)

Veți varianta de mai sus, «Capul, fruntea, etc.» pag. 35,

Pe două delușele
Stău două săgețele
Subt două săgețele
Stău două luferele
Te veți mereu în ei.
De vreți să'ți ghicești
Citește 'n ochii mei
Și veți vedea pe-ai tăi.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Sórele

Κλειδώνω, μανταλόνω
Κλέφτης βρίσκω μέσα.

Incuți, zăvoresc ușa,
Iar hoțul îl găsesc înăuntru.

Comunicată de d-l. Aristid Milan, Samarineanul—Macedonia.

Cârligile de ciorap

Cinci surerițe s'avină
Și vrineoră nu se ajung.

Cinci surori se urmăresc
Și nici odată nu se 'ntâlnesc.

Comunicată de d-l. Aristid Milan — Macedonia.

Casa

A se vedea varianta «Casa», Gorovei, op. cit. pag. 47 sqq.

Am o vacă cu ugerul în spinare.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Lubenița

Am o fântână cu ghizdurile verzi
Și cu apa roșie.

Din Runcurelu—Mehedinți.

Cercelul

A se confrunta varianta «Cercelul», Gorovei, op. cit. pag. 63 sqq.

Incârligat,
Imbârligat,
In gaură de
Fată mare băgat.

Din Costesci—Vâlcea.

Móra

(VARIANTA)

Veți variantele de mai sus «Móra».

Am o vacă, o mulg cu seara
Și-o 'mparț cu țara.

Din Costesci—Vâlcea.

Brânza

M'a trimis Domnul de sus
La cel de jos
Să'ți aduc carne fără de os.

Din Costesci—Vâlcea.

Oul

A se confrunta varianta «Oul», Gorovei, op. cit. pag. 262 sqq.

M'a trimes Domnul de sus la ăi
[de jos
Să'ți aduc apă și rachiū
Tot într'un buriū.

Din Costesci—Vâlcea.

Mierea

Ce e dulce și mai dulce
Și pe taler nu se taie.

Din Costesci—Vâlcea.

Melcul

Are córne și nu e boi,
Are șea și nu e cal,
Se sue 'n pom
Și nu e șérpe.

Din Costesci—Vâlcea.

Castravetele

Il bagți tare și uscat
Il scoți môle și udat
Și din cap apă'ți curge.

Din Costesci—Vâlcea.

Dăsagiū

A se confrunta varianta «Desagiū», Gorovei, op. cit. pag. 130.

Pe valea lui berbeluș
Un curcan cu două guși.

Din Costesci—Vâlcea.

Mălaiu în țest

Mama ridică pôlele
Și tata Ț bagă mólile
Din Costesci—Vâlcea.

Plosca cu vin

A se confrunta varianta «Plosca», pag.
294 sqq., Gorovei, op citat.

Titiană
Iană,
Gaură vicleană
Cur cu meșteșug
Și la gură cu belciug.
Din Costesci—Vâlcea.

(VARIANTA)

Am o găină cucuiată,
O Țiu în cameră încuiată.
O să mor să n'o descui,
Ii puț mâna pe cucui.
Culésă de Ión Odor, din jud. Buzău.

Mămăliga și Căldarea

A se vedea varianta «Mămăliga», Gorovei, op cit. pag. 221.

Am o vacă négră,
Când se baligă,
ToȚi alérgă.
Din Costesci—Vâlcea.

Cosciugul

A se vedea varianta «Cosciugul», Gorovei, op cit. pag. 102 sqq.

Cine'l face, nu'Ț trebuie,
Cine'l cumpără, nu'l dorește
Și cui Ț trebuie, nu'l vede.
Din Coetesci—Vâlcea.

Țestul

Cât am trăit
Pe foc m'am fript;
După ce am murit,
Pe drum m'a asvirlit
Din Costesci—Vâlcea.

Suveica**(VARIANTA)**

VeȚi variantele mai sus «Suveica».

De de-asupra ghiéȚă
De desupt ghiéȚă
La mijloc măcăne o raȚă.
Din Costesci—Vâlcea.

Lanțul

A se vedea varianta «Lanțul», Gorovei, op cit. pag. 196—197.

Am un copilaș,
Când il Țau în brațe, plânge,
Când il las jos, tace.
Din Costesci—Vâlcea.

Mâna

A se conforma varianta «Mâna», Gorovei, op cit. pag. 224.

Am o greblă cu cincȚ dinȚ
Pe Ți 'mȚ trebuie de miȚ de orȚ.
Din Costesci—Vâlcea.

Umbra

A se vedea varianta «Umbra», Gorovei, op cit. pag. 337—399.

Ce șade pe apă și nu se scufundă?
Din DrăgăneșȚi—jud. Olt.

Boul

A se confrunta varianta «Boul», Gorovei op cit. pag. 29 sqq.

Cât trăiește,
Pământul negrește;
Dacă móre,
Jócă 'n horă.
Din DrăgăneșȚi,—jud. Olt.

Sulurile răsboiului

A se vedea varianta «Sulul răsboiului» Gorovei, op cit. pag. 361.

Am doué fete,
Când una se golește,
Alta se premenește
Din DrăgăneșȚi—jud. Olt.

Clopotul

A se confrunta varianta «Clopotul», Gorovei, op cit. pag. 85 sqq.

Intr'un copaciū găunos
Urlă un lup bătaios.

Din Serbăneștii-de-sus—jud.Olt.

Birul

A se confrunta varianta «Birul», Gorovei, op cit. pag. 23.

Ce e greu pe casă.

Din Drăgănești—jud. Olt.

Numele

A se vedea varianta «Numele», Gorovei, op cit. pag. 247 sqq.

Ce șade pe mine
Și nu'l simț.

Din Drăgănești—jud. Olt.

Mâna

(VARIANTA)

Veđi varianta de mai sus «Mâna».

Am o grebluță
Cu cinci dințișori,
Pe ăi 'mă trebuie
De o mie de ori.

Din Șerbănescii-de-jos—jud. Olt.

Cuptoru cu pâine

A se confrunta varianta «Cuptorul», Gorovei, op citat pag. 122.

Veniră rigile
Și mâncară mămăligile,
Iar doftoru rămase gol.

Din Drăgănești—jud. Olt.

Pepenele verde

Am o baltă
Cu malurile verđi,
Apa roșie
Și pești negri.

Din Drăgănești—jud. Olt.

Zorile, Cocoșii și Ómenii

Munții se revarsă
Diblele cântă
Viermi se mișcă.

Din Șerbănescii-de-sus—jud. Olt.

Cântarul

(VARIANTA)

Veđi varianta de mai sus «Cântarul».

Am o capră găgăuță
Cu ghțarele ca de miță
Face adesea din codiță
Na tălțuță, na tălțuță!

Din Șerbănescii-de-jos—Olt.

(VARIANTA)

Am o găinușă ciușă
Cu minciunile
In gușă,
Cu dreptatea
Pe spinare.

Din Roșiorii-de-Vede'

Spițele roții

Am țece copilași,
Dorm toți p'un căpătâi
Și nici unul nu e la margine.

Din jud. Olt

Cuțitul și teaca lui

Ieși Angheluș
Din lăcătuș
Că te cheamă
Cinci afară.

Din Drăgănescii—jud. Olt.

Vântul

Veđi varianta «Vântul», Gorovei, op cit, pag. 355.

Intr'un vârf de plop
Alatră un câine orb.

Din Drăgănescii—jud. Olt.

Barza

Dobra 'naltă
Șade 'n pörtă
Și 'ngrădește
Óvrefește.

Din jud. Olt.

Vérđa

A se confrunta varianta «Curechiul»,
Gorovei, op citat pag. 124 sqq.

Am o fată sdrențurósă,
Șede cu Vodă la masă.

Din R.-Vâlcea.

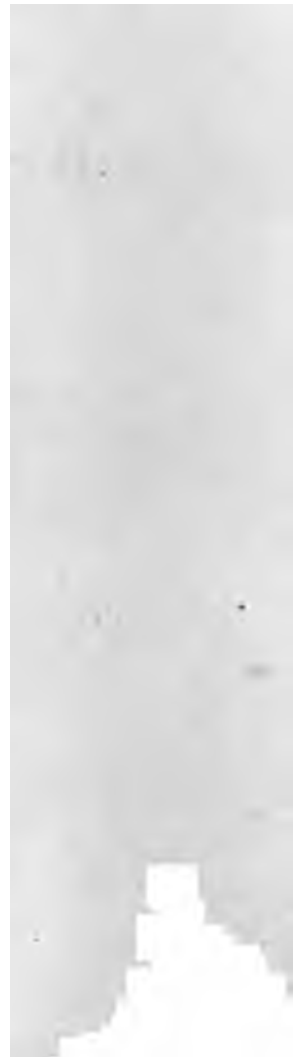
Ariciul

A se vedea varianta «Ariciul», Gorovei, op citat pag. 17—18.

Este un unchiș bėtrán,
Iese dintr'o vale mare
C'o mie de cercuri în spinare.

Din Șurupatele—Vâlcea.

DESCANTECE

DESCANTECE DE DEOCHI

DESCANTEC DE DEOCHI

Cules de Chr. N. Țapu de la Păuna Dumitrașcu, din Pesteana-de-Sus—Gorj.

Amin, amin,
Descântecul meu să fie deplin!
Deochiul să fie peste munte,
Descântecul peste frunte.	Să se usuce;
15 De-o fi deochiat de iarbă,
Iarba să se pârlescă.
De-o fi deochiat de ape,
Să-î sece vadurile
Să-î rămâie pietrele.
5 Cine a rămnit la (cutare),
A plesnit.
De-o fi deochiat de fată mare
Să-î pice cosițele
Să-î plesnescă țitele;	20 De-o fi deochiat de vânt,
Să se ducă ca un sfânt.
Iar (cutare) să rămâie,
Curat, luminat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.
10 De-o fi deochiat de voinic,
Să-î plesnescă bóșele
Să-î cure pisățiil;
De-o fi deochiat de pădure	25 Leac și de mâna mea
Și de la Maica Precista.

Rețetă: Se descântă cu apă și busuoc și se ȃice la sfișitul descântecului cuvintele:

— Cum stă busuocul verde în grădină
Și faguriil plinil de mîere în stupină,
Așa să fie vesel și sănătos (cutare),
Ca un trandafir frumos!

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Dumitra Nicolae Vaduva, din Mănăstireni—Vâlcea.

Fugi deochi
Dintre ochi,
Din frunte
Dă-te peste munte (de la cutare).	Să-î crape bóșele,
Să-î curgă pișatul.
Să-î cază chica,
Să rêqă toată lumea,
5 De-o fi deochiat de voinic,	10 Tôtă suflania.

- De-o fi deochiat de fomele,
Să i se umfle țitele,
Să-i curgă laptele,
Să-i móră copilul de fôme.
- 15 Să-i cadă cosițele
Să rămână chelă,
Să ređă tótă lumea,
Tótă mulțimea
Și tótă suflania.
- 20 De-o fi deochiat de fată mare
Să-i plesnescă ochii
Să-i curgă urdorile
Să-i cadă cosițele,
Să-i plesnescă țitele,
- 25 Să ređă tótă lumea de ea.
Iar cutare să rămâie curat
Și luminat
- 28 Ca de Maica Precista dat.

Rețetă : Se descântă cu ramură de salcie verde în apă, în care sting 3 cărbuni—pentru cele 3 nume de deochetori ce se pomenesc în cântec. Cu apa descântată se stropește cel deochiat pe frunte și gustă trei ori din ea. Restul de apă se aruncă pe pariș de la gard sau pe un câlț.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ión Ionescu de la o babă din Cucuteni—Dâmbovița.

- Picătura pică,
Piatra se despică,
Să plesnescă ochii cu a deo-
[cheat pe (cutare)]
- De-o fi deochiat de bărbat
[să-i plesnescă bóșele,
- 5 Să-i curgă mațele.
De-o fi deochiat de femeie să-i
[plesnescă țitele,
Să-i curgă laptele, să-i móră
[copilul de fôme.
- De-o fi deochiat de fată mare
[să-i cadă cosițele
Să-i rămâie hârcele.
- 10 De-o fi deochiat de sóre,
Să-i pléră rațele ;
De-o fi deochiat de vânt,
Să-i plesnescă calul ;
De-o fi deochiat de apă,
- 15 Să-i sece vinele.
De la mine descântecul,
17 De la Dumnezeu lécu.

Rețeta : Se suflă de trei ori în fața obrazului și se repetă vorbele de mai sus.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

- Cules de Chr. N. Țapu de la Tudora Nae Dobrica, din Roșiorii-Veche.
- Cu sufletul am suflat,
De deochete pe (cutare) l'am
[scăpat,
- Cu limba am descântat,
De deochete l'am curățat.
- 5 De o fi deochiat (cutare) de
[strigol
Ochiul să-i plesnească,
- Deochetele de la (cutare) să
[răspândească
De o fi deochiat de sóre
Sa-i piele rațele,
10 Să se mire mic și mare
Cum s'a mirat de (cutare).
De o fi deochiat de vânt
Să stea în loc.

- Să se mire și mic și mare,
 5 Cum s'a mirat de (cutare);
 De o fi deochiat de fată mare
 Să-î cadă costița,
 Să-î crape pelița,
 Să-î cadă genele și sprânce-
 [nele,
 0 Să-î plesnescă ochiî,
 Să rămâie orbă,
 Să se mire totă lumea,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 De o fi deochiat de femeie,
 5 Să-î plesnescă țitele,
 Să-î cure laptele,
- Să-î móră copilul de fôme.
 Păsărică albă în kódă,
 Sări ici, sări colea,
 30 De colea 'n clinei
 Clinețul a plesnit
 Deochiatul a fugit
 Și (cutare) a ramas curat lu-
 [minat,
 Ca stéua din cer,
 35 Ca roua din câmp;
 Ca póla Maiciî-Precistiî.
 Descântecul de la mine,
 Leacul de la Maica Precista.

Rețeta: Se descântă cu fir pe busuioc, sau cu cracă de salcie în
 ă neincepută.— Apa descântată se bea și se stropește pe frunte cel
 ochiat și se dice cuvintele :

Stropiî aű sărit,
 Deochiatul de la (cutare) a fugit.

Restul din apa descântată se aruncă pe un căine, sau pe par de
 rd.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Catrina Ióna Scurtu, Urdariî-de-Sus—Gorj.

- Fugi deochetură,
 Fugi plesnitură,
 Fugi isbitură,
 Din crețeriî capuluî,
 5 Din gogóșele ochilor,
 Din sgârciul nasuluî,
 Din fața obrazuluî.
 De o fi deochiat de fată mare,
 Să-î cócă țitele,
 0 Să-î pice códele,
 Să ridă lumea de ea ;
 De o fi deochiat de voinic,
 Să-î cócă bóșele,
 Să-î cure pișatul;
 5 De o fi deochiat de femeie,
 Să-î plesnescă țitele,
- Să-î curgă laptele,
 Să-î móră copilul de fôme.
 Cine a rîmnit,
 20 A plesnit,
 În munte s'a suit.
 Când s'o deociha muntele de
 [înalt,
 Și drumul de lat,
 Atunci să se maî deóche (cu-
 [tare),
 25 Atunci, nici atunci.
 Și să rămâie (cutare) curat lu-
 [minat,
 Ca argintul stricurat,
 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă în apă cu un fir de busuioc.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor de la Sandu Potcovaru, din Valeni—Prahova.

Să se compare acest descântec cu cel din colecția d-lui G. Dem. Theodoresc pag. 369, jos colona I și II.

Se ia un fus de tors și se spune :

Fugi dēochi, Dintre ochi. Dē-î fi dēochiat dē voinic, Crape pișățiî; 5 Dē-î fi dē femee, Să-î crepe țîțili, Să-î pîngă pruncu de fōme! Fugi dēochi, Dintre ochi.	10 Dē unde ai venit, D'acolo să te ducî; Cu mîncăturî, Cu apucăturî de inimă, Cu ceas rēu. 15 Fugi, fugi, Să te ducî. Dōmne dă-le lēcu, Și eū descântecu!
--	---

DESCANTEC DE DEOCHI

Cules de Chr. N. Țapu de la I. Oprișanu din Valeni—Prahova.

Cum s'a potolit vēntu Și pămîntu Și plōța din cer, Focu din cuptor, 5 Potolēscă dēochiū săgetat, Tēmpinat,	Din creeriî capuluî, Din fața obrazuluî, lu (cutare), Din sgârciu nasuluî, 10 Dintr'o sută două dē ōse, Să sē topēscă tōtă dēochetura!
---	--

Rețetă: Se ia trei cărbuni și se pun în apă neincepută. Dacă se întâmplă ca atunci cărbunii să se lase la fund, atunci omul e dēochiat. După ce bolnavul bea de trei ori din apa descântată, se masează la cap, ochi, inimă, etc., și apoi după ce scote cărbunii, aruncă apa pe un câne, și acesta dacă se scutură, atunci e semn, că bolnavul îi trece; dacă nu, nu-î trece. Cărbunii apoi se aruncă în rēșcântiî semn ca și dēochiul să fugă și să se împrăștiie, cum

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ión Ionescu de la Cătăluța N. Popescu din com. Bogați—Dimbovița.

- Păserică albă,
Codalbă,
In sus sburași,
In nori intrași,
5 Nori pe pîtră pică
Și pîtra crăpă.
Crăpa-î-ar ochii în cap cuî a
[deochiat pe (cutare).
Avuseî o găinușe cîușe,
O smulseî,
10 O scurseî,
Nouă găletuși de lapte umplu-
[seî.
Mă duseî în tîrg și strigaî,
Cine auđi
Și surđi;
15 Cine béu,
Crăpă.
Crăpa-î-ar ochii 'n patru,
Cuî a deochiat pe (cutare) !
De-o fi deochiat de om să-î
crape bóșele ;
- 20 De-o fi deochiat de fomeîe,
[să-î crape țitele
Să-î cure laptele,
Să-î móră copilu de fóme.
De-o fi deochiat de fată mare
Să-î cadă pîru,
25 Să fie de risu fetilor ;
De-o fi deochiat de flăcău,
Să-î cadă dinții,
Să-î cure balele,
Să fie de risu băteșilor ;
De-o fi deochiat de codru,
Să-î cadă frunđa ;
30 Dacă-o fi deochiat de pămînt
Să-î arđa iarba ;
Dacă-o fi deochiat de vînt,
Să-î cadă aripile.
Să rămăe (cutare) curat luminat
35 Ca argintu stricurat,
Cum Maica Precista l'a lăsat
Și nașiu-séu l'a botezat !

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Oprica G. Diaconu și Ióna Gheorghe Nicolae Purice din Bărbatești—Vâlcea.

Să se compare acest descântec cu cel din colecția d-lui G. Dem. Teodorescu pag. 370—371.

- Păserică albișóră,
Sus sburași
Cu norii te-amestecași,
Jos pîtră picași.
5 Pîtra se făcu în două
- Deocheturile se făcură în nouă,
De la (cutare) din creșeriî ca-
Din bășerile inimi. [puluî,
Fugî deochi
10 Din patru ochi,

- Că eă te-oī sufla
 Și te-oī depărta de la (cutare).
 De-o fi deochiat (cutare) de sóre,
 Să-ī pieīe rađele,
 15 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 Dacă-o fi deochiat de vânt,
 Să peīe după pămīnt,
 Să-ī cađa calul și să móră,
 20 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 Dacă-o fi deochiat de voīnic,
 Să rămāīe de nimic,
 Să-ī plesnescă bōșele,
 25 Să-ī cure pișatul,
 Să se mire tot satul,
 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 De-o fi deochiat de flăcăū,
 30 Să-ī cađa chica
 Să rămāīe de nimica,
 Să rămāīe chīel
 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare).
 35 Dacă-o fi deochiat de fomeīe,
 Să-ī crape țītele,
 Să-ī curgă laptele,
 Să-ī móră copilul de fōme,
 Să se mire și mic și mare,
 40 Cum s'a mirat de (cutare);
 De-o fi deochiat de fată mare,
 Să-ī cađa cosīta
- Să-ī pieīe pīelița,
 45 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare).
 De-o fi deochiat de pāserele,
 Să-ī cađa penele,
 Să-ī rămāīe tullelele,
 50 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 De-o fi deochiat de gard,
 Să-ī cađa proptelele,
 Să-ī cure nușelele,
 55 Să se mire și mic și mare,
 Cum s'a mirat de (cutare);
 Fugī deochī, cu patru ochī.
 Doī
 Ca și noi.
 60 Să trecī ca vântul,
 Că eșī greū ca pāmīntul.
 Mic să stai,
 Indărāt să dai.
 Să te duci,
 65 Unde cocoș nu cāntă,
 Unde popă nu tōcă,
 Unde fete mari cōda nu imple-
 [tește,
 Unde casa nu se spoīește.
 Și pe cutare să'l părăsești,
 70 Și să'l lași curat
 Și luminat,
 Ca argīntul strecurat,
 Ca din cer Maīca Precista ce
 [l'a lāsāt!

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitōrea Simina din Gresia—Teleorman.

- Pasērică galbenușă,
 In norī crescuși și jos căđuși.
 Pīatra plesnīa
 Și strigōīele de la (cutare) eșīa.
 5 D'o fi deochiat din vânt,
 Să-ī pīate răcelile,
 Să-ī se astupe găurele;
 D'o fi din sóre, să-ī cađa rađele;
 D'o fi din gardurī, să-ī cađa
 [proptelile;
- 10 D'o fi din bărbat, să-ī crape
 [bōșele,
 Să-ī curgă pișatu, să rămāīe
 [de rīsul lumī,
 Cum a rămās (cutare);
 D'o fi deochiat de mușere,
 Să-ī crape țītele,
 15 Să-ī curgă laptele, să-ī móră
 [fiul,
 Să rămāīe de rīsul lumī,

- Cum a rămas (cutare);
De-o fi deochiat de fată mare,
Să-î cađă costițele,
20 Să-î crape călcăiele,
Să rămăie de ris ca (cutare).
Eū de deochi am descântat,
De deochi te-am curătat;
Semințele aū incolțit.
- 25 La rădăcina merilor le-am în-
[gropat.
Iar strigóica cu strigoūl iī
[sorocesc
La cei doi copaci minunați.
Acolo se 'ntălna strigóica cu
[strigoū,
Muma pădurii cu păduroū,
- 30 Mamornița cu mamornițoū.
Muma pădurei o descântam,
În córnel vacilor o trimeteam
Pe (cutare) il tāmădufam,
Mamornița în cocinele porci-
[lor o băgam,
35 Strigóica în lemne și pietro
[sorociam.
Și pe (cutare) il lăsam curat,
[luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca argintul strecurat
- 40 Ca de Maica Precista curat și
[luminat !

Rețetă: La copiii mici se descântă cu căița, în vin, în care se pune semințe de măr, de pěr, etc. La vite se descântă în apă și tărițe, pe care le dă spre mănăcare.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ilie Constantinescu, Dioști—Romanai.

- Păserică albă,
Codalbă,
Calcă 'n cer,
Calcă 'n pămint ;
5 Calcă 'n piatră
Nestemată.
De'î fi deochiat de fată,
Să-î crape țitele,
- 10 Să'î cure laptele ;
De'î fi de băiat,
Să-î crape bóșele,
Să'î cure pișatul,
Să se mire satul,
15 Cum s'a mirat el de (cutare),
De l'a deochiat.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Ilie Constantinescu din Dozești—Vâlcea.

- Păserică albă,
Codalbă,
Pică din ochii deochetorilor,
Moroilor,
5 Strigoilor.
- Pică 'n piatră ;
Piatra crăpa 'n două-spre-dece.
Și se tāmăduia
Și rămăne curat,
10 Luminat,

- Ca aurul strecurat
 Ca maica ce l'a lăsat.
 Maică sfântă, ne rugăm
 Și ne'nchinăm,
 15 Să ne dai sănătate bună
 Și inimă bună,
 Să păzești lăcul de la tine
 Și descântecul de la mine.
 Maica sfânta Marie
 20 Se dete jos din cer,
 Pe scară
 De cără;
 Și luă pe (cutare)
 Și-l spală
 25 Și-l duse la riul lui Iordan
 Și-l spală
 Și-l curăță
 De deochetorolca,
 De morolca,
 30 De muma pădurii,
 De gróznica lumii.
 —Tu strigóico,
 Tu moróico,
 Tu muma pădurii
 35 Fugi de la (cutare),
 Fugi, depărtază-te,
 Ca Maica sfântă ne-auți țipând
 Și ne luară
 Și ne duseră
 40 La riul lui Iordan
 Și ne curăți
 Și ne dăru
 Cu sănătate bună
 Și cu inimă bună.
 45 Cum e busulocu în grădină,
 Așa (cutare) să fie
 Cât o fi,
 Cât o trăi.
 Dac'o fi deochilat de femele
 50 Să'i crape țitele,
 Să'i cure laptele,
 Să'i cadă cosițele,
 Să'i crape plelea,
 Să'i plesnescă fierea.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Culésă de Ilie Constantinescu din Vladimir—Gorj.

- Mă dusei pe o cale,
 Pe-o cărare;
 Mă 'ntilni cu al soc mare.
 — Bună ziua, soc mare,
 5 — Mulțumescu-ți dumitale.
 — N'ai vădut
 De când ai ședut
 Pe deochetóre cu deochetorołu,
 Pe frigura cu frigurołu,
 10 Muma pădurii cu pădurołu,
 Striga cu strigołu,
 Bântulela cu bântuitorołu
 Și metricia cu metriciołu ?
 — N'am vădut, n'am auđit.
 15 Iar plecal pe-o cale,
 Pe-o cărare,
 Mă dusei pêne la al pěr mare.
 — Bună ziua, pěr mare.
 — Mulțumescu-ți dumitale.
 20 — N'ai vădut
 De când ai ședut,
 Pe deochetóre cu deocheto-
 (rołu)
 Frigura cu frigurołu,
 Muma pădurii cu pădurołu,
 25 Striga cu strigołu,
 Bântulela cu bântuitorołu
 Și metricia cu metriciołu ?
 — N'am vădut,
 N'am auđit.
 30 Iar plecal pe o cale,
 Pe-o cărare,
 Mă dusei pêne la al měr mare.
 — Bună ziua, měr mare.
 — Mulțumescu-ți dumitale,
 35 — N'ai vădut.
 De când ai șezut
 Pe deochetóre cu deocheto-
 (rołu)
 Frigura cu frigurołu,
 Muma pădurii cu pădurołu,
 40 Striga cu strigołu,
 Bântulela cu bântuitorołu
 Și metricia cu metriciołu ?
 — Le-am vădut,
 Și le-am auđit ;

- 45 Uite-le colo la  el p er mare.
 A u t a at un st anjen de lemne
  i-a u f acut un foc mare
  i-a u luat inima lu i (cutare)
  i-a u pus-o in frigare;
 50  i frig
  i m an nc a.
 Al erg a, ma ic a sfint a M arie
 De  a inima lu i (cutare)
 Din m ainile lor;
 55  i  a-o din frigare
  i pl am ade te-o
 Cum se pl am ade tre i c i turi
 [de virfuri de var d a;
 Cum se pl am ade tre i c i pitudini
 [din virfurile mugurilor.
 Ca mierea in stupin a;
 60  i cum se pl am ade te aluatul
 de p a ne,
 A a s a se pl am ade inima lu i
 (cutare)
 De cum se potole
- Oile in staul,
 Caprele 'n staul,
 65 Porc i 'n cocin a,
 G ainile in culcu ,
 Cai 'n grajd,
 Bo i  i bivoli i in borde e,
 Omul acas a,
 70 Pas erile pe cu b,
 A a s a se potole dup a inima
 [lu i (cutare)
 Striga cu strigo ul,
 Moroa ca cu moro ul,
 Deochet orea cu deochetoro ul,
 75 Metric a cu metrico ul,
 Muma p adurii cu p aduro ul,
 Frigura cu friguro ul.
 A a s a se potole dup a inima lu i
 (cutare).
 Amin,
 Amin!
 Desc ntec de la mine,
 L ecul de la Ma ca Domnului.

Re et a : Se repet a acest descntec de tre i ori ; cel bolnav pune lingura
 a br u. Se face un amestec de tre i c i pitudini de virfuri de var d a, tre i c i -
 pituri de virfuri de muguri de salcie, miere  i aluat. Se amestec a acestea
 c nd se zice desc ntecul. Din acest amestec se  a de tre i ori diminea a,
 de tre i ori la amia i  i de tre i ori s era cu un surcel, a a ca din aceste
 u aturi s a se ispr av esc a amestecul.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cul esa de Chr. N. Țapu, de la baba I ona Ion Firodin, din B arb ate ti—V alcea.

- Apuc a (cutare)
 Pe cale, pe c arare;
 Se int alni cu Ma ca Precista in
 (Cutare) se olec a a, [cale.
 5 Se v a ta  i pl ngea
 Ma ca Precista il au i,
 Pe scar a de aur scobori,
 La (cutare) c a veni,
 De m ana dreapt a 'l lu a,
 10 In ap a mare il arunc a.
  i-l scutur a de t ote b olele lu i
 De nou e- eci  i nou e de nea-
 [muri de deochi,
 De nou e- eci  i nou e de mo-
 [r o ce,
 De nou e- eci  i nou e de stri-
 [g o ce,
- 15 De nou e- eci  i nou e o meni
 [cu patru ochi.
 Cum p ere spuma de mare
  i roua de s ore,
 A a s a peri i voi, deocheturilor,
 [dup e (cutare)
  i s a v e duceți in lunci lungi
 20  i in v a i ad anci,
 De lume nec alcate,
 De rou e nescuturate.
 P ei, deochi, ma  tare
 Ca spuma de mare,
 25 Dup a trupul lu (cutare) ;
 Iar pe (cutare) s a 'l l asa i
 Curat, luminat,
 Ca Ma ca Sfinta Maria din cer
 [ce l'a dat.

Curat,
30 Mai curat
Și luminat,

Ca argintul stricurat,
33 Leac să albă și de ziua de ați,

Rețetă: Se descântă în apă cu salcie verde. Se stinge și trei cărbuni în apă descântată și se dă bolnavului de o bea și se udă cu ea pe obraz.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Stana Lungoci-Oprișoru—Mehedinți.

Să se compare acest descântec cu cel de deochiū, din colecția d-lui S. Fl. Marian, pag. 111 sq.

<p>Plécă (cutare) pe cale
Pe drumul ăl mare,
Se întâlne cu deochetórea în
[cale
Și cu deochetorul.
5 Il zobiră,
Il trântiră,
De spate îl luară
Inima l-o mâncară.
El se olecăi,
10 Se văită,
Maica Precista îl auți ;
Pe scară de argint din cer se
[cobori.
—Ce te olecăi ? Ce te vaeți ?
—Plecați pe cale,
15 Pe cărare,
Mă întâlniți cu deochetórele ;
Mă trântiră,
Mă zobiră ;
De spate mă luară
20 Inima mî-o mâncară
—Nu te văita,
Nu te olecăi.
Du-te la (cutare) descântătóre,
Că e ușoară de mână,
25 Și cu léc din gură.
Ea va descânta
Cu mâna dréptă,
Cu limba curată ;
De o fi deochiat din sóre,
30 Să-î sece rațele,
Lécul să 'î-l dea ;
De o fi deochiat din lună,
Să-î pîară lumina,
Lécul să 'î-l dea ;
35 De o fi deochiat din apă,</p> | <p>Să-î sece vinele,
Lécul să 'î-l dea ;
De o fi deochiat din codru,
Să i se pâlécă frunđa
40 Leacul să 'î-l dea ;
De o fi deochiat din câmp,
Să-î pâlécă florile,
Lécul să 'î-l dea ;
De o fi deochiat de de fată mare.
45 Să-î cadă cosițele,
Lécul să 'î-l dea ;
De o fi deochiat din femee,
Să-î crape țitele,
Să-î curgă laptele,
50 Să-î móră copilul,
Lécul să 'î-l dea ;
De o fi deochiat de voinic,
Să-î crape bóșele,
Să-î curgă pișatul la vale,
55 Lécul să i-l dea.
Deochetórea de necaz ce-î fu
Se sui în comarnic (la stână)
Și strigă la brânză roșie,
Și-î plesniră ochiș în patru
60 Și rămase (cutare) curat,
Ca argintul strecurat,
De Maica Precista lăsat.
Cum a pferit spuma din mare
Roua de sóre,
65 Așa să pîară deocheturile
Și isbiturile de la cutare.
Cum se plămădește mîrea în
Pâinea în căpistere, [fagure,
Salcia în baltă,
70 Așa să se plămădească
Carnea lui
Puterea lui (cutare) !</p> |
|--|--|

Rețetă: Descântecul se face în apă neîncepută cu busuțoc verde, sau în ou de găină neagră ouat Sâmbăta.

Oul, ast-fel descântat, se sparge și cu albușul se mânjește cel deochiat pe frunte, sau îl bea.

DESCANTEC DE MOROIU

Cules de Chr. N. Țapu, de la Stanca Diaconescu, din comuna Săcelu—Gorj.

- Amin, Amin!
 Descântecul meu
 Și al lui Dumnezeu
 Și al Sfintei Marii
- 5 Leac să-î fie!
 Plecă (cutare)
 Pe cale, pe cărare,
 Se întâlni cu un moroiu în cale
 Și-l luă și-l săltă
- 10 Și inima îi mănca.
 Și 'ncepu a'î țipa
 Și a'î văicărea,
 Cu un glas mare pene în cer,
 Cu lacrămile pene 'n pământ.
- 15 Maica Precista îl auzi
 Și pe scară de argint se sco-
 [bori.
 — Ce ți-e de țip și te olecă-
 [fești (cutare)?
 — Cum să nu țip Maică Pre-
 Că plecaî pe cale, [cistă?
 20 Plecaî pe cărare,
 Pe al drum mare,
 Mă 'ntâlniî cu deochiu și mo-
 [roi în cale.
 Și mă luară,
 Mă săltară,
- 25 Inima mî-o măncară.
 — Unde sînt ei?
 — Ei sînt într'un ostrov mare,
 Acolo beau și mănănc.
 Maica Precista după ei tare
 [se lua
- 30 Și cu mătura 'î mătura,
 Cu sabia îi tăia
 În Marea Neagră îi băga
 Și-aducea (cutăruia)
 Putere la putere,
 35 Sânge la sânge,
 Și pe deochiu cu moroiu și cu
 [strigoiu
 Și cu rimnitorul
 Și cu deochetorul.
 Îi ducea în copitele cerbilor,
 40 În cōdele mărilor,
 În pădurea neagră,
 Acolo să ședă,
 Unde cocoș nu cântă,
 Unde voinic cu securea nu
 [cîoplește
 45 Nicî fată mare cosita nu 'm-
 [plețește.
 Leac din descântecul meu,
 Și din Maica Precista
 Și din Dumnezeu
 Și din Sfântu Christos.
- 50 Leacul să-î fie de folos
 Și bóla să î-o ia
 Și sănătatea să î-o dea
 Și să'l lase curat,
 Luminat,
- 55 Ca argintul strecurat,
 Ca aurul suflat,
 Ca de Maica Precista dat.

Observare: Când se deoche un copil, se ține că e deochiat de ómenî și femeî cu ochii verđi. Babele care descântă iaú copilul în brațe și punënd degetele pe templele copilului începe descântecul de mai sus. La începutul descântecului, baba face trei cruci și ține: «Dómne ajută-mî să daî lécul cutăruia». Descântecul de deochi se mai face și în apă neîncepută cu busuțoc verde, sau se descântă într'un ou de găină neagră, ouat Sâmbăta și se ține la sfârșit cuvintele:

Cum se plămădește oul în găină,
Varța în grădină,
Mierea în stupină,
Așa să se plămădiască inima cutăruța !

DESCANTEC DE MOROIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nița Udroiș, din Roșiorii-de-Vede—Teleorman.

A plecat strigoiu cu strigóica	Din fața obrazului.
Și moroiu cu moróica	Și să ve duceți la fata lui Crai
Și deochetorul cu deochetórea.	[Impérat.
De-o fi deochiat de fată mare,	20 Că v'adastă cu mese 'ntinse,
5 Să-i cadă costițele,	Cu pahare pline,
Să ridă de ea fetele ;	Să mâncați, să ospătați
De o fi deochiat de fomețe,	Și pe cutare să'l iertați ;
Să-i crape țitele,	Și să'l lăsați curat, luminat,
Să-i crape în patru,	25 Ca roua din câmp,
10 Patru să sară în ochii cuț a	Ca stéua din cer,
[deochiat pe (cutare);	Ca argintul cel curat,
De o fi deochiat de om,	Ca diua ce l'a dat !
Să-i crape bóșele,	Ling oițele, căprițele,
Bóșele să se facă în patru,	30 leđișori de frumușori ;
Patru să sară în ochii cuț a	Eú ling pe (cutare)
[deochiat pe (cutare).	De deochete,
15 Voí, deochetelor,	De desmerdete.
Eșiți de la (cutare) din creșeru	Fugí, deochete,
[capului,	35 Că te ajunge vântul turbat !
Din sgărclul nasului,	

Rețetă : Se descântă la capul celui bolnav. La vite se descântă în tărâte de grâu și de porumb ; se mai descântă și în aghiasmă. Și se repetă cuvintele :

«Cum se plămădește mămăliga în căldare,
Aluatul în căpistere,
Pâinea în cuptor,
Așa să se plămădiască inima cutăruța.
Eú ciocănesc, bocănesc,
Inima cutăruia o plămădesc.
—Ce ciocănești, bocănești ?
—Inima cutăruia o plămădesc.»

Se gustă din aghiasmă și apoi se unge buricul copilului deochiat.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Manea Matheiș, din Roșiorii-de-Vede.

De o fi (cutare) deochiat de	5 De leoi cu leóică,
[strigoi,	De țapoí cu țapoică,
De strigoi cu moroi,	Să le plesnescă ochii 'n patru.
De moroi cu moróică,	Și să se plămădiască inima (cu-
De strigoi cu strigóică,	[tăruța).

Cum se plămădește mánzu in
[Iépa,	Așa să se plămădăscă inima
[cutăruia).
10 Vițelul in vacă,
Puful in ouă,
Pruna 'n prun,
Para 'n pěr,
Měrul 'n měr,	Și cutare să remăie
20 Curat, luminat,
Ca aurul suflat,
Ca firul de grâu semănat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.
Descântecul de la mine,
15 Zarzăra 'n zarzăr,
Mierea 'n stupină,
Varđa 'n grădină,	25 Lécul de la Maica Precista
[să fie!

Rețetă: Se descântă cu cracă verde de salcie in apă saú in aghiasmă. Apa descântată se bea de cel bolnav; restul se aruncă intr'un par de gard saú pe un câine, și se țice cuvintele:

Cum spală plóta și ninsórea parul,
Așa să se spele deochiul de la (cutare).
Când s'o mai deochia ăst par de gard,
Atuncî să se mai deóche (cutare).

Dacă apa descântată se aruncă pe un câine, saú pe mătă cuvintele se rostesc ast-fel:

Când s'o mai deochia mătă și
Căinele,
Atuncî să se mai deóche (cutare),
Atuncî, nicî atuncî!

DESCANTEC DE DEOCHETE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Tinca Balan, din Costești—Vâlcea.

Cine l'a deochiat
A crăpat;
Cine a rămnit
A plesnit!	In colo-văi;
In vârful munților,
In umbra brajilor,
20 In copitele cailor,
In córnela cîutelor.
Trage-î deochetura
Tu Moróica,
Strigóica,
25 Anglezóica;
5 Să 'î se descheie
Deochetura,
Strigóica,
Moróica,
Anglezóica.	Și tu muma pădurei
Nu-l spăriéti,
Nu-l fărșiți, nu-l prăpădiți.
Ci să remăie (cutare) curat,
10 — Nu-l fărâmați,
Nu-l dētunați,
Nu-î dați cu spărieturi
Cu măsele de oțel.
Dar să vă duceți	30 Luminat,
Ca Maica Domnului ce l'a lăsat!
15 In dutinî,
In văi,	

DESCANTEC DE DEOCHI

Cules de Chr. N. Țapu, de la Rada Nicolae Sovălgău, din Valea cu apă—Gorj.

<p>Descântecul meu,
Lécul de la Dumneđeũ !
De o fi (cutare) deochiat de
[voinic,
Să-ı pice pěrul, să remâle chel,
5 Să se mire lumea de el ;
De o fi deochiat de mulere
Să-ı crape țitele,
Să-ı curgă laptele,
Să-ı móră copilul de fóme.
10 A plecat un om roșu
De la streje roșil,
Cu secure roșie,
Cu cămașa roșie,
Cu brêul roșu,
15 Cu opincele roșil,
In pădure roșie
Și a tăiat copaciul roșil,
Și a făcut o strungă roșie,
Și a făcut o gălétă roșie,
20 Și a muls in ea lapte roșil,
De la o capră roșie,
Și a inche gat laptele roșil,
De la o capră roșie ;
Și a plecat cu cașu roșil,</p> | <p>25 Pe drumu roșil,
La bălcil roșil,
Și a inceput a striga :
— Aı, morol cu morolcele,
Și leil cu leolcele
30 Strigoil cu strigolcele,
Păduroil cu pădurolcele,
Să mâncați lapte roșu,
Și caș roșu,
De la capră roșie.
35 Cum se potolește vântu,
Și pământu,
Fete maril de joc,
Și volnicil de la petrec,
Copil micil in leagănele
40 Și boeril in plăpumele,
Așa să se potoléscă rimna de
[la (cutare).
Și (cutare) să remâle curat,
Luminat,
Ca lacrăma din ochil,
45 Ca roua din câmp,
Ca argintul stricorat,
Ca aurul suflat,
De Dumneđeũ lăsat !</p> |
|---|--|

DESCANTEC DE RIMNA

Cules de Chr. N. Țapu, de la Constantina Ion Rădol—Valea cu apă—Gorj.

<p>Tu morolco,
Tu strigolco,
Rimnă din deochil,
Rimnă cu floril,
5 Rimnă cu arđime,
Rimnă cu dogorime,</p> | <p>Nu intinde,
Nu cuprinde,
Nu ințepa,
10 Nu săgeta,
Nu incuțita,
Nu umfla,</p> |
|--|---|

- Nu gâmfă,
Iar în trupul cutăruia nu te
[voiă lăsa,
15 Și cu apă te voiă spăla
Și iar pe apă te voiă da,
- Și trupul cutăruia il voiă cu-
[răța.
Să rămăie (cutare) curat, lu-
[minat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat!

Rețetă: Se descântă în apă neîncepută, cu miere.—Cu apă il spală și din miere îi dă să mănecă și 'l unge pe bolnav la tēple.

DESCANTEC DE DEOCHETE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Dina Radu Preda Marcu, din Buzesci—Vâlcea.

- Deochetură cu întâlăitură,
Fugă de la cutare,
Din crețeriă capuluă,
Din fața obrazuluă.
5 De o fi deochiat de câmp,
Să-ă pieăe rodul,
Să-ă cadă frunța ;
De o fi deochiat de gard,
Să-ă cadă nuțelile,
10 Să-ă curgă proptelile ;
De o fi deochiat de muțere,
Să-ă crape țitele,
Să-ă curgă laptele,
Să-ă mără copilul de fōme ;
15 De o fi deochiat de fată mare
Să-ă cadă cositele
- Să-ă crape țitele.
Iar inima (cutăruia) să se plă-
[mădescă,
Cum se plămădește
20 Vițelul în vacă,
Mănzul în iépă,
Oul în găină,
Varța în grădină,
Fagura în stupină ;
25 Și cum se plămădește
Stéua 'n cer
Și roua în câmp.
Iar cutare să rămăie curat,
Luminat,
30 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu busuțoc și cracă de salcie, în apă de isvor și se sting în acea apă treă tăciună de lemn de alun.

DESCANTEC LA NASCEREA COPILULUI

Cules de Chr. N. Țapu, de la vrăjitōrea Simina, din Gresia—Teleorman.

- Maica Precista d'un genunchă
[ingenuchă,
Ceasul bun il striga.
Domnul Hristos poruncă,
Păntecile (cutăreă) îi deschi-
5 Pruncul îi pornă, [dea,
Că mă-a strigat de la iépă cu
[mănz,
- De la vacă cu vițel,
Și de la ôie cu miel,
Că ele fac maă curând,
10 Ceasul ăl bun venă.
Și pe (cutare) ușura,
Căci pruncu l'a născut,
După ce cu unt s'a uns.

Notă.— Vorbele acestui descântec se țin pe când să mestică cu cōda unei linguri niște unt alb prōspăt, cu care unt în urmă se unge pântecile și pe la șale femeia, care este în muncă pentru nașterea copilului. Untul de regulă trebuie să fie puțin cald.

DESCANTEC DE DEOCHI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la d. Vasile Alexandrescu, șef de atelier tipografic. Aușit de domnia-sa când erea copilandru — acum 35 ani — de la o babă în etate de 70 ani — numită Zinca — de loc din Bucuresci.

Cum se potolește vĕntu,
Pămĭntu,
Potoliĭ patru-șeci și patru de-	Să-ĭ curgă laptele,
20 Să remăie (cutare),
Curat,
Luminat,
[ocheturĭ
Patru-șeci și patru mĕncăturĭ
[de la (cutare),	Ca maĭca ce a fapt;
D'o fi deochĭat de bărbat
5 Din fața obrazuluĭ,
Din șgărcĭul nasuluĭ.
Să remăie (cutare)
Curat,
Luminat,	25 Să-ĭ crape bōșele
Să-ĭ cure pișatul,
Să remăie (cutare)
Curat,
Luminat,
10 Ca maĭca ce a fapt.
D'o fi deochĭat de fată mare,
Să-ĭ cadă pletele,
Să remăie (cutare)
Curat,	30 Ca maĭca ce a fapt.
Să vĕ ducețĭ, voi deochetelor,
[la împĕratu,
Că șade cu masa intinsă,
Cu făclĭi aprinse
Cu pahare pline,
15 Luminat,
Ca maĭca ce a fapt;
D'o fi deochĭat de muĭere,
Să-ĭ crape țĭtele,	35 Că acolo vĕ este cina,
Că acolo vĕ este odina.

Rețetă: Se ia un pahar cu apă ne'ncepută și se pune în el trei cărbuni aprinși, și se amestecă cu un paiu de mătură, repetându-se cuvintele descântecului.

Cu apa ast-fel descântată se unge tĕmplele bolnavuluĭ deochĭat. Restul din apă se aruncă pe un căine.

DESCANTECE DE SÓRE SEC

DESCANTEC DE SORE SEC

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Predi, din comuna Bărbatești—Vâlcea.

- Plécă (cutare),
Pe cale,
Pe cărare.
Se întâlne cu Maica Precista
[in cale.
- 5 El se văita,
Se olecăia,
Maicii Precistii se ruga :
— Am plecat pe-un drum mare
Și m'am întâlnit cu sfintu sóre
10 Și m'a cuprins de picioré.
— Sóre, sóre,
Sfinte sóre,
Ești de la mine,
Din picioré.
15 Sóre sec,
Lucru vrăjmășesc,
Sóre din nouă-deci și nouă de
[sorii,
Ești de la (cutare) din mădulării.
Ești din plept,
20 Din spate,
Din ósele tóte ;
Din mâini,
Din plămâni,
Din urechi,
25 Din frunte,
De supt frunte
Din gogóșele ochilor.
Nu'l junghia,
Nu'l cuțita,
30 Nu'l aprinde,
Nu'l cuprinde,
Nu'l fărși
- Nu'l năplăi.
Că sórele sec,
35 Cu lucru vrăjmășesc
In potecă pe (N) l'a 'ntampinat.
In gură, l'a resuflat,
Capu 'l l'a turburat,
Sângele 'l l'a vërsat,
40 Și jos pe pămînt a picat.
— Tu sóre sec
Și resec,
Să nu umfli pe (N),
Să nu'l gumfli;
45 Să'l potolești,
Cum se potolește
Toate suflările,
La tóte călcările,
Tóte pásărelele
50 La tóte scorburelele
Și caii la coșierii
Și oile la tărle
Și vacile la obóre.
Așa să se potoléscă
55 Tótă durerea,
Tótă gréța,
Tótă céța,
Năplăfala
Și fărșiala de la (cutare),
60 Că tu sóre sec
Cu muma păduri
Și cu miață și
Și cu miață-nópte,
De o fi din frig,
65 De o fi din mănecare,
De o fi din ostenélă,

Din apucate,	Că eú te-am întors
Din dătături,	Și te-am sorocit
De la streine,	80 De la (cutare) te-am gonit,
70 De la vecine,	Pe trupiní
De la surate,	Și rădăciní.
De la cumnate	Să rămăfe (cutare) curat
De la móșe,	Și luminat,
De la nașe,	85 Ca o casă măturată,
75 Să te ducí și să te întorcí,	Ca o fată pŕeptănată
Cum se întórce stéua'n cer,	Ca de Maíca Precista lăsat.
Flóre de sóre.	

Rețetă: Se descântă la riú în marginea vadului cu noué pŕetre albe. Se ocolește cu ele capul bolnavului și se aruncă câte o píetră pe rând către cele patru puncte cardinale. Cu apa din riú se stropește cel bolnav și la sfârșitul descântelului se đice și cuvintele :

— Fugí sóre sec
Și prea sec,
Că te 'nec !
(Se repetă de trei ori).

DESCANTEC DE SOARE SEC

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Dumitrana Dumitru Stoica, din Rogojelu—Gorj.

Veđi un mic descântec «din de sóre» ca variantă a accstuiia, în colecția părintelui Marian, pag. 321.

Sóre roșu, alb, negru, galben,	Nu'l gâmba,
[verde,	Nu'l umfla,
Sóre turbat,	Nu'l săgeta
Sóre veninat,	Eșí de la (cutare) și'l ușuréză,
Sóre sec,	20 Ca pasérea sburătore
5 Sóre prea sec,	Ca lâna de óie.
Eșí din trupu (cutăruia),	Și dute în văí,
Din cap,	În corovăí,
Din creșerií capuluí,	În códele mărilor,
Din sgârciul nasuluí.	25 În copitele cerbilor.
10 Tu sóre sec din sburăturí,	Și pe (cutare) să'l lașí
Tu sóre sec cu muma pădurií,	Curat, luminat,
Cu moroiu,	Ca aurul strecurat
Cu moróica,	În numele tatăluí și al Maícií
Cu strigoiu,	[Precistií inchinat !
15 Cu strigoíca,	

Rețetă: Se descântă cu noué pietre la riú și cu pelin și se đice vorbele:

Cum spală apa tóte pŕetrile,
Așa să se spele dorul de la cutare.
Cu pelinul il impelinaí,
Cu pŕetrile il impietrií,
De la cutare il potolií!

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Simina vrăjitórea din Gresia—Teleorman.

Fugí sóre sec,	Têemplele 'y se bătea.
Că te 'nec ;	Eú dar te-am descântat,
Că pe vântul turbat	10 Pe (cutare) l'am lăsat
Eú l'am inecat.	Curat,
5 Că peste (cutare) ai suflat;	Luminat,
Urechile îi plesnă,	Ca stéua din cer lăsat.
Ochií 'y se umfla,	

Rețetă : Se descântă la fântână de trei orí cu câte trei pîetre, carí se aruncă și în fântână. Descântecul se face în scăpátatul sóreluí.

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nița Udrouiu din Roșiorii-de-Vede.

Sóre sec	10 Eșí de la (cutare),
Și prea sec,	Din creferí capuluí,
Din răsăritul sóreluí,	Din sgărctul nasuluí,
Din rěvėrsatul zorilor,	Din măduva osuluí,
5 Din cāntatul cocoșilor,	Și du-te în scăpátatul sóreluí,
Din miađă ći,	15 Unde cocoșu nu cāntă
Din miađă-nópte,	Unde mătură nu se légă,
Din apus,	Unde cāfne nu latră,
Din răsărit,—	Unde om nu se simte.

Rețetă : Se descântă cu nouė pîetre în apă și cu secerea și se ćice cuvintele : «Cum taie secerea tóte pafele, tóte iberburile și tóte gunófele, așa să se taie dorul de la cutare ; cum spală apa tóte pîetrele, tóte maulurile, așa să se spele tóte junghúurile, cuțitele de la cutare»—Se ia fie-care din cele nouė pîetre și se face cu ele cruce în fața obrazuluí și se repetă cuvintele de trei orí : «cum e pîetra de tare, așa să se întărească capul cutăruí».

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Ilinca Găgeanu, din Petrescii-de-sus — jud. Gorj.

Sóre alb,	Tu să te ieși.
Sóre negru,	15 Eă te trag,
Sóre din vânt,	Tu să te tragă.
Sóre din pământ,	Te iaă din ici,
5 Sóre de ȡiuă,	Te arunc colea ;
Sóre de nópte,	Te iaă după spină de mărăcină
Sóre cu sóre ;	20 Și te arunc pe plapomă de
Nu umfla,	[mătase,
Nu săgeta,	Tu sóre să te ducă acasă.
10 Nu junghia,	Și (cutare) să rămână curat,
Nu cușita,	23 Leac din mâna mea, de la
Nu gâmba ;	[Maica Precista.
Că eă te iaă	

Rețetă : Se descântă la pâriă cu nouă pietro și se lepădă la cele patru puncte cardinale.

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Flórea Sarăcinóta, din Roșia—Gorj.

Fugă sóre sec,	Așa să se respândescă dorul
Că te-ajunge paă sec,	[de sóre sec de la (cutare).
Din creșeră capuluă,	Și să rămâie (cutare), curat, lu-
Din fața obrazuluă,	[minat,
5 Din nouă-deci și nouă de oscióre	15 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.
Și din cotele amëndouă.	Ca argintul stricurat,
Și te du, unde cocoș nu cântă,	Ca aurul suflat,
Unde căine nu latră,	Ca roua din câmp,
Unde popă nu tócă.	Ca stéua din cer,
10 Cum se respândește drumurile,	20 Ca în césul ce a născut,
Cum se respândește hotarele,	Ca mamă-sa ce l'a făcut.
Cum se respândește potecile,	

Rețetă : Se descântă cu nouă pâriă.—Cel bolnav se udă de trei

și noi
ă, t

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Matache Ciurea, din UrdariŃ-de-Jos—Gorj.

Sórele sec,	EșŃ și du-te în gheena focului
Cu viforul,	[nestins.
Cu sburătorul,	Acolo să cini,
Cu păduroŃu,	Acolo să odini ;
5 Cu păduroŃca,	Acolo să faci casă,
Cu moroŃca ;	20 Acolo să faci masă.
Nu întindea,	Că acolo v'așteptă
Nu junghia,	Cu nouă cuptóre de pâine,
Nu cușita	Cu nouă butóŃe de vin,
10 Pîn cap,	Să mâncașŃ,
Pe sub cap,	25 Să ospătașŃ.
Pîn creșeri	Iar pe (cutare) să-l lăsașŃ
Pe supt creșeri,	Curat, luminat,
Pîn măsele,	Ca argintul stricurat,
15 Pe supt măsele.	Ca MaŃca Precista lăsat.

Reșetă : Se descântă cu nouă pŃetre de la riŃ și se aruncă în patru părșŃ : La răsărit, la apus, la miașă-șŃ și miașă-nópte.

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Catrina Ióna Scurtu, din UrdariŃ-de-sus—Gorj.

FușŃ sóre sec,	Tóte cușitele,
Că te 'nec,	Tóte frigările,
Cu apă din lac,	15 Tóte sășetările,
Cu iarbă din gard,	EșŃ și fușŃ,
5 Să tréca (cutărușa) dorul de cap.	Pe (cutare) 'l părăsișŃ
FușŃ isbitură,	Și 'l curășŃ.
Că te-ajunge stropitură,	Și cutare să rămăŃe curat, lu-
Din creșeriŃ capulușŃ,	[minat,
Din fașa obrazulușŃ,	20 Ca stéua din cer,
10 Din șșarciușŃ nasulușŃ.	Ca roua din câmp,
FușŃ, isbitură,	Ca argintul strecurat,
Că te-ajunge stropitură.	Ca MaŃca Precista ce l'a lăsat.

Reșetă : Se descântă la păriŃ cu nouă pŃetre și se aruncă pŃetrile în nouă părșŃ.

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu. de la Maria Nástase, din Romanești—Gorj.

Tu, sóre sec din răsărit,	Tu, sóre al sorilor,
Tu, sóre sec din prând,	Tată al surorilor,
Tu, sóre sec din amiađi,	Eșiți de la (cutare);
Tu, sóre sec din chindie,	30 Nu'l săgetați,
5 Tu, sóre din cântatul cocoșilor,	Nu'l cușițați,
Să ieși de la (cutare),	Nu'l junghiați.
Din crieri capulu,	Ci ieșiți și mergeți în ale văi
Din bobóșele ochilor,	In scorovăi,
Din băierile inimii,—	35 Unde popă nu tócă,
10 Cu tóte junghurile,	Unde câine nu latrá,
Cu tóte cușițele,	Om nu chiotește.
Cu tóte săgetăturile.	Acolo sint fete frumóse,
Că tu, sóre căiesc,	Plapome de mătase,
Sóre bivolesc,	40 Mese'ntinse,
15 Sóre văcesc,	Făclii aprinse,
Sóre ofesc,	Buți cu vin,
Sóre căpresc,	Care cu fên.
Sóre porcesc,	Acolo să vă duceți,
Sóre căinesc,	45 Să mâncați,
20 Sóre șerpesc,	Să ospătați;
Sóre páséresc,	Pe cutare să'l lăsați
Sóre rumânesc,	Curat, luminat,
Sóre lăiețesc,	Ca steaua din cer,
Sóre țigănesc,	50 Ca roua din câmp,
25 Sóre cătcăunesc,	Ca argintul stricorat,
Sóre turcesc,	Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă în apă cu nouă pietre și se aruncă de obicei în riú în nouă părți, repetându-se cuvintele: «Pietra a avut nouă surori; și s'aú măritat în nouă cornuri de țară și nimica nu s'a ales de ele. Așa să nu se alégă de sórele sec de la cutare».

DESCANTEC DE SOARE SEC

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Dumitra Nicolae Ióna Văduva, din Monastireni—Vâlcea.

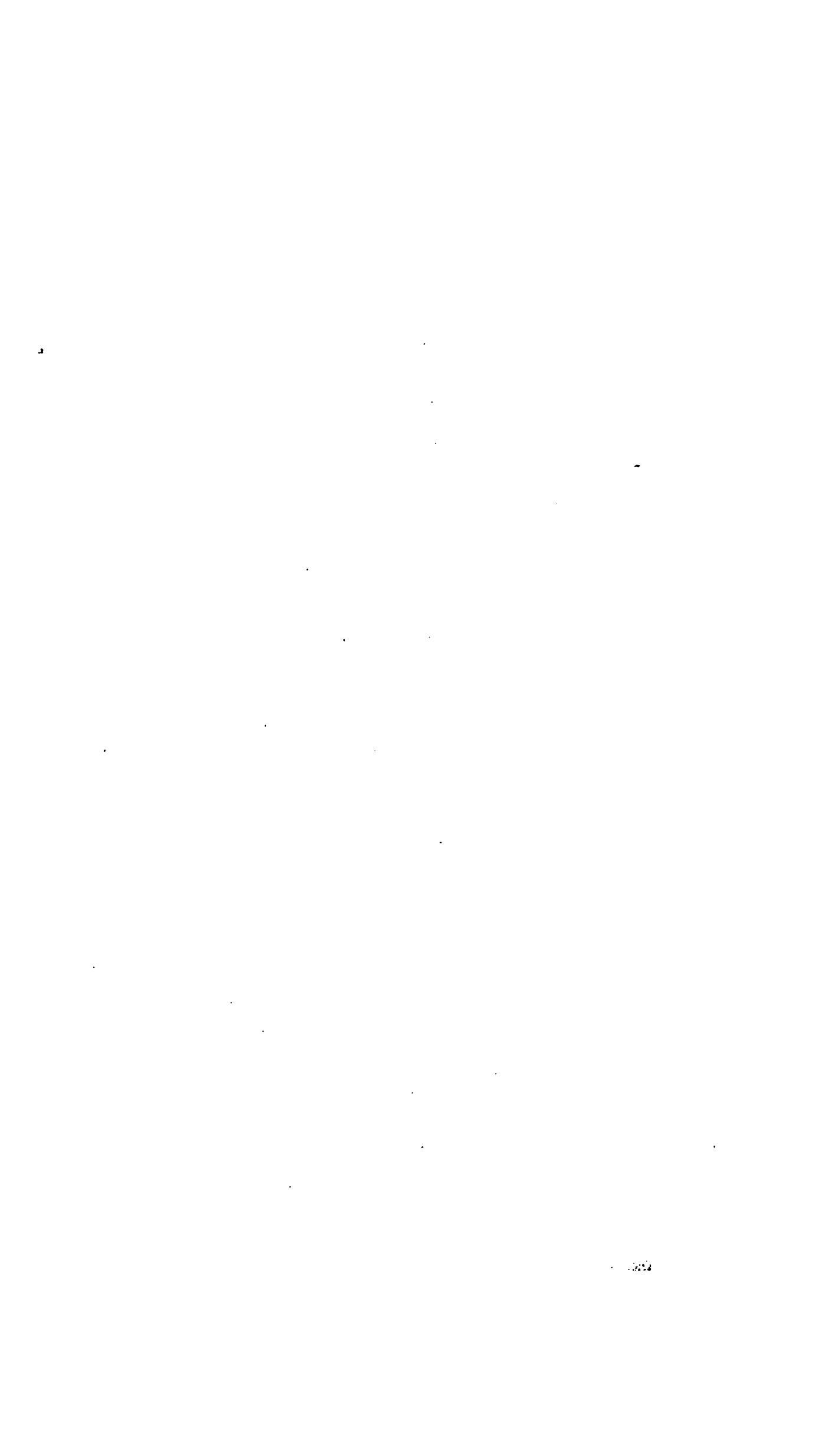
Tu sóre din răsărit,	Din măsele,
Din apus,	15 Din oscforele,
Din amiaș,	Din mădulare,
Din chindie,	Din pfele,
5 De la cina boțerescă,	De supt pfele.
De la miașă-nópte,	Și să te duci,
Din revărsatul zorilor,	20 Și să fugi,
Din glasul cântărilor,	In còdele mărilor.
Să ieși de la (cutare):	Că are cu ce te cinsti;
10 Din os,	Dar (cutare)n'are cu ce te cinsti
Din os mădușos ;	Cu ce te omeni.
Din carne,	25 Și pe (cutare) să'l lași curat,
De supt carne ;	Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu nouă bóbe de porumb în apă de rîu sau și de la fântână și după aceea se aruncă în nouă părți bóbele. Cu apa se stropește suferindul pe frunte.

DESCANTEC DE SOARE D'EL MARE

Cules de Ión Odor, de la baba Rada, din Bréza-de-sus—Prahova.

Pasărea dă her,	Și iaș sórili dîn cap,
A făcut cușbu dă her,	Din fața obrazului,
In copaciú dă her,	Din zgârciu nasului,
Și-a făcut ouș dă her,	Și lasă'l luminat,
5 Și-a scos puș dă her.	15 Că maică-sa, care l'a făcut,
Și să vaștă,	Ca roua dă pē pămînt ;
Să olăcăște,	Să rămăte curat,
Că n'are cu ce-l imbucătări,	Luminat,
Cu ce-l sburători.	Ca Maica Precista dîn cer.
10 — Du-te la (cutare), care-l hol-	
[nav	20 Dă la mine dăscântecu,
	Dă la Maica Domnului lécu !

DESCANTECE DE APUCATE

DESCANTEC DE STRANS

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria M. Colțatu, Scrioștea—Teleorman.

Sórele a scăpătat,
Noué fete curate a plecat; —
A plecat din casă 'n casă,
Din masă 'n masă,	—Plâng și mă chiriesc,
Că 'ntâmpinatu m'a găsit,
Intâmpinatu,
Cu apucatu.
5 Din ușă în ușă,
Să găsiască ușa descuțetă,
Feréstra destupată.
La pat trăgea
Pe (cutare) il lua.	25 In sulițe m'a ințepat,
Oasele mi le-a 'ncleștat,
Creferiil m'ă turburat.
Maica Precista il trimetea
La Maria descântătórea,
10 Sus il ridica,
In sulițil il sprijin'ia,
Creferiil i' turbura,
Sângele i' infierbânta.
El chiria,	30 Cu limba il descânta,
Cu mâna il trăgea,
Leacu 'l da.
Și 'l lăsa
Curat,
15 Și țipa.
Maica Precista il auđia
Pe scară de aur,
Din cer scobora,
Pe (cutare) il întreba :	35 Luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca argintul cel curat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.
20 —Ce plângi și te chiriești (cu-
[tare])?	

DESCANTEC DE APUCATE

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Gheorghe Toma, din Didești—Teleorman.

Aséră inserat,
Dracu cu drăcóica a umblat,
Din casă în casă,
Din masă în masă,	A găsit feréstra destupată,
Ușa descuțetă,
Focul desvălit,
Așternutul așternut.
5 Din ușă în ușă.	10 Și 'l lua pe cutare,

- Frêul în gură 'i arunca,
Ochiil 'i roșia,
Creferil 'i turbura,
Ochiil 'i roșia,
15 Oasele 'i le 'ncleșta.
Iar (cutare) țipa,
Și din gură se văicărîa.
Maica Precista il aușia,
Pe scara de aur din cer se
[pogora,
20 Pe cutare il întâlnia
Pe cale,
Pe cărare;
Și pe el il întreba:
—Ce țipî și te olecăiești?
25 —Cum să nu țip, să nu mă o-
Că aseară inserat, [lecăiesc?
Strânsu cu apucatu a umblat,
Și de mâna dréptă m'a luat.
M'a sdrobit,
- 30 Ochiil mi 'i-a roșit.
Maica Precista aușia,
De mâna dréptă pe (cutare)lua;
La altar il ducea;
Cu toiég de aur il atingea;
35 Carne la carne punea;
Sânge la sânge punea;
Osânză la osânză,
Rinză la rinză.
Maica Precista il grăia:
40 — Tacî, (cutare), nu te vâlta!
La Maria, descântătórea il tri-
Cu untu il ungea, [mitea,
Cu pteptenele il descleșta,
Cu tãmăie pe apucat il de-
45 Și din gură 'i grăia: [părta.
— Fugî, strâns,
Cuprins,
Că cu untul te am uns,
Leacul (cutăruia) l'am adus.

Rețetă: Se descântă cu pteptenele cu tãmăie pisată în unt și se unge cu ea pe corp. Când bolnavul e greu bolnav, atunci tãmăia se bea cu apă.

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Badea Voicu Știrbu, din Dragșani — Teleorman.

- Am plecat la salcie:
— Bună diminéță, salcie.
— Ședî, dacă ai venit.
— N'am venit să șed,
5 Ci am venit să te întreb,
D'un strigoil roșu mucos,
Și de o strigóică roșie mucósă.
Și m'am dus la rug:
— Bună dimineată, rugule.
10 — Ședî.
— Nu ședî;
Că n'am venit să șed,
Ci am venit să te întreb,
D'un strigoil roșu mucos.
15 L'am văđut,
A mâncat fragl,
S'a săturat,
Și s'a culcat.
Am prins pe strigoil,
20 L'am trântit,
L'am crăpat,
- Inima 'i-am luat.
Am prins pe strigóică,
O trântil,
25 O plesnil,
Inima 'i-o luaî,
Tóte inimile le strânsei,
Și le adunaî
În inima (cutăruia) le băgal
30 Și acolo le aședai,
Și inima cutăruia 'i-o plămădil.
Cum se plămădește aluatul în
[căpistere
Și faguru de mîere,
Varđa în grădină,
35 Ceara în stupină, —
Așa să se plămădescă inima
(cutăruia)
Și să rêmăie (cutare) curat
Luminat,
Ca Maica sfință Mărie,
40 Leac să-î fie!

DESCANTEC DE APUCAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nița Udrouiu, din Roșiorii-de-Vede.

<p>Apucătură,
Călcătură,
De la mîedul nopții,
Din cîntarea cocoșilor,
5 Din vîrsatul zorilor,
Din răsăritul sîrelui.
A plecat mîercan cu mîercă-
Din casă'n casă, [nésa
Din coș in coș,
10 Din ușă in ușă,
Din feréstră'n feréstră.
Pe supt prag se strecurase
Și in cas' intrase
Și pe (cutăriță) îl aflase
15 Adormit.
Aloșit.
Și'l luase
Și'l călcăse,
Il întâmpinase,
20 Fălcile i le'ncléștase ;
Iar cutare se văița
Tare se oligărea.
Maica Precista,
Maica Sfinta Maria,
25 Tare auđia,
Tare venia,
Pe (cutare) il găsi</p> | <p>Și'l striga.
El tare auđia
30 Tare se scula,
Ușa Maicii Precistii
Și Maicii Sfintii Mării descuia.
Maica Precista
Și Maica Sfinta Măria in casă
35 Și pe cutăriță'l lua [intra
Și'l spăla
De apucătură,
De întălnitură,
De călcătură.
40 Și trimetea apucatul
Și călcatul,
Unde popă nu tîcă,
Unde cocoș nu cîntă,
Unde fete mari cîda nu imple-
[tește,
45 Unde casă nu se spoșește,
Unde căne nu alatră,
Unde om nu se simte.
Iar pe cutare il lăsă
Curat și luminat,
50 Ca aurul stricurat,
Ca roua din cîmp,
Ca stéua din cer,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.</p> |
|--|---|

Rețetă : Se descîntă pe trupul celui bolnav, se unge cu unt-de-lemn și se ȃice cuvintele :

Cu untu de lemn te unseș,
Oasele le descleștai,
Săngele pe la locul lui il porniș ;
Și pe apucatul și călcatul il trimiseș
5 La (cutare) vrăjitore,
Că ea are mîna ușoră
Și léc la limbă.

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Marica Petrișor—Roșiorii-de-vede.

Apucă (cutare) pe cale, pe că-
[rare,
Cu cerbu Treține să 'ntâmpină
[in cale.	Că pe Cerbu Treține l'oî goni:
15 In munți înalți,
In văi adânci,
Unde cocoș nu cântă,
Popă nu tócă,
Fată mare costița nu 'mpletește.
5 In córne 'l luă,
In sus îl aruncă
Și ósele 'l le zobi,
Le frământuri.
(Cutare) s'a vălțat, s'a olecăit,
Maica Precista din cer a auđit,
Scară de argint a făcut	20 Dumneđeű nu se pomenește,
Acolo să trăiești,
Acolo să văcuiești.
(Cutare) să rămăie curat și lu-
[minat,
10 Și jos din cer s'a scoborit,
Și pe cutare l'a 'ntâlnit:
— Tacî nu te vălta,
Nu te olecăi, | 25 Ca de Maica Precista lăsat,
Ca argintul cel curat,
Ca vița din vie.

Leac să-î fie! |

Rețetă: Se descântă pe corpul copilului, când îl trage și îl unge cu unt-de-lemn.

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Oprica Gr. Diaconu, din Bărbătești—Vâlcea

Apucate de la ție urite,
Din coboriturî,
Din întăriturî,—
Eși de la (cutare) din ptept, din
[spate,	Nu fărîma.
Nu junghia,
Nu cuțita,
Nu ințepa,
10 Eși și du-te pe lemne,
Pe pîetre!
5 Din ósele tóte.	

Rețetă: Se descântă cu tămăie și usturoi și cu unt-de-lemn și cu acest amestec se unge copilul bolnav pe corp.

DESCÂNTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Preda Comănescu, din Barbătesci—Vâlcea.

Ucigă-te crucea, vrăjmașe,
Pe urechi de ferestre intrași,
In gura (cutăruța) te 'nfundași,
In limba (cutăruța) suflași,
5 Pteptul cu spatele 'i-l incleștași.
(Cutare) glăsuța
Și plângea.
Maica Precista îl aușă
Și la el că venă.
10 De mâna dréptă il lua | Și'l hâțina
Pteptul cu spatele i-l descleșta,
Capul i-l desturbura,
Trupul il ușura
15 De apucături,
De incleștături.
Și (cutare) remase curat,
Luminat,
Ca Maica Precista din cer ce
[l'a dat. |
|---|--|

Rețetă: Acest descântec se rostește, trăgându-se copilul cu unt-de-lemn pe corp.

DESCÂNTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Neaga Zamfir Gheorghe, din Butculesci — Teleorman.

Umblă ucigă-l crucea
Din casă în casă,
Din masă în masă,
Din vatră în vatră.
5 Găsi ușile incuțate
Ferestrele astupate,
Focul invălit.
Ușa o plesni,
La părete o trânti,
10 In casă intră,
Ferestrele destupă,
La pat năzui.
Pe (cutare) il luă
Și'n sus il aruncă ;
15 Și el țipa
Și se vâlta.
Și Maica Precista auși,
Se înălță in scări de argint
Și făcu ochii rătă | 20 Peste lumea tătă,
Și sări
Și pe (cutare) il prinse,
Și mi-l descleștă :
Din tôte oșele,
25 Din tôte măduvele,
Din tôte inchețeturile.
Mi-l șterse,
Mi-l curăți,
Mi-l duse la Neaga,
30 Cu limba il descântă,
Cu untu-de-lemn il unse.
— Indărăt, ucigașule,
Ucigă-te crucile ;
Descleștește oșele
35 Și aședă sângele.
Și (cutare) să fie curat,
Luminat,
De la Dumneșeu lăsat ! |
|---|---|

DESCANTEC DE APUCATE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Dragomira Tudor Cița, din Sfințești—Teleorman

<p>A plecat Maica Precista din casă
[în casă.
A găsit'o pe (cutare) cu casa
[descuțetă,
Cu ferestra destupată,
Cu mătura deslegată,
5 Cu cenușa în vatră,
Cu gura căscată,
Cu limba lăsată.
Pe (cutare) de fașă l'a luat,
In sus l'a aruncat,
o Nu l'a spăimântat.</p> | <p>Curând la Dragomira, descân-
[tătorea, te-a trimes,
Cu gura te-a descântat,
Oasele le-a descleștat.
Și pe (cutare) l'a lăsat
15 Curat,
Luminat,
Ca roua din câmp,
Ca argintul cel curat
Ca ori-ce strecurat,
20 Ca Maica Precista ce l'a dat.</p> |
|--|--|

Rețetă: Se descântă pe capul copilului, când îl trage și îl unge cu unt de lemn.

DESCANTEC DE STRANS

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Manea Matei, din Roșiorii-de-Vede—Teleorman

<p>A plecat moroșu cu moroșca
Strigoșu cu strigoșca,
Leu cu leoșca,
Deochetorul cu deochetorea,
5 Țapu cu țapoșca.
Petutindenî a umblat
Petutindenî a întrebat
Și a găsit ușile 'ncuțete,
Ferestrele astupate,
10 Focurile învălitate,
Focul învălitate,
Și pe (cutare) în pat aromit.
La (cutare) a găsit
Ferestre destupate,
15 Ușile descuțete,
Focul desvălitate,
El în pat aromit.</p> | <p>La el a intrat cu ochii beliți
Cu dinții rânjiți;
20 În corne l'a luat,
In sus l'a ridicat,
L'a trântit, l'a fărîmat,
Sângele 'i l'a vîrsat.
El țipa se olecăta,
25 Maica Precista 'l' aușta
Și la el că venia
Și cu jale'l întreba :
— Ce plîngi și te vafești (cu-
[tare) ?
— Maică Precistă, mă plîng
[și mă jeluiesc,
30 Că strigoiu cu strigoșca
Și moroșu cu moroșca,
Leul cu leoșca,</p> |
|---|--|

- Deochetorul cu deochetórea,
Râmñitorul cu râmñitórea,—
- 35 Aũ venit, m'aũ întâmpinat,
In córne m'a luat,
In sus m'aũ ridicat,
M'aũ trântit, m'aũ sfărîmat,
Și sângele mi l-aũ vërsat.
- 40 Maĩca Precista așã auđã
Cu el la Manea vrăjítórea
[mergea.
De mâna dréptã 'l lua,
- Cu mâĩnele il fărîma,
Cu limba 'l descânta,
45 Sânge la sânge'ĩ punea,
Os la os împlinã,
Vinele 'ĩ le descorda,
Fălcile 'ĩ le descleșta,
Și pe (cutare) 'l vindeca.
- 50 Descântecul de la mine,
Lécul de la Dumneđeũ
Și de la Maĩca Precista!

Rețetă : Se descântă în unt-de-lemn și cu el se trage copilul mic și se rostesc cuvintele de maĩ sus.

DESCÂNTECE DE CUȚIT

DESCÂNTEC DE PUS CUȚITUL

Cules de Chr. N. Țapu, de la vrăjitoarea Simina, din Gresia—Teleorman.

Tu cuțite cununate,	Eū pe tine te-am mǎnat,
Tu cu dracu 'mǎ eștǎ frate;	10 In pǎntecelē (cutǎru) te-am
Sǎ umbli din sat în sat,	[bǎgat.
Sǎ gǎseștǎ p'ǎl d'a furat.	Din tóte ósele l'am adunat
5 Sǎ'l trǎnteștǎ,	In creșeriū capulu
Sǎ'l snopeștǎ,	Cuțitul 'i l'am bǎgat.
Sǎnge pe gurǎ sǎ verse.	Pe cel ce a furat
Eū te sorocesc pe capul celu	15 Sǎ'l chinuiescǎ,
[care a furat.	Orǎ sǎ'l propǎdescǎ.

Rețetă: Acest descântec se face cu un cuțit cununat; al cărui vîrf se înmóte în sēu de boū sau de cal plesnit momentan.—Cuțitul ast-fel preparat se înfige în grindǎ, în pragul casei sau în pǎmînt.

DESCANTEC DE PUS CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Balașa Petru Săceanu din Rovinari—Gorj.

<p>Cuțit alămat,
Plăsélat,
Nu te încind,
Nu te aprind pe tine,
5 Ci încind
Și aprind inima (cutăruța).
Il umflu,
Il gămfu,
Il bolesc,</p> | <p>10 Il prăpădesc.
Să te vărî prin rănunchi
Prin inimă,
Prin ficaș.
Să'l ințepi,
15 Să'l injunghi,
Să'l bolești,
Să'l prăpădești.</p> |
|---|--|

Notă: Se descântă cu cuțitul de nouă ori pe zi, și ziua și noaptea. Se ia cuțitul și se încinde în foc și după fie-care rostire a vorbelor de sus, se înfige în pământ după ușă.—După ce se răcește, iarăși se bagă în foc și se încinde din nou și se repetă iarăși cuvintele de mai sus.—Când se înfige cuțitul în pământ se dic vorbele:

Nu înfig cuțitul ascuțit în pământ,
Ci îl înfig în inima cutăruța,
În plămâniul lui, în cap, în piclere etc.

DESCANTEC DE LUAT CUȚITUL

Cules de Ión Odor, de la cocóna Lénca, sócra preotului Ionița—Ploesti.

<p>Cuțit cu d'ăi răi,
Cu d'ăi din ele,
Cuțit din mâncare,
Din culcare,
5 Din ostenélă,
Din ferbințelă ;
Cuțit cu nouă-đeci și nouă de
[săgetături,
Cuțit cu nouă-đeci și nouă de
[întâmpinături,
Cuțit cu nouă-đeci și nouă de
[ceasuri rele,
10 Cuțit cu nouă-đeci și nouă de
[vânturi turbate,</p> | <p>Cuțit din bólele necuratului,
Cuțit pus, de fermecătóre pre-
[pus,—
Fermecătóre n'a știut să te
[călěscă,
În trupu cutăruța să te nime-
[rěscă.
15 Ieși, pei și rěspei,
În pământ sal și rěsal,
Cum se răspândește răspântiile,
Așa să se răspândească tóte bo-
[lile și cuțitu de la (cutare).</p> |
|--|--|

DESCANTEC DE INTORS CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Tinca Bălan, din Costești—Vâlcea.

<p>Cine a pus cuțitu ăsta la(cutare),
Nesărat,
Nepiperat,
Neardefat,
5 Neustoroiat ?
Eū il întorc legat,
Ferecat,
La ușa cuț l'a dat.
Dacă l'a dat c'o mână,
o Eū il întorc cu două;
Dacă l'a dat cu două
Eū il întorc cu trei; etc.
Dacă l'a dat cu nouă
Eū il întorc cu zece.
5 Din zece
Nu mai trece.
Să-î fac brêul colac,
Vârcolac
Să-î trimet cuțitele în caț de
[olac
o La casa cuț le-a dat.</p> | <p>Hăis, bolovan bălțat,
Să ducă cuțitele la care î-a dat.
Dacă o găsi-o pe drum stând,
Său la foc șețând,
25 La masă mîncând,
Său la vorbă stând,
Său în pat,
S'o daț supat.
La foc,
30 S'o daț pe foc.
Pe ea nebunia s'o găsescă,
Orbia s'o găsescă,
Trupul să 'l necăjiască,
Bóla s'o indestulésacă,
35 Trupul (cutăruia) să se ușu-
[rîiască
De bóla, de cuțitele, de junghiu-
[rile de lucru vrăjmășese.
Iar (cutare) să rămăie
40 Curat și luminat
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.</p> |
|--|--|

Rețetă : Se descântă cu o cruce, un cuțit și tămăle în apă. Se bea apa și rămăne se asvără în foc saū în apă curgătoare și se repetă cuvintele :

Nu mē spăl de gras, de frumos ;
Și m'am spălat de lucru vrăjmășesc,
După trupul meū,
Piciorole mele.

DESCANTEC DE LUAT CUȚITU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Lénca Gheorghe Rilea, din Facar—Vâlcea.

<p>Cuțit cununat,
In nici o slujbă nu te-am băgat;
Dar acum te-am mânat
Să fei toate durerile,
5 Junghiurile și cuțitele (de la
[cutare])
Din inimă, din ficați,
Din oscióre
Și mai rău de unde'l dóre.
Ești cuțit și să te duci,
10 Unde popă nu tócă
Unde topor nu tafe,
Unde fete mari códa nu im-
[pletește,
Unde casa nu se spoiește.</p> | <p>Acolo vă sunt întinse
15 Mese cu făclii aprinse,
Cu pahare pline.
Să'mi mâncați,
Să ospătați,
Pe (cutare) să'l părăsiți,
20 Să-l lăsați,
Să-l oropsiți.
Cu mâna dréptă vă luați,
Cu crucea vă închinați,
Cu cuțitu vă tăiați,
25 Și v'am trimes de la (cutare)
In códele mărilor
In córnele cerbilor.</p> |
|--|--|

Rețetă: Se descântă cu o frigare: «Cu frigare îl înțepai, cu tãmăia îl tãmăiași, cu focul îl aprinsei și 'l depărtași în córnele mărilor». Se bagă frigarea repede după ușă și se scóte, și dacă e ruginită, se dice că a avut cuțit.

DESCANTEC DE LUAT CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la vrăjitoarea Simina, din Gresia—Teleorman.

<p>Maica Precista cu (cutare) pleca,
Cu cuțitele se întâlnea,
Pe ele în dărăt le da,
Ceasul ăi bun îl striga,
5 Lécurile le aducea,
Pe (cutare) le scutura.
De dureri, de junghiuri și cuțit
Pe cutare 'l tãmăduia.</p> | <p>Sfintul Ión auđfa,
10 Cuțitul de la (cutare) îl lua,
La hotarele câmpului îl trimetea
Pe noué Țiganși, pe noué Turci
[și pe noué Ovreși îl punea,
Căci nu sînt în lege cu noi.
Lécurile le striga,
15 Pe (cutare) 'l tãmăduia.</p> |
|---|---|

Rețetă: Se descântă cu un fir de mătură în apă adunată în ólă nouă de la fântâna de unde bea cel bolnav de cuțit. Cu acéstă apă, adunată în trei dimineți: Lunea, Miercurea și Vinerea, se mânjește cel bolnav peste tot corpul, și se spun cuvintele:

Fugi, cuțite,
Ascuțite,
Că cu mătura te-am măturat,
De la (cutare) te-am depărtat.

DESCANTEC DE LUAT CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Bălașa P. Săcénu, din Rovinari—Gorj.

Descântecul meu,
Lécul lui Dumneđeú.
De o fi la (cutare) cuțit din ale
[sfinte,	Pe casa ei, pe trupul ei de ađi
înainte să se puie.
Și pe cutare il las, curat, lu-
[minat,
Să-și aducă aminte,
5 Lécul să 'i-l dea,
Bóla să 'i-o ȳa ;
De-o fi din ąile greșite,
De-o fi din vânt,
De supt vânt,	Ca Maľca Precista lăsat.
20 Cum întorce plugul tóte teile
[tóte meile
Așa întorc lu (cutare) cuțitele
Și'l las curat luminat,
Ca argintul stricurat,
Ca aurul suflat,
o De-o fi din vr'o itânlnitură,
De-o fi din vr'o făcetură,—
Il făcuľ bréul colac
Și'l trimeseľ in caľ de olac,
La casa cuľ l'o fi dat.	25 Ca de Maľca Precista lăsat.
Léc din mâna mea,
Léc din gura mea,
Léc din Sfinta Marie,
5 De-o fi mórtă in grópă,
De-o fi vie,	30 Léc de la Dumneđeú să'ı fie !

Refeťă : Se descântă cu cuțitul în apă nefincepută și cu busuľoc.

DESCANTEC DE INTORS CUȚITUL

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la vrăjitoarea Ióna Măldaľanca, din Roșiorii-de-Vede.

Tu, cuțit cununat,
Tu, cuțit alămat,
Tu, cuțit plăselat,
Tu, cuțit simcelat
5 Și de dracu sângerat.
Voi nouă-đeci și nouă de cuțite:
De la fină,
De la vecină,	Eú te întorc cu un cuțit ascuțit;
15 Din creferii capuluľ,
Din sgărclul nasuluľ,
Din ficați,
Din bojocľ,
Din plămăni.
10 De la drac,
De la drăcócă
Să ieși din trupul (cutăruľa).
Ei te-a pus cu un cuțit neas-
[cuțit,	20 Ea te-a pus cu două,
Eú te 'ntorc cu nouă.
Ea te-a pus cu nouă,
Eú te'ntorc cu đece.
Din đece nu maľ trece.
25 Ea te-a trimes colac,
Eú te trimet vărcolac,

- In cał de olac,
La casa cui te-a dat !
Te trimet in cał de smel,
30 In cõdele mǎrilor,
In cõrnele ciutelor,
Unde popǎ nu tõcǎ,
Unde cocoș nu cǎntǎ,
Unde bivol nu rǎcnește,
35 Unde casǎ nu se spoșeste,
Unde fatǎ mare costița nu im-
[pletește.
Cǎ cutare nu scie a te odihni,
A te prǎnđi
- Și a te cina.
40 Și sǎ te duci acolo,
Cǎ te-a adastǎ,
Și te-așteptǎ
Cu mese 'ntinse,
Cu fǎclii aprinse,
45 Cu pahare pline;
Sǎ mǎncǎți,
Sǎ ospǎtați,
Pe cutare sǎ'l fertați
Și sǎ'l lǎsați curat, luminat,
50 Ca stẽua din cer,
Ca põla Maicii Domnului!

Rețetǎ: Se descǎntǎ cu un cuțit cununat și se bagǎ in pǎmĩnt dupǎ ușǎ; dacǎ cuțitul ruginește se đice cǎ are leac cel bolnav.

Când cuțitul se infige in pǎmĩnt dupǎ ușǎ, se đic cuvintele: Cum se alivǎnește și se potolește toți dupǎ ușǎ, așa sǎ se potolẽscǎ tõte cuțitele și junghĩurile de la (cutare).

DESCANTEC DE LUAT CUȚITUL

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nicolae Șovǎlgǎu, din Valea cu apǎ—Gorj

- Tu, cuțit lat,
Implǎselat
Și cununat,
5 Dar astǎ sǎrǎ îți daũ o slujbǎ
[mare,
Sǎ scoți junghĩurile de la (cu-
[tare),
Din mǎnii,
Din plǎmĩni,
Din picĩore,
10 Din oscĩore,
Maĩ vȃrtos de unde'l dõre.
Din creferii capului,
Din fața obrazului,
Din sgǎrcĩul nasului,—
15 Cu fǎrșala,
Cu ameteła,
Cu gręța,
Cu neputerea,
Cu trǎndǎvęla,
20 Cu moloșęla.
Plǎnge (cutare) și se olecǎfește
Cu glas mare pẽnę 'n cer,
Cu lacrǎmile pẽnę 'n pǎmĩnt.
Maĩca Domnului din cer auđi
- 25 Țipǎturi
Și vǎltǎturi,
Pe scarǎ de argint se scobori:
— Ce plǎngi,
Ce te jǎluĩ (cutare) ?
30 — Plǎng și mę jelufesc,
Cǎ mǎ-a venit junghĩurile,
Cuțitele,
Sǎgețile,
Sfǎrsęla,
35 Gręța,
Ameteła.
—Dute la vrǎjitõrea (cutare)
Sǎ și le tale cu cuțitul.
Cu cuțitu le-a tǎlat
40 In Marea Nęgrǎ le-a aruncat,
La fǎntǎna lui Adam,
La fetele lui Fǎlcan;
Unde cocoș nu cǎntǎ,
Unde cǎlne nu latrǎ,
45 Secure nu tale.
Cum se potolla vęntul
Și pǎmĩntul,
Copiul micĩ in legǎnele,
Boferi marĩ in plǎpǎmele, —

- 50 Aşa să se potolască junghiu-
[rile, cuţitele de la (cutare)];
Iar cutare să rămâie curat,
Luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
55 Ca fagul de mîere
- Ca aluatul în căpistere,
Ca busuţocu în grădină
Şi mîerea în stupină.
- Léc din mâna mea,
Din limba mea,
60 De la Maica Pecista!

Reţetă : Se descântă cu cuţit cununat, şi cu crucea în apă.

DESCANTEC DE JUNGHIU

Cules de Chr N. Ţapu, de la Anca Mozolofa, din T.-Măgurele.

- Tu cuţitul, blestematule,
Nici o slujbă nu ți-am dat;
Tu cuţitul, cununatule,
Alămatule și plaselatule,
5 Eă de când te-am cumpărat,
Și de când te-am cununat,
Nici o slujbă nu ți-am dat;
Dar acum te-am ursat,
Și la cutare te-am dat ;
- 10 Te-am sorocit
Și la el te-am pornit,
Ca să-ți scoți toate junghiturile,
Toate durerile,
Toate cuţitele,
- 15 Toate țepile din (cutare),
Din inimă,
De sub inimă,
Din ficiți,
De sub ficiți,
- 20 Din rănunchi,
De sub rănunchi,
Din criiri capului,
Din sgârclul nasului,
Din fața obrazului,
- 25 Din măsele,
Din gingii,
- Din toate mădulările,
Din toate oscloarele.
Și pe (cutare) nu'l mai junghia,
30 Nu'l mai cuțita,
Nu'l mai ințepa,
Și să-l lași pe (cutare)
Curat ;
Și să te duci în smărcurile
[mărei,
- 35 În apele Dunărei.
Că acolo popă nu tocă,
Cârne nu latră,
Fată cода nu impletește.
Acolo este locul tău,
- 40 Sorocul tău,
Sălașul tău,
Acolo să junghii,
Să ințepi,
Să cuțitez ;
- 45 Iar pe cutare să'l lași
Curat, luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca argintul cel curat,
- 50 Ca măcă-sa ce l'a anfapt.

Reţetă : Se descântă cu cuţitul în apă ; ți se dă să bea din apă și se unge cu ea pe corp. Cuţitul trebuie să fie cununat bolnavului. Cuţitul descântat se infige după usă.

DESCANTEC DE ȚEAPA

Cules de Chr. N. Țapu, de la Anca Mozoloia, din T.-Magurele.

<p>Țepă blestemată,
Țepă din păduri tălétă,
Cu cuțitul ascuțită,
In vârful copiilor înfiptă.
5 Să ești de la (cutare),
Din creierii capului,
Din sgârclul nasului,
Din măduva oșelor.
Și să te duci la (cutare)
10 Că aici nu este loc de înțepat,
De săgetat,
De cuțitat ;
Și este loc sfint,
De la Domnul venit, —
15 Loc de monastire,
De cruce,
Și de biserică.
Tu țepă cu ucigașul,
Cu cornele ascuțite,</p> | <p>20 Cu ghiarele încovoiate,
Ești de la (cutare).
Nu 'l săgeta,
Nu 'l înțepa,
Nu 'l cuțita ;
25 Ci te du în ale căme a cerbilor.
In copitele ciutelor,
In smârcurile mărilor.
Că acolo ve așteptă să cuțitaș
Și se înțepaș pe fata lui Le
[Impérat,
30 Cea grasă și frumoasă ;
Și v'așteptă cu mesele întinse
Și cu făclie aprinse,
Să mâncaș, să ospătaș ;
Iar pe (cutare) să 'l lăsaș
35 Curat,
Ca de maică-sa dat !</p> |
|---|---|

Rețetă : Se descântă în apă cu țepă de lemn, făcută din tufan, care se și pune la copitele de fân, și se dice vorbele :

— Cum, tu țepă, ai fost tălétă
Și din pădure ridicată,
Așa să lei toate țepile și junghiurile
Și să le tai de la (cutare).

Se bea din apa descântată și se unge pe corp. O parte din apă masă se aruncă pe gard și se dice :

— Cum cade și se scurge apa după gard, așa să se scurgă
tota durerea, junghiurile, țepa și durerile de la (cutare).

DESCANTEC DE CUIU

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Radu Stoichița din Salcia—Teleorman.

<p>Cuțule blestatule, De oî fi din frig, Din căđut, Din întâlmit, 5 Din rēcělă, Din târomělă, —Din ametělă,</p>	<p>Eșî de la (cutare), Din inimă, 10 Din bóșe, Din șeđut; Și să se usucî ca cornul, Care nu maî face póme.</p>
---	--

Rețetă : Acest descântec se repetă de nouě orî de femeia, care trage pe cel bolnav de cuțu.

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Păuna Dumitrescu, din Peștēna-de-sus — Gorj.

<p>Luaî securea Și plecaiū La ogor de cânepă de vară, Junghiul se rupse de la (cutare); 5 Și araî ogor de cânepă de vară, Și venîî cu securea acasă, Și junghiul se rupse de la (cu- [tare]; Și luaî sapa Și plecaiū la ogoru de cânepă, [de vară 10 Și săpaî ogoru de cânepă de [vară Și junghiul se rupse de la (cu- [tare). ■15 Junghiul se rupse de la (cutare),</p>	<p>Se cópse cânepa de vară Și culesē cânepa de vară Și junghiul se rupse de la (cu- [tare). O băgăî în baltă cânepa de vară 20 Și junghiul se rupse de la (cu- [tare). Se mură cânepa de vară, Junghiul se rupse de la (cutare). Spăalî cânepa de vară Și junghiul se rupse de la (cu- [tare). 25 O deteî în proțap cânepa de [vară Junghiul se rupse de la (cutare). Ođeteî în meliță cânepa de vară</p>
--	---

Intorsei ogorul de cânepă de
[vară,
Junghiul se rupse de la (cutare).
Și pusei cânepa de vară
Junghiul se rupse dela (cutare).
Pleptănai cânepa de vară	Junghiul se rupse de la (cutare).
O gurii cânepa de vară,
30 Junghiul se rupse dela (cutare),
Torsei cânepa de vară,
Junghiul se rupse dela (cutare).
O copsei cânepa de vară,
Junghiul se rupse dela (cutare).	40 Junghiul se rupse dela (cutare)
O țesuși cânepa de vară,
Junghiul se rupse de la (cutare).
O înălbiți cânepa de vară,
Junghiul se rupse de la (cutare).
35 Urđiți cânepa de vară,
Junghiul se rupse dela (cutare)
Invăliți cânepa de vară,	45 Croiți cămașă de cânepă de vară,
Junghiul se rupse de la (cutare).
Se rupse cămașa și junghiul
Și remase (cutare) curat,
Luminat,
	50 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu călți de cânepă de vară, se face o ață de cânepă și se pune la gât și la subțioră.

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Ióna Trașcă Papuc, din comuna Valea cu apa—Gorj.

Apucați p'un drum la vale,
Mă întâlniți cu un Turc călare,
Cu slugulița după el:
— Slugă, slugulița mea,	Nu știu șarpe din proțap,
Său mușere din bărbat?
5 Incetéză și ascultéză:
Ce s'aude p'a vale mare,
Ce s'aude d'un ramăt mare.	10 — Nu e mușere din bărbat;
Ci e (cutare) bolnav.
—Léc să-i fie din mâna dréptă,
Din inimă curată.
Stați junghi nu junghia!

Rețetă: Se descântă de trei ori, făcându-se o ață de cânepă, care se resucește pe mână fără să se inóde și se pune de gât și la subțioră.

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Flórea Stanca Slabescu, din Nanov—Teleormanu.

Plecă un boșer mare
In vênătóre,
Cu slugile lui,
Cu copoiți lui	Și nimica nu vênă.
Și auđi țipându-se,
Vălcărindu-se,
Și oligăindu-se.
5 Și umblă	10 Și întrebă pe slugă:

- Cine țipă și se vâlcărește
 Și se oligărește?
 Pas în a ogradă mare
 Și rupse trei fire de cânepă
 [de vară
 15 Și le băgă în apă să se to-
 [pescă.
 Și să ȳasă de la (cutare) jun-
 [ghiurile,
 Cuțitele, săgețile, țepile, acele,
 Și să ȳasă din oșe în carne,
 Din carne în pȳele,
- 20 Din pȳele în vȳnt
 Din vȳnt în pȳmȳnt,
 De unde a venit.
 Și cutare să rămȳne curat și lu-
 [minat,
 Ca maȳcă-sa ce l'a fapt,
 25 Ca pȳla Sfintei Marie.
 Lȳc să-ȳ fie,
 Descȳntecul meũ,
 Lȳcul de la D-ȳeu!
 Lȳcul de la Sfȳnta Marie,
 30 Lȳc să-ȳ fie!

Rețetă : Se descȳntȳ în apȳ cu un cuțit gȳsit.

Cu apa se udȳ cel bolnav de junghiu, iar restul se aruncȳ pe un par de gard și se ȳice vorbele : «Cum se risipește apa și nu stȳ aci în par, așȳ să se risipȳsca junghurile, cuțitele de la (cutare)».

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Ionișȳ Sandu David, Salcia—Teleorman.

- Plecȳ Maȳca Precista pe cale,
 Pe cale, pe cȳrare,
 Se intȳlni cu (cutare) în cale.
 Și'l junghia
 5 Și'l înfiora
 Din tȳlpile piciȳrelor
 Pȳnȳ 'n creștetul capuluȳ.
 De l'o fi pus junghul c'o mȳnȳ,
 Eũ il întorc cu douȳ ;
 10 De l'o fi pus cu douȳ,
 Eũ il întorc cu trei etc. etc.
 De l'o fi pus cu nouȳ,
 Eũ il întorc cu ȳece.
 Din ȳece
 15 Numȳi trece,
- Și dracul plesnește.
 Eșȳ junghiu de la (cutare)
 Din creeriȳ capuluȳ,
 Din sgȳrcul nasuluȳ,
 20 Din faȳa obrazuluȳ,
 Din mȳduva osuluȳ,
 Și să te ducȳ în pȳmȳnt,
 Cȳ din pȳmȳnt ai eșit,
 În pȳmȳnt să intri.
 25 Și (cutare) să rămȳne curat și
 [luminat,
 Ca roua din cȳmp,
 Ca argintul curat,
 De nouȳ orȳ stricurat,
 Ca Maȳca Precista ce l'a lȳsaȳ

Rețetȳ : Se descȳntȳ cu cuțitul și cu secerea în apȳ.

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor, de la moș I. Opișanu din Valeni-de-Munte—Prahova.

<p>—Fugi, junghiū, Că te 'njunghiū; Te faci căne 'n patru piclóre, Să latri la lună pē vale. 5 Ptiū! ce te-ai lungit? Ce te-ai incolăcit? Din măduvă să ieși in os, Din os in carne, Din carne 'n pīele, 10 Din pīele să se spele;</p>	<p>Să rămāie (cutare) sǎnētos, Curat, Luminat, Ca argintu ăl curat, 15 Ca roua nescuturat, Ca pōla Măchiī Pēcistiī ne- [cālcāt. De la mine descāntecu, De la Dumneđeū lēcu!</p>
--	--

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor, de la Sandu Potcovaru-Valeni—Prahova.

<p>Fugi junghiū, Că te 'njunghiū. Fugi spurcatule, Săgetatule,</p>	<p>5 Tēmpinatule. Cin' te-a trimis, D'acolo să te duci!</p>
--	---

DESCANTEC DE JUNGHIU SAU DE MATRAGUNA

Cules de Ión Odor, de la Pauna lui Moldovēnu, din Buzēu.

<p>— Bună diminēță, impērătēsă, [Dómnă mare! Eū iți daū ție pāne, sare și vin, Tu să'mi daī mǎriele, impēră- [țile și lécurile tale.</p>	<p>Eū iți daū ție mīere și unt, 5 Tu să'mi daī lécurile și bunu- [rile de pe pāmīnt. Cum te-am luat eū din pāmīn- [tul tēu,</p>
--	---

- Din tulpina ta,
Din rădăcina ta,—
Așa să ției (cutăruia) bóla, lipi-
[tura,
10 Spărietura, bântuieía, ameteía.
Că cutare nu te póte purta,
Nu te póte ținea,
Că este în apă botezat,
Și cu mir amestecat.
15 Cutare de diminéță s'a sculat,
Pe cale, pe cărare a apucat,
Cu o mulțime de șerpí în cale
[s'a 'ntálnit,
Cu gurile căscate,
Cu limbile tapoete ;
20 Cu gura il mușca,
- Cu limba 'l ințepa,
Toț șerpií pe trupu lui se 'n-
[colăcía.
El s'a speriat,
S'a 'nfiorat,
25 De carne, de șale, de spinare
[s'a 'ncleștat,
Puterea 'i-a luat.
El s'a văítat, s'a tânguit ;
Maíca Precista l'a auđit,
La el s'a coborít,
30 De mâna dréptă l'a luat,
In riú la Iordan l'a botezat,
L-a curățit,
Și cu léc mare l'a dăruiť !

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la Maria Nicolae Mathei din Belitorí—Teleorman.

- Câne pă de vară,
Te-aí arat,
Te-aí seménat,
Te-aí grăpat,
5 Și mare te-aí făcut.
Ștápánul a venit și te-a cules.
Cum aí ieșit din pămínt,
Așa să íasă junghíul de la
[(cutare),
Din măsele,
10 De sub măsele,
Din mădulărí,
- Din subțiorí,
Din cap,
De sub cap.
15 Eșí și te du, unde cocoș nu
[cântă,
Unde fete marí codița nu ím-
[pletește,
Unde popă nu tócă,
Unde căíne nu latrá.
Și (cutare) să rămáíe curat,
20 Luminat,
Ca Maíca Precista ce l'a dat.

Rețetă : Se descântă cu câne pă de vară, din care se face o ață ce se resucește la spate, se pune după gât și se 'nódă la subțioră.

DESCANTEC DE JUNGHIU

(VARIANTA)

<p>A plecat (cutare), cânepă a arat.
 A grăpat'o,
 A sēmēnat'o,
 A cules'o,
 5 A topit'o,
 A melițat'o,
 A dărăcit'o,
 A tors'o,
 A țesut'o,
 10 A 'nălbit'o,
 A trāmbit'o,
 A croit'o,
 A purtat'o,
 A rupt'o.
 15 Așa să se rupă junghīurile,
 Cuțitele, durimile,
 Usturimile,</p> | <p>Rēutatea,
 Greutatea,
 Fărāmătura,
 20 Zdrobitura,
 Fărșéla,
 Amețéla din corpul (cutăruța).
 Cum iese cânepa de vară
 Peste cea de tōmnă,
 25 Așa să iese junghīurile,
 Cuțitele și țepile,
 Durimile,
 Usturimile,
 Fiorile,
 30 Frigurile,
 Recorile de la (cutare);
 Să remăte (cutare) curat,
 Ca de Maica Precista dat.</p> |
|---|--|

Rețetă : Se ia cânepă dărăcită se face o ață lungă, se resucește repetându-se cuvintele de mai sus. Se lēgă ața de suptioră și se înodă la spate.

DESCANTEC DE RINZA

Cules de Chr. N. Țapu, de la Nicolae Mrejeru, agricultor, din Peșteana-de-sus — Gorj.

<p>Plecați pe cale, pe cărare,
 Spre sōre rēsare.
 Șoimanele mă 'ntāmpinară,
 În brațe mă luară,
 5 În sus mă aruncară,
 Rinza 'mī resturnară;
 Intorcēndu-mē îndărăt,
 Jeluindu-mē, olecāindu-mē,
 Maica Sfinta Maria din cer
 [mē auți,
 10 Și către mine strigă:</p> | <p>— Ce plāngi (cutate) și te ole-
 [călești ?
 —Ce să nu plāng, Maică Sfintă
 [Mariă !
 Că ați diminēțā,
 Plecați pe cale, pe cărare
 15 Spre sōre rēsare.
 Șoimanele mă 'ntāmpinară
 Și 'n brațe mă luară,
 În sus m'aruncară,
 Și burta 'mī turburară !</p> |
|---|--|

- 20 — Tacî nu mai plînge,
Că cu buclumu oi bucluma,
Și oiû pune demn la demn,
Puterî la puterî,
Os la os,
25 Plămâni la plămâni,
Ficați la ficați.
Cum fuge vaca din strungă
Și oia din luncă,
Porc din cârtog,
- 30 Stomacul să'mî vie la loc.
Amin, amin,
Descântecul de la mine,
Leacul de la Maica Sfinta
[Mărie!
(Cutare) să remăie curat, lu-
[minat,
35 Ca argintul strecurat,
Ca în ceasul ce a născut !

Rețeta: Se descântă de trei ori cu un fir de mătură, în mălai sau pâine și în rachiū sau în apă. Se dă bolnavului să bea apă și rachiū și firul de mătură se pune la stomac.

DESCANTEC DE RINZA

(VARIANTA)

Cules de Ion Ionescu, de la Maria N. Turbatu-Runcu—Dimbovița.

- Eși rinză sécă,
Eși rinză rumânescă,
Eși rinză letinască,
Eși rinză ovrească,
5 Eși rinză turcască,
Eși rinză porcască,
Eși rinză de nouă feluri de la
[(cutare).
Nu-î strica rinză,
Nu-î strica osânza.
- 10 Și te du în lemne seci,
Și în ale pietro reci;
Că eă Maria dreg rinză,
Plămădesc osânza,
Cum se plămădește aluatu în
[capistere
15 Și faguri de mîere.
De la mine (cutăruia),
Léc să-î fie !

Rețetă: Se descântă în rachiū și cêpă albă. Rachiul se bea și cêpa se mîncă.

DESCÂNTECE DE VENINARE DE ȘERPE

DESCANTEC DE VENINARE DE ȘERPE

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Stanca Deconescu, din Săcelu—Gorj.

A se vedea un mic descântec în colecția d-lui G. D. Teodorescu, pag. 393, colóna I, unde câte-va versuri de la început se asemănă.

Pasere albă,
Codalbă,
Sus se înalță,
Jos se lasă,
5 Pe buturî de viță se puse.
Buturul s'aprinse,
Vița tăietă,
Mestecată,
Peste gard aruncată,
10 Din gură de șerpe vindecată.
De șerpe, de șerpóică,
De puiú, de puľandrá,
De năpărcă, de năpărcóică,
De puiú, de puľandrá
15 De guștere, de gușteróică,
De puiú, de puľandrá,
De șopărlă, de șopărlóică,
De puiú, de puľandrá,
De muscă, de muscoľ
20 De puiú, de puľandrá, | De căine, de căinóică,
De puiú, de puľandrá,
De copoľ, de copóică,
De năvăstuică, de năvăstóică,
25 De urși, de ursóică, etc.
De albină, de albinóică
De viespe, de viespóică,—
Tóte mușcăturile,
Tóte loviturile,
30 Tóte 'nțepăturile,
Tóte se desveninară,
Trupul (cutăruia) se desvenină
Și se vindecă.
Și remase (cutare)
35 Curat,
Luminat,
Ca aurul strecurat,
Ca Maľca Precista în cer ce
[l'a lăsat. |
|--|---|

Rețetă: Se descântă cu viță verde de vie în lapte dulce și cu laptele se udă la mușcătură și se bea și din el.

DESCANTEC DE ȘERPE

Cules de Chr. N. Țapu, de la Moș Badea Coșerénu—Roșiorii-de-Vede.

Codăule, ce stăi pe ghizdurele	5 Și un băț de alun
[trist și măhnit ?	Și te-oi lovi în cap
Orî ai mușcat pe cine-va ?	Și tu oi muri,
Tac!, proclate, de căine	Și (cutare) s'o'nsdrăveni.
Că eu oi lua un ban de argint,	

Rețetă: Se descântă de trei ori în apă neîncepută și în oală nouă cu un ban de argint și cu un băț de alun sau de boziu; se spală cu apa și se dă să bea.

DESCANTEC DE ȘERPE

Cules de Chr. N. Țapu de la Moș Stan Tobă, Roșiorii-de-Vede.

Vezi G. D. Theodorescu pag. 393 colona I, primul descântec de șerpe, în care ultimele câte-va versuri se aseamnă.

Apucaî prin niște pruni mă-	—Am mușcat pe (cutare).
[runți,	—Ce-î dai lécul ?
Intâlniî un șerpe necăjit,	—Fierul și oțelul,
Măhnit și amărit.	Măsga de alun,
—De ce ești, șerpe, necăjit,	10 Și apa neîncepută.
5 Amărit și măhnit ?	

Rețetă: Se repetă de nouă ori descântecul; bățul de alun se cojește, se pune în apă și, se dă să bea bolnavului.

DESCANTEC DE ȘERPE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Oprea Șerban, din Drăgănești—Teleorman.

A se vedea o variantă în colecția d-lui G. D. Teodorescu, pag. 393 colóna sus și col. II jos, și pag. 396, col. I sus.

A plecat (cutare) pe cale pe [cărare,	Să ȳasă junghurle, usturimele,
S'a întâlnit cu vipera în cale.	10 Cușitele, durimile de la (cutare),
El pe viperă a călcat,	Din picere, din umflătură,
Vipera s'a 'nveninat	Din mușcătură,
5 Și pe el l-a mușcat.	Din veninătură.
Și leacul ȳ l-am căutat;	Și (cutare) să rămăie curat, lu-
Și l-am aflat în nuiă de alun,	[minat
În răchită de boj.	15 Ca de Maica Precista lăsat.

Rețetă: Se descântă în lapte dulce și se bea din el și se oblojește mușcătură cu boji fierți în lapte dulce.

DESCANTEC DE ȘERPE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Maria Năstase, din Romanesti—Gorj.

Pasere pestrufe	Buduroi găletă,
În sus sbură	Mușcătură de șerpe
Pe bușten de vie pică.	De șerpóică
Buștenu s'aprinse,	Veninată
5 Plóia il stinse.	10 Vindecată.

Rețetă: Se descântă cu viță de vie sau cu vârf de boj în lapte; cu aptele se unge omul unde este rana de mușcătură de șarpe. Se repetă escântecul de trei ori.

DESCANTEC DE ȘERPE

(VARIANTA)

Comunicată de D-nul M. Canianu — București.

A se compara cu cele două variante din colecția d-lui G. Dem. Theodorescu, pag. 394, col. II. Vezi și «Descânțete Marian pag. 224, 226, 227.

Tună 'n cer,	Osul să rămăie sănătos.
Tună pe pământ.	Cine 'l-a adus vestea,
Prepelița pestriță,	Să-l befe povestea.
Se ține de peliță,	10 Câte cuvinte am uitat,
5 Peliță de carne,	Tôte să fie cu adevărat.
Carnea de os,	

Rețetă : Se descântă cu crengi de alun, cu iarbă crescută prin gard și cu apă neincepută. Se descântă trei zile de a rândul, în fie-care 4 câte de trei ori : dimineața, la amiazi și seara ; și la fie-care dată se spun descântecul de trei ori.

DESCANTEC DE MUȘCATURA DE ȘERPE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu, de la I. Păscaru, din căt. Gura-Beliif.

Sfinta Troiță,	La un loc cu nașu,
Pasere pistriță.	Nașu, alunășu.
Calcă 'n piétră,	Mă 'nchin cu descântecu
Piétră a trăsniț,	Și Dumneșu să vie cu leac
5 Șérpele a plesniț,	

DESCANTECE DE MUMA PADURII

DESCANTEC DE MUMA PADURI

Cules de Chr. N. Țapu, de la Stana Lungociu Oprisoru—Mehedinți.

Tu muma pădurii, Tu de astă séră în colo să nu [maî vii, Că tu vii cu măînile cât riș- [chitórele, Cu pictórele cât prăjinile 5 Cu ochii cât sitele, Cu dinții cât teslele, Cu unghiile cât secerile. Să te duci în códele mărilor, In córnelé cerbilor, 10 Unde fata mare cosița nu îm- Voinic nu chîtostește. [pletește Că ele te-adastă cu făcliele [aprinse,	Cu mesele întinse, Cu paharele pline rase, 15 Puse pe masă. Acolo să musci, Acolo să mănânci. Acolo să ședî, Acolo să odihnești 20 De astă séră în colo. Să nu maî vii la cutare, Că te taîu cu securea. Și nici acolo să nu ședî, Ci să te duci în al fund de mare, 25 Că te-așteptă o fată mare, Móșea dumitale.
--	---

Notă.—Femeile cari au copiii mici, nici o dată nu-î bat cu mătura ori cât de necăjite ar fi ele. Ceya ce le face de a nu lovi sau amenința pe copiii cu mătura, este credința că dacă bat copiii cu mătura, nóptea vine muma pădurii, li se arată în vis și-î sperte. —Când copiii plâng în somn și continuă a plânge chiar deșteptându-se—dice-se, că a venit la ei muma pădurii, de aceia femeile tot d'auna chîamă pe baba satului, ca să descante copiii descântecul de maî sus.—Descântecul se face cu ajutorul unei securi, care se înfige cu tăișul în pragul ușei, când se ȳic vorbele :

«Că eî cu securea te-oî tăia
«De la (cutare) te-oî depărta».

DESCRIVERE DE ATRA PĂRTE

PLANTA

1. Camera de intrare	11. Camera de baie
2. Camera de zi	12. Camera de dormit
3. Camera de noapte	13. Camera de dormit
4. Camera de baie	14. Camera de dormit
5. Camera de baie	15. Camera de dormit
6. Camera de baie	16. Camera de dormit
7. Camera de baie	17. Camera de dormit
8. Camera de baie	18. Camera de dormit
9. Camera de baie	19. Camera de dormit
10. Camera de baie	20. Camera de dormit

Detalii de inginerie privind structura de rezistenta si dispozitia de montaj a tuturor elementelor sunt prezentate in planurile de executie si in planurile de instalatii electrice si sanitare.

DESCRIVERE DE ATRA PĂRTE

1. Camera de intrare	11. Camera de baie
2. Camera de zi	12. Camera de dormit
3. Camera de noapte	13. Camera de dormit
4. Camera de baie	14. Camera de dormit
5. Camera de baie	15. Camera de dormit
6. Camera de baie	16. Camera de dormit
7. Camera de baie	17. Camera de dormit
8. Camera de baie	18. Camera de dormit
9. Camera de baie	19. Camera de dormit
10. Camera de baie	20. Camera de dormit

Detalii de inginerie privind structura de rezistenta si dispozitia de montaj a tuturor elementelor sunt prezentate in planurile de executie si in planurile de instalatii electrice si sanitare.

Planurile de instalatii electrice si sanitare sunt prezentate in planurile de executie si in planurile de instalatii electrice si sanitare.

DESCANTECUL DE SPARIETURA

Cules de Ión Odor de la Păuna Moldovénca din Buzéu.

<p>S'a sculat (cutare) Sfânta Lună
[de diminéță,
Pe cale, pe cărare a apucat,
Cu trei spurcați în cale s'a 'n-
Cu leț, [tâlnit :
5 Cu smei,
Cu leóycile,
Cu smeóycile,
Cu lipitura,
Cu spărietura.
o Sburătorul era buzat și 'ncor-
[norat,
(Cutare), l'a văđut, s'a 'nspăi-
[mântat,
De carne, de spinare, de șale
S'a 'ncleștat. [s'a apucat,
El s'a vățtat, s'a tânguit,
5 Maica Precista la el s'a coborít;
În brațe l'a luat,
De carne, de spinare, de șale
[l'a descleștat,
Și cu leac l'a dăruit,
De șapte milurî de loc pe spur-
[cat l'a gonit.
o Blestemu-te Domnul, pe tine
[spurcatule,</p> | <p>Ce-ai avut, de te-ai apropiat
[de (cutare),
Și l'ai apucat de rinichî,
De sub rinichî,
De ficat,
25 De sub ficat,
De grumazî,
De sub grumazî ?
Ieși, că Domnul te-a blestemat;
Ieși de la cutare din mațe, de
sub mațe,
30 Din ficați, de sub ficați, din
bojogî, de sub bojogî,
Din inimă, de sub inimă, din
rânză, din osânză,
Dintr'o sută și nouă de oscióre,
Din nouă-đecî și nouă de vini-
[șóre,
Să rămăie (cutare) curat, lu-
[minat,
35 Ca argintu strecurat,
Ca florile înflorite,
Ca altoile altoite, cum este de
la Dumneđeú lăsat.
38 Eú, cu Dumneđeú și cu Maica
Precista cu leacul !</p> |
|---|--|

DESCANTEC DE MUMA PADURII

Culésă de Chr. N. Țapu. de la Bărbătesci—Vâlcea.

<p>Tu, muma pădurii de miadă-đi
Tu, muma pădurii de miadă-
Tu să fugi, [nópte
Tu să te duci
5 Îndărăt de unde ai venit și pe
(cutare) să'l părăsești.
Du-te la fetele tale</p> | <p>La frumoșele tale,
La gramnicele tale,
Îndărăt de unde ai venit.
10 Lasă pe (cutare), curat,
Luminat
12 Ca Maica Precista din cer ce
[l'a dat.</p> |
|--|---|

Rețetă : Se descântă cu toporul și cu mătura în talpa casei despre sora-scăpătă. Apoi cu tăciune de foc și cu un surcel de alun. Vrajitoarea învar-tește sub călcăiul ei tăciunile și rostește cuvintele de mai sus. Cu pul-berea cărbunelui se mânjește cel suferind făcându-și în frunte și 'n o-braz semnul crucii.

DESCANTEC DE SPAIMA

Cules de Chr. N. Țapu, de la baba Nața în etate de 85 ani, din Alexandria - Teleorman.

Acest descântec este bulgăresc.

Stra ut bașta,
 Stra ut maica,
 Stra ut muma pădurii,
 Stra ut mamornița,
 5 Stra ut noști,
 Stra ut vic,
 Stra ut gâlcă,
 Stra ut besnic,
 Stra ut davnice,

10 Stra ut fulger,
 Stra ut haiducă,
 Stra ut ogân,—
 Dă izleză ut serțe
 Dă izleză ut glava
 15 Dă izleză ut cracă
 Dă izleză ut rîțeti
 Seacă dihanie nă legalu
 Serțe (N) nă meastu.

Rețetă : Se descântă în făină strânsă de la trei case primare. Des-cântecul se face în vatra focului. Se aruncă la fie-care descântec câte un pumn de făină pe pereții coșului. După figurile care se închipuie pe pă-rețele înegrit al coșului, descântătoarea explică spărietură bolnavului.

Se răcăie funinginea după coș, se amestecă în apă cu făina descân-tată și se dă de bea cel speriat.

DESCANTECE DE BUBA

DESCANTEC DE BUBA

Cules de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan, din Costesc—Vâlcea.

Bubă albă,
Bubă neagră,
Bubă verde,
Bubă galbenă,
5 Bubă roșie,
Bubă ovrească,
Bubă porcască,
Bubă turcăscă,
Bubă românească,
10 Bubă de nouă-șeci și nouă de
[feluri. | Strămută-te.
Du-te 'n văi,
Pe lemne, pe pietre,
Acolo, unde popă nu tócă,
35 Unde secure nu răsună,
Unde topor nu taie,
Unde fete mari códa nu 'm-
(pletește,
Unde casa nu se spoșește,
Unde cocoș nu cântă,
40 Unde câine n'a lătrat,
Unde popă n'a tocat.
Acolo vė sînt paturile,
Acolo vė sînt halaturile ;
45 Mese 'ntinse,
Cu făclii aprinse.
Acolo să beți,
Acolo să mâncați,
Acolo să vė așezați,
50 În trupul (cutăruța) să nu mai
(stați.
Și să rămii cât bobul de mei,
Și ala să te faci în trei,
Și din trup să plei.
Iar cutare să rămăie,
55 Curat, luminat,
Ca stéua din cer,
Roua din câmp,
Ca ferecăturile de argint,
Ca Maica Precista ce l'a făcut
(și l'a lăsat. |
|--|---|

Rețeta : Se descântă cu o cruce, cu tămăie, ac, cuțit găsit și cununat, apă, sare și rachiú.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Ionița Neblea, din Cetațuia—R.-Vâlcea.

Bubă albă,	Eü în bute te-oï lega (băga),
Bubă négră,	15 Cu cercuri de fier te-oï lega,
Bubă turcésă,	Cercurile or plesni,
Bubă albastră,	Buba s'o risipi,
5 Bubă cu izdat,	Și s'o duce
Bubă cu dălac,—	In códele mărilor,
Nu cuprinde,	20 In córnele cerbilor.
Nu întinde,	Eșî bubă și te du,
Nu înțepa,	Că eü cu mătura te mătur,
10 Nu cuțita,	Cu crucea te gonesc,
Nu junghia,	Cu cuțitu te tai,
Că eü ț-oï descînta ție,	25 De la cutare te pornesc.
De la mine léc oï avea.	

Rețetă: Se descântă cu crucea, cu tămâie, ac, cuțit găsit și cununat, apă, sare și rachiü.

DESCANTEC DE DALAC

Cules de Chr. N. Țapu de la Stanca Reșică, din Drăgănești — Teleorman.

Să se compare acest descântec cu cel din Colecția D-lui G. Dem. Teodorescu intitulat «De bubă rea» pag. 359, colóna I sus.

Plecat'a (cutare),	Buba armenésă,
Pe cale, pe cărare,	Bubă jidovésă,
Iar la mijloc de cale,	15 Bubă țigănésă,
Buba l'a întâlnit	Bubă rumănésă,
5 Și pe el că l'a isbit, —	Bubă țigănésă, căfască, o-
Buba cu săgetătură,	[fască.
Buba cu pocitură,	(Cutare) s'a plâns și s'a văitat,
Buba cu întâlnitură,	Cu lăcrămî pêne 'n pămînt,
Buba albă,	20 Cu glasu pêne 'n cer.
10 Buba vinătă,	Nimența nu 'l auđia,
Bubă négră,	Nimența nu 'l întreba,
Bubă cu nouă-đeci și nouă de	Numai Maica Precista din cer
[junghîrî,	[il auđia.

- Pe scară de aur se scobora,
 25 De mâna dréptă 'l lua,
 Și 'l întreba :— Ce te plângi și
 [te olecăiești ?
 Iar el plângea și suspina :
 —Plâng și mă olecăiesc
 Că de diminéță m'am sculat ;
 30 Pe cale, pe cărare am plecat ;
 Cu buba rea,
 Cu dălacu m'am întâlnit.
 Maica Precista de mâna dréptă
 [il lua,
 Și pe cărare dréptă 'l îndrepta,
- 35 La (cutare) descântătore il
 [ducea.
 Că ea cu limba te-o descânta
 Cu mâna buba rea ț-o lua,
 Cu fum de petec te-o afuma,
 Cu tămâia te-o tămâia,
 40 Cu crucea buba ț-o depărta,
 Cu mătura buba ț-o mătura.
 Și (cutare) rămânea,
 Curat și luminat,
 Precum Domnul te-a lăsat,
 45 In țiuva ce te-a născut.

Rețetă : Descântecul de bubă rea—țis și dălacul — se descântă de obicei în rachiū de drojdie, cu fir de mătură și cu crucea.

Din rachiul descântat gustă bolnavul și cu restul se stropește la bubă.

DESCANTEC DE DALAC

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Ión Matheiū, din Govora—Vâlcea.

- Fugi, dălace,
 Imbălate,
 De la inima (cutăru'a).
 Nu întinde,
 5 Nu cuprinde,
 Nu umfla,
 Nu gâmfă,
 Nu înțepa,
 Nu cuțita.
 10 Nu înțepa cu acele
 Nu umfla cu nucile,
 Și ești de la (cutare),—
 Din inimă,
- De supt inimă,
 15 Din boșogî,
 De supt boșogî.
 Ești și te du,
 Unde popa nu tócă,
 Unde căine negru nu latră,
 20 Unde cîoban nu chiote ;
 Și să lași pe (cutare),
 Curat,
 Luminat,
 Ca țargintul stricurat,
 25 Ca de Maica Domnului lăsat.

Rețetă : Se descântă cu cuțitu, pistornicu (cruce) și fir de mătură, în apă de isvor și cu tămâie de la bobotéză. Cu apa descântată se stropește buba suferindului, și restul din apă se aruncă pe par, sau pe un câine și se repetă vorbele :

«Cum nu pôte sta apa în par și se usucă,
 Așa să fugă și să se usuce junghîurile,
 Cuțitele, dălacul, izdatul de la (cutare) ;
 Și cum mătura mătură gunoîul,
 Așa să se măture tótă durerea,
 Junghîurile și cuțitele de la (cutare).

DESCANTEC DE BUBA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilinca Nicolae Săceanu, Drăgășani—Teleorman.

Plecară patru-șeci de mueri
Pe patru-șeci de drumuri.
Ele jos a ședut,
Focul l'a făcut,		Și să te duci la copiii tăi,
Că ei te-adastă,
5 Buba la (cutare) a răsărit.
Impăratésă albă,
Impăratésă vinătă,
Impăratésă galbenă,
Impăratésă roșie, —		20 Cu mesele întinse,
Cu paharele pline,
Să mănânci,
Să ospătezi.
Și pe (cutare) să'l leculești
10 Să ieși de la (cutare) din fața
(obrazului,
Din sgârciul nasului,
Din toate mădulările,
Din toate osciôrele.
Și să te duci,		25 Și să'l lași
Curat,
Luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
15 Unde popă nu tócă,
Unde cocoș nu cântă,
Unde câine n'alatră. | | 30 Ca Maica Sfînta Mărie,

Leac să-î fie.
Descântecul al meu
Și leacul lui Dumnezeu ! |

Reșetă : Se descântă cu cuțitul și cu fir de mătură și se dic la sfirșitul descântecului și vorbele :

- Cu cuțitul te tăiaș,
De la (cutare) te depărtaș,
Te goniș,
Te risipiș,
5 Cu mătura te măturaș,
Junghiușile și durerile de la (cutare) le depărtaș.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Preda Comănescu, din Bărbătesci—Vâlcea.

Bubă albă,
Bubă neșgră,
Bubă turchéză,
Bubă albaștră		Cu ucigașu,
Cu datătura,
Cu legătura,
Cu strigoșu,
5 Și cu lucru vrăjmășesc,		10 Cu moroșu,

- Eșî din inimă și fîcațî,
 Din plămîni,
 Din măsele,
 Din oscîtoarele,
 15 Din șale,
 Din picîore,
 Mai curînd de unde'l dore.
 Că eă te-am sorocit cu soroc
 (de foc
 Să ieșî din (cutare) tot din tot,
 20 Cu gréța,
 Cu năplăiala,
 Cu ameteála,
 Cu târoméla,
 Cu moloșéla,
- 25 Cu pirotéla.
 Eă te-am descântat,
 Eă te-am mânat,
 Unde popă nu tócă,
 Unde fată mare cosiță nu îm-
 (pletește,
 30 Unde casă nu se spoșește,
 Unde popă nu cetește,
 Unde topor nu taie,
 Unde cocoș nu cântă.
 Acolo se pâlătueștî
 35 Pě (cutare) să'l urăștî.
 Acolo să stai să prânđeștî,
 Să hodineștî,
 38 Pě cutare să'l urăștî.

Rețetă : Se descântă cu un ac, cu cuțit cununat și cu sare în apă, pe care suferindul o bea ; restul se aruncă pe gard saă pe un câine.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Baba Oprica, din Bărbătesci—Vâlcea.

- Bubă albă,
 Bubă négră,
 Bubă vinětă,
 Bubă turchéză,
 5 Bubă cafenie,
 Bubă din patru-deci și patru de
 [némurî de bube,
 Bubă cu spurcat,
 Nu te 'ntinde ca șérpele,
 Nu inșepa ca cuțitele,
 10 Nu 'nghimpa ca acele.
 Și să picî și să respicî,
 Ca spuma de mare,
- Ca roua de sóre ;
 Și să ieșî din inimă,
 15 Din măsele,
 De sub măsele,
 Din nas, de sub nas,
 Și să te ducî
 În córnele cerbilor,
 20 În copitele cailor,
 În munțî scunđî.
 Acolo sînt liveđî verđî,
 Cu ape reci,
 Casele vóstre de vecî.

Rețetă : Se descântă cu cuțit, cu sare și cu apă. Apa rămasă se aruncă pe gard și se rostesc cuvintele :

«Cum se scură apa după gard,
 Așa să se scure și să fugă buba de la (cutare).

DESCANTEC DE BUBA
(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Baba Stanca Deconescu, din Săclu—Gorj.

Plecă cutare pe cale,
Pe cale, pe cărare.
Se 'ntâlni cu buba 'n cale :
— Bubă albă,	15 Late
Săncelate,
Cu alamă suflate.
Te-oî scóte din ficațî, din i-
[nimă, din boșogî,
Și să te ducî în copitele cailor,
5 Bubă négră,
Buba bubelor,
Sora cîumelor,—
Nu gămfa,
Nu junghia,	20 În córnele cerbilor,
In códele mărilor.
Acolo să cocî,
Acolo să rescocî,
Și pe (cutare) să'l lașî,
10 Nu înțepa,
Nu făcea carnea rea
Că eũ te-oî împungea
Te-oî străpunge,
Cu nouă cuțite,	25 Curat,
Luminat,
27 Ca Maica Precista ce l'a dat.

Rețetă: Se descântă cu cuțitul în mîere. Cu mîerea se unge la bubă și se mîncă din ea.

DESCANTEC DE BUBE DULCI

Cules de Chr. N. Țapu de la Ióna Călniceanu, Costesci—Vâlcea.

Néță,
Cărtănéță,
Tinde masă de mătase ;
Tóte bubele chemase,	De vêrf s'aplecuse
Din rădăcinî secase.
Să rămăte (cutare)
5 Numai pe ale dulcî nu le che-
[mase.	10 Curat,
Luminat,
Cum Maica Precista l'a lăsat.
Ele rëu se mîniase	

Rețetă: Se descântă cu balegă de vacă, atingîndu se bubele dulcî; apoi se usucă balega la coșul casei, țicîndu se cuvintele: «Cum se usucă balega de sóre și de fum, așa să se usuce bubele de la (cutare)».

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Preda Comănescu, din Bărbătesci — Vâlcea

- Bubă albă,
Bubă neagră,
Bubă turchéză,
Bubă albastră,
5 Și cu lucru vrășmășesc ;
Cu ucigașu,
Cu dătătura
Cu legătura,
Cu strigoļu
10 Cu moroșu, —
Eșt de la (cutare),
Din inimă,
Din ficașt,
Din plămâni,
15 Din unghișt,
Din măsele,
Din gingișt,
Din limbă,
De supt limbă,
20 Din șale,
Din picioare,
Maș curând de unde 'l dóre.
Că eũ te-am sorocit cu soroc
[de foc,
Să ieșt din trupul (cutăruia)
[tot din tot.
25 Să ieșt cu gréța,
Cu céța
Cu năplățala,
Cu ametețala,
Cu tãromela,
- 30 Cu moleșela
Cu pirotela.
Eũ te-am mânat,
Unde popă nu tócă,
Unde fată mare cosița nu îm-
[pletește,
35 Unde popă nu citește,
Unde casă nu se spoeste,
Unde topor nu tale,
Unde cocoș nu cântă.
Acolo să staș
40 Să pãlătușeșt,
Și pe (cutare) să' l urășt.
Acolo sint în córnel cerbilor
Și în colțurile mărilor, —
Acolo sint făclii aprinse,
45 Acolo sint mese întinse.
Acolo să staș să prândișt,
Să vë hodinișt
Și pe (cutare) să' l urișt.
Acolo să vë oprișt,
50 Să prândișt,
Să hodinișt,
Să mâncașt,
Să ospătașt,
Și pe (cutare) să' l lăsașt,
55 Curat,
Luminat,
Ca argintul stricorat
Ca de Mașca Sfinta Marie lăsat.

Rețetă : Se descântă cu un ac, cu cușitul cunurat și cu sare. Sarea o
bea cu apă suferindul și restul din ea se aruncă pe un câine și se ȓic
cuvintele : «Când o maș veni buba la acest câine, atunci să maș vie buba
a (cutare), atunci, nici atunci».

DESCANTEC DE BUBA (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la vrăjitorea Simina, din Gresia—Teleorman.

Bubă din culcare,	Să nu întindeți,
Bubă din sculare, —	10 Să nu cóceți,
D'o fi bubă călnescă,	Să nu căscați;
D'o fi bubă ovreiescă	Ci veninul din inima (cutăruța)
5 Să sară din pantecele trupului.	[să'l mutați.
Nouă-decți și nouă de bube,	Și cutare să rămâie curat,
Nouă-decți și nouă de dălaci,	14 Ca Maica Precista ce l'a dat
Nouă-decți și nouă de brânci,	

Rețetă: Descântecul de bubă se face cu un cuțit pe d'asupra bubei. În urmă se dă bolnavului o ciupercă — Țisă ciuperca bubei — ciuperca pucfósă, sau o buruiană numită dovlecel, care se aplică d'asupra bubei.

DESCANTEC DE BUBA (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Baba Neaga Zamfir Gheorghe, din Butculesci — Teleorman.

Bubă albă,	Cu nouă-decți și nouă de um-
Bubă neagră,	[flături,
Bubă cu dălacu,	10 Cu nouă-decți și nouă de o-
Bubă cu isbitură,	[brintituri;
5 Bubă de nouă-decți și nouă de	Să ieși din piele în sare,
[feluri de bube,	Din sare în pământ.
Să ieși de la (cutare)	Tu să te topești,
Cu nouă-decți și nouă de durori,	Și să te prăpădești,
Cu nouă-decți și nouă de fiori,	15 Și pe (cutare) să'l lecuiești.

Rețetă: Se descântă cu sare în apă. Cu sare se atinge buba și se lepădă jos și se rostesc vorbele:

«Cum se topește sarea în apă,
Așa să se topescă totă durerea,
Junghiurile și buba de la (cutare).

DESCANTEC DE BUBA
(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Ion Matheiú, din Govora — Vâlcea.

Bubă albă,	Tu să te ȳi.
Bubă négră,	Cu crucea te-oȳ depărta,
Bubă tătărăscă,	Cu mătura te-oȳ mătura,
Bubă ovreléscă,	Cu cuțitu te-oȳ injunghia ;
5 Bubă turcésă,	20 De la (cutare) te-oȳ lua
Bubă rusésă,	Și te-oȳ depărta.
Bubă románescă,	Să eș și să te duci de la (cutare),
Bubă de nouă decǐ și nouă de	Unde câine negru nu latră,
[felurǐ de bube,—	Unde popă nu tócă,
Nu întinde,	25 Unde cȳoban nu chiotește,
10 Nu cuprinde,	Unde casă nu se spoeste.
Nu umfla,	Și pe (cutare) să 'l lașǐ
Nu gâmfă,	Curat,
Nu obrânti,	Luminat,
Nu tȳromi.	30 Ca mațca ce de sus l'a lăsat.
15 Eú te ȳau	

Rețetă : Se descântă cu cuțitul, fir de mătură și cu cruce în apă ne-
ncepută și cu sare și cu tãmăe de la bobotéză.

DESCANTEC DE BUBA
(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Nicolae Ióna Vėduva, din Monastirenǐ—
Vâlcea.

Bubă cu dălac,	10 Bubă de vacă,
Bubă cu izdat,	Bubă de câine,
Bubă cu brâncă,	Bubă de cal,
Bubă albă,	Bubă de porc,
5 Bubă négră,	Nouă-decǐ și nouă de descân-
Bubă galbenă,	[tătorǐ,
Bubă turchéză,	15 Tóte descântă,
Bubă cafenie,	Tóte leac aú.
Buba bubelor ;	Bubă órbă

Bubă ovreiăscă,	Din ficaș,
Bubă turcăscă,	30 Din ôse
20 Bubă țigănescă,	Măduvose ;
Bubă rusăscă,	Și te du în còdele mărilor
Bubă din netoș, —	Căci acolo aveți cu ce vă cinsti,
Ești de la (cutare)	Cu ce vă omeni.
Din ôse,	35 Dar (cutare) n'are cu ce te cinsti
25 De supt ôse,	Nici cu ce te omeni.
Din ochi,	Și să lași pe (cutare) curat,
De supt ochi,	Și luminat,
Din inimă,	39 Ca Maica Precista ce l'a dat.

Rețetă : Se descântă în apă cu cuțitul și cu pistornicul (crucea). Cu apa descântată se udă cel bolnav la locul unde este buba.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Baba Nața, în etate de peste 85 ani, din Alexandria—Teleorman.

Bubă bună,	15 Să vă duceți în còdele mării,
Bubă dulce,	Unde popă nu tócă,
Bubă vinătă,	Unde fete mari còda nu im-
Bubă mistréță,	[pletește; —
5 Bubă din somn,	Că sînt două fete
Bubă din sculare,	Cu còda pe spete.
Bubă din mîncare,	20 Și v'astéptă cu mese 'ntinse,
Voi nouă-șeci și nouă de bube,	Cu pahare pline,
Nouă-șeci și nouă de năjiturî,	Să mîncăți,
10 Să eșiți de la (cutare) din popu	Să ospetați,
[nasului,	Pe cutare să 'l ȳertați,
Din creșeriî capului,	25 Și să 'l lăsați curat,
Din șgârçul nasului,	Luminat,
Din inimă,	Cum Dumneșeu l'a lăsat.
Din ficaș ;	

Rețetă : Se descântă cu un cuțit pe locul unde este buba și se atinge cu nițică sare.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Baba Rada Șovâlgău, din com. Valea-cu-apă—Gorj.

<p>Tu, bubă de cal,
 Tu, bubă de vacă,
 Tu, bubă de capră,
 Tu, bubă de oște,
 5 Tu, bubă de purcea,
 Tu, bubă de cățea,
 Tu, bubă veninată,
 Tu, bubă de scrófă turbată,
 Tu, bubă trupéscă,
 10 Tu, bubă netoțéscă,
 Tu, bubă boeréscă,
 Tu, bubă rudăréscă,
 Tu, bubă țigănéscă, —
 Eū te mut,
 15 Tu să te muț, —
 Să te ducī la fetele luī Ler im-
 [pěrat,
 Unde cocoș nu cântă,
 Unde sēcure n'o tața.
 In pădurī</p> | <p>20 Pe supt buturī ;
 Unde căniī n'o lătra
 Și popă n'o toca,
 Fată mare nu s'o pteptēna.
 Cum nu póte popa sluji sfinta
 [leturghie
 25 Fără cruce și fără tāmăie,
 Așa să nu te lipeștī de (cutare);
 Cum se potolește vėntul
 Și pămīntul
 Copiīī micī in legănele
 30 Boerī marī in plăpomele,
 Păsărele pe la cuīburele, —
 Așa să se potoléscă buba din
 [ósele (cutărufa)
 Și cutare să rămāte curat lu-
 [minat,
 35 Ca argintul stricurat,
 Ca sórele rėsărit,
 Ca busulocul inflorit.</p> |
|--|---|

Rețetă : Se descântă de trei ori, repetându-se versurile de mai sus. Se descântă cu crucea, cuțit și sare în apă. Apa descântată o bea cel su-rind și se unge cu ea unde este buba.

Restul din apa descântată se aruncă pe o mătă sau călne și se ȃic orbele : «Când o mai scri, sau grăi, sau descanta și cățéua asta, atunci i mai vie buba la (cutare). Buba pe pămīnt a venit, pe pămīnt să se in-rcă ; pe pămīnt a venit, pe supt pămīnt să se ducă.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Marica Petrișor—Roșiorii-de-Vede.

— Bubă bună	Nu ca brósca te umfla.
Și mai bună,	Și ești de la cutare,
Bubă dulce,	Cu tóte junghurile,
Bubă de nouă feluri de bube ;	20 Cu tóte cuțitele,
5 Bubă albă,	Cu tóte durerile,
Bubă négră,	Cu tóte obrintelile
Bubă verde,	Și cu tóte răcelele ;
Bubă vînătă,	Și te du 'n fundul mării,
Bubă turchéză,	25 La rădăcina copacului,
10 Bubă roșie,	La fata 'mpératului.
Bubă albastră ;—	Că fata 'mpératului te-astăptă.
Nu te 'ntinde,	Cu mese 'ntinse,
Nu te prinde.	Cu făclii aprinse,
Nu ca ghimpele 'nghimpa,	30 Cu pahare pline,
15 Nu ca urzica urzica,	Să mâncați să ospéțați,
Nu ca șérpele 'nvenina,	Pě (cutare) să'l ȳertați.

Rețetă : Se descântă în cicóre saú prune uscate și se pun pe locul unde este bubă.

DESCANTEC DE HA BUBA

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor, de la Țărtóia—Valeni—Prahova.

— Bubă albă,	Nici să te 'nmulțești,
Bubă vînătă,	Mai mult să te sfirșești,
Bubă albastră,	Afară să ȳești,
Bubă négră,	15 Din turpină să seci.
5 Bubă mocănescă,	Te-ai mistuit,
Bubă ovreiescă,	Te-ai risipit,
Bubă veninată,	Jupănescă,
Bubă săgetată,	Impératésă ?
Bubă rea,	20 Móiă-ți cuțitili,
10 Sor' cu cȳuma rea ;—	Móiă-ți săgetili,
Nici să te lățești,	Móiă-ți tóte cusururile,

Să sece de la (cutare)	Să se mistuască,
9 Să se mistuască,	La (cutare) să nu se mai găsească.
25 Să se risipască ;	
In vânt să iasă,	30 De la min' descântecu,
Afar' să plece,	De la Maica Precista lécu !

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Năstase, din Romanesc—Gorj.

— Tu, bubă veninată,	Unde popă nu tócă,
Tu, bubă bășicată,	Unde fată mare códa nu îm-
Tu, bubă din bere,	(pletește
Tu, bubă din mâncare,	Unde căine nu latră,
5 Tu, bubă din odină,	20 Unde cloban nu chiotește,
Tu, bubă din bătaia vântului,	Unde óie nu sbîară,
Tu bubă din bórea pămîntului,	Unde secure nu e,
Să ieși de la (cutare)	Miros de tîmăie.
Din inimă,	Acolo să lăcuiți,
10 Din trupul lui,	25 Să vă odiniți,
Din tóte închîeturile,	Pe (cutare) să'l părăsiți,
Să ieși și să te duci,	Și să'l lăsați curat,
In vînturî mari.	Luminat,
Eú te íau și te duc	Ca argîntul stricurat,
15 In vînturî mari,	30 Ca Maica Precista ce l'a dat.
Peste munte,	

Rețetă : Se descîntă in usturoi, rachiú, cu cuțit și fir de mătură.

DESCANTEC DE BUBA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la baba Manea Mathei, in etate de 85 ani, din Romanesc—de-Vede.

— Bubă albă,	Bubă sor cu dălacul,
Bubă négră,	10 Bubă sor cu dălacu negru,
Bubă roșie,	Bubă sor cu dălacu vinét,
Bubă turchéză,	Bubă sor cu dălacu roșu,
5 Bubă veninată,	Bubă cu dălacu veninat,
Bubă topsicată,	Bubă cu dălacu topsicat,
Buba bubelor,	15 Bubă cu dălacu bășicat, —
Sora cîumelor ;	Eși de la (cutare)

Din os in carne,
 Din carne în pfele,
 Din rânză
 20 In osănză.
 Și (cutare) să rămăte,

Curat,
 Luminat,
 Ca stéua din cer,
 25 Ca roua din câmp,
 Ca Maica Precista ce l'a făcut

Rețetă : Se descântă cu sare in apă. Apa se bea și se stropește la bubă și se ȃic cuvintele :

Cum se topește sarea 'n apă,
 Așa să se topéscă buba, dălacul de la (cutare).

DESCANTECE DE BRANCA

DESCANTEC DE BRANCA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ióna Guța Stanciu, din Săcent—Teleorman.

Brâncă neagră,—	Ia-ți junghurile.
Brâncă albă,	20 Și să te duci la fata lui Lilăr
Brâncă veninată,	[împărat,
Brâncă galbenă,	C'acolo te-adastă o fată izinită
5 Brâncă bășicată	La o salcie prisădită,
Brâncă cu izdat,	Cu mese întinse,
Brâncă cu dălac,	Cu făclii aprinse,
Brâncă sora cîumelor,	25 Cu pahare pline și scrise.
Sor cu buba,	Așa știe să vă prânziască
10 Sor cu dălacu,	Să vă odiniască.
Sor cu izdatu, —	(Cutare) nu știe să vă odiniască
Ești de la (cutare)	Nici să vă prânziască ;
Din cap,	30 Și (cutare) să rămăie curat
Din ochi,	[luminat,
15 Din făclii.	Ca stéua din cer,
Ia-ți cuțitele,	Ca roua din câmp,
Ia-ți amețiturile,	Ca argintul cel curat,
Ia-ți vërsăturile,	De Maica Precista lăsat.

Rețetă : Se descântă cu un drug (un fus mare), în rachiū, unt-de-lemn și în săpun. Cu toate aceste amestecuri la un loc, se unge corpul suferindului. La sfârșitul descântecului se mai adaogă și cuvintele următoare :

«Cum mătură mătura gunóele,
Așa să se măture toate junghurile, cuțitele de la (cutare).
Că Maica Precista m'a învățat,
Și cu limba te-am descântat.
Cum dă druga îndărăt,
Așa să dea îndărăt durerile, junghurile de la (cutare).

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Ión Odor de la Sandu Potcovaru, din Valenii-de-munte—Prahova.

Brâncă négră	5 In vânt să te duc!
Brâncă fosicată,	Dumneșeu cu lécu,
Brâncă veninată,	Și eu cu descântecu!
Brâncă din vânt ai venit,	

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Stana Reșică, din Drăgănescu—Teleorman.

Să se compare acest descântec cu cel din colecția d-lui G. D. Teodorescu, pag. 366 col. I.

Cu cârpa aprinsă am descântat, Brâncă îndărăt de la (cutare) [a dat.	Din tóte inchiiturelele, Din tóte mēdulările. Să te duci, unde popă nu ci- [tește,
—Brâncă sécă, Brâncă bēșicată	Unde cloban nu chiotește,
5 Brâncă topsicată, Brâncă inveninată, Să ieși și să fugi de la (cutare), Din creerii capului,	20 Unde câine nu latră, Unde fată mare nu se pléptenă Și (cutare) să rămăie Curat și luminat
10 Din fața obrazului, Din măduva óselor, Din pŕele, De subt pŕele, Din rinichi,	25 Ca'n ȕiua ce maică-sa l'a făcut; Ca stéua din cer Ca roua din câmp.
15 Din boșogŕi,	Cucârpa aprinsă am descântat, Brâncă îndărăt de la (cutare) [a dat.

Reșetă: Se afumă de brâncă cu cârpă aprinsă și se rostesc cuvintele de mai sus.

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Ion Ionescu de la o bătrână din comuna Cucuteni—Dâmbovița.

<p>Cu cârpă aprinsăam descântat,
Brânca îndărăt a dat.
Brâncă sécă,
Brâncă cu d'ăi rēi,
5 Brâncă 'nveninată,
Să ieși și să fugi de la (cutare),
Din creeriș capuluș,
Din popul nasuluș,
Din fața obrazuluș,
10 Din tôte încheieturelele,
Din tôte mēdulările,
Eși, fugi și te du,</p> | <p>Unde cloban nu chiuțește,
Unde popă nu citește,
15 Unde fată cōdă nu 'mpletește;
La tōrta pāmintuluș,
La aripa vēntuluș.
Să rēmăie (cutare) curat,
Luminat,
20 Ca auru stricorat,
Ca stēua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca Maica Precista cînd l'a făcut.</p> |
|---|--|

Rețetă : Se descântă de trei ori, afumându-se bolnavul cu călți aprinși sau cu cârpă.

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gheorghe Cârstoiu, în etate de 68 ani, din com. Facăi—Vâlcea.

<p>Tôte brâncele se înșela,
Se împovăra,
Brânca de la (cutare) n'avea cu
[ce se înșela,
Cu ce se 'mpovăra,
5 Din rădăcină seca,
De la (cutare) pleca.</p> | <p>Și se ducea, unde popă nu tōcă,
Unde fată mare cosița nu 'm-
[pletește,
La ómenī lecuește.
10 Rēmânea (cutare) curat
Luminat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.</p> |
|---|--|

Rețetă : Se descântă cu cuțitu în sare și se presară pe locul unde este brânca. O parte din sare se înghite de cel bolnav și se repetă vorbele: «Cum se topește sarea de apă, așa să se topescă brânca de la (cutare)».

DESCANTEC DE BRANCA

VARIANTA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Ión Matheiü, din Govora—Vâlcea.

<p>Curva brâncă încăleca,
Pe furcă încăleca,
La Marea Nêgră alerga,
Bistrița trecea,
5 De la (cutare) se lua.
—Brânca brâncelor,
Sora cîmelor,
Și a bubelor
Nu intinde,
10 Nu cuprinde,
Nu umfla,
Nu gâmba,
Nu ințepa,
Nu cuțita.
15 Că eü cu cuțitu te-oï junghîa,
Cu crucea te-oï depărta,
Cu mătura te-oï mătura,
Cu tãmâia te-oï tãmâia,</p> | <p>De la (cutare) te-oï lua,
20 In Marea Nêgră te-oï arunca.
Eü te ȳaü
Tu să te ȳeï;
Eü te mut
Tu să te muțî.
25 Și să ȳeșî de la (cutare)
Din creeriî capuluï,
Din fața obrazuluï,
Din sgârcîul nasuluï,
Din inimă,
30 De supt inimă
Din boșogî,
De supt boșogî
Și să rêmâie (cutare)
Çurat,
35 Luminat,
Ca Maïca Precista ce l'a lăsat.</p> |
|--|---|

Rețetă : Se descântă cu un cuțit, fir de mătură, cu crucea și cu tãmâie de la bobotéză în apă neincepută.

DESCANTEC DE BRANCA

VARIANTA

Culésă de Chr. N. Țapu de la baba Oprica din Barbătesci—Vâlcea.

<p>— Bubă cu brâncă
Bubă cu vifor,
Bubă cu dălac,
Bubă cu izdat,
5 Cu vrăjmașu amestecat, —
Eșî de la (cutare) din cap,
Din ochî, din picîore
Și maï tare de unde 'l dõre.</p> | <p>Eșî și dute, unde cocoș nu cântă
10 Unde popă nu tãcă,
Unde óia nu sbîră,
Unde boul nu rage,
Unde calul nu nechéză
Unde cãlne roșu nu latră.
15 Acolo să șeđî,
Să locuești</p> |
|--|---|

<p>Și să lecuiești
Unde sînt mese întinse,
Cu făclii aprinse
20 Și pahare pline.
Să mâncați
Să ospetați</p> | <p>Și pe (cutare) să 'l urîți,
Să 'l părăsiți
25 Și să 'l lăsați curat,
Luminat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.</p> |
|---|--|

Rețetă: Se descântă cu lemn de alun, ca să fugă brânca, cu crucea și cu cuțit găsit sau cununat. De regulă se descântă cu tămâie în apă, sau în rachiū de drojdie și se pune și usturoiū și sare. Tote acestea se amestecă la un loc în rachiū și se dă suferindului să bea și se unge la locul unde este eșită brânca.

Ce rămâne din acea apă sau din rachiū se aruncă pe mâțe (pisic) sau călni, repetindu-se de trei ori vorbele:

«Mâța și călnele să vie,
Dar bóla (brânca) (cutăruța) să nu vie».

Alte ori apa descântată se aruncă pe un mărăcine și se țice:

«Să rămăie brânca pe mărăcine
Și îndărăt să nu maț vie».

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Tapu de la Maria Nița Udroiū, din Roșiorii-d-e-Vede.

<p>Brâncă négră,
Brâncă vinětă,
Brâncă cu orbariță,
Brâncă din țele
5 Brâncă din țepă,
Brâncă cu vifor,
Brâncă cu dălac,
Brâncă cu izdat,
Brânca brâncelor,
10 Sora cîumelor,—
Nu junghă,
Nu cuțița,
Pin dinți,
Pin măsele,
15 Pin gingiți,
Pin fața obrazului,
Pin sgărclul nasului.
Iar (cutariță) tare se vălta,
Tare se olecăia.
20 Maica Precista,
Maica Sfîntă Măria,</p> | <p>Tare auđia,
Tare vența,
Pe (cutărița) il spăla,
25 De brâncă,
De bubă,
De vifor,
De dălac.
(Cutăriță) țipa,
30 Se văita.
Maica Precista auđia,
Că ea nu scia cinat
Și dormitat.
Și ele vența,
35 Și căta
Cai de călărie.
Cai de călărie nu găsia,
Săbiț de tăiere nu găsia.
De cîudă, de amar,
40 Pe furcă încăleca,
In fundul mării se arunca.</p> |
|---|--|

Rețetă: Se descântă cu furca de tors și cu fus și se repetă cuvintele:

— Cocónă mare,
Screme-te mai tare
Și fă un cocon mare,
Să umble călare.	Porcii în strat,
10 Vitele în sat, —
Și (cutare) să se potoliască,
Și să se liniștiască.
Și să rămâie curat,
Luminat,
5 Să se ducă la (cutare),
Și să-î potolască dorul,
Cum se potolește paserile la
[cuiburele,	15 Ca aurul stricorat,
Ca diua ce l'a dat.
Ômenii în pat,	

Se mai descântă și în balegă de bivoliță și se dic cuvintele:
«Cum se imoie balega de plôie și de rouă, așa să se imoie durile din tot trupul cutăruia».

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitrana Dumitra Stoica, Rogojelu—Gorj.

A plecat, cutare,
Pe cale, pe cărare;
Se 'ntâlni cu brânca în cale,
Brâncă neșră,
5 Brâncă roșie,
De nouă-deci și nouă de feluri
(de brâncă,
Brânca brâncelor,
Sora cîumelor.
Brânca pe furcă a încălecat,
10 La Marea Néșră a plecat.
Brânca după furcă a alunecat,
Brânca în Marea Néșră s'a
[necat.	In mari văi,
In văi corobăi,
25 Acolo să hodinască,
Acolo să prânșiască,
Și pe cutare să'l lase,
Curat, luminat,
Ca argintul strecurat,
30 In numele Tatălui și Fiului și
[Sfintului Duch închinat.
Acolo să staș,
Că sinteș așteptate,
Cu mese întinse,
Cu pahare pline;
35 Să mâncaș,
Să ospetaș,
Pe (cutare) să'l fertaș.
Că (cutare) nu știe a vé culca,
Că (cutare) nu știe a vé scula,
40 Că (cutare) nu știe a vé prânș,
Că (cutare) nu știe a vé odini.
Și să'l lăsaș curat, luminat,
43 In numele Tatălui și al Sfintu-
[lui Duch închinat!
Cum se topește spuma de mare
Și roua de sóre,
15 Așa să se potolască
Viforul, durerile,
Junghurile,
Țépa,
Săgetăturile,
20 Cușitele,
Fiorurile de la (cutare).
Și să plece brânca,	

Rețetă: Se descântă cu furca în apă. Apa descântată se bea și se udă partea unde e brânca.

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gherghina Dumitru Gâdea, din Saceni—Teleorman.

- Brâncă neagră,
Brâncă albă,
Brâncă turungie,
Brâncă cafenie,
5 Buba bubelor,
Muma cîumelor,
Tu, brâncă roșie,
Tu, brâncă turchéză,
Tu, brâncă albastră,
10 Tu, brâncă verde,
Tu, brâncă galbenă,
Tu, brâncă din sóre,
Tu, brâncă din ninsóre,
Tu, brâncă din mîncare,
15 Tu, brâncă din sculare,
Tu, brâncă din lovituri,
Tu, brâncă din întîlnituri,
Tu, brâncă din șoîmane,
Tu, brâncă din cărare,
20 Tu, brâncă cu sóre sec,
Brâncă cu isbitură,
Brâncă cu vifor,
Brâncă cu rușită,
Brâncă cu izdat,
25 Brâncă cu caî negrii,
Brâncă cu caî albi,
Cu códele jugrăvite,
Cu córnelé poleite,
Inchideți ușele,
30 Astupați ferestrele
Și scoteți brâncele dela (cutare),
Din șale,
Din spinare,
Din ochi,
35 De supt ochi,
Din fălcî,
De supt fălcî,
Din óse,
De supt óse,
- 40 Din mădulări,
Din suptiori,
Din țite,
Din cosițe.
Nu te 'ntinde,
45 Nu cuprinde,
Nu te lăți,
Nu te'nfrăți.
Ia-te după descântecul meu,
Dupé buruțena ta,
50 Dupé mâna mea.
Să vé duceți,
Să alergați,
Să vé 'mpécați,
Unde cocoș nu cîntă,
55 Unde popă nu tócă,
Unde topor nu taie,
Unde fete mari códa nu im-
[pletește,
Unde casa nu se spoște.
Acolo vé sînt paturile ;
60 Acolo vé sînt halaturile ;
Acolo vé sînt palaturile ;
Mesele vé sînt întinse,
Cu făcliî aprinse,
Cu pahare pline
65 Să mîncăți,
Să ospătați,
Să'mî prânđiți,
Să mi-vé odiniți.
Iar pe (cutare) să'l părăsiți
70 Și să'l lăsați
Curat, luminat,
Ca argintul cel curat,
Ca ori-ce stricorat,
Ca Maica Precista ce l'a dat.
- Léc de mâna mea
Și de Maica Precista!

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Nastase, din Romanești—Gorj.

- Plecă brâncă cu brâncoțu ei,
Amëndouî într'o cărôle.
Se întelni cu Maica Precista
[în cale.
Maica Precista îi întrebă :
5 — Unde te duci, tu brâncă, cu
[brâncoțu în cărôle ?
— Ne ducem la (cutare) în cap,
[în crețeri ;
Să 'l săgetăm,
Să 'l junghiăm,
Să 'l cuțităm,
10 Să 'l umflăm,
Să 'l gâmfăm
Să 'l facem sânge și coptură.
— Indărăt, brâncă, cu brâncoțu
[de unde ai plecat.
Că Maica Precista vè oprește
15 Și cu glas din cer glăsuește :
— Să nu vè duceți la (cutare),
Crețeriî să-î dētunați,
- Pe (cutare) să 'l săgetați,
Să-l junghiați,
20 Să-l cuțitați,
Să-l umflați,
Să-l gâmfati.
Ci, tu brâncă, să te duci în ale
[vâi
In ale colobăi.
25 Brâncă îndată ce auđia
Și așa se mânia
Și veni și-și adună durerile,
Tôte umflăturile
Tôte junghiturile.
30 Și le adună
Și în sac le băgă
Și 'n gârlă se inecă.
Și pe (cutare) îl lăsă
Curat,
35 Luminat,
Ca argintul strecurat,
Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă: Se descântă cu furca de tors saū cu cuțit, în vin, oțet și cu usturoiū.

DESCANTEC DE BRANCA

(VARIANTA)

Cules de Ión Odor de la Pauna Moldovénca—Buzéu.

- Brâncă albă,
Brâncă négră,
Brâncă roșie,
Brâncă vinětă,
5 Brâncă stacojie,
Brâncă conabie,
Brâncă din pațe,
- Brâncă din gunôte,
Brâncă din rēcélă,
10 Brâncă din ferbințelă,
Brâncă cu trimes,
Brâncă cu umflătură, —
leși de la (cutare)
Din creeriî capuluf,

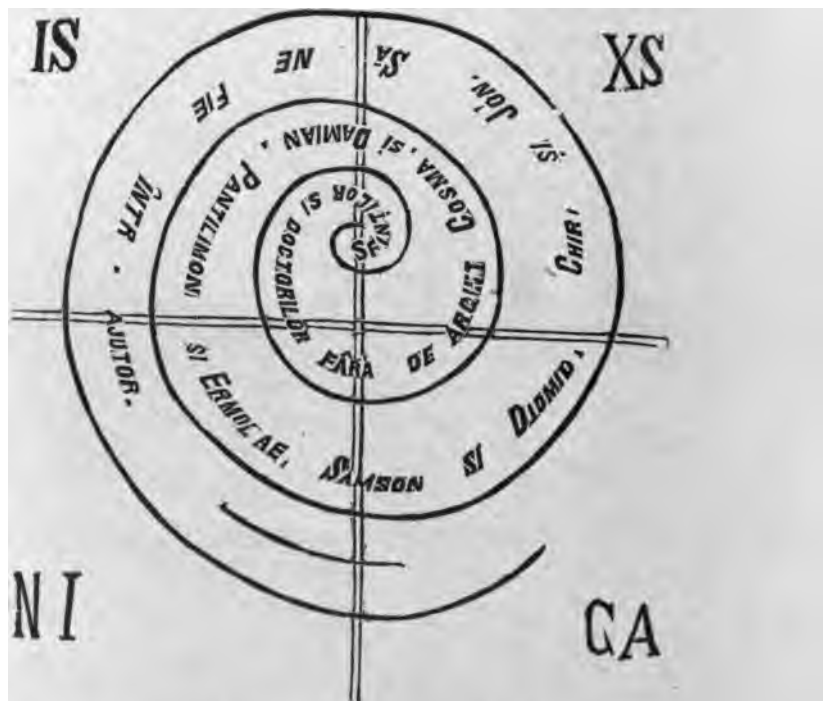
- 15 Din sgârclul nasului,
Din fața obrazului,
Din scăfărliele ochilor,
Din auđul urechilor,
Din vinele gâtului,
20 Din băerile inimei.
A plecat patru sfinț ă la vână-
[tore :
Sfintul Gheorghe, Sfintul Du-
[mitru, Sfintul Haralambie
Și Sfintul Mina.
La vânățore a plecat
Și nimica n'a vânat,
25 Numa caii 'și-a 'nțepat.
Nici nu 'i-a 'nțepat,
Nici nu 'i-a durut,
Nici n'a obrintit,
Nici nu s'a spuzit,
30 Nici n'a obrintit,
Nici sânge n'a curs,
Nici coptură n'a strins.
- Așa și pē (cutare)
Nici să nu 'l injunhie,
35 Nici să nu se umfle,
Nici să nu se obrintescă,
Nici sânge să nu curgă,
Nici coptură să nu strângă.
Sóre mare,
40 Sóre mic,
Sóre apune,
Sóre s'apune,
Sóre cu nouă-deci și nouă dě
[zărĭ,
Ia-ți zărili,
45 Ia-ți umflăturili,
Ia-ți junghiurili,
Durerile și
Brânca négră de la (cutare).
Cum să repune sórele dě pe cer,
50 Așa să se repună tóte bólili
[de la (cutare)!

DESCANTEC DE BRANCA

Cules de Chr. N. Țapu dintr'o copie de la Pr. Gh. Popescu, din comuna Runcu, luată de la Pr. Sandu, decedat în etate de 93 ani în comuna Gemenea—Dâmbovița.

Veți acest descântec și figura și în cartea doctorului Ionessu Buzéu : «Medicina Familief».

(eratic) ūēt ūlubor etatānds ād enmōD

ād ās tārādni ūires et tārādni ācnārB

Rețetă : Se scrie întocmai pe o bucată de hârtie, se unge cu mîere peste care se pune puțin pîiper și fôrte puțin ardeiŭ și se aplică pe partea bolpavă. În lipsă de mîere se pune malaiŭ îmuiat în rachiŭ de drojdie.

DESCANTECE DE IZDAT

DESCANTEC DE IZDAT

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Anca, din comuna Măgurele—Teleorman.

— Tu, izdatule, Impăratule, Spurcatule, Săgetatule,	Nu mânca. Fugi, sângeratule,
5 Ai plecat, Ca un turbat Să ieși țilele la (cutare). Nu le lua, Ci du-te la casa ta.	15 Spurcatule, Și du-te la casele tale. Acolo să bei, Acolo să mănânci, Și să locuiești,
10 Acolo să bei, Acolo să mănânci. La (cutare) nu bea,	20 Și pe (cutare) să-l lecuiești. Și să-l lași curat, Luminat, Ca roua din câmp, Ca de Maica Precista lăsat.

Rețetă: Se descântă în apă neincepută cu fir de busuțoc, cu crucea și cu tămâie și se țic la sfârșitul descântecului, cuvintele:

Cu mătura te-am măturat,
Cu tămâia te-am tămâiat,
Cu crucea te-am depărtat,
Cu limba te-am descântat;
Și pe (cutare) l'am lăsat,
Curat,
Luminat,
Ca de Maica Precista lăsat.

Apa descântată se bea de cel bolnav și o parte din ea se aruncă în vârfurile unuia par de gard și se țic cuvintele:

Cum se spală parul ăsta de ploie și de vânt,
Așa să se spele (cutare) de izdat.

DESCANTEC DE IZDAT

VARIANTA

Culésă de Chr. N. Țapu de la Stana Reșică, din Dragănești—Teleorman.

<p>Tu izdate,
Spurcate,
Blestemate,
Nu mugi ca boi,
5 Nu râma ca porcu,
Nu rugea ca câinele.
Tu să ieși cu durerile,
Cu junghiurile,
Cu cuțitele,
10 Cu durimele,
Cu usturimele de la (cutare),
Din mâini,
Din picere,
Din rinichi,</p> | <p>15 Din mădulere,
Din pleópele ochilor,
Din auđul urechilor.
Cum potolește vântu pămintu.
Așa să se potoléscă junghiurile
20 Icenele, amețelele,
Cuțitele, țepile, fărșelile,
Greutatea,
Reotatea de la (cutare).
Și (cutare) să remâie curat,
25 Luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Cu ce măsa l'a făcut.</p> |
|---|--|

Rețetă: Se descântă de regulă pe corpul omului cu cuțitul și cu nițică sare.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Constantina Ion Rădoi, din Valea-cu-apă—Gorj.

<p>— Tu izdate,
Blestemate,
Topsicate,
Inveninate,
5 Turburate,
Nu întinde,
Nu cuprinde (pe cutare),
Nu încindea,
Nu cuțita,
10 Nu săgeta,
Nu gâmfă,
Nu umflă ;
Că eă te voiă descânta,</p> | <p>Cu limbă curată,
15 Cu fața ridicată;
Și te voiă curăța,
Și te voiă spăla,
Și în nouă-đecă și nouă de ho-
[tare te voiă arunca
Și de pe trupul (cutăruia) te
[voiă curăța,
20 De bóle și de dureri.
Iar (cutare) să remâie curat,
Luminat,
Ca argintul stricurat,
Ca stéua din cer lăsat.</p> |
|---|--|

Rețetă: Se descântă cu crucea, cu usturoi, praf de pușcă, oțet și tămâie de la boboteză și busuțoc de la stég. Se dă de bătut și se unge unde-l dore pe bolnav.

DESCANTEC DE IZDAT
(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Năstase din Romanăș—Gorj.

Mărine, nene Domn mare, Și ieși de la (cutare),— Din inima lui, Din ficișii lui, 5 Din trupul lui. Și să ieși, să te duci la hăl [de te-a mâncat, Să-ți puți cap la cap, Cur la cur,	Ficișii la ficișii, 10 Inimă la inimă. Pe (cutare) să-l lași curat, lu- [minat, Ca stéua din cer, Ca roua din câmp, Ca argintul strecurat, 15 Ca Maica Precista ce l'a lăsat.
--	--

Rețetă: Se descântă în usturoi cu oțet, cu care se unge suferin-
tul la stomac.

DESCANTEC DE DOR DE INIMA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ióna G. Purice din Barbătesci—Vâlcea.

Ucișă-te crucea, vrăjmașe, De la biserică plecași, La icóne te-ai închinat Și draci i-ai crăpat, 5 De la (cutare) i-ai luat, Cu junghurile, Cu cușitele. Nu umfla, Nu gâmba, 10 Nu face carnea rea, Nu junghia, Nu cușita. Și să te eii de la (cutare) ; Să pleci,	15 Să ieși : Din inimă, Din ficișii, Din șale, Din măsele, 20 Din picșere, Din ósele de unde 'l dóre. Eși, și du-te în munți scunși Și'n rădăcinile brașilor. Acolo să ședși, 25 Să locușești, Pă cutare să 'l urășți, Să'l părășești.
---	--

Rețeta: Se descântă cu sfinta cruce în apă, în care se bagă tămâie
usturoi. Din apa descântată se gustă de trei ori și se unge cu ea pe
stomac.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Dumitrana Dumitru Stoica, din Rogojelu—Gorj.

<p>Crăpi izdate,
Blestemate.
De la inima (cutăruia) să plecî;
Și te du în còdele mărilor,
5 În copitele cîutelor.
Acolo să locuiești,
Acolo să vâlcărești,
Acolo să hodihnești,
De la inima cutăruia să fugi,
10 Că eă cu crucea te-am des-
[cântat
Cu cuțitu te-am tăiat,
De la cutare te-am duhuit
Și de la inimă te-am potolit.</p> | <p>Cum se potolește sòrele în cer
15 Vîntul pe pămînt,
Focul în cuptor,
Oile în stână,
Așa să se potolască dorul de
la (cutare)
Și să se ducă în còdele mărilor.
20 În copitele cîutelor,
În còrnele cerbilor,
În rădăcinele brașilor.
Acolo să hodruască,
Acolo să prîndască,
25 Pe cutare să' l părăsască.</p> |
|--|--|

Rețetă : Se descântă în apă cu crucea și cu cuțit cununat sau găsit.
Apa descântată se bea și se udă cu ea.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Dumitra Răducan—Mărgoiu din Urdarii-de-jos—Gorj.

<p>Tu izdate,
Blestemate,
Mută-te,
Strămută-te :
5 Din cap,
De la inimă,
Din sgărclul nasuluș,
Din fața obrazuluș,
Din bășerile inimeș.
10 Du-te în còdele mărilor,</p> | <p>Acolo să-ți faci casă,
Acolo să-ți faci masă,
Légăn de mătase.
Acolo să te aciulezi,
15 Acolo să 'mpulezi.
(Cutare) să rămâie curat și lu-
[minat,
Ca argintul stricurat,
Ca Maica Precista lăsat.</p> |
|---|---|

Rețetă : Se descântă cu fir de mătură și se ȃic cuvintele : «Cum se mătură cu mătura tòte gunòlele, așa să se măture, să se curățască izdatul»

de la cutare ; că eă izdate, blestemate, cu mătura te-am măturat, cu tã-
mãia te-am tãmãiat și te-am trimes la Vadul lat.

Că eă izdate
Blestemate,
Cu mătura te-am măturat,
Cu tãmãia te-am tãmãiat,
Și te-am trimes la Vadul lat.
Amin, Maică Sfintă Mãrie,
Leac din mãna mea sã fie!

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Marin Colțatu din Scrioștea—Teleorman.

Fugî negor	Că eă cu limba te-am descântat
Din rãzor,	Cu crucea te-am depãrtat,
Și tu izdate,	Cu tãmãie te-am tãmãiat,
Blestemate ;	Cu cuțitu te am strãfigat,
5 Cã la cutare nu e loc de mórte	15 De la cutare te-am depãrtat.
E loc de tãrg,	Și (cutare) a rãmas
De bisericã,	Curat,
De cruce	Luminat,
Și de tãmãie.	Ca Mãca Precista lãsat.
10 Ce e cutãruța sã nu mãi fie !	

Rețetã : Se descântã în apã cu crucea, cu un cuțit și cu tãmãie d'a
nare, de la bobotãzã. Apa descântatã și amestecatã cu tãmãie se dã bol-
ravului de bea.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Bãlașa Petru Sãceanu din Rovinari—Gorj.

Fugî izdate,	Du-te unde cãine n'a lãtrat.
Blestemate ;	Și teă izdate din inimã, din fi-
Cã crucea te bate,	[caț],
Cã nu-î loc de tine ;	Tu izdate cu leóica,
5 Și e loc de cruce,	Cu sburãturóica,
De bisericã și de tãmãie.	15 Eșî și du-te în córnela cerbilor,
Vițã de vie tãlatã	In pãdurî,
Cap de șerpe vindecat,	Pe supt buturî.
Du-te unde cocoș n'a cãntat,	Acolo sã locușești,
10 Du-te unde popã n'a tocat,	Acolo sã vãcușești,

20	Și pe cutare să'l ȳerți
Și să'l părăsești.
Și el să rămăne curat,
Ca de D-zeu lăsat.
Și când oi afla că te-oi în-
[torce | Cu crucea te-oi depărta,
25 Cu tămăia te-oi tămăia,
Cu cuțitul te-oi cuțita,
De la cutare te oi depărta. |
|----|---|---|

Rețetă: Se descântă cu tămăia în apă, cu crucea și cu cuțit. Apa descântată o bea cel bolnav.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitorea Simina din Gresia—Teleorman.

Tu izdate,
Blestemate,
Ai fost trecător din noue sate
[trecător.
Dar să mergi la pas de lup,
5 La cap de ghigean.
Că eu cu crucea te descântam,
Cu tămăia te tămăiam,
De la cutare te depărtam.
Și să te duci unde popă n'a
[tocat,
10 Glas de voinic nu s'a aușit, | Fata mare cosița n'a 'mpletit.
P'o capră neagră te-am aruncat,
Intr'un vârf de munte te-am
[aruncat.
Dar sf. Ioan noue inger tri-
[metea,
15 Din munte o dărâma
Fără cuțit l'a tăiat,
Pe izdat l'a depărtat.
Fără sare o sara
19 Și tôte bólele de la (cutare) le
[depărta. |
|--|--|

Rețetă: Se descântă cu crucea asupra celui bolnav precum și cu tămăie (de la bobotéză) cu care se afumă bolnavul.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Catrina Ióna Ursu din Urdari-de-sus—Gorj.

Fugi izdate,
Blestemate,
Că sicil nu e loc de mórte,
Ci e al tãmăi și al crucii.
5 Și când se împreună cur de urs
La cur de lup,
Atunci să se mai izdeze (cutare);
Atunci, nici atunci.
Și ieși necurate, | 10 Blestemate:
Din inimă,
Din plămâni,
Din ficiți,
Din rănunchi,
15 Din creierii capului,
Din sgărçul nasului,
Din fața obrazului.
Și te du, unde popa nu toci. |
|---|---|

<p>Unde păsărică nu ciricăie,
 20 Unde vacă nu rage,
 Unde topor nu taie,
 Unde cocoș nu cântă.
 Că acolo vă sint pregătite
 Mese întinse,</p> | <p>25 Cu pahare pline.
 Să mâncați, să ospetați,
 Pe (cutare) să'l ȳertați.
 Și să'l lăsați curat, luminat,
 Ca argintul din stricurat,
 30 Ca Maica Precista lăsat.</p> |
|--|--|

Rețetă : Se descântă cu crucea, cu cuțitul și cu tămâie de la Bobotează în apă neincepută.

DESCANTEC DE IZDAT

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Matake Ciurea din Urdari-de-jos—Gorj.

<p>Cap de găligan,
 Gospodi po milo,
 Cruce luminată,
 Gospodi po milo,
 3 Cruce de argint,
 Gospodi po milo.
 La inimă de vidră,
 Gospodi po milo,</p> | <p>La genuchii de fier,
 10 Gospodi po milo,
 La talpe de oțel,
 Gospodi po milo.</p> <p style="text-align: center;">Descântecul de la mine
 Și leacul de la Maica Precista.</p> |
|---|--|

Rețetă : Se descântă pe corpul celui bolnav, cu crucea și cu un cuțit găsit sau cununat.

DIFERITE DESCANTECE

DESCANTEC DE OFTICA

Cules de Chr. N. Țapu de la Maria Predi, din comuna Barbătești—Vâlcea.

- Ieși, oftică, de la cutare,
Nu întinde,
Nu cuprinde,
Nu umfla,
5 Nu gâmfă.
Ieși oftică din bere,
Din inimă rea,
Din dușmănie,
Din certyă,
10 Din așteptare,
Din dragoste,
Din cărare,
Din mâncare,
Din pișare.
15 Tu oftică cu lucru vrăjmășesc
Să ieși de la (cutare)
Din ptept,
Din spate,
Din oșele tóte.
20 Tu, oftică, din nouă-deci și
[nouă de feluri de oftică,
Pe cutare la inimă de ce'l a-
[pucl ?
Și 'l-ai luat fómea
Și puterile
Și l'ai suptiat
25 Și l'ai fărșit.
Deochetura cu sóre sec,
Sórele a răsărit,
Oftica din pteptul cutăruia a
[pterit ;
Sórele a scăpătat,
30 Oftica din pteptul cutăruia a
[secat.
- A secat cu fărșala
Și cu năplăiala.
Ieși, oftică, că-ți tai buzele
Și'ți tai piclórele
35 Și'ți tai mâinele
Și'ți tai ghiarele
Că tu ghiarele le-ai întins,
Pe cutare de inimă l'ai cuprins.
De inimă l'ai apucat,
40 L'ai fărșit,
L'ai năplăit,
L'ai luat,
Și 'l-ai furat,
Fómea și gréța
45 Și năplăiala.
Eú nu clocănesc,
Nu bocănesc,
Ci inima cutăruia 'o plămădesc
Fómea lui,
50 Setea lui
Putere,
La putere,
Sănătate,
La sănătate,
55 Virtute,
La virtute.
Cum se plămădește aluatul în
[căpisterie,
Fagurul de mțere,
Și copilul în muțere,
60 Varța în grădină
Cașul la stână,
Oul în găină,
Para 'n pěr,

Măru 'n măr,	La putere,
65 Pruna 'n prun,	Sănătate,
Aluna 'n alun,	80 La sănătate,
Vițelu 'n vacă,	Vêrtute
Mânzu 'n Țapă,	La vîrtute.
Zarzăna 'n zarzăn,	Să rămăie cutare spălat,
70 Pîersica 'n pîersic,	Curat și luminat,
Vișina 'n vișin,	85 Ca roua din câmp,
Nuca 'n nuc,	Ca stéua din cer,
Strugurile în viță,	Ca argintul cel curat,
Castravetele 'n vrejî.	Ca ori-ce stricurat,
75 Usturoiu în răzor. —	Ca Malca Precista ce l'adat.
Așa să se plămădescă inima	
[cutăruia).	90 Lécul din descântecul meu,
Putere	Și cu puterea lui Dumnezeu!

Rețetă : Se descântă cu un cuțit cununat și cu trei linguri în apă neîncepută, curată, de la izvor și se fierbe într'o ôlă nouă. Apa, după ce s'a fiert, se pune într'o strachină mare (cenac). Se caută și se ia o ôlă nouă în care nu s'a fiert nimic și se pune în cenacul cu apă fierbinte cu gura în jos. Dacă ôla răsturnată înghite apa, se țice că bolnavul are leac și, din contră, dacă ôla răsturnată cu gura în jos nu înghite din apă, bolnavul nu mai are léc. Se ia acea ôlă aburită și se pune la gura bolnavului, care trebuie să înghită de câte trei ori aburul din ôlă. Se repetă acésta pêne de nouă ori. Se ia apoi apă ferbinte, se amestecă cu candel, tămăie négră, unt-de-lemn, și se dă din acea apă amestecată ca să bea bolnavul de nouă ori câte trei linguri,—bine-înțeles la fie-care descântec câte trei linguri. După ce bolnavul a fost aburit la gură, se ia ôla aburită și 'i se pune la lingurêua pîeptului, unde se ține câte-va minute. Se face apoi o turtă mică de făină, și când se frământă se și descântă, repetându-se vorbele de mai sus. Turta făcută și coptă se înțepă cu acul, repetându-se cuvintele următore :

- Nu înțep turta,
 Ci înțep oftica de la (cutare).
 Am înțepat'o,
 Din inima (cutăruia) am spart'o.
 5 Coptă a fost,
 În pămînt am trinitit'o,
 Din inima (cutăruia) am mânat'o,
 Din rădăcină am secat'o,
 Din mijloc am smintit'o,
 10 Din vîrf am vestejit'o !

Se dă mijlocul pâinei—mîeșul—bolnavului ca să-l mănânce, iar marginele și cojile turtei de pâine se aruncă la câini și la porci, ca o oftică porcescă, călnescă, țigănescă și ovrefască ce este.

DESCANTEC DE FRIGURI

Cules de Chr. N. Țapu de la Cons'antina Ioan Radof din Valea-cu-apă—Gorj.

<p>Frigurî rusești, Frigurî nemțești, Frigurî porcești, Frigurî de la amiadî, 5 Frigurî de la chindie, Eû pe (cutare) il voiû spăla, Și 'l voiû curăța, Și 'n frigurî nu 'l voiû mai [lăsa,</p>	<p>Și 'n nouă-decî și nouă de ho- [tare vă voiû mâna, 10 Și pe trupul (cutăruia) nu vă [voiû mai lăsa. Și (cutare) să rămână, Curat, luminat, Ca stéua din cer lăsat.</p>
---	---

Rețetă: Se descântă cu fir de mătură în apă neincepută și în aluat amestecându-se cu bobe de tămăie. Cu apă descântată se udă cel bolnav și firul de mătură, aluatul și tămăia se dau pe apă și se ȃic cuvintele:

«Pe apă le-am dat,
Și pe (cutare) l'am spălat».

DESCANTEC DE ISBITURA

Cules de Chr. N. Țapu de la Badea Voica Stirbu din Drăgășani—Teleorman.

<p>Mă sculaî Joî de diminéță, Pe rouă, pe cétă. Și plecaî pe potecă neumblată, Pe cétă neridicată 5 Și mă întâlniî cu un om roș, Cu calu roșu, Cu frêu roșu, Cu tóte haînele lui roșiî. Palma bicî a făcut</p>	<p>10 Pe (cutare) peste ochîl'a plesnit. Și luaî lopata și râniî Cu tîrnu il tîrnuîî, Cu mătura il măturaî, Și cu fulgul il limpeđiî. 15 Să remăie (cutare) curat Ca póla Sfinteî Mărie Leac să-î fie!</p>
--	--

Rețetă: Se descântă cu mâneca cămășiî pe ochîl bolnavului și tot cu mâneca cămășiî îl șterge la ochîl care'l dóre.

DESCANTEC DE ISBITURA

(VARIANTA)

Cules de Christu N. Țapu de la Baba Stana Reșică, Drăgănești—Teleorman.

<p>Copită copităriță,
 Cal negru din picior te lepădă
 Pe (cutare) peste ochi îl isbiși,
 Și leacul că 'l găsiți ;
 5 Cu fulg negru te ricăiți
 Cu busuțoc te limpeziți,
 Cu fir roșu turburarea o scoseți,
 Junghiturile, cuțitele, usturimele
 Din vederea (cutăruia) le scoseți.
 10 Cu lopata toate durerile le vên-
 [turați</p> | <p>Cu mătura le măturați,
 În cornele cerbilor le aruncați.
 Cum potolește vântu
 Pământul,
 15 Așa să se potolească durerile,
 Junghiturile, cuțitele de la (cu-
 [tare):
 Iar (cutare) să remăle curat,
 Luminat,
 Ca ziua ce l'a dat.</p> |
|---|--|

Rețetă: Se descântă în apă cu busuțoc și cu fir de mătură. Cu apa se stropește la ochi.

DESCANTEC DE TRANJI

Cules de Chr. N. Țapu de la Flórea Saracinóia, din Roșia—Gorj.

<p>Descântecul meu
 Lécu lui Dumnezeu.
 Cât o sta un părcălab în raiu,
 Atât să stea trânjiți la (cutare).
 5 Cât o sta un popă în raiu
 Atât să stea trânjiți la (cutare).
 Cât o sta o smeóică în raiu,
 Atât să stea trânjiți la (cutare).
 Cât o sta sburăturoá cu sbu-
 [răturoáca în raiu</p> | <p>10 Atât să stea trânjiți la (cutare)
 Cât o sta ovreiu cu ovreica în
 [raiu
 Atât să stea trânjiți la (cutare).
 Cât o sta o curvă cu doi frați
 [în raiu,
 Atât să stea trânjiți la (cutare).
 15 Cât o sta o fermecătoare în raiu
 Atât să stea trânjiți la (cutare).</p> |
|---|--|

Rețetă: Se descântă în ólá cu apă, cu boji și cu fir de pěr, și toate acestea se pun la coș, unde se usucă de fum, și dacă se usucă bine se usucă și trânjiți.

DESCANTEC DE TRANJI

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la Flórea Stancu Slăbescu, din Nanov—Teleorman.

Șoricie, buruțenă mare	Și să tămăduiești.
Și mai mare	Să-î seci toate vinele,
De cât toate buruțenile,	Toate durimile.
Nu te-am luat de vr'o bere	15 Toate usturimile.
5 De vr'o mâncare,	Și să rămăie (cutare) curat și
Ci te-am luat să lecuiești pe	[luminat
[(cutare).	Ca stéua din cer
D'o avea trănji, d'o avea trăn-	Ca roua din câmp,
[jóiță,	Ca argintul stricurat,
D'o avea neg, d'o avea bubă,	20 Ca maică-sa ce l'a fapt.
D'o avea nouă-deci și nouă de	
[feluri de bubă ;	Descântecul meu
10 Ce fel de bubă o avea,	Leacul de la Dumneđu !
Să te milostivești,	

Rețetă: Se descântă în șoricie albă și galbenă. Se amestecă cu unt alb și se unge cel ce are trănji. Acest medicament usucă rana și buba, pêne când se face o gaură. După aceea se face o alifie care crește carnea, compusă din tămăie, unt, seú de óie și céră. Cu acésta alifie se unge bolnavul la rană pêne când carnea crește la loc.

DESCANTEC DE BOALA COPIILOR

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilie Cazan, din Didești—Teleorman.

Dracu cu drăcóița,	Și l'a zăpăcit,
Diavolu cu devolóița,	Mintile 'i le-a luat ;
Cu vântu turbat,	Dracu nu l'a lăsat,
S'a amestecat.	10 Indărăt la el s'a întors,
5 In țară a plecat,	Și la zóbit,
Și pe (cutare) în cale l'a in-	Și la zăpăcit.
[tálnit,	

Rețetă: Se descântă cu ață de cânepă ; se măsórá capul cu ea și se aruncă la un mormint saú la un hotar. Se ía apoi céră de roí fugit și se amestecă cu unghiile omului ce suferă d'áșa bólă ; se mai ía și pėru din cap, din gene, din spráncene, din céfă și toate acestea se íngropă la un hotar saú la un mormint. Se íngropă mutește, și tot mutește vine pêne acasă cel ce le-a íngropat și trebuie să nu vorbėscă cu nimeni.

DESCANTEC DE BOALA COPIILOR

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la Bălașa Petre Săceanu, din Rovinari—Gorj.

Se bagă nouă pletre și marmură pe măduva unui os părăsit și se bagă unghiile de la mâini și de la picior, de la bolnavul care suferă de atare boală și se îngropă acel os la un hotar, în timpul nopții și se ȳic cuvintele :

«Cum s'a hotărit hotarul ăsta,
Așa să se hotărască bóla devoléscă după trupul (cutăruța),
Și cum s'a părăsit osul ăsta de tóte ciorile și de tóte hoiturile.
Așa să se părăsască bóla după trupul (cutăruța)».

Apoi se ia din unghiile tătate de la mâini și de la picior și se bagă într'o nucă cu nouă feluri de mătase și se ȳic cuvintele :

«Când s'o mai împreuna grec cu grec,
Atunci să mai aibă (cutare) bóla devoléscă».

Se îngropă nuca în malul unui riú și se ȳic vorbele :

«Când s'o mai împreuna malul ăsta cu cel-alt,
Atunci să mai aibă (cutare) bóla devoléscă».

După aceea se ia nouă feluri de mătase și se pun în gura unei brósce și se bagă brósca cu mătasa și cu unghiile într'o ólá nouă și se îngropă la un hotar și se ȳic cuvintele :

«Când s'o mai împreuna olar cu olar,
Și o mai face tég de óle,
Atunci să mai vină bóla devoléscă la (cutare)».

DESCANTEC DE MATRICE

Cules de Chr. N. Țapu de la Oprea Șerban, din Drăgănești—Teleorman.

Să se compare acest descântec cu cel de «Mătrice» din Colecția D-lui G. Dem. Teodorescu, pag. 379 colóna I, sus.

Tu, mătrice, mătrăgună,
Capră roșie te făcuși,
Sus în munte te suiși,
Și clobaniți te aflară,

5 Te luară,
Te tălară,
Fără cuțit te tălară,
Fără foc te fripseră,

Fără sare te mâncară,
 10 Fără c... te c. .
 Eă cu mătura te măturaă,
 Cu lopata te vënturaă,

In córnelc cerbilor te aruncaă.
 Tóte junghăurile de la (cutare)
 [le adunaă.
 15 Și în Marea Négră le aruncaă.

Rețetă: Se descântă la buric cu fir de mătură și se adaugă cuvintele: «Cum mătură astă mătură tóte gunóiele, așa să se măture durerea, mătricea, junghăurile de la (cutare).

DESCANTEC DE MATRICE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Badea Voicu Știrbu, din Drăgășanț—Teleorman.

Pe ăl munte mare roșu,
 Alérgă o caprá roșie,
 Un cloban roșu o prinde,
 Și-o taie cu un cuțit roșu
 5 Și-o mănâncă fără gură, —
 Nesărată,
 Nepiperată,
 Neardeiată.

Mătricea mătrăguna,
 10 S'o cace (cutare),
 Verde ca federa
 Și négră ca păcura;
 Și cutare să rămăie curat,
 Luminat,
 15 Ca Maica Sfânta Marie,
 Léc să-ă fie!

Rețetă: Se descântă cu cuțitul pe corpul omului și în apă. Cu apa se udă bolnavul pe corp, bea din ea și o parte se lepădă pe par de gard, ăicându-se: «Cum se scurge apa în par, așa să se scurgă durerea de mătrice de la (cutare), și cum limpedește apa tóte păetrite și tóte málurile așa să se limpedească și să se curătescă (cutare) de mătrice».

DESCANTEC DE MATRICE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Anca Vrăjitórea din comuna Măgurele—Teleorman.

Căpricică,
 Turturică,
 In vêrf de munte suită,
 Vênătorii te vedea,
 5 Fără pușcă te'mpușca,

Fără cuțit te tăia,
 Fără sare te săra,
 Fără gură te mnăca,
 Fără c... te c...
 10 Mătrice cu bubă,

Mătrice cu dălac,
Mătrice întâmpinată,
Mătrice de judecată,
Lovitură cu tăleŃi,
15 Cu țepŃi,
Cu săgețŃi,
Cu vĕrsăturŃi, | Cu sticnituŃi, —
Ești de la (cutare),
20 Din crețeriŃi capului,
Din sgărclul nasului,
Din fața obrazului,
Din grumajul gâtului,
24 Din ața buricului. |
|---|---|

Rețeta : Se descântă în apă cu sare și cimbru și se dă de bea și se mânjește la buric copilul mic. Se mai descântă la copiii mici și în lapte din țŃa femeiei.

DESCANTEC DE MATRICE

(VARIANTA)

Culĕsa de Chr. N. Țapu de la Neaga Zamfira Gheorghe, Butculesci—Teleorman.

Mătrice albă,
Mătrice galbenă,
Nu te bate ca peștele,
Nu te 'ntinde ca șarpele.
5 Te-ai întins,
Pĕnĕ ai cuprins pe (cutare);
Te-ai bătut,
Pĕnĕ ai fărșit pe (cutare).
Și te-a aflat Neaga descântă-
[torea. | 10 Pe lopată te-am luat,
Și 'n Dunăre te-am aruncat.
Cu crucea te-am gonit,
De la (cutare) te-am pornit.
Cu cuțitu te-am tăiat.
15 De la (cutare) te-am mutat,
Și pe (cutare) să'l lași curat,
Luminat,
Ca Dumnețeu ce l'a lasat. |
|--|---|

Rețeta : Se descântă cu sare, cuțit, etc. La copiii mici se descântă cu piciorul peste stomacul copilului și se fac rescruț cu piciorul.

DESCANTEC DE MATRICE

(VARIANTA)

Culĕsa de Chr. N. Țapu de la Maria Marin Colțatu, din Scrioștea—Teleorman.

Mătrice mătrăgună,
Capul pe (cutare) 'l adună,
Inima Ń-o săgeta.
Cu scuțpatu scuțpam,
5 Cu limba te descântam,
Și de la cutare te depărtam,
Și cutare rĕmănea curat, | Luminat,
Ca stĕua din cer,
10 Ca roua din câmp,
Ca aurul suflat,
Ca orŃ-ce strecurat,
Ca MaŃca Precista lăsat, |
|--|---|
-

DESCANTEC DE GALCI

Cules de Ión Ionescu de la Stana D. Lungoci, Oprisor—Dâmbovița.

Să se compare acest descântec cu cel «de gălci» din colecția d-lui G. D. Theodorescu pag. 379 colóna I.

Gâlcilor,	20 Se întorseră trei,
Mostofâlcilor,	Se întorseră două,
La bălci plecarăți,	Se întorseră una,
Plecă una,	Se întorse nici una.
5 Plecă două,	Și rămase copilul curat, lu-
Plecară trei,	[minat,
Plecară patru,	15 Ca argintul cinat,
Plecară cinci,	De Maica Precista lăsat.
Plecară șese,	Gâlcile,
10 Plecară șapte,	Mostofâlcile,
Plecară opt,	Trei babe le pădă.
Plecară nouă,	30 Lupii veni ră
Plecară zece.	Și le speriară.
Se întorseră nouă,	Una nu vedu,
15 Se întorseră opt,	Una nu auți,
Se întorseră șapte,	Una nu putu.
Se întorseră șese,	35 Lupii le mâncară,
Se întorseră cinci,	Gâlcile din gâtul lui (cutare)
Se întorseră patru,	[secară.

Rețetă: Femeia care descântă de gălci pune degetul pe gât—unde sunt gâlcile—și le trage, le fărâmă, ungându-le cu unt-de-lemn și repetă cuvintele de mai sus.

DESCANTEC DE GALCI

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu.

Gălcă cât oul,
 Gălcă cât boul,
 Gălcă cât aluna,
 Gâlca cât minciuna,
 Să nu mai rămâie nici una.

Rețetă : Descântătorea trage vinele gâtului, ungându-le cu unt-de-lemn și repetă cuvintele de mai sus. Adesea-orî se face o pastă de aluat môle, se unge cu unt-de-lemn și se lęgă la gât ca să imôle umflătura.

DESCANTEC DE GALCI
(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu.

Voï gâlcilor,	A șchiópă nu putu merge,
Motâlcilor,	10 A surdă nu auđi,
Plecarăți pe câmp,	Și a mută nu putu da chiot,
Una órbă,	Lupu veni și vė luă ;
5 Alta șchiópă,	Și (cutare) rămase curat,
Una surdă,	Luminat,
Alta mută.	15 Ca argintul strecurat,
A órbă nu vėđu,	Ca Maica Precista ce l'a lăsat.

Rețetă : Descântătorea trage vinele gâtului, ungându-le cu unt-de-lemn și repetă cuvintele de mai sus. Adesea orî se face o pastă de aluat môle, se unge cu unt-de-lemn și se lęgă la gât ca să imôle umflătura.

DESCANTEC DE GALCI

Cules de Chr. N. Țapu, de la Ióna Cálniceanu, Costești—Vâlcea.

Gâlcile,	Gâlcile să remâte ;
Motofâlcile,	Să remâte (cutare) curat,
Pune-ve-ți pė sęcure,	Luminat,
Să vė duceți la pădure.	Ca argintul de curat,
5 Sęcurea să vie,	10 Cum Maica Precista l'a lăsat.

Rețetă : Se descântă, trăgênd gâlcile cu degetele muțate în unt-de-lemn.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

Cules de Chr. N. Țapu, de la Preda Radu Gudină din Dideștii—Teleorman.

Am plecat p'un câmp negru cu doi boi negri; c'un plug mare negru. Araș un loc de meiu negru; făcuș niște meiu mare negru; il seceș cu niște seceș marș negre meșul negru; il făcuș snopș marș negri și iște clăș marș negre; il puseș într'un car mare negru și'l aduseș într'o ie mare négră și 'l treieraș cu niște caș marș negri; il vënturaș cu niște peșș marș negre; il puseș într'un car mare negru și'l aduseș într'o arie are négră și'l treieraș cu niște caș marș negriș; il vënturaș cu niște loșș marș negre; il puseș într'un car mare negru; il duseș la o móră are négră; plecaș prin sate marș negre; strigaș la mălaș negru de meșș negru de vëndare, că e bun de obrintéla.

Cine'l lua
Cîungea;
Cine'l vedea
Orbă.

5 Junghșurile de la (cutare) se potolș;a;
Și (cutare) rêmănea
Curat,
Luminat,
Ca argintul stricorat,
10 Ca Mașca Precista ce l'a lăsat.

Observare: Obrintéla fiind o umflătură, care inegrește pșelea, o in-neștește, — de aceșa babele în descântecul lor întrebuintéșă cuvintele: eșș negru, câmp negru, plug negru, boi negriș etc.

Reșetă: Se descântă în meiuș, se amestecă cu oșet și se pune pe bubă.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu, de la baba Nașa, din Alexandria—Teleorman.

A luat un topor mare negru și s'a dus la o pădure mare négră. A iat (cutare) un lemn mare negru, a făcut un plug mare negru, a arat i loc negru mare, a semănat grăș negru mare, l'a secerat cu douē cerș negre marș, l'a pus în douș sacș negri marș, l'a pus într'un car :gru mare, l'a dus la o móră négră mare. L'a măcinat și l'a dus acasă, te durerile și junghșurile de la (cutare) se alinară.

Reșetă: Se descântă de nouē oriș acest descântec cu un dumicat de ișne, sare și usturoiș.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la baba Voica Știrbu, din Drăgășani—Teleorn

Plecară două ómeni mari negri, Cu două securi mari negre. Merseré într'o pădure mare [négră, Să facă un plug mare negru, 5 Să are un loc mare negru. Cu două boi mari negri, Să semene niște mei mare [negru.	Meiul negru nu e bun de [c: Ci e bun de obrintélă, 10 Să'l pule (cutare) la obri Cum se seceră meiul [stră: Și se treieră și se vântu Așa să se vânture și să [cere și să se treiere tóte [rile, obrintelile de la (cu
---	---

Refetă: Se descântă în meiu, ce se încăldește într'o tigare pră
untură și se pune la buba obrintită.

DESCANTEC DE OBRINTÉLA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Oprea Șerban și Stanca Reșica, din Draga
Teleorman.A se vedea o variantă «de obrintire» în colecția «Descântece» a d-lui S. F
rian, pag. 153.

Peste o mare négră, Sbieră o óie négră: Peste un câmp negru Lătră un câine negru, 5 Dă un cloban negru chiot. Tăcu óia din sbierat. Câinele din lătrat, Clobantul din chiotit. Să trecă (cutărufă) de obrintit. 10 Cum potolește vântul pămîn- [tul, Cum se potolește musca în ro, Sorele în cer,	Ómenii în sat, Și câinii din alătrat. 15 Așa să se potoléscă jun [ri Cuțitele, usturimile. Réutatea, greutatea, Fârșala, améțela, de la (cut Și (cutare) să rămâie c [lumin: 20 Ca Sfinta Maria ce l'a lăsa Descântecele de la mine, Leacul de la Dumneđeú.
---	--

Refetă: Se descântă în oțet și se stropește la bubă pe locul unde e obri

DESCANTEC DE NAJIT

Cules de Chr. N. Țapu de la Balașa Săceunu, Rovinari—Gorj.

A ce compara cu descântecul «de najit», din colecția d-lui G. D. Teodorescu pag. 380.

<p>Fugi, năjite,
Văjite (de la cutare):
Din urechi, din nas,
Din crieru capului,
5 Din sgârciul nasului,
Din gingii,
Din dinți.
Nu'l săgeta pe (cutare),
Nu'l fulgera,
10 Nu'l cuțita,
Nu'l bolnăvi,
Nu'l trândăvi,
Și ieși și dute în còdele mărilor,
In còrnele cerbilor,
15 In copitele cùtelor.</p> | <p>Acolo să locuiești,
Acolo să bolnăvești,
Acolo să trândăvești.
Că (cutare) nu te pòte cina,
20 Nu te pòte culca,
Nu te pòte odini,
Nu te pòte prânzi,
Nu te pòte bolnăvi.
Și (cutare) se remăte,
25 Curat, luminat
Ca argintul stricurat,
Ca aurul suflat,
Ca roua din câmp,
Ca în ceasul născut,
30 Ca Maica Precista ce l'a făcut.</p> |
|---|---|

Rețetă: Se descântă în unt și se pică cu secerea încălțită în urechi.

DESCANTEC DE NAJIT

(VARIANTA)

Comunicată de M. Canianu—București

<p>Fugi, năjit,
Precăjit.
Că cu peria te-o'i peria,
La rădăcină îi seca,
5 La vèrf te-i usca,
Și (cutare)</p> | <p>Remâne luminat și curat,
Ca argintul strecurat,
Ca Dumneșeu ce l'a lăsat
10 Ca maică-sa ce l'a făcut.
Ca sórele 'n senin.
Ptiú! Amin.</p> |
|---|--|

Rețetă: Se descântă cu o perie cu care se perie cânepa. Și femeia sau bărbatul care descântă, tot dă cu peria pe locul unde se simte durerea. Se descântă numai în zile de sec: Luni, Miercuri și Vineri, de trei ori de-arëndul și în fie-care zi de câte trei ori și la fie-care dată se spune descântecul de trei ori.

DESCANTEC DE SURDUMACI

Cules de Chr. N. Țapu de la Catrina Ióna Scurtu, din Urdarif-de-sus—Gorj.

<p>Voï surdumacî,
Turmacî,
Să ieșiți,
Să pferiți,
5 Să muriți,
Să plesniți de la (cutare):
Din crețeriî capuluî,
Din fața obrazuluî,
Din sgârciul nasuluî.
10 Și să vă duceți,
Unde popă nu tócă,</p> | <p>Unde păserică nu circăle,
Unde rață nu macăle,
Unde găscă nu găgăle.
15 Pe spini,
Pe mărăcinî,
V'am aruncat,
Și voï surdumacî v'ați immulat.
Și pe (cutare) l'ați lăsat,
20 Curat, luminat,
Ca argintul din strecurat
Ca Maica Precista ce l'a lăsat</p> |
|---|---|

Rețetă: Se descântă cu óla cu linguri și cu un cuțit. Cu óla se aburește copilul în gură și la cap.

DESCANTEC DE SURDUMACI

(VARIANTA)

Culesă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Răducan Mărgoi, din Urdarif-de-jos—Gorj

<p>Voï surdumacî,
Vrăjmași,
Căini,
Păgani,
5 Să ieșiți,
Să pferiți,
Cum pferi spuma de mare
Și roua de sóre;
Așa să pferiți de la (cutare).
10 C'oți fi surdumacî cu trecătură,
Cu isbitură,
Cu rămnitură,
Cu moroiu,
Cu moróică,
15 Cu strigoii,
Cu strigóică.
Oți fi cu părerî,</p> | <p>Oți fi cu durerî,
Oți fi cu umflătură,
20 Oți fi cu gâmfătură,
Oți fi prin inimă,
Pe supt inimă
Și pîn cap
Pe supt cap,
25 Pîn crețeri,
Pe supt crețeri.
Voï să ieșiți
Și să vă duceți
În ghenă foculuî nestins,
30 În valea adâncă,
Unde cocoș nu cântă,
Unde fată mare nu se pléptenă,
Unde urmă de secure nu e.
Și (cutare) să remăle,</p> |
|---|--|

35 Curat, luminat,
Ca argintul strecurat,
Și ca aurul suflat.

Descântecul de la mine,
Lécul de la Maica Precista.

Rețetă: Se descântă cu óla cu apă fiertă cu șase linguri, cu pștepenul, făcălețul și cu cuțitul. Copilul bolnav se aburesce cu óla la gură și în cap, repetându-se la fie-care aburélă descântecul de mai sus.

DESCANTEC DE MOLEȚI

Cules de Chr. N. Țapu de la Dina Petrana, din Satu Nou—Teleorman.

Moleșiți-vé, Colesiți-vé; Voî să ieșiți de la (cutare), Cu frigurile, 5 Cu fiorurile, Cu rēcorile, Cu rēutatea, Cu greutatea, Cu fārșala 10 Cu amēțela, Cu moloșela. Să ieșiți din creferii capului, Din sgārčul nasului,	Din fața obrazului, 15 Din tóte închețurile, Din tóte mădulările. Că eú cu pștepenele vé pștep- [tēnai, Cu unt vé mușai, Cu limba vé descāntai, 20 Rādăcina v'o secaí. Pē cutare curat, luminat, il lāsai Ca stéua din cer, Ca roua din câmp, Ca mă-sa ce l'a făcut.
---	---

Rețetă: Se descântă în capul copilului cu pștepene, unt și cu nouē vērmuși—moleți,—cari cresc în tārāte de făină de grāú, se omor în capul copilului. Se iaú și se ard pe foc, se piséză și se dá copilului bolnav, de-í bea în apă.

DESCANTEC DE MOLEȚI

(VARIANTA)

Culésá de Chr. N. Țapu de la Voica Anghel Țapu, din Roșiorii-de-Vede.—Teleorman.

Lamoste de la cocoși, Lamoste de la cāntatul coco- [șilor, Lamoste din rēvārsatul zorilor Lamoste din rēsāritul sórelui, 5 Lamoste de la nimēđi, Lamoste din tótă điaua,	Să'l lāsai pe cutare, Să nu'l mai colesii, Să nu'l mai lámostiți, 10 Să nu'l mai moleșiți, Ci să rēmāte curat, Luminat, 13 Ca Maica Precista ce l'a lāsai.
--	--

Rețetă: Se descântă cu vērmișori (moleți) în mólele capului. Se unge mólele capului copilului cu unt-de-lemn, sau cu unt topit de vacă în care se omórá vērmuși. Se pun într'o lingură cu apă și se dá de béut copilului.

DESCANTEC DE SPURCAT

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Simina, din Gresia—Teleorman.

A fost un om roșu trecător,
Din noue sate viitor ;
Și peste (cutare) a suflat
Și toate bóbele 'i le-a dat.	Cu tãmãfe négrã te-am tã-
[mãfat,
5 Dar eũ, spurcatule, necuratule,
Uritule, colțatule,
Te trimiteam în códele șerpilor,
In crãcile racilor,
In țepile aricilor,	15 De la (cutare) te-am alungat.
La noue cãțele te-am trimis,
Cãțelile te-aũ înghițit ;
In cornele cerbilor te-am a-
[runcat,
10 In fundul mãrilor.
Cã cu vin și cu rachiũ te-am
[imbetãt,	In talpa faduluĩ te-am bãgat ;
20 In gura smeilor te vãram,
Și de la (cutare) te gonfãm.

Rețetã : Se descãntã în vin amestecat cu rachiũ, în care se pune și tãmãfe négrã și piper (bóbe), și puțintel usturoi. Se descãntã în trei seri, Lunea, Miercurea și Vinerea-nóptea târziũ, pe vatra foculuĩ, ultãndu-se cu ochiĩ pîn coșul casei la o stea. Amestecul de rachiũ și vin descãntat se bea de cel bolnav în trei zile.

DESCANTEC DE INTAMPINAT

Cules de Chr. N. Țapu de la Oprea Șerban, din Drãgãnești—Teleorman.

Eũ fac bisericã și cruce și le-
[turghie,
Intãmpinatu la (cutare) sã nu
[maĩ vie.
Ești dïavole de la (cutare) cu
[mãnie de cap,
Cap de vicién,
5 Inimã de vidrã.
Sã ieși de la cap,
Cap de vicién,
De la inimã,
Inimã de vidrã,
10 De la picere,
Cap de șerpe. | Sã ieși cu intãmpinãturile tale,
Cu tãlniturile,
Cu loviturile,
15 Cu frigurile,
Cu fiorurile,
Cu ametelile,
Cu rãcorile de la (cutare),
Cu ametela,
Cu zobela,
20 Cu fãrãmãtura,
Cu fãrșala.
Sã ieși de la (cutare),
Din creșeriĩ capuluĩ,
Din sgãrciũl nasuluĩ, |
|---|--|

Din fața obrazului,
Din toate mădulările,
Că eu cu tămâie te-am tămâiat,
Cu crucea te-am alungat,

De la (cutare) te-am depărtat,
30 Cu apă te-am înecat.
Iar (cutare) a rămas curat,
Ca de Maica Precista lăsat.

Rețetă : Se descântă în apă cu tămâie și cruce. Apa se bea amestecată cu tămâie pisată.

DESCANTEC DE TIMPINATURA

(VARIANTA)

Culeasă de Chr. N. Țapu de la Badea Voicu Știrbu, din Drăgășani—Teleorman

La capul pământului,
E capul ursului;
Și la capul ursului,
E capul lupului.
5 Cap de pară (foc),
Inimă de vidră,
Crăpî, drace,

Ucigașe,
Că n'ăi ce face,
10 Că te-a bătut crucile.
Și cutare să rămâie curat,
Luminat,
Ca Maica Sfinta Mărie.

Léc să-î fie!

Rețetă : Se descântă cu crucea în apă și pe corpul bolnavului.

DESCANTEC DE SFINTE

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilianca Baranga, din Pesteana-de-sus—Gorj.

Tu, apă mare,
Dómnă mare,
Cum ești mândră curătore,
Să fir și limpeditoare.
; Să limpedești pe (cutare) de bolă,
Din cele sfinte.
De o fi din cele sfinte,
Ele să 'și aducă aminte,

Lécul să 'l aducă.
10 De o fi din Dumneđeű,
Dumneđeű să 'și aducă aminte,
Lécul (cutăruia) să i-l aducă.
De-o fi întâlneală din resfinte,
Din vėnturî, din dătaturî,
15 Din întâlniturî
Să ȳasă din trupul (cutăruia).

Rețetă : Se bea apă din locul acela, unde se întâlnesc două isvóre și scaldă cu acea apă Marța, Joia și Dumineca.

DESCANTEC DE SFINTE

Cules de Chr. N. Țapu de la Rada Nicolae Șovâlgău, din Valea-cu-apa—Gorj.

- Bună ziua, rachiū mare,
 Domn mare,
 C'a plecat (cutare),
 Pe câmpu ăl mare,
 5 Spre sóre răsare.
 S'a întâlnit cu sfințele in cale.
 In brațe l'a luat,
 Peste căruță l'a aruncat,
 Sângele 'i l'a sorbit,
 10 Puterea 'i-a sfârșit.
 Plângea și se vâlta (cutare),
 Maica Precista din cer il auđia,
 Pe scări de argint se pogora
 Și pe (cutare) il întreba:
 15 — Ce plângi, ce te olecăești,
 [(cutare)?
 Du-te la vrăjitoare
 Să-ți făcă d'o apă,
 Nastrapă,
 Cu o steblă de busuoc,
 20 Să te spele pe trupul tot.
 — Sfințelor,
 Bunelor,
 Să veniți line ca apa,
 Bune ca pâinea,
 25 Dulci ca mîierea
 Și moi ca mătasea.
- Și lécul (cutărula) să i-l dați,
 Cu sburăturofú cu sburăturóica
 Cu smeul cu smeóica,
 30 Cu moróful cu moróica,
 Să eșiți să vė mutați.
 Pe pămînt ați venit,
 Pe supt pămînt să vė duceți,
 Unde cocoș nu cîntă,
 35 Unde secure nu taie,
 Unde popă nu tócă,
 Unde fete mari còde nu 'm-
 [pletește,
 Unde călne nu latră,
 In păduri,
 40 Pe supt buturi.
 Cum nu pòte sluji popa sfința
 [leturhie
 Fără cruce și tămâie,
 Așa să nu pòtă veni sburăto-
 [rul cu sburăturóica
 Și moróful cu moróica,
 45 Și (cutare) să rămăie curat,
 Luminat,
 Ca Maica Domnului ce l'a lăsat.
- Descântecul meū
 Lécul de la Dumneđeū.

Rețetă: Se descântă in rachiū de drojdie, cu fir de mătură și cu cuțit și se ȃic vorbele:

Tu, cuțit mare,
 Domn mare,
 Cum ai tălat tot ce ți-a eșit in cale,
 Așa să tai tótă legătura după (cutare).

DESCANTECUL DIN ȘOIMANE

Cules de Ión Odor, de la cocóna Lénca, sócra preotului Ionița din Ploești, Mahalaua Tabacî.

- Nouă sfinte șoimane,
 Cu nouă lopățele,
 Cu nouă măturele,
 Cu rochiî negre 'mpodobite,
 5 Cu sălbî dē galbinî gătite,
 Cu rochiile rotate,
 Cu iile riurate,
 Cu săbili pē chept lāsate,
 Dē la apus s'a ridicat,
 10 La rēsărit a plecat,
 Cu (cutare) s'a 'ntălnit,
 Pē el l'a 'ntămpinat,
 L'a săgetat.
 Vērsăturî,
 15 Trecăturî,
 Amețelă,
 Ferbințelă,
 In trup l-a lāsat,
 Și la cetate a plecat.
 20 La masă s'a pus,
 Lăutarî, cobzarî, cimpoierî,
 [muscalagiî le cânta,
 (Cutare) cu genunchili plecate
 [înaintea sfințelor sē ruga :
 —Dómnelor,
 Impērăteselor,
 25 Vrednicelor și
 Harnicelor,
 Puternicelor și
 Sfințelor,
- Iertați pē (cutare),
 30 Că n'are putere sāmērgă cu voi,
 Să calce locuri curate,
 Verdețuri neumbrate,
 Munți înalți și
 Văi adēncî,
 35 Că voi ape mari ați trecut,
 Și bolile în ape le-ați lāsat,
 Și multă lume și dobitoce,
 Și pē (cutare) l'ați pocit.
 Horî mari, prin livețî, voi ați
 [făcut,
 40 Și multă lume și pē (cutare)
 voi l'ați pocit.
 De-o fi (cutare) pocit din apă,
 Din bētură,
 Din culcare,
 Din spălătură,
 45 Din scăldătură,
 Noi ne rugăm sfinței Lunî,
 Sfinței Mercurî și
 Sfinței Vinerî :
 —Lăsați-vē heripili
 50 Și codili și
 Luați junghurili,
 Cuțitili,
 Umflăturili,
 Spuzelili și
 55 Tótă bóla dē la (cutare).

DESCANTEC DIN IELE

Cules de Ión Odor de la Păuna Moldovénu—Buzéu

- A plecat Dumneđeũ din noue
 [ceruri
 Și s'a întélnit cu lipitura,
 Spărietura,
 Umflătura,
 5 Vêrsătura,
 Trecătura,
 Cu spuzéla,
 Cu junghîul,
 Cu cuțitele,
 10 Ieșind din marea sécă.
 Dumneđeũ a poruncit :
 — Fugî și ieși dê la (cutare)
 Și te du în córnil cerbilor,
 Și stai acolo pêne s'o isprăvi
 [cerul și pămîntu.
 15 Teme-te de Dumneđeũ, care
 [șade pe scaun de judecată,
 Și te blastămă cu numele Ta-
 [tăluș, al Fiuluș și al Sfin-
 [tuluș Duch, amin !
 Cum pîere spuma dê pē mare,
 Vênturile de prin copaci,
- Intunerecul de pe fața pămîn-
 [tuluș,
 20 Așa să pîeră tóte junghîurili,
 Apucăturili,
 Trecăturili.
 Să remăfe (cutare) curat,
 Luminat,
 25 Că eũ în córnil cerbilor am
 [încălicat
 Și în munte la cîfute m'am
 [lăsat.
 Tóte bolile mânca,
 Bea și
 Sê juca,
 30 Numa bóla (cutărușa) nu bea,
 [nu mânca, nu se juca ;
 Sórili nu rêsăria,
 Noriș pe ceri mergea,
 Corbiș marî bóla luș o bea,
 O mânca.
 35 Și (cutare) remănea curat,
 Luminat,
 Ca argintu strecurat,
 Cum e de la Dumneđeũ lăsat.

V R A J I

V R A J I

DESCANTEC PENTRU VERSAT COSITORUL

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Simina, Gresia—Teleorman.

- Se sculă (N) în vĕrsatul zorilor, în cântatul cocoșilor
Și se 'ntâlne cu vĕnturile, cu vĕrtĕjele, cu spurcatu.
Eũ cu sfințele 'l am descântat,
De la (N) 'l-am depărtat,
5 De vĕrful măceșilor 'l-am atârnat,
La biserică l'am mĕnat, să cadă la daruri cel bolnav.
Dar d'o fi, d'o fi de la femee dat,
Ea te-a sorocit mai inblândit.
Eũ te întorc mai amărât ;
10 Ea te-a sorocit cu una, cu două,
Eũ te întorc cu șapte și cu nouă.
Să te duci ca cănele alătrând,
Ca brștele orăcăind și ca șerpiȕ dărăind ;
Să te faci un leũ para-leũ,
15 Să te puȕ în beregăȕ, unde sufletu ese des.
Toȕ costărarȕ te cumpărară,
Tote căldărilor, tingirile le spoiră.
Tot așa să se spele trupul lui (N).
Nouă păserele venȕa,
20 Sfânta Mercurȕ le chema,
De lécurȕ le întreba,
La puntea Rafuluȕ le trimetea,
Acolo erburile să 'nverȕiească,
Vitele să pască ; iar (N) să se tĕmĕduȕască
25 De spurcat, de sfinte, de bólă și altele.

Notă. Cositor vrăjit cu vorbele de mai sus, se topesce pe foc în o tinichea și topit se tórne într'o strachină cu apă pusă de-asupra capuluȕ celui bolnav și dacă cositorul este prea fărĕmat în apă, arată zăcere lungă și grea ; iar de nu este fărĕmat, ci strĕns la un loc, is semne de însănătoșire. Se ia cositorul și se vără sub o proptea la gard pentru a nu călca și alȕi ómenȕ prin el, căci se bolnăvesc. Dacă voesce réul unuȕ alt om, cel ce varsă cositorul, aruncă cositorul în oborul vitelor aceluia.

DESCANTECUL COSTORULUI

Oales de Chr. N. Țapu de la vrajitoarea linca Mirtuleasa. Din Roșiori-de-Vede.

— Costor,	Din sculare.
Vostor,	Din cuicare.
In țigale te-am pus,	De-o îi din rășărit de sôre,
Pe tine te-am topit	De-o îi din fete necununate. —
Și omeni Ț-al lecuit :	25 Cum tale seera asta burulenie,
Și te am pus la cutare),	Rugii, bôni, verii și uscate
Măi scop durorile,	Și dulci și amare.
Furghiturile,	Așa ai se tale de la cutare .
Florurile,	Bôni, durora, furghiturile.
30 Cârtele,	30 Cârtele, algele.
Și te am pus la cutare,	Și cutare și te am pus la cutare.
Și te am pus la cutare,	Ca argint, argint,
Și te am pus la cutare,	Ca argint, argint,
Și te am pus la cutare,	Ca Măca Proșca de Ța din
Și te am pus la cutare,	35 De la mine burulenii
Și te am pus la cutare,	De la Măca Proșca de Ța din
Și te am pus la cutare,	Legea și te am pus la cutare.
Și te am pus la cutare,	Și te am pus la cutare.

Texte de costor în limba română. Costorul este un joc popular care se joacă în timpul sărbătorilor. Este un joc de război care se joacă între două echipe. În timpul jocului, jucătorii se mișcă în jurul unei linii centrale și se luptă între ei. Costorul este un joc foarte interesant și este foarte popular în România.

DESCANTECUL COSTORULUI

(1812)

1. Costor, Costor,	1. Costor, Costor,
2. Vostor, Vostor,	2. Vostor, Vostor,
3. In țigale te-am pus,	3. In țigale te-am pus,
4. Pe tine te-am topit	4. Pe tine te-am topit
5. Și omeni Ț-al lecuit :	5. Și omeni Ț-al lecuit :
6. Și te am pus la cutare),	6. Și te am pus la cutare),
7. Măi scop durorile,	7. Măi scop durorile,
8. Furghiturile,	8. Furghiturile,
9. 30 Cârtele,	9. 30 Cârtele,
10. Și te am pus la cutare,	10. Și te am pus la cutare,
11. Și te am pus la cutare,	11. Și te am pus la cutare,
12. Și te am pus la cutare,	12. Și te am pus la cutare,
13. Și te am pus la cutare,	13. Și te am pus la cutare,
14. Și te am pus la cutare,	14. Și te am pus la cutare,

- Argintu viũ cu spurcatu,
 15 Cu necuratu
 Și cu visele rele.
 D'o fi (cutare) isbit din sfinte,
 Din cale, din vânt,
 D'o fi din pământ,
 20 Să scoți, costorule,
 Vostorule,
 Frigurile,
 Răcorile,
 Durerile,
 25 Răutatea și greutatea,
 Fărămătura, zobéla,
 Fărséla cu ametéla,
 Argintu viũ cu necuratu,
 Cu visele rele, cu spurcatu,
 30 Cu scăldătură,
 Cu aruncătură,
 Cu datătură,
 Cu făcătură.
 Tu să'l scoți din mâini,
 35 Din picere,
 Din mădulare,
 Din rinichii,
 Din ficați,
 Din boșogă,
 40 Din inimă,
 Din aușul urechilor,
 Din sgârciul nasului,
 Din plopule ochilor,
 Din sgârciul nasului,
 45 Din fața obrazului,
 Din creșeriș capului,
 Din toate vinile,
 Din toate măduvele.
 Să'l trimeți argintul viũ cu ne-
 [curatul,
 50 In còdele smeilor,
 In copitele cîutelor,—
 Unde cocoș nu cântă,
 Unde câine negru nu latră.
 Că acolo vè este lăcașul
 Și olégul.
 55 Și pe (cutare) să'l lași,
 Curat,
 Luminat,
 Ca stéua din cer,
 60 Ca roua din câmp,
 Ca maica ce l'a făcut.

Rețeta : Se descântă cu secerea pe un vătraș in care se încăldește costorul și când se tornă in vasul cu apă, se ȃic cuvintele :

— Cum taie secerea toți boziș și toți rogoziș, toate pașele și uscăturile așa să se taie toate durerile, junghurile, cușitele, usturimele, vâpăile, aprinderile de la (cutare).

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Oprea Șerban din Drăgănești—Téleorman.

- Tu, argint stricorat,
 In mare ai născut,
 In mare ai crescut ;
 Negustoriș te-a aflat
 5 Și te-a luat,
 In cutie te-a băgat.
 (Cutare) de léc te-a luat,
 Ca să'l vindecă
 Și să'l lecușești.
 10 Să te bați pîn mâini,
 Pîn picere,
 Pîn vinele gâtului,
 Pîn rănichii,
 Pîn ficați,
 15 Pîn boșogă,
 Pîn inimă,
 Pîn toate vinele,
 Pîn toate măduvele,
 Pîn toate sgârciurile,
 20 Pîn grumaziș gâtului,
 Pîn aușul urechilor,
 Pîn pleópele ochilor,
 Pîn sgârciu nasului,
 Pîn fața obrazului,
 25 Pîn creșeriș capului,
 Pîn dinți,
 Pe sub dinți,
 Pîn măsele,
 Pe sub măsele,
 30 Pîn fălcii,
 Pē sub fălcii.
 Să te bați ca juganiș

- Și ca armăsarii,
 Ca berbecii,
 35 Ca țapii,
 Ca curcanii,
 Ca găscanii,
 Ca rățoii,
 Ca cocoșii,
 40 Ca porcii mistreți,
 Ca peștii,
 Ca berzele,
 Ca toate jigăniile,
 Ca toate lighionile.
 45 Eū te sorocesc trei zile
 Și tu trei nopți,
 Să umbli prin tot trupul (cu-
 [tăruța]);
 Și să Ț scoți totă reutatea,
 Totă greutatea,
 50 Toate frigurile,
 Toate florile,
 Toate răcorile,
 Junghiturile,
 Cuțitele,
 55 Durimele,
 Usturimele.
 Să'mi scoți argintu viu dat,
 Cu necuratu,
- Dat cu spurcatu,
 60 Cu visele rele.
 D'o fi din sînte,
 D'o fi din cale,
 D'o fi din dătături,
 D'o fi din făpturi,
 65 D'o fi din aruncături,
 Să scoți pirotela,
 Gălbinarea,
 Lipitura,
 Bântulela.
 70 S'o scoți de la (cutare),
 Din mîini,
 Din picere,
 Din rinichi,
 Din ficiți,
 75 Din boșogii,
 Din creșterii capului,
 Din șgărciul nasului,
 Din fața obrazului,
 Din dinți, etc.
 80 Și să rămăie (cutare).
 Curat, luminat,
 Ca stéua din cer,
 Ca roua din câmp,
 Ca mama ce l'a făcut.

Rețetă : Se descântă argintul viu cu un fir de mătură, ȳicându-se la sfârșitul descăntecului și cuvintele : Cum mătură mătura asta toate guno-tele și pașele, așa să se măture toate junghiturile și durerile de la (cutare). Argintul viu ast-fel descăntat se bea de cel bolnav. I se recomandă dieta : Să nu mănănce sărat trei zile, nici acrime, nici ardeat.

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Simina, din Gresiă—Teleorman.

- Fetele lui *Leii* Impérat,
 Ele te-aū scuțpat,
 Eū te-am descăntat
 Și cu scuțpat te-am scuțpat.
 5 Negustorii te-aū cumpérat,
 Eū ție slujbă nu ț-am dat ;
 Dar acum slujbă ț-oi da,
 Să'mi slujești, să'mi isbăndești,
 Pe (cutare) să'l tămăduești,
 10 Argintul viu să 'l gonești.
 P'un Moldovén l'am aruncat,
- Pe (cutare) de argint viu l'am
 [scăpat,
 Din pșele,
 De supt pșele,
 15 Din os,
 De supt os,
 Din rădăcina urechilor,
 Din creșterii capului ȳ l'am scos.
 De un genunchi (cutare) o in-
 [genunchia,
 20 Aici din naintea mea,

De-o fi de la vecină,
De-o fi de la streină,
Să te ducî d'a'mbou,
Să te ducî ca ou.
25 D'o fi mórta,
Să te ducî în grópă.
D'o fi vie, să te ducî pe tru-
[pu-î.

Că cu përu-î s'o 'nveli,
Cu sângele-î s'o griji
30 Şi carnea căpătâi 'î-o fi.
Că eü te-am descântat,
Pe (cutare) l'am uşurat
Şi l'am dres ca p'un ou.
Să se 'ngraşe ca un boü.

Reţetă: Acest descântec se face d'asupra a câte un dram de argint, în trei rânduri, şi se dă de'l bea cel bolnav. Se descântă Lunea şi Miercurea.

La descântecul argintului viü se întrebuintează fir de mătură şi o seceră:

Cum mătură mătura gunóïele
Aşa să se măture durerile după (cutare).
Cum taie secerea toî boziî şi rogoziî,
Aşa să se taie durerile şi junghiurile de la (cutare).

După ce bolnavul a bëut argintul viü, ţine trei zile dietă de nu mî-
năncă ardei, sărat şi acru.

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Ţapu de la Ilînca Mirtulésa din Roşiorii-de-Vede.

—Argintul eviü, tãmaduitorule,
Lecuitorule,
In mare aî crescut,
In mare aî nãscut,
5 In corabie aî trecut,
La negustori în prãvãlie te-a
[pus;
Vrãjitorile te-a luat.
Nu te-a pus la bere,
Nu te-a pus la mãncare,
10 Ci te-a pus la ómeni să lecu-
[feşti,
Sã intri prin dinţi,
Pe supt dinţi,
Pîn mãsele,
Pë supt mãsele.
15 D'o fi din sîinte,
Ele să se milostivească
Şi leacul să'l găsească.
Dar de-o fi din dat,
Din aruncat,
20 Din lovitură,
Din întãmpinãturã

Din săgetãturã
Din vënt,—
Vënturile să se potoléscă
25 Şi el să se lecuíască.
Şi să scóţã patru-đeci şi patru
[de junghiuri,
Patru-đeci şi patru de fiori,
Patru-đeci şi patru de dureri,
Sã le scóţã din dinţi,
30 De supt dinţi,
Din mãsele,
De supt mãsele,
Din pîept,
De supt pîept,
35 Din inimã,
De supt inimã,
Din picere,
De supt picere,
Din creştetul capului,
40 Pënë'n deştele picíórelor.
Sã nu rãmãie junghi,
Sã nu rãmãie fiori,
Sã nu rãmãie apriudere,

Să nu rămâie fărșală,
 45 Să nu rămâie ameteală,
 Să nu rămâie dureri,
 Să nu rămâie fiorii.
 Fugi lipitură,
 Fugi bântușală,
 50 Fugi bôlă cu ucigașu,
 Fugi bôlă din sfinte,
 Fugi bôlă din aruncături.
 Că cu fusele te 'nșep,
 Cu lingurile te bat,

55 Cu cuțitul te tai,
 Cu focul te ard,
 Să fugi și să te duci
 Pe smârcurile mărilor,
 Pe còdele smeilor ;
 60 Unde cocoș nu cântă,
 Câlne nu latră,
 Român cruce nu 'și face.
 Și (cutare) să rămâie curat,
 Curat luminat
 65 Ca Maica Precista ce l'a dat

Rețetă: Se descântă cu un fir de mătură. De regulă se bea câte-un dram de argint viu pentru fie-care descântec. Se ține dieta: să nu mănânce acrime, sărat și iute.

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

(VARIANTA)

Culeșa de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Ióna Maldaénca, din Roșiorii-Je-Vede.

Tu, voînice,
 Peste mare crescut,
 Peste mare născut,
 Grecii afla,
 5 La tine venșa,
 In disagi te lua,
 In prăvăliș te scotea.
 (Cutăriță) afla,
 La tine venșa
 10 Și te cumpăra.
 Nu te cumpăra
 De vre o hoșie,
 De vre-o mișelie,
 De vre-o curvărăsie ;
 15 Ci te cumpăra,
 Ca tu să'l lecuești
 Și să'l vindecî.
 Să'mi umbli
 Trei țile
 20 Și trei nopți.
 Unde-î găsi păinjinéla,
 Unde-î găsi ameteála,
 Unde-î găsi sfârșála,
 Acolo tu să 'mplinești,
 25 Unde l'oi găsi înecat,
 Să'l desnecl.
 Unde-o fi junghiu,
 Tu să'l scoți,
 Unde-î gasi rănî,
 30 Să le spell

Și să le lecuești.
 Pe (cutare) să'l tãmãdulești,
 Carnea să 'o grãmãdești.
 Cum e oul alb, gras și împlinit,
 35 Așa să se facă (cutare) roșu,
 [gras și frumos.
 Cum nu se mistușe mirosul de
 [usturoi
 Așa să nu se mistușcă tôte
 [pășurile,
 In trupul (cutăruța);
 Și pe el să'l lecușcă
 40 Și carnea să'î ingrãmãdișcă.
 Și să umbli trei țile și trei
 [nopți.
 Pin tot trupul (cutăruța),
 Să'l spell,
 Să'l curățestî,
 45 Să'l lecușestî
 Și să te duci, unde cocoș nu
 [cântă,
 Unde bivol nu rãcnește,
 Unde fatã mare cosița nu 'm-
 [pletește,
 Unde om nu chioțește.
 50 Și pe (cutare) să'l lecușestî,
 Să'l hãrãniști,
 Carnea să 'o 'ngrãmãdiști,
 Și să rămâie (cutare),
 Curat,

55 Luminat,
Ca stéua din cer,
Ca roua din câmp,
Ca póla Maicei Domnului.
Descântecul lui Dumneđu

60 Și al Maicei Domnului
Și al Sfintei Mării
Și al Ioni vrăjitoarea,
Lécul (cutăruța) să fie !

Rețetă : Se descântă cu fir de mătură și se ȃic cuvintele : Cum nătura mătură gunoiful din tóte colțurile, așa să se măture lipitura, bóla, unghifurile, réiř, datul, aruncatul de la (cutare).

Pe (cutare) să'l lecușești,
Să'l hărănești,
Carnea să i-o 'ngrămădești.

Argintul viű descântat se bea de lecuit de cel bolnav și se ține ur-nătórea dietă, — după ce s'a bėut : Bolnavul să nu mănance sárat, ardeřat, ȃiperat și acrime în timp de trei ȃile ; în schimb póte bea rachiű și mánca ucate dulcř cu totul de sare.

DESCANTECUL ARGINTULUI VIU

(VARIANTA)

Culésă de Chr N. Țapu de la baba Anca, din Măgurele—Teleorman

— Tristule, Vořnicule, Frumosule, Luminosule,	Să te duci în casa cui te-a dat.
5 Cin'te da, Cin'te sorocia, Mare șarpe te făcea, Bălaur,	20 Aședă-te, Lipsă să'mplinești, Doruri, bubele și astupătura [să potolești.
Cu ochiř de taur,	Maica Precista așa auđřa, Din gură striga,
10 Cu córne de taur, Cu gura găscată, Cu limba uscată.	25 Din ochi negriř lăcrăma. Eű cu limba te descântam Și nu lăcrămam, Că nici eű nu lăcrămez Și bucuréză-te,
Te-a dat rar și afėnat, Eű te dau plin și indesat.	30 Că frumos descânt, In ósele (cutăruța) te-arunc. Să scoți tótă bóla, Tótă durórea, Tótă moloșéla,
15 Să te duci în casa cui te-a dat. Cu limbile te-am descântat, Cu cuțitu te-am tăřat, Cu mătura te-am măturat.	35 Tótă țároméla.

Rețetă : Se descântă argintul viű cu cuțitul, care se pune pe o mă-ură. Se dă de se bea și se ține dieta de trei ȃile să nu mănance acru, ărat și ardeřat.

DESCÂNTEC DE INTORSURI

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Ilinca Mirtuleșa, din Roșiorii-de-Vale

- Voî patru-șeci și patru de bu-
[rufeni,
Nu v'am pus să înfloriți,
Ci să odrăsiți
Și lumea s'o tămăduiți ;
5 Să plecați cu mirósele,
Să găsiți leacurile.
D'o fi din ape,
D'o fi din drumuri,
D'o fi din somn,
10 D'o fi din vis,
D'o fi din dragoste,
D'o fi din luțelă,
D'o fi din vânturi,
D'o fi din țele, —
15 A venit cu dece,
Eü l'am întors cu noué ;
A venit cu noué,
Eü l'am întors cu opt ;
A venit cu opt,
20 Eü l'am întors cu șépte ;
A venit cu șépte,
Eü l'am întors cu șé-e ;
A venit cu șése,
Eü l'am întors cu cincî ;
- 25 A venit cu cincî,
Eü l'am întors cu patru ;
A venit cu patru,
Eü l'am întors cu trei ;
A venit cu trei,
30 Eü l'am întors cu doué ;
A venit cu doué,
Eü l'am întors cu una.
Să pleci, faptele,
Datule,
35 Din vecini în vecini,
Din streini în streini,
Din cumnate
In cumnate,
Din nașă
40 In nașă,
Din móșă
In móșă.
Nici atunci n'oi sta,
La grópă te-oi ducea.
45 Osele le-oi scotea,
Judecată cu ele vei avea.
Nici acolo nu e lasată,
Nu e pribégă,
Nu e uțată.

Rețetă : Acest descântec se numește al scaldăturilor. După ce bo-
navul a bėut argintul viu, face scaldături cu burieni înflorite, după câr
său din păduri. Asemenea descântec se face cu o para de argint.

DESCANTEC DE INTORSURI

Cules de Chr. N. Țapu de la Radu Nicolae Șovâlgău, din Valea-cu-apă—Gorj.

- Bună ziua, apă mare,
 Dómnă mare,
 Cum ai ieșit din rēurile tēle
 De ai spălat frunța și iarba,
 5 De smólă
 Și pietrile de rugină,
 Mai vėrtos,
 Cu puterea lui Christos.
 In numele Tatălui
 0 Și Fiului
 Și Sfântului Duh
 Și Maica Domnului
 In împărăția cerului
 In lumina lumii.
 5 Sóre frățióre,
 Să fil martor
 C'am dat argintu viū (cutăruța);
 Și nu 'y l'am dat să bolnască,
 Ci 'y l'am dat să se curățiască.
 0 Și o fi blestem de nouē nēmuri,
 De tată, de mumă, de frate,
 De soră, de mósă,
 De nașă,
 De cumnată,
 5 De vėduvă fără bărbat,
 De fată mare fără cosiță in cap,
 De la surate,
 De la cumnate,
 De la vecine,
 0 De la streine,
 De la bătăturésă bună.
 Cine a dat cu una,
 Eū întorc cu două;
 Cine a dat cu două,
 5 Eū întorc cu trei;
 Cine a dat cu trei
 Eū întorc cu patru, etc. etc.
 Cine a dat cu nouē
 Eū întorc cu dece;
 0 Că din dece
 Numai trece.
 Nicl cu tária n'ai ce'y face.
- Că I-am făcut brēul colac,
 Vărcolac
 45 Și l'am trimes in cai de olac;
 Să mērgă din vad in vad,
 Pēn'la casa cui a dat,
 Că nu m'ē pēcat.
 Dar dacă-o fi din Dumneđeū,
 50 Dumneđeū ca un sfint,
 Făcu chele de argint,
 Descute și spălă
 Și ușură.
 Că tu argințele,
 55 Vinețele,
 Ești adus din Țaligrad,
 Pe calu alb.
 Cum ai umblat din hârtie in
 [hârtie,
 Din prăvălie in prăvălie,
 60 Așa să umbli la (cutare)
 Și să scoți argintul vřū.
 Că l'o fi luat pe pâine,
 Că l'o fi luat pe carne mórta,
 Că l'o fi luat pe carne vie,
 65 Și 'y l'o fi dat in bėtură,
 Și 'y l'o fi dat in măncare,
 Și l'o fi petrecut
 Pēn ce mișcă in pămint,
 Pēn puțin hodorogite,
 70 Pēn butóte neisprăvite.
 Tu să'l scoți
 Și să'l gonești
 Din óse
 In carne,
 75 Din carne
 In pīele,
 Din pīele
 In pămint,
 Acolo de unde a venit.
 80 Și (cutare) să rămāie luminat și
 [curat
 Cum Dumneđeū l'a lăsaț.

Rețetă: Argintul viă se descântă cu fir de mătură, ținându-se cuvintele :

Mătură mare,	10 De-o fi dat in bere,
Dămnă mare.	In mâncare,
Cum ai spălat toate casele,	In sculare,
Toate băcăturile, —	In culcare,
3 Așa să speli	Să se ducă la vrăjitoare
Și să măturî de la cutare totă	5 Și să li spele cu apă
[băla,	Din năstrăpă
Totă datătura,	Și cu stebă de busuloc
Totă aruncătura,	Pe trupul tot.
Totă făcătura,	

DESCANTEC DE INTORSURI

(VARIANTA)

Colțea de Chr. N. Țapu de la Maria Nastase, din Românești—Gorj.

A se vedea «descăntecul de fapt, «din colecț. «descăntec populare române» 17; în revista S. Fl. Marian pag. 115.

Apa curătoare.	Eă le întorc cu cinci :
Nu te întorc pe tine,	Le-a dat cu cinci,
Ci întorsei datăturile,	Eă le întorc cu șese :
Aruncăturile,	Le-a dat cu șese,
3 Cuștele,	30 Eă le întorc cu șapte :
Uric unile.	Le-a dat cu șapte,
Făcăturile,	Eă le întorc cu opt :
Înghiturile,	Le-a dat cu opt,
Bălele de la (cutare).	Eă le întorc cu nouă :
10 Dacă or fi date de moșe.	35 Le-a dat cu nouă,
De nașe,	Eă le întorc cu zece :
De surate.	Din zece
De cumnate.	Nu mai trece.
De vecine.	Că eă le-am mânat pe cîșă
15 De streine.	[de vacă,
De băcătură bună.	40 La (cutare) să nu se mai în
Eă le întorc pe capul cui le-a dat	[tîrcă :
Și le întorc după trupul (cută-	Pe viță de vie,
[ruța).	La (cutare) să nu mai vie.
Că ea le-a dat din mână.	Că eă cu cuștu le-am tîlat.
20 Eă întorc cu două,	Cu busulocu le am scuturat.
Le-a dat cu două,	45 De pe trupul (cutăruța) le-am
Eă le întorc cu trei :	[șut
Le-a dat cu trei.	Și le-am trimes la hala cart
Eă le întorc cu patru :	[le-a dat
25 Le-a dat cu patru.	

Rețetă: Se descântă în apă cu un cușit și busuloc său și cu o secere și se spun cuvintele :

Cum tale secerea toți bozil, și rogozil, toate palele, grânele, etc., să se tale tot datul, tot aruncatul, făcutul, uritul de la (cutare).

DESCANTEC DE JUDECATA

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Ióna Maldaianca, din Roșiorii-de-Vede.

<p>Bat parul de topilă,
Parul mișcă lacul,
Parul scóte dracul.
Dracul să ȳasă,
5 Să'mi plece,
Pe cale,
Pe cãrare,
Să se întâlnescă cu (cutare)
[în cale.
Eú il bat parul în lac,
10 Ca să'mi scótă pe dracu.
Il bat cu nușele de alun,
Să se ducă ca un nebun;
Il bat cu nușele de nuc,
Să se ducă ca un hađduc;
15 Il bat cu nușă de sãnger,
Să fugă ca un inger;
Il bat cu nușă de arșar,
Să fugă ca un armãsar.
Săi tu, tãrtane,
20 Al mare,
Cu patru-đeci și patru de muș,</p> | <p>Cu patru-đeci și patru de orbí,
Cu patru-đeci și patru de
[cũngí,
Cu patru-đeci și patru de a-
[mãgiș.
25 Iute și de grab,
Că mi-e mie la cap.
Daș și voi pin țigãnie,
Și luaș un cal de cãlãrie,
Și vė întâlniș cu (cutare),
30 Pe cale,
Pe cãrare,
Și mi-l întâlniș,
Mi l ameșíș,
Mi-l tãlmãciș,
35 Mi-l zãpãciș,
Să n'aibă gură cãscatã,
Limbă desfãcutã,
D'asupra mea ridicatã,
Să mė vorbãscã,
40 De reú să mė grãșascã.</p> |
|--|--|

Reșetă: Se descãntă de trei ori điuă și nóptea la lac sau la baltă. Femeia vrăjitoare intră despușatã în lac și mãnjește parul cu seú de vită întâmpinatã.

Se đice că ȳes cei patru-đeci și patru de tartori draci și se sufe toș în vėrful parului și se întreabã unul pe altul asupra (cutãruí) fapt. Vrãjitoarea ȳa cu sine un ciurel și 'l pune de nainte, la cap, în urechi, la ochi, la gură, ca draci să n'o pótã batjocori.

Se mai întrebuintezã nouė coji de ouė clocite, care servesc de nouė buș de vin, ce se dãrușesc diavolului.

DESCANTEC DE JUDECATA
(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gheorghiu Dumitru Gâdea din Săcent—Teleorman.

<p>Scólă-te drăgoiū,
Sbierând tare din cimpoiū,
Iute și de grab,
Că mi-ești la cap ;</p> <p>5 Cu toți bătrânii,
Cu toți tartorii,
Cu toți unchiș,
Cu toți mititeii,
Cu toți mărunței.</p> <p>10 Să mergeți la judecătoria,
Pe drum cu niște călători.
In pólă să-ı luați,
Gura să le-o 'ncleștați,
Ciubucile să le-aprindeți,</p> <p>15 Cu fórsecile să ı tundeți.
Să mi-ı zăpăciți,
Pe mustăți să-ı neteđiți:
Să mi-ı orbiți,
Să mi ı ologiți.</p> <p>20 Da'supra (cutăruia) să ı luați,
Că eū vē daū mălai de mân-
[care,</p> <p>Cisme de 'ncălțare,
Bani de cheltuială.
Scólă-te și tu Iónică,</p> <p>25 Sbierând tare din bēșică,
Iute și de grab,
Că 'mi-ești la cap ;
Cu toți bătrânii,
Cu toți tartorii,</p> <p>30 Cu toți unchiș,</p> | <p>Cu toți mititeii,
Cu toți mărunței.
Să mergeți la judecătoria,
Pe drum ca niște călători.</p> <p>35 In pólă să-ı luați,
Gura să le-o 'ncleștați,
Ciubucile să le-aprindeți.
Pēn' la (cutare) n'o veni,
40 Dracul in ei o plesni;
Pēn' la (cutare) n'o pleca,
Dracul in ei o crăpa.
Să nu le fie a mânca,
Să nu le fie a bea,</p> <p>45 Să nu le fie a odini,
Să nu le fie a prândi.
Să vie cu gurile căscate,
Cu piciorerele bēșicate.
Pēn' la (cutare) n'o veni,
50 Fierea in ei o plesni;
Pēn' la (cutare) n'o pleca,
Fierea in ei o crăpa.
Că eū cu clocurile 'ı-am ciocnit,
Cu aripele 'ı-am plesnit,</p> <p>55 In contra cutăruia (vrăjmașu-
[lu]) 'ı-am pornit,
D'asupra (cutăruia) 'ı-am gonit
Și asupra (cutăruia) să nu mai
[aibă gură căscată,
Și limba ridicată,
Ca să 'ı vorbescă,
Și să 'ı grăiască de reū.</p> |
|---|---|

Rețetă : Se descântă de trei ori pe ȃi : dimineața, la prând și sēra in ȃiua de judecată. Se ıa o căldare, puțintel mălai (măcinat), un bănuț de 5 saū de 10 parale și o ghiată, pantof saū papuc rupt. Tóte acestea se pun supt acea căldare, și se rēstórnă cu gura in jos. Se bate apoi cu un lemn de alun in grinda casei, in căldare și cu piciorul se isbește pământul și se repetă descântecul de mai sus.

DESCANTEC DE JUDECATA
(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Simina din Gresia—Teleorman.

<p>Tu, peline,
Eü te mișc pe tine;
Tu să mișci pământul,
Să scoți pe diavolul ca vântul,
5 La (cutare) judecător. și la (cu-
[tare) tribunal să mergi,
Slujba s'e'mi faci,
In pölă să le ședți,
Pe mustăți să-i neteșești
Și totă afacerea s'o isprăvești.
10 Că am să-ți dau de prânț,
Un mânz,
De cină,
O găină;
De d'mineță,
15 Un boboc de rață.
Dar slujba de nu m'i-oî făcea,
Eü trăsnetului și fulgerului
[te-oî da,
In Caraïman al mare pe Divan.
Să eși din rimătura porcului,</p> | <p>20 Din cödele Oltului.
Că eü o să-ți dau nouë buți
[de vin și nouë de mîere,
Păine și sare,
Să faci judecata mai tare.
Să se gonescă,
25 Să se spargalîască,
Să se isprăvîască.
Tu gunoü gunoiașe,
De când eü te-am făcut,
Și te-am arănit,
30 Eü ție slujbă nu ți-am dat.
Acum slujbă eü ți-oî da,
Să'mi slujești, să'mi isbândești,
Judecata (cutăruia) s'o poto-
[lești.
Că eü ți-oî da nouë gropi de
[orz
35 Să faci judecata cu folos.
Ți-oî da și nouë ocne de sare,
Să faci judecata mai tare.</p> |
|---|--|

Rețetă : Se descântă in o ölä cu apă in care se pune nouë bóbe de orz și nouë bóbe de sare. Vraja (descântecul) nu se face de cât nóptea târziu într'un loc unde se adună gunoü ce se stränge, măturat din casă. Cu apă vrăjită se stropește pe furiș pragurile pe unde trec judecătorii și cei ce iaü parte la o judecată.

DESCANTEC DE POTOLIREA DUȘMANILOR

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitorea Simina, Gresia—Teleorman.

Tu moș Apeș,	Să le potoliască,
Ai să ieși ;	10 Să le spărgăluiască.
Dar n'ai să ieși, tu,	Că dacă slujba mî-oî face-o,
Ci să iasă băieții tîi,	Eû ție țî-oî da,
5 Să iasă Archirîi tîi,	Un cal infrînat,
Să-î faci slujitorîi meî.	Cum e bun de 'ncălicat.
Să se ducă la Tribunal, la Ju-	15 Eû ție țî-oî mai da
[dicătorie,	Încă și ce mî-oî mai cere,
Tôte să le 'mblândiască,	Numa fă ce-țî stă 'n putere !

Rețetă : Se ia un ou și, după ce se lîgă cu o ață peste vîrf și mijloc, se îngropă în bălegar, unde șade îngropat trei zile.

În a treia zi, sîra, vrăjitorea merge la locul unde este îngropat oul, îl vrăjește — spunînd vorbele de mai sus — apoi desgrîpă oul și-l aruncă într'o fântîna, ca ast-fel bînd lumea s'o amuțescă și să tacă.

Cînd se aruncă oul în fântîna se mai dic și cuvintele :

Și, tu ucigașe pe (cutare) să-l amuțestî,
Să-l tonteștî, să-l zăpăceștî,
Să nu mai aibă limba ridicată
Și gura căscată asupra (cutăruia),
Să-l vorbescă
Și să-l grăiască de rău.

DESCANTEC DE AMUȚIREA BARBATULUI

Cules de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan Stoica, din Costești—Vâlcea.

— Pelin tare și mai tare,	Și gură căscată
Să-mî aduci pe lucru vrăjmă-	Și limbă ridicată.
[șesc în cale.	Să se potoliască
Ce leg și cu ochii nu vîd?	Și să amuțiască
Gîndul (cutăruia) îl legal;	15 Cum se potolește stéua 'n cer,
5 Il legal,	Oîa'n staul,
Il ferecal,	Porcii'n strat,
Il amuțîi,	Vitele în sat ;
Il împietrii,	Și el să rămăle în seamă ne-
Il încremenii,	20 Ca un sac vîrgat, [băgat
10 Să nu mai aibă gînd asupra	Pe gard aruncat
[(cutăruia),	Și el la gard să fie legat.

Rețetă: Se descântă cu cânepă de vară făcându-se patru noduri la spate și legând'o la o proptea de gard. Acolo se dice că rămâne legat bărbatul său amantul cu i se face de urât.

DESCANTEC DE LEGAT OMUL

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Maria Petre Crasnaru din Animișu—Gorj.

Femeia care voiește să'și lege bărbatul său amantul, ia bumbac netors (vată) din zăbunul bărbatului său al amantului și, în momentul când ea s'a împreunat, imoie bumbacul în sperma bărbatului și apoi și'l legă într'o cârpă la spatele ei. Merge apoi cu acel bumbac la un mormint și'l legă la crucea aceluși mort, care poartă numele bărbatului, pe care femeia voiește să'l lege și acolo la mormint femeia rostește cuvintele : «Cum și-a uitat mortul acesta de toate poftele și bunătățile lumii, așa să'și uite (cutare) de poftele lumestii și de femei» (de 3 ori).

DESCANTEC DE DESLEGAT OAMENII

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Simina, Gresia—Teleorman.

Nucile din nuc curat cura,
 Nodurile de la pânză se deslega,
 Predicile de la cai s'a sfărîmat,
 (Cutare) s'a deslegat.
 5 Nouă nucii aș se fierbea,
 Apa cu pușca a se împușca,
 Toate vinele (cutăruța) a se deslega;
 Că 'y-am deslegat mijlocul și vinele
 De la toate streinile,
 10 Gândul și pofta, pentru a se îndrepta,
 Așa cum și înainte era.

Rețetă: Se descântă cu nouă nucii și cu nouă noduri de la gurutul pânzei, se imoie și se descântă în apa împușcată.

Nucile le mănca în nouă zile. Apa o bea, iar nodurile de pânză se ard se scruméză și se amestică totul cu apa descântată.

DESCANTEC DE DESLEGAT BARBATUL

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Maria Petre Crăsnaru, din Aninișu—Gorj.

Se ia nouă peștișori mici vii și se înghit cu apă de cel legat, adică de cel neputincos. După ce se beau peștișorii vii se spun cuvintele :

Cum curge apa și peștii sint slobodi prin ea și sint deslegați, așa să fie (cutare) deslegat și slobod. (Se repetă de trei ori).

FACERE DE DRAGOSTE

Culésa de Chr. N. Țapu de la Voica A. Țapu, din Roșiorii-de-Vede.

— Buna séra fântână lină.	Dragostile le adună,
— Mulțumim duminale, tineră	In astă olă le băgă.
— Ședî. [copilă,	Cum nu pôte răbda vaca de
— Nu șed,	30 Și oia de mîel, [vițel
5 Că n'am venit să șed,	Șcrofa de purcel
Și am venit să'mi dai	Și cloșca de puț,
Cătările tele,	Gâsca de boboc,
Să strâng dragostile în ele,	Bobocul de găscă,—
Să móră tótă lumea de ele.	35 Așa să nu pótă răbda,
10 Cum nu pôte răbda de tine	Tóte fetile,
Tóte lighionile,	Tóte nevestile,
Tóte paserile,	Tóte priotesile,
Așa să nu pótă răbda (cutare)	Tóte miresile,
De vorba, de chipul, de ochi	40 Toți popii,
15 Și sprâncenile mele.	Toți protopopi,
Tótă lumea,	Toți zapcii,
De la mic pên' la mare,	Toți conțiliii,
Maî vêrtos (cutare).	Toți primari,
Mě scula Duminecă de dimi-	45 Toți notari,
[nétă,	Toți judicătoria,
20 Pe ochi nespălată,	Toți întâlnitorii,
Pe rouă nescuturată.	Toți băieții,
Maica Precista mă vêdu,	Toți logofeții,
Jos din cer se scobori,	50 De la mic pên' la mare,
Pe scară de argint	Maî vêrtos (cutare) !
25 Și la mine veni.	—Résaî, sóre,
Cu buciumu buciună,	Frățióre,

Nu răsări pe garduri uscate,
 55 Pe țoluri vărgate ;
 Răsari pe ochii mei,
 Pe genele mele,
 Pe sprincenile mele,

Să se uite lumea cu drag la ele!
 60 Cine 'n urmă mi-o călca,
 In gură mi-o căuta ;
 Cine cu mine n'o vorbi,
 Inima 'n el o plesni !

Explicare. Fata, care vofește să'și facă de dragoste, se duce mai întâi Sămbătă seara în scăpătatul sôrelui și ia apă de la fântână într'o oală sau sticlă curată. Ajunsă la fântână dice versurile primei părți a descântecului.

Duminecă de dimineță se scôlă în revărsatul zorilor, ia apa și începe a o vrăji cu busuioc, para de argint și fir roșu. Acăstă a doua parte a descântecului se face pe vatra focului. Când fata termină partea a doua a descântecului, mai adaogă și cuvintele : Cum arde vatra de foc și focul de vatră, așa să arđă inima și în mic și în mare, mai vėrtos în (cutare), și cum trage fumul la coș, așa să tragă la mine și mic și mare, mai vėrtos (cutare) !

Apoi fata iese afară și se întorče cu fața către sôre răsare și rostește partea a treia a descântecului. Cu apa ast-fel vrăjită, se stropește fata pe frunte, se spală pe ochi, iar busuiocul cu paraua de argint le pörtă cu sine.

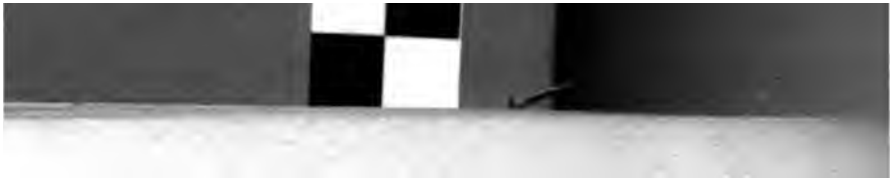
DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Ilianca Ilie Badea, d'n Vėrtópele-de-sus—Teleorman.

— Bună séra, fântână lină.	De cuvėntul meú,
—Mulțumescu-ți, tineră copilă,	De chipul meú,
Ședți.	De sprincenile mele,
— Nu șed.	De vorbile mele.
5 N'am venit să șed,	
Ci am venit,	25 Duminecă diminėta mă sculai,
Să caut cătările tale de ȓiua,	Pe ochi negrii mă spălai,
Și eú să-ți daú pe ale mele de	Chica négră'mi pleptănai,
[nóptea.	Cu zuvelcile în póla,
Cum nu póte tóte pasėrile ce-	Cu brėu în suptióră,
[rului	30 Plăngėnd
10 Și ale pămintului fără apă,	Și olecăind.
Așa să nu póta (cutare)	Malca Precista mă auđla
Fără (cutare).	Jos pe scară de argint se da,
Pėn' la mine n'o veni,	Cu tolagu mă atingea,
Să se bată a plesni.	35 La riu luí Iordan mă ducea,
15 Pėn' la mine n'o pleca,	Mė'mbrăca ca 'ntr'un vėșmint
Să se bată a crăpa,	Negru, urit și mohorit,
Ca capul de om tăfat,	Pėnė 'n pămint.
Ca peștele pe uscat,	Mė spăla,
Ca untu de putineí,	40 Mė curăta,
20 Ca unda de mare, —	De fapt,

- De aruncat,
De făcătură,
De aruncătură,
45 Pe cap,
De păr de țap ;
Pe trup,
De păr de lup;
Pe țite,
50 De păr de mățe;
Pe picere,
De vorbe rele;
Pe buze,
De fapt de somețe.
55 Imîi puneă sórele 'n pîept,
Luna 'n spate,
Doi luceferi,
In doi umeri,
Intre sprincene,
60 O chită de micșunele.
In buze
Imîi puse,
Doi faguri de mîere ;
Pe póle jur, prejur,
65 Stele mărunțele,
Se uită tótă lumea cu drag la
[ele.
— Rěsaî, sóre,
Frățióre,
Nu rěsaî pe turme de oi,
70 Pe ciređt de boi,
Ci rěsaî pe chipul meü,
Pe trupul meü,
Pe haînele mele,
Pe casa mea,
75 Pe averea mea.
Tu rěsaî cu rađele mele,
Pe brațele mele.
Cum nu póte tótă lumea
Fără sóre,
- 80 Și cum nu póte nimeni
Fără mîncare.
Așa să nu póta (cutare) răbda
Fără (cutare).
Să vie călare pe nuța de alun,
85 Să fugă ca un nebun;
Să vie călare pe nuța de sînger,
Să fugă ca un inger ;
Să vie pe nuța de nuc,
Să fugă ca un hađduc ;
90 Pe nuța de arțar,
Să fugă ca un armăsar.
Să nu'i fie a bea,
Să nu'i fie a mîncă,
Să nu'i fie a sta,
95 Pěn' la mine n'ó veni
Și cu mine n'ó vorbi,
Să se bată a plesni.
Cum se 'ntórce nalba după sóre
Așa să se 'ntórcă tótă lumea,
100 Și mic și mare
După (cutare).
Și cum se ține umbra după om
Așa să se țină (cutare) după
(cutare).
Cum e busuțocul frumos
105 Și la tótă lumea drăgăstos,
Și cum nu póte popa intra
In biserică fără busuțoc
Și fără isop,
Așa să nu póta flăcăii fără
(cutare) in joc.
110 Cum arde focul in vatră,
Așa să ardă inima (cutăruța)
[de (cutare)].
Și cum nu póte lumea fără foc
Și cum se arde prigoria de sete,
Așa să se ardă inima (cutăruța)
[de (cutare)].

VRAJA DE DRAGOSTE (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Oprea Șerban, din Drăgănești—Teleorman.

Tu, șerpe bălaur,	Cu frati-scă,
Cu solzii de aur,	Cu ibovnica lui,
Cu ciocul de aur,	15 Cu drăgăstosa lui,
Cu nouă limbă împungătoare,	Să nu-l dai pace a sta.
5 Cu nouă coți isbitore,	De o fi culcat,
Să te duci la (cutare).	In pat,
De l'oiu afla acasă,	Tu să 'l ciocnești,
La masă,	20 Cu solzii să 'l plesnești,
In sat,	La mine să 'l pornești.
10 La sfat,	Să nu 'l lași pene ce cu mine
Vorbind cu tată-seu,	[nu s'o întâlne,
Cu mă-sa,	Și cu mine n'o vorbi.

Explicația: Se ia o steblă de busuțoc și se lăgă cu fir de mătase roșie. De stebla de busuțoc se lăgă și o para de argint și se descântă în apă de isvor neincepută, repetându-se vorbele de mai sus. La sfârșitului descântecului se spun și cuvintele:

— Cum trage lumea la mătase roșie, in prăvălie,
Așa să tragă (cutare) la (cutare).
Cum nu pôte lumea fără argint și aur,
Și cum e aurul și argintul drăgăstos la totă lumea,
Așa să fiu eu drăgăstosă (cutăruța).

VRAJA DE DRAGOSTE (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Iona Măldaianca, din Roșiorii-de-Vede.

Ađi, sint Joi Joițele,	Sprincene de fir;
Maı sus floriuțele.	10 De mine să se mire,
Sus fusără,	Și tinăr,
Jos se lăsară,	Și bătrâne,
5 In brațe mă luară,	Și priotese,
In jeț m'aședară,	Și diaconese,
Gură de păine 'mı făcură,	15 Ochı de mir,
Ochı de mir,	Sprincene de fir,

- Să se mire și mic și mare,
Maî vértos (cutare).
Toi popiî,
20 Toi protopopiî,
Toi tineriî,
Toi bătrâniî,
Ca calu în erghelie,
Ca mătasa 'n prăvălie
25 Și baniî 'n zarafie,
Așa să fie (cutare),
În sémă băgat,
Și de lume întreat.
De tótă lumea,
30 De tótă mulțimea,
Să fie véđut,
Și auđit.
De sus pêne jos măsurat,
Și în sémă băgat.
35 Și cele rele să fie ca niște mă-
[turi deslegate,
În gunoie aruncate.
Iar eú să fiú peste fete și ne-
[veste,
Căpitan peste ele tóte.
- Resai, sóre frățióre,
40 Cu patru-đecî și patru de ră-
[đișóre,
Cu stele pe piclóre,
Sórele 'n pľept,
Luna în spate,
- Cu doi luceferei,
45 În doi umerei.
Să cate tótă lumea,
Cu drag la ei.
Între sprincene imi puse,
O chită de micșunele,
50 Se uita lumea cu drag la ele.
În buze
Imi puse,
Doi faguri de mîere,
Se uita tótă lumea cu drag
[la ei,
- 55 Când vorbește,
Par'că zimbește.
Cum alérgă copilul la țită,
Și mă-sa la copil,
Și cum nu póte mama mânca
[fără copil,
60 Așa să nu póta (cutare) fără
(cutare).
Cum alérgă lumea la anafóra
Și nu póte lumea fără ana-
[foră,
Și cum nu póte lumea fără bi-
[serică
Și cum se sbuciumă și mic și
[mare,
- 65 De vin la biserică,
Așa să se sbuciume după (cu-
Tótă lumea, [tare),
Și tótă mulțimea !

Nota.—Baba Ióna Vrăjitórea Măldaianca, din Roșioriî-de-Vede re-
comandă pentru acest descântec mîere cununată de trei ori, în care se
vrăjește de trei ori. Cu mîerea se unge pe sprâncene și pe pěr tinerul
saú fata, care voiesc să-și facă de dragoste. Se mai descântă și în sare,
care se pune în ghetе și se đic și cuvintele :

— Cum trage tóte vacile și tótă lumea,
Și mic și mare la sare,
Și cum nu póte nimeni fără sare
Așa să nu póta nimeni fără (cutare).
Și cum nu pot eú călca,
Așa să nu póta călca (cutare) fără (cutare) !

DESCANTEC DE DRAGOSTE

Cules de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan Stoica, din com. Costești — Vâlcea

<p>Mă suiț în curmătură,
 Nimenea nu m'aușiră.
 Numai eũ voinic frumos,
 Cu chica grósă,
 5 Din guriță paloșind,
 Lumea séra sorocind,
 La cuvintul meũ,
 La chipul meũ,
 La vorba mea,
 10 La cinstea mea
 Și la dragostea mea.
 Unde oi pune eũ cuvintul,
 Să fie uns ca untul,
 Dulce ca mțerea,
 15 Să se lipescă ca céra.
 Doi lucefereĩ,
 In doi umereĩ.</p> | <p>Sórele 'n ptept,
 Luna 'n spate,
 20 De tótă lumea vęđut,
 De tótă lumea lumit.
 Cum se bate mătasea roșie in
 [prăvălie,
 Așa să se bată tótă lumea
 Și tótă mulțimea,
 25 La cuvintul meũ,
 La cinstea mea,
 La dragostea mea.
 Și cum nu póte mțelu de oie.
 Cărlanu de épă,
 30 Copilu de mamă,
 Așa să nu póta (cutare) fără
 [cuvintul meũ.</p> |
|--|--|

Rețetă : Se descântă cu apă neincepută, cu o stebă de busuřoc și mțer cununată, cu care se unge îndrăgostitul.

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Tinca Balan Stoica, din com. Costești—Vâlcea.

<p>Mă sculaĩ,
 Mă spălaĩ,
 Mă pteptanaĩ,
 Mă spălaĩ
 5 Cu apă din plaĩ,
 Cu apă din năstrapă,
 Cu o stebă de busuřoc.
 Cu bućumu bućumaĩ,
 Dragostile le chemaĩ.
 10 Și mă duseĩ la riul lui Iordan
 Și mă spălaĩ,</p> | <p>Mă curațaĩ,
 Și 'mĩ luaĩ :
 Dupě țife,
 15 Pěr de mțe ;
 Dupě cap,
 Pteĩ de țap ;
 Dupě picțere,
 Pteĩ de șérpe;
 20 Dupě trup,
 Pteĩ de lup.
 Mă spălaĩ,</p> |
|--|--|

Mă curățați,
De uricuni,
5 De legături,
De dătătură,
De aruncături, —
De la cumnate,
De la surate,

30 De la vecine,
De la streine,
De la moșe,
De la nașe.
Și (cutare) rămase spălat;
35 Mândru și frumos,
Ca un trandafir frumos.

Rețetă : Se descântă cu apă neincepută, cu o stebă de busuoc și miere nunată, cu care se unge îndrăgostitul.

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la baba Dumitra Nedelea, din Cetașuia— R.-Vâlcea.

Mă sculați Joși de diminéță,
Pe rouă, pe neguréță,
Pe potecă necălcată,
De rouă nescuturată.
5 Cu bucișumu bucișumaș,
Dragostile le adunaș,
De la toate fetele,
De la toate nevestile,
De la toate vecinile,
0 De la toate streinile.
In apa asta le băgaș,
Pe (cutare) le aruncaș,
De uricuni il spălaș,
Cu dragostile il împreunaș,
5 De la toate fetele,
De la toate femeile.
—Ce te olecăiești (cutare) ?
—Cum să nu mă olecăiesc ?
Eă ađi cu ăile mă prăpădesc.
10 Maica Sfinta Maria il auđta,
Scară de cêră făcea,
Jos la (cutare) pogora,
De mâna dréptă 'l lua,
La riul lui Iordan pleca,
15 De uricuni il spăla.
— Tac, maică, nu te olecăi
Și nu te speria,
Că strănsura mea ți-oș da,

Ți-oș da guriță
30 De miriță
Și ochi de albiniță.
Cum trage toate viespele,
Toate furnicele,
La miere, —
35 Așa să tragă (cutare),
La limba, cuvintul,
Chipul (cutăruța);
Cum trage matca la roș,
Așa să tragă toți volnicii,
40 Toți tinerii la (cutare),
Mai vêrtos scrisa (cutăruța).
Cum nu pôte totă lumea fără
[apă
Și fără vase la masă,
Cum nu pôte toți domniș fără
45 Străchină, farfurii
Și linguri la masă, —
Așa să nu pôtă fără mine (cu-
[tare).
Și (cutare) să nu pôtă sta,
Să nu pôtă mânca, nici hodini;
50 Să vie cu gura căscată,
Cu picșerile crăpate,
Cu limba beșicată după scrisa
[(cutăruța)

VRAJA DE DRAGOSTE

Culésă de Chr. N. Țapu, de la Dumitrana Dumitru Stoica din Rogojelu— Gorj

- Plecă (cutare)
 Pe cale, pe cărare,
 Duminecă diminéța,
 Pe potecă necălcată,
 5 Pe rouă nescuturată.
 Poteca o călca,
 Roua o scutura.
 Dragostile le adună
 Și pe cutare le aruncă.
 10 În față 'și puse sóre cu rațele,
 În spate luna cu luminele;
 Pe póle stele mărunțele,
 Să se uite tótă lumea la ele;
 Doi lucefere!,
 15 În doi umere!,
 Să se uite tótă lumea cu drag
 [la e!.
- Plecă (cutare) pe cale, pe cărare
 Se întâlne Maica Precista în
 [cale.
 De mâna dréptă 'l luă,
 20 La Iordanul Maichi! Precisti!
 [il aruncă
 Și pe trup il spălă,
 De tóte dătăturile,
 De tóte aruncăturile,
- De tóte făcăturile,
 25 De tóte legăturile,
 De tóte uricfunile,—
 De la surate,
 De la cumnate,
 De la vecine,
 30 De la streine,
 De la nașe,
 De la móșe,
 De la fete frumoșe,
 De la vėduve grase.
 35 Il spála,
 Il curăța;
 În față-! puse sórele cu rațele
 În spate luna cu luminele;
 Pe póle
 40 Ma! la vale,
 Stele mărunțele;
 Și se uită tótă lumea cu dr
 [la ele.
 Cum se bate limba'n gură
 Și de bune și de rele,
 45 Pui! pe bătătură,
 Așa să se bată (cutare),
 [cutare).

Rețetă : Se descântă cu apă neincepută cu busu!oc și se !ic c
 vintele :

— Cum stă busu!ocul inflorit în grădină,
 Așa să stea (cutare) frumos,
 Frumos, drăgăstos,
 În sémă băgat
 Și de tótă lumea întrebat.

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

- Zulésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Răducan Margo', din Urdari-de-jos—Gorj.
<p>Plecă (cutare)
Pe potecă necălcată,
De rouă nescăturată.
Roua o scutură,
5 Dragostile le adună
Și în olă le băgă
Și pe trup se spală,
De toate uricșunile,
De toate făcăturile,
10 De toate aruncăturile
De toate lepădăturile.
Și'l ușură,
Ca pasărea când sbóră,
Ca óia când se scutură.</p> <p>15 Și-î puseî în umerei
Două luceferei,
Să privescă lumea și țara la ei,
Mai vêtos care-mî o fi drag;
Și puseî pe póle stele mărun-
[țele,</p> <p>20 Să privescă lumea și țara la ele.
Mai vêtos (cutare).
Suflu din gură,
Mură,
La toî să le fiú în gură;
25 Suflu din gură frăguță,
La toî să le fiú drăguță.
Ingenucheaî bușteni pârliî,
Că vin brađiî înfloriî,
Cu pólele poleite,
30 Cu vêfurile aurite,
Tótă lumea să se uîte,</p> | <p>Și mic și mare,
Boierî și cocóne,
Mai vêtos (cutare).
35 Eú să fiú mai vêđută,
Mai auđită,
Și mai luminată,
Ca o vacă albă
Intr'o cirédă négră.
40 Cum se bate limba 'n gură
Și de bune și de rele,
Așa să se bată tótă lumea, de
[cuvintul meu, de vorba mea.
Să nu'î dea a sta, să nu'î fie
[a mânca.
Să nu'î fie a mânca,
45 Pân'la (cutare) n'o pleca.
Să nu'î dea somn a somni,
Odină a odini,
Pên'la (cutare) n'o veni.
Să treacă pin fete frumoșe
50 Și pin văduvî grase,
Să vie la mine, la o slabă și
[și trențurósă
Și să-î par mândră și frumoșă.
Eú din gură când grăiam,
La mărăgăritar chitiam.
55 Când pe mine mă vedea
Lumea tótă mă cinstia
Și toî la scaune mă poftia.</p> <p style="text-align: center;">Amin, amin
Maică Sfinta Marie.</p> <p>60 Leac din mâna mea să fie !</p> |
|---|--|

Rețetă : Se descântă cu busuțoc cu apă neîncepută și se ȑic cuvintele :

- «Pămînte, urite,
«Cătă lume și frunđă pe tine,
«Atâta dragoste pe mine.
«Cum e busuțocul mai frumos,
5 «Și mai cu miros,
«Așa să fiú eú mai vêđut și mai auđit

De totă lumea,
De totă mulțimea,
In sémă băgat,
10 De toți întrebat.

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Comunicată de Ilie Constantinescu—Dioști—Romanai.

Duminecă de dimineță mă	20 Pe cap
[sculai,	De păr de țap,
Vadra 'n mână o lua,	Pe țte
La fântâniță pleca,	De păr, de mițe.
Pe potecă necălcată.	Și 'l dăruie
5 Pe rouă nescuturată,	25 Cu doș lucefere,
Cu busuțocu ăsta buțuma,	In doș umere,
Dragostile aduna,	Cu stele,
De la cărcumărese,	Mărunțele,
De la jupănese,	Pe mănecel.
10 De la flăcăi,	30 Cu cine o vorbi (cutare),
De la fete mar,	Cu cine-o tăinu,
De la copii mic,	Cu mtere l'o lipi ;
Și in apa lui (cutare) le băga	Să le vie a plesni,
Și pe (cutare) 'l lua	Prin gene,
15 Și 'l dușe la riul lui Iordan	35 Prin sprâncene,
Și 'l spăla	Maș ales prin ismene.
Și 'l curăța	Să nu-ı dea a sta,
Pe trup	Să nu-ı dea a mânca.
De păr de lup,	

Descântătoare mestecă cu un fir de busuțoc într'o sticlă cu apă, din care trebuie să bea cel căruia 'l-a descântat.

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de I. Odor de la Rățoica, din Valeni—Prahova.

Mă scula Marș de dimineță,	Văitându-mă și olecându-mă
Pe rouă nescuturată,	[(tănguindu-mă),
Pă poteca necălcată.	M'a întrebat :
Și m'am întâlnit in cale,	10 — De ce te vălăcăești, mă
5 In cale și in cărare,	[creștine?
Cu Maica Precista,	— Muncesc și mă rog,
Și când Maica Precista m'a	Și nič un folos nu ved!
[auđit,	

- Păi, eă sunt Maica Pre-
[cista!
— Da, milostivă, dacă ești,
5 Poți și pe mine, păcătosu, să
[mă dăruiești!
— Și cu ce poftestî?
— Voiă și eă să hiă poftit și
[câștigat,
Să am valóre, la cuvintu meă
[cu lipiciă,
Și la adunare cu boierii să hiă
[poftit!
10 — Na cheițele mele și du-te
[colo,
Și Ia-ți mana ta,
Venitu tēă, Iubirea ta,
Dragostea ta ;
- Tótă lumea să te 'mbrătoșeze ;
25 Să hiă poftit și chemat,
La boieri și la 'mpérat.
Cum arde tóte paili,
Și tóte gunoili,
Și tóte gazurili,
30 Să arđă tóte dragostili,
Tóte iboștili, dē (cutare)...
Să nu pótă să aibă răbdare,
Nici hodină la culcare,
Stare la măncare,
35 Să vie în car dē olac,
Cu dragoste mare aședat,
Că ești mândru și chemat,
Ca să hiă cu drag și mândru și
Chemat în tótă lumea, și dē
[mine!

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ióna Gheorghe Bucăția, din Romanești—Gorj.

- Plecă (cutare) pe cale,
Pe cale, pe cărare.
Se întâlni cu dragostile în cale.
Dragostile le-adună,
5 Pe trupul (cutăruia) le scutură,
In sínul (cutăruia) le aruncă;
Pe trupul ei,
Pe statul ei,
Pe chipul ei,
0 Pe sprincenile ei.
Să fie auđită
Și vėđută
De tótă lumea,
De tótă țera
5 De tótă suflarea.
Care cum o vedea
Tot în gard se suă,
Dupē (cutare) se uita,
Dragostile le-aduna.
10 Cu buclumu buclumaă,
Dragostile le adunaă,
Pe trupul (cutăruia) le-aruncaă.
Tóta lumea că auđia,
Pe gard se suă,
15 De (cutare) întreba :
- Asta este cea frumósă,
Asta este cea drăgăstósă,
De tótă lumea alésă ?
In sémă băgată,
30 De tótă lumea întrebată ?
Cum se bate apa de tóte ma-
[lurile,
De tóte pētrile,
De toți bolovanii,
Așa să te bată tótă lumea
35 Tótă mulțimea,
Tóta suflarea de (cutare).
Cum se bate luna cu sórele,
Așa să se bată tótă lumea,
Tótă mulțimea,
40 Dupē cuvintul
După chipul (cutăruia) ;
Și cum alérgă sórele după lună,
Așa să alerge după (cutare)
[toți tinerii,
Toți marii, toți mirii, toți flă-
[căii.
45 Și (cutare) să fie întrebată și is-
[pitiță de tótă lumea
Maă vartos de cutare.

Rețetă : Se descântă cu busuloc în apă Joia, dimineță, Sămbătă și Dumi

neca. Cu apa cel ce'și face de dragoste, se stropește pe frunte și pe haîne și se repetă vorbele :

Cum nu pôte tôte păsările cerului
Și tôte viețuitoarele pământului fără apă
Așa să nu pôtă trăi (cutare) fără (cutare).

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Năstase din Romanești—Gorj.

<p>Spre dragă de Duminecă mă
[scula],
Pe potecuță plecaș,
Pe potecă necălcată,
De rouă nescuturată,
5 La riul lui Iordan.
Găsiș acolo o fată spălându-se
Dichisindu-se.
Eū așa dacă vėduș,
Indărăt mă 'ntorseș;
10 Chirăindu-mė,
Jeluindu-mė.
Mașca Sfinta Maria m'auđi
Pe scară de argint se pogori
Și de mână mă luă
15 Și cu mine că plecă.
La riul lui Iordan,
La fântâna lui Bogdan.
Apa cu drėpta luă
Și peste mine aruncă
20 Și pe mine mă spălă,
De uricunș,
De dătăturș,
De cuvinte rele,
De năpăsturș rele.
25 Imș puse în pșept sórele cu
[rașele.
Tótă lumea se ușta cu drag
[la ele.</p> | <p>In frunte 'mș puse stėua mare,
Se ușta la mine cu drag lu-
[mea și țara;
Imș puse în umereș,
30 Douș lucefereș,
Tótă lumea se uita cu drag
[la eș;
In spate imș puse luna cu
[stele,
Se ușta lumea su drag la ele.
Mașca Precista nu mă lășă,
35 Ci de mâna drėptă mă luă,
Și cu mine plecă,
In câmpul cu dorul,
Unde inflóre bujorul.
Cu busușocu bușumă,
40 Tôte dragostile le adună,
Și inășt vas le băgă
Și pe mine le aruncă.
Și pe mine mă făcu frumos
Și drăgăștos
45 La tótă lumea,
La tótă mulțimea.
Și remășeș curat, luminat,
Ca argintul stricorat,
Ca Mașca Precista ce m'a lășat.</p> |
|---|--|

Reșetă : Se descântă de treș orș in apă neincepută, cu busușoc.

VRAJA DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Constantina Ión Rădoi din Valea-cu-apă—Gorj.

Plecă (cutare)	Maica Precista de mâna dréptă
Pe cale, pe cărare	[il luă,
Se întâlni cu Maica Precista	In spre răsărit cu el plecă,
[in cale	Cu sórele il încinse,
Și de mână l'a luat	35 Cu luna il cuprinse;
5 Și 'n gură l'a sărutat.	Cu buciumpul buciună,
In față la judecat,	Dragostile le adună,
Și cu glas l'a întrebat :	Intr'o țiră de apă le băgă ;
— Ce te vâlcărești,	Pe d'albă peliță,
Ce te olecăiești (cutare) ?	40 Pe négră cosiță,
10 — Cum nu m'ași vâlcări,	Le aședă.
Cum nu m'ași olicăi ?	Îl puse în doi umerei,
Că de făcătură,	Doi luceferei,
De aruncătură,	Se uita lumea cu drag la ei.
De scăldătură,	45 Și (cutare) să fie vedut,
15 Eū sînt mânjit	Lumit,
Și pe față înegrit.	Cunoscut
Tacî (cutare), nu te vâlcări,	Și auđit,
Nu te olecăi,	De tótă lumea,
Că eū cu buciumu am bu-	50 De tótă mulțimea,
[ciumat,	De tótă țara,
20 Dragostile le-am adunat ;	De tótă suflarea.
Pe d'albă peliță,	Cum nu pôte ține mama făr'
Pe négră cosiță,	[de băiat
Le-am aruncat	Și óia făr' de mîel
Și pe tine te-am spălat	55 Și vaca făr' de vițel,
25 De făcătură,	Așa să nu pótă ține lumea lu-
De scăldătură,	[minată fără (cutare).
De aruncătură,	Cum se bate calul în grajd
De uricunî,	Și mătasa în prăvălie,
De spurcăciunî,	Așa să se bată (cutare) de (cu-
30 De totă bóla,	[tare.
De tótă duhórea.	

Rețetă : Se descântă în apă neincepută cu busuțoc ; în apă se sting cărbuni din vatra focului și se ȃic vorbele :

«Cum nu pôte friguosul fără foc,
 Secetosul fără apă
 Și flămândul fără mîncare,
 Așa să nu pótă (cutare) fără cuvintul, chipul, dragostile (cutăruia).

DESCANTEC DE DRAGOSTE
(VARIANTA)

Culésa de Chr. N. Țapu de la Gherghina Dumitru Gădea, din comuna Saceni — Teleorman.

- Ce plângi și te aolești (cu-
[tare)?
- Ce să nu plâng și să nu mă
[aolesc?
- Eă astă-đi cu đile mă prăpădesc.
- 5 Taica, maica m'a urit
Și fermece m'a făcut,
Maica Precista în brațe l'a luat
Și la răsărit cu (cutare) a plecat.
În brêne îl infipse,
- 10 Pe pėriú il puse.
Pėriul curgea;
Pe piclóre de fapt, de muřere
Pe țite [il spála.
De pėr de măte,
Pe trup
- 15 De pėl de lup,
Pe cap
De pėl de țap,
Pe nas
De pėl de rac,
- 20 Pe piclere
De pėl de șerpe și de bróște.
În spála
Îl curáța,
De tótă dorea
- 25 De tótă putórea.
Maica Precista în brațe il luá
Și la răsărit cu el plecá.
Dragostile le luá,
Peste (cutare) le aruncá.
- 30 Pásėrile ciripău
Și pomii înflorău;
Zorile rėsărise
Și pe dealuri fugise.
Nu rėsăria pe dealuri,
- 35 Nicl pe maluri,
Nicl pe monastiri,
Nicl pe zidiri;
Și rėsăria pe haínele (cutăruța)
Pe averea lui,
- 40 Pe chipul lui,
Pe sprincenile lui,
Pe țitele lui.
Între sprincene 'y puse
Un fagure de mřere
- 45 Și-o chită de micșunele,
Se ulța tóte lumea
Cu drag la ele:
Tóte fetele,
Tóte nevestele,
- 50 Toți popii,
Toți protopopii,
Tóte priotesele,
Tóte protopopesele,
Toți mirii,
- 55 Toți emirii.
Cum se bate limba'n gurá
Și pui pe bătăturá,
Așa să se batá (cutare) după
(cutare)
- Să se batá,
60 Să se rėsbatá
Dupė chipul lui,
Dupė vorba lui,
Dupė averea lui.
Pėn'la el n'o veni,
- 65 Dracul în el o plesni;
Pėn'la el n'o pleca,
Dracul în el o crăpa;
Să nu'f fie a bea,
Să nu'f fie a mânca,
- 70 Să vie cu gura căscată,
Cu piclerele bėșicate,
Cu limba crăpatá.
Cum sbfără oile de mřei
Și mřei de oi,
- 75 Mumele de copii
Și copiii de mume,
Bivolite de pul,
Pui de bivolițe,
Vacile de vițe,

- 80 Vițeii de vaci,
Popii de priotese,
Priotesele de popi,
Miresile de gineri
Și ginerii de mirese,
85 Protopopii de protopopese,
Și protopopesele de protopopi,
Diaconii de diaconese,
Diaconesele de diaconi
Așa să sbîere (cutare)
90 De chipul
De cuvîntul
De statul,
De avutul (cutăruța).
Cum se bate limba'n gură
95 Și de bune și de rele,
Așa să se bată totă lumea
Și totă mulțimea,
Mai vîrtos (cutare)
(Cutare) să fie de toți vîdut,
100 De toți auzit,
De toți întreat
Și'n sîmă băgat —
De totă lumea
De totă mulțimea.
105 Cine'n urma (cutăruța)
O călca,
Tot urltul să i'l ȳa.

Rețetă : Se descîntă în apă de isvor, Duminecă dimineața, la sîre rîsare, cu o stebă de busufoac. Din apa descîntată se bea și se stropește haînele și chipul celui indrăgostit.

DESCANTEC DE DRAGOSTE

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Gherghina Dumitru Gălea, din comuna Săceni—Teleorman.

- Tu laurule,
Balaurule,
Cum te beau toți băeții de fri-
[guri,
Tôte fetele,
5 Tôte nevestele,
Și mi-i tonțești,
Și mi' cîntești
Așa să'mi tonțești
Și să'mi cîntești (pe cutare) ;
10 Și cum plesnești
Și te veștejești
Și cum arși în vetre,
Așa să'mi arși în pîetre
Inima lui (cutare)
15 — Rîsai, sîre frățîore
Cu nou-đeci și nou-đe de rî-
[đisîore,
Cu trei rađe fă-mi cununa,
Să-mi strălucescă ca luna.
Să rîsai, să nu rîsai
20 Din deal și pîn-în plai,
Să'mi puî cununa 'n cap,
Să se uîte totă lumea cu drag :
Toți popii,
Toți protopopii,
25 Toți diaconii,
Toți călmăcanii,
Tôte fetele,
Tôte nevestele,
Tôte preotesele,
30 Tôte protopopesele,
Toți mirii,
Toți emirii;
Să te puî, sîre, în pîept,
Iar tu, lună, în spate.
35 Ce'i doî luceferi
Să-i puî în umereî
Să se uîte tôte lumea cu drag
[la ei.

Rețetă : Se descîntă cu semințe de laur pe vatra focului, repetându-se vorbele de mai sus. Apoi se descîntă în apă neincepută de la isvor cu busufoac verde la sîre rîsare. Cu apa descîntată se stropește cel ce'și face de dragoste.

INTORSURI PENTRU FACERE DE DRAGOSTE

Cules de Chr. N. Țapu de la baba Gherghina Dumitra Gădea, din Saceni—Teleorman.

<p>Ce te plângi și te aolești (cu-
[tare] ?
Ce să nu plâng și să nu mă
[aolesc] ?
Eă astă-đi cu đile mă prăpă-
[desc] !
Taica, maica m'a urit
5 Și fermece m'a făcut.
Maica Precista 'n brațe m'a
[luat
Și l'a riul lui Iordan m'a mă-
[necat,
Și m'a spălat, m'a curățat
De tóte uricfunile,
10 De tóte spurcăciunile,
De tot datul,
De tot aruncatul, —
De la streine,
De la vecine
15 De la cumnate,
De la surate.
Cum sparge plugul brazdele
Bozi și tóte rădăcinele,
Mărăciniș,
20 Cifuliniș, —
Așa să se spargă și să se taie
[tot faptul,
Tot datul,
Tot aruncatul,
Tot uritul,
25 Tot făcutul.</p> | <p>Cum taie secerea asta tóte ró-
[dele
Tóte bucatele,
Și se usucă, —
Așa să se taie și să se usuce
[și să se desfacă
30 Tot uritul, tot făcutul,
Tot datul,
Tot aruncatul,
De la vecine,
De la streine,
35 De la cumnate,
De la surate.
Iar (cutare) să rămăte curat,
Luminat,
Ca steaua din cer,
40 Ca flórea din câmp,
Ca argintul stricorat,
Ca aurul suflat,
Ca Maica Precista
Ce l-a dat.
45 Și (cutare) să fie spurcat
Și în sémă nebăgat ;
Să fie scuipat de tóte
Ciorile, de tóte coțofenile
Și de tóte păsările.
50 Să fie ca gunoiu după ușă
Și ca la o vită o căpușă ;
Și ca un sac vėrgat,
Pe gard aruncat
Și în sémă nebăgat.</p> |
|--|---|

Retetă : Se descântă cu secerea și fier de plug într'o ólă cu apă. Cu apa vrăjită se scaldă cel cărui Ț se întórce de dragoste. Scăldăturile se aruncă la respântii (unde se întâlnesc trei drumuri).

DESCANTEC DE URIT

Cules de Chr. N. Țapu de la Simina, Gresia—Teleorman.

- Tu stea logostea,
 Tóte stelele să stea;
 Numai stéua luĭ (cutare) să nu stea.
 Să umble prin tóte zahanalele,
 5 Pe la tóte coșele și privășile,
 Să adune puterile.
 Cum pute zahanaua de gonește căniĭ,
 Așa să se gonéscă și să fugă (cutare) de (cutare);
 Și cum fug ingeriĭ de coteș și gănieș',
 10 Așa să se huĭduĭască (cutare) cu (cutare).
 Să se gonéscă
 Și să nu vorbĭască.
 Și cum nu póte pune judicătóriĭ, arendașĭ și boșeriĭ
 Masă la ușa privășĭi,
 15 Tot așa să nu mai puĭe (cutare) cu (cutare)
 Cină la masă-ĭ și la masă-ĭ să nu vađă.

Reșetă : Se descântă în apă strânsă într'o ólă de Lunĭ până Lunĭ, în care apă se omóră un puĭu de șérpe și tot cu acéstă apă se spală un ar-măsar la membru și o bivoliță la fătátóre. Cu apa ast-fel preparată și descântată se stropesc cei ce se urăsc.

DESCANTEC DE SCRISA

Cules de Chr. N. Țapu de la Ilinca Mirtulésa din Roșiorii-de-Vede.

<p>Uhu, uhu ! stea, stea.
 Tóte stelele să stea,
 Stéua (cutăruia) la nópte să
 [nu stea.
 Să se bată în lung și în lat
 5 Și la noi în sat
 Să caute scrisa (cutăruia),
 Pîn tóte paturile,
 Pîn tóte casele,
 Pîn tóte căpătălele,</p> | <p>10 Unde l'o găsi,
 Cu códele l'o plesni,
 La (cutare) l'o porni.
 Cu gura l'o rupea,
 La (cutare) l'o aducea.
 15 De-o fi adormit,
 Să-l deștepte ;
 D'o fi culcat,
 Să'l scóle ;
 De-o fi în picióre</p> |
|--|--|

- 20 Să'l aducă.
Să nu-î dea a mânca,
Să nu-î dea a culca,
Să nu-î dea a dormi;
Să nu-î dea a odini,
25 La (cutare) l'o porni.
Să'l aducă despuiat pîn sat,
Pîn călnî fără cfumag,
Să nu'l pôtă potoli,
Pîn' la (cutare) n'o veni.
30 Îți fac basmaua colac,
Să mi-l aducă în caî de olac.
La nópte 'n vis să'l visez,
- Măne aevea să mi-l vęd ;
La nópte o veni,
35 Cu mine o vorbi,
Măne l'oi isbândi,
Pe el să'l sorocesc,
Puricii și păduchiî de la nouë
[porcăriî,
40 De la nouë șerpăriî,
De la nouë brutăriî,
Pe el să'l sorocească,
Să'l musce și să'l pisce
Și unde l'o cere să se ducă.

Rețetă : Se descântă cu o batistă la o stea din spre răsărit sau de la sóre prânđ. Batista cu care se descântă se pune sub cap și fata dórme pe ea. Dacă stéua nu se mișcă din loc se ție că móre ursita ; iar dacă se mișcă și jócă stéua, e bine — că cel fndrăgostit se însóră repede.

VRAJA DE SCRISA

Culésa de Chr. N. Țapu de la Iliana Nicolae Lăceanu, din Drăgășni—Teleorman.

- Stea, steulița mea,
Tote stelele să stea.
Tu pêne 'n diuă să nu stai
Și să umbli lungiș
5 Și curmeșiș,
În lung și în lat.
Și la noi în sat,
Să te faci mare bălaur,
- Cu solziî de aur,
10 Și să te duci la scrisul (cută-
[ruia).
Cu ciocul să'l ciocnești,
Cu aripele să'l plesnești,
La scrisa mea să'l pornești,
Iute și mai de vėrtos,
15 C'ala 'mî este de folos !

Rețetă : Se face de scrisă la stea cu betele, mărgelile sau cu un tulpă. Când tinerul căruia Ț se face de scrisă este să se însóre — stéua, ție-se, că jócă și-și mărește rațele. Dér decă scrisul Ț este mort, e semn rău și stéua Ț ptere și se crede că și acel tiner móre.

VRAJA DE SCRISA
(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Voica Anghelache Țapu, din Roșiorii-de-Vede.

<p>— Stea, stelulița mea,
Tóte stelele să stea,
Numa tu să nu stai,
Să umbli în sus ca gândul,
5 Jos ca vântul.
Să umbli
Din casă
In casă,
Din masă
10 In masă,
Pên' la ursitu (cutăruța) acasă.
La masă să'l găsești,</p> | <p>Cu códa să'l iubești,
De la masă să'l plesnești,
15 La (cutare) să'l pornești ;
Să vie cu gura căscată,
Cu limba beșcată.
Să nu'î vie a sta,
Să nu'î vie a mânca,
20 Pên' la (cutare) n'o da.
In vis să'l visez
Aștevea să'l vęd,
Măine 'n zori să'l cunosc
Și cu el să vorbesc.</p> |
|--|---|

Notă : Să ia batista fetei care voiește să'și facă pe scrisă, se amenință cu ea la o stea mai luminósă din spre resărit. Sa face batista colac și se pune sub cap, în locul unde dórme nóptea.

VRAJA DE SCRISA
(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Ióna Moldaianca, vrăjitóre, din Roșiorii-de-Vede.

<p>Stea, stelulița mea,
Tóte stelele să stea.
Iară tu să nu stai.
Să te faci un șerpe bălaur,
5 Cu codița de aur.
Să'mi umbli țara,
Și 'n lung și 'n lat,
Și la noi în sat,</p> | <p>Să'mi găsești scrisa (cutăruța).
10 Cu clocu s'o clocnești,
Cu códa s'o plesnești,
La (cutare) s'o pornești.
In vis s'o visez,
Aștevea s'o vęd,
15 Măine 'n zori s'o cunosc
Și cu ea să vorbesc.</p> |
|---|---|

Notă : Se vrăjește cu batista la o stea din spre resărit. Dacă stéua, în timpul când se face de scrisă, ptere, se ascunde, se crede că nu e bine de tinerul sau tinera care 'și fac pe scrisă. Dacă stéua jócă și 'și mărește rațele, seđi ce că atât tinerul cât și fata vor fi norocoși în căsătoria lor.

VRAJA DE SCRISA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Stanca Radu Moeș, din Scrioștea—Teleorman.

<p>Stea, stelulița mea,
Tóte stelele să stea,
Numai trupul tǎu să nu stea.
Să te faci șerpóică,
5 Balauróică,
Cu totul de aur.
După scrisa (cutăruia) te so-
[rocesc,
Să umbli în scurt și în lat,
Și la noț în sat,
10 După scrisul (cutăruia)
De l'oi găsi în pat,
Culcat
Orî în sat la sfat,—
Cu cîocul să-l cîocnești,
15 Cu aripile să 'l plesnești,
La (cutare) să 'l pornești,
Cu limba crăpată,
Cu gura căscată,
Cu buza beșicată.
20 Pên' la (cutare) n'o veni,
Să se bată a plesni,</p> | <p>Să nu-î vie a sta,
Să nu-î vie a mânca,
Să nu-î vie a culca,
25 Să nu-î vie a vorbi,
Să nu-î vie a sfătui,
Pêně cu mine n'o vorbi.
Să vie trăsînd,
Plesînd,
30 Din gură vǎpǎi lǎsǎnd,
Pîn fete grase și frumoșe,
Ca pîn bróște vîermǎnoșe;
Pîn neveste grase și frumoșe,
Ca pîn cățele vîermǎnoșe,—
35 Desculț d'un picîor,
Și cu capul gol,
Pîn sat fără sfat,
Și pîn cǎîni fără cîomag.
În vis să 'l vîez.
40 Aîvea să 'l vîeđ.
Mǎine în zorî să 'l nǎzǎresc.
Și cu el să vorbesc.</p> |
|---|---|

Rețetă: Se descântă cu batista și cu bete la o stea din spre resărit.

DESCANTEC DE SCRISA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Leanca Gheorghe Rêlea, din Facăf—Vâlcea.

<p>Stea, stea logostea,
Tóte stelele să stea,
Scrisa—orânda (cutăruia) să
[nu stea.
Să te ducî din vad în vad,
5 Din sat în sat,</p> | <p>Pêně unde o fi scrisa și orânda
(cutăruia) ursat.
Acolo să găslască,
Să prânđlască,
Să amieđlască,
10 Să odinlască.</p> |
|--|--|

- In pat să nu'l lase.
 Să 'l scóle,
 Să 'l trimetă,
 Prin sat fără ciumag,
 15 Cu nuța de alun,
 Să umble ca un nebun;
 Cu nuța de arțar,
 Să umble ca un armăsar;
 Cu nuța de sânger,
 20 Să umble ca un inger;
- Cu nuța de nuc,
 Să umble ca un haïduc.—
 La scrisa (cutăruța) să se ducă.
 In vis s'o viseze,
 25 Ațeva s'o vadă,
 In dorî de țî,
 La resăritul sórelui,
 In glasul cântătorilor,
 In revărsatul zorilor.

Rețetă : Se descântă cu nufele de alun, nuc, sânger, arțar, cari se taie Joia dimineta, in revărsatul zorilor și, când se taie, se țice :

- Mă sculaï Joï de dimineta,
 Pe rouă, pe cetă,
 Pe cărare neumblată,
 De rouă nescuturată.
 5 Roua o scuturaï
 Și scrisa o deșteptaï
 Și-o pornî in sat, etc.

Și se repetă vorbele de mai sus: Stea, stea, logostea, etc. Se descântă sêra și dimineta, in spre Joï, in cântatul cocoșilor. Descântecul se face la o stea mică din spre răsărit; se ia apă nelncepută de la tref isvóre, repetându-se cuvintele :

- Cum se întâlnesc isvórele,
 Așa să se întâlnească (cutare) cu (cutare).

DESCANTEC DE SCRISA CU CARBUNI

Cules de Chr. N. Țapu de la Leanca Gheorghe Rêlea, din Facăi—Vâlcea.

- Voi nouă cărbunî,
 Ca nouă gârgăuni,—
 Eü vë aprinseï,
 Și la scrisa (cutăruța) vë tri-
 [miseï ;
- 5 Să vie la nópte 'n vis,
 Ațeva s'o vęd,
 Măine in revărsatul zorilor,
 In glasul cântătorilor,
 Cu ea să vorbesc.

Rețetă : Se descântă cu resteu (un lemn de la jug), găsit in nóptea lui Sfintu Gheorghe și in nóptea de Ispas.

Se mai descântă cu un țeruș de la Ieslea calului și se repetă cuvintele :

«Cum găsiï eü resteuł ăsta și cum trage calul Ieslea de fên, așa să se găsească scrisa (cutăruța) și s'o tragă la casa, la averea, oleabul (cutăruța).

Dacă nu se găsește resteuł, se fură și se țice :

«Cum furaï eü resteuł, așa să fur gândurile, vorbele, inima, sufletul scrisel mele. S'o pornesc, in vis s'o visez, ațeva s'o vęd, măine in dorî de țî să vorbesc.

Resteuł și țerușul de la Ieslea calului se bagă in foc și dacă se aprinde și arde se țice că scrisa este bogată; dacă este săracă scrisa, țerușul și resteuł se sting.

DESCANTEC DE SCRISA CU CARBUNI
(VARIANTA)

Cules de Chr. N. Țapu de la Petruța E. Nițulescu, Ocnele-Mari.—Vâlcea.

Stea, stea logostea, Tóte stelele să stea, Stéua (cutăruța) să nu stea ; Să umble în lung și în lat, 5 Și la noi în sat. În țara Turcéscă, Bulgăréscă, Románéscă, Moldovinéscă, — 10 Să aducă scrisa (cutăruța). De-o fi cismar,	De-o fi zidar, De-o fi tēmplar, De-o fi dulgher, 15 De-o fi moșier, De-o fi cărclumar, De-o fi foționar, De-o fi cojocar, Să vie, în vis să 'l visez, 20 Ayevea să 'l vėđ, Să 'l cunosc bine ales.
--	---

Rețetă: Se descântă cu tulpanu; se face covrig și se uită prin el la o stea mică din spre răsărit. Se dă apoi tulpanul fetei sau tinărului care 'și-au făcut de scrisă și 'l pun sub căpătăiu și dórme pe el.

VRAJA DE SCRISA
(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Maria Năstase, Romanesci—Gorj.

Moț, moțișorul meū, De când te-am spălat, De când te-am plectēnat, Nici o slujbă nu ți-am dat. 5 Dar astă séră îți dau slujbă [mare, Să te faci șarpe bălaur Cu solzii de aur, Cu două-spre-đece capete, Cu două-spre-đece cōde, 10 Cu două-spre-đece aripī, Să mergī la scrisa mea ursată, De la Maica Precista îndrep- [tată.	Cu clocurile să 'l clocănești, Cu aripile să 'l plesnești, 15 Cu cōda să 'l pornești, Pe el, pe tată-sēū, pe mumișă-să, [pe frați și pe tóte némurile lui. Toți de el să stea, Să vie să mă ia, De o fi în munte, 20 De o fi peste munte, De o fi aici în sat, Toți de el să stea, Și să vie să mă ia.
--	---

Rețetă: Se descântă în moțul fetel cu un ac gălben cu gămălie. Fata are și face de scrisă își ia păr din moțul ei și ducându-se în vatra focului îl pârlește pe cărbunii dîcînd vorbele:

«Cum se pârlește și arde părul ăsta în vetre, așa să sfârâe și să ardă și pîetre inima (cutăruia)». (De trei ori).

Apoi cu acul se înțepă perna înainte de a se culca fata și repetă orbele:

«Nu te înțep pe tine, ci înțep scrisa mea. Să nu'î fie asta, să nu'î e a bea, a mânca etc.

VRAJA DE SCRISA

(VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Balașa, vrăjitoarea, din Rovinari—Gorj.

In colo spre răsărit, Mare foc se vede. Dar pe foc ce era? Trei cazane fierbătore, 5 Trei cuțite tăfetore. Dar foc cine le da? Draciî mării și ai țeriî. Il frigea, il ardea, Și in frigare il întorcea,— 10 Pe el, pe tată-său, Pe el, pe mumă-sa, Pe el, pe popa din sat.	Pe el cin'l'o vedea, Tot de el să stea, 15 La scrisa lui să vină s'o ia. Tu pîetroîu bălțat, Să mi-l aduci prin sat, Fără de sfat, Pin căini, fără de cîmag.— 20 Da lui ce'î dăruești? Un cal din munț, De unde î-o plăcea, De acolo să'î ia.—
--	--

Rețetă: Se crapă ușa de trei ori și la fie-care deschidetură de ușa se repetă descântecul.

Apoi se lîgă un semn din cărpa fusteî saî rochieî celeî ce 'și face e scrisă:

VRAJA DE SCRISA

(VARIANTA)

Culésă de I. Ionescu, abs. seminarist, de la Stana Lungocî, com. Oprisor—Mehedinț.

Cuțit, cuțitașule, De când te-am alămat Și te-am plăsălat, Și la țigan te-am lucrat 5 Și te-am cununat, Nici o slujbă nu țî-am dat.	Dar astă séră Este o séră mare; Îț dau o slujbă tare, 10 Să umbli din deal in vale Și lungiș, Și curmeđiș,
--	---

- In lung și în lat
 Și la noț în sat,
 15 După scrisa mea,
 După ursita mea,
 De ursătorî ursată,
 De Dumneșeu la mine în-
 [dreptată.
- Să vie prin sat,
 20 Fără de sfat ;
 Să vie prin călni,
 Fără de cîomag ;
 Să vie pe drum lupește,
 Să între în casă porcește, —
 25 Cu punga deochîtată,
 Cu gura căscată.
 Eū il împung,
 Și il străpung
 Pe el, pe mamă-sa,
 30 Pe el, pe tată-seū,
 Pe el, pe frate-sēū,
 Pe el, pe soru-sa,
 Pe el, pe moșul seū,
 Pe el, pe nașu-seū,
 35 Pe el, pe mahalaua lui,
 Pe și cu cin' s'o 'ntâlni,
 Că eū il bat și 'l străpung
 Și 'l bat între picîore,
 Să 'i dea în gând de insură-
 [tore.
- 40 Că eū il împung,
 Și 'l străpung
- Prin inimă,
 Pe supt inimă,
 Prin fîcațî,
 45 Pe supt fîcațî,
 Prin rărunchî,
 Pe supt rărunchî,
 Prin limbă,
 Pe supt limbă,
 50 Prin dințî,
 Pe supt dințî,
 Prin pîele,
 Pe supt pîele.
 Să 'i bat între picîore,
 55 Să 'i dea în gând de insură-
 [tore
- Să vie cu portofelul descî
 Cu sîngele întăritat,
 La nôpte să 'l visez
 Mîne aievea să 'l vîd,
 60 Cu calul furuind,
 Din bice plesnind,
 La mine venind.
 Nicî să nu maî șadă,
 Nicî să nu maî mînânce.
 65 Inima să-i sară,
 Ochiî să-i plesnescă,
 Să nu-i dea a sta.
 Căcî dacă o maî sta,
 Il-oî întâmpina.
 70 Sîngele din nas i-o pica.

Rețetă: În tot timpul descîntecului, cuțitul se ține în mînă, întepînd încetinel pămîntul cu el și apoi îl bate în pămînt după ușă și se dîc de vintele:

La nôpte să'l visezî,
 Aievea să'l vîd etc.

VRAJA DE SCRISA

(VARIANTA)

Culésa de Chr. N Țapu de la vrajitoroa Bălșa, din Rovinari—Gorj.

- Nu încind
 Și aprind
 Ast pietroiū bălțat ;
 Și încind
 5 Și aprind inima scrisului (cu-
 tăruia),
- Incind și aprind
 Capul de căcîlă,
- Căcîlula de cap,
 Ciórecî în cur,
 10 Curul de ciórecî,
 Cămașa de pîele,
 Pîelea de cămașă,
 Pîn rărunchî,
 Pe supt rărunchî,
 15 Pên' în plămîni,

- Pe supt plămâni,
Incind și aprind trupul (cută-
[ruia].
- De o fi în haia țară,
Să vină până mâine séră ;
- 20 De o fi în astă țară,
Să vină pêne diséră ;
De-o fi peste munte
Îl pun punte,
Să trecă pîn fete frumoșe,
- 25 Prin văduve grase,
Pên' la scrisul ei acasă.
Pe el, pe tată-séu,
Pe el, pe mumă-sa,
Pe el, pe cin' l'o vedea,
- 30 Tot de el să stea
Și scrisa lui să vină s'o ȳa.
- Tu pietroiū bălțat
Să mi'l aducă prin sat,
Fără de sfat
- 35 Prin căini făr' de ciomag,
Tu secere
Cum tai spicele
Și mefele
Și grânele
- 40 Și orzele,—
Așa să taiū eū tóte gândurile,
Tóte făcăturile,
Tóte legăturile,
De la tóte fetele,
- 45 De la tóte nevestele.
La scrisa lui să'ȳ fie
Gândul de ađi înainte.

Rețetă: Se descântă cu pietroiū alb în foc și cu o secere. Pietroiūl se arde și se ciocnește cu secera spunându-se versurile de mai sus. Pietroiūl se scóte din foc, se pune în pragul ușei, se pișe pe el și se ȳic cuvintele.

— Cum nu póte ține lumea și țara pișatul, așa să nu țină scrisul (ursitul) (cutăruȳa) și să vină mai în grabă. Și cum nu stă ușa, așa să nu stea scrisul (ursitul) (cutăruȳa) pên' n'o veni la (cutare).

VRAJA BOBILOR

Culésă de Chr. N. Țapu de la vrăjitórea Tinca Balan, din Costești—Vâlcea.

- Voȳ patru-ȳeci de bobȳ,
Voȳ patru-ȳeci de fraȳ,
Cum știȳ incolȳi
Și lunca și țara hărăni,
- 5 Așa să știȳ de bóla (cutăruȳa).
De-o fi din sfinte,
Saū din ȳile greșite
Să 'mi eșȳ pe cincȳ ;
- Dar dacă o fi niscaȳ dătături,
10 Saū aruncături de la muferȳ,
Să 'mi eșȳ pe noue,
La inimă doue.
Să vȳđ bine că 's dătaturi,
Din mȳini de fomefe,
Nu sint din sfinte, din milos-
[tive.

VRAJA BOBILOR (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Iliana Nicolae Săceanu, din Drăgăni—Teleorman.

—Voi patru-deci și unu de bobî,	Să vă deschideți pe nouă ;
După cum știți să răsăriți	Dacă n'oți găsi
Și să incolțiți	10 Să eșiți pe cinci ;
Și lumea albă o arâniți,	Să vă închideți în prag și în
5 Așa să știți	[temei,
Să ghiciți de (cutare).	Să ved bine că nu găsește bu-
Dacă 'l va găsi	[curii.

VRAJA CARTILOR

Culésă de Chr. N. Țapu de la Constantina Ión Rădoi, din Valea-cu-apa—Gorj.

—Voi două-deci și patru de cărți,	Să ved bine că mōre ;
Să 'mi știți,	Iar de ar avea leacul,
Să 'mi ghiciți (de cutare).	Să 'mi cadă pe roșu, să ved din
De-ar trăi, să 'mi lasă pe roșu.	[ce are leacul.
5 De-ar muri, să 'mi tragă pe negru,	

VRAJA CARTILOR (VARIANTA)

Culésă de Chr. N. Țapu de la Dumitra Nedelea, carturarésă și vrajinōre, în Cetățuia, satul lângă R.-Vâlcea.

—Voi două-deci și patru de cărți,	Ce pās are,
După cum jugravul v'a jugrăvit	Ce greutate are,
Și țiparul v'a țipărit,	Ce supărare are.
Așa să știți.	10 Are vre-un léc ?
5 Și să ghiciți.	Dacă 'o fi din dăltături,
Ce bōlă are (cutare) ?	Sau din aruncături,

Să 'mî spuneți iară bine,
 15 Să 'mî spuneți,
 Să 'mî ghiciți,
 De 't-o fi bôlă din sfinte,

Din ele săi spurcăciuni.
 De n'o avea léc să 'nchideți,
 20 C'o damă roșie cu ochii verzi.

DESCANTEC DE PUS LA STELE

Cules de Chr. N. Țapu de la vrăjitoarea Sîmina, din Gresiă—Teleorman.

Tu, stea, logostea,
 Tóte stelele să stea ;
 Dar stéua lui (cutare) să nu
 [stea.
 Să umble pe tóte câmpurile,
 5 Să adune leacurile ;
 Că sórele mî-a răsărit,
 Noué surori aú venit,
 Pe (cutare) l'aú tãmăduit,
 Că cu grapele l'aú grăpat,
 10 Cu măturile l'aú măturat,
 La masa de mătase l'aú mânat.
 Tóte priotesele,
 Tóte jupănesile,

Peste ape aú suflat.
 15 Apele se limpeșia,
 Bólele (cutăruia) se sprijinîa.
 De la (cutare) eú le-am gonit.
 In cuibul berzilor le-am sorocit.
 Toți șerpiî îi reteza,
 20 La puișori îi aducea,
 Bólele de la (cutare) se ridica,
 In cumpenile fântănelor le-am
 [ridicat,
 De acolo le-am descântat,
 In nisipurile mărilor le-am
 [băgat,
 25 Pe (cutare) l'am sculat.—

Rețetă : Se descântă în rachiú Lunea. În rachiú se pune și trei cărbuni aprinși și se sting ; dacă cărbuniî cad la fund este semn rău—dîce-se că bolnavul nu se mai scólă și cade la o zăcere mare—iar dacă staú cărbuniî d'asupra—fără să se cufunde în acel rachiú—este semn bun cum că bolnavul are să se scóle îndată.

MEĐICINA POPULARĂ

MEDICINA POPULARA

Medicina babei Simina vrăjitoarea, din Gresia-Teleorman.

Pentru tămăduirea ómenilor bolnavi de tranji întrebuiţeză o buruiénă care este foarte primă-văratecă, numită în acéstă parte de loc Dediţel. Acéstă buruiénă se ferbe în o ólá, ca de o oca, cu vin, pêně ce rămâne ca o litrá ; óla ferbe acoperită de a nu rěsufla. Acoperirea ólei se face cu cocă de făină. Vinul fert cu dediţel se bea ca o cěşcă pe ći pêně ce se isprăvesce.

•

Pentru întors la vite, ca să nu móră vitele, se întrebuiţeză o buruiénă numită în acéstă parte de loc Laba ursului. Acéstă buruiénă o tócă mă-runt şi o amestecă în tăriţe pe care le dá la animale de le mănâncă.

*

Pentru căderea părului (cheliie saũ plesnete în cap) întrebuiţeză o buruiénă pe care o numeşte areũ.

Buruiéna acésta numită areũ, o ferbe în apă şi se spală cel bolnav de mai multe ori pe cap cu apa în care s'a ftert buruiiana.

•

Pentru descuítatul vitelor cum şi al ómenilor (când nu se pot pişa), întrebuiţeză o buruiénă ce o numesce Pěrul porcului. Acéstă buruiénă o ferbe în apă în care mai tórnă şi unt-de-lemn şi o dá căldicică de o bea vita saũ omul bolnav.

•

Pentru isbiturĩ, bóle ce vin des la copii, bóle care încep cu tremurat, întrebuiţeză o buruiénă numită sânděeni. Cu acéstă buruiénă se afumă copiii bolnavi.

•

Pentru ómenii cari tuşesc mult (tuse din sfinte) întrebuinteză o buruiénă numită ederă, pe care o ferbe în vin şi o bea cel bolnav. Mai întrebuinteză tot pentru tuse rea şi o buruiénă numită iérbă mare. Rădăcina de iérbă mare se tae în bucăţele subţiri şi se pune în rachiú de drojdie ca o oca şi stă de se plămădesce trei zile. După acele trei zile bea cel bolnav câte 2—4 cesci pe fie-care şi péné ce isprăvesce rachiul cel în care se plămădise (şequse) iérbă mare.

(Culese de Chr. N. Ţapu de la baba Simina în etate de 90 ani, din cámunul Gresia, pendinte de comuna Bălţaţi—Teleorman).

Vindecare de Lingóre sau tifos.

Sé ia trei luminări şi 'n ziua de Sfintu Sava, trei zile péné în Sf. Nicolae, se duc la biserică şi se pun în credinţă la o icónă, fie a Sfintului Sava, fie a altor sfinţi; pe urmă se lasă de arde o bucată de vreme—cât ţine slujba în biserică; Dar luminările trebuie să fie de cêră curată. Pe urmă se opresc şi se légă în casă şi unde e cine-va bolnav de strigă alurea, inebuneşte, strigă a lingóre, se duce şi cere apă şi aprinde o luminare întâiu şi pe urmă de la acéstă luminare se aprinde şi cele lante doué luminări şi din fie-care să se pice trei picături de se fac cu totu noué picături. Pe urmă se dá bolnavului să inghiţă de trei ori apă şi apoi să se şi spele, iar picăturile de cêră din apă se pun sub perina de culcare.

(Culésă de I. Odor, de la Lénca Ghenovici, din Văleni-de-Munte—Prahova).

De oftică.

Se ia sémânţă de cânepă, bine alésă de pămînt, spălată bine, pusă la foc, fiértă bine péné dá colţu, pe urmă fiértă într'o căldare curată, şi apa (zéma) ce rămâne să dea bolnavului, diminéţa pe nemâncate, apoi la 12 césuri şi séra. Póte să ia pe şi o jumétate de oca să bea. Cănepa să fie próspătă, să nu fie veche, «că surcéua veche nu face jar».

(Idem de la Lénca Ghenovici, din Văleni-de-Munte—Prahova).

Tuse rea (măgărăscă).

Se ia táfălug (o buruiénă care se găseşte pe câmp), se fierbe ceaiú şi se dá de béut bolnavului diminéţa şi séra. Doftoria asta omórá şi tusea măgărăscă şi o parte din oftică.

(Idem de la Lénca Ghenovici, din Văleni-de-Munte—Prahova).

De scrofuri.

Se ia găinaţ de porc luciú-negru şi se amestecă într'o strachină cu o lingură de unt-de-lemn franţuzesc se bate bine şi se fărîmă şi se pune

ca oblojélă (cataplasma), în locul, unde 's scrofurile. Dacă se urmăzeă așa înainte regulat, apoi scrofurile ies ca oul.

(Idem de la Lénca Ghenovicî, din Văleni-de-Munte).

Durere de măsele.

Să face ceaiu de jaleșiū și să ia ca gargară.

(Idem de la Leanca Ghenovicî — Văleni).

Bubă rea — Ha-bubă.

Să ferbe fasole fără sare, fără nimic; să bate cu lingura și să pune între cărpe de olandă ca oblojélă.

(Idem de la Leanca Ghenovicî — Văleni).

Trânji la ochi ori la ședut.

Să ia măsă de icre negre (ceea ce rămâne pe butoiu), apoi trei rădăcinî de praz, puțin ardeiū, apoi trei gămălii de ridichi. Se face din tôte acestea fum într'o ólá și acoperindu-se la gură,—de e la ochi să se afume; de e la ședut, să se așeze pe óla cu fum.

(Idem de la Lénca Ghenovicî — Văleni).

Pișat în pat.

Trei oue, cari să nu fie crăpate, stins varul, adică să se cócă în var. Aceste oue se dau la bățatu pișeciosu dá le mănâncă. Doctoria asta să chémă «doftorie dá slăbiciune de mijloc».

(Idem de la Leanca Ghenovicî — Văleni).

Tot de pișat (variantă).

Se duce Lunia cu pișeciosu la un gard, care are pletere (gard cu nuele) și ia un par, pe care'l pune pe foc și pe urmă să pișe pișeciosu pe el (pe par) cu mare băgare de sémă să'l ude pênă când n'o mai fi foc pe el și pe urmă îl pune iar în locul acela, unde a fost și apoi de bună sémă pișeciosu nu se mai scapă în pat.

(Idem de la Leanca Ghenovicî — Văleni).

De încuiat de ud.

- a) Să se bea zémă de pătrénjel fiert (în cantitate puțină); sau
- b) Siminichie pisată bine, ca să nu se vađă și se amestecă în dulcétă.

(Idem de la Leanca Ghenovicî — Văleni).

Dă năjit (dureri de urechi).

a) Să pune în ureche usturoiul bine pisat și pus într'un tulpan, sau mir se bagă în urechea a cu verme (așa se crede, că durerea provine din cauza vermelui).

b) Mămăliguță caldă sau o măslină să se puie în ureche și bolnavul să se culce pe urechiă.

(Idem, de la Leanca Ghenoviciu—Văleni).

De durere de măsele, ori de ureche.

Să ia brâncăriță (o buruiană galbenă și lată, care se face pe copacii cei mari) și se lăgă cu ea.

(Idem, de la Leanca Ghenoviciu—Văleni).

Dă urechi (durere).

Să ia gogoșe dă pe tufă și se storce în urechiă, dacă urechea e împăslită.

(Idem, de la Leanca Ghenoviciu—Vălenii-de-Munte).

Dă reumatism.

Sămënță de laur, pusă în rachiul de drojdi. Se unge cel bolnav la sóre cu el sau se ia untură de câine (de la hingheri).

(Idem, de la Leanca Ghenoviciu—Vălenii-de-Munte).

Dă degerătură.

Se pune pe locul degerat fere de porc cu varță acră—oblojelă.

(Idem, de la Leanca Ghenoviciu—Vălenii-de-Munte).

Dă pecingine.

Se unge cu untură din caltaboș, fert în nóptea de Paști.

(Idem, de la Leanca Ghenoviciu—Vălenii-de-Munte).

De umflătură de pantece.

Baligă de cal cu lapte acru fert și oblojit, iar ca interne (pe dinăuntru) se ia ca băutură : cealul de enupere (sămënță de brad).

(Idem, de la Leanca Ghenoviciu—Văleni).

De umflătură de picior.

Taulă da albă (inflorită) și cója de desubt se ferbe. Se ia ca bătură o lingură de masă pe zi.

(Idem de la Lénca Ghenoviciu—Văleni).

De negi pe mână.

Cel cu negi să se ducă la biserică și să facă cincisprezece mătăni la strașina bisericii și apoi ținând mâna cu negii să pice pe ei apă de pe strașină, și toți negii se usucă.

(Idem de la Lénca Ghenoviciu—Văleni).

De stârpirea șórecilor mari.

Burete de placă, cu care șterg copiii tabla, se frige în untură, ori în jumări, dar nu dă tot și apoi se dă la șóreci, cari mănând buretele, acesta se umflă în ei și așa crapă șórecii.

(Idem de la Niță Boianiu—Văleni).

De umflătură de gât.

Castraveți murați, tăiați felii și făcuți oblojelă.

(Idem de la Moș Niță Boianiu—Văleni).

Durere de falcă și de urechiă.

Se ia o baligă prósăpă de vacă; se cóce bine în spuză și apoi înfășurată bine într-o cârpă curată, se oblojește la fălci ori la ureche.

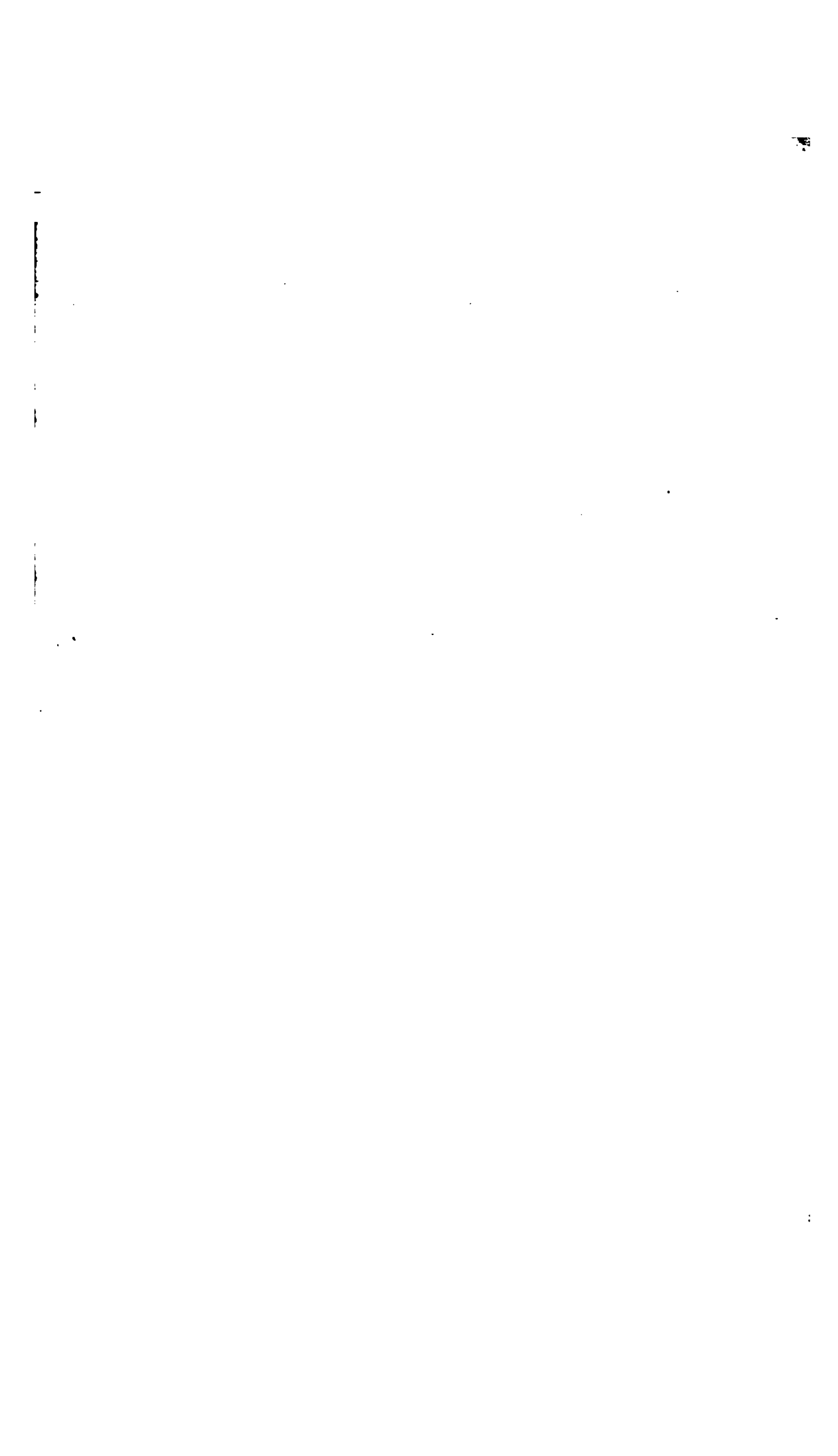
(Idem de la Dumitru Popescu din Star—Chiojd)—Buzău.

Descântec de sperietură.

Se ia un blid (un fel de copae cu mâner) și în el se pune spuză și se pune la spatele cui suferă și apoi c'o mătură aprinsă și se dă la spate de trei sau patru ori și din gură se ȳice :

Nu ca vacili, ci ca porci;
Nu ca vacili, ci ca porci!

(Idem de la Dumitru Popescu din Star—Chiojd)—Buzău.

PROVERBE

PROVERBE

ADUNATE, DE CHR. N. ȚAPU, DIN OLTENIA

Nicî din ciocoî om de frunte, nicî din salcie cerc de bute.

*

Nicî din salcie pere, nicî din răchită vișinele.

*

Nicî turc, nicî turleac : ȳa un fleac.

*

Nicî tóte a doctoruluî, nicî tóte a duhovniculuî.

*

Nicî pe dracu să 'l vedî, nicî cruce să 'ȳ faci.

*

Nicî usturoiú a mâncat, nicî gura 'ȳ-a mirosit.

*

Nicî nu știî de unde sare țepurile.

*

Nicî lelea cu bârnețe, nicî badea cu altițe.

*

Nicî nu e frică de furnică, de Nechita nicî atáta.

*

Cum e turcul așa e și pistolul.

*

Dă-ȳ popo pinteniî, și bate-ȳ ȳepa cu călcáele.

*

Maî bine de cât la anul un boú, maî bine acum un oú.

*

Cine se amestecă în tăráțe, porciî il mánáncă.

*

Mița, cu clopot nu prinde șóreci.

*

Din códá de cáine, nu se face sitá de mătase.

*

La cinci-șeci ani sbóră și curcanul.

*

Nu întinde mai lung picóarele, de cât e lungă plapăma.

*

Pentru un purice nu svârli plapăma pe foc.

*

Femeia nebătută, ca móra nefericită.

*

Omul cât trăește, învățatură d'ajuns nu dobândește.

*

Nu e pentru cine se pregătește, dar e pentru cine se nimerește.

*

De la un datornic rău, e bine să efi și un sac de pae.

*

La un car de minte, e bine să fie și un dram de noroc.

*

Ardă casa mea, dar ardă și a vecinului.

*

Ca să pierđi șórecii, nu da foc morii.

*

Ac și ață, c'a venit zapciul în sat.

*

La lauda mare, mergi cu sacul mic.

*

Nu se póte fi și cu varza unsă, și cu slánina în pod.

*

Hopa, țupa, cât ține nunta ; chiú, vai, patru-șeci de ai. .

*

Fuga 'i rușinosă, dar e sănétósă.

*

Ovreurul a vrut să mérgă și el o-dată călare, și atunci s'a întemplat
Sambătă.

*

Paza bună, trece primejdia rea.

*

L'a prins cu mâna 'n sac.

*

Chelbosului, scufie de mărgăritar îi lipsește ?

*

Apa trece, pletrele rămân.

*

Boul are limba lungă, dar nu póte vorbi.

*

Rău e a fi între ciocan și ilău.

*

De cât cîora 'n par, mai bine vrabia 'n palmă.

*

Cine nu vrea să plămădiască, cerne totă ziua.

*

Cine se scólă mai de dimineță, mai departe ajunge.

*

Ziua de dimineță se cunoște.

*

Ocîhul stăpînului îngrașă calul.

*

Cine umblă după două epuri, nu vîneză nici unul.

*

Dă-mî, Dómné, ce n'am avut, să mă mîer de ce m'a găsit.

*

Scârțitura carului, vrednicia vătavului.

*

Vodă vrea și Hîanca ba.

*

Copilul pîne a nu plînge nu 'l aplécă muma-sa.

*

Căniî latră, vîntul bate.

*

De unde nu este foc, nu ese fum.

*

Ferește-te de cărbunele acoperit.

*

Satului care se vede, nu-î trebuie călăuz.

*

Cine are barbă, are și pîeptene.

*

Măi! S'a suit scrófa în copac.

*

Bre! A prins mămăliga cójă.

*

După cum e sacul, așa e și peticul.

*

Cum vrei să măsori altuîa, așa ți se măsórá.

*

S'a mániat văcarul pe sat.

*

Ce știe satul, nu știe bărbatul.

*

A intrat badea ca într'un sat pustiū,

*

Cel ce începe multe, nu isprăvește nimic.

*

Nu lăuda singur faptele, căci pierdți rodul.

*

În urma bătăliei, mulți voinici s'adună.

*

Maș bine cu un voinic la pagubă, de cât cu un mișel la câștig.

*

Ce ții în mână nu e minciună.

*

Sătutul, nu crede pe cel flămând.

*

Găina care codcocodește, nu face ouă.

*

Cine tot alege, dese-orți reu culege.

*

Câte capete, atâta idei.

*

Totă pasărea pe limba ei pîere.

*

Cum se așterne omul, așa se culcă.

*

O învoială strâmbă e maș folositore de cât o judecată dréptă.

*

Găina bătrână face zémă bună.

*

Fetile maș după urși număș nu merg.

*

Șéde dracul în deal și restórnă carul în vale.

*

Popa nu tócă de doué orți pentru o babă surdă.

*

Dacă nu curge, măcăr se picură.

*

În țara orbilor, cel cu un ochi e împérat.

*

Mână pe mână se spală, și améndoué spală obrazul.

*

Spală-ți rufele în ograda-ți și le întinde pe funia ta.

*

Orî cu capu de pîetră, orî cu pîetra de cap.

*

Cuî cu cuî se scóte.

*

Cine umblă cu mîere, își linge degetele.

*

Capul plecat, nu-l taie sabia.

*

La bêtrânețe s'a călugărit motanul.

*

Pisica, când nu ajunge la slănină, țice că pute.

*

De departe trandafir, d'aprópe niște știr.

*

Vede paul în ochiul vecinului, și nu vede bârna în ochiul seú.

*

Lupul, unde a mîncat odată mîelul, cearcă nouă ani așî găsi hrana.

*

Nu se sperie lupul de pîlea oi.

*

Omul blând fugе ca racul, când dă peste huet.

*

Vrabia malaiú viséză și calicul praznicu.

*

Vrabia tot puî arată.

*

Schimbarea Domnilor, bucuria nebunilor.

*

Peștele de la cap se impute.

*

O mincúna cîocolăscă trece în țara unгурéscă.

*

Bobe călătóre nu are sêrbătóre.

*

La lauda mare mergi cu sacul mic.

*

Nu vorbi de funie în casa spánzuratului.

*

Tata rus, mama rus, numai Ión moldovan.

*

Ochiul vede, inima cere, ce folos că nu-î putere.

*

Unde o lăgă, și unde o dore.

*

Se poate păzi un sac de purice, o turmă de epurî, dar nu o fimee.

*

Incetul cu incetul se face oțetul.

*

Ce esă din pisică, șorecî prinde.

*

Cine nu a gustaî amarul, nu știe ce e zaharul.

*

Bate fierul, cât e cald.

*

Nu pune mâna, unde nu îți fierbe óla.

*

Calul, pușca și fimeța nu se'nprumută.

*

Ursul nu jôcă de bună voe.

*

Bate șaua să pricépă lépa.

*

Râde dracu de porumbel, și nu se vede pe el.

*

Un nebun zvârlă o pîetă în apă și dece înțelepți nu o pot scóte.

*

Bóla din născare, léc nu are.

*

Cum e tanda, așa e și Manda.

*

De nevoe, saî și'n patul altuța.

*

Vremea vinde lemnile, și nevoța le cumpără.

*

Lupul schimbă pèrul, dar năravu ba.

*

Limba e și dulce și amară după fapte.

*

A trăit traîul, a mâncat malaîul.

*

Cine vra să șadă între două scaune, cade între ele.

*

Fimeile nemustrate, ca bucatele nesărate.

*

Muntele a fătat un șórice.

*

Calul are patru piclóre și poticnește, cu atât mai mult omul că nu are de cât două.

*

A fugit ca dracul de tãmãe.

*

Cine póte óse róde, cine nu nici carne móle.

*

De frica vrãbiilor nu sémãná malaiú.

*

Brãnzã bunã în burduf de cãfne.

*

Cu peștele mic, prinđi pe cel mare.

*

Nu face din țințari harmãsari.

*

Omul bêtrãn și nebun, légã-l la gard și-í dã fên.

*

Nu s'a vëđut cal verde și Grec cu minte.

*

Cu multe móșe, rêmãne copilul cu buricul netãfat.

*

Greú a fi babã frumósã, copil cu minte, și doctorií bune.

*

Iérba rea nu pñere.

*

Butuguróea micã restórnã carul mare.

*

La un car de óle, e destul o loviturã de mãcñucã.

*

Calul de dar nu se cautã în gurã.

*

Beñivuluí și dracu íí eșã cu oca ínnainte.

*

La bêtrãnețe place vinul vechí și fetile tinere.

*

Nu fi pentru unií mumã, pentru alțií cñumã.

*

Omul cautã léc, unde simte cã'l doare.

*

Să nu dea Domnul omului cât poate răbda.

*

Unde dă și unde crapă.

*

Cum sameni, așa și culegi.

*

Laudă-te gură, că alții nu se îndură,

*

Sabia are două tășuri, cine vrea să o întrebuințeze.

*

Ulciorul nu merge des la apă.

*

Cine are carte, are și parte.

*

Plouă din Maiu, face malațu.

*

Tote păsările câte zbor, nu se mânâncă.

*

Fapta bună nu cere laudă.

*

Păzește singur, dacă vrei și Dumnezeu să te păzescă.

*

Cine greșăște, tot ormanul glóba plătesce.

*

Când doi se sfădesc, al triilea câștigă.

*

Paza bună, trece primejdia rea.

*

Răfuéla de a-casă, nu se potrivește cu cea din tîrg.

*

Cui este pica désă, să poftescă la masă.

*

Două săbiți ascuțite, nu încap într'o singură tîcă.

*

Cine 'ți zvârlă o piétră, zvârle-î o pâine.

*

O nuntă posomorită, e ca o babă gârbovită.

*

Mortul de la grópă nu se 'ntorce.

*

Șarpele de casă mai mult venin lasă.

*

Limba nu are óse, se îndóie după gând.

Pênă la Dumnezeu, sfinții își iau sufletul.

*

Cine sapă groapa altuia, pică într'ênsa.

*

De unde nu e, nici Dumnezeu nu cere.

*

Fie-care își trage cenușa, sub turta lui.

*

Vai de casa omului, când dracul își viră codița.

*

Vaca care dă cu piciorul în doniță, e mai bine să nu fie lăptosă.

*

Vorba bună mult adună, vorba dulce mult aduce.

*

Omul muncitor de pâine nu duce dor.

*

O scântee e de ajuns, ca să ardă giréda întrégă.

*

Cine alérgă între pari, se 'ntépa în unul.

*

Pe unde a sărit capra, vedu sare și mai sus.

*

Omul picat în apă, nu'î pasă de plóie.

*

După rêsboi, mulți viteji s'arată.

*

Nebunii turbură apa, și înțelepții păscuesc.

*

Leneșul cată lucru, dar nu dorește să'l găsească.

*

Cârnile ce stă în bucătărie, nu e pentru vênătorie.

*

Pisica mai blândă zgârie mai rău.

*

Omul când e să se innece, se acață și de un pațu.

*

Obraznicul mănâncă praznicul.

*

Cu râma mică se prinde și peștele mare.

*

Cu două bucătărese, ese ciorba prea sărată, ori nesărată.

*

Din orî-ce lemn, nu se face bucîm.

*

Spinul, pîne a nu creşte, nu se dizvăleşte.

*

Eftin la făină, şi scump la tîrîte.

*

Calul bătrîn nu se 'nvaţă a merge la umblet, (buestru).

*

E grea bóla, când e punga gólă.

*

Nu umbla cu mâta în sac, că 'î se vîd unghiile.

*

Ş'a pîrdut cinstea, ca pisica la óla cu zmîntîna.

*

Omul bun e ca pâinea cea de grâu.

*

Pe din faţă te linge, pe dindos te frige.

*

Nu caut cinstea câneluî, caut a cuî e cânile.

*

Cine mă vede cu un ochi, eî il vîd cu doi ochi, cine nu, eî voî atîta.

*

Nădejdea pe fugă, cetatea în tufă.

*

E deprins cu nevoile, ca ţiganul cu scînteile.

*

Fie care ştie, unde il strînge cizma.

*

E mai aproape cămaşa, de cât sucmanu.

*

Uşor e a đice plăcintă, dar e mult pîne a se face.

*

Capul luî a mai fost la o cîotă de rîchită.

*

Cumintele fagăduesce şi prostul trage nădejde.

*

Haî, cumătră, cum o fi, că cumătru nu o mai şti!

*

Tacî, bărbate, crede ce îî spun eî, şi nu crede ce îî spun alîî.

*

Fie care traje jăratice la óla luî.

*

Când ți-I gura amară, caută se o îndulcești, că apoi, când e dulce, orî cine o sărută.

•
Geaba vii, geaba te duci, geaba rupi cele opinci

•
Dacă nu-î noroc și parte, geaba te mai scoli de noapte.

•
Nevoea te duce, pe unde nu ți-e voea.

•
Capul să fie sănătos, belezile curg gârlă.

•
Bărbatul multe țice, dar fimeța la dos le duce.

•
Căinile care latră, nu mușcă pe furiș.

•
Ferește-mă, Dómné, de prietini, căci de dușmani mă voi păzi eú.

•
Apa trece la matcă, și omul la țepă.

•
Sângele apă nu se face.

•
Așchia nu sare departe de trunchiú.

•
Nu-i frumos, ceia ce-i frumos, dar e frumos ceia ce e plăcut.

•
Nu-i frumoasă, da-i hazósă.

•
Bate apa, să aleagă unt.

•
E sama să nu te înneci, ca țiganul la mal.

•
Face gâtul leică, și pânticele balercă.

•
Péné a nu te páli cu capul de pragul de sus, nu veđi pe cel de jos

•
la luat apa de la móră.

•
Nu mă călca pe picior, că eú știú de ce ți-î dor.

•
Nu e bine unde cântă găina iar nu cocoșul.

•
De la un datornic răú, nu vei lua nimic de cât la puntea rațului.

•

La cel bogat și dracul merge cu colac.

Unde omul bun a pus mâna, a pus și Dumnezeu mila.

Totă graba strică treba.

Mincarea de diminătă, însuratu de tiner nici o dată nu strică.

Omul lacum e ca și calu : care cum trece drumul iar flămânțește.

A feștelit bețul de amîndouă capetele.

La așa cap, așa căciulă.

Nu da vrabia din palmă, pe cîora din par.

Cel tînăr crede : câte cîore zboră tôte să mănâncă.

Omul cade dintr'un copac și tot mai stă puțin.

Nu se iaă două pîei de pe un boă.

Multe am tras și m'am ras ; nici d'aceste nu m'oă tunde.

Ferescă Dumnezeu pe om de gura satului.

Calul unde te trântesce, acolo bate-l.

Intâi judecă-te pe tine, ș'apoă judecă pe alții.

Calul și fimeța să nu le daă pe mâna altuia.

Dacă vei ști de tôte, îmbêtrênești fără vreme.

Bărbatul și calul să nu'i creăi, când îți pare că merg mai bine, atunci te trântesce.

Țeranul muncește tot anul, ca să capete banul.

'I-a mers bine omului, că 'I-a cântat cucul în față.

Vai de el, când s'a sculat, pupăza 'I-a cântat.

La cheltueli mari, unde merge mia, merge și suta.

Cine sémână vânt, culege furtună.

*

Averea strângătorului, trece în mâna cheltuitorului.

*

Apele mici, fac riurile mari.

*

De cât slugă la cîcoi, mai bine cîoban la oi.

*

Adese-orî norocul și 'l face omul.

*

Nu e nimine cu hârzopul coborît din cer.

*

Adese-orî drumul cel mai scurt e cel mai lung.

*

S'a perdut și drumul și cărarea.

*

Sërmanul, a ajuns la sapă de lemn.

*

Bine e a se alege o-dată bobul din mazăre.

*

Ce dă mâna dréptă, nu trebuie să știe cea stângă.

*

Maî bine de cât o rudă în depărtare, mai bine un prieten în apropiere.

*

Bóla cunoscută, e pe jumătate tămăduită.

*

Trebuie să mănâncî cu cine-va un car de sare, ca să 'l poți cunoște bine.

*

Drumul drept te duce la țintă, ocolurile, cotiturile te fac să rătăcești.

*

E deprins la tîrg ca boul lui Vărnăv.

*

Nu e bună códa care a mai slujit la un topor.

*

Flămândul, codrii viséză.

*

Na-ț'o bună, că ț'a dres-o.

*

Cât de blând să fie motanul, tot sgârie când se mânia.

*

Tot unul și unul, făcuți ca pe sprâncénă.

*

Cu mîere se prinde muştele.

Vorbă multă, sărăcia omului.

Fereşte-te de o fată mare bătrână, ca şi de o vacă împungătoare.

Un măr putred, strică o grămadă mare de mere frumoase.

Nu aduce anul, ce aduce césul.

Orî-ce trebă, lăsată pe trândelă aduce pagubă.

De omul hursuz, tae póla şi fugi.

E e mare necaz, când fómea nu 'ţi dă răgaz.

Nu o ajungi la bete, dacă nu ai spete.

Pe călăreţul bun, il trântesce calul.

Omul trebuie să ia bine séma când sburătăceşte din cuibul părintesc.

Omul harnic, ager, caută a aduna la bogăţie, ca furnica harnică la moşoroş.

Numai géba te ei la trintă, cu pãrdalnica sórtă.

Aşa e róta lumei, uniî se sue, alţiî se cobóră.

Cine se frige cu borş, suflă şi în iaurt.

Nu e grabă, că doar nu dau Turcii.

Sluga harnică, ce 'î trece printre degete dă şi stăpânului.

Om fără căpătîi: nici căţel, nici purcel.

Cine a pierdut cinstea, dă-i colac şi luminare.

Nu e mörte fără pricină şi nuntă fără minclună.

Omul prost, dacă nu e fudul, nu are nici un haz.

Fierul cât de tare tot la foc se móie.

Bucătarul cel mai bun e fόμεa.

Nu e dracu atât de negru, cum il fac.

Judecățile adesea-orî te scot la covrigî.

Să mergem înainte : cum a fi tîrgul și norocul.

Nu pôte fi neguțator și vrăjitor.

Nevoile nu te întrebă, ce vristă ai.

Bună să fie găina mea, tot mai bună pare a fi a vecinului.

Fie pâinea cât de rea, tot mai bună e în țara mea.

Pisica se învață de mică, cum se prind șóreciî.

Un singur dușman e destul să dărâme ce a lucrat o mie de prietini.

Cine cere, nu pîere, dar nici bun nume n'are.

Mielul blând suges la două oi.

Fie-care grăunță are făină, dar are și tărîță.

Capra sare masa, yéda sare casa.

Câte bordeie, atâta obicei.

Mai bine trăește un sărac lipsit, de cât un bogat sgârcit.

Un reu nici o dată nu vine singur.

De ceia ce se teme omul, nu scapă.

Cu prea multă grabă, nu faci multă ispravă.

Nici prea econom, nici prea galantom.

Sgârcitul nici pe el nu se procopsește, nici pe altul nu folosește.

Spală-mî cojocul, dar nu mi-l uda.

Găina unde scurmă, acolo se hrănește.

Când sórile intră pe feréstră, doctorul ese pe uşă.

*

Cu chibzuřală dai ? A ı.

*

Tóte lucrurile trebuie să fie la vremea lor, ři zăpada e bună, când vine la vremea ei.

*

Unde nu e cap, vaı de picıóre.

*

Prostul crede pe orı-care maı prost de cât dinsul.

*

Satul arde ři baba se pıéptănă.

*

Cine nu adună pentru sine, adună pentru alıı.

*

Dracul nu face bisericı.

*

Multe florı sınt pe lume, dar puřine miróse.

*

Nu e sat fără căłne.

*

Tăcerea e ca mıerea.

*

Cine se laudă că nu e mincunoz, trebuie cređut pe jumėtate.

*

Pěně se vie pofta bogatuluı, ese sufletul săraculuı.

*

E nebun cine dă pasėrea din palmă pe cea din gard.

*

Unul nu găseřte pod pe apă, altul nu găseřte apă de béut.

*

Când norocul iři schimbă pasul, nu aduce anul ce aduce cėsul.

*

Vaı, când lupul ajunge cıoban la oi !

*

Imprejurarea face pe hoıı.

*

Cei ce fură, aceı maı tare jură.

*

Capra e răıósă, dar tot ține códa în sus.

*

S'a făcut agurida mıere.

*

Corb la corb nu-ři scóte ochiı.

*

Prinde hoțul, când îți vine, că te prinde el pe tine.

Bețivul se'nvață cu beția, ca și tâlharul cu hoția.

Hoțul gîră că a glumit, când vede că l'aî dovedit.

Rău cu rău, dar mai rău fără rău.

Omul prost nu vede pădurea din cauza copacilor.

Obrazul subțire cu cheltuială se ține.

Averea sgârcituî trece în mâna risipitoruluî.

Tot pățitul e priceput.

Omuluî de mult bine, îî vine a sburda.

Fie-care caută să aibă icóna la care se închină.

Pe capu bun stă bine și o căciulă ruptă.

Tómna se numără bobociî.

Vroesce a lua cărbunele cu mâna altuia.

Frate, frate, dar brânza e pe banî.

Dragostea nu se face cu sila.

Pe lângă un lemn uscat arde dece verđî.

Cine știe carte, are patru ochiî.

Omul învățat are stea în frunte.

Vorba de rău mai lesne se crede.

Dintr'o vorbă îî aprindî paîe în cap.

Cu lingura îî dă dulcétă, și cu códa îî scóte ochiî.

Omul înțelept își cumpără vara sanie și ierna car.

Cine întreabă, nu greșește.

Prieten bun e acela care dă sfaturi bune, iar nu acel ce laudă ne
buniile.

Lucrul de așteptat nu-l lăsa pe mâine.

Spune-mi cu cine te însoțești, să-ți spun cine ești.

La început oricel lucru e greu.

Scumpul mai mult păgubește, iar leneșul mai mult alérgă.

Picătura mică, sfarmă pîetra mare.

Ce înveți la tinerețe, aceia știi la bătrânețe.

La plăcinte înainte, la răsboi înapoi.

Cine mult grăește, la multe se greșește.

Cine se iuțește, curând ostenește.

Ce ție nu-ți place, altuia nu face.

Omul la mânie, cade în nebunie.

Nerodul întâiu grăește și apoi se gândește.

Lenea e cucónă mare, care des nu are demâncare.

Strânge bani albi pentru țile negre.

Dreptatea ese ca undelemnul asupra apeii.

Prietenul la vreme de nevoie se curóște.

Cine nu se rușinează de ómeni, nu are frică de Dumnezeu.

Să aibă omul rușine, când face rău, iar nu când face bine.

Limba îndulcește, limba amărește.

Nu e bine să se laude cine-va prea mult.

*

E bine a sta la mijlocul mesei, și la capătul țerei.

*

S'a băgat slugă la dârlógă.

*

M'am dus să'mi vėd mórtea cu ochi.

*

Boi ară și cai mănâncă.

*

Lasă-mė în casă, lasă mă sub pat, lasă-mė 'n pat.

*

Vino, necazule vino, dar vino singur.

*

Ai să dezlegi funia de la par.

*

Unge osiea, ca să nu scărție róta.

*

Mamă sócră, pórnă acrá.

*

A intrat în sat, cu hártea în proțap.

*

Mare'i Dumneđeú, dar meșter e dracu.

*

Țiganul știe ce e șofranul?

*

N'aravul din fire nu are lecuire.

*

Are să ajungă a umbla ca paraua din mână în mână.

*

El ia dat țita întrégă, nu numai gurgu.ú.

*

Mi-a venit apa la móră.

*

Grădinarulu' nu vinđi castraveți.

*

Sita nouă șade în cu.

*

Nu e de samă, e un papă lapte.

*

Toți proorocii după Hristos sint mincinoși.

*

Trenche, flenche, trîi lei păreche.

*

Butea plină nu se aude ; butea gólă mare vuet face.

*

Mort, copt, bea, popo, aghyazmă.

*

Nu zvârli undelemn pe foc.

*

Fă-mě, mamă, cu noroc, și mě zvârlă chîr în foc.

*

Douě-spre-đece meseriî, trei-spre-đece sărăciî.

*

Îl umblă gura, ca o móră stricată.

*

Când lupul îmbětrănește, toîi cățalandriî își fac ris de děnsul.

*

Nu scutura copacul să pice fructele cópte, lasă-le să pice de la sine.

*

Merge rěu : s'a incurcat îșile.

*

A dat cu oștiea în gard.

*

Nu'î departe cotea de iepure.

*

Gura păcătosuluî, adevěr grăește.

*

Nu se póte ține bine pe picțóre, nefiind de țilele tóte.

*

I-a crăpat obrazul ; dar rușinea tot nu ȳ-a perit.

*

Caută nod în papură.

*

Jidanul nu dă nimic nicî pe trecut, nicî pe viitor, ci numai pe present.

*

A ajuns cuțitul la os.

*

Fie-care sac, își găsește peticul.

*

Cum vrei să măsoři altuia, așa ți se mėsórá.

*

S'a mániat văcarul pe sat.

UNIVERSITY OF MICHIGAN
3 9015 02588 8812

**THE UNIVERSITY OF MICHIGAN
GRADUATE LIBRARY**

DATE DUE

A yellow library label with a large black outline of an upward-pointing arrow. Below the arrow is the number "79". On the right side of the label, there is a vertical barcode and some faint text, including "0-819" and "163".

**DO NOT REMOVE
OR
MUTILATE (**

